BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
13 A
20

Digitized by Google

12

13

Digitized by Google

Digitized by Goo

ΚΛΑΥΔΙΟΥ

ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura libri XVII.

Petro Gillio Gallo & Conrado Gesnero Heluetio interpretibus.

Accessit Index locupletissimus.

Coloniæ Allobrogum.

Apud Philippum Albertum.

M.DC.XVI.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

BIB. MONORCINI DE PERVSIA

Digitized by Google

Digitized by Google

C. GESNERVS DE P. GILlij interpretatione, & ordine ſcriptorum Aeliani de animalibus.

Etrus Gillius Gallus in ſua Aeliani librorũ de animalibus interpretatione, quum de cognatis inter ſe animalibus ſimul agere, & in multis ordinem literarum, quæ nominibus ſingulorum initiales ſunt, obſeruare inſtituiſſet, non modò auctoris ordinem neglexit, ſed ne ſuum quidem perſequutus eſt conſtanter. Nam & à ſerie literarum ſæpe diſceſſit, & animantes diuerſorum generum non diſcreuit. Nihil autem neceſſe erat auctoris ordinem immutari, quum ipſe in operis peroratione varietatis & iucunditatis gratia certum à ſe ordinem nullum eſſe inſtitutum profiteatur. Interim tamen ſæpe quæ duobus aut pluribus communia ſunt animalibus, vel eodem in capite vel proximis cõiunxit, non tã generis animalium, quàm naturæ & ingenij vel quomodocũque argumenti cõmunis habita ratione. Hæc Gillius diuulſit, dum ea quæ ad vnum pertinent animal, ſparſim ab Aeliano tradita, in vnũ referre locum conatur. Ego in ſuum omnia ordinem reuocaui, ad duo manuſcripta exẽplaria Græca: vt & ſibi ſuóque ordini qualicunque reſtituerem Aelianum,

bianum, & Græca Latinis è regione respondere omnia: quod dum multo labore molior, & Latina Græcis compono atque confero, permulta à Gillio omissa nusquam inuenio: & contrà etiam multa, quæ Accessionis nomine vel ab ipso vel à librariis omissa, i a legeba..tur tanquam Aeliani essent, quum in Græcis codicibus nostris non extarent: & ego ad alios auctores ea pertinere, ex quibus Accessiones suas Gillius collegit, facilè coniiciebam. Itaque plurima passim abieci, plurima expleui. Ordinem verò ne quis desideraret, Indicem non animalium solùm, sed etiam rerum variarum, & locorum plerunque communium fieri curaui, vt facilia inuentu essent omnia. Ergo Aelianum nunc habemus integrum, cuius tam multa se omisisse miror cur dissimulàrit Gillius, nō modò leuiora quædam & παίγνια, sed multa sæpe integra capita, & animalium naturas. Quòd si omnia ab ipso relicta conferas iis quæ transtulit, tertiam ferè aut saltem quartam operis de animalibus partem conficient. Sunt quæ negligentia quadam præteriisse videri potest, quod cum aliàs tum festinantibus accidit: alia verò nimia diligentia, & iudicij sui cōfidentia, quæ scilicet translata nihil aut parum vtilitatis habitura existimaret, vt sunt interdū fabulosa quædam, cùm alia, tum de bobus Aegyptiis sacris, Api, Mneui, Onubi, quæ tamen relict a nō oportuerat, quòd etsi nihil per se prodesset, aid obscura tamen quædam veterum scriptorum loca intell g

Digitized by Google

telligenda conferre possint: & ne curiosis hominibus desiderandi aut reprehẽdendi quicquam occasio detur. Nam qui minus curiosi sunt, ij quæ legere non placuerit argumentis prodita, quæ singulis inscribuntur capitibus, facile præteribunt. Denique propter obscuritatem quædam intacta reliquit. Ego omnia ab eo conuersa, cum Græcis codicibus contuli, & emendaui passim, non omnia fortè loca omninò, ea tamen ferè omnia quæ non emẽdata falsum aut alienum sensum per se tulissent. Si cubi dubitaui, ingenuè ignorantiam meam confessus, ea loca notaui, vt si codices meliores aliquando contingerent, si quæ deprauata sunt, facilius inde restituerentur. Sed hæc plerumque eiusmodi sunt, vt non tam ad sententias & res ipsas, quàm orthographiam, syntaxin, aut aliam Græci sermonis proprietatem spectent, non magni sanè momenti, neq; remorari lectorem rebus intentum digna. Per margines, si quid huiusmodi ex mea cõiectura mutandum vel explicandum vel dubitandum videbatur, simpliciter annotaui: vbi verò codices manuscripti variabant, aduerbium, aliàs, adscripsi. Quòd si etiammum relicta sunt quædam emẽdanda, si Græci libri castigatiores darẽtur, ea puto perpauca fuerint, & auctoris sententiã ferè nihil immutatura. Capitum argumẽta in Græcis vt erãt reliqui, Latina verò copiosiora feci. Cõtextũ verò Græcũ in omnibus, quod ad omnes orthographiæ partes, in literis, accentibus (cùm aliàs, tum

Digitized by Google

encliticorum punctis) & spiritibus, & sententiarum distinctione, tanta diligentia illustrare sum conatus, vt doctissimis etiam ea in re satisfactum cõsidam. Nam quũ typographorum maxima pars in Græcis excudendis negligentissimè se gerat, & plerique neq. archetypa satis emendari curent, neq. homines eruditos prælis præficiãt, multi quod quid facto sit opus non intelligant, plures verò auaritia, libros deprauatissimos ædunt. His ego diligentia nostra veluti specimen quoddam exhibere volui, quales ab eis libros ædi oporteret: quod vtinam illi ita æmulentur, vt etiam superent, & omnem mihi laudem præripiant. Non solùm enim vinci me facile feram, sed etiam gratulabor communibus studiis, si eam quæ approbari eruditis possit curam & sedulitatem, libris quàm emendatissimè imprimendis adhibuerint. O quoties nauseam & stomachum mihi mouent auari illi, sordidi, & imperiti non chalcographi certè, sed falsographi appellandi, qui vel exẽplaria vt acceperunt, corruptissima (librariorum inscitia) euulgant, vel ipsi etiam magis corrumpũt: quod quum frequenter in Latinis accidit, tum in Græcis frequentissimè. Poterãt illi & debebant vnius hominis eruditi labore liberaliter (aut saltem non sordide) conducto, omnium illorum qui libros ab eis excusos lecturi essent, labori parcere, & vt libros istos bene castigatos, maiori cum voluptate faciliusq. ac vtiliùs legerent, efficere. quod quum non faciant, digni sunt, non modò iusta bonorum

morum & doctorum hominum reprehẽſione, ſed etiam (quod eis imprecor) vt tarda minimeq. lucroſa librorum eis diſtractio eueniat. Sed longiùs ab inſtituto rapior. An per capita ipſe Aelianꝰ ſuos libros diuiſerit, an alius quiſpiã, non habeo quod affirmem, ego vt in vetuſtiſſimo codice manuſcripto, capitum numeros & argumẽta reperi, ita curaui deſcribẽda. Aelianus quidem an ipſe diſtinxerit & inſcripſerit capita, dubitari poteſt: quum & argumenta in capitibus proximis, vt nunc ſunt diſtincta, interdũ planè cohæreant: & ipſa etiam dictionis ratio alicubi, non capitis noui initiũ fieri, ſed cum præcedente continuari ſermonẽ loquatur. nam & alibi plures eiusdem argumenti hiſtoriæ in vnum caput rectè ſunt coniunctæ. V trũque eſt, ſic eſſe diuiſum librum non inutile fuerit. Porrò ſi quis Acceſſiones illas Gillij, quibus ſuam de animalibus Aeliani interpretationẽ locupletârat, à nobis eſſe prætermiſſas reprehendat: illi reſpõderim, Aelianum tãtùm nos integrum dare inſtituiſſe, non admiſcere aliena. nam & hoc ſatis laborioſum nobis fuit, & auctores illi ex quibus ſuas Gillius Acceſſiones cõcinnauit, paſſim extãt, videlicet Oppianus, Ariſtoteles, Nicãder, Athenæus. Nam Heliodorum & Porphyriũ ab eo auctoribus iam dictis adnumerari miror, quum nihil illi de animalibus ex profeſſo, ſed obiter quædam tradiderint, (vt in volumine de abſtinẽdo ab animatis Porphyrius, & in Aethiopica hiſtoria ſemel

aut

aut iterum aliquid Heliodorus) nouum tamen & ſuum, quod meminerim, nihil. Verùm nos & hæc omnia quæ iam dicti auctores de animalibus prodiderunt, & ſiquid aliud vel alibi vel de ſuo Gillius addidit, in noſtris Animaliũ hiſtoriæ libris complexi ſumus. Hæc de Petri Gillij tranſlatione & Acceſſionibus, optimi ſanè & doctiſſimi viri, cuius ego olim humanitatem Venetiis ſum expertus. Atque vtinam illũ fata nobis ſuperſtitẽ vel breue adhuc tẽpus reliquiſſent: donec peregrinationũ ſuarũ, quas in diuerſis & longinquis regionibus, nõ ſolùm Europæ, ſed etiã Africæ, Aſiæq; vt audio, ſuſtinuit, hiſtoriã, & varias circa omne genus animaliũ nomẽclaturas, naturasq;, & alias rariſſimas obſeruationes ſuas, in lucem edere potuiſſet. Fruſtrà Rondeletius, Breui (inquit) futurũ ſpero vt Petrus Gillius vir doctiſſimus, & in omniũ rerũ cognitu digniſſimarum perueſtigatione diligentiſſimus, nõ ſolùm piſces, ſed alia permulta quæ vidit in Græcia, Aegypto, Syria, Perſide ſtudioſis ſpectanda proponat. Fruſtrà, inquam: quoniam captus aliquãdo à piratis, ſi vera eſt fama, ſpoliatusq; & redemptus, paulò pòſt quàm reuerſus eſt Romam, ante annũ vnũ aut alterũ quàm hæc ſcriberem, diem ſupremum obiit: nec audio hactenus vllæ ne obſeruationes eius aut lucubrationes ſuperſint: & fortè ſi quæ fuerũt, ab hominibus ambitioſis ſubtractæ ſunt, quos aliena pro ſuis vſurpare, dum gloriam ſibi aucupantur, non pudet.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ-

Πραινέστου τῆς Ἰταλίας, περὶ ζώων ἰδιότητος βιβλία ιζ.

*

CLAVDII ÆLIANI PRÆNESTINI, DE

animalium natura libri XVII.

Προοίμιον.

ΑΝθρωπον μὲν εἶναι σοφὸν καὶ δίκαιον, καὶ τῶν οἰκείων παίδων προμηθέστατον, καὶ τῶν γειναμένων ποιεῖσθαι τὴν προσήκουσαν φροντίδα, καὶ τροφὴν ἑαυτῷ μαστεύειν, καὶ ἐπιβουλὰς φυλάττεσθαι· καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα αὐτῷ σύνεστι δῶρα φύσεως, παράδοξον ἴσως οὐδέν. καὶ

Præfatio.

SApientiam in homine, iustitiã, curam & prouidentiam in prolem ex se natam, ingenium quo ea quę ad victum commoda aut necessaria sunt inquirit, quo insidias declinat, & cætera in eo posita naturæ dona, non admodũ forsitan aliquis admiretur. Est enim ratione

pretiosissima re, ac ratiocinatione præditus homo: vnde plurimis in rebus ipse se adiuuare ac promouere potest: præsertim quum deos etiam reuereatur & colat. Quòd verò brutis quoque animalibus virtutis aliquod studium, si non iudicio consultóque, natura tamen sit insitũ: & quòd eadem multis ac miris modis circa vitam, non minus quàm homines excellant, id sanè magnum quiddã est. Itaque proprias singulorum naturas diligenter animaduertere, & quomodo eorum vnicuique non minus quã homini prospectum sit, cognoscere, ad animum non mediocrem, sed pereruditum ac multiscium pertinet: Quanquã autẽ non me lateret aliorum etiam in hoc genere lucubrationes extare: tamen hoc quoque nostræ quoad eius fieri potuit diligentiæ opus, stylo

γὰρ λόγου μετείληχεν ἄνθρωπος τοῦ πάντων τιμιωτάτου, καὶ λογισμοῦ ἠξίωται· ὥσπερ οὖν ἐστι πολυαρκέστατός τε, καὶ πολυωφελέστατος. ἀλλὰ καὶ θεοὺς αἰδεῖσθαι οἶδε καὶ σέβειν. τὸ δὲ καὶ τοῖς λόγοις μετεῖναί τινος ἀρετῆς κατὰ φύσιν, καὶ εἰ μὴ κατὰ τὴν οἰκείαν κρίσιν, καὶ πολλὰ τῶν ἀνθρωπίνων πλεονεκτημάτων, καὶ θαυμαστὰ ἔχειν συγκεκληρωμένα, τοῦτο ἤδη μέγα καὶ εἰδέναι γε μὴ ῥᾳθύμως τὰ προσόντα αὐτῶν ἰδίᾳ ἑκάστῳ, καὶ ὅπως ἐσπουδάσθη οὐ μεῖον τῶν ἀνθρώπων (ἕκαστον) τῶν ἀλόγων ζώων, εἴη ἄν τινος πεπαιδευμένης φρενὸς, καὶ μαθούσης πολλά. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἑτέροις ὑπὲρ τούτων ἐσπούδασται, καλῶς οἶδα. ἐγὼ δὲ ἐμαυτῷ ταῦτα ὅσα οἷόν τε ἦν ἀθροίσας, καὶ περιβαλὼν αὐτοῖς

τοῖς τὴν συνήθη λέξιν, κειμήλιον οὐκ ἀσπούδαστον ἐκπονῆσαι πεπίστευκα, εἰ δὲ τῷ καὶ ἄλλῳ φανεῖται ταῦτα λυσιτελῆ, χρήσθω αὐτοῖς. ὅτῳ δ' οὐ φανεῖται, ἐάτω τῷ πατρὶ θάλπειν τε καὶ περιέπειν· οὐ γὰρ πάντα. πᾶσι καλὰ οὐδὲ ἄξια δοκεῖ σπουδάσαι πᾶσι πάντα εἰ δὲ ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρώτοις καὶ σοφοῖς γεγόναμεν, μὴ ἔστω ζημίωμα εἰς ἔπαινον ἡ τοῦ χρόνου λῆξις, εἴτι καὶ αὐτοὶ σπουδῆς ἄξιον μάθημα παρεχοίμεθα καὶ τῇ εὑρέσει τῇ περιττοτέρᾳ, καὶ τῇ φανῇ.

quidem familiari expositum, veluti thesaurum non vulgarem, meo perfectum labore futurum, mihi facile persuasi. Itidem si quis alius de meis scriptis iudicârit, eis fruatur; sin minus, suo ea parenti fouenda colendaq; relinquat. Nunquam enim omnia omnibus placent, aut studio videntur digna omnibus omnia. Spero equidem quamuis post multos & eruditos homines in hoc de natura argumento sim versatus, non vituperandam in me temporis sortem, si homo posterior aliquid studio & cognitione dignum, siue id per me inuentum siue elocutione ornatum, deprompsero.

LIBER PRIMVS.

De auibus Diomedeis.

CAP. I.

INſula quædã nomine Diomedea auib. Diomedeis abũdat. hæ hominibus natione Barbaris neque quippiam nocent, neq; eos adeunt: Sin Grȩcus aduena eo diuerterit, diuino quodam munere ab his auibus aditur. alis explicatis tanquam manibus ad prenſationem & complexum. Grȩcos ſe pertrectantes non refugientes, intrepidè ſe palpari ſuſtinent. In accumbentium ſinus aduolant, velut ad mẽſas hoſpitales inuitatȩ. Vulgo ſocij Diomedis eſſe iactantur, qui vnà cum eo contra Ilium arma tulerunt: & prima eorum natura in a-

Περὶ τῶν ἐρωδιῶν τῶν ἐν τῇ Διομηδείᾳ νήσῳ. Κ. α.

Καλεῖταί τις Διομήδεια νῆσος, καὶ ἐρωδιοὺς ἔχει πολλούς. οὗτοί φασι τοὺς βαρβάρους οὔτε ἀδικοῦσιν, οὔτε αὐτοῖς προσίασιν· ἐὰν δὲ Ἕλλην καταπέρῃ ξένος, οὗτοι θείᾳ τινὶ δωρεᾷ προσίασι πτέρυγας ἁπλώσαντες, ὡσεὶ χεῖρας τινὰς εἰς δεξίωσίν τε καὶ περιπλοκάς. καὶ ἁπτομένων τῶν Ἑλλήνων οὐχ ὑποφεύγουσιν, ἀλλ' ἀτρεμοῦσι καὶ ἀνέχονται, καὶ καθημένων εἰς τοὺς κόλπους καταπέτονται, ὥσπερ ἐπὶ ξένια κληθέντες. λέγονται δὲ οὗτοι Διομήδους ἑταῖροι εἶναι, οἱ σὺν αὐτῷ τῶν ὅπλων τῶν ἐπὶ τὴν Ἴλιον μετεσχηκότες,

τες, τὴν προτέραν φύσιν εἰς τὸ τῶν ὀρνίθων μεταβαλόντες εἶδος, ὅμως ἔτι καὶ νῦν διαφυλάττειν τὸ εἶναι ἕλληνές τε καὶ φιλέλληνες.

uium speciem immutata, etiam nunc se esse Græcos & Græcorum studiosos approbare.

De Scari libidine & captura. CAP. II.

Περὶ σκάρων. Κ β.

Ὁ σκάρος πόας μὲν θαλαττίας σιτεῖται καὶ βρύα. λαγνίστατος δὲ ἄρα ἰχθύων ἁπάντων ἦν· καὶ ἥγε πρὸς τὸ θῆλυ ἀκόρεστος ἐπιθυμία, αὐτῷ ἁλώσεως αἰτία γίνεται. ταῦτα οὖν αὐτῷ συνεγνωκότες οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων, ἐπιτίθενται οἱ τὸν τρόπον τοῦτον. ὅταν θῆλυ συλλάβωσιν, ἔδησαν ὁρμιᾷ σπάρτου πεποιημένῃ λεπτῇ τοῦ στόματος ἄκρου, καὶ ἐπισύρουσιν διὰ τῆς θαλάττης τὸν ἰχθὺν ζῶντα· ἴσασι δὲ αὐτῶν εὐνάς τε καὶ διατριβὰς, καὶ ὅπου συαγελάζονται. μόλιβδος δὲ αὐτοῖς πεποίηται βαρὺς τὸ σχῆμα, καὶ ἔχει μῆκος τὴν ὁλκὴν, περιφερὴς τριῶν δακτύλων, καὶ διεί-

Scarus cùm aliis herbis marinis, tum alga vescitur: omnium piscium ad venerem inflammatissimus est. Causa cur capiatur, est cupiditas inexplebilis in fœminam. ea non ignorantes rei piscatoriæ peritissimi, hoc modo ei insidias ponunt, vt comprehensæ fœminæ summum os ad tenuem funiculum ex sparto confectum alligent, eamq; viuam per mare trahant, vbi eorum cubilia esse & in quem locum congregentur, norunt. Cõficiunt etiam graue plumbum figura rotundum, longitudine triũ digitorum, quo ex

chordis appenſo, trahitur Scarus fœmina captiua. Aliquis eorũ naſſæ in piſcatorio nauigio accommodatæ os latè diducit, datq; operam vt naſſa in Scarum captum cõuertatur. ea enim ſenſim demittitur, lapide ad certam menſuram facto. mares verò non aliter quàm homines ad cõſpectam amatam libidinis furore feruntur, circumq; eam concurſantes, alius alium præuertere, eiq; appropinquare & contingere ſtudet, vt ſolent iuuenes vehemẽter amãtes, aut oſculum, aut vellicationem, aut aliudquodpiam furtum amatorium venantes: qui deducit fœminam ſenſim & pedetentim, inſidiis collocatis, rectà ad naſſam, cum amata diceres ducere amãtes. Quum proximè ad naſſam hi acceſſerunt, plumbum in interiorem partem à piſcatore traductum, &

λινεῖαι ἐξ ἄκρων σχοίνων, καὶ ἐπισύρεται ἥ τε θήλεια [illegible] κύρτον [illegible] ἐν τῇ πορθμίδι ἐφαρμόσας, ἐπάγεται θυραῖον τὸ στόμα. καὶ ἐς τὸν ἑαλωκότα τέτραπται σκάρον ὁ κύρτος. βαρύνεται δὲ οὗτος ἡσυχῇ λίθῳ μεμετρημένῳ. ἐκεῖνοι οἱ ἄρρενες ὥσπερ οὖν νύμφην ἐρωτικὴν νεανίαι θεασάμενοι, οἱ ἐρῶντές τε καὶ μεταθέουσι, καὶ ἐπείγονται φθάσαι ἄλλος ἄλλον, καὶ γενέσθαι πλησίον, καὶ παραψαῦσαι ὥσπερ οὖν δυσέρωτες ἄνθρωποι φίλημα ἢ κνίσμα θηρώμενοι, ἤ τι ἄλλο κλέμμα ἐρωτικόν. ὁ τοίνυν ἄγων τὴν θήλειαν ἡσυχῇ καὶ πεφεισμένως λοχῶντι καὶ ἐπιβουλεύων, εὐθὺς τοῦ κύρτου σὺν τῇ ἐρωμένῃ φαίης ἂν τοὺς ἐραστὰς ἄγειν. γενομένων δὲ ὁμοῦ τῷ κύρτῳ, τὸν μὲν μόλιβδον μεθῆκεν ὁ θηρατὴς εἰς τὸ εἴσω.

σω. ὁ δὲ ἄρα ἐμπίπτων σὺν τῇ ὁρμῇ καταπαστὰς καὶ τὴν θήλειαν, ἐκείνῃ συνεισρεύσαντες ἑάλώκασι, καὶ διδόασι δίκην ὁρμῆς ἀσελγείας ταύτην οἱ σκάροι.

Περὶ κεφάλων. Κ. γ.

Ο ἰχθὺς ὁ κέφαλος τῶν ἐν τοῖς ἕλεσι βιούντων ἐστί. καὶ πεπίστευται τῆς γαστρὸς κρατεῖν, καὶ δίαιταν ἄγειν πάνυ σωφρόνως. ζῷον μὲν γὰρ οὐκ ἐπιτίθεται, ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς ἰχθύας ἔνσπονδός ἐστι. περιτυχεῖν ὅτῳ δ' ἂν ἐντύχῃ κειμένῳ, τοῦτο οἱ δεῖπνόν ἐστιν. οὐ πρότερον δὲ αὐτῷ προσάπτεται, πρὶν ἢ διὰ τῆς οὐρᾶς κινῆσαι, καὶ ἀτρεμοῦντος μὲν ἔχει τὴν ἄγραν, κινηθέντος δὲ ἀνεχώρησεν.

Περὶ ἀνθίου τοῦ ἰχθύος καὶ σκάρου. Κεφ. δ.

Τιμωροῦσιν ἀλλήλοις ὡς ἄνθρωποι πιστοὶ καὶ συστρατιῶται δίκαιοι οἱ ἰ-

linea decidens, fœminã in nassam detrahit, quò simul influentes mares capiuntur: ac pœnam dãt Scari eiusmodi furẽtis libidinis.

De Capitonis piscis cõtinentia. CAP. III.

Capito è piscium genere est, qui in paludibus degunt, continentissimus ac in victu tẽperantissimus esse creditur. Etenim nullam animantem inuadit, sed cum omnibus pacem seruare solet. Si verò in quempiam iacentem inciderit, hunc in suum prandium cõuertit. non priùs tamẽ eũ attingit quàm caudam mouerit. Si immobilis sit, hunc prædam sibi facit: si verò moueatur, eo intacto discedit.

Quomodò Anthiæ & Scari suos gregales raptos liberent. C. IIII.

Vt homines fidi & cõmilitones veri, perinde pisces inter se vlciscũtur, quos Anthias ve-

nationis maritimæ periti nominare solent, degunt autem in alto mari. ex his quilibet quũ nouerit conuictorem socium captum esse, celerrimè adnare festinat, ac dorsi sui nixu ad eum inhærescit, incursu impulsuq; pro viribus prohibent captiuum abduci. Scari etiam gregales suos optimè vindicant, ac adeuntes funem dentibus conficere conantur, vt ex hostibus seruent captum, & sæpè funem concidentes, eum liberauerunt, neque ob id petunt redemptionis præmia: sæpè verò non assequuntur socij liberationem, tametsi id quod suum erat, promptissimè præstiterunt. Iam verò in nassam cũ inciderit Scarus, dicunt eum posteriorem partem suam de nassa eiicere, reliquos verò, qui non sunt capti, circumnatantes eum morsu

χθύες, ὥσπερ ἀνθίας οἱ τῆς θήρας ἐπιστήμονες τῆς θαλαττίας φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ὄντας τὰ ἤδη πελαγίους. τούτων γοῦν ἕκαστοι ὅταν νοήσωσι τεθηρᾶσθαι τὸν συννόμον, προσνέουσιν ὤκιστα· εἶτα εἰς αὐτὸν τὰ νῶτα ἀπερείδουσι, καὶ ἐμπίπτοντες καὶ ὠθούμενοι τῇ δυνάμει κωλύουσιν ἑλκυσθῆναι. Καὶ οἱ σκάροι δὲ εἰς τὴν οἰκείαν ἀγέλην εἰσὶν ἀγαθοὶ τιμωροί, προσίασι γοῦν καὶ τὴν ὁρμιὰν ἀποτραγεῖν σπεύδουσιν, ἵνα σώσωσι τὸν ᾑρημένον. καὶ πολλάκις μὲν ἀποκόψαντες ἔσωσαν καὶ ἀφῆκαν ἐλεύθερον. καὶ οὐκ αἰτοῦσι ζωάγρια. πολλάκις δὲ οὐκ ἔτυχον, ἀλλ' ἥμαρτον μὲν, τὸ δ' ἐν ἑαυτοῖς πεποιήκασιν εὖ μάλα προθύμως. ἤδη δὲ καὶ εἰς τὸν κύρτον τὸν σκάρον ἐμπεσεῖν φασι, καὶ τὸ οὐραῖον μέρος ἐκβάλλειν· τοὺς δὲ ἀθηράτους καὶ προσιόντας, ἐνδακεῖν, καὶ ἐς τὸ ἔξω ἐπάγειν

ἐπάγειν

ἐπίουρον προσαγαγεῖν. εἰ δὲ καὶ ἐξίοι κατὰ τὸ στόμα αὐτῶν τις, ὁ ἔξω τὴν οὐρὰν παρώρεξεν. ὁ δὲ περιχανὼν ἠκολούθησεν. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα δρῶσιν, ὡς ἄνθρωποι, φιλεῖν οὐ μαθόντες, ἀλλὰ πεφυκότες.

corripere, & foras socium proferre. Si verò in caput exierit, ipsorũ quispiam qui foris est caudam ei porrigit, ille comprehensa cauda se quitur. Hæc illi quidẽ faciunt more hominũ, qui tametsi libros de amicitia non didicerũt, tamen à natura hauserunt leges amicitiæ.

Περὶ τοῦ καλουμένου τρώκτου. ΚΕΦ. ε.

Ὁ ἰχθὺς ὁ τρώκτης, τῇ μὲν κατηγορεῖ τὴν φύσιν καὶ τὸ ὄνομα, ἤδη δὲ καὶ τὸ στόμα· ὀδόντες δὲ αὐτῷ συνεχεῖς τε ἐμπεφύκασι καὶ πολλοί, καὶ τὸ ἐμπεσὸν πᾶν διατεμεῖν εὖ μάλα καρτεροί. ἐκεῖνου ἁλοὺς ἀγκίστρῳ, μόνος ἰχθύων εἰς τὸ ἔμπαλιν ἑαυτὸν οὐκ ἐπανάγει, ἀλλ' ὠθεῖται, τὴν ὁρμιὰν ἀποθερίσαι διψῶν. οἱ δὲ ἁλιεῖς σοφίζονται τἀναντία. τὰς γάρ τοι τοῦ ἀγκίστρου λαβὰς χαλκεύονται μακράς· ὁ δὲ (καὶ γάρ πώς ἐστι καὶ ἁλτικὸς) καὶ ὑπὲρ ταύτας ἀνθορεῖ πολλάκις, καὶ

De Trocta pisce callido. CAP. V.

Piscis Trocta, cuius naturam, nomen, & os declarant, dentes habet frequentes & continentes, quibus quicquid inciderit, perfringere potest. Hamo captus solus ex piscibus non se ab hamo retrahit, sed impellit sese in ferrum, chordam consumere cupiens Piscatores contrà machinantur longas ansas: ille verò quoniam quodammodo valet saltu, ansas sæpe transilit, ac linea qua agitur concisa, ad piscium domi-

τὴν τρίχα τὴν ἀγκ-

cilia reuertitur. Hic etiam sui generis grege coacto, Delphinos inuadit. & ij quidem si quem segregatum circũuenire possint, fortiter inuadunt, planè enim sciunt Delphinum suis morsib. verberari asperè solere. Itaque Troctæ ei acerrimè instant: Delphinus contrà resilit, subsilit, atque indicat vt ex dolore torqueatur. idcirco tenaciter vrgẽt simulq; ad saltum Delphini tolluntur. Hic eos repellere conatur. illi verò nihil remittentes, viuum lacerãt. postea verò quàm pro se quisque aliquã partem mordicus abripuerit, discedit. Delphinus verò libenter enatat quum conuiuas (vt ita dicam) non inuitatos cum suo dolore excepit.

στῶν τεμὼν, ἐς ἤδη τὰ τῶν ἰχθύων αὖθις ἀπονήχεται. οὗτός τοι καὶ τὴν ἀγέλην τὴν σύννομον περιλαβὼν, σὺν αὐτοῖς ἐκείνοις χωρεῖ καὶ τοῖς δελφῖσιν ὁμόσε· καὶ ἵνα ἀποκριθέντα πως περιελθόντες, εἶτα ἐπιτίθενται τῷ θηρίῳ καρτερῶς. ἴσασι γὰρ ὅτι τῶν ἐξ αὐτῶν δηγμάτων οὐ ῥαθύμως ἐπαίει. οἱ μὲν γὰρ ἔχονται αὐτοῦ καὶ μάλα ἐγκρατῶς, ὁ δὲ ἀναπηδᾷ καὶ κυβιστῶν δῆλός ἐστι, καὶ ὡς ὑπὸ τῆς ὀδύνης στρεβλοῦται, διελέγχεται. ἀπρὶξ γὰρ ἐμφύντες συνεξαίρονται πηδῶντος. καὶ ὁ μὲν ἀποσείσασθαι, καὶ ἀποκροῦσαι σπεύδει αὐτοὺς, οἱ δὲ οὐκ ἀνιᾶσιν, ἀλλ᾽ ἐσθίουσι ζῶντα. εἶτα μέντοι τούτων ὅ, τι ἂν ἕκαστος μέρος ἐκπράξῃ, ἔχων ἀπαλλάττεται. καὶ ὁ δελφὶς ἀσμένως ἀπονήχεται, δαιτυμόνας οὓς οὔποτε ἀκλήτους ἑστιάσας, σὺν τῇ ἑαυτοῦ ὀδύνῃ ἐκείνους.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἔρωτος ᾧ ἠράσθη κύων ὡραίας γυναικός. Κ. ϛ

Γλαύκης ἀκούω τῆς κιθαρωδοῦ ἐρασθῆναι κύνα. οἱ δὲ οὐ κύνα, ἀλλὰ κριόν. δῆοι δὲ χῆνα. καὶ ἐν Σόλοις καὶ τοῖς Κιλικίοις παιδός, ᾧ ὄνομα ἦν Ξενοφῶν, κύων, ἠράσθη, καὶ δῆου δὲ ὡραίου μειρακίου ἐν Σπάρτῃ κολοιὸς ἐπὶ τῷ εἴδει ἐνόσησεν.

Περὶ Θωός. Κ. ζ.

Λέγουσι τὴν θῶα τὸ ζῶον φιλανθρωπότατον εἶναι καὶ ὅταν μέν που περιτύχῃ ἀνθρώπῳ, ἐντρέπεται αὐτὸν οἷα αἰδούμενος. ὅταν δὲ ἀδικούμενον θεάσηται ὑπ' δῆου θηρίου, τὸ τυνικαῦτα ἐπαμύνει αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν. Κ. η.

Νικίας δέ τις τῶν κυνηγετούντων ἀπροόπτως φερόμενος εἰς ἀνθρακευτῶν κάμινον κατυνίχθη. οἱ δὲ κύνες οἱ σὺν αὐτῷ τοῦτο ἰδόντες οὐκ ἀπέστη-

De brutorum in homines amore C. VI.

Glaucam citharœdam à cane amatam fuisse audio, alij dicũt non à cane, sed ariete: alij ab ansere. Atque apud Soles Ciliciæ ciuitatem puerum, cui nomen esset Xenophõ, canis amauit aliumq; adolescentem in Sparta ob speciem graculus amauit.

De Thôe. C. VII.

Thôa dicunt esse animal humanissimum, præcipuéq; homini amicum: & si forte in hominem inciderit reuereri ac velut obseruantes venerari. Amplius, si à feris aliis circumuentum senserit, tum verò accurrere protinus, opitulariq; pro viribus.

De canibus Nicia venatoris C. VIII.

Nicias quispiam ex venatoribus quum de improuiso in carbonariam fornacem lapsus fuisset, canes qui cum eo erãt hoc intuentes, non

non illinc discesserũt, sed primo circa caminum ingemiscentes & vlulantes commorabantur; tandem prætereũtes leuiter & sensim morsu vestium attrahebant ad id quod accidisset, tãquam auxiliatores domino suo implorantes homines. Vnus igitur videns hoc idem suspicatus est id quod erat: & sequutus est canes, inuenitque Niciam in fornace deflagratum, rei coniectura ex reliquiis facta.

De Fuco.

CAP. IX.

Fucus qui inter apes nascitur, de die in mellarias cellas abditus manet, nocte verò quũ apes dormire obseruauerit, eorum opera inuadit, vastatq; alueos. Hoc illæ quum intelligant, plurimæ quidem earum dormiũt, nempe defessæ, paucæ ve-

al. ἀθρηνίοις.

σιν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα κνυζώμενοι περὶ τὴν κάμινον, καὶ ὠρυόμενοι διέτριβον· τὰ δὲ τελευταῖα μονονουχὶ τοὺς παριόντας ἠρέμα καὶ πεφεισμένως τῶν ἱματίων δάκνοντες, εἶτα ἕλκοντες, ἐπὶ τὸ πάθος, οἷα ἐπικούρους τῷ δεσπότῃ παρακαλοῦντες τοὺς ἀνθρώπους οἱ κύνες. καὶ γοῦν εἷς ὁρῶν τὸ γινόμενον ὑπώπτευσε τὸ συμβὰν, καὶ ἠκολούθησε, καὶ εὗρε τὸν Νικίαν ἐν τῇ καμίνῳ καταφλεχθέντα, ἐκ τῶν λειψάνων συμβαλὼν τὸ γινόμενον.

Περὶ Κηφῆνος. Κ. θ.

Ὁ Κηφὴν ὁ ἐν μελίτταις γινόμενος, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς † θριγκίοις κατακέκρυπται. Νύκτωρ δὲ ἡνίκα ἂν παραφυλάξῃ καθευδούσας τὰς μελίττας, ἐπιφοιτᾷ τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ λυμαίνεται τοὺς σίμβλους. τοῦτο ἐκεῖναι καταμαθοῦσαι, αἱ μὲν πλεῖσται τῶν μελισσῶν καθεύδουσιν, ἅτε πεπονηκυῖαι, ὀλίγαι δὲ αὐ-

τῶν

τὴν εἰλοχῶσιν. εἶτα ὅταν ἴδωσι τὸν φῶρα, παίουσιν αὐτὸν πεφεισμένως, καὶ ἐξωθοῦσι τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβάλλουσι φυγάδα εἶναι. ὁ δὲ οὐδ' οὕτω πεπαίδευται. πέφυκε γὰρ καὶ ἀργὸς καὶ λίχνος, δυοῖν κακοῖν ἔξω τοίνυν τῶν κηρίων ἑαυτὸν ἀποκρύπτει. εἶτα ὅταν ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξορμήσωσιν αἱ μέλιτται, ὁ δ' ὡσπερεὶ ἔσω τὸ ἑαυτοῦ δρᾷ, ἐμφορούμενος καὶ κεραΐζων ἐκεῖνον τὸν θησαυρὸν τῶν μελιττῶν, τὸν γλυκύν. καὶ ἐκεῖναι ἐκ τῆς νομῆς ὑποστρέψασαι, ὅταν αὐτῷ περιτύχωσιν, ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἔτι πεφεισμένως αὐτὸν παίουσιν, οὐδ' ὡς εἰς φυγὴν * τρέψαι, ἀλλ' εὖ μάλα τοῖς κέντροις βιαίως ἐμπεσοῦσαι διαχρῶσι τὸν λῃστήν· καὶ ὁ μαμ-ατὴν ὑπομείνας τὴν τιμωρίαν, ὑπὲρ τῆς γαστριμαργίας καὶ ἀδηφαγίας τὴν ψυχὴν ἔτισε. μα-

λισσαι,

rò excubãt. Quumverò viderint furẽ, verberãt eum modicè & leniter, expelluntq; alis & in exilium proijciũt. Iſte verò non ob id corrigitur: ſua enim natura & piger & vorax eſt: quibus duobus malis præditus intra fauos ſe abdit. Vt verò ad paſtionem apes profectæ ſunt ille rurſus opus inuadens, quod ſuum eſt, facit: confercit ſe melle, & depopulatur theſauros dulceis apum. Eæ ex paſtione redeũtes, quũ in eum inciderint non amplius leniter verberant: neque tanquam eſſent in exilium eum eiecturæ, ſed aſperè aculeis inuadentes, percutiunt latronem: qui iam non amplius multatur increpationibus, ſed voracitatis & gulæ nimiæ pœnas vita perſoluit. Apiarij hæc

τρέψασαι.

dicunt, ac mihi persuadent.

De Apibus mellificij imperitis, nō tamen otiosis.

CAP. X.

Ex apibus quædam sunt inertes, non tamē moribus fuci sunt. neque enim fauos corrumpunt, neque melli insidiantur: sed ex floribus aluntur etiam ipsæ, & cum aliis euolant & compascuntur. Quamuis autem mellis conficiendi & condendi industria carent non tamen prorsus otiosæ sunt. Earum enim quædam aquam regi & apibus vetulis apportant: nam seniores apud regem ad eius stipationem selectæ permanent. Aliæ vero hoc munere funguntur, vt mortuos ex alueo efferant. mundos enim & puros fauos eis esse oportet. itaque mortuam apem intra

λιττουργοὶ λέγουσι ταῦτα, καὶ ἐμὲ πείθουσιν.

Περὶ τῶν ἀργῶν μελιττῶν.

Κεφ. ι.

Εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐν ταῖς μελίτταις ἀργαὶ μέλιτται, οὐ μὴν κηφῆνες τὸν τρόπον· οὐ γὰρ λυμαίνονται τοῖς κηρίοις, οὐδ᾽ ἐπιβουλεύουσι τῷ μέλιτι αὗται, ἀλλὰ τρέφονται μὲν ἐκ τῶν ἀνθέων καὶ αὗται πετόμεναι, καὶ σύννομοι ταῖς ἄλλαις εἰσί. εἰ δὲ καὶ εἰσὶν ἄτεχνοι περὶ τὴν ἐργασίαν, καὶ τὴν κομιδὴν τοῦ μέλιτος, ἀλλὰ γοῦν οὐκ εἰσὶν ἄπρακτοι πάντη· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὕδωρ τῷ βασιλεῖ κομίζουσι, καὶ ταῖς πρεσβυτέραις δὲ· αἰρεσιῶν αἱ πρεσβύτεραι καὶ αὗται, τῷ βασιλεῖ παραμένουσι, καὶ εἰς τὴν δορυφορίαν ἀπεκρίθησαν τὴν αὐτοῦ. ἕτεραι δὲ αὐτῶν τῶν ἀτέχνων ἔχουσιν ἐκεῖνο ἔργον, τὰς ἀποθνησκούσας τῶν μελιττῶν ἔξω φέρουσι· δεῖ γὰρ αὐταῖς καθαρὰ εἶναι τὰ κηρία, καὶ

καὶ

οὐκ ἀνέχονται νεκρὰν εἴσω μέλιτταν. † ἀλλὰ καὶ νύκτωρ φρουροῦσιν ὥσπερ τοῦν πόλιν μικρὰν φυλάττουσαι τὴν τῶν κηρίων οἰκοδομίαν ἐκεῖναί γε.

Περὶ τῆς μελιττῶν ἡλικίας. Κεφ. ια.

Μελιττῶν δὲ ἡλικίαν διαγνοίη τις ἂν τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν αὐτοέτεις στιλπναί τέ εἰσι, καὶ ἐοίκασιν ἐλαίῳ τὴν χροιάν. αἱ δὲ πρεσβύτεραι τραχεῖαι καὶ ἰδεῖν καὶ ἅψασθαι γίνονται. ῥυσαὶ δὲ ὁρῶνται διὰ τὸ γῆρας. ἐμπειρότεραι δέ εἰσιν αὗται, καὶ τεχνικώτεραι, παιδεύσαντος αὐτὰς τὴν ἐπὶ τῷ μέλιτι σοφίαν τοῦ χρόνου. ἔχουσι δὲ καὶ μαντικῶς, ὥς τε καὶ ὑετὸν, καὶ κρύους ἐπιδημίαν προμαθεῖν. καὶ ὅταν τούτων τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμφότερον ἔσεσθαι συμβάλωσιν, οὐκ ἐπὶ μήκιστον ἐκτείνουσι τὴν

alueos fauorum esse non patiuntur. Aliæ verò ex his nocte excubant, & fauorum substructiones non secus ac paruam vrbem vigiliis asseruant.

Gillius legit, ἄλλαι δὲ.

De ætate Apum dignoscēda: & de prudentia natu maiorum.

CAP. XI.

Apum quispiam ætatem ad hunc modum internoscere poterit: Quæ annum non excesserunt, nitescunt, oleiq; similitudinem & speciem gerūt. Vetulæ verò & aspectu & tactu horridulæ euadunt, atque ex ætate affecta rugis plenæ videntur: eæ tamen fingendorū fauorum experiētia & industria pręcellentiores sunt, ex longitudine nimirum temporis ad mellis scientiam eruditę eędemque tanta diuinitate præstant, vt & pluuias, & frigora futura præsentiant: & quando horum alterū, vel vtrumque impendere coniecturis assequuntur, non longissi-

nè

mè ab alueo volatu procedunt: sed circum apiaria volantes veluti foribus incubant. Ex his rebus alueorum custodes futura augurati, agricolis turbulentæ tempestatis aduentum prædicunt. Longè autem minus frigoris quàm nimiæ pluuiæ aut niuis timentes sunt. Sæpe verò vento aduersæ volant, paruulum lapillum pedibus portantes, quantulus inter volandum commodè gestari possit. itaque in hunc modum contra ventorum incursiones, & afflatus auræ, ne ex itinere deducantur, eiusmodi firmamentum ac robur machinantur.

De Capitonis oxyrynchi amore & propter eum captura. CAP. XII.

Vim & numen multa genera piscium nouerunt Cupidinis, ne hos quidem qui in

πτῆσιν ἐκ τῆς νομῆς, ἀλλὰ περιποτῶνται τοῖς σμήνεσι, καὶ οἱονεὶ περιαθύρουσιν. ἐκ δὴ τούτων μελιττουργοὶ οἰωνισάμενοι, προλέγουσι τοῖς γεωργοῖς τὴν μέλλουσαν ἐπιδημίαν τοῦ χειμῶνος. δεδοίκασι δὲ ἄρα οὐ τοσοῦτον τὸ κρύος αἱ μέλιτται, ὅσον τὸν ὄμβρον τὸν πολὺν καὶ τὸν νιφετόν. ἐναντίαι δὲ πολλάκις τοῦ πνεύματος πέτονται καὶ βραχεῖαν λίθον ἐν τοῖς ποσὶ κομίζουσι, καὶ τοσαύτην ὅσην εὔφορον αὐταῖς πετομένοις εἶναι, καὶ τρόπον τινὰ τοῦτο ἕρμα ἑαυταῖς ἐπιτεχνῶνται πρὸς τὸν ἐμπίπτοντα ἄνεμον, τάτε ἄλλα, καὶ ἵνα μὴ παρατρέψῃ τῆς ἑδοῦ ἡ αὔρα αὐτάς.

Περὶ τοῦ ὀξυρύγχου κεφάλου. ΚΕΦ. ιβ.

Ἔρωτος δὲ ἰσχὺν καὶ ἰχθύων γένη πολλὰ ἔγνω, τοῦ τοσοῦτου θεοῦ μηδὲ τοὺς

ἐν

ἐν τῷ βυθῷ καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὑπεριδόντος καὶ ἀτιμάσαντος. λατρεύει γοῦν τῷ δὲ τῷ δαιμονίῳ καὶ κέφαλος. ἀλλ' οὐ πᾶς, ἐκεῖνος δὲ ὃν ὀνομασίαν ἀπὸ τοῦ ὀξέος προσώπου καλοῦσιν οἱ γένη τε καὶ διαφορὰς ἰχθύων κατεγνωκότες. ἁλίσκονται δὲ, ὡς ἀκούω, περὶ τὸν κόλπον τὸν Ἀχαϊκὸν πολλοί. καὶ τῆς μὲν κατ' αὐτοὺς ἁλώσεως διάφοροι τρόποι εἰσί. μάλιστα δὲ αὐτῶν τὸ λυττῶδες τὸ εἰς τὰ ἀφροδίσια κατηγορεῖ ἥδε ἡ ἄγρα. θηράσας ἀνὴρ ἁλιεὺς θήλειαν ἐκ τῶνδε κεφάλων, καὶ ἐκδήσας καλάμῳ μακρῷ ἢ σπάρτῳ καὶ τούτῳ μακρῷ, ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ἡσυχῇ βαδίζων, παρανηχόμενον τὸν ἰχθὺν, καὶ ἀσπαίροντα ἐπισύρει. κατὰ ἴχνια δὲ αὐτοῦ τις ἕπεται φέρων δίκτυον, καὶ τὸ μέλλον ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἀπαντήσεται φυλάττει μάλιστα. ὁ δικτυεὺς οὖν

summa maris altitudine degunt cõntemnentis. Etenim Capito diuinum huius numen colit atque veneratur: non tamen omnis Capito, sed ille quem à faciei acumine denominant, qui piscium genera & differentias nouerunt. In sinu Achaico multi, quantũ audio, capiuntur: idq; variis modis. maximè verò eorum in res venereas libidinis furorẽ captura testatur hujusmodi. Quum ex Capitonibus fœminam piscator venatus fuerit alligaueritq; aut longa arundine, aut fune etiam longo, in litore pedetentim ingrediens adnatantem piscem & salientem pertrahit. Per ejus vestigia alius subsequens retia fert, obseruans quàm diligentissimè quà & quomodo sit euentura piscatio. itaque agitur

fœmina : mares verò qui hoc viderint, veluti adolescentes libidinosi formosę puellæ prętereunti cupidos oculos adiicientes, in eam feruntur, libidinis furore agitati. Ille autē rętia deiicit : & in ea quidem sæpe piscium veneris appetitione accedentium magna copia incidit. Oportet autem initio venator curet, vt fœmina captiua formosa sit & bene corpulenta, vt plures ad eam accedāt pulchritudinis illecebrâ, tanquam escâ, illecti. Nam si macilenta sit & sine corpore, multi eâ spretâ discedunt. quicunque tamen horum est vehementi amore ductus, non discedit, me hercle non formæ, sed coitus desiderio detentus.

De castitate Ætnai piscu.

CAP. XIII.

Sunt & castitate prę-stantes pisces. Ætnæus

οὐκοῦν ὁ μὲν, ἄγεται· ὁπόσοι δ' ἂν ἴδωσι τῶν ἀῤῥένων, οἷα δήπου νεανίαι ἀκόλαστοι μείακος παραθεούσης εὖ μάλα ὡρικῆς ἐποφθαλμιάσαντες, ἵενται καὶ τὴν νῆξιν οἰστρούμενοι. ὁ τοίνυν τὸ δίκτυον ἔχων ῥίπτει τὸν βόλον, καὶ πολλάκις ἰχθύων ὀυερμίᾳ περιτυγχάνει τῇ τῆς ἐπιθυμίας ὁρμῇ προσεχομένων, δεῖ δὲ τῷ πρώτῳ θηρατῇ τὴν αἱρεθεῖσαν ὡραίαν τε εἶναι, καὶ εὖ ἥκουσαν σαρκῶν, ἵνα καὶ πλείους ἐπ' αὐτὴν ὁρμήσωσι, τὸ τῆς ὥρας ἐφολκὸν δελεαρ λαβόντες. εἰ δὲ ἄσαρκος εἴη, οἱ πολλοὶ ὑπερφρονήσαντες ᾤχοντο ἀπιόντες. ὅστις δὲ αὐτῶν ἐστι δύσερως οὐκ ἀπαλλάττεται οὐ τῇ ὥρᾳ μὰ Δία, ἀλλὰ τῷ τῆς μίξεως πόθῳ δεδουλωμένος.

Περὶ τῆς τοῦ Αἰτναίου καλουμένου ἰχθύος σωφροσύνης. ΚΕΦ. ιγ.

Ἦσαν δὲ ἄρα καὶ σωφρονεῖν ἰχθύες ἀγαθοί. ὁ γοῦν αἶτν

αὐτναῖος, οὕτω λεγόμενος, ἐπὰν τῇ ἑαυτοῦ συννόμῳ οἱονεὶ γαμετῇ τινι συνδυασθῇ· κληρωσάμενος τὸ λέχος, ἄλλης οὐχ ἅπτεται. καὶ οὐ δεῖται συμβολαίων εἰς πίστιν, οὐ προικός. οὐδὲ μὴν δέδοικε κακώσεως δίκην ὁ αὐτναῖος, οὐδὲ αἰδεῖται Σόλωνα. Ὦ νόμοι γενναῖοι καὶ πόλεις σεμναί, οἷς ἀκόλαστοι ἄνθρωποι οὐκ αἰδοῦνται μὴ πείθεσθαι.

Περὶ κοσσύφου θαλαττίου.

Κ. ιδ'.

Κοσσύφου δὲ τοῦ θαλαττίου ἤθη τε καὶ διατριβαὶ αἱ πέτραι, καὶ αἱ σπηλαιώδεις ὑποδρομαί. γαμοῦσι δὲ οὗτοι ἕκαστος πολλὰς καὶ τῶν ὀπῶν οἰκεῖ θαλάμων νύμφαι οὐκ ἀφίστανται. καὶ τοῦτο μὲν τὸ τοῦ γάμου θρυπτικὸν, καὶ τὸ εἰς πολλὰς ἔχειν τὴν * εὐνὴν ἐπιμεμηνυῖαν, φαίην ἂν εἶναι τρυφώντων εἰς εὐνὴν βαρβάρων, καὶ ὡς ἂν *ποιη * ἐν παιδιᾷ σπου-

enim appellatus, posteaquam cum pari suo tanquam cum vxore quadam coniunctus, eam sortitus est, aliam non attingit: neque ad fidem tuendam tabulis vllis ei opus est, nec dote: neque malæ tractationis pœnam timet, neque Solonem veretur. O nobiles verò leges & respublicæ graues, quibus libidinosi homines non parêre nihil verentur.

De Merulæ marinæ polygamia, Zelotypia, & in coniuges pariendes cura.

CAP. XIIII.

Merula marina domiciliorum & sedicularum loco in petris & cauernis stabulatur. Marium autem quisq; cum multis fœminis complexu venereo iũgitur. Quod ego genus matrimonij, luxuriosum: multarumq; esse studiosum, delicatorum ad res venereas dicerem esse barbarorũ: &, vt ioco aliquid de re seria dixerit, Medi-

cam aut Persicam vitam. Omnium autem piscium est maximè zelotypus in hoc genere mas, cùm semper aliâs, tũ maximè quum eius vxores pariunt. Liceat autem mihi vocabulis vti hujusmodi, in quibus forte aliquis ceu temerarium me reprehendat, quæ ipsa videtur cõcessisse natura quũ rerum etiam ipsarum secundum illam exempla extẽt. Quum igitur parturiendi doloribus eæ tenentur, domi quiescunt: mas autem, tanquam maritus foribus incubans, cauet ne extrinsecus insidiæ inferantur, metu paruulorum. Videtur is nondum genitos amare metuq; paterno motus, his timere: & totos dies in eorum custodia permanet, nihil gustans, cura ipsum alit. Sub crepusculum vespertinum tandem intermittit hanc custodiendi necessitatem, cibumq; exquirit. Singu-

διαίτας, βίον Μηδικὸν τινὰ καὶ Περσικόν. ἔστι δὲ ἰχθύων ζηλοτυπώτατος καὶ ἄλλως μὲν ὤν, οὐχ ἥκιστα δὲ ὅταν αἱ νύμφαι τίκτωσιν αὐτῷ. εἰ δὲ λαμπρότερα ταῦτα τῇ χρήσει τῶν ὀνομάτων εἴρηται, δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἐκ τῆς φύσεως περιττόμενα τὴν τῶν τοιούτων ἐξουσίαν. αἱ μὲν γὰρ ὠδίνων ἤδη πειρώμεναι, ἠρεμοῦσί τε καὶ ἔνδον μένουσιν· ὁ δὲ ἄρρην, οἷα δήπου γαμέτης, περὶ θύραν τὰς ἐπιβουλὰς φυλάττει τὰς ἔξωθεν, φόβῳ τῶν βρεφῶν. ἔοικε γὰρ καὶ τὰ μήπω γενόμενα φιλεῖν, καὶ δέει πατρικῷ ἁλισκόμενος ἐντεῦθεν ὀρρωδεῖν ἤδη. καὶ διημερεύει μὲν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ πάντων ἄγευστος, καὶ ἡ φροντὶς αὐτὸν τρέφει. δείλης δὲ ὀψίας γινομένης, ἀφεῖται τῆσ ἀνάγκης τῆσδε, καὶ ματεύει τροφὴν καὶ οὐκ ἀτυχεῖ αὐτῆς. καὶ ἑκάστη δὲ

ἀρχ

ἄρα συνέλκει τὸ εἶδος, εἴτε ἐν ὠδῖσιν εἶεν, εἴτε ἤδη λεχὼ, φυκία πολλὰ τὰ ἐν ταῖς ὀπαῖς, καὶ περὶ τὰς πέτρας, ἅ οἱ δεῖπνόν ἐστι.

Περὶ τῆς τῶν αὐτῶν θήρας. Κ.ιε.

Ἐπιβουλεύων θήρᾳ κοσσύφου δεινὸς ἁλιεὺς ἐφαρμόσας ἀγκίστρῳ μόλιβδον βαρὺν, καὶ ἐνείρας τῷ ἀγκίστρῳ καρίδα μεγάλην, καθίησι τὸ δέλεαρ. καὶ ὁ μὲν ὑποκινεῖ πλέον ὁρμαῖν, ἐγείρων τε καὶ θήγων ἐς πλέον ἔτι ὀξὺ τὸ θήραμα· ἡ καρὶς δὲ κινουμένη, εἶτα μέντοι δόξαν τινὰ ἀποστέλλει μελλούσης εἰς τὰς ὀπὰς τὰς τοῦ κοσσύφου παριέναι. τῷ δὲ τοῦτο ἄρα ἔχθιστον. καὶ διὰ ταῦτα αἰσθανόμενος, ὡς ἔχει τοῦ θυμοῦ, ἵεται νομίζων ἐχθράν. οὐ γὰρ οἱ μέλει τῆς γαστρὸς τηνικαῦτα, καὶ συνθλάσας αὐτὴν, ἀπαλλάττεται, περιτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσας

lę verò coniugum quæ sunt intus, siue sint in partus doloribus, siue iam enixæ cubent, algas multas in cauernis & circum petras ad victus comparationem reperiunt.

De eiusdem pisciu captura.

CAP. XV.

Experiens piscator quum insidias merulæ pisci molitur, hamum plumbo degrauatum, & squillâ magnâ implicatum deiicit: & mox submouet lineā, excitans & exacuens piscem in prædam. Squilla verò mota speciem quādam sui prębet ingressuræ in cauernas merulæ: quod quidē hæc capitaliter odit. Quamobrem quū id fieri sentit, inuadit, existimans eam hostē esse. non enim tum cibus curæ illi est: quumque squillā (dentibus) compresserit, discedit, cibo præstabiliorem & antiquiorem curam vi-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

gilandi ducens. Quum porrò quiddam ex aliis rebus obuiis comesurus est, primo tentat & premit, deinde iacere finit: vidensq; hoc idem non palpitare, & iam mortuum esse, comedit. Fœminæ verò quandiu marem vident propugnãtem, domi manent, formamq; tuendæ familiæ seruãt. Quum verò periit, eæ præ mœrore acquiescere nequeũtes, errant: eas enim tristitia foras educit tumq; capiuntur. Quid ad hęc poëtę dicunt Euadnen Iphidis filiam, & Alcestin Peliæ dudũ nobis gloriosè lugentes?

τὴν φυλακὴν πεπιστευκώς ἐστι. τῶν δὲ ἄλλων ὅταν τι μέλλῃ τῶν προσπιπτόντων ἐσθίειν, ὑποθλάσας, εἶτα εἴκοσι κεῖσθαι. καὶ ἰδὼν τεθνηκός, ὅταν μὴ ἀσπαίρῃ, ἐξ αὐτῆς προάγει ἤδη. αἱ δὲ θήλειαι κόσσυφοι ἕως μὲν ἄῤῥενα ὁρῶσι προασπίζοντα, ὡς ἂν εἴποι, μένουσιν ἔνδον, καὶ τὸ τῆς οἰκουρίας φυλάττουσι σχῆμα· ὅταν δὲ ἀφανισθῇ, ἀλύουσιν αἵδε, προάγει τε αὐτὰς καὶ ἐξάγει ἡ ἀθυμία, καὶ ἐνταῦθα ἑαλώκασι. τί πρὸς ταῦτα οἱ ποιηταὶ λέγουσι τήν τε Εὐάδνην ἡμῖν τὴν Ἴφιδος, καὶ τὴν Ἄλκηστιν τὴν Πελίου παῖδα ἐνδόξως θρηνοῦντες.

De Glauci piscis amore in fœtum. C. XVI.

Περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος. ΚΕΦ. ιϛ.

Glaucus piscis pater factus quos sustulit ex coniuge diligentissimè cauet, ne insidiis impetantur, néve pernicies vlla eis inferatur. Itaque donec læti ac sine timore natant, tamdiu

Πατὴρ δὲ ἐν ἰχθύσιν ὁ Γλαῦκος εἷς ἐστι. τὰ γὰρ γεννώμενα ἐκ τῆς συννόμου περιφυλάττει ἰσχυρῶς ἵνα ἀνεπιβούλευτά τε καὶ ἀσινῆ ᾖ. καὶ ἕως μὲν φαιδρὰ καὶ ἔξω δέους διανήχεται,

οὐδὲ τὴν φρουρὰν οὐκ ἀπολιμπάνει, ἀλλὰ πῆ μὲν οὐραγεῖ, πῆ δὲ οὔ· ταύτην δὲ παρανήχεται τὴν πλευρὰν ἢ ἐκείνην. ἐὰν δέ τι δείσῃ τῶν νηπίων, ὁ δὲ χανὼν εἰσεδέξατο τὸ βρέφος, καὶ συνοίδε τὴν αἰτίαν. εἶτα τοῦ φόβου παραδραμόντος † καταπαυγόντα ἀνεμεῖ ὃν ἐδέξατο. καὶ ἐκεῖνος πάλιν νήχεται.

ille custodire non intermittit: nunc à tergo cum eis natans, nunc verò non à tergo, sed adnatat modò ad vnũ eorum latus, modò ad alterum. Si quis verò ex paruulis timere cœperit, ille timore cognito, ore hiante paruulum excipit: deinde timore præterito, quẽ deuorauerat reuomit qualem acceperat. ille rursus natat.

forté κατασαγέντα.

Περὶ θαλαττίας κυνός.

ΚΕΦ. ιζ.

De Canicula marina fœtibus similiter in metu intra matrem se recipientibus. C. XVII.

Κύων δὲ θαλαττία τικοῦσα, ἔχει συννέοντα τὰ σκυλάκια ἤδη. καὶ οὐκ εἰς ἀναβολίας. ἂν δὲ δείσῃ τι τούτων, εἰς τὴν μητέρα εἰσίδυ αὖθις κατὰ τὸ ἄρθρον· εἶτα τοῦ δέους παραδραμόντος, τὸ δὲ πρόεισιν, ὥσπερ οὖν ἀνατικτόμενον αὖθις.

Canicula marina simul atque peperit, nulla mora interposita, suos paruulos simul cum ea natantes habet. Si quis verò eorum timeat, ingreditur rursus per genitalia in ventrem matris: vbi timor abierit, is prodit tanquam rursus editus

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλοστοργίας.

Κ. ιη.

De Delphini fœmina amore erga suos catulos c. XVIII.

Θαυμάζουσιν ἀνθρω-

Mulierum in filios

ſtudium magnam, quidem hominum admirationem habet. verũtamen perſpicio filiis qui è vita exceſſerunt ſupereſſe matres, nec ex eorum caſu more delphinorum perire: ſed triſtitiâ mitigatâ in doloris obliuionem venire. Delphinus autem fœmina, omnium maximè animalium eorum quæ procreauerit, ſtudio tenetur. Ex ſeſe geminos parere ſolet. Quum autem piſcator aut tridente eius ſobolem prouulnerauit, aut ſpiculo feriit (enimuero ſpicula ex parte ſuperiori, vbi funis oblongus inſeritur & alligatur, perforata ſunt) cuſpides vncinatæ defixæ in delphini corpore eum retinent. Is quandiu dolens, & in omnes partes ſe verſans, aliquod robur habet, piſcator funem relaxat, ne vi abrumpatur, ejusq; culpa cũ ferro delphinus diſcedens ex captiuitate euadat. Quum autem ex vulnere

ποιεῖ τὰς γυναῖκας, ὡς ἄγαν φιλοτέκνους. ὁρῶ δὲ ὅτι καὶ τεθνεώτων υἱέων ἢ θυγατέρων ἔζησαν μητέρες, καὶ τῷ χρόνῳ τοῦ πάθους εἰλήφασι λήθην, τῆς λύπης μεμαρασμένης. δελφὶν δὲ ἄρα θῆλυς φιλοτεκνότατον ἐς τὰ ἔσχατα ζῷόν ἐστι. τίκτει μὲν γὰρ δύο. ὅταν δὲ ἁλιεὺς, ἢ τρώσῃ τὸν παῖδα αὐτῆς τῇ τριαίνῃ, ἢ τῇ ἀκίδι βάλῃ· ἡ μὲν ἀκὶς τὰ ἄνω τέτρηται, καὶ ἐνῆπται σχοῖνος μακρὰ αὐτῇ· οἱ δὲ ὄγκοι εἰσδύντες ἔχονται τοῦ θηρός. καὶ ἕως μὲν ἀλγῶν ἔτι ῥώμην ὁ δελφὶς ὁ τραυματίας μετείληχε, χαλᾷ ὁ θηρατὴς τὴν σχοῖνον, ἵνα μή ποτε ἄρα ὑπό τε βίας ἀπορρήξῃ αὐτὴν καὶ γένηται οἱ δύο κακὰ, ὡς ἔχων τε ἀπέλθῃ ἐν τῇ ἀκίδι ὁ δελφὶν, καὶ ἀθήρατος περιπέσοι αὐτός. ὅταν δὲ αἴσθηται καμόντα, καὶ

πως παρειμένον ἐκ τοῦ τράυματος, ἡσυχῇ παρ' αὐτὸν ἄγει τὴν ναῦν καὶ ἔχει τὴν ἄγραν ἡ δὲ μήτηρ οὐκ ὀρρωδεῖ τὸ πραχθὲν, οὐδὲ ἀστέλλεται δείσασα, ἀλλ' ἀπορρήτῳ φύσει τῷ πόθῳ τοῦ παιδὸς ἕπεται. καὶ δείματα ὁπόσα ἐθέλεις εἰ ἐπάγοις, ἡ δὲ οὐκ ἐκπλήττεται, τὸν παῖδα οὐκ ὑπομένουσα ἀπολιπεῖν ἐν τοῖς φόνοις ὄντα, ἀλλὰ καὶ ἐκ χειρὸς αὐτὴν πατάξαι πάρεστιν, οὕτως ὁμοῦ χωρεῖ τοῖς βάλλουσιν, ὥσπερ οὖν ἀμυνομένη καὶ ἐκ τοῦ των συναλίσκεται τῷ παιδὶ, σωθῆναι παρὸν, καὶ ἀπελθεῖν αὐτὴν εἰ δὲ ἄμφω τὰ ἔγγονα αὐτῇ παρείη καὶ νοήσει * ἐν τετρῦσθαι τὸ ἕτερον καὶ ἄγεσθαι, ὡς προεῖπον, αἰώκει τὸ ὀλόκληρον, καὶ ἀπελαύνει τῇ τε οὐρᾷ ἐπισείουσα, καὶ ἐπιδάκνουσα τῷ στόματι, καὶ

vulnere delphinum labori succumbere, atq; aliquantum de contētione insultandi remittere piscator animaduertit, sensim ad nauē subducit, prædaq; potitur. Iam verò mater nec catuli sui casum perhorrescit, nec metu reprimitur, sed incredibile desiderio filiū insequitur: & quòd filium in media cæde versantem sibi deserēdum non existimat, nullis terroribus ab insequēdo deterretur. atque adeò eam filio venientem subsidio percutere facile est, vt collibuerit volenti cædere, adeò propè accedit, itaq; vnà cum filio capitur, cui sese ex periculis seruare & discedere integrum erat. Ac si adsint ei ambo catuli, intelligatq; alterum læsum esse, atq; vt diximus, captiuum abduci, integrum alterū caudæ verberatione persequitur, ac mórdicus premens ablegat

atque aspirationem quandam occultam mittit, tanquam tesseram, vt fuga salutem adipiscatur. Cuius admonitu discedit ille, ipsa verò remanet, vt capiatur, atque simul cum filio altero moriatur.

De Boue marino. C. XIX.

Bos marinus in limo gignitur, & licèt minimus mox à partu, postea tamē maximus euadit. Partes supinæ albicant, dorso, facie, & lateribus admodum niger & infirmus est. ore item exiguo, dentes inclusi in conspectum non veniunt. Lōgitudine & latitudine insignis est. In cibo cū piscibus multis vescitur, tum carnem humanam præcipuè appetit. Porrò quū vitiū suarum infirmitatis sibi sit conscius, sola corporis mole fretus est. Itaque si quem forte natantem, aut

al. βραχύτατος.

φυσᾷ φυσήματι ἀσήμῳ μὲν ᾗ δύναται. σύνθημα δὲ τῆς φυγῆς ἐπιδοῦσα σωτήριον. καὶ ὁ μὲν, ἀπαλλάττεται, μένει δὲ αὕτη ἐστ' ἂν αἱρεθῇ, καὶ συναποθνήσκει τῷ ἑαλωκότι.

Περὶ θαλαττίου βοός.

ΚΕΦ. ιθ.

Ο Βοῦς ὁ θαλάττιος ἐν πηλῷ τίκτεται, καὶ ἔστιν ἐξ ὠδίνων * βραχυτάτων. γίεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ βραχίστου μέγιστος. καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τὴν νηδὺν λευκός ἐστι· τὰ νῶτα δὲ, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὰς πλευρὰς μέλας δεινῶς καὶ ἀνάλκις ἐστι. στόμα δὲ αὐτῷ ἐμπέφυκε σμικρόν, οἱ δὲ ὀδόντες μεμυκότες, οὐκ ἂν αὐτοὺς ἴδοις. ἔστι δὲ μήκιστος καὶ πλατύτατος. σιτεῖται μὲν οὖν καὶ τῶν ἰχθύων πολλοὺς, μάλιστα δὲ σαρκῶν ἀνθρωπείων ἐσθίων ὑπερήδεται. σύνοιδε δὲ αὐτῷ ὅτι ῥώμην ἥκιστός ἐστι, μόνῳ δὲ ἐπιθαρρεῖ τῷ μεγέθει. καὶ διὰ τοῦτο ὅταν ἴδῃ τινὰ ἢ νηχόμενον

ἢ πονούμενον ἐν ταῖς ὑδροθηρίαις, μετεωρίσας αὐτὸν, καὶ ἐπικυρτώσας ἐπινήχεται οἱ, καὶ ἐλλοχᾷ βαρὺς ἄνω, ἐγκείμενός τε καὶ πιέζων, καὶ σπαρτώδει μιμήματι ὑπερπετάσας τὸ πᾶν σῶμα τῷ δειλαίῳ ὡς στέγην ἀναδῦναι τε καὶ ἀναπνεῦσαι * κωλύει αὐτόν, οὐκοῦν ἐπισχεθέντος οἱ τοῦ πνεύματος, ὁ μὲν, οἷα εἰκὸς, ἀποθνήσκει· ὁ δὲ ἐμπεσὼν, ἔχει τῆς παραμονῆς μισθὸν, ὃ μάλιστα ἀνιχνεύει, δεῖπνον.

Περὶ τεττίγων. Κ. κ.

Τὰ μὲν ἄλλα τῶν Ἰνδικῶν ὀρνέων εὐστομεῖ, καὶ τῇ γλώττῃ φθέγγεται, δίκην ἀνθρώπου. οἱ δὲ τέττιγες κατὰ τὴν ἰξὺν εἰσιλαλίστατοι. καὶ σιτοῦνται μὲν τῆς δρόσου. τὰ δὲ ἐξ ἕω εἰς πλήθουσαν ἀγορὰν σιωπῶσιν. ἡλίου δὲ ὑπαρχομένου τῆς ἀκμῆς, τὸν ἐξ αὐτῶν μεθιᾶσι κέλαδον. φι-

piscationi intẽtum viderit adnans in altum se tollit. & incuruatus desuper se iniicit, ac suo pondere deprimit, & corpore toto grauis illi tecti instar superimminens, & membris omnibus suis seu vinculis impediens, emergere hominem & respirare prohibet. Quamobrem homo spirandi facultate erepta, extinguitur: bos verò præda, imminendi durationis mercede, fruitur. *al.* κωλύων.

De Cicadarum victu & cantu c. XX.

Cæteræ aues Indiæ os expressum habent, ac ore valent ad cantũ, moreq; hominum lingua loquuntur. Cicadæ non ita, sed (membranulę verberatione) circa cinctum loquuntur. Rore vescuntur. A prima luce, donec impleantur hominum conuentu fora, silent. vigore solis progrediente, cantare aggrediuntur: & tãquam labori-

boriosi cantores supra caput messorum stantes, aures ipsorum & pastorum, viatorumq; demulcere studēt. Hoc autem cātandi studiū, ollis maribus à natura tributum est. Cicada fœmina muta est, ac more sponsæ verecundæ silentium sibi conuenire existimat.

De Aranei textrina.

CAP. XXI.

Textrinam & lanificia deam nomine Erganem inuenisse famâ hominum celebratum est. Araneus verò ad textrinum opus sua sponte naturaque natus est. non enim textili artificio studet: neque aliunde filum assumit, sed ex suo vētre stamina deducit, & irretiendis leuissimis volucribus venabula cōtexit, atque in retis speciem diffundit. Porrò eodem, quem ad texendum de ventre suo detrahit succo, ventrem suum studiosissimè alit. Mulieres sanè,

à Gill.

λόπονοί τινες, ὡς ἂν εἴποις, χορευταὶ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ τῶν παρανεμόντων, καὶ τῶν ὁδῷ χρωμένων. καὶ τῶν ἀμώντων κατᾴδοντες. καὶ τοῦτο μὲν τὸ φιλόμουσον ἔδωκε τοῖς ἄρρεσιν ἡ φύσις. τέττιξ δὲ θήλεια ἄφωνός ἐστι, καὶ ἔοικε σιωπᾶν δίκην νύμφης αἰδουμένης.

Περὶ τοῦ ἀράχνου.

ΚΕΦ. κα.

Ὑφαντικὴν καὶ ταλασίαν τὴν θεὸν τὴν ἐργάνην ἐπινοῆσαί φασιν ἄνθρωποι. τὴν δὲ ἀράχνην ἡ φύσις σοφὴν εἰς ἱστουργίαν ἐδημιούργησε. † καὶ φιλοτεχνεῖ κατὰ νῆμα, οὐδὲ ἔξωθεν λαμβάνει νῆμα, ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκείας νηδύος τοὺς μίτους ἐξάγουσα. εἶτα μὲν τοῖς κούφοις τῶν πτηνῶν θήρατρα ἀποφαίνει, ὡς δίκτυα ἐκπεταννῦσα, καὶ δὲ ὧν ἐξυφαίνει παρὰ τῆς γαστρὸς ἕλκουσα, διὰ τῶν δὲ ἐκείνην ἐκτρέφει. πά-

νυ φιλεργοῦσα, ὡς καὶ τῶν γυναικῶν τὰς μάλιστα εὔχειρας, καὶ νῆμα ἄσκητον ἐκπονῆσαι δεινὰς, μὴ ἀντιπαραβάλλεσθαι. νενίκηκε γὰρ τῇ λεπτότητι, καὶ τὴν τρίχα.

Περὶ μυρμήκων. Κ. κϐ.

Βαβυλωνίους τε καὶ Χαλδαίους σοφοὺς τὰ οὐράνια ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς. μύρμηκες δὲ οὔτε εἰς οὐρανὸν ἀναβλέποντες, οὐδὲ τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας ἐπὶ δακτύλων ἀριθμεῖν ἔχοντες, ὅμως δῶρον ἐκ φύσεως εἰλήχασι παράδοξον. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τῇ νέᾳ, εἴσω ἐς ἑαυτῶν στέγης οἰκουτηροῦσι, τὴν ὀπὴν οὐχ ὑπερβαίνοντες, ἀλλὰ ἀτρεμοῦντες.

Περὶ σαργοῦ τοῦ ἰχθύος.

ΚΕΦ. κϛ.

Οἰκία τῷ σαργῷ τῷ ἰχθύι πέτραι τε καὶ σηραγ-

quæ maximè ad nendi articifium digitorum argutiis valent, filúmque elaboratissimum cōficere pręclarè sciūt, non cum eo subtilitate operis sunt conferendæ. huius nimirum filum tenuitate pilum vincit.

De Formicis in nouilunio nusquam egredientibus.

CAP. XXII.

Rerum cælestium notionem habere, cursum syderum tenere atque vim intelligere, saperéque Babylonios & Chaldæos testantur historici. Formicæ vero neque cælum suspiciunt, neque digitis mensis dies numerare sciunt: hoc tamen eis natura donauit admirabile, vt mensis primo quoque die nō pedem ex cauerna egredientes, admodum quietè tecto se teneant.

De Sargu, vbi degant, & quomodo caprarum amore illecti capiantur.

CAP. XXIII.

Sargis piscibus idonea domicilia saxa & cauernæ sunt

uernæ ſunt, quæ non latis luminibus illuminantur, ſed tanquam feneſtellas paruulas habent tanto interuallo diſtãtes, quo pertinere & permeare ſolis ſplẽdor, earumque diſtantiam lumen ſolis complere poſſit. Cùm enim luce ſargi delectantur, tum vero ſolis maximè radios ſitienter expetunt. In loco multi eodem habitant. apud paludes & breuia vitã agunt, vicinam proximam continentem ſe habere gaudẽt. Capras vehementiſſimè amant namq; quum caprarum proximè & ſecundum litus paſcentium vnius aut alterius vmbra in mari apparuerit, protinus gaudio exilientes, ſummo ſtudio adnatant, ac ſaltu non admodum ad ſaltandum idonei capras contingere fruſtrà affectant. ſenſum caprini odoris percipiunt, etſi ſub fluctibus natant. itaq; voluptate geſtientes ad

Thucydides βραχέα dixit.

γας, ἔχουσαι μέντοι διασφαγὰς μικρὰς καὶ τὰς διαστάσεις, ὡς αὐγὴν ἡλίου καταπίνειν, καὶ φωτὸς ὑποπιμπλάναι τὰς διαστάσεις τὰς δε. χαίρουσι γὰρ οἱ σάργοι φωτὶ μὲν παντὶ ἰσχυρῶς, τῆς δὲ ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου καὶ μᾶλλον διψῶσιν. οἰκοῦσι δὲ ἐν ταυτῷ πολλοὶ, διαιτῶνται δὲ αὐτοῖς καὶ ἕλη καὶ τὰ τῆς θαλάσσης † βράχεα, καὶ τῇ γῇ γειτνιῶσι μάλα ἀσμένως. φιλοῦσι δέ πως τῶν αἰγῶν αἶγας ἰσχυρῶς. ἐὰν γοῦν πλησίον τῆς ἠιόνος νεμομένων ἡ σκιὰ μιᾶς ἢ δευτέρας ἐν τῇ θαλάσσῃ φανῇ, οἱ δὲ ἀσμένως προσνέουσι καὶ ἀναπηδῶσιν, ὡς ἡδόμενοι, καὶ προσάψασθαι τῶν αἰγῶν ποθοῦσιν ἐξαλλόμενοι, καίτοι οὐ πάνυ τι ὄντες ἁλτικοὶ τελέως· τυχόμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τοῖς κύμασιν ὅμως τῆς τῶν αἰγῶν ὀσμῆς ἔχουσιν αἴσθησιν, καὶ ὑφ' ἡδονῆς προσελθεῖν ἐπ'

αὐτὰς

αὐτὰς σπεύδουσιν. ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὰ προειρημένα δυσέρωτές εἰσιν, ἐξ ὧν ποθοῦσιν, ἐκ τούτων ἁλίσκονται. ἁλιεὺς γὰρ ἀνὴρ αἰγὸς δορὰν ἑαυτὸν περιαμπέχει, σὺν αὐτοῖς τοῖς κέρασι δαρείσης αὐτῆς· λαμβάνει δὲ ἄρα τὸν ἥλιον κατὰ νώτου ἐπιβουλεύων ὁ θηρατὴς τῇ ἄγρᾳ εἶτα καταπάττει τῆς θαλάσσης ὑφ' ἣν οἰκοῦσιν οἱ προειρημένοι, ἄλφιτα αἰγείῳ ζωμῷ διαβραχέντα· ἑλκόμενοι δὲ οἱ σαργοὶ ὡς ὑπ' ὁστινῶν ἰυγῶν, τῆς ὀσμῆς τῆς προειρημένης, προσίασι, καὶ σιτοῦνται μὲν τῶν ἀλφίτων, κηλοῦνται δὲ ὑπὸ τῆς δορᾶς βλεπομένης ὡς αἰγός. αἱρεῖται δὲ αὐτῶν πολλοὺς ἀγκίστρῳ σκληρῷ, καὶ ὁρμιᾷ λίνου λευκοῦ. ἐξῆπται δὲ οὐχὶ καλάμου, ἀλλὰ ῥάβδου κραιείας. δεῖ γὰρ τὸν ἐμπεσόντα ἀνασπᾶσαι ῥᾷστα, ἵνα μὴ τοὺς ἄλλους ἐκταράξῃ. θηρῶνται δὲ καὶ α-

eas accedere ſtudent. Quoniam verò circa amorem adeò infelices ſunt, ex his idcirco capiuntur quæ tantopere deſiderant. Nam piſcator caprinam pellem extractam cum cornibus induens, inſidias parat ſole à tergo relicto: atque farinam caprino iure madefactã in eam maris partẽ ſpargit ac abiicit, vbi habitare ſolent ſargi; quibus tanquam philtro quodam odoris ſupradicti allectati accedunt, farina veſcuntur, pellis aſſimilatæ capræ conſpectu permulcentur. Ex his autẽ multos piſcator hamo robuſto capit: cuius linea alba non ex arundine appenſa eſt, ſed virga de cornu arbore. Simul ac enim ad hamum adhęſerit piſcis, ſubtrahere expeditiſſimè cõuenit, ne alios conturbet. Manu etiam ca-

piuntur, si quis spinas, quas ad tuitionem sui excitant, à capite ad partem inferiorem reuocando & flectendo declinet, premendoq; ex lapidibus, in quos ad latendum se compellunt, extrahat.

De vipera coitu & partu.
CAP. XXIIII.

Vipera suâ circumplicatus fœminâ cum ea coit, hæc verò sine molestia iniri se patitur, postquam verò ad coëundi finem peruenerũt, vxor pro coitus consuetudine mala significatione amoris maritum excipit. Nam ei ad collum inhærens, morsu abscindit caput. itaque ex viperino coitu hic perit, illa verò prægnans efficitur. Nõ autem oua parit, sed animantes partus edit, iamiã idoneos ad perniciem inferendum. In ipso enim partu matris aluum distrahunt, & lacerant, perq; disruptũ

πὸ χειρὸς, ἐάν τις τὰς ἀκάνθας, ἃς ἐγείρουσιν εἰς τὸ ἑαυτοῖς ἀμύνειν, εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπύγε τῆς κεφαλῆς ἡσυχῇ κατάγων, εἶτα κλίνῃ, καὶ πιέσας τῶν πετρῶν ἐκσπάσῃ, εἰς ἃς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τοῦ λαθεῖ ὠθοῦσιν.

Περὶ τῆς μιξῆνος τῆς κατὰ τὸ ἔχειν.

ΚΕΦ. κδ.

Ὁ ἔχις περιπλακεὶς τῇ θηλείᾳ μίγνυται. ἡ δὲ ἀνέχεται τοῦ νυμφίου, καὶ λυπεῖ οὐδέν· ὅταν δὲ πρὸς τῷ τέλει τῶν ἀφροδισίων ὦσι, πονηρὰν ὑπὲρ τῆς ὁμιλίας τὴν φιλοφροσύνην ἐκτίνει ἡ νύμφη τῷ γαμέτῃ. ἐμφῦσα γὰρ αὐτοῦ τῷ τραχήλῳ. διακόπτει αὐτὸν αὐτῇ τῇ κεφαλῇ. καὶ ὁ μὲν τέθνηκεν· ἡ δὲ εἰς καρπὸν ἔχει τὴν μίξιν, καὶ κύει. τίκτει δὲ οὐκ ᾠὰ λὰ βρέφη καὶ ἔστιν ἐνεργὰ ἤδη τὴν αὐτῶν φύσιν τὴν κακίστην. διέσθει γὰρ τὴν μητέρων νηδὺν, καὶ

προΐεισι * κατ' αὐτὰ τιμωροῦντα τῷ πατρί. τί οὖν οἱ Ὀρέσται καὶ οἱ Ἀλκμαίωνες πρὸς ταῦτα ὦ τραγῳδοὶ φίλοι;

ventrem erumpunt, vlciscentes patrem in hunc modum. quid ad hæc Orestæ & Alcmæones, ó boni Tragœdi? καλὰ τοῦτο

Περὶ Ὑαίνης. Κ. κε.

Τὴν ὕαιναν τήντε μὲν ἄρρενα εἰ θεάσαιο, τὴν αὐτὴν ἐς νέωτα ὄψει θήλειαν· εἰ δὲ θήλειαν * νῦν, μετὰ ταῦτα ἄρρενα. κοινωνοῦσι τε ἀφροδίτης ἑκατέρας, καὶ γαμοῦσί τε καὶ γαμοῦνται, ἀνὰ ἔτος πᾶν ἀμείβουσαι τὸ γένος. ἐκεῖνον τὸν Καινέα, καὶ τὸν Τειρεσίαν ἀρχαίους ἀπέδειξε τὸ ζῷον τοῦτο, οὐ κόμποις, ἀλλ' ἔργοις αὐτοῖς.

De Hyæna sexum mutante. CAP. XXV.

Hyænam si videas vno quidem anno marem, altero videbis fœminam. si verò nunc fœminam, postea marem. vtriusque enim sexus particeps est. eũdem marem cui antè nupserat, vxorem duxit. quotannis autem genitalia immutat. Illos igitur veteres Cæneum & Tiresiam, non ostẽtatione verborum, sed rebus ipsis exprimit & declarat hoc animal. al. αὖ,

Περὶ τῆς τῶν καθαρῶν εἰς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. Κ. κϛ.

Μάχονται μὲν ὑπὲρ τῶν θηλειῶν ὡς ὑπὲρ ὡραίων γυναικῶν τοι οἱ τράγοι πρὸς τράγους, καὶ οἱ ταῦροι πρὸς ταύρους, καὶ ὑπὲρ οἰῶν οἱ κριοὶ πρὸς τοὺς ἀντερῶντας. Ὀργῶσι

De marinis Catharis pugnantibus propter fœminas CAP. XXVI.

Pugnant de fœminis juxtà ac viri de pulchris mulieribus, hirci contra hircos, tauri contra tauros, de ouibus arietes depugnant cum procis. Turgent etiam amore

amore in fœminas Canthari marini, qui in locis quæ ἄσπα nominant, gignuntur. Quòd verò in amatores suarum coniugum odium acerbum habent, acerrimas pugnas edi videres: nec tamen illis more Sargorum piscium de multis certamen instituitur, sed non aliter quàm Menelaus cum Paride pro vna vxore decertant.

ἰω ἔστιν, *Gillius.*

ἡ δὲ ἐπὶ τὰς θηλείας καὶ οἱ θαλάττιοι κάνθαροι. γίνονται δὲ ἐν τοῖς καλουμένοις ἀσπέροις χωρίοις, καὶ εἰσὶ ζηλότυποι, καὶ ἴδοις ἂν μάχην ὑπὲρ τῶν θηλειῶν καρτεράν. καὶ † ἔστιν ὁ ἀγὼν ὑπὲρ πολλῶν, ὡς τοῖς σαργοῖς ὁ πόλεμος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἰδίας συννόμου, ὡς ὑπὲρ γαμετῆς τῷ Μενελάῳ πρὸς τὸν Πάριν.

De Polypi edacitate.

CAP. XXVII.

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀδηφαγίας. Κ. κζ.

Polypus, cùm alijs cibis pascitur (est enim edacissimus, ad fraudémque & insidias callidissimus) tum verò sua ipse membra conficit. Nam si venatio eũ deficiat, brachia sua deuorat: ac ventre sic saturato, inopiam venationis leuat. Deinde renascitur ei quod deest: hoc tanquam prõptum prandium ad famem restinguendam com-

Εσιᾶται μὲν καὶ ἄλλαις τροφαῖς ὁ πολύπους. ἔστι γὰρ καὶ φαγεῖν δεινὸς, καὶ ἐπιβουλεῦσαι σφόδρα πανοῦργος. τὸ δὲ αἴτιον, παμβορώτατον θηρίων θαλαττίων ἐστί. καὶ ἀπόδειξις, εἴ ποτε αὐτῷ γένηται ἀθηρία, τῶν ἑαυτοῦ πλοκάμων παρέτραγε, καὶ τὴν γαστέρα κορέσας τὴν σπάνιν τῆς ἄγρας ἠκέσατο. εἶτα αὖ ἀναφύει τὸ ἐλλεῖπον. ὥσπερ οὖν τῆς φύσεως καὶ τοῦτό οἱ ἐν τῷ λιμῷ προξενιαζούσης,

σπης ἑτοίμως τὸ δεῖπνον.

Περὶ τῆς σφηκῶν γενέσεως.

Κεφ. κη.

Ἵππος ἐῤῥιμμένος σφηκῶν γένεσίς ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ ὑποσήπεται, ἐκ δὲ τοῦ μυελοῦ ἐκπέτονται οἱ θῆρες οὗτοι· ὠκίστου ζώου πτηνὰ ἔκγονα, τοῦ ἵππου οἱ σφῆκες.

Περὶ γλαυκός. Κ. κθ.

Αἱμύλον ζῶον, καὶ ἐοικὸς ταῖς φαρμακίσιν ἡ γλαύξ. καὶ πρῶτα μὲν αἱρεῖ τοὺς ὀρνιθοθήρας ἡρημένη. περιάγουσιν οὖν αὐτὴν ὡς παιδικὰ, ἢ νὴ Δία περίαπτα ἐπὶ τῶν ὤμων. Καὶ νύκτωρ μὲν αὐτοῖς ἀγρυπνεῖ, καὶ τῇ φωνῇ, οἱονεί τινι ἐπαοιδῇ γοητείας ὑποσαινομένης αἱμύλου τε καὶ θελκτικῆς, τοὺς ὄρνιθας ἕλκει, καὶ καθίζει πλησίον ἑαυτῆς. ἤδη δὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ δέλεαρ ἕτερον τοῖς ὄρνισι † προστρίβει μωκωμένη, καὶ ἄλλοτε ἄλλην ἰδέαν προ-

parante ipsi natura.

De Vesparum generatione ex equi cadauere.

CAP. XXVIII.

Equi cadauer projectum vespas gignit. ex hujus putrescentis medulla euolant vespæ, nimirum volucris progenies ex equo animali velocissimo.

De Noctua, ad cuius vocem noctu alliciuntur aues, & interdiu ad eius vultum ac gestus ridiculos. C. XXIV.

Mulieribus veneficia & cantiones exercentibus similis est Noctua, captiosum animal. Hæc enim capta, suos in primis aucupes sic captionibus suis in se elicit, vt eam velut ludicrum quoddam aut amuletum in humeris circumgestent. Noctu quidem vigilat, & voce quasi quibusdã præstigijs & illecebrijs aues allicit, easq; sibi assidere facit. Interdiu verò aliã aucupij inductione vtitur, & auibus illudit, ridiculè nimirum

forte προφέρει vel προτείνει

 in

in aliam atque aliam speciem vultum conuertens: quibus aues peradolescentes in admirationem raptæ, manere apud eam perseuerant, maximo eorum in quæ se format timore perculsæ.

al. ἰχυρῶς.

De lupo marino, quomodo deuorata squilla aculeo vulneratis interaneis perit. C. XXX.

Lupus piscis à squillis seperatur, quãquam piscium (vt ita dicam) maxima vorago est. Lupi igitur quum circa paludes maris degant, squillis quoque palustribus insidiantur. sunt enim trium generum: aliæ palustres, aliæ quæ algis victitant, & tertiæ saxatiles. Porrò quum seipsas vlcisci Squillæ non queunt, pro vltione extremum spiritum in victoria effundere non dubitant. Equidem earum astutias & fraudes non grauabor narrare: Quum se interceptas sentiunt, fastigiũ quod eminet à capite, quodq; simile est acutissimo triremis rostro, atq; in summa parte secturas habet,

σώπου στρέφουσι, ἐφ᾽ ὧν ἀγρεῦνται, καὶ περιμένουσιν οἱ νέοι πάντες ὄρνιθες, ἠρημένοι δέει, καὶ μάλα γε ἰσχυρῷ, ἐξ ὧν ἐκείνη μορφάζει.

Περὶ λάβρακος. Κ. λ.

Ὁ λάβραξ καρίδος ἥττηται, καὶ εἶν αὖ, εἰ καὶ πταίσας ἐρῶ, ἰχθύων ὀψοφαγίστατος. οὐκοῦν ἕλειοι ὄντες, τὰς ἑλείους ἐλλοχῶσιν. εἰσὶ γὰρ τῶν γένη τριττά. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν, οἵας προεῖπον, αἱ δὲ ἐκ φυκίων, πετραῖαι γε μὴν αἱ τρίται. ἀμύνασθαι δὲ αὐτὰς ἀδυνατοῦσαι, αἱροῦνται συναποθνήσκειν. καὶ τό γε σόφισμα εἰπεῖν οὐκ ὀκνήσω αὐτῶν. ὅταν γοῦν αἴσθωνται λαμβανόμεναι, τὸ ἐξέχον τῆς κεφαλῆς, ἔοικε δὲ τριήρους ἐμβόλῳ, καὶ μάλα γε ὀξὺ καὶ ἄλλως ἐντομὰς ἔ-

κατὰ δίκην πρίονος· τοῦτο τοίνυν αἱ γενναῖαι σοφῶς ἐπιστρέψασαι, πηδῶσί τε καὶ ἀναθρώσκουσι κοῦφα καὶ ἀλτικά. κέχηνε δὲ ὁ λάβραξ καὶ μέγα, ἔστιν οἱ τὰ τῆς δέρης ἁπαλά. οὐκοῦν ὁ μὲν συλλαβὼν τὴν καρίδα χαμαιεῦσαν οἴεται δεῖπνον ἕξειν· ἡ δὲ ἐν ἐξοδίᾳ τε καὶ εὐρυχωρίᾳ σκιρτᾷ, τοῦ φάρυγγος (ὡς ἂν εἴποις) καταχορεύουσα, εἶτα ἐμπήγνυται τῷ δειλαίῳ θηρατῇ τὰ κέντρα, καὶ ἑλκοῦταί οἱ τὰ ἔνδον, καὶ αἰμωδήσαντα αἷμα ἐκβάλλει πολύ, καὶ ἀποπνίγεται καὶ καιριώτατα δή τι ἀποκτείνουσα ἀνῄρηται.

Περὶ ὕστριχος. Κ. λα.

Ὀνύχων ἀκμαῖς, καὶ ὀδόντων διατομαῖς θαρρεῖ καὶ ἄρκτοι, καὶ λύκοι, καὶ πάρδοι, καὶ λέοντες. τὴν δὲ ὕστριχα ἀκούω ταῦτα μὲν οὐκ ἔχειν, οὐ μὴν ὅπλων ὑπὸ τῆς φύσεως ἀμυντηρίων ἀπολελεῖφθαι ἐρή-

habet, modo serrulæ vncinatæ: hoc inquam animosæ illæ bestiolæ quum incuruarint, summa leuitate saliunt, & tanquam saltatorium versant orbem. Lupus ore maximè hiante atque imminenti, quæ est pelle tenera & molli, Squillam ex lassitudine viribus defectam comprehendit, atque prandium fore arbitratur. Squilla primùm in gutturis laxitate saltat, pòst aculeos in miserum venatorem defigit. huic interiora exulcerantur, tumescentiaq; plurimum sanguinis mittunt: denique suffocatione Lupum interficiens, interficitur.

De Hystrice aculeos suos emittente. C. XXXI.

Vnguium robore, & dentium ad dissecãdum præstantia confidentes sunt lupi, vrsi, pardi, leones: Hystrix nõ item, verumtamen non à natura armis ad se tuendum destituitur. Nam

 immi-

imminentibus sibi sui dorsi rigentes pilos telorum instar immittit, ac veluti ad scopum destinans non rarò consequitur. Saliunt autem illi tanquam neruo intenso emissi.

fortè εὐστέχως.

De inimicitijs mutuis Polypi, Muranæ, & Locustæ: & quomodo murana vincat polypum, polypus locustam, & locusta rursus muranam. C. XXXII.

Malum ingens & morbus agrestis & inhumanus inimicitiæ atque odium inhærens, penitusq; insitum, quod etiam ratione carentibus natura ingenuit inexpiabile, atque implacabile. Muræna cum Polypo capitali odio dissidet. Polypus cum Locusta graues gerit inimicitias. Muræna etiam teterrima hostis est Locusta, atque infestissima. Muræna Polypo brachia abscindit, dentium firmitate: post autem in eius ventrem subiens, ijsdem malis eum, vt verisimile est, afficit. Hæc enim è genere nantium est, ille

al. ἀκμαῖς.

μην. τοῖς γοῦν ὀπιοῦσιν ἐπὶ λύμῃ, τὰς ἄνωθεν τρίχας οἱονεὶ βέλη ἐκπέμπει, καὶ ἐστοχῷ βάλλει πολλάκις τὰ νῶτα φρίξασα. καὶ ἐκεῖναι γε πηδῶσιν ὡσπερεὶ ἔκ τινος ἀφειμέναι νευρᾶς.

Περὶ ζώων ἐχθρῶν ἀλλήλοις. Κεφ. λβ.

Ἡ δεινὸν κακὸν καὶ νόσημα ἄγριον ἔχθρα καὶ μῖσος συμφυὲς, ἡ πρὸς καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐντέτηκε, καὶ αὐτοῖς ἐστι δυσέκνιπτον. Μύραινα γοῦν πολύποδα μισεῖ· καὶ πολύπους καρόβῳ πολεμίως. καὶ μύραινα καραβῷ ἐχθίστη ἐστί. μύραινα μὲν γὰρ ταῖς ἀκωκαῖς τῶν ὀδόντων τὰς πλεκτάνας τῷ πολύποδι διακόπτει εἶτα μέντοι καὶ ἐς τὴν γαστέρα εἰσδῦσα αὐτῷ τὰ αὐτὰ δρᾷ καὶ εἰκότως γε. ἡ μὲν γὰρ νηκτικὴ·

ὃς δὲ ἔοικεν ἕρποντι. εἰ δὲ καὶ τρέποιτο τὴν χρόαν κατὰ τὰς πέτρας, ἔοικεν αὐτῷ τὸ σόφισμα † αἱρεῖν οὐδὲ ἓν τοῦτο. ἔστι γὰρ συνιδεῖν ἐκείνη δεινὴ τοῦ ζώου τὸ παλάμημα. τοὺς γε μὴν καράβους αὐτοὶ συλλαβόντες ἐς πνῖγμα, ὅταν νεκροὺς ἐργάσωνται, τὰ κρέα ἐκμυζῶσιν αὐτῶν. κέρατα δὲ τὰ ἑαυτοῦ ὁ κάραβος ἀνεγείρας, καὶ θυμωθεὶς εἰς αὐτά, προκαλεῖται μύραιναν, καὶ ὡς εἶναι κατὰ γυναῖκα ὠργισμένην. ἐκείνη μὲν τοῦ αὐτίκα πάλλει τὰ κέντρα, ὅσα οἱ περιβέβληται, ταῦτα οὐκ ἐννοοῦσα καταδάκνει. ὁ δὲ, τὰς χηλὰς οἱονεὶ χεῖρας προτείνας, τὸ δέρμα παρ' ἑκάτερα ἐγκρατῶς ἐχόμενος, οὐ μεθίησιν. ἡ δὲ ἀσχάλλει, καὶ ἑαυτὴν ἑλίττει. καὶ περιβάλλει τῶν ὀστράκων ταῖς ἀκμαῖς· ὥσπερ οὖν εἰς αὐτὴν πηγνυμένων, μαλακιεῖ τε καὶ ἀπαγορεύει, καὶ τελευτῶσα παρειμένη κεῖται. ὁ δὲ

ille veró ſerpentium more graditur. Quòd ſi Polypus in ſaxorum colorem ſe vertat, nihil ei aſtutiæ hæ fallaces proſunt: Muræna enim eius veteratoriam planè tenet. Quum veró Polypus Locuſtas à ſe comprehenſas ſtrangularit, exugit carnes, atque earum ſuccum exhaurit. Porrò Locuſta cornibus erectis iracundia furens, in eum modum Murænam mulieri iratæ ſimilem laceſſit. Hæc igitur aculeos quibus hoſtis premunita eſt, imprudens mordicus tenet. illa veró forcipes acutos tanquam manus prætendens, vtrinque cuti inhærere fortiſſimè non intermittit. Muræna indignatur, ſeſeque huc & illuc verſat, & acutas teſtas amplectitur, quibus confixa remolleſcit & ſuccumbit: denique remiſſa iacet.

pro αἱρεῖν. *forte* ὀνεῖν *vel* ὠφελεῖν.

Locusta ex hoste instituit prandium.

De Sphyræna è retibus elabente. C. XXXIII.

μύραινων. *Ouidius in Halieutico Murana hoc attribuit, cui corpus lubricum: & sic legendum coniecerim. vicinæ quidem dictiones, Smyrana & Sphynæna, facilè permutari potuerunt.*

al. τούτων. Sphyræna (*Murana*) piscis est pelagius. qui quum se reti inclusum sensit, circumquaque natat: & quà euadat, vbi vel tenuioribus filis maculæ constant, vel etiã disruptæ sunt, callidissimè quærit. Quòd si talem aliquem locum inuenerit, è reti elapsa, pristinam natandi libertatem recuperat Vbi verò vna quæpiam sic euaserit, reliquæ etiam ejusdem generis, si quæ pariter captæ fuerint, eâdem illapsæ, illam ceu viæ ducem sequuntur.

τὴν αἰτίπαλον ποιεῖται δεῖπνον.

Περὶ σφυραίνης. Κ. λγ.

Τὴν + σφύραιναν τὸν ἰχθὺν τρέφει τὰ πελάγη. ὅταν δὲ αὐτὴν τὸ δίκτυον περιβάλλῃ, διανήχεται καὶ ζητεῖ, ἢ βρόχον ἀραιὸν, ἢ ῥῆγμα τοῦ δικτύου πάνυ σοφῶς. καὶ ἐντυχοῦσα + τιούτῳ τινὶ, καὶ διεκδῦσα ἐλευθέρα νήχεται αὖθις. εἰ δὲ τύχοι μίᾳ τῆς δὲ τῆς εὐερμίας, καὶ αἱ λοιπαὶ ὅσαι τοῦ αὐτοῦ γένους συνεαλώκασι, καὶ τὴν ἐκείνης φυγὴν ἐξίασιν, ὡς ὁδόν τινα λαβοῦσαι παρ' ἡγεμόνος.

Περὶ Σηπίας. Κ. λδ.

Τὴν σηπίαν ὅταν μέλλωσιν αἱρεῖν καὶ λαμβάνειν οἱ τούτων ἀγαθοὶ θηραταὶ, συνεῖσα ἐκείνη παρῆκε, τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπόσφαγμα + καὶ καταχεῖται αὐτῆς,

De Sepia. CAP. XXXIIII. Quum se à peritis piscatoribus captari cognoscit Sepia, suum atramentum emittit, quo circumfusa, ab oculis

καὶ περιλαμβάνει, καὶ ἀφανίζει πᾶσαν, καὶ κλέπτεται τὴν ὄψιν ὁ ἁλιεύς· καὶ ἡ μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς ἐστιν ὁ δὲ οὐχ ὁρᾷ. Τοιοῦτό τι καὶ τῷ Αἰνείᾳ νέφος περιβαλὼν ἐξαπάτησε τὸν Ἀχιλλέα ὁ Ποσειδῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ βασκανίας. Κ. λε.

Βασκάνων ὀφθαλμοὺς καὶ γοήτων φυλάττεται τὸ τῶν ζώων τὰ ἄλογα, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, τὸ θαυμαστόν. ἀκούω οὖν βασκανίας ἀμυντήριον τὰς φάττας, δάφνης κλῶνια ἀποτραγοῦσας λεπτά, εἶτα αὐτοὶ ταῖς ἑαυτῶν καλιαῖς ἐντιθέναι, τῆς νεοττιᾶς φειδοῖ. † ἰκτῖνες δὲ ῥάμνον, κίρκοι δὲ πικρίδα ἀγρίαν, τρυγόνες, τὸν τῆς ἴριδος καρπόν, ἄγνον δὲ κόρακες. οἱ δὲ ἔποπες τὸ ἀδίαντον, ὃ παρ' οὖν καὶ καλλίτριχον καλοῦσί τινες. ‡ Ἀριστερεῶνα δὲ κορώνη. καὶ νεττίον ἄρτι. καρκίνον δὲ

culis piscantium remouetur, eorumq; perstringit oculos. Piscatores verò, quum sit in eorum oculis, nihil tale vident. Sic Ænea tenebris circumsepto fefellit Achillem Neptunus, vt ait Homerus.

De variis fascinationum remediis, quæ aues diuersæ suis nidis imponunt. CAP. XXXV.

Fascinantium oculos, etiam rationis expertes bestiæ naturâ quadam arcanâ & mirabili cauent. Nam palumbi, vt audio, fascinationis amuletum laurinos ramulos tenues primùm colligũt, deinde ad custodiam pullorum in nidos imponunt. Milui autem rhamnum, Circi cichorium syluestre, Turtures iridis fructũ, Corui viticem, Vpupæ adiantum, quod & callitrichum aliqui vocãt, Cornix aristereôna, (*verbenam interpretor.*) Ardeolæ cancrum, Perdices

al. ἰκτῖνοι

fortè περιστερεῶνα *al.* ἀριστερεῶνα.

dices harundinis comã legunt. Turdi ramo myrti, gramine Alauda se tuentur: Aquilæ gentili suo lapide aëtite: quem & mulieribus commodum esse, & abortibus aduersari prædicant.

De Torpedine & aliis animantibus quæ mirificè aliquid agunt aut patiuntur. C. XXXVI.

Torpedo piscis, sui nominis affectum, hoc est torporem stuporémque in quoduis ab ea contactum animal transfundit. Remoram similiter ex eo quod facit, quoniam nauigia retinet ac moratur, homines appellarunt. Porrò quum parit Alcedo, maria tranquilla & venti quiescunt. & quamuis media hyeme pariat, non deest tamen ad incolume, vt ita dicam, puerperium ei tranquillus aër. Et eo quidem tẽpore dies alcyonios celebramus. Quòd si casu equus lupi vestigium concul-

ἱερακίδιος. πέρδιξ δὲ καλάμης κόμην. θαλλὸν δὲ αἱ κίχλαι μυῤῥίνης. προβάλλεται δὲ καὶ κόρυδος ἄγρωστιν. αἰετοὶ τὸν λίθον, ὅσπερ ἐξ αὐτῶν ἀετίτης κέκληται. λέγεται δὲ οὗτος ὁ λίθος καὶ γυναιξὶ κυούσαις ἀγαθὸν εἶναι, ταῖς ἀμβλωσκούσαις πολέμιον.

Περὶ νάρκης, καὶ ἑτέρων ζώων. Κεφ. λϛ.

Ο ἰχθὺς ἡ νάρκη ὅτε αὐτῇ προσπέσῃ τι, ἐξ αὐτῆς ὄνομα ἔδωκέ τε, καὶ ναρκᾷν ἐποίησεν. ἡ δὲ ἐχενηὶς ἐπέχει τὰς ναῦς, καὶ ἐξ οὗ ποιεῖ καλοῦμεν αὐτήν. Κυούσης δὲ ἀλκυόνος, ἵστανται μὲν τὰ πελάγη, εἰρήνην δὲ καὶ φιλίαν ἄγουσιν ἄνεμοι. κύει δὲ ἀρχομένου χειμῶνος μετιόντος, καὶ ὅμως ἡ τοῦ ἀέρος γαλήνη δίδωσι τὴν ἀσφάλειαν. ἀλκυονείας τοιγάρτοι τῆς ὥρας ἄγομεν ἡμέρας. Ιχνος δὲ λύκου πατεῖ κατὰ τύχην

ἵππος, καὶ νάρκη περιείληφεν αὐτόν. εἰ δὲ ὑπορρίψαις ἀστράγαλον λύκου καὶ τεθρίππῳ θέοντι, τὸ δὲ ὡς πεπηγὸς ἑστήξεται, τῶν ἵππων τὸν ἀστράγαλον πατησάντων. λέων δὲ φύλλοις πρίνου τὸ ἴχνος ἐπιβάλλων, καὶ ναρκᾷ. ταὐτὸν δὲ καὶ ὁ λύκος εἰ καὶ μόνον προσπελάσειε πετάλοις σκίλλης. ταῦτά τοι καὶ ἀλώπεκες εἰς τὰς εὐνὰς τῶν λύκων ἐμβάλλουσιν, καὶ εἰκότως. διὰ γὰρ τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλὴν νοοῦσιν ἔχθιστα αὐτοῖς.

Περὶ πελαργῶν καὶ ἑτέρων αὖθις ζώων ἀντιπαθητικῶν. Κ. λζ.

Οἱ πελαργοὶ λυμαινομένας αὐτῶν τὰ ᾠὰ τὰς νυκτερίδας ἀμύνονται πάνυ σοφῶς. αἱ μὲν γὰρ προσψαυσάμεναι μόνον, ἀνεμιαῖα ἐργάζονται καὶ ἄγονα αὐτά. οὐκοῦν τι ἐπὶ τούτοις φάρμακον ἐκεῖνό ἐστι πλατάνου φύλλα ἐπιφέρουσι ταῖς καλιαῖς αἱ

cet, torpore comprehēditur. Item si Lupi talum Equi quadrigam trahentes calcauerint, sistentur, tanquam ij cum quadriga conglaciassent. Ilicis folia si Leo pede attigerit, obtorpescit. Lupus itidē, si vel calcet, vel propiùs tantùm accedat ad folia scillæ. quamobrem & vulpes cubilibus luporum ea inijciunt: nec immeritò, tanquam infensissimæ illis quarum insidiis petuntur.

Quomodo vespertilio, hirundo, polypus, serpens, muræna, & rursum polypus ad res quasdam afficiantur. & de elephanti adipe.

CAP. XXXVII.

Ciconiæ ouis suis perniciem molientes Vespertiliones sapientissimè vindicant. Quum hæ itaque solo suo contactu oua ipsa sterilia efficiant, hoc remedio vtuntur Ciconiæ: Platani folia in nidos suos inferunt, ad quæ accedē-

tes

ses Vespertiliones, torpore cõprehensæ, perniciem afferre non queunt. Hirundinibus hæc idem natura largita est: nam quum blattæ earum ouis perniciosæ sint, matres apij folia ante pullos proiiciunt, ob idque ab illis ad pullos accessus fieri nequit. In Polypos si quis rutam inijciat, immobiles manere in sermonem hominum venit. Serpentem si arundine contingas, à prima plaga non se commouet, torporeq; constricta quiescit: sin iterum ac tertiò plagã inflixeris, colligit ac confirmat sese. Muræna quoq; quæ plagam vnam accepit, torpescens perstat: sin plures inferas, funditus ira incenditur. Piscatores dicunt Polypum in terram progredi ad oliuæ germen in littore positum. Porrò contra omnium ferarum venena remedium est e-

δὲ νυκτερίδες, ὅταν αὐτοῖς γειτνιάσωσι, ναρκῶσι, καὶ τὸ γένος λυπεῖν ἀδύνατοι. Δῶρον δὲ ἄρα ἡ φύσις καὶ ταῖς χελιδόσιν ἔδωκεν *οἷον, αἱ σίλφαι καὶ τέτων τὰ ᾠὰ ἀδικοῦσιν· οὐκοῦν αἱ μητέρες σελίνου κόμην προβάλλονται τῶν βρεφῶν, καὶ ἐκείναις τὸ ἐντεῦθεν ἄβατά ἐστι. Πολύποσι δὲ εἴ τις ἐπιβάλλει πήγανον, ἀκίνητοι μένουσιν, ὡς λέγει τις λόγος. Ὄφεως δὲ εἰ καθικοίο καλάμῳ, μετὰ τὴν πρώτην πληγὴν ἀτρεμεῖ, τὸ τῇ νάρκῃ πεδηθεὶς ἡσυχάζει. εἰ δὲ ἐπάγοις δευτέραν ἢ τρίτην, ἀνέρρωσας αὐτόν. Καὶ μύραινα δὲ πληγεῖσα νάρθηκι εἰσάπαξ, ἡσυχάζει· εἰ δὲ πλεονάκις, εἰς θυμὸν ἐξάπτεται. Λέγουσι δὲ ἁλιεῖς τοὺς πολύποδας εἰς τὴν γῆν προϊέναι, ἐλαίας θαλλοῦ ἐπὶ τῆς ἠϊόνος κειμένου. Θηρίων δὲ ἀλεξιφάρμακον ἦν ἄ-

*al. ὅμοιον

ρα

ρα πάντων πιμελὴ ἐλέφαντος· ἢν εἴ τις ἐπιχρίσαιτο, καὶ εἰ γυμνὸς ὁ μόσε χωροίη τοῖς ἀγριωτάτοις, ἀσινὴς ἀπαλλάττεται.

Περὶ ἐλέφαντος, καὶ ζώων διαφόρων ἀντιπαθείας.

K. λη.

Ὀῤῥωδεῖ ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν, καὶ χοίρου βοήν. οὕτω τοίνυν φασὶ καὶ Ῥωμαῖοι τοὺς σὺν Πύῤῥῳ τῷ Ἠπειρώτῃ ἐτρέψαντο ἐλέφαντας. καὶ ἡ νίκη σὺν τοῖς Ῥωμαίοις λαμπρῶς ἐγένετο. Γυναικὸς ὡραίας τόδε τὸ ζῶον ἡττᾶται, καὶ παραλύεται δὲ τοῦ θυμοῦ ἐκκωφωθεὶς εἰς τὸ κάλλος. καὶ ἀντήρα φασὶν ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἀλεξάνδρου πόλει, γυναικὸς στεφάνους πλεκούσης, Ἀριστοφάνει τῷ Βυζαντίῳ ὁ ἐλέφας. ἀγαπᾷ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ εὐωδίας πάσης, καὶ μύρων, καὶ ἀνθέαν κηλούμενος τῇ ὀσμῇ. Ὅστις βούλεται κλοὼψ ἢ λῃστὴς κύ-

lephanti adeps, quo si quis inungatur, licet nudus contra efferatissimas bestias procedat, iliæsus discedet.

De Elephante & aliis animalibus quomodo ad res diuersas naturali quodam vel amore vel dissensione moueantur. C. XXXVIII.

Ariete cornuto & suis grunitu abhorret Elephas. Sic Romanos Pyrrhi Epirotarum regis elephantos in fugã vertisse homines dicũt, victoriamque amplam ex eo bello retulisse. Mulieris formâ hoc animal capitur: atque hebescens ad eius pulchritudinem, remittit furorem animi sui. Riualem verò fuisse in Ægypti vrbe Alexandria elephantum ferũt Aristophanis Byzantini, de quadam muliere coronas texẽte. Omnia bene olentia amat, vnguentorum & florum odore permulcetur. Si quis fur aut prædo, ca-

nes

nes nimium sæuos compescere & fugare voluerit, titione è rogo hominis abrepto ad eos accedens perterrefaciet, vt quidam aiunt. Hoc etiam audiui, vestem factam è lana detonsæ ouis quam lupus laniauit, molestiam & pruritum excitare in corpore ejus qui induerit. Si quis vino immittat lapidē à cane demorsum, furore conuiuarum excitato lites & contentiones mouebit. Scarabei bestiolæ fœditæ, vnguento odorato, si instilletur, intereunt. Sic etiam cerdones aiunt aëri putido assuefactos, vnguentis abhortere. Serpentes quosuis ibidum pennas timere Ægyptij asserunt.

De Pastinacis marinis, quomodo saltatione & cantu capiantur.

CAP. XXXIX.

vide etiā l. 17. c. 18.

Pastinacas capiunt

ναι ἄγαν ἀγριωτάτους κατασιγάσαι, καὶ θεῖναι φυγάδας, ἐκ πυρᾶς ἀνθρώπου δαλὸν λαβὼν, ὁμόσε αὐτοῖς χωρεῖ, φασίν· οἱ δὲ ὀρρωδοῦσιν. Ἀκήκοα δὲ καὶ ἐκεῖνον τὸν λόγον· λυκοσπάδα οἶν πέξας καὶ ἐριουργήσας, καὶ χιτῶνα ἐργασάμενος, λυπεῖ τὸν ἠσθημένον· ὀδαξησμὸν γὰρ ἐργάζεται ὡς λόγος. Ἔριν δὲ εἴ τις καὶ στάσιν ἐθέλοι ἐν τῷ συνδείπνῳ ἐργάσασθαι, δηχθέντα ὑπὸ κυνὸς λίθον ἐμβαλὼν τῷ οἴνῳ, λυπεῖ τοὺς συμπότας ἐκμήνων. Κάνθαροι δὲ κακόσμοις θηρίοις εἴ τις ὑποσκευή μύρα, οἱ δὲ τὴν εὐωδίαν οὐ φέρουσιν, ἀλλ' ἀποθνήσκουσι· οὕτω τοί φασι καὶ τοὺς βυρσοδέψας συντραφέντας ἀέρι κακῷ, βδελύττεσθαι μύρον. Λέγουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς ὄφεις πάντας ἴβεων πτερὰ δεδιέναι.

Περὶ τρυγόνων θαλαττίων. Κεφ. λθ. Θηρῶσι τὰς τρυγόνας

οἱ

οἱ καὶ τούτων ἀκριβοῦντες τὰ θήρατρα, καὶ μάλιστα τῆς πείρας οὐ διαμαρτάνουσι, τὸν τρόπον τοῦτον. ἑστήκασιν ὀρχούμενοι καὶ ᾄδοντες εὖ μάλα μουσικῶς, αἱ δὲ καὶ τῇ ἀκοῇ θέλγονται καὶ τῇ ὄψει τῆς ὀρχήσεως κηλοῦνται, καὶ προσίασιν ἐγγυτέρω. οἱ δὲ ὑπαναχωροῦσιν ἡσυχῇ καὶ βάδην. ἔνθα δήπου καὶ ὁ δόλος ταῖς δειλαίαις πρόκειται. δίκτυα ἐκπεπεταμένα· εἶτα ἐμπίπτουσιν εἰς αὐτά, καὶ ἁλίσκονται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ ᾑρημέναι πρότερον.

Περὶ ὀρκύνου τοῦ ἰχθύος.

Κ. μ.

Ὄρκυνος ὄνομα κητώδης ἰχθὺς καὶ σοφὸς εἰς τὰ αὐτῷ λυσιτελέστατα, δῶρον λαχὼν φύσει τοῦτο, οὐ τέχνῃ. ὅταν γοῦν περιπαρῇ τῷ ἀγκίστρῳ, καταδύει αὐτὸν εἰς βυθόν, καὶ ὠθεῖ καὶ περισπαίρει τῷ δαπέδῳ, καὶ κρούει τὸ στόμα, ἐκβάλλειν τὸ ἄγκιστρον ἐθέλων. εἰ δὲ ἀδύνατον τοῦτο ᾖ, διανοεῖ γοῦν

qui earum piscationis studiosi sunt, & desiderio non frustrantur, in hunc modum. Saltant & canunt quàm possunt suauissimè. Illæ verò tum auditu mulcētur, tum spectanda saltatione se oblectant, & adnant propiùs. At piscatores sensim ac pedetentim recedunt. Ibi tum dolus in miseras structus apparet. quæ saltatione & cantu allectatæ fuerant, retibus iam extensis inclusæ capiuntur.

De Orcyno pisce ab hamo se liberante. C X L.

Orcynus cetaceus piscis prouidens est, & naturâ, non arte, quæ sibi maximè conducant intelligit. Itaque quum hamo transfixus fuerit, in maris altitudinē seipsum impellēs ac deprimens, ad solum allidit: & humum oris pulsatione expellere cupit. quòd si id minus fieri queat, ab hamo

τό

exceptũ vulnus luculẽtius infert, dilatatque atque exiliẽdo id quod sibi molestiam exhibet, expuit abijcitq; sæpe verò id non assecutus inuitus ad piscatoris prædam subtrahitur.

De Melanuri timiditate, & quòd mari tranquillo fundum petat, concitato litora & petras, contrà quàm alii pisces: & vnde alatur.

CAP. XLI.

Timidissimi piscium Melanuri, suæ timiditatis testes habent piscatores. neq; enim capiuntur nassa, neque ad eam accedunt. Si quando verò sagenam circumdederis, imprudentes comprehenduntur. Idem quum placidum & quietum est mare, ad imam maris sedem in petris aut algis quiescunt, tegumẽtoq; proteguntur, quocunque corpus occultari potest. Contrà quũ aduersa tempestas est, & pisces alij in altum ex fluctuum impetu descendunt, hi tum fiducia

τὸ τραῦμα, τὸ ἐκπτύεται τὸ λοιποῦν αὐτόν, τὸ ἐξαλλεται. πολλάκις δὲ οὐκ ἔτυχε τῆς πείρας, τὸ ὁ θηρατὴς ἄκοντα ἀνασπάσας, ἔχει τὴν ἄγραν.

Περὶ μελανούρου. Κ. μα.

Δειλότατος ἰχθύων ὁ μελάνουρος, τὸ ἔχει τῆς δειλίας μάρτυρας τοὺς ἁλιεῖς. οὔτε γοῦν κύρτῳ λαμβάνεται οὗτοι, οὔτε προσίασιν αὐτῷ. σαγήνη δὲ εἴ ποτε αὐτοὺς περιβάλοι, οἵδε ἀγνοοῦντες ἐαλώκασι. καὶ ὅταν μὲν ἦ ὑπεύδια καὶ λεία ἡ θάλατα, οἵδε ἄρα κάτω που πρὸς ταῖς πέτραις, ἢ τοῖς φυκίοις ἡσυχάζουσι, καὶ προβάλλονται, πᾶν ὅ, τι δύνανται τὸ σῶμα ἀφανίζοντες. ἐὰν δὲ ἦ χειμερία, τοὺς ἄλλους ὁρῶντες καταδυῶντας ἐκ τῆς τῶν κυμάτων πρὸς βολῆς εἰς τὸν βυθὸν, οἵδε ἀναθαρ-

σοῦσι, καὶ τῇ γῇ προσπελάζουσι, καὶ ταῖς πέτραις προσνήχουσι. καὶ ἡγοῦνται σφίσι πρόβλημα ἱκανὸν εἶναι τὸν ἐπαφρυνόμενον ἀφρὸν, καλύπτοντά τε αὐτοὺς καὶ ἐπικλυζάζοντα. συνιᾶσι δὲ εὖ μάλα ἀπορρήτως, ὅτι καὶ τοῖς ἁλιεῦσιν ἐν ἡμέρᾳ τοίᾳδε ἢ νυκτὶ ἐς τὴν θάλατταν ἐστὶν ἄβατα, ἀγριαινούσης τῆς θαλάττης, τῶν κυμάτων αἰρομένων, μετεώρων τε καὶ φοβερῶν. ἔχουσι δὲ καὶ βορὰν ἐν χειμῶνι τοῦ κλύδωνος τὰ μὲν, ἀποσπάσαντες ἐκ τῶν πετρῶν· τὰ δὲ, ἀποσύροντες ἐκ τῆς γῆς σιτοῦνται δὲ μὴν ἀνέδην τὰ ῥυπαρώτερα καὶ ἅσσα οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἰχθὺς ἄλλος ἂν πάσαιτο, εἰ μὴ πάνυ λιμῷ πιέζοιτο. ἐν γαλήνῃ δὲ ἐπὶ τῆς ἄμμου μόνης ἀλινδοῦσι, καὶ ἐκεῖθεν βόσκονται. ὅπως δὲ ἁλίσκονται ἐρεῖ ἄλλος.

Περὶ ἀετῶν. Σ. μβ.

cia implentur, simul & ad littus appropinquant, & ad petras adnatant: atque spumam super se fluctuantem, ipsosq; cooperientem, satis esse ad se tuendum arbitrātur. Nescio quomodo enim pernoscunt, eo die, noctéve, quum feritas maris & immanitas efferuescit, tū à piscatoribus non adiri mare. Ac quum maris tempestates sunt, ex his viuunt cibis, quos è saxis partim eruunt, partim è terra euellunt: nec tamen nisi sordidis pascuntur, & abjectis, quibus non facilè alius piscis, nisi fame oppressus, vesceretur. Quum maris tranquillitas viget, in solo sabulo pabulum inquirunt, hìncque pascuntur. Cæterùm quomodo capiantur ex alijs audire poteris.

De Aquila visu & remedio ex felle eius ad visum hominis acuendum. CAP. XLII.

Ex auibus Aquila maximè acres & acutos oculos habet, de quibus & Homerus ei conscius testimonio est, in morte Patrocli, similem huic aui inducens Menelaum, quum requireret Antilochum, quem ad Achillem mitteret nuncium, tristem quidem, sed tamen necessarium de morte ejus amici, quem à se missum ad pugnam non ampliùs summè desideratum recepit Achilles. Cæterum Aquilla non solùm sibi, sed hominum oculis vtilis habetur. Nam felcius melle exceptum Attico, & hebescentibus illitum oculis visum quàm acutissimum efficit.

De Luscinia cantu, & carne in cibo vigiliam faciente. C. XLIII.

Luscinia auium argutissima & tranquillo præ cæteris animo, suauissima & in primis canora voce solitariis in locis cantillat, Ejus

Αἰετὸς δὲ ὀρνίθων ὀξυαπέστερος· καὶ Θμηρος αὐτῷ συνοιδὲ καὶ τοῦτο, καὶ μαρτύρει ἐν τῇ Πατροκλείᾳ, εἰκάζων τὸν Μενέλεων τῷ ὄρνιθι, ὅτι ἀνεζήτει Ἀντίλοχον ἵνα ἄγγελον ἀποστείλῃ τῷ Ἀχιλλεῖ, πικρὸν μὲν, ἀναγκαῖον δὲ ὑπὲρ τοῦ πάθους τοῦ κατὰ τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ· ὃν ἐξέπεμψε μὲν, οὐχ ὑπεδέξωτο δὲ, καίτοι ποθῶν ἐκεῖνος τοῦτο. λέγεται δὲ μὴ ἑαυτῷ μόνῳ χρήσιμος, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων ὀφθαλμοῖς ὁ ἀετὸς ἀγαθὸν εἶναι. εἰ οὖν μέλιτί τις Ἀττικῷ τὴν χολὴν αὐτοῦ διαλαβὼν ὑπαλείφοιτο, ἀμβλυνόμενος ὄψεται, καὶ ὀξυτάτους γοῦν ἰδεῖν ἕξει τοὺς ὀφθαλμούς. Περὶ ἀηδόνος. Κ. μγ.

Ἡ ἀηδὼν ὀρνίθων λιγυρωτάτη τε καὶ εὐνουστάτη, καὶ κατᾴδει ἐρημαίων χωρίων εὐστομώτατα ὀρνίθων καὶ τορώτατα. Λέγουσι δὲ

καὶ

καὶ τὰ κρέα αὐτῆς εἰς ἀγρυπνίαν λυσιτελεῖν, πονηροὶ μὲν οὖν οἱ τοιαύτης τροφῆς δαιτυμόνες, καὶ ἀμαθεῖς δεινῶς. πονηρὸν δὲ τὸ ἐκ τῆς τροφῆς δῶρον φυγὴ ὕπνου, τοῦ καὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων βασιλέως, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ γεράνων. Κ. μδ.

Τῶν γεράνων αἱ κλαγγαὶ καλοῦσιν ὄμβους ὥς φασιν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος γυναικῶν εἰς χάριν ἀφροδισίαν ἔχει τινὰς ἰύγγας. † ἱκανοὶ τεκμηριῶσαι οἱ πρῶτοι φυλάξαντες αὐτά.

Περὶ γυπείων πτερῶν, καὶ περὶ δρυοκολάπτου Κ. με.

Γυπῶν πτερὰ εἰθυμιάσαι τὶς ὡς ἀκούω, καὶ ἐκ φωλεῶν καὶ ἐξ ἰλεῶν τοὺς ὄφεις προάξει ῥᾷστα. Ζῶον δὲ ὁ δρυοκολάπτης, ἐξ οὗ ἄρα καὶ κέκληται· ἔχει μὲν γὰρ ῥάμφος ἐπίκυρ-

etiam carnes vigiliam fouere aiunt. Mihi verò qui cibo vescantur hujusmodi homines nec boni nec sapientes videntur. Sed illius etiã deorum atque hominũ regis, vt Homero placet, nempe Somni priuatio, infelix infelicis cibi munus mihi videtur.

De Gruum clangore & cerebro. C. XLIIII.

Gruum clangores pluuias accersere fama est, earundemq; cerebrum quippiam amatorium habet, vtile ad conciliandam mulierum gratiam, si modò benè animaduerterunt, qui hæc primi obseruarunt.

Gillius addit εἰ

De vulturis pennis, déque Pico Martio nidi sui foramen obstructum reserante. C XLV.

Vulturum pennas si quis suffierit, facilè serpentes è latibulis suis & cauis (vt audio) educet. Dryocolaptes, id est Picus Martius, nomen apud Græcos, sortitur ab eo quod facit, nã gibbo & eminente rostro arbores

percutit: & excauato in eis loco pullos suos tanquam in nidum imponit: ad nidi instructionem non ferulis inter se connexis eget, neque ædificatiunculis. Si quis lapide immisso ei foramen obstruxerit, ille ex his conjectura assecutus insidias sibi oppositas esse, herbam lapidi contrariã affert, eamq; contra lapidem ponit: lapis velut offensus, & non facilè ferens vim herbæ, exilit, atque rursus foramen Pico aperitur.

De Denticibus piscibus, quàm sint gregatiles, & quomodo ob nimiam de se fiduciam tandem capiantur. C. XLVI.

Dentices tam congregatiles sunt, vt nec sibi esse à gregalibus suis æqualibus solitudinẽ & segregationem ferant. Solent autem juxta ætatum discrimina degere: ac nimirum peradolescentes separatim à reliquis natant. Ij quoque qui sunt con-

τον, κολάπτει δὲ ἀεὶ ἐκ τούτου τὰς δρῦς· καὶ ἐνταῦθα τοῖς κοιλαίνας τὸν τόπον, ὡς εἰς καλιὰν τοὺς νεοττοὺς ἐντίθησιν· οὐ δεηθεὶς καρφῶν, καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν πλοκῆς καὶ οἰκοδομίας οὐδέν. ἐὰν οὖν εἴ τις λίθον ἐνθεὶς ἐμφράξῃ τῷ ὀρνέῳ τὴν πεφρουρημένην τὴν εἴσοδον, ὅ δὲ συμβαλὼν τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατ᾽ αὐτοῦ, κομίζει πόαν ἐχθρὰν τῷ λίθῳ, καὶ κατ᾽ αὐτοῦ τίθησιν· ὁ δὲ, οἷα βαρύμενος καὶ μὴ φέρων, ἐξάλλεται, καὶ ἀνοίγει αὖθις τῷ πεφραγμένῳ ἡ φίλη ὑποδρομή.

Περὶ συνόδοντος. Κ. μϛ.

Οἱ συνόδοντες οὐκ εἰσὶ μονίαι, οὐδὲ τὴν ἀπ᾽ ἀλλήλων ἐρημίαν τε καὶ διαίρεσιν ἀνέχονται. οἱ λοῦσι δὲ συναγελάζεσθαι καθ᾽ ἡλικίαν. καὶ οἱ μὲν νεώτεροι κατ᾽ ἴλας νήχονται· οἱ δὲ ἐντελέστεροι

πάλ

πάλιν κοινῇ. τὸ τοῦ λόγου τοῦτο, ἥλιξ ἥλικα, τὸ ἐκεῖνοι † τέρπουσι παρόντες παροῦσιν ὡς ἑταίροις καὶ φίλοις, ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων τε καὶ διατριβῶν. Τεχνάζονται δὲ πρὸς τοὺς θηρατὰς τοῖα. Ὁταναλιεὺς ἀνὴρ τὸ εἰς αὐτοὺς δέλεαρ καθῇ, περιελθόντες πάντες, τὸ κύκλος γενόμενοι εἰς ἀλλήλους ὁρῶσιν, οἱονεὶ σύνθημα ἕκαστος ἑκάστῳ διδόντες, μήτε πλησιάσαι, μήτε ἅψασθαι τοῦ καθειγένου δελεάσματος, καὶ οἱ μὲν παρατεταγγένοι εἰς τοῦτο ἀτρεμοῦσιν. ἐκ δὲ τῆς ἀλλοτρίας ἀγέλης συνόδων ἀφίκετο, καὶ καταπίνει τὸ ἄγκιστρον, ἐρημίας λαβὼν μισθὸν τὴν ἅλωσιν. καὶ ὁ μὲν, ἀνασσᾶται· οἱ δὲ ἤδη θαρσοῦσιν ὡς οὐχ ἁλωσόμενοι, καὶ καταφρονήσαντες, οὕτω θηρῶνται.

firmatiori ætate etiam inter se vitæ communitate conjunguntur, ita vt congruant pro uerbio, Æqualis æqualem delectat: & præsentes præsentibus tanquam ijs quibuscum societas aut amicitiæ conjunctio ex consuetudine vsuq; frequenti coalescit, delectantur. Aduersus piscatores autem sic machinantur, vt quum piscator in eos cibum demiserit, congregati & in orbem consistentes inter se conspiciant, & quasi signo dato inter se, admoneant ne prope ad cibum accedant, néue demissum cibum attingant, atque in hunc ordinem instructi permanent. Sin autem soliuagus ex alio grege accesserit, hamumq; deuorauerit, ac suæ solitudinis præmio accepto subtractus fuerit, confidentiores efficiuntur, tanquam capi non possint, sicq; præ nimia fiducia negligentiores facti, capiuntur.

for τὲ τέρπονται.

Coruus cur æstate siti laboret causa, ex fabula.

CAP. XLVII.

Per æstatem Coruus exarescit siti confectus, & clamore vltionem testatur, vt fama est. cujus causam afferunt, quòd quum ad aquationem eum famulum suum Apollo misisset, ille magna segete inuenta adhuc viridi, frui volens granis frumenti, & expectans dum maturuisset, mandatum domini neglexit: quam ob rem siccissimo anni tempore, siti affectus, suæ moræ dat pœnas. Hoc licet fabulæ simile, ob Apollinis tamen reuerētiam dictum sit.

De diuinationibus ex Coruo, & quomodo oua eius denigrentur capilli. C. XLVIII.

Coruum sacrum & Apollinis pedissequum esse dicunt: idicircò diuinationibus præditum fatentur: ejusq; clamori dant operam, qui auium sedes, & clango-

Περὶ κόρακος. Κ. μζ.

Φρύγεται διὰ τοῦ θέρους ὁ κόραξ τῷ δίψει κολαζόμενος, καὶ βοᾷ τὴν τιμωρίαν μαρτυρόμενος ὥς φασι, καὶ τὴν αἰτίαν λέγουσιν ἐκείνην. ὁ Ἀπόλλων αὐτὸν θεράποντα ὄντα ὑδρευσόμενον ἀποπέμπει· ὁ δὲ ἐντυχὼν λήϊῳ βαθεῖ μὲν, ἔτι δὲ χλωρῷ, καὶ μείνας ἔστ' ἂν αὖον γένηται, τῶν πυρῶν ἀποτραγεῖν βουλόμενος, καὶ τοῦ προστάγματος ὠλιγώρησεν. καὶ ὑπὲρ τούτων ἐν τῇ μάλιστα αὐχμηροτάτῃ ὥρᾳ, διψῶν δίκας ἐκτίνει. τοῦτο ἔοικεν μύθῳ μὲν, εἰρήσθω δὲ ἐν τῇ τοῦ θεοῦ αἰδοῖ.

Περὶ κόρακος πάλιν. Κ. μη.

Ὁ κόραξ ὄρνιν αὐτόν φασιν ἱερὸν, καὶ Ἀπόλλωνος ἀκόλουθον εἶναι λέγουσι· ταῦτά τοι καὶ μαντικοῖς συμβόλοις ἀγαθὸν ὁμολογοῦσι τὸν αὐτόν, καὶ ὀττεύονταί γε πρὸς τὴν

ἐκ

ἐκείνη † στολὴν οἱ συνιέντες ὀρνίθων καὶ ἕδρας καὶ κλαγγὰς, καὶ πτήσεις αὐτῶν, ἢ κατὰ λαιὰν χεῖρα, ἢ κατὰ δεξιάν. Πέπεισμαι δὲ καὶ ᾠὰ κόρακος μελαίνειν τρίχας. καὶ χρὴ τὸν δολοῦντα τὴν ἑαυτοῦ κόμην, ἔλαιον ἐν τῷ στόματι ἔχειν συμμύσαντα· εἰ δὲ μὴ, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ σὺν τῇ τριχὶ μελαίνονται, δυσέκπλυτοί τε καὶ δυσέκνιπτοι.

Περὶ μέροπος. Κ. μθ.

Ὁ μέροψ τὸ ὄρνεον ἔμπαλίν φασι τοῖς ἄλλοις ἅπασι πέτεται. τὰ μὲν γὰρ εἰς τοὔμπροσθεν ἵεται, καὶ κατ' ὀφθαλμοῦ. τὸ δὲ εἰς τοὐπίσω. καὶ ἔπεισί μοι θαυμάζειν τὴν φύσιν τοῦ ἐπισήμου καὶ παραδόξου καὶ ἀήθους φορᾶς, ἣν ἐκεῖνο ἄγει τὸ ζῷον.

Περὶ μυραίνης καὶ ἔχεως. Κ. ν.

Η μύραινα ὅταν ὁρμῆς ἀφροδισίου ὑποπλησθῇ, πρόεισιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁμιλίαν ποθεῖ νυμφίου καὶ

res, & volatus ipſarum à dextra ac ſiniſtra cognoſcunt. Corui oua audio nigros efficere pilos. Qui verò capillitium ſuum ſic adulterat, oportet oleum in ore cõpreſſum habeat. nam niſi id fiat, ſimul cum pilis ei dentes nigri redduntur, vixq́; elui poſſunt. al. φωνήν.

De Meropis volatu. CAP. XLIX.

Merops auis contrà, vt fertur, volat atque cæteræ: aliæ enim omnes quaſi ſurſum ad oculos verſus: illa verò retrò ad caudam verſus volat. Et profectò naturam volatus, admiratione & inſolentia pleni, quem facit hoc animal, ſummoperè miror.

Quomodo Muræna cocat cum vipera. C. L.

Quum libidinis impetu plena eſt Muræna, in aridum progreditur: & ſponſi iniquiſſimi deſiderio permo-

ta latibulum Viperæ maris intrat: ibiq; ambo inter se colligantur, atque coitu implicantur: Vt vulgi quidem hominum opinio ait. Vipera quoque mas stimulis libidinis concitata, ad mare accedit: & vt adolescens in amoribus dissolutus cum tibia fores pulsat amatę: sic Vipera mas sibilo edito amatam euocat. ea è mari exit natura diuersorum locorum incolas in cupiditatem vnam & cubile idem cogente.

De Serpentis ortu è spina hominis mortui medulla. C. LI.

Hominis mortui spinæ medullam putrescentem in serpentem conuerti aiunt, exoririq; feram, & serpere animantem immanissimum ex mansuetissimo. Atque bonorum honestorumq; hominum reliquias requiescentes nō modò quietem pro præmio, sed etiam eorum animas

μάλα ποιηρῶ. πάρεισι γὰρ εἰς ἔχεως φωλεὸν, καὶ ἄμφω συμπλέκοντα. ἤδη δὲ φασι καὶ ὁ ἔχις οἰστρήσας, καὶ ἐκεῖνος εἰς μίξιν ἀφικνεῖται πρὸς τὴν θάλατταν. καὶ οἱονεὶ κωμαστὴς σὺν τῷ αὐλῷ θυροκοπεῖ· οὕτω τοὶ καὶ ἐκεῖνος συρίσας, τὴν ἐρασμένην παρακαλεῖ, καὶ αὐτὴ πρόεισι. τῆς φύσεως τὰ ἀλλήλων διῳκισμένα συναγούσης εἰς ὀπιθυμίαν τὴν ὁμοίαν, καὶ κοῖτον τὸν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ὄφεων γενέσεως οὓς τέκτει ἡ τοῦ ἀνθρώπου ῥάχις. Κεφ. να.

Ῥάχεως ἀνθρώπου νεκροῦ φασὶν ὑποσηπόμενον τὸν μυελὸν ἤδη τρέπειν εἰς ὄφιν, καὶ ἐκπίπτει τὸ θηρίον, καὶ ἕρπει ζῶον τὸ ἀγριώτατον ἐκ τοῦ ἡμεροτάτου. καὶ τῶν μὲν καλῶν καὶ ἀγαθῶν τὰ λείψανα ἀναπαύεται, καὶ ἔχει ἆθλον ἡσυχίαν· ὡς σπερῶν καὶ ἡ ψυ-

χὴ

καὶ τῶν τοιούτων τὰ ᾀδόμενά τε καὶ ὑμνούμενα ἐκ τῶν σοφῶν. πονηρῶν δὲ ἀνθρώπων ῥάχις τελευτησάντων τίκτουσι καὶ μετὰ βίον. ἢ τοίνυν τὸ πᾶν μῦθός ἐστιν. ἢ εἰ ταῦτα † οὕτωσὶ πεπίστευται, πονηροῦ νεκρὸς, ὡς κρίνειν ἐμὲ, ὄφεως γενόμενος πατὴρ, τοῦ τρόπου μισθὸν ἠνέγκατο.

Περὶ χελιδόνος. Κ. νβ.

Χελιδὼν δὲ ἄρα τῆς ὥρας τῆς ἀρίστης ὑποσημαίνει τὴν ἐπιδημίαν, καὶ ἔστι φιλάνθρωπος. καὶ χαίρει τῷδε τῷ ζώῳ ὁμωρόφιος οὖσα, καὶ ἄκλητος ἀφικνεῖται· καὶ ὅτε οἱ φίλον, καὶ ἔχῃ καλῶς, ἀπαλλάττεται. τὸ οἵ γε ἄνθρωποι ὑποδέχονται αὐτὴν, κατὰ τὸν τῆς Ὁμηρικῆς ξενίας θεσμὸν, ὃς κελεύει, καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἰέναι βουλόμενον, ἀποπέμπειν.

Περὶ αἰγῶν. Κ. νγ.

Ἔχειν πλεονέκτημα ἡ

bona, quæ toties attestata sunt, à sapientibus habere. Malorum verò hominum spinas post è vita excessum talia monstra patere At id aut est totum fabulosum: aut, si adhibenda ei fides sit, præmium meo judicio dignum suis moribus malus retulerit, qui serpentis pater efficitur mortuus.

forte ὀρθῶν.

De Hirundinis aduentu & discessu. C. LII.

Hirundo significatione sua pulcherrimi têporis ostendit aduentum. Eadem hominis studiosa est, cujus contubernalem se esse gaudet: quum ei rursus bonum videtur, discedit. Cæterum homines Homeri lege hospitalitatis, eam tecto recipiunt: qui præcipit hospitem præsentem esse diligendum. discedere verò volentê dimittendum.

De Caprarum respiratione & sensu. C. LIII.

Peculiarem respiration

tionis modum & amplius aliquid præter cæteras animantes Capra habet. Pecuarij enim sermones & pastoritij eam auribus & naribus spirare testantur, sensuq; ex omnibus bifidæ vngulæ animalibus acerrimo esse. Causam quare id fiat, ignoro. quantum autem noui, jam dixi. Quòd si Capra etiam Promethei opus est, quid sibi voluerit vt talem fingeret, ipse sciuerit.

Gillius addit audiendi, vt & Orus habet.

De morsu Aspidis, incurabili: & quod deterior hac fera sit mulier venefica.

ὦν. CAP. LIIII.

Viperæ & aliarum serpentium morsus non carent remedijs: quorũ alia propinari, alia inungi percipio. Incantationes etiam impactum nonnullis venenum mitigauerunt. Solum Aspidis morsum negant curari posse, esseq; mni medicina superiorem Dignum sa-

ἀλ ἐπαοιδαὶ.

αἶξ, τὴν τοῦ πνεύματος εἰσροὴν, ὡς οἱ νομευτικοὶ λόγοι καὶ ποιμενικοὶ φασιν. ἀναπνεῖ γὰρ καὶ διὰ τῶν ὤτων, καὶ διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν διχηλῶν ἐστι καὶ τὴν μὲν αἰτίαν εἰπεῖν οὐκ οἶδα, ὃ δὲ οἶδα, τοῦτο εἶπον. εἰ δὲ ποίημα Προμηθέως καὶ αἶξ, τί βουλόμενος τοῦ τὸ εἰργάσατο, εἰδέναι καταλιμπάνω αὐτόν.

Περὶ ἔχεως τε καὶ ὄφεων, καὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος δήγματος. Κ. νδ.

Καὶ ἔχεως δῆγμα καὶ ὄφεως, ἀλλ' ἡ οὐ φασὶν ἀντιπάλων μὴ διαμαρτάνειν φαρμάκων. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀκούω πόματα εἶναι, τὰ δὲ χρίσματα καὶ ἡ ἐπῳδαὶ δὲ ἐτραύναν τινων ἐγχρισθέντα ἰόν. ἀσπίδος δὲ ἀκούω μόνον δῆγμα ἀνίατον εἶναι, καὶ ἐπικουρίας κρεῖττον. καὶ μιαρεῖν ἄξιον τὸ ζῷον τῆς εὐ

κλη-

κληρίας τῆς εἰς τὸ κακόν. ἀλλὰ καὶ τούτου θηρίον μιαρώτερον καὶ ἀφυλακτότερον γυνὴ φαρμακίς· οἵαν ἀκούομεν καὶ τὴν Μήδειαν, καὶ τὴν Κίρκην. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀσπίδων φάρμακα καὶ δήγματος ἔργα ἐστί· τὰ δὲ ἐκείνων ἀναιρεῖν καὶ ἐκ μόνης τῆς ἁφῆς φασίν.

Περὶ κυνῶν θαλαττίων.

K. νε.

Κυνῶν θαλαττίων τρία γένη. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εἰσι μεγέθει μέγιστον, καὶ κητῶν ἐν τοῖς ἀλκιαωτάτοις ἀριθμοῦντ' ἄν. γένη δὲ δύο τὰ λοιπὰ, πηλαῖοι μὲν τὴν φύσιν, προήκουσι δὲ καὶ εἰς πῆχυν τὸ μέγεθος. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, γαλεὸν, τὸν δὲ + κεντρίτην φιλοῦσιν ὀνομάζειν. καὶ τούτων οἱ μὲν κατεστιγμένοι, καλοῖντ' ἂν γαλεοί. κεντρίτας δὲ ὀνομάζων τοὺς λοιποὺς, οὐκ ἂν διαμάρτοις. οἱ μὲν οὖν πικίλοι, καὶ

nè hoc animal odio ob reduntantiam mali. at fera scelestior, & quæ minus vitari possit, mulier venefica: qualem fuisse Medeam & Circen audimus. nã aspidum venena non nisi morsu lædunt: illarum autẽ venena vel solo tactu necare ferũtur.

De caniculu marinu, quod genus earum ainum cetaceum sit: & alia duo minora, nempe Galei & Centrita, & quomodo ea capiantur. C LV.

Canicularum marinarum tria sunt genera: quarum maximæ quædam inter cete robustissima numerari possunt. Ex reliquis duobus generibus, (quæ in cœno degunt, & ad cubiti mensuram excrescunt) aliud Galeos, aliud Centrina appellari solet. quod colore varium est, Galeos nominatur: reliquum genus qui Centrinas appellarit, non errabit. Rursus varij, molliore sem-

κεντρίνην

ſemper pelle, & capite latiore ſunt. Centrinæ parui & pelle dura ſunt. & capite acutiore, & coloris albedine ab illis differunt. Eiſdem innati ſunt aculei duri, & aduerſus omnia reſiſtentes: quorum alter in capitis ſummo vertice, alter in caud., atq; venenatum quiddã habent. Poſtrema duo genera paruarum caniculárum in cœno capiuntur. Piſcandarum ratio hæc eſt: Album piſcem illecebram ad eas captandas demittunt. ex his ſi qua capiatur, cæteræ omnes hoc videntes circa captam aſſiliunt, ac eam dum hamo ex profundo extrahitur ad nauem vſque inſequi non ceſſant. Inuidia quadam hoc eas facere exiſtimares, quaſi illa quæ capta eſt, ſibi vni eſcam aliquam prædata ali-

ἑκάτερον

τὴν δορὰν ἀεὶ μαλακώτεροι, καὶ τὴν κεφαλὴν πλατύτεροι· οἱ δὲ ἕτεροι, μικροὶ, τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν ὄντες, τὸ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκουσαν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν, ἀποκρίνονται. κέντρα δὲ ἄρα αὐτοῖς συμπέφυκε· τὸ μὲν τῆς κεφαλῆς κατὰ λοφίαν, ὡς ἂν εἴποις· τὸ δὲ κατὰ τὴν οὐρὰν. σκληρὰ δὲ ἄρα τὰ κέντρα, καὶ ἀπειθῆ ἐστι, καὶ ἰοῦ τι προσβάλλει. Αλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τῶν δὲ † ἑκατέρωθεν ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. καὶ ἡ ἄγρα, εἰπεῖν αὐτὴν οὐ χεῖρόν ἐστι. Δέλεαρ αὐτῶν καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκτετμημένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἷς ἁλῷ, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καὶ τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ, ἕπονταί τε τὲ μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀναστελλόμενοι, ὡς εἰκάσαι ζηλοτυπίᾳ δρᾷν ταῦτα αὐτοὺς, οἷα ἐκείνου

τε τῶν

τι τ̃ εἰς προτέραν ἑαυτῷ μόνα ποτὲν ἀπεζητήσεν-το. καὶ ἐς τὴν ναῦν γε αὐτὴν εἰσεπήδησαί τινες πολλάκις, καὶ ἑκόντες ἑάλωσαν.

Περὶ τῆς τρυγόνες τῆς θαλαττίας. Κεφ. νϛ.

Τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας τὸ κέντρον ἐστὶν ἀπρόσμαχον. ἐκέντησε γὰρ καὶ ἀπέκτεινε παραχρῆμα. καὶ τιμὴν εἴκασιν αὐτῆς τόδε τὸ ὅπλον καὶ οἱ τῶν ἁλιέων δεινοὶ τὰ θαλάττια. οὔτε γὰρ ἄλλος ἰάσεται τὸ τραῦμα οὔτε ἡ τρώσασα. μόνη γὰρ, ὡς τὸ εἰκὸς, τῇ πηλιάδι βολῇ τοῦτο ἐδέδοτο.

Περὶ κεράστου. Κ. νζ.

Λευκὸν θηρίον ὁ κεράστης. ἔστι δὲ ὄφις. καὶ ὑπὲρ τοῦ μετώπου κέρατα ἔχει δύο. καὶ ἔοικε τοῖς τοῦ κοχλίου τὰ κέρατα, οὐ μὴν

cunde esset, atque ex ipsis nonnullæ in nauem insilientes, sæpe sua sponte capiuntur.

De Pastinaca marina aculeo venenato & incurabili. C. LVI.

Pastinacæ marinæ radius ab omni medicina inuictus existit, etenim primùm vt pupugit statim interficit, quod quidem ipsius telum vel rei maritimæ peritissimi perhorrent. neque enim alius quisquam, neque vulneratrix ipsa medicinam facere potest, hoc scilicet dono soli quondam à dijs hastæ Pelei concesso.

De Cerastis serpentibus, & quomodo Psylli naturali quadam vi eis aduersentur, (vt & alijs serpentibus & phalangiis:) & quomodo experiantur an proles ipsorum legitima sit.

CAP. LVII.

Cerestes serpens ferum animal, colore album. gemina supra frontem gerit cornua, Cochleæ cornibus similia, non similiter tamen

men atque illius tenera. Longè verò alia ratione in cæteros Libycos homines, ac erga nuncupatos Psyllos Cerastæ afficiuntur. Illis enim infesti sunt, cum his fœdere deuinciuntur, pacemq; seruant. Enimuero Psyllorum gens ab eis si mordetur, non modò non sentit morsum, sed eos etiam qui in id mali inciderint, facillimè sanat: si priusquam totum veneno corpus imbutum sit, ex ipsis quispiam vel accersitus, vel sua sponte veniens, os suum aqua colluerit, & manus abluerit alteri, & vtramque potionem propinauerit morso. sic enim is ex veneno statim tum conualescit, tum ab omni malo liberatur. Libyci item homines aiunt, virum cui sua vxor venerit in suspicionem adulterij, quiq; ex ea susceptos liberos adulterino sanguine natos suspicetur, experimen-

ἐστιν ὡς ἐκεῖνα ἁπαλά. οὐκοῦν τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν Λιβύων εἰσὶ πολέμιοι. ἔστι δὲ αὐτοῖς πρὸς τοὺς καλουμένους Ψύλλους ἔνσπενδα. οἱ περ οὔτε αὐτοὶ δακόντων ἐπαίουσι τῶν δηγμάτων, καὶ τοὺς τῷ τοιούτῳ κακῷ περιπεσόντας ἰῶνται ῥᾷστα. καὶ ὁ τρόπος· ἐὰν πρὶν ἢ πρησθῆναι τὸ πᾶν σῶμα ἀφίκηται τι. τῶν ἐκεῖθεν κλητὸς, ἢ κατὰ τύχην, εἶτα τὸ μὲν στόμα ὕδατι ἐπικλύσεται, ἀπονίψει δὲ τὰς χεῖρας ἑτέρῳ, καὶ πιεῖν τῷ δηχθέντι δῷ ἑκάτερον ἀνεμέσθη τε ἐκεῖνος, καὶ κακοῦ πάντος ἐξάντης τὸ ἐντεῦθέν ἐστι. Διαῤῥεῖ δὲ καὶ λόγος Λιβυκὸς ὁ λέγων, Ψύλλον ἄνδρα τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ὑφορᾶσθαι, καὶ μισεῖν ὡς μιμοιχευμένην· καὶ μέντοι καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς βρέφος ὑπὸ πτεύειν ὡς νόθον τε, καὶ τῷ σφετέρῳ γένει κίβδηλον. πεῖραν οὖν καθεῖναι

καὶ

καὶ μάλα ἐλεγκτικὴν φασὶν αὐτόν. λάρνακα πληρώσας κεραστῶν, ἐμβάλλει τὸ φρέβος, οἱονεὶ πυρὶ τὸν χρυσὸν τεχνίτης, τὸ παιδίον ἐξελέγχων ἐκεῖνος τῇ ἀποθέσει. καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἐπανίσταντο, καὶ ἠγρίαινον, καὶ τὴν συμφυῆ κακίαν ἠπείλουν. ἐπεὶ δὲ τὸ παιδίον αὐτῶν προσέψαυσεν, οἱ δὲ ἐμαράνθησαν. καὶ ἐντεῦθεν ὁ Λίβυς ἔγνω οὐ νόθου, ἀλλὰ γόνου γνησίου πατὴρ ὤν. λέγονται δὲ καὶ τῶν ἑτέρων δακετῶν καὶ φαλαγγίων δὲ ἀντίπαλοι τόδε τὸ γένος εἶναι. Εἰ ταῦτα τερατεύονται Λίβυες, οὐκ ἐμέ, ἀλλ' αὑτοὺς ἀπατῶντες ἴστωσαν.

Περὶ ἐχθρῶν τῶν μελισσῶν. Κ. νη.

Μελισσῶν δὲ ἐπίβουλοι καὶ ἐχθροί εἰσιν αἱ ἐκεῖναι· οἵ τε αἰγίθαλοι καλούμενοι, καὶ τὰ τούτων νεόττ-

ti causa in dolium cerastarum plenum infantem puerum conijcere, sicq; inijciendo, tanquam artificem aurum igni, ingenuitatem pueruli experiri Cerastas protinus insultare, acerbosq; fieri, innatum malum puero minitantes: eos vt puer attigit remollescere, vnde Libycus ille se legitimum patrem agnoscit. Quin & aliarum serpentium, & phalangiorum hostes Psylli habentur. Hæc verò si Afri commiscuntur, non me, sed semetipsos fallunt.

De animalibus quæ insidiantur Apibus, vt sunt Pari, Vespa, Hirundines, Serpentes, Aranei, Ranæ & quomodo pellantur vel perdantur. Et quòd Apes tā suauibus vnguentis quàm tetro odore offendantur.

CAP. LVIII.

Hostilem in modum Apibus insidias moliuntur Pari auiculæ cum suis pullis, Vespæ, Hirundines, Serpentes, Phal

id est, blatta quadã noctu incertis aduolantes.

* Phalænæ, à quibus omnibus Apes de vita sua timent. Apiarij conyzæ suffimento, aut viridi papauere ante alueos posito stratóue, cætera jam dicta animalia ab eis depellunt. Vespas priuatim hoc modo comprehendunt: ante earum nidos nassam, in qua priùs paruulam Mænam aut exiguam Membradem cum Iope vel Chalcide imponi conuenit, appendunt: cæ verò suâ naturâ edaci escâ allectæ, frequentes in nassam incidunt, quibus nassâ comprehensis, non ampliùs retro regredi licet. Intereunt autem faciliùs si conspergantur aquâ, aut igni crementur. Lacertæ item insidias in Apeis faciunt, ac terreni Crocodili

πα· καὶ οἱ σφῆκες, καὶ αἱ χελιδόνες, καὶ οἱ ὄφεις, τὸ αἱ φάλαγγες, καὶ αἱ λύγγαι. καὶ αἱ μὲν δεδίασι ταῦτα. οἱ δ᾽ οὖν μελιττουργοὶ ἐλαύνουσιν αὐτὰ ἀπ᾽ αὐτῶν, ἢ κόνυζαν ὑποθυμιάσαντες, ἢ χλωρὰν ἔτι μήκωνα περὶ τῶν σίμβλων καταστήσαντες, ἢ καταστρώσαντες. καὶ πάντα μὲν τοῖς ἄλλοις ἐχθρά ἐστιν τοῖς προειρημένοις. σφηκῶν δὲ ἁλώσεις ἐκεῖνα ἂν εἴη. κύρτον ἀπαρτῆσαι χρὴ περὶ τὰς σφηκιὰς, καὶ ἐνθεῖναι αὐτῷ λεπτὴν μεμβράδα ἢ μαινίδα ὀλίγην, καὶ σὺν τούτοις ἴωπα ἢ χαλκίδα. οἱ δὲ σφῆκες ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γαστριμαργίας ἑλκόμενοι, καλοῦντος αὐτοὺς δελεάσματος εἰσπίπτουσιν ἀθρόον. καὶ περιβαλόντος αὐτοὺς τοῦ κύρτου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς τὴν ὀπίσω οὐκ ἔτι ἐκπτῆναι. καὶ ὕδωρ δὲ αὖ αὐτῶν καταπεδάσας, ῥᾷον διαφθείραις ἂν αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἐξάψας καταπρήσαις· καὶ οἱ σαῦροι δὲ ἐπιβουλεύουσι ταῖς μελίτταις, καὶ οἱ κροκό-

δειλοι

δελοι οἱ χερσαῖοι. ὄλεθρον δὲ καὶ τούτοις ἐπιτεχνῶνται ἐκεῖνοι. ἄλφιτα γὰρ ἐλλεβόρῳ δεύσαντες, ἢ τιθυμάλλου ὀπὸν ὑποχέοντες, ἢ μαλάχης χυλόν, διασπείρουσι περὶ τῶν σμήνων τὰ ἄλφιτα· ὅπερ ὄλεθρον φέρει τοῖς προειρημένοις ἀπογευσαμένοις αὐτῶν. Ἐμβαλὼν δὲ εἰς τὴν λίμνην φλόμου φύλλα, ἢ κάρυα ἀπολέσει τοὺς γυρίνους ὁ τῶν μελισσῶν δεσπότης ῥᾷστα. Αἱ δὲ † φάλαγγες ἀπόλλυνται νύκτωρ ἐναυγάζοντος λύχνου τεθέντος περὶ τῶν σμηνῶν, καὶ ἀγγείων ἐλαίου πεπληρωμένων τῷ λύχνῳ ὑποκειμένων· αἱ δὲ περὶ τὴν αὐγὴν πετόμεναι ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ ἀπολώλασιν. ἑτέρως δὲ οὐκ ἂν αἱρεθεῖεν ῥᾷστα. Οἱ δὲ αἰγίθαλοι ἀλφίτων οἴνῳ διαβραχέντων ἀπογευσάμενοι καρηβαροῦσιν· εἶτα πίπτουσι, καὶ κείμενοι συλλέγονται, καὶ εἰ πτῆναι βουληθῶσι γελοῖοι, ἐκπτῆναι μὲν σπεύδοντες, ἀρχὴν δὲ ἀνασῆναι

peſtē perniciemq; illis inſtruunt farinâ cum veratro ſubactâ, aut tithymalli liquore maluæve ſucco infuſa, & ante alueos diſperſa, guſtantibus illis modò cõmemoratis perniciem affert. Phalænæ ante alueos ad lumen accenſæ lucernæ, cui vas olei plenum ſubjectum ſit, volitantes, in oleum decidunt, ac ſic pereunt, aliâ ratione non facilè tolli queunt. Soboles Ranarum lutariarum, ſi quis in earum lacum verbaſci folia nucés ve (*tithymalli alterius nimirum*) injiciat, necatur. Pari aues guſtatu farinæ vino dilutæ, primùm ebriæ factæ capite grauãtur, denique cadunt, & abiectæ volare non queunt, &

forte φάλαιναι.

facilè tolluntur. Hirũdo musicæ reuerentiâ permotis non ab apiarijs occiditur, alioqui ad necandum facilis. satis enim est eas propè alueos nidificare prohibere. Tetro quouis odore non modò Apes offenduntur, sed tã vnguento odorato. tãquam enim puellæ vrbanæ & modestæ teterrimum odorem præclarè contemnunt, & vnguenti suauitatem à se detestantur.

De ratione ædificãdi Apum, deq; vniuersa republica & habitationum officiorumq; distributione. C. L.I X.

Seniorem Cyrum de regia quam in vrbe Persarum (Persæpoli) ipse ædificauerat, magnam gloriam adeptũ fuisse fama celebratum est. Darius lautæ ædificationis substructione, quam Susis omnium sermone decantatam struxerat, efferebatur.

al. ἀ ἀοίδ.

ναι μὴ δυνάμενοι. Οἱ δὲ τὴν χελιδόνα αἰδοῖ τῆς μουσικῆς οὐκ ἀποκτείνουσι, καί τοι ῥαδίως ἂν αὐτῇ τοῦτο δράσαντες. ἀπόχρη δὲ αὐτοῖς κωλῦσαι τὴν χελιδόνα πλησίον τῶν σμήνων καλιὰν ὑποπῆξαι. Ἀπεχθάνονται δὲ ἄρα αἱ μέλιτται κακοσμίᾳ πάσῃ, καὶ μύρῳ ὁμοίως, οὔτε τὸ δυσῶδες ὑπομένουσαι, οὐδ' ἀσπαζόμεναι τὴν εὐωδίαν τὸ τεθρυμμένον· εἴξασι δήπου κόραις ἀστείαις τε καὶ σώφροσι, τὸ μὲν βδελυττόμεναι, τὸ δὲ ὑπερφρονοῦσαι.

Περὶ τῆς τῶν κηρίων οἰκοδομίας. Κεφ. ιθ.

Κῦρος μὲν ὥς φασιν ὁ πρεσβύτερος μέγα ἐφρόνει ἐπὶ τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Περσαιπόλει. † οἷσπερ οὖν αὐτὸς ᾠκοδομήσατο. Δαρεῖος δὲ ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῶν οἰκοδομημάτων τῶν Σούσων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἐν Σούσοις τὰ ἀοίδιμα ἐκεῖνα εἰργάσατο.

Κῦρος

Κῦρος γὰρ ὁ νεώτερος ἐν Λυδίᾳ παράδεισον αὐτὸς κατεφύτευσε ταῖς χερσὶ ταῖς βασιλικαῖς, σὺν τοῖς ἁβροῖς ἐκείνοις χιτῶσι, καὶ τοῖς τερπνοῖς ἐκείνοις μέγα τιμίοις λίθοις, καὶ ἐπὶ τούτοις γε ἐκαλλωπίζετο, καὶ πρὸς ἄλλους μὲν τῶν Ἑλλήνων, ἀτὰρ οὖν καὶ πρὸς Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅτε ἦλθε πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Λύσανδρος πρὸς τὴν Λυδίαν. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῶν ἀνθρώπων συγγραφεῖς. τὰς δὲ τῶν μελισσῶν οἰκοδομὰς σοφωτέρας οὔσας κατὰ πολὺ καὶ τεχνικωτέρας, ἀλλὰ ὑπὲρ τούτων οὐδὲ ὀλίγην ἔθεντο ὤραν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ πολὺ καὶ πολλοὺς λυπήσαντες εἰργάσαντο, ὅσα εἰργάσαντο. οὐδὲν δὲ ἄρα τῶν μελιττῶν εὐχαριτώτερον, ἐπεὶ μηδὲ σοφώτερον. πρῶτον μὲν γὰρ ἐργάζονται τοὺς θαλάμους τοὺς τῶν βασιλέων, καὶ εὐρυχωρίαν ἔχουσιν οὗτοι, καὶ εἰσὶν ἀνώτεροι. καὶ ἕρκος δὲ περιβάλλουσι τούτοις οἱονεὶ τεῖχος εἶναι καὶ περίβολον, ἀποσεμνύνουσαι καὶ

Cyrus minor ex hortis, quos purpuræ nitore, & gemmarum fulgore ornatus in Lydia sua manu conseuisset, gloria magna cùm apud omnes Grecos, tum apud Lysandrum Lacedæmonium quum is in Lydiam ad eum venisset, fuit. Sed hæc plusquam satis historici prædicatur. Apum non item domos, solertiori ratione ædificatas scripserunt, quū illi tamen in regijs ædificandis permultos vexarint. apibus verò, vt nihil minùs molestum, sic solertius nihil esse potest. Primùm regum cellas eminentiore loco, magna laxitate amplas ædificant: easq; sepimento tanquam muro quodã, ad majestatem

regiam tuendam, circumuellant. Ac vt ætate & conditione triplices sunt, sic tripartitò suas cellas diuidũt. Quædam enim summâ senctute affectæ, regiæ aulæ vicinæ proximæ tanquam satellites & custodes sunt: post quas habitant natu minimæ, & quæ annum non excesserunt. adolescentiores verò, & ætate confirmatiori, extimæ manent. Ita vt illæ exacta ætate, custodes regum sint, eæ autem quæ ætatis firmitate robustiores existunt, tanquam murus quispiam natu minimas sepiant.

ἐκ τούτου τὴν οἴκησιν τὴν βασιλικήν. Διαιροῦσι δὲ αὐτὰς εἰς τρία. καὶ οὖν καὶ τὰς οἰκήσεις τὰς ἑαυτῶν εἰς τοσαῦτα. αἱ μὲν γὰρ πρεσβύταται καὶ παλαιόταται γειτνιῶσι τῇ τῶν βασιλέων αὐλῇ, οἱονεὶ δορυφόροι καὶ φρουροί οὖσαι· αἱ δὲ νεώταται, καὶ αὐτοετεῖς μετὰ ταῦτα οἰκοῦσιν. αἱ δὲ ἐν ἥβῃ, καὶ ἀκμῇ οὖσαι ἐξωτέρω ἐκείνων ὡς εἶναι τὰς μὲν πρεσβυτάτας φρουροὺς τῶν βασιλέων τὰς δὲ νεάνιδας ἕρκος τῶν νεωτάτων.

περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν βασιλέως. Κ. ξ.

αὐτῶν.

De rege Apum, & ejus clementia, siue quòd aculeum non habet, siue quòd non vtitur: & quòd cateræ etiam apes coram rege aculeo non vtantur. C. L X.

Λέγει μέν τις λόγος ἀκέντρους εἶναι τοὺς † τούτων βασιλέας. λέγει δὲ καὶ ἕτερος καὶ πάνυ ἐῤῥωμένα τὰ κέντρα συμπεφυκέναι αὐτοῖς, καὶ τεθηγμένα αἰδρειότατα· οὔτε δὲ ἐπ' αἰδρί ποτε χρῆσθαι αὐτοῖς, οὔ-

Opinio vna est, Apum reges non aculeatos esse: est rursus altera, eos robore aculeorum peracutorum armatos esse: nũquam tamen eo neque contra hominem, neque contra Apes vti. quoniam non fas sit tantæ nationis

τοῦ ἐπὶ τῆς μελίττης, ἀλλὰ καὶ † ὑποπεπλάσθαι φύσει ἄλλως. μὴ γὰρ θέμιν εἶναι τὸν ἄρχοντα, καὶ τῶν τοσούτων ἔφορον, κακὸν ἐργάσασθαι. καὶ τὰς λοιπὰς ὁμολογοῦσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, ἐν ὄψει τῶν ἀρχόντων τῶν σφετέρων ἀποκλίνειν τὰ κέντρα, οἱονεὶ τῆς ἐξουσίας ἀφισταμένας καὶ παραχωρούσας. ἑκάτερον δ᾽ ἄν τις ἐκπλαγείη τὸ τῶν βασιλέων ἐκείνων· εἴτε γὰρ μὴ ἔχουσι πόθεν ἀδικήσουσι, μέγα τοῦτο· εἴ τε καὶ παρὸν ἀδικῆσαι μὴ ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ τοῦτό γε μακρῷ κρεῖττόν ἐστιν.

al. συμπέπλασθαι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α. ΒΙΒΛΙΟΥ.

tionis imperatorem malum admittere. Reliquas autem apes, harum rerum prudentissimi testantur, in conspectu suorum imperatorum aculeos summittere, quasi fasceis, veluti imperio, potestateq; his cedentes. Iam verò hoc vtrumque in illis regibus quispiã admirari possit. siue aculeo careant, ad inferendam injuriã: siue quòd habentes, ab injuria aculeos abstinere queant, quod etiam longè præstantius est.

FINIS LIB. I.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον β.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* II.

De gruuibus, quomodo è Thracia in Ægyptum migrent. CAP. I.

QVũ Thraciã grues relinquũt defugiẽdo injurias frigoris, frequentes congregãtur in Hebrum fluuium: lapidẽq; pro se quæque deuorat, vt & vnde prãdere possit, habeat, & aduersus incursiones vẽtorũ firmamẽtũ assequatur. Migrant autẽ versus Nilum, hyberni illic

περὶ τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεράνων. Κεφ. α.

ΟΤαν τὰ ἤθη τὰ τῶν Θρᾴκων καὶ τοὺς κρυμοὺς ἀπολείπωσι τοὺς Θρᾳκίους αἱ γέρανοι, ἀθροίζονται μὲν ἐς τὸν Ἕβρον λίθον δὲ ἑκάστη καταπιοῦσα, ὡς ἔχειν καὶ δεῖπνον, καὶ πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν ἀνέμων ἕρμα, πειρῶνται τοῦ μετοικισμοῦ, καὶ τὸν ἐπὶ τὸν Νεῖλον ὁρμῆς, ἀλέας τε καὶ τὸν χειμερίου

σιν

συντεθρίας πόθῳ τῷ ἐκεῖθι. μελλουσῶν δὲ αὐτῶν αἴρεσθαι, καὶ τοῦ πρόσω ἔχεσθαι, ὁ παλαίτατός γέρανος περιελθὼν τὴν πᾶσαν ἀγέλην, καὶ εἰς τρεῖς, εἶτα μέντοι πεσὼν, ἀφίησι τὴν ψυχήν. ἐντεῦθεν οὖν αἱ λοιπαὶ θάπτουσι μὲν τὸν νεκρόν, † φθέγγονται δὲ εὐθὺ τῆς Αἰγύπτου, τὰ μήκιστα πελάγη περαιούμεναι τῷ ταρσῷ τῶν πτερῶν. καὶ οὔτε ὁρμίζονταί που, οὔτε ἀναπαύονται. σπείροντας δὲ τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμβάνουσι, καὶ τράπεζαν, ὡς ἂν εἴποις, ἄφθονον τὴν ἐν ταῖς ἀρούραις εὑρόντες, εἶτα ἄκλητοι ξενίων μεταλαγχάνουσιν.

victus & aëris tepidioris desiderio incensæ. Quam verò proximum est, è Thracia vt migrare vltraq; progredi ingrediantur, grus quæ fuerit extremo tempore ætatis affecta, ter vniuersum gregem circumeundo emensa, cadit, supremumq; vitæ diem conficit. quam primò sepultura reliquæ afficiunt, rectà deinde in Ægyptum iter faciunt: neque immensa pelagi spatia alarum remigio transmittentes vnquam interquiescunt. Ægyptios autem sementem facientes offendunt, & mensæ, (vt ita dicam) in aruis ciborum redundantia extructæ interueniũt: ac tametsi minus inuitatæ, hospitalis tamen mensæ jure fruuntur.

al. φέρονται.

Περὶ ζώων τῶν καλουμένων πυριγόνων. Κ. β.

De Pyrigonis volucribus bestiolis, quæ ex igne & generantur, & in eo viuunt. C. II.

Τίκτεται μὲν ἐν ὄρεσι ζῷα, καὶ ἐν ἀέρι, καὶ θαλάττῃ, θαῦμα οὔπω μέγα·

Terra mariq; nasci animalia nihil mirum. nam materia, & nutrimentum, & natura horum

rum causa est. Exigne verò generatas bestias volucres existere, nuncupatos Pyrigonos, & in eo ipso igne viuere & ali, hucq; & illuc volare, hoc admirabilitatem facit. Illud item admirationem excitat, quũ extra ignem nutrientium egrediũtur, & frigidum cælum attingunt, statim exeunt è vita. Quæ autem causa sit, igne vt nascantur, contraq; aëre (tẽperato elemento) extinguantur, aliis dicendam relinquo.

De coitu & visus recuperatione Hirundinum.

CAP. III.

Cæteræ aues in coitu à maribus conscenduntur, vt ferunt: hirundines non item, sed contrariò quàm reliquæ miscentur. Causa cur id faciant, retrusa est atque abdita. Multorum tamen sermone in vulgus peruagatum est, eas sic coire, quòd Tereum regem horreant, ne quando latenter irrepens, nouam

ὅλη γδ, καὶ τροφὴ, καὶ φύσις ἡ τρόπον αἰτία. ἔγγονα δὲ πυρὸς πτηνὰ εἶναι τὰς καλουμένας πυριγόνους, καὶ ἐν αὐτῷ ζῆν, καὶ τεθηλέναι. καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε περιποτᾶσθαι, τοῦτο ἐκπληκτικόν. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ὅταν ἔξω τοῦ πυρὸς τοῦ συντρόφου ἐκδύωσι. καὶ ἀέρος ψυχροῦ μεταλάβωσιν, ἐνταῦθα δὴ τεθνήκασι. καὶ ἥτις ἡ αἰτία τίκτεσθαι μὲν πυρὶ, σβέννυσθαι δὲ ἀπολαύσαι μετρίως λεγόντων ἄλλοι.

περὶ τῆς τῶν χελιδόνων ὁμιλίας. κ. γ.

Οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ ἕτεροι ἀναβαίνονται, ὥς λέγεται· αἱ δὲ χελιδόνες οὔ, ἀλλὰ τὸν τρόπον ἐναντία ἡ μῖξις ἐστι. καὶ τὸ αἴτιον οἶδεν ἡ φύσις. λέγει δὲ ὁ πλείων λόγος, ὅτι πεφρίκασι τὸν Τηρέα καὶ δεδοίκασι μήποτε ἄρα προσερπύσας λάθρα, εἶτα ἐργάσηται

τραγῳδίαν καὶ οὐ. Ἦν δὲ ἄρα καὶ τοῦτο χελιδόνι δῶρον ἐκ τῆς φύσεως, ὥς γε ἐμὲ κρίνειν, τὸ τιμιώτατον· τὸν πηρωθέντα τὴν ὄψιν νεοττοὺς ἐὰν τύχῃ, ὁρᾷ αὖθις. Τί οὖν τὸν Τειρεσίαν ᾄδομεν καὶ τὸ μὴ ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἅδου σοφώτατον ψυχῶν, ὡς Ὅμηρός φησι.

Περὶ τῶν ζώων καλουμένων ἐφημέρων. Κ. δ.

Ζῷα ἐφήμερα οὕτω κέκληται, ἐπειδὴ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μέτρου τοῦ κατὰ τὸν βίον. τίκτεται μὲν γὰρ ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ σκεύους τὰ δὲ ἐξέπτη, καὶ εἶδε τὸ φῶς, καὶ τέθνηκεν. εἰσελθεῖν μὲν αὐτοῖς ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὸν βίον· τῶν δὲ ἐν αὐτῷ κακῶν ἐρύσατο τὴν ταχίστην, μή τε τῶν ἰδίων συμφορῶν ᾐσθημένους, μή τε μὴν τινὸς τῶν ἀλλοτρίων μάρτυσι γεγενημένους.

tragœdiam efficiat. Hirundinibus etiam à natura bonum meo judicio summum tributum est, quòd etsi acu eorũ oculi puncti excæcentur, visum recipiunt. Quid igitur Tiresiam ampliùs admiramur, tametsi non hic sed apud inferos, Homeri testimonio, inter manes sapientissimum?

De animalibus vnum diẽ viuẽtibus. C. IIII.

Animalia Ephemera idcircò sunt appellata, quod id ætatis viuunt vt vno die cursum vitæ conficiant, ex fæce enim vini (acetum) originem trahũt, apertoq; dolio vt in lucem suscepta sunt, è vita excedunt. Nam ingredi quidem in vitam natura illis dedit: malis verò quibus vita referta est, celerrimè liberat, priusquam vel propriam, vel alienam vllam calamitatem sentiant.

De Aspidis morsu & Basilisci veneno. C. V.

Ex Aspidis quidem vulnere * longo tempore quispiam sanus fieri possit, vel exectionem membri, vel exustionem ignis fortiter patiēdo, & necessariis medicamentis malum sistendo, ne serpat longius. Basiliscus verò etsi magnitudine palmi sit, tamen vel serpentum maxima illius aspectu non longo pòst interuallo, sed jā nunc statim expirationis appulsu torrescit. Et si baculum quem quispiā teneat momorderit, baculi dominus necatur.

* vel, *olim aliqui sanati sunt*, ἰάσατο, *Gillius.* *al. additur* ἢ

De Delphino Arionis historia delibata & altera copiosa, de Delphino catulo unà cum puero ab eius parentibus nutrito, quem posita adultus etiam mirifiè amauit. C. VI.

Quanto Delphinis in studio musica sit, ex Arione Methymnæo Ægyptij & Lesbij testantur: quantoq; ij-

περὶ ἀσπίδος καὶ ὅτων τῶν καλουμένων βασιλίσκων. Κεφ. ε.

Δήγμα μέντοι τις καὶ ἀσπίδος ἐν μακρῷ τῷ χρόνῳ πληγὴν ἰάσατο, ἢ τὸ μέλος περιελαβὼν, ἢ πῦρ ὑπομείνας εὖ μάλα τλημόνως, ἢ ἀναγκαίοις φαρμάκοις τὸ κακὸν, ἵνα μὴ προσερπύσῃ, στήσας ὁ δείλαιος. Σπιθαμῆ δὲ τοῦ βασιλίσκου τὸ μῆκος ἐστὶ καὶ μέντοι καὶ θεασάμενος ὁ τῶν ὄφεων μηκιστος αὐτὸν, οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἤδη ἐκ τοῦ τοῦ φυσήματος προσβολῆς αὖος ἐστιν. εἰ δὲ ἄνθρωπος κατέχοι ῥάβδον, εἶτα ταύτην ἐκεῖνος δάκη, τέθνηκεν ὁ κύριος τῆς λύγου.

περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας τε καὶ φιλανθρωπίας. Κ. ς.

Τὴν τῶν δελφίνων φιλομουσίαν, καὶ τὸ τῶν αὐτῶν ἐρωτικὸν, τὸ μὲν ᾄδουσιν Αἰγύπτιοι καὶ ὁμολογοῦσιν αὐτοῖς Λέσβι-

σι· τὸ δὲ τηΐτῃ. τὰ μὲν Ἀρίωνος τοῦ Μηθυμναίου ἐκεῖνοι· τά γε μὴν ἐν Τηΐῳ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς μίξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ δελφῖνος, οἱ ἐ-τεροι. Λέγει δὲ καὶ Βυζάντιος ἀνὴρ Λεωνίδας ὄνομα, ἰδεῖν αὐτὸς παρὰ τὴν Αἰολίδα πλέων, ἐν τῇ καλουμένῃ Ποροσελήνῃ πόλει δελφῖνα ἠθάδα, καὶ ἐν λιμένι τῷ ἐκείνων οἰκοῦντα, καὶ ὥσπερ οὖν ἰδιοξένοις χρώμενον τοῖς ἐκεῖθι. καὶ ὅτι γε πρεσβύτην τινά, καὶ γέροντα δὲ συνοικοῦντα αὐτῇ ἐκθρέψαι τόνδε τὸν τρόφιμον, δέλεάρ τε οἱ προτείναντας καὶ ἄλλα γε ἐπαγωγά. καὶ μέντοι καὶ ὁμότροφος οἱ ἦν ὁ τῶν πρεσβυτῶν υἱός. καὶ ἐπιθυμοῦντο ἄμφω τὸν δελφῖνα, καὶ τὸν παῖδα τὸν σφέτερον. καί πως ἐκ τῆς συντροφίας, ἐλαθέτην εἰς ἔρωτα ἀλλήλων ὑπελθόντες, ὅ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῶον. καὶ τοῦτο τὸ ᾀδόμενον μὲν, καὶ μάλα ὑπέρσεμνον

dem ipsi amatorio affectu flagrent, Teitæ ex Delphini amore erga eleganti forma puerum prædicant. Leonides autem Byzantius in vrbe Peroseleno nuncupata, se quũ Æolida nauigãdo preteruheretur, Delphinũ in illius portu vrbis habitantem, ciuibusq; hujus tanquam hospitibus suis vtentem vidisse confirmat. Idémque affert hũc delphinum de manu auriculæ cujuspiã, ejusq; mariti educari solitum fuisse, plenosq; inuitamẽtis cibos illi ab eisdem suppeditatos: neque tamen puer quum eis esset infans pariter alendus, illum alere destitisse, sed ambos educasse: ex quo conuictu delphinus puerq; mutuum inter se amorem, eumq; vt honestissimũ ita celeberrimum con- *fortè Τέῳ*

ciliarunt. Delphinus itaque vrbem, quam dixi, veluti patriam suam singulari studio amplexabatur, portumq; tanquam domum suam amanter incolebat: & suis nutriciis gratiam educationis sic persoluebat, vt quum ætate grandis factus esset, deq; manu educantium cibum capere non haberet necesse, jam longiùs progrediens, ex prædis quas capiebat partim sibi ad prandiũ haberet, partim suis educatoribus adferret: quod illi quum scirẽt, hoc ceu vectigal libentissimè expectabant. Hoc vnum erat commodum, cui & alterum accedebat. Nomen similiter delphino vt puero imposuerant. Puer ex illa viuendi cũ delphino consuetudine hanc collegerat fiduciam, vt ex crepidine, locisq; è mari eminẽtibus illum auderet appellare, facileq; ad se leni appellatione e-

σεμνὸς αὐτέρος ἐπιμανὴς ἐν τοῖς προειρημένοις. ὁ τοίνυν δελφὶν, ὡς μὲν πατρίδα ἔστεργε τὴν προειρημένην, ὡς δὲ ἴδιον οἶκον ἠγάπα τὸν λιμένα. καὶ δὴ τὰ τροφεῖα τοῖς θρεψαμένοις ἀπεδίδου. καὶ τούτων ἐκεῖνος ἦν ὁ τρόπος. ὁ ἐπεὶ τέλειος ἦν, τῆς ἀπὸ χειρὸς τροφῆς ἐδεῖτο ἥκιστα· ἤδη γε μὴν καὶ περαιτέρω προνηχόμενος, καὶ σκοπιὰς ἀγρεύων, ἐνάλιος τὰ μὲν ἑαυτοῦ δεῖπνα εἶχε, τὰ δὲ οἷς οἰκείοις ἀπέφερεν. οἱ δὲ ᾔδεσαν τοῦτο, καὶ μέντοι καὶ ἀνέμενον τὴν ἐξ αὐτοῦ φορὰν ἀσμένως. μία μὲν ἥδε ἡ πρόσοδος ἦν, ἑτέρα δὲ ἐκείνη. ὄνομα δὲ κατὰ τοῦ δελφῖνος, ὡς τοῦ παιδὸς οἱ θρεψάμενοι ἔθεντο. καὶ ὁ παῖς τῇ συντροφίᾳ θαρρῶν, τοῦτον αὐτὸν ἐπί τινος προβλῆτος στὰς τόπου ἐκάλει, καὶ ἅμα τῇ κλήσει καὶ ἐκολάκευεν.

ὁ δὲ,

ὁ δὲ, εἴτε πρὸς εἰρεσίαν ἡμιλλᾶτό τινα· εἴτε ἐκολύμβησε, τῶν ἄλλων, ὅσοι περὶ τὸν χῶρον ἐπλανῶντο ἀγελαῖοι, καὶ κατεσκίρτων ἀτεχνῶς ἤθελε καὶ μάλα ἐπειγέσης τῆς γαστρὸς αὐτὸν, ἐπανῄει, καὶ μάλα γε ὤκιστα, δίκην ἐλαυνομένης νεὼς πολλῷ τῷ ῥοθίῳ· καὶ πλησίον τῶν παιδικῶν γενόμενος, συμπαίστης τε ἦν, καὶ συνεσκίρτα, καὶ πῆ μὲν τῷ παιδὶ παρενήχετο, πῆ δὲ οἷα προκαλούμενος, εἶτα δή ποι εἰς τὴν ἅμιλλαν τὴν εἰς αὐτὸν τὰ παιδικὰ ὑπηγάγετο· τὸ δὲ ἔτι θαῦμα, ἀπέστη καὶ τῆς προεδρίας ποτὲ, καὶ δὴ καὶ ὑπενήξατο αὐτῷ, οἷα νικώμενος ἡδέως δήπου. Ταῦτα τοίνυν ἐκεκήρυκτο, καὶ τοῖς [illegible] ὅραμα ἐδόκει σὺν καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἡ πόλις ἀγαθὰ εἶχε· καὶ τοῖς πρεσβύταις, καὶ τῷ μειρακίῳ πρόσοδος ἦν.

uocaret. Ac siue ille cum alicujus nauis remigatione cōtenderet, siue cum aliis gregatim errātibus luderet, & variis in quosuis assultibus gestiret : siue multa etiā fame pressus venaretur, ad puerū tamen tanta celeritate redibat, vt vehementi impetu more nauis plenissimis velis impulsæ ferretur, atque appropinquās ad suos amores luderet, & adsiliret : nunc circum illum adnans, nunc illum ipsum velut prouocans, ad certamen secum amasium suum alliciebat. Et quod magis mireris, vt honore ei cederet, seq; vinci in gratiam ipsius simularet, submittere se illi natando aliquando visus est. Hæc suo tempore celebrata, inquit Leonides tum peregrinis admirationi inter cætera vrbis spectacula, tum puero simul cum parentibus lucro fuisse.

De

De sibilo Basilisci omnes serpentes fugante.

CAP. VII.

In Africa mulos vel cæsos, vel siti animo deficientes, Archelaus ait, plerosque mortuos humi jacere projectos: sæpeq; magnam serpentium vim confluere ad eorum cadauera depascenda, easq; Basilisci exaudito sibilo, se statim in cauernas, infráve harenas abdere: illum verò eò profectum, in tranquilla permultæ pacis libertate prādere. Postea verò quàm pransus sit, sibilo repetito, latitātibus serpentibus significare, se jam prāsum ex cadaueribus abire, & quod superest cibi ipsis relinquere.

Fortè, τὸ ἐντεῦθεν ἐπιλείπεσθαι τοῖς ἄλλοις.

De Piscatorum Euboicorum communione prædarum Delphinis.

CAP. VIII.

Euboicorum hominum sermone huc narratio quædam perlata est: illorum piscatores pariter æqualiterq; cū

Περὶ τοῦ συρίγματος τοῦ κατὰ τὸν βασιλίσκον. Κ. ζ.

Ἐν Λιβύῃ ἡμιόνους πεσόντας ἢ τετρωμένους, Ἀρχέλαος λέγει, εἴτε ἀπειπόντας ὑπὸ δίψους, ἐρρίφθαι νεκροὺς πολλούς. πολλάκις δὲ ὄφεων ἐπιρρυσάντων εὗλον πάμπολυ τῶν κρεῶν ἐσθίειν· ἐπὰν δὲ βασιλίσκου σύριγματος ἀκούσῃ, τὰ μὲν ὑπὸ τοὺς ἰλεοὺς καὶ τῇ ψάμμῳ ἀφανίζεσθαι τὴν ταχίστην, καὶ ἑαυτὰ ἀποκρύπτεσθαι· τὸν δὲ ἐλθόντα κατὰ πολλὴν τὴν εἰρήνην δειπνεῖν· εἶτα αὖθις ἐπισυρίζειν, καὶ ἀπαλλάττεσθαι. τοὺς δὲ ἡμιόνους καὶ τὸ δεῖπνον τὸ ἐξ αὐτῶν σημαίνεσθαι τὸ ἐντεῦθεν † τὸ τοῦ λόγου τοῦτο ἄστρωις.

Περὶ τῆς τῶν Εὐβοίων πρὸς τοὺς δελφῖνας ἰσομοιρίας. Κ. η.

Λόγοι φασὶν Εὐβοίων δεῦρο φοιτῶντες, τοὺς ἁλιέας τοὺς ἐκεῖσε τοῖς δελφῖσι τοῖς ἐκεῖθι ἰσομοιρίαν τῆς θήρας ἀπονέμειν.

καὶ

καὶ ἀκούω τὴν ἄγραν ποιεῖσθαι αὐτὴν γαλήνην εἶναι χρή· καὶ εἰ ταῦτα οὕτως ἔχοι, τὰς πρώρας τῶν ἀκατίων κοίλας τινὰς ἐξαρτῶσιν ἐσχαρίδας πυρὸς ἐναγκαζόντος. καὶ εἰσι διαφανεῖς ὡς στέγειν καὶ τὸ πῦρ, καὶ μὴ κρύπτειν τὸ φῶς· ἴπνους καλοῦσιν αὐτάς. οἱ τοίνυν ἰχθύες δεδίασι τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν λαμπηδόνα δυσωποῦνται. καὶ οἱ μὲν οὐκ εἰδότες, ὅ, τι † ἐστὶ τὸ ὁρώμενον πλησιάζουσι, μαθεῖν βουλόμενοι τὸ φοβοῦντος σφᾶς τὴν αἰτίαν. εἶτα ἐκπλαγέντες, ἢ πρός τινι πέτρα ἡσυχάζουσιν ἀθρόοι παλλόμενοι τῷ δέει, ἢ εἰς τὴν ἠϊόνα ἐκπίπτουσιν ὠθούμενοι, καὶ ἐοίκασι τοῖς ἐμβεβροντημένοις. οὕτω γε μὴν διακειμένοις ῥᾳστόν ἐστιν ἤδη καὶ τριαίνῃ παπάξαι. ἐπειδὰν οὖν θεάσωνται οἱ δελφῖνες τοὺς ἁλιέας τὸ πῦρ ἐξάψαι

delphinis pisceis quos ceperint communicare Audio ad hujusmodi piscatum tempestatum quiete opus esse: id quod si accederit, tū de prora laternas quasdam piscatores suspendunt, quæ etsi intra se ignem habeant, sic tamen lumen transmittunt, vt ignis quidem obtegatur, lucem verò transluceat. pisces splēdorem timent, ac lucē velut reuerentes suspiciunt. quare insidiarum ignoratione obstupescentes, quid sibi velit quod vident cognituri, vt causam tanti sui timoris intelligāt, appropinquare aggrediūtur. Deinde perterriti, aut ad saxum aliquod manent frequentes cū tremore & metu, aut ad littus impulsi exiliunt: sic obstupefacti, vt de cælo tacti esse videantur, facileq; jam sit tridente percutere. Delphini quum ignem à piscatoribus incendi animaduertūt

al. ζὲκλοῦνται.

scip.

seipsos statim ad subsidium iis ferendum cõparant & illi quidem sensim ac pedetentim remigant: ij verò formidine exteriores impellunt pisces, eorúmque effugia reprimunt, ne quà elabi queant. Ex delphinorum igitur natatu, & piscatorũ remigatione vndique in angustias compulsi: quòd sentiunt sibi nullum ex tantis angustiis exitum patere, idcircò stant & manent: vnde efficitur, vt eorum magnus numerus capiatur. At tum delphini, velut repetẽtes communis laboris remunerationem sibi debitam ex illa piscatione, procedunt. quibus prædæ auxiliatoribus bona fide & grato animo piscatores parte ad eos pertinẽte cedunt. sic enim persuasum his habetur, qui in re maritima versantur, rursus ad piscandum etiam si minus inuitentur, adiutores fore: sin autem piscatores præd

τας, ἑαυτοὺς διερεθίζουσιν καὶ οἱ μὲν, ἠρέμα ὑπερέττουσι· οἱ δὲ δελφῖνες τοὺς ἔξωθεν τῶν ἰχθύων φοβοῦντες ὠθοῦσιν καὶ τοῦ διαδιδράσκειν ἀναστέλλουσιν. οὐκοῦν ἐκεῖνοι πιεζόμενοι πανταχόθεν καὶ τρόπον τινὰ κυκλούμενοι, ἔκ τε τῆς τούτων εἰρεσίας, καὶ τῆς νήξεως τῆς ἐκείνων, συνιᾶσιν ἄφυκτα εἶναι σφίσι, καὶ περιμένουσι, καὶ ἁλίσκονται παμπολύ τι χρῆμα· καὶ οἱ δελφῖνες παρίασιν, ὡς ἀπαιτοῦντες τοῦ κοινοῦ πόνου ἐπικαρπίαν, τὴν ὀφειλομένην σφίσιν ἐκ τῆς νομῆς. καὶ οἵ γε ἁλιεῖς πιστῶς καὶ εὐγνωμόνως ἀφίστανται τοῖς συνθήροις τοῦ δικαίου μέρους, εἰ βούλονται καὶ πάλιν σφίσι συμμάχους ἀκλήτους παρεῖναι. πιστεύουσι γὰρ οἱ ἐκεῖ θαλαττουργοί, ὅτι παραβαίνοντες ἐ-

ξουσι ἐχθροὺς, οὓς εἶχον πρότερον φίλους.

Περὶ τῆς τῶν ἐλάφων πρὸς τοὺς ὄφεις διαφορᾶς. Κ. θ.

Ελαφος ὄφιν νικᾷ, κατά τινος φύσεως δωρεὰν θαυμαστῆς. καὶ οὐκ ἂν αὐτὸν διαλάθοι ἐν τῷ φωλεῷ ὢν ἔχθιστος ἀλλὰ προσερείσας τῇ καταδρομῇ τοῦ δόμου τοὺς ἑαυτοῦ μυκτῆρας βιαιότατα εἰσπνεῖ, καὶ ἕλκει ὡς ἴυγγι τῷ πνεύματι, καὶ ἄκοντα προάγει, καὶ προκύπτοντα αὐτὸν ἐσθίειν ἄρχεται. καὶ μαλιστά γε διὰ χειμῶνος δρᾷ τοῦτο. Ἤδη μέντοι καὶ κέρας ἐλάφου τὶς ξέσας, εἶτα τὸ ξέσμα ἐς πῦρ ἐνέβαλε, καὶ ὁ καπνὸς ἀνιὼν διώκει τοὺς ὄφεις πανταχόθεν, μηδὲ τὴν ὀσμὴν ὑπομένοντας.

Πῶς αἱ ἵπποι ὑπὸ τῶν ὄνων ἀναβαίνονται. Κ. ι.

prædam cum his communicare omiserint, hosteis futuros, quos antè amicos habuerant.

Quomodò Coruus serpentem spiritus sui attractione latibulo extractum deuoret: quodq. scobis etiam de cornu cerui suffitus serpentes abigat. CAP. IX.

Mirifico quodam munere naturæ ceruus serpentem vincit. neque enim ipsum, tametsi hostis in latebrā abditus, effugere potest. Etenim ille naribus suis in serpentis cauernam incumbens, vehementissimè inspirat: & spiritu suo quasi amatorio quodam alliciens extrahit, inuitumq; profert, ac nimirum procliuantem foras illam mandere ingreditur. Quod hyeme facere maximè solet. Si quis etiam cerui cornua in scobem atterat, posteaq; in ignem conijciat, fumus inde nascēs vndique serpētes, ne illius quidem nidorem sustinentes, fugat.

Quemadmodum Asini equas ineant. C. X.

Inter cæteras animantes equus magno elatoq; animo est. Enimuerò magnitudo & celeritas ipsa ceruicisque eminentia, & crurum facilis contractio, facilisq; porrectio, & vngularum sonitus inducunt, cùm vt audaciùs is exultet & gestiat, insolentiusq; efferatur: tum maximè comata equa mollicie, & insolentia diffluens superbit, eamq; ob rem ab asinis se iniri indignissimè fert, vt maximo vicissim gaudio compleatur, quũ equo tanquam nuptiis sociatur, ob idq; ipsum se plurimi esse arbitratur: cujusmodi affectus gnari, qui sibi mulos gigni volunt, equæ jubam temerè & sine artificio tondent: postcáque asinos admittunt. ea verò tum mariti ignobilitatẽ, cujus priùs pudebat, & contra quẽ antè resistebat, facillimè patitur. atque ejus rei Sophocles quoq; meminisse videtur.

Ἔστι μὲν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὁ ἵππος γαῦρον. καὶ γὰρ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τάχος αὐτὸν, καὶ τοῦ αὐχένος τὸ ὑψηλὸν, καὶ ἡ τῶν σκελῶν ὑγρότης, καὶ ἡ τῶν ὁπλῶν κροῦσις, πάντα εἰς φρύαγμα καὶ τῦφον αἴρει· μάλιστα δὲ κομῶσα ἵππος ἁβροτάτη τέ ἐστι, καὶ θρυπτικωτάτη. ἀτιμάζει γοῦν ἀναβῆναι τοὺς ὄνους αὐτῆς· ἵππῳ δὲ γαμουμένη ἥδεται, καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι, † ἀποθραύσαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, εἶτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν. ἡ δὲ ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρότερον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνῆσθαι τοῦ πάθους.

† al. ἀποκείραντες.

De Elephantorum obedientia, docilitate, & musica

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εὐμουσίας τε καὶ εὐπειθείας Κ ια.

Περὶ μὲν τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας εἶπον ἀλλαχόθι. καὶ μέν τοι περὶ τῆς θήρας αὐτῶν, καὶ ταῦτα εἶπον, ὀλίγα ἐκ παλλῶν ἃ ἔφασαν ἄλλοι. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἔθηκα ἐρεῖν περὶ τε εὐμουσίας αὐτῶν καὶ εὐπειθείας, καὶ τῆς ἐς τὰ μαθήματα εὐκολίας, χαλεπὰ ὁρμῶς ὄντα καὶ ἀνθρώπῳ τυχεῖν αὐτῶν, μή τι γοῦν τοσούτῳ θηρίῳ, καὶ οὕτω τέως ἀγριωτάτῳ συγγενέσθαι. Χορείαν γὰρ καὶ ὀρχηστικὴν καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν, καὶ αὐλουμένους ἀκούειν, καὶ συνιέναι ἤχων διαφορὰς, ἢ βραδύνειν ἐνδιδόντων, ἢ ταχύνειν παρορμώντων, μαθὼν οἶδεν ἐλέφας, καὶ ἀκριβοῖ, καὶ οὐ σφάλλεται. οὕτως ἄρα ἡ φύσις μεγέθει μὲν αὐτὸν μέγιστον εἰργάσατο μαθήσει δὲ πρᾴρατον ἀπέφηνε

studio. CAP. XI.

De Elephantorum solertia, item de venatione ipsorum, pauca è multis quæ alij protulere, dicta nobis sunt alibi. Nunc verò de studio quo in musicam feruntur disserere proposui.: deq; obtemperatione eorum, & ingenij facilitate ad eas disciplinas assequendas, quæ ad discendum difficiles sunt vel homini ipsi, nedum tã ingenti feræ, & quæ aliâs tantopere animo agresti est, duroq; aduersus omnem pertractationem. Enimuerò ad numerũ saltare, tibiæ auditione demuiceri, cursum tardare ad soni tarditatem, seq; remittere ad remissionem tibiæ: rursus quum acutè sonans impellit, festinare, discere assequi perfectè elephantus solitus est Neque verò natura modò illum summa ex omnibus animalibus magnitudine ornauit, sed & disciplna mansuetum, & tractabilem edidit.

dit. Quòd si insignem illam, quam discendo obediendóque præstat hæc bellua, facilitatem apud remotas gentes, Indos, Æthiopes aut Afros, describerem, fortè alicui fabulam texere, & super ejus natura famæ mendacia proferre videri possem: id quod hominem philosophum, ac veritatis ex animo studiosum neutiquã deceret. Quãobrem mea tantùm spectacula, & quæ Romæ gesta priùs alij quoque in literas retulerunt, exponam pauca è multis, quæ tamen non exiguam animantium naturæ commendationem afferant. Elephanto sanè ad morum mansuetudinem & facilitatem erudito, nihil mitius, nihil ad id quod volumus obtemperantius est. Sed primò ea quæ tempore etiam (cui suus debetur honor) priore gesta sunt, referam. Quũ Tiberij Cæsaris nepos

καὶ εὐάγωγον. Εἰ μὲν οὖν ἐμέλλον τὴν ἐν Ἰνδοῖς αὐτῶν εὐπειθείαν καὶ εὐμάθειαν, ἢ τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἢ τὴν ἐν Λιβύῃ γράφειν. ἴσως ἄν τῳ καὶ μῦθον ἐδόκουν τινὰ συμπλάσας κομπάζειν, εἶτα ἐπὶ φήμῃ τοῦ θηρίου τῆς φύσεως καταψεύδεσθαι, ὅπερ ἔχρην δρᾷν φιλοσοφοῦντα ἄνδρα ἥκιστα, καὶ ἀληθείας ἐραστὴν διάπυρον. ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον, καὶ ἅτινα πρότερον ἐν τῇ Ῥώμῃ πραχθέντα ἀνέγραψαν οἱ ἄλλοι, προειλόμην εἰπεῖν, ἐπιδραμὼν ὀλίγα ἐκ πολλῶν, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐν τεῦθεν ἀποδεικνὺς τὴν τῶν ζώων ἰδιότητα. Ἡμεροθὲν ἐλέφας τραότατόν ἐστι, καὶ ἄγεται ῥᾷστα εἰς ὅ, τις θέλει. καὶ τάγε πρεσβύτατα, τιμῶν τὸν χρόνον, ἐρῶ πρῶτον. θέαν ἐπετέλει Ῥωμαίοις ὁ Γερμανικὸς ὁ καῖσαρ· εἴη δ' ἂν ἀδελ-

Germanicus gladiatorum

φιδῦς Τιβέριος ὄντος. ἐκῶν ἐλθόντα μὲν, καὶ ἄρρενες ἐν τῇ Ῥώμῃ τέλειοι πλείους, καὶ θήλειαι. εἶτα ἐξ αὐτῶν ἐτέχθησαν αὐθιγενεῖς. καὶ ἐπεὶ τὰ κῶλα ὑπήρξατο πήγνυσθαι, σοφὸς ἀνὴρ ὁμιλεῖν τοιούτοις θηρίοις ἐπῳδῷ αὐτοὺς δαιμονίᾳ τινὶ καὶ ἐκπληκτικῇ διδασκαλίᾳ † μεταχειρισάμενος, προσῆγε δὲ αὐτοὺς ἀρχῇ ἠπίῃ πτὼ γε πραότη, καὶ ἀφάως τοῖς διδάγμασι δελέατα ἄττα ἐπάγων, καὶ τροφὰς ἡδίστας καὶ πεποικιλμένας εἰς τὸ ἀγωγόν τι καὶ ἐφολκόν. ὡς εἴ τι μὲν ἦν ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβαλεῖν, ἐπαυτομολῆσαι δὲ πρὸς τὸ ἥμερον. καὶ ἄλλως γέ πως ἀνθρώπειον. καὶ ἦν γε τὰ μαθήματα, καὶ αὐλῶν ἀκούοντας μὴ ἐκμαίνεσθαι, καὶ τυμπάνων ἀράβου κρουσθέντος μὴ ταράττεσθαι, καὶ κηλεῖσθαι σύριγξι. φέρειν δὲ καὶ ἤχους ἐμμελῶς

rum ſpectaculum edidit, plures jam grandes vtriuſque ſexus elephanti Romæ erant, è quibus alij plerique generati extiterũt: quorum artus interea dum committebantur, & confirmabantur, & membra infirma conglutinabantur, peritus vir ad pertractandos eorum ſenſus animosque, mirabili quodam diſciplinæ genere eos erudiebat. Primùm enim eos maxima lenitudine & mollitudine, cibos nimirum illecebris & varietate ſuauiſſ inuitamẽtorum refertos indulgens, ad diſciplinam informabat: vt ſi quid eſſet agreſte, expelleret, ex feritate ad manſuetudinem, & quaſi ad humanitatem quandam transformaret: ſicq; eis moderabatur, vt feritate expulſa, diſciplinis & muſicæ ſtudio operam darent, tibiarum tympanorumq; ſono nihil exterrerentur, fiſtulis oblect

al. χειρωσάμενος.

oblectarentur: pedum ingredientium strepitum cantumq; miscellaneum ferrent. eos præterea exercebat ad non formidandam hominum multitudinem. Illa verò virilis disciplina accedebat, non ad grauem plagarum ictū excandescere, coactos membrum aliquod concinnè & ad saltandum flectere, nō iracundè (quum essent maximo robore præditi) incitari. Quis hoc non egregiæ & generosæ indolis argumentum dixerit, belluam hominis disciplinæ & imperio, non aduersam nec immorigeram se præbere? Quum igitur magister elephantorum spectaculum ederet, ij tempore suo specimen dederunt, se rectè institutos esse, illumq; in seipsis erudiendis non operam perdidisse ostenderūt. nam duodecim numero theatrum ingressi,

καὶ ποδῶν ἐμβαινόντων ψόφον, καὶ ᾠδῆς συμμιγῆ. ἐξεπονήθησαν δὲ καὶ ἀνθρώπων πλῆθος μὴ δεδιέναι. ἦν δὲ καὶ ἐκεῖνα διδάγματα ἀνδρικὰ, πρὸς τὴν τῆς πληγῆς καταφορὰν μὴ θυμοῦσθαι, μηδὲ μὴν ἀναγκαζομένους λυγίζειν τι τῶν μελῶν καὶ κάμπτειν ὀρχηστικῶς τε καὶ χορικῶς, εἶτα εἰς θυμὸν ἐξάπτεσθαι, καὶ ταῦτα ῥώμης τε καὶ ἀλκῆς εὖ ἥκοντας. Φύσις μὲν οὖν τοῦτο πλεονέκτημα ἤδη, καὶ μάλα γενικὸν, μὴ ἔχειν ἀτάκτως, μηδ' ἀπειθῶς πρὸς παιδεύματα ἀνθρωπικά. Ἐπεὶ δὲ ἀπέφηνεν αὐτοὺς ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος καὶ μάλα γε σοφοὺς, καὶ ἠκρίβουν τὰ ἐκ τῆς παιδεύσεως, οὐκ ἐψεύσαντο τῆς διδασκαλίας τὸν πόνον φασὶν, ἔνθα ἐπιδείξασθαι τὰ παιδεύματα αὐτοὺς ἡ χρεία σὺν τῷ καιρῷ παρεκάλει. δώδεκα μὲν γὰρ τὸν

ἀριθμοὶ, οὐδὲ ὁ χορὸς ᾔεσαν. περιελθόντες γε μὴν ἐντεῦθεν τοῦ θεάτρου καὶ ἐκεῖθεν νεμηθέντες, καὶ ἐξῄεσαν ἁβρὰ μὲν βαίνοντες, θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διακεχυμένοι. καὶ ἠμπείχοντο χορευτικὰς στολὰς καὶ ἀνθινάς. καὶ τῷ γε χορολέκτῃ τῇ φωνῇ μόνον ὑποσημήναντος, οἱ δὲ ἐπὶ στοῖχον ᾔεσαν φασὶν, εἰ τοῦτο ἐκέλευσεν ὁ διδάξας. εἶτ' αὖ πάλιν περιήρχοντο εἰς κύκλον ὑποσημήναντος ἰέναι ταύτῃ. καὶ εἰ ἐξελίττειν ἔδει, ἔπραττον αὐτὸ καὶ ἄνθη μέν τοι ῥιπτοῦντες, ἐκόσμουν τὸ δάπεδον οἵδε, μέτρῳ καὶ φειδοῖ δρῶντες. αὐτίκα δὴ ἐπεκτύπουν τοῖς ποσὶ, χορεῖόν τι καὶ συμμελὲς ὁμορροθοῦντες εἰ αὐτοί. Δάμωνα μὲν οὖν καὶ * Σπίνθαρον καὶ Ἀριστόξενον, καὶ Ξενόφιλον, καὶ Φιλόξενον, καὶ ἄλλους ἐπαΐειν μουσικῆς κάλλιστα, καὶ ἐν ὀλίγοις ἐξετάζεσθαι, τὴν δὲ το-

composito gradu incedebant, in diuersas theatri partes diuisi, ac molliter ingredientes toto corpore diffluebant, miro ornatu, nimirum stolis saltatoriis & floridis induti, solaq; magistri significatione vocis ordinatim instructi, vt ferũt, gradiebantur. Ac verò rursus, si illis hoc imperaretur, in orbem saltabant: eundemq; orbem ad imperantis vocem denuo soluebãt & explicabant: Atque nunc flores pauimentum ornabant spargẽtes, idq; parcè & modestè: nunc pedibus terram pulsantes concinnam & moderatam saltationem vna consensione obibant. Damonem igitur, & Epentharum, & Aristoxenum, & Xenophilũ, & Philoxenũ, ac alios plerosque pulcherrimè musica eruditos inter paucos hujus peritos

al. Σπίνθα-ρον.

existimatos fuisse, mirificum quidem, at non certè incredibile, neq; ratione alienum fuit, quum homines essent rationis participes, valuisse vi intelligendi, ac ratiocinandi. At verò animal rationis expers numeros & cantũ percipere, formam & ornatum tenere, non à saltandi moderata elegantia aberrare, quæ didicerit repetere posse, hoc naturæ donum est, simúlq; vis quędam admodum singularis. Illa verò vel ad ridiculè insaniendum præ admiratione spectatorē inducere possint, in theatri harena humiles lecticas spectare & eis impositos lectos, eósque vario stragulo textili & magnificis operibus picto opertos, copiosæ alicuius & vetustæ familiæ testimonium: lauta item pocula, & argenteas crateras, aureasq; permulta aqua repletas, mensasq; magnificas è thyo

φῆναι, θαυμαστὸν μὲν, ἄπιστον δὲ καὶ παράλογον οὐδαμῶς. τὸ δ᾽ αἴτιον, ἄνθρωπός ἐστι ζῷον λογικὸν, καὶ νοῦ καὶ λογισμοῦ χωρητικόν. ζῷον δ᾽ ἄλογον συνιέναι καὶ ῥυθμοῦ καὶ μέλους, καὶ φυλάττειν σχῆμα, καὶ ἐμμέλειαν μὴ παρατρέπειν, καὶ ἀπεκλιρεῦν τῶν διδαχθέντων τὴν ἀπαίτησιν, φύσεως δῶρα ταῦτα ἅμα, καὶ ἰδιότης καθ᾽ ἕκαστον ἐκπληκτική. Τὰ δ᾽ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκμῆναι τὸν θεατὴν ἱκανά. χαμαιζήλων κλινῶν ὡς στιβάδες ἐν τῷ ψάμμῳ τοῦ θεάτρου τεθεῖσαι, εἶτα ἐδέξαντο † τυλία καὶ ἐπὶ τούτοις στρωμνὴν ποικίλην καὶ οἰκίας μέγα εὐδαίμονος καὶ παλαιοπλούτου σαφῆ μαρτύρια. καὶ κυλίκια ἦν πολυτελῆ ἀργύρεια, καὶ κρατῆρες χρυσοῖ καὶ ἀργύρεοι, καὶ ἐν αὐτοῖς ὕδωρ πάμπολυ, καὶ τράπεζαι τὸ

τύλιον, forte diminutiuũ à τύλη. an lectus tementò farcitus?

παρ

παρέκειτο θύινά τε καὶ ἐλέφαντος, εὖ μάλα σοβαραί, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν κρέα καὶ ἄρτοι, παμβορωτάτων ἐμπλῆσαι ζῴων γαστέρας ἱκανὰ ταῦτα. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς παρασκευῆς ἔκπλεά τε καὶ ἀμφιλαφῆ ἦν, παρῆλθον οἱ δαιτυμόνες· ἓξ μὲν ἄρρενες, ἰσάριθμοι δὲ αἱ θήλειαι αὐτοῖς. καὶ οἱ μὲν ἐλέραντες, ἀρρενωπὸν στολὴν εἶχον· αἱ δὲ, θῆλυν. καὶ κατεκλίνθησαν σὺν κόσμῳ, συνδιχασθέντες ἄρρεν τε καὶ θῆλυ. καὶ ὑποσημήναντος, τὰς προβοσκίδας ὡς χεῖρας κεκολασμένας προὔτεινον, καὶ ἐσιτοῦντο εὖ μάλα σωφρόνως. καὶ οὔτε τις αὐτῶν ἔδοξεν ἀδηφάγος, οὔτε μὴν προτενῶν τι, ἢ τῆς μοίρας τῆς μείζονος ἁρπακτικὸς, ὡς ὁ Πέρσης ὁ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τῷ χρυσῷ. ἐπεὶ δὲ πίνειν ἔδει, ἑκάστῳ κρατὴρ παρετέθη· καὶ ἀρυόμενοι ταῖς προβοσκίσι τὸ ποτὸν, ἔπινον κεκοσμημένως. εἶτα ἀ-

& ebore, perquam superbas, tanto pane & carnibus extructas, vt vel edacissimorū animalium ventrem implere potuissent. Omnibus ita abundè apparatis, conuiuæ intromissi sunt elephanti. mares sex virili veste induti, totidemq́; fœminæ, stola muliebri ornatæ, decorè epulis accubuere. tum signo percepto, in mensam promuscides tanquam manus modestas porrexerunt, summaq́; cū moderatione epulati sunt: neque ex ipsis quispiam visus est vorax, neque vel delicatioris vel maioris partis auidior, vt Persa ille apud aureū illū Xenophontem. Quum esset bibendum, vnicuiq́; cratera exhibebatur. & hi quidem promuscidibus potionem haurientes, modaratè bibebant: deinde circun-

stantes leuiter & festiuè sine contumelia aspergebāt. Non pauca ejusmodi de ingenio & natura propria horum animalium, admirabilia alij scripserunt. Ego rectè & ordine in tabula quadam latinas literas vidi Elephantū scribere: verūtamen docentis manus subijciebatur ad literarum figuram & lineamentum instituens animal: quumq; elephantus scriberet, ejus oculos immotos, & dejectos esse perspexi, vt grammaticum quē-dam dixisses.

al. ἀπογεγράφατο

περιαίνον σὺν παιδιᾷ καὶ οὐχ ὕβρει. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα † ἀπέγραψαν τοιαῦτα τῇ ἰδιότητος τῶνδε τῶν ζώων σοφὰ καὶ ἐκπληκτικά. Ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ γράμματα γράφοντα ἐπὶ πίνακος Ῥωμαϊκὰ ἀστραβῶς τῇ προβοσκίδι καὶ ἀτρέπτως. πλὴν ἐπέκειτο χεὶρ τοῦ διδάξαντος, εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδαγωγοῦσα περιγραφήν, ἔστ' ἂν ἀπογράψαι τὸ ζῶον. ὁ δὲ ἀτενὲς ἑώρα κάτω. πεπαιδευμένους εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζώου, καὶ γραμματικοὺς εἶπες ἄν.

De Leporis somno, ætatis indicijs, & fœcunditate. CAP. XII.

Περὶ λαγωῶν ἰδιότητος. Κ. ιϛ.

Quædam propria lepori à natura ingenerata sunt. Palpebris patentibus somnum capit. Ejus annos indicat foramina quædam. nā quot sunt illi corporis cauernæ (ad excremēta) totidem annos ætatis agit Vno & eodem tempore quædam in vtero inchoata & imperfecta fert, alia parturit, alia

Ἔχει μὲν τοι καὶ ὁ λαγὼς συμφυεῖς ἰδιότητας. ἐκπεπταμένοις μὲν γὰρ τοῖς βλεφάροις καθεύδει. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ ἔτη, πρώγλας τινὰς ὑποφαίνων. φέρει δὲ καὶ ἐν τῇ νηδύϊ τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ

ὠδίνει, τὰ δὲ ἤδη οἱ τέτε-
κται.

περὶ τοῦ τῶν κητῶν ἡγε-
μόνος. Κεφ. ιγ.

Τὰ κήτη τὰ μεγάλα
ὀλίγου πάντα ἄνευ κυ-
νῶν, δεῖται τοῦ ἡγεμόνος,
καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκεί-
νου ἄγεται. ἔστι δὲ ἰχθὺς
† μακρὸς καὶ λευκὸς,
τὴν κεφαλὴν προμή-
κης στενὸν αὐτῷ τὸ οὐραῖον
συμπέφυκεν, ὡς οἱ τούτων
λέγουσι σοφοί. εἴτε δὲ αὐ-
τὸν ἐκεῖνον παρέδωκε τῷ
κήτει ἡ φύσις ἑκάστῳ, εἴτε
φιλίᾳ αὐτῷ ἑκὼν πρόει-
σιν, οὐκ οἶδα. φύσεως δὲ ἀ-
νάγκῃ εἶναι τὸ πρατιόμε-
νον, μᾶλλον πεπίστευκα.
νήχεται γὰρ ὅδε ὁ ἰχθὺς οὐ-
δεπώποτε αὐτῷ, πρόεισι
δὲ τῆς τοῦ κήτους κεφαλῆς,
καὶ ἡγεμών ἐστιν αὐτοῦ, καὶ
ὡς εἰπεῖν οἴαξ. προορᾷ
γοῦν ἐκείνῳ τὰ πάντα, καὶ
προαισθάνεται τῷ αὐτῷ,
καὶ προδιδώσκει ἕκαστα τῆς
οὐρᾶς τῷ ἄκρῳ, καὶ παρέψαυσε τούτῳ, καὶ ἔδωκε
συνθ

modò peperit.

De pisce duce cetacei generis. C. XIII.

Omne fertè cetaceũ genus præter canes, duce ad sibi moderandũ éget, illiusq; oculis ducibus ad videndum vtitur. Is autem dux est, quemadmodum harũ rerum periti testantur, longus piscis, colore albo, capite prælongo, angusta cauda. Hunc ne ducem vnicuique cetaceo natura dederit, an amicitia quadam is adductus, cetum vltro antegrediatur, haud scio planè: sed id tamen factum naturæ vi potiùs arbitrarèr. nam hic separatim nunquam ab illo nauigat, sed ante hujus caput antecedẽs, ipsius dux existit, ac veluti clauus. etenim cũcta illi & prouidet, & præsentit, caudæq; extremo præmonstrat singula: hac parte cetum contingit, & mo-

forte μικρὸς.

net. ſic horribilia formidoloſáque inhibet, ſic cibaria conciliat, inſidiasq; à piſcatoribus poſitas ſigno quodam ſuo oſtendit: atq; quem locum propter magnitudinem ipſum adire nõ oporteat, præſignificat: nequando latenti alicui alliſus petræ aut infixus, funditus pereat. Quod mirũ videri debet, minimam beſtiam maximo animali vitæ cauſam afferre. Videtur autem quũ bellua huiuſmodi ad pinguitudinem peruenit, ampliùs nec videre nec audire poſſe, carnium mole & videndi & audiendi viam intercludente & obſtruẽte horum ſenſuum meatus. Nunquam autem certus ſine hoc duce apparet. nam ſi is quo ad neceſſaria vtitur perierit, illi quoque pereundum eſt.

τὰς τόπους.

fortè τοῦ τε κῆτος ἔρημον:

De Chamæleonte colores ſuos mutante. C. XIIII.

σύνθημα. καὶ τῶν μὲν φοβερῶν αἰσθάνεσθαι, ὅτι γε μὴν τὰ θηρία τὰ φοβερὰ κάλλη καὶ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν διδάσκει σημείῳ τινὶ ἀτεκμάρτῳ, ᾧ καὶ τῶν τόπων ὧν οὐκ ἐχρῆν τοσοῦτον θηρίον ἐπιβῆναι, προμηνύει. ἵνα μήποτε ἄφνω εἰς ἕρμα περιχυθὲν ἀπόληται. Η τοίνυν τοῦ βίου ὑπόθεσις τῷ μεγίστῳ, τὸ βραχύτατον ἐστιν ἔοικε δὲ ἡ κελαιπαῖς ἐν τῷ ζῴῳ μὴ τ' ὁρᾶν ἔτι, μήτε ἀκούειν. εἶναι δὲ περιβλήματα καὶ τῆς ὄψεως, καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν σαρκῶν τὸν ὄγκον. οὐχ ὁρᾶται δὲ τοῦ κήτους ἔρημος· ἀλλ' ἀνάγκη τοῦ πάντων αὐτῷ τῶν προειρημένων αἴτιον, προαπολωλότος, καὶ ἐκεῖνος ἀπολέσθαι.

περὶ χαμαιλέοντος. Κ. ιδ.

Χαμαιλέων τὸ ζῷον εἰς ἰδίαν μίαν χρόαν οὐ πέφυκεν ἄπο ἀρχῆς ἔτι

Chamæleon animal non vno atque eodem

col

γῆ· εἰκάζεσθαι. κλέπτει δὲ ἑαυτὸν πλανῶν τε ἅμα καὶ παρατρέπων τὴν τῶν ὁρωμένων ὄψιν. εἰ γὰρ περιτύχοις μέλανι τὸ εἶδος, ὁ δὲ ἐξέτρεψε τὸ μόρφωμα εἰς χλωρότητα, ὥσπερ ἐν μεταμφιασάμενος. εἶτα μέντοι ἄλλος ἐφάνη λευκότητα ὑποδύς, καθάπερ προσωπεῖον ἕτερον, ἢ στολὴν ὑποκριτὴς ἄλλην. ἐπεὶ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, φαίη τις ἂν καὶ τὴν φύσιν μὴ τὸ καθιψουσαν, μηδὲ ἐπιχρίουσαν φαρμάκοις, ὥσπερ οὖν ἢ Μήδειάν τινα ἢ Κίρκην, καὶ μέντοι καὶ ἐκείνην φαρμακίδα εἶναι.

περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομφύλων. Κ. ιε.

Πόμφυλον τὸν πελάγιον, καὶ βυθῶν τὸν φιληδονοῦντα εἰδέναι χρὴ μάλιστα ἰχθύων ὧν ἴσμεν ἀκοῇ. μισοῦσι δὲ ἢ αὐτοὶ τὴν γῆν, ἢ τὸν ἰχθὺν ἐκείνη. τιμνύσαι

colore proprio spectatur: sed & sese furtim subducit, & videntium oculos veluti perstringit. Nam nigro colore si eum offendis, mutat se ipse, & aliud coloris genus instituit, ac se citò in viriditatem inuertit, quasi mutatione vestium facta. & alius rursus visus, album colorem, tanquam aliam personam histrio, sic induit. Quæ quũ ita se habeãt, dixerit aliquis naturam, etsi non veneficiis veluti Medea quæpiam aut Circe attrectet aut illinat, tamen ipsam quoque veneficam esse.

forte λαταψῶσαν vel καταψήσασαν.

De Pompylis piscibus, qui naues comitãtur quãdiu in alto mari procul à continente feruntur, nec vnquam propius terram accedunt.

CAP. XV.

Alij πομπίλον scribunt. al. φιληδοῦντα.

Pompyli pisces pelagij, omnium maximè piscium quos auditione accepimus in ima sede maris versari solent, siue ipsi terram malè oderunt, siue hæc illo-

Ερυθήματα εἴποτε, ἐπανατέλλει, καὶ ἀχρίασις, καὶ γένεσθαι πελιδνὸν, καὶ ἀνθρώπῳ ταῦρα καὶ θηρίοις, ἀλλ' ἐπὶ ψιλῆς τῆς δορᾶς καὶ τριχῶν γυμνῆς θαυμαστὸν εἶδεν. Ταρανδος δὲ τὸ ζῶον, ἀλλ' οὗτός γε θρίξιν αὐταῖς τρέπει ἑαυτὸν, καὶ πολύχροιαν ἐργάζεται μυρίαν, ὡς ἐκπλήττειν τὴν ὄψιν. ἔστι δὲ Σκύθης, καὶ τὰ νῶτα παραπλήσιος ταύρῳ, καὶ τὸ μέγεθος. τούτου τοι καὶ τὴν δορὰν ἀγαθὴν ἀντίπαλον αἰχμῇ ταῖς αὐτῶν ἀσπίσι περιτείναντες, νοοῦσι καὶ οἱ Σκύθαι.

περὶ τῆς καλουμένης ἐχενηΐδος. Κεν. ιζ.

Πελάγιος ἰχθὺς τὴν νῆξιν, τὴν ὄψιν μέλας, τὸ μῆκος κατὰ τὴν μεμετρημένην ἔγχελυν, λαχὼν ἐξ ὧν δρᾷ τὸ ὄνομα. θεούσῃ νηΐ. καὶ μάλα γε ἐξ οὐρίας, καὶ τῶν ἱστίων κεκολπωμένων προσφθαρεὶς, καὶ τῆς πρύμνης τὸ ἄκρον δακὼν, ὥστε

Ruborē, pallorem, linorem, homini & bestijs cutem mollem habentibus. & minimè villosis, accidere nihil mirum: Tarandus verò seipsum cum villis suis verit, milleq; colorum species cum summo videntium stupore reddit. Scythicū id animal est, dorso & magnitudine tauro simile: eius corium ne spiculo quidem penetrari potest. quamobrem eo Scythæ sua scuta inducunt.

De Echeneide, id est Remora pisce, qui naueis moratur. C. XVII.

Echeneis pelagius piscis, aspectu niger, longitudine cum mediocri Anguilla æquādus: nomen à rebus quas agit habet, ab inhibendis nauibus. Nauis enim secundo vento, & plenis velis propulsæ extremam puppim mordicus premēs,

tanquam indomitum atque effrenatum equu fræno robusto inhibens, violentissimè ab impetu reprimit, & constrictam tenet: frustraq; ventis vela dantur, frustrà venti afflant: quæ res vectores augit, & sollicitos vehemẽter habet. Nautę verò rei causam intelligunt. Hinc nomen impositum pisci, quem olim eius vim experti Echeneida Græcè, hoc est Remoram nauium appellarunt.

al. μίστα.

ὥσπερ οὖν ἵππον στομίῳ ἀπειθῆ καὶ τραχὺν χαλινῷ σκληρῷ βιαιότατα ἀνακρούσας, ἀνέστελλε τὴν ὁρμὴν, καὶ πέδησας ἔχει. καὶ μάτην μὲν τὰ ἱστία πέπτανται, εἰς οὐδὲν δὲ φυσῶσιν οἱ ἄνεμοι. ἄχθος δὲ ἔχει τοὺς πλέοντας. συνιᾶσι δὲ οἱ ναῦται, καὶ τῆς νεὼς γνωρίζουσι τὸ πάθος. καὶ ἐντεῦθεν ἐκτήσατο τὸ ὄνομα· ἐχενηΐδα γὰρ καλοῦσιν οἱ πεπειραμένοι.

Quo remedio telis confixi Elephanti vtantur.

CAP. XVIII.

Πῶς ἀποσείσαι ἐμπεσόντα τὰ ἀκόντια ὁ ἐλέφας. Κ ιη.

Ars & doctrina curãdi vulnera apud Homerum per manus, vel ad tertiam vsque ætatem traditur. Patroclũ Menœtij filium Achilles Pelei filius medicinam docet, Achillem verò Chirõ erudit. Disciplinas nimirum heroës tantùm & deorum filij exercebant: & radicum naturam, variuum herbarum vsum,

Ἀναβαίνει μὲν καὶ ἡ τέχνη εἰς ἀρχαιογονίαν διδασκαλίας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἡ περὶ τῶν τιτρωσκομένων τε καὶ φαρμάκων δεομένων. παιδεύεται μὲν γὰρ ὁ Μενοιτίου Πάτροκλος ὑπὸ Ἀχιλλέως ἰατρικήν. Ἀχιλλεὺς δὲ ὁ Πηλέως ὑπὸ Χείρωνος, τοῦ Κρόνου. καὶ ἐν ἥρωσί τε καὶ θεῶν παισὶν ἦν τὰ μαθήματα, ὁποία φύσιν εἰδέναι ῥιζῶν, καὶ

καὶ πόας διατέρου χερσί, καὶ φαρμάκων κράσει καὶ ἐπῳδάς, εἴς τε φλεγμονῶν αἱ παῦλαι, καὶ αἳ στείλῃ αἷμα, καὶ ὅσα ἄλλα ἐκεῖνοι ᾔδεσαν. Καὶ μέντοι καὶ οἱ τοῦ χρόνου κάτω ἐν ἥρωσί τε καὶ θεοῖς ἀνιχνεύουσιν ἔτι ἄλλα. Τούτων δὲ τῶν σοφισμάτων ἡ φύσις οὐδὲν ἐδεῖτο καὶ κατηγορεῖ ὁ ἐλέφας. ὅταν γοῦν εἰς αὐτὸν ἔλθῃ δόρατα καὶ βέλη πολλά, ἐλαίας πάσας ἄνθος, ἢ ἔλαιον αὐτό, εἶτα πᾶν τὸ ἐμπεσὸν ἀποσείεται, καὶ ἔστιν αὖθις ὁλόκληρος.

Πῶς διαφθείρουσί τε καὶ διαπλάττουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη αἱ ἄρκτοι. Κ. ιθ.

Καὶ τόδε τὸ θαῦμα τοῦ δὲ τοῦ ζῴου ἴδιον. τίκτει βρέφος οὐκ οἶδεν ἄρκτος, οὐδ' ὁμολογήσει τις ἐξ ὠδίνων ἰδὼν τὸ ἔκγονον, ζῳογόνον εἶναι αὐτήν. ἀλλ' ἡ μὲν ἰλ χθεῖσα τὸ γεννηθὲν κρέας, καὶ ἄσημόν τι καὶ ἀτύπω-

pharmacorum temperationem, cantiones tum inflãmationibus, tum reprimendo sanguini propitias, & alia quædã nouerint Nonnulla etiam his inferiores tempore heroës ac dij inuenerunt. Quibus quàm natura parum egeat, elephantus docet. quum enim vel hasta vel sagitta ictus est, oleæ flore ingesto vel oleo ipso, defixa tela expellit: atque huiusmodi ratione ad incolumitatem restituitur.

Quemadmodum fingant & efforment suos catulos vrsæ. C. XIX.

Vrsarum pariendi ratio permira videtur. nam neque catulum (*perfectum*) in lucem edit, neque quisquam mox à partu vidẽs tam informem támque rudem fœtum, vrsam edidisse vitalem fœtum iudicaret simul enim ac in lucem hęc edidit, statim carnem illam nulla vitalis figuræ vestigia, nullámque animalis

g

malis effigiem retinẽtem, amore complectitur, catulum agnoscit suum, ac eum in sinu gremióque fouet, & lingua fingit sua, & paulatim in conformationem quandam sic effingit, vt aspicienti jam catulus vrsæ hic esse videatur.

De Bubus Erythræis sua cornua mouentibus.

CAP. XX.

Tauris omnibus rigida & minimè flexibilia existunt cornua: eámque ob rem cornibus perinde armati furibundè appetunt, atq; homines armis hostem feriũt. Erythræi autem boues mobilia similiter cornua vt aures habent.

De draconibus maximis in Æthiopia, quos elephantorum interfectores nominant: & aliis in Phrygia, qui aues ex aere spiritu attrahant interdiu: & vesperi pecora & pastores inuadant.

τοι καὶ ἄμορφον. ἡ δὲ ἤδη φιλεῖ καὶ γνωρίζει τέκνον, καὶ ὑπὸ τοῖς μηροῖς θάλπει, καὶ λεαίνει τῇ γλώττῃ, καὶ ἐκτοποῖ εἰς ἄρθρα, καὶ μέντοι καὶ καταμικρὸν ἐκμορφοῖ· καὶ ἰδὼν ἐρεῖς τοῦτο ἄρκτου σκυλάκιον.

περὶ τῶν Ἐρυθραίων βοῶν.

Κεφ. κ.

Κέρατα ἀκλινῆ καὶ ὀρθὰ ἕστηκε ταύροις ἅπασι. καὶ διὰ ταῦτα ὡς εἰς ὅπλον ὁ ἄνθρωπος, οὕτω τοι καὶ εἰς κέρας ὁ ταῦρος τεθύμωται. βοες δὲ Ἐρυθραῖοι κινοῦσι καὶ κέρατα ὡς ὦσα.

περὶ τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ δρακόντων. Κ. κα.

Ἡ γῆ μὲν Αἰθιοπὶς, γείτων δὲ καὶ μάλα ἀγαθὸς καὶ ἀξιόζηλος τὸ τῶν θεῶν λουτρὸν, ὃ Ὅμηρος ἡ-

C. XXI.

Æthiopica terra vicinum bonum & egregium habet, deorum illud lauacrum quod Homerus

μῖν ὠκεανὸν ᾄδει. οὐκοῦν ἥδε ἡ γῆ δρακόντων μήτηρ ἐστὶ μεγέθει μεγίστων· καὶ γάρ τοι καὶ εἰς τρίακοντα ὀργυιὰς προήκουσι. καὶ τὸ ὄνομα μὲν τὸ ἀπὸ γενεᾶς οὐ καλοῦνται, φονέας δὲ ἐλεφάντων φασὶν αὐτούς. καὶ ἀμιλλῶνται πρὸς γῆρας τὸ μήκιστον οἵδε οἱ δράκοντες. καὶ λόγοι μὲν Αἰθίοπες ἐνταῦθά μοι ἵστανται. Λέγουσι δὲ φρύγιοι λόγοι, καὶ ἐν φρυγίᾳ γενέσθαι δράκοντας καὶ προήκειν αὐτοὺς εἰς δέκα ὀργυιάς· καὶ μεσοῦντος θέρους ὁσημέραι μετὰ πλήθουσαν ἀγορὰν ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν· καὶ περὶ τῷ ποταμῷ τῷ καλουμένῳ Ρυνδακῷ, τὸ μέντι τῆς κεφαλῆς ἀπήρεισαν εἰς τὴν γῆν τὸ δὲ λοιπόνσωμα ἀναστήσαντες πᾶν, † ἀτρέμα καὶ ἡσυχῇ τὴν φάρυγγα ἀνατείναντες, καὶ μέντοι καὶ τὸ στόμα ἀνοίξαντες, εἶτα τὰ πτηνὰ ἕλκουσι οἱονεὶ

merus Oceani nomine celebrat. Eadem dracones ad lõgitudinem triginta passuum progrediẽtes generat, & nomen proprium non habent, sed duntaxat elephantorum interfectores ipsos nominant, & proueniunt ad summam senectutẽ, Hæc de Æthiopicis dixerim. In Phrygia autem dracones ad magnitudinẽ decem passuum procedentes nasci ferunt: qui quotidie media æstate, qua hora jam forum hominum conuentu plenum est, & jam prãdij tempus, ex cauernis procedere soleant, & ad nuncupatum in Ponto amnem Rhyndacum cauda ad terram adniti, reliquo erecto corpore, toto gutture eminente, & paulatim laxato ore hiante, volucres superuolãtes, tametsi sublimè & perniciter ferantur, sua aspiratione tãquam amatorio quodã ad se attrahere ac

al ὠτρίπτως.

allicere : eas autem ex horum ſpiritus ductibus detractas in illorum ventrem decidere atq; illabi : & hæc quidem ſibi maximè propria ad occidentem vſque ſolem agere: ac poſtea ſ ipſos occultantes, gregibus ex paſtione ad ſtabula redeũtibus inſidiari, multámque perniciem inferre, ipſis etiam paſtoribus ſæpe occiſis, atque inde prãdium ſibi abundè comparare.

De Apuarũ procreatione è limo, perfugiu ſeu latibulu petrarum, cibo, ex mutuo linctu, & captura. C. XXII.

Apuæ piſces ex ſeſe nec procreant nec procreantur, ſed è limo enaſcuntur, quum enim cœnum in mari concreuerit, valde & limoſum & atrum efficitur, atque ex ſua quadam voluptate, mirabili natura & vitali tepeſcit: atque in permulta animalia, nimirum A-

ἰῦγγι τῷ ἄσθιματι. τὰ δὲ εἰς ἐκείνων εἰσπίπτει γαστέρας ὑπὸ τῆς περὶ αὐτῶν εἰσπνοῆς συρόμενα αὐτοῖς πτεροῖς. καὶ ταῦτα μὲν ἰδίᾳ ἐκείνοις δρᾶται εἰς ἡλίου δυσμάς. εἶτα ἑαυτοὺς οἱ δράκοντες ὑπεκρύψαντες ἐλλοχῶσι τὰς ποίμνας, καὶ ἐκ τῆς νομῆς ἐπὶ τὰ αὔλια ἰούσας αἴρουσι καὶ πολὺν φθόρον ἐργασάμενοι, καὶ νομέας συνδιεφθείραν πολλάκις. καὶ ἔχουσι δεῖπνον ἄφθονόν τε καὶ ἀμφιλαφές.

Ἀφύαι πῶς τήκτοιται, καὶ πῶς θηρῶνται. Κ. κβ.

Ταῖς ἀφύαις ὁ πηλὸς γενεσίς ἐστι. δὲ ἀλλήλων δὲ οὐ τίκτουσιν, οὐδὲ ἐπιγένονται. πηλὸς δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ πάνυ ἰλυώδης ὅταν συστῇ, καὶ γένηται μέλας, ἀλεαίνεται τοῦ φ' ἡδονῆς ἑαυτοῦ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ τε καὶ ζωογόνῳ, καὶ μεταβάλλεται, καὶ

εἰς

εἰς ζῷα τρέπεται παμπολλα, καὶ αἵγε ἀφύαι ταῦτά ἐστι, σκωλήκων δίκην, ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τοῖς μυσαροῖς τικτομένων ἐκείνων. γιγνόμεναι δὲ αἱ ἀφύαι, νηκτικώτατον χρῆμά ἐστι. καὶ δρῶσιν ὃ πεφύκασιν, εἶτα ἄγονταί τινι αἰτίᾳ θαυμαστῇ εἰς τὰ σωτήρια, ἔνθα ἕξουσι σκέπην καὶ πρόβλημα. ἢ μέλλει βιώσιμα αὐταῖς ἔσεσθαι. εἴη δ' ἂν ἡ καταφυγὴ ἡ πέτρα αἱ ζῶσαι ἐπὶ μέγα καὶ ὑψηλόν. ἢ οἱ καλούμενοι κρίκανοι ὑπὸ τῶν ἁλιέων. εἶεν δ' ἂν αἱ κολπώδεις πέτραι, βεβρωμέναι τε ὑπὸ τῶν κυμάτων τῷ χρόνῳ, καὶ κοῖλαι γεγενημέναι. ταῦτα δ' ἄρα αὐταῖς ἡ φύσις ἔδειξε κρησφύγετα, ὥς τε ὑπὸ τοῦ σάλου μὴ παράττεσθαι μηδὲ ἀφανίζεσθαι· ἀσθενεῖς γάρ εἰσι, καὶ ἥκιστα πρὸς τὰς ἐκείνων ἐμπτώσεις ἀντίτυποι. Τροφῆς δὲ δέονται οὐδὲν, ἀπέχρησε μὲν ἀλλήλαις

puas immutatur. Eæ autem ſiç in putrido luto & ſordibus, tanquam lumbrici, generatæ, ad natandum maximè valent. Tumque mirabili cauſa quadam ad ſalutaria impelluntur, eò nimirum vbi ad regēdam vitam perfugia, & ad tuendam propugnacula habeant. Hæc autem perfugia ſunt ſcopuli magni & in ſublime eminentes: & cribani à piſcatoribus dicti, hoc eſt petræ in multiplices ſinus tremebundorum fluctuum & ſaxifragarum vndarum verberatione multo tempore excauatæ. Hæc ideo abdita eis perfugia natura indicauit, ne fluctictus conuellerentur aut perirēt. debiles enim ſunt ad reſiſtendum & infirmæ contra fluctuum incurſiones. Nullo cibo ad ſeſe alendas egent, nanque ad vitam eis ſatis

αἱ. τοῖς σαπροῖς.

est mutuo linctu se lābere. Verriculis tenui filo contextis comprehenduntur, inutilibus alioquin ob exilitatem ad aliorum piscium capturam.

Lacerti per medium dissecti partes denuo coalescere. C. XXIII.

Si quis seu fortuitò Lacertum, seu consultò, percutiat, & virga medium discindat, hujus partiū neutra moritur, sed ab altera seorsum vtraque graditur, & duobus pedibus adrepens viuit. Deinde si coitio vtriusque cum altera fiat (quod sæpe contingit) consensione quadā tacita, & naturali colligatione velut conseruntur, contexunturq; atque ex separatis duabus partibus, vnus atque idem rursus efficitur lacertus. Et tametsi loci priùs affecti vestigium cicatrix indicat, tamen & vitam pristinam re-

al. κατὰ τοῦ βρέγματος,

περιλιχμήσασθαι. Αγρα δὲ αὐτῶν, νήματα ἄγαν λεπτὰ, καὶ ἐῤῥαφέντα τοῦτοι. ἀραιῶν σημονίων τὰ ἱμάτια καὶ τέχνημα μὲν εἴη ταύταις τοῦτο, καὶ μάλα γε ἀρκοῦν μηχάνημα εἰς αἵρεσίν τε καὶ ἅλωσιν αὐτῶν· εἰς δὲ ἄλλων ἰχθύων θήραν, ἥκιστα.

περὶ τῆς τοῦ σαύρων διατμήσεως. Κ. κγ.

Τὸν σαῦρον εἰ παίσαις κατὰ τὸ μέσον εἴτε ἑκὼν, εἴτε καὶ κατὰ τύχην ῥάβδῳ μέσον διατέμοις, οὐθέτερον αὐτῷ τῶν μερῶν ἀποτέθνηκεν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ καθ' ἑαυτὸ πρόεισί τε καὶ ζῇ δύο πησίν ὀπισυρόμενον, τὸ ἡμίτομεν τῶν ζώων, καὶ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο εἶτα ὅταν συνέλθῃ, συνέῃσι γὰρ πρὸς τὸ λεῖπον τὸ ἕτερον πολλάκις, συνδυασθέντε συνηλθέτην ἐκ τῆς διαιρέσεως. καὶ ἑνωθεὶς ὁ σαῦρος, τοῦ μὲν πάθης τὸ ἴχνος αὐτῷ καπηγορεῖ ἡ οὐλή· περιθέων δὲ καὶ τὴν

ἀρχ

ἀρχαίαν βιοτὴν ἔχων, ἔοικε τῷ πεφορημένῳ μὴ πεπειραμένου.

Περὶ ἰοῦ ἀσπίδος, καὶ τοῦ ἀνθρωπείου σιάλου. Κ. κδ.

Ἰὸς μὲν ὁ τῶν ἑρπετῶν δεινός ἐστι, καὶ ὅ γε τῆς ἀσπίδος ἔτι μᾶλλον· καὶ ἐπὶ τούτων αἱ ἄκεσται καὶ ἀμυντήρια ῥᾳδίως οὐκ ἂν εὕροι τις, εἰ καὶ συνετώτατος εἴη κηλεῖν τὰς ὀδύνας, καὶ ἀφανίζειν. Ἦν δὲ ἄρα καὶ ἐν ἀνθρώπῳ τις ἰὸς ἀπόρρητος, καὶ πεφώραται τὸν τρόπον ἐκεῖνον. ἔχιν εἰ λάβῃς καὶ πάνυ εὐλαβῶς τε καὶ ἐγκρατῶς τοῦ τραχήλου κατάσχῃς καὶ διαστήσας τὸ στόμα, εἶτα ἔσω αὐτοῦ προσπτύσειας, εἰς τὴν νηδὺν κατολισθαίνει τὸ πτύελον, καὶ γίνεταί οἱ τοσοῦτον κακόν, ὡς σήπειν τὸν ἔχιν, ὅθεν τοι καὶ ἀνθρώπου δῆγμα ἀνθρώπῳ μιαρόν ἐστι, καὶ κινδυνῶδες οὐδενὸς θηρίου μεῖον.

tinet, & ei cætera persimilis est qui talia nūquam perpessus sit.

Quemadmodum Vipera, saliua hominis perniciem infert. C. XXIIII.

Serpentium venenū cùm pestiferum est, tum multo aspidis pestilentius. Contra quæ nemo salutare præsidia facilè inueniat: etiā si ad leuationis aliquid afferendum doloribus, atque adeò ad liberandum ab illis ipsis sapientissimus sit. Sed in homine quoque venenatis serpētibus incredibiliter perniciosum inesse venenum ad hāc rationem deprehendītur: Si viperæ collum summa cautione contineas, in osq; illius diductum expuas, sputū in eius ventrem delapsum, tanta ei pernicie existit, inde ex tabe vt vipera putrescat. Itaq; hominis morsus vel homini ipsi est perniciosus, nulliusq; animalis morsui de acerbitate concedit.

De formicarum studio circa grana in messibus colligenda recondendáque.

CAP. XXV.

Factis messibus, circum areas versantes Formicæ ad trituram conueniunt, aut singulæ, aut binæ, aut ternæ: domicilia sua & consueta tecta relinquentes, triticum & hordeum legunt, eademq; omnes semitâ iter faciũt. aliæ ad legenda grana eunt, aliæ onus portãtes redeunt, ac summo cum honore & modestia alię aliis de via decedunt, imprimis quidem expeditę onus gerentibus. Reuersæ autem in cauernas suas, granorum aceruos sibi construunt, ac singula semina in medio exterebrant: quod excidit, in suum prandium cõuertunt: reliquum verò quòd circumrosum

Περὶ μυρμήκων. Κ. κε.

Εν ὥρᾳ θερείῳ περὶ τὰς ἅλως ἀμητοῦ ἐκτεληφότος, καὶ τῶν σταχύων τριβομένων ἐν τῷ δίνῳ, κατ' ἴλας συνίασιν οἱ μύρμηκες καθ' ἕνα ἰόντες καὶ κατὰ δύο δὲ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τρίτον στοιχεῖον ἔρχονται, τὰς ἑαυτῶν οἴκους, καὶ τὰς συνήθεις στέγας ἀπολείποντες. εἶτα ἐκλέγουσι τῶν πυρῶν καὶ τῶν κριθῶν, καὶ τὴν αὐτὴν χωροῦσιν ἀτραπόν. καὶ οἱ μὲν ἀπίασιν ἐπὶ τὴν τῶν προειρημένων συλλογὴν· οἱ δὲ, κομίζουσι τὸν φόρτον· καὶ πάνυ αἰδεσίμως καὶ περιεσμένως ἀλλήλοις ὑπαφίστανται τῆς ὁδοῦ, καὶ μᾶλλον τοῖς ἀχθοφόροις οἱ κοῦφοι. κατελθόντες δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα τὰ σφίσι καὶ οἱ σύννομοι, καὶ πληρώσαντες τοὺς ἐν τῷ μυχῷ σφίσι σιροὺς πυρῶν τε καὶ κριθῶν, ἑκάστου σπέρματος διατρήσαντες τὸ μέσον. τὸ μὲν ἐκπεσὸν, δεῖπνον γίνεται μύρμηκι ἐν τῷ τέως· τὸ

δὲ

ἢ λοιπὸν, ἄγονόν ἐστι παλαμῶνται ἢ ἄρα αἱ γεν-ναῖαι οἰκονόμοι καὶ φρουροὶ τοῦτο, ἵνα μὴ τῶν ὄμβρων περιρρέουσα τὸ ... εἶτα ἔχουσιν ὁλόκληρα ἐκεῖνα ὅπως λάχῃ πάλιν καὶ τὴν αὔξησιν καὶ τούτων γινομένων ἀπορία καὶ λιμὸς διὰ χειμῶνος περιπέσωσι, καὶ αὐτοῖς ἐξαμβλώσῃ ἡ σπουδή. Φύσεως μὲν δὴ καὶ μύρμηκες λαβεῖν δῶρα ἐντύχησαν καὶ ταῦτα ὡς ἄλλα.

Περὶ αἰετῶν. Κ κϛ.

Οὐδέποτε αἰετὸς οὔτε πηγῆς δεῖται, οὔτε γλίχεται κονίστρας, ἀλλὰ καὶ δίψης ἀμείνων ἐστὶ, καὶ καμάτου φάρμακον οὐκ αἰχμάζει προσελθεῖν ἔξωθεν· ὑπερφρονεῖ γὰρ καὶ τῶν ὑδάτων, καὶ τῆς ἀναπαύσεως τινὰ ἄρα τιμῆς ποιεῖ, καὶ ὀξύτατα ὁρᾷ, ἐκ πολλοῦ τοῦ αἰθέρος καὶ ὕψους.

remanet, sterile est. Ergo ista generosissimæ œconomæ & custodes formicæ intra cauernam machinantur, ne imbrium fluxionibus integra semina rursus in fruges è terra exeãt, vnde in cibi inopiam &, famem incurrant, vnde illis labor & sedulitas pereat. Hæc igitur, sicut alia pleraque, natura formicis largita est.

al. ἀναδῦλη.

De Aquilæ temperantia, fortitudine, volatu, & oculorum acie. Quantopere eam Draco timeat, & quomodo pullorum ingenuitatẽ experiatur. C. XXVI.

Aquila nunquam fontium ad potionem eget, nec puluerulentas volutationes quærit, sed & contra sitim superior est, & laboris alleuationem extrinsecus obiectam non expectat: verùm & aquas & requietem præclarè contemnens, sublime fertur, sursumque in cælestem locum volãs, maximè procul ex alto æthere acutissimè infe-riora

riora videt. Cuius alarum crepitum vbi primùm Draco (intrepidissima alioqui serpentium) auribus perceperit, in latebras statim abditur. Hoc autem indice suorum pullorum ingenuitatem legitimam Aquila experitur, eos adhuc implumeis ac ex ætate infirmos solem intueri aduersum cogit, ac si quis illorum solis radios ægrè intuens, nictatione oculos obnubat, nido expellit, & velut adulterinum abdicat. Sin autem solem sine nictatione respiciat, extra suspicionem est, atque idcircò inter legitimos adscribitur. Nempe cælestis ignis legitimæ pullorum professionis, inq. suum genus quanquam illiteratæ inscriptionis, aquilæ parenti instar est.

al. ἄτρα-πτος. *quod magis placet.*

Καὶ τὸν γοῦν τῶν πτερῶν αὐτοῦ ῥοῖζον, καὶ τὸ τῶν θηρίων ἀτρεπτέστατον, ὅμως καταπτήξαν ὁ δράκων ἀκούσας μόνον καὶ εἰς χήραμα κατέδυ, καὶ ἄσμενος ἠφανίσθη. Βάσανος δὲ οἱ τῶν νεοττῶν τῶν γνησίων ἐκείνη ἐστὶν αὕτη, τῇ αὐγῇ τοῦ ἡλίου ἵστησιν αὐτούς, ἀργοὺς ἔτι καὶ ἀπτῆνας· καὶ ἐὰν μὲν σκαρδαμύξῃ τις τὴν ἀκμὴν τῆς ἀκτῖνος δυσωπούμενος, ἐξεώσθη τῆς καλιᾶς, καὶ ἀπεκρίθη τῆσδε τῆς ἑστίας· ἐὰν δὲ ἀντιβλέψῃ καὶ μάλα ἀτρέπτως, ἀμείνων ἐστὶν ὑπονοίας, καὶ τοῖς γνησίοις ἐγγέγραπται. ἐπεὶ αὐτῷ πῦρ τὸ οὐράνιον ἡ τοῦ γένους ἀδέκαστός τε καὶ †ἄπρακτος ἀληθῶς ἐγγραφή ἐστιν.

περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.

Κεφ. κζ.

Struthionem magnam non volare quidem, sed celerrimè ingredi.

Η στρουθὸς ἡ μεγάλη, λασίοις μὲν τοῖς πτεροῖς ἐ-

CAP. XXVII.

Tametsi alis pennâ frequentibus magna Struthio

πτέρωται, ἀρθῆναι δὲ καὶ εἰς βαθὺν ἀέρα μετεωρισθῆναι φύσιν οὐκ ἔχει. θεῖ δὲ ὤκιστα, καὶ τὰς παρὰ τὴν πλευρὰν ἑκατέραν πτέρυγας ἁπλοῖ καὶ ἐμπίπτον τὸ πνεῦμα κολποῖ δίκην ἱστίων αὐτὰς πτῆσιν δὲ οὐκ οἶδεν.

Περὶ ὠτίδος. Κ. κη

Τὴν ὠτίδα ὀρνίθων ζῶον εἶναι φιλιππότατον ἀκούω καὶ τούτου μαρτύριον· τὸ μὲν ἄλλων ζώων καὶ ἐν λειμῶσι καὶ ἐν τοῖς αὐλῶσι νεμομένων κατα φρονεῖ· ἵππον δὲ ὅταν θεάσηται, ἥδιστα προσπέτεται, καὶ πλησιάζει, καὶ τοὺς ἀνθρώπων ἱππεραστάς.

Περὶ μυίας. Κ κθ.

Μυῖα ἐμπεσοῦσα εἰς ὕδωρ, καὶ γὰρ εἰ ζώων ἐστὶ θρασυτάτη, ἀλλὰ γοῦν οὔτε ἀντέχει οὔτε νηκτική ἐστι, καὶ διὰ ταῦτα ἀπιπνίγεται.

thio prædita est, à terra tamen nec tollitur, nec in sublime fertur. at celetrimè duabus alis explicatis graditur, quas ventus tanquam vela implens propellit. Volare autem nescit.

De Otide siue Tarda equos amante.

CAP. XXVIII.

Otidem ex omnibus auem equorum studiosissimam esse audio: cuius hoc testimonium est, quòd cætera animalia siue in patentibus pratis, siue in angustis & humilioribus locis pascentia aspernatur: equum verò vt aspexerit, magno statim cum gaudio ad ipsum aduolans, appropinquare pergit, more hominum equini generis amantissimorum.

Muscam in aqua suffocari, sole reuocari ad vitam. C. XXIX.

Musca, animal ad omnia audax, si quando in aquam decidat, nec natare scit, nec ex submertione se seruare quit. si verò

verò eam humore exanimatam extrahas, atque in locum sole illustrem ponas, (*vel in cinere condas*) ad pristinam vitam reuiuiscit.

De Gallinaceo, quem nouum corti intuleris, ne possit aufugere.

CAP XXX.

Gallum siue emptũ siue dono acceptum, si in corte tua & in gallinaceo grege alere ac retinere volueris, non temerè ac fortuitò solutum dimittes: sin minus, fugitiuus ad suos familiares & compascales; vtcunque procul allatus fuerit, se recipiet. Quamobrem custodia eum munies, & vinculis occultioribus, quàm quibus apud Homerum Vulcanus irretitur, eum coërcebis. quod hunc in modum efficies. Mensam super qua cibum capere soles, in medium (*cortis*) siste, & gallum ter circa ipsam circumferto, atque ita eum cæteris auibus dome-

εἰ δὲ αὖ τις ἐξέλοις τὸν νεκρὸν, καὶ τέφρᾳ ἐμπάσσοις καὶ καταθείης ἐν ἡλίου αὐγῇ, ἀναβιώσεις τὴν μυῖαν.

Περὶ ἀλεκτρυόνων. Κ. λ.

Ἀλεκτρυόνα εἴτε πριάμενος εἴτε δῶρον λαβὼν, ἐς τὴν αὐλὴν τὴν σεαυτοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας τοὺς ἤδη ἐθέλων ἀριθμεῖν καὶ ἔχειν· οὐκ ἀπολύσεις οὐδὲ ἀφήσεις εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν αὐτόν· εἰ δὲ μὴ, φυγὰς ἀποδρὰς οἰχήσεται ὡς τοὺς οἰκείους καὶ τοὺς συννόμους, εἰ καὶ πάνυ πόῤῥωθεν εἴη ὤν. δεῖ δὲ ἄρα αὐτῷ φρουρὰν περιβαλεῖν, καὶ δεσμὰ ἀφανῆ ὑπὲρ τὰ Ἡφαίστου τὰ Ὁμήρου. καὶ ὃ γε λέγω τοιοῦτόν ἐστι. τράπεζαν ἐφ᾽ ἧς ἐσθίεις εἰς μέσον καταθεὶς, καὶ τὸν ὄρνιθα λαβὼν, καὶ τρὶς αὐτὸν τὴν προειρημένην σκηνὴν περιαγαγὼν μέθες τὸ ἐντεῦθεν ἄλυτον ἀλᾶσθαι σὺν τοῖς

τοῖς ὄρνισι τοῖς † οἰκέταις. ὁ δὲ οὐκ ἀπαλλάττεται, ὥσπερ ἂν πεπεδημένος.

al. οἰκείοις

Περὶ σαλαμάνδρας. Κ.λα.

Ἡ σαλαμάνδρα τὸ ζῶον οὐκ ἔστι μὲν τῶν πυρὸς ἐγγόνων, οὐδὲ ἐξ αὐτοῦ τίκτεται, ὥσπερ οἱ καλούμενοι πυριγόνοι. θαρρεῖ δὲ αὐτὸ καὶ ἐγχωρεῖ τῇ φλογὶ ὁρμᾶσαι, καὶ ὡς ἀντίπαλόν τινα σπουδάζει καταγωνίσασθαι. καὶ τούτου τὰ μαρτύρια παρὰ τοὺς βαναύσους καλινδεῖται, καὶ τοὺς χειρώνακτας τοὺς ἐμπύρους· εἰς ὅσον μὲν οὖν ἀκμάζει τὸ πῦρ, καὶ συνεργὸν αὐτοῖς τῇ τέχνῃ ἔχουσιν αὐτό, καὶ κοινωνὸν τῆς σοφίας, ὑπὸ τοῦ δὲ τοῦ ζώου οὐδὲν φροντίζουσιν. ὅταν δὲ τὸ μὲν ἀποσβεσθῇ, καὶ μαρανθῇ, μάτην δὲ αἱ φῦσαι καταπνέωσιν, ἐνταῦθα ἤδη τὸ ζῶον τὸ εἰρημένον ἀντιπεραιοῦν σφίσιν ἴσασι καλῶς. ἀνιχνεύσαντες οὖν τὸ θηρίον καὶ τι-

sticis liberum dimittito, sic enim tanquam vinctus nusquam discedet.

De Salamandra ignem restinguente. c.XXXI.

Ex animalibus tametsi Salamandra non est quæ ex igni nascuntur, quales sunt Pyrigoni: contra tamen huncire studet, contráque illius flammam veniens, tanquam aduersus hostem quendã, sic eam expugnare aggreditur. Cuius rei testimonium fabri, quorum opera atque artificium igne nititur, afferunt. nam quandiu ex flammæ splendore ignis flagrare eorumq; artem fabrilem adiuuare videtur, huiusmodi animal magna securitate ipsi negligunt. Quum autem ignis euanescit, ac restinguitur, frustráq; folles stãt, hoc sibi tum animal aduersari præclarè intelligunt. Quare hoc ipsum peruestigant, atque

que inueſtigatum vlciſcuntur: ignis autem poſtea iterum ſuccenſus fabrile opus, modò vt antè erat ſolitus alatur, iuuare perſeuerat.

μωρηθέντων αὐτοῖς ἐξάπτεται, καὶ ἔστιν ἀπηνθές, καὶ οὐ σβέννυται τῇ συνηθείᾳ τρεφόμενον.

De Cygnorum cantu ſub mortem. C. XXXII.

Περὶ τῆς τῶν κύκνων ᾠδῆς. Κεφ. λβ

al. ᾄδουσιν.

Cygnus (quem non ſolùm poëta, ſed multi etiam ſolutæ orationis ſcriptores, Apollinis miniſtrum faciunt) quid muſica vel cantu poſſit, non habeo quod affirmem. Veteres tamē perſuaſum ſibi habuerūt, cygnea (vt appellant) modulatione decantata, mox eum expirare. Quod ſi ita eſt, liberalior in hanc auem natura, quàm in homines bonos & honeſtos fuerit. nempe his laudem ac luctum à morte tribuunt alij: cygni verò ipſi ſeſe vel laude vel luctu moribundi proſequuntur.

Κύκνος ὀνωδεῖν καὶ θεράποντα Ἀπόλλωνος ἔφησαν ποιηταί, καὶ λόγοι μέτρων ἀφειμένοι πολλοί, τὰ μὲν ἄλλα ὅπως μούσης τε καὶ ᾠδῆς ἔχει, εἰπεῖν οὐκ οἶδα· πεπίστευται δὲ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τοῦ χρόνου, ὅτι τὸ κύκνειον οὕτω καλούμενον ᾄσας, εἶτα ἀποθνήσκει. Τιμῇ ἄρα αὐτὸν ἡ φύσις, καὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων μᾶλλον· καὶ εἰκότως, εἴγε τοὺς μὲν καὶ ἐπαινοῦσι καὶ † θρηνοῦσιν ἐκεῖνοι. ἄλλοι δὲ, εἴτε τούτοις, εἴτε ἐκείνοις, ἑαυτοῖς νέμουσιν.

leze θρηνοῦσιν ἄλλοι. ἐκεῖνοι δὲ εἴτε τούτῳ &c.

De Crocodili partu ſenonis, & quòd à ſcorpio ictus pereat. CAP. XXXIII.

Περὶ κροκοδείλων. Κ. λγ.

De Crocodili tum adulti tum recèns ab ouo

Κροκόδειλος ὅπως ἐ-

κατὰ μεγέθους, καὶ ὁ πέλεθος, καὶ ὁ † ἐκλεφεὶς πρόσωπον· καὶ μέντοι καὶ γλώττης, ὅπως καὶ ἐπικινεῖ τὴν γένυν, καὶ ποτέραν τὴν ἑτέραν προσάγει, πολλοὶ λέγουσι. κατέγνωσαν δὲ ἄρα τοῦ ζώου τοῦδε ἤδη τινές, ὅτι τίκτει μὲν τοσαῦτα ᾠά, ὅσαις αὖ καὶ ἡμέραις ἐπῳάζουσιν * ὄρνιθες. εἶτα ὅταν † γλύψῃ τὰ νεόττια. ἤδη δὲ ἔγωγε ἤκουσα, ὁ κροκόδειλος ὅπως αὖ ἀποθνήσκῃ, σκορπίον * ἐξ αὐτοῦ τίκτεσθαι. κέντρον δὲ ἄρα κιναίσι αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν ἰοῦ πεπληρωμένον.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κιννημώμου. Κ. λδ.

Εἰ σαφῆ ταῦτα καὶ μὴ ἀμφίλογα, Ἰνδῶν λόγοι πειθέτωσαν. ἃ δὲ νῦν ἐρῶ, τῆς ἐκεῖθεν φήμης διακομιζούσης. ταῦτά ἐστιν ὁμώνυμον τῷ φυτῷ κιναμώμου ὄρνιν ἔγωγε τοῦ παιδὸς τοῦ Νικομάχου λέγοντος ἤκουσα. καὶ τὸν μὲν ὄρνιν κα-

uo excusi magnitudine, item de ejus lingua, & maxillæ motu, vtrâ scilicet vtri admoueat, non pauci tradunt. Hoc etiam aliqui in hoc animante obseruarunt, totidem ab eo pari oua, quot etiam diebus ouis soleat incubare. (*alibi tradit hic auctor, sexagenarium numerum tum ouorum numero quæ crocodilus parit, tum dierum quibus incubat conuenire.*) vt primùm verò catuli fuerint excusi, scorpium è crocodilo nasci audio, cuius caudæ aculeo venenato ille ictus intereat.

De Cinamomo aue Indica C. XXXIIII.

Eorum quæ nunc adferentur fides, siue merentur eam, siue minus, penes Indos esto, quibus auctoribus hæc ad nos fama dimanauit. quanquam & Nicomachi filius Cinamomi auis, suauissimo illi aromati cognominis, meminit. Hanc Indi

al. ἐκγλυφείς.

forte ὠοῖς

al. ἐκλέψῃ.

al. ἐκγλύψῃ.

* ἐξ αὐτῶν, *i. ex ipsis ouis*, Pinles.

Indi ad se eodem vocatum nomine cinamomum arôma adferre aiunt: vbi verò aut quomodo id proueniat, hominum nosse neminem.

De Ibide, quæ clysteres ostendit, & victus rationem secundùm lunæ incrementa decrementáque mutat.

CAP. XXXV.

Ægyptij non ex aliquo humano inuento clysteres se didicisse: sed Ibim horũ ad deiiciendas aluos vsum eos docuisse prædicãt. Eandem quum luna crescit atque decrescit cognoscere audio: eiúsque in victus ratione incrementa & decrementa obseruare.

De aculeo Pastinacæ piscis, plantas & animalia perimentis.

CAP. XXXVI.

Ex omnibus bestiis infestissimo ac periculosissimo aculeo pastinaca marina prædita est: cuius rei testimonio est, si eum quis in

μίζειν ἐκεῖθεν τὸ κινάμωμον τοῦτο δὴ τὸ φυτὸν εἰς Ἰνδούς. εἰδέναι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ὅπη γε καὶ ὅπως φύεται οὐδένα.

Περὶ τῆς τῶν ἴβεων καθάρσεως. Κεφ. λε.

Αἰγύπτιοι κλύσματα καὶ κάθαρσιν γαστρὸς οὐκ ἔκ τινος ἐπινοίας ἀνθρωπίνης λέγουσι μαθεῖν· διδάσκαλον δὲ σφίσι τοῦ ἰάματος τοῦδε τὴν ἶβιν ᾄδουσι. καὶ ὅπως ἐξεπαίδευσε τοὺς πρώτους ἰδόντας ἐρεῖ ἄλλος. Σελήνης δὲ αὔξησιν καὶ μείωσιν ὅτι οἶδε καὶ τοῦτο ἀκούσατε· καὶ ἐπὶ τὴν τροφὴν ἑαυτῇ ὑποφορεῖ καὶ πάλιν τίθησι κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ καὶ λῆξιν καὶ πρόσοδον· πυθέσθαι ποθὲν οὐκ εἰμὶ ἔξαρνος.

Περὶ τοῦ τῆς τρυγόνος κέντρου. Κεφ. λϛ.

Κέντρον πικρότατον καὶ κινδυνωδέστατον ἁπάντων μᾶλλον ἡ τρυγὼν ἡ ἐκ τῆς θαλάττης ἔχει· καὶ τὸ μαρ-

ριον

τὸ ξύλον· εἰ μὲν εἰς δένδρον τεθηλὸς καὶ εὖ μάλα ἀνθέον ἐμπήξαις αὐτό, οὔ τι εἰς ἀναβολάς, οὔτε χρόνῳ ὕστερον, ἀλλ' αὖον ἤδη τὸ δένδρον· εἰ δέ τι τῶν ζώων ἀμύξαις, ἀπέκτεινας.

arborem virentem & florentem infixerit, nō longo interuallo emarcescere differt, sed potiùs euestigio exiccatur: idipsum facit in animalibus: nam si quod contigerit, necat.

Περὶ μυγαλῆς. Κ. λζ.

De Mure araneo pereunte si in orbitam inciderit, & terram ex orbita morsui eius mederi. C. XXXVII.

Η μυγαλῆ, καὶ γὰρ τοῦτο ποίημα ὕλης, ἐς ὅσον μὲν τῇ ἄλλως περίεισι, † πέπλασται ζῆν ἔχειν καὶ ἐφείσατο αὐτῆς ἡ φύσις, ἐάν γε μὴ ἄλλῃ τινὶ τύχῃ καταληφθῇ καὶ ἀπόληται. ἐὰν δὲ εἰς ἁρματοτροχιὰν ἐμπέσῃ, οἱονεὶ πέδῃ κατείληπται καὶ μάλα ἀφανεῖ, καὶ τέθνηκε. Δηχθέντι δὲ ὑπὸ μυγαλῆς φάρμακον ἐκεῖνον, ἐκ τῆς τῶν τροχῶν διαδρομῆς ἡ ψάμμος ἀρθεῖσα ἐπιπλάσθη τῷ δήγματι, καὶ ἔσωσε παραχρῆμα.

forte καὶ ἀλᾶται.

Mus araneus, animal & ipse inter naturæ è materia opera, quomodocunque aliter oberret, viuere potest, & parcit ei natura, nisi alius quispiam casus superuenerit, quo intereat: at si in orbitā inciderit, veluti vinculo quodā cæco tenetur, ac perit. Aduersus morsum etiā ab ea inflictū remedio est arena (terra) ex rotarum transitu sumpta: quæ vulneri imposita cataplasmatis instar, illicò sanat.

Περὶ ἴβεως. Κ. λη.

De Ibide, quòd nunquam egrediatur Ægyptū, & quòd serpentes alatas ex Arabia, & alias ex Æthiopia Ægypto imminentes prohibeant & interimant.

CAP. XXXVIII.

Hæc etiam de Ægyptia Ibide audiui Lunæ sacra est. ad lunæ rationem oua fingit, totidē scilicet diebus, quot illa & crescit & decrescit. extrà Ægyptum nunquam progreditur. Cur ex Ægypto nunquam se commoueat, causa Ægyptus est, vbi cæli status vuidus(νοτιώτατος, maximè Austrinus vel meridionalis) est, & luna omnium maximè stellarum inerrantium humida Si quis vi atque impetu eam ab Ægypto exportet . illa quidem ex insidiatoribus vltionem capit(vel cum magna sua pernicie) mortem enim sibi fame consciscens , raptoribus studium in se exportanda extra Ægyptum vanum esse ostēdit Graditur autem tardo gradu , & instar virginis : nec eam ocyus quispiam ingredi videat. quàm pedetentim. Ibes nigræ anguium volucrum cateruas pestilen-

Καὶ ταῦτα δὲ ὑπὲρ τῆς Αἰγυπτίας ἴβεως προσακήκοα. ἱερὰ τῆς σελήνης ἡ ὄρνις ἐστί. τοσούτων οὖν ἡμερῶν τὰ ὠὰ ἐκγλύφει, ὅσων ἡ θεὸς αὔξει τε καὶ λήγει. τῆς δὲ Αἰγύπτου οὔποτε ἀποδημεῖ. τὸ δὲ αἴτιον, νοτιωτάτη χωρῶν ἁπασῶν ἡ Αἴγυπτός ἐστι. καὶ ἡ σελήνη δὲ νοτιωτάτη τῶν πλανωμένων ἄστρων πεπίστευται. ἔοικε μὲν οὖν οὐκ ἂν ἀποδημῆσαι ἡ ἶβις. εἰ δέ τις ἐπιθέμενος αὐτῇ τὸ καρτερὸν ἐξαγάγοι, ἤδη ἀμύνεται τὸν ἐπιβουλεύσαντα, εἰς οὐδὲν αὐτῷ τὴν σπουδὴν περιαγαγοῦσα. ἑαυτὴν γὰρ ἀποκτείνει λιμῷ, καὶ ἀνόνητον τὴν προθυμίαν ἀποφαίνει τοῦ προῃρημένου. βαδίζει δὲ ἡσυχῇ καὶ κορικῶς, καὶ οὐκ ἂν αὐτὴν θᾶττον ἢ βάδην προϊοῦσαν ἴδοι τις. καὶ τούτων αἱ μέλαιναι τοὺς πτερωτοὺς ὄφεις ἐξ Ἀρα-

βίας εἰς Αἴγυπτον παρελθεῖν οὐκ ἐπιτρέπουσι, τῆς γῆς τῆς φίλης προπολεμοῦσαι. αἱ δὲ ἕτεραι τοὺς ἐξ Αἰθιοπίας καὶ τὴν τοῦ Νείλου ἐπίκλυσιν ἀφικνουμένους ἀπαντῶσαι διαφθείρουσιν. ἢ τί αἱ ἐκώλυσε διὰ τῆς ἐκείνων ἐπιδημίας τοὺς Αἰγυπτίους ἀπολωλέναι.

Περὶ αἰετῶν. Κ. λθ.

Ἀκούω δέ τι καὶ γένος αἰετῶν, καὶ ὄνομα αὐτῶν χρυσαίετον ἔθεντο. ἄλλοι δὲ ἀστερίαν τὸν αὐτὸν καλοῦσιν. ὁρᾶται δὲ οὐ πολλάκις. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης αὐτὸν θηρᾶν καὶ νεβροὺς, καὶ λαγοῦς, καὶ γεράνους, καὶ χηνᾶς, ἐξ αὐλῆς. μέγιστος δὲ αἰετῶν εἶναι πεπίστευται. καὶ λέγουσί γε καὶ εἰς τοὺς Κρῆτας καὶ τοῖς ταύροις ἐπιτίθεσθαι αὐτὸν καὶ τὸ καρτερὸν καὶ περιηγεῖν τὸ ἔργον τὸν τρόπον τοῦτον. ὁ μὲν κεκυκὼς κάτω νέ-

stilentes ex Arabia intra Ægyptios fineis & ingredi prohibent, & pro terra sibi amica propugnantes. Aliæ verò Ibes ex Æthiopia Nili alluuionibus serpentes Ægyptum appetentes conficiũt, eorum conatibus obuiam euntes: quæ causa prohibet Ægyptios ex accessu serpentium perire.

De Aquila Chrysaëte vel Stellari, quæ animalia venetur. Quo dolo & stratagemate in Creta taurum sternat. Illiberalitas circa cibum, &c.

CAP. XXXIX.

Aquilarum genus, quod alij Chrysaëton, alij Stellatẽ appellant, non sæpe apparet. Eius generis Aquilam Aristoteles venari ait Hinnulos, Lepores, Grues, Anseres ex cohorte Aquilarum maxima hæc existimatur. In Creta vi tauros inuadi ab ea solere in hunc modum narrant. Interea Taurus se quum

μεται ὁ ταῦρος· ὁ δὲ αἰετὸς, ἐπὶ τῷ τένοντι τοῦ ζώου καθίσας ἑαυτὸν, παίει τῷ στόματι συνεχέσι τε καὶ καρτεροῖς ταῖς πληγαῖς. ὁ δὲ ὥσπερ οἰστρηθεὶς ἐξάπτεται, καὶ ἢ ποδῶν ἔχει ῥύμης * ἀποπέτεται καὶ ἕως μέν ἐστιν ὁμαλά τε, ὁ αἰετὸς ἥσυχός ἐστι, καὶ ἐπιπολᾶται περιφυλάττων. ὅταν δὲ τὸν ταῦρον ἴδῃ πλησίον κρημνοῦ γενόμενον, κυκλώσας τὰ πτερὰ, καὶ ὑποτείνας αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐποίησε τὰ ἐν ποσὶ μὴ προορώμενον κατενεχθῆναι βιαιότατα. εἶτα ἐμπεσὼν καὶ ἀναρρήξας τὴν γαστέρα, ῥᾳδίως χρῆται τῇ ἄγρᾳ ἐς ὅσον ἐθέλει. Θήρας δὲ ἀλλοτρίας οὐχ ἅπτεται κειμένης· ἀλλὰ χαίρει τοῖς ἑαυτοῦ πόνοις· κοινωνίαν τε τὴν πρὸς ἄλλον ἥκιστα.

al. ἄρχεται.

capite prono demittit ad pastum, ex insidiis Aquila in ceruicem inuolans, crebras illi ac acerrimas plagas rostro infligit: Ille tanquam furibundus incitatur. & quà potest se in fugam confert. Et quandiu in plano & stabili loco fertur, ab Aquilæ molestia requiescit. Ea nimirum quoad in planiciem excurrit, nihil ei negocij exhibet: sed quieta insistens, illum acerrimè obseruat, quacunque ingreditur. Quum autem illum proximè ad præcipitem locum ac decliuem accessisse videt, explicatis in orbem alis, illius oculos regit, & ea quæ ante pedes sunt, nihil illum prouidentem, magna vi præcipitem agit: tũ laniatu ventrem appetens quantum eius cupiditas fert, nullo deinde negotio prędа potitur. Ab aliena præda humi strata se continet: sed ex suis laboribus gaudet, atque à communicando cum aliis se sustinet. Postea quã expleta atq; exa-

tura

ἐνδέχεται· κορεσθεὶς δὲ εἶτα τὰ λοιπὰ τοῦ ποτοῦ ἐῶν ἄσθματι καὶ δυσωδεστάτῳ καταπνεύσας, ἄβρωτα τοῖς ἄλλοις τὰ λείψανα ἐᾷ. Καὶ μέντοι καὶ ἀλλήλων ἀπῳκισμένας οἰκοῦσι καλιάς, ὑπὲρ τοῦ μὴ διαφέρεσθαι ὑπὲρ ἄγρας, καὶ λυπουμένους λυπεῖν πολλάκις.

Περὶ τῆς τῶν ἀετῶν στοργῆς. Κεφ. μ.

Ἦν ἄρα γένος ἀετῶν καὶ πρὸς τοὺς τρέφοντας φιλόστοργον, ὡς ἔδειξεν καὶ ὁ τοῦ Πύρρου· τοῦτον τοί φασι καὶ συναποθανεῖν τῷ δεσπότῃ τροφῆς ἀποστάντα. ἤδη δὲ καὶ ἀνδρὸς ἰδιώτου ἀετὸς τρόφιμος, καιομένου τοῦ δεσπότου, ἐς τὴν πυρὰν ἑαυτὸν ἐνέβαλεν. οἱ δὲ οὐκ ἀνδρός, ἀλλὰ γυναικὸς τὸ θρέμμα εἶναί φασι. Καὶ ζηλοτυπώτατον δὲ ζῷον ἀετὸς περὶ τὰ νεόττια. ἐὰν γοῦν

turata est, sua aspiratione graui & tetra reliquias imbutas relinquit, aliis iam ad vsum ineptas. Aliæ ab aliis longissimè nidificant, ne ob loci propinquitatem pro præda eis sit contendendum, & mutuæ sustinendæ molestiæ.

De Aquilæ amore erga suos nutritores ac suos pullos. C. XL.

Genus Aquilarum etiam in nutritores suos admirabilem charitatem retinet, cuius rei exemplum est Aquila Pyrrhi, quam ab omni cibo se prorsus abstinentem, mortuo domino suo immortuam fuisse ferunt. Quod idem alumna viri priuati fecisse dicitur, sese nimirum in medios rogos, quum dominus cremaretur, immisisse: sunt qui dicant non viri, sed mulieris alumnam fuisse. Ex omnibus animalibus maximo studio in fœtus suos existit: quare

re acriter cum persequitur. quem in nidum inuasisse conspexerit, nec inultum, impunitumq; dimittit: non tamen ad infligendam pœnam illo rostro vtitur, sed moderatiùs verberat, alis tantùm & ynguibus lacerat.

al. ἐπιλθεῖν.

De Mulli promiscua voracitate, & quòd cadaueribus, & pollutis putidisq. delectetur.

CAP. XLI.

Mullus piscis edacissimus est, omnia sibi obuia promiscuè immodesta quadam intemperantia helluari cupit. Horum nonulli λεπρόδεις, quasi Aspratiles, appellantur, à locis quæ incolunt nomen trahentes, quæ quidem loca habent minuta & rara saxa, (*minuta & rara tubercula aspera.*) crebrasq; algas, inter hæc interiectas ac intermedias, vbi subsidet limus vel arena. Hominum quoque & pisciũ cadaueribus vescitur: & sordidissimis maleq; olentibus delectatur.

fortè λέπρας. λεπρὰς Eustathio saxum est cui λεπάδες, i. patellæ innascũtur.

θεάσηταί τινα προσιόντα, ἢ ἀπελθεῖν ἀτιμώρητον οὐκ ἐπιτρέπει. παίει γὰρ τοῖς πτεροῖς αὐτὸν, καὶ τοῖς ὄνυξι λυμαίνεται, καὶ ἐπιτίθησιν οἱ πεφεισμένως τὴν δίκην. οὐ γὰρ χρῆται τῷ στόματι.

Περὶ τρεγλῶν. Κ. μα.

Ἐστι δὲ θαλασσίων ζώων τρίγλη λιχνότατον, καὶ εἰς τὸ ἀπογεύσασθαι παντὸς τοῦ παρατυχόντος ἀναμφιλόγως, ἀφειδέστατον. καὶ τινες καλοῦνται λεπρόδεις αὐτῶν, σπάσασαι τὸ ὄνομα ἐκ τῶν χωρίων, ἀπροῦν † πέτρας ἔχει λεπτὰς καὶ ἀραιὰς, καὶ φυκία μέσα τούτων δασέα, καί που καὶ ὑποκάθηται πηλὸς ἢ ψάμμος. φάγοι δ' ἂν τρίγλη καὶ ἀνθρώπου νεκροῦ καὶ ἰχθύος. φιληδοῦσι δὲ μᾶλλον τοῖς μεμιασμένοις καὶ κακόσμοις.

De

Περὶ ἱεράκων. Κ. μβ.

Θηρᾶται καὶ μάλα γε ἱκανῶς, καὶ οὐδέν τι μεῖον τῶν ἀετῶν ἱέρακες εἰσιν ἡμερώτατοι δὲ ὀρνίθων πεφύκασι, καὶ φιλανθρωπότατοι· τὸ μέγεθος ἀετῶν ἐκ ὄντες ὀλιγώτεροι. ἀκούω δὲ ὅτι ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ ἀνθρώποις εἰσὶ σύνθηροι τοῖς τὰ ἑλεῖα ἀγρεύουσι. καὶ ὁ τρόπος· οἱ μὲν ἄνθρωποι τὰ δίκτυα ἁπλώσαντες ἡσυχάζουσιν. οἱ δὲ ἱέρακες ὑπερπετόμενοι, καὶ σοβοῦσι τὰς ὄρνεις, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὰς τῶν δικτύων περιβολάς. τῶν οὖν ᾑρημένων οἱ Θρᾷκες μέρος ἀποκρίνουσι κἀκείνοις, καὶ ἔχουσι καὶ αὐτοὺς πιστούς. μὴ δράσαντες δὲ τοῦτο, ἑαυτοὺς τῶν συμμάχων ἐστέρησαν. Μάχεται δὲ ὁ τέλειος ἱέραξ καὶ πρὸς

De Accipitris ingenio, quomodo Thracum aucupia iuuet, qua animalia inuadat: deq. eius religione in hominem mortuum, & abstinentia circa potum.

CAP XLII.

Accipitres non minus quàm Aquilæ ad aucupandum habiles, neque magnitudine Aquilis inferiores de auibus longè hominũ studiosissimi mansuetissimiq; habentur. Eos in Thracia auditione accepi ad hanc rationem cum hominibus per paludes societatem aucupandi coire: homines explicatis retibus quiescere, accipitres autẽ superuolãtes exterrere aueis, ac intra retia compellere. Thraces, si quas ceperint aues, cum accipitribus partiri, eosq; tum ad aucupij societatem fidos habere: Sin cum his earũ partem quas ceperint auium, non cõmunicauerint, dissociari atque distrahi. Iustæ magnitudinis accipiter & integræ ætatis cũ vulpibus pu-

al. ἑλείοις

gnaciter certat, & sæpenumero cōtra aquilas & vultures pugnat: à cordibus tāquam sacro quodam initiatus se sustinet. Hominem mortuum si inhumatum perspexerit, injecta gleba humare dicitur: etsi illū hoc ipsum Solon, sicut Athenienseis, non facere instituerit. Potu etiam abstinet, si vnus tantùm aquam in sulcum deriuet: quòd sanè existimet illi vnico homini incommodare, sua nimirum potione aquam ex illius vsu auferens. Sin plures homines irrigant, videns affluentis aquæ copiam, velut ab eis inuitatus libenter bibit.

Εἰ δὲ σώματος ἅψεται videtur abundare: deinde legēdum, Μένει δὲ ἄγευστος &c.

De Accipitribus tinnunculis & montanis, quantopere ament fœminas. Accipitres syluaticæ lactucæ succo oculis suis mederi, &c. Quomodo vere ex Ægypto in quasdam insulas demigrent.

ἀλώπικα, καὶ πρὸς ἀετὸν, καὶ γυπὶ μάχεται πολλάκις. Καρδίαν δὲ οὐκ ἂν φάγοι ποτὲ ἱέραξ, τελεστικὸν δήπου δρῶν καὶ μυστικὸν ἐκεῖνος τοῦτο. νεκρὸν δὲ ἄνθρωπον ἱέραξ ἰδὼν, ὡς λόγος, πάντως ἐπιβάλλει γῆς τῷ ἀτάφῳ. καὶ τοῦτο μὲν οὐ κελεύει αὐτῷ ὁ Σόλων, ὡς Ἀθηναίους ἐκέλευσε δρᾶν. + Εἰ δὲ σώματος ἅψεται μένει ἄγευστος καὶ ποτοῦ, ἐὰν εἰς αὔλακα ἐποχετεύει εἷς ἄνθρωπος. πεπίστευκε γὰρ αὐτὸν πονούμενον ζημιοῦν, ὑφαιρούμενος ἐκ τῆς ἐκείνου χρείας ὕδωρ. εἰ δὲ πλείους ἐπάρδοιεν, ἀφθονίαν τοῦ ῥεύματος ὁρῶν, ὡς φιλοτησίας τινὸς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνει, καὶ πίνει ἡδέως.

Περὶ ἱεράκων καὶ πάλιν

Κεφ. μγ.

Ἔστι φῦλον ἱεράκων, καὶ καλεῖται κεγχρηΐς, καὶ

CAP. XLIII

Accipitrum genus, quod nominatur Cen-

ποτοῦ δεῖται οὐδέν. ἐρείτης
δὲ γένος ἄλλο αὐτῶν. καὶ
ἕκαστός ἐστι δεινῶς φιλόθη-
λυς, καὶ ἕπεται κατὰ τὰς δυ-
σέρωτας, οὐδὲ ἀπολείπεται.
εἰ δὲ ἡ γυνὴ ἀπέλθοι που
παραλαβοῦσα, οὐδὲ ὑπερ-
αλγεῖ, καὶ βοᾷ, καὶ ἔοικε
λυπουμένῳ ἐρωτικῶς εὖ
μάλα. Καμόντες δὲ τὴν
ὄψιν ἱέρακες, διὰ τῶν αἱ-
μασιῶν ἴασι καὶ τὴν ἀγρί-
αν θριδακίνην ἀνασπῶ-
σι, καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς πε-
ριρρέοντα ὑπὲρ τῶν ὀφθαλ-
μῶν αἰωροῦσι τῶν σφετέ-
ρων. καὶ λειβόμενον δέχονται,
καὶ τοῦτο αὐτοῖς ὑγίειαν ἐρ-
γάζεται. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς
ἰατροὺς χρῆσθαι τῷδε τῷ
φαρμάκῳ ἐς τὴν χρείαν
τῶν καμνόντων τὴν αὐγήν,
καὶ ἐκ τῶν ὀρνίθων ἡ ἴασις
κέκληται. καὶ οὐκ ἀρ-
νοῦνται μαθηταὶ ἀκούον-
τες ὀρνίθων οἱ ἄνθρωποι,
ἀλλ' ὁμολογοῦσι. Λέγεται

chris, nulla eget potione. Est & alterum genus, montanum cognominant, vtrumque ardenti in fœminas amore inflāmatur, moreq; hominum amatoria leuitate flagrantiū, semper sectando eas in oculis fert. Si quò clàm fœmina abscesserit, ex eo maximum capit dolorem, & clangorem fundit: vtq; homines vehementer amantes ex amore vexātur, perinde amatoriis molestiis affligitur. Quum ex oculis laborat Accipiter, circa sæpes syluaticam lactucam euellit: eiusq; acerrimū succum expressum suis oculis instillans, ad sanitatē restituitur. Hoc vti medicamento ad sanandos oculorum dolores medici dicuntur, vnde & collyria Hieracia. i. Accipitraria cognominātur. Vnde videre licet homines se auium discipulos profiteri, atque etiam præ se ferre non vereri Sacrilegum olim

Delphis, quum in eum incurrisset Accipiter, eius caput conuellens, indicauit. Item nothi Accipitres esse credũtur, si conferantur generi Aquilarum Ineũte vere Ægyptii accipitres deligunt ex omnibus duos ablegandos ad speculandas insulas quasdam desertas quæ Libyæ adiacent. Ii autem vbi reuerterint, præeuntes eò alios deducunt. Interea Libyos pro peregrinatione illorum festum agunt, nihil enim ab eis lęduntur Quum ad eas insulas peruenerunt, quas illi duo speculati commodiores præ cætetis sibi iudicarunt: hîc in multa quiete & tranquillitate pariũt, & excludũt, passeresq́; & columbas venantur: pullos cum magna redundãtia alunt, deindeq́; firmos ad volandum in

ϑ̃ καὶ θεοσύλην ἐν Δελφοῖς ἐλέγξαί ποτε ἱέραξ, ἐμπίπτων τε αὐτῷ, καὶ παίων τὴν κεφαλήν. Πιστεύονται ϑ̃ εἶναι ἱέρακες καὶ νόθοι, ἀνακριθέντες πρὸς τὰς τῶν ἀετῶν φυλάς. Ἡρος ϑ̃ ἀρχομένου οἱ ἐν Αἰγύπτῳ τῶν ἀπάντων δύο προαιροῦνται, καὶ ἀποστέλλουσι κατασκεψομένους νήσους τινὰς ἐρήμους, ὅσαι πρόσω τῆς Λιβύης πρόκεινται. εἶτα ὑποστρέφουσιν οὗτοι, καὶ ἡγοῦνται τῆς πτήσεως τοῖς ἄλλοις. οἱ ϑ̃, ἑκόντες ἑορτὴν ὑπὲρ τῆς ἀποδημίας τοῖς ἐν Λιβύῃ παρέχουσι. σίτονται γὰρ οὐδὲν παρελθόντες ϑ̃ ἐς τὰς νήσους, ἃς οἱ πρῶτοι θεασάμενοι τῶν ἄλλων σπιτηδειοτέρας σφίσιν ἔκριναν, ἐνταῦθα καὶ πολλὴν τὴν γαλήνην τε καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀποτίκτουσι, καὶ ἐκγλύφουσι· καὶ θηρῶνται στρουθοὺς καὶ πελειάδας, καὶ τοὺς νεοττοὺς ἐν ἀφθόνοις ἐκτρέφουσι· εἶτα ἤδη παγεῖντας καὶ ἐκπετησίμους

γεγεῖν

γεγηρακυίας παραλαβόντες εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπάγουσιν, ὡς τροφεῖν εἰς οἰκεῖα πατρῷα, τὰς ἐν τοῖς σωτηρίοις χωρίοις διατριβάς.

Περὶ τῶν ἰχθύων, οὓς καλοῦσιν ἰουλίδας. Κ. μδ.

Αἱ ἰουλίδες ἰχθῦς εἰσὶ πετραῖοι ἔνυφοι, καὶ ἴσχουσιν ἰοῦ στόμα ἔμπλεων. καὶ ὅτου ἂν ἰχθύος ἀπογεύσωνται, ἄβρωτον ἀποφαίνουσιν αὐτόν. ἤδη δὲ καὶ ἁλιεῖς ἡμιβρώτῳ καρίδι περιτυχόντες, καὶ ἑαυτῶν ὑπὸ πενίας ἀξιώσαντες τὸ θήραμα ἄπρατον ὄν, εἰ ἀποδώσαιντο αὐτήν, κλονοῦνται τὴν γαστέρα καὶ στρέφονται. λυποῦσι δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὑδροθηρίαις ὑποδυομένους τε καὶ νηχομένους, πολλαὶ καὶ δηκτικαὶ προσπίπτουσαι ὡς αὐτόχρημα ἐπὶ τῆς γῆς αἱ μυῖαι· καὶ δεῖ σοβεῖν αὐτάς, ἢ κολάζεσθαι ἐσθιόμενον.

Ægyptum abducunt, tanquam ad paternas sedes.

De Iulidibus piscibus, quòd veneno non careant: & quòd natantibus morsu infestissimæ sint. C XLIIII.

Iulides pisces saxatiles sũt, quibus os sceleratissimi veneni refertũ est. quęcũque piscē degustarũt, inhabilē ad edendũ, perniciosumq; ei qui postea gustauerit, efficiunt. Piscatores quum Squillam quã media ex parte Iulides exedissent & confecissent, sine vllo pretio parabilē offendissent, eamq; inopia pressi gustare ingressi essent, illorum aluos vehementes cruciatus exceperunt. In piscatu vrinatores & natatores infestissimè persequũtur, ac vt terrenæ muscæ mordicus premũt, similiter Iulides frequentes in eos quos dixi incurrentes, morsu affligunt: quas repellere necesse habent, aut ab his demorsi, cruciabunt

buntur. in iis verò repulsandis totus vrinãdi & natandi labor perit.

ἔχοντι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀσχολίας ἀπόλωλε τὸ ἔργον.

De Leporis marini veneno & specie.

CAP. XLV.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λαγῶ.

Κεφ. με.

Lepus marinus mortem sæpe infert: aut, si nihil aliud, ventrem acerrimis doloribus torquet (*partum abigit, item ictum dissoluit, vt Gillius addit*) In cœno enim gignitur, & sæpe vnà cum Apuis capitur. specie Cochleæ tegmine nudatę cernitur.

Λαγὼς δὲ θαλάττιος βρωθεὶς καὶ θάνατον ἤνεγκε πολλάκις. πάντως δὲ τὴν γαστέρα οἰδαίνει. πίπτει γὰρ ἐν πηλῷ. καὶ οὐκ ὀλιγάκις δὲ ταῖς ἀφύαις συναλίσκεται. εἴη δ' ἂν κατὰ τὸν κοχλίαν τὸν γυμνὸν τὸ εἶδος.

De Vulturibus: vesci eos cadaueribus, prælia & strages præsentire. omnes esse fœminas, ex vento concipere, non oua sed pyllos statim parere, Ægyptos inter hos & Aquilas medios, mares esse, &c.

Περὶ γυπῶν Κ. μϛ.

Γὺψ νεκρῷ πολέμιος, ἐσθίει γοῦν ἐμπεσὼν ὡς ἐχθρόν. καὶ φυλάσσει τεθνηξόμενον, καὶ μέντοι καὶ ταῖς ἐκδημίαις στρατιαῖς ἕπονται γῦπες, καὶ μάλα μαντικῶς ὅτι γε εἰς πόλεμον χωροῦσιν εἰδότες. καὶ ὅτι μάχη πᾶσα ἐργάζεται

CAP. XLVI.

In hominum cadauera Vultures infestissimi feruntur, in quæ incurrentes tanquam hostilia inuadunt: ac hominem vicinum ad moriendum quando supremum vitæ diem agat, diligenter obseruant. Expeditos in bellum exercitus præsentione quadam consequuntur, planè scientes & quod ad bellum proficiscuntur, & quod omnis

νεκρὰς, καὶ τοῦτο ἐγνωκότες. γῦπα δὲ ἄῤῥενα οὔφασι γενέσθαί ποτε, ἀλλὰ θηλείας ἁπάσας. ὅπερ ἐπιστάμενα τὰ ζῶα, καὶ ἐρημίαν τέκνων δεδιότα, εἰς ἐπιγονὴν τέκνων τοιαῦτα δρᾷ. ἀντίπρωροι τῷ νότῳ πέτονται· εἰ δὲ μὴ ἦ νότος, τῷ εὔρῳ κεχήνασι, καὶ τὸ πνεῦμα εἰσρέον πληροῖ αὐτὰς καὶ κύουσι τριῶν ἐτῶν. Λέγουσι δὲ νεοττιὰν μὴ ὑποπλέκειν γῦπα. τοὺς δὲ αἰγυπιοὺς ἐν μεθορίῳ γυπῶν ὄντας καὶ αἰετῶν, εἶναι καὶ ἄῤῥενας, καὶ τὴν χρόαν πεφυκέναι μέλανας. καὶ τούτων μὲν ἀκούω, καὶ νεοττιὰς δείκνυσθαι. γῦπας δὲ μὴ ᾠὰ τίκτειν † πέπεισμαι, νεοττοὺς δὲ ᾠδένειν. καὶ ὡς ἀπὸ γενεᾶς κατάπτεροί εἰσι καὶ τοῦτο ἤκουσα.

Περὶ ἰκτίνων. Κ. μζ.

Ἰκτῖνες εἰς ἁρπαγὴν ἀφειδέστατοι. οἱ δὲ, εἰ δέοι,

omnis pugna strages edere solet. Vulturem non nasci marē aiunt. sed fœminas omnes generari: quam rem non ignorantes hæ bestiæ, pullorumq; solitudinem ac inopiam timentes, ad gignendos pullos talia machinātur. Aduersæ Austro volant: vel si Auster non spirat, ad Eurum ventum oris hiatu se pandunt: spiritus venti influens, ipsas implet. Dicūt Vultures non nidificare: Ægypios verò, qui sunt medij inter Vulturum genus & Aquilarum, esse tum mares, tum nigros colore, quorum quidem nidos reperiri audio. Vultures etiam oua non excludere, sed pullos potiùs parere, eosque statim à partu volatiles esse intellexi. πέπυσμαι.

De Milui rapacitate, qui tamen Ioui sacrificatis abstineat, & de Harpe. C XLVII.

Miluus in rapinas faciendas eminentissimus, si superior extiterit,

terit, carnes è macello rapacissimè aufert. eas verò quæ Ioui sacrificatæ fuerint, nunquam attingit. Harpa auis montana impetens animantium oculos effodit.

De Coruis Ægyptijs, quomodo se vlciscantur à nauigantibus, à quibus cibum frustrà petierint. Et de Libycis, quomodo quum aqua in vasis inferior est quàm rostro contingere possint, calculu immissis eam eleuent.

CAP. XLVIII.

Aegyptij Corui, Nilum accolentes, nauigantibus quasi supplices primùm esse videntur, sibi quippiam largiri efflagitantes. quòd si quid eis dono detur, peterecessantes, nihil molesti ampliùs sunt: sin autem horum quæ postularint nihil impetrauerint, collecti in nauis rostro insidentes, funes arrodunt, ac vincula conscindunt. Corui Libyci sese inclinātes rostrorū adūcitatem quoad eius possunt in vasa intrudunt, atq; inferūt: quæ

τῶν μὲν ἐξ ἀγορᾶς ἐμπολη-
θέντων κρεαδίων ἐὰν γέ-
νωνται κρείττους, ἥρπασαν
προσπεσύντες· τῶν δὲ ἐκ τῆς
τοῦ Διὸς ἱερουργίας, οὐκ ἂν
προσάψαιντο. ἡ δὲ ὄρειος
ἅρπη τῶν ὀρνίθων προσπε-
σοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἀφαρπάζει.

Περὶ κοράκων Αἰγυπτίων
καὶ Λιβύων. Κ. μη.

Κέρακες Αἰγύπτιοι ὅ-
σοι τῷ Νείλῳ προσδιαι-
τῶνται, τῶν πλεόντων τὰ
πρῶτα ἐοίκασιν ἱκέται
εἶναι, λαβεῖν τι αἰτοῦντες.
καὶ λαβόντες μὲν, ἡσυ-
χάζουσιν· ἀτυχήσαντες δὲ
ὧν ᾔτουν, συμπέτονται, καὶ
ἑαυτοὺς καθίσαντες ἐπὶ
τὸ κέρας τῆς νεώς, τῶν σχοί-
νων ἐσθίουσί τε καὶ δια-
τέμνουσι τὰ ἅμματα. Λί-
βυες δὲ κόρακες ὅταν οἱ
ἄνθρωποι φόβῳ δίψους
ὑδρευσάμενοι πληρώσω-

σι τὰ ἀγγεῖα ὕδατος, καὶ κατὰ τῶν στεγῶν θέντες ἐάσωσι τῷ ἀέρι τὸ ὕδωρ φυλάττειν ἄσηπτον ἐνταῦθα, εἰς ὅσον μὲν αὐτοῖς τὰ ῥάμφη κάτεισιν, ἐγκύπτοντες χρῶνται τῷ ποτῷ· ὅταν δὲ ὑπολήξῃ, ψήφους κομίζουσι καὶ τῷ στόματι καὶ τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐμβάλλουσιν εἰς τὸν κέραμον. καὶ αἱ μὲν ἐκ τοῦ βάρους ἀθοῦνται, καὶ ὑφιζάνουσι· τόγε μὴν ὕδωρ θλιβόμενον ἀναπλεῖ· καὶ πίνουσιν εὖ μάλα εὐμηχάνως οἱ κόρακες, εἰδότες φύσει τινὶ ἀποῤῥήτῳ δύο σώματα μίαν χώραν μὴ δέχεσθαι.

Ετι περὶ κοράκων. Κ. μθ.

Λέγει Αριστοτέλης εἰδέναι τοὺς κόρακας διαφορὰν γῆς εὐδαίμονός τε καὶ λυπρᾶς· καὶ ἐν μὲν τῇ

quæ homines suis metu aqua compleuerãt, ac supra tecta ad seruandum aduersus putredinem aëris beneficio aquam posuerant, itaque potione fruuntur. Quum verò aquam inferiorem quàm rostro attingere queant, esse vident, calculos ore & vnguibus apportãtes, in vasa inferunt. atque calculi quidem in fundum detruduntur ac desident. aqua verò de vasis fundo ex subsidentium occupatione calculorum alleuata, superiorem vasis vacuitatem replet. qua solerti machinatione Corui aquã contingentes potione referciuntur: non ignorantes, quæ sunt penitus in media philosophia recondita atque abdita, vnũ & eundem locum duo corpora capere non posse.

De ijsdem, quòd in fœcundis agris gregatim, in sterilibus bini volare soleant. Et quòd pullos educatos mox expellant. C. XLIX.

Quantum cum sterili ferax ager differat, planè noscunt corui, vt tradit Aristoteles. in vberrimo

rimo enim gregatim feruntur, per sterilem agrũ & infructuosum bini volare assolent. Fœtus suos enutritos, acriter insectantur, nidoq; expellunt. Quamobrem pulli d inceps ea quæ sunt ad viuendum necessaria inquirunt, genitorésq; suos minimè alunt.

Gobij. Draconis & Hirundinis piscium puncturã esse venenosam: Pastinacæ etiam lethalem. C. L.

Venenũ pisces quidam pungendo, immittunt, non tamen lethale, vt Gobius, Draco siue Araneus, & Hirundo. Pastinacæ vero radius, illicò occidit. Refert Leonides Byzantius, hominem quẽdam piscium naturæ prorsus ignarum, quum è reti pastinacam rapuisset, coniectam in sinum occultasse. Passerem esse arbitratum: & veluti rem pretiosam ac vendibilem nactum, vt lateret, abiuisse; piscem vero

παμφόρῳ τε καὶ πολυσπόρῳ κατά τε ἀγέλας καὶ πλήθη φέρεσθαι. ἐν δὲ ἢ ἀγόνῳ καὶ στερρῇ, κατὰ δύο. Ἰδίᾳ γε μὴν νεοττίας τοὺς ἐκτραφέντας διώκουσι, καὶ τῶν ἑαυτῶν ἕκαστος καλιῶν φυγάδας ἀποφαίνουσιν· ὑπὲρ τοῦ βορᾶς μαστεύουσι. καὶ τοὺς γειναμένους σφᾶς μὴ ἐκτρέφουσι.

Τίνες τῶν ἰχθύων ἰὸν ἔχουσιν. Κεφ. ν.

Υπονύξαντες ἰὸν ἀφιᾶσιν ἰχθύων κωβιός, καὶ δράκων καὶ χελιδών· οὐ μὴν εἰς θάνατον ἡ τρυγὼν δὲ ἀποκτείνει παραχρῆμα τῷ κέντρῳ καὶ λέγει Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος ἰχθύων ἀπείρως τε καὶ κομιδῇ ἄπειρον ἄνθρωπον, ἁρπάσαντα ἐκ δικτύου τρυγόνα, ὥστε δὲ ἄρα ὁ δυστυχὴς ψῆττα εἶναι, ὡς εἶχε φέροντα ἐπὶ κόλπον ἐμβαλεῖν. καὶ βαδίζειν ἵνα λάθῃ ἴδιόν τι ἐγκεκαδὸν ἀγρευθὲν,

εἶτα καὶ εἰς ἐμπολὴν κερδαλέον ἑαυτῷ ἔχων ἅρπαγμα. ἡ δὲ ἄρα ἤλγησε πιεζομένη, καὶ παίει τῷ κέντρῳ διείρασα, καὶ ἐξέχεε τοῦ δυστυχοῦς κλέπτου τὰ σπλάγχνα. καὶ ἐκεῖτο παρὰ τῇ τρυγόνι νεκρὸς ὁ φὼρ, ἐναργὴς ἔλεγχος ὢν οὐκ εἰδὼς ἔδρασεν.

Περὶ τῆς τῶν κοράκων τόλμης

Κεφ. να.

Ὁ κόραξ, οὐκ ἂν αὐτὸν εἰς τόλμαν ἀθυμότερον εἴποις τῶν ἀετῶν. ὁμόσε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῖς ζώοις χωρεῖ· οὐ μέντοι τοῖς βραχυτάτοις, ἀλλ' ὄνῳ τε καὶ ταύρῳ· κάθηται γὰρ κατὰ τῶν τενόντων, καὶ κόπτει αὐτούς. πολλῶν δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξεκόψεν ὁ κόραξ. Μάχεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἰσχυρῷ τῷ καλουμένῳ αἰσάλωνι. καὶ ὅταν θεάσηται ἀλώπεκι μαχόμενον τιμωρεῖται· πρὸς γὰρ ἐκεί-

verò compressum doluisse, & aculeo miseri furis ventrem adeò vulnerasse, vt intestinis effusis mortuus inueniretur, & cum eo piscis. vnde quidnam imprudens ille patrasset facilè cōiectari potuit.

De Corui audacia contra magna etiam animalia, & contra asalonem auem: deq. amicitia eius cum vulpe. Varias eius voces esse: astate propter alui fluxum humidis eum abstinere. CAP. LI.

Coruus Aquilæ nihil de animo concedit, quominus quàm hæc audax sit. nō enim contra pusilla tantùm animalia venire audet, sed & contra Asinos & Boues pugnat: quorum in ceruicibus cōsidens, eos percutit, ac multorū effodit oculos. Cum aue etiam robusta Aesalone decertat. Hanc si contra Vulpē pugnare animaduertit, subsidio ei venit, amicitia adductus quæ illi cū Vulpe intercedit, at

que vlciſcitur. Maximè omnium auium multos clangores & varias voces fundit. nam inſtitutus etiam humanam vocem mittit. Locutio quidem eius alia quædam eſt ludentis, alia longè ſeriò agentis. Si enim quod pertineat ad Deũ agit, hîc tibi ſacrum quippiam & diuinationis plenum loquitur. Aeſtiuo tempore quòd alui relaxatione ſe laborare planè ſciat, idcircò ab humidis alimentis ſe continet.

De Animalium differentijs ſecundùm partum. c. LII.

Ariſtoteles auctor eſt animalium alia viuos fœtus, alia oua, alia vermes parere. Viuos fœtus, vt homines, & quæcunque animalium pilis teguntur: & ex aquatilibus certa cetea, quæ branchiis carent, & fiſtulas habent, vt delphinus & balæna.

De Bobus in Myſia &

γλῶν ἔχει τινὰ ἀπείλην. λέγεται δὲ ἄρχει πολυκλαγγότατος τῶν ὀρνίθων καὶ πολυφωνότατος. μαθὼν γὰρ καὶ ἀνθρωπίνην προΐησι φωνήν. φθέγμα δὲ αὐτοῦ παίζοντος μὲν, ἄλλο σπουδάζοντος δὲ, ἕτερον. εἰ δὲ ἀποκρίνοιτο τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἱερὸν ἐνταῦθα καὶ μαντικὸν φθέγγεται. ἴσασι δὲ διὰ τοῦ θέρους ἐσχολασμένοι ῥύσιν γαστρὸς, καὶ διὰ ταῦτα ἑαυτοὺς ὑγρᾶς τροφῆς ἀδδεῶς φυλάττουσι.

Περὶ ζώων ἰδιότητος ἐν τοῖς τόκοις. Κεφ. νβ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τῶν ζώων τὰ μὲν ζωοτόκα εἶναι, τὰ δὲ ᾠὰ τίκτειν, τὰ δὲ σκώληκας. καὶ ζῷα μὲν ἀνθρώπους γεννᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τριχῶν ἐστιν ἐπήβολα· καὶ τὰ κητώδη τῶν ἐνύδρων, ὅσαπερ τὰ μὲν αὐλὸν, τὰ δὲ βράγχια οὐκ ἔχει· οἷον δελφῖνα καὶ φάλαιναν.

Περὶ τῶν ἐν Μυσίᾳ βοῶν.

Κεφ. νγ.

Μυσοῖς ἄγουσιν ἄχθη βόες, καὶ κεράτων ἄμοιροί εἰσι. λέγοιτο δὲ τὴν ἀγέλην ἀκέραον ὁρᾶν. † οὐκ ἔστι φασὶ κρύος, ἀλλὰ τῶν βοῶν τῶνδε ἰδία φύσις· καὶ τὸ μαρτύριον † παρὰ πόδας· γίνονται γὰρ καὶ κεράτων ἐν Σκύθαις οὐκ ἀγέρατοι βόες. λέγω δὲ ἀκούων λέγοντός τινος ἐν συγγραφῇ καὶ μελίττας Σκυθίδας εἶναι ἐπαΐειν * τὸ τοῦ κρύους οὐδέν. καὶ μέντοι καὶ πιπράσκειν εἰς Μυσοὺς κομίζοντας Σκύθας, οὐκ ὀθνεῖον σφίσιν, ἀλλ' αὐθιγενὲς μέλι, καὶ κηρία ἐπιχώρια. εἰ δὲ ἐναντία Ἡροδότῳ λέγω, μή μοί τις ἀχθέσθω· ὁ γὰρ τοιαῦτα † ποιῶν, ἱστορίαν ἀποδείκνυσθαι, ἀλλ' οὐκ ἀκοὴν ᾄδειν ἐρᾶται ἡμῖν ἀβασάνιστον.

Περὶ τῆς τῶν σκάρων τροφῆς. Κ. νδ.

Scythia, quorum illi cornibus careant, hi non item. Apes etiam in Scythia esse, & mel colligi. C. LIII.

Apud Mysos boues onera vehunt, cornuum expertes totis etiam gregibus. cuius rei causa non in frigiditatem, sed peculiarem naturæ vim reijcienda est. Argumentum in promptu est, nam in Scythia quoque boues cornibus non carent. Et memini quendam literis mandasse, apiculas etiam in Scythia nihil offendi frigore: & Scythas mel non externum, sed vernaculum & indigenas fauos venum deportare ad Mysos. Nec mihi molestus quispiā esse debebit, quòd cōtrà scribam atque Herodotus. Nam qui hæc retulit historiam suam se afferre testatus est, non incertam (vt Herodotus) famam decātare.

al. οὐκ ἔστι διὰ κρύος

al. ἐς ποδ.

al. δὲ

al. εἰπών

De Scarorum ruminatione. C. LIIII.

De marinis piscibus solum Scarum, cibum pecoris instar ad os reuocare & ruminare audio.

De Musteli partu.

CAP. LV.

Mustelus in mari ore parit, & fœtum eodem denuo recipit. redditq; eadem via viuum & incolumem.

De Murium iecore cum luna crescente & decrescente: deq. generatione murium & ranarũ è cœno. C. LVI.

al. ἑαυτῶν

A coitu recrescente luna, muris iecusculum mirabilem in modum sibi fibram quotidie quandam progignit, vsque ad plenam lunam. Deinde luna decrescente fibræ pariter decrescunt, ac in vnum corpus extenuatę paulatim euanescũt. In Thebaide quum grandine pluit, mures in terra apparere audio, qui partim etiam

Τῶν θαλαττίων πυνθάνομαι μόνον τὸν σκάρον τὴν τροφὴν ἀναπλέουσαν ἐπεσθίειν· ὥσπερ οὖν καὶ τὰ βληχητὰ, ἃ δὴ καὶ μαρυκᾶσθαι λέγουσι.

Περὶ γαλεοῦ. Κ. νε.

Ὁ γαλεὸς ὠδίνει διὰ τοῦ στόματος ἐν τῇ θαλάττῃ, πάλιν τε εἰσδέχεται τὰ βρέφη, κἀντεῦθεν τὰς αὐτὰς ὁδοὺς ζῶντα καὶ ἀπαθῆ.

Περὶ τοῦ τῶν μυῶν ἥπατος.

Κεφ. νϛ.

Μυὸς ἧπαρ καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς τε καὶ παραδόξως, τῆς μὲν σελήνης αὐξανομένης λοβὸν ἑαυτῷ τινα ἐπιτίκτει ἑσημέραι μέχρι διχομήνου· εἶτα αὖ πάλιν ὑπολήγει μειουμένης τῆς μήνης τὸν ἴσον λοβὸν ὑπαφανίζον, ἔστ᾽ ἂν ἓν σῶμα καταλειφθῇ ἀειδές. ἀκούω δὲ ἐν τῇ Θηβαΐδι χαλάζης πεσούσης ἐπὶ τῆς γῆς ὁρᾶσθαι μῦς, ὧν τὸ μὲν πη-

λὸς

λὸς ἔστιν ἔτι, τὸ δὲ σὰρξ ἤδη. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἐκ τῆς Ἰταλικῆς Νέας πόλεως ἐλαίνων εἰς Δικαιαρχίαν ὕσθην βατράχοις· καὶ τὸ μὲν μέρος αὐτῶν τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ εἶρπε, καὶ δύο πόδες ἦγον αὐτό· τὸ δὲ, ἐπεσύρετο ἔτι ἄπλαστον, καὶ ἐῴκει ἔκ τινος ἰλύος ὑγρᾶς συνεστῶτι.

Ὅτι ἐκ βοῶν μέλιτται τίκτονται. Κ. νζ.

Τὸ τῶν βοῶν ἄρα πάγχρηστον ἦν γένος, καὶ ἀνθρώποις ζῶον λυσιτελέστατον, καὶ εἰς γεωγίας κοινωνίαν, καὶ εἰς ἀγωγὴν φόρτου διαφόρου, καὶ γάλακτος ἐμπλῆσαι βοῦς ἀγαθόν ἐστι. καὶ βωμοὺς κοσμεῖ, καὶ ἀγάλλει πανηγύρεις, καὶ πανθωνίαν παρέχει. καὶ ἀποθανὼν δὲ βοῦς γενναῖόν τι χρῆμα καὶ ἀξιέπαινον. μέλιτται γοῦν ἐκ τῶν ἐκείνου λειψάνων

nunc cœnũ limosum, partim jam caro existunt. Memini etiam ego in itinere ex Neapoli Italica Dicæarchiam versus ranis pluisse, quarum anterior pars binis innixa pedibus repebat, posterior adhuc informis & tanquam è cœno humido coalita trahebatur.

De Boum multiplici vsu, quodq. Apes etiam ex eorum cadaueribus procreentur.

CAP. LVII.

Genus Bubulũ plurimas commoditates habet. homines enim ex eo infinitis commodis afficiuntur. Primum cum hominibus boum societas rei rusticæ, & vectionis variorum onerum communitas intercedit: deinde lactis magna vtilitas ex Boue percipitur, aræ exornantur, ac hominum conuentibus epulum copiosissimum præbetur. Bos etiam mortuus generosa quædam res, & dignitatis plena existiman-

da est: quòd apes ex illius reliquiis enascuntur, animalia operosissima & mellis fructum vtilissimum suauissimumq; homini comparantia.

ἀναφύοντας, ζῶον φιλεργότατον, καὶ τὸ καρπῶν τὸν ἥδιστόν τε καὶ γλυκύτατον ἀνθρώποις παρασκευάζον, τὸ μέλι.

FINIS LIB. II.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β. ΒΙΒΛΙΟΥ.

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* III.

De Maurorum Leonibus, quòd sermonem ipsorum intelligant, (vtpote cæsis olim ab eis nutrijs) & domos adeant: vnde à viro, si adsit, vi prohibeantur: si absit, à muliere, increpatorijs & pudorem excitantibus verbis. CAP. I.

Περὶ τῶν Μαυρουσίων λεόντων. Κεφ. α.

Leo

Μαυρουσίῳ δὲ ἀνδρὶ ὁ λέων καὶ ὁδοῦ κοινωνεῖ, καὶ πίνει τῆς αὐτῆς πηγῆς ὕδωρ.

Ἀκούω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν Μαυρουσίων οἱ λέοντες φοιτῶσιν, ὅταν αὐτοῖς ἀπαντήσῃ ἡ θήρα, καὶ λιμὸς αὐτοὺς ἰσχυρὸς πιέζῃ. καὶ ἐὰν μὲν παρῇ ὁ ἀνήρ, ἀπείργει τὸν λέοντα καὶ ἀνασείει, διώκων ἀνὰ κράτος· εἰ δὲ ὁ μὲν ἀπῇ, μόνη δὲ ἡ γυνὴ καταλειφθῇ, λόγοις αὐτὸν ἐντρεπτικοῖς ἴσχει τοῦ πρόσω, καὶ ῥυθμίζει σωφρονίζουσα ἑαυτὸν καρτερεῖν, καὶ μὴ φλεγμαίνειν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. ἐπαΐει δὲ ἄρα λέων φωνῆς Μαυρουσίας. καὶ ὁ νοῦς τῶν ἐπιπλήξεων τῇ γυναικὶ τῶν πρὸς τὸ θηρίον τοιόσδε ἐστίν, ὡς ἐκεῖνοι λέγουσι. Σὺ δὲ οὐκ αἰδῇ λέων ὤν, ὁ τῶν ζῴων βασιλεύς, ἐπὶ τὴν ἐμὴν καλύβην ἰὼν, καὶ

LEo homini Mauro & vitæ socius est, & aquam de eodem fonte bibit. Eundem audio quum venatione frustratus, fame premitur, Mauritanorum domos adire. Ibi si vir adsit, illum ab ingressu prohibere, viq; procul arcere. sin domo is abfuerit, & sola mulier ad domum tuendam relicta fuerit, hanc sermone pudorem commouere idoneo, illum vt ne vlterius pergat, inhibere: illiq; ita moderari, vt & contineat sese à progrediendo & minimè famis immanitate efferuescat. Intelligit sanè Leo vocẽ Maurusiam. Verborũ quibus mulier leonem increpat, huiusmodi sensus perhibetur: Nõ verò te pudet: quũ sis leo, omnium animalium rex, ad meum tuguriolum, vti pabulum tibi concilies, mulieri sup

supplicatũ venire, viceq; hominis corpore malè affecti in muliebres manus respicere, vt muliebri misericordia dignatus, quæ tibi opus sunt, assequaris? quem potiùs in montibus ad captãdos ceruos, bubalos, aliaq; animalia, quæ ad leonis pastum pertinent, exerceri: non autem more caniculæ infelicis victũ quæritare oporteret. His quasi cãtionibus mulieris leo excantatus, afflicto animo & verecundiæ pleno, sensim oculos in terram deiiciens, iustis rationibus victus, discedit. Neque verò quum equos & canes ob conuictus communitatem minaces hominum sermones intelligere, & timere videamus, mirum videri debet, si leones Mauros homines intelligant & vereantur, vtpote familiares eis ac simul enutriti. Asserũt enim Mauri, se suos

γυναικὸς δεόμενος ἵνα τραφῇς, καὶ δίκην ἀνθρώπου λελωβημένου τὸ σῶμα εἰς χεῖρας γυναικείας ἀποβλέπῃς, ἵνα οἰκτῷ καὶ ἐλέει τύχῃς ὧν δεῇ; ὃν δέον εἰς ὀρείους ὁρμῆσαι διατριβάς, ὅπῃ τε ἐλάφους καὶ βουβαλίδας, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα λεόντων δεῖπνον ἔνδοξον· κυνιδίου δὲ ἀθλίου φύσει προσεοικῶς ἀγαπᾷς παρατραφῆναι. Καὶ ἡ μὲν ἐπάδει τοιαῦτα. ὁ δὲ, ὡς προῦν πληγεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ ὑποπλησθεὶς αἰδοῦς, ἡσυχῇ καὶ κάτω βλέπων ἀπαλλάττεται, ἡττηθεὶς τῶν δικαίων. Εἰ δὲ ἵπποι καὶ κύνες διὰ τὴν συντροφίαν ἀπειλούντων τῶν ἀνθρώπων συνιᾶσι καὶ καταπτήσσουσι· καὶ Μαυρουσίους οὐκ ἀνθαυμάσαιμι λέοντας, ὄντας συντρόφους καὶ ὁμοτρόφους αὐτοῖς, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἀκούεσθαι· τοῖς γάρ τοι βρέφεσι τοῖς.

ἑαυτ

ἑαυτῶν μαρτυροῦσι, ὅτι τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων τῆς ἴσης τε καὶ ὁμοίας διαίτης ἀξιοῦσι, καὶ κοίτης μιᾶς, καὶ στέγης καὶ ἐκ τούτων καὶ φωνῆς τῆς προειρημένης ἀκούειν τοὺς θῆρας, οὐδὲν οὔτε ἄπιστον οὔτε παράδοξον.

Περὶ ἵππου Λιβύσσης καὶ Μηδικῆς. ἔτι καὶ περὶ κυνῶν

Κεφ. β.

Ἵππου δὲ τῆς Λιβύσσης παρὰ Λιβύων λεγόντων ἀκούω τοιαῦτα. ὤκιστοι μὲν εἰσιν ἵππων· καμάτου δὲ δή τι αἰσθόνται οὐδέν· λεπτοὶ δὲ καὶ οὐκ εὔσαρκοι, ἐπιτέδειοί γε μὴν καὶ φέρειν ὀλιγωρίαν δεσπότου εἰσίν. οὔτε οὖν αὐτοῖς κομιδὴν προσφέρουσιν οἱ δεσπόται· οὐ καταψῶντες καμόντας, οὐ καλινδήθραν ἐργασάμενοι, οὐχ ὁπλὰς

insantes simili atque catulos leonum æqualiq; victus ratione, vno eodemq; tecto alere. Quamobrem Leones Maurusias voces intelligere posse, nec incredibile, nec præter opinionem existimandum est.

Equos Libycos graciles & strigosos esse, ac quamuis dominorum (vt ipsi Libyes,) negligentiam sustinere. Medos contra tum homines tum equos habitiores, & cultus gloriaq. amantes. Canes etiam Cretas, Molossos, & Carmanos, hominum in iisdem regionibus ingenia referre. c 11.

De Libycis equis hæc ex hominibus eiusdem gentis audiui: equorum velocissimos esse, nullo laboris sensu affici. ex habitus gracilitate & tenuitate macilentos esse, totósque ex sese aptos existere ad fortissimè sustinendã dominorum negligentiam. curam enim dominos eis nullam adhibere, nec eos quũ laborauerint strigile perfricare, nec eis cubilia substernere,

nec vngulas expurgare; nec jubam pectere, neq; capronas aut procomia implicare, nec denique fessos lauare: sed simulatque iter institutum confecerunt ex equis desilientes, hos ad pastiones dimittere. atque ita homines Libycos grandi macie confectos, & squalore sordidos hujusscemodi etiam equis vehi. Medi contrà homines gloriosi sunt, & luxu similiter atq; illorum equi diffluentes adeò nitescent, vt pariter cũ dominis equi, & magnitudine corporis & pulchritudine atque adeò lauto cultu exteriore delectari, & magnitudinem & pulchritudinem suam & ornamenta externa sentire videantur. Eadem mihi de canibus dicere nunc in mentem venit. Cretica canis vt expeditissima est, & cursibus assueta montanis, ita saltu maximè valet: quales ipsi e-

ἐκκαθαίροντες, οὐ κόμας κτενίζοντες, οὐ χαίτας ὑποπλέκοντες, οὐ λούοντες καμόντας· ἀλλ' ἅμα τε διανύσωσι τὸν προκείμενον δρόμον, καὶ ἀποβάντες νέμεσθαι † ἰῶσι. Καὶ λεπτοὶ μὲν καὶ αὐχμώδεις οἱ Λίβυες· ἐπὶ τοιούτων δὲ καὶ ἵππων ὀχοῦνται. Σοβαροὶ δὲ Μῆδοι, καὶ ἁβροί, καὶ μέντοι καὶ οἱ ἐκείνων τοιοῦτοι ἵπποι φαίνονται αὐτοῖς συντρυφᾶν σὺν τοῖς δεσπόταις, καὶ τῷ μεγέθει τοῦ σώματος, καὶ τῷ κάλλει. ἤδη δὲ καὶ τῇ χλιδῇ καὶ τῇ θεραπείᾳ τῇ ἔξωθεν καὶ τῇ θρύψει ἐοίκασιν αἰσθανομένοις μεγέθους τε τοῦ σφετέρου καὶ κάλλους, καὶ ὅτι περικαλλίδωπα τοῦ κόσμου. Ταὐτά τοι καὶ περὶ τῶν κυνῶν ἐπῆλθέ μοι εἰπεῖν. Κρῆσσα κούφη καὶ ἁλτική, καὶ ὀρειβατοῦσα σύνηθες ἐστι, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ Κρῆτες

Margin note: * al. ἰῶσι.

...της τοιαύτης αὐτοὺς παραδείκνυσι καὶ ἄδεια ἢ φόρμα. Θυμικώτατος δὲ κυνῶν Μολοσσός, ἐπεὶ θυμοειδέστατοι καὶ οἱ ἄνδρες. Ἀνὴρ δὲ † Καρμανὸς καὶ κύων ἀμφότεροι ἀγριώτατοι καὶ μειλιχθῆναι † ἀπαίτητοί εἰσι.

Ὅτι ἐν Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται.

Κεφ. γ.

Ἴδια δὲ ἄρα φύσεως ζώων καὶ ταῦτα· ὗν οὐδὲ ἕνα οὔτε ἄγριον οὔτε ἥμερον ἐν Ἰνδοῖς γενέσθαι λέγει Κτησίας, πρόβατα δὲ τὰ ἐκείνων οὐρὰς πήχεως ἔχειν τὸ πλάτος [illegible].

Περὶ μυρμήκων Ἰνδῶν.

Κεφ. δ.

Οἱ μύρμηκες οἱ Ἰνδοὶ τὸν χρυσὸν φυλάττοντες, οὐκ ἂν † διανήχοιεν τὸν καλούμενον † Κάμπυλιν ποταμόν. Ἰσσηδόνες δὲ τούτοις συνοικοῦσί γε τοῖς

tiam homines Cretenses se præstant & vulgò esse creduntur. Rursus, inter canes maximi animi est Molossus, perinde ac in eadē regione viri sunt animosissimi. Ita & vir & canis Carmaniæ nationis, animo agresti atque adeò duro, immansueti ac feri existimantur, vt naturâ mansuefieri non queant.

al. Καρμά-νιος.

al. ἀτιθασ-σοι.

Suem in India non nasci. Ouibus ibidem latissimas esse caudas.

CAP. III.

Hæc etiam inter cætera quæ circa animantes aliquid eximij habent, non præterierim. Suem apud Indos neque ferum neque mansuetum nasci Ctesias prodidit: & Oues eorum alicubi caudas cubitum latas habere.

De Formicis Indicis.

CAP. IIII.

al. διέλ-θοιεν.

al. Καμ-πύλινον.

Formicæ Indicæ auri custodes, Campylin appellatum fluuium nunquam transeunt. Cum his regionem eandem Issedones inculūt, qui & ipsi Myrmeces, id est formicæ, nominantur. Plinius

nius Essedones fa it Asia populos super Maotin habitantes in vtraque Scythia.

De Tostudinio contra serpentem remedio: deq. columbarum castitate coniugalis diuortij nescia, & Perdicum intemperantia. C. V.

Testudo (terrena) si de vipera gustauerit, origano mox adeso, à periculo immunis fit, quo omnino pereundum ei fuerat. Columbas ex auibus maxima esse pudicitia, ab omniq; adulterio castissimas esse percepi. nũquam enim ex societate iuter se instituta mas & fœmina, nisi vel casu aliquo vel alter alterius morte distrahũtur. Perdices circa libidinem intemperantes sunt. quamobrem nata oua disperdunt, ne circa pullitiẽ educandam occupatæ fœminæ, marium congressionem negligant.

μύρμηξι καλουνταί τε καὶ εἰσι.

Ἰδία χελώνης καὶ περιστερᾶς, καὶ πέρδικος. Κ. ε.

Φαγοῦσα ὄφεως χελώνη, καὶ ἐπιτραγοῦσα ὀριγάνου ἐξάντης γίνεται τοῦ κακοῦ, ὃ πάντως αὐτὴν ἐκ τῆς τροφῆς ἀνελεῖν ἔμελλε. Περιστεραὶ δὲ ὀρνίθων σωφρονεστάτην, καὶ κεκολασμένην εἰς ἀφροδίτην μάλιστα, ἀκούω λεγόντων. οὐ γάρ ποτε ἀλλήλων διασπῶνται, οὔτε ἡ θήλεια, ἐὰν μὴ ἀφαιρεθῇ τύχῃ τινὶ τοῦ συννόμου· οὔτε ὁ ἄρρην, εἰ μὴ χῆρος γένηται. Πέρδικες δὲ ἀκρατορές εἰσιν ἀφροδίτης. οὐκοῦν τὰ ὠὰ τὰ γινόμενα ἀφανίζουσιν, ἵνα μὴ ἄγωσιν αἱ θήλειαι παιδοτροφοῦσαι τῆς πρὸς αὐτοὺς ὁμιλίας ἀσχολίαν.

Περὶ λύκων ποταμὸν διαβαινόντων. Κεφ. ς.

De Lupu flumen traijcientibus, enudis inuicem mordicus apprehensis CAP. VI.

Lupi

Λύκοι ποταμὸν διανέοντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ πρὸς βίαν ἐκ τῆς τοῦ ῥεύματος ἐμβολῆς ἀνατρέπεσθαι, ἕρμα ἴδιον αὐτοῖς ἡ φύσις ἐμπλάσασα, ἐδιδάξατο σωτηρίαν ἐξ ἀπόρων καὶ μάλα εὔπορον· τὰς οὐρὰς τὰς ἀλλήλων δακόντες, εἶτα ἐμπίπτουσι τῷ ῥεύματι, καὶ ἀλύπως γε διανήξαντο καὶ ἀσφαλῶς.

Lupi fluuios transmittentes, ne vi fluctuum atq; impressione funditus euertātur, stabilitatem ac firmitudinem sibi è natura sua constituentes, ex vndarum tempestatibus se seruant, & flumina quæ transiri non possunt, ad traiiciendū facilia, hac machinatione efficiunt: Caudas nimirum inter se mordicus tenentes, resistūt ad perferendos fluctus, nulloq; negotio tutissimè transnant.

Ζώων διαφόρων ἀντιπάθειαι. Κεφ. ζ.

Asinas non rudere. Diuersorum animalium occulta quadā affectiones. CAP. VII.

Ὄνοις θηλείαις † βρῶσιν ἡ φύσις οὐκ ἔνειμέ φασι. Κύνας δὲ ἀφώνους ἀποφαίνειν τὰς ὑαίνας ὅταν αὐταῖς τὴν σκιὰν ἐπιβάλῃ, ἡ αὐτὴ περιέχειν. Εὐωδία δὲ καὶ μύρον γυψὶν αἴτια θανάτου. Κύκνων δὲ κώνειον ὄλεθρος. Κάμηλον δ' ὡς δέδοικεν ἵππος, εἶναι Κῦρός τε καὶ Κροῖσος ᾔδεσαν φασί.

lego βρῶματιν

Asinabus rudēdi vocem naturâ negatam aiunt. Hyænæ vmbra Canes obmutescere facit. Odorum & vnguētorū suauitas Vulturibus mortem affert. Olori autem cicuta perniciem infert. Quātum verò Camelum Equus reformidet, Cyrum & Crœsum cognouisse aiunt.

De

De Equarum in pullos alienos benignitate.

CAP. VIII.

Pullos Equarũ, quos nondum plenè nutritos matres reliquerint, aliæ Equæ miseratæ cũ sobole propria alunt & educant.

De Cornicum coniugio & monogamia: deq; auspicio ex eu & dissensione cum noctua.

CAP. IX.

Amãter mutuam inter se fidem seruant Cornices, quum semel societatem inter se coierunt. Easdẽ non temerè nec impudenter misceri videas. Quòd si altetutra moriatur, alteram quæ ei superest vsque ad extremum vitæ diem viduam permanere, harum rerum absolutè periti dicũt. In nuptiis olim veteres, audio, post hymenæum Cornicem inuocare solitos fuisse, hocq; concordiæ signum dare iis, qui liberum quærendorum gratiâ conuenissent. Qui vero sedes auium & volatus obiectare soient,

Περὶ ἵππων. Κεφ. η.

Τὰ βρέφη τὰ τῶν ἵππων ὅταν αἱ μητέρες καταλίπωσι πρὸ τῆς ἐκείνων ἐκθρεψεώς, οἷον ὀρφανά, ἐκτρέφουσι μετὰ τῶν οἰκείων παιδίων οἰκτείρουσαι αἱ ἄλλαι αὐτά.

Περὶ κορώνης. Κ. θ.

Κορῶναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται. καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς. καὶ οὐκ ἂν ἴδοντες μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῶα ἀνέδην καὶ ὡς ἔτυχε. λέγουσι δὲ οἱ τὰ περὶ τούτων ἀκριβοῦντες, ὅτι καὶ ἀποθανοῖ τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει. ἀκούω δὲ τοὺς πάλαι καὶ ἐν τοῖς γάμοις μετὰ τὸ ὑμέναιον τὴν κορώνην καλεῖν, σύνθημα ὁμοῦ ἰὰς τοῦτο τοῖς συνιοῦσιν ἐπὶ παιδοποιίᾳ διδόντες. οἵ τε ἕδρας ὀρνίθων καὶ πτήσεις πα-

[illegible]λοντες, οὐκ εὔσύμβολον εἰς μαντείαν ὀττεύουσιν εἶναί φασιν, εἰ ὑπακούσοιτο κορώνη μία.

Ἐπεὶ δὲ ἡ γλαῦξ ἐστιν αὐτῇ πολέμιον, καὶ νύκτωρ ἐπιβουλεύει τοῖς ᾠοῖς τῆς κορώνης· ἡ δὲ μεθ' ἡμέραν ἐκείνῃ ταὐτὸ δρᾷ τοῦτο, εἰδυῖα ἔχειν τὴν ὄψιν τὴν γλαῦκα τηνικαῦτα ἀσθενῆ.

Περὶ τοῦ χερσαίου ἐχίνου.

Κεφ. ι.

Ἐχῖνον τὸν χερσαῖον οὐκ ἀσόφον οὐδ' ἀμαθῆ τῆς ταμιείας τῆς ἐπὶ τὴν χρείαν ἡ φύσις ἐποίησεν. ἐπεὶ δὴ γὰρ δεῖται τροφῆς διετησίου, τὰ δὲ ὡραῖα οὐ πάντα ὥρα δίδωσιν, ἑαυτὸν ἐν ταῖς τῶν τρασιακῶν κυλίνδει φασί· καὶ τῶν ἰσχάδων τὰς ἄδην παρείσας, αἳ πολλαὶ πήγνυνται ταῖς ἀκάνθαις, ἡσυχῆ κομίζει, καὶ ἀπο-

lent, cornicem, si sola apparuerit, captantibus auguria inauspicatam videri dicunt.

Cornicibus Noctuæ infestissimæ, noctu illatum ouis insidias moliuntur: Cornices contrà interdiu eodem modo noctuarum ouis insidias faciunt, non ignorantes earum oculos ad videndum de die hebetes esse.

De Herinaceorum prouidentia & solertia in recondendo cibo.

CAP. X.

Herinaceus eorum quæ ad vitæ vsum pertinent, natura sua nec imprudẽs creditur, nec imperitus comparandorum & condendorum in hyemem fructuum. planè enim nouit cibo sibi qui totum duret annum opus esse: nec omni tempore percipiendorum tempestiuitatem fructuum datam. quare quũ hirsutis adeò spinis sit, seipsum in locis vbi ficuum siccandarũ acerui constructi sunt, voluens, suis aculeis transfixas portat non pauc.

al. τῳ μελι ας τοῦ εις τὴν χρείαν

al. τρασιαῖς, sed ultima melius circumflectitur, τρασιαῖς. Vide Varinum.

paucas in thesaurum cauernarum, in quas abditæ atque conditæ seruantur, vnde promere queat, quũ nulla ex parte extrinsecus fructus colligi queunt.

Quomodo Crocodilus ore eius hirudinibus repleto, hians illas trochilo aui legendas præbeat, nec illum quicquam lædat.

CAP. XI.

Cum his quæ sibi adiumẽtum importare queunt, & acerrimè fera animalia pacem gerunt, & fœdere deuinciuntur, & ab ingenita sibi malitia remittunt. Cuiusmodi Crocodilus censendus est, quem inter natandum hiantem hirudines in illius eos innatãtes refereiunt, & molestiam illi exhibent. id ille sentiens, Trochilo ad medicinam dolori suo faciendam eget. Itaque hirudinibus vbi confertus est, ad littus progressus, & solis radios intuens aduersos maximè hiat: tumque trochilus in illius fauces rostrũ inserens, hirudines extrahit: quod facilimè patitur Crocodilus, sentiens auxilium:

θησαυρίσας φυλάττει, καὶ ἔχει λαβεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ ὅτε ποριεῖται οὐκ ἔστιν τὰ ἔξωθεν δή.

Περὶ κροκοδείλου καὶ τροχίλου. Κεφ. ια.

Ἤδη μὲν καὶ τῶν ζώων τὰ ἀγριώτατα περὶ τὰ ὀνῆσαι δυνάμενα εἰρηνικά καὶ ἔνσπονδά ἐστι, τὸ συμφυὲς κακίας ἐς τὴν χρείαν παραλυθέντα. ὁ γοῦν κροκόδειλος νήχεται ἅμα καὶ κέχηνεν. ἐμπίπτουσιν οὖν αἱ βδέλλαι ἐς αὐτὸν καὶ λυποῦσι· ὅθεν εἰδὼς ἰατροῦ δεῖται τοῦ τροχίλου. πλήρης γὰρ αὐτῶν γενόμενος, ἐπὶ τὴν ὄχθην προελθὼν κατὰ τῆς ἀκτῖνος κέχηνεν· ὁ τοίνυν τρόχιλος ἐμβαλὼν τὸ ῥάμφος ἐξάγει τὰς προειρημένας· καρτερεῖ δὲ ὠφελούμενος ὁ κροκόδειλ-

λος, καὶ ἀτρεμεῖ, καὶ ὁ μὲν ἐχειδεῖπνον τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὀνίναται, καὶ τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται οἱ μισθίον.

Περὶ κολοιῶν. Κ. ιβ.

Κολοιοὺς δὲ εὐεργέτας νομίζουσι καὶ Θετταλοὶ, καὶ Ἰλλυριοὶ, καὶ Λήμνιοι· καὶ δημοσίας γε αὐτοῖς τροφὰς ἐψηφίσαντο αἵδε αἱ πόλεις. ἐπεὶ τῶν ἀκρίδων, αἳ ἐλυμαίνοντο τοὺς καρποὺς τοῖς προειρημένοις, τὰ ὠὰ ἀφανίζουσι τε οἱ κολιοὶ, καὶ διαφθείρουσι τὴν ὀπιγονὴν αὐτοῖς· μειοῦται δὴ τῷ πολὺ τὰ τῶν ἀκρίδων νέφη, καὶ τοῖς προειρημένοις μένει τὰ ὡραῖα ἀσινῆ.

Περὶ γεράνων. Κ. ιγ.

Αἱ γέρανοι γίνονται μὲν ἐν Θρᾴκῃ ἡ δὲ χειμεριώ-

lium: ita fit, is hirudinibus vt prandeat, ille adiuuetur: proq; præmio Trochilo computat, quòd nihil eum lædat.

De Monedulis Locustas perdentibus. c. XII.

Monedularũ se beneficiarios existimant Thessali, Illyrij, Lemnii, ob eamq; rem his victum ciuitates illorum publicè præbendum esse decretum fecerunt: quòd locustarum fruges vastantium oua perderẽt, earumq; sobolem perimerint. Vnde magna ex parte Locustarum nubes & examina minuebãtur, frugesq; ipsorum incolumes ad tempestiuitatem perueniebãt.

De Gruibus, quomodo æstate in Thraciâ degant, sub hyemem verò in Africã auolent: quoq; ordine instructo, & quomodo aquilæ resistant, & posteriores priorum tergo capite innitantur. Quòd illæ quæ noctu excubias agunt, lapillum altero pede sublimem teneant: & quòd volaturæ omnes lapillum deuorent, quo contra ventos saburrentur. c. XIII.

Grues in Thracia nascuntur, vbi hyems so-

let esse atrox, & tempestas perfrigida. idcircoq; eam quod ibi ortæ sint, amore prosequuntur, in qua æstiuo tempore patriæ sedis studio captæ, ætatem ducũt: medio deinde autumno salutis ergò, frigoris vim non sustinentes, tanquam terræ ambitum, cæli mutationem, temporumq; varietatem sciẽtia & cognitione comprehenderint frequentes in Ægyptum, Libyam, ac Æthiopiam proficiscuntur omnes. Quumq; illic hybernũ tempus tepidius traduxerint, lætissimiq; dies ac tranquilli illucescere cœperint, retrò ad Thraciam versus gradiuntur. Itineris iam experientes, duces ad volatum constituunt, eas natu esse grandiores probabile est. easdem ad regendum extremum agmen deligunt, minores natu mediæ sunt. Secundos ventos & retrò flantes

αἱ μείζω

τατον χωρίον ἐστὶ καὶ κρυμωδέστατον ὧν ἀκηκόαμεν. φιλοῦσι τὴν χώραν ἐν ᾗ γεγόνασι. φιλοῦσι δὲ καὶ ἑαυτὰς καὶ νέμουσι τὸ μέν τι τοῖς ἤθεσι τοῖς πατρίοις, τὸ δέ τι τῇ σφῶν αὐτῶν σωτηρίᾳ. τοῦ μὲν γὰρ θέρους κατὰ χώραν μένουσι· φθινοπώρου δὲ ἤδη μεσοῦντος, εἰς Αἴγυπτόν τε καὶ Λιβύην ἀπαίρουσι, καὶ Αἰθιοπίαν. ὥσπερ οὖν γῆς περίοδον εἰδυῖαι καὶ φύσεις ἀέρων, καὶ ὡρῶν διαφοράς, στέλλονται αἱ πᾶσαι. καὶ χειμῶνα εὔκρατον διαγαγοῦσαι, πάλιν ὅταν ὑπεύδια ἄρξηται, καὶ εἰρηναῖα τὰ τοῦ ἀέρος, ὑποστρέφουσιν ὀπίσω. Ποιοῦνται δὲ ἡγεμόνας τῆς πτήσεως τὰς ἤδη τῆς ὁδοῦ πεπειραμένας· εἶεν δ' ἄν, ὡς τὸ εἰκός, αἱ πρεσβύτεραι, καὶ οὐραγῶν δὲ τὰς τηλικαύτας ἀποκρίνουσι. † μέσον δὲ αὐτῶν αἱ νέαι τετάχαται. φυλάξασαι δὲ

yri αἴρια

ἄνεμον ὄρθι, καὶ φίλιον σφίσι, καὶ κατὰ νώτου ἰόντα χρώμενοι πομπῷ, καὶ ἐπωθοῦντι ἐς τὸ πρόσω· εἶτα μέντοι τρίγωνον ὀξυγώνιον τὸ σχῆμα τῆς πτήσεως ἀποτελοῦσιν, ἵνα ἐμπίπτουσαι τῷ ἀέρι διακόπτωσιν αὐτόν, ῥᾷστα δὲ τῆς πορείας ἔχονται. οὕτω μὲν δὴ θερίζουσί τε καὶ χειμάζουσι γέρανοι. σοφίαν δὲ ἡγοῦνται ἄνθρωποι θαυμαστὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως εἰς ἐπιστήμην ἀέρων χρήσεως, Σοῦσα καὶ Ἐκβάτανα ᾄδοντες, καὶ τὰς δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τοῦ Πέρσου τεθρυλημένας μεταβάσεις. Ὅταν δὲ προσφερόμενον ἀετὸν αἱ γέρανοι θεάσωνται, γενόμεναι κύκλος, καὶ κολπωσάμεναι, μηνοειδὲς τὸ μέτωπον ἀποφήνασαι, ἀντιλοῦσιν ὡς ἀντιταξάμεναι. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ κρίνεται τὸ πτερόν. ἀλλήλων δὲ τοῖς πυγαίοις ἐπερείδουσαι τὰ ῥάμφη, εἶτα μέντοι πρώτην τινὰ τὴν πτῆσιν συν-

obſeruare norunt: triãguli oxygoni figuram efficiunt, vt hac forma faciliùs aëra aduerſum ſecent. Sic illæ more regis Perſarum æſtiua ac hyberna conficiunt: cuius homines admirabilem ſapientiam ad deprehendendam cæli commoditatem exiſtimant, illiúſque vltro citroq; Suſis migrationes ad Ecbatana peruagatas prædicant. Quum autem ſeſe ab aquila impeti perſpiciunt, in orbem conſiſtunt, & contractæ in ſinum, falcatæq; exiſtunt atque ordinatim tanquam in aciem ſtructæ, ſpeciem pugnæ oſtendunt. quare Aquila regreditur: ex autem ad tergum peruolantium collis & capitibus adnitentes, inter ſeſe & coniunguntur arctiùs, & nonnullam requietem labo-

al. ἀποφαίνουσι.

k 2 διων

tiosi volatus capiunt. Itaque laborem facilē efficiunt. Post longum tandem volatum ad terram alicubi delatæ noctu, reliquæ omnes somnum capiunt, tres aut quatuor ad reliquarum custodiam aduigilant: & ne somno opprimantur, cum operoso labore ac molesto vnico cruri innituntur, tum & lapillū summa cautione sublimi pede altero continent, vt si quando somnus obrepserit, edito strepitu ex lapilli casu, expergiscantur. Lapis quem deuorant, vt eo tanquam saburrâ firmentur volātes, auri index est: postquam eum, vbi ad locum quē petebant veluti portū appulerint, reuomuerint.

al. σιγῆς, locus videtur depravatus.

al. πτομένη.

Grues retro volantes, ventos & tempestatem significare. c. XIIII.

δίκην, καὶ τὸν κάματον σφίσιν εὐκάματον ἀπεργάζονται, περιεσμένως ἀναπαυόμεναι εἰς ἀλλήλας αἱ αὐταί. ἐν δὲ γῇ μηκίστῃ † πηγῆς ὅταν τύχωσιν, ἀναπαύονται νύκτωρ αἱ λοιπαὶ, καὶ καθεύδουσιν· αἱ τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες περιφυλάττουσι τῶν λοιπῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσαι τῷ γε μὲν μετεώρῳ ποδὶ λίθον κατέχουσι τοῖς ὄνυξι μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ εὐλαβῶς· ἵνα ἐάν ποτε λάθωσιν ἑαυτὰς εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνουσαι, πεσὼν καὶ ὑποκτυπήσας ὁ λίθος, ἀποδαρθάνειν καταναγκάσῃ. Γέρανος δὲ λίθον, ὃν πρὶν κατέπινεν ἡ κοιμωμένη ὑπὲρ τοῦ ἔχειν ἕρμα, χρυσοῦ βάσανός ἐστιν, ὅταν ἐν ᾗ ὁρμίσασα μένῃ καὶ καταχθεῖσα ἔνθα ἤει, εἶτα μέντοι ἀνεμέσῃ αὐτόν.

Περὶ γεράνων πάλιν. Κεφ. ιγ.

Προ

Κυβερνήτης ἰδὼν ἐν μέσῳ πελάγει γεράνους ὑποστρεφούσας, καὶ τὴν ἔμπαλιν πετομένας, συνεῖδε δι᾽ ἐναντίαν περιβολὴν πνεύματος ἐκείνας ἀπὸ τῆς εὐθείας τοῦ πρόσω· καὶ τῶν ὀρνέων, ὡς ἂν εἴποις μαθητὴς γενόμενος, παλίμπλους ἦλθε, καὶ τὴν ναῦν διέσωσε. καὶ τοῦτο πρῶτον γενόμενον μάθημά τε ὁμοῦ καὶ παίδευμα τῶνδε ὀρνίθων τὸ κυβερνητικὸν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις παρεδόθη,

Quum nauta in medio maris grues videt reuertētes ac retro volantes, contrariis ventis impellentibus, eas ab itinere instituto absistere intelligit. Itaq; auium discipulus factus ad portum renauigat, & nauem incolumem seruat. Earum gubernandi rationem, hominibus regēdi respublicas doctrinā primùm dedisse ferunt.

Περὶ περιστερῶν.

Κ. ιε.

Columbas in ciuitatibus mansuetas esse, in agris & locis desertis non item. C. XV.

Περιστεραὶ δὲ ἐν μὲν ταῖς πόλεσι τοῖς ἀνθρώποις συναγελάζονται, καὶ εἰσι πραόταται, καὶ εἰλοῦνται περὶ τοῖς ποσίν· Ἐν δὲ τοῖς ἐρήμοις χωρίοις ἀποδιδράσκουσι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ὑπομένουσι. θαῤῥοῦσι μὲν γὰρ τοῖς πλήθεσι, καὶ ὅτι μηδὲν πείσονται δυσχερὲς, ἴσασι κάλλιστα. ὅ-

In vrbibus Columbæ cū hominibus frequentes habitant, seq; ad pedes horum huc & illuc magna mansuetudine & facilitate versant. In locis autē, vbi ab hominum frequentia solitudo est, propinquitatem hominum minimè expectātes aufugiunt. In multitudine enim hominū cōfidentiores sunt, seq; nihil ibi graue passuras planè sciunt.

vbi verò aucupes venatoriaq; instrumenta versari vident, non ampliùs sine summa ibi formidine habitant: vt ita de iis loquar, quemadmodum ante me Euripides.

Quemadmodum nidissicent Perdices: quomodo suos fœtus tueantur, quomodo aucupes eludant. Quàm sint libidinosi Perdices mares. CAP. XVI.

Perdices quum sunt vicinæ ad patiendum, aream (vt vocant) è festucis sibi substernunt. Contextus is cauus est, & ad incubandum accommodatus. Quum enim puluerem infuderunt, & molle quiddam velut cubile effecerũt, in id ipsum ingrediuntur. Pòst sese desuper fruticũ sinuolucris occultantes, contra auiũ rapacitatem, hominumq; insidias in multa pace incubant. Non vni loco oua committunt, sed quasi migrantes ea in alium locum important, in magno enim

ἔνθα δὲ ὀρνιθοθῆραι, καὶ δίκτυα, καὶ ἐπιβουλαὶ κατ' αὐτῶν, ἄτρεστα οἰκοῦσιν ἐκεῖ ἵνα εἴπω τὸ ἐπ' αὐτῶν ὀκνέων λεχθὲν Εὐριπίδῃ.

Περὶ περδίκων. Κ. ιϛ.

Ὅταν μέλλωσι πέρδικες πρὸς τῷ τίκτειν εἶναι, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ἐκ τινῶν καρφῶν τὴν καλουμένην ἅλω· πλέγμα δέ ἐστι κοῖλον, καὶ ἐγκαθίσαι μάλα ἐπιτήδειον· καὶ κόνιν † ἐκχέαντες, καὶ μαλακὴν τινα οἱονεὶ κοίτην ἐργασάμενοι, καὶ ἐνδύντες, εἶτα ἐπηλυγάσαντες ἑαυτοὺς ἄνωθεν κάρφεσιν, ὑπὲρ τοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας λαθεῖν τοὺς ἁρπακτικούς, καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς θηρευτάς, σὺν πολλῇ τῇ εἰρήνῃ κατακλίνουσιν. εἶτα τὰ ᾠὰ οὐ τίκτουσι τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀλλ' ἑτέρᾳ, οἱονεὶ μετανιστάμενοι, ἐκεῖνά τε ἐπάγονται.

† ἐγχέαντες.

δεδίασι γὰρ ἐν ταὐτῷ διατρίβοντες, μή ποτε ἔργα φωραθῶσι. νεοττεύουσι δὲ ἐν χωρίοις ἑτέροις, ἀπαίροντές τε αὖ τοὺς νεοττοὺς ὄντας ἁπαλοὺς ὑποθάλπουσι, καὶ ταῖς ἑαυτῶν πτέρυξιν ἀλεαίνουσιν, οἱονεὶ σπαργάνοις τοῖς πτίλοις περιαμπέχοντες. Οὐ λούουσι δὲ ἑαυτούς, ἀλλὰ κονιῶντες ἐργάζονται φαιδροτέρους. Ἐὰν δὲ πέρδιξ ἴδῃ τινὰ προσιόντα καὶ ἐπιβουλεύοντα καὶ αὐτῇ καὶ τοῖς βρέφεσιν, ἐνταῦθα αὐτὸς μὲν ἑαυτὸν πρὸ τῶν ποδῶν κυλίει τοῦ θηρατοῦ, καὶ ἐνδίδωσιν ἐλπίδα τοῦ δύνασθαι συλλαβεῖν ἐλπιζομένῳ· καὶ ὁ μὲν ἐπικύπτει ὡς ἐς τὴν ἄγραν· ὁ δὲ ἐξολισθάνει ἑαυτόν, καὶ διαδιδράσκει, καὶ γίνεται περὶ ὁδόν. ὁπότ᾽ οὖν ἐννοήσας ὁ πέρδιξ, θαρρῶν ἤδη, τῆς ἀσχολίας τῆς ματαίας ἀπαλλάττει τὸν ὀρνιθοθήραν κεχηνότα· καὶ

enim timore sunt, ne quando deprehendantur, si in eodem loco diu commorentur. Itaque alio loco nidificātes rursus pullos etiam nunc teneros inuehūt, fouentq; & suis alis tepefaciunt, pennisq; tāquam fasciolis quibusdam inuoluunt. Non se quidem lauant, sed puluere respergētes nitidos efficiunt. Si quem perdix ingrediētem sibiq; insidias & suis pullis molientem conspexerit, ad illius pedes se prouoluens, spem ostendit, sic abiectum se capi posse. tum quidem auceps inclinat se, atque in prædam, quā se putat habere in manibus, incumbit: ille vero sese conuoluens, pedetentim elabitur, quumq; illum à nido auertit, ac abduxit, séque vanum illius laborem elusisse sentit, magna iam fiducia venatorem hiantem relinquens, euolat: atque ab *forte* [illegible]

insidiis tuta, pullos appellat. hi maternam vocem agnoscentes eò aduolant. Quum ex sese oua pariturus est, occultè latens vspiã maritum fallere conatur, ne eius oua frangat: quoniam is eò vsque libidinis insaniâ flagrat, vt matrem alendis liberis operam nauare non permittat. Adeò Perdicum genus libidine furit, vt quum fœminæ incubituræ ipsos reliquerint, mares animo inflammato concupiscentes res venereas, vehementer inter se ita incendantur, mutuaq; verberatione acerbissimè affligantur: victusq; fœminarum vice venerem patiatur, quoad ipse quoque victor alterius eandem flagitiosam libidinem in victum exerceat.

De inuidia animalium quorundam: stellionis suam senectam deuorantis: cerui dextrum suum cornu occultan-

τοὺς νεοττοὺς καταλαβὼν, καὶ ἐάσας τὸν ἄνδρα κεχηνότα· εἶτα σὺν ἀδείᾳ ἡ μήτηρ γενομένη, καὶ ἀνακαλοῦσα, τὰ βρέφη καλεῖ. οἱ δὲ, αὐτῇ προσπέτονται γνωρίσαντες τὸ φώνημα. Πέρδιξ δὲ ὠδῖνα ἀπολύειν μέλλων πειρᾶται λαθεῖν τὸν σύννομον, ἵνα μὴ συντρίψῃ τὰ ᾠά. λάγνος γὰρ ὢν οὐκ ἐᾷ τῇ † παιδοποιΐᾳ σχολάζειν τὴν μητέρα. οὕτω δέ ἐστιν ἀκόλαστον τὸ τῶν περδίκων γένος, ὥσθ' ὅταν αὐτοὺς ἀπολιποῦσαι, εἶτα ἐπωάζουσιν αἱ θήλειαι· οἱ δὲ ἐπιτηδὲς εἰς ὀργὴν πρὸς ἀλλήλους ἐξάπτονται, καὶ παίουσί τε καὶ παίονται πικρότατα· καὶ ὅ γε ἡττηθεὶς ὀχεύεται ὡς ὄρνις, καὶ διὰ τοῦτο ἀνέδην, † ἔστ' ἂν ὑφ' ἑτέρου καὶ αὐτὸς ἡττηθεὶς, εἶτα εἰς τὰς ὁμοίας λαβὰς ἐμπέσῃ.

al. παιδοτροφίᾳ.

leg. ἕως ἂν καὶ ἕτερός τις ἡττηθεὶς.

περὶ τῶν φθονούντων ζώων

Κεφ. ιζ.

Λέγει

Λέγει μὲν οὖν Εὐριπίδης δυσώνυμον ὄντα τὸν φθόνον· οὗτος δὲ ἄρα ἐνοικεῖ καὶ τῶν ζώων ἐστὶν οἷς. ὁ γοῦν γαλεώτης, ὥς φησι Θεόφραστος, ἐπὰν ἀποδύσηται τὸ γῆρας, ἐπιστραφεὶς, εἶτα μέντοι καταπιὼν ἀφανίζει αὐτό. δοκεῖ ἐπιλήψεων εἶναι τὸ γῆρας τὸ τοῦδε τοῦ ζώου ἀντίπαλον. Οἶδε δὲ καὶ ἔλαφος, τὸ δεξιὸν κέρας ἔχων εἰς πολλὰ ἀγαθόν. οὐ μέντοι κατορύττει αὐτὸ, καὶ ἀποκρύπτει φθόνῳ τοῦ † τοσοῦτόν τινα ἀπολαῦσαι. Ἴυγγας δὲ ἐρωτικὰς τὸν πῶλον συντίκτουσα ἵππος οἶδε· ταῦτά τοι καὶ ἅμα τῷ τεχθῆναι τὸ βρέφος, ἥδε τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου σαρκίον ἀπέτραγεν ἱππομανὲς ἄνθρωποι καλοῦσιν αὐτό. καὶ οἱ γόητες τοῦτό φασιν ὁρμάς τινας ἑλκτι-

tis: & equa hippomanes carũculam in pullo recens edito consumentis. C. XVII.

Triste esse nomen inuidiæ, omniq; dedecore infame, Euripides inquit: quod etiam in nonnullis animalibus rationis expertibus habitat, penitusq; inhæret. Stellio enim, vt Theophrastus ait, simulatque senectutem membranam hybernã exuit eam vorans consumit, ob inuidiam, ex qua laborat aduersus hominem, quod suam tuniculam planè scit cõtra comitiales morbos plurimum valere. lego ἀνθρωπόν τινα. Ceruus item non inscius dextrum suum cornu vsui magno hominibus esse hoc ipsũ inuidiâ flagrans, ne tanto bono homines fruentur, in terram occultat. Equa pariter nõ ignorant se vnà cũ pullo amoris veneficia parere. Idcircò simul atq; editus pull⁹ est, id agit, vt carunculam in pulli fronte innatã, nuncupatã hippomanes, voret. Hi autẽ qui per pręstigias &

captiones mulieribus illudere solēt, vim quandam alliciendi ad libidinem, atque amatoriam flammam excitandi habere. eamq; ob rem Equa per inuidiam, homini has præstigias ceu summum aliquod bonum, nō permittit assequi.

De Physalo pisce maris rubri venenato.

CAP. XVIII.

In mari rubro, siue Arabico, piscem Leonides Byzantius gigni ait, Gobio ætatis perfectæ non magnitudine inferiorem: nullos oculos, nullumq; os habentem more piscium, branchias tamen his innatas esse: capitis figuram etsi minus expressam cōiectari posse: infra imum ventrem formam quandam leuiter contractam in sinum apparere, quæ smaragdi colorem reddit: hanc ei oculorum loco & oris esse idem ait. Quisquis hunc gustauerit, sentiet se ma-

κὰς εἰς μῖξιν ἀνακαπνίζεσθαι καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον παρέχειν καὶ ἐξάπτειν. οὐκοῦν τὴν ἵππον ἐθέλειν ἀνθρώπους μεταλαγχάνειν τοῦ γοητεύματος τοῦδε, ὡς τῶν ἀγαθοῦ μεγίστου φθονοῦσαν.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ φυσάλου. Κεφ. ιη.

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, κόλπος δὲ τῆς Ἀραβίας, ἰχθὺν Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος γίνεσθαί φησι, κωβιοῦ τοῦ τελείου μείζονα οὐδὲ ὑπάρχειν· οὐδὲ ὀφθαλμοὺς αὐτόν, οὔτε στόμα ἐν νόμῳ τῷ τῶν ἰχθύων. περιπέφυκε δέ οἱ βράγχια, καὶ σχῆμα κεφαλῆς, ὡς εἰκάσαι, οὐ μὴν ἐκμεμόρφωται τὸ εἶδος. κατὰ δὲ ἄρα ὑπὸ τῇ γαστρὶ αὐτοῦ ἐντέταλται τύπος κολπώδης ἡσυχῇ, καὶ ἐκπέμπει σμαράγδου χρόαν. τοῦτον δὲ εἶναι ὀφθαλμὸν οἱ φησὶ καὶ στόμα. ὅστις δὲ αὐτοῦ γεύσεται, σὺν τῷ χρόνῳ

τῷ

τὴν αὐτὴν ἐπήγαγεν αὐτόν. Καὶ τοῦ διαφθαρέντος ὁ τρόπος. ὁ γὰρ πεπαμένος οἰδήσει, εἶτα ἡ γαστὴρ κατέῤῥαξε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπώλετο. δίδωσι δὲ καὶ αὐτὸς ἀλοὺς δίκας τοιαύτας· μὴ ἔξω τοῦ κύματος γενόμενος οἰδαίνει· καὶ εἴ τις αὐτοῦ ψαύσῃ ὅσα ἔτι καὶ μᾶλλον πίμπραται. καὶ εἴ τις ἐπιμείνῃ ψαλάττων, γίνεται πᾶς ὑπὸ σήψεως διαυγέστατος ὡς ὑδεριῶν εἶτα τελευτῶν διαῤῥάγη. εἰ δὲ ὄντα ἐθέλει τις ἔτι ζῶντα εἰς τὴν θάλατταν μεθεῖναι, ὁ δὲ ἐπινήχεται δίκην κύστεως ἀρθείσης πνεύματι καί φησιν ὅτι ἐκ τοῦ πάθους φύσαλον ἐκάλει αὐτόν.

Περὶ φώκης, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν βασκανίας.

Κ. ιθ.

Φώκη δὲ, ὡς ἀκούω, τὴν πυτίαν τὴν ἑαυτῆς ἐκρέφει· ἵνα μὴ τοῖς ἐπιληπτικοῖς ᾖ ἴαμα. βά-

gno malo suo expiscatum illum fuisse nam statim vt gustauerit, acerrimis doloribus premitur: deinde ejus vẽter cum extrema vitæ pernicie disrumpitur. Verùm & ipse tanti mali, si semel capiatur, pœnas pendit. Quum primùm est extra aquam, inflatur. & si eum tetigerit, magis magisq; intumens exardescit. Tumq; si quis eum assiduè moueat, præ putredine (*præ inflatione*) totus tanquam morbo inter cutem affectus perlucet: denique disrumpitur. Si quis hunc etiamnum viuentem in mare velit reijcere, is supernatat more inflatæ vento vesicæ, quocirca ex affectu Leonides ait Physalum appellatum esse.

Vituli marini inuidia coagulum suum deuorantis. C. XIX.

Vitulus marinus etiam, inuidum hercle animal, coagulum suũ, ne eo comitiales morbi

bi sanari possint, deuorat.

De Pelecanis & Laris quomodo Conchis vescantur. C. XX.

Pelecânes fluuiatilibus Conchis se complent: easq; quum stomachi calore concoxerint, euomūt: atque testis iam alui calore diductis, eligunt ex his quę sunt esculenta. Lari aues, vt Eudemus scribit, sublimeis cochleas surripiunt, ac ex alto deiiciētes, magna vi ad saxa allidūt. *itaque esculenta testis seiunctis eligunt.*

De Leonibus mirifice vltis catulorum suorum eadem aduersus vrsam.

CAP. XXI.

In Pangæo Thraciæ monte, Eudemus ait, Vrsam, quo tempore Leonis lustrum non ignorabat à defensoribus vacuum esse, huius catulos, qui per ætatem se nōdum tueri quirent, interemisse. mox patentes quum

σκαλον δὲ τὸ ζῶον ἡ φώκη καὶ μάλα τοί.

Περὶ πελεκάνων καὶ λάρων.

Κεφ. κ.

Οἱ πελεκᾶνες ἐν τοῖς ποταμοῖς κόγχας περιχαίνοντες, εἶτα καταπίνουσιν. ἔνδον δὲ καὶ ἐν μυχῷ τῆς γαστρὸς ὑποθάλψαντες, ἀνεμοῦσι· καὶ τὰ μὲν ὀστράκια ἐκ τῆς ἀλέας διέστη ὥσπερ τῶν ἑφθῶν· οἱ δὲ ἐξορύττουσι τὰ κρέα, καὶ ἔχουσι δεῖπνον.

Καὶ μέντοι καὶ οἱ λάροι, ὥς Εὔδημός φησι, τὰς κοχλίας μετεωρίζοντες καὶ ὕψους ἄραντες ταῖς πέτραις βίᾳ ὅτι πάντα προσεῤῥίπτουσιν.

Περὶ λέοντος, καὶ ἄρκτου καὶ ὑλουργοῦ. Κεφ. κα.

Λέγει Εὔδημος, ἐν Παγγαίῳ τῷ Θρᾳκίῳ κοίτῃ λέοντος ἐρήμῳ φυλακῆς ἐπιστᾶσαν ἄρκτον σκύμνους τοῦ λέοντος διαφθεῖραι, διὰ τὸ μικροὺς εἶναι ἔτι καὶ ἀμύνειν σφί-

σιν

σιν ἀδυνάτους. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἔκτινος ἄγρας, ὅ, τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ εἶδον τοὺς παῖδας ἐν τοῖς φόνοις. οἷα εἰκὸς ἤλγουν, καὶ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἵεντο. ἡ δὲ, δείσασα εἴς τι δένδρον ἢ ποδῶν εἶχεν ἀνέθει, καὶ καθῆστο, τὴν ἐπιβουλὴν τὴν ἐξ ἐκείνων ἐκκλῖναι πειρωμένη. ὡς δὲ ἐδόκουν τοῦ πῆ τιμωρήσασθαι τὸν λυμεῶνα ἥκειν δεῦρο, ἐνταῦθα ἡ μὲν λέαινα οὐ λείπει τὴν φυλακὴν, ἀλλ' ὑπὸ τῷ πρέμνῳ καθῆστο ἐλλοχῶσα καὶ ὕφαιμον ἄνω βλέπουσα. ὁ δὲ λέων, οἷα ἀδημονῶν καὶ ἀλύων ὑπὸ τοῦ ἄχους ὡς ἄνθρωπος, εἶτα ἐν τοῖς ὄρεσιν † ἥλατο, καὶ ἀνδρὶ ὑλουργῷ περιτυγχάνει. ὁ δὲ ἔδεισε, καὶ ἀφίησι τὸν πέλεκυν. τὸ δὲ θηρίον ὁ λέων. ἔσαινέ τε, καὶ ἑαυτὸν ἀνατείνας ἠσπάζετο, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ τῇ

alicundè ex venatu reuertissent, & quum etiam leunculorum cædem factam vidissent, accerrimo, vt par erat, dolore pressos, vrsam insecutos fuisse. Hanc verò summo cum metu quantum potuit itineris contendentem, in primam quanque arborem conscendisse, ibiq; vt ab illorum insidiis declinaret consedisse: eam autem illi quum si viderent vlcisci nequire, leænam quidē continēter summa diligentia ad arboris truncum insidias molientem excubasse, sursumq; versus intentis oculis sanguinariā aspexisse. Leonem verò similiter atque hominem ex liberorum morte mœrētem, longè lateq; summo cum dolore totis montibus errasse, dum materiarium fabrum offendisset: cuius è manibus magnopere exterriti securim vbi is excidisse perspexisset, sese attollens, illum blandè & suauiter amplexabatur,

fortè ἠλάτο.

tur, linguaq; illi faciē abstergebat, quam benignitatem homo sentiens, suis rebus fidere cœpit. Leo hunc cauda amplexatus ducebat: neque securim, quæ huius è manibus effluxerat, illum relinquere permittebat, sed pede suo securim tollendam esse ostendebat: quumq; eius significationē homo non intelligeret, securim leo ore accepit, mordicusq; tenēs, illi porrexit ac denique illum ad lustrum suum: vbi constrati catuli iacebant perduxit: id quod leæna videns, ipsa quoque ad eos profecta, homini significabat, cladem miserabilem respiceret: atque postea sua significatione hunc impellebat, suspiceret vrsam. Vnde homo coniecturâ assecutus aliquam hos ex hac grauem iniuriam accepisse, omnes neruos ad excindēdam arborem contendit: quam quum euertisset: vrsam præcipitem in terram delapsam feræ distraxerunt. Hominem illæsum leo reduxit in locum,

ζι αὐτῇ τὸ πρόσωπον ἐσαί-
δρεινεν αὐτῷ· καὶ ἐκεῖνος
ὑπεθάρρησεν· ὅ, τε λέων
περιβαλών οἱ τὴν οὐρὰν ἦ-
γεν αὐτόν, καὶ ἀφέντα τὸν
πέλεκυν οὐκ εἴα, ἀλλ' ἐ-
πεσήμαινε τῷ ποδὶ ἀνελέ-
σθαι. ὡς δὲ οὐ συνίει, ὁ δὲ τῷ
στόματι ἐλάβετο, καὶ ὤρε-
ξεν οἱ. καὶ εἵπετο ἐκεῖνος
ἄγοντι αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὔ-
λιον. καὶ ἡ λέαινα εἶδε, καὶ
αὐτὴ προσελθοῦσα ἐπε-
σήμαινε, καὶ ἑώρα οἰκτρὸν,
καὶ ἀνέβλεπεν εἰς τὴν ἄρ-
κτον συνιδὼν δὲ ὁ ἄνθρω-
πος καὶ συμβαλὼν ἠδι-
κῆσθαί τι τούτους ἐξ ἐκεί-
νης, ὡς εἶχε ῥώμης τε καὶ
χειρῶν ἐξέκοψε τὸ δέν-
δρον. καὶ τὸ μὲν ἀνετράπη·
ἡ δὲ, κατηνέχθη, καὶ διε-
σπάσαντο οἱ θῆρες αὐ-
τήν. τὸν δὲ ἄνθρωπον ὁ
λέων ἀπαθῆ τε καὶ σῶον

πάλιν ἐπανήγαγεν εἰς τὸ χωρίον, οὗ πρότερον ἐνέτυχεν αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε τῇ ἐξ ἀρχῆς ὑλοτομίᾳ.

Περὶ ἰχνεύμονος καὶ ἀσπίδος. Κεφ. κβ.

Αἰγυπτίων μάχη θηρίων ἀσπίδος καὶ ἰχνεύμονος. καὶ ὁ μὲν ἰχνεύμων οὐκ ἀβούλως οὐδὲ ἐκπλήκτως ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἀποκινεῖται τὸν πρὸς τὸ ἀντίπαλον· ἀλλ᾽ ὡς ἀνὴρ πανοπλίᾳ φραξάμενος, οὕτως ἐκεῖνος τῷ πηλῷ ἑαυτὸν κυλίσας, καὶ ἀναπλήσας τοῦ περιπαγέντος, ἔοικεν ἔχειν ἀρκοῦν πρόβλημα καὶ στεγανόν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη πηλοῦ, λούσας ἑαυτὸν ὕδατι καὶ εἰς ἄμμον βαθεῖαν ὑγρὰν ἔτι ἐμβαλών, ἐκ τῶν δὲ τῆς συντυχίας τὸ ἀμυντήριον ἐξ ἀπόρων πορίσας, ἐπὶ τὴν μάχην ἔρχεται. τῶν δὲ ῥινῶν τὸ ἄκρον ἁπαλὸν ὄν, καὶ ἥκιστα τῷ τῆς ἀσπίδος τρόπον τινὰ ἐκκείμενον, ἐρυμνοῖ τὴν ἐ-

cum, vbi priùs ei occurrisset, atque materiæ, quam a principio cędebat, illum inuiolatum reddidit.

De ichneumone & Aspide. C. XXII.

Aegyptiarum pugna ferarum eiusmodi est Aspidis & Ichneumonis: Hic non inconsultè ac temerè in bellum descendit, neque illa trepidãtius timidiusq; certamen init. Ille tãquam vir omnibus armis septus in luto volu-atur, ac agglutinati luti operimento obducitur: sicq; postea iustis armis se tectum arbitratus, in certamen venit: si lutum desit, aqua se alluens, seq; in altum madidumq; sabulum abiiciens, eximprouisis rebus ac fortuitis, arma ad tuitionem sui ingeniosè comparat, continuoq; cum capitali aduersario depugnat. summas autem nares suas, teneras, ac valdè aspidis morsui opp

al. ἀσπίδ-ζω.

oportunas, suæ caudę flexu septus, tuetur. Quòd si eas aspis assequi possit, hostem debellauit: sin minus, frustrà dentes contra lutum exercet. Contrà autem Ichneumo illi anteuertēs, si ex inopinato fauces cōprehenderit, illam strangulat. Quocirca tota victoria quum sit posita in anticipatione, victor existit, qui morsibus alterum præuerterit.

De Ciconijs, Ardeis, & Pelecanis parentes alentibus. C. XXIIII.

Magnâ curâ Ciconiæ exacta ætate parētes alunt, etsi humanis hoc facere legibus nullis iubentur, sed sola bonitate naturæ ad id impellantur. Iidem parentes amanter suos fœtus curare dicuntur: cuius rei testimonium sunt pulli, qui per ætatem è nido nondum euolare queunt. nam quum aliunde ad eos alendos cibum comparare nequeunt, escu-

ρὰν ὑποκάμψας μᾶλλον· οὔπω τὸ τι εἶν εἴωθεν ἀνακλάσας καὶ ἀποσειράξας δὲ αὐτῆς αὐτὸ κρατεῖ· εἰ δὲ μὴ, ἡ ἀσπὶς τούτου τυχῇ, ἢ ἀνταγωνιστὴν καθεῖλεν· εἰ δὲ μὴ, μάτην τοὺς ὀδόντας τῷ πηλῷ προσεῖται. πάλιν τε ὁ ἰχνεύμων προστυπτόσας ἀδοκήτως, καὶ τοῦ τραχήλου λαβόμενος ἀπέπνιξε τὴν ἀσπίδα. νικᾷ δὲ ὁ φθάσας.

Περὶ πελαργῶν, ἐρωδιῶν, καὶ πελεκάνων. Κ. κγ.

Τρέφειν μὲν τοὺς πατέρας πελαργοὶ γεγηρακότας καὶ ἐθέλουσι, καὶ ἐμμελέτησαν. κελεύει δὲ αὐτοὺς νόμος ἀνθρωπικὸς οὐδὲ εἷς τοῦτο· ἀλλ᾽ αἰτία τούτων φύσις ἀγαθή. οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν ἔκγονα φιλοῦσι· καὶ τούτου μαρτύριον· ὅταν ὁ πέλαργος ἐνδεὴς ᾖ τροφῆς ἀπτῆσιν ἔτι καὶ ἁπαλοῖς τοῖς νεοττοῖς ἐν τῇ καλιᾷ παραθεῖναι γενομένης αὐτῷ κατὰ τύχην

ἀπορ

ἀποδημίας, ὅταν τὴν ἑαυτοῦ χθιζὴν ἀνεμέσας, ἐκείνους τρέφει.

Καὶ τοὺς ἐρωδιοὺς ἀκούω ποιεῖν ταυτὸν καὶ τοὺς πελεκᾶνας μέντοι. Περσονικῶ δὲ τοὺς πελαργοὺς καὶ αὐτοὺς συμφεύγειν ταῖς γεράνοις, καὶ συναποδιδράσκειν τὸν χειμῶνα. τῆς δὲ ὥρας τῆς κρυμώδους διελθούσης, ὅταν ὑποστρέψωσιν εἰς τὰ ἴδια καὶ οἵδε καὶ αἵδε, τὴν ἑαυτῶν ἕκαστος καλιὰν ἀναγνωρίζουσιν, ὡς τὴν οἰκίαν ἄνθρωποι. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος φησι τῶν πελαργῶν τοὺς ἄμα βιώσαντας, ὅταν εἰς γῆρας ἀφίκωνται, παρελθόντας, αὐτοὺς ἐς τὰς ὠκεανίτιδας νήσους ἀμείβειν τὰ εἴδη εἰς ἀνθρώπου μορφὴν, καὶ εὐσεβείας γε τῆς εἰς τοὺς γειναμένους ἆθλον τοῦτο ἴσχειν. ἄλλως τε ἐγὼ νοῶ, καὶ ὑποπτεύομαι τῶν θεῶν βουλομένων τοῦτο γοῦν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖσε τὸ γένος εὐσεβὲς καὶ ὅσιον εἶναι ✝ οὐ

lēta quæ priùs ederant, euomunt, atque in educandos fœtus conuertunt: & ad volandum pullis imperitis duces sunt. Ardeas & Pelecanos similiter facere audio. Item Ciconias cum Gruibus iniurias frigoris fugientes, mutatione cæli solum vertere: ac rursus hyberno tempore exacto ad patriam sedem remigrantes, cùm illas, tum has, sicut homines domum, probè nidos suos recognoscere. Alexander Myndius Ciconias scribit exacta ætate decursaq; ad Oceamtidas insulas volantes, hoc præmium pro pietate, quam gesserint aduersus parentes, assequi, vt ex auibus conuertantur in homines. Et fortè dij voluerunt homines in illis saltem locis velutī exemplar pietatis sanctitatisq; proponere:

forte οὐχ addendū.

L ἐν

quando in aliis sub sole regionibus nulla ejusmodi gens reperitur. Figmentum quidem hoc esse non puto. Quid enim hoc cōminisci Alexādro profuisset? Hominem certè sapientem non decet, ne maximo quidem lucro proposito, mendacium veritati anteponere: nedum si nulla omnino commodi aut lucri spes fuerit vllius.

De industria hirūdinis in nidificatione. C. XXIIII.

Si luti facultas sit, id Hirundo vnguibus fert, nidumq; ex eo fingit: sin minus luti facultas ei detur, aqua se conspergit, atque in puluerem se abijciens, pennas luto mergit: idq; post eis agglutinatum, rostro minutatim auferens, nidificat. Pulchrè etiam intelligit quòd si teneros, ex pennisq; nudos, in duris fruticibus pullos requiescere sineret, non

ἔν τε λιβύῃ ἐν τῇ ἄλλῃ τῇ ὑφηλίῳ τοιοῦτον διαβιοῦν. καὶ οὔ μοι δοκεῖ μῦθος εἶναι. ἢ τί καὶ βουλόμενος ὁ Αλέξανδρος τοῦτο ἂν ἐτερατεύσατο κερδαίνων μηδὲν, ἄλλως τε οὐδ᾽ ἂν ἔπρεπεν αὐτῷ συνετῷ περὶ τῆς ἀληθείας ποιήσασθαι τὸ ψεῦδος. οὐδὲ ἐπὶ κέρδει τῷ μεγίστῳ, μήτι γοῦν εἰς λαβὰς ἐμπεσούμενος, τὰς ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀκερδεστάτας.

περὶ χελιδόνος. Κ. κδ.

Η χελιδὼν, ὅτε εὐπορίη πηλοῦ, τοῖς ὄνυξι φέρει καὶ συμπλάττει τὴν καλιάν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἑαυτὴν βρέχει, καὶ εἰς κόνιν φύρει τὰ πτερὰ ἐμπεσοῦσα καὶ τοῦ πηλοῦ περιπαγέντος, ἐκ τούτου ὑποψήχουσα τῷ ῥάμφει τὴν προκειμένην οἰκοδομίαν οὐκ ἀργεῖ. ἁπαλὰ τε ὄντα τὰ νεόττια καὶ τῶν πτίλων γυμνὰ, οἶδε καλῶς ὅτι ψιλῶν καρφῶν

εἰ

εἰ ἀνιαπαύοιτο, ὅτι κολασθήσεται ἀλγοῦντα. οὐκοῦν ἐπὶ τὰ νῶτα τῶν προβάτων ἱζάνει, καὶ ἀποσπᾷ τοῦ μαλλοῦ, καὶ ἐντεῦθεν τοῖς ἑαυτῆς βρέφεσι τὸ λέχος μαλακὸν ἔστρωσεν.

περὶ τῆς κατὰ τὴν χελιδόνα δικαιοσύνης. Κ. κε.

Δικαίους ἡ μήτηρ ἡ χελιδὼν τοὺς ἑαυτῆς νεοττοὺς ἐργάζεται, τὸ ἰσότιμον αὐτοῖς διὰ τῆς τροφῆς τῆς ἴσης φυλάττουσα. μίαν δὲ ὥρα οὐ κομίζει πᾶσιν, ἐπεὶ μηδὲ δύναται· ἀλλὰ μικρὰ μὲν καὶ ὀλίγα ὅσα ἄγει. τὸν πρῶτον δὲ τεχθέντα πρῶτον τρέφει, δεύτερον δὲ τὸν ἐπ' ἐκείνῳ, καὶ τρίτον σιτίζει τὸν τῆς τρίτης ὠδῖνος, καὶ μέχρι τοῦ πέμπτου προέισι τὸν τρόπον τοῦτον. οὔτε γὰρ κύει χελιδὼν πλείονας οὐδὲ τίκτει. αὐτὴ δὲ νοσοῦτον κατασπᾷ τῆς τροφῆς ὅσον ἂν ἐν τῇ καλιᾷ κερ-

ferendis doloribus premerentur: quamobrem in ouium tergo considens, floccos lanarum euellit, indeq; suis pullis nidum quàm mollissimè substernit.

De iustitia Hirundinis in ordine pascendorũ pullorum: & quomodo pullis, qui caeci nascuntur, vi herbae cuiusdam visum afferat.

CAP. XXV.

Iustitiam mater Hirundo filios suos docet in distributione cibariorum suam cuique tribuens dignitatem. nõ enim vnica tantùm cibi victione omnes pascit; neque enim posset, quum ea quae affert pusilla & pauxillula sint. primum in lucem editum primò pascit: deinde ab illo secundum: tertium, tertio loco partum alit: sicq; deinceps vsque ad quintum progreditur. Neque enim amplius quinque ferre in vtero atque parere solet. Ipsa interim non ampliùs cibi capit, quàm qui in

lego καλιᾷ.

nido dum pullos alexet prætérlapsus fuerat. Huius pulli, similiter atque Canum catuli, tardum visum accipiunt. Verumtamen eadem mater admotâ herbâ quâdam visum eis affert. Illi non multò pòst quiete confirmati, & iam ad volandum habiles, è nido ad cibi inquisitionem prodeunt. Huius herbæ homines quâuis compotes fieri summò cupiant opere, nunquam tamen in hac parte eorũ studio satisfactũ est.

De Vpupa nidificatione, & quòd sibi obstructum foramen herba quadam admota reseret.

CAP. XXVI.

Vpupa aulum minimè volax est, (*vel præcateris auibus plumis ac pennis nudatur,*) & mihi videtur memor eorum quæ inter homines olim passa est, & muliebris etiã generis odio, nidum in desertis locis altisq; rupibus construere; & ne homines ad pullos suos aspirent.

lego. πάγοις.

δάφνη δυνηθῆ παραρεῦσαν αὐτῇ. Βραδέως δὲ ἐκβλέπει καὶ τὰ ταύτης βρέφη, ὡς καὶ τὰ τῶν κυνῶν σκυλάκια. πόαν δὲ κομίζει καὶ προσάγει, τὰ δὲ ὑποαναβλέπει. εἶτα ἀτρεμήσαντα ὀλίγον, ἐκπτήσιμα ὄντα πρόεισι τῆς καλιᾶς ἐπὶ τὴν νομήν. ταύτης τῆς πόας ἄνθρωποι γενέσθαι ἐγκρατεῖς διψῶσι, καὶ οὐδέπω νῦν τῆς σπουδῆς κατέτυχον.

Περὶ ἔποπος. Κεφ. κς.

Οἱ ἔποπές εἰσιν ὀρνίθων ἀπηνέστατοι· καὶ μοι δοκοῦσι τῶν προτέρων τῶν ἀνθρωπικῶν ἐν μνήμῃ· καὶ μέντοι καὶ μισεῖν τὸ γένος τὸ τῶν γυναικῶν, ὑποπλέκειν τὰς καλιὰς ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ τοῖς τε πλαγίοις τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ προσιέναι τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν τοῖς βρέφεσιν, οἱ δὲ κἀπὶ

τοῦ πηλοῦ χρίουσι τὴν καλιάν, ἀποπάτημα ἀνθρώπου περιβαλόντες, τῇ δυσωδίᾳ τε καὶ κακοσμίᾳ ἀνείργοντες καὶ ἀναστέλλοντες τὸ ζῶον τὸ ἑαυτοῖς πολέμιον. Ἔτυχε δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ τείχους ἐρημοτέρῳ ὅδε ὁ ὄρνις παιδοποιησάμενος, ἔν τινι ῥήγματι λίθου ὑπὸ τοῦ χρόνου διαστάντι. ὅπου ὁ τοῦ τείχους μελεδωνὸς ἰδὼν ἔνδον τὰ βρέφη, κατέπλεισε τὸν χηραμὸν τῷ πηλῷ, καὶ ὑποστρέψας ὁ ἔποψ, ὡς εἶδεν αὐτὸν ἀποκλεισθέντα, πόαν ἐκόμισε, καὶ περιήνεγκε τῷ πηλῷ· ὁ δὲ κατερρύη, καὶ παρῆλθε πρὸς τὰ αὑτοῦ ἐκεῖνος τέκνα. εἶτα ἐπὶ νομὴν ᾖξεν. αὖθις οὖν ὁ αὐτὸς ἐπήλειψεν ἄνθρωπος· καὶ ἡ ὄρνις τῇ αὐτῇ πόᾳ ἀνέῳξε τὸν χηραμόν. καὶ τὸ τρίτον ἐπράχθη τὰ αὐτά· ὁ τοίνυν τοῦ τείχους φύλαξ συνιδὼν τὸ περιπλόμενον, συντιθείσης τῆς πόας ἀνελόμενος ἐχρῆτο οὐκ εἰς τὰ αὐ-

luti loco nidos hominis stercore circumlinire, vt intolerabili odoris fœditate homines à nido depellat. Quum olim in parietis diruti & deserti rima vetustate acta huiuscemodi auis peperisset, idipsúmque parietis curator animaduertisset, luto rimam expleuit, & obstruxit: vbi Vpupa rediens videt recessu & latebra sua se exclusam, herbam affert, quâ ad lutum admotâ, dissoluitur lutum, & defluit. illa intra caueam ad pullos suos ingreditur, & paulò pòst ad cibi inquisitionem rursus auolat. Tum ille rursus obstruit foramen, & auis eâdem herba denuò reserat, idem; tertiò reperitur. Tandem curator ille parientis animaduersâ & seruatâ herba, non ad huiusmodi, sed aperiendis

nihil ad se pertinentibus thesauris eā adhibebat.

Leones non nasci in Peloponneso.

CAP. XXVII.

Leones non gignit Peloponnesus, quod doctissimus Homerus non ignorasse videtur, quum caneret Dianam in Taygeto & Erymantho Peloponnesi montibus delectatam fuisse in venandis apris & ceruis. Leonum autem non meminit: & rectè quidem, quòd hi ab iis vacui essent.

De Perseo pisce maris rubri.

CAP. XXVIII.

In mari rubro piscis nascitur, quem Perseum Arabes nominãt. Græci quoque eodem nomine appellant: nam vtrique Iouis filium Perseum vocant, ex cujus vocabulo nomen traxisse piscem hunc prædicant. Is pari ma-

τὰ, ἀλλὰ κοινὸν μηδὲν οἱ προσήκοντας θησαυρούς.

Ὅτι οὐ γίνεται λέων ἐν Πελοποννήσῳ. Κ. κζ.

Η Πελοπόννησος λεόντων ἄγονός ἐστι. καὶ ὅσα γε εἰκὸς, Ὅμηρος πεπαιδευμένη φρενὶ συνιδὼν τοῦτο, τὴν Ἄρτεμιν ἐκεῖ θηρῶσαν ᾄδων εἶπεν· ὅτι ἄρα εἶσι κατ' ὄρεα, ἢ κατὰ Τηΰγετον, ἢ Ἐρύμανθον, τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείαις ἐλάφοισιν. ἐπεὶ δὴ ἔρημα λεόντων ταῦτα τὰ ὄρη, καὶ μάλα εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη αὐτῶν.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ Περσέως. Κ. κη.

Γίνεται δὲ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ ἰχθύς· καὶ ὅσα γε εἰδέναι καὶ ἐμέ, ἔθεντο Περσέα ἐπιχώριοι ὄνομα αὐτῷ· καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες αὐτὸν οὕτω, καλοῦσι δὲ καὶ Ἄραβες ὁμοίως τοῖς Ἕλλησι· Διὸς γὰρ υἱὸν καὶ ἐκεῖνοι ᾄδουσι τὸν Περσέα, καὶ ἀπ' αὐτοῦ γε τὸν ἰχθὺν ὑ-

μνοῦσι.

καλοῦσι λέγουσι. μέγεθος μὲν ἦν ὅσῃ κατὰ τὸν ἀνθίαν τὸν μέγιστον. ἰδεῖν δὲ ὅμοιος λάβρακι. γρυπός γε μὴν ἡσυχῇ οὗτος. καὶ ζώναις πεποίκιλται χρυσαῖς περιεσφιγμέναις. ἄρχονται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπικάρσιαι αἱ ζῶναι, καὶ † ἐπὶ τὴν γαστέρα καταλήγουσι. πέφρακται δὲ ὀδοῦσι μεγάλοις καὶ πυκνοῖς. λέγεται δὲ ἰχθύων περιεῖναι ῥώμῃ τε σώματος, καὶ βίᾳ· ἀλλ' οὐδὲ τῇ τόλμῃ τινὸς ἐνδεῖ. θήραν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄγραν εἶπον ἀλλαχόθι.

Περὶ τῆς πίννης τῆς θαλαττίας. Κεφ. κθ.

Ἡ Πίννη θαλάσσιον ζῶον, καὶ ἔστι τῶν ὀστρείων. κέχηνε δὲ τῇ διαστάσει τῶν περικειμένων ὀστράκων, καὶ προτείνει σαρκίον ἐξ ἑαυτῆς, οἱονεὶ δέλεαρ τοῖς παρανηχομένοις τῶν ἰχθύων. καρκῖνος δὲ αὐτῇ παραμένει, σύμβιός τε καὶ σύννομος. οὗτος ὅταν τις

gnitudine est cum Anthia maximo. Aspectus similitudo illi etiã est cũ Lupo: naso est leuiter adunco. cingulis aureis distinguitur quæ à capite exorientia per transuersum feruntur, & ad ventrem vsque pertinẽt. frequentibus & permagnis dentibus munitus est. Ex omnibus piscibus qui in eo mari versantur, robore & audacia maximè excellere dicitur. De piscatione eius & captura alibi dixi. *al. eis.*

De Pinna concha, & quomodo prædam cum cãcro socio partiatur.

CAP. XXIX.

Pinna animal marinum, è genere concharum est. Pandit sese hiatu testarum: & carunculam extra conchas eminentẽ, ex sese prætendit, tanquam escam circumnatantibus piscibus. Cum cãcro comparandi cibi societatem facit: eamq; ob rem cancer quum piscem

quépiam adnatare videt, illam leuiter morsu admon t. tum Pinna magis ac magis suas conchas patefacit, intraq; eas piscis adnatãtis caput recipit comprimitq;: & piscem ita captum in cibo consumit.

τῶν ἰχθύων πορευτικῇ, ὁ δὲ ἐπιδάκνει ἡσυχῇ αὐτόν. καὶ ἡ πίννη μᾶλλον ἀνέῳξεν ἑαυτὴν, καὶ ἐδέξατο ἔσω τοῦ ἐπιόντος ἰχθύος τὴν κεφαλήν. καθίησι δὲ ὡς ἐπὶ τροφῇ, καὶ ἐσθίει αὐτόν.

De Cuculo, quomodo in alieno nido pariat: & fœtus ab aliena parente nutritus, tandem agnitus expulsusq. ad suam redeat. Quo anni tempore appareat.

CAP. XXX.

περὶ κόκκυγος. Κ. λ.

Hominis eruditi hæc etiam nosse refert. Cuculus sapiens est. nam quum ei pullos excludendi facultas non sit, tamen machinatio quædam data est, atque solertia ad hanc rem vtendi aliena opera. Etenim quum sibi conscius sit se nequeincubare, neque ex ouis pullos excludere posse, ob frigidam corporis constitutionẽ, nec nidum ad pariendũ cõstruit, necparuulos fœtus alit, sedvbi animaduertit, quã do aues ex nido suo absint, eò profectus, in alieno dom

Ην δὲ ἄρα οἰκεῖα τοῦ πεπαιδευμένου καὶ ταῦτα εἰδέναι· σοφώτατος ὁ κόκκυξ, καὶ πλέκειν ἀπόρους ἐξ ἀπόρων μηχανὰς δεινότατος. ἑαυτοῦ μὲν γὰρ συνεπίσταται ἐπωάζειν οὐ δυναμένου, καὶ ἐκλέπειν, διὰ ψυχρότητα τῆς ἐν τῷ σώματι συγκράσεως, ὥς φασιν. οὐκοῦν ὅταν τίκτῃ, οὔτε αὐτὸς νεοττιὰν ὑποπλέκει, οὔτε τιθηνεῖται τὰ βρέφη. φυλάττει δὲ ἄρα τοὺς τῶν νεοττιῶν δεσπότας ἀπιστῶντας καὶ πλανωμένους, καὶ παρελθὼν εἰς κα-

al. εἰς καταγωγὴν ἐθάδεαν.

παραγώγιον ὀρνέων, ἐντίκτει. οὐ πάντων δὲ ἀνέδην καλιαῖς ἐπιπηδᾷ, οὔτοι γε, ἀλλὰ κορυδοῦ, καὶ φάττης, καὶ χλωρίδος, καὶ πάντως οὗτος συνεπίσταται ὅμοια αὐτῷ ᾠὰ τίκτουσι. καὶ κενὰς μὲν αὐτῶν ἰδὼν, οὐκ ἂν παρέλθοι· ᾠῶν δὲ ἔνδον ὄντων, εἶτα μέντοι τὰ ἑαυτοῦ παρενέμιξεν· ἐὰν δὲ ᾖ πολλὰ τὰ ἐκείνων τὰ μὲν ἐκκυλίσας ἠφάνισε, τὰ δὲ ἑαυτοῦ κατέλιπε διαγνωσθῆναί τε καὶ φωραθῆναι δι' ὁμοιότητα μὴ δυνάμενα. οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ προειρημένοι τὰ μὴ ἐν σφίσι προσήκοντα ἐκγλύφουσιν· ὑποπτεύομενα δὲ ἐκεῖνα, ἑαυτοῖς συνεγνωκότα τὴν νοθείαν, ἐκπέτεταί τε, καὶ παρὰ τὸν γεινάμενον στέλλεται· ἀπὸ γὰρ πτερῶν αὐτοῖς * προελθέντων, γνωρίζεται ἀλλότρια ὄντα, καὶ αἰκίζεται πικρότατα. Καὶ ὁρᾶται δὲ μίαν ὥραν τοῦ ἔτους τὴν

domicilio parit. non tamen in cuiuslibet auis nido, sed Alaudæ & Palumbis, & Chloridis, i Luteolæ, quòd non ignoret, ab iis oua suis persimilia pari solere. Quòd si illarum nidos ouorum inanes & vacuos repererit, non eò diuertit: sed in eos vbi intus oua sint, atq; ad ea ipsa admiscet sua. Si autem illarum oua complura offenderit, ex iis quædam ciecta perdit, ac in eorum locum sua supponit: quæ non ab illarum ouis internosci possunt ob similitudinem. Iam verò aues quas dixi aliena oua excludunt: pulli verò Cuculi cum ætate procedente ad volatum firmi paululum existuat, sibi conscii se esse illegitimos fœtus, ad parentem suum euolant iam succrescentibus pennis alieni deprehenduntur, atque acerrimè verberantur. Optimo anni tempore Cuculi, nempe ab ineunte

forte προεχυθέντων

te vêre ad Caniculæ ortum apparent, pòst rarissimè cernuntur.

Quod Gallinaceum Leo & Basiliscus timeant.

CAP. XXXI.

Leo à Gallinaceo magno timore afficitur. Eodem timore est Basiliscus: quum enim eum videt, tremit animo: quumq; eundem audit canentem, terrore concussus emoritur. Quam rem non ignorantes qui per Africam (in qua serpentes isti prouemiunt) iter faciũt, Gallum itineris comitem sibi adiungunt, qui eos à tam pestilenti malo Basilisci prohibeat.

De Lupis in Creta & Olympo Macedoniæ: de Capris Cephallentiæ, & Ouibus Abydi. Ex venenatis alia morsu, alia ictu venenum relinquere. C. XXXII.

Theophrastũ audio dicentem Cretam Lupis & Serpentibus infestissimam esse. Macedonicum etiam Olym-

ἀείςιω ὁ κόκκυξ, ἥρ@- γδ ὑπαρχημένη καὶ αὐτὸς ἐμφανής ἐςιν εἰς αἰπολάς ἄξεις, εἶτα τῷ τ πολλῶν ὄψεως αἰσχύρισιν.

Περὶ ἀλεκτρυόνο, καὶ λέοντος, καὶ βασιλίσκου. Κ. λα.

Ἀλεκτρυόνα δὲ φοβεῖται ὁ λέων, καὶ βασιλίσκος δὲ τ αὐτὸν ὄρνιν, ὥς φασιν, ὁρῶν δεῖ, καὶ κατιδὼν τρέμει. καὶ ἀκούων ᾄδοντ@ σπᾶταί τε καὶ ἀποθνήσκει. ταῦτα ἄρα καὶ οἱ τὴν Λιβύων ὁδοιποροῦντες, τὴν τ τοιούτων τροφὸν, δέει τοῦ προειρημένου βασιλίσκου, εἶτα μάλιστα συνέμπορον καὶ κοινωνὸν τ ὁδοῦ τ ἀλεκτρυόνα ἐπάγονται, ὃς πρὸς τὸ τηλικοῦτον κακὸν ἀπαλλάζει αὐτούς.

Ζώων διάφοροι ἀντιπάθειαι. Κεφ. λβ.

Η Κρήτη καὶ τοῖς λύκοις, καὶ τοῖς ἑρπετοῖς θηρίοις ἐχθίςη ἐςίν. ἀκούω Θεοφράςου λέγοντ@, καὶ

ἐν τῷ Μακεδονικῷ Ὀλύμπῳ τοῖς λύκοις ἄβατα εἶναι. Αἶγες δὲ ἄρα Κεφαλληνίδες οὐ πίνουσι μηνῶν ἕξ. ὄις δὲ Ἀβυδηνὰς οὐκ ὄψει λευκάς, ὥς φασι, μελαίνας δὲ πάσας. Διαφορότης δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἰδιότης εἴη ἂν καὶ ταύτῃ· τὰ μὲν γάρ ἐστιν αὐτῶν δακετά, καὶ ἐνίησιν ἀπὸ τοῦ ὀδόντος φάρμακον. ἔνια δὲ ἴσα πλήσσοντα, εἶτα μέντοι καὶ ἐκεῖνά τι τοιοῦτον κακὸν ἐνίησιν.

Περὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Λιβύσσης, καὶ βοῶν Ἠπειρωτικῶν, καὶ αἰγῶν Σκυρίων καὶ Αἰγυπτίων. Κεφ. λγ.

Η Λίβυσσα δὲ ἀσπίς, ἐκείνων τῶν πρὸς τὸ φύσημα αὐτῆς ἀντιβλέψαντα, ὅταν προσθῇ τὸν τράχηλον, τυφλοῖ τὴν ὄψιν· ἡ δὲ ἄλλη οὐ τυφλοῖ μὲν, ἀποκτείνει δὲ ῥᾷστα. Λέγονται δὲ βόες Ἠπειρωτικαὶ πλεῖστον ὅσον ἀμέλγεσθαι. καὶ αἶγες αἱ Σκύριαι, γάλα ἀφθονώτατον παρέχειν, ὅσον

pum à Lupis non adiri solere. Capræ Cephalienides sex mensibus non bibunt. Abydenas autem Oues nullas videri albas, sed nigras omnes ferunt. In hoc etiam diuersa & peculiaris quædam animantium vis est: quòd ex venenatis alia morsu & dentibus venenum, alia idem ictu & aculeo immittunt.

De Aspidum veneno: déque vaccis Epiroticis, & Capris Scyrijs, Aegyptijsq; C. XXXIII.

Libycam Aspidem dicunt suâ aspiratione, oculorum visum aduersus se, quum ceruicem porrexerit, respicientibus eripere: aliâs non excæcare quidem, sed tamen celeriter interficere. Vaccas Epiroticas ferunt copiosissimè mulgeri: & Capras Scyrias lac præbere vberrimum omnium.

Ægyptias quintuplicem (aliquando) partum edere, plerasq; geminum. Causam huius rei esse Nilum, cuius aquæ fœcundissimæ sunt. Itaq; pastores, quibus curæ est de augendo pecore, aquam ex Nilo lactis inopibus pecudibus, & maximè infœcundis machina haurire solent.

De cornu Bouis Indici tres amphoras capiente. C. XXXIIII.

al. καὶ ταῖς στερίφαις γὰρ ἐπι.

Ptolæmeo secundo ex India cornu allatum ferunt, quod tres amphoras caperet. Vnde coniicere possumus, bouem illum à quo eiusmodi tantum cornu extitisset, maximum fuisse.

De Perdicum varia voce. Vbi muta sint quædam, vt Ranæ, Cicadæ, Sues. C. XXXV.

Perdicum (*alij caccabant; alij strident*) non eadem vbique vox est, sed varia & multiplex: alia Athenis, alia alibi. Harum variarum vo-

ἐκ ἄλλων αἰγῶν. αἱ δὲ Αἰγύπτιαι, ἐκφέρει πέντε ἀποτίκτει καὶ αἱ πλεῖσται δίδυμα. λέγεται δὲ καὶ τούτου ὁ Νεῖλος εἶναι, ὁ τεκνότατον παρέχων ὕδωρ. ἔνθεν τοι καὶ τῶν νομέων τοὺς ἄγαν φιλοκάλους, καὶ τῆς ποίμνης τῆς σφετέρας ἔχοντας πεφροντισμένως, ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις ἄγειν μηχανῇ ὅσον δυνατόν ἐστιν, † καὶ τοῖς ἐρίφοις ἔτι καὶ μᾶλλον.

Περὶ Ἰνδικοῦ βοὸς κέρατος.
Κεφ. λδ.

Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ φασὶν ἐξ Ἰνδῶν κέρας ἐκομίσθη, καὶ τρεῖς ἀμφορέας ἐχώρησεν· οἷος ἆρα βοῦς ἦν, ὡς ἐκπεφυκέναι οἱ τηλικοῦτον κέρας.

Περὶ περδίκων. Κ. λε.

Περδίκων φθέγμα ἓν οὐδέποτε ἀκούσαις ἁπάντων, ἀλλ' ἔστι διάφορον. καὶ Ἀθήνησί γε οἱ ἐπέκεινα τοῦ Κορυδαλλέων δήμου

ἄλλο

ἄλλό γε ἠχοῦσι. καὶ οἱ ἑπτὰ δὲ ἄλλ. τίνα δέδοται τοῖς φθέγμασι τὰ ὀνόματα, ἐρεῖ Θεόφραστος. ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ, καὶ τῇ ἀντιπέραν Εὐβοίᾳ ὁμόφωνοί τέ εἰσι, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὁμόγλωττοι. Ἄφωνοι δὲ εἰσι τὸ παράπαν ἐν Κυρήνῃ μόνοι βάτραχοι. ἐν Μακεδονίᾳ δὲ ὗς· καὶ τεττίγων τι γένος, ἄφωνοι καὶ οὗτοι.

cum quæ sint nomina, Theophrastus explicat. In Bœotia & Eubœa idem sonant, ac (vt sic dicam) eiusdem sunt linguæ. In Cyrene Ranæ tantùm omnino mutæ sunt: vt in Macedonia Sues, & genus quoddam Cicadarum.

ἐπὶ τὰ δὲ, Athenaus.

Περὶ φαλαγγίου. Κ. λϛ.

Γένος φαλαγγίου φασὶν εἶναι, καλοῦσι δὲ ῥᾶγα τὸ φαλάγγιον, εἴτε ὅτι μέλαν ἐστὶ, καὶ τῷ ὅτι προσέοικε σταφυλῆς ῥαγὶ, καί πως ὁρᾶται καὶ * περιφερές· εἴτε δι᾽ αἰτίαν ἑτέραν, κατεγνῶναι ῥᾷον· τοῦτο ἐκ ἐστι. γίνεται δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ ἔχει πόδας ἀ μακρούς. στόμα δὲ εἴληχεν ἐν μέσῃ τῇ γαστρί. καὶ ἐστιν ἀποκτεῖναι τάχιστον.

De Phalangio Libyco, quod Rhax nominatur. C. XXXVI.

Phalāgii genus esse dicunt, quod Rhax appellatur, siue quòd rhagi (id est acino vuæ) nigro planè similis sit, tum colore tum figura etiam rotunda: siue aliam ob causam mihi ignotam. Nascitur in Libyca, pedibus breuissimis, ore in medio vētre. Morsu autem celerrimè perimit.

* περιφερής.

μακρούς, *s. breuissimos Aetio idquod figura rotunda*

Περὶ τῶν ἐν Σερίφῳ βατράχων. Κεφ. λζ.

De Ranis mutis tum in Seripho, tum in quodam Thessaliæ lacu, & eius rei causa. CAP. XXXVII.

In coenenti

In Seripho Ranæ prorsus mutæ sunt, si verò has aliò importes, acrem & asperrimam vocem edunt. In Piero Thessaliæ lacus est non perennis, sed hyeme tantùm existit, ex aquis in eum confluentibus. In hunc Ranas si quis iniiciat, silent: alibi tamen vocales. Seriphij de suis Ranis gloriantur, hoc videlicet fieri munere quodam Perseo diuinitus dato: qui quum rediret cum capite Medusæ postquam terram lustrasset permultam: quumq; vt par erat fessus prope lacum illum somnum capere voluisset, Ranas strepentes eum interpellasse: itaque Perseum molestia affectum, à patre Ioue deprecatum fuisse, vt Ranas clamare prohiberet. Patrem verò eius precationem exaudisse, ac Ranas il-

Ἐν Σερίφῳ βάτραχοι, τὸ παράπαν οὐκ ἂν αὐτῶν ἀκούσαις φθεγγομένων. εἰ δὲ αὐτοὺς κομίσαις ἀλλαχόθι, διάτορόν τι καὶ τραχύτατον ἠχοῦσιν. ἐν Πιερίᾳ δὲ τῆς Θετταλίας λίμνη ἐστὶν οὐκ ἀέναος, ἀλλὰ χειμῶνος ἐκ τῶν συῤῥεόντων εἰς αὐτὴν ὑδάτων πήγνυται· οὐκοῦν ἐὰν ἐμβάλῃ τις βατράχους εἰς αὐτὴν σιωπῶσιν, ἀλλαχοῦ φθεγγόμενοι. Ὑπὲρ δὲ τῶν Σεριφίων βατράχων κομπάζουσι Σερίφιοι, ἐλθεῖν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Γοργόνα ἄθλου τὸν Περσέα πολλὴν περιελθόντα γῆν, καὶ οἷα εἰκὸς, καμόντα ἀναπαύσασθαι τῆς λίμνης πλησίον, καὶ κατακλινθέντα ὕπνου δεῖσθαι· τοὺς δὲ βατράχους βοᾶν καὶ ἐνοχλεῖν τὸν ἥρωα, καὶ τὸν ὕπνον αὐτῷ διακόπτειν, καὶ λυπεῖν δηλονότι τὸν Περσέα δὲ εὔξασθαι τῷ πατρὶ τοὺς βατράχους κατασιγάσαι· τὸν δὲ ὑπακοῦσαι, καὶ χαριζόμενον τῷ υἱεῖ, τὸ ἐνθάδε

βατρ

βατράχων αἰώνιον σιγὴν καταψηφίσασθαι. λέγει δὲ Θεόφραστος ἐκβαλὼν τὸν μῦθον, καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας περιελὼν, τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων.

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ τῆς ἐν Φενεῷ λίμνης καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. λη.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς χωρίοις καὶ ἔνθα νοτιώτερος ὁ ἀὴρ ὑπάρχει, οἱ ἀλεκτρυόνες οὐκ ᾄδουσι φησὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ Φενεῷ λίμνη ἰχθύων ἄγονός ἐστιν. Ψυχροὶ δὲ ἄρα ὄντες τὴν σύγκρασιν οἱ τέττιγες, εἶτα μήτοι πυρούμενοι τῷ ἡλίῳ ᾄδουσιν, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τοῦ Αἰγοθήλου. Κ. λθ.

Τολμηρότατον ἄρα ζῷον ὁ αἰγοθήλας ἦν. τῶν μὲν γὰρ ὀρνίθων ὑπερφρονεῖ τῶν μικρῶν· ὅπη τι καὶ δὲ ταῖς αἰξὶ κατὰ τὸ καρτερόν· καὶ

lius loci perpetui silentii condemnasse. Theophrastus tamen hanc explodens fabulam, & Seriphiorum vanam gloriationem redarguens, aquæ frigiditatem affert causam esse, cur hæ mutæ sint.

Vbi Galli non canunt, in Pheneo lacum sine piscibus esse. Cicadas calore ad cantum excitari. C. XXXVIII.

In regionibus frigidis, & vbi cæli constitutio nimium humida est, Gallinaceos canere Theophrastus negat. Lacus in Pheneo est qui nullos pisces affert. Cicadas propter frigidam corporis temperiem nõ canere idem ait, quoad sol jam procedente die incaluerit.

De Caprimulgo aut Capras sugente & exedente.

CAP. XXXIX. al. αἰγοθίλα.

Caprimulgus inter animalia maximè audax est. paruas enim aues aspernatur, fortiterq; audet Capras im-

per

petere: atque earum vberibus aduolans, lac sugit, nec pœnas à pastore timet: quamquam pro saturitate Capris sceleratissimum præmium reddit, cæcitatem eis adferens, vberisq; lacteos fontes funditus exiccans.

Quomodo Luscinia pullos ad cantum erudiat: & quòd capta iam grandior, cantu ciboq. abstineat. C. XL.

Initium huius cap. Cas ita restituit.

Multi celebrant filium Aretes, Aristippi sororis, quòd matris discipulus fuerit. Atqui Aristoteles Lusciniæ pullos qui à matre erudiebantur auditos sibi ait. Quòd si capiatur Luscinia jam confirmata ætate, & inclusa asseruetur in cauea, idcirco se & cantu & cibo abstinet, & pro seruitute venatorem silentio vlciscitur. quia omnium vehementissimè auium libertatis

μέντοι τοῖς οὔθασιν αὐτῶν προσπετόμενος. εἶτα ἐκ μυζᾷ ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ τὴν τιμωρίαν τὴν ἐκ τοῦ αἰπόλου οὐ δέδοικε. καίτοι πονηρότατον αὐταῖς μισθὸν ὑπὲρ τῆς πλησμονῆς ἀποδιδούς· τυχλοῖ γὰρ τὸν μισθὸν ὅταν σπάσῃ, καὶ ἀποσβέννυσι τὴν ἐκεῖθεν ἐπιῤῥοήν.

Περὶ τῶν ἀηδόνος νεοττίων.

Κεφ. μ.

Μητροδίδακτον μὲν τὸν τῆς Ἀρούτης υἱὸν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἰδεῖν αὐτὸς τὰ νεόττια τῆς ἀηδόνος ὑπὸ τῆς μητρὸς διδασκόμενα ᾄδειν. ἣν δὲ ἄρα ὀρνίθων ἡ ἀηδὼν ἐλευθερίας ἐράστρια ἰσχυρῶς. καὶ διὰ ταῦτα ἡ ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν ὅταν θηραθῇ, καὶ καθειργμένη ᾖ ἐν τῷ οἰκίσκῳ φυλάττεται, καὶ τροφῶν καὶ ᾠδῆς ἀπέχεται. καὶ ἀμύνεται τὸν ὀρνιθοθήραν ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ. ὁ πρῶν ἄνθρωποι

τεπειρ

ἐκπειρώμενοι, τὰς μὲν ἤδη πρεσβυτέρας καὶ ἁλώσιμους μεθιᾶσι, σπουδάζουσι δὲ θηρᾶν τὰ νεόττια.

Περὶ τῶν ἐν Ινδοῖς ἵππων, καὶ ὄνων κέρα ἐχόντων.

Κεφ. μα.

Ἵππους μονόκερως γῆ Ινδικὴ τίκτειν φασί. καὶ ὄνους μονόκερως, ἡ αὐτὴ τρέφει. καὶ γίνεται καί γε ἐκ τῶν κεράτων τῶνδε ἐκπώματα. καὶ εἴ τις εἰς αὐτὰ ἐμβάλῃ φάρμακον θανατηφόρον, ὁ πιὼν οὐδὲν ἡ ἐπιβουλὴ λυπήσει αὐτόν. ἔοικε γὰρ τὸ κέρας ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ καὶ τὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.

Περὶ πορφυρίωνος ὄρνιθος.

Κεφ. μβ.

Ὁ Πορφυρίων ὡραιότατός τε ἅμα καὶ ἐπωνυμώτατόν ἐστι ζῷον· καὶ χαίρει κονιόμενος· ἤδη δὲ καὶ λοῦται τὸ τῶν περιστερῶν λουτρόν. οὐ πρότερον δὲ ἐ-

retinens est. Cuius rei experientes viri, iam ætate grandes capere omittunt, & pullos cōprehendere student.

De Equis & Asinis Indicis vnicornibus, quorum cornua venenis aduersantur.

CAP. XLI.

Terram Indiam Equos & Asinos vno cornu præditos procreare ferunt. Horum è cornibus pocula conficiuntur: in quæ venenum mortiferum coniectum si quis biberit, nihil graue perpetietur quod cornu vtriusque horum vi veneno aduersa polleat.

De Porphyrionis moribus, & eius in adulteras odio: quodq homines in cibo hâc aue abstineant, siue religione quadam, siue propter raritatem. C. XLII.

Porphyrio animalibus excellit, & formæ pulchritudine, & nominis conuenientia. Idē puluerulentis volationibus gaudet, ac in locis vbi columbarū lauatio esse solet, lauatur, nec prius tamen se vel in pulue-

m rem

rem vel lauationem dat, quàm in ambulationem veniens, certa spatia cōfecerit. Quum pascitur, se testes sui prandij habere dolet: itaque secedit, & latens in occulto comedit. Acerrima riualitate ardet, & mulieres quæ sunt sine viro obseruat, quòd si cum matrefamiliâs stuprum fieri cognouerit, se strangulat. Volans non sublime fertur. Quòd autem ex eo ipso homines magnam lætitiam voluptatemq; capiunt, ideo circa ipsius curam cibariorum prospiciunt, diligenterq; illum alūt. In magnificis splendidisq; ædibus tum prophanis tum sacris Porphyrio ludicra delectatio est, quarum intra claustra sacer & solutus errat. Pauonem vt formosus sit, luxuriose tamen viuentes homines comedunt, cuius pēnæ magnum quidem ornamentum habent, sed reliqui corpo

οὐ πάνδρους habet Athenæus.

αὐτὸν ἐπιδίδωσι ταῖς κονίστραις, καὶ τοῖς λουτροῖς, πρὶν ἂν βαδίσῃ τινὰ ἀριθμὸν βαδίσεως ἀρκοῦντος οἱ. καὶ σιτούμενος δὲ ἐπὶ μάρτυρσιν ἄχθεται· καὶ διὰ ταῦτα ἀναχωρεῖ, καὶ ὑπολανθάνων ἐσθίει. ζηλότυπος δέ ἐστιν ἰσχυρῶς, καὶ τὰς † ἀνάνδρους τῶν γυναικῶν παραφυλάττει. καὶ ἐὰν καταγνῷ μοιχευθεῖσαν τῆς οἰκίας τὴν δέσποιναν, ἀπάγχει ἑαυτόν. οὐ πέτεται δὲ ὑψηλός. χαίρουσι γε μὴν οἱ ἄνθρωποι αὐτῷ, καὶ τρέφουσι περιεσκεμμένως καὶ προμηθῶς αὐτόν. καὶ ἔοικεν εἰς σοβαρᾶς οἰκίας καὶ μέγα πλουσίας ἄθυρμα εἶναι. ἢ ὑποδέχεται νεὼς αὐτὸν, καὶ ἄφετος ἀλᾶται, καὶ ἱερὸς περίεισιν εἴσω περιβόλου. Τὸν ταὼν μὲν οὖν ὡραῖον ὄντα, καὶ καταθύουσι καὶ σιτοῦνται οἱ ἄσωτοι. τοῦ γὰρ ὄρνιθος τὰ πτερὰ κόσμος ἐστι, τὸ δὲ σῶμα λοιπὸν πάντων. Πο-

φυρ.

φ εἰωνα δὲ ἐκ εἴδα κα-
ταδύοντα τὰ ἐδέσμα ἐπὶ δεῖ-
πνον· οὐ Καλλίαν, οὐ Κτή-
σιππον τοὺς Ἀθηναίους·
οὐκ Ἀπίκιον, οὐχ Ὁρτή-
σιον τοὺς Ῥωμαίους. εἶπον δὲ
ὀλίγους ἐκ πολλῶν ἀσώτους
καὶ ἀκορεστάτους τῇ τε
ἄλλῃ, καὶ μάργους καὶ περὶ
τὴν γαστέρα.

Περὶ κόρακος γέροντος.

Κεφ. μγ.

Ὁ Κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττοὺς, ἑαυτὸν αὐτοῖς προτείνει βορὰν. οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν ἀρχὴν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· Κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν.

Περὶ τῶν φαττῶν σωφροσύνης. Κ. μδ.

Σωφρονέστεραι ὀρνίθων αἱ φάτται ᾄδονται. ὁ γοῦν ἄρρην καὶ ὁ θῆλυς συνδυασθέντες καὶ οἱονεὶ συμ-

ris nulla dignitas. Porphyrionē verò cibi gratia in cœnis appoſuiſſe hominē ſcio neminem: non Calliã non Cteſippum viros Athenienſes: nec Apicium, neq; Hortenſium Romanos: quos è multis cùm vario luxui tum gulæ imprimis deditos & lurcones, paucos mihi cōmemoraſſe ſat fuerit. lego Ἀπίκιον.

De Coruo parentem ſenio confectum vorantibus. C. XLIII.

Coruus iam ætate affecta, quum non pullos alere poteſt, ſeipſū eis cibum præſtat. hi autem comedunt patrem vnde prouerbium eſſe natum ferunt, Mali corui malum ouum.

Palumbes caſtißimas eſſe & adulterij pœnam morte luere vtrumque ſexum: In Turturum verò & Columbarum albarum genere, marem tantùm, fœminas ignoſci. C. XLIIII.

Ex auibus caſtiſſimi ab omni ſtupro palumbes celebrantur. vt enim mas & fœmina tanquam nuptiis alligati ſunt,

mutua consensione adeò ad stabile & certum connubium per summam castimoniam adhærescunt, vt neuter alienum cubile attingat. si autem impudico amore capti ad alienam Venerem libidinis oculos adiecerint, eos reliqui circumsedentes marem quidem mares discerpunt, fœminas verò fœminæ disperdunt. Huiusce etiam modi lex castitatis ad Turtures pertinet, sanctaq; & syncera permanet: tum etiam ad Columbas albas manat, præterquã quòd non vtramque occidunt. nam marem duntaxat perimũt: fœminam verò, illius misericordia permoti, impunitam atq; inultam in viduitate reliquam ætatem ducere permittunt.

πνεύσαντες εἰς γάμον, ἀλλήλων ἔχονται καὶ σωφρονοῦσι, καὶ οὐκ αἱ ὀθνεί ου λέχους οὐδέτερος ἅψεται τῶν ὀρνίθων τῶνδε. ἐὰν δὲ ἐποφθαλμιάσωσιν ἑτέροις, περιέρχονται αὐτοὺς οἱ λοιποί. καὶ τὸν μὲν ἄρρενα οἱ ὁμογενεῖς διασπῶσιν, αἱ θήλειαι δὲ τὸν θῆλυν. Οὗτος ἄρα ὁ τῆς σωφροσύνης νόμος καὶ ἐς τὰς τρυγόνας ἀφικνεῖται, καὶ ἄτρεπτος μένει· καὶ ἐς τὰς περιστερὰς τὰς λευκὰς, πλὴν τοῦ θανατοῦσθαι ἑκάτερον τὸν ὄρνιν. ἐπεὶ τὸν μὲν ἄρρενα ἀναιροῦσι τὸν δὲ θῆλυν ᾤκτειαν, καὶ εἴασαν ἀπαθῆ, καὶ περιεῖσι χῆρος.

περὶ πῆς τῶν περιστερῶν ἀδῖνος. Κεφ. με.

Ἀριστοτέλης τῶν περιστερῶν καὶ τοὺς ἄρρενας ταῖς

Quomodo Columbus coniugè suam circa partum, incubitum, fœtúmque iam excusum, iuuet atque promoueat. Quod Columbæ Haliaetos & Circos horreant: & quomodo Accipitrum impetus declinent. C. XLV.

Aristoteles inquit fœminæ parturienti marem

θηλείαις ταῖς τικτούσαις συνωδίνειν λέγει· καὶ ἀλωμένας τῆς καλιᾶς ἔξω, συνωθεῖν τε καὶ συνελαύνειν· καὶ ὅταν τέκωσιν, ἐπωάζειν ἐκβιάζεσθαι· θάλπειν γὰρ καὶ τοὺς ἄρρενας τὰ νεόττια, καὶ συνδιατρέφειν ταῖς θηλείαις ὁ αὐτός φησι. καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κακοσίτους εἶναι τοὺς νεοττοὺς, πρώτην τροφὴν ἐνδιδόναι τοῖς βρέφεσι τοὺς γεναμένους ἁλμυρίδα γῆν. ἡσπροῦν γευσάμενα, εἶσα μέν τοι καὶ τῶν λοιπῶν ἑτοίμως σιτεῖσθαι τὸ ἐντεῦθεν αὐτά. δοκεῖ δέ πως ταῖς περιστεραῖς τὸ ἐντεῦθεν πρὸς μὲν ἄλλους ὄρνιθας τοὺς ἁρπακτικοὺς ἔνσπονδα εἶναι· τοὺς μέν τοι ἁλιαέτους καὶ τοὺς κίρκους ὡς πεφρίκασί φησι. Πρὸς δὲ τοὺς ἱέρακας οἷα παλαμῶνται, ἀκούσαι

rem adesse, & cultu omniq; officio fungi: sæpe etiam fœminam errantem & vagantem compellere ad nidum: & quum pepererint oua, eas cogere vt incubent: eundemq; pariter cum fœmina pullos fouere, pariterq; alere, & primum nutrimentum, ne à cibis abhorreant, parentes exclusis iam pullis, terram salsuginosam, in os indere: quam vt gustauerint, indè facillimè reliquis cibis vesci queãt. Cum rapacibus cæteris auibus fœdere deuinciuntur, pacemq; gerunt: Aquilas marinas & Circos horrrent, inquit. Contrà Accipitres quo astu vtantur audire operæ pretium fuerit. Quum eas Accipiter, qui natura sua in sublime ferri potest, persequitur, eæ deorsum versus elabuntur:

ἄξιον. ὅταν μὲν αὐτὰς διώκῃ ὁ μετάρσιός τε καὶ εἰς ὕψος πεφυκὼς πέτεσθαι, αἵδε ὑπολισθαίνουσι τὴν πτῆσιν, καὶ κατωτέρω ἑαυτὰς καθέλκουσι, καὶ τὸ

quum ille in inferiori sede aëris volat, illæ contra sublime feruntur & supra Accipitrem in sublime impetum facere non valentem, volantes, bene sperare incipiunt, fiduciaq; implentur.

De Elephanto albo Indico, qui nutricisū suum mirificè amauit, pròq; eo pugnauit. C. XLVI.

Quum Indus quispiam elephanti album pullum offendisset, atque hunc etiam nunc tenerum aluisset, & paulatim mansuefecisset, eoq; deinde veheretur, & belluam amaret, & vicissim redamaretur ipse, ac simul suā elephantus educationem, cum maximis amicitiæ officiis, huic Indo compensaret: Indorum rex id intelligens, muneri poposcit sibi elephantum mitti. Is, vt vehementi riualitate flagrans, amatoriè dolebat, si hunc alius quàm ipse esset habiturus, itaque negans se

ατερὸν δὲ τέρων δὲ πέζειν· ὅταν δὲ ὁ κατωτέρω λαχὼν ἐκ τῆς φύσεως τὴν πτῆσιν, αἳ δὲ αἴρονταί τε καὶ μετεωροποροῦσι, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν πετόμεναι θαρροῦσιν ἀνωτέρω ἀΐξαι μὴ δυναμένου.

δυναμένων.

Περὶ πωλευτοῦ παρ' Ἰνδοῖς λευκοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. μϛ.

Ἐλέφαντος πώλῳ περιτυχὼν λευκῷ πωλευτὴς ἐλεφάντων Ἰνδός, καὶ παραλαβὼν ἔτι νεαρὸν καὶ κομιδῇ μικρὸν ἀπέφηνε χειροήθη. καὶ ἐποχεῖτο αὐτῷ, καὶ ἤρα τοῦ κτήματος, καὶ ἀντηρᾶτο ἀνθ' ὧν ἔθρεψε τὴν ἀμοιβὴν κομιζόμενος ἐκεῖνος. ὁ τοίνυν βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν πυθόμενος, ᾔτει λαβεῖν τὸν ἐλέφαντα. ὁ δὲ ὡς ἐρώμενος ζηλοτυπῶν, καὶ μέντοι περιαλγῶν εἰ ἔμελλε δεσπόσειν αὐτοῦ ἄλλος, οὐκ ἔφατο δώσειν· καὶ ᾤχετο ἀπιὼν εἰς τὴν

τὴν ἔρημον ἀνεχώρησε· τοῦ ἐλέφαντος ἀγανακτεῖ ὁ βασιλεὺς, καὶ πέμπει κατ' αὐτοὺς τοὺς ἀφαιρησομένους, καὶ ἅμα τὸν Ἰνδὸν ἐπὶ τὴν δίκην ἄξοντας. ἐπεὶ δὲ ἧκον, ἐπειρῶντο τὴν πεῖραν προσφέρειν. ἐνταῦθα καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔβαλλεν αὐτοὺς ἄνωθεν, καὶ τὸ θηρίον ὡς ἀδικούμενον συνημύνατο, καὶ τὰ πρῶτα ἦν τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ βληθεὶς ὁ Ἰνδὸς κατωλίσθε, περιβαίνει μὲν τὸν τροφέα ὁ ἐλέφας, κατὰ τοὺς ὑπερασπίζοντας ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ τῶν ἐπιόντων πολλοὺς ἀπέκτεινε· τοὺς δὲ ἄλλους ἐτρέψατο. περιβαλὼν δὲ τὸν τροφέα τὴν προβοσκίδα, αἴρει τὸ αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰ αὔλια κομίζει, καὶ παρέμενεν ὡς φίλῳ φίλος πιστὸς, καὶ τὴν εὔνοιαν ἐδείκνυτο. Ὦ ἄνθρωποι πονηροὶ, καὶ πε-

daturum, vnà cum Elephanto in desertissimam regionem perfugit. Rex autem id ægrè ferens, ad eum insequendum misit, qui Indo auferrent; simul & illum comprehensum ad pœnam reducerent. β.κν. Quum igitur eò venissent vbi erant transfugæ, comprehendereq; aggressi fuissent: ex superiori loco lapidibus eos homo appetebat: pariterq; elephantus, vt iniuria insigni accepta illorum impetum repellebat. Vbi autem Indus lapidatione factâ percussus, præceps deiectus fuisset, elephantus hominum more acerrimè se tuentium, pro suo nutricio, quem corpore tegebat, cùm propugnauit, tum verò ex inuadentibus partim occidit, partim in fugam impulit: tum altorem suum promuscide circumplexus, ad stabula inuexit, ac tanquam amicus permansit fidelis amico, beneuolentiã ostendens, quâ admirabili suum educatorẽ prosequebatur. O sceleratos

homines, qui mensas, culinas & sartaginum stridores sequuntur, & prandia quærunt: in periculis autem amicitiæ iure temerè violato pollutoq; amicos deserunt.

De Camelorum castitate aduersus matrem.

CAP. XLVII.

Tragœdi & fabulatores alii miror quid sibi voluerint, dum matres adeò filiis ignotas nugantur, vt de Laii filio: & Telepho, qui simul recumbens, tametsi cum matre complexu venereo non iunctus fuerit, incestum tamen stuprum cum ipsa confecisset, nisi eos pius diuino ductu draco diremisset. Atqui animalibus rationis expertibus eiusmodi concubitus ex corporis contactu natura cognoscendos dedit, neque ad eos coitus percipiendos notionibus vllis egent, nequeal-

εἰ τράπεζαι μὲν καὶ ταγηνῶν ψόφον ἀεὶ, ἐπ' ἄριστά τε χορεύοντες. ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις προδόντες, καὶ μάτην καὶ εἰς οὐδὲν τὸ τῆς φιλίας ὄνομα χραίνοντες.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων εἰς μητέρας εὐσεβείας. Κ. μζ.

Δοκεῖ μοι τοὺς τραγῳδοὺς πρὸς τοῦ πατρῴου Διὸς, καὶ πρός γε ἐκείνων τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι, τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου καταχέουσι, καὶ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχῆ σύνοδον, καὶ μὴ πειραθέντος μὲν τῆς ὁμιλίας, συγκατακλιθέντος δὲ τῇ γαμβρῇ. καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτὰ, εἰ μὴ πολλάκις θεία πομπῇ διεῖρξεν ὁ δράκων· εἴ γε ἡ φύσις τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὴν τοιαύτην μίξιν, καὶ ἐκ τοῦ χρωτὸς προσψαυμένοις δίδωσι †καταπεῖσθαι, καὶ οὐ δεῖται γνωρισμάτων, οὐδὲ τῶν

al. καταονῆσαι.

ἐκ δ

ἐκθέντος εἰς τὸν Κιθαιρῶνα ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ Σοφοκλέους. Οὐκ ἂν γοῦν ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλήσειε κάμηλος. ὁ γάρ τοι νομεὺς τῆς ἀγέλης κατακαλύψας τὴν θήλειαν, ὡς εἶχέ τε οὐ, καὶ ἀποκρύψας πάντα πλὴν τῶν ἄρθρων, τὸν παῖδα ἐπάγει τῇ μητρί· καὶ ἐκεῖνος λάθριος ὑπὸ ὁρμῆς τῆς περὶ μῖξιν, ἔδρασε τὸ ἔργον, καὶ συνῆκε. καὶ τὸν μὲν αἴτιον τῆς ὁμιλίας εἰ τῆς ἐκθέσμου δάκνων καὶ πατῶν καὶ τοῖς γόνασι παίων, ἀπέκτεινεν ἀλγεινότατα· ἑαυτὸν δὲ κατεκρήμνισεν. Ἀμαθῶς δὲ καὶ κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώσας τὴν ὄψιν, καὶ τὴν τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνούς, ἐξὸν ἀπαλλάχθαι, καὶ μὴ τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει κατα-

terius aduentu, vt Oedipus illius à quo in Cithæronem expositus fuisset. Etenim Camelus cum matre nunquàm concumbit: Cuius rei exemplo est pastor quispiam is quum fœminam quoad eius fieri poterat, exceptis genitalibus, obtexisset, deindeq; filium matri sic opertæ admisisset: hic ex latebris coitus appetitione falsus matrem imprudens superuenit suam. quod vbi intellexisset, Camelarium scelerati coitus admissarium & mordicus premens, & ad terram abiectum genibus affligens, cum summis doloribus interfecit, atque seipsum præcipitem agens, voluntariam mortem sibi consciuit. Oedipus sanè in hoc etiam imperitè fecit, qui quum inferenda sibi manu & consciscenda morte calamitatẽ omnem effugere ac relinquere posset, oculos tantùm excæcare suos voluerit, & suæ familiæ generiq; dira imprecari omnia, tãquã ex-

In Seripho Ranæ prorſus mutæ ſunt, ſi verò has aliò inportes, acrem & aſperrimam vocem edunt. In Piero Theſſaliæ lacus eſt non perennis, ſed hyeme tantùm exiſtit, ex aquis in eum confluentibus. In hunc Ranas ſi quis iniiciat, ſilent: alibi tamen vocales. Seriphij de ſuis Ranis gloriantur, hoc videlicet fieri munere quodam Perſeo diuinitus dato: qui quum rediret cum capite Meduſæ poſtquam terram luſtraſſet permultam: quumq; vt par erat feſſus prope lacum illum ſomnum capere voluiſſet, Ranas ſtrepentes eum interpellaſſe: itaque Perſeum moleſtia affectum, à patre Ioue deprecatum fuiſſe, vt Ranas clamare prohiberet: Patrem verò eius precationem exaudiſſe, ac Ranas il-

Ἐν Σερίφῳ βάτραχοι, τὸ παράπαν οὐκ ἂν αὐτῶν ἀκούσαις φθεγγομένων. εἰ δὲ αὐτοὺς κομίσαις ἀλλαχόθι διάτορόν τι καὶ τραχύτατον ἠχοῦσιν. ἐν Πιερίῳ δὲ τῆς Θετταλίας λίμνη ἐστὶν οὐκ ἀέναος, ἀλλὰ χειμῶνος ἐκ τῶν συῤῥεόντων εἰς αὐτὴν ὑδάτων πίμπλαται· ἐκεῖ οὖν ἐὰν ἐμβάλῃ τις βατράχους εἰς αὐτὴν σιωπῶσιν, ἀλλαχοῦ φθεγγόμενοι. Ὑπὲρ δὲ τῶν Σεριφίων βατράχων κομπάζουσι Σερίφιοι, ἐλθεῖν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Γοργόνα ἄθλου τὸν Περσέα πολλὴν περιελθόντα γῆν, καὶ οἷα εἰκὸς, κάμνοντα ἀναπαύσασθαι τῆς λίμνης πλησίον, καὶ κατακλιθῆναι ὕπνου δεόμενον· τοὺς δὲ βατράχους βοᾶν καὶ ἐνοχλεῖν τὸν ἥρωα, καὶ τὸν ὕπνον αὐτῷ διακόπτειν, καὶ λυπεῖν δηλονότι τὸν Περσέα· τὸν δὲ εὔξασθαι τῷ πατρὶ τοὺς βατράχους κατασιγάσαι· τὸν δὲ ὑπακοῦσαι, καὶ χαριζόμενον τῷ υἱεῖ, τοὺς ἐκεῖθε

βατρ

βάτραχον αἰώνιον σιγὴν κατεψηφίσαντο. λέγει δὲ Θεόφραστος ἐκβαλὼν τὸν μῦθον, καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας παραλύων, τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων.

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ τῆς ἐν Φενεῷ λίμνης καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. λη.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς χωρίοις καὶ ἔνθα νοτερὸς ὁ ἀὴρ ἢ παχὺς, οἱ ἀλεκτρυόνες οὐκ ᾄδουσι φησὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ Φενεῷ λίμνη ἰχθύων ἄγονός ἐστιν. Ψυχροὶ δὲ ἄρα ὄντες τὴν σύγκρασιν οἱ τέττιγες, εἶτα μὴ τοι πυρωμένοι τοῦ ἡλίου ᾄδουσιν, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τοῦ Αἰγοθήλου. Κ. λθ.

Τολμηρότατον ἄρα ζῶον ὁ αἰγοθήλας ἰών. τῶν μὲν γὰρ ὀρνίθων ὑπερφρονεῖ τῶν μικρῶν· ὅπου ποτὲ δὲ ταῖς αἰξὶ κατὰ τὸ καρτερόν· καὶ

lius loci perpetui silentii condemnasse. Theophrastus tamen hanc explodens fabulam, & Seriphiorum vanam gloriationem redarguens, aquæ frigiditatem affert causam esse, cur hæ mutæ sint.

Vbi Galli non cantent, in Pheneo lacum sine piscibus esse. Cicadas calore ad cantum excitari. C. XXXVIII.

In regionibus frigidis, & vbi cæli constitutio nimium humida est, Gallinaceos canere Theophrastus negat. Lacus in Pheneo est qui nullos pisces affert. Cicadas propter frigidam corporis temperiem nō canere idem ait, quoad sol jam precedente die incaluerit.

De Caprimulgo aut Capras sugente & exca(ca)*nte.*

CAP. XXXIX.

Caprimulgus inter animalia maximè audax est. paruas enim aues aspernatur, fortiterq; audet Capras imper

al. αἰγιθίλα.

per

petere : atque earum vberibus aduolans , lac sugit , nec pœnas à pastore timet: quamquam pro saturitate Capris sceleratissimum præmium reddit, cæcitatem eis adferens, vberisq; lacteos fontes funditus exiccans.

Quomodo Luscinia pullos ad cantum erudiat: & quòd capta iam grandior, cantu ciboq. abstineat. C. XL.

Multi celebrant filium Aretes, Aristippi sororis, quòd matris discipulus fuerit. Atqui Aristoteles Lusciniæ pullos qui à matre erudiebantur auditos sibi ait. Quòd si capiatur Luscinia jam confirmata ætate, & inclusa asseruetur in cauea, idcirco se & cantu & cibo abstinet, & pro seruitute venatorem silentio vlciscitur. quia omnium vehementissimè auium libertatis

Initium huius cap. Cas ita restituit.

μὴν τοι ταῖς ἐθάσιν αὐτῶν προσπετόμενος. εἶτα ἐκμυζᾷ ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ τὴν τιμωρίαν τὴν ἐκ τοῦ αἰπόλου οὐ δέδοικε. καί τοι πονηρότατον αὐταῖς μισθὸν ὑπὲρ τῆς πλησμονῆς ἀποδίδωσι· τυφλοῖ γάρ τοι μετ' ὀλίγον ἐκείνας, καὶ ἀποσβέννυσι τὴν ἐκεῖθεν ἐπιρροήν.

Περὶ τῶν ἀηδόνος νεοττίων.

Κεφ. μ.

Μητροδίδακτον μὲν τὸν τῆς Αρήτης υἱὸν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Αριστίππου ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. λέγει δὲ Αριστοτέλης ἰδεῖν αὐτὸς τὰ νεόττια τῆς ἀηδόνος ὑπὸ τῆς μητρὸς διδασκόμενα ᾄδειν. ἣν δὲ ἄρα ὀρνίθων ἡ ἀηδὼν ἐλευθερίας ἐραστρια ἰσχυρῶς. καὶ διὰ ταῦτα ἡ ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν ὅταν θηραθῇ, καὶ καθειργμένη ἐν τῷ οἰκίσκῳ φυλάττηται, καὶ τροφῆς καὶ ᾠδῆς ἀπέχεται. καὶ ἀμύνεται τὸν ὀρνιθοθήραν ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ. ὁ ἀφυὴς ἄνθρωπος

παρειρ

πεπειραμένοι, τοὺς μὲν ἤδη πρεσβυτέρας καὶ ἀλώσεις μεθιᾶσι, σπουδάζουσι δὲ θηρᾶν τὰ νεόττια.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἵππων, καὶ ὄνων κέρα ἐχόντων.

Κεφ. μα.

Ἵππους μονόκερως γῆ Ἰνδικὴ τίκτει φασί. καὶ ὄνους μονόκερως, ἡ αὐτὴ τρέφει. καὶ γίνεται καί γε ἐκ τῶν κεράτων τούτων ἐκπώματα. καὶ εἴ τις εἰς αὐτὰ ἐμβάλλῃ φάρμακον θανατηφόρον, ὁ πιὼν οὐδὲν ἡ ἐπιβουλὴ λυπήσει αὐτόν. ἔοικε γὰρ τὸ κέρας ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ καὶ τὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.

Περὶ πορφυρίωνος ὄρνιθος.

Κεφ. μβ.

Ὁ Πορφυρίων ὡραιότατός τε ἅμα καὶ ὀρθωνυμώτατον ἐστι ζῷον· καὶ χαίρει κονιορτῷ· ἤδη δὲ καὶ λοῦται τὸ τῶν περιστερῶν λουτρόν. οὐ πρότερον δὲ ἐ-

retinens est. Cuius rei experientes viri, iam ætate grandes capere omittunt, & pullos cõprehendere student.

De Equis & Asinis Indicis vnicornibus, quorum cornua venenis aduersantur.

CAP. XLI.

Terram Indiam Equos & Asinos vno cornu præditos procreare ferunt. Horum è cornibus pocula conficiuntur: in quæ venenum mortiferum coniectum si quis biberit, nihil graue perpetietur quod cornu vtriusque horum vi veneno aduersa polleat.

De Porphyrionis moribus, & eius in adulteras odio: quodq homines in cibo hac aue abstineant, siue religione quadam, siue propter raritatem. C. XLII.

Porphyrio animalibus excellit, & formæ pulchritudine, & nominis conuenientia. Idē puluerulentis volationibus gaudet, ac in locis vbi columbarū lauatio esse solet, lauatur, nec priùs tamen se vel in puluerem

m rem

ærem vel lauationem dat, quàm in ambulationem veniens, certa spatia cōfecerit. Quum pascitur, se testes sui prandij habere dolet: itaque secedit, & latens in occulto comedit. Acerrima riualitate ardet, & mulieres quæ sunt sine viro obseruat, quòd si cum matrefamiliâs stuprum fieri cognouerit, se strangulat. Volans non sublime fertur. Quòd autem ex eo ipso homines magnam lætitiam voluptatemq; capiunt, ideo circa ipsius curam cibariorum prospiciunt, diligenterq; illum alūt. In magnificis splendidisq; ædibus tum prophanis tum sacris Porphyrio ludicra delectatio est, quarum intra claustra sacer & solutus errat. Pauonem vt formosus sit, luxuriose tamen viuentes homines comedunt, cuius pēnæ magnum quidem ornamentum habent, sed reliqui corpo

αὐτὸν ἐπιδίδωσι πρὸς γυμνάσιον, καὶ τοῖς λουτροῖς πρὶν ἢ βαδίσῃ τινὰ ἀριθμὸν βαδίσεως ἀρκοῦντα οἱ. καὶ σιτούμενος δὲ ἐπιμαρτύρων ἄχθεται· καὶ διὰ ταῦτα ἀναχωρεῖ, καὶ ὑπολαθὼν ἐσθίει. ζηλότυπος δέ ἐστιν ἰσχυρῶς, καὶ τὰς † ἀνάνδρους τῶν γυναικῶν παραφυλάττει. καὶ ἐὰν καταγνῷ μοιχευθεῖσαν τῆς οἰκίας τὴν δέσποιναν, ἀπάγχει ἑαυτόν. οὐ πέτεται δὲ ὑψηλός. χαίρουσι γε μὴν οἱ ἄνθρωποι αὐτῷ, καὶ τρέφουσι περιεσκεμμένως καὶ περιμαθῶς αὐτόν. καὶ ἔοικεν εἰς σοβαρὰς οἰκίας καὶ μέγα πλουσίας ἄθυρμα εἶναι. ἢ ὑποδέχεται νεὼς αὐτὸν, καὶ ἄφετος ἀλᾶται, καὶ ἱερὸς περίεισιν εἴσω περιβόλου. Τὸν ταὼν μὲν οὖν ὡραῖον ὄντα καὶ καταθύουσι καὶ σιτοῦνται οἱ ἄσωτοι· τοῦ γὰρ ὄρνιθος τὰ πτερὰ κόσμος ἐστὶ, τὸ δὲ σῶμα οὐ πάνυ. Πορ-

οὐ πάνδρους habet Athenæus.

φυρ.

φορίωνα δὲ οὐκ οἶδα καταθύσαντα οὐδένα ἐπὶ δεῖπνῳ· οὐ Καλλίαν, οὐ Κτήσιππον τοὺς Ἀθηναίους· οὐκ + Ἄκολον, οὐχ Ὀρτήσιον τοὺς Ῥωμαίους. εἶπον δὲ ὀλίγους ἐκ πολλῶν ἀσώτους καὶ ἀκορεστάτους τῇ τε ἄλλῃ, καὶ μέντοι καὶ περὶ τὴν γαστέρα.

Περὶ κόρακος γέροντος.

Κεφ. μγ.

Ὁ Κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττοὺς, ἑαυτὸν αὐτοῖς προτείνει τροφήν. οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν γένεσιν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· Κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν.

περὶ τῆς τῶν φαττῶν σωφροσύνης. Κ. μδ.

Σωφρονέσταται ὀρνίθων αἱ φάτται ἄδονται. ὁ γοῦν ἄρρην καὶ ὁ θῆλυς συνδυασθέντες καὶ οἱονεὶ συμ-

ris nulla dignitas. Porphyrionē verò cibi gratia in cœnis apposuisse hominē scio neminem: non Calliā non Ctesippum viros Athenienses: nec Apicium, neq; Hortensium Romanos: quos è multis cùm vario luxui tum gulæ in primis deditos & lurcones, paucos mihi cōmemorasse sat fuerit. *lego Ἀπίκιον.*

De Coruis parentem senio confectum vorantibus. C. XLIII.

Coruus iam ætate affecta, quum non pullos alere potest, seipsū eis cibum præstat. hi autem comedunt patrem vnde prouerbium esse natum ferunt, Mali corui malum ouum.

Palumbes castissimas esse & adulterij pœnam morte luere vtrumque sexum: In Turturum verò & Columbarum albarum genere, marem tantùm, fœmina ignosci. C. XLIIII.

Ex auibus castissimi ab omni stupro palumbes celebrantur. vt enim mas & fœmina tanquam nuptiis alligati sunt,

mutua consensione adeò ad stabile & certum connubium per summam castimoniam adhærescunt, vt neuter alienum cubile attingat. si autem impudico amore capti ad alienam Venerem libidinis oculos adiecerint, eos reliqui circumsedentes marem quidem mares discerpunt, fœminas verò fœminæ disperdunt. Huiusce etiam modi lex castitatis ad Turtures pertinet, sanctaq; & syncera permanet: tum etiam ad Columbas albas manat, præterquã quòd non vtramque occidunt. nam marem duntaxat perimũt: fœminam verò, illius misericordia permoti, impunitam atq; inultam in viduitate reliquam ætatem ducere permittunt.

πηδύσαντες εἰς γάμον, ἀλλήλων ἔχονται καὶ σωφρονοῦσι, καὶ οὐκ αἱ ὀθνείου λέχους οὐδέτερος ἅψεται τῶν ὀρνίθων τῶνδε. ἐὰν δὲ ἐπὸ φθαλμιάσωσιν ἑτέροις, περιέρχονται αὐτοὺς οἱ λοιποί. καὶ τὸν μὲν ἄρρενα οἱ ὁμογενεῖς διασπῶσιν, αἱ θήλειαι δὲ τὸν θῆλυν. Οὗτος ἄρα ὁ τῆς σωφροσύνης νόμος καὶ ἐς τὰς τρυγόνας ἀφικνεῖται, καὶ ἄτρεπτος μένει· καὶ ἐς τὰς περιστερὰς τὰς λευκὰς, πλὴν τοῦ θανατοῦσθαι ἑκάτερον τὸν ὄρνιν. ἐπεὶ τὸν μὲν ἄρρενα ἀναιροῦσι τὸν δὲ θῆλυν ᾤκτειαν, καὶ εἴασαν ἀπαθῆ, καὶ περιεῖσι χῆρος.

περὶ πῆς τῶν περιστερῶν ἀδῖνος. Κεφ. με.

Ἀριστοτέλης τῶν περιστερῶν καὶ τοὺς ἄρρενας ταῖς

Quomodo Columbus coniugẽ suam circa partum, incubitum, fœtúmque iam excusum, iuuet atque promoueat. Quod Columba Haliaetos & Circos horreant: & quomodo Accipitrum impetus declinent. C. XLV.

Aristoteles inquit fœminæ parturienti marem

θηλείαις ταῖς πικτούσαις συνωδίνειν λέγει· καὶ ἀλωμένας τὰς καλιᾶς ἔξω, συνωθεῖν τε καὶ συνελαύνειν· ἢ ὅταν τέκωσιν, ἐπωάζειν ἐκβιάζεσθαι· θάλπειν γὰρ καὶ τοὺς ἄῤῥενας τὰ νεόττια, καὶ συνδιατρέφειν ταῖς θηλείαις ὁ αὐτός φησι. καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κακοσίτους εἶναι τοὺς νεοττοὺς, πρώτην τροφὴν ἐνδιδόναι τοῖς βρέφεσι τοὺς γειναμένους ἁλμυρίδα γῆν. ἧς ἀποῤῥυεῖν γευσάμενα, εἶτα μέν τοι καὶ τῶν λοιπῶν ἑτοίμως σιτεῖσθαι τὸ ἐντεῦθεν αὐτά. δοκεῖ δέ πως ταῖς περιστεραῖς τὸ ἐντεῦθεν πρὸς μὲν ἄλλους ὄρνιθας τοὺς ἁρπακτικοὺς ἔνσπονδα εἶναι· τοὺς μέν τοι ἁλιαιέτους καὶ τοὺς κίρκους ὡς πεφρίκασί φησι. Πρὸς δὲ τοὺς ἱέρακας οἷα πολεμίων), ἀκοῦσαι ἄξιον. ὅταν μὲν αὐτὰς διώκῃ ὁ μετάρσιός τε καὶ εἰς ὕψος πεφυκὼς πέτεσθαι, αἱ δὲ ὑπολισθαίνουσι τὴν ἐπίθεσιν, καὶ κατωτέρω ἑαυτὰς καθέλκουσι, καὶ τὸ

rem adesse, & cultu omniq; officio fungi: sæpe etiam fœminam errantem & vagantem compellere ad nidum: & quum pepererint oua, eas cogere vt incubent: eundemq; pariter cum fœmina pullos fouere, pariterq; alere, & primum nutrimentum, ne à cibis abhorreant, parentes exclusis iam pullis, terram salsuginosam, in os indere: quam vt gustauerint, indè facillimè reliquis cibis vesci queāt. Cum rapacibus cæteris auibus fœdere deuinciuntur, pacemq; gerunt: Aquilas marinas & Circos horrrent, inquit. Contrà Accipitres quo astu vtantur audire operæ pretium fuerit. Quum eas Accipiter, qui natura sua in sublime ferri potest, persequitur, eæ deorsum versus elabuntur:

homines, qui mensas, culinas & sartaginum stridores sequuntur, & prandia quærunt: in periculis autem amicitiæ iure temerè violato pollutoq; amicos deserunt.

De Camelorum castitate aduersus matrem.

CAP. XLVII.

Tragœdi & fabulatores alii miror quid sibi voluerint, dum matres adeò filiis ignotas nugantur, vt de Laii filio: & Telepho, qui simul recumbens, tametsi cum matre complexu venereo non iunctus fuerit, incestum tamen stuprum cum ipsa confecisset, nisi eos pius diuino ductu draco diremisset. Atqui animalibus rationis expertibus eiusmodi concubitus ex corporis contactu natura cognoscendos dedit, neque ad eos coitus percipiendos notionibus vllis egent, neque al-

εἰ τράπεζαι μὲν καὶ ταγήνων ψόφον ἀεί, ἐπ᾽ ἄριστά τε χορεύοντες. ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις προδιδόντες, καὶ μάτην καὶ εἰς οὐδὲν τὸ τῆς φιλίας ὄνομα χραίνοντες.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων εἰς μητέρας εὐσεβείας. Κ. μζ.

Δότε μοι τοὺς τραγῳδοὺς πρὸς τοὺς παρῳδοὺς, καὶ πρό γε ἐκείνων τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι, τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου καταχέουσι, καὶ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχῆ σύνοδον, καὶ μὴ πειραθέντος μὲν τῆς ὁμιλίας, συγκατακλιθέντος δὲ τῇ γαμηθείσῃ. καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτά, εἰ μὴ πολλάκις θείᾳ πομπῇ διεῖρξεν ὁ δράκων· εἴ γε ἡ φύσις τοῖς ἀλόγοις ζῴοις τὴν τοιαύτην μῖξιν, καὶ ἐκ τοῦ χρωτὸς προσεψαυμένοις δίδωσι †κα-

al. κατα- νοῆσαι.

ταγνωρίσθαι, καὶ οὐ δεῖται γνωρισμάτων, οὐδὲ τῶν

ὀνο

ἐκθέντος εἰς τὸν Κιθαιρῶνα ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ Σοφοκλέους. Οὐκ ἂν γοῦν ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλήσαι κάμηλος. ὁ γάρ τοι νομεὺς τῆς ἀγέλης κατακαλύψας τὴν θῆλυν, ὡς οἷόν τε ἦν, καὶ ἀποκρύψας πάντα πλὴν τῶν ἄρθρων, τῶν παῖδα ἐπάγει τῇ μητρί καὶ ἐκεῖνος λάθριος ὑπὸ ὁρμῆς τῆς πρὸς μίξιν, ἔδρασε τὸ ἔργον, καὶ συνῆκε. καὶ τὴν μὲν αἴτιον τῆς ὁμιλίας οἱ τῆς ἐκθέσμου δάκνων καὶ πατῶν καὶ τοῖς γόνασι παίων, ἀπέκτεινεν ἀλγεινότατα ἑαυτὸν δὲ κατεκρήμνισεν. Ἀμαθῶς δὲ καὶ κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώσας τὴν ὄψιν, καὶ τὴν τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνοὺς, ἐξὸν ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει κατα-

terius aduentu, vt Oedipus illius à quo in Cithæronem expositus fuisset. Etenim Camelus cum matre nunquàm concumbit: Cuius rei exemplo est pastor quispiam is quum fœminam quoad eius fieri poterat, exceptis genitalibus, obtexisset, deindeq; filium matri sic opertæ admisisset: hic ex latebris coitus appetitione falsus matrem imprudens superuenit suam. quod vbi intellexisset, Camelarium scelerati coitus admissarium & mordicus premens, & ad terram abiectum genibus affligens, cum summis doloribus interfecit, atque seipsum præcipitem agens, voluntariam mortem sibi consciuit. Oedipus sanè in hoc etiam imperitè fecit, qui quum inferenda sibi manu & consciscenda morte calamitatē omnem effugere as relinquere posset, oculos tantùm excæcare suos voluerit, & suæ familiæ generíq; dira imprecari omnia, tāquā ex-

al. πολέμια.

tem, tum bellicis strenuum, habuisse in amore puerum adolescentem summa indole virtutis, liberali forma, virili animo, & summo ad optimas disciplinas ingenio, sed ætate nondum militiæ apta. Nomen quidem

δι' ἡλικίαν

vtriusque alio loco me dixisse memini. Et hunc ipsum aliquando in pugna strenuè versantem, hostium frequenti cohorte toto impetu

al. ἀθρόαν.

in eũ irruente, ad humi strati cadaueris offensionem collapsum fuisse. Iacenti quum hostium proximus quispiam gladio stricto plagam ei auersam illaturus esset: retro ad hostem versus intuens, Nequaquã, inquit, turpe, & imbelle vulnus tergo inferas: sed aduerso potiùs pectori infligas, quum vt ne timiditatis me meus amator condemnet, tum ne me turpidinis no-

τῶν στέρνων αὐτία παῖσον· ῥοίμενος καταψηφίσηται

θὸν τά τε ἄλλα καὶ τὰ † ἐμπολέμια εἶναι· ἔχει οὖν παιδικὰ εὐγενὲς μειράκιον, ὥρᾳ διαπρεπὲς, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνδρεῖον, καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων πεφυκὸς εὖ καὶ καλῶς, καλούμενον δὲ † εἰς ἡλικίαν εἰς ὅπλα μηδέπω. εἰπὼν γε μὴν ἀλλαχότι, καὶ τοῦ ἐραστοῦ καὶ τοῦ καλοῦ τὸ ὄνομα. Ἀρετὰς μὲν οὖν ἐν τῇ μάχῃ τῶν νεανίαν ἀποδίδοσθαί φασιν οἱ Κρῆτες· † ἀθρόον δὲ εἰς αὐτὸν ὠθουμένης τῶν τῶν ἐχθρῶν φάλαγγος. προσπταῖσαι νεκρῷ κειμένῳ, καὶ περιτραπῆναι λέγουσιν αὐτόν. τῶν οὖν τις πολεμίων ὁ μάλιστα πλησίον ἀνατεινόμενος παίειν ἔμελλε κατὰ τῶν μεταρρένων τὸν ἄνδρα· ὁ δὲ ὀπισταρεὶς, μηδαμῶς εἶπεν αἰσχραν καὶ ἀνάλκιν πληγὴν ἐπαγάγῃς, ἀλλὰ κατὰ ἵνα μή μου δειλίας ὁ ἐ-, καὶ φυλάξηται περι-

στεῖλ

ςεῖλαί με νεκρὸν, καὶ μάλαγε ἀσχημονοῦντι προςελθεῖν οὐ τολμῶν. Αἰδεσθῆναι μὲν οὖν ἄνθρωποι ὄντα φαιῆναι κακὸν οὔπω θαυμαςόν. πέρδικι δὲ μετεῖναι αἰδοῦς, ὑπέρσεμνον τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τὸ δῶρον. Αριςοδημος δὲ ὁ τρέσας, καὶ Κλεώνυμος ὁ ῥίψας τὴν ἀσπίδα, καὶ ὁ δειλὸς Πείσανδρος. οὔτε τὰς πατρίδας ᾐδοῦντο, οὔτε τὰς γαμετὰς, οὔτε τὰ παιδία.

περὶ τῶν ἐν Ερύκῃ τῇ Σικελικῇ περιςεροῖν καὶ τῶν ἐκεῖθι καλουμένων ἀναγωγίων.

Κεφ. β.

Εν Ερύκῃ τῆς Σικελίας ἑορτή ἐςιν ἣν καλοῦσιν ἀναγώγια Ερυκῖνοί τε αὐτοί, καὶ μέντοι καὶ ὅσοι ἐν τῇ Σικελίᾳ πάσῃ, ἡ δὲ αἰτία τοῦ τῆς ἑορτῆς ὀνόματος τὴν Αφροδίτην λέγουσιν ἐντεῦθεν εἰς Λιβύαν ἀπαίρειν ἐν ταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις. δοξάζουσι δὲ

tis inustum aspiciat. Atqui hominem rationis participem ad timiditatis & ignauiæ crimen pudore affici, non admodum mirabile videri debet : at Perdicem rationis expertem huiusmodi verecũdiam retinere, singulare donum naturæ videtur. Eudêmus verò & Pisander , insignes illi timiditate, & abiecto Cleonymus infamis clypeo , non patrias, non vxores, non filios se habere testes timiditatis suæ veriti sunt.

De Columbis ex Erycino Siciliæ tractu certo tempore in Libyam traijcientibus , & post nouem dies redeuntibus.

CAP. II

In Fryce Siciliæ festi dies aguntur , quos Erycini & Siculi omnes profectorios appellant. Cur autem sic appellentur, causam afferũt, quòd id temporis Venerem inde in Libyam proficisci dicunt : nam quum

In Seripho Ranæ prorsus mutæ sunt, si verò has aliò inportes, acrem & asperrimam vocem edunt. In Piero Thessaliæ lacus est non perennis, sed hyeme tantùm existit, ex aquis in eum confluentibus. In hunc Ranas si quis iniiciat, silent: alibi tamen vocales. Seriphij de suis Ranis gloriantur, hoc videlicet fieri munere quodam Perseo diuinitus dato: qui quum rediret cum capite Medusæ postquam terram lustrasset permultam: quumq; vt par erat fessus prope lacum illum somnum capere voluisset, Ranas strepentes cum interpellasse: itaque Perseum molestia affectum, à patre Ioue deprecatum fuisse, vt Ranas clamare prohiberet: Patrem verò eius precationem exaudisse, ac Ranas il-

Ἐν Σερίφῳ βάτραχοι, τὸ μὲν πᾶν οὐκ ἂν αὐτῶν ἀκούσαις φθεγγομένων. εἰ δὲ αὐτοὺς κομίσαις ἀλλαχόθι, διάτορόν τι καὶ τραχύτατον ἠχοῦσιν. ἐν Πιερίᾳ δὲ τῆς Θετταλίας λίμνη ἐστὶν οὐκ ἀέναος, ἀλλὰ χειμῶνος ἐκ τῶν συῤῥεόντων εἰς αὐτὴν ὑδάτων πίπτεται· οὐκοῦν ἐὰν ἐμβάλῃ τις βατράχους εἰς αὐτὴν σιωπῶσιν, ἀλλαχοῦ φθεγγόμενοι. Ὑπὲρ δὲ τῶν Σεριφίων βατράχων κομπάζουσι Σερίφιοι, ἐλθεῖν ἐκ τῆς κατὰ τὴν Γοργόνα ἄθλου τὸν Περσέα πολλὴν περιελθόντα γῆν, καὶ οἷα εἰκός, καμόντα ἀναπαύσασθαι τῆς λίμνης πλησίον, καὶ κατακλιθῆναι ὕπνου δεόμενον· τοὺς δὲ βατράχους βοᾶν καὶ ἐνοχλεῖν τὸν ἥρωα, καὶ τὸν ὕπνον αὐτῷ διακόπτειν. καὶ λυπεῖν δηλονότι τὸν Περσέα δὲ εὔξασθαι τῷ πατρὶ τοὺς βατράχους κατασιγάσαι· τὸν δὲ ὑπακοῦσαι, καὶ χαριζόμενον τῷ υἱεῖ, τοὺς ἐκεῖθε

βατρ

βάτραχον αἰώνιον σιγὴν καταψηφίσασθαι. λέγει δὲ Θεόφραστος ἐκβαλὼν τὸν μῦθον, καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας περιελέγχων, τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων.

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ τῆς ἐν Φενεῷ λίμνης καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. λη.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς χωρίοις καὶ ἔνθα νοτερὸς ὁ ἀὴρ ὑπέραγαν, οἱ ἀλεκτρυόνες οὐκ ᾄδουσι φησὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ Φενεῷ λίμνη ἰχθύων ἄγονός ἐστιν. Ψυχροὶ δὲ ἄρα ὄντες τὴν σύγκρασιν οἱ τέττιγες, εἶτα μέντοι πυρούμενοι τῷ ἡλίου ᾄδουσιν, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τοῦ Αἰγοθήλου. Κεφ. λθ.

Τολμηρότατον ἄρα ζῶον ὁ αἰγοθήλας ἰώ. τῶν μὲν γὰρ ὀρνίθων ὑπερφρονεῖ τῶν μικρῶν· ὅπηπερ δὲ ταῖς αἰξὶ καὶ τὸ καρτερόν· καὶ

lius loci perpetui silentii condemnasse. Theophrastus tamen hanc explodens fabulam, & Seriphiorum vanam gloriationem redarguens, aquæ frigiditatem affert causam esse, cur hæ mutæ sint.

Vbi Galli non cantent, in Pheneo lacum sine piscibus esse. Cicadas calore ad cantum excitari. C. XXXVIII.

In regionibus frigidis, & vbi cæli constitutio nimium humida est, Gallinaceos canere Theophrastus negat. Lacus in Pheneo est qui nullos pisces affert. Cicadas propter frigidam corporis temperiem nõ canere idem ait, quoad sol jam procedente die incaluerit.

De Caprimulgo aut Capras sugente & excæcãte.

CAP. XXXIX. al. αἰγιθήλα.

Caprimulgus inter animalia maximè audax est. paruas enim aues aspernatur, fortiterq; audet Capras im-

per

petere: atque earum vberibus aduolans, lac sugit, nec pœnas à pastore timet: quamquam pro saturitate Capris sceleratissimum præmium reddit, cæcitatem eis adferens, vberisq; lacteos fontes funditus exiccans.

Quomodo Luscinia pullos ad cantum erudiat: & quòd capta iam grandior, cantu ciboq. abstineat. C. XL.

Initium huius cap. Cas ita restituit.

Multi celebrant filium Aretes, Aristippi sororis, quòd matris discipulus fuerit. Atqui Aristoteles Luscinia pullos qui à matre erudiebantur auditos sibi ait. Quòd si capiatur Luscinia jam confirmata ætate, & inclusa asseruetur in cauea, idcirco se & cantu & cibo abstinet, & pro seruitute venatorem silentio vlciscitur. quia omnium vehementissimè auium libertatis

μέντοι τοῖς οὔθασιν αὐτῶν προσπετόμενος εἶτα ἐκ μυζᾷ ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ τὴν τιμωρίαν τὴν ἐκ τοῦ αἰπόλου οὐ δέδοικε. καίτοι πονηρότατον αὐταῖς μισθὸν ὑπὲρ τῆς πλησμονῆς ἀποδιδούς· τυχλοῖ γὰρ τὸν μασθὸν ὅταν σπάσῃ, καὶ ἀποσβέννυσι τὴν ἐκεῖθεν ἐπιῤῥοήν.

Περὶ τῶν ἀηδόνος νεοττίων.

Κεφ. μ.

Μητροδίδακτον μὲν τὸν τῆς Ἀρούτης υἱὸν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἰδεῖν αὐτὸς τὰ νεόττια τῆς ἀηδόνος ὑπὸ τῆς μητρὸς διδασκόμενα ᾄδειν. ἣν δὲ ἄρα ὀρνίθων ἡ ἀηδὼν ἐλευθερίας ἐράστρια ἰσχυρῶς. καὶ διὰ ταῦτα ἡ ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν ὅταν θηραθῇ, καὶ καθειργμένη ᾖ ἐν τῷ οἰκίσκῳ φυλάττεται, καὶ τροφῶν καὶ ᾠδῆς ἀπέχεται. καὶ ἀμύνεται τὸν ὀρνιθοθήραν ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ. ὁ προῦν ἄνθρωποι

τετειρ

ἀπειρημένοι, τὰς μὲν ἤδη πρεσβυτέρας καὶ ἁλούσας μεθιᾶσι, σπουδάζουσι δὲ θηρᾶν τὰ νεόττια.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἵππων, καὶ ὄνων κέρα ἐχόντων.

Κεφ. μα.

Ἵππους μονόκερως γῆ Ἰνδικὴ τίκτει φασί. καὶ ὄνους μονόκερως, ἡ αὐτὴ τρέφει. καὶ γίνεται καί γε ἐκ τῶν κεράτων τῶνδε ἐκπώματα. καὶ εἴ τις εἰς αὐτὰ ἐμβάλῃ φάρμακον θανατηφόρον, ὁ πιὼν οὐδὲν ἡ ἐπιβουλὴ λυπήσει αὐτόν. ἔοικε γὰρ τὸ κέρας ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ καὶ τὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.

Περὶ πορφυρίωνος ὄρνιθος.

Κεφ. μβ.

Ὁ Πορφυρίων ὡραιότατός τε ἅμα καὶ εὐρυθμότατόν ἐστι ζῷον· καὶ χαίρει κονιόμενος· ἤδη δὲ καὶ λοῦται τὸ τῶν περιστερῶν λουτρόν. οὐ πρότερον δὲ ἐ-

retinens eſt. Cuius rei experientes viri, iam ætate grandes capere omittunt, & pullos cõprehendere ſtudent.

De Equis & Aſinis Indicis vnicornibus, quorum cornua veneno aduerſantur.

CAP. XLI.

Terram Indiam Equos & Aſinos vno cornu præditos procreare ferunt. Horum è cornibus pocula conficiuntur: in quæ venenum mortiferum coniectum ſi quis biberit, nihil graue perpetietur quod cornu vtriuſque horum vi veneno aduerſa polleat.

De Porphyrionis moribus, & eius in adulteras odio: quodq homines in cibo hâc aue abſtineant, ſiue religione quadam, ſiue propter raritatem. C. XLII.

Porphyrio animalibus excellit, & formæ pulchritudine, & nominis conuenientia. Idẽ puluerulentis volationibus gaudet, ac in locis vbi columbarũ lauatio eſſe ſolet, lauatur, nec priùs tamen ſe vel in pulue-

m rem

rem vel lauationem dat, quàm in ambulationem veniens, certa spatia cõfecerit. Quum pascitur, se testes sui prandij habere dolet: itaque secedit, & latens in occulto comedit. Acerrima riualitate ardet. & mulieres quæ sunt sine viro obseruat, quòd si cum matrefamiliâs stuprum fieri cognouerit, se strangulat. Volans non sublime fertur. Quòd autem ex eo ipso homines magnam lætitiam voluptatemq; capiunt, ideo circa ipsius curam cibariorum prospiciunt, diligenterq; illum alũt. In magnificis splendidisq; ædibus tum prophanis tum sacris Porphyrio ludicra delectatio est, quarum intra claustra sacer & solutus errat. Pauonem vt formosus sit, luxuriose tamen viuentes homines comedunt, cuius pennæ magnum quidem ornamentum habent, sed reliqui corpo

ἀνάνδρους habet Athenæus.

αὐτὸν ἐπιδίδωσι πρὸς λουτῆρας, καὶ τοῖς λουτῆρσι πρὶν ἂν βαδίσῃ τινὰ ἀριθμὸν βαδίσεως ἀρκοῦντά οἱ. καὶ σιτούμενος ἐπὶ μάρτυρσιν ἄχθεται· καὶ διὰ ταῦτα ἀναχωρεῖ, καὶ ὑπολαθὼν ἐσθίει. ζηλότυπος δέ ἐστιν ἰσχυρῶς, καὶ τὰς † ἀνάνδρους τῶν γυναικῶν παραφυλάττει. καὶ ἐὰν καταγνῷ μοιχευθεῖσαν τῆς οἰκίας τὴν δέσποιναν, ἀπάγχει ἑαυτόν. οὐ πέτεται δὲ ὑψηλός. χαίρουσί γε μὴν οἱ ἄνθρωποι αὐτῷ, καὶ τρέφουσι πεπεισμένως καὶ περιεσκεμμένως αὐτόν. καὶ ἐοίκασιν εἰς σοβαρᾶς οἰκίας καὶ μέγα πλουσίας ἄθυρμα εἶναι. ἢ ὑποδέχονται νεὼς αὐτὸν, καὶ ἄφετος ἀλᾶται, καὶ ἱερὸς περίεισιν ἔνθα βούλεται. Τὸν ταὼν μὲν ὡς ὡραῖον οἱ τρυφῶντες καὶ καταθύουσι καὶ σιτοῦνται οἱ ἄσωτοι· τοῦ γὰρ ὄρνιθος τὰ πτερὰ κόσμος ἐστὶ, τὸ δὲ σῶμα μὴν οὐδέν. Πορ-

φύρ:

φυρίωνα δὲ οὐκ οἶδα καταδύσαντά τινα οὐδένα ἐπὶ δεῖπνον· οὐ Καλλίαν, οὐ Κτήσιππον τοὺς Ἀθηναίους· οὐκ Ἀκόλον, οὐχ Ὁρτήσιον τοὺς Ῥωμαίους. εἶπον δὲ ὀλίγους ἐκ πολλῶν ἀσώτους καὶ ἀκορεστάτους τῇ τε ἄλλῃ, καὶ μάλιστα καὶ περὶ τὴν γαστέρα.

Περὶ κόρακος γέροντος.

Κεφ. μγ.

Ὁ Κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττοὺς, ἑαυτὸν αὐτοῖς προτείνει βορὰν. οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθεν φασὶ τὴν γένεσιν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· Κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν.

Περὶ τῶν φαττῶν σωφροσύνης. Κ. μδ.

Σωφρονέσταται ὀρνίθων αἱ φάτται ᾄδονται. ὁ γοῦν ἄῤῥην καὶ ὁ θῆλυς συνδυασθέντες καὶ οἱονεὶ συμ

ris nulla dignitas. Porphyrione verò cibi gratia in cœnis apposuisse hominē scio neminem: non Calliā non Ctesippum viros Atherienses: nec Apicium, neq; Hortensium Romanos: quos è multis cùm vario luxui tum gulæ in primis deditos & lurcones, paucos mihi cōmemorasse sat fuerit.

lego Απίκιον.

De Coruis parentem senio confectum vorantibus. C. XLIII.

Coruus iam ætate affecta, quum non pullos alere potest, seipsū eis cibum præstat. hi autem comedunt patrem vnde prouerbium esse natum ferunt, Mali corui malum ouum.

Palumbes castissimas esse & adulterij pœnam morte luere vtrumque sexum: In Turturum verò & Columbarum albarum genere, marem tantùm, fœminæ ignosci. C. XLIIII.

Ex auibus castissimi ab omni stupro palumbes celebrantur. vt enim mas & fœmina tanquam nuptiis alligati sunt,

mutua consensione adeò ad stabile & certum connubium per summam castimoniam adhærescunt, vt neuter alienum cubile attingat. si autem impudico amore capti ad alienam Venerem libidinis oculos adiecerint, eos reliqui circumsedentes marem quidem mares discerpunt, fœminas verò fœminæ disperdunt. Huiusce etiam modi lex castitatis ad Turtures pertinet, sanctaq; & syncera permanet: tum etiam ad Columbas albas manat, præterquã quòd non vtramque occidunt. nam marem duntaxat perimũt: fœminam verò, illius misericordia permoti, impunitam atq; inultam in viduitate reliquam ætatem ducere permittunt.

πιστώσαντες εἰς γάμον, ἀλλήλων ἔχονται καὶ σωφρονοῦσι, καὶ οὐκ ἂν ὀθνείου λέχους οὐδέτερος ἅψαιτο τῶν ὀρνίθων τῶνδε. ἐὰν δὲ ὑποθαλμιάσωσιν ἑτέραις, περιέρχονται αὐτοὺς οἱ λοιποί. καὶ τὸν μὲν ἄρρενα οἱ ὁμογενεῖς διασπῶσιν, αἱ θήλειαι δὲ τὴν θήλειαν. Οὗτος ἄρα ὁ τῆς σωφροσύνης νόμος καὶ ἐς τὰς τρυγόνας ἀφικνεῖται, καὶ ἄτρεπτος μένει· καὶ ἐς τὰς περιστερὰς τὰς λευκάς, πλὴν τοῦ θανατοῦσθαι ἑκάτερον τὸν ὄρνιν. ἐπεὶ τὸν μὲν ἄρρενα ἀναιροῦσι, τὴν δὲ θήλειαν ᾤκτειραν, καὶ εἰῶσιν ἀπαθῆ, καὶ περίεισι χῆρος.

Περὶ τῆς τῶν περιστερῶν ἀδῖνος. Κεφ. με.

Ἀριστοτέλης τῶν περιστερῶν καὶ τοὺς ἄρρενας ταῖς

Quomodo Columbus coniugẽ suam circa partum, incubitum, fœtúmque iam exclusum, iuuet atque promoueat. Quid Columba Haliæetos & Circos horreant: & quomodo Accipitrum impetus declinent. C. XLV.

Aristoteles inquit fœminæ parturienti marem

θηλείαις ταῖς τικτούσαις συνωδίνειν λέγει· καὶ ἀλωμένας τῆς καλιᾶς ἔξω, συνωθεῖν τε καὶ συνελαύνειν· ἢ ἐπὰν τέκωσιν, ἐπωάζειν ἐκβιάζεσθαι· θάλπειν γὰρ καὶ τοὺς ἄῤῥενας τὰ νεόττια, καὶ συνδιατρέφειν ταῖς θηλείαις ὁ αὐτός φησι. καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κακοσίτους εἶναι τοὺς νεοττοὺς, πρώτην τροφὴν ἐνδιδόναι τοῖς βρέφεσι τοὺς γεγαμηκότας ἁλμυρίδα γῆν. ἧς ἀπογευσάμενα, εἶτα μέντοι καὶ τῶν λοιπῶν ἑτοίμως σιτεῖσθαι τὸ ἐντεῦθεν αὐτά. δοκεῖ δέ πως ταῖς περιστεραῖς τὸ ἐντεῦθεν πρὸς μὲν ἄλλους ὄρνιθας τοὺς ἁρπακτικοὺς ἔνσπονδα εἶναι· τοὺς μέντοι ἁλιαιέτους καὶ τοὺς κίρκους ὡς πεφρίκασί φησι. πρὸς δὲ τοὺς ἱέρακας οἷα παλαμῶνται, ἀκοῦσαι ἄξιον. ὅταν μὲν αὐτὰς διώκῃ ὁ μετάρσιός τε καὶ εἰς ὕψος πεφυκὼς πέτεσθαι, αἱ δὲ ὑποπλιαδίζουσι τὴν πτῆσιν, καὶ κατωτέρω ἑαυτὰς καθέλκουσι, πάνυ τε

rem adeſſe, & cultu omniq; officio fungi: ſæpe etiam fœminam errantem & vagantem compellere ad nidum: & quum pepererint oua, eas cogere vt incubent: eundemq; pariter cum fœmina pullos fouere, pariterq; alere, & primum nutrimentum, ne à cibis abhorreant, parentes excluſis iam pullis, terram ſalſuginoſam, in eos indere: quam vt guſtauerint, indè facillimè reliquis cibis veſci queãt. Cum rapacibus cæteris auibus fœdere deuinciuntur, pacemq; gerunt: Aquilas marinas & Circos horrent, inquit. Contrà Accipitres quo aſtu vtantur audire operæ pretium fuerit. Quum eas Accipiter, qui natura ſua in ſublime ferri poteſt, perſequitur, eæ deorſum verſus elabuntur:

quum ille in inferiori sede aëris volat, illæ contrà sublime feruntur & supra Accipitrem in sublime impetum facere non valentem, volantes, bene sperare incipiunt, fiduciaq; implentur.

δυναμέ-
νων.

De Elephanto albo Indico, qui nutricium suum mirificè amauit, próq. eo pugnauit. C. XLVI.

Quum Indus quispiam elephanti album pullum offendisset, atque hunc etiam nunc tenerum aluisset, & paulatim mansuefecisset, eoq; deinde veheretur, & belluam amaret, & vicissim redamaretur ipse, ac simul suã elephantus educationem, cum maximis amicitiæ officiis, huic Indo compensaret: Indorum rex id intelligens, muneri poposcit sibi elephantum mitti. Is, vt vehementi riualitate flagrans, amatoriè dolebat, si hunc alius quàm ipse esset habiturus, Itaque negans se

ἀπτερὸν δὲ τερῷ δὲ πιέζειν ἔστιν· δὲ ὁ καταπωτέρω λαχὼν ἐκ τῆς φύσεως τὴν πτῆσιν, αἱ δὲ αἴρονταί τε καὶ μετέωροι πορεύονται, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν πετόμεναι θαρροῦσιν αἰωρεῖσθαι μὴ + δυνάμεναι.

Περὶ πωλευτοῦ παρ' Ἰνδοῖς λευκοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. μς.

Ἐλέφαντος πωλίῳ περιτυχὼν λευκῷ πωλευτὴς ἐλέφαντος Ἰνδός, καὶ παραλαβὼν ἔτρεφεν ἔτι νεαρὸν καὶ κατὰ μικρὰ ἀπέφηνε χειροήθη, καὶ ἐπωχεῖτο αὐτῷ, καὶ ἤρα τοῦ κτήματος, καὶ ἀντηρᾶτο, ἀνθ' ὧν ἔθρεψε τὴν ἀμοιβὴν κομιζόμενος ἐκεῖνος. ὁ τοίνυν βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν πυθόμενος, ᾔτει λαβεῖν τὸν ἐλέφαντα. ὁ δὲ ὡς ἐρώμενος ζηλοτυπῶν, καὶ μέντοι περιαλγῶν εἰ ἔμελλε δεσπόσειν αὐτοῦ ἄλλος, οὐκ ἔφατο δώσειν· καὶ ᾤχετο ἀπιὼν εἰς τὴν

τὴν ἔρημον ἀνέβα· τοῦ ἐλέφαντος ἀγανακτοῦ ὁ βασιλεὺς, καὶ πέμπει κατ' αὐτοὺς ὁ φωρησομένους, καὶ ἅμα τὸν Ινδὸν ἐπὶ τὴν δίκην ἄξοντας· ἐπεὶ δὲ ἧκον, ἐπειρᾶτο τὸ πεῖραν προσφέρειν. ἐνταῦθα καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔβαλλεν αὐτοὺς ἄνωθεν, καὶ τὸ θηρίον ὡς ἀδικούμενον συνεμάχετο, καὶ τὰ πρῶτα μὲν τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ βληθεὶς ὁ Ινδὸς κατώλισθε, περιβαίνει μὲν τὸν τροφέα ὁ ἐλέφας, κτείνει τοὺς ὑπερασπίζοντας ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ τῶν ἐπιόντων πολλοὺς ἀπέκτεινε· τοὺς δὲ ἄλλους ἐτρέψατο. περιβαλὼν δὲ τῷ τροφεῖ τὴν προβοσκίδα, αἴρει τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰ αὔλια κομίζει, καὶ παρέμενεν ὡς φίλῳ φίλος πιστὸς, καὶ τὴν εὔνοιαν ἐδείκνυτο. Ω ἄνθρωποι πονηροὶ, καὶ πε-

daturum, vnà cum Elephanto in desertissimam regionem perfugit. Rex autem id ægrè ferens, ad eum insequendum misit, qui Indo auferrent; simul & illum comprehensum ad pœnam reducerent. Quum igitur eò venissent vbi erant transfugæ, comprehendereq; aggressi fuissent: ex superiori loco lapidibus eos homo appetebat: pariterq; elephantus, vt iniuria insigni accepta illorum impetum repellebat. Vbi autem Indus lapidatione factâ percullus, præceps deiectus fuisset, elephantus hominum more acerrimè se tuentium, pro suo nutricio, quem corpore tegebat, cùm propugnauit, tum verò ex inuadentibus partim occidit, partim in fugam impulit: tum altorem suum promuscide circumplexus, ad stabula inuexit, ac tanquam amicus permansit fidelis amico, beneuolentiã ostendens, quâ admirabili suum educatorẽ prosequebatur. O sceleratos βίαν.

ἐκθέντος εἰς τὸν Κιθαιρῶνα ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ Σοφοκλέους. Οὐκ ἂν γοῦν ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλήσαι καμηλος. ὁ γάρ τοι νομεὺς τ' ἀγέλης κατακαλύψας τὴν θῆλυν, ὡς οἷόν τε ἦν, καὶ ἀποκρύψας πάντα πλὴν τῶν ἄρθρων, τῶν παῖδα ἐπάγει τῇ μητρί· καὶ ἐκεῖνος λάθριος ὑπὸ ὁρμῆς τ' πρὸς μίξιν, ἔδρασε τὸ ἔργον, καὶ συνῆκε. καὶ τὴν μὲν αἴτιον τ' ὁμιλίας οἱ τῆς ἐκθέσμου δάκνων καὶ πατῶν καὶ τοῖς γόνασι παίων, ἀπέκτεινεν ἀλγεινότατα· ἑαυτὸν δὲ κατεκρήμνισεν. Αμαθῶ δὲ καὶ κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώσας τὴν ὄψιν, καὶ τὴν τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνοὺς, ἐξὸν ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει κατα-

terius aduentu, vt Oedipus illius à quo in Cithæronem expositus fuisset. Etenim Camelus cum matre nunquàm concumbit: Cuius rei exemplo est pastor quispiam is quum fœminam quoad eius fieri poterat, exceptis genitalibus, obtexisset, deindeq; filium matri sic opertæ admisisset: hic ex latebris coitus appetitione falsus matrem imprudens superuenit suam. quod vbi intellexisset, Camelarium scelerati coitus admissarium & mordicus premens, & ad terram abiectum genibus affligens, cum summis doloribus interfecit, atque seipsum præcipitem agens, voluntariam mortem sibi consciuit. Oedipus sanè in hoc etiam imperitè fecit, qui quum inferenda sibi manu & consciscenda morte calamitatē omnem effugere ac relinquere posset, oculos tantùm excæcare suos voluerit, & suæ familiæ generíq; dira imprecari omnia, tāquā ex-

tremis hisce malis iam præteritæ calamitati vllum adferret remedium.

[illegible]. εἶτα αὐτοῖς κακοῖς ἀνηκέστοις ἰᾶσθαι κακὰ τὰ ἤδη παρελθόντα.

FINIS LIB. III.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον δ.

* * *

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber IIII.

Perdices mares perquam libidinosos esse, & quòd in fœminarum coniugum vel quas amant conspectu, multò fortius inter se pugnent. Historia Cretensis iuuenis, qui vt à morte etiam à puero quem amauerat ne contemneretur, auersum sibi vulnus infligi cauit.

Περὶ τῆς τῶν περδίκων ἀκολασίας. Κεφ. α.

CAP. I.

En

Ἀκολαστότατοι τῶν ὀρνίθων οἱ πέρδικές εἰσι. ταῦτά τοι καὶ τῶν θηλειῶν ἐρῶσι δριμύτατα, καὶ τῆς λαγνείας ἐκπώχλιοι συνεχέστατά εἰσιν ὄργα. ἐκεῖν οἱ τρέφοντες τοὺς ἀθλητὰς πέρδικας, ὅταν αὐτοὺς εἰς τὴν μάχην τὴν κατ' ἀλλήλων ὑποθήγωσι, τὴν θήλειαν παριστάναι ποιοῦσιν ἑκάστῳ τὴν σύννομον· πόρισμα τοῦτο δειλίας καὶ κάκης τῆς κατὰ τὴν ἀγωνίαν αὐτίκα μάλα αὐτοῖς εὑρόντες. ἢ γάρ τοι ὁ ἡττώμενος φανῆναι ἢ τῇ ἐρωμένῃ, ἢ τῇ γαμετῇ ὁ πέρδιξ ὑπομένει. τεθνήξεται δὲ μᾶλλον παιόμενος, ἢ ὁμόσε χωρεῖ, ἢ ἀποστραφεὶς ἰδεῖν τολμήσει ταύτην ἀγχιμόνως, παρ' ἧς βούλεται εὐδοκιμεῖν. τοῦτό τοι καὶ Κρῆτες ὑπὲρ τῶν ἐρωμένων ἐνενόουν. Ἀκούω γὰρ Κρῆτα ἐραστήν, ἀγα-

Ex auibus Perdices, quòd ad libidinem veneris inflãmatissimi sunt, idcircò cũ fœminis assiduè versantur. Homines autem qui Perdices ad certamen alunt, quum eos ad puguam inter se incitare volunt, suam cuique vxorem præsentem esse curant. hac enim machinationis cõmentatione Perdicum timiditas repellitur, & ignauia vitatur. nã malè pugnãdo victus nunquam in conspectum, nec ad amata , nec ad coniugem audet venire: ac potiùs morte occumbit, quàm pugnâ turpiter desertâ, ab hoste suo auersus, eam cui probari tantoperè cupit, intueri sustineat. Tale quiddam Cretenses etiam de duobus amantibus prædicant. Sic enim, audio, amatorem Cretensem cùm aliis rebus præstantem,

al. πολέμια. tem, tum bellicis strenuum, habuisse in amore puerum adolescentem summa indole virtutis, liberali forma, virili animo, & summo ad optimas disciplinas ingenio, sed ætate nondum militiæ apta. Nomen quidem διὰ ἡλικίαν vtriusque alio loco me dixisse memini. Et hunc ipsum aliquando in pugna strenuè versantem, hostium frequenti cohorte toto impetu al. ἀθρόαν. in eũ irruente, ad humi strati cadaueris offensionem collapsum fuisse. Iacenti quum hostium proximus quispiam gladio stricto plagam ei auersam illaturus esset: retro ad hostem versus intuens, Nequaquã, inquit, turpe, & imbelle vulnus tergo inferas: sed aduerso potiùs pectori infligas, quum vt ne timiditatis me meus amator condemnet, tum ne me turpidinis no-

θὸν τά τε ἄλλα καὶ τὰ ἐμπολέμια εἶναι· εἶχεν οὖν παιδικὰ εὐγενῆ μειράκιον, ὥρᾳ διαπρεπῆ, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνδρεῖον, καὶ περὶ τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων πεφυκὸς εὖ καὶ καλῶς, κωλυόμενον δὲ τῇ ἡλικίᾳ εἰς ὅπλα μηδέπω. εἶπον γε μὴν ἀλλαχόθι, καὶ τοῦ ἐραστοῦ καὶ τοῦ καλοῦ τὸ ὄνομα. Ἀριστεὰς μὲν οὖν ἐν τῇ μάχῃ τὴν ἀνδρείαν ἀποδείξασθαί φασιν οἱ Κρῆτες· † ἀθρόον δὲ εἰς αὐτὸν ὠθουμένης τῆς τῶν ἐχθρῶν φάλαγγος, περιπταίσαντα νεκρῷ κειμένῳ, καὶ περιτραπῆναι λέγουσιν αὐτόν. τῶν οὖν τις πολεμίων ὁ μάλιστα πλησίον ἀνατεινόμενος παίειν ἔμελλε κατὰ τῶν μεταφρένων τὸν ἄνδρα· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, μηδαμῶς εἶπεν αἰσχρὰν καὶ ἄναλκιν πληγὴν ἐπαγάγῃς, ἀλλὰ κατὰ τῶν στέρνων αὐτίκα παῖσον· ἵνα μή μου δειλίας ὁ ἐρώμενος καταψηφίσηται, καὶ φυλάξηται περι-

στεῖλ

στεῖλαί με νεκρὸν, καὶ μάλαγε ἀσχημονοῦντι προσελθεῖν οὐ τολμῶν. Αἰδεσθῆναι μὲν οὖν ἄνθρωποι ὄντα φανῆναι κακὸν οὔπω θαυμαστόν. πέρδικι δὲ μετεῖναι αἰδοῦς, ὑπέρσεμνον τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τὸ δῶρον. Αριστοδημος δὲ ὁ τρέσας, καὶ Κλεώνυμος ὁ ῥίψας τὴν ἀσπίδα, καὶ ὁ δειλὸς Πείσανδρος. οὔτε τὰς πατρίδας ᾐδοῦντο, οὔτε τὰς γαμετὰς, οὔτε τὰ παιδία.

περὶ τῶν ἐν Ερύκῃ τῇ Σικελικῇ πρίστερον καὶ τῶν ἐκεῖθι καλουμένων ἀναγωγίων.

Κεφ. β.

Εν Ερύκῃ τῆς Σικελίας ἑορτή ἐστιν ἣν καλοῦσιν ἀναγώγια Ερυκῖνοί τε αὐτοί, καὶ μέντοι καὶ ὅσοι ἐν τῇ Σικελίᾳ πάσῃ, ἡ δὲ αἰτία τοῦ τῆς ἑορτῆς ὀνόματος τὴν Αφροδίτην λέγουσιν ἐντεῦθεν εἰς Λιβύαν ἀπαίρειν ἐν ταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις. δεξάζουσι δὲ

tis inustum aspiciat. Atqui hominem rationis participem ad timiditatis & ignauiæ crimen pudore affici, non admodum mirabile videri debet : at Perdicem rationis expertem huiusmodi verecũdiam retinere, singulare donum naturæ videtur. Eudêmus verò & Pisander, insignes illi timiditate, & abiecto Cleonymus infamis clypeo, non patrias, non vxores, non filios se habere testes timiditatis suæ veriti sunt.

De Columbis ex Erycino Siciliæ tractu certo tempore in Libyam traijcientibus, & post nouem dies redeuntibus.

CAP. II

In Fryce Siciliæ festi dies aguntur, quos Erycini & Siculi omnes profectorios appellant. Cur autem sic appellentur, causam afferũt, quòd id temporis Venerem inde in Libyam proficisci dicunt : nam quum

ἔργου καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα.

Περὶ λεόντων, ὅτι μὴ συνόνομοι ἄῤῥην καὶ ὁ θῆλυς ζῶα ἀλλήλοις. Κεφ. γ.

Λύκω συνόμω καὶ ἵππω, λέοντέ γε μὴν οὐκ ἐστόν. λέαινα γὰρ καὶ λέων οὔτε τὴν αὐτὴν ἴασιν, οὔτε ἐπὶ θήρας, οὔτε πιόμενοι. τὸ δὲ αἴτιον, τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ θαῤῥοῦντες ἄμφω, εἶτα οὐ δεῖται θατέρου ὁ ἕτερος, ὥς φασιν οἱ πρεσβύτεροι.

Περὶ τῆς τῶν λύκων ὠδῖνος. Κεφ. δ.

Οὐ ῥᾳδίως οἱ λύκοι τὴν ὠδῖνα ἀπολύουσιν, ἀλλ' ἐν ἡμέραις δώδεκα, καὶ νυξὶ τοσαύταις· ἐπεὶ τοσούτῳ χρόνῳ τὴν Λητὼ εἰς Δῆλον ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθεῖν Δήλιοί φασιν.

Περὶ ζώων διαφόρων ἀλλήλοις πολεμίων. Κ. ε.

Ζῶα ἀλλήλοις πολέμια χελώνη τε καὶ πέρδιξ.

Channa pisce, & Formicis albis.

nis dies celebrant.

Leonem & Leænam non simul, sed vtrũq; seorsim ad venationem & ad potum abire.

CAP. III.

Lupi Lupæq; compasci solent, similiter & Equi cum Equabus: Leones cum Leænis non item. nam neque ad venationem, neque ad potum eâdem viâ proficiscuntur. Causam huius rei peritiores afferunt, quòd vterque suis viribus confisus, alterius opem, non desideret.

Lupas diebus duodenis parturire continuis.

CAP. IIII.

Lupæ partu soluuntur, sed diebus ac noctibus duodenis parturiunt continuis: quanto etiam tempore Latonam ex Hyperboreis in Delum peruenisse Delij aiunt.

De mutua quorundam animalium dissensione & inimicitia. Et de

CAP. V.

Inimicitias mutuas gerunt Testudo & Perdix:

dix: itē Crex & Ciconia cum Mergo: & cum Laro Harpa & Ardea. Alauda Acanthylidi infensa est: Turtur Pyrrhæ. Coruus etiam & Miluus hostili sunt animo. Siren de genere Apum hostem habet Cireen. Cæterùm Circe & Cireus tum genere tum natura differunt. Channa piscis præ cæteris libidinosus est. Formicas * in Pheneo Laconicæ albas esse fertur.

Κρὲξ, Philes.

al. χάννη, Eustathio χάννος.

*In Græco legerim non μύρμηκας sed κοσσύφους & ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας non autem Λακωνικῆς. Est enim Pheneus oppidum in Cyllene Arcadiæ monte: in quo merulas albas reperiri auctores habeo, Aristotelem, Pausaniam, Plinium. Fortè κοσσύφους aliquis merulas interpretatus est, idq; vocabulum in textu repositum, & in μύρμηκας deprauatum est.

καὶ πελαργὸς καὶ † κρὲξ πρὸς αἴθυιαν. ἅρπη καὶ ἐρωδιὸς πρὸς λάρον. κορυδαλὶς δὲ ἀκανθυλίδι νοεῖ πολέμια. τρυγόνι πρὸς πύῤῥαν διαφορά. ἰκτῖνός γε μὴν καὶ κόραξ ἐχθροί. Σειρὴν μελίττης ὄνομα, πρὸς κίρηνα. κίρκη δὲ πρὸς κίρκον, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ φύσει διαφέροντα πεφύκασιν. + χάννη δὲ ἰχθὺς λαγνίστατος. λευκὰς δὲ μύρμηκας ἐν Φενεῷ τῆς Λακωνικῆς ἀκούειν πάρεστιν.

Περὶ νομῆς ἵππων, καὶ ὅτι πολλάκις ἐξηνιμένοι ἵπποι.

Κεφ. ς.

Τοὺς ἵππους ἕλεσί τε καὶ λειμῶσι, καὶ τοῖς καθύγροις χωρίοις ἥδεσθαι μᾶλλον, ἱπποσοφίας τε καὶ πωλοσοφικῆς ἄνθρω-

De pascuis equorum: & quod (Equæ) venisse exponerogandeant CAP. VI.

Equos pratis pascuis, & palustrib. locis vētosisq; delectari, homines huius animātis naturę &

τοι σοφισταὶ ὁμολογοῦσιν. ἔνθεν τοι καὶ Ὅμηρος, ἐμοὶ δοκεῖν, ἰδὼν καὶ τὰ τοιαῦτα συνιδεῖν, ἔφη που·

Τῶν τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο.

Ἐξ ἀνεμώδη δὲ ἵππους πολλάκις ἱπποφορβοὶ τεκμηριοῦσι καὶ κατὰ τὸν νότον, ἢ τὸν βορρᾶν φθέγγεσθαι εἰδότες ἐν τὸν αὐτὸν ποιητὴν εἰπεῖν. Τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ ὥς ἐμοὶ δοκεῖν λαβὼν ἐντεῦθεν λέγει τὰς προειρημένας ἀνέμων οἰστρηθείσας ἀποδιδράσκειν ἔφατο αὐτάς.

Περὶ τοῦ ἵππου τοῦ Σκύθου τοῦ βιασθέντος συνελθεῖν τῇ μητρί. Κ. ζ.

Ἀκούω τὸν Σκυθῶν βασιλέα (τὸ δὲ ὄνομα εἰδὼς ἐῶ, τί γάρ μοι καὶ συντελές ἐστιν;) ἵπποι σπουδαίαν ἔχειν πᾶσαν ἀρετὴν, ὅσην ἵπποι καὶ ἀ-

institutionis non imperiti fatentur. Quod & Homerus intellexisse videtur quum caneret,

Herbosa pascuntur equæ ter mille palude.

Gaudere autem equas aspiratione ventorum, & Austro & Boreæ se exponere, & aduersum illorum flatus longa sæpe spatia decurrere, norunt earum pastores: & nimirum etiam poëta hoc versu, Quas etiam Boreas pascenteis ventus amauit. Vnde & Aristoteles mutuatus est, nisi fallor, quod scribit equas aliquando furentes recta aduersus hos ventos aufugere.

De Scythico equo arte inducto, ut cum matre velata nec agnita coiret: & quomodo flagitio intellecto, ambo se præcipites dederint.

CAP. VII.

Scytharum regem (cuius nomen, quod nihil ad rem pertinet, sciẽs prætereo) equam habuisse audio, omni virtute, quæ ab equo præstari queat, ornatam.

tum huius quoque habuisse pullum, cæteris equis virtute præstantem. Quum igitur equum alium non reperiret, dignum qui huic ipsi equæ admitteretur: sed neque equam tam generoso pullo conuenientem, ambos in eundem locum coëgisse. Verumtamen eos cæteris quidem in rebus inter se amanter gessisse, & libenter versatos simul fuisse, non tamen ad coitum peruenisse: quoad per insidias admissarij vestimentis adumbrati fuissent, tum incestum stuprum admisisse, quod quidem factum primùm vt ambo intellexerunt, tam impium flagitium morte dissoluere conati sunt: sese enim præcipites agentes, mortem sibi consciuerunt.

Videtur addendū ἀλλήτῃ.

De equisone cum equa coitu, & supplicio ab eo sumpto per eiusdem equa pullum.

CAP. VIII.

Equam Eudêmus ait adolescentem, ac ar-

πεπτοῦνται καὶ ἀποδεδει-κνῶνται. ἔχειν δὲ καὶ υἱὸν αὐτῆς ἐκείνης, τῶν ἄλλων ἀρετῇ διαπρέποντα, οὐκ εὑρίσκοντα οὔτε ἐκείνην ἄλλῳ παραβαλεῖν ἀξίῳ, οὔτε ἐκεῖνον ἐπαγαγεῖν † τὸ ἐξ αὐτοῦ λαβεῖν σπέρμα ἀγαθὸν, καὶ διὰ ταῦτα ἄμφω συναγαγεῖν εἰς τὸ ἔργον. τοὺς δὲ, τὰ μὲν ἕτερα ἀσπάζεσθαι σφᾶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι, οὐ μὴν ἐγχειρεῖσθαι. οὐκοῦν ἐπεὶ τῇ ἐπιβουλῇ τοῦ Σκύθου σοφώτερα ἦν τὰ ζῷα, ἐπηλύγασαν ἱματίοις καὶ τὴν καὶ τὸν, καὶ ἐξειργάσαντο τὸ ἔκθεσμόν τε καὶ ἔκδικον ἐκεῖνο ἔργον. ὡς δὲ ἄμφω συνεῖδον τὸ πραχθὲν, εἶτα αὐτὸ τὸ ἀσέβημα διέλυσαν τῷ θανάτῳ, πηδήσαντες κατὰ κρημνοῦ.

Περὶ τοῦ ἱπποκόμου τοῦ ἐρασθέντος τῆς ἵππου Κ. η.

Λέγει Εὔδημος, ἵππου νέας καὶ τῶν γεμομένων

mea

τῆς ἀρίστης ἐρασθῆναι τὸν ἱπποκόμον, ὡς ἀρχὴν καλῆς μείρακος, καὶ ἐν τῷ χωρίῳ ἀγχωτέρας πασῶν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐγκαρτερεῖν, τελευτῶντα δὲ ἐπιτολμῆσαι τῷ λέχει τῷ ξένῳ, καὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ. τῇ δὲ εἶναι πῶλον καὶ τοῦτον καλόν. διαισθόμενον γοῦν τὸ πραττόμενον, ἀλγῆσαι ὡς πρὶν τυραννουμένης μητρὸς ὑπὸ τοῦ δεσπότου, καὶ ἐμπηδῆσαι, καὶ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. εἶτα μέντοι καὶ φυλάξαι ἔνθα ἐτάφη, καὶ φοιτῶντα ἀνορύττειν αὐτὸν, καὶ ἐνυβρίζειν τῷ νεκρῷ, καὶ λυμαίνεσθαι λύμην ποικίλην οὐκ αἰσθανόμενον ἀλγοῦντα αὐτόν.

Περὶ ἰχθύων καὶ τῆς μίξεως αὐτῶν. Κεφ. θ.

Τῶν ἰχθύων δὲ κατὰ τὸ ἔαρ οἱ πλεῖστοι εἰς τὴν Ἀφροδίτην πρόθυμοί εἰσιν, καὶ ἀποκρίνουσί γε αὐτοὺς εἰς

menti præstantissimam, tanquam omnium formosissimam puellam ab equisone adamatam fuisse: primúmque sui amoris hunc flagrantiæ moderatum fuisse. deinde libidine inflammatum, vsque eò processisse cum equa, vt venereo complexu iungeretur, rémque tãdem perficeret turpem. Vbi verò equæ pullus & ipse formosus incesto stupro matrem contaminari perspexisset, eã sic à domino tyrannicè tractari acerrimè tulisse. Itaque impetu facto, virum interemisse: atque, quum obseruasset vbi humaretur, eò profectum refodisse, omnibusque suppliciis cadauer iam nullum sensum ex mœrore percipiens vexantis afflixisse.

De piscium verno tempore coitu & in Pontum secessu. C. IX.

Ex piscibus plurimi in venerem magis verno tempore exardescunt, atque in Pontum

tunc præcipuè secedũt: quòd in eò caua & cubilia naturæ munere piscibus idonea sint: idemq; à feris bestiis, quas mare alit, liber. soli delphini minuti illic & infirmi errant. Polypis, Paguris, Astacis caret: qui sanè paruulis pisciculis perniciosi existunt.

Quomodo Elephanti crescentem lunam venerentur. c. X.

Ab interlunio recrescente luna, elephantos audio quadam naturæ recondita notione, ex sylua primùm, vbi pascuntur, ramos decerpere, eosq; deinde sublimes ferre: tum verò ipsos ad lunam suspicere, ac leuiter ramos mouere, tanquam supplicationem quandam lunæ prætendentes, eis ipsa vt propitia existere velit.

τὸ Πόντου μᾶλλον. ἔχει γὰρ τοὺς θαλάμας τε καὶ κοίτας, ὅτι φύσει ἐς ταῦτα ἰχθύσιν ὁ Πόντος τὰ ἄριστα, ἀλλὰ καὶ θηρίων ἐλεύθερός ἐστιν ὅσα βόσκει θάλαττα. δελφῖνες δὲ ἄλλα νῦν μόνοι λεπτοί τε καὶ ἀσθενικοί. καὶ μὴν καὶ πολύπου χῆρός ἐστιν, καὶ παγούρου ἄγονος, καὶ ἀστακὸν οὐ τρέφει μικρῶν δὲ ἰχθύων ὁ δὲ ὀλεθριός ἐστιν.

Τί δρῶσι τῇ νουμηνίᾳ οἱ ἐλέφαντες. Κεφ. ι.

Πυνθάνομαι σελήνης ὑποφαινομένης νέας, τοὺς ἐλέφαντας κατά τινα φυσικὴν καὶ ἀπόρρητον ἔννοιαν, ἐκ τῆς ὕλης ἐν ᾗ νέμονται νεοδρεπεῖς ἀφελόντας κλάδους, εἶτα μέντοι μετεώρους ἀνατείνειν, καὶ πρὸς τὴν θεὸν ἀναβλέπειν, καὶ ἡσυχῇ τοὺς κλάδους ὑποκινεῖν, οἷον ἱκετηρίαν τινὰ ταύτην τῇ θεῷ προτείνοντας, ὑπὲρ τοῦ ἵλεών καὶ εὐμενῆ τὴν θεὸν εἶναι αὐτοῖς.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν θηλειῶν λαγνείας. Κ. ια.

Μόνας ἀκούω τῶν ζώων τὰς ἵππους, καὶ κυούσας ὑπομένειν τὴν τῶν ἀρρένων μίξιν. εἶναι γὰρ λαγνίστατας. διὰ ταῦτά τοι καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἀκολάστους, ὑπὸ τῶν σεμνοτέρων αὐτὰς βάζειν ἐθελόντων, καλεῖν εἰώθασιν ἵππους.

Περὶ περδίκων ὠῶν καὶ νεοττῶν. Κεφ. ιβ.

Οἱ πέρδικες ἐν τοῖς ᾠοῖς οἰκοῦντες ἔτι καὶ κατειλημμένοι περιπτυχέσι σφίσιν ὀστράκοις, οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἐκ τῶν γειναμένων ἐκκόλαψιν· ἀλλ' αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν ὥσπερ θυροκοποῦντες ἐκκρούουσι τὰ ᾠὰ καὶ ἐκκύψαντες, εἶτα σφᾶς ἑαυτοὺς ἀνωθοῦσι, καὶ τὸ τοῦ ᾠοῦ λέμμα περιρρήξαντες, ἤδη θέουσι καὶ τὸ πρὸς τῷ ὀρχίῳ ἡμίτομον, εἰ προσέχοιτο, διασεισάμενοι ἐκβάλλουσιν αὐτὸ, καὶ τροφὴν μα-

De Equarum libidine. CAP. XI.

Solas de bestiis equas etiam si ventrem ferunt, se iniri sustinere audio. Incendi enim eas libidine ex fœminis maximè. Itaque libidinosas mulieres equas vocari solere ab eis qui grauius iis conuitium facere student.

De Perdicum ouis & pullis. C. XII.

Perdicum foetus intra ouum etiam nunc circumplicatione testarum comprehensi, à parentibus suis exclusionem ex ouis minimè expectant: sed per se ipsi tanquam fores pulsantes oua elidunt: & iam foras eminentes seipsos impulsu suo impellunt: ouiq; etiam nunc tegumento circũuestiti, currunt: atque à dimidia testæ parte, si adhuc circa caudam adhærescat, semet excutientes liberant, & velocissimè ad cibi in-

quisitionem prosiliũt.

Perdices qui vel cantu vel pugnâ valent, facilius se capiendos præbere, spe de seipsis tanquam vtilibus non occidendis concepta. Cæteros verò suæ indignitatis conscios, tum magie tum alijs pastu hominum cibo insuaues se reddere quominus capiantur. C. XIII.

Ex Perdicibus qui vocis contentione & cantu valent, & linguæ facultati confidũt: quique pugnaces & ad certamen habiles sunt; se minimè dignos credunt, qui ad extruendas mensas capiantur: vnde fit, quòd parum contra venatores de sua libertate depugnẽt, quo minus comprehendantur, sibi præfidentes, quòd à cæde studiosè ad cantus & certamina seruabũtur. Reliqui autem Perdices & potissimùm qui nuncupãtur Cirrhæi, sibi conscii, quòd nec ad certamina valent, neque pulchrè cantare sciunt, & si capiantur, futuros se prandiũ his qui ceperint: naturali quidã machinatione

Ἄλλοι Gillius.

σεύουσι, καὶ πηδῶσιν ὡς ἥκουσι.

Περὶ τῶν αὐτῶν ἔτι πάλιν.

Κεφ. ιγ.

Τῶν περδίκων οἱ τορῶδές τι καὶ ᾠδικοί, τῇ σφετέρᾳ θαρροῦσιν εὐγλωττίᾳ. καὶ οἱ μαχητικοὶ δὲ καὶ ἀγωνιστικοί, καὶ ἐκεῖνοι πεπιστεύκασιν, ὅτι μή εἰσιν ἄξιοι παρανάλωμα γενέσθαι τεθηραμένοι καὶ διὰ ταῦτα ἁλισκόμενοι † ἔτι πρὸς τοὺς θηρῶντας διαμάχονται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἁλῶναι. ἔτι γὰρ σπουδασθήσονται καὶ οἴδασι πιστεύσαι καὶ τῇ μάχῃ καὶ τῇ ᾠδῇ. οἱ δὲ ἄλλοι, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ Κιρραῖοι, συνεγνωκότες ἑαυτοῖς οὔτε ἀλκὴν ἀγαθοῖς, οὔτε ᾄδειν καλῶς δὲ ἐγνωκότες ὅτι ἄρα ἁλόντες ἔσονται δεῖπνον τοῖς ᾑρηκόσι, παλαμῶνται σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ ἑαυτοὺς ἀβρῶτους

tion

παρασκευάσαι· καὶ τῆς μὲν ἄλλης τροφῆς, ἥ τις αὐτοὺς εὐφραίνει τε καὶ παχύνει ἑκόντες ἀπέχονται, σκόροδα δὲ σιτοῦνται προθυμότατα. οἱ τοίνυν ταῦτα προμαθόντες, ἐπαύσαντο πρὸς αὐτοὺς ἰόντες ἀθηρίαν. ὅστις δὲ τῇ τούτων ἄγρᾳ οὐ περιέτυχε, συλλαβὼν καὶ καθεψήσας, ἀπώλεσε καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῖς σπουδὴν, πονηροῦ κρέως πειραθείς.

Περὶ γαλῆς καὶ ὄφεως, καὶ τῆς μάχης αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'.

Κακὸν θηρίον ἡ γαλῆ, κακὸν δὲ καὶ ὁ ὄφις. οὐκοῦν ὅταν μέλλῃ γαλῆ τῷ ὄφει μάχεσθαι, πήγανον διατραγοῦσα πρότερον, εἶτα μέντοι διαθαῤῥοῦσα ἐπὶ τὴν μάχην, ὥσπερ οὖν πεφραγμένη τε καὶ ὡπλισμένη παραγίνεται. τὸ δὲ αἴτιον, τὸ πήγανον πρὸς

tionis cõmentatione se ipsos macie conficiunt: nimirum quum ab omni alia esca, quæ ad pinguitudinem eos perducere queat, se suâ sponte abstinent, tũ vt ne idonei sint ad hominum mensas, cupidè alliis vescuntur: cuius rei experientes, his præteritis, aliò venationem conuertũt. Qui verò hoc ipsum ignorant, eos, si facultas sit, capiunt. quicunque autem ipsos captos decoxerit, eorumq; insuaues carnes expertus fuerit, se jam & tempus & operam cognoscit in his venandis perdidisse.

Mustela serpentem impugnatura rutam prægustat. C. XIIII.

Perniciosa bellua mustela est, perniciosa etiam serpens. Quare mustela cum serpente pugnatura, primùm quidem rutã edit, deinde fidenti animo ad pugnam tanquam armis tecta procedit. Causa est rutæ odor, serpen-

tibus infestus.

Lupum exaturatum, mansuetissimum esse.

CAP. XV.

Exaturatus lupus ne minimum quidem amplius degustauerit. atq; ei venter turget immodicè, lingua tumescit, os obstruitur: & similiter occurrentibus atque agnus mansuetus existit. Neque verò vnquam tum nec homini, nec bestiis vllis, licèt per medium agmen ingrediens, insidias molitur. postea verò ei paulatim lingua extenuatur, ac in antiquam figuram redit, iterumq; lupus existit.

De Gallorum & Perdicum libidine, & quomodo à Perdicibus cicuribus feri allectentur &c. C. XVI.

Gallinacei, si fœminæ desint in corte, eum qui recentior aduenerit omnes ineunt. Perdices etiam cicures recenti aduentu nouum & nõdum cicurem co-

ὅτι ἐχθιστόν ἐστι.

Περὶ τῆς τῶν λύκων πλησμονῆς. Κεφ. ιε.

Ο λύκος ἐμπλησθεὶς εἰς κόρον, οὐκ ἂν τοῦ βραχίστου τὸ λοιπὸν ἐπιγεύσαιτο. περιτείνεται μὲν γὰρ ἡ γαστὴρ τούτῳ, οἰδαίνει δὲ ἡ γλῶττα, καὶ τὸ στόμα ἐμφράγνυται· πρᾳότατος δὲ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀμνοῦ δίκην, καὶ οὐκ ἂν ἐπιβουλεύσαι οὐκ ἀνθρώπῳ ἢ θρέμματι, οὐδὲ εἰ τὴν ἀγέλην βαδίζει τὸ μέσον. μειοῦται δὲ τὴν ἡσύχως καὶ κατ' ὀλίγον ἡ γλῶττα αὐτῷ, εἶτα εἰς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα ἐπανέρχεται, καὶ λύκος γίνεται αὖθις.

al. μέσον.
al. ἡσυχῇ

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ περδίκων. Κ. ις.

Ἀλεκτρυόνες ἐν ἀγέλῃ τὸν νέηλυν, ὅταν θηλειῶν ἀπορίας, ἀναβαίνουσι πάντες. καὶ οἱ τιθασσοὶ δὲ πέρδικες τὸν ἥκοντα πρόσφατον, καὶ οὔπω πεπρᾳϋ σμεί-

γειν

νὴν ταῦτα αὐτὰ δρῶσιν. Ἀμειβόμενοι δὲ οἱ πέρδικες τοὺς τρέφοντας καὶ αὐτοὶ παλεύουσι τοὺς ἀζέτους καὶ ἀγρίους, κατὰ τὰς περιστερὰς δρῶντες καὶ οὗτοι τοῦτο. Προσάγεται δὲ ἄρα ὁ πέρδιξ καὶ στῆναι εἰς τὸ ἐμβολκόν, προτείνει τε τῶν ἄλλων τὸν τρόπον τοῦτον. ἕστηκεν ᾄδων ὁ πρῶτος, καὶ ἔστιν οἱ τὰ μέλος προσκλητικὸν εἰς μάχην ὑποθήγων τὸν ἄγριον· ἕστηκε δὲ ἀλλαχοῦ πρὸς τῇ πάγῃ, ὁ δὴ τῶν ἀγρίων κορυφαῖος ἀντᾴσας πρὸ τῆς ἀγέλης, ὡς μαχούμενος ἔρχεται. ὁ τοίνυν τιθασὸς ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ, δεδιέναι σκηπτόμενος. ὁ δὲ, ἔπειτα γαῦρος, ὡς εἶτα δὴ κρατῶν ἤδη, καὶ ἑάλωκεν ἐνσχεθεὶς τῇ πάγῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἄρρην ὁ τοῖς θηράταις πεδημένων, πειρῶνται ἐπικουρεῖν οἱ σύννομοι τῷ ἑαλωκότι. εἰ δὲ ᾖ θῆλυς, παύουσι τὴν ἐνσχεθεῖσαν ἄλλος

dem modo ineunt. Iidem suos altores remunerantur. feros enim & non captos allectant. Vtitur verò Perdix venator illecebris quibusdam ad illiciendos feros: ante retia enim propositus, cantum edit eos lacessentem ad pugnam eosdemq; vt ex insidiis in laqueos inserat incitâtem. Syluestrium dux contra cantat, & suum gregem præcurrens obuiam procedit, cum hoc luctaturus: cicur autē per malitiam semper insidias instruens, pedem refert, se timere simulans: alter verò spe atque animo inflatus, simul & sibi iam victoriam despondens, impetum facit: sed mox captiuus compage tenetur. Quòd si Perdix qui captus est mas fuerit, cæteri gregales ei ipsi captiuo opem ferre conantur. sin fœmina, captiuam ipsam o-

mnes feriunt, vt quæ libidine incensa in seruitutem ceciderit. Nec verò illud prætereundum, quando etiam auditu dignum est · si Perdix allectatrix sit fœmina, ne mas incidat, fœminæ quæ sunt extrà, illum ex casu in laqueũ propinquo seruant suo cantu tanquã amarorio retractum. Nam vbi plures & sibi cõsuetas viderit fœminas, ad illas libentiùs relicta allectatrice accedit.

ἀλλαχόθεν, ὡς διὰ τὴν λαγνείαν εἰς δουλείαν ἐμπεσοῦσα. Καὶ ἐκεῖνο δὲ οὐ παρήσω, ἐπεὶ καὶ ἄξιον ἀκοῦσαι αὐτό. ἐὰν ἡ θῆλυς ὁ παλεύων, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ ὁ ἄῤῥην αἱ ἔξω θήλειαι μέλος αὐτῷ δὲ ἐνηχοῦσι, καὶ ῥύονται τὸν ἐμπεσούμενον εἰς τὴν πάγην, ταῖς συννόμοις καὶ πλείοσιν ἀσμένως συνδραμόντα, ὡς ἂν ἴυγγί τινι ἑλχθέντα, τῇ μὰ Δία ἐρωτικῇ.

De Erinacei terrestris & & Lyncis inuidia: huius in occultanda vrina illius in perminzendo tergore suo quum captus est C. XVII.

Περὶ τοῦ τῶν ἐχίνων τῶν χερσαίων, καὶ λυγκὸς βασκανίας. Κεφ. ιζ.

Terrestris Erinaceus inter animalia inuida censetur. is statim vt capitur, vrinâ suâ redditâ, tergus suum conspergit, cuius vi perfusum corrumpitur: & quod futurum erat ad multa vtile, reddit inutile. Et Lynx etiam occultat. quæ vbi concreuerit ac congelarit

Ἐκ τῶν βασκάνων ζώων μέντοι καὶ ἐχῖνος ὁ χερσαῖος εἶναι πεπίστευται. ὅταν γοῦν ἁλίσκηται, παραχρῆμα ἐνουρήσει τῷ δέρματι, καὶ ἀχρεῖον ἀπέφηνεν αὐτό· δοκεῖ δὲ εἰς πολλὰ ἐπιτήδειον. Καὶ ἡ λύγξ δὲ ἀποκρύπτει τὸ οὖρον. ὅταν γὰρ παγῇ, λίθος γίνεται, καὶ γλυφαῖς

vrinam suam in terram

ἐπιτήδειός ἐστι. καὶ τοῖς γυναικείοις κοσμοῖς συμμάχεταί φασι διὰ τῆς γλυφῆς

Περὶ τοῦ λεοντοφόνου, καὶ ζώων ἐντόμων τε καὶ ἑτέρων τινῶν. Κεφ. ιη.

Λεοντοφόνου φαγὼν ὁ λέων ἀποτέθνηκε. τὰ δὲ ἔντομα φθείρεται εἰ ἐλαίῳ τις ἐγχρίσειεν αὐτά. γυπῶν γε μὴν τὸ μῦρον ὄλεθρός ἐστι. κάνθαρον δὲ ἀπολεῖς, εἰ ἐπιβάλῃς τῶν ῥόδων αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν Ινδικῶν. Κεφ. ιθ.

Κυνὸς Ινδικοὶ θηρία καὶ οἵδε εἰσι, καὶ ἀλκὴν ἄλκιμοι, καὶ ψυχῇ θυμοειδέστατοι, καὶ τῶν παναχοθι κυνῶν μέγιστοι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ζώων ὑπερεφρονοῦσι· λέοντι δὲ ὁμόσε χωρεῖ κύων Ινδικὸς, καὶ ἐγκείμενον, ὑπομένει, καὶ βρυχωμένῳ ἀντυλακτεῖ, καὶ ἀντιδακνεῖ δάκνοντα· καὶ πολλὰ αὐτὸν λεπήσας καὶ κατατρώσας, τελευτῶν ἡττᾶται ὁ

lapis efficitur, ad sculpendum accommodatus, & simul ad muliebrem modum expetitus.

Leoni, Insectis, Vulturi & Scarabeo quæ sint perniciosa.

CAP. XVIII.

Leonē ingestus Leōtophonus perimit. Insecta oleo si quis inungat, perdiderit, Vulturum pernicies vnguentum est. Scarabei rosis iniectis pereunt.

De Canibus Indicis.

CAP. XIX.

Canes Indicos feris adnumero. nam & viribus & animi ferocia præstant, & corpore omnium maximo. Cætera quidem animalia contemnit, cum Leone verò contendit Indicus canis: quem & vrgentem sustinet, & rugienti oblatrat, & mordentem remordet. Deniq; multa in eum ausus, & vulneribus quoque inflictis, vincitur tandem canis.

canis. Quanquam & ipse interdum vincit, ac in venatione Leonē perdit. Morsu quidem si appehenderit, pertinacissimè premit, adeò vt si quis etiam crus ei dissecuerit, in quantocunque dolore non remittat, donec mortis superuenientis necessitas eum cogat. Quæ verò præterea audiui in alium locum differam.

De cibo Hominu & Canu: item de Cordu sede, & de natura anium vncunguium. c. XX.

Soli homines & Canes cibo (non) simplici satiari solent. Hominis cor mamillæ sinistræ annectitur, in cæteris animalium pectori medio adiunctum. Ex iis quæ vncungues cognominantur aues, nulla vel bibit, vel meiit, vel gregatim cum aliis degit. *Auu quidem nullam meiere solet, quum vesicâ omnes careant: bibunt tamen ca-*

fortè οὐχ ἁπλῆ

κύων. εἴδη αὖ καὶ λέων ἡττηθεὶς ὑπὸ κυνὸς Ἰνδικοῦ, καὶ διαφθαρεὶν δὲ αὖ ἐν θήρᾳ. καὶ μέντοι καὶ δακὼν ὁ κύων ἔχεται, καὶ μάλα ἐγκρατῶς· κἂν προσελθὼν μαχαίρᾳ τὸ σκέλος ἀποκόπτεις τοῦ κυνὸς, ἔτι οὐκ ἄγει χολῶ ἀλγήσας ἀνεῖναι τὸ ῥῆγμα· ἀλλ' ἀποκόπτεται μὲν πρότερον τὸ σκέλος, νεκρὸς δὲ ἀνίησι τὸ στόμα. καὶ κεῖται βιασθεὶς ἀπολῦσαι τοῦ θανάτου. ἃ δὲ προσήκουσα ἑτέρωθι ἑτέρου ἀλλαχόθι.

Περὶ κυνῶν τροφῆς καὶ ἀνθρώπων. καὶ περὶ γαμψωνύχων. Κ κ.

Ἀνθρώπου μόνου καὶ κύνες κορεσθέντων ἢ τροφῆς * ἁπλῆ καὶ τῶν μὲν ἀνθρώπου ἡ καρδία τοῦ μαζοῦ τοῦ λαιοῦ προσήρτηται· τοῖς γε μὴν ἄλλοις ζώοις ἐν μέσῳ τοῦ στήθους προσπέπλασται. Γαμψώνυχον δὲ ὄρνεον οὐδὲν οὔτε πίνει οὔτε

οὐρεῖ,

ὄρει, ὅτι μὴν συναγελάζεται ἑτέροις.

Περὶ τοῦ Ἰνδικοῦ μαρτιχώρα. Κεφ. κα.

Θηρίον Ἰνδικόν, βίαιον τὴν ἀλκὴν· μέγεθος κατὰ τὸν λέοντα τὸν μέγιστον, τὴν δὲ χρόαν ἐρυθρὸν ὡς κιννάβαριν εἶναι δοκεῖν, δασὺ δὲ ὡς κύνες, φωνῇ τῇ Ἰνδῶν * μαρτιχόρας ὠνόμασται. τὸ πρόσωπον δὲ κέκτηται τοιοῦτον, ὡς δοκεῖν οὐ θηρίον τοῦτό γε, ἀλλ' ἀνθρωπικὸν ὁρᾶν. ὀδόντες τρίστοιχοι μὲν ἐμπεπήγασιν οἱ ἄνω αὐτοῦ, τρίστοιχοι δὲ οἱ κάτω, τὴν ἀκμὴν ὀξύτατοι, τῶν κυνείων ἐκεῖνοι μείζους. τὰ δὲ ὦτα ἔοικεν ἀνθρώπῳ καὶ ταῦτα, τήν γε ἑαυτῶν πλείστην, μείζω δὲ καὶ δασέα. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς γλαυκός ἐστι, καὶ ἐοίκασιν ἀνθρωπίνοις καὶ οὗτοι. τοὺς δὲ πόδας δέ μοι νόει καὶ ὄνυχας τοιούτους εἶναι λέοντος. τῇ δὲ οὐρᾷ ἄκρᾳ προσήρτηται σκορπίου κέντρον, καὶ εἴη ἂν ὑπὲρ πῆχυν τοῦτο· καὶ παρ' ἑκάτερα

ἓν

tera præter vneunques ferè

De* Manticbora Indica fera, ex Cresia lib. iij scriptis. C. XXI.

al. Martichora.

Apud Indos nascitur violento robore præditum animal, cui Indorum lingua Mantichoras nomen est, magnitudine maximi Leonis, colore rubrum adeò vt cinnabarim referat: canis modò villosum: facie eadem propè quæ hominis: dentium triplici vtrinque ordine mucrone acutissimorum, caninis maiorum: auribus hominis similibus, nisi quòd hæ & grandiores, & villosiores sunt: oculis cæsiis, & his non dissimilibus hominis: pedibus & vnguibus eisdem qui leonis: summa cauda illi Scorpionis modo, aculeo plusquam cubitali armata, quo letaliter pũ-ſiit, si quem attigerit.

al. μαρτιχόρας.

ὁμοίως

reliquum etiam caudæ, vtrinque aculeis cuspidatum est, quos tanquã tela, si quis insequatur, eminus iaculatur, letaliter pungit. Quum in anteriorem partem versus, aculeos iaculatur, caudam intorquet: sin retrouersus Sacarum more aculeos emittit, tum extentissimè caudam porrigit. Aculei quos iaculatur, pedali magnitudine, & schœni (iunci vel funis) crassitudine sunt: quibus ista omnia, præter solum elephantum, petunt. Ctesias Indos sibi affirmasse ait, locis emissorum aculeorum alios succrescere, vt sit huius pestis perpetua successio. Humanis, vt idem affert, carnibus maximè delectatur quocirca complureis homines interficit: nec duntaxat in singulos ho-

ρα αὐτῇ ἡ οὐρὰ κέντροις διείληπται. τὸ δὲ οὐραῖον τὸ ἄκρον εἰς θάνατον ἐνέπηξε † περιτυχόντα, καὶ διαφθείρει παραχρῆμα· ἐὰν δέ τις αὐτὸν διώκῃ, ὁ δ' ἀφίησι τὰ κέντρα πλάγια, ὡς βέλη καὶ ἔστι τὸ ζῷον ἑκηβόλον. καὶ εἰς τοὔμπροσθεν μὲν ὅταν ἀποτοξεύῃ τὰ κέντρα, ἀνακλᾷ τὴν οὐράν· ἐὰν δὲ εἰς τοὐπίσω κατὰ τοὺς Σάκας, ὁ δὲ ἀποτάδην αὐτὴν ἐξαρτᾷ. ὅτου δ' ἂν τὸ βληθὲν τύχῃ, ἀποκτείνει, ἐλέφαντα δὲ οὐκ ἀναιρεῖ μόνον. τὰ δὲ ἀκοντιζόμενα κέντρα ποδιαῖα τὸ μῆκός ἐστι, σχοίνου δὲ τὸ πάχος. λέγει δὲ ἄρα Κτησίας, καί φησιν ὁμολογεῖν αὐτῷ τοὺς Ἰνδούς, ἐν ταῖς χώραις τῶν ἀπολυομένων ἐκείνων κέντρων ἐπαναφύεσθαι ἄλλα, ὡς εἶναι τοῦ κακοῦ τοῦδε ἐπιγονήν. σιτεῖται δὲ ὡς ὁ αὐτὸς λέγει, μάλιστα ἀνθρώπους κατεσθίον. καὶ ἀναιρεῖ δὲ ἀνθρώπους πολλούς. καὶ οὐ καθ' ἕνα † λοχᾷ, καὶ δυσὶν ἂν ἐπιθεῖτο καὶ τρισὶ

† νεκρὸν addit Gillius.

πι, καὶ κρατεῖ τῶν τοσούτων μόνος. καταγωνίζεται δὲ καὶ τὰ ζῷα τὰ λοιπά, λέοντα δὲ οὐκ ἂν καθέλῃ ποτέ. ὅτι δὲ κρεῶν ἀνθρωπείων ἐμπιπλάμενον τὸ δὲ τὸ ζῷον ὑπερήδεται, κατηγορεῖ καὶ τὸ ὄνομα. νοεῖται γὰρ τῇ Ἑλλήνων φωνῇ ἡ Ἰνδῶν, ἀνθρωποφάγον αὐτὸ εἶναι· ἐκ δὲ τοῦ ἔργου καὶ κέκληται. πέφυκε δὲ κατὰ τὴν ἔλαφον ὤκιστος. Τὰ βρέφη δὲ τῶνδε τῶν ζῴων οἱ Ἰνδοὶ θηρῶσιν ἀκέντρους τὰς οὐρὰς ἔχοντα, καὶ λίθῳ γε ἐπιδιαθλῶσιν αὐτάς, ἵνα ἀδυνατῶσι τὰ κέντρα ἀναφύειν. φωνὴν δὲ σάλπιγγος ὡς ἔνι μάλιστα ἐγγυτάτω προΐεται. λέγει δὲ καὶ ἑωρακέναι τόδε τὸ ζῷον ἐν Πέρσαις Κτησίας ἐξ Ἰνδῶν κομισθὲν δῶρον τῷ βασιλεῖ Περσῶν. εἰ δή τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων Κτησίας, ἀκούσας γε μήν τις τὰ ἴδια ἴστω δὴ τοῦ ζῴου. εἶτα μέντοι τοῦ

mines inuadit, sed plures collectos, vel ipse solus interimit. Reliqua item animalia vincere potest, excepto leone. Quòd autem humanis carnibus sese complere ei suaue sit, eius nomen ostendit. Indicè enim ideò Mantichoras appellatur, quòd bestia hominum voracissima sit, ex rebus quas agit nomen trahens. Eadem est quam pernicissimi cerui corporis velocitate. Eius pullos aculeatis nondum caudis armatos venantur, caudasque eorum ad saxum elidunt, atque crebris ictibus confringunt, vt aculeos ne postea producere queant. Vocem edunt proximè accedentem ad sonum tubæ. Ctesias apud Persas hoc animal se vidisse testatur, ex India regi Persarum muneri missum. Hæc Ctesias scriptor Cnidius, penes quem

συγγρ

horum omnium fides esto.

De Scolopendra marina.

CAP. XXII.

Scolopendram marinam rumpi aiunt, si hominis sputo madefiat.

Salicis semen homines steriles reddere, bestijs innoxium. item cicutam homini venenum esse, suibus non item

CAP. XXIII.

Si quis tritum salicis semen bestiis dederit bibere, eis non modò quippiam non nocet, sed etiam alit: Sin homo idipsum biberit, facultatem liberos gignendi ei adimit, & semen genitale perdit. Quare Homerus abstrusa naturæ perscrutatus, mihi, quum salices frugiperdas suis versibus dixit, earum vim adumbratè ostendisse videtur. Sic & cicutam homo si biberit, ei sanguis quasi conglaciat, & eatenus concretione spissus fit, vt inde moriatur. Suillum

συγγραφεῖ τῷ Κνιδίῳ προσηχέτω.

Περὶ σκολοπένδρας.

Κ. κβ.

Σκολόπενδρα θαλαττία διαρρήγνυται, ὥς φασιν ἀνθρώπου διαπτύσαντος αὐτῆς.

Περὶ ἰτέας καὶ ὅτι κοὐδὲν ἀδικεῖ τὰ ὑποζῷα, καὶ περὶ κωνείου. Κεφ. κγ.

Καρπὸν δὲ ἰτέας θλιβέντα εἰ δοίης πιεῖν τοῖς ἀλόγοις αὐτὸν, λυπεῖται ἐκεῖνα οὐδὲν μᾶλλον ἢ καὶ τρέφεται· πιὼν δὲ ἄνθρωπος τὴν σπορὰν τὴν παιδοποιόν τε καὶ ἔγκαρπον ἀπώλεσε· καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος καὶ τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα ἀνιχνεύσας, εἶτα μέντοι καὶ ἰτέας ὠλεσικάρπους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις εἰπεῖν, τοῦτο αἰνιξάμενος. Κωνείου δὲ ἄνθρωπος πιὼν ἴσχει τὴν τοῦ αἵματος πῆξίν τε καὶ ψύξιν ἀποθνήσκει. ὗς δὲ

κων

κωνείου ἐμπέπλαται, καὶ ὑγιαίνει.

Πηλίκους τοὺς ἐλέφαντας θηροῦσιν Ἰνδοί. Κ. κδ.

Ἰνδοὶ τέλειον μὲν ἐλέφαντα συλλαβεῖν ῥαδίως ἀδυνατοῦσιν· οὔτε γὰρ τοσαῦτα δρόσουσιν, οὔτε τοσοίδε παρέσονται. εἰς δὲ τὰ ἕλη φοιτῶντες τὰ γειτνιῶντα τῷ ποταμῷ, εἶτα μὲν τοι λαμβάνουσιν αὐτῶν τὰ βρέφη. ἀσπάζεται γὰρ ὁ ἐλέφας τὰ ἐνδρόσα χωρία καὶ μαλακὰ καὶ φιλεῖ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἤθεσι διαιτάσθαι ἐθέλει, καὶ ἀὼς ἂν εἴποις ἐλεῖός ἐστιν. Λαβόντες οὖν ἁπαλὰ καὶ εὐπειθῆ, τρέφουσι κολακείᾳ τε τῇ κατὰ γαστέρα, καὶ θεραπείᾳ τῇ περὶ τὸ σῶμα, καὶ φωνῇ θεραπευτικῇ. συνιᾶσι γὰρ ἐλέφαντες καὶ γλώττης ἀνθρωπίνης τῆς ἐπιχωρίου.

verò pecus, licèt ea ad saturitatem se compleuerit, non læditur.

Elephantos catulos tantùm ab Indu capi, & blanditijs curaq. mansuefieri & institui.

CAP XXIIII.

Indi homines, licèt permulti & magna machinati, non Elephantos iam ætate procedente confirmatos facilè comprehendere queunt. Quare ad paludes fluminibus proximas, venatores profecti, eorum catulos tantùm capiunt. Elephanti enim naturæ proprium est, rosida loca & mollia amare, & aquam desiderare, vbi versari maximè studet, ita vt animal palustre nominari possit. Quum igitur eorum catulos, adhuc ætate infirmos, & teneros, inde ceperunt, ciborum blanditiis & assentationibus eos ad parendum informant ac instituunt, blandiloquentiaq; mansuefaciunt. Hominum enim indigenarum linguam Elephanti intelligunt. Breuiter, pertin-

de illos quasi infantes puerosalunt, partim omni curâ cultuq; eos prosequentes, partim disciplinas tradentes: quæ res efficit, ipsi vt ad obediendi facilitatem transferantur.

Vt Boues in area spicis abstineant.

CAP. XXV.

Ne Boues in area ad trituram accommodata spicas interim edant, dum proculcant, eorum bubulo fimo nares illinendæ sunt: Quę astuta machinatio perficit, ab illarum vt sese esu abstineant. Hoc nimirum animal huiusmodi tetri odoris aspersione deterritum, nihil, ne si fame quidem acerrima premeretur, vnquam ederet.

Quomodo Indi Lepores & Vulpes capiant, auibus rapacibus ad venationem institutis.

CAP. XXVI.

Lepores & Vulpes Indi hoc modo venantur. Canibus ad venationem non egent, sed

καὶ συνελόντι εἰπεῖν, ὡς παῖδας αὐτοὺς ἐκτρέφουσι, καὶ κομιδὴν προσάγουσιν αὐτοῖς, καὶ παιδεύματα ποικίλα, οἱ δὲ πείθονται.

Περὶ τῆς τῶν βοῶν ἐν τῇ ἅλῳ ἀσιτίας.

Κεφ. κε.

Ὅπου ἀλοητός ἐστι, καὶ τρίβονται περὶ τὴν δῖνον οἱ βόες, καὶ πεπλησμένη τῶν δραγμάτων ἡ ἅλως ἐστὶ, ὑπὲρ τοῦ τοὺς βοῦς μὴ ἀπογεύεσθαι τῶν σταχύων, βολίτῳ τὰς ῥῖνας ἐπιχρίουσιν αὐτῶν· σόφισμα ἐπινοήσαντες τοῦτο καὶ μάλα γε ἐπιτήδειον. τοῦτο γὰρ ζῷον μυσαττόμενον τὴν προειρημένην χρῖσιν, οὐκ ἄν ποτε ἀπογεύσαιτο, οὐδ᾽ εἰ τῷ βαρυτάτῳ λιμῷ πιέζοιτο.

Περὶ θηρίων Ἰνδικῶν, λαγωῶν, καὶ ἀλωπέκων. Κ κς.

Τοὺς λαγὼς καὶ τὰς ἀλώπεκας θηρῶσιν οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. Κυνῶν εἰς τὰς ἄγρας οὐ δέονται, ἀλλὰ

ἀλλὰ νεοττοὺς συλλαβόντες ἀετῶν καὶ τῶν κοράκων καὶ ἰκτίνων προστίθενται, τρέφουσι, καὶ ἐκπαιδεύουσι τὴν θήραν· καὶ ἔστι τὸ μάθημα. πρᾴῳ λαγῷ καὶ ἀλώπεκι τιθασῷ κρέας προσαρτῶσι, καὶ μεθιᾶσι θεῖν· καὶ τοὺς ὄρνιθας αὐτοῖς κατὰ πόδας ἐπιπέμψαντες, τὸ κρέας ἐπελθεῖν συγχωροῦσιν. οἱ δὲ ἀνὰ κράτος διώκουσι, καὶ λαβόντες ἢ τὸν ἢ τὴν ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ καταλαβεῖν ἆθλον τὸ κρέας. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῖς δέλεαρ ἐστι καὶ μάλα ἐφολκόν. ἐκεῖ ὅταν ἀκριβώσωσι τὴν σοφίαν τὴν θηρατικὴν, ἐπὶ τοὺς ὀρείους λαγὼς μεθιᾶσιν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας τὰς ἀγρίας. οἱ δὲ, ἐλπίδι τοῦ δείπνου τοῦ συνήθους, ὅταν τι τούτων φανῇ, μεταθέουσι καὶ αἱροῦσιν ὤκιστα, καὶ τοῖς δεσπόταις ἀποφέρουσιν, ὡς λέγει Κτησίας. καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ τέως προσηρτημένου κρέως, αὐτοῖς τὰ σπλάγχνα τῶν ᾑρημένων τὸ δεῖπνόν ἐστιν, ἐκεῖθεν καὶ τοῦτο ἴσμεν.

captos Aquilarũ, Coruorum, & insuper Miluorum pullos alũt, & ad venatum instituunt: Nempe Leporem mãsuetum & Vulpem cicurem carne appensa ad cursum dimittunt: & mox immittunt aues carnem eis quam appetunt adempturas. Illæ igitur quanta possunt celeritate & impetu vel hanc vel illum consequutæ, carnem sui laboris præmium & escam desideratam sibi auferunt. Sic institutas ad prædam aues, deinceps in montanos Lepores & Vulpes feras emittunt: quos illæ itidem spe solitæ escæ persequuntur, & mox captos dominis adferunt, vt prodit Ctesias. loco autem carnis prius appensæ, viscera captorum eis in cibum permittũtur.

De Gryphum forma, & pugna aduersus Indos aurum colligentes.

CAP. XXVII.

Gryphem Indicum animal audio similiter quadrupem vt Leonem esse: robustissimis item existere vnguibus Leonum similibus: tum dorsum eius pennis indui nigris; anteriorem corporis partem rubris, alas verò candidis. Ctesias eos ait ceruicis pennas cæruleas & floridas habere: Aquilino ore esse, & capite cuiusmodi pictores fingunt: oculis autem igneis, nidosq; in montibus facere: vtq; ætatis processu grandes non capi, ita earum pullos comprehendi posse. Bactri autem Indis finitimi eos illic auri custodes esse, aurumq; effodere aiũt, & simul eò ipso nidos construere: quod verò

περὶ Γρυπῶν. Κ. κζ.

Τὸν γρύπα ἀκούω τὸ ζῶον τὸ Ινδικὸν τετράπουν εἶναι καὶ τοὺς λέοντας, καὶ ἔχειν ὄνυξας καρτεροὺς ὡς ὅτι μάλιστα, καὶ τούτους μέντοι τῶν λεόντων παραπλησίους· κατὰ πτερὸν δὲ τὰ νῶτα, καὶ τούτων τῶν πτερῶν τὴν χροὰν μέλαιναν εἶναι ᾄδουσι· τὰ δὲ πρόσθια ἐρυθρά φασι. τάς γε μὴν πτέρυγας αὐτὰς, οὐκ ἔτι τοιαύτας, ἀλλὰ λευκάς. τὴν δέρην δὲ αὐτῶν κυανοῖς διηνθίσθαι τοῖς πτεροῖς Κτησίας ἱστορεῖ· στόμα δὲ ἔχειν αἰετῶδες· καὶ τὴν κεφαλὴν, ἐποίαν οἱ χειρουργοῦντες γράφουσί τε καὶ πλάττουσι φλογώδεις δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς φασιν αὐτοῦ. νεοττιὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν ποιεῖται, καὶ τέλειον μὲν λαβεῖν ἀδύνατόν ἐστι, νεοττοὸς δὲ αἱροῦσι.

Εὐάκτριοι μὲν χειτνιῶντες Ινδοῖς, λέγουσιν αὐτοὺς φύλακας εἶναι τοῦ χρυσοῦ αὐτόθι. καὶ ὀρύττειν τε αὐτόν φασιν αὐτοὺς, καὶ ἐκ τούτου τὰς καλιὰς ὑπο-

πλέκ

πλέκειν, τὸ δὲ ἀπορρέον Ἰνδοὺς λαμβάνειν. Ἰνδοὶ δὲ οὔ φασιν αὐτοὺς φρουροὺς εἶναι τοῦ προειρημένου· μηδὲ γὰρ δεῖσθαι χρυσίου γρῦπας (καὶ ταῦτα εἰ λέγουσι, πιστὰ ἔμοιγε δοκοῦσι λέγειν) ἀλλ᾽ αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τὴν τοῦ χρυσίου ἄθροισιν ἀφικνεῖσθαι. τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν σφετέρων βρεφῶν δεδιέναι, καὶ τοῖς ἐπιοῦσι μάχεσθαι. καὶ διαγωνίζεσθαι μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα καὶ κρατεῖν ῥᾷστα, λέουσι δὲ μὴ ἀντιστῆναι, μηδὲ ἐλέφαντι. δεδιότες δὲ ἄρα τὴν τῶνδε τῶν ζῴων ἀλκὴν οἱ ἐπιχώριοι, μεθ᾽ ἡμέραν ἐπὶ τὸν χρυσὸν οὐ στέλλονται, νύκτωρ δὲ ἔρχονται. ἐοίκασι γὰρ τηνικάδε τοῦ καιροῦ λανθάνειν μᾶλλον. ὁ δὲ χῶρος ἐν ᾧ ἔνθα οἵ τε γρῦπες διαιτῶνται, καὶ τὰ χωρία τὰ χρύσεά ἐστιν, ἔρημος πέφυκε δεινῶς, ἀφικνοῦνται δὲ οἱ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης θηραταί, ἐς χιλίους τε καὶ δὶς τοσούτους ὡπλι-

auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contrà Indi eos auri, quod veri quidem simile videtur, custodes esse negant: neque enim Gryphes auri egere: sed quum ad colligendum aurum homines accesserunt, hos de pullis suis maiorem in modum timentes, pro eis pugnare: Atque cum aliis etiam animalibus concertare, eaq; facillimè vincere: contra autem Leones & Elephantos non stare. Indigenæ, quòd ab huiusmodi animalium robore timeant, non interdiu, sed ad collectionem auri noctu proficiscentur, quòd se tum meliùs latere, arbitrentur. Locus vbi Gryphes versantur, ac vbi aurum effoditur, desertissimus est. Quocirca aurum venari studentes, mille, aut bis mille armati eò perue-

niunt, simulq; ligones & saccos afferunt, silentem lunam obseruantes. Quòd si Gryphes fallant, duplicem commoditatem assequuntur, quòd & eorum vita ab illorum atrocitate seruatur, & simul aurum domum auehunt: vbi auro purgato ab iis qui hanc artem callent, ingentes sibi pro periculis opes comparant: Sin in furto deprehendantur, perierunt. Quum semel eò profecti sunt, domum nonnisi triennij, aut quadriennii interuallo reuertuntur,

χρυσω-χοεῖν.

Testudinis marinæ caput abscissum diu viuere: & de splendore pupillarum eius. c. XXVIII.

Caput marinæ testudini abscissum, non continuò moritur, sed & videt: & si ante oculos ei manus obuersetur, illos claudit: & paulò etiam propiùs si manũ admóueas, mordet. Longè lateq; fulgorem eius oculi jaculan-

σμένοι. καὶ ἅμας κομίζουσι σάκκους τε, καὶ ὀρύττουσιν, ἀσέληνον νύκτα ἐπιτηρήσαντες. καὶ μὲν γὰρ λάθωσι τοὺς γρῦπας, ὤνηνται διπλῆν τὴν ὄνησιν. καὶ γὰρ σώζονται, καὶ μέντοι καὶ οἴκαδε τὸν φόρτον κομίζουσι. καὶ ἐκκαθάραντες οἱ μαθόντες † χρυσωρυχεῖν σοφίᾳ τινὶ σφετέρᾳ, πάμπολυν πλοῦτον ὑπὲρ τῶν κινδύνων ἔχουσι τῶν προειρημένων. ἐὰν δὲ κατάφωροι γένωνται, ἀπολώλασιν. ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὡς πυνθάνομαι, δι' ἔτους τρίτου καὶ τετάρτου.

Περὶ χελώνης θαλαττίας.

Κεφ. κη.

Χελώνης θαλαττίας ἀποτμηθεῖσα ἡ κεφαλὴ, οὔποτε θνήσκει, ἀλλὰ βλέπει, καὶ καταμύει τὴν χεῖρα προσάγοντος· ἤδη γὰρ καὶ δάκοι, εἰ ἐγγυτέρω προσαγάγοις τὴν χεῖρα καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐκ-

λάμπ

λάμποντας ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. αἱ γάρ τοι κόραι λευκόταται καὶ ἐκφανέσταταί εἰσι· καὶ ἐξαιρεθεῖσαι, χρυσίῳ καὶ ὅρμοις ἐπιτίθενται. ἐνθένδε τοι καὶ ἐδόκουν ταῖς γυναιξὶ θαυμασταί. γίνονται δὲ ὡς πυνθάνομαι αἱ χελῶναι αὗται ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ ᾀδουσιν ἐρυθρᾷ.

Περὶ ἀλεκτρυόνων. Κ. κθ.

Ὁ ἀλεκτρυὼν τῆς σελήνης ἀνισχούσης, ἐνθουσιᾷν φασι, καὶ σκιρτᾷν. ἥλιος δὲ ἀνίσχων οὐκ ἄν ποτε αὐτὸν διαλάθοι. ᾠδικώτατος δὲ ἑαυτοῦ μᾶλλον ἐστι τηνικάδε. πυνθάνομαι δὲ ὅτι ἄρα καὶ τῇ Λητοῖ φίλον ἐστὶν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρνεον. τὸ δὲ αἴτιον· παρέστη φασὶν αὐτῇ τὴν διπλῆν τε καὶ μακαρίαν ὠδῖνα ὠδινούσῃ. ταῦτά τοι καὶ νῦν ταῖς τικτούσαις ἀλεκτρυὼν πάρεστι, καὶ δοκεῖ πως εὐωδίνας ἀποφαίνειν. τῆς δὲ ὄρνιθος ἀ-

tur: quorum pupillæ, candidissimæ ac splendidissimæ quum existant, eruuntur, vt vel auro includantur, vel monilibus imponantur: quamobrem mulierum admiratione plurimi æstimantur.

Gallinaceus quomodo ad Luna se isq. ortum afficiatur. Quòd sua præsentia credatur partus iuuare. Gallina extincta incubare & silere eum. Victorem canere, victum silere. In liminibus sese inclinare. C. XXIX.

Gallinaceum exoriente luna quasi diuino quodam spiritu afflatum bacchari atque exultare ferunt. Oriens autem sol ipsum nunquam fallit, tum vehementissimè vocem cõtendens, semet magis magisq; cantando vincere conatur. Latonæ in amore esse aiunt, & quòd ei affuerit parienti, & quòd etiam nunc parientibus adsit, & faciles partus esti-

ciat. Matrice Gallina extincta, is ipse incubat, & pullos ex ouis excludit: ac tum (res admiratione digna) silentio vtitur, quòd sanè sibi conscius sit se muliebre munus obire, & parum viriliter facere. Quòd si cum altero pugnans vincatur, idcirco non canit, quod ex illa mala pugna spiritus fracti illi vocem supprimant. Cuius offensionis verecundia confusus, in primam quamque latebram se se occultat. At si ex certamine victoriam reportarit, tum oculorum eminentia, tum ceruice erecta. simul & cantus contentione insolenter effertur, & triumphanti similis est. Illud item in eo mirificum, qnum limen intrat; tametsi superum altissimum existit, is tamen sese inclinat: quod quidem ipsum superbiâ inductus facere videtur, ne videlicet crista vspiã offendatur.

πολωλυίας, ἐπωάζει αὐτὸς, καὶ ἐκλέπει τὰ ἐξ ἑαυτοῦ νεοτιτία σιωπῶν. οὐ γὰρ ᾄδει τότε θαυμαστῇ τινι καὶ ἀπορρήτῳ τῇ αἰτίᾳ, ναὶ μὰ τόν. δοκεῖ γάρ μοι συγγινώσκειν ἑαυτῷ θηλείας ἔργα, καὶ οὐκ ἄρρενος δρῶντι τὴν ἱκάδε. Ἐν μάχῃ ἀλεκτρυὼν καὶ τῇ πρὸς ἄλλον ἀγωνίᾳ ἡττηθεὶς, οὐκ ἂν ᾄσαι. τὸ γάρ τοι φρόνημα αὐτῷ καστέσταλται, καὶ μεμείωται, καὶ καταδύεταί γε ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. κρατήσας δὲ γαῦρός ἐστι, καὶ ὑψαυχενεῖν, καὶ κυδρουμένῳ ἔοικεν. Θαυμάσαι τοῦ ζώου ὑπράξιον καὶ ἐκεῖνο δήπου. θύραν γὰρ ὑπιὼν, καὶ τὴν ἄγαν ὑψηλὴν, ὅδε ἐπικύθπει, ἀλαζονέστατα δρῶν ἐκεῖνος τοῦτο. φειδοὶ γὰρ τοῦ λόφου πράττειν ἔοικε τὸ εἰρημένον.

περὶ τῆς τῶν κολοιῶν εἰς ἀλλή-

De amore Monedularum seu Graculorum in suos gregales,

λῶν φιλίας καὶ ἄγρας.

Κεφ. λ.

Οἱ κολοιοὶ δεινῶς φιλοῦσι τὸ ὁμόφυλον. τοῦτό τοι καὶ διαφθείρει αὐτοὺς πολλάκις. καὶ τό γε δρᾶμα τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτῳ μέλει θηρᾶσαι κολοιούς, τοιαῦτα παλαμᾶται. ἔνθα οἶδεν αὐτῶν τροφὰς καὶ νομάς, καὶ ἀθροιζομένους ὁρᾷ κατ' ἀγέλας εἶναι, ἐνταῦθα λεκανίδας ἐλαίου μεστὰς διατίθησιν. ἐκεῖν οἶδε· μὴ τι ἔλαιον, περίεργον δὲ τὸ ὀρνίθιον. καὶ ἀφικνεῖται καὶ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ σκεύους κάθηται, καὶ κύπτει κάτω, καὶ ὁρᾷ τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν καὶ οἴεται κολοιὸν ἄλλον βλέπειν, καὶ κατελθεῖν πρὸς αὐτὸν σπουδῆ κάτεισί τε οὖν καὶ περιπτύσσεταί τε καὶ περιβάλλει τὸ ἔλαιον τῷ αὐτὸ ὂν γλίσχρον καὶ συνδεῖται. τὸ δὲ ἄπτερον, ἀναπτῆναι ἥκιστά ἐστι χωρεῖ· δικτύων καὶ πάγης καὶ ἀρπεδόνων τὸ ζῷον μένει, ὡς ἂν εἴποις, πεπεδημένον.

gales, & eorum captura. CAP. XXX.

Suæ nationis aues vehementer Monedulæ amant: quæ quidem res eas sæpe in perniciem inducit. quemadmodum id accidat explicandum. Quum enim quis Monedulas venaturus est, talia machinatur: vt eas vbi nouerit cibaria inquirere, & in quem locum congregentur perspexerit, ibi peluis olei pellucidi plenas disponat. Curiosa bellè auicula eò profecta, in vasis labro considet, & simul sese inclinans, suam ipsius vmbram despicit: & quòd existimet aliam se Monodulam videre, ad eam ipsam festinat descendere. eóque vt est delapsa, olei tenacitate circumfusa, sine laqueis, sine retibus constricta tenetur. αὐτῷ.

De Elephanti partibus corporis, vteri gestatione, libidine, potu, somno, ætate, morbis.

CAP. XXXI.

Elephanto duos dicunt prominere excertos, quos alii dentes, alii cornua vocant. Singulis pedibus numero quinque digitos indiuisos, leuiterq; discretos, ex quo fit vt animal sit minimè ad natandum habile: & anteriora crura posterioribus longiora habet. Huic sub armis papillæ existunt: Atque ita promuscide tanquã manu vel etiam commodiùs vtitur: Lingua etiam ei benè exigua est: Fel autem non ad iecur, sed ad pectus situm habere dicitur. Biennium gerere vterum audio alii non tam diu; sed sesquiannum tantùm ventrem ferre aiunt. Anniculo quidem vitulo æqualem pullum edicis statim vt natus est, ore sugit, (non promuscide.)

lego τὰ κατόπιν τῶν προσθίων, ex Aristotele, Oppiano, Plinio.

al. φρεσὶ μόσχῳ.

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. λα.

Ὁ ἐλέφας, οἱ μὲν αὐτοῦ προκύπτειν χαυλιόδοντάς φασιν, οἱ δὲ κέρατα. ἔχει δὲ καὶ καθ' ἕκαστον πόδα δακτύλους πέντε, ὑποφαίνοντας μὲν τὰς ἐκφύσεις, οὐ μὴν διεστῶτας. ταύτῃ τοι καὶ νηκτικός ἐστιν ἥκιστα. σκέλη δὲ τὰ προσθίᾳ τῶν κατόπιν βραχύτερά ἐστι. μαζοὶ δὲ αὐτῷ πρὸς ταῖς μασχάλαις εἰσί. μυκτῆρα δὲ κέκτηται χειρὸς παγχρηστότερον, καὶ γλῶτταν βραχεῖαν. χολὴν δὲ αὐτὸν ἔχειν οὐ κατὰ τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ πρὸς τῷ στέρνῳ φασί. κύειν δὲ πυνθάνομαι δύο ἐτῶν τὰς ἐλέφαντας· οἱ δὲ, οὐ τοσοῦτον χρόνον, ἀλλ' ὀκτωκαίδεκα μηνῶν ὁμολογοῦσιν. ἀποτίκτει δὲ ἰσήλικα τὸ μέγεθος μόσχῳ ἐνιαυσιαίῳ· σπᾷ δὲ τὴν θηλὴν τῷ στόματι. εὐθυσιῶν δὲ εἰς μῖξιν, οἴστρῳ τε * φερόμε-

Quum libidinis furore ardet,

ος, ἐμπίπτει τοίχῳ, καὶ ἀνατρέπει, καὶ φοίνικας κλίνει, τὸ μέτωπον προσαράττων κατὰ τοὺς κριούς. πίνει δὲ ὕδωρ οὐ διειδὲς οὐδὲ καθαρόν, ἀλλ' ὅταν ὑποθολώσῃ τε καὶ ὑποταράξῃ· καθεύδει γε μὴν ὀρθοστάδην. † κατακλῖναι γὰρ καὶ ἐξαναστῆναι ἐργῶδες αὐτῷ. ἀκμὴ δὲ ἐλέφαντος, † ἑξηκονταετῆ γεγονέναι· κρυμοὺς δὲ ἐμμένειν ἥκιστός ἐστιν. διατείνει δὲ τὸν βίον καὶ εἰς διπλῆν ἑκατοντάδα.

Περὶ τῆς παρ' Ἰνδοῖς προβατείας Κεφ. λβ.

Προβατεῖαι δὲ Ἰνδῶν ὁποῖαι, μαθεῖν ἄξιον, τὰς αἶγάς τε καὶ τὰς ὄις ὄνων τῶν μεγίστων μείζονας ἀκούω. καὶ ἀποκύειν τέτταρας ἑκάστην. οὐ μείω γε μὴν τῶν τριῶν, οὔτ' αἲξ Ἰνδική, οὔτ' αἱ ὄις ποτὲ τέκοι. καὶ τοῖς μὲν προβάτοις αἱ οὐραὶ πρὸς τὸν πόδα τέτανται. αἱ δὲ αἶγες μικρὰς ἔχου-

ardet, incursu parietes euertit, & similiter atque aries frontis vi atque impressione palmas prosternit. Aquam nitidam non bibit, sed postquam aquam conturbarit, turbida potione delectatur. Idcircò somnum erecto corpore capit, quia ei esset operosum decumbere, simul & deinde à cubitu exurgere graue. Eius ætatis flos est sexagesimus annus. Hyemis & frigoris impatiens est. Ad ducentesimum annum vitam producit.

al. κατακλινῆναι.

al. ἑξήκοντα ἔτη.

De Ouibus & Capris Indicis c. XXXII.

Oues Indiæ & Capras ad maximorum magnitudinem asinorum audio accedere. Quatuor fœtus quum plerumq; pariunt, tres verò quum minimum. Nunquam enim ibi neque ouillum pecus, neque caprinum tribus minus edit. Caudæ ouillæ longitudo ad pedes vsque pertinet. Caprinæ veerò in eam proc-

procedit lōgitudinem, vt terram propè contingat. Idcirco eas pastores ouibus matricibus abſcindūt, quòd tū ſic faciliùs ineantur: tū ex earum adipe oleum exprimatur. Arietum quoque diſſecant caudas, atque adipem extrahunt, & iterum conſuunt eatenusq; deinde ſectio coniunctiſſimè committitur, cicatricis vt ne tenue quidem veſtigium appareat.

σιν ὥστε ἐπιψαύειν γῆς ὀλίγον. τῶν μὲν οὖν οἰῶν τῶν πικρίδων ἀγαθῶν ἀποκόπτουσι τὰς οὐρὰς οἱ νομεῖς, ἵνα ἀναβαίνωνται· ἐκ δὲ τῆς πιμελῆς τούτων, καὶ ἔλαιον ἀποθλίβουσι. τῶν δὲ ἀρρένων διατέμνουσι τὰς οὐρὰς καὶ ἐξαίρουσι τὸ στέαρ καὶ ἐπιρράπτουσι, καὶ ἑνοῦται πάλιν ἡ τομὴ, καὶ ἀφανίζεται τὸ ἴχνη αὐτῆς.

Quomodo Chamaleon serpentem impugnans eludat. C. XXXIII.

Περὶ ὄφεως καὶ χαμαιλέοντος. Κεφ. λγ.

Alexander Myndius dolore & moleſtia, cibiq; inopia, à Chamæleonte ad hunc modum ſerpentem affici ait: Mordicus ſcilicet illum benè latam feſtucam & validam tenentem, ſub eaq; perinde ſe vt ſub clypeo verſantem, contra hoſtem ſerpentem venire: Serpentem verò, quia feſtucæ latitudinē circumplecti hiando non poſſit, Chameleontē dētibus cōfigere nō poſſe: itaq; hunc ab ipſa cōfici, exedi-

Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος τὸν χαμαιλέοντα λυπεῖν τοὺς ὄφεις, καὶ ἀσιτίᾳ περιβάλλειν τὸν τρόπον τοῦτόν φησι. κάρφος πλατὺ καὶ στερεὸν ἐνδακὼν ἑαυτὸν ἐπιστρέφει, καὶ αὐτοπρόσωπος ὁμόσε χωρεῖ τῷ πολεμίῳ. ὁ δὲ αὐτὸν λαβεῖν ἀδυνατεῖ, τὸ πλάτος τοῦ κάρφους οὐκ ἔχων περιχανεῖν. ἐκ ἂν ἄδειπνος, τόγε ἐπ' ἐκείνῳ,

ne q;

μένει ὁ ὄφις. δάκνων γάρ τοι τὰ λοιπὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἀνύτει. στερεὰν γὰρ τὴν φορείην ἔχει, καὶ ἐπαΐει τῶν ἐκείνου ὀδύντων ὁ χρὰ μαιλήων οὐδὲ ἕν.

Περὶ λεόντων φύσεως.

Κεφ. λδ.

Ο αὐχὴν ὁ τοῦ λέοντος ἐξ ὀστέων συνέστηκεν, οὐ μὴν ἐκ σφονδύλων πολλῶν. εἰ δέ τις τὰ ὀστᾶ τοῦ λέοντος διακόπτοι, πῦρ αὐτῶν ἐξάλλεται, μυελοὺς δὲ οὐκ ἔχει· οὐδὲ γάρ ἐστι κοῖλα αἰλῶν δίκην. Μίξεως δὲ αὐτὸν οὐδεμία ἔτους ἀναστέλλει ὥρα. κύει δὲ ἀνὰ μηνῶν δύο, τίκτει δὲ καὶ πεντάκις, καὶ τῇ μὲν ὠδῖνι τῇ πρώτῃ πέντε, δευτέρᾳ, τέτταρα, τρία τε ἐπὶ ταύτῃ, καὶ δύο ἐπ' ἐκύνῃ. καὶ ἓν ἐπὶ πάσαις. Οἱ δὲ σκόμνοι ἀρτιγενεῖς μικροί τέ εἰσι καὶ τυφλοί, καὶ τὰ σκυλάκια. βαδίσε-

nequire. membra enim vt illius reliqua serpẽs mordeat, non tamen in ipsius carnem penetrare potest, tanta nimirũ pellis firmitate & robore existit, nihil vt prorsus serpentis morsus sentiat.

De Leonum natura, partibus corporis, partu ingenio, fortitudine, animi ex tuba indicijs, & cibo. C. XXXIIII.

Leonis ceruix non multis vertebris, sed vnius duntaxat rigida ossis perpetuitate constat. Si quis Leonis ossa concutiat, ignis veluti silicum attritu ex his elicitur. Ossa medullis carent, neque enim fistularum modo caua sunt. Nullo anni tempore à coitu abstinet. Fœtus ei intra duos (*sex Philostratus*) menses perficitur. Quinquies parit. Primo catulos quinque edit: Secundo partu quatuor: deinde treis, tum binos, postremò vnum. Catuli a partu recentes exigui sunt & cæci. Duobus post partum mẽsibus ingr

ingredi incipiunt. Iam quod in sermonem hominum venit, fabula est, eos vuluam dilacerare. Quum fame tenetur, summo cum periculo ei occurritur. Postea verò quàm cibo completus est, mansuescit, & simul lusionibus delectari fertur. Nunquam terga vertit in fugiendo, sed sensim pedetentimq; se recipit, cum fremitu conträ intuens. Vt verò ætate processit, ad stabula, tuguria, & pastorum subterraneas casas proficiscitur, quod iam ad montanas prædas persequendas infirmus fit. Ignem exhorrescit. Ex his quicunque corpore contractior & hispidiore iuba est, ignauior & imbecillior est: qui verò procerior, piloq; recto & simplici, generosior, & maiori robore animi prædi-

ὡς δὲ ὑπάρχονται, ὅταν δύο μῆνας ἀπὸ γενεᾶς διαβιώσῃ τὰ τοῦ λέοντος βρέφη. ὁ λόγος δὲ ὅστις λέγει διαξαίνειν αὐτοὺς τὰς μήτρας, μῦθός ἐστι. Λιμώττων μὲν οὖν ὁ λέων, ἐντυχεῖν χαλεπός ἐστι· κορεσθεὶς δὲ πρᾳότατος. φασὶ δὲ καὶ φιλοπαίστην εἶναι τηνικάδε αὐτόν. Καὶ φεύγοι δὲ οὐκ ἄν ποτε τὰ νῶτα τρέψας λέων· ἡσυχῇ δὲ ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ, βλέπων αὐτίος καὶ * ὑπόβρυχον. Τοῦ γήρως δὲ ἐπαρχόμενος, καὶ ὑπὸ τὰ αὔλια ἔρχεται, καὶ ἐπὶ τὰς καλύβας, καὶ ἐπὶ τὰς οἰκήσεις τὰς τῶν νομέων τὰς ὑπαιθρίας. ταῖς γὰρ ὀρείοις ἔτι θήραις ἐπιθαρρεῖν ἀδύνατός ἐστι, πῦρ δὲ ὀρρωδεῖ. Ὅστις μὲν οὖν ἐστιν αὐτῶν γυρότερος, καὶ συνεστραμμένος, καὶ χαίτην λασιώτερος, ἀθυμότερός τε καὶ ἀτολμότερος δοκεῖ μᾶλλον. ὁ δὲ ἐς μῆκος εὖ ἥκων, καὶ ἰθύθριξ τὴν τρίχα, ἀνδρειότερος

* ὑποβρύχων. Gillius.

ρος πεπίστευται, καὶ θυμοειδέστερος. ἀδηφάγος δὲ ὤν, καὶ ὅλα φασὶ μέλη βρύχων ἂν καταπίνει. τοιοῦτον οὖν πεπληρωμένος, καὶ τριῶν ἡμερῶν οὐκ ἐσθίει πολλάκις, ἔστ' ἂν ἀναλωθῇ τὰ πρῶτά οἱ καὶ πεφθῇ. πίνει δὲ ὀλίγα.

Περὶ βοῶν. Κ. λε.

Ὁ Βοῦς ὁ πρᾶος τοῦ πλήττοντος καὶ κολάζοντος οὐκ ἄν ποτε λήθην λάβοι, ἀλλ' ὑπομνησθεὶς τιμωρεῖται καὶ διαστήματος ἐγγινομένου. ὢν μὲν γὰρ ὑπὸ ζεύγλην, καὶ τρόπον τινὰ καθειργμένος, ἔοικε δεσμώτῃ, καὶ ἡσυχάζει. ὅταν δὲ ἀφεθῇ, πολλάκις τὰ σκέλη παίσας συνέτριψε μέρος τι τοῦ βουκόλου· πολλάκις δὲ καὶ θυμωθεὶς εἰς κέρας, εἶτα ἐμπεσών, ἀπέκτεινεν αὐτόν· ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς ἄλλους πρᾶός ἐστι, καὶ ποι-

tus. Porrò leonum genus adeò auidè cibos helluatur, vt solida membra exorbere feratur. Expletus vel triduo, vel quoad primi cibi concocti sint, nihil sæpe edit: modica autem potione vtitur.

Boues iniuriam vlcisci.

CAP. XXXV.

Bouem licèt mansuetum, non facilè tamen illius qui sibi stimulos admouet obliuio capit: at iniuriam animo ac memoria vel longissimo interuallo continens, pœna pro maleficio sibi illato sumit. Nam quum est sub iugum missus lorisq; constrictus, quodammodo similis est homini in vincula coniecto, & se quidem trahi quò impellitur, acquiescit. Vt verò solutus est, aliàs ad bubulcum versus pede suo feriens, aliquod illius membrum contriuit: aliàs sæpe in cornua incitatus, impetens illum interfecit: Quum tamen in cæteros subito mansuetus existat, ac quietus in stab-

ſtabulum ingrediatur, neque enim ferus in eos exiſtit, qui iram ſibi non mouent.

al. πο-φυρῦ.

De Porphyro ſerpente Indica, & mirabili ex eius ſuſpenſi ore deſtillantis duplicis veneni vi.

CAP. XXXVI.

Terram Indiam hiſtorici permulta ferre venena, & plantas dicunt, è quibus partim ſalutaria ſunt contra morſus ſerpentum, partim mortifera. Cuiuſmodi vi eſt Porphyrus ſerpens, dodrantis magnitudine colore accedente ad purpureæ ſaturatę ſimilitudinē: capite vero pluſquam niueo, & lactæ multò candidiore. locis Indiæ calidiſſimis repetitur. ei modendi idcirco poteſtas eſt nulla, quòd dentium expers ſit: ergo hac ex parte eum quaſi manſuetum di-

ρεασιν εἰς τὸ αὔλιον ἡσυχῇ. οὐ γάρ ἐστιν αἱμηρὸς πρὸς οὓς οὐκ ἔχει τοῦ θυμοῦ τὴν ὑπόθεσιν.

Περὶ τοῦ † πορφύρου ὄφεως τοῦ Ἰνδικοῦ. Κ. λϛ.

Η τῶν Ἰνδῶν γῆν φασὶν αὐτὴν οἱ συγγραφεῖς πολυφάρμακόν τε, καὶ τῶν βλαστημάτων τῶνδε δεινῶς πολύφορον εἶναι. καὶ τὰ μὲν σώζειν αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων ῥύεσθαι, τοὺς ὑπὸ τῶν δακετῶν ὁμοῦ τῷ θανάτῳ ἰόντας· πολλὰ δὲ ἐκεῖθι τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀπολλύναι, καὶ διαφθείρειν ὀξύτατα· ἐν οἷς καὶ τὸ ἐκ τοῦ ὄφεως γεγενημένον εἴη ἄν. ἔστι δὲ ἀρχὴν τὸς ὁ ὄφις ἂν σπιθαμιαῖος τὸ μῆκος, ὅσπερ ἰδεῖν. χροιὰ δὲ ἔοικε πορφύρᾳ τῇ καθαρωτάτῃ. κεφαλὴν δὲ καταλευκὴν, καὶ ταύτην ἔτι πολὺ ἐπιφανεστέραν ἀστοῦ. λευκὴν δὲ οὐχ ὡς

εἰπεῖν ἔστι, ἀλλὰ καὶ χιόνος ἐπέκεινα, καὶ γάλακτος πλέον λευκήν. ὀδόντων δὲ ἄγονός ἐστιν ὁ ὄφις οὗτος· εὑρίσκεται δὲ ἐν τοῖς πυρωδεστέροις τῆς Ἰνδ

Ἰνδικῆς χώρας. καὶ δάκνειν μὲν ἀνικητός ἐστι καὶ κατά γε τοῦτο φαίης ἂν τιθασσὸν αὐτὸν εἶναι καὶ πρᾶον. οὗ δὲ ἂν καταπτύσῃ [illegible], ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ θηρίου, τοῦτο τὸ μέλος διασαπῆναι ἀνάγκη πᾶν. οὐκοῦν θηραθέντα αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐραίου μέρους ἐξαρτῶσι, καὶ ὡς εἰκὸς κάτω τὴν κεφαλὴν ἔχει. καὶ εἰς γῆν ὁρᾷ. ὑπ' αὐτῷ δὲ τῷ στόματι τοῦ θηρὸς ἀγγεῖον ὑποτιθέασι πεποιημένον χαλκοῦ. καὶ αἱ διὰ τοῦ στόματος σταγόνες ἐκεῖναι λείβονται εἰς τοῦτο καὶ τὸ καταρρυὲν συνίσταταί τε καὶ πήγνυται. καὶ ἐρεῖς ἰδὼν ἀμυγδαλῆς δάκρυον εἶναι. καὶ ὁ μὲν ἀποθνήσκει ὁ ὄφις, ὑφαιροῦσι δὲ τὸ σκεῦος, καὶ ὑποτιθέασιν ἄλλο, χαλκοῦν ἐστι καὶ ἐκεῖνο. νεκροῦ δὲ ἐκρεῖ πάλιν ὑγρὸς ἰχὼρ οὗτος καὶ ἔοικεν ὕδατι· τοῦτο δὲ ἐῶσι τρεῖς ἡμέρας. καὶ συνίσταται καὶ οὗτος, οἶδε δ' ἂν ἀμφοῖν διαφέρειν ὑπὸ

cere possumus, non item ex omnibus patribus. nam eius vomitio si quod vel hominis, vel alterius animalis attigerit membrum, totum computrescat necesse est. Idcirco eum captum à cauda ex arbore suspendunt, vt illi caput ad terram versus propendeat: tum sub eius os vas subiiciunt æneum, in quod ex eius ore guttæ redduntur: quæ primùm vt deciderunt, continuò concrescunt, aspicienti vt amygdalinæ lacrymæ speciem præbeant. Ab eo extincto vas remouetur, in cuius locum alterum etiam vas æneum supponitur, in quod saniosus liquor, aquæ similitudinem speciemque gerens, ex iam mortui ore serpentis defluit: Similitérque hic concrescit, atque condensatur. horum tamen vterque colore

differt ab altero: hic niger est, illæ primæ guttæ electri similes sunt: è quibus si cui magnitudine sesami, in cibo potioneve detur, acerrimâ primùm conuulsione percellitur, deinde ei oculi peruertuntur, cerebrum per nares expressum delabitur, sicq; ille miserabiliter quidem moritur, sed tamen celeriter. sin quis sesamo minus ex illis sumpserit, non continuò is quidem moritur: sed certè ex hoc malo non euadit, sed denique cum mora extinguitur.

Quòd si ex eo ipso nigro qui ex mortuo iam serpente defluit, sesami quoque magnitudine quis comederit, suppuratus extabescit, anniq; interuallo consumitur. plerique eorum in biennium processerunt, paulatim morientes.

κατὰ τὴν χροιάν· ἡ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι μέλαινα. ἡ δὲ ἠλέκτρῳ εἴκασται. Οὐκοῦν τούτων μὲν ἡ δοθεῖσά τινι ἴσον σησάμῳ μέγεθος ἀναμιχθὲν καὶ ἐμβαλὼν εἰς σῖτον ἢ εἰς ποτὸν, πρῶτον μὲν αὐτὸν σπασμοῖς [illegible] καὶ μάλα ἰσχυροῖς, εἶτα διαστρέφονται οἱ ὀφθαλμοί. ὁ γὰρ ἐγκέφαλος διὰ τῶν ῥινῶν κατολισθαίνει θλιβόμενος καὶ ἀποθνήσκει, καὶ οἰκτίστως μὲν, ἀλλὰ ὤκιστα. ἐὰν δὲ ἔλαττον λάβῃ τοῦ σησάμου, [illegible] μὲν αὐτὴν καὶ ἐκποδὼν οὔτ', χρόνῳ δὲ ἀπόλλυται. Ἐὰν δὲ τοῦ μέλανος ὀρέξῃς, ὃ ἀπορρεῖ κατὰ τοῦ τεθνεῶτος, ὡς εἶναι σησάμου καὶ τοῦτο μέγεθος, ὕποπυος γίνεται, καὶ ἐκτήκεται σμυχόμενος τὸ λαβόντος, καὶ ἐνιαυτῷ ἀναλίσκεται· τινὲς δὲ πολλοὶ δὲ εἰς ἔτη δύο. προῆλθον, κατὰ μικρὰ ἀποθνήσκοντες.

De Scymbionis mag a partis, incubitu vola-

Περὶ τῆς προσθοῦ τῆς μεγάλης. Κεφ. λζ.

Ηςμ

Ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη, ὠὰ μὲν ὅπως τι πολλὰ, οὐ πάντα δὲ ἐπῳάζει (?), ἀλλ' ἀποκρίνει τὰ ἄγονα, τοῖς δὲ ἐγκύμοσιν ἐπῳάζει. καὶ ἐκ μὲν τούτων τοὺς νεοττοὺς ἐξέλεψεν· ἐκεῖνα δὲ τὰ ἐκφαυλισθέντα τούτοις τροφὴν ἀποτίθησιν. Εἰ δὲ αὐτὴν διώκει τις, + ἡ δὲ ὑπιτολμᾷ τῇ πτήσει, θεῖ δὲ τὰς πτέρυγας ἁπλώσασα, εἰ δὲ ἁλίσκεσθαι μέλλοι, τοὺς παραπίπτοντας λίθους εἰς τοὐπίσω σφενδονᾷ τοῖς ποσίν.

Περὶ στρουθῶν τῶν μικρῶν Κεφ. λη.

Οἱ στρουθοὶ οἱ μικροὶ συνειδότες ἑαυτοῖς ἀσθένειαν διὰ σμικρότητα τοῦ σώματος, ἐπὶ τοῖς ἀκρεμόσι τῶν κλάδων τοῖς φέρειν αὐτοὺς δυναμένοις τὰς νεοττιὰς συμπλέκουσι, εἶτα μέντοι τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν ὡς τὰ

tu, & sui aduersus persequentes defensione.

CAP. XXXVII.

Struthio magna verò permulta oua parit, non tamen omnia ad frugem perducit, sed fœcunda ab infœcundis secernit, tantumq; frugiferis incubat, simul & ex iis pullos excludit, & sterilitate affecta eis, ipsis editis pullis, alimenta præbet. Quòd si quis eam insectetur: propter corporis grauitatem volando effugere nequit, sed duntaxat explicatis alis gressu ipso effugere aggreditur, propior facto vt capiatur, obuios lapides sic pedibus retro ad hosteis versus tanquã funda jaculatur.

Gillius legit ὑπιτολμᾷ.

Passeres in extremis ramis nidificare, vt tutiores sint.

CAP. XXXVIII.

Conscientia vel suæ infirmatis, vel sui corpusculi exiguitatis, Passeres in ramorum cacuminibus, modò ab iis sustineri queant, nidos contexunt, sæpeque numero ea machinatione sibi

 fact

factas à venatoribus insidias declinant: sed ò sanè ij propter rami tenuitatem ascendere non queunt.

Quomodo Vulpes vespas callidissimè perdat, vt favo tandem potiatur.

CAP. XXXIX.

Vulpes in exuperantiam insanitæ tum malitiæ, tum fraudis progreditur, nihil vt non & malitiosè & dolosè agat: Quum enim vesparium refertum esse animaduerterit, tetrorsum eò accedit: atque tota à vesparum aneria, ab aculeorum sanè vulneribus declinans, in cellas vespatias immissa hirsuta cauda, eadémque bene prolixa, vespas concutit Quum autem vesparum circumuestitam spissis pilis caudam impetētium referta est, eam ipsam vel ad arborem, vel ad parietem ad maceriémve allidit. Itaque multa caudæ attritione his extinctis, in reliquas inuadit, perindéque ...

πολλὰ διαδιδράσκουσι, ὑποβῆναι τῷ κλαδὶ μὴ δυναμένων. οὐ γὰρ αὐτοὺς φέρει διὰ λεπτότητα.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σφηκίας. Κεφ. λθ.

Αἱ δὲ ἀλώπεκες ὑπερβάλλουσι περιουσίᾳ κακουργίας καὶ τρόπου δολιεροῦ. ὅταν θεάσωνται σφηκίαν βριθομένην, αὐταὶ μὲν ἀποστρέφονται τὴν χρεμετισμὸν ἐκτρέπουσαι, καὶ τὰς τῶν κέντρων πρώσεις φυλαττόμεναι· καθιᾶσι δὲ τὴν οὐρὰν δασυτάτην τε οὖσαν, καὶ μακίστην αὐτὴν, καὶ διασείουσι τὰς σφῆκας. οἱ δὲ περισπαρχοντες τοῖς τῶν τριχῶν δασέσι. ὅταν δὲ ἀναπληρωθῶσιν αὐτῶν, προσαράττουσι τὴν οὐρὰν δένδρῳ ἢ τοίχῳ. πάμπολλοι δὲ οἱ σφῆκες ἀποθνήσκουσιν εἶτα ἦλθον ἐπὶ τὴν αὐτὸν τρόπον, καὶ τοὺς λοιποὺς προσανελέξασαι, καὶ ἀποκτείνουσι κατὰ τοὺς πρὸς τ

…ταγοῦντας, ὅταν ἀπολέσω-
σι λοιπὸν εἰρήνην εἶναι,
καὶ ἀπὸ τῶν κέντρων ἐλευ-
θερωθεῖσα, καὶ ἐπὶ τὸ σώ-
μα, καὶ τὰ σφηκία καθίη-
σι μήτε θορυβουμένη μήτε
μὴν τὰ κέντρα ὑφορω-
μένη.

primas interimit. Tandem sic omnibus deletis, omnia sibi tuta experiens, nullo iã murmure turbanda, nullos iam metuens aculeos, os in vesparium fauum immittens, vorat.

Περὶ κυνός. Κ. μ.

Κυνὸς κρανίον ῥαφὴν οὐκ ἔχει. ἀφροδισιάζειν δὲ ἐπὶ πλεῖον δρόμῳ γινόμενόν φασι μᾶλλον. κυνὸς δὲ γηράσαντος ἀμβλεῖς οἱ ὀδόντες γίνονται καὶ μελαίνονται. Εὔρινος δέ ἐστιν οὕτως ὡς μήτ' αὐτὸν τὸ κύνειον κρέας, μήτ' αὖ ἡδυσμάτων τῇ ποικιλωτάτῃ καὶ δολερωτάτῃ καταρτυθὲν ἐσθίειν γεύσασθαι. Τρεῖς δὲ ἀρρωστοῦσι κύνες ἀρρωστήματα, καὶ ἡ πλείω νοσήματα, κυνάγχη, λύττη, ποδάγρα. ἀνθρώποις γε μὴν μυρία. Πᾶν δὲ ὅτι ἂν ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος δηχθῇ, τε…

De Canum calua, libidine, ætate, sagacitate, morbis, & vita.

CAP. XL.

Canis calua nulla ossea commissura constat, *sed ossis perpetuitate continetur.* Quum is plurimum in currendo exercuit, multo effusiorem ad res venereas existere ferunt. Quúmque multum ætate processit, ei dentes hebescunt nigriq; redduntur. Tanta narium exstit sagacitate, vt nunquam caninã carnem, nedum etiam varietate condimentorum fallacissima temperatã gustet. Tribus morbis laborare solet, angina rabie, podagra, quum homo interea sexcentis morbis sit oportunius. Quodcunque autem à rabioso cane morsum fuerit, perimitur. Postquã πλ ίω.

podagra tenetur, persaro ex ea conualescit. Ad decimumque artum annum vita ei producitur. Nam quæ de Argo Vlyssis traduntur, Homeri figmenta videntur.

De Dicaris aniculis Indicis sandaracæ colore, quarum excrementi sumptus vel milij modus, eodem die sine dolore interimit.

CAP. XLI.

Paruularum quarundam auium Indicarum natio in excelsis & inaccessis rupibus nidificat, quarum magnitudo accedit ad ouum Perdicum, sandaricino colore est. Indi sua lingua Dicærum solent nominare: Græci, sicut audio, Dicæum: eius stercus si quis milij magnitudine sumpserit in potionem dissolutum ad vesperam morietur: mors suaui somno similis est, &

λισσὸν *interpretantur, asperum, altum, acclive, præruptum* ἀποχῶ͂ ρα λευρὸν, *lane, politum, &* λισσάδα πέτραν *similiter,*

το ἀποθνήσκει κωὼν ἤ πεφαγχώσαν ἀυτὰ ἴως ἀναρρωσθὲν τα ὄψει κύτλω. κωὼν β. ...φασὶ μήκιστος τέτταρα καὶ δέκα τα ἔτη. Αργος ὁ ὁ Οδυσσέως, ἡ ἀυτὰ ... ἐοίκασιν ... Ομήρου ...

περὶ τῆς Ινδικῶν ὀρνέων ... τῇ σανδαράκῃ παραπλησίων τὴν χρόαν.

Κεφ. μα.

Εθνος ὀρνίθων Ινδικῶν ... τὰ ... ἐν ... πάγοις τοῖς ὑψηλοῖς νεοττεύει, καὶ ταῖς πέτραις ταῖς κρημνώδεσι ... λιτῶς. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος ... τὸ ὀρνίθιον, ὅσονπερ ὠὸν πέρδικος. σανδαράκινον δὲ μοι νόει τὴν χρόαν αὐτοῦ. καὶ Ινδοὶ μὲν αὐτὸ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ δίκαιρον φιλοῦσιν ὀνομάζειν· Ελλήνες δὲ, ὡς ἀκούω, δίκαιον. τούτου τὸ ἀπόπατημα ... λάβοι ὅσον κέγχρου μέγεθος, κωθὲν ἐν τῷ πόματι ... εἰς ἑσπέραν ἀπέθανεν. ἔοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ, καὶ

μάλιστά γε ἡδεῖ καὶ ἀναλύτῳ, καὶ οἷον εἴ τι ποιοῖ ἡ λυπουμένη φιλοῦν ὀνομάζων, ἢ τὸ ἀεὶ ἐχόμενον. εἴη γὰρ ἂν καὶ οὗτος ὀδυνῶν ἐλεύθερος, καὶ τοῖς ἀνθρώποις διὰ ταῦτα ἥδιστος. σπουδὴν οὖν ἄγουσι τὴν ἄκραν οἱ Ἰνδοὶ εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ· κακῶν γὰρ αὐτὸ ἐπίληθον ἡγοῦνται τῷ ὄντι. Καὶ οὖν καὶ ἐν τοῖς δώροις τοῖς μεγαλοτιμίοις τῷ Περσῶν βασιλεῖ ὁ Ἰνδῶν πέμπει καὶ τοῦτο. ὁ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων προτιμᾷ λαβὼν, καὶ ἀποθησαυρίζει, κακῶν ἀνιάτων ἀντίπαλόν τι καὶ ἀμυντήριον, εἰ ἀνάγκη καταλάβοι. οὐκ οἶδε δὲ ἔχει τις ἐν Πέρσαις αὐτὸ ἄλλος, ὅτι μὴ βασιλεύς τε αὐτὸς καὶ μήτηρ ἡ βασιλέως. Καὶ διὰ ταῦτα ἀντικρίναντες βασανίσωμεν τῶν φαρμάκων, τοῦ τε Ἰνδικοῦ καὶ τοῦ Αἰγυπτίου, ὁπότερον ἦν προτιμότερον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἐφ' ἡμέραν τὴν αὐτὴν τὰ δάκρυα ἀνεῖχέ τε καὶ ἀνέστελλε, τὸ Αἰγύπτιον· τὸ δὲ λήθην κακῶν παρεῖχεν αἰώνιον, τὸ Ἰνδικόν. καὶ τὸ

nullum omnino sensum doloris habet. Quamobrem summopere Indi id assequi student: ipsum enim malorum obliuionem existimant inducere. Quod quidem ab Indorum rege muneri missum, rex Persarum omnibus rebus antefert & asseruat, insanabilium malorum remedium, si quæ necessitas obueniat. neque apud Persas quisquam alius quàm rex id habet, & regis mater. Conferamus igitur cum hoc Indico Ægyptium illud pharmacum, vtrum vtri sit præferendum. Ægyptium vtique vno tantum eodemque die lacrymas arcere & compescere poterat, Indicum verò æterna obliuione delet

mala. Illud mulier donabat: hoc largitur auis: vel potiùs per hanc ministram natura vt ab occultis & grauissimis vinculis hominem absoluat quare feliciores tantùm Indos id possidere aiunt, vt quádocunque eis libuerit huius corporis veluti carcere liberari queát.

De Attagenis & Meleagridibus, earumq. vocibus.

CAP. XLII.

Attagenæ auis meminit etiam Aristophanes Comicus in suis Auibus. Loquitur hæc nomen suum qua potest voce & decantat. Idem Meleagrides, quas vocant, facere aiunt: seq; Meleagro Oenei filio genere coniunctas expresse testari. Fert enim fabula, quæcunque Meleagro iuueni sanguine iunctæ erant, eas propter illius casum quum lacrymis & luctu seipsas conficerent, nec vllam ad-

μὴ ἂν γνωρικό: δίκαιρος ἴσως, τὸ δὲ ὄρνιθος, ἢ φύσις ἀπορρήτων δεσμῶν τῶν ἀρρήτων βαρυτάτων ἀπολύσεως δι' ὑπηρέτου τῆς προειρημένης. καὶ Ἰνδοὺς, κτήσασθαι (φασιν) εὐτυχεστέρους αὐτὸ, ὡς τῆς φρουρᾶς ἐνταυθοῖ ἀπολυθῆναι ὅταν ἐθέλωσιν.

Περὶ Ἀτταγῶν καὶ Μελεαγρίδων. Κ. μβ.

Ὄρνις ὁ ἀτταγᾶς, μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ ἐν Ὄρνισι τῷ δράματι. οὗτός τοι τὸ ἴδιον ὄνομα, ᾗ δύναται, φθέγγεται, καὶ ἐκμελῳδεῖ αὐτό. λέγουσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας Μελεαγρίδας τὸ αὐτὸ δήπου δρᾶν τοῦτο· καὶ ὅτι Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως προσήκουσι κατὰ γένος μαρτυρεῖν ἄδουσι καὶ μάλα εὐστόμως. λέγει δὲ ὁ μῦθος, ὅσαι ἦσαν οἰκεῖαι τῷ Οἰνείδῃ νεανίᾳ, ταύτας εἰς δάκρυά τι ἄληκτα, καὶ πένθος ἄτλητον ἐκπεσεῖν

σῶν, καὶ θρηνοῦσιν ἀ-
δόν τε τῆς λύπης περιττευ-
μένας εἶναι. νικῆσαι δὲ ἄ-
ρα τῶν θεῶν εἰς ταῦτα τὰ
ζῶα ἀμεῖψαι τὸ εἶδος.
ταῖς δὲ ἰνδάλματα καὶ
ἀπέρριψε τοῦ τότε * πέ-
νθους ἐγκαταλιπεῖν, καὶ εἰς
τοῦ ἔτι Μελέαγρόν τε ἀ-
ναμέλπειν, καὶ ὡς αὐταῖς
προσήκειν ᾄδειν καὶ τοῦ-
το μῦθος. ὅτι δὲ ἄρα αἰ-
δοῦνται τὸ θεῖον, καὶ μά-
λιστα εἰ τις Ἄρτεμιν, ὡς
ἂν ποτε τῶνδε τῶν ὀρνίθων
ἐπὶ τροφὴν ἀπέχεσθαι-
ὅτι ἡ δὲ ἡ αἰτία, ἴσασί
τε οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες
Λέρον, καὶ ἔνεστι μαθεῖν
ἀλλαχόθεν.

Περὶ μυρμήκων. κ. μγ.

Πέπυσμαι δὲ ὑπὲρ τῶν
μυρμήκων καὶ ταῦτα. ἄλ-
λως ἀεργοὶ αὐτῆς καὶ ἐθελουρ-
γοὶ καὶ ἐθελοπόνοι πά-
ρεισιν ἀπροφασίστως, καὶ
οὐδὲ τινὸς ὑπολιμπάνονται
ἐθελοκακοῦντες. καὶ σκήψε-
σιν εἰς τὸ ὑποχωρεῖν τὸ ῥᾴθυμον, ὡς καὶ τοὺς παν-

mitterent consolatio-
nem, eas diis misertis
in hasce aues mutatas
esse: atque in his aui-
bus simulachra quædã
& reliquias veteris ca-
sus superesse, vnde e-
tiamnum cantent Me-
leagrum, & pariter illa
se cognatas testentur.
Quamobrem quicunq;
deos, præcipuè verò
Dianam venerantur,
his auibus in cibo religiosè
abstinent: cuius
rei causa cùm aliun-
de, tum à Leri insulæ
habitatoribus petenda
est.

al. πέν-
θους.

De Formicarum sedulitate, quæ in plenilunio etiam totas noctes laborant C. XLIII.

Formicæ in primis
sedula atque operosa
animalia, tanto labo-
randio studio tenentur,
idq; absque vlla excu-
satione, & prætextu
quo vti solent ignaui:
vt ne noctes quidem
in suo opere cessent,
modò sit plena luna

nec verò, quemadmodum homines inertiæ, fugæq; laborandi excusationes prætendũt: Quid enim inertium dierum multitudinem commemorem, necesse est? Indicta sunt Dyonysia, Lenæa, Chytri, Gephyrismi alia Spartam sunt translata, alia Thebas recepta: quin singulis etiam vrbibus, mille dierum inertissimæ seguitiæ non apud barbaros solum, sed etiam apud Græcos indictæ sunt.

Animantes etiam feras beneficijs conciliari & cicurari.

CAP. XLIIII.

Animantium naturam non omnino intractabilem esse, sed vel maximè feras beneficiorum quibus afficiuntur meminisse testantur in Ægypto feles, ichneumones, crocodili, accipitres, Capiuntur enim illæ blãditiis ciborum, & ita

τελείοις μηδὲ νύκτωρ βλακεύειν μηδὲ ἐκλιπεῖν, ἀλλ' ἔχεσθαι τῆς σπουδῆς τὸν ἄνθρωπον μυρίας προφάσεις τε καὶ σκήψεις ἐς τὸ ῥᾳστωνεύειν ἐπινοοῦντας. καὶ τί δεῖ κατὰ ἔθνη τε καὶ ἐπαριθμεῖν τὸν τοιοῦτον ὄχλον; κεκήρυκται γὰρ Διονύσια, καὶ Λήναια, καὶ Χύτροι καὶ Γεφυρισμοί, καὶ μετελθόντων ἐς τὴν Σπάρτην ἄλλα, καὶ ἐς Θήβας ἄλλα, καὶ κατὰ πόλιν μυρία ἑκάστην τὰ μὲν βάρβαρα τὰ δὲ Ἑλλάδα.

Ὅτι μέμνηται τῆς εὐεργεσίας καὶ τὰ ἄγρια.

Κεφ. μδ.

Μαρτύριον δὲ τοῦ τῶν ζώων φύσιν, ὅτι μὴ πάντη δυσμεταχείριστός ἐστιν ἀλλ' εὖ παθόντα δοκεῖ μεμνῆσθαι τῆς εὐεργεσίας ἐστὶν ἀγαθὰ ζῷα, ἀγέλαια τὰ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, οἵ τε αἴλουροι, καὶ οἱ ἰχνεύμονες, καὶ οἱ κροκόδειλοι, καὶ τὸ τῶν ἱεράκων δὲ φῦλον ἁλίσκεται δὲ κολακείᾳ

τῇ

τῇ χειρὶ γαστέρα, καὶ ἐντεῦθεν ἡμερωθέντα λοιπὸν πραότατα μένει· καὶ οὐκ ἄν ποτε ἐπιθεῖτο τοῖς εὐεργέταις τοῖς ἑαυτῶν, τοῦ θυμοῦ τοῦ συμφυοῦς τέλος καὶ συγγνώμης ἅπαξ παραλυθέντα. ἄνθρωπος δὲ καὶ λόγου μετειληχὸς ζῷον, καὶ αἰδοῦς ἀξιωθὲν, καὶ αἰδεῖσθαι λαχὸν, καὶ ἐρύθημα ἐπίστασθαι, ἐκ φίλου γίνεται βαρὺς πολέμιος. καὶ ἅττα ἀπόῤῥητα ἐπιστεύθη, ταῦτα δι' αἰτίαν βραχυτάτην καὶ τὴν παρατυχοῦσαν εἰς ἐπιβουλὴν ἐξέπτυσε τὴν τοῦ πεπιστευκότος.

Περὶ λέοντος τιμωρήσαντος τῷ κυνὶ τῷ συντρόφῳ. K. με.

Θαυμάσαι λόγον ἄξιόν φησιν Εὔδημος καὶ τῷ γε ἀνδρὶ τῷδε ὁ λόγος οὗτός ἐστι. Νεανίας θηρευτικὸς, συμβιοῦν τοῖς τῶν ζῴων ἀγριωτάτοις ἔδοξέ τε, ἐκ νέων μέντοι καὶ βρεφῶν πεπωλευμένους εἶχε, συντρόφους τε καὶ συσσίτους ἑαυτοῖς γεγενημένους, κύνα, καὶ ἄρκτον, καὶ λέοντα. καὶ ταῦτα

cicuratæ deinceps mãsuetissimæ permanent, nec vnquam mali aliquid in illos quorum beneficia sẽserint, moliuntur postquam semel naturæ ipsarum feritas remollita fuerit. At homo ratione & prudentiâ præditum animal, & verecundiæ ruborisq; compos, non dubitat veteris amicitiæ ius violare: quem amabat odisse: & credita sibi arcana in perniciem eius qui crediderat, vt e[illegible] leuem ob caus[illegible] effutire.

De Leone vlto Canem contubernalem suum.

CAP. XLV

Quod de Leone Eudemus dicit, non paruam admirationem habet. hoc ipsum eiusmodi est. Iuueni ferarum cicuratori, Canem nimirum, Vrsam & Leonem fuisse: eosq; primùm, & pacem inter

se seruasse, & amicitiā rectè coluisse. Deinde quum Canis aliquando & Vrsa inter se colluderent, & ludicris morsiunculis conflictarentur, Vrsam repentè ad feros mores reuertisse, & Canem simul inuasisse, & ventrem misero vnguibus indignissimè distraxisse. cuius atrocitatem facti Leonem indignatum, & Canis tanquam socii desiderio motum, & perfidiæ vrsinæ odio, quòd fœdus illa fregisset, & amicitiam institutam violasset) inflammatum, iusta & merita iracundia contra Vrsam & exarsisse, & ab ea pares pœnas, quibus illa priùs Canem affecisset, repetiisse. Ita non solùm vt Homerus canit, Profuit interdum prolem superesse parentis Vindictæ: sed quemuis amicum vltorem relinqui, lucrum videtur: quod vel in bestiis iam dicitus Natura mon-

ταῦτα μὲν χρόνου πρὸς ἄλληλα εἰρήνην ἄγειν καὶ φίλα νοεῖν, φησὶν ὁ Εὐθύδημος. μιᾶς δὲ τυχεῖν ἡμέρας τὴν κύνα προσπαίζουσαν τὴν ἄρκτον, καὶ ὑπαγριαίνουσαν καὶ ἐρεσχελοῦσαν· τὴν δὲ οὐκ εἰδότως ἐκθηριωθῆναι, καὶ ἐμπεσεῖν τῇ κυνὶ, καὶ ἀμύξαι τοῖς ὄνυξι τῆς δειλαίας τὴν γαστέρα, καὶ διασπάσαι αὐτήν. ἀγανακτῆσαι δὲ τῷ συμβάντι ὁ αὐτός φησι, τὸν λέοντα, καὶ οἱονεὶ μισῆσαι τὸ ἄσπονδον τῆς ἄρκτου καὶ ἄπιστον, καὶ τῆς κυνὸς οἷα ἑταίρας ποθῆσαι. καὶ εἰς δικαίαν προελθεῖν ὀργὴν καὶ ἐπιθεῖναι τῇ ἄρκτῳ τὴν δίκην· καὶ τὰ αὐτὰ δρᾶσαι αὐτὴν, ἀνθ' ὧν εἴργαστο τὴν κύνα ἐκείνην. Ὁ μὲν Ὅμηρός φησιν Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι. ἔοικε δὲ ἡ φύσις δεικνύναι ὅτι καὶ φίλον αὐτῷ τιμωρὸν καταλιπεῖν, ὦ φί-

λε

λε Θαμύρις, κέρδος ἐστίν. οἷόν τι καὶ περὶ Ζήνωνος καὶ Κλεάνθου. τοῦ μὲν, εἶτι ἀκήκοα.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ζώων τῶν ἐρυθρῶν τοῖς κανθάροις ἐοικότων σχῆμα, καὶ τῶν κυνοκεφάλων. Κεφ. μς.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται θηρία τὸ μέγεθος ὅσον ἂν γένοιντο οἱ κάνθαροι. καὶ ἔστιν ἐρυθρὰ, κινναβάρει δὲ εἰκάσαις ἂν εἰ προσφέρειν θεασάμενος αὐτά. πόδας ἔχει πάνυ τι μακροὺς, καὶ προσάψασθαι μαλακά ἐστι. φύεται δὲ ἄρα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων τὸ ἤλεκτρον καὶ σιτεῖται τὸν τῶν φυτῶν καρπὸν τούτων. θηρῶσι δὲ αὐτὰ οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν βάπτουσι τάς τε φοινικίδας. καὶ τοὺς ὑπ᾽ αὐτοῖς χιτῶνας, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι ἄλλο ἐς τὴν δεινὴν χρόαν † ἐκπρέψαι τε καὶ χρῶσαι. κομίζεται δὲ ἄρα ἡ τοιαύτη ἐσθὴς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τὸ ἐγκάλλος τῆς ἐσθῆτος δοκεῖ θαυμάζεσθαι, καὶ ἀντιπαρατιθεμένη τοῖς

al. ἐκπρέψαι.

strauit, & tale quid etiam de Zenone & Cleanthe fertur.

De Indicis quibusdam animalibus, quorum cruore vestes tinguntur rubro vel punico colore. Et de Cynocephalis.

CAP. XLVI.

Nascuntur Indis animalia magnitudine qua canthari, (infrà etiam hæc ipsa cantharos nominat) colore rubro, cinnabari proximo, pedibus longissimis, tactu molli. Ea in arboribus quæ succino manant gignuntur, & earundem corticibus aluntur: Indi his captis expressisque puniceas vestes exteriores interioresq; tingunt, & quicquid aliud eodem colore inficere libuerit. Huiusmodi vestis etiam Persarum regi mittitur. Mirantur enim eam Persæ, & suis vernacu-

lis pulchritudine pretioque anteponunt, auctore Ctesia. Nam vel celebribus illis Sardianis floridior ac splendidior est. In eodem Indiæ tractu vbi canthar jam dicti, Cynocephali etiam reperiũtur: quibus à facie & corporis specie nomen inditum (*nam caput caninum*) cætera ferè humana habent: & vestiti pellibus ferarum ingrediũtur. Iusti sunt, hominũ nemini molesti aut iniurij, non sermone, sed vlulatu sonant. Indorum tamen linguam intelligunt. Venatione animalium ferorum viuunt, quæ, vt sunt celerrimi, facilè consecuti interimunt, & frustatim diuisa ad Solem assant. Capras etiam & oues alunt, vt ex lacte potu fruantur. Horum inter animan-

ὠρύονται proprie luporum est.

τοῖς Περσῶν ἐπιχωρίοις κρατεῖ κατὰ πολὺ καὶ ἐκπλήττει, ὥς φησι Κτησίας. ἐπεὶ καὶ τῶν ᾀδομένων τῶν Σαρδιανικῶν ὀξύτερά τέ ἐστι καὶ πλαυγεστέρα. Γίνονται δὲ ἐν ταύτῃ τῆς Ἰνδικῆς ἔνθα οἱ κάνθαροι, καὶ οἱ καλούμενοι κυνοκέφαλοι. οἷς ἔδωκε τὸ ὄνομα ἡ τοῦ σώματος ὄψις τε καὶ φύσις· τὰ δὲ ἄλλα ἀνθρώπων ἔχουσι, καὶ ἀμφιεσμένοι βαδίζουσι δορὰς θηρίων, καὶ εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἀνθρώπων λυποῦσιν οὐδένα, καὶ φθέγγονται μὲν οὐδὲν, ὠρύονται δέ. τῆς γε μὴν Ἰνδῶν φωνῆς ἐπαΐουσι. τροφὴ δὲ αὐτοῖς τῶν ζώων τὰ ἄγρια. αἱροῦσι δὲ αὐτὰ ῥᾷστα. καὶ γὰρ εἰσιν ὠκύτατοι, καὶ ἀποκτείνουσι καταλαβόντες, καὶ ὀπτῶσιν οὐ πυρί, ἀλλὰ πρὸς τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου διαξήναντες. τρέφουσι δὲ καὶ αἶγας καὶ ὄϊς. καὶ σιτοῦνται μὲν τὰ ἄγρια, πίνουσι δὲ τὸ ἐκ τῶν θρεμμάτων γάλα ὧν τρέφουσι. μνήμην δὲ αὐτῶν ἐν

ἐν τοῖς ἀλόγοις ἐποιησάμην, καὶ εἰκότως· ἄναρθρον γὰρ καὶ ἄσημον καὶ ἀνθρωπίνην φωνὴν οὐκ ἔχουσι.

tes rationis expertes non temerè mentionem feci. articulato enim discretoque & humano sermone non vtuntur.

Περὶ χλωρίδος καὶ χλωρίωνος. Κεφ. μζ.

Χλωρὶς ὄνομα ὄρνιθος, ἣ καρποῦ οὐκ ἀλλαχόθεν ποιήσεται τὴν καλιὰν, ἢ τοῦ λεγομένου συμφύτου. ἔστι δὲ ἡ ῥίζα τὸ σύμφυτον δυσεύρετόν τε καὶ ὀρύξαι χαλεπή. στρωμνὴν δὲ ὑποβάλλεται τρίχας καὶ ἔρια. καὶ ὁ μὲν θῆλυς ὄρνις οὕτω κέκληται. ὁ δὲ ἄρρην, χλωρίωνα καλοῦσι· αὐτὸς κέκτηται τὸν βίον μιμητικὸς, μαθεῖν τε πᾶν ὁτιοῦν ἀγαθὸς, καὶ τλήμων ὑπομεῖναι τὴν ἐν τῷ μανθάνειν βάσανον. ἔστι δὲ ἄδηλος κατὰ μὲν τοῦ χειμῶνος ἄφαντον καὶ ἐλθὼν θέρους οὐκ ἂν ἴδοι τις· αὐτὸν [illegible] δὲ [illegible] χοντα περὶ τροπὰς τοῦ ἔτους. τηνικαῦτα ἐπιδημεῖ [illegible] ἀρκτούρου τε ἐπιτολῇ, ἔνθεν ἀναχωρεῖ εἰς [illegible] ὁπόθεν [illegible] δεῦρο ἐστάλη.

De Chloride & Chlorione, seu Lutea & Virone.

CAP. XLVII.

Lutea auis nulla alia re quàm herba, Symphyto nuncupata, quæ radix magna difficultate & reperitur & effoditur, nidos construit, eosque villo & lana substernit. Vireo autem in Luteæ genere mas, vitæ munerum sciens est, simul & aptus ad quiduis discendum, ideoque & laboris in discendo, quum captus fuerit, patiens. Hyeme non apparet: Æstiuo autem solstitio in lucem nostram prodit: & oriente Arcturo sydere, eò vnde huc venerat, reuertitur.

Quemadmodum taurus animo incitatus placatur.

CAP. XLVIII.

Taurus animo incitatus eo impetu cornibus appetit, ea impotentis animi effrenatione fertur, nihil vt eum, neque bubulcus, neque metus vllus reprimere queat. Atqui eum quidem ipsum
αὐτῦ. homo sistit, atque ab impetu continet, si dextro genu suo fascia deligato ad eum accesserit.

De Panthera & Pardaliancho veneno.

CAP. XLIX.

Pantheræ digiti in anterioribus pedibus quini, in posterioribus quaterni. Fœmina viribus mari præstat. quòd si imprudens herbam venenatam quam pardalianchum (aconitum) vocant, degustarit, remedium sibi hominis excrementum quærit.

Equos carere pilis in palpebris inferioribus.

Πῶς πραΰνεται ταύρου θυμός. Κεφ. μη.

Ὑπὸ θυμοῦ τεθηγμένον ταῦρον καὶ ἐρείζοντα εἰς κέρας, καὶ σὺν ὁρμῇ καὶ ἀκατασχέτως [illegible] οὐχ ὁ βουκόλος ἐπέχει, οὐ φόβος ἀναστέλλει, οὐκ ἄλλο τοιοῦτον· ἄνθρωπος δὲ ἵστησιν αὐτόν, καί πως λύει τῆς ὁρμῆς, τὸ δεξιὸν † αὐτοῦ γόνυ διασφίγξας ταινίᾳ, καὶ ἐντυχὼν αὐτῷ.

Περὶ παρδάλεως. Κεφ. μθ.

Ἡ Πάρδαλις πέντε ἔχει δακτύλους ἐν τοῖς ποσὶ τοῖς προσθίοις, ἐν τοῖς κατόπιν τέτταρας. ἡ δὲ θήλεια θρασυτέρα τοῦ ἄρρενος· ἐὰν δὲ γεύσηται ἀγνοοῦσα τοῦ καλουμένου παρδαλιάγχου, πόα δέ ἐστιν, ἀποπατήματος ἀνθρώπου ποθὲν ἀνιχνεύσασα, διασῴζεται.

Περὶ ἵππων. Κεφ. ν.

Οἱ

Οἱ ἵπποι τὰς κάτω βλεφαρίδας οὔφασιν αὐτοὺς ἔχειν. Ἀπελλῆν τὸν Ἐφέσιον αἰτίαν λέγουσιν ἔχειν, ἐπείτονα ἵππον γράφων οὐ παρεφύλαξε τὸ ἴδιον τοῦ ζώου. οἱ δὲ οὐκ Ἀπελλῆν φασι τὴν αἰτίαν ταύτην ἐνέγκασθαι, ἀλλὰ Νίκωνα ἀγαθὸν μὲν ἄνδρα γράψαι τὸ ζῶον τοῦτο σφαλέντα δὲ οὖν ἐς μόνον τὸ εἰρημένον.

Περὶ τοῦ οἴστρου τοῦ ζώου.

Κεφ. να.

Τὸν οἶστρόν φασιν ὅμοιον εἶναι μυίᾳ μεγίστῃ, καὶ εἶναι στερεὸν καὶ εὐπαγῆ, καὶ ἔχειν κέντρον ἰσχυρὸν, καὶ ἠρτημένον τοῦ στόματος. καὶ προΐεσθαι δὲ καὶ ἦχον βομβώδη τὸν μὲν οὖν μύωπα ὅμοιον φαῖναι τῇ καλουμένῃ κυνομυίᾳ βομβεῖν δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔχειν ἔλαττον τὸ κέντρον.

Περὶ τοῦ Ἰνδικῶν. Κ.νβ.

CAP. L.

Pilis equi in gena inferiore carent. propterea Apelli Ephesio hoc in Equi pictura neglectum, reprehensionem attulisse ferunt. Alii non Appelli hoc accidisse sed Niconi aiunt, quum scientissime cæteras Equi partes pinxisset, hoc vnum obiectum fuisse.

De Oestro & Myope siue Asilo & Tabano.

CAP. LI.

Asilũ maximæ Muscæ similem esse ferũt, robustum, & benè compactum, habere quoque aculeum durum & validum ex ore appensum, sonumq; bombi instar edere. Tabanum autem similem videri Muscæ caninæ, bombumq; Asilo maiorem edere, aculeum verò minorem possidere.

De Indicis asinis unicornibus. C LII.

Syluestres asinos equis magnitudine non

Ὄνους ἀγρίους οὐκ ἐλάττονας ἵππων τὸ μέγε-

inferiores apud Indos nasci accepi, eosq; reliquo corpore albos, capite verò purpureo, oculisq; cyaneis esse: cornuq; in fronte gerere sesquicubiti longitudine: cuius superius puniceum, inferius autem album, medium verò planè nigrũ sit: atque non omnes quidem Indos, sed potentiores, quum tanquam armillis quibusdam brachia, sic cornua auro ornarunt ex his ipsis bibere solere. Ex hoc cornu bibentem ab insanabilibus morbis tutum fieri, neque eum ipsum conuulsionibus corripi, neq; sacro morbo tentari, neque venenis vllis ferunt. Quinetiam si quid priùs pestilens hiberit, tum id euomere, eumq; ad sanitatem re-

θος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὰ ἄλλα εἶναι σῶμα, τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρας ἀγχοῦ πλησίον· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανοῦ χρόαν. κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέγεθος καὶ ἡμίσεος προσέτι. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ κέρατος εἶναι λευκόν· τὸ δὲ ἀνώτερον, φοινικοῦν· τό γε μὴν μέσον μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τούτων τῶν ποικίλων κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ τούτους οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους ἐκ διαστημάτων αὐτοῖς χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψέλλια περὶ κοσμήσαντας βραχίονα ἀγάλματος· καί φασι τούτων ἀφύκτων ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον γίνεσθαι τὸν ἀπογευσάμενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος. μήτε γὰρ σπασμῷ ληφθῆναι ἄν ποτε, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μήτε μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δὲ τι καὶ πρότερον ᾖ πεπωκὼς κακόν, ἐμεῖν τοῦτο, καὶ ὑγιαί-

ὑγιεῖ γινέσθαι αὐτόν. Πεπίστευται δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς αἰεὶ πάντων τῶν γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους καὶ ἀγρίους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ μώνυχα θηρία ἀστραγάλους οὐκ ἔχειν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι χολήν. ὄνους δὲ τοὺς Ἰνδοὺς λέγει Κτησίας τοὺς ἔχοντας τὸ κέρας ἀστραγάλους φορεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶναι. λέγονται δὲ μέλανες εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς συντρίψει, εἶναι τοιοῦτον τὰ ἔνδον. εἰσὶ δὲ καὶ ὠκιστοὶ οὐδὲ οὐ μόνον τῶν ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων, καὶ ἐλεφάντων καὶ ὑπερέχοντες μετ' εὐτυχίᾳ τοῦ δρόμου, κατὰ μικρὸν δὲ ἐπιῤῥώννυνται. καὶ διώκειν ἐκείνους τοῦτο δὴ τὸ ποιητικὸν, μεταθεῖν τὰ ἀνέχυτα ἐστί. Ὅταν γε μὴν οἱ θήλειες τέκωσι, καὶ περιάγωνται τὰ ἀρτιγενῆ, συννέμουσι αὐτοῖς οἱ πατέρες αὐτῶν γίνονται, συλάττοντες τὰ βρέφη διὰ

dire. Quum autem cæteri asini, quibuscunq; in terris sunt, tam domestici quàm syluestres tum cętera solipeda animalia, talos non habeant, neque fel in iecore vt fertur: asinos Indicos cornigeros Ctesias inquit, talis primùm iisq; nigris, præditos esse: eosdémque si quis confregerit, interiora quoque nigra deprehensurum esse: neque felle eos carere: neque modò corporis velocitate longè multumq; cæteros asinos superare, sed & velocitate eadem multo equis & elephantis prę- stare. Quum autem in viam se dederunt, tardiùs primò ingrediuntur, deinde paulatim tantùm confirmantur ad contendendum iter, eos quidem vt assequi nemo possit. Postea autem quàm fœminæ pepererũt, patres circum pullos a partu recentes summa custodia versantur. eorumq; cō-

morationes locis Indiæ desertissimis sunt. Quum à venatoribus Indis inuaduntur, pullos suos adhuc ætate infirmos à tergo suo pascentes habēt, atque pro eis propugnant: contra equites audent venire, eosq; cornibus ferire. Tanto sanè hi robore existunt, nihil eis vt obsistere queat, quin statim vel concedat, vel, si non cesserit, frangatur, aut aliter atteratur & euadat inutile, & perdatur. equorū etiam incursu latera discerpunt ac lacerant, vt viscera effundantur: ex quo fit, vt ad eos equites appropinquare valdè metuant. appropinquatio enim capitalem ipsis pariter & equis mulctam miserabiliter infert. Pergrauiter calcibus pugnant. Eorum morsus eatenus acerbiores existunt, vt quicquid comprehenderint, funditus diri-

διατριβαὶ δὲ τοῖς ὄνοις τοῖς Ἰνδικοῖς, πεδίων τὰ ἐρημότατα. ὅταν γοῦν δὲ τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν, τὰ μὲν ἁπαλὰ καὶ ἔτι νεαρὰ ἑαυτῶν νέμεσθαι κατόπιν ἐῶσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπερμαχοῦσι, καὶ ἐπίασι τοῖς ἱππεῦσιν ὁμόσε, καὶ τοῖς κέρασι παίουσι. τοσαύτη δὲ ἄρα ἡ ἰσχὺς ἡ τῶνδέ ἐστιν, οὐδὲν ἀντέχει αὐτοῖς παραμένον, ἀλλ' εἴκει καὶ διακόπτεται, καὶ ἐὰν τύχῃ κατέθλασται καὶ ἀχρεῖον ἐστιν. ἤδη δὲ καὶ ἵππων πλευρὰς ἐμπεσόντες διέσχισαν, καὶ τὰ σπλάγχνα ἐξέχεαν. ἔνθεν τοι καὶ ὀρρωδοῦσιν αὐτοῖς πλησιάζειν οἱ ἱππεῖς. τὸ γάρ τοι τίμημα τοῦ γενέσθαι πλησίον, θάνατός ἐστιν οἴκτιστος αὐτοῖς, καὶ ἀπόλλυνται καὶ αὐτοὶ καὶ ἵπποι. δεινοὶ δὲ εἰσὶ καὶ λακτίσαι. δήγματα δὲ ἄρα ἐς τοσοῦτον καθικνεῖται αὐτῶν, ὡς ἀποσπᾶν τὸ περιληφθὲν πᾶν. Ζῶντα μὲν οὖν τέλειον

λειον ἐὰν οὖν λάβοις· βάλλονται δὲ ἀκοντίοις καὶ οἰστοῖς. καὶ τὰ κέρατα οὕτως τὰ ἐξ αὐτῶν Ἰνδοὶ νεκρῶν σκυλεύσαντες, ὡς εἶπον, προειλήθασιν. ὄνων δὲ Ἰνδῶν ἄβρωτόν ἐστι κρέας. τὸ δὲ αἴτιον, πέφυκεν εἶναι πικρότατον.

Περὶ ζώων ἀριθμητικῶν Λιβυκῶν.

Κ. νγ.

Εἶναι δὲ ἄλογα μὲν ζῷα, φυσικὴν δὲ ἔχειν ἀριθμητικὴν μὴ διδαχθέντα, Εὔδημός φησι, καὶ ἐπάγει μαρτύριον ἐκεῖνο τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ζώων· τὸ δὲ ὄνομα οὐ λέγει, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστιν, ὅ τι ἂν θηράσῃ, ποιεῖν μοίρας ἕνδεκα, καὶ τὰς μὲν δέκα σιτεῖσθαι, τὴν δὲ ἑνδεκάτην ἀπολιπεῖν ὅτῳ δή. (αἴτιον δὲ τοῦτο, καὶ ἐν νοίᾳ τινὶ σκοπεῖν ἄξιον) ἀπαρχήν γε τινὰ ἢ δεκάτην. ὡς οὖν εἴποις ἂν, ἐκπλαγῆναι δίκαιον τὴν αὐτοδίδακτον σοφίαν τῶν

piant. Ex his qui sunt confirmata ætate viuos non ceperis, iaculis & sagittis perimuntur. Carnes eorum quòd amarissimæ sint, haudquaquam esculentæ.

De Libycis bestijs innominatis scientibus numerare, & vndecimam quamque de præda partem relinquentibus intactam. C. LIII.

Rationis expertia animalia numerorum rationem tenere Eudemus affirmat: quod quidem ipsum Libycorum animalium testimonio, quorum nomen non explicauit, comprobat. Quæ autē dicit hæc sunt. Quod ceperint in vndecim partes diuidere, & decem quidem edere, vndecimam autem cuicunque tandem relinquere: cur verò eam tanquam decumā relinquant, consideratione dignum est. Mirum igitur videri debet bruta animalia suâ

ἢ τὴν μονάδα.

ſponte nullo docente numerandi ſcientiam percipere, & vnitatem, binarium, ac reliquos deinceps numeros ſuo ingenio ſcire: hominem autem rationis participem, nonnisi vehementi curâ, aſſiduo ſtudio, ac nonnunquã ne multa quidem verberatione numerorum vim, cognitionemq; comprehendere poſſe.

De Aſpidis amore in puerum Ægyptium

CAP. LIIII.

Quod Ægyptij de Aſpide dicũt, id libenter ſapientiæ ſtudioſi audiunt. In quadam Ægyptiorũ præfectura ab Hercule denominata, formoſum puerum (vt Ægyptij formoſi eſſe poſſunt) anſerum cuſtodem, ab Aſpide mirificè adamatũ fuiſſe: circa quam illud admiratione dignum animaduerſum ſit, quòd puerum dormientem aliquando præmonuerit de inſidiis, quas Aſpidis coniux riualita-

δέ γε μονάδα καὶ δυάδα καὶ τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς ζῷον οὐδὲν ἄλογον. αἰσθάνεται δὲ διὰ πόνων μὲν τῶν μαθημάτων πολλῶν δὲ τῶν πληγῶν, ἵνα ἢ μάθῃ ταῦτα εὖ καὶ καλῶς, ἢ πολλάκις μὴ μάθῃ.

Περὶ τῆς τῆς ἀσπίδος ἔρωτος.

Κεφ. νδ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ῥᾳθύμως αὐτῶν οὐκ ἀκούουσιν ἄνδρες φιλόσοφοι, ἐν τινι νομῷ τῶν Αἰγυπτίων, ὃν ἐξ Ἡρακλέους τοῦ Διὸς ὀνομάζουσι, παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον, χηνῶν ποιμένα, ἐραστὴν ἀσπίδα λαχεῖν, καὶ μέντοι παρ' αὐτῶν εἶναι θαυμαστόν· εἶτα φοιτῶσαν τῷ ἐρωμένῳ προλέγειν ὄναρ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς εἰς αὐτὸν πανουργουμένας ἐκ θατέρου θηλείας, ὅπερ ἦν αὐτῷ σύννομον, ὡς ἂν εἴποις, ζηλοτυπίᾳ τινὶ τῇ πρὸς τὸν παῖδα ὑπὲρ τῆς εὐνῆς τῆς ἀσπίδος.

ϑ@ καὶ ταῦτα πεφωραμένος ἐν τῷ χρόνῳ, τὸν δὲ ἐπιχειρήσαντα πείθεσθαι καὶ φυλάττεσθαι. Ομηρ@ μὲν ... ἵππῳ φωνὴν. ἀσπίδι ἢ φύσις, ἣ νόμων οὐδὲν μέλει, φησὶν Ευριπίδης.

Περὶ καμήλων. Κ. νε.

Καμήλους ἔτη βιοῦν πεντήκοντα ἀκούω, τὰς δὲ τῶν Βάκτρων πέπυσμαι φθάνειν καὶ εἰς δὶς τοσοῦτον. καὶ ἄρρενας καὶ ποιμναί, καὶ ἐκτέμνουσιν οἱ Βάκτριοι, τὴν ὕβριν καὶ τὸ ἀκόλαστον ἀφαιροῦντες, τὴν δὲ ῥώμην αὐτοῖς φυλάττοντες. καίονται δὲ καὶ αἱ θήλειαι τὰ ἐξάπτοντα εἰς λαγνείαν μέρη αὐτάς.

Περὶ τῆς φώκης ἔρωτ@.

Κ. νς.

Φώκην Εὔδημ@ λέγει ἐρασθῆναι ἀνδρὸς σπογγοθήρα ... περιέπουσα ...

te commotus ei moliretur: quas puer mox expertus, quum iam iam periclitaretur, declinauerit. Equo sermonem Homerus tribuit. Aspidi natura, quā nullæ morantur leges, vt ait Euripides.

De Camelorum ætate, & vtriusque sexus castratione.

CAP. LV.

Quū Camelos quinquaginta annos viuere percepi, tum Bactrianos ad centesimum annum: tum mares, vt pugnaciores sint, à Bactris populis castrari, ita petulantiâ excisâ maiori robore esse. Camelis etiam fœminis vuluas ferro aduri, vt partibus illis quæ ad furorem libidinis incitant adustis, ad bellum aptiores existant.

De Vituli marini amore in Spongiatorem.

CAP. LVI.

Vitulum marinum, Eudemus ait, in hominem Spongias piscari solitum, amore flagrasse;

se, eoq; vt subterranea petra esset, extra mare progressum cum spongiatore versatum fuisse. Quod autem, quum is deformissimus esset, vitulo formosissimus videretur, nihil forsitã mirum videri debet: quum sæpenumero homines in mulieres turpissimas (pulchrioribus neglectis) amore inflammentur.

De Hydri siue Colubri morsu.

CAP. LVII.

Colubro percussum dicunt statim odorem teterrimum reddere: ex eoq; quòd tam malè oleat, neminem ei appropinquare posse. Idẽ quoque ait, eundem percussum, eum obliuione circũfundi, eiúsque oculis multam caliginem offendi, tum rabiem & summum tremorem eidem exoriri, tertioq; die perire.

De Oenade & circe auibus. C. LVIII.

Oenas auem signifi-

της, ἔνθα ἦν ὕπαντρος ἡ πέτρα, ὁμιλεῖν αὐτῷ. τὸ δὲ ὁμοτέχνων ἦν ἄτος αἴσχιστος, ἀλλ' ἐδόκει τῷ φιλοῦντι ὡραιότατος εἶναι· καὶ θαῦμα ἴσως οὐδὲν, ἐπεὶ καὶ ἄνθρωποι πολλάκις τῶν ἤδη καλῶν ὑπεριδόντες, ἐς τὰς ὡραιοτέρας οὐ πεισθέντες οὐδὲ, ἀλλ' ἀμελήσαντες αὐτῶν.

Περὶ ὕδρου. Κ. νζ.

Ἀριστοτέλης λέγει τὸν ὑφ' ὕδρου πληγέντα, παραχρῆμα ὀσμὴν βαρυτάτην ἀποφαίνεσθαι, ὡς μηδὲ οἷόν τε εἶναι προσπελάσαι αὐτῷ τινα· λήθην τε καταχεῖσθαι τοῦ πληγέντος ὁ αὐτός λέγει· καὶ μέντοι καὶ ἀχλὺν κατὰ τῶν ὀμμάτων πολλὴν, καὶ λύτταν ἐπιγίνεσθαι, καὶ τρόμον αὐτῷ μάλα ἰσχυρόν, καὶ ἀπόλλυσθαι διὰ τρίτης αὐτόν.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τῆς οἰνάδος. Κ. νη.

Τὴν οἰνάδα ὄρχονεί-

δίναι

δέναι χρηνοῦσαν, οὐ μὲν ὥς τινες ἄμπελον. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης μεῖζον μὲν αὐτὸ εἶναι φάσσης, περιστερᾶς γε μὴν ἧττον καλοῦνται δὲ ὡς ἀκούω καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ οἰναδοθῆραι τινές· λέγοιτο δὲ ἄντι καὶ κίρκη, διαλλάττον τῶν κίρκου, ὄρνεον οὐ μόνον τῷ γένει φασὶ, ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν.

Περὶ ὄρνιθος τῶν καλουμένου κυανοῦ. Κ. νθ.

Κυανὸς ὄνομα, ὄρνις τὴν φύσιν, ἀπανθρωπος τὸν τρόπον· μισῶν μὲν τὰς ἀστυκὰς διατριβὰς, καὶ τὰς κατ' οἰκίαν αὐλίσεις, φεύγων δὲ καὶ τὰς ἐν ἀγροῖς διατριβὰς, καὶ ὅπου καλύβαι τε καὶ ἀνθρώπων αὔλια· χαίρων δὲ ἐρημίαις, καὶ ἡδόμενος ὀρείοις κορυφαῖς, καὶ πάγοις ἀποτόμοις. ἀλλ' οὔτε ἠπείροις φιληδεῖ, οὔτε νήσοις ἀγαθαῖς· Σκύρῳ δὲ, καὶ εἴ τις τοιαύτη ἑτέρα ἄγαν λυπρὰ καὶ ἄγονος, καὶ ἀν-

cat, non vt quidam putant vitem. Hanc Aristoteles palumbo maiorem, columba minorē facit. Hinc in Sparta etiam, vt audio, œnadotheræ quidam vocātur. Porrò Circe auis nomen fuerit à Circo tum genere tum naturâ differentis.

De Cyano aue solitudines, montium iuga & præcipitia amante. CLIX.

Auis, cui Cyanus nomen est, naturâ suâ ab hominum consuetudine abhorret, vrbanas commorationes & domos odio persequitur, locorum etiam agrestium, vbi homines versari soleant insolens est: eis verò locis in quibus est ab hominibus solitudo, & montium iugis, & præcipitiis delectatur. Non continentem, non insulas hominum frequētiâ habitabiles, in amore habet: Scyro, & si qua est eiusmodi alia sterilis, & ab homini-

bus inops, delectatur.

De Spinis auibus, quæ hyemem & niues præsentiunt, & in syluis se abdentes declinant.

CAP. LX.

Spini aues in posterum longissimè prouidentes, hominibus ad rerum futurarum coniecturam sapientiores sunt. Etenim hyemem futuram præsentiunt, & niuem prænoscunt: & multa cautione obseruant, ne iis opprimantur. itaque earum acerbitates metuentes, tanquam ad perfugia, sic ad loca nemoribus frequentia confugiunt.

FINIS LIB. IIII.

θρεπτῶν χηρεύουσα ὡς τὰ πολλά.

Περὶ σπίνων. Κ. ξ.

Σπίνοι δὲ ἄρα σοφώτεροι καὶ ἀνθρώπων τὸ μέλλον προεγνωκέναι. ἴσασι γοῦν καὶ χειμῶνα μέλλοντα, καὶ χιόνα ἐπιδήμιον περιωθέστατα ἐξαλλάξαιντο. καὶ τὴν κατὰ τῶν πρῶτον ἀνάγκην δέει, ἀποδιδράσκουσιν εἰς τὰ ἀλσώδη χωρία καὶ τὰ δασέα· καὶ αὐτοῖς τὰ δάση καταφύγια, ὡς ἀνθρώποις, ἐστί.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ε.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* V.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν καλουμένων μεμνονίων. κ. α.

Ἐν τῇ Παριανῶν καὶ τῇ γείτονα Κυζίκον ὄρνιθας οἰκεῖν μελάνας ἰσθεῖν φασι, τὸ δὲ σχῆμα εἴποις ἱεράκας αὐτοὺς ἄν. ἄγευστοι δὲ εἰσὶν σαρκῶν. καὶ σωφροῦσι περὶ γαστέρα, καὶ αὐτοῖς τὰ σπέρματα εἶναι δεῖπνον

De auibus Memnoniis quotannis in Troade circa Memnonis cenotaphium decertantibus.

CAP. I.

Terram Parianorũ & vicinã Cyzicum aues aspectu nigras incolere ferunt, quæ figura corporis & forma Accipitribus similes esse videntur: eæ vsu carnium cum se abstinẽt tũ in omnivictus ratione se continent. eis enim ad cibũ semina satis

tis sunt. Quum autumnus esse cœpit, Ilium gregatim aduolant. Eas autem idcirco Mĕnonias vocant, quòd rectà ad Memnonis sepulchrum proficiscantur. id enim vel etiam nunc à Troadis incolis in honorem Mĕnonis Auroræ filii conditum ibi fuisse dicitur: atque Memnonis quidem cadauer ex cæde à matre in Susa illa Memnonia tantoperè decantata exportatum fuisse, vt humatione afficeretur, eq; dignitate illius exequiarum iusta ei persoluerentur: illud verò cenotaphiũ esse. Aues igitur Memnonis gentiles quotannis eò proficisci, ibiq; primùm in contrarias partes distrahi, deinde pugnam committere: eamq; summâ contentione tandiu pugnare, dum ex his media pars pereat, altera verò victrix redeat

ἀπόχρη. ὅταν δὲ ἄρξηται τὸ μετόπωρον, εἰς τὴν Ἰλιάδα γῆν ἀγέλη τῶνδε τῶν ὀρνίθων (καλοῦσι δὲ αὐτὰς Μέμνονας) διὰ τοῦ Μεμνονείου τάφου φοιτῶσι. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Τρῳάδα ἐποικοῦντες, ἠρίον εἶναί τι τῷ τῆς Ἠοῦς Μέμνονι εἰς τιμὴν ἀνεῖσθαι· καὶ αὐτὸν μὲν τὸν νεκρὸν ἐς τὰ Σοῦσα, τὰ οὕτω Μεμνόνεια ὑμνούμενα, ὑπὸ τῆς μητρὸς κομισθέντα μετέωρον ἐκ τοῦ φόνου, τυχεῖν κηδεύσεως τῆς προσηκούσης αὐτῷ· ὀνομάζεσθαι δὲ οἱ τὴν στήλην τὴν ἐνταῦθα ἄλλως. ἥκουσι τὰς ὄρνιθας, τὰς ἐπωνύμους τοῦ ἥρωος τοῦ προειρημένου, ἀφικνεῖσθαι κατὰ πᾶν ἔτος, καὶ διαιρεῖσθαί τε καὶ διαχρίζεσθαι εἰς ἔχθραν καὶ διαφοράν, καὶ μάχεσθαι μάχην καρτεράν, καὶ ἐς τοσοῦτον ἔστ᾽ ἂν οἱ μὲν αὐτῶν ἀποθάνωσιν οἱ ἡμίσεες· οἱ δὲ ἀπέλθωσιν, οἱ κρατήσαντες, ἔνθεν

θεν. καὶ ἀφίκοντο. ὅπως οὖν ταῦτα δρᾶται καὶ πόθεν, οὔ μοι σχολὴ φιλοσοφεῖν νῦν, οὐδὲ μὴν τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα ἀνιχνεύειν. εἰρήσεται δὲ ἐκεῖνο ἐπιτάφιον τῷ παιδὶ τῷ τῆς Ἠοῦς καὶ Τιθωνοῦ. Τοῦτο ὅσα ἔτη τὸν ἀγῶνα ἀθλοῦσιν οἱ προειρημένοι ὄρνιθες. Πελίαν δὲ ἅπαξ ἐτίμησαν Ἕλληνες ἀγῶνι, καὶ Ἀμαρυγκέα καὶ μέντοι καὶ Πάτροκλον, καὶ τὸν ἀντίπαλον Μέμνονος, τὸν Ἀχιλλέα.

περὶ γλαυκὸς, καὶ ὅτι ἐν Κρήτῃ οὐδεμία· καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐλευθεραπαντὸς θηρᾶ πονηροῦ. Κεφ. β.

Ἐν τῇ Κρήτῃ γλαῦκα μὴ γίνεσθαί φασι τὸ παράπαν· ἀλλὰ καὶ εἰσκομισθείσας ἔξωθεν, ἀποθνήσκειν. Ἔφικε δὲ ὁ Εὐριπίδης ἀβασανίστως πεποιηκέναι τὸν Πολύιδον ὁρῶντα τήνδε τὴν ὄρνιν, καὶ ἐξ αὐτῆς τεκμηράμενον ὅτι ἀρήσει καὶ τὸν Γλαῦκον,

vnde discesserat. Iam de causis cur hæc accidant philosophari, nec mihi libet, neq; etiam vacuus sum ad scrutanda naturæ abstrusa atque abdita. Hoc quidem funebre certamen ab hisce auibus quotannis ad honorandum Memnonem Auroræ & Tithoni filium peragi dixerim. Græci vero semel duntaxat tali honore Peliam, Amarynceum, Patroclum, & Achillem Memnonis hostē dignati sunt.

In Creta neque Noctuam esse, neque vllum maleficum animal. c. 11.

In Creta Noctuam aiunt omnino non nasci. ac si extrinsecus importetur, mori. Itaque videtur Euripides temerè fecisse hanc auem à Polyde visam, atque ea coniecisse Glaucum quoque ei cognominem (nam glaûca Græci noctuam appellant) defunctum Πολυίδην.

†

Minois filium se reperturum. Audio præterea Cretenses iactare, Creticæ terræ concessum hoc munus à Ioue, nempe in ea & nutrito & occultato, vt ab omni malefica & noxia fera libera sit, ita vt nec ipsa vllam producat, nec aliunde inuectam alat. & hoc te ipsa declarari, quum nullum in ea maleficum animal reperiatur. Hoc si quis velit experiri, venenatum animal quodpiam foris assumit: quod primùm vt hanc terram attigit, statim perit. Itaque circulatores, qui venantur in Africa serpentes, talia machinantur ad mouendam hominum admirationem serpentes varias mansuefactas circumgestãt, & simul ipsis terræ Africæ quantum satis sit ad earum vsum comportant: quod ipsum

ἢ τιθηνοῦντες τοῦ Μίνω τὸν υἱόν. ἀκούω μέντοι ἔγωγε λόγοις Κρῆτας ᾄδειν, καὶ διδάσκειν ἐκεῖνα, καὶ πρὸς τοῖς ἤδη διηγημένοις δῶρον λαβεῖν τὴν γῆν τὴν Κρητικὴν ἐκ Διός, ἅτε δή τοι τρόφιμον, καὶ τινὰ κρύψειν τὴν ὑμνουμένην ἀποκρύψαι τὸ αὐτοῦ, ἐλευθέραν εἶναι θηρίων πονηρῶν. καὶ ὅτι λυμεῖ γλυκυμέθυα πάντως· καὶ μήτε αὐτὴν τίκτειν, μήτε ἔξωθεν κομισθὲν τρέφειν. καὶ τὴν μὲν ἀπόδειξιν τοῦ δώρου τὴν ἰσχυρὰν γάρ τοι προειρημένον ἀγροῖν εἶναι. εἰ δ' ἐπὶ πείρᾳ τις ἢ ἐλέγχῳ τῆς ἐκ Διὸς χάριτος εἰσαγάγοι τι τῶν ὀθνείων, τὸ δὲ ἐπιψαῦσαν μόνον τῆς γῆς, ἀπόλλυσθαι. Οὐκοῦν τοὺς θηρῶντας τοὺς ὄφεις ἐν τῇ πλησίον Λιβύῃ τοιαῦτα παλαμᾶσθαι· ἢ μεγάλοντι τὸν ὄγκον εἰς θαῦμα οἱ δὲ οἱ γόητες τῶν δαιμόνων θηρία πολλά, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπάγονται πρὸς τοῦ γῆς τῆς Λιβύσσης κομίσαι τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν

χρείαν

χελώνην· προμηθεία δὲ τὴν ὄφεων τοῦτο δρῶσιν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται· καὶ διὰ ταῦτα εἰς τὴν νῆσον τὴν προειρημένην ὅταν ἀφίκωνται, οὐ πρότερον καταπλήττονται τὰ ζῷα, πρὶν ὑποσπάσαι τὴν ξένην γῆν, ἣν ἐπήγοντο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἀθροίζουσι τὰ πλήθη, καὶ μέντοι καὶ τὰ ἐμβρόντους τε καὶ πολλοὺς ἐκπλήττουσιν. ἕως μὲν ἐν ἑκάστου αὐτῶν χθονὶ μένει, κινούμενα γε μὴν τι καὶ ἱδρυμένον, καὶ παραμένει, οὐ μὴν ἀποβάλλει τὴν οἰκείαν κόνιν καὶ σύντροφον, ἐς τὰ ὑπερόρια· ἐὰν δὲ ἀφοιτήσῃ εἰς τὴν ὀθνείαν, ἢ ἑαυτῷ ξένην γῆν τὴν ἐχθραίνουσαν αὐτῷ, ἀποθνήσκει. καὶ εἰκότως· εἰ γὰρ ἐν τῷ Διὸς νυμφίος ἀπελθὼν, οὔτε πρὸς τὴν Θέτιν ἐχώρησεν, οὔτε πρὸς ἄλλον τινὰ γένοιτο ἄν. χελώνη δέ τις πρὸς τὴν αὐτῆς τροφὸν ἐκείνῃ φανεῖται ἁμαρτάνουσα.

prouident, ne serpentes pereant. ob eamq; causam quum ad hanc insulam peruenerunt, non prius feras bestias exponunt, quàm terrã peregrinam, quam secum portant, substrauerint: ex quo fit, vt multitudinem imperitam congregent, atque stupidam detineant. & tametsi eæ quidem sese incitant, non loco tamen se mouent, neq; ex domestico & vernaculo puluere excedunt, itaque incolumes manent. Sin in externum & hosticum solum egrediantur, è vita quoque exeunt. Nec immerito. Nam si Iouis nurus neq; in Thetidem, nec in alium quenquã, fuit aut futurus est irritus vnquam: multò minimè in terram eius nutriciam vanus aut irritus fuerit.

Περὶ

De Verme Indico.

CAP. III.

Indus fluuius bestiarum ferarũ expers est. solum in eo nasci vermem aiunt, speciemq; eorum qui ex ligno gignuntur & aluntur, gerere, ad septem cubitorum longitudinem & eo amplius procedere. eius crassitudinem decem annos natus puer, manibus vix complecti queat. Iis in superiori oris sede vnus dẽs inest, in inferiori alter, ambo quadranguli cubiti ferè longitudinem habent: tam validi, vt quodcunq; animal iis corripuerint, siue cicur siue ferum, facillimè conterant. Interdiu infima in sede fluminis versatur, cœno gaudens & latitans, noctu verò ad terram procedit, & in quodcunque inciderit vel Equum, vel Bouem, vel Asinũ,

Περὶ τοῦ ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ σκώληκος. Κ. γ.

Ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδὸς ἀθηρός ἐστι· μόνος δὲ ἐν αὐτῷ τίκτεται σκώληξ, φασί, καὶ τὸ μὲν εἶδος αὐτῷ ὅπερ οὖν ἐστι καὶ τοῖς ἐκ τῶν ξύλων γινομένοις τε καὶ τρεφομένοις. ἐς ἑπτὰ δὲ πηχῶν τὸ μῆκος προήκουσιν οἱ ὀφθέντες, εὑρεθεῖεν δ' ἂν καὶ μείζους ἔτι καὶ ἐλάττους. τὸ πάχος δὲ αὐτῶν, δεκαέτης παῖς γεγονὼς μόλις τοῖς χερσὶ περιβαλεῖν ἀρκέσει. πεφύκασι δὲ αὐτοῖς ἄνω μὲν εἷς ὀδοὺς προσπέφυκε, κάτω δὲ ἄλλος, τετράγωνοι δὲ ἄμφω, πυγόνος τὸ μῆκος. τοσοῦτον δὴ ἄρα τῶν ὀδόντων αὐτοῖς ἐς τὸ κράτος ἐστί, πᾶν ὅ τι ἂν αὐτοῖς λάβωσι συντρίβουσι ῥᾷστα, εἴτε ἥμερον ζῷον εἴτε ἄγριον. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν κάτω που καὶ ἐν βυθῷ τοῦ ποταμοῦ διατρίβουσι, τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ ἐμφιληδοῦντες, καὶ ἐντεῦθεν οὐκ εἰσὶν ἔκδηλοι· νύκτωρ δὲ προΐασιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ὅτῳ ἂν περιτ

ἐντύχωσιν ἢ ἵππῳ, ἢ βοῒ, ἢ ὄνῳ, συντρίβουσιν αὐτὸν. εἶτα σύρουσιν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἤθη, καὶ ἐσθίουσιν ἐν τῷ ποταμῷ. καὶ πάντα βρυχῶσι τὰ μέλη, πλὴν τῆς τοῦ ζώου κοιλίας. εἰ δὲ καί τις καὶ ἐν ἡμέρᾳ πιέζοι λιμὸς, εἴτε κάμηλος πίνοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, εἴτε βοῦς, ὑπεραναπηδήσαντες καὶ λαβόμενοι ἄκρων τῶν χειλέων μάλα εὐλαβῶς, ὁρμῇ βιαιοτάτῃ καὶ ἕλξει ἰσχυροτάτῃ ἐς τὸ ὕδωρ ἄγουσι καὶ δεῖπνον ἔχουσι. δορὰ δὲ ἑκάστου παρεμπίπτει τὸ πάχος καὶ δύο δακτύλων. Ἄγρα δὲ ἡ κατ' αὐτῶν τὸν τρόπον τόνδε τετέχνασται. ἄγκιστρον παχὺ καὶ ἰσχυρὸν ἁλύσει σιδηρᾷ προσηρτημένον καθιᾶσι, προσδήσαντες αὐτοῦ λευκολίνου πλατέως ὅπλον, ἐρίῳ καταπλάσαντες καὶ τὸ ἄγκιστρον, καὶ τὸ ὅπλον, ἵνα μὴ διατράγῃ ὁ σκώληξ αὐτά. ἀναπλέξαντες δὲ ἐς τὸ ἄγκιστρον ἀρνὰ ἢ ἔριφον, εἶτα μετέωρον εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ μεθιᾶσι. ἔχονται δὲ ἄνθρωποι

conficit, atque in suas sedes trahit, & in flumen ab.cusus, membra omnia, excepto vẽtre, exedit. De die etiã si fama premitur, siue camelus siue bos in ripa bibit, violentissimo impetu summa labra mordicus comprehendit, & robusto tractu in aquam abreptum edit. Eius pellis duorũ digitorum crassitudine est. Eiusmodi autem machinatione capitur: Hamum robustum ad ferream catenam alligant, adiuncto etiam fune ex albo latoque linõ. Lanis autem & hamum & funem inuoluunt, ne à verme præmordeatur. Tum agnũ aut hœdum ad illecebram in hamum implicant: deinde in fluuium demittunt. Trip

ginta: viri singuli cum iaculo, loco inserto & ense accincti ad funem astant. Adsunt & è corno sudes bene robustæ, si percutere sit necesse. deinde hamo captum trahunt, & abstractum, interficiunt: Triginta dies appēsum ad solem sinunt, atque ex eo in fictilia vasa crassum oleum stillat. singuli vermes quinque olei sextarios reddūt. quod quidem ipsum regi Indorum apportant, vasis obsignatis, neque enim alij cuiquam vel guttam illius possidere licet. Corpus reliquum inutile. Huius ea est vis olei, vt sine vllo igne eius infusa hemina quemcunque lignorum aceruum comburat. Ac si vel hominem velis vel aliud animal exurere, primum vt hoc

τοῦ ὅπλου καὶ τριάκοντα, καὶ ἱκανὸς ἀκόντιόν τε ἐνειλήσθαι. καὶ μάχαιραν παρήρτηνται καὶ παράκειται ξύλα εὖ τετορευμένα, παίειν εἰ δέοι, κρανείας δὲ ἐστι ταῦτα, ἰσχυρὰ ἄγαν. εἶτα ἀγκιστρευθέντα τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ τὸ δέλεαρ καταπιόντα, τὸν σκώληκα ἕλκουσι. θηραθέντα δὲ ἀποκτείνουσι, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον κρεμῶσι τριάκοντα ἡμερῶν. λείβεται δὲ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον παχὺ εἰς ἀγγεῖα κεραμέου. ἀφίησι δὲ ἕκαστον ζῷον εἰς κοτύλας δέκα. τοῦτο δὴ τὸ ἔλαιον βασιλεῖ τῷ Ἰνδῶν κομίζουσι, σημεῖα ἐπιβάλλοντες. ἔχειν γὰρ αὐτοῦ ἄλλον οὐδ' ὅσον ῥανίδα ἐφεῖται. ἀχρεῖον δὲ ἐστι τὸ λοιπὸν τοῦ ζῴου σκῆνος. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἔλαιον ἰσχὺν ἐκείνην· ὅντινα ἂν ξύλων σωρὸν καταπρῆσαι θέλῃς καὶ εἰς ἀνθρακιὰν στορέσαι θελήσεις, κοτύλην ἐγκεχυθέντα τούτου, ἐξάψεις, μὴ πρότερον ὑποχέας πυρὸς σπέρμα. εἰ δὲ καταπρῆσαι ἀνθρώπους ἢ ζῷον, σύ

μὲ ἐπιχεῖς, τὸ δὲ περιχεῖ, μὲν ἐνεπρήσθη τούτῳ ταχὺ. τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὰς πόλεις αἱρεῖν, τὰς εἰς ἔχθραν προσστάσας εἰ, καὶ μήτε κριῶν, μήτε χελωνῶν, μήτε τὰς ἄλλας ἑλεπόλεις αὐτῷ δεῖν ἐπὶ κατασκευὰς ἥκειν. ἀγγεῖα γὰρ κεραμικὰ ὅσον κοτύλην ἕκαστον χωροῦντα, ἐμπλήσας † αὐτὰ καὶ ἀποφράξας, ἄνωθεν εἰς τὰς πύλας σφενδονᾷ. ὅταν τε τύχῃ θυρίδων, τὰ μὲν ἀγγεῖα προσαράττεται καὶ ἀπερράγη, καὶ τὸ ἔλαιον κατάλιθε καὶ τῶν θυρῶν πῦρ κατεχύθη, καὶ ἄσβεστόν ἐστι. καὶ ὅπλα δὲ καίει καὶ ἀνθρώπους μαχομένους, καὶ ἄπληστόν ἐστι τοῦ ἰχυώ. κοιμίζεται δὲ καὶ ἀναιζεται πολλῷ φορυτῷ καταχυθέντι. λέγει ὁ Κνίδιος Κτησίας ταῦτα.

Περὶ φαλαίνης Κ.δ.

Η φάλαινα ὅμοιον δελφῖνι ζῶόν ἐστι. ἔχει δὲ γάλα καὶ αὕτη. χρόαν δὲ οὐκ ἔστι μέλαινα, πλὴν ὅ

infuderis, funditus statim deflagrauerit. Eodem ipso Persarum regem aiunt capere hostium vrbeis: neque arietes, testudines, aliáque bellica tormenta ad eas capiendas opus esse. nam quum fictilia vasa vnius heminæ capacia eo impleta & obstructa in portas iaculatur, vasa quidem ad portas allisa rumpuntur, at oleum delapsum ignem circunfundit, vt restingui non possit: & flamma insaturabilis comburit homines pugnantes pariter cum armis. Restinguitur autem multa inutili congerie, qualis per terram & vicos conuertitur, in eum iniecta. Hæc Ctesias Cnidius. *al.* ἀποπλ.

De Balæna.

CAP. IIII.

Balæna, quemadmodum Delphinus, lac habet: colore quanquam nigro non est, maxi-

mè tamen cyaneo, conspicitur: non branchiis, sed fistula (sic enim huius respirandi viam appellant) spiritum ducit. Sedes & commoratio huic est * Pelagus, & circa id mare, nec extra hæc loca euagari solet. **Pontus.**

De Moribus Gallinæ quum vicerit Gallinaceum. C. V.

Si eius belli quod cum mare committit fœmina, victoriam reportet, eius collum voluptate efferunt atque inflatur: & paleas demittit, minus tamen quàm gallinacei: tum maiorem spiritu impletur, & longo tibiarum tractu graditur.

De amore Delphinorum & ope mutua in suum genus.

CAP. VI.

Vrbs Thraciæ, cui nomen est Aenos, præclarum dat testimonium Delphini amoris, quem erga suam nationem habet. Quum fortè euenisset, Delphinus vt vulnere accepta,

δὲ εἴκασται τῷ κυάνῳ τῷ. ἀναπνεῖ δὲ οὐ βραγχίοις, ἀλλὰ φυσητῆρι. τοῦτο γὰρ καὶ καλοῦσιν οἱ τοῦ πνεύματος τὴν ὁδὸν διατρίβει δὲ ὁ πόντος αὐτῷ, καὶ ἡ ἐκεῖ θάλαττα. πλανᾶται δὲ ἤθεσι ἐκείνων ἐξωτέρω ἡ φάλαινα ἥκιστα.

Περὶ ὀρνίθων μάχης. Κεφ. ε.

Τὸν ἄρρενα ἡ θήλεια νικήσασα ὄρνιν ἐν τῇ μάχῃ, ἀβρύνεταί τε ὑφ' ἡδονῆς ὁ τράχηλος αὐτῆς, καὶ καθίησι κάλλη, ἧττον δὲ τοῦ τῶν μὲν ἐς ὅσον καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες, καθίησι δ' οὖν, καὶ φρονήματος ὑποπίμπλαται, καὶ βαίνει μακρότερα.

Περὶ δελφίνων. Κεφ. ς.

Φιλοίκειον ὁ δελφὶς ζῷον πεπίστευται· καὶ τούτου τὸ μαρτύριον. Αἶνος πόλις ἐστὶ Θρᾴκια. ἐτύγχανεν αἰβιῶναι δελφῖνα, καὶ τρωθῆναι μὲν, οὐ μὴν εἰς θάνατον.

ἑάλω, ἀλλ' ἔτι βιώσιμα εἶναι τὸν ἑαλωκότα. οἱ μὲν ἔρρωντο, καὶ ᾔσθοντο οἱ ἀθήρατοι, καὶ ἀφίκοντο ἐς τὸ λιμένα ἀγεληδὸν, καὶ κατεπείγοντες, καὶ ὥσπερ τι φρασθέντες ἐν ἀγαθόν. ἐπεὶ δὲ ἦσαν, ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ αὐτοὺς τύχης ἔδει, καὶ παρῆσαν αὐτοῖς. οἱ τοίνυν ἁλιεῖς ἔδεισαν, καὶ ἀφῆκαν τὸν ἑαλωκότα. καὶ ἐκεῖνοι κομισάμενοι ὡς ἐπῆσαν ἕνα τῶν κηδεστῶν ἢ γένει προσήκοντα, ᾤχοντο ἀπιόντες. σπανίως δὲ ἄνθρωπος ἢ οἰκεῖα κοινωνὸς τῆς τύχης ἢ φροντίδος.

nō mortifico quidem, sed sanguinem mittēti, caperetur, reliqui non comprehensi, id ipsum vt senserūt, maximis saltibus ad portum gregatim vna cū catulis suis profecti, probè studium suum captiuo nauarunt. Piscatores igitur de suis periculis pertimescentes, captiuū deseruerunt. Itaque Delphini natu maiores, tāquam socium quendam homines genere se contingentem, sic tristes pergebāt illum comitari, & magno studio subleuare: Quum vel homines ipsi cum intimis & necessariis infelicibus suis studium & curram perrarò cōmunicare soliti sint.

Περὶ πιθήκου καὶ αἰλούρου. Κεφ. ζ.

Ἐν Αἰγύπτῳ πίθηκον, ὥς φησιν Εὔδημος, ἐδίωκον αἴλουροι· ὁ δὲ ἤπειγε διώκοντας. αἰανεστάτῳ ἂν ἀποδιδράσκων ὁρμήσας εὐθὺ δένδρου τινός· οἱ

Quomodo Simia aduersus Feles in arboreā summis ramorum cacuminibus pendens se tutam præstiterit.

CAPVT II.

Quum Feles Simiā in Ægypto, vt refert Eudemus, insequerentur: hęc autem omni neruorū cōtētione in fugam se impellens rectà conscendisset

ſet in arborem: atque illæ ad eandem arborem aſcendiſſent) ad corticem enim adhærefcentes ſurſum reptare ſciũt: hæc ſanè, vt ſola à pluribus circumuenta, ex arboris trunco ad ramorum cacumina ſe vertens, diu multumq; ab iis extremis pepēdit. Illæ tũ quòd eò accedere non quirent, ad aliam ſe couerterunt venationem. Hæc autem ipſa ſtudioſe & diligẽter ſe ex periculo ſeruauit nec cuipiã alii, quàm ſibimet ipſi, ſalutis præmiũ debuit.

Quæ animalia vbi non ſint.

CAP. VIII.

Ariſtoteles auctor eſt, terram circa Aſtypalæam ſerpentibus aduerſariã eſſe, & ſimiliter Rheneam muſtelis. Cornix in arcem Athenienſium nũquã conſcendit. Muli in Eleo agro nõ gignuntur, niſi mẽtiatur Herodotus.

δὲ καὶ αὐτοὶ συνέθεον ὤκιστα. ἔχονται γὰρ τῆς φλοιᾶς, καὶ ἔστι καὶ τούτοις εἰς δένδρα ἐπιβατόν. ὁ δὲ ὡς ἡλίσκετο εἷς ὢν, καὶ ταῦτα ὑπὸ πολλῶν, ἐκπηδᾷ ἐκ τῆς πρέμνου, καὶ κλάδου τινὸς ὑπηρτημένου καὶ μετεώρου λαμβάνεται ἄκραις ταῖς χερσί, καὶ ἐγκρεμασθεὶς εἴχετο οὐκ ἐπ' ὀλίγον. οἱ δὲ ἀπῆλθον, ὡς ἐφικτὸν οὐκ ὂν αὐτοῖς ἔτι, ἐπ' ἄλλην θήραν κατέδραμον. ὁ δὲ χάριν πολλὴν τὴν πανδήλην διεσώζετο, ἑαυτῷ ὀφείλων ὡς τὸ εἰκὸς ζωάγρια.

Περὶ ζώων φυσικῶν ἀντιπαθειῶν. Κ. η.

Ἀριστοτέλης ὄφεσιν ἐχθρὰν εἶναι τὴν Ἀστυπαλαιέων γῆν λέγει. καθάπερ καὶ τὴν Ῥήνειαν ταῖς γαλαῖς ὁ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἡμῖν. κορώνη δὲ ἐς τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν οὐκ ἐπιβατόν, ἡμιόνων δὲ Ἦλιν μητέρα οὐκ ἐρεῖς, ἢ τὸ λεχθὲν ψεῦδός ἐστι.

Περὶ

Περὶ τεττίγων Ῥηγίνων καὶ Λοκρῶν. Κ. θ.

Ῥηγῖνοις καὶ Λοκροῖς ἐς τὴν γῆν τὴν ἀλλήλων παριέναι καὶ γεωργεῖν ἔνσπονδόν ἐστιν. οὐ μὴν ὁμολογοῦσι τούτοις, οὐδὲ εἰς μίαν νοοῦσι καὶ τὴν αὐτὴν οἱ τέττιγες οἵδε καὶ οἵδε· ἐπεὶ ὁ μὲν Λοκρὸς ἐν Ῥηγίῳ σιγηλότατον ἔξεστι· τὸν δὲ Ῥηγῖνον ἐν τοῖς Λοκροῖς ἀφωνότατον, καὶ τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης ἀμοιβηδὸν εἰς τὴν σιωπὴν ἐπιδόσεως, ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἄλλος, εἰ μὴ μάτην θρασύνοιτο. οἶδε δὲ ἡ Ῥηγίνων καὶ Λοκρῶν μόνη ἡ φύσις. ποταμὸς οὖν τούς τε Ῥηγίνους καὶ τὴν Λοκρίδα ἐστὶ μέσος, καὶ εἴργονται γε οὐδὲ πλεθριαίῳ διαστήματι μέσῳ αἱ ὄχθαι, καὶ ὅμως οὐδέτεροι διαπέτονται αὐτόν. καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ ποταμός ἐστιν, ὃς ἀφορίζει τό τε ἀφωνίας τῶν τεττίγων

*Rheneam fortè Arnen Bœotia ciuitatem intelligit. nam Bœotiam mustelis aduersari Albertus Magnus scribit. sunt autem Rhenes & Arnes iidem Græcis.

De Cicadis Rheginensibus & Locrensibus.

CAP. IX.

Rhegini & Locri pacem inter se habent, atque vtrisque ad alterorū agros accedere, & agricolationem exercere liberum est. Cicadæ tamen cum iis nō sentiunt. nam Locrenses in Rhegino agro silēt: Rheginæ vicissim Locris mutæ sunt. Huiusce silentii nec ipse causam, neq; quispiam alius, nisi ad differēdum sit temerè audax, intelligit: sola natura nouit. Fluuii igitur etsi inter Rheginos & Locros medii ripæ non iugeris spatio distant, tamē neutræ transuolant Cicadæ. In Cephalenia fluuius est, qui inter Cicadarum sterilitatem &

copiam medius interfluit.

καὶ τῆς ἀγρονίας αὐτοῦ.

De studio Apum erga regem suum, quem etiam fugitiuum consecutæ reducunt.

CAP. X.

Regem suum Apes lenitudine imperii dulcem, & mansuetudine morũ suauem, nulloque spiculo armatum, quum is defugiendo ipsas reliquit, accersunt, & fugitiuum àlte gno insequũtur. ipsum autem sagacissimè odorantur: ac nimirum ex eius odore deprehensum, suâ sponte amantes & venerantes ipsius naturã, de fuga in regnum reducunt. Atheniẽses de ciuitate Pisistratũ expulerunt, atque principatu exuerũt. Dionysium Syracusani regno eiecerũt: Alii alios tyrannos iniquos, & regnãdi artem quæ humanitas & subditorum moderatio est, factitare nescientes, ex tyrannide deiecerunt, & omnibus fortunis funditus euerterunt.

Περὶ πάθους τῶν μελιττῶν τοῦ εἰς τὸν βασιλέα. Κ. ι.

Τὸν βασιλέα αὐτῶν αἱ μέλιτται πρᾶόν τε ὄντα καὶ ἥμερον καὶ ὁμοῦ τι καὶ ἄκεντρον, ὅταν αὐτὰς ἀπολίπῃ, μεταθέουσί τε καὶ διώκουσιν ἀγαπῶσαι τῆς ἀρχῆς ὄντα. ῥινηλατοῦσι δὲ αὐτὸν ἀπορρήτως, καὶ ἐκ τῆς ὀσμῆς τῆς περὶ αὐτὸν, αἱροῦσι καὶ ἐς τὴν βασιλείαν ἐπανάγουσιν, ἑκοῦσαί τε, καὶ βουλόμεναι, τοῦ τρόπου ἀγάμεναι. Πεισίστρατον δὲ ἐξήλασαν Ἀθηναῖοι, καὶ Συρρακούσιοι Διονύσιον, καὶ ἄλλοι ἄλλους, τυράννους τε καὶ παρανόμους ὄντας, καὶ τέχνην βασιλικὴν ἀποδείξασθαι μὴ δυναμένους, ὅπερ ἐστὶν φιλανθρωπία τε καὶ τῶν ὑπηκόων ἐπὶ προστασία.

Περὶ τοῦ βασιλέως τοῦ αὐτοῦ. Κεφ. ια.

Rursus de earundem rege, & Apum republica, moribus,

Μέλει τῷ βασιλεῖ τῶν μελιττῶν κεκοσμῆσθαι τὸ σμῆνος τὸν τρόπον τοῦτον. τὰς μὲν προστάττει ὑδροφορεῖν, τὰς δὲ ἔνδον κηρία διαπλάττειν, τρίτην γε μὴν μοῖραν ἐπὶ νομὴν προϊέναι. εἶτα μέντοι ἀμείβουσι τὰ ἔργα ἐκ περιόδου. κάλλιστα δέ πως ἀποκριθεῖσαι, φιλοῦσιν οἰκουρεῖν αἱ πρεσβύταται. αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόχρη οἱ τούτων περιεστηκέναι, καὶ νομοθετεῖν ὅσαπερ οἱ κατὰ τὰς μεγάλας ἄρχοντας, οὓς οἱ φιλόσοφοι φιλοῦσιν ὀνομάζειν πολιτικούς τε καὶ βασιλικοὺς τοὺς αὐτούς. τὰ δὲ ἄλλα ἡσυχάζει καὶ τοῦ αὐτουργεῖν ἀφεῖται. ἐὰν δὲ ᾖ δέον τὰς μελίττας μετοικῆσαι, τηνικαῦτα καὶ ὁ ἄρχων ἀπαλλάττεται· καὶ ἐὰν μὲν ἔτι νέος ᾖ, ἡγεῖται, αἱ δὲ λοιπαὶ ἕπονται· ἐὰν δὲ πρεσβύτερος, φοράδην

ribus & ingenio.

CAP. XI

Apum Regi curæ est, modum aliis statuere, ordinem afferre. alias enim aquari iubet, alias intus fauos fingere, extruere, expolire, suggerere: alias vero ad pastiones proficisci. Mutationem operarũ & vicissitudinem munerũ faciunt: prouecta ætate probè ad id delectæ sunt, vt domo se teneant. Rex ipse satis habet illa curare quæ antè dixi, & leges sancire, perinde vt sũmi principes: quos philosophi vel politicos, vel regios nominare solent. Cæterùm munerum operosorũ immunitatem habens ab laborando quiescit. Quòd si migratio potius ad vsum sit, quàm mansio, tum Rex pergit emigrare ac si ab ætate firmus sit, antecedit examen dux ad proficiscendum, reliquæ eius ductu sequuntur.

Sin ætate affectus sit, cæteris Apibus vehitur

Signo dato somnum capiunt. quum tempus est ad quietē proficisci, vna quæpiam à rege iubetur somni significationem dare: quæ simul vt ad dormiendum signum sustulit, statim eæ somnum accipere pergūt. Quoad Rex viuit, tandiu examen pace fruitur omniq; ordinū perturbatione caret: Fuci suis cellis libenter se continēt, seniores suum locum habent natu minores itē suū. Et Rex separatim à reliquis habitat, soboles quoque Apum seorsim. Exceremēta in locum separatum cōguntur. Regē extincto, omnia perturbantur & funditus peruertuntur. Fuci in Apum cellis pariunt, atque ita miscentur omnia, vt examen omnino deteriꝰ habeat. deniq;

ἔρχεται κομίζουσα αὐτὴν μελιττῶν ἄλλων. αἱ μέλιτται δὲ ὑπὸ συνθήματι εἰς ὕπνον τρέπονται. ἐπὰν δὲ δοκῇ χαρίεν εἶναι καθεύδειν, ὁ μὲν βασιλεὺς μιᾷ προστάττει ὑποσημῆναι καταδαρθάνειν. καὶ ἡ μὲν πεισθεῖσα τοῦτο ἐκήρυξεν, αἱ δὲ εἰς κοῖτον τρέπονται εὐθύς. τέως μὲν οὖν ἕως ἂν περίεστιν ὁ βασιλεὺς, εἰρήνη διαθλοῦται τὸ σμῆνος, καὶ ἀταξία πάντα ἀπῴκισθη. καὶ οἱ μὲν κηφῆνες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἀγαπητῶς κυττάροις ἡσυχάζουσιν· αἵ τε πρεσβύτεραι διαιτῶνται ἰδίᾳ, καὶ αἱ νέαι ἰδίᾳ, καὶ καθ᾽ ἑαυτὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ χαδόνες ἐπ᾽ ἑαυτῶν εἰσί. καὶ ἡ τροφὴ, καὶ αἱ ἄφοδοι χωρίς. ἐπειδὰν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόληται, ἀταξίας τε καὶ ἀναρχίας μεστὰ πάντα, οἵ τε γὰρ κηφῆνες τοῖς τῶν μελιττῶν κυττάροις ἐντίκτουσι, τά τε λοιπὰ ἐν ἀλλήλοις φυρόμενα, διαλυμαίνεσθαι τὸ σμή-

νος

καὶ τὸ λοιπὸν ἐκ ἐπιγίνεται. διαφθείρονται δὲ τελευτῶσαι ἐρημίᾳ ἄρχοντος. Βιοῦσι δὲ καθαρώτατα ζῴων μέλιτται. καὶ ζῴου ἐκ αὐτῶν οὐδενὸς πάσαιτό ποτε. καὶ οὐ δεῖται Πυθαγόρου συμβούλου οὐδὲ ἕν. ἀποχρῶν δὲ ἄρα σῖτος αὐτῇ εἶναι τὰ ἄνθη. Ἐστι δὲ καὶ σωφρονεστάτη ἀκολασίαν τε· χλιδὴν γοῦν καὶ θρύψιν μεμίσηκε. καὶ τὸ μαρτύριον, τὸν χρισάμενον μύρῳ διώκει τε καὶ ἐλαύνει ὡς πολέμιον αἴσχιστα δράσαντα. οἶδε δὲ καὶ τὸν προσελθόντα ἐξ ἀκολασίας τε καὶ ὁμιλίας τῆς πρός τινα, καὶ διώκει ἐκεῖνον οἷα δήπου ἐχθιστον. Καὶ ἀνδρείας δὲ οὐ ἥκιστα· καὶ ἀνέκπληκτοί εἰσι. οὐδὲ ἐν γῇ ζῷον ἀποδιδράσκουσιν, οὐδὲ μὴν κάκῃ εἴκουσι, χωροῦσι δὲ ὁμόσε. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας μηδὲ ἄρχοντας ἀδικίαν μηδὲ τὸ σμῆνος προσιόντας κακούργως καὶ σὺν ἐπιβουλῇ, εἰρηναῖαι αὐτοῖς

regis defectione ac inopiâ pereunt. Purè & munde viuunt Apes, nullius animalis carnes edũt: neque tamẽ ad hanc cautionẽ Pythagorę admonitio iis opus est: satis habent floribus vesci. Et quũ maximè frugales ac temperantes sint, libidinem & delicias odio persequuntur: cuius rei testimonio est, quod vnguento delibutum insectantur, & tanquam hostem qui nefarium quippiã admiserit, exagitãt: à cõplexu venereo recentem cognoscũt, atque illum sicut hostem insequũtur. Fortibus nihil concedunt, neque ab animalium vllo refugiũt, neque timiditate cedũt quò minus aggrediantur. Cum iis qui sibi molesti non interueniunt, quique nec malitiosè nec dolosè alueos adeũt, pacem seruant, fœdereq;

diuinciuntur. Contrà in expiabile bellū cū interpellātibus & vexantibus gerunt. mellis populator in hostium numero locoq; ducitur. Vespas acerri mè verberant. Eas aliquando equum iuxta aluearia Aristoteles affirmat, non modò fortissimè iuuasisse, sed etiam intermisse. Atq; inter se etiam nō nunquam contendunt, & potentio vincunt debiliores. Eis nocent Ruberæ, & Ranæ lutariæ, Meropes, Hirundines, & Vespæ. Ex his verò animalibus quod cunque Apes vicerit, Cadmæā reportat victoriam. nam valdè afflictus aculeis discedit victor. non enim animi robore minus quā aculeis armatæ sunt. Mira etiam in eis prouidentia: quod vel ex

τοῖς καὶ ἐναντιουμένοις ἄσπονδός ἐστι πόλεμος καὶ ἀκήρυκτος, τὸ ᾀδόμενον τοῦτο, ὅτι τοὺς λυποῦντας ἐξάπτεται, καὶ ὅσπερ ἥκει κεραΐζων τὸ μέλι αὐταῖς, ἐς τοὺς ἐχθροὺς ἠρίθμηται οὗτος. παίουσι δὲ καὶ τὰς σφῆκας καρτερῶς. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ ἵππον ποτὲ ἐντυχοῦσαι πρὸς τὸ σμῆνει, ἀπέκτειναν αὐτόν, ὅπη δὲ λέγει χρὴ τὸ καρτερὸν καὶ μέλιτταν τὸν αὐτῆς ἵππον. ἤδη μέν τοι καὶ πρὸς ἀλλήλας διαφέρονται· καὶ αἱ δυνατώτεραι κρατοῦσι τῶν ἀττόνων. κρατοῦσι δὲ ὡς ἀκούω αὐτῶν οἱ φρῦνοι, καὶ οἱ ὄντες τῶν τελμάτων βάτραχοι, οἵ τε μέροπες, καὶ αἱ χελιδόνες, πολλάκις γε μὴν καὶ οἱ σφῆκες. ὅστις δὲ τούτων ἐκράτησε, Καδμείαν ἴσως γε εἰπεῖν, τὴν νίκην ἐνίκησε. παιόμενοι γὰρ καὶ κεντούμενοι κακῶς ἀπαλλάττονται. εἰσὶ γὰρ οὐ μεῖον τῷ θυμῷ ἢ καὶ τοῖς κέντροις ὡπλισμέναι. Οὐκ ἀμοιροῦσι δὲ οὐδὲ τῆς εἰς τὸ προμηθὲς σοφίας. καὶ Ἀ-

ρισ

ἔστι δέ τις τεκμηρίου λόγον ἔχει καὶ τοιοῦτον. ἐλθοῦσαι αἱ μέλιτται ἐπί τι σμῆνος οὐκ οἰκεῖον, ἀλλ' ἕτερον, εἶτα τὸ μηδὲν σφίσι προσῆκον ἐκπορθοῦσιν μέλι· αἱ δὲ καὶ ταῖς συλώμεναι τὸν σφέτερον πόνον. ὅμως ἐνεκαρτέρουν ἡσυχῇ ἀτρεμοῦσαι· εἶτα μέντοι μᾶλλον ἐγκρατῶς ἐκαραδόκουν. ἐπεὶ δὲ ὁ μελιττουργὸς τὰς πολλὰς τῶν ἐχθρῶν ἀπέκτεινεν, καὶ ἔνδον καταγνοῦσαι ὅτι ἄρα δύναιντο ἀξιόμαχοι εἶναι πρὸς τὴν μάχην τὴν ἰσοπαλῆ, προελθοῦσαι κατημύναντο καὶ δίκας ἀπῄτησαν ὑπὲρ ὧν ἐσυλήθησαν ἐδημοῦσαι μεμπτάς.

Περὶ τῆς τῶν μελιττῶν φιλεργίας Κεφ. ιβ.

Καὶ τοῦτο δὲ τῆς φιλεργίας τῶν μελιττῶν τὸ μαρτύριον· ἐν γοῦν τοῖς χειμερινοῖς τόποις τὸν χρόνον μετὰ Πλειάδων δυσμὰς εἰς ἰσημερίαν ἠρινὴν διατελοῦσιν οἰκουροῦσαι τὸ κατ' ἔνδον

hac Aristotelis narratione liquet. Apes (inquit) aliquando ad examen alienum profectas, melande populari cœpisse. Et quanquam quæ id confecerant Apes suo priuarentur labore, sustinuisse tamen & futurum iniuriæ euentum patienter expectasse: donec plurimas prædonum apiarius qui superuenerat interfecisset. Et quum iam se pugnæ & hostibus pares fore confiderent, progressæ vlcisci illas & depopulationis pœnas ab eis exigere non contemnendas cœperunt.

Quemadmodum Apes hyeme ex aluei non se mouent. C. XII.

Hoc quidem ipsum Apum sedulitati & operoso labori testimonio est, quòd ab occasu Vergiliarum ad vernum æquinoctium in locis hyberno frigore infestissimis non se ab

alueis commouent: sed téporis desiderio, & frigoris fuga intus manent reliquo anni tempore segnitiam & otium odio habentes, diligentissimè & laboriosissimè operantur: nec quispiam extra hyemale tempus, ac morbum, videat Apem otiari.

Μαλκιεῖ. *De geometria Apum circa structuram fauorum. Redundantibus alueis colonias ab eis mitti. Pluuias & ventos præsentiri. Crepitaculis sonoris reuocari fugientes vel errantes.*

CAP. XIII.

Geometriam, figurarum pulchritudinem, fingendi elegantiã, sine arte, sine regulis, sine circino, nempe figuras sexangulas, & sex laterum & æqualium angulorum Apes conficiunt. Quum autem ex sobole alueus Apibus redundat, tanquam maximæ vrbes hominum multitudine redundantes, sic illæ colonias

ἔνδον ἀτρεμοῦσαι ἀλέας πόθῳ καὶ φυγῇ ῥίγους αἱ μέλιτται. τὸ δὲ ἄλλον χρόνον τοῦ ἔτους πάντα, ἀργίαν μὲν καὶ ἡσυχίαν μισοῦσι, καὶ καμεῖν εἰσιν ἀγαθαί. καὶ οὐκ ἄν ποτε ἴδοις βλακεύουσαν μέλιτταν τῆς ὥρας ἐκείνης, ἔξω ἐν ᾗ † μαλακιεῖ τὰ μέλη.

Περὶ τῆς μελιττῶν γεωμετρίας. Κεφ. ιγ.

Γεωμετρίαν δὲ, καὶ κάλλη σχημάτων καὶ ὡραίας πλάσεις αὐτῶν, ἄνευ τέχνης τε καὶ κανόνων καὶ τοῦ καλουμένου ὑπὸ τῶν σοφῶν διαβήτου, τὸ κάλλιστον σχημάτων, ἐξάγωνόν τε καὶ ἐξάπλευρον καὶ ἰσογώνιον ἀποδείκνυνται αἱ μέλιτται: Ὅταν δὲ ἐπιγονὴ ᾖ, καὶ εὐθηνεῖται μελίτταις τὸ σμῆνος καὶ εἰς ἀποικίαν ἐκπέμπουσιν ὥσπερ οὖν αἱ μέγισται τε καὶ πολυανδρούμεναι

θῆμαν τῆς πόλεως. Οἴδασι δὲ ἄρα ἢ γαλήνην καὶ ὑετοῦ ἀπειλὴν ἔσεσθαι τὴν ἐπιδημίαν, καὶ σκληρὸν πνεῦμα ἐσόμενον. εἰ δὲ αὐτῇ παρὰ δόξαν γένοιτο τοῦ πνεύματος, ὄψει φέρουσαν λίθον ἑκάστην ἄκροις τοῖς ποσὶν, ἕρμα εἶναι καὶ μὴ ἀνατρέπεσθαι. Ὅπερ δὲ ὁ Δῖος Πλάτων περὶ τῶν τεττίγων λέγει καὶ τῆς οἰκείας φιλῳδίας τε καὶ φιλομουσίας, τοῦτ᾽ ἂν καὶ περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν χοροῦ εἴποι τις· ὅταν γὰρ σκεδασθῶσι ἢ πλανηθῶσιν, ἐνταῦθα οἱ σμηνουργοὶ κροτοῦσι κρότον τινὰ ἐμμελῆ τε καὶ συμμελῆ· αἱ δὲ ὡς ὑπὸ Σειρήνων ἑλκόμεναι, καὶ μέντοι ὑποστρέφουσιν ἐς ἤδη τὰ οἰκεῖα αὖθις.

Διάφορα ἤθη μυῶν τε καὶ σκορπίων. Κεφ. ιδ.

Ἐν τῇ Πάρῳ τῇ νήσῳ Ἀριστοτέλης λέγει μῦς εἶναι, καὶ μὴν δὲ καὶ γῆν σιδηρὸν τὴν σιδηρῖτιν. Ἀμύντας δὲ καὶ τὰς ἐν Τερη-

deducunt. Ingruentis pluuiæ & ventorum aduentum præsentiunt. quòd si ventus eis præter opinionem ingruerit, videbis singulas summis pedibus lapillum ferre, munimentum ne vento abripi aut euerti possint. Quū in fugam se erumpunt, τῷ. & ab aluco aberrare cœperunt, tum apiarij crepitaculis sonoris concinnè concrepant: eæ verò tanquam Sirenibus retrahuntur, atque adeò in consueta domicilia reuolant: vt non minus eas cantus ac musicæ studiosas esse dicas, quàm illas apud Platonem cicadas

De Muribus & Scorpiis peculiari natura.

CAP. XIIII.

In Paro insula Aristoteles ait Mures ferrum vt è fodinis eruitur, exedere. & Amyntas in Babylonica Te- *Cypro, Aristotel. in Mirabilibus. al. Gyaro.*

δόνι,

redone Mures eodem cibo vti ait. In Cariæ Latmo dicuntur esse scorpii, qui indigenas mortiferâ percussione interimam: externos verò leniter mordeant, quod quidem beneficium ipsos Ioui Hospitali debere coniecerim.

Vespæ regno non tyrannide reguntur.

CAP. XV.

Sub regnum & potestatem Vespæ etiam subiiciuntur: non tamē sicut homines tyrannide tenentur; cuius rei testimonio est, quòd sine spiculo sunt rarum principes, & quanquam duplo maiore corpore inter cæteras, & mansueti tamē sunt, & qui neque volentes, neque inuiti molestiam exhibere possint. Reliquæ imperata eorum exequuntur, & in opere versantur. Quis igitur non oderit in Sicilia Dionysios, in Heraclea Clearchum, A-

δόνι, γῆ δὲ ἐστιν αὕτη τὴν Βαβυλωνίας, τὴν αὐτὴν τροφὴν προσφέρεσθαι λέγει. Ἐν Λάτμῳ δὲ τῆς Καρίας ἀκούω σκορπίους εἶναι οἱ πρῶτον τοὺς μὲν πολίτας σφίσι παίουσιν εἰσθάνατον, τοὺς δὲ ξένους ἡσυχῇ, καὶ ὅσον παρασκεῖν ὁδαξισμόν· ἐμοὶ δοκεῖ τοῦ ξενίου Διὸς τοῖς ἀφικνουμένοις τὸ δῶρον τοῦτο ἀποκρίναντος. Ὅτι βασιλεύονται οἱ σφῆκες, καὶ οὐ τυραννοῦνται· εἶτα καὶ περὶ τῆς τῶν κεκεντρωμένων σφηκῶν κακίας. Κ. ιε.

Βασιλεύονται δὲ ἄρα καὶ σφῆκες, ἀλλ' οὐ τυραννοῦνται ὡς ἄνθρωποι. καὶ τὸ μαρτύριον, ἄκεντροι καὶ οἵδε εἰσί. καὶ οἱ μὲν ὑπήκοοι, τὰ ἔργα πλάττειν αὐτοῖς νόμος ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄρχοντες εἰσὶ διπλοῖ μὲν τὸ μέγεθος, πρᾶοι δὲ, καὶ οἷοι μήτε ἑκόντες λυπεῖν μήτη ἄκοντες, τίς οὖν οὐκ ἂν μισήσῃ Διονυσίους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, καὶ Κλέαρ-

χον

χον τὸν ἐν Ἡρακλείᾳ, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν † Κασανδρίων λῃστῆρα, καὶ τὸν Λακεδαιμονίων λυμεῶνα τὸν Νάβιν, εἴγε οἱ μὲν ἐθάρρουν τῷ ξίφει· τῷ δὲ ἀκέντρῳ καὶ τῇ πρᾳότητι οἱ τῶν σφηκῶν βασιλεῖς.

Περὶ σφηκῶν ἐν ἐχίδνῃ νεκρᾷ τὸ κέντρον φαρματτόντων. Κ. ις.

Λέγονται δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κεκεντρωμένοι καὶ ἐκεῖνο δρᾶν. Ὅταν θεάσωνται νεκρὰν ἔχιδναν, οἱ δ' ἐμπίπτουσι καὶ φαρμάττουσι τὸ κέντρον. ὅθεν μοι δοκοῦσι μαθεῖν καὶ οἱ ἄνθρωποι μάθημα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀγαθόν. καὶ μέντοι καὶ μαρτυρεῖ γε ἐν Ὀδυσσείᾳ Ὅμηρος λέγων· φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. Καὶ νὴ Δία εἴ τι δεῖ τῷ περὶ Ἡρακλέους λόγῳ προσέχειν, ἐκεῖνος ἔβαψε τῷ τῆς ὕδρας ἰῷ τοὺς ὀϊστούς· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνοι τῇ βαφῇ

pollodorum Cassandrinorum prædonem, & Nabin Lacedæmoniorum perniciem? Si quidem hi gladiorum confidentia regnarũt. Reges verò Vesparũ, sine aculeo mãsuetudine nituntur. Κασσανδρέων.

De Vespis in cadauere Viperæ aculeum suum veneno imbuentibus.

CAP. XVI.

Aculeatæ Vespæ hoc etiam facere dicũtur. In Viperam quã mortuam perspexerint inuolantes, veneno aculeum imbuunt: vnde mihi homines disciplinam, non eam quidem bonam, veneno inficiẽdi sagittas hausisse videntur: cuius in Odyssea Homerus meminit his verbis: Pharmaca morti feras quærens ex ære sagittas Vt lineret. Ac sanè Hercules vt Hydræ veneno iacula tinxit, sic Vespæ viperinâ acer-

bitateaculeosinficiūt.

De Muscis circa Pisam, quæ Olympiorum tempore auolant. c. XVII.

Musca etiam silentio nobis prætereunda & contemnenda non est ipsaquoquenaturę opus. Muscæ Pisatides eo tēpore quo Olympia festum celebratur, veluti inducias cum incolis simul, & peregrinis pacisci vidētur. Mirum inter tot sacrificia & sanguinis passim fluentis copiā, & carnes suspensas, illas abesse velle, ac sponte vltra Alpheum flumē discedere. Discedūt & mulieres, sed lege & imperio: Muscæ vltrò, in eo mulieribus temperantia superiores & præferēdę. Soluto iam

γομὴ.

τὰ κέντρα ἐπιθήγουσιν.

Περὶ Πισατίδων μυιῶν.

Κέφ. ιζ.

Ἔστω δέ τι καὶ τῇ μυίᾳ παρ' ἡμῶν γέρας καὶ εἰκότως † εἰ μὴ ἀμοιρήσει τῆς μνήμης τῆς ἐνταῦθα. φύσεως γάρ τοι καὶ ἐκείνη πλάσμα ἐστίν. αἱ μυῖαι αἱ Πισατίδες, κατὰ τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν, ὡς ἂν εἴποις, ἐσπένδονται καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. ἱερείων γοῦν καταθυομένων τοσούτων, καὶ αἱμάτες ἐκχεομένου, καὶ κρεμαμένων κρεῶν, αἵδε ἀφαρίζονται ἑκοῦσαι, καὶ τὸν Ἀλφιοῦ περαιοῦνται ἐς τὴν ἀντιτέραν ὄχθην. καὶ ἐοίκασι τῶν γυναικῶν τῶν ἐπιχωρίων διαλλάττειν τὸ δὲ ὀλίγον, εἰ μὴ ἄρα τι ἐγκρατέστεραι αἱ μυῖαι ἐκεῖναι τῶν γυναικῶν ὁμολογοῦνται τοῖς ἔργοις. τὰς ρ̄ γὰρ ὁ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς κατ' αὐτὴν σωφροσύνης νόμος ἐλλαύνει, τὰς γυναῖκας· αἱ μυῖαι δὲ ἑκοῦσαι τοῖς ἱεροῖς ἀφίστανται καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱερουργίαις καὶ παρὰ τὸν τῶν ἄθλων χρόνον τὸν νενομισμένον ἑκοῦσαι ἀπαλλάττονται. λῦτο δ' ἀγὼν, αἱ δὲ ἐπιδημοῦσιν,

ὡς περ

ἀσφρεῖν καθάπερ τινὶ τυχοῦσῃ ψηφίσματι φυγάδες. εἶτα ἐπιρρέουσιν εἰς τὴν Ηλιν αἱ μυῖαι αὖθις ὡς αἱ γυναῖκες.

Περὶ ὀρφοῦ τοῦ ἰχθύος.

Κ. ιη.

Ο ὀρφὸς θαλάττιον ζῷον ἐστι, καὶ εἰ ἕλοις καὶ ἀνατέμοις, οὐκ αὖ ἰδίως τεθνεῶτα παραχρῆμα αὐτὸν, ἀλλ' ἐπιλαμβάνει τῆς κινήσεως οὐκ ἐπ' ὀλίγον. διὰ χειμῶνος δὲ ἐν τοῖς φωλεοῖς οἰκουρῶν χαίρει. διατριβαὶ δὲ ἄγρα αἱ πρὸς τῇ γῇ μᾶλλον φίλαι αὐτῷ.

Περὶ λύκου. Κ. ιθ.

Λύκος ὁμόσε ταύρῳ χωρεῖν, καὶ ἴτω οἱ κατὰ πρόσωπον ἥκιστός ἐστι. καὶ εἰκότως δέδοικε δὲ τὰ κέρατα καὶ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν ὀκνεῖ. καὶ ὡς ἐξ εὐθείας οἱ μαχούμενος ἀπειλεῖ, ἢ μὴν δρᾷ τοῦτο. ἀλλ' ὡς πρὶν ἐπιθησόμενος ὑποσαίνει ... μὴ περιπεσόντος ...

festo reuertuntur, tāquam decreto aliquo exules renocatæ. itaq; cū mulieribus in Elidem & Muscæ redeūt.

De Orphi piscis viuacitate, & locis ac latibulis eius.

CAP. XVIII.

Orphum piscē marinum si postquam ceperis, disseces, statim non moritur, sed motum non parum diu retinet. Hyberno tempore in speluncis se tenet. ad continētem libentur commoratur, quòd magis litoralis sit, quàm pelagius.

De pugna Lupi contra Taurum. C. XIX.

Cōtra Taurum Lupus ire & simul eum à fronte, ideò adoriri nō audet quod & cornua extimescat, & eorum robur mucronatum declinare studeat. Quā obrem primùm velut rectā viâ contra eum pugnaturus esset, præ se gerit minas & illius oculis sese crebrò inculcat: deinde se retō-

 quens

quens in dorsum insilit, & verò acerrimè ad eius perniciem incumbit, atque cum naturæ astutia, suam infirmitatem compensans, ipsum expugnat.

De Asello marino.

CAP. XX.

Asellum marinum cor in ventre habere, his in rebus peritissimi tradunt,

De Pauonis superbia & ostentatione; quódq; Athenis olim rarus & spectaculo fuerit, vt Alexandro in India admirationi, & quòd Hortensius Romæ primus Pauonem in cœna apposuerit.

CAP. XXI.

Non modò Pauo se non ignorat ex auibus formosissimum esse, verùm etiam vbi formæ ipsius sita sit pulchritudo, præclarè tenere: atque eâ elatus & cerniculam jactat, & ex pennis, quæ ei non mediocre ornamentum afferunt, maximos spiritus sumit: his & spectatoribus metum inijcit, & æstiuo tempore natiuum & non accersitum

αὐτὸν ἐξελίξας, ἐς τὰ νῶτα ἀνέθορε· καὶ ἐγκεχρημένως ἔχεται τοῦ θηρὸς ὁ θὴρ ὁ αἰπύπαλος, καὶ καταχύει αὐτοῦ σοφίᾳ φυσικῇ τὸ ἐνδέον ἀνακύκλιος ὁ λύκος.

Περὶ ὄνου θαλαττίου. Κ. κ.

Ὄνος ὁ θαλάττιος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν εἴληχεν ἔχειν, ὡς οἱ δεινότατοι αὐτὰ ὁμολογοῦσιν ἡμῖν, καὶ διδάσκουσιν.

Περὶ ταῶνος. Κ. κα.

Ὁ ταὼς οἶδεν ὀρνίθων ὡραιότατος ὤν, καὶ ἔνθα οἱ τὸ κάλλος κάθηται, καὶ τοῦτο οἶδε, καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ καὶ σοβαρός ἐστι, καὶ θαρρεῖ τοῖς πτεροῖς, ἅπερ αὐτῷ καὶ κόσμον περιτίθησι, καὶ πρὸς τοὺς ἔξωθεν φόβον ἀποστέλλει· ἤδη ἐν ὥρᾳ θερείῳ σκέπην οἴκοθεν, καὶ ἐκ ἐπιτηδείου, οὐδὲ ὀθνείαν πο-

ἔχει. ἐὰν γοῦν φοβῆσαι θελήσῃ τινὰ, ἐγείρει τὰ οὐραῖα, εἶτα διεσείσατο καὶ ἀπέστειλεν ἦχον, καὶ ἔδεισαν οἱ παρεστῶτες ὡς ὁπλίτου τὸν ἐκ τῶν ὅπλων προβεβλημένου δοῦπον. ἀνατείνεται δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπινεύει σοβαρώτατα, ὡς ἀπὸ ἐπισείων τριλοφίαν. Δεηθεὶς γε μὴν ψυχρᾶς τὰ πτερὰ ἐγείρει, καὶ ἐς τοὔμπροσθεν ἐπικλίνας, συμφυῆ σκιὰν ἀποδείκνυται τοῦ ἰδίου σώματος, τὴν αἴγλην τὴν ἐκ τῆς ἀκτῖνος ἀποστέγων. εἰ δὲ εἴη καὶ ἄνεμος κατόπιν, ἡσυχῇ διαστήσας τὰ πτερὰ καὶ τὸ πνεῦμα διαῤῥέον, αὔρας οἱ μαλακὰς καὶ ἡδίστας ἐπίπνουν, ἀναψύχειν τὴν ὄρνιν δίδωσιν. Ἐπαινεθεὶς δὲ αἰσθάνεται· καὶ ὥσπερ οὖν ἢ παῖς καλὸς, ἢ ὡραία γυνὴ τὸ μάλιστα πλεονεκτοῦν τοῦ σώματος

tum habet tegmentū. Quòd si quem velit exterrere, caudæ pennas primùm explicat: deinde ad iniiciēdum terrorem his veluti armis suis miles quispiā concrepat. Capite etiā elato superbè nutat, velut triplici cristâ ornatam quatiens galeā. Quum refrigeratio ei necessaria est, tū passis pennis & in anteriorē partem reflexis, ex sese corpus suum opacans, caloris vim frangit, & propulsat. Si retro atque à tergo vētus flat, alas paulatim pandit: sic vētus inter spirans auras & molles & suaues eiafflat, vnde is refrigeratur. Quòd si laudatur tanquam formosus puer aut mulier pulchra, quâ corporis parte excelluerit, illam ostentat, sic is ipse pennas ornatè & ordine erigit vt vel florido prato, ve

εἰς ὥραν ἐπιδείκνυσιν. οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος τὰ πτερὰ ἐν κόσμῳ, καὶ κατὰ στοῖχον ὀρθοῖ, καὶ ἔοικεν εὐ-

ανθεῖ

pulcherrimæ picturæ colorum varietate ſimilis eſſe videatur. Et quanto ſui oſtentandi ſtudio teneatur abundè demonſtrat, dum ſpectatorem conſpectu ſuo expleri facilè patitur: & quaquauerſus conchatam caudã intorquẽs, gemmatiorem variamq; magis quàm ſint Medorũm Perſarúmve veſtes ſuã ſtolam ambitioſè admodum & elatè oſtẽtat. Ex Barbaris ad Græcos exportatus eſſe dicitur. Primùm autem longo temporis interuallo ratus: deinde ſtudioſis elegantiæ & pulchritudinis, pretio ſpectatus fuit Athenis: vbi ſingulis menſium calendis & viros & mulieres admittentes ad huiuſmodi ſpectaculum ex eo quæſtũ fecerũt: atq; vt in oratione cõtra Eraſiſtratum Antiphõ inquit, marem & fœminam

ἀνθηρῷ λειμῶνι, ἢ γραφῇ πεποικιλμένῃ πολυχροίᾳ τῇ περὶ φαρμάκων καὶ ἱδρῶς προήκεται ζωγράφοις εἰκάσαι τῆς φύσεως τὸ ἴδιον. καὶ ὅπως ἔχει τῆς εἰς τὴν ἐπίδειξιν ἀφθονίας παρέστησεν. ἐᾷ γὰρ ἐμπλησθῆναι τῆς θέας τὸν παρεστῶτα, καὶ ἑαυτὸν περιάγει. δεικνὺς ἐκλιπόντως τὸ τῆς πτερώσεως πολύμορφον ὑπὲρ δὲ τὴν τῶν Μήδων ἐσθῆτα καὶ τὰ Περσῶν ποικίλματα τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἐπιδεικνύμενος ἐκπρεπής γε σοβαρός τε. Λέγεται δὲ ἐκ βαρβάρων εἰς Ἕλληνας κομισθῆναι· καὶ χρόνον πολὺν σπάνιος ὤν, εἶτα ἐδείκνυτο τῶν ἀνθρώπων τοῖς φιλοκάλοις μισθοῦ. Καὶ Ἀθήνησί γε ταῖς νουμηνίαις ἐδέχοντο καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐπὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν· καὶ τὴν θέαν πρόσοδον εἶχον. ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄρρενα καὶ τὴν θήλειαν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τῷ

πρὸς Ἐρασίστρατον λόγῳ φησί. δεῖ δὲ καὶ ὁ πλοῦς οἰκίας τῆς προσηκούσης αὐτῷ, καὶ φρικώδους τι καὶ μεγαλοδώρου. Ὁρτήσιος δὲ ὁ Ῥωμαῖος καταθύσας ἐπὶ δείπνῳ ταῶν πρῶτος ἐκρίθη. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐν Ἰνδοῖς ἰδὼν τοὺς ὄρνιθας, ἐξεπλάγη, καὶ τὸ κάλλος θαυμάσας, ἠπείλησε τῷ καταθύσαντι τὰς ἀπειλὰς βαρυτάτας.

Περὶ μυῶν. Κ. κβ.

Εἰς τοὺς ψυκτῆρας ὅταν οἱ μύες ἐμπέσωσιν ἀναπηδῆσαι καὶ ἀνελθεῖν οὐ δυνάμενοι, τὰς ἀλλήλων οὐρὰς ἐνδακόντες, εἶτα ἐφέλκουσι τὸν δεύτερον ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον. Οὕτω μὲν δὴ καὶ τούτους ἀλλήλοις συμμαχεῖν καὶ ἐπικουρεῖν ἡ σοφωτάτη φύσις ἐξεπαίδευσεν.

Περὶ κροκοδείλων.

Κ. κγ.

mille drachmis æstimarunt. Vt nutriātur, cellâ duplici opus est, & custodibus & curatoribus. Hortēsius homo Romanus cœnam primus Romæ augurale cū Pauone dedit. Alexander Macedo eiusmodi aues apud Indos videns, earum admiratione commotus, in eos qui has occiderent, grauem pœnam constituit.

De Muribus, quomodo in aquatile vas delapsi caudis inter se mordicus apprehensis, euadant.

CAP XXII.

Quum Mures in aquatilé vas delapsi ascendere non queunt, mutuas inter se caudas mordicus tenētes, sese subtrahūt, secundum quidē primus, tertiū secundus. sic enim eos mutuas inter se operas sapientissima natura ponere docuit.

Quomodo Crocodili aquam de Nilo haurientes insidiosè inuadant.

CAP. XXIII.

Ad hanc rationem de Nilo aquam haurientibus Crocodili abstrusas insidias instruunt. Per virgulta quibus sunt tecti & intuentur, & subter ea ipsa narant. & sic operti aquatores qui cum vrnis aut aliis vasis aduenerint, confestim ex virgultorum latebris erumpentes, & ad ripam prosilientes, aggrediuntur: eosq; violento raptu interceptos deuorant. quod quidem ipsum Crocodilorium malitiam & fraudem facilè ostendit.

Nullam autem timere sibi à Canibus præter Otidem, cui propter corporis molem volatus haud facilis. C. XXIIII.

Lepus & Vulpes Canũ metu exhorrescũt. Canes etiam Leonem è frutetis excitant, & in se conuertunt. Ceruos item insequũtur. Verùm auis nulla non canem securè paruifa-

forte addendũ.

Ἐλλοχῶσιν οἱ κροκόδειλοι τοὺς ὑδρευομένους ἐκ τοῦ Νείλου, τὸν τρόπον τοῦτον. φρύγανα ἑαυτοῖς ἐπιβάλλοντες, καὶ δι' αὐτῶν ἐμβλέποντες, εἶτα ὑπονήχονται τοῖς φρυγανοις. οἱ δὲ ἀφικνοῦνται κεράμια, ἢ κάλπεις, ἢ ὑδρίας κομίζοντες· εἶτα ἀρυομένους αὐτοὺς ὑπεκδύντες τῶν φρυγάνων, καὶ τῇ ὄχθῃ προσπηδήσαντες, ἁρπαγῇ βιαιοτάτῃ συλλαβόντες ἔχουσι δεῖπνον. Κακίας δὴ καὶ πανουργίας κροκοδείλων συμφυοῦς, εἰρηταί μοι ταῦτα.

Περὶ κυνῶν τῆς ὠτίδος.

Κεφ. κδ'.

Λαγὼς δέδοικε κύνας, καὶ μέν τοι καὶ ἀλώπηξ. καὶ συνεγείρουσιν ἐκ τῆς λόχμης αὐταὶ τῆς ὕλης καὶ λέοντα, ὃν ἐπιστρέφουσι, καὶ ἔλαφον διώκουσιν. ἐρωδιὸν δὲ οὐδὲ εἷς ἄγραν ποιεῖται κυνῶν, ἀλλ' αὐτοῖς παρ' αὐτῶν εἰ-

σαιν

σπονδὴν ἐστιν μόνη δὲ ἡ ὠτὶς πέφρικε κύνας. τὸ αἴτιον. βαρεῖαί τέ εἰσι, καὶ σαρκῶν ὄγκον περιφέρουσιν. οὔκουν αὐτὰς ἄνω τε καὶ ἐλαφρίζει τὰ πτερὰ ῥᾳδίως· καὶ διὰ τοῦτο ταπειναὶ πέτονται, καὶ κατὰ περὶ γῆν βρίθοντος τοῦ ὄγκου αὐτάς· αἱροῦνται δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν πολλάκις· εἶτα ἑαυταῖς συνειδυῖαι ὅταν ἀκούσωσιν ὑλακῆς, ἐς τοὺς θάμνους καὶ τὰ ἕλη καταθέουσι, προβαλλόμεναι ἑαυτῶν ταῦτα, καὶ ῥυόμεναι σφᾶς ἐκ τοῦ παρόντος, καὶ μάλα εὐπόρως.

Περὶ ἀρνῶν. Κ. κε.

Ὀψὲ τοὺς γειναμένους ἄνθρωπος γνωρίζειν ἄρχεται. διδασκόμενος, καὶ οἱονεὶ καταδούμενος εἰς πατέρα ὁρᾶν, καὶ μητέρα ἀσπάζεσθαι, καὶ οἰκείοις προσμειδιᾶν. οἱ δὲ ἄρνες περὶ τὰς μητέρας πηδῶ-

cit. Vnam Otidem excipio, quæ propter corporis sui grauitatem & tarditatem, canẽ perhorrescit. Eam enim põderosa corporis mole constrictam alæ nõ facillè alleuãt: idcircò que demisso atque humili volatu vtitur, quia pondere deprimitur. Ex eo fit, vt nonnunquam à canibus capiatur. Itaque cõscientia suę humilitatis perculsa, simulac canes latrãtes audiuerit, in dumeta aut paludes excursione se impellit, quibus & protegatur, & ab instanti periculo seruetur.

Agnos mox natos matrẽ agnoscere & amare.

CAP. XXV.

Serò admodũ suos parẽtes homo cognoscere incipit: quum tamen intueri partem, complecti matrem, atridere domesticis doceatur, atq; eius etiam oculis, ac animo nomen paternum crebò inculcetur, & decantatum habeat. Agni verò, simul vt sunt in lucem

susceptі, circũ matres statim erratico saltu concursare, & domesticum incipiunt ab alieno internoscere, neque tamẽ ad huius rei notionem præcipientium opera habeat vti necesse.

Simiam omnia quæ corpore aguntur, & quæcunque docetur, imitatam esse. C. XXVI.

Simia actuosum animal, & ad omnia imitanda habile, omne quod corpore agitur si doceatur præclarè discit, & id ipsum actione repræsentat. Nã si saltare doceatur saltationẽ assequitur: si ad tibiam canere canit. Ego aurigæ munus obire vidi habenas nimirũ, vel adducendi, vel remittendi, & flagello simul vtendi. Breui si quis ad alia quæpiam instituat, non fallit docentem: adeò varium naturâ animal est, & multiplex, vt ad omnem actionem sese verset.

στι ἀπὸ φύσεως, καὶ ἴσασι τι. τὸ ὀθνεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον, καὶ παρὰ τῶν νεμόντων μαθεῖν δέονται οὐδὲ ἕν.

Περὶ πιθήκων. Κ. κϛ.

Μιμηλότατόν ἐστι ζῷον ὁ πίθηκος, καὶ πᾶν ὅ, τι αὖ ἐκδιδάξῃς τῶν διὰ τοῦ σώματος πραττομένων, ὁ δὲ εἴσεται καὶ ἀκριβῶς, ἵνα μαθὼν καὶ ἐπιδείξηται αὐτό. καὶ ὀρχεῖται γοῦν ἐὰν μάθῃ, καὶ αὐλεῖ ἐὰν ἐκδιδάξῃς. ἐγὼ δὲ καὶ ἡνίας κατέχοντα εἶδον καὶ ἐπιβάλλοντα τὴν μάστιγα καὶ ἐλαύνοντα, καὶ ἄλλο δὲ εἴπῃ μαθὼν καὶ ἄλλο, οὐ διαψεύσαιτο τὸν διδάξαντα· οὕτω πως ἄρα ἡ φύσις ποικίλον τι καὶ εὔτρεπτόν ἐστι.

Ζώων φύσεις διάφοροι. Κεφ. κζ.

De naturis quorundam animalium diuersis, in alijs atque alijs regionibus. CAP. XXVII.

Nat

Ἴδιαι δὲ καὶ διάφοροι τῶν ζώων καὶ αὗται αἱ φύσεις. Τοὺς ἐν τῇ Βισαλτίᾳ λαγὼς διπλᾶ τὰ ἥπατα ἔχειν Θεόπομπος λέγει. Τὰς δὲ ἐν Λέρῳ Μελεαγρίδας ὑπὸ μηδενὸς ἀδικεῖσθαι τῶν γαμψωνύχων ὀρνέων, λέγει Ἴστρος.

Τοὺς δὲ ἐν Νευροῖς βοῦς Ἀριστοτέλης φησὶν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχειν τὰ κέρατα. Ἀγαθαρχίδης δὲ τὰς ἐν Αἰθιοπίᾳ ὗς κέρατα ἔχειν. Σώστρατος δὲ τοὺς ἐν τῇ Κυλλήνῃ κοσσύφους πάντας λέγει λευκούς. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος ἐν τῷ Πόντῳ πρόβατα πιαίνεσθαι ὑπὸ τῆς πικροτάτης φησὶν ἀψινθίου. Τὰς δὲ ἐν τῷ Μίμαντι γενομένας αἶγας ἓξ μηνῶν μὴ πίνειν. ὁρᾶν δὲ ἐς τὴν θάλατταν μόνον καὶ κεχηνέναι, καὶ τὰς αὔρας τὰς ἐκεῖθεν δέχεσθαι ὁ αὐτὸς λέγει. Αἶγας δὲ Ἰλλυρίδας ὁπλὴν ἀκούω ἔχειν, ἀλλ' οὐ χηλήν. Θεόφραστος δὲ ὁ δαιμονιώτατος λέγει ἐν τῇ Βαβυ-

λῶνι

Natura sanimalium diuersas referamus has quoque. In Bisaltia duplex iecur lepores Theopompus ait habere. Meleagrides in Lero nullam aiunt rapacium lædere Ister prodidit. Boues apud Neuros cornua in humeris habere Aristoteles auctor est. Agatharchides verò refert in Æthiopia sues cornua habere. Sostratus autem ait in Cyllene merulas omnes albas esse. Alexāder Myndius auctor est, in Ponto oues pinguescere ex amarissimo absinthio: capras autem in Mimante natas sex mensibus nō bibere refert idem: sed ad mare tantùm hiāti ore respicere aurasq; illinc excipere: Capras verò Illyricas audio habere vngulas, sed non bipartitas. Diuinus Theophrastus ait, in Babylonica

Quæ hinc ad finem vsque capitis nunc primùm Latinitate donata sunt.

terra pisces è fluuio aſcendentes, plerũque in ſicco pabulari.

De Amore Porphyrionis erga Gallinaceum contubernalem

CAP. XXVIII.

Porphyrio prætterquam quòd & riualis maxime eſt, & obtrectator, eâ ſanè etiã naturę indole præditus eſt, vt eorũ, quibuſcũ vſu coniectus eſt, amãtiſſimus eſſe dicatur. Eum ipſum & Gallũ in eodem verſatos domicilio percepi, eaſdemq; ambulationes & æqualia ſpatia conficere ſolitos, eiſdémque veſci cibis, communiter puluerulẽtis vti volationibus, mirificumq; ex his rebus amorem inter ſe mutuò contraxiſſe. At enim quum vtriuſque dominus feſto quodã die cum ſodalibus, vt epulare ſacrificum faceret, Gallum occidiſſet: Porphyrio conuictore priuatus, tãtum doloris accepit, ſibi vt

λωνιᾳ γῆ τοὺς ἰχθύας ἀνιόντας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, εἶτα μέντοι ἐν τῷ ξηρῷ τὰς νομὰς ποιεῖσθαι πολλάκις.

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ὁμοτρόφους εὐνοίας τῆς τοῦ πορφυρίωνος. Κεφ. κη'.

Ἴδιον δὲ ἄρα πορφυρίων πρὸς τὸ ζηλοτυπώτατος εἶναι ὄρνις, καὶ ἐκεῖνο δήπου κέκτηται· φιλοίκειον αὐτὸν εἶναί φασι, καὶ τὴν συντροφίαν τὴν συννόμων ἀγαπᾶν. ἐν οἰκίᾳ γοῦν τρέφεσθαι πορφυρίωνα καὶ ἀλεκτρυόνα ἤκουσα. καὶ σιτεῖσθαι μὲν τὰ αὐτά· βαδίζειν δὲ τὰς ἴσας βαδίσεις, καὶ κοινῇ κονίεσθαι· οὐκοῦν ἐκ τούτων φιλίαν τινὰ θαυμαστὴν αὐτοῖς ἐγγενέσθαι. καί ποτε ἑορτῆς ἐπιστάσης, ὁ δεσπότης ἀμφοῖν τὸν ἀλεκτρυόνα καταθύσας, εἱστιάθη σὺν τοῖς οἰκείοις. ὁ δὲ πορφυρίων τὸν συννόμον οὐκ ἔχων. καὶ τὴν ἐρημίαν μὴ φέρων, ἑαυ-

ἑαυτὸν ἀσιτίᾳ διεφθεί-
ρεν.

Περὶ χηνὸς τοῦ ἐν Αἰγίῳ.

Κεφ. κθ.

Ἐν Αἰγίῳ τῆς Ἀχαΐας, ὡραίου παιδὸς Ὠλενίου γένος, ὄνομα Ἀμφιλόχου, ἠράσθη χήν. Θεόφραστος λέγει τοῦτο. σὺν τοῖς Ὠλενίων φυγάσιν ἐφρουρεῖτο ἐν Αἰγίῳ ὁ παῖς. ἐκείνῳ αὐτῷ ὁ χὴν δῶρα ἔφερε. Καὶ ἐν Χίῳ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ ὡραιοτάτης οὔσης, εἰ μὲν ἤρων ἄνθρωποι, τοῦτο μέγα οὐδέν, πυ' ἠράσθησαν δὲ καὶ κριὸς, καὶ χὴν, ὡς ἀκούω τῆς αὐτῆς. Οἱ δὲ χῆνες διαβαίνοντες τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, δεδοίκασι τοὺς ἀετοὺς, καὶ ἕκαστός γε λίθον ἐνδακόντες, ἵνα μὴ κλάζωσιν ἀσφαλῶς ἐμβαλόντες σφίσι στόμιον, διαπέτονται σιωπῶντες,

inediâ mortem consci-
sceret.

De Ansere qui puerum amauit, & altero qui citharistriam. Quomodo anseres Taurum montem transmittant. Naturâ eos calidissimâ esse: aquâ & herbis refrigerantibus gaudere: lauri folia & rhododaphnen, ceu venena nunquam attingere.

CAP. XXIX.

In Ægio Achaiæ vrbe præstantem formâ puerum, nomine Amphilochum, sicut Theophrastus refert, Anser amauit. Nam quum in Ægiensi custodia is puer cum perfugis Oleniorum tenetur, ei Anser dona afferebat. Porrò nihil mirum in Chio Glaucen citharistriam homines, quum ea esset pulchritudine aximiâ, adamasse. siquidem ab Ariete, & Ansere etiam eandem audio amatam fuisse.

Anseres Taurum montem transmittentes Aquilarum metu singuli mordicus lapidem tenent, vt ne clangorem fundant: tanquam enim silen-

silentii frenos sibi iniicientes, montē transuolant: atque sic suppressa omni clangoris significatione, persæpe Aquilas fallūt. Quod autem naturâ calidissimi sunt, idcirco lauationū cupidissimi existunt. Etenim natare gaudent. & quemadmodum cibariis summè humidis, lactucis, aliisq; quibus interius refrigerentur, delectātur: sic nec lauri folia, ne si quidem fame opprimantur, attingunt. nec rhododaphnē suâ spōte, nec adhibitâ vi, edunt. Præclarè enim intelligūt, si quid tale comederint, se vitâ priuatum iri. Contrà homines, alii in cibo, alii in potu veneni insidiis patēt. Nam innumeri, partim veneratâ potione perierūt, vt Alexāder: partim cibo, vt Claudius & Brittānicus eius filius: & alii cōplures veneno vel sponte vel per insidias sumpto, quū semel e-

καὶ τοὺς ἀετοὺς τὰ πολλὰ ταύτῃ διαδιδράσκουσι. θερμότατος δὲ ὢν ἄγαν καὶ διαπυρώτατος τὴν φύσιν ὁ χὴν, φιλόλουτρός ἐστι καὶ νήξεσι χαίρει, καὶ τροφαῖς μάλιστα ταῖς ὑγροτάταις, καὶ πόαις καὶ θριδακίναις, καὶ τοῖς λοιποῖς ὅσα αὐτοῖς ἔνδοθεν ψῦχος ἐργάζεται. εἰ δὲ καὶ ἐξαιμώσειεν ὑπὸ λιμοῦ, δάφνης φύλλων οὐκ ἂν γεύσαιτο, οὐδ᾽ ἂν πάσαιτο ῥοδοδάφνης, οὔτε ἑκὼν, οὔτε ἄκων. οἶδε γὰρ ὅτι τεθνήξεται τούτων τινὸς ἐμφαγών. ἄνθρωποι δὲ ὑπὸ σοφίας ἐπιβουλεύονται. καὶ εἰς τροφὴν, καὶ εἰς * ὕπνον. μυρίοι γοῦν καὶ πιόντες τι κακὸν κατέπιον, ὡς Ἀλέξανδρος· καὶ ἐσθίοντες, ὡς Κλαύδιος ὁ Ῥωμαῖος, καὶ Βρεταννικὸς ὁ τούτου παῖς· καὶ κατακοιμηθέντες οὐκ ἐξανέστησαν χρήσει φαρμάκου, οἱ μὲν ἑκόντες τοῦτο σπάσαντες, οἱ δὲ ἐπιβου-

forte ποτόν.

λευ-

λευθέντες.

Περὶ χηναλώπεκος Κ λ.

Ὁ δὲ χηναλώπηξ πέπλεκταί οἱ τὸ ὄνομα, καὶ εἰκότως ἐκ τῶν τῶν ζώων ἰδίων τε καὶ συμφυῶν. ἔχειν μὲν γὰρ τὸ εἶδος τὸ τῶν χηνὸς πανουργίᾳ δὲ δικαιότατα ἀντικρίνοιτο ἂν τῇ ἀλώπεκι. καὶ ἔστι μὲν χηνὸς βραχύτερος, ἀνδρειότερος δὲ καὶ χωρεῖν ὁμόσε δεινός. ἀμύνεται δὲ καὶ ἀετὸν καὶ αἴλουρον, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα αὐτοῦ αἰτίπαλά ἐστι.

Περὶ ὄφεως. Κ. λα.

Ἡδία δὲ ὄφεως καὶ ἐκεῖνά ἐστι. τὴν καρδίαν κεκλέρωται ἐπὶ τῇ φάρυγγι, τὴν δὲ χολὴν ἐν τοῖς ἐντέροις, πρὸς δὲ τῇ οὐρᾷ τοὺς ὄρχεις ἔχει. τὰ δὲ ὠὰ τίκτει μακρὰ καὶ μαλακά, τὸν δὲ ἰὸν ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρει.

Περὶ ταῶν. Κ.λβ.

ius vi decubuissent, nō surrexerunt.

De Vulpanseris nomine, forma & ingenio.

CAP. XXX.

Rectè Vulpāseri nomē inditum est, quod ex ingenitis naturę suę rebus trahit. Quum enim Anseris speciem habet, tum probè cum Vulpe callidâ improbitate comparari potest: atque etiā si corpore quàm Anser inferior sit, animi tamen robore superior, & ad inuadendum præstantior habetur: ab Aquilę & Felis & cæterorum hostium suorum iniuriis se defendit & propulsat.

De Serpentis corde, fello, ouis, veneno.

CAP. XXXI.

Hæc etiam vis & natura ad serpentium nationem pertinet: cor quidē vt iuxta guttur habeat: fel autem ad intestina, testiculos ad caudam possideant. longula sanè oua & mollia pariunt, in dentibus venenum gerunt.

De Pauonis partu, coloribus & incubitu. C. XXXII.

Id

Id quoque Pauonis, de quo suprà diximus, proprium & notione dignum est, quòd tres annos natus incipit ex sese parere, & varios colores fundere. Ouis autem non continenter, sed duorum dierum interuallo incubat. Idem interdum irrita & vana, quemadmodum cæteræ aues, oua parit.

Anatis fœtus mox natos in aquam se recipere, & quomodo Aquilam anatariam Anates declinent.

CAP XXXIII.

Primùm vt Anas peperit, (parit enim in terra extra aquam, prope aut stagnum aut paludem, aliúm ve aquosum locum) statim eius fœtus reconditâ quâdam naturâ & propriâ aquam persequitur. præclarè enim intelligũt se quum naturæ non sint ad volandum aptæ, participes cæli incolas non esse posse: neque etiam, quũ non sint bestiæ, in terra versari oportere: quocircà à partu statim natatiles ad aquam

Ταῶ δὲ τῷ ὄρνιθι τῷ προειρημένῳ καὶ ἐκεῖνα συμφυῆ καὶ ἴδια, ἅπερ ἐστὶ μαθεῖν ἄξια, τριετὴς γενόμενος κυήσεως ἄρχεται, καὶ ὠδῖνα ἀπολύει. καὶ τῶν πτερῶν πολυχροίας τε καὶ ὥρας, τότε ἄρχεται. ἐπῳάζει δὲ οὐ κατὰ τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ παραλιπὼν δύο ἡμέρας. ἤδη δὲ αὖ τίκτει καὶ ὑπηνέμια ὁ ταώς, ὡς καὶ ὄρνιθες ἕτεραι.

Περὶ νήττης. Κ. λγ.

Ἡ νῆττα πρῶτον ὅταν τέκῃ, (τίκτει δὲ ἐν ξηρῷ πλησίον δὲ ἢ τῆς λίμνης, ἢ τοῦ τενάγους, ἢ ἄλλου τινὸς ὑδρηλοῦ χωρίου καὶ ἐνδρόσου;) τὸ νεόττιον φύσει τινὶ ἰδίᾳ καὶ ἀπορρήτῳ οἶδεν ὅτι μήτε τῆς ἐν ἀέρι μετεώρου φορᾶς οἱ μέτεστι, μήτε μὴν τῆς ἐν τῇ χέρσῳ διατριβῆς· καὶ ἐκ τούτων ἐς τὸ ὕδωρ πηδᾷ, καὶ

ἡ δ' αἴθυια ἐστὶ νηκτική, καὶ μαθεῖν οὐ δεῖται, ἀλλὰ καταδύεται, καὶ ἀναδύεται πάνυ σοφῶς, καὶ ὡς ἤδη χρόνῳ πεπαιδευμένη τοῦτο. ἀετὸς δὲ ἐὰν κατ' αὐτῆς ἐπιπηδᾷ τῇ νηχομένῃ ὥσπερ ἐπιπεσούμενος. ἡ δὲ καταδῦσα ἑαυτὴν ἠφάνισεν, εἶτα ὑπονηξαμένη ἀλλαχόθι ἀνακύπτει. ὁ δὲ καὶ ἐκεῖ πάρεστι, καὶ αὖθις κατέδυ ἐκείνη· πάλιν ταῦτα, καὶ πάλιν. καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ γὰρ καταδὺς ἀπέπνιξεν ἢ ὁ μὲν ἀπέστη ἐπ' ἄλλην ἄγραν, ἡ δὲ ἔχουσα τὸ ἀδεὲς ἐπινήχεται αὖθις.

Περὶ κύκνου. Κεφ. λδ.

Πλέον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ὁ κύκνος ἐν τοῖς μεγίστοις· οἶδέ τε γὰρ ὁπότε τοῦ βίου τὸ τέρμα ἀφικνεῖται αὐτῷ, καὶ μέντοι καὶ εὐθύμως + φέρει αὐτὸ

quam assiliunt. neque tamen natare discere necesse habent: sed tanquam temporis longinquitate eruditæ, sapienter & merguntur, & emergunt. Nam quũ Aquila in eos ipsos rapiendos inuolat, se intra aquam submersione addunt: atque infra aquam natando, ex alio loco extra aquam eminent. Quòd si Aquila illuc quoque incumbat, & instet, iiiterum demerguntur, atque tãdiu sursum deorsum commeant, dum Aquila fuerit submersione suffocata, aut discesserit in aliam prędam: tum enim hi deposito hostis suæ metu, ad summam aquam elati rursus natant.

Cygnum sub mortem intrepidum, & sibi naniam canere: & de pugna eius contra Aquilam. φέρεσθαι

CAP. XXXIIII.

Hominibus Cygnus præstat: non modò enim nouit quando ipse appropinquat vt moriatur, sed vt placatissimè & lenissimè mortẽ ferat, à natura

est præclarissimum donum consecutus: in morte enim nullum acerbi doloris sensum inesse se in optimam spem induxit, Homines autem quod nesciunt. id & exhorrent, & summum malum existimant. At Olori tanta animi est tranquillitas in extrema vitæ spiiitu, vt sibi tanquam næniam canat. Talem etiam Bellerophontem heroico & excelso animo mortem subire paratum Euripides celebrat, apud quem hisce verbis ille seipsum alloquitur: Pius fuisti semper in deos, tuis Non defuisti amicis vnquam, non opem Negasti externis, & reliqua vt sequuntur. Canit igitur Cygnus epicedium & funebre sibi carmen: quo, siue suas ipse laudes, siue deorum hymnos decantat, ad mortem se præparat. Quòd autem præ lętitia potiùs quàm

προσιὸν, ὑπὸ τῆς φύσεως λαβὼν ἔχει δῶρον τὸ καλλιστον πεπίστευται γὰρ ὅτι μηδενὸς ἀλγεινῆς, μηδὲ λυπηρῶ μέτεστι θανάθῳ. ἄνθρωποι δὲ ὑπὲρ οὗ οὐκ ἴσασι, δεδοίκασι καὶ ἡγοῦνται μέγιστον εἶναι κακὸν αὐτὸ. τοσοῦτον δὲ ἄρα τῷ κύκνῳ περίεστιν εὐθυμίας, ὡς ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ βίου τοῦ σφετέρου ᾄδειν καὶ ἀναγηρύεσθαι οἷον ἐπικήδειόν τι τοῦτο τὸ μέλος. Τοιοῦτόν τινα καὶ τὸν Βελλεροφόν τὴν ἡρωϊκῶς καὶ μεγαλοψύχως εἰς θάνατον παρεσκευασμένον ὀμνεῖ ὁ Εὐριπίδης πιποίηκε γοῦν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λέγοντα αὐτόν. Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ' ἦσθ', ἀεὶ Ξένοις τ' ἐπήρκει, οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις. Οὐκοῦν καὶ ὁ κύκνος μελῳδεῖ τινὰ ἐπικήδειον αὐτῷ μοῦσαν, ἐφόδια διδοὺς τῆς ἀποδημίας ἢ θεῶν ὕμνους, ἢ ἔ-

παι

ταυτὸν εἰκεῖν τινα. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Σωκράτης, ὅτι ᾄδει οὐ λυπούμενος, ἀλλ' οὐ θυμούμενος μᾶλλον. Οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου, καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται. καί φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξᾴδειν. καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ᾄδει λυπούμενον. μηδὲ γὰρ ἄγχει χολὴν ποτε ὠδῖνον. καὶ μέγα τι κατὰ τὴν ψυχὴν ἔχοι προσαντὲς καὶ ἀλγεινόν. ἔχει δὲ ἄρ' ὁ κύκνος οὐ μόνον πρὸς τὸν θάνατον ἀνδρείαν, ἤδη δὲ καὶ πρὸς μάχας ἀδικῶν μὲν οὐκ ἂν ἄρξειεν, ἅτε δὴ σώφρων καὶ πεπαιδευμένος ἀνήρ· τῷ δὲ ἄρχοντι καὶ ἐπιβουλεύοντι οὔτε ἀφίσταται, οὔτε εἴκει. οἱ μὲν οὖν ὄρνιθες οἱ λοιποὶ εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς καὶ ἔνσπονδά εἰσιν· ὁ δὲ ἀετὸς καὶ ἐπὶ τοῦτον ὁρμᾷ πολλάκις, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, καὶ οὐδέποτε ἐκράτησε· ἡττήθη δὲ ἀεὶ μὴ μόνον σὺν τῇ ῥώμῃ κατὰ

tristitia canat, Socrates quoque attestatur. Nam homines (inquit) quum ipsi mortem metuant, cygnosque quoque mentiuntur mortem lugere, & tristantes canere non animaduertentes nullam auem in tristitia canere: neque enim dum dolet & magnam animo versat molestiam, otium & inducias ad cantum sibi inuenerit. Neque verò ad mortem modò, verùm etiam ad pugnã fortis est. Iniuriâ item vt non lacessit, (tanquã sanè moderatus & vir prudens, sic lacessenti & insidianti de animi robore nihil concedit. Cæteræ quidem aues cum eo pacem habent, & quasi fœdere deuinciuntur: ab Aquila verò sæpe hostiliter appetitur, vt Aristoteles refert: nunquam tamen vincitur, sed eam pro-

Locum hunc mutilum ex Platonis Phædone expleuimus.

uocantem animi non solùm robore, sed jure etiam optimo vincit.

De Ardeis conchas deuorantibus, &c.

CAP. XXXV.

Ardea conchas maximè appetit, easque vt & Pelecani clausas deuorat, & in gutturis sinu, quem ingluuiem vocant, tandiu condit, donec vi caloris dehiscant, quod quum iam factum senserit, testis ore rejectis, pulpas retinet, iisque vi ventriculi percoctis alitur.

De Asteria (vel Oeno) ex Ardearum genere.

CAP. XXXVI.

Auis nomine Asterias mansuescit in Ægypto, & eatenus humanam vocem intelligit, vt si quis huic conuiciū faciens vel appellauerit seruā, ex ea contumelia irascatur: vel eandem ipsam vocauerit pigram, ea sic dolenter tanquam igno-

κόχλυς μάχοιμένη, ἀλλὰ καὶ σὺν τῇ δίκῃ ἀμυνομένη.

Περὶ ἐρωδιῶν. Κ. λε.

Ὁ ἐρωδιὸς τὰ ὄστρεα ἐσθίειν ἐθέλει δεῖ, καὶ μεμυκότα αὐτὰ καταπίνει, ὥσπερ οἱ πελεκᾶνες τὰς κόγχας, καὶ ἐν τῷ τῇ καλουμένῳ πρηγορεῶνι ὑποθαλψάμενος ὁ ἐρωδιὸς φυλάττει τὰ ὄστρεα. ἐὰν δὲ ὑπὸ τῆς ἀλέας διίστανται καὶ ἐκεῖνος αἰσθάνεται, τὰ μὲν ὄστρακα ἐξεμεῖ, σῶμα δὲ τὴν σάρκα, καὶ ἔχει προσλαμβάνει τῇ τῆς πέψεως δυνάμει τὸ εἴσω περιελθὸν ὀλέκλαγος.

Περὶ ἀστερίου τῦ ὄρνιθος.

Κεφ. λϛ.

Ὄνομα δέ ἐστιν ὄρνιθος ἀστερίας καὶ τιθασεύεται γε ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἀνθρώπου φωνῆς ἐπαΐει τοσοῦτα. εἴ τις αὐτὸν ὀνειδίζων δοῦλον εἴποι, ὁ δὲ ὀργίζεται. καὶ εἴ τις ὄκνον καλέσειεν αὐτὸν, ὁ δὲ βρυχᾶται καὶ ἀγανακτεῖ, ὡς καὶ εἰς ἀργίαν ὀνειδιζόμενος.

μένος, καὶ εἰς ἀρχὴν δι-θυμούμενος.

Περὶ νάρκης καὶ ὀποῦ τοῦ Κυρηναϊκοῦ, καὶ δράκοντος θαλαττίου. Κεφ. λζ.

Εἰ κατέχοι τις ὀπὸν Κυρηναῖον, καὶ λάβοιτο τῆς νάρκης, ἐνταῦθα δή τι τὸ ἐξ αὐτῆς πάθος ἐκπέφευγε. Δράκοντα δὲ θαλάττιον εἰ ἀνασπάσειν τῇ δεξιᾷ ἐθέλοις, ὁ δὲ οὐχ ἕψεται, ἀλλὰ μάχεται καὶ καρτερός. εἰ δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἀνάγοις, εἴκει καὶ ἑάλωκεν.

Περὶ τῆς τῶν ἀηδόνων φιλοδοξίας. Κεφ. λη.

Χάρμιδος ἀκούω τοῦ Μασσαλιώτου λέγοντος φιλόμουσον μὲν εἶναι τὴν ἀηδόνα, ἤδη δὲ καὶ φιλόδοξον. ἐν γοῦν ταῖς ἐρημίαις ὅταν ᾄδῃ πρὸς ἑαυτὴν ἁπλοῦν τι μέλος, καὶ ἄνευ κατασκευῆς ᾄδειν τὴν ὄρνιν. ὅταν δὲ ἁλῷ, καὶ τῆς ἀνάγκης πως μὴ

bilitatis & segnitiæ arguta indignetur.

Torpedinis vim liquore Cyrenaico reniti. Draconem marinum sinistrâ manu sa ilèca pitrah q, dextrâ non item C. XXXVII.

Si quis liquorē Cyrenaicum teneat, & Torpedinē apprehendat nihil ab ea patietur. Draconem marinum si manu dextrâ attrahere conêris, non sequitur, sed violentè renititur. Sinistrâ verò si iniicias, cedit & capitur.

Quantâ gloria cupiditate circa cantum Luscinia laboret.

CAP XXXVIII.

Charmidem Massiliensem audio dicentem, non modò musicæ perstudiosam esse Lusciniā, verùm gloriæ etiam cupidam. Quum enim in deserta solitudine sibi tantùm canit, tū simplicem cantum & illaboratum edit: quum autē captiua tenetur &

nō caret auditoribus, cantum variat, contēdit, remittit, exprimit, obscurat. quod & Homerus insinuasse mihi videtur, his versibus: Vt cum Pandarei proles chloréis Aedō, Principio veris meditatur carmina secum, Vernātisq; latēs frondes sedet arboris inter, Multiplici & varians suaues de gutture voces Fundit. In his non πολυηχέα (.i. multiso nā) sed πολυδευκέα scribūt, & interpretātur vocē variè imitantem: vt ἀδευκέα contrà, quę ad dullā prorsus imitationē sit cōposita.

Odyss. r.

al. πολυδευκίδα.

al. ἀδευκέα.

De Leonum partu, fortitudine, somno, pastu, saturitatis remedio, iustitia circa vltionem, & mansuefactione.

CAP. XXXIX.

De animalibus solum Leonē nasci oculis apertis Democritus ait, tanquam statim à partu iracundum, & strenuum aut furibundum aliquid meditantem. Alii obseruarunt

διαμαρτάνοι, ποικίλον τι ἀναμέλπειν, καὶ τακερῶς ἐλίττειν τὸ μέλος. καὶ Ὅμηρος δὲ τοῦτό μοι δοκεῖ ὑπαινίττεσθαι, λέγων· † Ὡς δ' ὅτε. Παιδαρέου κούρη χλωρηΐ ἀηδῶν Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο Δενδρέου ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσι· Ἥτε θαμὰ τραπῶσα, χέει πολυηχέα φωνήν. Ἤδη μέντοι τινες καὶ † πολυδευκέα φωνὴν γράφουσι, τὴν ποικίλως μεμιμημένην· ὡς τὴν * ἀδευκίδα, τὴν μήδ' ὅλως εἰς μίμησιν παρατραπεῖσαν.

Πῶς τίκτεται λέων.

Κεφ. λθ.

Λέγει Δημόκριτος τῶν ζώων μόνον τὸν λέοντα ἐκπεπταμένοις τίκτεσθαι τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἤδη τρόπον τινὰ τεθυμωμένον, καὶ ἐξ ὠδίνων δρασείοντά τι μανικόν. Εφύλαξαν δὲ ἄλλοι

eum

καὶ καθεύδων ὅτι κινεῖ τὴν οὐρὰν, ἐνδεικνύμενος, ὡς τὸ εἰκὸς, ὅτι μὴ πάντη ἀτρεμεῖ, μηδὲ μὴν κυκλωσάμενος αὐτὸν καὶ περιελθὼν ὁ ὕπνος καθεῖλεν, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπά. Τοιοῦτόν τι φυλάξαντες, Αἰγυπτίους ὑπὲρ αὐτοῦ κομπάζειν φασὶ, λέγοντας ὅτι κρείττων ὕπνου λέων ἐστὶν Αἰγυπτίων ἀεί. ταύτῃ τοι καὶ ἡλίῳ ἀποκρίνειν αὐτὸν αὐτοὺς πέπυσμαι. καὶ γὰρ καὶ τὸν ἥλιον θεῶν ὄντα φιλοπονώτατον κατὰ τὸ ἄνω τῆς γῆς ὁρᾶσθαι, ἢ τὴν κάτω πορείαν ἰέναι μὴ ἡσυχάζοντα. Ὅμηρόν τε μάρτυρα Αἰγύπτιοι ἐπάγονται λέγοντα, Ἠελιόν τ' ἀκάμαντα. Ἔστι δὲ θρασὺς τῇ ῥώμῃ καὶ συνετὸς ὁ λέων· ταῖς γοῦν βουσὶν ἐπιβουλεύει νύκτωρ φοιτῶν ἐς τὰ αὔλια. Ὅμηρος δὲ ἄρα ἤδει καὶ τοῦτο λέγων. ὡς δὲ λέων ἐφέβησε μολὼν νυκτὸς ἀμολγῷ. καὶ ἐκπλήττει μὲν ὑ-

eũ quum dormit caudam mouere, vt oſtendat nimirum ſe non omnino dormire & ſomno vndiquaq; vinci vt cætera animalia: quod ipſum Ægyptij ſe obſeruaſſe, gloriantur, leonem videlicet à ſomno inuictum eſſe, nempe qui ſemper vigilet. Idcirco hunc ſoli eos conſecrare exiſtimo, quòd ſol laboriosiſſimus ad nullũ tẽporis punctum verſari intermittẽs circum orbẽ terræ, ab inſtituto curſu nunquã cõquieſcit: cui rei Homerum teſtem afferũt, quum ſolem inquit, operum & laborum requietẽ nullã habere. Quum autem inſidias bubus molitur, ſuo robore prudenter vtitur. nam noctu proficiſcens ad ſtabula (quod & Homerus nouit, Vtque Leo veniens perterret nocte profundâ) fortitudine ſuâ omnes qui

dem exterret, sed vnã abreptum vorat. Vt vero exaturatus est in posterum quidem reliquias seruare cupit: sed pudor certè eum prohibet in custodia reliquiarum permanere, tanquam ab inopia cibi famem metueatẽ. Itaque maximè hians, graui spiritu suo afflat, teterrimam aspirationem exhalans: sicq; eiusmodi aspirationi tetræ custodiã permissã discedit. Cætera autẽ animalia quamuis eò accedant & sentiant vbi illius reliquiæ iacent, nõ attingere audent, metuẽtia videri prædari & deri pere aliquid de rege suo voluisse. Quòd si ei feliciter ceciderit venatus, illum reliqui primi cibi capit obliuio, hancque vt euanescentem & exoletum aspernatus, relinquit. At si ex venatu nihil acciderit prędę, ad primum tanquam penariam cellam regreditur. Quũ

πὸ τῆς ἀγέλης ἁρπάσας μόνον δὲ ἐξαρπάσας ἐσθίει. ὁ αὐτὸς λέγει που καὶ ταῦτα. ὅταν δὲ εἰς κόρον ἐμπλησθῇ, ὑπερεῖδε μὲν τὰ περιττὰ τῶν καὶ αἰσχυνθεὶς αἰδῶ, δὲ ἴσχει αὐτὸν φρουρεῖν περιφρονοῦντα ὡς τροφῆς χρῄζοντα λιμὸν δεδιότα. ἐκεῖ ἀναχανὼν ἐμπνεῖ τὶ μὲν τῆς καθ' αὐτὸ ἄσθματος, καὶ τούτῳ τὴν φυλακὴν ἐπιτρέπει, ἀπαλλάττεται δέ γε μὲν αὐτός. τὰ δὲ ἄλλα ζῷα ἥκοντα καὶ αἰσθόμενα ὅπη λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, οὐ τολμῶσι προσάψασθαι, ἀλλ' ἀπαλλάττεται δεδιότα δοκεῖν συλᾶν καὶ ὑφελκύειν τι τοῦ σφετέρου βασιλέως. Τὸν δὲ ἄγρα εἰ μὲν εὐθηρία γένοιτο καὶ ἐπίοι, καὶ εὐερμία, λήθη τοῦ πρόσθε λαμβάνει, καὶ ὡς ἕωλον ἀτιμάσας, ἀπαλλάττεται· εἰ δὲ μηδαμῶς ἐπ' οἰκείων θησαυρισμάτων παραγίνεται. Ὅταν δὲ ὥσπερ πλησθῇ, κα-

καὶ ἐς αὖ τὸν ἡσυχίᾳ καὶ ἀσιτίᾳ. ἢ αὖ ζητήσας πίθηκον ἀφειδῶς, καὶ τοῦτο φαγὼν, κενοῦται τὴν γαστέρα τῶν σιτίων κατὰ λόγον. δίκαιος δὲ ἄρα ὁ λέων, καὶ εἴ τις ἀνδρὶ ἐπιβουλεύσῃ, εἴ τις περὶ χαλεπήν. τῷ γὰρ ἐπιθέντι ἀνθίσταται, τὴν ἀλκαίαν ἐπισείων, καὶ ἑλίττων κατὰ τὸ πλευρόν. ὥσπερ ἐγείρει αὐτὸν οἱονεὶ ὑπὸ κέντρων μύωπι. τὸν γε μὴν βαλόντα μὲν, οὐ τυχόντα δὲ τῆς ἴσης ἀμοιβῆς, φοβεῖ μὲν, λυπεῖ δὲ οὐδέν. Ἡμερωθεὶς γε μὴν ἐξ ἐπιτηδεύσεως πρᾳότατός ἐστι, καὶ ἐντυχεῖν ἡδὺς, καὶ ἔστι φιλόπαις, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένει † πρᾳόνως, παιζόμενός τε καὶ θωπευόμενος. Ἄννων γοῦν λέοντα εἶχε σκευαγωγόν. καὶ Βερενίκῃ λέων πρᾶος συνῆν, τῶν κομμωτῶν διαφέρων οὐδέν.

supràquàm forte queat cibo se compleuit: aut quiete & inedià se exhaurit: aut simiam nactus vorat illiusq; adesis carnibus ventrem mollitũ extenuat. Iã porro iustus est leo. & virũ qui se lacessiuerit, vlciscendi modum tenet: nã si quis inuasurus accedat, illi se opponit caudam vibrãs, & per latera contorquẽs, se ipsum incitat, tanquam stimulis admotis exacuens. Et eũ qui se appetiuerit, sed ab ictu aberraueris, vt pariter vlciscatur, exterret quidẽ at nõ lædit. A prima ætate cicur factus, cùm mansuetissimus est, tum vero eius occursatio facillima & iucunda: *lusionibus delectatur; quiduis, modo id suo altori gratum esse sentiat, libenter sustinet. Hãno Carthaginensis leonem quo advectiones sarcinarum vtebatur, habuit: vnaque cum Berenice mansuefactus leo viuebat, tanquam vnus ex comptoribus:

id est, pueros amat. πραΰμένως *in Lexicis*

linguaq; eius faciei blandiebatur, leniter abstergens. ac complanans rugas, demulcebat: cum eaq; in mensa conuiuebat, humaniter & aptè comedēs. Onomarchus Catanæ tyrannus, & Cleomenis filius etiam leones habuerunt conuictores.

Pantheram alicubi latētem odoris suauitate ad se allectas, imbecilliores feras subitò inuadere.

CAP. XL.

Admirabilem quādam & nobis occultam odoris suauitatē olet pardalis. quā benè olendi pręstantiam diuino munere donatam, cùm sibi propriam planè tenet, tū verò cætera animalia hanc eius vim præclarè sentiunt. Hæc autē hoc modo venationē capit: Quum horum quæ ad victum opus sunt eget, sese vel in loca fruticibus densis consita, vel foliis vestita, ita occultat, vt inuentu difficilis, tantùm respiret. Tum hinnuli, dorcad

ἐφαίδρυνε γοῦν τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὰς ῥυτίδας ἐλέαινε, καὶ ἦν ὁμοτράπεζος, πράως τε καὶ εὐτάκτως ἐσθίων, καὶ ἀνθρωπικῶς. Ὀνόμαρχος δὲ ὁ Κατάνης τέραινος καὶ ὁ Κλεομένους υἱός, συσσίτους εἶχον λέοντας.

περὶ τῆς κατὰ τὴν πάρδαλιν εὐωδίας. Κ. μ.

Εὐωδίας τινὸς θαυμαστῆς τὴν πάρδαλιν μετειληχέναι φασὶν, ἡμῖν μὲν ἀπορρήτου. αὐτὴ δὲ οἶδε τὸ πλεονέκτημα τὸ οἰκεῖον. καὶ μέντοι καὶ τὰ ἄλλα ζῶα συνεπίσταται τοῦτο τῇ παρδάλει, καὶ ἁλίσκεται τὸν τρόπον τοῦτον. ἐκείνη ἡ πάρδαλις, τροφῆς δεομένη ἑαυτὴν ὑπαποκρύπτει, ἢ λόχμῃ πολλῇ, ἢ φυλλάδι βαθείᾳ, καὶ ἐντυχεῖν ἔστιν ἀφανὴς, μόνον δὲ ἀναπνεῖ. ἐκεῖν οἱ νεβροὶ

τοῦ δορκάδες καὶ αἶγες αἱ ἄγριαι, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζώων ὡς ὑπό τινος ἴυγγος τῆς εὐωδίας ἕλκεται, καὶ γίνεται πλησίον. ἡ δὲ ἐκπηδᾷ καὶ ἔχει τὸ θήραμα.

Ὅτι τῶν μηρυκαζόντων κοιλίαι τρεῖς. καὶ περὶ τῶν προβοσκίδων τῶν ἐν ταῖς σηπίαις τε καὶ τευθίσι.

Κεφ. μα.

Πυνθάνομαι τῶν ζώων τὰ μηρυκάζοντα τρεῖς ἔχειν κοιλίας, καὶ ὀνόματα αὐτῶν κεκρύφαλον, ἐχῖνον, ἤνυστρον. Σηπίαι δὲ καὶ τευθίδες, δύο νήματα προβοσκίδες· οὐ γάρ τι χεῖρον οὕτως ὀνομάσαι καὶ ἐκ τῆς χρείας, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος ἐπαρθέντα. καὶ οὕτω ἤσχημένα καὶ κλύδων τεταραγμένος, αἱ δὲ τῶν πετρῶν λαμβάνονται ταῖς αὐταῖς προβολαῖς, καὶ ἔχονται, ὡς ἀγκύραις πάνυ ἐρρωμέναις, καὶ ἀσάλευτοι τε καὶ ἀκλυστοι μένουσιν εἰ δὲ

cades, capræ syluestres, atque alia eiusmodi animalia quâdam suauis odoris illecebrâ attrahuntur & proximè accedũt. Illarũ quàm mox de latebra exiliens, ad prædam se rumpit, atq; eam comprehendit.

De ventribus ruminantium, & Sepiarum, ac Lolliginum promuscidibus. C. XLI.

Animalium ruminantium tres ventres esse audio, quos nominant reticulũ siue vittam omasum vel proreticulum, & abomasum, quod post reticulũ, est. Porrò Sepię & Lolligines binas, quibus pascuntur, promuscides (vt ita appellẽ, propter figurã earum simul & vsum) prætẽdũt. His velutianchoris, quum tempestas & fluctus mare agitant, petris firmissime adhęrentes, aduersus omnẽ concussionem ac fluctuationem tutæ existunt. Et rursus quum tranq

δένδρων ἀκούω μέλι. ὡς ὁ Εὐριπίδης ταῖς Βάκχαις ἐν τῷ Κιθαιρῶνι φησιν, ἐκ τῶν κλάδων γλυκείας σταγόνας ἀπορρεῖν. γίνεσθαι δὲ καὶ ἐν Θρᾴκῃ μέλι ἐκ τῶν φυτῶν ἥκουσα. ἐν δὲ Μυκόνῳ μέλισσα οὐ γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἢ κομισθεῖσα ἀποθνήσκει.

Περὶ τοῦ μονημέρου τοῦ κατὰ τὸν Ὑπανιν. Κ. μγ.

Περὶ τὸν Ὑπανιν ποταμὸν γίνεσθαι τὸ ζῶον τὸ μονήμερον οὕτω καλούμενον Ἀριστοτέλης φησί, τικτόμενον μὲν ἅμα τῷ κνέφαϊ· ἀποθνῆσκον δὲ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου τροπομένου.

Περὶ τοῦ τοῦς σηπίας δήγματος ἔτι δὲ καὶ ὀσμύλου καὶ πολύποδος. Κεφ. μδ.

Ἐχεῖ δῆγμα ἡ σηπία ἀώδης, καὶ τοὺς ὀδόντας ἰσχυροὺς ὑπολαμβάνοντας. ἐν δὲ ἄρα δηκτικὸν καὶ ὀσμύλος, καὶ ὁ πολύπους, καὶ δάκοι μὲν ἂν οὗτος σηπίας βιαιότερον· τοῦ δὲ ἰοῦ μεθίησιν ἥττον.

stillare: &, vt ait Euripides in Bacchis, in Cithærone dulceis ex ramis guttas manare. In Thracia quoq; expiantis mei fieri dicitur. In Mycono non gignitur Apis: quinetiam importata moritur.

De Monemero animaliculo in Hypani fluuio.

CAP. XLIII.

Aristoteles ait bestiolam apud Hypanin fluuium, vnum diem viuentem, sub lucem matutinam nasci, post autem ad solis occasum extingui.

De morsibus Sepia, Osmyli & Polypi.

CAP. XLIIII.

Venenatus Sepiæ morsus est, dentes autem ipsius validi latēt. Morsu Osmylus quoque & Polypus lædunt. & hic quidem violentiùs quàm Sepia mordet, veneni verò minus infligit.

Περὶ

ἀντίτεται, διὰ τούτων ἐλέγχει. Πάτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὕδον βορέω ὑπ' ἰωγῇ. Τὸ δὲ φυσῶδες ἁρμόττει τῆς τροφῆς ὅταν λέγῃ βάλανον μενοεικέα ἐσθίειν αὐτάς. Εἰδὼς δὲ ἄρα Ὅμηρος, ὅτι καὶ ἰσχναίνεται καὶ ἐπιτρίβει τὰ κρέα ὗς ὁρῶν τὴν θήλειαν, πεποίηκε τοὺς ἄρρενας ἰδίᾳ καθεύδοντας καὶ τὰς θηλείας ἰδίᾳ.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ σίτου καὶ λήου κομῶντος ἐὰν σῦς παρελθὼν ἀποκείρῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίων τοὺς ὀδόντας ἐκτρίβειν αὐτοῦ· καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ παρ' Ὁμήρῳ, σῦς κλιβοτείρης φασίν. οἱ δὲ ἑτέρως νοοῦσι, καὶ λέγουσι χλωροῦ σίτου τὴν ἐμφορηθεῖσαν, ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας.

Περὶ κυνῶν ἔτι δὲ καὶ περδίκων καὶ πελαργῶν, καὶ φαττῶν. Κ. μϛ.

Ad boream spectante cana sub rupe cubabāt. Quartò, quòd alimentum flatuosum eis conueniat, vbi glandibus eas dulcibus pasci canit. Idem poëta non ignorans suem conspectu fœminæ attenuari & imminui carnibus. separatim vtrumque sexum cubare facit. In Salamine si sus segetem herbescentem fuerit depastus, eius dentes lege Salaminensium exteruntur atque hanc esse aiunt apud Homerũ suem frugiuoram Sunt qui aliter sentiant, & suis viridem depastæ segetem dentes reddi infirmiores dicant.

Quomodo Canes, Perdices, Ciconiæ & Palumbi sibi ipsis medeantur

CAP. XLVI.

Canibus herbam natura ostendit: quâ suis vulneribus medeantur. Iidem si lumbricis vexentur, segetem herbe-

Ἔδωκε δὲ ἄρα ὁ φύσις ταῖς κυσὶ τραυμάτων αὐτάρκη πόαν. εἰ δὲ ἕλμινθες αὐτὰς λυποῦσι, τοῦ σίτου

'εν

scentem depasti eos exedunt. Quum autem alterutrum ventrem exhaurire habent necesse, herbam dicuntur quandam comesse: cuius vi partim euomendo partim deiciendo aluo, quicquid in eis redundat, eiiciũt. Vnde Ægyptios etiam syrmaismum quo vtrumque ventrem expurgant, didicisse ferũt. Perdices quoque aiunt & Ciconias & Palumbos origanum herbam vulneribus, si quæ acceperint, mansam imponere, & sanari nec vllis humanis indigere remediis.

De amuleto oculis salutari, annulo scilicet quocum lacertus viridis excæcatus in olla defossus fuerit.

CAP. XLVII.

Non hîc antiquorum testimonio mihi erit opus: quæ ipse vidi explicabo. Quum vir quispiam lacertum ex illis, qui colore sunt admodum virides &

τὸ καλλίσφυρον λέγουσιν ἐσθίουσαι, ἐκκρίνουσι δὲ αὐτά. λέγοντες δὲ ὅταν δέωνται τὴν γαστέρα ἐκκαθᾶραι καὶ κενῶσαι, πόαν τινὰ ἐσθίειν. καὶ τὸ μέν τι τῆς τροφῆς τὸ ἐπιπολάζον ἐμεῖν, τὰ δὲ ὑφεστῶτα κάτωθεν ἐκκρίνεσθαι αὐτοῖς φασιν. ἐντεῦθεν καὶ τὸ συρμαΐζειν Αἰγύπτιοι λέγονται μαθεῖν. Πέρδικές που, καὶ πελαργοὶ τρωθέντες καὶ φάτται, τὴν ὀρίγανον ὡς λόγος διατρώγουσιν. εἶτα τοῖς τραύμασιν ἐπιθέντες ἀκοῦνται τὸ σῶμα· καὶ μηδενὸς τῶν ἀνθρωπίνων ἰατρικῶν δέονται μηδέν.

Περὶ σαύρου χλωροῦ, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν πηρώσεως, εἶτα τῆς ὄψεως, πάλιν. Κεφ. μζ.

Οὐ δεήσομαι μαρτύρων ἐνταῦθα ἀρχαίων· ἃ δὲ αὐτὸς ἔγνων λέγω. Σαύραν τῶν χλωρῶν μὲν ὑπερβαλλόντως ἀφ' … δὲ

τὴν

τὴν ἕξιν, συλλαβὼν ἀνήρ, καὶ κέντρῳ πεποιημένῳ χαλκοῦ διείρας, εἶτα τυφλώσας τὴν σαύραν, καὶ χύτραν κεραμεᾶν τὴν νεωστὶ εἰργασμένην διατρήσας πάνυ λεπταῖς ὀπαῖς, ὡς μὴ εἴργειν μὲν τὸ πνεῦμα, οὐ μὴν ἐκείνῳ παρέχειν ἔξοδον, τὸ θηρίον ἐμβαλών, καὶ γῆν ὑπόχλοιν, καὶ μάλα ἔνδροσον, καὶ πόαν τινὰ ἧς οὐκ εἶπε τὸ ὄνομα, † δακτύλιον σιδηροῦν πεποιημένον, καὶ ἔχοντα λίθον γαγάτην, ἀφορῶν ἐνείργασο γλύμμα σαύρας. τὴν μὲν χύτραν * ἀπολαγάσαι, εἶτα ἐμπλήσας σημεῖα, ἐν ᾗ τηρεῖ σφραγῖδα ἐφ' ἡμέραις ἐννέα, καὶ τὴν ἐπὶ πάσαις τὴν ἐννάτην ἀφαιρήσας, εἶτα δὲ τὸ σκεῦος· καὶ ἔγωγε εἶδον τὸν σαῦρον ἐμβλέποντα καὶ διωπότερον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς τέως πεπηρωμένους εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἔνθεν ᾑρέθη, ἐνταῦθα † ἀπέλυσε, φησί. δακτύλιον δὲ ἐκεῖνον ὁ ἀνὴρ ὁ ταῦτα δράσας

cæteris maiores, comprehendisset, atque æreo stilo excæcauisset, eundemq; in fictilem ollam recētem vtrinque eatenus exiguis foraminibus pertusam, vt neque spirare fera prohiberetur, neq; tamen exitum haberet, conclusisset: & simul terram roscidam, & herbam cuius nomen non explicauit, imposuisset, simulq; ferreū annulum cui inesset gagates lapis, in quo lacertus incisus erat: denique ollam nouem signis impressam in terra defodit: & singulis quotidie deletis, vbi nono signo sublato ollam reclusisset, Lacertum vidi, oculorum vsu recuperato, clarius quàm ante excæcationem cernere. Hic igitur in pristinum ipsius locum dimissus: annulum autem vir ille

καὶ δακτύλιον σιδηροῦν.

ἐμπλύνασι.

al. ἀπέλυσε

Σημεῖα

oculis salutarem esse prædicabit.

De amicitia & inimicitia diuersorum animaliũ.

CAP. XLVIII.

Id summam mihi turpitudinem habere videtur, quòd non inter se homines amant, quum expertia rationis animalia amicitiã [illegible] se faciant, & retineant: neque modò ea [illegible] sunt eiusdem speciei, verùm etiam inter se nihil genere attingentia. Cum enim [illegible]is oues amicitiã [illegible]iunctæ sunt: Cum Turture amicitia Columbæ intercedit: Palumbes item & Peraïdes benè inter se sentiunt: Alcedo & Carulus mutuo inter se amore tenẽtur: Cornix & Ardeola mutuã inter se amicitiam colunt: Gauia cum Monedula amoris cõiunctionem habet: Cum Harpa Miluus amicitiam seruat. Contrà, Cornices & Noctuæ inexpiabili bello dissident: hostes sunt Miluus

δράσας ἐν ὀφθαλμοῖς ἀγαθὸν ἐρασθεὶν εἶ.

Περὶ τῆς τῶν ζώων πρὸς τὰ μὴ ὁμόφυλα φιλίας τε καὶ ἔχθρας. Κεφ. μη.

Ἐμοὶ δὲ αἴσχιστον δοκεῖ, ὦ ἄνθρωποι, φιλίας μὲν τοῖς ζώοις πρὸς ἄλληλα εἶναι, μὴ μόνον τοῖς συννόμοις αὐτῶν, μηδὲ μὴν τοῖς ὁμογενέσιν, ἤδη δὲ καὶ τοῖς μηδὲ προσήκουσι σφίσι κατὰ τὸ κοινὸν γένος. Ταῦτα γοῦν αἰξὶν αἱ ὄϊς φίλαι, περιστερὰ πρὸς τρυγόνα φίλη. φίλα δὲ εἰς ἀλλήλους νοοῦσι φάτται τε καὶ πέρδικες. ἀλκυόνα δὲ καὶ κήρυλον ποθοῦντας ἀλλήλων πάλαι ἴσμεν, κορώνην τε ἐρωδιῷ φίλα νοεῖν, καὶ λάρῳ τῷ καλουμένῳ κολοιῷ, καὶ ἰκτῖνα ἅρπῃ. Πολεμοῦσι δὲ αἰώνιον πόλεμον καὶ ἄσπονδον, ὡς εἰπεῖν, κορῶναί τε καὶ γλαῦκες. πολέμιοι δὲ ἅρπῃ

εἰσὶν ἰκτῖνός τε καὶ κόραξ, καὶ πυραλλὶς πρὸς πτύγγα. ... βρένθος καὶ ὁ λάρος· πάλιν τε ὁ χλωρεὺς πρὸς τρυγόνα, καὶ αἰγυπιοὶ καὶ ἀετοί, καὶ κύκνοι καὶ δράκοντες· καὶ πρὸς βουβαλίδας καὶ ταύρους λέοντες. ἔχθιστοι δὲ ἀλλήλοις ἐλέφας καὶ δράκων. καὶ πρὸς ἀσπίδα ὁ ἰχνεύμων· ὁ δὲ αἰγίθαλος τῷ ὄνῳ. ὁ μὲν γὰρ ὀγκήσατο, συντρίβεται δὲ τοῦ αἰγιθάλου τὰ ᾠά, καὶ οἱ νεοττοὶ ἐκπίπτουσιν ἀτελεῖς. ὁ δὲ τιμωρῶν τοῖς τέκνοις ἐπιπηδᾷ τῶν ὄνων τοῖς ἕλκεσι, καὶ ἐσθίει αὐτά. μισεῖ δὲ ἀλώπηξ κίρκον, καὶ ταῦρος κόρακα, καὶ ὁ ἄνθος τὸν ἵππον. χρὴ δὲ εἰδέναι τὸν περιεργότερον καὶ μαθεῖν ἐθέλοντα, ὅτι καὶ δελφῖσι φαλαίνη διαφέρεται. λάβρακές γε μὴν κεστρεῦσι, μύραιναι δὲ γόγγροις, καὶ ἄλλ' ἄλλοις.

Περὶ ἄρκτων, καὶ ἄλλων τινῶν τῶν

uus & Coruus: itemq; Ignaria & Turtur, Brēthus & Larus: ac rursus Luteus cum Turture dissidet, Vultures & Aquilæ, Cygni & Dracones hostes inter se sunt. Leones tauros & bubalidas infestant. Elephas & Draco inter se infensissimi sunt. λάρος ex Aristotele

Aspidi inimicus Ichneumon, Parus Asino. nam ob huius rudētis vocem Pari oua franguntur, & pulli abortiui excidunt. quā ob rem auis hæc suam vlciscens sobolem, asinorum vlcera inuadit & arrodit. Vulpes Circum odit, taurus coruum, & equū florus. Hoc etiam non prætcribit homo studiosus rerum naturæ, delphinū aduersari balęnæ, lupū mugilibus, murænas gongris, & alia denique aliis.

De Vrsis & aliis quibusdam animantibus, quæ à cadaueribus abhorrent. Item de Elephantorum religione in mor-

tuos illi quàm religiosè ipsi vulnerati ac moribundi se gerant.

CAP. XLIX

Vrsi posteaquã venatores, qui non humi modò se sternunt, sed & eos ad terrã abiiciunt, & spiritum cõtinẽt, odorari fuerint, tanquam mortuos relinquunt. eiusmodi enim animalium genus existimatur mortuoso disse. Mures etiã oderunt eos, qui in suis sedibus & cauernis moriuntur. itemq; hirundines & aues suas gregales extinctas eiiciũt. Formicis etiã naturâ tributum est, vt sui generis defunctas ex cauernis efferant, quo mundius habitent. Nã hoc brutis quoque insetuit natura, vt gẽtiles & cognatas animãtes extinctas, mox è conspectu amoueant. Vt verò Æthiopum sermonibus grecanico fastu caretibus, peruagatum est. Elephantus, quum alterũ perspe-

ἔχουσι πρὸς τοὺς νεκροὺς καὶ περὶ ἐλεφάντων. Κ. μθ.

Αἱ ἄρκτοι τῶν θηρατῶν τοὺς εἰς στόμα πεσόντας καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ἑαυτοὺς ἀνασπάσαντας ὀσφρησάμεναι, ὡς νεκροὺς παραλιμπάνουσι. καὶ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῷον τὸ νεκρὸν βδελύττεσθαι. μισοῦσι δὲ καὶ οἱ μύες τοὺς ἐν ταῖς αὐτῶν διαίταις καὶ κατὰ τὰς ἐρημίας ἀποθανόντας. καὶ μέντοι χελιδόνες ἐκβάλλουσι χελιδόνας νεκράς, καὶ μέλιτται μύρμηκας δὲ καὶ ἐκείνοις ἐκφέρειν νεκρὸν μύρμηκα, καὶ καθαίρειν τοὺς σφετέρους χηραμοὺς ἢ σο-φυτα ἡ φύσις ἔδωκεν: ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν ἀλόγων, τὰ ὁμόφυλά τε καὶ ὁμόγνια τεθνεῶτα, τῶν ὀφθαλμῶν ἀποφέρειν θᾶτ-τα. Λέγουσι δὲ Αἰθιόπων λόγοι ἀμυκλίας τε καὶ κόμπου Ἑλληνικοῦ ἄγουσι, ὅτι ὅ τε ἐλέφαντα θεασάμενος ἐλέφας νεκρὸν, οὐκ ἂν παρέλθοι μὴ τῇ προ-

βοσκ

βοηθεῖ γῆν ἀρυσάμενος, καὶ ἐπιβαλὼν, ὥσπερ τινὰ ἀπόρρητον ὑπὲρ τῆς κοινῆς φύσεως τελῶν, καὶ ἐλέγχων ἄγος. εἶναι γὰρ τὸ μὴ δρᾶσαι τοῦτο ἐναγές. ἀπόχρη δέ οἱ καὶ κλάδον ἐπιβαλεῖν, καὶ ἄπεισι, τὸ κοινὸν ἁπάντων τέλος μὴ ἀτιμάσας. λέγεται δὲ λόγος εἰς ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνος. ὅταν ἐλέφαντες ἀποθνήσκωσιν ἐκ τραυμάτων, ἢ βληθέντες ἐν πολέμῳ ἢ ἐν θήρᾳ παθόντες τοῦτο, τῆς πόας τῆς παρατυχούσης, ἢ τῆς κόνεως τῆς ἐν ποσὶν ἀνελόμενοι, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπουσι καὶ βάλλουσί τι τῶν προειρημένων, καὶ σὺν τῇ σφετέρᾳ κινύρονταί τε καὶ ποτνιῶνται, ὡς ἀπορῶν τοὺς θεοὺς μαρτυρόμενοι, ἐφ' οἷς ἀδίκως τε καὶ ἐκνόμως ὑπομένουσιν.

xerit mortuum, non præterit, quin humum promuscide haustam, veluti sancta & mysticâ quadam ceremoniâ iniiciat, communem naturam miseratus mortuo parentans, vt ne aliquid impiè committat: nam hoc quidem ipsum non facere execrabile ducit. Quandoque ad hoc nefas vitandum, satis est ei vel ramum iniicere, quo facto, abit, communem omnium finem non aspernatus. Tum etiam ad nos is sermo permanauit, Elephantos cum ex vulnere, siue id in bello, siue in venatione acceperint, vicini sunt ad moriendum, aut obuiam herbam, aut proximum pedibus puluerem alleuantes, in cælum suspicere, eumq; puluerem herbamve iacere, & simul voce suâ lamentari, & miserabiliter supplicare tanquam Deum obtestantes, ea quæ iniustè & indignè sustineet.

Τὰ ἥμερα ζῷα τίνι τῶν ζῴων οὐ

Mansueta animalia, quibus animalibus non confidant.

CAP. L.

Hāc etiam vim naturámque animalium non ignorare oportet: aues cicures & domesticas audacter contemnere Equos, Asinos, Boues, & Camelos: ac si cum mansuefactis Elephantis aluntur, nō modò eos non timere, verùm per eos etiam ipsos gradi. Iam enim Gallinacei, vt in eorum dorsis considere audēt: sic magnum eis metū Mustela vel pręteriens iniicit. Et qui vocem vel mugientiū vel rudentium pręclarè contemnunt, huius clamorem vehemēter horrent. Anseres item & Canes, & magnas Struthiones nihili faciunt. Contrà Accipitrem multò minorem formidant. Gallorum cantus Leones exterret, metu Basiliscos exanimat. Eundem pręte-

Θαρσεῖ. Κεφ. ν.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ταῦτα δή τις κατεγνῶσθαι πάρεστι. τὰς γοῦν ὄρνις τὰς ἠθάδας, καὶ τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις τρεφομένας τε καὶ ἐξεταζομένας, θρασύνεσθαι ἵπποις καὶ ὄνοις καὶ βουσὶ καὶ καμήλοις θαρροῦντας. εἰ δὲ καὶ ἐλέφαντες τῶν πρᾴων καὶ ἡμέρων συντρέφοιντο, οὐδὲ τούτους ὀρρωδοῦσιν· ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῶν ἐκείνων ἔρχονται. ἤδη δὲ καὶ ἀλεκτρυόνες καὶ ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἀναπέτονται· τοσοῦτον αὐτοῖς τὸ θάρσους πρόσεστι, καὶ τὸ ἀδεές. τοσαύτην δὲ αὐτοῖς ἐντίθησι καὶ δέος ἰσχυρὸν γαλῆ παραδραμοῦσα. καὶ μυκησαμένων μὲν καὶ ὀγκησαμένων οὐ ποιοῦνται ὤραν· κεκραξάσαν δὲ ἄρα μόνον περιείκασι τὴν προειρημένην. χηνῶν τε καὶ κυνῶν καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων ἢ τὸ οὐδὲν φροντίζουσιν· ἱέρακα δὲ βραχύτερον ὄντα ὀρρωδοῦσιν. Ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν ᾄσας, φοβεῖ μὲν λέοντα, ἀναιρεῖ δὲ βασιλίσκον. οὐ φέρει μὴν οὔτε αἴλουρος,

ὅτι

οὔτε ἰκτῖνος. αἱ δὲ περιστεραὶ πρὸς ἀετῶν μὲν κλαγγὴν καὶ γυπῶν θαρροῦσι, κίρκου δὲ καὶ ἁλιαέτου οὐκ ἔτι. † Η δὲ λίμνη καὶ ὁ ἔριφος καὶ πῶλον τε ἐπὶ τὰς μητέρας θηλὰς ἔρχονται γεννηθέντα παραχρῆμα· καὶ μέντοι καὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐμπίπλανται πολυπραγμον ἡ δὲ τεκοῦσα οὐδὲν ἀλλ' ἕστηκεν ὑπτία δὲ παραβάλλει τὰς θηλὰς τοῖς βρέφεσι τὰ σχιζόποδα πάντα, λύκοι, καὶ κύνες καὶ λέαιναι καὶ παρδάλεις.

Ζώων διάφοροι φθογγαί.

Κεφ. να.

Πολυφωνότατα δὲ τὰ ζῶα καὶ πολύφθογγα, ὡς ἂν εἴποι: , φύσις ἀπέφηνεν, ὥσπερ καὶ τοὺς ἀνθρώπους. οὖν Σκύθης ἄλλως φθέγγεται, καὶ ὁ Ινδὸς ἄλλως, καὶ ὁ Αἰθίοψ ἔχει φωνὴν συμφυῆ, καὶ οἱ Σάκαι· φωνὴ δὲ Ἑλλὰς ἄλλη, καὶ Ρωμαία ἄλλη ἔ-

rea neque Felis, neq; Miluus sustinet. Clangorem quidem aut Aquilarum aut Vulturum facile Columbæ spernunt, non itẽ Circi & marinæ Aquilæ. Cæterum agnus, & hœdus & quiuis pullus mox vt in lucem editu. est, ad maternas mammas illicò se applicat & sugendis vberibus impletur. Id quod mater facile & tranquilla patitur, & manet. Fidipeda omnia, vt Lupæ Canes, Leænæ, Pãtheræ, catulis suis papillas supino situ præbent.

forte, ὁ δὲ ἀμνὸς, vel μόσχος.

al. τὸ πῶλον.

Animaliũ diuersæ voces.

CAP. LI.

Quemadmodũ homines variis linguis loquuntur, sic animalibus rationis expertibus natura cõparauit, vt diuersum quiddam & varium sonent. Ex hominibus aliter Scytha, aliter Indus loquitur, aliter Græcus, Ro-

manus. Æthiops, Saca Animalium alia rugiunt alia mugiunt alia hinniunt. quædam rudunt: quædam balant, vel vlulant, baubantur aut latrãt, frendẽt ve. alia clangunt aut stridẽt, alia suauiter cantant. sunt quæ balbutiãt, & sexcenta naturæ dona, alia aliis animantibus propria existunt.

al. ἀρρά- ζειν.

Aspides, Testudines, Cancros & Crocodilos, futurum Nili incrementum præsentire, & longius ad loca tutiora se recipere. C. LII.

In vtraque Nili ripa aspides latibulis se regunt, & tanquam ędes suas homines, sic hoc flumen omni alio tẽpore iucũdè & suauiter accolunt. Quũ autem in agros Nilus per æstatem redundaturus

ταῦτά τοι καὶ τὰ ζῷα ἄλλο ἄλλως προΐεται τῆς συγγενοῦς γλώττης ἦχόν τε καὶ ψόφον. τὸ μὲν γὰρ βρυχᾶται, μυκᾶται δὲ ἄλλο· καὶ χρεμέτισμα ἄλλου, καὶ ὀγκηστὴς ἄλλου, βληχηθμοί τε καὶ μηκασμοὶ καὶ διάφορα φθέγματα. καί ποτε μὲν ὠρυγμοί, ποτὲ δὲ ὁλαγμοί· φιλεῖν, καὶ * ἀρράζειν ἄλλο. κλαγγαί τε καὶ ῥοῖζοι, καὶ τετριγμοὶ, καὶ ᾠδαὶ, καὶ μελῳδίαι, καὶ τερετισμοὶ καὶ μυρία ἕτερα δῶρα τῆς φύσεως, ἴδια τῶν ζῴων ἄλλα ἄλλων.

Περὶ ἀσπίδων, χελωνῶν, καὶ καρκίνων, καὶ κροκοδείλων, τῶν ἐπισταμένων εἰς ὅσον ὁ Νεῖλος ἀναπλεῖ. Κ. νβ.

Ἀνὰ τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν ἀσπίδες φωλεύουσι τοῦ Νείλου πλησίον ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑκατέρας. Καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον φιλοχωροῦσι καὶ ἀγαπῶσιν, ὡς τὰς οἰκίας τὰς σφετέρας οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τοῦ δὲ τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν ὥραν θερεινὴν ἀναπλεῖν, ἀχθεσθεῖσαι καὶ ἐξωθούμεναι ὑπὸ τοῦ πλήθους ὕδατος,

καὶ

καὶ τῆς ἐπιούσης αὐξήσεως, πρὸ τριάκοντά που ἡμερῶν, αἱ θερειπροπάλαι ἀσπίδες μετοικίζονται εἰς τὰ ἀποτέρω τοῦ Νείλου χωρία, καὶ τοὺς ὄχθους τοὺς ὑπερέχοντας αἱροῦνται, καὶ μετὰ τῶν καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν ἔκγονα ἐπάγονται· δοκοῦσι τοῦ τε ἰδίου ... τοσούτου, εἰδέναι ποταμοῦ τοσούτου, καὶ οὕτως ἐργατικοῦ τὴν αὔξην πάνυ ἱκανοῦ ἐπιδημίαν, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ καταληψίν τε καὶ λύμην φυλάττεσθαι. Καὶ αἱ χελῶναι δὲ, καὶ οἱ καρκῖνοι, καὶ οἱ κροκόδειλοι τὰ ᾠὰ κατὰ τὴν ὥραν τὴν αὐτὴν μετακομίζουσιν εἰς τὰ ἄβατα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀνέφικτα. κἀντεῦθεν ἤδη λογίζονται οἱ ἐντυγχάνοντες τοῖς τῶν προειρημένων ᾠοῖς, Νεῖλος ἀνελθὼν ἐς πόσον εἶτα ἀρδεύσει σφίσι τὴν γῆν.

est tum trigenta circiter ante diebus, aquarum copiâ & crescentis ventis impulsæ promotæ; longius à fluuio in loca eminentiora vnà cum fœtibus suis demigrãt: quod quidẽ munus à natura acceperunt tantiut fluminis, támque operosi quotannis accessionẽ non modò non ignorent, sed ab eius etiam damno cauere sciant. Testudines etiam & cancri & crocodili in loca Nilo inaccessa id temporis oua transferunt. vnde ij qui oua eorũ offendunt, quantum & quatenus Nili rursus irrigatiui incremẽtũ sit futurum, facilè colligunt.

Hippopotami quàm callide segetes prope Nilum depascantur.

CAP. LIII.

Fluuiatiles equi Nili alumni, segetum vt maturitas venit, & sta-

Περὶ τῶν ἵππων τῶν ποταμίων. Κεφ. νγ.

Οἱ ἵπποι οἱ ποτάμιοι τοῦ Νείλου μὲν εἰσι τρόφι-

arent spicæ, non eas continuò despasci ingrediūtur sed extrinsecus coniecturis assequuntur quantum ad se explendos satis sit. Post talem consideratione pascere in agrum ingrediuntur & inter pascendū retro versùs Nilum cedunt. Hoc enim ipsum eo pacto machinantur vt agricolas quos ante se, non à tergo adfuturos expectant, longiùs videre & in Nilum faciliùs se recipere possint.

Quemadmodum Pardales Simias capiunt.

CAP. LIIII.

In Mauritania Pardalis quum robore & viribus præstet, non tamen iis simias aggreditur. causa est, quoniā Simiæ non se opponūt ei, sed in fugam se cōferētes, in arbores al-

δοκεύοντες.

μοι εἰσὶν ἤδη τὰ λήια ἀκμάζῃ, καὶ ὥσπερ οἱ στάχυες ξανθοὶ, οὐκ ἄρχονται παραχρῆμα κείρειν αὐτοὺς καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ παραμένοντες ἔξωθεν τὸ λήιον, στοχάζονται πότερον αὐτοὺς ἐμπλῆσαι μέτριον εἴη τὸ λογιστέον εἰμι τὸ ἀποχρήσειν σφίσιν, ἐμπίπτουσι, καὶ ἀναχωροῦσιν ἐπὶ πόδας ἐμπιπλάμενοι, τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ κατὰ νώτου λαβόντες. πεφιλοσόφηται δὲ ἔοικε τοῦτο αὐτοῖς, ἵνα εἴ τινες τῶν γεωργῶν ἐπίοιεν ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγίστου ἐς τὸ ὕδωρ καταδραμεῖν ἔχωσι, τοὺς πολεμίους οὐκ ἀπ' ἐναντίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὄπισθεν οἱ ἵπποι αὐτοῦ † δοκοῦντες.

Περὶ τῶν παρδάλεων, καὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ. Κεφ. νδ.

Ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ αἱ παρδάλεις τοῖς πιθήκοις οὐ κατὰ τὸ καρτερὸν, οὐδὲ ὅπως αἱ ἔχωσιν ἀλκῆς τε καὶ ῥώμης, οὕτως ἐπιτίθενται· τὸ δὲ αἴτιον· οὐ χωροῦσιν ὁμόσε, ἀλλ' ἀποδιδράσκουσιν αὐτὰς, καὶ ἐπὶ τὰ δένδρα

δένδρα ἀναθέουσι, καὶ ἐκεῖ καθίζονται, τὴν ἐξ ἐκείνων ἐπιβουλὴν φυλαττόμενοι. ἀλλ' ἥ γε ἄρα ἡ πάρδαλις καὶ τῶν πιθήκων δολερώτερον οὖσα γοῦν ἐπ' αὐτοῖς πανουργότατόν τι καὶ ῥάπτει τὰς πάγας. ἔνθα πλῆθος πιθήκων κάθηνται, ἐνταῦθα ἐλθοῦσα ἑαυτὴν † ἀπέρριψε τοῦ δένδρου, καὶ κεῖται κατὰ τοῦ δαπέδου ὑπτία· καὶ τὴν μὲν γαστέρα διώγκωσε, ἐκτείνει δὲ τὼ σκέλη, τὼ δὲ ὀφθαλμὼ κατέμυσε· πιέζει γε μὴν καὶ συνέχει τὸ ἆσθμα καὶ κεῖται νεκρά. οἱ δὲ ἄνωθεν τὴν ἐχθίστην ἰδόντες, τεθνάναι νομίζουσιν αὐτήν, καὶ ὃ μάλιστα βούλονται τοῦτο οἴονται. οὐ μὴν θαρροῦσιν ἤδη, ἀλλὰ πεῖραν καθιᾶσι· καὶ ἔστιν ἡ πεῖρα, ἕνα ἑαυτῶν τὸν δοκοῦντα ἀνδρειότερον καταπέμπουσι, βασανιοῦντα καὶ κατασκεψόμενον τὸ τῆς παρδάλεως πάθος. ὁ δὲ κάτεισιν οὐ παντελῶς ἀδεὴς, ἀλλ' ὀλίγον κατα-

al. ὑπέρριψε.

tas ascendūt: & illius impetum declinātes, illic considēnt. Verùtamen perdalis ad hāc rationem simiâ dolosior, insidias molitur, & dolos nectit. Vbi enim simiarū multitudo manet, eo profecta ad terram se sub arbore abiicit. & iacet tanquā ventre inflata, tibiis resolutis, oculos claudit, & spiritu cōpresso sese ab anhelando continet, deniq; mortua videtur. Illę verò hostem ex alto despicientes mortuā suspicantur, & facillimè credunt id quod vehementer optant, nondū tamen descendere audent. At experimenti causâ vnam ex ipsis, quam audaciorē putant, ad examinādum Pardalis affectum prę mittunt. hæc quidem non omnino sibi prę fidēs descendit: sed timidè & pedetentim pri-

δραμ

mò decurrit, post metu repressa reuertitur. Tum vero iterum descendit, & quum proximè ad pardalim accessit, regreditur rursus. Tum tertio descendit, & illius oculos speculatur, spiritū ducatne ecne periclitatur. Illa autē immotā se fortissimè præstans, paulatim huic animos addit. Et iam quum hanc permanere constanter sine damno circum ipsā, sublimiores ex superiori loco simiæ speculātur fiduciā & spiritum colligentes, ex arboribus frequētissimæ decurrunt, & circum eam concursantes saltāt: simul & supra ipsam gradientes insultant, & in illius contumeliā saltationem simiis conuenientem saltātes, multifariam ei illudunt: & gaudium quod de hac ipsa tanquam mortua immortaliter pergaudent, testātur. Illa au-

δραμών, εἶτα ὑπέστρεψε, τὸ δέος ἀναστεῖλαν αὐτόν, καὶ κατῆλθε πάλιν. καὶ πλησίον γενόμενος ἀνεχώρησε, καὶ ὑπέστρεψεν αὖθις. καὶ τὼ ὀφθαλμὼ κατεσκέψατο, καὶ τὸ πνεῦμά τι καὶ ἆσθμα εἰ μεθίησιν, ἐξήτασεν. ἡ δὲ ἀτρεμοῦσα καὶ μάλα ἐγκρατῶς ὡς ἀποθανοῦσα, εἴ τι καὶ μικρὸν ἀδεῶς. προσελθόντος δὲ καὶ παραμείναντος ἀπαθοῦς, καὶ μετὰ ταῦτα πίθηκοι θαρρήσαντες ἤδη, καὶ καταδραμόντες ἐκ τῶν ἐκείνῃ δένδρων, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα πλησίον πεφύκασιν, ἀθρόοι γενόμενοι, περιέρχονταί τε καὶ περιχορεύουσιν αὐτήν. εἶτα ἐμπηδῶντές τε αὐτῇ καὶ ἐπιβάντες, κατεκυβίστησαν, καὶ κατωρχήσαντο, κέρτομόν τινα καὶ πιθήκοις πρέπουσαν ὄρχησιν· καὶ ποικίλως ἐνυβρίζοντες, ἣν ἔχουσιν ὡς ἐπὶ νεκρῷ χαρὰν καὶ ἡδονὴν ἐμαρτύ-

ρουν.

ξαντο. ἡ δὲ, ὑπομένει πάντα. εἶτα ὅταν αἰσθάνηται κεκμηκέναι ὑπό τε τῆς χορείας αὐτὰς καὶ τῆς ὕβρεως, ἀδοκήτως ἀναπηδήσασα καὶ ἐνθορῦσα, τὰς μὲν τοῖς ὄνυξι διεξαίνει, τὰς δὲ τοῖς ὀδοῦσι διεσπάσατο, καὶ τὴν ἐκ τῶν πολεμίων πανθοινίαν τε καὶ πανδαισίαν ἀφθονώτατα ἔχει. Τλημόνως δὲ ἔχει καὶ καρτερῶς, καὶ γενναίως ἡ σοφὴ κατέχει τὴν πάρδαλιν, ὑπὲρ τοῦ τῶν πολεμίων ἀνυβρειστὸν διαγελῶσαν καρτερήσασα καθελεῖν, καὶ μὴ δεομένη εἰπεῖν Τέτλαθι δὴ κραδίη. ἐγὼ μὲν τὸν Λαέρτου ἑαυτὸν ἐξεκάλυψεν ὀλίγου πρὸ τοῦ καιροῦ, τὴν ἐκ τῶν παιδισκῶν ὕβριν μὴ στέγων.

Περὶ ἐλεφάντων. Κεφ. νε.

Ἐν τοῖς Ἰνδοῖς οἱ ἐλέφαντες, ὅταν τι τῶν δένδρων αὐτόρριζον αἰρῶσι καὶ ἀναγκάζωσιν αὐτοὺς οἱ Ἰνδοὶ ἐκσπάσαι, οὐ πρότερον ἐκ-

tem omnia sustinens, simul ac illas insultãdo & illudẽdo defatigatas esse intelligit, ex inopinato exiliens, earum partim vnguibus lacerat, partim dentibus distrahit, atque opimum & adipale ex hostibus prandium sibi abundè comparat. Egregiè sanè, patiẽter & fortiter omnia sustinet ac colerat Pardalis, dissimulat & se continet donec opportunè hostes tam contumeliosos vlcisci possit. nec tali eget horratione, quali seipsum Vlysses animabat, Pectore durato forti. Is quidem impatiens cõtumeliarum, quibus ancillæ eum afficiebant, parũ abfuit quin ante tempus se ipsum proderet.

Quemadmodum arbores euertunt Elephanti.

CAP. LV.

Quam ab Indis hominibus arborẽ Elephãti radicitus extrahere coguntur, non prius ad eam extirpã-

dam

dam aggrediūtur, quā quatenus ... rint, ac treme fecerint arborem: & sic periclitantes, euertine possit an omnino inuictam ab impetu sit se præstatura.

De Ceruis quomodo è Syria in Cyprum mare transmittant, item ex Epiro in Corcyram.

CAP. LVI.

In Amano, Libano, & Carmelo Syriæ mōtibus Cerui nascūtur; qui quum in Cyprum transmittere volunt, gregatim ad littora perueniunt, ibiq; tandiu secundos ventos præstolantur, dum per placatissimam quietē bellè sibi flare senserint. Tum fidenti animo sese traiicere mare ingressi, & ordine natant: & verò in antecedentium tergo subsequentes capita reponunt. ac nimirum, dux idcirco retrocedit quia non n. habet vbi nitatur: & post omnes clunibus proximi antegredientis nitēs, ex labo-

Gillius hic plura legit in Græcis, vel addidit ex Oppiano.

ποιηθῶσιν. κἂν δὲ ἐπιχειρῶσι τῷ ἔργῳ, περι[illegible] αὐτὸ, καὶ διασπαράξασθαι εἰ ἄρα μὴ ἀνατραπῆναι οἷόν τε [illegible], ἢ παντελῶς ἀδιώκτον.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς Συρίοις ἐλάφων. Κεφ. νς.

Οἱ ἐν Συρίᾳ ἔλαφοι γίνονται μὲν ἐν ὄρεσι μεγίστοις, Ἀμανῷ τε καὶ Λιβάνῳ, καὶ Καρμήλῳ. ὅταν δὲ βουληθῶσι περαιώσασθαι θάλατταν, ἐπὶ τὰς ἠϊόνας ἀφικνοῦνται ἀγέλη, καὶ ἀναμένουσι τὸ πνεῦμα ἐς τὴν φύσιν. καὶ ἡνίκα αἴσθωνται πρᾶον αὐτὸ καὶ ἥσυχον καταπνέον, τηνικαῦτα ἐπιθαρροῦσι τῷ πελάγει. νήχονται δὲ κατὰ στοῖχον, καὶ ἀλλήλων ἔχονται, τὰ γένεια αἱ ἑπόμεναι τῇ τῶν προηγουμένων τῇ ὀσφύϊ ἐπερείδουσαι. † ἡ τελευταία δὲ γενομένη τῇ προϊούσῃ ἐπιτίθησιν ἑαυτὴν ἐπαναπαύσασα, εἶτα μεταθεῖσα. στέλλονται δὲ ἐπὶ τὴν Κύπρον,

προν πόθῳ πόας τῆς ἐκεῖ, λέγονται γὰρ εἶναι βαθεῖαι, καὶ τομὰς ἀγαθὰς ἔχειν· καὶ λέγουσί γε Κύπριοι θαρροῦντες εἰπεῖν χώραν, καὶ ταῖς Αἰγυπτίων ἀρούραις τολμῶσιν ἀντικρίνειν τὰς σφετέρας. ἐλαιοῦσι καὶ ἵπποι τὴν δὲ τὴν γῆν ἕξιν ἀποδείκνυνται. Αἱ δὲ Ἠπειρώτιδες ἐς τὴν Κόρκυραν διανήχονται. ἀντίπορθμοι δὲ ἀλλήλαις αἵδε εἰσίν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ε. ΒΙΒΛΙΟΥ.

re quieti sese dat. simul & extremum agmen ducit. In Cyprum ideò transnant: quòd pastionum, quæ illic amplissimæ esse dicuntur, desiderio tenentur. & profectò adeò feracem Cyprii regionem se incolere testantur, de agrorum vt bonitate Ægyptiis nõ concedant. Eodẽ modo Epirotici cerui in Corcyrã, quæ cõtra Epirũ est, mare trãseũt.

FINIS LIB. V.

ΚΑΛ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ς.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* VI.

Aliena hortatione non egore bestias ad fortitudinem, sicut homines: quod ostendunt exempla Apri, Leonis, Elephanti, Tauri.

Ὅτι τοῖς ἔξωθεν παρορμήσεως τὰ ζῶα δεῖται εἰς ἀλκὴν ὡς οἱ ἄνθρωπο. καὶ ἡ ἀπόδειξις, ἐκ συὸς, καὶ λέοντος, καὶ ἐλέφαντος, καὶ ταύρου. Κ. α.

CAP. I.

Homines, vt boni ac fortes viri sint, hortatione egent, & suasionis oratione plenâ, quæ & me tũ tollat & addat animos. Athletæ quidem ad stadia hortãdi sunt,

Ἔονται μὲν ἄνθρωπο λόγου τῶν προτρέψοντος καὶ ἀναπείσοντος ἀγαθοὺς εἶναι, καὶ τὴν μὲν δειλίαν διώξοντος, τὸ δὲ εὐθαρσὲς παρασκευάσοντος, ἀθληταὶ μὲν ἐς τὰ στάδια,

στρατ

στρατιῶται ἐς τὰ ὅπλα. τὰ δὲ ζῶα οὐ δεῖται τῆς ἔξωθεν ἐπιῤῥώσεως, ἑαυτοῖς δὲ παρορμᾷ τὴν ἀλκὴν καὶ ἑαυτὰ ἀνίστησι καὶ ἐγείρει. Ὁ γοῦν σῦς μέλλων εἰς μάχην ἰέναι, πρὸς ταῖς λείαις πέτραις τοὺς ὀδόντας ὑπαθήγει· τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος τῷ ζῴῳ μαρτυρῶν δῆλός ἐστι. Καὶ μέντοι καὶ ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ἐπεγείρει μαστίζων, ὡς ἐλαχίστην καὶ ἐλινύειν οὐκ ἐπιτρέπων. καὶ τοῦτο δὲ ὁ ποιητὴς εἰδὼς, ᾄδει περὶ τοῦ λέοντος. Οἱ δὲ ἐλέφαντες τῇ προβοσκίδι ἑαυτοὺς παίουσιν, εἰς τὸν ἀγῶνα ἐξάπτοντες, ὅταν τούτου ἡ καιρός· καὶ οὐ δέονταί που προσᾴδοντος, καὶ ἐροῦντος, οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολαῖς· οὐδὲ μὴν τὰ Τυρταίου μέτρα ἀναμένουσιν. Ταῦρος δὲ ὁ γεμὼν ἀγέλης ὅταν ἡττηθῇ ἡγεμόνος ἄλλου, ἑαυτὸν διακρίνει τῆς χώρας ἐκεῖ, καὶ αὐτὸ γίνεται γυμνασίης, καὶ

milites ad arma. Robore non item extrinsecus assumpto bestiæ egent: at ex sese potius vires incitant, & semet confirmant. Aper quidem pugnaturus, ad lapides leues ac politos, dentes exacuit: quod Homerus etiam non ignorauit. Leo, ne quid ignauè faciat, flagellãs semetipsum caudâ excitat, Homero itidẽ teste. Elephanti autem ad certamen vt incendantur, promuscide sese verberant: neque ad hoc ipsum cuiusquam egent præceptis, non eo qui accinat, Non iam sedere, non licet trahere moram: neque Tyrtæi versibus, vt animentur, opus habent. Taurus gregis dux, quum ab altero fuerit duce superatus, se in quendam locum ab aliis segregat: & semetipsum non alieno impulsu, sed suâ sponte ex-

ercet, atque omni contentione cornibus, calcibus, vnguibus certat: Cornua quidem in arbores infligit, pedibus puluerê spargit, cæterisq; exercitationibus sese accõmodat: à vaccis se continet. Sicque à venere abstinet, & libidini suæ moderatur: quemadmodum Iccus palæstrita Tarentinus, quem Plato toto certaminũ tempore omnis coitus expertem permansisse affirmat. Sed Iccum ratione præditum, atque Olympiorum cupidum, simul & gloriæ sensu affectum, nihil admodũ mirum videri debet, emẽdatè & summâ corporis castimoniâ vixisse. Nam ei præmia proposita videbantur illustria, pinus Isthmica, laurus Pythia, oleaster Olympicus: tum verò sperabat se quoad viueret circunspiciendum esse: & quum è vita excessisset magnam laudem ex ea se adeptu-

ἀθλεῖ πᾶσαν ἄθλησιν, κινούμενος· καὶ τοῖς δένδροις τὰ κέρατα προσανατρίβει, καὶ ἐπιπλεῖον δὲ τὸν ἀπαχθόμενος, καὶ τῇ πάλῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἀλκῆς ῥυθμίζων, καὶ ἔστιν καὶ ἀφροδίτης ἀπεχόμενος καὶ σωφρονῶν, ὡς Ἴκκος ὁ Ταραντῖνος, ὃν ὑμνεῖ Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος διὰ τὸν τῆς ἀθλήσεως χρόνον τῆς πάντη συνουσίας ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον διαμεῖναι ἁπάσης. καὶ ἐκεῖνος μὲν ὄντι ἀνθρώπῳ καὶ Ὀλυμπίων ἐρῶντι καὶ Πυθίων, καὶ κλέους αἰσθανομένῳ καὶ δόξης γλιχομένῳ μέγα οὐδὲ. ἦν κεκολασμένως καθεύδειν καὶ σωφρόνως. τὰ γὰρ ἆθλα οἱ κλεινὰ καὶ λαμπρὰ ἐδύνατο, κότινος Ὀλυμπικὸς καὶ Ἰσθμικὴ πίτυς, καὶ δάφνη Πυθικὴ καὶ ζῶντα μὲν περιβλέπεσθαι καὶ ἀποθανόντα δὲ εὐφημεῖσθαι. Καὶ μὲν τι καὶ τὸν κιθαρῳδόν. Ἀ-

μοιβ

Ἴκκω.

πάντα.

μιᾷ βίᾳ ἀκέω γῆμαι μετ' ὠ φαιοτάτην γυναῖκα, ἀπεχέσθαι δὲ αὐτῆς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, παρ' ὃν ἀγωνιζόμενος ἐς τὰ θέατρα ᾔει. Διογένης δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτὴς, τὴν ἀκόλαστον καὶ τήνδε ἀπείπατο παντελῶς πάντων. Κλειτόμαχος δὲ ὁ παγκρατιαστὴς καὶ κύνας εἴ ποτε εἶδε μιγνυμένους, ἀπεστρέφετο. καὶ ἐν συμποσίῳ εἰ λόγον ἀκόλαστον ἤκουσε καὶ ἀφροδισίους ἐξαναστὰς ἀπηλλάττετο. Ἀνθρώπους δὲ ὄντας ποιεῖν ταῦτα, ἢ ὑπὲρ τοῦ κερδῆναι χρήματα, ἢ ὑπὲρ τοῦ φήμης καὶ κλέους μεταλαχεῖν, οὐ πάνυ τι θαυμαστόν. ταύρῳ δὲ νικῶντι ταῦρον ἀντίπαλον, ποῖα μὲν κηρύγματα, ὦ παῖ Ἀρίστωνος, ὑποκηρύττουσι, ποῖα δὲ ἆθλα ἀποκεῖσθαι;

rum, Amœbeum quoque citharœdū accepi vxorem duxiſſe formoſiſſimam: omni tamen tempore quo in certaminibus verſaretur ab ea ſe abſtinuiſſe. Diogenes tragœdiarum actor vniuerſum omnino veneris vſum abiecit. Clitomachus Pancratiaſtes Canes ſi quādo complexu venereo iunctos perſpiceret, oculos ab ſcorum conſpectu auertebat, & ſi quod in conuiuio verbum laſciuum & libidinoſum audiſſet, à conſeſſu exurgēs diſcedebat. Atqui homines ratione valentes hæc vel ad quæſtum, vel ad gloriam feciſſe, non magnam admirationem habet: At tauro ſuum aduerſarium vincenti, quæ præconia, ô Plato, laborum deferuntur? aut quæ decernuntur præmia?

Amœbeus.

Diogenes.

Clitomachus.

Ὅτι [illegible] συντρόφων φείδεται καὶ τὰ ἄλογα· καὶ περὶ παρ-

Quomodo beſtiæ ſuis familiaribus pareant: & hiſtoria Pardalis quæ hœdo familiare

 abſt-

abstinuit. C. II.

Ratione carentia, ab his quibuscum consuetudo eis quotidiana intercessit, magnâ amicitiæ religione adductâ abstinere, & parcere sæpe solent. Pardalim enim audio, quum eam à paruula cum hominibus venator versari assuefecisset, atque adeò mansuefecisset, eamq; sanè tãquam amasiam admaret, & magnâ curâ aleret: ob eamq; rem hœdũ huic edendum obiecisset viuentem, eam simul & alere & oblectare cibo recenti, ab ipsaq; laniando, volens: laniare illum recusasse. Quũ enim primo die is ad pastũ obiectus fuisset, ab eo ipso edendo se sustinuisse: quia propter cibi expletionem inediâ vti necesse haberet. Secundò iterum die, hœdo ei allato, ab eo similiter, quoniam adhuc fame non premeretur, se continuisse. Tertio die, quamuis esuriret quidem, & solitâ voce cibum requireret,

[illegible] K β.

Τὰ ἄλογα καὶ τῶν συνήθων σφίσι γενομένων ἀπέχεσθαι φιλεῖ. καὶ εἰσὶδὲ [illegible] πολλάκις [illegible] τὸν λόγον [illegible]. Πάρδαλιν [illegible] νηπίαν θηρευτὴς ἀνὴρ ἡμερώσας, εἶχεν [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἔτρεφεν αὐτῇ [illegible] ζῶντα ἐδίδου [illegible] καὶ [illegible] τινα [illegible] τοῦ θηρίου. ἐν τῷ διασπᾶν ἔτρεφον, ἀλλὰ μὴ δοκεῖν ἐσθίειν καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὸ θηρίον [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἐξ [illegible] διὰ πλησμονήν. [illegible] δὲ [illegible] τῇ δευτέρᾳ τοῦτο. [illegible] γὰρ [illegible] [illegible] φαρμάκου τοῦ λιμοῦ, [illegible] δὲ τρίτης ἐπιστάσης ἡμέρας ἐπείνα [illegible] [illegible] [illegible] τοῦτο τῆς [illegible]

ἔκυψε τι ἐ μὴν τῆς ἑξῆς γενομένης δύο ἡμερῶν ἑαυτῷ φίλῳ ἐπιπροσέψατο, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν εἴασεν, ἄλλον δὲ ἔλαβεν. Ἄνθρωποι δὲ καὶ ἀδελφοὺς προδιδόασι καὶ τοὺς γειναμένους, καὶ φίλους ἀρχαίους πολλοὶ πολλάκις.

Περὶ ἄρκτου.

Κεφ. γ.

Ἡ Ἄρκτος ἔστι τίκτει ὅτι τίκτει σάρκα ἄσημον. εἶτα τῇ γλώττῃ διαρθροῖ αὐτὴν, καὶ οἱονεὶ διαπλάττει, εἶπόν που λέλεκται. ὃ δὲ οὐκ εἶπον ἤδη, τοῦτο εἰρήσεται νῦν καὶ μάλα ἐν καλῷ χειμῶνος μὲν ἀποτίκτει, καὶ φωλεύει τηνικαῦτα· καὶ ὑφορωμένη τοὺς κρυμοὺς τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ἦρος περιμένει· οὐδ' ἂν πρὶν ἢ πληρωθῆναι τρεῖς μῆνας ἐξαγάγοι ποτὲ τὰ βρέφη. ὅταν δὲ αἴσθηται ἑαυτῆς πεπλησμένης, ὑφορωμένη τοῦτο ὡς νόσον, ζητεῖ φωλεόν. εἰ μὲν δὲ

teret, non hœdum tamen suum contubernalem attingere voluisse: sed illo relicto, alterum sumpsisse. Homines autem suos non modò intimos & pernecessarios produnt, sed sæpe etiam in fratres & parentes multa perfidiosè faciunt & improbè & malitiosè.

De Vrsæ latitatione, & foetibus, &c. & quomodo aro herba & Formicis sibi medeatur.

CAP. III.

Quemadmodum Vrsa primò carnem informem pariat, deinde linguâ conformet antè dixi: iam quod nondum narraui, dicam: Hyberno tempore parit, quũ peperit, latibulis se tegit. nam frigoris vim reformidat, & veris aduentum manet: nec ante treis menses catulos in lucem educit. Quũ autem se habitu corporis opimo sentit, hoc enim ipsum morbi loco ducit, latibulum, quod Græci φωλεὸν appellant,

pellant expetit. Vnde affectus quo tempore latendi tenetur φωλία Græcè nominatur. In antrum non recto motu sui corporis, sed supino ingreditur, & dorsi sui tractu repit venatoribus vt vestigia sua obliteret. Ibiq; postquā est ingressa, se quieti dans, habitum corporis extenuat, per quadraginta dies, e quibus quidē quatuordecim (Aristotele teste) immobilis manet, reliquis aliis mouetur: cibo interea per totos quadraginta dies abstinens, tantum solo lingendo dextero pede se sustentat: eiq; intestinū eatenus adducitur, vt propemodum cohæreat. Quod quidem ipsum ea sentiens, aron herbam agrestem edit: cuius natura ventosa intestinum diducit, & dilatat, eidemq; facultatem receptandi cibi affert. Quum autem cibis sese rursus impleuerit, Formicas exedēs, faci-

φωλεία.

τετταρακοντα.

τεσσαρακοντα.

τοι καλεῖται τῇ ἄρκτῳ † φωλία τὸ πάθος ἐν τῷ εἰσέρχεται οὐ βαδίζουσα, ἀλλ' ὑπτία· ἀφανίζουσα τοῖς θηραταῖς τὰ ἴχνη. ἑαυτῆς γὰρ ἐπισύρει κατὰ τὰ νῶτα· καὶ παρειστελθοῦσα ἡσυχάζει, καὶ τρόπον τινὰ τὴν ἕξιν ῥικνοῖ, καὶ δρᾷ † τετταράκοντα ἡμερῶν αὐτό. καὶ λέγει μὲν Ἀριστοτέλης ὅτι ἄρα δὴ ἑπτὰ ἡμερῶν ἀκίνητος μένει καὶ ἀτρεμεῖ· τὰς δὲ ἄλλας στρέφεται μόνον, ἄσιτος δὲ ἄρα διαμένει τὰς † τεσσαράκοντα πάσας, καὶ ἀργός. ἀπόχρη δὲ τὴν αὐτῆς δεξιὰν περιλιχμᾶσθαι. ὅτι δὲ τῆς συνπήξεως τῆς ἄγαν συμπίπτει καὶ τὸ ἔντερον αὐτῇ, καὶ συνῆλθεν ὥσπερ εἰδυῖα, ὅταν προέλθῃ τῆς καλλιᾶς ἄρον τὸ ἄγριον ἐσθίει. τὸ δὲ ἄρα φυσῶδες ὂν, διΐστησιν αὐτῇ τὸ ἔντερον, καὶ εὐρύνει αὐτὸ καὶ ἀποφαίνει τροφῆς δεκτικόν. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ᾖ πεπληρωμένη

μένη, μὴ μικρὸν ἐσθίει, καὶ κενοῦται ῥᾷστα. Κενώσεις μὲν ἐπιστήμη τῶν ἄρκτων καὶ πληρώσεις εἰς δέον ἐς τοσοῦτον ἐξήλωταί μοι μήτε ἰατρῶν, μήτε συγγραμμάτων, ὧν ἄνθρωποι, δεόμεθα.

Περὶ δρακόντων. Κ. δ.

Οἱ δράκοντες ὅταν ὀπώρας μέλλωσι γεύεσθαι, τῆς πικρίδος κεχυμένης ῥοφοῦσι τὸν ὀπόν. ὀνίνησι δὲ ἄρα αὐτοὺς αὕτη πρὸς τὸ μὴ φύσης τινὸς ὑποπίμπλασθαι. Μέλλοντες δὲ τινὰ ἐλλοχᾶν ἢ ἄνθρωπον ἢ θηρία, τὰς θανατηφόρους ῥίζας ἐσθίουσι, καὶ τὰς πόας μέντοι τὰς τοιαύτας ἐκλέγουσι. ἔλαθε δὲ ἄρα οὐδὲ Ὅμηρον αὐτῶν τῆς ἐς ταῦτα ἀμαθίας. λέγει γοῦν ὅπως ἀναμένει περὶ τὸν φωλεὸν εἰλούμενος, βεβρωκὼς πολλῶν φαρμακωδῶν καὶ κακῶν.

Περὶ ἐλάφων. Κ. ε.

lè ex nanitur. neque quemadmodum hominibus ad plenitudinem & deiectionem illi vel medici vel libri opus sunt.

Dracones herbarum vires nosse, & aliis sibi mederi, aliis venenum suum augere.

CAP. IIII.

Quum poma Dracones comesuri sunt, syluestris intybi succū idcircò exorbent: quòd hæc illis ne inflatione impleantur, magnum adiumentum affert. Quum verò homini aut feræ cuipiam insidias facturi sunt, mortiferas radices & herbas edunt. id quod Homerum quoque non latuit meminit enim draconis, qui ante suū latibulum immorando seq; volutando, noxias herbas voràrit.

Quid agant Cerui amissis cornibus. CAP. V.

In latebras & condensâ fruticum amissis

Οἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλοντες, εἰσδύονται

cornibus sese cerui abdunt. hoc diligentiùs ab hostibus sibi cauentes, quod à cornibus iam inopes tùm à pristino robore, tum ab arbis se nudos existiment. Cauere etiam dicuntur, nequando in vulnera, quæ cornibus clisis oriuntur recētia, solis radius incumbēs priusquam obducantur & callus innascatur, carnem putrefaciat.

Equos abhorrere à fossu.

CAP. VI.

Equi quū ad prælia itur, ad fossas tergiuersantur, & foueas habēt suspectas, nec facilè ingredi aut transilire sustinent, & à palis terræ infixis abhorrent. quod Homerus etiam hisce carminibus asseruit: Sic Hector passim socios hortatur, & orat Vt superent fossam: sed non est ullus equorum Ausus se magnæ primus commi tere fossæ Hinnitus edunt stantes in

παρελθόντες εἰς λόχμας τοὺς ὀπτῶντας σφίσι φυλαττόμενοι, καὶ εἰκότως. ἔρημοι γὰρ τῶν ἀμυντηρίων ὄντες, ἀφῃρῆσθαι καὶ τὴν ἀλκὴν πεπιστεύκασιν ἐν τῷ τέως. λέγονται δὲ καὶ φυλάττεσθαι μή ποτε ἄρα νεαροῖς οὖσιν αὐτῶν τοῖς ἕλκεσιν, εἶτα προσπίπτουσα ἡ ἀκτὶς πρὶν ἢ παγῆναι, καὶ τοὺς καλουμένους χόνδρους λαβεῖν, ἤδη τὴν σάρκα ὑποσήψῃ.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰ πηδήματα φύσεως οἱ ἵπποι. Κεφ. ϛ.

Οἱ παριόντες εἰς πόλεμον ἵπποι ἀπόρως ἔχουσι καὶ τάφρων πηδήσεις, καὶ ὑπερπηδῆσαι βόθρον, καὶ διαβῆναι σταυροὺς καὶ σκόλοπας. πάρεστι δὲ καὶ Ὁμήρου λέγοντος ἀκούειν ὑπὲρ τούτων· Ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν ἐλλίσσεθ' ἑταίρους, Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν. οὐδέ οἱ ἵπποι Τόλμων ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ

ἄμφω χείλει ἐφεστῶτος, ἀπὸ γὰρ ἐνεδείκνυτο τὰ περὶ Εἰρεσιώνην, ὑποδοσείειν χειδων, οὔτε περιστῆναι ἐνδεῖν.

Περὶ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις κορώνης τάφου. Κ. ζ.

Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου κροκοδείλων πόλις, κορώνης τάφος δείκνυται. καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην Αἰγύπτιοί φασι. τῷ βασιλεῖ τῷ τῶν Αἰγυπτίων, Μάρρης δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, ἦν κορώνης θρέμμα πτηνὸν ἥμερον· καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἐξέβαλλέ τε κομιζομένας ποι, διὰ τὴν ἐκόμισεν αὐτὴ, καὶ ἦν ἄγγελος ὠκίστη καὶ ἀκούσασα, ὅπερ εἴθισται ἰθύνειν δεῖ τὸ πτερόν· καὶ τίνα χρὴ παραδραμεῖν χώραν· καὶ ὅπου ἐνικοστεῖν ἀναπαύσασθαι. καθ' ὧν ἀποθανοῦσαν ὁ Μάρρης ἐτίμησεν αὐτὴν καὶ στήλῃ καὶ τάφῳ.

margine tantùm: At qui transiliat non est, aut ingrediatur.

De sepulchro Cornicis apud Ægyptios regias literas perferre solita.

CAP. VII.

Ad nuncupatum lacum Myridis in Ægypto, vbi Crocodilorũ oppidum est, Cornicis sepulchrum ostenditur: cuius causam Ægyptii eam afferunt, quòd eorum rex Marres nomine, Cornicem valdè cicurem habuerit: quæ postquam audisset quò peeferenda esset epistola, mox quo volatus dirigendus, & quænam regio transeunda & vbi terrarũ requiescendum esset cognouerit: eóque regis literas ocyus quàm quiuis nũcius perferre solita sit, eam mortuam & sepulchri honore & cippi à rege affectam aiũt.

De nominibus diuersis circa animalium nutrit

triionem.

C. VIII.

Nutricationes & curas, quas alendis instituendisq; brutis homines impendunt, Græci singulis sed compositis vocabulis nominãt, Latini circumloquuntur. Est enim quædam disciplina Equorum, quâ pullos equisones & hippocomi instituunt. Est & sua canum educatio: est ars Elephantos curandi; & cicurandi Leones, & nutriendi aues, & aliæ quædam.

Quomodo Vrsa cum suis catulis venatores fugiat & quomodo Taurum prosternat.

Cap. IX.

Vrsa hâc calliditate pollet, si insequẽtibus vrgetur, eatenus suos quoad potest catulos propellit: Quum autem eos iam intelligit lassitudine deficere, & vt comprehendãtur vicinos esse, tum alterum dorso, alterum ore gestãs, in arborem ascendit. Eorũ autem alter vnguibus ad dorsum Vrsæ adhærescit, alter dentibus eiusdem retinetur. Vbi verò ex fame laborans Taurum

Περὶ τῆς κατὰ τὴν κομιδὴν τῶν ζώων ὀνομασίας.

Κεφ. η.

Ἴδιον καὶ ὄνομα τῆς κατὰ τροφὴν κομιδῆς ἕκαστα τῶν ζώων κέκτηται. πωλοδαμαστικὴ γοῦν κληθείη τις ἄν, καὶ σκυλακοτροφική, καὶ ἐλεφαντοκομία καὶ λεοντοτροφία, καὶ ὀρνιθοτροφία, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Περὶ ἄρκτου. Κ. θ.

Σοφία δὲ ἄρκτου ἥδε ἄρα ἐστὶν. ἐὰν διώκηται μετὰ τῶν αὐτῆς σκυλακίων, προωθεῖ αὐτὰ εἰς ὅσον δύναται. ἐπεὶ δὲ συνίδῃ ὅτι ἀπεῖπε, τὸ μὲν κατὰ τῶν νώτων φέρει, τὸ δὲ κατὰ τὸ στόμα· καὶ δένδρου λαβομένη, ἀναπηδᾷ· καὶ τὸ μὲν ἔχεται τῶν νώτων τοῖς ὄνυξι, τὸ δὲ ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρεται ἀναθεῖσα αὐτῆς. Ταύρῳ δὲ λιμώττουσα

ὅπου ἐντύχῃ κατὰ μὲν τὸ καρτερὸν καὶ ἐξ εὐθείας οὐ μάχεται, προσπαλαίει δὲ, καὶ τὸν τένοντα λαβομένη κλίνει, καὶ ἅμα ἐσθίει, ὁ δὲ πιέζεται, καὶ μέμυκε, καὶ τέλος αὐτοῦ ἀπεῖπε, καὶ κεῖται καὶ ἐκείνη ἐμπίπλαται.

Περὶ τῆς τῶν κυνοκεφάλων εὐμαθείας, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ ἵππων.

Κεφ. ι.

Μαθεῖν δὲ ἀγαθὰ ζῷα καὶ ταῦτα κατέγνωμεν. Ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς κυνοκεφάλους καὶ γράμματα ἐδίδασκον, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ αὐλεῖν τὴν ψαλτικήν. καὶ μισθὸν κυνοκέφαλος ἐπράττετο ὑπὲρ τούτων· καὶ τὸ διδόμενον εἰς φασκώλιον ἐμβαλὼν ἐξηρτημένον ἔφερεν, ὡς οἱ περὶ ἀγυρτῶν δεινοί. Ὅτι οἱ Συβαρῖται καὶ ὄρχησιν ἵππους ἐπαίδευσαν πάλαι κεκήρυκται. Ἐλεφάντων

rum inuadit, nō omni robore nec rectà & aperto Marte pugnam committit: sed obliquo impetu ceruicem appetens deprimit ac mordet. Hic quidem oppressus mugit, & denique succumbit: illa autem deuorando expletur.

De disciplina & memoria animalium quorundā, Cynocephalorum, Equorum, Canum, Boum, & rursus Equorum.

CAP. X.

Animalia disciplinæ idonea hæc esse percepi. Regnantibus Ptolomæis Cynocephalos Ægyptij literas, & saltare, & tibiam inflare, & pulsare citharam docebant. Tum verò vnusquispiam Cynocephalorum mercedem, domini nomine sic scitè tanquam peritus aliquis mendicus exigebat. & id quod dabatur in marsupium, quod ferebat appensum, congerebat. Sybaritas saltationem Equos docuisse: iā pridē peruagatum est. Elephantorū ad disci-

plinas docilitatem antè dixi Dominorum vsui Canes seruire, & res domesticas his planè sciunt administrare: & pauperi satis ad famularum est, vnum possidere canem. Imò Canes pauperum perpetui ceu serui sunt, vt Arabum Troglodytæ, Libyum Nomades: & Æthiopum quicunque circa paludes viuunt, solis vesci piscibus assueti. Probè autem animalia eorum quæ agũt aut patiuntur, memoriam tenent: nec ad memoriam Simonidis arte, nec Hippiæ, nec Theodectis, nec alterius cuiuspiam de memoria præceptionibus egent. Nam vacca eò proficisci & mugitu dolorem testari nouit, vbi ab eius vberibus ad macellum vitulus abstractus fuerit. Boum sub iugum mittendorum alii se lætos vultu ostendunt, alii mox retro cedentes se submit-

δὲ τὸ εὐπειθὲς εἰς τὰ μαθήματα, καὶ τὸ ῥᾴδιον τάχιον ὥσπερ ἔμπροσθεν εἶπον. Κύνες δὲ ἄρα καὶ τὰ οἰκεῖα ὑπηρετεῖν τοῖς ἐκπαιδεύσασιν αὐτοὺς ἱκανοί. καὶ ἀπόχρη πένητι δούλων κύνα ἔχειν. ἦσαν δὲ ἄρα καὶ τῶν πενήτων ἀΐδουλοι, ὥσπερ Ἀράβων μὲν οἱ Τρωγλοδύται. Λιβύων δὲ οἱ Νομάδες. καὶ τῶν Αἰθιόπων, ὅσον τὸ λιμνοβιόν ἐστι, περὶ τὴν ἐκ τῶν ἰχθύων τροφὴν μεμαθηκὸς σιτεῖσθαι, εὖ δὲ Μέμνηται δὲ ὧν πάσχει τὰ ζῷα καὶ δεῖταί γε τέχνης τῆς εἰς τὴν μνήμην οὐ Σιμωνίδου, οὐχ Ἱππίου, οὐ Θεοδέκτου, οὐκ ἄλλου τινὸς τῶν εἰς τόδε ἐπάγγελμα καὶ τήνδε τὴν σοφίαν κεκηρυγμένων. ἔνθα γοῦν ἀφῃρέθη ἡ βοῦς τὸν μόσχον, ἐλθοῦσα ἐνταῦθα ὀδύρεται μυκηθμῷ σημαίνουσα τὸ πάθος. καὶ βόες μέντοι ὑπὸ ζυγὸν ἰέναι μέλλοντες, οἱ μὲν, μειδιῶσιν οἱ δὲ

ἐπὶ

ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσιν. Ἵππος δὲ ἄρρην ὅταν ἀκούσῃ ψελλίων κρότον, καὶ χαλινοῦ κτύπον, καὶ προστερνίδιά τε καὶ προμετωπίδια θεάσηται, θρύπτεται ἐντεῦθεν, καὶ ὁπλαῖς σκιρτῶν ἐπικροτεῖ, καὶ ἐνθουσιᾷ. ἡ δέ τε τοῦ ἱπποβοσκοῦ βοὴ ἐγείρει αὐτόν, καὶ τὰ ὦτα ὀρθοῦσιν αὐτὸ, καὶ τοὺς μυκτῆρας διΐστησι μαιμᾷ δρόμου, καὶ συνηθείας ἐς ἀμήχανον.

Περὶ ἐλάφου. Κεφ. ια.

Τίκτει δὲ ἔλαφος παρὰ τὰς ὁδούς, καὶ ἔοικέ γε σοφία τοῦτο δρᾶν· δέδοικε γὰρ τὰ θηρία καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλάς· τοὺς δὲ ἀνθρώπους θαρρεῖ. καὶ ἐκείνων μὲν ἐπίσταται ἀσθενεστέρα οὖσα, τούτους δὲ ἀποδρᾶναι δυνατὴ οὐκ ἀμφιβάλλει, καταπιανθεῖσα δὲ οὐκ ἔτι τέκοι παρὰ τὰς ὁδούς· οἶδε γὰρ ὅτι δραμεῖν οὐχ οἷα τέ ἐστι-

tunt, & libenter parēt. Equus quum freni crepitum, & strava, & cætera, vt frontis ac pectoris, ornamenta videt, tum fremit: & exultans, vngularum supplosione obstrepit: & ex eorum conspectu, afflatu quasi fureris, ad iter incenditur: voce equisonis excitatur, & aures erigit, & naribus inflatis, celerem festinationem anhelat, quodam incredibili cursus studio ad currendi memoriam rediens.

Quo in loco Cerua parit.

CAP. XI.

Secundùm vias cerua parere solet: quod quidem ipsum sapienter facere videtur. nam hinnulis suis insidias à feris, quibus se infirmiorem esse nouit, timet fieri: homines verò celeritatis fiduciâ contemnit, nec dubitat effugere posse. Postea autem quàm se opimo corporis habitu affectã sentit, non amplius iuxta vias partum edit, quòd iam se minus ac-

ἀσθενέστερα.

com

commodatam ad currendum intelligit: at enim vel in saltibus vel conuallibus parit

Testudinem pugnaturam aduersus Viperam, origanum aut rutam prægustare. c. XII.

Terrena Testudo quum Origanum comederit, Viperam præclarè contemnit. Quòd si eius facultatem non assequatur, comesa ruta contra hostem armatur. Iam si vtriusque facultate caruerit, à serpente exeditur, planéque conficitur.

De Ceruorum Hellesponti moderatione, collis cuiusdam fines non egredientibus. c. XIII.

Ceruus ad viuendum præsentibus contentus est, nec plura desiderat imò verò hominibus temperantiùs multò & ventri moderatur, & cupiditates continet. Nam in Hellesponto collis est, vbi cerui, quo tum altera difficilis est auris, sic pascuntur, illius extra fines vt nunquam progrediantur. nec enim alias pastiones desiderant.

ἐκτίκτει μὲν ἐν τοῖς ἄγκεσι, καὶ τοῖς δρυμοῖς, καὶ τοῖς αὐλῶσι.

Περὶ χελώνης καὶ ἔχεως. Κεφ. ιβ.

Η χερσαία χελώνη διατραγοῦσα ὀρίγανον παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὸν ἔχιν. ἐὰν δὲ ἀπορήσῃ, τὸ πήγανον ἐμπατάγουσα, ὥπλισται πρὸς τὸν ἐχθρόν. ἐὰν δὲ ἑκατέρων ἀτυχήσῃ, αἱρεῖται.

Περὶ τῆς ἐλάφων σωφροσύνης. Κεφ. ιγ.

Ο ἔλαφος, ὡς ἀκούω, τὰ παρόντα ἀγαπᾷ. καὶ οὐκ ἐρᾷ πλειόνων, ἀλλὰ σωφρονεῖ περὶ τὴν γαστέρα τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον. περὶ γοῦν τὸν Ελλήσποντον ἐστι λόφος, καὶ νέμονται κατὰ τοῦτο ἔλαφοι· καὶ τὰ ὦτα αὐτοῖς τὸ ἕτερον διέσχισται, περὶ τὰ ὅρια δὲ οὐ χωροῦσι τοῦ λόφου, καὶ νομῆς ἐρῶσι ξένης,

οὐδὲ λειμῶνας ποθοῦσιν ἑτέρους, πόας χρείᾳ βελτίονας. ἀπόχρη δὲ ἄρα τὰ παρόντα αὐτοῖς δι' ἔτους ὅλου. Τί πρὸς ταῦτα οἱ ἄνθρωποι ὑμεῖς; οὓς οὐκ ἂν ἐμπλήσειε ποτὲ ἕως θανάτου, οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργῃ.

Περὶ ὑαίνης. Κεφ. ιδ΄.

Ἡ ὕαινα, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει δύναμιν ὑπνοποιόν, καὶ ἐνεργάζεται κάρον μόνον προσθιγοῦσα. πάρεισι γοῦν εἰς τὰ αὔλια πολλάκις, καὶ ὅταν ἐντύχῃ τινὶ καθεύδοντι, προσελθοῦσα ἡσυχάζει, καὶ τὴν ὑπνοποιὸν, ὡς ἂν εἴποις, χεῖρα προσέθηκε τῇ ῥινί· ὁ δὲ ἕλκεται τε καὶ καταπίζεται μᾶλλον, καὶ ἀκινήτῳ ἔοικε. καὶ ἐκεῖνο μὲν ὑπορύττει τὴν γῆν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ ἐς τοσοῦτον ἐς ὅσον ἐκλαθεῖν εἰς τὴν βόθρον, καὶ τὴν

rant, nec prata alia bonitate præstantiora concupiscunt: & verò satis habent omni anni tempore præsentibus frui Quid ad hæc homines? quos sanè nunquam ne orbis quidem terræ explere queat.

De Hyæna vi malefica in sopiendis hominibus læua manus attactu: & Canibus sua vmbra, quos deinde deuoret.

CAP. XIIII.

Ἀφήτωρ *Apollo iaculator, Eustath.*

Hyæna, vt Aristoteles tradit, læua in manu vim sopiēdi habet, & solo tactu somnum conciliandi sæpéq; numero in stabula ingressa quem dormientem aliquem deprehēderit, & pedetentim ad illum progressa fuerit, sopotiferam, vt ita dicam manum eius naribus admouet: sicq; eas opprimit, hic vt sine sensu esse videatur. ac tantum terræ suffodit, quantum sit ad eum ipsum obruēdum satis:

gutt

gitur verò & supinũ & nudum relinquit, in quod incumbens, somno oppressum suffocat, posteaque in latibulum abstrahit. Iam quum Lunæ orbis plenus est, retro posito Lunæ fulgore etiam canibus vmbram inificit, quos statim mutos reddit, & tanquam veneficio quodam eorum sensus perstringit: Deinde & elingues abducit, & optatis fruitur.

φάρυγγα ὕπτιον ἀπέφηνε καὶ γυμνὴν. ἐντεῦθεν δὲ ἡ ὕαινα ἐνίζει, καὶ ἀπέπνιξε, καὶ ἐς τὸν φωλεὸν ἀπάγει. Καὶ τοῖς κυσὶ δὲ ἐπιτίθεται ἡ αὐτὴ τρόπον ἐκεῖνον. ὅταν ἡ πλήρης ὁ τῆς σελήνης κύκλος, κατόπιν λαμβάνει τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν αὐτῆς σκιὰν ἐπιβάλλει τοῖς κυσὶ, καὶ παραχρῆμα αὐτοὺς κατεσίγασε, καὶ καταγοητεύσασα ὡς φαρμακίδες, εἶτα ἀπάγει σιωπῶντας, καὶ χρῆται ὅ, τι καὶ βούλεται τὸ ἐντεῦθεν αὐτοῖς.

De admirabili amore quo Delphini quidam formosos pueros prosecuti sunt, primus in Iaso, alter in Alexandria, tertius Puteolis.

Περὶ τοῦ ἐν † Ἰασῷ δελφῖνος Κεφ. ιε.

CAP. XV.

Iasòs oxytonũ eum ſſdus plicĭ insula est Cariæ. Iasos verò per paroxytõ eum, ſim plici, ciuitas Peloponnensi, Stephanus.

Celebris ille iam olim Delphini in Iaso amor, quo formosum adolescentem prosecutus est, non est silentio mihi prætereundus: Iasensium igitur gymnasium mari immuet: illic ephebi post cursus & palæstras mare ingressi, antiquitus re-

Ἐρωτοληπτεῖς ἐν Ἰασῷ ἐν μειρακίου καλὸν πάλαι ἀδόμενον ἄμοιρον μνήμης τῆς ἐξ ἐμοῦ ἀπολιπεῖν, οὔ μοι δοκεῖ. καὶ διὰ τοῦτο εἰρήσεται ὁ ἔρως. Τὸ γυμνάσιον τὸ τῶν Ἰασέων ἐπίκειται τῇ θαλάσσῃ, καὶ οἵ γε ἔφηβοι μετὰ τοὺς δρόμους καὶ τὰς κονίστρας, κατιόν-

τες

τῆς ἐν παιδὶ ἀπελούοντο, κατά τι ἔθος ἀρχαῖον. διανηχομένων οὖν αὐτῶν ἑνὸς τῶν τὴν ὥραν ἐκπρεπεστάτου ἐρᾷ δελφὶς ἔρωτα δριμύτατον, καὶ τὰ μὲν πρῶτα πλησίον γενόμενος, ἐφόβησέ τε καὶ ἐξέπληξεν αὐτόν· εἶτα μέντοι τῇ συνηθείᾳ φιλίαν τινὰ καὶ εὔνοιαν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ παιδὸς ἰσχυρὰν ἐπηγάγετο. ἀθύρειν γοῦν μετ' ἀλλήλων ὑπήρξαντο, καὶ πῆ μὲν ἁμιλλάσθην παρανηχομένω τε καὶ ἐρίζοντε· πῆ δὲ ὁ παῖς ἀναβαίνων ὡς πώλῳ ἱππότης, ὑπονηχομένου τοῦ ἐραστοῦ, γαῦρος ἐφίζετο καὶ ἦν τοῖς Ἰασεῦσι, καὶ τοῖς ξένοις τὸ πραττόμενον ἀξιόζηλον. περιῄει μὲν γὰρ τὰ παιδικὰ ὁ δελφὶν φέρων ἐπὶ πλεῖστον τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς ὅσον τῷ παιδὶ εἶχεν ἐχομένῳ καλῶς, εἰς τοσοῦτον. εἶτα ὑπέστρεφε, καὶ ἦγε τοῦ αἰγιαλοῦ πλησίον. καὶ ἀλλήλων διαλυόμενοι, ὁ μὲν ἐς τὸ πέλαγος,

cepto more, lauabant. Et quum aliquādo natationi indulgerent, vnū ex illis formā præstantē Delphinus quidam acerrimè amare occœpit. ad quē quū adnasset initiò, non mediocrem ei metum incussit: sed auctâ paulatim familiaritate, ita puerum sibi conciliauit, vt planè amicum & beneuolum haberet. Itaque lusitare inter se cœperunt, & natādo inuicem certare. Est quando puer insidens illi, ceu cessor equo, superbus vehebatur. Atque hoc spectaculum tum Iasenses, tū peregrini admirabātur. Pergebat enim suos amores vehens Delphinus, & in mare tantum procedebat, quantum libebat puero: deinde reuertebatur, & prope littus eū restituebat: vbi inuicē digressi, hic domū

suam, ille in pelagus redibat. Solebat autem apparere Delphinus eo ipso tempore quo dimittebatur gymnasiũ. Eo quem expectauerat viso, puer gaudebat: séq; & colludendo belluæ maris, & suæ pulchritudine formæ, iucundum præbebat spectaculum: vt qui non hominibus modò, sed etiam nullâ ratione præditis feris, formosius videretur. Sed nescio quæ inuidia redamantem illum non multò post sustulit. Nimium enim exercitatus & fessus aliquando puer cum toto ventre in vectorem suum Delphinum temerè iniecit, non animaduertẽs aculeatam spinam dorsi erectam esse, atque horrentem: cuius acuminibus eius vmbilicus, quia exulceratus esset, ex eo factum est, vt & venæ quædam abrumperentur, & permultus sanguis effluerent, ibiq; puer extremum spiritum effunderet. Id Delphinus partim ex

ὁ δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐπανῄεσαν. ἀπήντα δὲ ὁ δελφὶς εἰς τὸν καιρὸν τὸν τοῦ γυμνασίου ἀφέσεως. ὁ δὲ παῖς ἥδετο τῇ προσεδρείᾳ τῇ τοῦ φίλου, καὶ τῇ σὺν αὐτῷ παιδιᾷ, καὶ πρὸς τῷ κάλλει τῷ συνοίκῳ περίβλεπτος ἦν, εἰ δήπου μὴ μόνοις ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλόγοις δοκῶν ὡραιότατος. οὐ μήν τοι μετὰ μακρὸν καὶ οὗτος ὁ ἀντεραστὴς ἡττήθη τοῦ φθόνου. ἔτυχε γοῦν ὁ παῖς πλεῖον γυμνασάμενος, καὶ καμὼν ἑαυτὸν τῷ ὀχοῦντι κατὰ τὴν γαστέρα ἐπιβάλλει, καί πως ἔτυχεν ἡ τοῦ ζῴου ἄκανθα ἡ κατὰ τοῦ νώτου ὀρθὴ οὖσα, καὶ τὸν †. ὑπερῴου τὸν ὀμφαλὸν κεντεῖ· εἶτα τινὲς φλέβες ὑπορρήγνυνται, καὶ αἵματος ἔπειτα ῥοὴ πολλή, καὶ ὁ παῖς ἐνταῦθα ἀποθνήσκει. ὁρῶν οὖν ὁ δελφὶς συναισθόμενος

ἀνηρ.

pond

ἐν τῷ βάρει. ἐπέκειτο γὰρ οὐ συνήθως κοῦφος, ἅτε μὴ τοῖς πνεύμασιν ἑαυτὸν ἐπικουφίζων· καὶ θεασάμενος πορφυροῦν ἐκ τοῦ αἵματος τὸ πέλαγος, τὸ πραχθὲν συνῆκε, καὶ ἐπιβιῶναι τοῖς παιδικοῖς οὐκ ἐτόλμησε. πολλῇ τοίνυν τῇ ῥώμῃ χρησάμενος, ὥσπερ ναῦν Ῥοδίων σκάφος, εἶτα ἑαυτὸν εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς ἕλκων ἐξέβρασε, καὶ τὸν νεκρὸν συνεξήνεγκε, καὶ ἔκειντο ἄμφω. ὁ μὲν τεθνεώς, ὁ δὲ ψυχορραγῶν. Λάϊος δὲ ἐπὶ Χρυσίππῳ, ὦ καλὲ Εὐριπίδη, τοῦτο οὐκ ἔδρασε. καίτοι τῶν τε ἀρρένων ἐραστής, ὡς λέγεις αὐτός, καὶ ἡ φήμη διδάσκει, Ἑλλήνων πρῶτος ἄρξας. Ἀμειβόμενοι δὲ καὶ Ἰασεῖς τὴν φιλίαν ἐκείνων τὴν ἰσχυρὰν, ἀπέφηναν τάφον κοινὸν τῷ ὡραίῳ μειρακίῳ καὶ δελφῖνι ἐρωτικοῦ, καὶ στήλην ἐπέστησαν· καὶ ... παῖς

pondere sentiens: non enim iam vt consueuerat tam leuis & expeditus insidebat, nempe qui spiritibus sese non subleuaret: partim sanguine imbutum mare cernens, id quod res erat vt intellexit, amasio suo superstes viuere noluit. Quamobrem multo robore, quemadmodum Rhodia nauis (*plenis velis propulsa*) sic simul cum defuncto in littus se eiecit: amboque, hic iam mortuus, ille animi defectione expirans, humi strati iacuerunt: Laius, ô bone Euripides, non tale facinus propter Chrysippum cōsciuit. quamuis, sicut tu ipse ais, & fama docet, Grecorum primus pueros amare cœpit: Iasenses ciues vt illorum vehementem amorem cum honoris gloriâ compensarent, sepulchri monumentum commune amborum & formosi pueri & Delphini amatoris constituerunt

runt: & statuam quæ formâ eximiâ puerum in Delphini dorso sedentem haberet, excitarũt: atque etiam numismata ex argento atque ære fecerunt, & eorum imaginibus signauerunt, ad demonstrandum vtriusque miserabilẽ casum, ac nimirum tantum facinus memoriæ tradiderunt, vt dei amicum honorarent. In vrbe Alexandria Ptolemæo secũdo regnante, simili amore Delphinum flagrasse audio: item Puteolis Italiæ: quæ si Herodotus nouisset, non minus, sicut mihi videtur, ac ea quæ de Arione Methymnæo dicuntur, miratus fuisset.

al. οἰκεῖοι Gillius legit φίλιοι.

De præsensione Canum & Boum, & aliorum animalium, pestis, famis, &c.

CAP. XVI.

Canes, boues, sues, capræ, serpentes, & bestiæ aliæ cùm impendentem pestem, & sterilitatem terræ: tum verò terræ motum, & cæ-

ἱπποθύων ἐπὶ δελφῖνος ἰών. καὶ νόμισμα δὲ ἀργυροῦ καὶ χαλκοῦ εἰργάσαντο, καὶ ἐνέθλασαν σημαῖον τὸ ἀμφοῖν πάθος, καὶ μνήμῃ παρέδοσαν ἔργον τοσοῦτον, θεοῦ τιμῶντες † οἱ Κεῖοι.

Πυνθάνομαι δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πόλει, μετὰ τὸν Πτολεμαῖον τὸν δεύτερον ἐρασθῆναι δελφῖνα ἔρωτα παραπλήσιον. καὶ ἐν Δικαιαρχίᾳ τῆς Ἰταλίας ἄλλον. εἰ Ἡρόδοτος ἔγνω, ἐμοὶ δοκεῖν ἐθαύμασε τῶν ἐπ' Ἀρίονι τῷ Μηθυμναίῳ ἧττον αὐτά.

Περὶ τῆς ὀξείας τῶν ζῴων αἰσθήσεως, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ λοιπῶν ἑτέρων.

Κεφ. ις.

Λοιμοῦ μέλλοντος ἐπιδημεῖν αἰσθητικώτεραι κύνες, καὶ βόες, καὶ ὕες καὶ αἶγες, καὶ ὄφεις, καὶ ζῷα ἄλλα. καὶ λιμοῦ δὲ ἀφιγμένου συνίησι πρόσθεν, καὶ σεισμοῦ. προγινώσκει δὲ καὶ ὑγιεία

ὑγιείας ἀίσθον, καὶ εὐφορίας καρπῶν. καὶ λόγου μὲν οὐ μετείληχε, τῶν καὶ σώζειν καὶ ἀποκτείνειν δυναμένων, τῆς γε μὴν προειρημένης οὐ διαμαρτάνει.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ ἐρασθέντος ἐν Ἰδουμαίᾳ. Κ. ιζ.

Ἐν τῇ τῶν καλουμένων Ἰουδαίων γῇ, ἢ Ἰδουμαίων, ᾖδον οἱ ἐπιχώριοι κατὰ Ἡρώδην τὸν βασιλέα, ἐρασθῆναι μείρακος ὡραίας δράκοντα μεγέθει μέγιστον. φοιτᾶν οὖν ἐπὶ τὴν προειρημένην συνεκάθευδε σφόδρα ἐρωτικῶς. ἡ δὲ μεῖραξ τὸν ἐραστὴν οὐκ ἐθάρρει, καίτοι προσέρποντα ὡς οἷόν πραότατά τε καὶ ἡμερώτατα. ὑπεξῆλθεν οὖν, καὶ διέτριψε μῆνα, οἷα δὴ ἐς λήθην τὸν δράκοντα ἄξοντα, κατὰ τὴν τῆς ἐρωμένης ἀποδημίαν. τῷ δὲ ἄρα ἡ ἐρημία ἐπέτεινε τὸ πάθος. καὶ ἐφοίτα μὲν ὁσημέραι καὶ νύκτωρ. οὐ μὴν

li salubritatem & frugum fertilitatem præsentiunt. Neque tametsi ratione carent, ab eorum quæ sibi aut salutem, aut perniciem afferre queunt, intelligentia aberrant.

De Dracone puella amatore apud Idumæos.

CAP. XVII.

Apud Idumæos, seu Iudæos, quum Herodes rerum potiretur, eximia magnitudine Draconi perpulchram admodum adolescentem fœminā in amore fuisse indigenæ prædicant: ad quam ille quidem ventiraret, & simul cum ea amanter dormiret. Hæc verò etiam si amator quoad poterat leniter & mansuetè ad ipsam adreperet, eius tam metu perterrita, sese subduxit, & vt ex amicæ absentia eum amoris obliuio caperet, mēstruum spatium abfuit. at ei sanè quum absentis desiderium augebatur, indiésque amatorius affe-

ctus eatenus ingrauescebat, vt noctes & dies ad eum locum, vbi cũ adolescentula versari solitus erat, frequens accederet. Quum verò eam quam amabat non inueniret, tanquam amator, cui amor optatis non respondet, acerrimo dolore affli ctabatur. Postea autem quàm puella reuertisset, confestim eam adiuit: ac valdè amatoriè, tanquam spretus, ob eamq; rem amantissimâ irâ incitatus, reliquum per adolescentis corpus circumplicãs, eius crura parcè & molliter verberabat. Non ergo expertia rationis animalia Cupido ille Iouis etiam dominus negligit: sed ex his & aliis quemadmodum & erga ea affectus sit, & singula curet, ostenditur.

ἐντυγχάνων ᾗ ἐβούλετο. ὡς ἐραστὴς ἀτυχῶν ἐν τῷ πόθῳ καὶ ἀπελθὼν ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὑπέστρεψεν αὖθις, ὁ δὲ ἀφικνεῖται, καὶ περιβαλὼν τῷ λοιπῷ σώματι, τῇ οὐρᾷ τὰς κνήμας πεφεισμένως τῆς ἐρωμένης ἔπαιεν, ὑπεροφθείς τε καὶ μόνον οὐ δῆθεν. Οὐκοῦν ὁ καὶ τοῦ Διὸς ἄρχων αὐτοῦ καὶ τῶν θεῶν τῶν ἄλλων, οὐδὲ τῶν ἀλόγων ὑπερορᾷ. ἀλλ' ὅπως ἔχει πρὸς αὐτὰ καὶ διὰ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ἀποδείκνυται.

Περὶ ὄφεων στομάχου, καὶ τοῦ λεγομένου ἀκοντίου.

Κεφ. ιη.

Οἱ ὄφεις ἑαυτοῖς συνεγνωκότες τὸν στόμαχον λεπτὸν καὶ μακρὸν ἔχουσιν, ὅμως ὄντες ἀδηφάγοι καὶ παμβορώτατοι, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἀνίστανται

De gula serpentum, & cur anteriore parte se erigant, & de Iaculo serpente. Cap. XVIII.

Quum voracissimæ Serpentes sint, & longã & tenuẽ habeãt gulam, sese humo excitant, seq; celsas & erectas cõstituũt, extremâ caudâ nitẽtes, vt

in

ὀρθοὶ, καὶ ἐστ' ἀνεγεῖς τὰ ἰσχία ἐστιν, καὶ ἡ τροφὴ κατολισθαίνει αὐτοῖς, καὶ ἐς τὸν ὄγκον τοῦ στόματος ἐπιχωρεῖ. ἄποδες δὲ ὄντες, εἶτα ἕρπουσιν ὤκιστα. ἤδη δὲ τῶν ἀκοντίων δίκην ἑαυτοὺς τις μεθιᾶσι, καὶ ἐπιτρέχουσι, καὶ τὸ ὄνομα ἐξ οὗ δρῶσιν ἔχει κέκληνται γὰρ ἀκοντίαι.

in aluum procliuior delabatur cibus: pedibus carent, serpunt velosissimè. Earum quædam similiter atque iacula semetipsas iaculantur, ex eoq; quod agunt nomen trahunt: nam Iaculi nominantur.

Περὶ φωνῆς διαφέρει ὀρνίθων τε, καὶ ἄλλων, ἐνίων ζώων. Κ. ιθ.

De sonis & vocibus quarundam auium, & Insectorum quorundam.

CAP: XIX

Τὸν ἐν ᾠδαῖς τε καὶ μούσαις ὀρνίθων, οὐδεὶς διαλέληθεν, ἀλλ' ἴσμεν χελιδόνας, καὶ κοσσύφους, καὶ τὸ τεττίγων φῦλον, καὶ κίττας λάλον, καὶ βομβοῦσαν ἀκρίδα. καὶ πάρνοπα τὸ ὑποκορίζοντα, καὶ μὴ σιωπῶσαν τρωξαλλίδα, ἀλκυόνας τε ἐπὶ τούτοις καὶ ψιττακούς. τῶν δὲ ἀηδόνων ὀλολυγὴν οὐ σιωπᾷ. φθέγγεται δὲ αὐτῶν, τὰ μὲν γοερά καὶ θηλύφωνα, τὰ δὲ ὄρθια καὶ διάτορα. Καὶ

Cantu valent Hirundines, Merulæ & Cicadarum genus. Scimus etiam Picas loquaces esse, & bombis strepere Locustarum nationem: & Parnopem (*Locustæ vel Cu'uis speciem, vel Apiculam syluestrē*) sono minuto obstrepere: neque silere Troxalidem, (*Gryllum interpretantur aliqui, Plinius:*) nec non vocales Alcedines & Psittacos. Item auium alias flebili & muliebri, alias acri & contentâ vocalitate vti, alias migrantes

al. ὑποκρίζοντα.

tes de ramo in ramum, tanquam ex priore domo in aliam, præ nimio voluptatis sensu occinere: alias in pratis cantantes, tanquam festos dies agere, & vitam (vt ita dicam) floridam & mollem degentes, veris aduentum canoris omnibus, & lætis acclamationibus excipere. De Cygnis, & cui deorum seruiant, suprà dixi. Pica cùm alias voces, tum maximè humanam imitatur. Florus, Equi hinnitum: Salpinx, tubæ sonitum: & Torquilla obliquam tibiam repræsentat. Imbrium guttas Coruus effingere conatur.

De Scorpionum ictu generibus nonem. & procreatione.

CAP. XX.

Mares Scorpii infestissimi habentur, foe-

τὰ μὲν ἀπὸ τῶν κλάδων ἐπὶ τοὺς κλάδους μεταθέοντα, ᾄδει, ὥσπερ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐκ τῶν προτέρων ἀμείβοντες, διὰ τὴν τρυφὴν, καὶ τὴν τοῦ βίου θρύψιν. Τὰ δὲ ἐν τοῖς λειμῶσι καταᾴδει, οἱονεὶ πανηγυρίζοντα βίον, ὡς ἂν εἴποις ἀνθηρὸν καὶ ἁβρὸν διαπορευόμενα, τὴν ἦρος ἐπιδημίαν μελῳδοῦντες ἔγωγε αὖ φαίην εὐφημεῖν. Κύκνων δὲ πέρι, καὶ ὅτι θεῶν θεράποντές εἰσιν, ἀνωτέρω εἶπον. Ἡ κίττα δὲ ἐν καὶ τῶν ἄλλων φωνημάτων μιμηλότατόν ἐστι, τῶν δὲ ἀνθρωπικῶν πλέον. Ἰδιάζει δὲ τοῖς μιμήμασι τὰ τοιαῦτα· ὅθεν αὐθος ὁ χαλύμενος, καὶ ἡ σάλπιγξ, καὶ ἡ ἴυγξ, καὶ ὁ κόραξ. καὶ ὁ μὲν αὐθος † ἀποτίθεται χρεμέτισμα ἵππου· τὴν σάλπιγγα δὲ ἡ ὁμώνυμος, καὶ ἡ πλάγιον ἡ ἴυγξ αὐλόν. βούλεται δὲ τῶν ὄμβρων τὰς σταγόνας ὁ κόραξ μιμεῖσθαι.

Περὶ σκορπίων. Κ. κ.

Σκορπίων μὲν ὁ ἄρρην χαλεπώτατος, ὁ δὲ θῆλυς

δεινὶ

ἰ; τι.

ποχὶ

τηρ

ἀλκεῖ πρᾳότερ☉. ἀκούω δ' αὐτῶν ἐννέα. λευκὸν εἶναι, καὶ αὖ πάλιν πυῤῥόν τινα καπνώδη ἄλλον, μέλανα ἐπὶ τούτοις. πέπυσμαι δὲ καὶ χλωρὸν, καὶ γαστρώδη τινὰ· καὶ καρκινοειδῆ ἄλλον. τόν γε μὴν χαλεπώτατον φλογοειδῆ καλοῦσι. παρείληφα δὲ ἄρα ἐνίους καὶ πτερωτοὺς, καὶ δικέντρους τινάς. καὶ ὡς ἑπτὰ ἔχων σφονδύλους ὤφθη τις. σκορπί☉ δὲ ὠὰ, ἀλλὰ ζῶα ἀποτίκτει. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι καὶ φασὶν τινες ὡς ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας γίνεσθαι αὐτὰ ἐπιγονὴν τοῖς ζώοις τοῖσδε, ἀλλ' εἰς τὰ καύματα ἄγαν τίκτειν σκορπίους. Ἐγχρίσας δ' ἐκάτερ☉ αὐτῶν τὸ κέντρον ὁποῖα ἐργάζεται, καὶ ἀναιρεῖ τινα τρόπον, ἀλλαχόθεν μαθεῖν ἔστιν ἀκοῦσαι.

minæ multò remissiores: non enim tantum virus acerbitatis habẽt. Eorum nouem esse genera accepi, album, rufum, fumosum, nigrũ, viride, ventricosum: aliud cancri simile infestissimum omnium flãmeum appellant. aliud etiam ferunt alatum esse, & duplici aculeo armatum: aliud quòd septem haberet internodia. Non oua Scorpii, sed fœtus animantes pariunt. Sunt qui eos non coitu, sed nimio cæli calore tantùm procreari asserant. Ictus ab eis inflictus quo pacto afficiat vel interimat aliunde petendum.

Quomodo Elephantus à Dracone strangulетur. c. XXI.

Apud Indos, sicut audio, graueis inter se gerunt inimicitias Draco & Elephantus. Quare dracones haud inscii

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων πρὸς ἐλέφαντας ἔχθρας. Κ. κα.

Ἐν Ἰνδοῖς ἀκούω ἐλέφας καὶ δράκων ἐστὶν ἐχθροί. ἰσχὺϊ οἱ μὲν ἐλέφαντες ἀπτοοῦντες τῶν δένδρων

al. εἰ ἀμαθεῖς.

imperitiq; ex arboribus elephantos ramos decerpere in pastus suos solere: in has ipsas arbores primò serpunt: postea eam sui corporis partem dimidiam quæ ad caudam pertinet, arborum frōdibus circumteguntialteram partem anteriorem funiculi instar appensam demittunt. Eò quum accessit Elephantus ad arboris surculos carpēdos, draco in huius ipsius oculos insiliēs effodit, deinde anteriore parte collum eius constringens, posteriore flagellans, inusitato & nouo quodam laqueo strangulat.

τοὺς κλάδους, ἐκείνους τέμνονται· οὐκοῦν εἰδότες οἱ δράκοντες ἐπ' αὐτὰ μὲν ἕρπουσι· τὸ δὲ ἥμισυ σφῶν αὐτῶν τὸ οὐραῖον, τῶν δένδρων περιβάλλουσι τῇ κόμῃ. τὸ δὲ ἐς τὴν κεφαλὴν τεῖνον ἥμισυ μεθῆκαν, καλωδίου δίκην ἐπηρτημένον. καὶ ὁ μὲν προσῆλθεν ἀποδρέψασθαι τῶν ἀκρεμόνων ὁ ἐλέφας· ὁ δὲ δράκων ἐμπηδᾷ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐξορύττει, εἶτα τοῦ τραχήλου περιερπύσας τὸ τεῖνον τῷ οὐραίῳ μέρει, καὶ σφίγγων θατέρῳ, ἀπάγχει τὸ θηρίον ἀήθει βρόχῳ καὶ καινῷ.

θηρίον.

De animalium quorundam inter se inimicitijs & metu.

CAP. XXII.

Περὶ ζῴων τῶν ἀλλήλοις πολεμίων καὶ περὶ κινῶ.

Κεφ. κβ.

Gallinaceum ac ignem Leo: Pardalim, Hyæna: Stellionem Scorpius hostiliter odit: & eo admoto torpore afficitur. Draconē

Ἔχθιστα δὲ τῷ μὲν λέοντι πῦρ καὶ ἀλεκτρυών· ὕαινα δὲ τῇ παρδάλει, σκορπίῳ δὲ ἀσκαλαβώτης· νάρκη γοῦν τὸν σκορπίον καταλαμβάνει, προσαχθέντος οἱ τοῦ ζῴου τοῦ προειρημένου. δράκοντος δὲ ἐλέφας

ὀργῇ

ὀρρωδεῖ. ὑποζύγιον δὲ πᾶν τὴν μυγαλῆν καὶ ϑαρρεῖ. ἀστακὸς δὲ πολύποδα.
Καὶ μέντοι προωθούμενοι ἐκ τῶν στεγῶν οἱ κύνες, ἐκ αὖ αὐτοὺς ῥίψαις. τὸ γὰρ κινδυνώδες δεδοίκασι τὸ μέγεϑος.

Elephantus perhorrescit. Omne iumentum murem araneum reformidat Astacus Polypũ extimescit. Canem de tecto propellere & deiicere non possis, periculi enim magnitudine timet ac renititur.

περὶ τῶν σκορπίων τῶν Λιβύων εἰς τοὺς καϑεύδοντας ἐπιβουλῆς. Κ. κγ.

Quemadmodum Libyci Scorpij dormientibus insidiantur.

Cap. XXXIII.

Οἷα δὲ ἄρα σοφίσματα καὶ τοῖς σκορπίοις ἡ φύσις ἔδωκε δῶναι, καὶ τοῖσδε ἴδοι. οἱ Λίβυες τὸ πλῆϑος αὐτῶν ὑφορώμενοι, καὶ πάντα τὰ τεχνάσματα μηχαναῖς αὐτοὺς μυρίαις ἀποτρέπονται φυλαττόμενοι. κοῖλα γὰρ ὑποδήματα φοροῦντες, καὶ ὑψηλοὶ καὶ μετέωροι καϑεύδοντες, καὶ τῶν τοίχων ἀποστέλλοντες τὰς χεῖρας, καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας εἰς ὑδρίας ὕδατος πεπληρωμένας ἐντιϑέντες, οἴονται τὸ λοιπὸν ἐν ἀδείᾳ τε, καὶ ἐν ῥᾳστώνῃ καϑεύδειν πολλῇ. οἱ δὲ, ὁποῖα παλαμῶνται. σκορπίος εἰ λάβ

Fraudulenti etiã naturâ Scorpij, & dolosi existunt. Etenim Libyci ab eorum multitudine metuentes, ad vitãdos ipsos omnia machinamenta moliuntur. soccos ferunt in lectis cùm longè à pariete remotis, tum in excelsum collocatis. tum fulcrorum Pedibus in hydrias aquæ plenas impositis, sublimes somnum capiũt. quâ machinationis molitione factâ, sese quieto, & tuto somno vsuros arbitrantur: atqui Scorpius τὰς κλίνας.

ſi quid, vnde ſemetipſum in tecto ſuſpendat, nanſciscatur, ibi fortiſſimè forcipibus inhæreſcit, ſimul & demittit aculeum: ſecundus igitur ex tecto deſcendens per primum ſerpit, atque ſuis itidem forcipibus ad illius aculeum adhæreſcit, & ſublimẽ ſinit ſuum aculeum: item à ſecũdo tenetur tertius, à tertio quartus: quintus ſimilem ordinem conſeruat: itemque cæteri omnes, deinceps per primos decurrunt. Poſtremus dormientem ferit, & per ſuperiores recurrit: Similiter ab illo ſecundus, tum verò ab vltimo tertius, reliquique ſeſe ſubducunt, quoad velut ſanè catenam ſoluentes, inter ſe omnes ſubtraxerunt.

Quemadmodum Vulpes inſidias parat Erinaceis, Otidibus, & piſcibus. Et quomodo Thraces ad tranſmittendos φύει, καὶ τοὺς ἰχθῦς. καὶ

εἰ λάβοιτο ὁ πόθεν ἑαυτὸν ἐξαρτήσει κατὰ τὸν ὄροφον, ἔχεται τούτου ταῖς χηλαῖς καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ καθῆκε τὸ κέντρον. εἶτα ὁ δεύτερος κάτεισι μὲν ἐκ τῆς στέγης καὶ διὰ τοῦ προτέρου ἕρπει. καὶ τοῦ κέντρου τοῦ ἐκείνου ἔχεται καὶ αὐτὸς ταῖς χηλαῖς· καὶ τό γε αὐτοῦ μετέωρον εἴασε κέντρον· καὶ ὁ τρίτος ἐκεῖθεν ἔχεται, καὶ ὁ τέταρτος ἐκ τοῦ τρίτου, καὶ ὁ πέμπτος κατὰ στοῖχον, καὶ οἱ ἐπ' ἐκείνοις διὰ τῶν προτέρων καθέρποντες. εἶτα ὁ τελευταῖος ἔπαισε τὸν καθεύδοντα, καὶ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἕρπει, καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον, καὶ ὁ κάτωθεν τρίτος. καὶ οἱ λοιποὶ εἶτ' αὖ οἱ πάντες ἀλλήλων ἀπελύθησαν, οἷα δήπου λύσαντες ἅλυσιν.

περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐχίνους τῆς ἀλώπεκος ἐπιβουλῆς· καὶ ὅπως ὠτίδας θηρῶσι οἱ Θρᾷκες αὐτῇ διὰ

κρυσ

κρυστάλλῳ ἐπιπεπηγότα τῶν ποταμῶν. Κ. κδ.

Δολερὸν χρῆμα ἡ ἀλώπηξ. ἐπιβουλεύει γοῦν τοῖς χερσαίοις ἐχίνοις τὸν τρόπον τοῦτον. ὀρθοὺς αὐτοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατός ἐστι. τὸ δὲ αἴτιον, αἱ ἄκανθαι ἀπείργουσιν αὐτήν. ἡ δὲ ἡσύχως, καὶ πεφεισμένως τοῦ ἑαυτῆς στόματος ἀνατρέπει αὐτούς, καὶ κλίνει ὑπτίους, ἀνασχίσασά τε τὸ ἔνδον ῥᾳδίως τοὺς τέως φοβερούς. Τὰς δὲ ὠτίδας ἐν τῷ Πόντῳ θηρᾶται οὕτως. ἀποστραφεῖσα αὐτάς, καὶ εἰς γῆν κύψασα, τὴν κέρκον ἀνατείνουσα, ὡς φέρειν τράχηλον ὄρνιθος· αἱ δὲ ἀπατηθεῖσαι προσίασιν ὡς πρὸς ὄρνιν ὁμόφυλον, εἶτα πλησίον γενόμεναι τῆς ἀλώπεκος, ἁλίσκονται ῥᾷστα, ἐπιστραφείσης τῆς ἀλώπεκος, καὶ ἐπιθεμένης· καὶ τὸ καρτερόν. Τὰ σμικρὰ δὲ ἰχθύδια θηρῶσι πάνυ σοφῶς.

fluuios congelatos vul- pe duce vtantur.

CAP. XXIIII.

Vulpes fraudulentū animal, insidias hoc pacto in Erinaceos torrenos molitur: vt quum eos rectos, quôd à morsu vulpinum impetum spinis prohibent, expugnare non queat. ipsos summâ cautione oris leniter & cautè primū euertens, supinos constituat: deinde & laniet, & qui antea essent formidabiles, excedat conficiatq; In Ponto sic tidas venatur, vt & sese auertens, & caput in terram abiiciens, tanquam auis collum, sic caudam extendat: ex autem hâc insidiarum instructione seductæ, ad illam tanquam ad suam gregalem accedunt, illa vero se vertens nullo negotio capiat. Tum verò secundùm fluuiorū ripas gradiens, paruulos pisciculos callidè exceptat. nam caudam in

in aquam deiicit, in quam ij innantes densis pilis comprehendũtur. quod quidem ipsũ vulpes sentiens, caudam ex aqua remouet, & repente se in aridum subducẽs eam excutit: pisciculi excidunt, atq; ab ea deuorãtur. Thraces quando conglaciãtes fluuij periculose transeuntur, vulpis indicio & periclitatione percipiunt, nam si glaciem resistentem, & nihil cedentem transmiserit, eius vestigia fidenter persequuntur. Ad hunc autem modũ transmissionem non esse periculosam hæc experitur, vt ad glaciẽ autem admoueat: ac si intra non subsonare atque subterlabi fluctus sentit, glaciei se tanquam solidę credit, ac transmittit: sin aliter, nequaquam transit.

παρὰ τὴν ὄχθην τὴν τοῦ ποταμοῦ ἔρχεται· καὶ τὴν οὐρὰν καθιᾶσιν εἰς τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ προσνέοντα ἐνίσχεται ταῖς θριξί. καὶ ἐμπλακέντα τοῖς δασέσι τῶν τριχῶν· αἰσθομένη δὲ, τοῦ μὲν ὕδατος ἀναχωροῦσιν, ἐλθοῦσα δὲ ἐς τὰ ξηρὰ χωρία διασείουσα τὰς οὐρὰς, καὶ ἐκπίπτει τὰ ἰχθύδια· καὶ ἐκεῖναι δεῖπνον ἀβρότατοι ἔχουσιν. Οἱ δὲ Θρᾶκες τῆς τῶν ποταμῶν πήξεως τῆς οὐ σφαλερᾶς ποιοῦνται γνώμονα τήνδε τὴν θῆρα· καὶ ἐὰν διαδράμῃ τὸν κρύσταλλον, μὴ ἐνδιδόντα μηδὲ εἴκοντα τοῖς ἐκείνης βήμασι, θαρροῦσι καὶ ἕπονται· πεῖραν δὲ αὐτὴ ποιεῖται τοῦ μὴ σφαλεροῦ πόρου, τὸν τρόπον τοῦτον· παραβάλλει τὸ οὖς ὅπῃ τῷ κρυστάλλῳ· καὶ εἰ μὲν αἴσθηται μὴ ὑπηχοῦν κάτωθεν τὸ ῥεῦμα, μηδὲ ὑποψοφοῦν ἰουχὴν τὸ πρὸς βάθος, ἤδη ὡς ἑστῶτι τῷ κρυστάλλῳ θαρρεῖ, διαθεῖ τε· προσίτον γε μὴν ἂν οὐκ ἐπιβαίη.

al. εἰς.

Περὶ τὴς τῶν κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας.

Κεφ. κε.

Οἱ ποιηταὶ μὲν τὴν παῖδα τὴν τῆς Ἰφίδος ᾄδουσι, καὶ τὰ γε θέατρα ὑπ' αὐτῶν ἐμπέπλησται, ὑμνοούντων τὴν ἡρωίνην ἐκείνην, ἐπεὶ τὰς ἄλλας ὑπερεπήδησε σωφροσύνῃ, τὴν ἑαυτῆς γαμέτην προτιμήσασα τοῦ βίου. Τὰ δὲ ζῶα ὑπερβαλλούσης φιλοστοργίας οὐ παραλέλοιπεν. Ὁ γοῦν Ἠριγόνης κύων ἐπαπέθανε τῇ δεσποίνῃ. καὶ ὁ Σιλανίωνος, καὶ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ. καὶ οὔτε πρὸς βίαν, οὔτε σὺν κολακείᾳ ἀπέστη τοῦ τάφου. Δαρείῳ δὲ τῷ τελευταίῳ Ἠρσῶν βασιλεῖ ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ βληθέντι ὑπὸ Βήσσου, καὶ κειμένῳ, πάντων τὸν νεκρὸν ἀπολιπόντων, ὁ κύων ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς,

De Canum beneuolentia erga nutritios suos; Erigonem, Silanionem, Dartũ, Lysimachum.

Cap. XXV.

Iphidis filiam poëtæ ita decãtant, vt eorum vocibus theatra personent, heroinam illam laudantium, siue quod longè multumq; alias mulieres castimoniâ superasset, & propriæ vitæ coniugem suum antetulisset. Verùm bestię quoque non minus pio quodam & innato amore flagrant; cuius rei testimonio sunt huiuscemodi, quę inse quuntur. Erigonæ canis suæ dominæ sepulturâ affectæ immortuus est. Ille verò Silanionis tyranni, non à sepulchro domini sui, nec vi, nec vllis blãdimẽtis abscessit. Dario, qui extremus regnauit apud Persas, in ea pugna quam contra Alexandrum suscepit, & commisit, quum à Besso, (& Nabarzane) multis vulneribus confossus esset, & iaceret stratus; omnibus mortuum

relinq

relinquentibus, canis ab eo educatus solus permansit fidelis, eúmque tametsi non amplius suum altorem, sicut tamē adhuc viuentem seruauit. Ita Xenophon ille Grylli filius cum Cyro iuniore scribit, florido quidem & phalerato sermone, solos mensæ ipsius participes cum eo remansisse, ac simul interiisse: & sceptrigerum eius eunuchum Artapaten nomine, super eo extincto se occidisse, vitam deinceps sine Cyro minimè vitalem sibi futuram, aspernatum. Lysimachi etiam regis canis quum se seruare quiret, non inuitus eadem quâ suus morte dominus defungi voluit.

De Pithece venenato animali, quod ab aliis Oribates vel Hypodromus vel Pulex nominatur.

CAP. XXVI.

Pithece à quibusdā Oribates vocatur, ab aliis Hypodromus, aut Psylla, id est Pulex. animal est pilosum, & in arbo-

περιέμεινε μόνος πιστὸς τὸν οὐκ ἔτι τροφέα μὲν θεραπεύων, ὡς ἔτι ζῶντα. Τοιοῦτόν τι ὑπὲρ τῶν τοῦ Κύρου φίλων τοῦ νεωτέρου Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου νεανιευόμενος, δῆλός ἐστι λέγων μόνους τοὺς ὁμοτραπέζους αὐτῷ συμπαραμεῖναι, καὶ συναπολέσθαι. καὶ τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν οἱ σκηπτοῦχος τὴν τιμὴν, ὄνομα δὲ Ἀρταπάτης, ἑαυτὸν ἐπαποκτεῖναι τῷ νεκρῷ. μετ' ἐκεῖνον ἀπραγμάτευτον τὸν βίον ἐσόμενον οἱ ἔρημον Κύρου. καὶ Λυσιμάχου δὲ τοῦ βασιλέως κύων κοινῆς τῆς τελευτῆς ἑκὼν μετέλαβε, σωθῆναι δυνάμενος.

Περὶ τῆς καλουμένης πιθήκης.

Κεφ. κϛ.

Ἡ Πιθήκη ὑπό τινων ὀρειβάτης κέκληται, ὑπ' ἄλλων γε μὴν, ὡς ἀκούω, ὑπόδρομος· καὶ ἐν τοῖς δένδροις γίνεται, καὶ ὁ-

κατὰ τρίχας. κέκληται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ ψύλλα. ἐντέμνεται μὲν οὖν τὴν γαστέρα ἠρέμα, ὡς εἰπεῖν. ἔστι λίαν διακέκοπται. δάκνει δὲ σφαλερώτατα δήγματι· καὶ παρέπεται τρόμος τῷ δηχθέντι, καὶ περὶ τὴν καρδίαν ἄλγημα ἰσχυρὸν ἐγγίνεται. καὶ τὰ οὖρα ἐμφράττεται, καὶ ἔντερον ἄπορον γίνεται. καὶ ἐκεῖνο, ἄπορον. ἔοικε δὲ τοῖς προειρημένοις ἀντίπαλος ὁ καρκῖνος ὁ ποτάμιος εἶναι βρωθείς.

Περὶ αἰλούρων. Κ. κζ.

Αἰλούρων ὁ μὲν ἄρρην ἀφροδισιαστικώτατος, ὁ δὲ θῆλυς φιλότεκνος. ἐκκλίνει δὲ τὴν πρὸς τὸν ἄρρενα ὁμιλίαν. ἀφίησι γὰρ σπέρμα θερμότατόν τε καὶ προσεοικὸς πυρί, καὶ καίει τῆς θηλείας τὸ ἄρθρον.

arboribus nascitur. Venter ei leuiter incisus est, vt sectio notata filo videri possit. Morsum ab eo periculosissimum tremor & cordis dolor sequuntur, obstruitur etiam vrina & aluus. Remedium ex cancro fluuiatili demonstrant, quem in cibo sumere iubent. *Genus est phalangij, quod & Aristoteles Pulicem vocat, vtpote paruum, procax, & salax: Pithecio forsan à figura dictum: Oribates à loco, quòd in arboribus, praesertim montanis, reperiatur: Hypodromus, quòd sub folijs lateat. Nicander octauum genus phalangij sub folijs Persea degere scribit. Idem genus quartum Agrosten nominat Lupo simile, Aristoteles Pulicem Lupo comparat.*

De fele mare libidinoso & catulos perimente. & quòd feles excrementa in terram operientes.

CAP. XXVII.

Quemadmodum ex felibus mas est libidinosissimus, sic amantissima catulorum fœmina: quae Veneream idcirco maris consuetudinem refugit, quòd is calidissimum ignisque simile semen emittat:

z gen-

genitale vt fœminæ comburat. Eiusce quidem rei mas non ignarus, communes catulos suos interimit. Hæc autem nouorum catulorum desiderio permota, eius libidini morem gerit. Quòd autem ab omni tetro odore feles abhorrere dicantur, eò excrementa sua priùs fossâ factâ, occultant, & terram superingerunt.

εἰδὼς οὖν ὁ ἄρρην τοῦτο, τὰ κοινὰ βρέφη διαχρῆται. ἡ δὲ παίδων ἱμέρῳ πόθῳ ἑαυτὴν παρέχει συμπλακῆναι γλιχομένῳ. φασὶ δὲ τοὺς αἰλούρους, πάντα ὅσα δυσώδη ἐστὶ μισεῖν τε καὶ βδελύττεσθαι. ταύτῃ τοι καὶ τὸ σφέτερον περίττωμα ἀφιέναι, πρότερον βόθρον ὀρύξαντες, ἵνα ἀφανίσωσιν αὐτὸ τῆς γῆς ἐπιβαλόντες.

De Polyporum libidine, & vitæ breuitate.

CAP. XXVIII.

Ex piscibus libidinosissimum Polypum, eatenus flagranti veneris cupiditate incendi ferunt, dum & omnibus corporis viribus exhaustis debilitatus, & ad natandum & cibaria inquirenda tantoperè infirmus factus fuerit, vt postea aliis præda efficiatur. Cùm enim paruuli pisciculi, tum cancelli & cancri ipsum exedunt & conficiunt.

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀκολασίας. Κ. κη.

Ἀκολαστότατον τῶν ἰχθύων τὸν πολύποδα εἶναί φασι, καὶ ἐς τοσοῦτον λαγνεύειν, ἐς ὅσον αὐτῷ καὶ ἡ πᾶσα τοῦ σώματος ῥώμη ἐκρυεῖσα, ἀσθενῆ ἀποφήνῃ. καὶ νήχεσθαι μὲν ἥκιστα, τροφὴν δὲ μαστεῦσαι ἀδύνατον, καὶ διὰ ταῦτα ἄλλοις προκεῖσθαι. τὰ γοῦν σμικρὰ τῶν ἰχθυδίων, καὶ τὰς καλουμένας καρκινάδας, καὶ τοὺς καρκίνους ἐπιφοιτᾶν τε ἅμα καὶ κατεσθίειν αὐτόν

αὐτόν. λέγουσι δὲ ταύτην εἶναι τὴν αἰτίαν, τοῦ μὴ δύνασθαι πολύποδα ἐνιαυτοῦ βιῶναι χρόνον μακρότερον· καὶ θῆλυς δὲ ἄρα πολύπους ἀναλίσκεται ῥᾳδίως, τίκτουσα πολλάκις.

Περὶ τοῦ ἀετοῦ ἀντεραθέντος ὡραίου παιδός.

Κεφ. κθ.

Φύλαρχος μέμνηται παῖδα ἰσχυρῶς φιλόρνιθα ἀετοῦ νεοττὸν λαβεῖν δῶρον, καὶ τρέφειν τροφῇ ποικίλῃ, καὶ κηδεμονίαν αὐτοῦ προσφέρειν πᾶσαν. οὐ γὰρ τί που ὡς ἄθυρμα εἰς παιδιὰν ἔτρεφε τὸν ὄρνιν, ἀλλ' ἐρωμένου δίκην, ἢ ἀδελφοῦ νεωτέρου, ὅπως ἄρα ὁ παῖς τοῦ ἀετοῦ προμηθῶς εἶχε· καὶ προϊὼν δὲ ὁ χρόνος, εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐξῆψεν ἀλλήλων ἰσχυράν. συνηνέχθη δὲ καμεῖν τὸ σῶμα τὸν παῖδα, καὶ τὸν ἀετὸν παραμένειν, καὶ νοσηλεύειν τὰ τροφία· καὶ καθεύδοντος μὲν ἡσυχά-

quamobrem eum non amplius anno viuere dicunt, fœminámque etiam propter crebros partus ocyus consumi.

De Aquila redamante puerum formosum.

CAP. XXIX.

Puerum auium studiosissimum. Phylarchus memoriæ prodidit, Aquilæ pullum quem dono accepisset, vario & multiplici cibo aluisse, & studiosè diligentérque curasse. Nam eum ipsum non tanquam rem ludicram alebat: sed tanquam vel amores suos & delicias, vel natu minorem germanum fratrem, sic sanè is Aquilam magna cum cura & diligentia tuebatur. Quum autem progressu ætatis in mutuam inter se amicitiam vehementer exarsissent, atque accidisset ex morbo vt puer laboraret, tum ei Aquila assiduitate officij assidebat. Quum enim is quietem caperet, ipsa quoque quieti

tes de ramo in ramum, tanquam ex priore domo in aliam, præ nimio voluptatis sensu occinere: alias in pratis cantantes, tanquam festos dies agere, & vitam (vt ita dicam) floridam & mollem degentes, veris aduentum canoris omnibus, & lætis acclamationibus excipere. De Cygnis, & qui deorum seruiant, suprà dixi. Pica cùm alias voces, tum maximè humanam imitatur. Florus, Equi hinnitum: Salpinx, tubæ sonitum: & Torquilla obliquam tibiam repræsentat. Imbrium guttas Coruus effingere conatur.

De Scorpionum ictu generibus nouem. & procreatione.

CAP. XX.

Mares Scorpii infestissimi habentur, foe-

τὰ μὲν ἀπὸ τῶν κλάδων ἐπὶ τοὺς κλάδους μεταθέοντα, ᾄδει, ὥσπερ ἐπὶ τὰς οἰκίας ἐκ τῆς προτέρας ἀμείβοντες, διὰ τὴν τρυφὴν, καὶ τὴν τοῦ βίου θρύψιν. Τὰ δὲ ἐν τοῖς λειμῶσι καταΐδει, οἱονεὶ πανηγυρίζοντα βίον, ὡς ἂν εἴποις ἀνθηρὸν καὶ ἁβρὸν διαπτώμενα, τὴν ἦρος ἐπιδημίαν μελῳδίαις ἔγωγε ἂν φαίην εὐφημεῖν. Κύκνων δὲ πέρι, καὶ ὅτι θεῶν θεράποντές εἰσιν, ἀνωτέρω εἶπον. Ἡ κίττα δὲ ἔν τε καὶ τῶν ἄλλων φωνημάτων μιμηλότατόν ἐστι, τῶν δὲ ἀνθρωπικῶν πλέον. Ἰδιάζει δὲ ταῖς μιμήσεσι τὰ τοιαῦτα· ὅθεν ἄνθος ὁ καλούμενος, καὶ ἡ σάλπιγξ, καὶ ἡ ἴυγξ, καὶ ὁ κόραξ. καὶ ὁ μὲν ἄνθος † ὑποτίθεται χρεμέτισμα ἵππου· τὴν σάλπιγγα δὲ ἡ ὁμώνυμος, καὶ τὸ πλάγιον ἡ ἴυγξ αὐλόν. βούλεται δὲ τὰς ὀμβροῦντας σταγόνας ὁ κόραξ μιμεῖσθαι.

θ; τε.

ὁ ποικί πῃ.

Περὶ σκορπίων. Κ. κ.

Σκορπίων μὲν ὁ ἄῤῥην χαλεπώτατος, ὁ δὲ θῆλυς

δὲ καὶ

δῆλοι πραότερος. ἀκούω δὲ αὐτῶν γένη ἐννέα. λευκὸν εἶναι, καὶ αὖ πάλιν πυῤῥόν τινα, καπνώδη ἄλλον, μέλανα ἐπὶ τούτοις. πέπυσμαι δὲ καὶ χλωρόν, καὶ γαστρώδη τινὰ καὶ καρκινοειδῆ ἄλλον. τόν γε μὴν χαλεπώτατον φλογοειδῆ καλοῦσι. παρείληφα δὲ ἀκοῇ ἐμῇ καὶ πτερωτούς, καὶ δικέντρους τινάς. καὶ [illegible] ἑπτὰ ἔχων σφονδύλους ὤφθη τις. σκορπίος δὲ οὐκ ᾠά, ἀλλὰ ζῷα ἀποτίκτει. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι καὶ οἱ σκορπίοι οὐκ ἐν τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας γίνεσθαι οἶμαι ἐπιγονὴν τοῖς ζώοις τούτοις ἀλλ' εἰς τὰ καύματα ἄγαν τίκτειν σκορπίους. Ἐγχρίουσι δ' ἕκαστος αὐτῶν τὸ κέντρον ὁποῖα ἐργάζεται, καὶ ἀναιροῦσί τινα τρόπον, ἀλλαχόθεν μαθεῖν σαφῶς.

minæ multò remissiores:: non enim tantum virus acerbitatis habẽt. Eorum nouem esse genera accepi album, rufum, fumosum, nigrũ, viride, ventricosum: aliud cancri simile infestissimum omnium flãmeum appellant. aliud etiam ferunt alatum esse, & duplici aculeo armatum: aliud quòd septem haberet internodia. Non oua Scorpii, sed fœtus animantes pariunt. Sunt qui eos non coitu, sed nimio cœli calore tantùm procreari asserant. Ictus ab eis inflictus quo pacto afficiat vel interimat aliunde petendum.

Quomodo Elephantus à Dracone strangulетur. c. XXI.

Apud Indos, sicut audio, graueis inter se gerunt inimicitias Draco & Elephantus. Quare dracones haud inscij

al. εἰ[illegible]

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων πρὸς ἐλέφαντας ἔχθρας. Κ. κα.

Ἐν Ἰνδοῖς ἀκούω ἐλέφαντας καὶ δράκοντας εἶναι ἐχθρούς. ὅθεν οἱ μὲν ἐλέφαντες ἀποσπῶντες τῶν δένδρων

imperitiq;, exarboribus elephantos ramos decerpere in pastus suos solere : in has ipsas arbores primò serpunt : postea eam sui corporis partem dimidiam quæ ad caudam pertinet, arborum frōdibus circumtegunt: alteram partem anteriorem funiculi instar appensam demittunt. Eò quum accessit Elephantus ad arboris surculos carpēdos, draco in huius ipsius oculos insiliēs effodit, deinde anteriore parte collum eius constringens, posteriore flagellans, inusitato & nouo quodam laqueo strangulat.

τοὺς κλάδους, ἐκείνους νέμονται· ὅπερ οὖν εἰδότες οἱ δράκοντες, ἐπ' αὐτὰ μὲν ἕρπουσι· τὸ δὲ ἥμισυ σφῶν αὐτῶν τὸ οὐραῖον, τῶν δένδρων περιβάλλουσι τῇ κόμῃ. τὸ δ' ἐς τὴν κεφαλὴν προσιὸν ἥμισυ μεθήκασι, καλωδίου δίκην ἀπηρτημένον. καὶ ὁ μὲν προσῆλθεν ἀποδρέψασθαι τῶν ἀκρεμόνων ὁ ἐλέφας· ὁ δὲ δράκων ἐμπηδᾷ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐξορύττει εἶτα τῷ τραχήλῳ περιερπύσας † τείνοντι τῷ οὐραίῳ μέρει, καὶ σφίγγων θατέρῳ, ἀπάγχει τὸ θηρίον ἀήθει βρόχῳ καὶ καινῷ.

Θατέρου.

De animalium quorundam inter se inimicitijs & metu.

CAP. XXII.

Περὶ ζώων τῶν ἀλλήλοις πολεμίων καὶ περὶ κινοῦ;

Κεφ. κβ.

Gallinaceum ac ignem Leo: Pardalim, Hyæna : Stellionem Scorpius hostiliter odit: & eo admoto torpore afficitur. Draconē

Ἔχθιστα δὲ τῷ μὲν λέοντι πῦρ καὶ ἀλεκτρυών· ὕαινα δὲ τῇ παρδάλει, σκορπίος δὲ ἀσκαλαβώτῃ· νάρκη γοῦν τὸν σκορπίον καταλαμβάνει, προσαχθέντος οἱ τοῦ ζώου τοῦ προειρημένου. δράκοντα δὲ ἐλέφας

ὀρρω

ὀρρωδεῖ. ὑποζύγιον δὲ πᾶν τὴν μυγαλῆν οὐ θαρρεῖ. ἀστακὸς δὲ πολύποδα. Καὶ μέντοι προσωθούμενοι ἐκ τῆς στέγης οἱ κύνες, ἐκ αὐτὰς ῥᾳδίως· τὸν γὰρ κίνδυνον δεδοίκασι τὸ μέγεθος.

Elephantus perhorrescit. Omne iumentum murem araneum reformidat Astacus Polypũ extimescit. Canem de tecto propellere & deiicere non possis, periculi enim magnitudine timet ac renititur.

Περὶ τῆς τῶν σκορπίων τῶν Λιβύων εἰς τοὺς καθεύδοντας ἐπιβουλῆς. Κ. κγ.

Quemadmodum Lycij Scorpij dormientibus insidiantur.

Cap. XXXII.

Οἴκοι δὲ ἄρα σοφίσματα καὶ τοῖς σκορπίοις ἡ φύσις ἔοικε δοῦναι, καὶ τοῖσδε ἴδια· οἱ Λίβυες τὸ πλῆθος αὐτῶν ὑφορώμενοι, καὶ πάντα τὰ τεχνάσματα μηχανῆς αὐτοὺς μυρίους ἀντιποιοῦσι φυλαττόμενοι. κοῖλα γὰρ ὑποδήματα φοροῦντες, καὶ ὑψηλοὶ καὶ μετέωροι καθεύδοντες, καὶ τῶν τοίχων ἀποστέλλοντες τὰς χεῖρας, καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας εἰς ὑδρίας ὕδατος πεπληρωμένας ἐντιθέντες, οἴονται τὸ λοιπὸν ἐν ἀδείᾳ τε, καὶ ἐν ῥᾳστώνῃ καθεύδειν πολλῇ. οἱ δὲ, ὁποῖα παλαμῶνται. σκορπίος εἰ λάβ

Fraudulenti etiã naturâ Scorpij, & dolosi existunt. Etenim Libyci ab eorum multitudĩne metuentes, ad vitãdos ipsos omnia machinamenta moliuntur. soccos ferunt in lectis cùm longè à pariete remotis, tum in excelsum collocatis, tum fulcrorum Pedibus in hydrias aquæ plenas impositis, sublĩmes somnum capiũt. quâ machinationis molitione factâ, sese quieto, & tuto somno vsuros arbitrantur: atqui Scorpius

τὰς κλίνας.

si quid, vnde semetipsum in tecto suspendat, nanscicatur, ibi fortissimè forcipibus inhærescit, simul & demittit aculeum: secundus igitur ex tecto descendens per primum serpit, atque suis itidem forcipibus ad illius aculeum adhærescit, & sublimē sinit suum aculeum: item à secūdo tenetur tertius, à tertio quartus: quintus similem ordinem conseruat: itemque cæteri omnes, deinceps per primos decurrunt. Postremus dormientem ferit, & per superiores recurrit: Similiter ab illo secundus, tum verò ab vltimo tertius, reliquique sese subducunt, quoad velut sanè catenam soluentes, inter se omnes subtraxerunt.

Quemadmodum Vulpes insidias parat Erinaceis, Otidibus, & piscibus. Et quomodo Thraces ad transmittendos μύες, καὶ τοὺς ἰχθῦς. κ

εἰ λάβοιτο ὁ πόθεν ἑαυτὸν ἐξαρτήσει κατὰ τὸν ὄροφον, ἔχεται τούτου ταῖς χηλαῖς καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ καθῆκε τὸ κέντρον. ὁ δὲ δεύτερος κάτεισι μετ᾽ ἐκ τῆς στέγης καὶ διὰ τοῦ πρώτου ἕρπει. καὶ τοῦ κέντρου τοῦ ἐκείνου ἔχεται καὶ αὐτὸς ταῖς χηλαῖς· καὶ τό γε αὑτοῦ μετέωρον εἴασε κέντρον· καὶ ὁ τρίτος ἐκεῖθεν ἔχεται, καὶ ὁ τέταρτος ἐκ τοῦ τρίτου, καὶ ὁ πέμπτος κατὰ στοῖχον, καὶ οἱ ἐπ᾽ ἐκείνοις διὰ τῶν προτέρων καθέρποντες. εἶτα ὁ τελευταῖος ἔπαισε τὸν καθεύδοντα, καὶ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἕρπει, καὶ ὁ μετ᾽ ἐκεῖνον, καὶ ὁ κάτωθεν τρίτος, καὶ οἱ λοιποὶ εἶτ᾽ αὖ οἱ πάντες ἀλλήλων ἀπελύθησαν, οἷα δήπου λύσαντες ἅλυσιν.

περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐχίνους τῆς ἀλώπεκος ἐπιβουλῆς· καὶ ὅπως ὠτίδας θηρῶσιν· οἱ Θρᾷκες αὐτῇ διὰ

κρυσ

κρυστάλλῳ ἕπεται τῷ τῶν ποταμῶν. Κ. κδ.

Δολερὸν χρῆμα ἡ ἀλώπηξ. ἐπιβουλεύει γοῦν τοῖς χερσαίοις ἐχίνοις τὸν τρόπον τοῦτον. ὀρθοὺς αὐτοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατός ἐστι. τὸ δὲ αἴτιον, αἱ ἄκανθαι ἀνείργουσιν αὐτήν. ἡ δὲ ἡσύχως, καὶ πεφεισμένως τοῦ ἑαυτῆς στόματος ἀνατρέπει αὐτούς, καὶ κλίνει ὑπτίους, ἀνασχίσασά τε ἐσθίει ῥᾳδίως τοὺς πρὶν φοβερούς. Τὰς δὲ ὠτίδας ἐν τῷ Πόντῳ θηρῶσιν ὧδε. ἀποστραφεῖσαι αὐταί, καὶ εἰς γῆν κύψασαι, τὴν κέρκον ἀνατείνουσιν, ὡς προσεοικέναι αὐχένι ὄρνιθος· αἱ δὲ ἀπατηθεῖσαι προσίασιν ὡς πρὸς ὄρνιν ὁμόφυλον, εἶτα πλησίον γενόμεναι τῆς ἀλώπεκος, ἁλίσκονται ῥᾷστα, ἐπιστραφείσης τῆς ἀλώπεκος, καὶ ἐπιθεμένης κατὰ τὸ καρτερόν. Τὰ μικρὰ δὲ ἰχθύδια θηρῶσι πάνυ σοφῶς.

fluuios congelatos vulpe duce viantur.

CAP. XXIIII.

Vulpes fraudulentũ animal, insidias hoc pacto in Erinaceos terrenos molitur: vt quum eos rectos, quòd à morsu vulpinum impetum spinis prohibent, expugnare non queat. ipsos summâ cautione oris leniter & cautè primũ euertens, supinos constituat: deinde & laniet, & qui antea essent formidabiles, exedat conficiatq; In Ponto sic ⟨o⟩tidas venatur, vt & sese auertens, & caput in terram abiiciens, tanquam auis collum, sic caudam extendat: eæ autem hâc insidiarum instructione seductæ, ad illam tanquam ad suam gregalem accedunt, illa verò se vertens nullo negotio capiat. Tum verò secundùm fluuiorũ ripas gradiens, paruulos pisciculos callidè exceptat. nam caudam

in

in aquam deiicit, in quam ii innantes denſis pilis comprehendũtur, quod quidem ipsũ vulpes ſentiens, caudam ex aqua remouet, & repentè ſe in aridum ſubducẽs eam excutit: piſciculi excidunt, atq; ab ea deuorãtur. Thraces quando conglaciãtes fluuij periculoſè tranſeuntur, vulpis indicio & periclitatione percipiunt, nam ſi glaciem reſiſtentem, & nihil cedentem tranſmiſerit, eius veſtigia fidenter perſequuntur. Ad hunc autem modũ tranſmiſſionem non eſſe periculoſam hæc experitur, vt ad glaciẽ autem admoueat: ac ſi intra non ſubſonare atque ſubterlabi fluctus ſentit, glaciei ſe tanquam ſolidę credit, ac tranſmittit: ſin aliter, nequaquam tranſit.

παρὰ τὴν ὄχθην τὴν τοῦ ποταμοῦ ἔρχονται· καὶ τὴν οὐρὰν καθιᾶσιν εἰς τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ προσνέοντα ἐνίσχεται, καὶ ἐμπλάσσεται τῷ δασεῖ τῶν τριχῶν· αἱ δὲ αἰσθόμεναι, τοῦ μὲν ὕδατος ἀναχωροῦσιν, ἐλθοῦσαι δὲ ἐς τὰ ξηρὰ χωρία διασείουσι τὰς οὐρὰς, καὶ ἐκπίπτει τὰ ἰχθύδια· καὶ ἐκεῖναι δεῖπνον ἁβρότατον ἔχουσιν. Οἱ δὲ Θρᾷκες τῆς τῶν ποταμῶν πήξεως τῆς οὐ σφαλερᾶς ποιοῦνται γνώματα τήνδε τὴν θῆρα· καὶ ἐὰν διαδράμῃ τὸν κρύσταλλον, μὴ ἐνδιδόντα μηδὲ εἴκοντα τοῖς ἐκείνης βήμασι, θαρροῦσι καὶ πορεύονται. πεῖραν δὲ αὐτὴν ποιεῖται τοῦ μὴ σφαλεροῦ πόρου, ἢ τοῦ ἔμπον τοῖον. παραβάλλει τὸ οὖς ἐπὶ τῷ κρυστάλλῳ· καὶ μετὰ αἴσθηται μὴ ὑπηχοῦν κάτωθεν τὸ ῥεῦμα, μηδὲ ὑποφέρον ἡσυχῇ τὸ πρὸς βάθος, ἤδη ὡς ἑστῶτι τῷ κρυστάλλῳ θαρρεῖ, διαθεῖ τε· προσσοῦσι γε μὴν οὐκ αὖ ἐπιβαίνει.

Al. εἰς.

Περὶ

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας.

Κεφ. κε.

Οἱ ποιηταὶ μὲν τὴν παῖδα τὴν τοῦ Ἴφιδος ᾄδουσι, καὶ τά γε θέατρα ὑπ' αὐτῶν ἐμπέπλησται, ὑμνούντων τὴν ἡρωΐνην ἐκείνην, ἐπεὶ τὰς ἄλλας ὑπερεπήδησε σωφροσύνῃ, καὶ τῆς ἑαυτῆς γαμετὴν προετιμήσατο τοῦ βίου. Τὰ δὲ ζῶα ὑπερβαλλούσης φιλοστοργίας οὐ παραλέλοιπεν. Ὁ γοῦν Ἠριγόνης κύων ἐναπέθανε τῇ δεσποίνῃ. καὶ ὁ Σιλανίωνος, καὶ οἰκεῖος ὢν τῷ δεσπότῃ, καὶ οὔτε πρὸς βίαν, οὔτε πρὸς κολακείᾳ ἀπέστη τοῦ τάφου. Δαρείῳ δὲ τῷ τελευταίῳ Περσῶν βασιλεῖ ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ βληθέντι ὑπὸ Βήσσου, καὶ κειμένῳ, πάντων δὲ νεκρὸν ἀπολιπόντων, ὁ κύων ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς,

De Canum beneuolentia erga nutritios suos; Erigonem, Silanionem, Dariũ, Lysimachum.

Cap. XXV.

Iphidis filiam poëtæ ita decãtant, vt eorum vocibus theatra personent, heroinam illam laudantium, siue quod longè multumq; alias mulieres castimoniâ superasset, & propriæ vitæ coniugem suum antetulisset. Verùm bestię quoque non minus pio quodam & innato amore flagrant; cuius rei testimonio sunt huiuscemodi, quę insequuntur. Erigonæ canis suæ dominæ sepulturâ affectæ immortuus est. Ille verò Silanionis tyranni, non à sepulchro domini sui, nec vi, nec vllis blãdimẽtis abscessit. Dario, qui extremus regnauit apud Persas, in ea pugna quam contra Alexandrum suscepit, & commisit, quum à Besso, (& Nabarzane) multis vulneribus confossus esset, & iaceret stratus; omnibus mortuum relinq.

relinquentibus, canis ab eo educatus solus permansit fidelis, eumque tametsi non amplius suum altorem, sicut tamē adhuc viuentem seruauit. Ita Xenophon ille Grylli filius cum Cyro iuniore scribit, florido quidem & phalerato sermone, solos mensę ipsius participes cum eo remansisse, ac simul interiisse: & sceptrigerum eius eunuchum Artapaten nomine, super eo extincto se occidisse, vitam deinceps sine Cyro minimè vitalem sibi futuram, aspernatum. Lysimachi etiam regis canis quum se seruare quiret, non inuitus eadem quâ suus morte dominus defungi voluit.

περιέμεινε μόνος πιστὸς τὸν οὐκ ἔτι προσδέα μὴ περιδεῶς, ὡς ἔτι ζῶντα. Τοιοῦτόν τι ὑπὲρ τῶν τοῦ Κύρου φίλων τοῦ νεωτέρου Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου νεανιευόμενος, δῆλός ἐστι λέγων μόνους ὁ τοὺς ὁμοτραπέζους αὐτῷ συμπαραμεῖναι, καὶ συναποθανεῖν. καὶ τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν οἱ σκηπτοῦχος τὴν τιμὴν, ὄνομα δὲ Ἀρταπάτης, ἑαυτὸν ἐπαποκτεῖναι τῷ νεκρῷ. μετ' ἐκεῖνον ἄτιμα κατὰ τὸν βίον ἡγησάμενος εἶναι ἔρημον Κύρου. καὶ Λυσιμάχου δὲ τοῦ βασιλέως κύων κοινῆς τύχης τοῦ πάλαι ἑκὼν μετέλαβε, σωθῆναι δυνάμενος.

De Pithece venenato animali, quod ab aliis Oribates vel Hypodromus vel Pulex nominatur.

CAP. XXVI.

περὶ τῆς κεκλημένης πιθήκης.

Κεφ. κϛ.

Pithece à quibusdā Oribates vocatur, ab aliis Hypodromus, aut Psylla, id est Pulex. animal est pilosum, & in arbo-

Ἡ Πιθήκη ὑπό τινων ὀρειβάτης κέκληται, ὑπ' ἄλλων γε μὴν, ὡς ἀκούεις, ὑπόδρομος· καὶ ἐν τοῖς δένδροις γίνεται, καὶ ἔ-

χὰ τρίχας. κέκληται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ ψύλλα. ἐντέμνεται μὲν οὖν τὴν γαστέρα ἀπαλῶς, ὡς εἰπεῖν. ἔπιλίνως διακέκοπται. δάκνει δὲ σφαλερωτάτῳ δήγματι· καὶ παρέπεται τρόμος τῷ δηχθέντι, καὶ περὶ τὴν καρδίαν ἄλγημα ἰσχυρὸν ἐπιγίνεται. καὶ τα' οὖρα ἐμφράττεται, καὶ ὁ τῆς κοιλίας πόρος γίνεται, κἀκεῖνος ἄπορος. ἔστι δὲ τοῖς προειρημένοις ἀντίπαλος ὁ καρκῖνος ὁ ποτάμιος ὢν βρωθείς.

Περὶ αἰλούρων. Κ. κζ.

Αἰλούρων ὁ μὲν ἄρρην ἐστὶ καταφερὴς, ὁ δὲ θῆλυς φιλότεκνος. ἀποφεύγει δὲ τὴν πρὸς τὸν ἄρρενα ὁμιλίαν. ἀφίησι γὰρ οὗτος σπορὰν θερμοτάτην τε καὶ προσεοικυῖαν πυρὶ, καὶ καίει τῆς θηλείας τὸ αἰδοῖον.

arboribus nascitur. Venter ei leuiter incisus est, vt sectio notata filo videri possit. Morsum ab eo periculosissimum tremor & cordis dolor sequuntur, obstruitur etiam vrina & aluus. Remedium ex cancro fluuiatili demonstrant, quem in cibo sumere iubent, *Genus est phalangij, quod & Aristoteles Pulicem vocat, vtpote paruum, procax, & salax: Pitheca forsan à figura dictum: Oribates à loco, quòd in arboribus, praesertim montanis, reperiatur: Hypodromus, quòd sub folijs lateat. Nicander octauum genus phalangij sub folijs Persea degere scribit. Idem genus quartum Agrosten nominat Lupo simile, Aristoteles Pulicem Lupo comparat.*

De fele mare libidinoso & catulos perimente, & quòd feles extremè taium terram oscitent.

CAP. XXVII.

Quemadmodum ex felibus mas est libidinosissimus, sic amantissima catulorum fœmina: quæ veneream idcirco maris consuetudinem refugit, quòd is calidissimum igneumque simile semen emittat

αὐτόν. λέγουσι δὲ τοσούτου ἕνεκα τὴν αἰτίαν, τοὺς μὴ δύνασθαι πολύποδας ἐνιαυτοῦ βιῶναι χρόνον μακρότερον· καὶ θῆλυς δὲ ἄρα πολύπους ἀναλίσκεται ῥᾳδίως, τίκτων πολλάκις.

Περὶ τοῦ ἀετοῦ ἀντεραστοῦ ὡραίου παιδός.

Κεφ. κθ.

Φύλαρχος μέμνηται παῖδα ἰσχυρῶς φιλόρνιθα ἀετοῦ νεοττὸν λαβεῖν δῶρον, καὶ τρέφειν τροφῇ ποικίλῃ, καὶ κηδεμονίαν αὐτῷ προσφέρειν πᾶσαν. οὐ γὰρ τι που ὡς ἄθυρμα εἰς παιδιὰν ἔτρεφε τὸν ὄρνιν, ἀλλ' ἐρώμενον δήπου, ἢ ἀδελφὸν νεώτερον, οὕτως ἄρα ὁ παῖς τοῦ ἀετοῦ προμηθῶς εἶχε καὶ προῄει δὲ ὁ χρόνος, εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐξῆψεν ἀλλήλων ἰσχυράν. συνηνέχθη δὲ χαμαὶ τὸ σῶμα τοῦ παιδὸς, καὶ τὸν ἀετὸν παραμένειν, καὶ κοινωνεῖν τῆς τροφῆς· καὶ καθεύδοντος μὲν ἡσυχά-

quamobrem eum non amplius anno viuere dicunt, fœminámque etiam propter crebros partus ocyus consumi.

De Aquila redamante puerum formosum.

CAP. XXIX.

Puerum auium studiosissimum. Phylarchus memoriæ prodidit, Aquilæ pullum quem dono accepisset, vario & multiplici cibo aluisse, & studiosè diligentérque curasse. Nam eum ipsum non tanquam rem ludicram alebat: sed tanquam vel amores suos & delicias, vel natu minorem germanum fratrem, sic sanè is Aquilam magna cum cura & diligentia tuebatur. Quum autem progressu ætatis in mutuam inter se amicitiam vehementer exarsissent, atque accidisset ex morbo vt puer laboraret, tum ei Aquila assiduitate officij assidebat. Quum enim is quietem caperet, ipsa quoque quieti

se dabat, quum vigilaret, eadem assistebat: quum non ederet, ipsa pariter cibum non admittebat. Postea verò quàm è vita excessisset, atque efferretur ad monumentum sepulchri, eum prosecuta est: pósteaque vbi cremaretur, in medios rogos se immisit.

De Asellopisce.

CAP. XXX.

Asellus piscis, vt externis quidem partibus interioribus non admodum cum aliis differt, sic certè suo proprio quodam more nihil non solitarium amat, neque se cum aliis sociari gaudet. Cor piscium solus in ventre habet, & in cerebro lapillos molari figurâ possidet. Et alij quidem pisces tempestatibus perfrigidis occultantur, hic autem exortu caniculæ latet.

Quomodo Musicâ Paguri capiantur.

CAP. XXXI.

Paguros Musicæ il-

ζειν, ἐγρηγορότος δὲ παρεστάναι, ἀσιτοῦντος δὲ προσίεσθαι μὴ τροφήν. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸν βίον ὁ παῖς κατέστρεψεν, ἠκολούθησε καὶ ὁ ἀετὸς μέχρι τοῦ μνήματος· καομένου δὲ, ἑαυτὸν εἰς τὴν πυρὰν ἐνέβαλεν.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ὄνου.

Κεφ. λ.

Ο ἰχθὺς ὁ ὄνος, τὰ μὲν ἄλλ' ὅσα ἐκτὸς πέφυκεν, οὐ πάντη τῶν ἑτέρων διεστῶτα κέκτηται. μονότροπος δέ ἐστι, καὶ σὺν ἄλλοις βιοῦν οὐκ ἀνέχεται. ἔχει δὲ ἄρα ἰχθύων μόνος οὗτος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους, οἳ προσεοίκασι μύλαις τὸ σχῆμα. κυνὸς δ' ἐπιτολῇ φωλεύει μόνος, τῶν ἄλλων ἐν ταῖς κρυμωδεστάταις φωλεύειν εἰθισμένων.

Περὶ μουσικῆς ᾗ θηρῶνται οἱ πάγουροι. Κ. λα.

Οἱ θηρῶντες τοὺς παγούρ

-γούρους, τὸν τρόπον τοῦτον θηρῶσιν. ἐστ' αὖ· οἷς ἐμηχανήσαντο τὴν μουσικὴν δι' ἧς ὀργ. φωτιγγίου, ὄνομα δὲ ὀργάνῳ τούτῳ, καὶ ἐροῦσιν αὐτοῖς. οἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς φωλεαῖς δεδύκασιν· οἱ δὲ ὑπάρχονται τοῦ μέλους· καὶ ἀκούσαντες οἱ πάγουροι πείθονται ὡς ὑπό τινος ἴυγγος προελθεῖν τῆς θαλάμης. εἶτα ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἑλκόμενοι, προΐασι καὶ ἔξω τῆς θαλάττης. οἵ τε αὐλοῦντες ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσι, καὶ ἐκεῖνοι ἕπονται, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἁλίσκονται.

Περὶ τῶν Αἰγυπτίων θρισσῶν, καὶ τῶν αἱρουμένων κρότῳ ὀστράκων καὶ συμμελεῖ τῇ ᾠδῇ. Κεφ. λβ.

Οἱ δὲ τὴν Μαρείαν λίμνην περιοικοῦντες τὰς θρίσσας θηρῶσι τὰς ἐκεῖθεν ᾠδῆς μέλει χορευτικωτάτῳ, καὶ κρότῳ ὀστράκων ὁμοιοῦσθαι πρὸς τὸ μέλος. αἱ δὲ ὥσπερ ὀρχούμεναι ὑπὸ τῷ μέλει πηδῶσι, καὶ ἐμπί-

lecebræ machinatione piscatores capiũt. quorum alij se occultant, alij modulari incipiũt instrumento, quod Photingium nominãt. quod quum audiuerint Paguri, statim tãquam amatorio quodam ad exeundum non modò inducuntur è latebra, verùm etiam voluptate allecti, extra mare egrediuntur. Hi quidem retrò ad tibiam canentes cedant: illi autem sequentes in arido cõprehendantur.

De Thrissis Ægyptiis, quæ ad cantum & testarum crepitum saltantes capiuntur.

Cap. XXXII.

Qui Maream vel Mareotim lacum accolunt, Thrissas illinc cantu & pulsibus testarum concrepantium consonantibus piscantur. Etenim ex tanquã saltatrices saltantes in piscatoria, ad se comprehendendas explica-

ta, instrumenta incidunt, atque cum saltatione & lusione Ægyptii splendidã prædam consequuntur.

De Ægyptiorum magia in aues & Serpentes.

CAP. XXXIII.

Ægyptios suâ propriâ quâdam magicâ ratione, accepi cùm de cælo aues deducere, tum serpentes primùm incantare, deinde ex latibulis facillimè extrahere.

De Fibro testibus sibi euulsis à venatoribus se redimente, &c.

CAP. XXXIIII.

Fiber in vtraque sede viuit. nam die quidem in fluuios abditus ætatem agit: nocte in terra vagatur: casu & fortuitò obiectis vescitur. Quòd autem caussam ab insequentibus venatoribus cur tam cupide petatur non ignorat, idcirco mordicus premens vsque in-

πτουσι τοῖς θηράτροις, ἀθρόοι αὐτοῖς προσπεπτώκασι, καὶ λαμβάνουσιν οἱ Αἰγύπτιοι θήρας εὐόψους σὺν χορείᾳ τε καὶ παιδιᾷ.

Περὶ τῆς Αἰγυπτίων εἰς τοὺς ὄρνιθας καὶ τοὺς ὄφεις ἐπαοιδῆς. Κεφ. λγ.

Αἰγυπτίους ἐγὼ πυνθάνομαι μαγείᾳ τινὶ ἐπιχωρίῳ τοὺς ὄρνιθας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταφέρειν. τοὺς δὲ φωλεῦον τοὺς ὄφεις ἐπαοιδαῖς τισι καταγοητεύσαντες, εἶτα μέντοι προσάγεσθαι ῥᾷστα.

Περὶ ζώου τοῦ κάστορος. Κεφ. λδ.

Ο κάστωρ ἀμφίβιόν ἐστι ζῶον, καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν τοῖς ποταμοῖς καταδὺς, διαιτᾶται· νύκτωρ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ἀλᾶται, οἷς ἂν περιτύχῃ τούτοις τρεφόμενος. ἑαυτὸν ἐπίσταται τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐπ' αὐτὸν οἱ θηραταὶ, σὺν προθυμίᾳ τε καὶ ὁρμῇ τῇ πάσῃ χωροῦσι· καὶ ἐπικύψας καὶ δακὼν ἀπέκοψε τοὺς ἰ-

δίους

αὐτοῦ ὄρχις, καὶ προσέῤῥιψεν αὐτοῖς, ὡς ἀνὴρ φρόνιμος λῃσταῖς μὲν περιπεσὼν, καταθεὶς δὲ ὅσα ἐπήγετο ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, λύτρα δήπου ταῦτα ἀλλαττόμενος. ἐὰν δὲ ἤδη περιγένηται ἐκτεμὼν, καὶ σωθεὶς εἶτα πάλιν διώκηται· ὁ δὲ ἀναστήσας ἑαυτὸν, καὶ ἐπιδείξας ὅτι τῶν αὐτῶν σπουδῆς οὐκ ἔχει τὴν ὑπόθεσιν, τοῦ περαιτέρω καμάτου παρέλυσε τοὺς θηρατάς. ἧττον γὰρ ἐπὶ τῶν κρεῶν ἐκείνοις φροντίς ἐστι. πολλάκις δὲ καὶ ἔνορχοι ὄντες, ὡς πορρωτάτω ἑαυτοὺς ἀποσπάσαντες τῷ δρόμῳ, εἶτα ὑποστείλαντες τὸ σπουδαζόμενον μέρος, πάνυ σοφῶς καὶ πανούργως ἐξηπάτησαν, ὡς οὐκ ἔχοντες, ἃ κρύψαντες ἔχουσιν.

Περὶ τῆς καλουμένης βουπρήστιδος. Κεφ. λε.

Βούπρηστις ζῷόν ἐστιν ἐ-

cumbit ad elidendos testes, quoad abs se absciderit, & sic illos eis obiecerit, tanquam homo summâ prudentiâ in latrones incurrens, quæcunque portat ad se redimendum exponit. Quòd si postea quã exectus & ex periculo seruatus fuerit, ab insectantibus iterim vrgeatur, hic se erigens, atque quamobrem insequi vlteriùs pergere nõ debeant, causam ostendens, ad reuertendum, quòd iam eâ parte quã expetunt careat, venatores inducit. nam carnes eius nõ admodum illi curant. Persæpe etiamnum testiculis pręditus, quum se à venatorum conspectu longissimè cursu remouerit, eam partem desideratam ita astutè comprimit & occultat, vt insectatores fallat, tanquam iis careat quæ occultauit.

De Bupreſtide Boum veneno. CAP. XXXV.

Si Bupreſtidem bestiolam

stiolam Bubulum pecus deuorauerit tantoperè inflatur, vt & rumpatur, & non multò post efflet halitum extremum.

De Erucis intermendis.

CAP. XXXVI.

Erucæ olera & exedunt, & celeriter conficiunt. eis mulier, si per media olera peruaserit, ex mensibus laborans, perniciem affert.

De Oestro & Myope, siue Asilo & Tabano.

CAP. XXXVII.

Inimicissimus Bubus est Asilus & Myops. ille par est maximæ muscæ, aculeo (*linguâ potius vel promuscide*) firmo & magno armatus: sonum autem bombi instar & asperum edit. Myops Muscæ caninæ similis est, aculeo minor Asilo, sed magis sonorus.

De Aspidum differentiis, symbolo, veneno, & hoste earum Ichneumone. C. XXXVIII.

Aspides in diadema-

σφῶν ἐὰν βοῦς καταπίῃ, πίμπραται, καὶ ῥηγνύμενος ἀπόλλυται οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ τῶν ζῴων τῶν καμπῶν.

Κεφ. λϛ.

Αἱ κάμπαι ἐπινέμονται τὰ λάχανα, τάχα δὲ καὶ διαφθείρουσιν αὐτά. ἀπόλλυνται δὲ αὗται, γυνὴ τὴν ἐπιμήνιον κάθαρσιν καθαιρομένη, εἰ διέλθοι μέσων τῶν λαχάνων.

Περὶ οἴστρου καὶ μύωπος.

Κεφ. λζ.

Εἰσὶ δ' αὖ βουσὶν ἔχθιστα οἶστρος καὶ μύωψ. καὶ ὁ μὲν οἶστρος μυίαις ταῖς μεγίσταις ἐστὶ καὶ ἔχει στερεὸν καὶ μέγα κέντρον, καὶ ἦχον βομβώδη τινὰ ἀφίησι καὶ τραχύν. ὁ δὲ μύωψ τῇ κυνομυίᾳ προσέοικε, βομβεῖ δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔλαττον δὲ ἔχει τὸ κέντρον.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀσπίδος δήγματος· ἀλλὰ τι περὶ τῆς αὐτῆς. Κεφ. λη.

Τῶν ὑπ' ἀσπίδος δη-

χθὲν

χθέντων οὐ μνημονεύεται
οὐδεὶς ἐξάντης γεγονέναι
τοῦ κακοῦ. ἐνθένδε τοι καὶ τοὺς
βασιλεῖς ἀκούω τοὺς Αἰγυ-
πτίων ἐπὶ τῶν διαδημά-
των φορεῖν πεποικιλμέ-
νας ἀσπίδας, τῆς ἀρχῆς αἰ-
νιττομένους τὸ ἀνίκητον ἐν
τῇ τοῦ ζώου μορφῇ τῆς προ-
ειρημένης. γίνονται δὲ καὶ
πεντάπηχεις ἀσπίδες· καὶ
μέλαιναι μὲν αἱ πλεῖσται, ἢ
τεφραῖαι· ἴδοις δ᾿ ἂν καὶ
πυρρὰς ἀσπίδας. οἱ δη-
χθέντες δὲ ὑπ᾿ ἀσπίδων οὐ
παρὰ τέσσαρας βιοῦσι τεττάρων
ὥρας. πνιγμὸς δὲ αὐτοὺς
καὶ σπασμὸς διώκει, καὶ
λυγμὸς ὥς φασιν. ἀκούω δὲ
τὸν ἰχνεύμονα τῆς ἀσπίδος
τὰ ὠὰ ἀφανίζειν, οἱονεὶ
τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ὑπε-
ξαιροῦντα τοὺς μέλλοντας
ἀντιπάλους. Λιβύσσαν δ᾿
ἄρα ἀσπίδα, καὶ ἀποσαίνειν
τυφλοὺς τῷ φυσήματι λέ-
γει τις λέγων.

tibus pictas Ægyptiorum reges gerunt, ex eius bestiæ forma regni firmitatem adumbratè significantes. inuictum enim huius serpentis venenum est, & nemo vnquam ab ea morsus euasisse memoratur. earum quædam ad longitudinem quinque cubitorum accedunt: nonnullæ rutilo, plurimæ nigro, cinereóve colore perspiciuntur. Amplius quatuor horas quos momorderint, viuere non queunt. eos strangulatio, conuulsio, & singultus cõsequitur. Ichneumo autem Aspidis oua disperdit, & tanquam catulis suis futuram hostilem perniciem summouet. Cęterum Aspidem Libycã vel aspiratione solã excæcare quidam aiunt.

Hinnulos mares à patribus plerosque occidi.

CAP. XXXIX.

Διὰ τί τοὺς ἄῤῥενας νεβροὺς
οἱ πατέρες ἀναιροῦσιν. Κεφ. λθ.

Mira Naturæ cùm alibi, tum hîc etiam vis est. Hinnulos mares plerosque patres occidunt, ne numero aucti matres postea ineant, id quod vel inter brutas animantes magnum scelus & piaculum est. At Cyro & Parysatidi, ô Persæ, nec indecorum hoc facinus, nec in iniustum videbatur. ille enim matrem amabar, & hæc in filium simili amore ardebat. Talis brutorum natura est. at homines vt temeratiâ & effreni libidine omnia concupiscunt ita cupiditatibus suis nusquam moderantur, aut abstinent.

De muribus insula Heraclea, qui ab omnibus Hercule in ea sacris abstinent: & quum vua sunt matura recedunt, ne per incontinentiam fortè attingant.

fortè μὲν τὰ ἄλογα & mox ἐπιθυμοῦσι, & φείδονται.

al. ἐμάνυμος.

CAP. XL.

Quantum est cunque murium in Heraclea, quæ in Ponto insula est, Herculem & relig

Εἶτα οὐ χρὴ θαυμάσαι τὴν φύσιν τῇ τε ἄλλῃ καὶ ἐνταῦθα μέντοι; τῶν ἀρρένων οἱ πατέρες τοὺς πλείστους νεβροὺς ἀναιροῦσιν, ἵνα μὴ πληθύωνται, εἶτα μέντοι τὰς μετέρας ἀναβαίνωσιν. μίασμα γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις, καὶ ἐναγὲς ἔργον δοκεῖ τοῦτο δήπου. Κύρῳ δὲ καὶ Παρυσάτιδι, ὦ Πέρσαι, καὶ καλὰ ταῦτα καὶ ἔνδικα ἐδόκει. καὶ ἐφίλει Κῦρος τὴν μητέρα κακῶς, καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῆς μητρὸς φιλίαν ὁμοίαν. καὶ ταῦτα † μέντοι σωμένης. οἱ δὲ ἄνθρωποι πάντων μὲν ἐπιθυμοῦντες, μηδενὸς δὲ φειδόμενοι.

Περὶ τῶν μυῶν τῶν ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ νήσῳ. Κ. μ.

Νήσος ἐν τῷ Πόντῳ, Ἡρακλεῖ μὲν † ἐπώνυνος, ἐκτετίμηται. οὐκοῦν ὅσον μυῶν ἐστιν ἐνταῦθα σέβει τὸν θεὸν καὶ πᾶν ὅσον ἀ-

μέντοι αὐτοῦ, τοῦτο πιστεύει τῷ θεῷ κεχαρισμένον ἀφεῖσθαι, καὶ οὐκ ἂν προσάψαιτο αὐτοῦ. ἐκεῖ οὖν καὶ ἄμπελος τοῦ θεοῦ κομᾷ, καὶ τετίμηται ὡς ἀνάθημα αὐτοῦ μέντοι· καὶ φυλάττουσιν οἱ θεραπευτῆρες τοῦ δαίμονος ἐς τὰς θυσίας τοὺς βότρυς. ὅταν οὖν ἐς ἀκμὴν αἱ * ῥᾶγες ἔρχονται, οἱ δὲ ἀπολείπουσι τὴν νῆσον οἱ μύες, ἵνα μὴ μείναντες ἄκοντες γοῦν προσάψωνται, ὧν θιγεῖν οὐκ ἄμεινον. εἶτα τῆς ὥρας διαδραμούσης, οἱ δὲ εἰς ἤδη τὰ οἰκεῖα ὑποστρέφουσι. Καὶ μυῶν μὲν Ποντικῶν ἀγαθὰ ταῦτα. Ἵππων δὲ καὶ Διαγόρας καὶ Ἡρόστρατος, καὶ ὁ λοιπὸς τῶν θεοῖς ἐχθρῶν κατάλογος, πῶς ἂν ἔφειντο τῶν βοτρύων ἢ ἀναθημάτων ἄλλων, οἱ καὶ τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα, καὶ ἔργα ἁμωσγέπως συ-

ligiosè collit: & quod deo cunque dedicatum est, tanquam id ei sacrum, gratumq; esse intelligens & credens, non attingit. Itaque quum vitis (quæ ibi deo frondescit, & soli eidem ad religionem consecrata est, cuiusq; racemos dei ministri ad sacra seruant) vuæ assecutæ fuerint maturitatem, tum de insula mures decedũt, vt ne, si remanerẽt, per imprudentiam eas contingant, quas tangi fas non sit: post vero vbi id anni tempus præterierit, ad domesticam sedem reuertuntur. Atque hæc quidem Ponticorum murium est probitas. Contrà Hippon, Diagoras, Herostratus, reliquísque dei hostes, quomodo vel à racemis vel aliis rebus consecratis cupiditatẽ manusq; abstinuissent, qui ne ab ea quidem insania suam assensionem sustinuerint, quominus & nomina deorum, & opera quomodocũque

*al. ῥῶγες

que

que tollere conati fuerint.

De numerosa vi murium in Ægipto post aquam pluuiam nascente, qua nisi inuocato numine exterminari non possit. Quo ordine itum Ægyptij istt, tu Pōtici mures recedere soleant. Ruinas ab eis praesentiri. Feles & Viperas timeri.

CAP. XLI.

Primùm vt in Ægypto pluit, perparuulis guttis Mures nasci solent, qui longè lateq; totis aruis vagantes, maximâ calamitate ex spicarum circumrosione & succisione segetes afficiunt & manipulorum aceruos vastantes, magnum Ægyptiis negotium exhibent: eò fit, vt ii insidias eis conentur muscipulis tēdere, & sepimentis aut muris repellere, & fossis ac incensionibus arcere. sed mures vt minimè ad muscipulas accedūt, sic quum sint ad saliendum apti, &

fortè τοὺς διὰ ταῦτα ἐλλοχόντας, &c. & mox ἀναστέλλοντας & ἀνείργοντας.

λᾶν προσηνημένοι.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ὄντων, καὶ τῶν ἐξ ὑετοῦ γινομένων μυῶν. καὶ ἔτι περὶ μυῶν πῶς τὰ βρέφη μετοικίζουσι. Κεφ. μα.

Ἔθος τοῦτο Αἰγύπτιον, ὅταν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὕσῃ, ῥανίσι δὲ ὀλίγαις λεπταῖς ὁ θεός, μῦς παραχρῆμα τίκτονται. οὐκοῦν κατὰ τὰς ἀρούρας πλανώμενοι ἤτοι λυμαίνονται τοῖς λήιοις, ὑποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ὑποκείροντες, ἤδη μέντοι καὶ τοὺς σωροὺς τῶν δραγμάτων κειραίνοντες, λυποῦσι τοὺς Αἰγυπτίους, † καὶ διὰ ταῦτα πάγαις τε αὐτοῖς ἐλλοχῶντες, καὶ θριγκοῖς ἀναστέλλοντες, καὶ τάφροις ἀνείργοντες, καὶ καίοντες ἐν ταύταις πῦρ. οἱ τοίνυν μῦς εἰς οὐδὲν τὴν ἀρχὴν πρὸς πάγας προστρόπαιοι τῶσιν, ἴσασι δὲ αὐτὰς ἑστάναι ἄλλως· τοῖς δὲ θριγκοῖς καὶ τοῖς λελειωμένοις ὑπὸ τῆς

χειρὸ

ῥᾷστα ἐπαναβαίνουσιν, ἀναρριχητικώτατοί γε ὄντες, εἴποτε μέντοι ὑπερπηδῶσι τὰς τάφρους. ὅταν οὖν ἀπαγορεύσαντες οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ὡς ἀχρήστους ἀπολίπωσι· καὶ ἐκτραπέντες ἐπί τε δέησιν ἔλθωσι, καὶ ἱκετείας τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐνταῦθα δήπου τὴν ἐκ θεῶν μῆνιν ὀρρωδοῦσιν οἱ μύες, καὶ ἔς τι ὄρος ἀναχωροῦσι τάξιν πλινθίου φυλάττοντες. οἱ μὲν οὖν νεώτατοι πρῶτοι, οὐραγοῦσι δὲ οἱ μέγιστοι, καὶ τοὺς ἀπολειπομένους ἐπιστραφέντες, οὗτοι μέντοι ἕπεσθαί σφισιν ἐκβιάζονται. ἐὰν δὲ οἱ νεώτατοι κάμνοντες ὑποστῶσι, καὶ τὸ ἑπόμενον ἵσταται πᾶν, ὡς ἐν δυνάμει στρατιωτικῇ πέφυκε γίνεσθαι· ὅταν δὲ ὑπάρξηται ἡ ἐκ τῶν πρώτων κίνησις, ἐνταῦθα καὶ οἱ λοιποὶ ἕπονται. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ τὸν Πόντον οἰ-

fossas transiliunt, & muros etiam læues & incrustatos reptando superant. Ægyptij verò de spe & conatu depulsi, omni machinatione insidiarum tanquam parum efficaci, relictâ, se ad suppliciter deprecandam à Deo calamitatem vertunt. Mures diuinæ iræ metu, in montem quempiam acici instructione ordinem quadrangulum conseruãtes discedunt. horum omnium natu minimi primo in ordine consistunt, maximi verò extremum agmen ducunt, & eos qui lassitudine deficiũt, vrgent, ac seipsos sequi cogunt. Quòd si ex itinere minimi natu laborantes subsistãt, omnes quoque consequentes, vt est in more belli institutóque positum, insistunt, & interquiescunt: Simúlque se vt primi mouere cœperunt, cæteri continuò omnes subsequuntur. Hoc idem qui Pontum

tum incolunt mures illic agere dicunt Ex omni autem domo cujus ruinæ impendeant, quà primùm datur, celeriter demigrare creduntur. Iidem quum vocem felis aut viperæ sibilum exaudiuerunt, è cauo suo musculos alius aliò transfert.

De Capra adamata à caprario Crathide, quem dormientem insidiatus ei riualis hircus occidit.

CAP. XLII.

In vrbe Sybari adolescens, nomine Crathis, cujus opera in tuēdi caprini pecoris munere versabatur, quum cupiditate libidinis flagraret, in eam amoris caprini consuetudinem cecidit, vt si quando venereis rebus vti haberet necesse, cum omnium caprarum formosissima venereo cōplexu jungeretur. eámque ipsam in amasiæ numero locóque ducebat, donáque nonâ ca-

κοινοῦ τας, τὰ αὐτὰ καὶ ἐκεῖθι τοὺς μῦς δρᾷν. Πεπίσευνται δὲ καὶ ἐξ οἰκίας ἀπιέναι· ἥτις μέλλει πεσεῖσθαι, ἢ πολλὴν ἔχουσι μετοικίζεσθαι πάντες. Ἰδιότης δὲ ἄρα μυῶν καὶ ἐκείνη· ἐπειδὰν ἀκούσωσι γαλῆς προσέξωσι ἢ συρίττοντος ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τοὺς μυιὰς τὰ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλη ἄλλη μετοικίζουσι.

Περὶ αἰγὸς ἧς ἠράσθη ὁ αἰπόλος Κράθις.

Λόγοι δὲ ἴσασιν ἐν τῇ Συβαριτῶν πόλει συνακμάσαντος ἔργου μνημονεύοντα, καὶ Φοιτήσαντα εἰς ἐμὲ, εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστι. τὴν ἡλικίαν ἀντίπαις, αἰπόλος τὸ ἐπιτήδευμα, ὄνομα Κράθις, εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον ἐμπεσὼν, τῇ τῶν αἰγῶν ἰδεῖν ὡραιοτάτῃ μίγνυται, καὶ τῇ ὁμιλίᾳ ἥδετο καὶ εἴποτε ἐδεῖτο ἀφροδίτης, ὡς αὐτὴν ἠγαπᾶν αὐτήν. καὶ μέντοι καὶ οἷα

φοίτα. καὶ εἶχεν ἐρωμένην λαμβ

λαμβάνειν ἠδαύατο δῶρα, τοιαῦτα ὁ ἐραστὴς, ὁ αἰπόλος τῇ ἐρωμένῃ τῇ προειρημένῃ προσέφερε, κισσοῦ ποτε καὶ σχίνου τοὺς ὠραιοτάτους ἀκρέμονας, καὶ σμίλακος πολλάκις, καὶ σχοίνου τραγεῖν παρέσχε, τὸ στόμα ἀποφαίνων αὐτῷ, εἰ δεηθείη φιλῆσαι, εὐῶδες αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ στιβάδα ἐγκαθεύδειν, ὡς νύμφιῃ παρεσκεύαζεν ἀβροτάτην τε καὶ μαλθακήν. οὔκουν ἀμελῶς ταῦτα ἐθεάσατο ὁ τῆς ἀγέλης ἡγεμὼν ὁ τράγος. ἀλλ' αὐτὸν εἴσεισι ζηλοτυπία, καὶ κατέκρυπτε μὲν τέως τὸν θυμὸν καθήμενον δέποτε αὐτὸν ἐλλοχᾷ καὶ καθεύδοντα, ἦν δὲ ἄρα ἐμβαλὼν τὸ πρόσωπον εἰς τὸν κόλπον. ὡς οὖν εἶχε δυνάμεως, τῇ κεφαλῇ προσέῤῥηξε, καὶ διέθρυψέν οἱ τὸ βρέγμα. διαῤῥεῖ τοίνυν εἰς τοὺς ἐπιχωρίους τὰ πραχθέντα· καὶ τῷ μὲν οὐκ ἀφανῆ τάφον ἀνέστησαν, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸν ποταμὸν Κρᾶθιν ὠνόμασαν

præ desiderio abhorrentia dabat, hederam nimirum, & lentisci pulcherrimas frondes, & smilacem & iuncum sæpe edenda eidem obiiciebat, os illi reddens ad osculationem suaueolentiùs. sed & molles, & teneras, vt tanquam spōsa molliùs dormiret, herbas substernebat. Quod quidē ipsum vt hircus gregis dux perspexit, riualitate laborare, atque interea suū occultare animum cœpit, quoad aliquando tandē eū somnū capere deprehendisset. tum enim omnibus reuocatis viribus, facto in eum impetu, cerebrum diminuit. Quum autem ejusmodi factum ad indigenas permanasset, non modò ei tumulum non obscurum excitarunt: sed ex eo etiam fluuium Crathim nominarunt. Infantem

autem puerum ex eius cum capra consuetudine susceptum, caprina habentem crura, & faciem humanam, in deos repositum, deorúmque honore affectum fuisse, & syluanum quendam napæumque deum esse, in sermonem hominum venit. In belluis igitur etiam obtrectationem & riualitatem inesse hircus docet.

De subterraneis Formicarum cauernis, earumque structura mirabili. item de pabulatione, ducibus, & sepultura earum.

CAP. XLIII.

Ægyptias fossas & Creticos labyrinthos historici literarũ memoriâ celebrant, & poetarum natio versibus decantat: verùm fossionum quas Formicæ efficiunt, varia diuerticula, flexiones, anfractus nondum sciunt: enimuero ex mirabili sapientiâ subterraneas ædificatiunculas tortuosissimè construũt, vt vel difficilé aditum, vel omninò inu

μασαν. γίνεται δὲ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς τὴν αἶγα παιδίον· καὶ ἦν αἰγὸς οἱ τὰ σκέλη, τὸ πρόσωπον ἄνθρωπος. τοῦτο καὶ ἐκθεωθῆναι λόγος ἔχει, καὶ θεὸν ὑλαῖόν τε καὶ ναπαῖον γενέσθαι τὸ αὐτό. Μεμπληγέναι δὲ καὶ ζηλοτυπίας τὰ ζῷα ὁ τράγος διδάσκει.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων γεωρυχίας. Κ. μγ.

Σύριγγας μὲν Αἰγυπτίας ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· ᾄδουσι δὲ καὶ λαβυρίνθους τινὰς Κρητικοὺς ἐκεῖνοί τε αὐτοί, καὶ τὸ τῶν ποιητῶν φῦλον. Μυρμήκων δὲ ἐν γεωρυχίᾳ, πολυπλόκους τε ἀτράπους, καὶ ἑλιγμούς, καὶ περιόδους οὔπω ἴσασι. σοφίᾳ δὲ καὶ ἐργάζονται τὴν ὑπόγειον οἰκοδομίαν τὴν δὲ ὑπεργάζονται σκολιωτάτην. τοῖς ἐπιβουλεύουσί σφισι τῶν θηρίων.

πάροδον, καὶ δύσεισοδον, ἢ καὶ παντελῶς ἄπορον ἀποφαίνοντες. τὴν δὲ γῆν ἣν ἐξορύττουσιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην τι ὑπὲρ τῶν στομίων περιβαλόντες, οἱονεὶ τείχη τινὰ καὶ προβλήματα ἐργάζονται, ὡς μὴ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταρρέον ῥᾳδίως εἶτα αὐτοὺς ἐπικλύζειν, ἢ ἀπολέσῃ παντελῶς, ἢ τό γε πλεῖστον, αἱμασιὰς δέ τινας μέσας διειργούσας ἀπ' ἀλλήλων τοὺς χηραμοὺς διατειχίζουσι, καὶ μάλα ἐντέχνως. ἐοίκασι δ' αὖ οἱ χηραμοὶ τρεῖς, ὡς ἐν οἰκίᾳ σοβαρᾷ· καὶ τὸν μὲν ἀποφαίνουσιν ὅσον ἀνδρῶνα εἶναι, ἐν ᾧ διαιτῶνται οἱ ἄρρενες, καὶ ὅσον σὺν αὐτοῖς θήλυ· τὸν δὲ ἕτερον ἔνθα ἀποτίκτουσι κυΐσκουσαι μύρμηκες, οἱονεὶ γυναικωνῖτιν· τρίτον δὲ ἕτερον ἀποθήκην τε καὶ σιρὸν ἀποκείμενον τοῖς ἠθροισμένοις σπέρμασι, καὶ οὔτε Ἰσχόμαχος ἐνταῦθα, οὔτε Σωκράτης ὑπὲρ τῆς ἀπολόγου οἰκονομίας συνδιάζοντες, διδάσκουσιν αὐτούς.

inuiũ insidias sibi moliẽtibus efficiant. Terrã verò quã effodiunt, pro foraminibus aggerant, & tanquam muros quosdam & propugnacula circumiiciunt, ne ex cælo aqua pluuia defluens ipsas funditus alluuione perdat. Intermedia item sepimenta, cauernas alias ab aliis secernentia, solertissimè machinãtur. atq; vt de splendidis hominum ædibus fieri solet, domum suam triplici regione formaq; circumscribũt: alterum enim in ea locum Andronem, in quo mares & iunctæ eis fœminæ habitent, ædificant: alterum Gynæcium nuncupatum, vbi fœminæ pariant, moliuntur: tertiũ granorum aceruis destinãnt: quum tamen ab Ischomacho & Socrate rei œconomicæ pe-

ritis nihil tale didicerint. Quum autem tanquam ad pabulandum proficiſcuntur, natu grādiores ſimiliter eas, atque exercitus duces, ducunt: vt ad ſegetes peruenerunt, adoleſcētiores ſub ſtipula ſtant, duces verò aſcendunt, & ſpicas abſciſſas inferioribus deiiciunt: hæ vero circumſtantes, ariſtas diſtrahunt ſimul & ex ſuis glumis & vaginis grana incluſa explicant: neq; ad excutiendum vllo inſtrumē to egent, neq; ad ventilandum viris, neque ventis ad purganda à ſordibus grana, ex frumentis, quæ homines exarant ſeruntq;, cibos ſibi conficientes, humanis laboribus fruūtur. Illud etiam auditum habeo prudenter factum, eas humatione mortuas aliquâ neceſſitudine ſibi coniunctas afficere, & in granorū folliculis con-

al. ὑπεισιόντες.

al. ἀθέρας.

πά. Οἱ δὲ μύρμηκες προϊόντες αὐταρκοῦν + ὅπισι τίσασθαι τοῖς μεγίστοις ἕπονται· οἱ δὲ ἄγουσι στρατηγῶν δίκην. καὶ ἐς τὰ λήϊα ἐλθόντες, οἱ μὲν ἔτι νεαροὶ τὴν καλάμην ὑφεστᾶσιν. οἱ δὲ ἡγεμόνες ἀνέρπουσι, καὶ τοὺς καλλιμήρους * ἀθέρας, τῶν καρπίμων διατεμόντες, τῷ δήμῳ τῷ κάτω ῥιπτοῦσιν. οἱ δὲ περιελθόντες τοὺς μὲν ἀθέρας ἀποκόπτουσιν, ἐκλέπουσι δὲ τοὺς τῶν πυρῶν στελέους τε καὶ περιαμπεχούσας θυλακίδας. καὶ μήτε ἀλοαστοῦ δεόμενοι, μήτε ἀνδρῶν λικμώντων δυναμένων, μήτε μὴν ἐπειγομένων πνευμάτων ἀποκρίναι καὶ διαστῆσαι τάς τε ἀχύρας καὶ τὸν καρπὸν, ἀνθρώπων ἀρούντων τε καὶ σπειρόντων θοίνας ἔχουσι μύρμηκες. Στοὰν δὲ καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα, ὅτι ἄρα τοὺς τεθνεῶτας μύρμηκας οἱ προσήκοντες, ἐν ταῖς τῶν πυρῶν κελύφεσι θυλακ.

θυλακίοιν, ὡς πατέρας ἢ πᾶν τὸ φίλιον ἐν ταῖς σοροῖς οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας, καὶ περὶ ἵππου τοῦ ἐρασθέντος δεσπότου τοῦ Σωκλέους. Κ μδ.

Ἵππος εἰ τυγχάνει κηδεμονίας, ἀμείβεται τὴν εὐεργέτην εὐνοίᾳ τε καὶ φιλίᾳ. καὶ ὁποῖος μὲν ἦν ὁ Βουκέφαλος εἰς Ἀλέξανδρον, διατρεῖ πανταχόσε λόγος. καὶ οὔ μοι λέγειν αὐτὸν ἥδιον δοκεῖ. καὶ τὸν Ἀντιόχου δὲ ἵππον τὸν τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ καὶ ἀποκτείναντα τὸν Γαλάτην, ὑπερβήσομαι πράξει τὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ μάχῃ. ὄνομα δὲ τῷ Γαλάτῃ Κεντοαράτης ἦν, ἐᾶ καὶ τοῦτον. Σωκλῆς δὲ ἄρα, οὐ γάρ τι συχνοὶ πολλοί τινές μοι δοκοῦσιν ἐγνωκέναι Ἀθηναῖος μὲν ἦν, καλὸς δὲ καὶ ἐδόκει καὶ ἐπῃνεῖτο ὡραῖος ὤν. ἐπρίατο ἵππον ὡραῖον μὲν

dere, vt homines in vrnis parentes suos vel amicos.

De beneuolentia equorum erga nutricios, vt Alexandrum & Antiochum. & de Socle Atheniensi ab equo suo etiam petulanter amato.

CAP. XLIIII.

Si accuratè & liberaliter tractetur equus, cum beneuolentia erga eum qui sibi benefecit, cumq; amicitia acceptum beneficium compensat. Iam quod longè lateq; peruagatum est, qualis in Alexandrum Bucephalus fuerit, propterea nihil mihi iucunditatis ad narrandum habere videtur. Antiochi item equum prætereo, qui vt dominum suum vlcisceretur Galli nomine Centoarati, qui Antiochum in pugna interfecerat, necem intulit. Socles formæ pulchritudine egregius Atheniensis, quem mihi permulti ignorare videntur, equum emit

pulchrum, & tam vehementi in se amore incensum, vt quum accedere sentiret dominũ, vel quum palparetur, hinnitu aut fremitu suum testaretur gaudium: & quum ille ascendere pararet, se ad conscensum præstaret obedientem: quum ante oculos consisteret, ille suauiter & amatoriè in eum intueretur. Quæ omnia eatenus amatoria & iucunda visa sunt quoad petulantiam in adolescentem attentare visus est, simul & fama turpitudinis de ambobus dissipata extitit. tum eam infamiam Socles sibi conflari non passus, vt in amatorem flagitiosum & petulantem odio incensus, equum vendidit. Is non ferens ab adamato suo se distractum abesse, acerrimâ inediâ volũtariam sibi consciuit mortem.

De mutua quorundam animalium inimicitijs.

CAP. XLV.

καὶ αὐτὸν, ἐρωτικὸν δὲ ἰσχυρῶς, καὶ οἷον σοβαρώτερον ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ἵππους. ἠκεν ἐρᾷ τοῦ δεσπότου δριμύτατα· καὶ προσιόντος ἐφριμάσσετο, καὶ ἐπικροτοῦντος ἐφρυάττετο, καὶ ἀναβαίνοντος ἑαυτὸν παρεῖχεν εὐπειθῆ, καὶ παρεστῶτος κατὰ πρόσωπον, ὁ δὲ ὑγροῖς ἑώρα. Καὶ ταῦτα ἐρωτικὰ ὄντα ἤδη, ὅμως τερπνὰ ἐδόκει. ἐπεὶ δὲ ἤδη, ὥς τι καὶ δρασείων εἰς τὸ μειράκιον, προσεπήδησε, καὶ διέρρει ὁ λόγος ὑπὲρ ἀμφοῖν ἀτοπώτερος, ὁ Σωκλῆς οὐκ ἐνεγκὼν τὸ ἀπόσημον, ὡς ἐραστὴν ἀκόλαστον μισήσας ἀπημπόλησε τὸν ἵππον. ὁ δὲ οὐ φέρων τὴν ἐρημίαν τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ, ἑαυτὸν τοῦ ζῆν ἀπήλλαξε λιμῷ βιαιοτάτῳ.

Περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλα τῶν ζώων ἔχθρας.

Κεφ. με.

Νοσοῦσι

Νοσοῦσι δὲ ἄρα ἀτταγᾶς μετ' ἀλεκτρυόνι ἔχθιστα, ἀλεκτρυὼν δὲ αὖ πάλιν ἀτταγᾶ· καὶ κορώνη κίρκῳ, καὶ ἐκείνη ἐκείνῳ. καὶ πελαγίῳ ἱέρακι ὁ κόραξ, καὶ κόρακι ἐκεῖνος. τρυγόνι δὲ κόραξ καὶ κίρκος· καὶ μέντοι καὶ ἡ τρυγὼν ἑκατέροις. πέπυσμαι δὲ καὶ πελαργὸν νυκτερίδα μισεῖν, καὶ ἐκείνην ἀντιμισεῖν ὡς πολέμιον. πελεκᾶνας δὲ μὴ κεῖν φίλα ὄρτυγι· καὶ ἀμοιβὴν τοῦ μίσους ἀκούω εἶναι.

Attagenes & Gallinacei inter se inimici grauiter sunt. Inimicitiæ intercedunt Cornici cum Circo. Mutuo vterque in alterum odio pelagius Accipiter & Coruus flagrant. Cũ Turture Coruus & Circus insitas inimicitias gerunt, & vtrunque vicissim Turtur odit. Ciconia & Vespertilio inter se hostes sunt. Pelecanum quoq; & Coturnicem inuicem infensos esse audio.

Τίνα τισὶ τῶν ζώων θανατηφόρα. Κεφ. μς.

Ἀποκτείνουσι δὲ ἀετὸν μὲν τὸ καλούμενον σύμφυτον· τὴν δὲ ἶβιν ὑαίνης χολή· σκορόδου σπέρμα τὸν ψᾶρα· χαραδριὸν ἄσφαλτος· τὸν δὲ ἐχῖνον ὁ καλούμενος ποταμογείτων· ἐχῖνος δὲ αἰθυίας χολὴν οὐχ ὑπομένει. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν καὶ κόσσυφος, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος ῥοιᾶς σίδην κοπεῖσαν εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. κό-

Quænam sint quibusdã animalia mortifera.

CAP. XLVI.

Vt symphyto interimitur Aquila, sic Ibis felle Hyanæ: alii semine, Sturnus: Charadrius, bitumine: Herinaceus, potamogitone. eidem fel Mergi intolerabile est. Iam Circus. Larus, Turtur, Merula, & Vulturum natio, & Scôpes, *vt Gillius addit* malo punico trito pe-

reunt. Cedri foliis Calamodytes, amerinæ flore Atricapilla: Coruus erucæ semine: vnguento Scarabeus occiditur. Feræ Capræ adeps, Vpupam interficit: ac si Cornix inciderit in comesæ à Lupo reliquias carnis, moritur: Alaudam, sinapis semen: & Gruem hausta vitis lacryma conficit.

De Lepore sua circa cubile turbante vestigia.

CAP. XLVII.

De Lepore mihi hæc in mentem hoc loco veniunt explicare. Nō eum sanè priùs sub sopitum cubile subire, & succedere, quàm modò ingrediens, modò egrediens sua conturbarit vestigia: vt ne ea struētibus sibi insidias appareant naturali quādam sagacitate homines astutè decipiens.

De amore Equæ in suos pullos, & de Dariis Equas à partu recentes ad pugnas ducere solito.

CAP. XLVIII.

ἄρκ τ καλαμοδύτlω ἀπόλλυσι φύλλα κέδρου τ αἴγιθ μελαγκόρυφον. κόρακα ἡ ῥίζα εὐζώμου σπέρμασιν καὶ θανάτῳ ἀποθνήσκει στέατι δὲ ἀγρίας αἰγὸς ὁ ἔποψ. κορώνη δὲ λυκοβρώτου κρέως λειψάνοις περιτυχοῦσα ἀποθνήσκει. κορυδαλλὸς νάπυος σπέρματι γε ἐκ τ ἀμπέλου δάκρυον σπάσασα διεφθάρη.

Περὶ λαγωῶν. Κ. μζ.

Λαγωὸν ἡ πέρι καὶ ταῦτα ἔχω εἰπεῖν. τοῦτό μοι εἰς τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ πάρεισιν ὁ λαγὼς, πρὶν ἢ ταράξαι τὰ ἴχνη, πῆ μὲν εἰσιὼν, πῆ ἡ ἐξιὼν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλὴν σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ τὸ θηρᾶν τοὺς ἀνθρώπους αἱμυλώτατα ἀπατήσας.

Περὶ στοργῆς τῆς θηλείας ἵππου. Κεφ. μη.

Μὰν

Μήτηρ δὲ ἀρίστη καὶ ἡ θήλεια ἵππος ἀγαθή ἐστι. καὶ τῶν πώλων τῶν ἐξ αὐτῆς μεμνῆσθαι δεινή. ὁπόταν κατὰ τὸ γνωκὼς Δαρεῖος ὁ νεώτερος, ἵππους μέντοι ἐπήγετο εἰς τὰς μάχας ἐξ ὠδίνων ἵππους τὰ βρέφη καταλιπούσας οἴκοι. προσίενται δὲ καὶ ὀρφανοὶ μητέρων οἱ πῶλοι γάλακτι ξένῳ, ὥσπερ οὖν καὶ ἄνθρωποι. ἐκεῖνο ὅτε ἡ ῥοπὴ τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἴσσον τὰ Περσῶν πιέζειν ὑπήρξατο, καὶ ἐνικᾶτο Δαρεῖος, ἵππον ἀνέβη θήλειαν, φυγῆς δεόμενος καὶ σωτηρίας ἀκριβοῦς· ἡ δὲ ἄρα τοῦ καταλειφθέντος μνήμῃ, ὡς εἶχεν ἐπιθυμίας καὶ πόθου, τὸν δεσπότην ὑμνεῖται τοῖς ἀκμαῖς τῶν ἐπικειμένων κινδύνων ἐξαρπάσαι.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀθήνησιν ἡμιόνου.

Κεφ. μθ.

Ἡμίονος γέρων Ἀθήνησιν ὑπό γε τοῦ δεσπότου τῶν ἰδίων ἔργων ἀπολυ-

Equa mater optima summâ charitate, & fide pullum suum amat: cuius sanè modi amoris Darius ætate inferior non imperitus, equas à partu recentes relictis domi pullis, ad pugnas ducebat. Pulli vero sic alieno lacte à matribus orbi, quemadmodum homines parentibus amissis aluntur. Darius quum inclinata iam acie in eo prœlio quod ad Issum commiserat, Persarum res opprimi cœpissent, quumq; victus fuga salutem adipisci necesse haberet, in equam ascẽdit: quæ quòd relicti memoriam pulli recordaretur, quanto maximo potuit studio, & celeritate eum ipsum prędicatur ex periculis eripuisse.

De Mulo Atheniensi iam vetulo, aliorum labores comitando saltemcohortandoq; promouente.

CAP. XLIX.

Atheniensis mulus iam vetulus, quamuis

immunitate vecturarũ donatus esset, non laborum tamen, qui per affectam ætatem obiri queunt, studio exolutus esse voluit. Nam quum Mineruæ templum Athenienses ędificarent, is nullâ re onustus nullius imperio, sed suâ sponte cum adolescentibus mulis, tanquam ad iter faciẽdam socius & hortator ibat. Et quemadmodum quispiam senex artifex, per exactam ætatem quidem iam opere dimissus, veruntamen experientiâ, & senili doctrinâ iuuenes ad laborem exacuens: sic is vltro citroq; cõmeans, ad opus iumenta incitabat. Quod quidem ipsum vt Atheniensis populus intellexit, per præconẽ declarari iussit, vt ne à frumento aut hordeo prohiberetur: sed & expleri, & satiari permitteretur, & pretium ex ærario peteretur: tanquam in Prytaneco sportula illi

θείς, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, τὴν μὲν φιλοπόνου καὶ ἐθελουργοῦ καθ' ἡλικίαν ἑαυτὸν οὐκ ἀφῆκεν. ἡνίκα γοῦν Ἀθηναῖοι κατεσκεύαζον τὸν Παρθενῶνα, οὔτε ἐπιτύρων, οὔτε ἀχθοφορῶν, ὅμως τοῖς νέοις ὁρμῶσι παραφερόμενος τὴν ὁδὸν ἄκλητος καὶ ἑκὼν οἱονεὶ παραστάτης ἤει, δορυφορῶν, ὡς ἂν εἴποις, καὶ παρορμῶν τὸ ἔργον τῇ σπουδῇ τῇ κοινῇ, δίκην τεχνίτου παλαιοῦ, τοῦ μὲν αὐτουργοῦ ὑπὸ τοῦ γήρως ἀπολυθέντος, ἐμπειρίᾳ δὲ καὶ παλαιᾷ διδασκαλίᾳ ὑποθήγοντός τε ἅμα τοὺς νέους καὶ ἐπαίροντος. ὁ δῆμος οὖν μαθόντες ταῦτα, τῷ κήρυκι ἀνειπεῖν προσέταξαν, εἴτε ἀφίκοιτο ἐς τὰ ἄλφιτα, εἴτε ἐς τὰς κριθὰς, παραβάλλοι μὴ ἀνείργειν, ἀλλ' ἐᾶν, ἐς κόρον σιτεῖσθαι, καὶ τὸ δῆμον ἐκτίνειν τὸ ἀργύριον, ὡς ἐν πρυτανείῳ τρόπον τινὰ ἀθλητῇ

ἀθλητῇ σιτήσεως ἀθλίοις ἤδη γέροντι.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων ἀγχινοίας.

Κεφ. ν.

Κλεάνθην τὸν Ἄσσιον κατηνάγκασε καὶ ἄκοντα εἶξαι καὶ ἀποστῆναι τοῖς ζῴοις τοῦ καὶ ἐκεῖνα λογισμοῦ μὴ διαμαρτάνειν, ἀντιλέγοντα ἰσχυρῶς καὶ κατὰ κράτος, ἱστορία τοιαύτη φασίν. ἔτυχεν ὁ Κλεάνθης καθήμενος, καὶ μέντοι καὶ σχολὴν ἦγε μακροτέραν ἄλλως, ἰόντων καὶ μύρμηκες παρὰ τοῖς ποσὶν ἦσαν αὐτοῦ πολλοί. ὁ δὲ ἄρα ὁρᾷ ἐξ ἄντρου τοῦ τινος † ἑτέραν νεκρὸν μύρμηκα, μύρμηκας ἄλλους κομίζοντας εἰς οἶκον ἕτερον, καὶ ἑαυτοῖς οὐ συντρόφων· καὶ ἐπὶ γε τῷ χείλει τῆς μυρμηκίας ἑστῶτας αὐτοὺς νεκροῦ· καὶ ἀνιόντας κάτωθεν ἑτέρους, καὶ πλανόντας τοῖς ξένοις εἰς ἑτέρων ... εἶτα κατιόντας τοὺς αὐτοὺς, καὶ πλεονάκις

decreta, sicut athletæ iam ætate confecto.

Historia de Formicis ex diuersis cauernis, quarum altera cum altera formica cadauer pro lumbrico commutarunt.

CAP. I.

Cleanthem hæc de formica historia coëgit, & inuitum & fortissimè cōtradicentem, bestias concedere rationis non expertes esse. Nam eum aliquando otiosâ sessione fruētem, ferunt formicas, quæ complures ad eius pedes essent, animo cœpisse vacuo & soluto contemplari: alteras autem mirum vidisse alicunde mortuam in alienarum domiciliū & suarum minimè contubernalium portantes, in formicariæ cauernæ faucibus consistere: atque indè continuò alteras perspexisse prodire, & cum externis velut quiddam contrahētes, iterum & sæpius

vltrò citroq; commeare: denique lumbricum tāquam redemptionis pretium attulisse, eumque alteras accepisse, & simul quam ferrent mortuam dimisisse: alteras cum gaudio & libenter similiter atque vel fratrem vel filium recepisse. Quid ad hæc dicet Hesiodus? qui scripsit Iouem naturas distinxisse bestiisq; terrenis, aquatilibus volucribus dedisse, vt & inter se conficerent, & minimè quidem mutuâ inter se iustitiâ vterentur: hominibus autem iustitiæ munus largitum fuisse. Atqui nō hæc dicet Priamus, siquidem is ipse homo ab homine, & heroë, & ex Iouis stirpe oriundo, ipse quoque Iouis progenies, multâ Hectorem pecuniâ redemit.

τοῦτο· καὶ τελευτῶντας σκώληκα οἱονεὶ λύτρα κομίζειν. τὰς δὲ ἐκεῖνον μὲν λαβεῖν, προΐεσθαι δὲ ἣν ἐπῆγον νεκρὰν ἐπήγοντο. καὶ ἐκείνας ἀποδέξασθαι ἀσμένως, ὡς υἱὸν κομιζομένας ἢ ἀδελφόν. Τί οὖν πρὸς ταῦτα Ἡσίοδος, λέγων ὅτι ἄρα ὁ Ζεὺς τὰς φύσεις ἀπέκρινε, καὶ ὅν καὶ ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεινοῖς ἐσθίειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς· ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην. ἀλλ' οὐκ ἐρεῖ ταῦτα ὁ Πρίαμος, εἴγε καὶ ἐκεῖνος τὸν Ἕκτορα ἐλύσατο πολλῶν κειμηλίων καὶ θαυμαστῶν, παρὰ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἄνθρωπος, καὶ τοῦ ἥρωος, καὶ τοῦ Διὸς ἐγγόνου, καὶ ἐκεῖνος ὢν ἔγγονος τοῦ Διός.

De Dipsadis veneno, forma, nominibus. Et fabula quomodo ab Asino remedium aduersus senectam, simul & sitim tulerit.

CAP. LI.

Περὶ τῆς διψάδος τοῦ ζώου.

Κεφ. να.

Dip

Κατηγορεῖ τῆς διψάδος τὸ ἔργον αὐτὸ ἡμῖν τὸ ὄνομα. καὶ ἔχεως μὲν ἐστὶν ὀλιγωτέρα τὸ μέγεθος, ἀποκτεῖναι δὲ ὀξυτέρα. οἱ γάρ τοι τῷ δήγματι περιπεσόντες, ἐξάπτονταί τε εἰς δίψος, καὶ πιεῖν ἀναφλέγονται, καὶ ἀμυστὶ πίνουσι, καὶ τάχιστα ῥήγνυνται. καί φησι μὲν Σώστρατος λευκὴν εἶναι τὴν διψάδα, ἐπί γε μὴν τῆς κέρκου ἔχειν γραμμὰς δύο μελαίνας. ἀκούω δὲ ὅτι καὶ πρηστῆρας αὐτὰς καὶ ἔνιοι καύσωνας οἱ δ' ἄλλοι. γίνονται δὲ ἄρα ἐν Λιβύῃ τε καὶ Ἀραβίᾳ μᾶλλον. ὄχλον δὲ ἄρα ὀνομάτων ἐπαντλοῦσι τῷδε τῷ θηρίῳ καὶ ἄλλον. κέκληται δὲ καὶ μελάνουρος, ὥς φασι καὶ ἀμμοβάτης ὑπ' ἄλλων. εἰ δὲ ἀκούσαις καὶ κεντρίδα, τὴν αὐτὴν μοι λέγεσθαι νόει. Δεῖ δὲ καὶ μῦθον τὸν

Dipsas, cuius vim & naturam eius nomen nobis declarat, inferior quidem est magnitudine, quàm vipera, sed tamen in occidendo quã celerrimè superior: eius enim morsu confixi, etsi assiduã potionem hauriunt, ad sitim tamen exardescunt. & ad bibendum eatenus inflammantur, quoad celerrimè rumpuntur. Eam Sostratus quum albã esse ait, tum duas in cauda lineas nigras habere. Et, sicut audio, vario ac multiplici nomine nuncupatur. Quidam Presterem vocant, alii Causonem, nonnulli Centrida, alii Ammobatẽ, & à quibusdã Melanurus appellari fertur. Cùm in Africa tũ magis in Arabia nascitur. Sed fabulam quoque quam de hac serpente audiui, ne eius videar ignarus, attexã. Prometheum ignem à

ὑπὲρ τοῦ ζώου ἱστορῆσαι, μὴ εἴπω ὃν ἀκούσας οἶδα, ἵνα μὴ σιωπήσωμεν τοῦτον, ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἀμαθῶς ἔχειν

Vulcano furatum aiũt: quamobrem indignatum Iouem furti indicibus dedisse remediũ senectuti prohibendæ efficax. hoc illos qui acceperant Asino imposuisse audio. Et quũ ille sic oneratus æstiuo tempore incederet, siti laborantem ferunt ad fontem venisse bibendi gratiâ, sed à serpente fontis custode repulsũ. itaque Asinum sitis impatientem, id quod gestabat pharmacum vt admiteretur obtulisse. Bibit igitur Asinus, & vnà cum remedio aduersus senectam, quam Dipsas deinceps exuit, sitim quoque suam in illam transfudit. Cæterùm huiusce fabulæ auctor non ego sum, sed ante me Sophocles, & Dinolochus aduersarius Epicharmi, & Ibicus Rheginus, & Ari-

al. ἡ φήμη.

αἰτεῖ. τὴν Προμηθέα κλέψαι τὸ πῦρ † Ἡφαίστῳ φησὶ, καὶ τὴν Δία ἀγανακτῆσαι ὁ μῦθος λέγει. καὶ τοῖς καταμηνύσασι τὴν κλοπὴν δοῦναι φάρμακον γήρως ἀμυντήριον. τέτο οὖν ἐπὶ τῷ ὄνῳ θεῖναι τοὺς λαβόντας πέπυσμαι· καὶ τὴν μὲν προϊέναι τὸ ἄχθος φέροντα, εἶναι δὲ ὥραν θέρειον, καὶ διψῶντα τὸν ὄνον ἐπί τινα κρήνην κατὰ τὴν τῶν ποτῶν χρείαν ἐλθεῖν· τὴν οὖν ὄφιν τὴν φυλάττοντα ἀναστέλλειν αὐτὸν καὶ ἀπελαύνειν· καὶ ἐκεῖνον στρεβλούμενον μισθὸν οἱ τῆς φιλοτησίας δοῦναι, ὁ πρῶν ἔτυχε φέρων φάρμακον. οὐκοῦν αἰτίδοσις γίνεται, καὶ ὁ μὲν πίνει, ὁ δὲ τὸ γῆρας ἀποδύεται, προσεπιλαβὼν, ὡς λόγος, τὸ τῶν ὄνου δίψος. Τί οὖν ἐγὼ τῶν μύθου ποιητής; ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποιμι. ἐπεὶ καὶ πρὸ ἐμοῦ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς καὶ Δεινόλοχος ὁ ἀνταγωνιστὴς Ἐπιχάρμου, καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστέας, καὶ Ἀπολλοφάνης

νης ποιητοὶ κωμῳδίας ᾄδουσιν αὐτόν.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας. Κ. ιβ.

Σοφὸν ἐλέφαντος ἔργον εἰ παραλείποιμι, οἰήσεταί μέ τις ἀγνοήσαντα ὑπερβῆναι· ἔστι δὲ καὶ ἀκοῦσαι ἄξιον, καὶ διὰ ταῦτα ἀκούσομεν αὐτό. Ὁ τῆς τούτου κομιδῆς ἐγχειρισθεὶς τὴν φροντίδα, τῶν μὲν κριθῶν ὑφῄρει, λίθους δὲ ὑπετίθει, ἐκεῖνον μὲν ἄνθρωπον τὸ πλεῖστον εἰργάζετο, ἀπεμπόλει δὲ τὸν ὄγκον τοῦ μέτρου πρὸς τὸν ἐπισκοποῦντα ἀμφοῖν δεσπότην, καὶ τοὺς δικαίους. ἀκούειν ἐλέφας ἐθεάσατο ἰδὼν ἕψοντα τὸν ἐπίβουλον οἱ, τῆς ἄμμου τὸ ἐν ποσὶ τῇ προβοσκίδι χύδην ἀναλαβὼν ἐνέβαλεν εἰς τὴν χύτραν, καὶ ἠμύνατο αὐθ' ὧν ἔπαθε, δι' ὧν ἐποίησεν εὐμηχάνως.

περὶ κυνῶν τῶν Αἰγυπτίων.

steas & Apollophanes poetæ comici.

De Elephanto à fure pabuli sui callidè se vlto.

CAP. LII.

Si Elephanti sapienter factum idq; auditu dignum præterirem, me quis ignorantem fortè præteriisse putet. quamobrem dicetur. Quum is qui hordeum huic admetiendi procurationem habebat, hordei partem subtraxisset: illiusq; in locum lapidibus suppositis, ipsi debitam tamē mensurā cumulatè seruasset, vt dominū vtriusq;, si quando vidisset, falleret: Elephantus videns hunc qui ipsum debito fraudabat, polentam coquere: primum proboscide sabulum collegit, deinde in ollam infudit, sicq; solerter iniuriis iniurias sibi illatas vltus est. al. ὑποπάττων.

Quomodo Canes Ægyptij metu ferarum Nili (Crocodilorum) in transcursu tantum raptim è flumine lābant.

CAP.

CAP LIII.

Alii quidem Canes, feras tum inuestigare, tum etiam capere probè norunt: at vero Ægyptii fugacissimi sunt. Nam quum ea quæ in Nilo degunt, timeant, ab his admodum fugitiui sunt: neque quamuis illuc sitis ad bibendum eos attrahat, ferarum Nili metus quitè ipsos potione se complere sinit. Ideo, ne quid eorum quæ infra aquam degũt, emineat foras: ipsosq; obtortâ gulâ de ripa in altitudinem abripiat, nõ inclinatione corporis abiectâ incumbunt ad bibẽdum: sed, vt primùm ad ripam accesserunt, festinanter & in transcursu linguâ lambentes, rapiunt, ac cercè, vt ita dicam, potionem furantur.

Herinaceus quomodo sibi metuens se contrahat, & spiritu retento se mortuum simulet. C. LIIII.

Κεφ. νγ.

Οἱ μὲν ἄλλοι κυνὲς καὶ ἑλεῖν καὶ ἀνιχνεῦσαι τὰ θηρία σοφοί· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φυγεῖν δεινότατοι τὰ γοῦν ἐν τῷ Νείλῳ δεδιότες, ἄγει μὲν αὐτοὺς τὸ δίψος πιεῖν ἡσυχῇ δὲ καὶ εἰς κόρον πιεῖν, τὸ δέος οὐ συγχωρεῖ καὶ διὰ ταῦτα οὐ πίνουσιν ἐπικύψαντες, ὡς ἂν μήτι τῶν κάτωθεν ἀνέρπυσαν εἶτα ἐξαρπάζοιεν αὐτούς. οὐκοῦν τὴν μὲν ὄχθην παραθέουσι, λάπτουσι δὲ τῇ γλώττῃ, ἁρπάζοντες, ὡς ἂν εἴποι τις ἢ καὶ νὴ Δία κλέπτοντες τὸ πόμα.

περὶ τῶν χερσαίων ἐχίνων.

Κεφ. νδ.

Ἐχῖνος, οὐχ ὁ θαλάσσιος, ἀλλ' ὁ χερσαῖος, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλ' ὡς ἔστι πανοῦργος ἤδη μοι λέλεκται· ὁ δὲ οὐκ εἶπον αὐτοῦ δολερὸν ἔργον· τοῦτο εἰρή-

Multa quę callide terrenus Herinaceus facit, iã alibi dixi: nunc nouã eius veteratoriã explicabo. Quũ enim is vicinus est vt capiatur, cotortissimè

seip

ὄντα, καὶ νῦν Μίλων ἀχλισκιάζει ἑαυτὸν συνειλήσας ἄληπτον ἐργάζεται. εἶτα μέντοι καὶ πιέζει τὸ πνεῦμα, καὶ ἀκίνητος ἀτρεμεῖ, καὶ τὸν τεθνεῶτα ὑποκρίνεται.

Περὶ λεπάδων. Κ. νε.

Αἱ λεπάδες, οὐκ ἂν αὐτὰς ἀποσπάσαι τῆς πέτρας οὐδὲ αἱ λάβαις δυνατώλεις τοῦ Μίλωνος ἐσαφεῖν ἐγκρατίστατα καὶ εὐλαβέστατα τὴν ῥοιὰν κατεῖχεν· ὡς μὴ αὐτὴν ἀφελέσθαι ἄλλον ἀντιπάλων τινὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ. ὅστις δὲ ἐπιχειρεῖ λεπάδα ἀποσπάσαι τῆς πέτρας, ἡ προσίχεται γε ἄρα τι μεγάλου, καὶ ἔχει θυμηδίαν, ἀδυνατεῖ γὰρ ἐγκρατὴς ἡ σπουδή γενέσθαι. ξυομένη δὲ σιδήρῳ χωρίζεται ἀπὸ τῆς πέτρας ὀψέ.

Περὶ τῆς Λιβύων ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας.

seipsum concludit, & tantopere contrahit, vt comprehendi non queat, simul & animam continet spiritúmque comprimit, & ab omni motu conquiescens, mortui speciem præ se fert.

De Patellis quæ saxis adhærent firmius, quàm vt manibus auelli queant. C. LV

Patellas non sanè à saxis auellas, ne Milonis quidem digitis, qui Punicum malum quū apprehendisset, arctè adeò comprimebat, vt non aduersariorū quisquam posset extorquere è manu. Eas autem quicunque de saxo, ad quod adhæserint, abstrahere aggreditur, magnâ quidem voluptate ex earum cōprehēsione afficitur, quòd manibus nitens sperat se prædâ potiturum esse: verumtamen illatum compos fieri nequit: tandem aliquando ferro abrasæ abscinduntur è saxo.

De Afrorum expeditione contra Elephantos, & quàm prouidè acies ab his bellum instruatur, & quàm discretè

cretè suis vtantur dentibus.

CAP. LVI.

Libyci homines bellũ non modò finitimis, prædæ aut suos propagandi fines studio, inferũt, sed cum Elephantis etiam, de horum dẽtibus assequendis, suscipiunt. Hãc verò causam cur petantur Elephanti prænoscentes, ex sese qui dente altero mutili sunt, ante cæteros reliquos, in prima acie constituunt, ad primum hostium impetum sine magna iactura excipiendum: reliqui, qui in subsidiis manent, dentium amborum robore integri, auxilium fessis ferunt. Mutilos autẽ eam fortè ob causam primo loco esse volunt, vt venatoribus ostendant, non magnum adeò præmium & vix dignũ periculo cui se exponunt, ipsis expectandũ. Dentium altero, quem acutum ad propulsandas iniurias seruant, tãquã armis vtuntur: altero tanquam ligone radices effod

fortè Λιβύων.

τας στρατείας. Κ. νϛ.

Στρατεύονται δὲ ἄρα οἱ Λίβυες, οὐ μόνον ἐπὶ τοὺς γείτονας, ἵνα αὐτῶν πλέον ἔχωσιν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ ἴσασί γε ἐκεῖνοι τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὑπόθεσιν οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ τοὺς ὀδόντας. οἱ τοίνυν πηρωθέντες τὸν ἕτερον ἐπὶ μετώπου ἑστᾶσι, τῶν λοιπῶν προβαλλομένων αὐτοὺς· ἵνα οἱ μὲν ὑποδέχωνται τὴν πρώτην ὁρμὴν, οἱ δὲ ἀμύνωσιν ἀκεραίῳ τῇ τῶν ὀδόντων ῥώμῃ, καὶ ἰσοπαλεῖ ἴσως δὲ τῶν ἡ Ἰνδῶν καὶ καταφιλοσοφοῦντες, καὶ ἐπιδεικνύντες αὐτοῖς, ὅτι ἄρα οὐχ ὑπὲρ μεγάλου τοῦ ἄθλου κινδυνεύσοντες ἥκουσι. χρῶνται δὲ ἄρα τῷ μὲν τοῦ ὀδόντων ὡς ὅπλῳ, καὶ τεθηγμένον αὐτὸν φυλάττουσι. τῷ δὲ ὡς σμινύῃ. καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ῥίζας ὀ-

ρύττουσι καὶ δένδρα ἐν μοχλεύοντες ὑποκλίνουσι.

Περὶ τῆς τῶν φαλαγγῶν γεωμετρίας. Κ. νζ.

Οὐ μόνον δὲ ἄρα ἦσαν ὑφαντικαὶ αἱ φάλαγγες καὶ εὐχειρες, κατὰ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐργάνην τε καὶ πολυτὴν θεὰν, πεφύκασι δὲ ἄρα καὶ γεωμετρίαν δεινάι. τὸ γοῦν κέντρον φυλάττουσι, καὶ τὸν ἐλαυπῶ κύκλον, καὶ τὴν περιφέρειαν ἀκριβοῦσιν ἰσχυρῶς, καὶ Εὐκλείδου δέονται οὐδὲν· κάθηνται γὰρ ἐν τῷ κέντρῳ μέσῳ, ἐλλοχῶσαι τὴν ἑαυτῶν ἄγραν. ἦσαν δὲ ὡς ἰδόντι εἰπεῖν καὶ ὑφάντριαι γενναῖαι, καὶ ἀκεστικὴν εὐπάλαμοι. καὶ ὅτι ἂν διαῤῥήξῃ ἐκείνων τῆς εὐπήνου τε καὶ εὐμίτου σεφίας, ἄνδε ἀνακοῦνται, καὶ ἀπαθὲς καὶ ὁλόκληρον αὖθις ἀποδεικνύνται.

Περὶ τῆς τῶν φοινίκων ἀριθμητικῆς. Κ. νη.

effodiunt, & arbores extirpant.

De textoria arte & geometria Araneorum.

CAP. LVII.

Non modò texendi solertiam Aranei præclarè tenent, ac similiter vt Minerua, lanificij illa pręses & solertissima dea, tereti manuum ministerio & tenui valent: sed & naturâ etiam sunt ad geometriam eruditi. nam & centrum seruant, & quasi circino circumducunt, & circumscriptionem exactè sciunt: neque interim Euclide egent, geometricis rationibus erudito. Ad medium autem centri sedentes, insidias prędæ suæ tendunt. Neque modò texendi rationē norunt verumetiam sarciendi artificio excellunt. Nam si ex eorum quippiam solerti opere ruperis, statim à ruptura resarciunt, integrumque præstant.

De Phœnicum auium numerandi peritia, qua quingentesimoquoque anno aduolare in Ægyptum solent.

CAP. LVIII.

Phœnices alites absque vlla calculandi arte, numerum quingentorum annorum veluti sapientissimæ naturæ discipuli, computare norunt: neque vel digitis vel aliâ re ad hanc cognitionem opus habent. Cujus autem rei gratiâ hunc numerum eos tenere oporteat, vulgatum est. Atqui ex ipsis Ægyptiis, qui spatium quingētorum annorum confectum intelligat, aut nullus est, aut fortè vnus, vel quā paucissimi, iique ex sacerdotibus. nam inter hos quoque non facilè conuenit: dúmque inter se contendunt, & alius sacram hanc auem non nunc, sed in posterum aduenturam ait, alius jam aduenisse, vnus aliquis (qui solus rectè intelligit) tanquā diuino spiritu ductus, ipsum temporis momentum, quo jamjam adest auis, demonstrat. Itaque sacerdotes sacri-

Ἄνευ δὲ λογιστικῆς οἱ φοίνικες συμβάλλειν ἴσασι πεντακοσίων ἴσασιν ἀριθμὸν, μαθηταὶ φύσεως τῆς σοφωτάτης ὄντες. καὶ διὰ ταῦτά τοι μήτε δακτύλων δεδέηνται, ἢ ἄλλου τινὸς εἰς ἐπιστήμην ἀριθμητικήν. ὅτου δὲ ἕνεκα τοῦτο, καὶ εἰδέναι ἀνάγκη αὐτὸ, δημώδης ἐστὶν ὁ λόγος. Τὸν δὲ τῶν πεντακοσίων ἐτῶν χρόνον πληρούμενον ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις, ἢ οὐδείς· ὀλίγοι δὲ κομιδῇ καὶ οὗτοι τῶν ἱερέων. καὶ οὗτοι γοῦν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τούτων οὐ ῥᾳδίως συμβῆναι ἔχουσιν· ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἐρεσχηλοῦσι σφᾶς αὐτοὺς ἐρίζοντες, ἢ ὡς οὐ νῦν ἀλλ᾽ εἰς ὕστερον ἀφίξεται ὁ θεῖος ὄρνις ἀφίξεται· ἢ ὡς ἐχρῆν ἥκειν· ὁ δὲ ἄλλος ἐκείνων ἐριζόντων, ἀποσημαίνεται δαιμονίως τὸν καιρὸν, καὶ πάρεστιν. οἱ δὲ θύειν ἀνάγκη αὐτοὺς, καὶ ὁμολογεῖν, ὅτι τὸν μὲν ἥ-

λιον

λίον ἐν ταῖς λόχμαις καταδύειν ἄγουσι σχολήν, ἐκ ἴσασι δὲ ὅσα ὄρνιθες. Ἐκεῖνα δὲ ἐγὼ πρὸς τῶν θεῶν οὐ σοφὰ εἰδέναι; ποῦ μὲν Αἴγυπτός ἐστι, ποῦ δὲ καὶ Ἡλιούπολις, ἔνθα αὐτοὺς πέπρωται ἥκειν καὶ ὅποι ποτὲ καταθέσθαι τὸν πατέρα χρή, καὶ ἐν θήκαις τισί. Ταῦτα δὲ εἰ μὴ δοκεῖ θαυμαστά, ἆρ᾽ ἐκεῖνά γε τὰ ἀγοραῖα καὶ τὰ ἐνόπλια, καὶ τὰς ἄλλας τὰς τῶν ἀνθρώπων εἰς ἀλλήλους τε καὶ κατ᾽ ἀλλήλων ἐπιβουλὰς ἐροῦμεν σοφά; ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ. Σισύφων καὶ Τελχίνων καὶ Κερκώπων ζηλωταὶ ἄνθρωποι, λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀκριβοῦντας ταῦτα· πρός γε μὴν τοὺς ἀτελέστους τοῖς τῶν κακῶν προειρημένοις οὐ λέγω.

ficare necesse est, ac simul fateri se, qui totos dies circa disciplinas & literas consumunt, auibus esse imperitiores. Iā porrò quod norunt eædem aues vbi sit Ægyptus sita, & vbi in ea Heliopolis, ad quam ceu fatalem ipsis ciuitatē aduolant: & vbinam pater sit deponendus. & quibus in thecis, quis quæso non admirabilis sapientiæ argumenta fecerit? Sed hæc multi non mirantur ac præferunt eis negotia forensia & militaria, & alia quibus homines inter se alius alij insidiantur. Ego verò longè aliter sentio, ô admiratores. Sisyphorum, Telchinum, & Cercopum (*hoc est latrociny, venefīcy, impostura & omnium scelerum:*) cum illis mihi sermo est, qui hæc probant & rimantur: non cum bonis qui huiusmodi malis artibus initiari & infecti non sunt. κακοῖς τοῖς προειρημ.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν σοφίας. Κ. νθ.

Canibus etiam ratiocinandi dialecticam quandam facultatem inesse. C. LIX.

Ratiocinationem & dialecticam, ac sanè partitionem, canem intelligere vero proximum est, quum naturam omnium rerum habeat matrem inuictam. Mihi sanè quispiam cùm dialecticæ non ignarus, tum venandi studio deditus, huiuscemodi dicebat. Venatica quæ aderat canicula, aiebat ille, quum leporis, qui nusquam videbatur, vestigiis insisteret: quumque ea perscrutans peruenisset ad fossam, dubitabat vtrum dextrum an læuum iter ad insequendum leporem susciperet. Vt verò primùm sibi visa est, tanquam differendi perita, satis rem perpendisse, è vestigio fossam rectà iter faciens transiliuit. Is autem qui eam cùm ratione differendi, tum venandi artem profitebatur, sic colligẽs suprà dicta demonstrare conabatur. Arguta canis, inquiebat ille, primùm secum consider

Τὸ δέ γε ἐνθυμηματικὸν καὶ διαλεκτικὸν, καὶ τὸ τοῦδε μᾶλλον ἢ τοῦδε αἱρετικὸν, εἰ καὶ τὰ ζῷα οἶδεν εἰκότως ἂν ἀποφαίνοιμεν. διδάσκαλον τῶν ὅλων τὴν φύσιν ἄμαχον. ἐμοὶ γοῦν τις γνώριμος διαλεκτικῆ καὶ κυνηγεσιῶν ἀμωσγέπως ἐχόμενος τοιαῦτα ἔλεγεν. θηρατικὴ κύων, ἤδη δ' ὅς, οὐκ ὄντι λαγὼ κατ' ἴχνια ᾔει· καὶ ὁ μὲν οὐχ ἑωρᾶτό πω. μεταθέουσα δ' οὖν ἡ κύων ἐντυγχάνει τινὶ τάφρῳ. καὶ διαπορεῖ, ἆρά γε ἐπὶ δεξιὰ ἄμεινον, ἢ ἐπὶ θάτερα διώκειν. ὡς δὲ ἀποχρώντως ἐδόκει σταθμήσασθαι, εἶτα εὐθὺ ἄνω ὑπερεπήδησεν. ὁ φάσκων οὖν διαλεκτικός γε εἶναι, καὶ θηρατικὸς ταύτῃ τῃ συνῆγεν τὴν ὑπὸ τῶν λεχθέντων ἐπερᾶτο ἀπόδειξιν. ἐπιστᾶσα ἡ κύων ἐσκοπεῖτο, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἔλεγον, ἤτοι τῇδε

ἢ τῇδε ἐκείνῃ ὁ λαγὼς ἐτράπετο· οὔτε μὴν τῇδε οὔτε τῇδε, ἐκείνῃ ἄρα καὶ οὐ μοι ἐδόκει σοφίζεσθαι. τῶν γὰρ ἰχνῶν μὴ ἑρμηνευόντων ἐπὶ τάδε τῆς τάφρου, κατελείπετο ὑπερπηδῆσαι τὸν λαγὼν αὐτήν· εἰκότως οὖν ἐπήδησε καὶ αὐτὴ κατ' αὐτήν· ἰχνευτικὸν γὰρ καὶ δριμὺ ἐκεῖνο, ἢ ἐκείνη γε ἡ κύων ἦν.

Περὶ τῆς Μασσαγετῶν καὶ καμήλων σώφρονος μίξεως. Κ. ξ.

Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὴν φαρέτραν πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι ὁμιλοῦσι τῇ θηλείᾳ ἐμφανῶς, οὐ πάνυ, εἰ καὶ ὁρῶσιν αὐτοὺς οἱ πάντες, πεφροντικότες οὐδὲν ἐκείνων γε. Καμήλων δὲ ὁμιλία οὐκ ἄν ποτε ἐμφανὴς γένοιτο, οὐδὲ ὁρώντων οἱονεὶ μαρτύρων· ἀλλ' εἴτε αἰδῶ φαμεν, εἴτε φύσεως δῶρον

deratè reputabat : Vel hâc, vel isthâc, vel illâc lepus in fugam se coniecit. Deinde ratiocinabatur, Non profectò hâc nec isthâc : ergo illâc fugit: Neque fallacibus conclusiunculis mihi errare videbatur. nam non perceptis citra fossam ad hoc vel illud latus vestigiis, relinquebatur leporem fossam transiliuisse: rectè igitur canis fossam transiuit. ea enim inuestigatrix diligens erat, & sagacissimè odorabatur.

De propatulo coitu Massagetarum, & verecundo Camelorum.

CAP. LX.

Massagetæ, vt Herodotus inquit, suspensâ ad plaustrum pharetrâ cum vxoribus in aperto & propatulo loco concumbunt, si concubitum licèt omnes aspiciant, præclarè contemnunt. At contrà nunquam Cameli coeundam veneris palàm societatem inter se ducunt. Quod quidem ipsum factine verecundiâ, an adm

admirabili naturæ munere faciant. Democrito, aliisq; qui vel obscurissimarum rerum caussas ingenio se posse consequi confidunt) disputādum relinquo. Quum autem inter eos coniunctionis appetitum pastor exoriri sentit, aliquò concedit. & tanquam sponso decedit ingredienti thalamum cum sponsa.

De reuerentia Elephantorum aduersus senes Elephantos. C. LXI.

Ex omnibus legibus humanissimam iudico, quā Lycurgus prēcipit, natu grandibus minores, cùm vel de sedibus, vel de via decedere debere, tum verò eisdē reuerentia aduersus ętatem, quam vt assequantur (non obstantibus fatis) omnes expetunt, assurgere oportere. Sed vtcunq; egregius & æquus iste legislator cū Naturæ legibus certare & conferri non pote-

ἀπόῤῥητον, ταῦτα Δημοκρίτῳ τε καὶ ἄλλοις καταλίπωμεν, ἐλέγχειν τε, καὶ τὰς αἰτίας οἴεσθαι λέγειν ἱκανοῖς ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων τε καὶ συμβλήτων. ἤδη δὲ καὶ ὁ νομεὺς ἀπαλλάττεταί ποι ὅταν αἴσθηται τῆς συμφοιτήσεως αὐτοῖς τῆς πρὸς ἀλλήλους, τὴν ὁρμὴν, ὥσπερ οὖν ὑπεξιστάμενος παριοῦσιν εἰς θάλαμον νύμφῃ τε καὶ νυμφίῳ.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων αἰδοῦς τῆς εἰς πρεσβυτέρους.

Κεφ. ξα.

Λυκοῦργος ὁ νομοθετεῖ νόμον φιλανθρωπότατον, ὡς ἐγὼ μὲν νομίζω, δίκαιόν τε καὶ ὁσίων ἄριστα τοῖς πρεσβυτέροις· τοὺς νεωτέρους, αἰδοῖ χρόνου, εἰς ὃν ἀφίκοντο πάντες ἀφικέσθαι, ἐὰν ἄρα ἐν αὐτοῖς πεπρωμένον τοῦτο δήπου ᾖ. Πῶς δὲ ὁ γενναῖος † ὁ τῶν νόμων δύναιτο ἂν τοῖς τῆς φύσεως νόμοις ἁμιλλᾶσθαί τε καὶ ἀντικρίνεσθαι;

forte ἄτος καὶ τῦ νόμος

ἰσχ

ἐπαίουσι γοῦν τὰ τῶν ἐλεφάντων γένος ὧν Λυκοῦργοί τε καὶ Σόλωνες, καὶ Ζάλευκοι καὶ Χαρῶνδαι, ἐν τοῖς νόμοις νομοθετοῦσι οὐδὲ τὴν ἀρχὴν, καὶ ὅμως δρῶσι τοιαῦτα· καὶ τροφῆς ἀφίστανται τοῖς πρεσβυτέροις οἱ νέοι, καὶ γήρᾳ παρειμένους θεραπεύουσιν αὐτοὺς, καὶ κινδύνων ῥύονται, καὶ εἰς ὀρύγματα ἐμπεσόντας, οἱ δὲ ἀνάγουσι, φρυγάνων τινῶν ἀγκαλίδας, καὶ φακέλους ἐμβάλλοντες. οἷς ὑπὸ τούτων ὡς ἀναβαθμοῖς χρώμενοι ἐκεῖνοι, εἶτα ἐπανίασι γηρόβαρεῖς ὄντες. Ποῦ δὲ ἠκούσατε πληγεὶς πατὴρ ἐλέφας; ποῦ δὲ ἀποκήρυξεν ὁ πατὴρ ὁ ἐν τούτοις τὸν υἱόν; ὑμῖν δὲ ἴσως ὦ ἄνθρωποι δοκῶ λέγειν μύθους τεχνίτας, εἰ τὰ ἀληθῆ λέγειν ἐθέλοιμι, καὶ ποιηταῖς οὖσι τῶν μύθων καὶ τῶν ἀπιστουμένων.

Περὶ κυνός. Κ. ξβ.

rit. Elephantorum quidem genus hoc idem solo naturæ ductu, sine Lycurgi, aut Solonis, aut Zaleuci, Charondę vel pręceptione, sanctissime obseruant. Ætate affectis nimirū iuniores de legitimo cibo cedunt, eosdemq; summâ, & obseruantiâ colunt, & à periculis seruant. In fossam delapsos iniectis fruticum fascibus subtrahunt, quibus tanquam scalis senectute graues ascendentes, liberantur. Elephas, parricida nunquā fuit: nunquam in hoc genere pater filium exhæredauit. Hæc fortè nonnullis hominum confingi videbuntur, qui vt ipsi multa figmenta & fabulas cōminiscuntur, ita ex suo etiam alios metiuntur ingenio: Nos verò omni studio veritatem affectamus.

De amore Canum erga dominos, cum historia de cane Gelonis.

CAP. LXII.

Amantes dominorũ esse canes cùm illa quę ante dixi argumento sunt, tum sanè illud ipsum quod infrà scribam. Gelon Syracusanus quum ardissimè dormiret, se ictũ è cælo cogitabat: Hoc quod ei videbatur, insomniũ erat. Is etsi dormiebat, inter somnium tamen contentissimâ voce clamabat. Canis igitur, quẽ ipse alebat, simul atque altoris amici sui vocem audisset, tanquã quodpiam Geloni periculum crearetur, insidiæq; compararentur, & in lectum maximo impetu prosiluit, & circum dominum conuersans, vehementissimè latrabat, velut insidiatorem vlcisci cupiens. Gelon cùm rei funestę metu, tum canis clamore somno, quamuis arctissimo teneretur, solutus est.

fortè προσταθεῖν vel ἐπιταθεῖν.

Φιλοδέσποτον μὲν οὖν ὡς ἔστιν ὁ κύων, οὐκ ὀλίγα καὶ τὰ ἤδη λεχθέντα. Χρὴ δὲ † ἀρχαῖα παθεῖν αὐτοῖς καὶ ἐκεῖνό γε δήπου. Γέλων ὁ Συρακούσιος καθεύδων βαθύτατα ἐδόκει διόβλητος γεγονέναι. καὶ τὸ μὲν φάσμα ὄνειρος ἦν. ἐβόα δὲ καίτοι καθεύδων αὐτὸς, καὶ μάλα γε ὀξεῖα, καὶ διατόρῳ τῇ φωνῇ. κύων οὖν ὑπ' αὐτοῦ τρωφεὶς ἀκούσας φίλου καὶ συντρόφου φθέγματος, ὥσπερ τοῦ Γέλωνος δεῖ ἐπιβουλῆς παθεῖν κινδυνεύοντος, ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἀναθορὼν ἐπὶ τὴν στρωμνὴν, καὶ περιβὰς τὸν δεσπότην, ὑλακτεῖ σφοδρότατα· οἷα δὴ ἀμυνόμενος τὸν ἐπιόντα. ἐξήγερτο τοίνυν ὁ Γέλων: καὶ ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ ὑπὸ τῆς ὑλακῆς ἐκβαλὼν τὸν ὕπνον, καίτοι βαθύτατον ὄντα.

Mirabilis historia Draconis, & pueri cum eo familiariter nutriti in Arcadia, &c.

Περὶ δράκοντος, καὶ τοῦ συντραφέντος αὐτῷ παιδὸς ἐν Ἀρκάδ

κᾳδία. Κεφ. ξγ.

Δράκων νήπιος νηπίῳ παιδὶ τὸ γένος Ἀρκάδι κἀκεῖνος ἐπιχώριος γίνεται σύντροφος. ἐπεὶ οὖν συνεξανέστη τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁ παῖς ἦν μειράκιον, καὶ ὁ σύντροφος ὑπερμέγας ἤδη ἦν. καὶ ἀλλήλους μὲν ἐφίλουν· οἱ δὲ τῷ μειρακίῳ προσήκοντες ὠρρώδησαν τοῦ θηρίου τὸ μέγεθος. τὸ γάρ τοι ζῷον τοῦτο ὠνήσατο μεγέθει μὲν μέγιστον ἴδοις ἂν αὐτό, ὄψει δὲ φοβερώτατον. καθεύδοντα οὖν σὺν τῷ παιδὶ ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς ἀράμενοι ὡς ὅτι πορρωτάτω κομίζουσι. καὶ ὁ μὲν ἐπανέστη ὁ παῖς, ὁ δὲ ἔμεινεν ὁ δράκων. ὡς δὲ ὕλης ἐλάβετο, καὶ τῶν ἐκεῖ φαρμάκων τῶν συμφυῶν, διέτριβεν ἐνταῦθα ταῖς τῶν δρακόντων τροφαῖς ἡδόμενος, καὶ τὴν ἐρημίαν πρὸ τῆς ἀστικῆς διατριβῆς, καὶ τῆς ἐν τοῖς δωματίοις περιειργόμενος ἐκεῖνος. διέρπων δὲ ὁ χρόνος, τὸν μὲν ἀ-

CAP. LXIII.

Draconis catulus cũ infante Arcade & ipse in Arcadia natus simul educatus perhibetur. deinde etiam, quũ progressu ætatis, & puer iam adolescens, & Draco iam grandior esset, mutuum seruabant amorem. Adolescentis verò necessarii, quum feram vidissent tã breui tempore vt magnitudine prægrãdem, ita aspectu immanem euasisse: dormientem aliquãdo cum puero eodem in lecto, in locum quâm remotissimum deportarunt: eoq; illic relicto, cum puero redierunt. Mansit igitur in syluis Draco, nascentibus illic herbis & venenis vescens, & solitariam vitam domiciliis & habitationibus hominum præferens. Postquam verò adiecto tempore & puer iuuentutem, & Draco ætatẽ

perfectam attigit: idem hic Arcas iuuenis quũ per desertam sui amantis regionem aliquando iter faceret, in latrones incurrens, strictis gladiis appetitus fuit, & percussus quidem, siue quod doleret, siue quia opem imploraret, auxilium, vt par erat, exclamauit. Draco autem bestia & ad audiendum acerrima & ad videndum acutissima, postquam puerũ, quocum amoris consuetudinem habuerat, exaudiuit, edito sibilo, tanquam iræ suæ denũciatione formidinum terrorem illis iniecit: cuius metu trepidãtes scelerati, alii aliò dispergūtur: quosdam deprehensos acerbissimâ morte affecit. Deinde vt veteris amici vulnera purgauit, & per loca illa in quibus serpentes erant, ipsum est comitatus, postea ad eum locum reuertit, quo expositus fuerat, neque tamen ei ex eo

πέσουνε νεανίαν. ὁ δὲ εἰργάσατο δράκοντα ἤδη τέλειον. καί ποτε δι' ἐρημίας ἰὼν ὁ Ἀρκὰς, ὁ τῷ ζώῳ τῷ προειρημένῳ ἐραστὴς καὶ ἐρώμενος, λῃσταῖς ἐντυγχάνει καὶ τιτρωσκόμενος ξίφει, οἷα εἰκὸς ἐβόα, τὰ μὲν ἀλγῶν, τὰ δὲ καὶ συμμάχους παρακαλῶν. ὁ δράκων δὲ ἦν ἄρα ζώων καὶ ἰδεῖν ὀξυωπέστατος, καὶ ὤκιστος ἀκοὴν ἰσχὺν ἐκεῖνος ἅτε αὐτῷ συντραφεὶς, τοῦ φθέγματος ἀκούει. καὶ συρίσας ὀξὺ, καὶ ἰὸν ὀργισμένος, ἐξέπληξέ τε ἐκείνους, φόβος τε αὐτοὺς καταλαμβάνει, καὶ πᾶν ὅσον ἦν κακοῦργον διασπείρεται ἄλλος ἄλλῃ. καὶ μέντοι καὶ καταληφθέντας τινὰς, οἰκτίστῳ διαφθείρει τῷ θανάτῳ. τοῦ γε μὴν παλαιοῦ τὰ τραύματα καθῄρει φίλου, καὶ πᾶν ὅσον ἔνθηρον ἦν, καὶ τοῦτο παραπέμψας, ᾤχετο ἀπιὼν, ἔνθα αὐτὸν ἐξέθ

ἐξέθεσαν, οὔτε μηνίσας ὕδωρ τῆς ῥίψεως, οὔτε ὡς οἱ κακοὶ τῶν ἀνθρώπων τὸ εἶδον ἐν κινδύνῳ ὄντα τὸν πρώην φίλτατον.

iratior factus est, quod in solitudines abiectus fuisset, neq; vt peruersi homines antiquum amicũ in periculo deseruit.

Περὶ ἀλώπεκος, καὶ ἐχίνου χερσαίου. Κεφ. ξδ.

Ἡ ἀλώπηξ πονηρὸν ζῷόν ἐστιν, ἔνθεν τοι καὶ κερδαλέην οἱ ποιηταὶ καλεῖν φιλοῦσιν αὐτήν· πονηρὸς δὲ καὶ ὁ χερσαῖος ἐχῖνός ἐστιν. καὶ ὅ γε ἑαυτὸν συνειλήσας κεῖται, θεασάμενος ἥκουσαν τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ χανεῖν τε καὶ ἐνδακεῖν μὴ δυναμένη, κάτω οὐρεῖ αὐτοῦ ἐς τὸ στόμα. ὁ δὲ ἀποπνίγεται, καὶ τοῦ πνεύματος ἔνδον ἐκ τῆς συνειλήσεως κατειλημμένου, καὶ ἐπιρρέοντός οἱ τοῦ προειρημένου. καὶ μέντοι καὶ τὸν τρόπον τοῦτον πονηρὸν κακίᾳ ὑπερελθοῦσα τὸν ἐχῖνον ἡ ἀλώπηξ, ᾕρηκεν αὐτόν. ἀνωτέρω δὲ διείλεκται ἄλλη.

Vulpem Erinaceum conglobatum vrina in os eius immissa suffocare. CAP. LXIIII.

Vulpes est animal improbum, quamobrẽ callidam poetæ solent cognominare. Sed Erinaceus terrestris quoque improbus est. Is vt primùm aduẽtare Vulpem viderit, in orbem contractus iacet. Vulpes verò nullum ore apprehẽdendi aut mordendi locum inueniẽs, in eius os vrinam reddit. itaque suffocatur Erinaceus, simul spiritu ei ob contractionem intercluso, simul & lotio influente. Sic improbum illum improbior Vulpes vincit & capit. Alio etiam modo capitur suprà exposito.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Μαιώτιδι λύκων.

De Lupis Maotidis, qui piscatores non lædunt.

si partem prædæ ab eis acceperint: sin minus, retia lacerant.

CAP LXV.

Secundum Mæotidis paludis locum Canopium nuncupatum, Lupi, quos non à domesticis canibus differre dicas, cum piscatoribus studiosè versantur: Quòd si maritimæ prædæ partem fuerint assecuti, cum his viris rem maritimam tractantibus, & pacem habent, & tanquam fœdere deuinciuntur: sin nihil consequuntur, eorum retia lacerant, & distrahũt, & pro eo quòd nihil dederunt, damnum retribuunt.

FINIS LIB. VI.

Κ ξε.

Περὶ τὸ Καιώπιον ἐπικεκλημένον, χωρίον δὲ ἄρα τῆς Μαιώτιδός ἐστι, τοῖς ἁλιεῦσί τε καὶ θαλαττουργοῖς ἀνθρώποις, οἱ λύκοι δεινῶς [illegible]. καὶ εἰ θεάσαιο, οὐκ ἂν εἴποις αὐτοὺς κυνῶν οἰκουρῶν διαφέρειν. ἐὰν μὲν οὖν ἀπολάχωσι τῆς ἄγρας τῆς θαλαττίας μοίρας, οὐδὲ οἱ λύκοι, εἰρήνην ἄγουσι πρὸς τοὺς ἁλιέας καὶ ἔνσπονδοί εἰσιν· εἰ δὲ μὴ διαξαίνουσιν αὐτῶν τὰ δίκτυα, καὶ ἀφανίζουσι, καὶ ἔδοσαν ὑπὲρ τῆς σφετέρας ἀμοιρίας ζημίαν οἱ λύκοι αὐτοῖς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ϛ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ζ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* VII.

Περὶ τῶν ἐν Σούσοις βοῶν.

Κεφ. α.

Πεπυσμαι δὲ καὶ ἀριθμητικῆς τὰς βοῦς οὐκ ἀμοίρους εἶναι τὰς Σούσιδας· καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτος ὁ λόγος ὁ λέγων, ἐν Σούσοις τῷ βασιλεῖ βοῦς ἐστ τοὺς παραδείσους πολλὰς, ἐστ τὰ ἧττον ἐπίρρυτα ἀντλεῖν ἑκάστην κάδους ἑκατόν. ἡ κοὐν ἢ τὴν ἐπινησθέντα αὐ-

De Bobus Susorum, quarum singulæ centenos quotidie cados aqua hauriunt: nec vnum amplius.

CAP. I.

SVsidas boues numerandi scientiam tenere Ctesias scribit. Nam Susis regi singulæ quotidie centũ cados in hortos sicciores & minus riguos hauriũt, Quẽ quidẽ laborẽ, siue quòd sit eis certus & constitutus, siue etiã quia

κατάζωσιν αὐτοῖς· ἔστι δὲ αὐτοῖς καὶ πηγὴ πότιμος τε ὕδατος καὶ καθαροῦ μάλα ἀφθόνως. νομίζονται τε ἱεροί, καὶ ἀφίενται ἄσυλοι. καὶ οὐδέγε τῶν βαρβάρων τῶν τῇδε εἰλήφασιν εἰς ἀθηρίαν σπουδῆς καὶ ᾄδονταί γε ὡς ὑλαίοις τισὶ θεοῖς καὶ ναπαίοις τῶ χώρου δεσπόταις· παῖον μέλονται. Διαρρεῖ δὲ λόγος ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκεῖνος ὁ λόγος ὡς ἄρα τῶν βασιλέων τίς τῶν ἐπιχωρίων ἐπόθησε διὰ τὸ κάλλος τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων μέγεθος, ἀποκτεῖναί τινας αὐτῶν, ἵνα οἱ γένηται κτῆμα ἐξαίρετον· εἶναι γὰρ διά τε πολυετίαν καὶ χρόνου πλῆθος μέγιστον, μέγιστα ἐκείνων τῶν ζώων ταῦτα τὰ ὅπλα. ὡς δὲ εἰσῆλθεν ἤδη ἡ ἐπιθυμία αὐτόν, τριακοσίους λογάδας ἐξέπεμψε καταγυμνάσαντας τὴν ὁδὸν τὴν ἱερὰν ἀγέλην. καὶ οἱ μὲν ᾗ ποδῶν εἶχον, διανύσαντες τὴν ὁδὸν ὡπλισμένοι, ἐπεὶ δὴ τοῖς χωρίοις προσέπελασαν· λοιμὸς δὲ αὐτοὺς ἄφνω συλλαβὼν κατέστρω-

quilliùs exigant. Scaturit eis etiam fons dulcis & puræ aquæ copiosus: ipsique sacri habentur, ac liberi dimittuntur: & tanquam sylvanis napæisque in eo tractu diis curæ sint, nullus illic barbarorum venando eis insidiatur. De iisdem hæc quoque fama increbruit: Regẽ quendam ex indigenis, propter dentium siue cornuum formam & magnitudinem, vt re tam pretiosâ potiretur, oc idere voluisse. hæc enim in his belluis arma, propter longi temporis æuum, prægrandia esse. itaque lectos venatores trecentos in sacrum hunc gregem immisit. qui quum armati ad locum quàm celerrimè accederent, omnes repentinâ peste prostrati, vno tantùm

excepto, perierunt. Vnus ille reuersus miserabilem casum regi exposuit. atque hinc quàm charidiis sint elephantes compertum est.

De Monope Pæonico.

CAP. III.

Pæonicum animal, quod Monopem Pæones nominant, piloso tauro magnitudine simile, quum ab insequentibus vrgetur, præ vexatione acre & igneum reddit stercus. quod quidem ipsum si in venatorum quempiam inciderit, mortem affeat.

De obedientia & docilitate domiti Tauri.

CAP. IIII.

E natura Tauri est, quum ex feritate ad mansuetudinem traductus est, vt ad parendũ facilis sit. Enimuerò ad ferettrum portandum sub jugum missus, quietus manet, siue velis

ετι καὶ πλὴν ἑνὸς οἱ πάντες ἀπολώλασιν. ὥσπερ οὖν ἐπανελθὼν τὸ πάθος διηγήσατο τῷ πέμψαντι, καὶ μάλα γε οἴκτιστον. οὕτω μὲν δὴ καὶ θεοφιλεῖς ἐφάνησαν ὄντες οἱ ἐλέφαντες.

Περὶ τοῦ μόνωπος τοῦ Παιονικοῦ. Κεφ. γ.

Ζῷόν ἐστι Παιονικὸν, καὶ κέκληται μόνωψ, καὶ ἔοικε ταύρῳ λασίῳ τὸ μέγεθος. οὗτος οὖν ὃν μόνωπα καλοῦσιν οἱ Παίονες, ὅταν διώκηται περιελθόμενος ἀφίησι θερμὸν καὶ δριμὺ ἀποπάτημα, ὡς ἀκούω· ὃ περὶ ὃν εἰ περιπέσοι τῶν θηρευτῶν ἀπέκτεινεν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ταύρων τῶν τιθασευμένων εὐμαθείας τε καὶ εὐπειθείας. Κεφ. δ.

Ἴδιον δὲ ἄρα ἦν ταύρου τὸ εὐπειθὲς, ἡμερωθέντι τε καὶ ἐς τὸ πρᾶον ἐκ τοῦ θηριώδους μεταβαλλομένῳ. μένουσι δὲ καὶ ἐπὶ τὸ φέρετρον ἀκίνητοι, εἴτε ὑπὸ ζυγὸν αὐτοὺς ἐθέλεις ἀτρεμοῦν, εἴτε ἐπὶ τὸ στόμα πόδας.

ἐκλ. ἀσπ

ὀκλάσαντας τοὺς προσθίους καὶ ἐπὶ τοῦ τένοντος φέροντας ἢ παῖδα ἢ κόρην. ὄψει δὲ ἄρα ἐπὶ τοῖς νώτοις γυναῖκα ἄγοντας, ὡς τὴν Εὐρώπην ὁ Ζεὺς δή. καὶ μετέωροι ἑστῶτας ἐπὶ τῶν κάτω σκελῶν· καὶ τὸ πᾶν σῶμα ἐρότε δὴ κούφως ἐρείσαντας. εἶδον δὲ ἐπὶ ταύρους καὶ ὀρχουμένους, καὶ ἀκινήτους ἑστῶτας, καὶ ἀτρέπτους ἑκαίνας.

Περὶ τοῦ παρὰ τοῖς Λίβυσι καταπώβλεπος. Κ. ε.

Η γῆ ἡ Λίβυσσα πολλῶν καὶ ποικίλων θηρίων γόνιμός ἐστι. καὶ μέντοι καὶ τὸ κάτω βλέποντα καλούμενον, καὶ αὐτὸ δὲ ἡ αὐτὴ ἔοικε τίκτειν. καὶ ταύρῳ μὲν ἐστι παραπλήσιον ὅσα ἰδεῖν, τὴν δὲ ὄψιν δὲ καὶ βλοσυρώτερον. ὑψηλαὶ μὲν γὰρ παχεῖαι αἱ ὀφρύες αὐτῷ καὶ δασεῖαι· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ὑπόκεινται, οὐ μάλα τι κατά τους τῶν βοῶν μεγάλοι, βραχύτεροι

enum procumbentem corpore toto quiescere, siue in anteriorum crurum poplites tantùm se demittere, licèt interim ceruice puerū puellãve gestet. Quin & dorso mulierem vehit, veluti Europam Ioui: & corpore toto interdū sublimi posticis cruribus leuiter insistit. Equidem ipse vidi qui supra nihil se commouentes Tauros saltarent.

De Catoblepente Libyca fera, cuius spiritu infectum aërem quæcunque inspirauerint animalia pereunt. C.—V.

Quū multiplices & varias Africa procreat bestias, tùm Catoblepontem sic nuncupatū parere existimatur. Is tauro similis spectatur, magis tamen truculentus, terribilisque aspectu. alta ei & densa sunt supercilia, oculi non perinde quidem magni vt bubuli subiiciuntur, sanguine suffusi. nō di-

rectè, sed ad terram versus intuetur, vnde & nomen ei factum est. A vertice incipiens iuba, equinæ similis, per eius frontem promittitur: & faciem eius occupans, formidabiliorem eum reddit. Mortiferas depascitur herbas, ac simul vt taurino aspectu conspexit, statim horret, & iubam erigit. ea autem in excelsum excitata, atque apertis labris, per guttur quiddam vehementer graue & virosum emittit, vt aër supra caput obducatur & inficiatur: animalia autem appropinquantia, quæ hæc cælũ hauriant, grauiter affligantur, & vocis vsum amittant, in letalesq; conuulsiones incidãt. quod & homini accidere dicunt. Hanc sui noxiam vim & fera

δὲ καὶ ὕφαιμοι. καὶ ὁρᾷ οὐκ εὐθύωρον, ἀλλ' εἰς τὴν γῆν· ἔνθεν τοι καὶ κέκληται κατώβλεπον. λόφος δὲ ἄνωθεν ἐκ τῆς κορυφῆς ἀρξάμενος αὐτῷ, καὶ ἱππείᾳ θριξὶ παραπλήσιος, διὰ τοῦ μετώπου κάτεισι καὶ τὸ πρόσωπόν οἱ καταλαμβάνει, καὶ ἐργάζεται φοβερώτερον † τῷ ἐντυχόντι. σιτεῖται δὲ ἄγρας ῥίζας θανατηφόρους. ἐπειδὰν δὲ ὑποβλέψῃ ταυρηδόν, φρίττει μὲν παραχρῆμα, καὶ ἐγείρει τὴν λοφιάν· ὑπανισταμένης δὲ ἄρα ταύτης καὶ ὀρθουμένης, καὶ γυμνουμένων τῶν περὶ τὸ στόμα χειλῶν, ἐκπέμπει διὰ τοῦ φάρυγγος + ἀξιοβαρὲς καὶ βρωμῶδες, ὡς καταλαμβάνεσθαι μὲν τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς αἰθέρα· τὰ δὲ ζῷα τὰ πλησιάζοντα καὶ ἀναπνέοντα αὐτὸν, κακοῦσθαι σφόδρα, καὶ ἀφωνίαις τε καὶ σπασμοῖς θανατώδεσι περιπίπτειν· καὶ ἄνθρωπος εἰ παραπέσοι. συνίσησι δὲ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἐστὶ ὁ θήρ· οἶδε αὐ-

τὴν·

Margin notes: τῷ ἐντυχόντι. — al. ὀξειοβαρές.

τῶν καὶ τὰ ζῷα, καὶ ὡς ὅτι πορρωτάτω ἀποδιδράσκουσι.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας. Κεφ. ς.

Ἐλεφάντων θηραταὶ ἐπιστήμονες ᾄδουσιν ἡμῖν, ὅταν διώκωνται οἱ δὲ ὁ ἰσχύς, ἄττειν αὐτοὺς καὶ φέρεσθαι ῥώμῃ ἀμηχάνῳ, καὶ ὁρμῇ ἀκατασχέτῳ, καὶ ἀπαγγέλλεσθαι ὑπὸ μηδενός· καὶ φέρονται διὰ τῶν μεγίστων ἰέναι δένδρων, οἷον διὰ λήϊον, ὥσπερ ἂν στάχυς τινὰς κατακλῶντες τὰ δένδρα αὐτῶν ὑπερίσχοντα, καὶ τοῖς κόρυμβοις ὑπερέχειν· ἔστι δὲ αὐτοὶ τῶν δένδρων εἰσὶν ὑψηλότεροι. θέουσι μὲν οὖν εὐαγώγως, καὶ ὑποτέμνονται τὰς ὁδοὺς τοὺς διώκοντας. καὶ εἰκότως· εἰσὶ γὰρ τῶν χωρίων ἠθάδες. καὶ ὅταν πολὺ ἀποσπασθῶσι, καὶ πόρρω τῶν μεταθεόντων, αἰσθάνονται, καὶ ἀναθαρροῦσιν ὡς ἐν σκιτῇ τῶν

haec in se agnoscit, & aliae animantes norunt, eoq; ab ea quàm longissimè refugiunt.

De venatione Elephantorum, & quòd ignem metuant.

CAP. VI.

Qui venandi Elephãtos scientiam tenent, nobis testantur, hos insectatione venatorum pressos, cùm robore immenso, tum impetu effrenato atque praecipiti, & quem sustinere possit nemo, sic quidẽ per maximas arbores, tanquam per segetes excurrere, easq; tanquã spicarum calamos, vbi cursum ramorum proceritas eis retardat, perstringere: & alibi ipsos arboribus humiliores esse, alibi superiores eminere, omniq; neruorum contentione currere, & viam insequentibus praecidere: ne mirum, locorum enim eõ suetudinem tenẽt. Quũ autem se ex insectatorum suorum conspectu eripuerint, eosq; maximis

τῶν [illegible] τῶν

mis

mis processibus itineris longè & retrò positos senserint: tum ex fuga recipiunt animũ simul, & tanquam periculo liberati, insistũt: ibiq;, dum metus solicitudine expulsâ, ex immenso labore requiescunt. his interea ad cibi cogitationem memoria excitatur. iũ eos & hederas per arbores erraticis implicationibus serpentes depascũtur, atque palmarum tenera cacumina, & aliarum plantarum adolescentiores surculos. Quòd si rursus insectatores ad eos propius adsint, hi etiam iterum sese in fugam impellunt: Quumq; ab his multam viam absunt, sese ex fuga colligentes denuò requietem curarum ex itineris labore habent. Insequentes autem præcipitante iam sole ad cubilia se recepturi, syluam incẽdunt, & viam ipsi obstruũt: quod ipsum sentientes Elephanti, se fu

κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι, ἔστησάν τε καὶ ἀναπαύονται, τὴν ἐκ τῆς δίκης φροντίδα καὶ μάλα ἀσμένως ἐκβάλλοντες. ἐνταῦθά τοι τοῦ χρόνου καὶ μνήμη τροφῆς αὐτοῖς εἰσέρχεται. σιτοῦνται δὲ ὡς εἰκὸς τήν τε κιττὸν ἀμφιλαφῆ τοῖς δένδρεσι περιπεφυκυῖαν, καὶ κιλιν ἄγριον τοῖς φυτοῖς ἐφέρποντα καὶ ὑπερδιοῦσαν, καὶ φοινίκων μέντοι τὰς ἁπαλάς τε καὶ νεαρὰς κόμας, καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν τοὺς ὀρπηκας, καὶ τοὺς πτόρθους τοὺς ὑγροτέρους. εἰ δὲ οἱ διώκοντες πάλιν προσπελάζοιεν, οἱ δὲ εἰς φυγὴν ἐκτρέπονται αὖθις, καὶ πολὺ ἀποστάντες ἀναπαύονται. οἱ γε μὴν διώκοντες αὐλίζονται ἑσπέρας καταλαβούσης, καὶ τὴν ὕλην ἐμπρήσαντες, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω διατειχίσαντες αὐτοῖς,

τοῖς. ἔστησαν. δεδίασι δὲ πῦρ, οὐ μεῖον τῶν λεόντων οἱ ἐλέφαντες.

Σημεῖα ἐκ διαφόρων ὀρνίθων εὐδίας τε καὶ χειμῶνος. Κεφ. ζ.

Ἀριστοτέλους ἀκούω λέγοντος, ὅτι ἄρα γέρανοι ἐκ τῶν πελάγους εἰς τὴν γῆν πετόμεναι, χειμῶνος ἀπειλὴν ἰσχυρὰν ὑποσημαίνουσι τῷ συνιέντι. πετόμεναι δὲ ἄρα ἡσυχῇ καὶ αὗται ὑπισχνοῦνται εὐημερίας τινὰς, καὶ εἰρήνην ἀέρος. καὶ σιωπῶσαι δὲ, ἐπιθεῖν ὑπ' ἀδεία, τοὺς ἐκ ἀπείρως ἔχοντας τῆς σιωπῆς ὑπομιμνήσκουσιν αὗται. ἐὰν δὲ καταπέτωνται καὶ βοῶσι, καὶ ταράττωσί τε καὶ ταράττωνται, ἀπειλοῦσι καὶ ἐνταῦθα χειμῶνα ἰσχυρόν. Ἐρωδιὸς δὲ κνεφαῖος βοῶν, τὰ αὐτὰ ἔοικεν ὑποδηλοῦν, ὥς πού τις Ἀριστοτέλης φυλάξας λέγει. πετόμενος δὲ ἐρωδιὸς τῆς θαλάττης εὐθὺ, ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ ῥαγήσεσθαι αἰνίττεται. Εἰ δὲ εἰς χειμερία ᾄσαιτο γλαῦξ,

stinent à progrediendo Ignem enim hi non minus quàm Leones extimescunt.

Ex diuersis auibus serenitatis prognostica & tempestatum.

CAP. VII.

Grues ex mari in mediterranea volantes, si Aristoteli credimus, tempestatis atroces minas intelligenti significant: eædem silentio & quietè volantes serenitatem & tranquillitatem promittunt. Quòd si turbulentè clamant, & ordine turbato volant, acerbam tempestatem denunciant. Hoc idem sonans in crepusculo matutino Ardea præsignificare existimatur, vt idem Aristoteles obseruauit: eadémque ad mare rectà proficiscens, pluuiam portendit. Si noctua pluuio tempore sit garrula, serenum & tran-

quillum cætum prænunciat. Contrà sereno canens, tempestatem ostendit. Coruus excitato & volubili sono crocitans, & alarum plausu se concutiens, tempestates præmõstrat. Rursus si Coruus, Cornix, Graculus, crepesculo vespertino vocales sint tempestatis aduentum prædicunt. Monedulæ volantes modo in sublime, modò deorsum versùs, & voce referentes accipitrem, eodem Aristotele teste, frigus & pluuiam monstrant. Cornix, si ab altiore voce ter emissa leniùs deinceps sonet, bonam cæli temperiem postridie futuram promittit. Quum autẽ aues albę frequentes conueniũt, multam tempestatem demonstrant. Anates & Mergi alarum gestu exultantes vehementẽ ventum prædicunt. Aues ex mari in mediter

ἐὰν πεὶς κράξῃ, Theophrast.

εὐδίαν μαντεύεται, καὶ ἡμέρας αἰθρίας· ἐὰν δὲ εὐδία μὲν ᾖ, ἢ δὲ ὑποφθέγγηται, χειμῶνα δεῖ προσδέχεσθαι. Κόραξ δὲ ταχέως καὶ ἐπιτρόχως ἀναφθεγγόμενος, καὶ κρούων τὰς πτέρυγας καὶ κροτῶν αὐτάς, ὅτι χειμὼν ἔσται κατεῖπε προσιόντος. Κόραξ δὲ αὖ, καὶ κορώνη, καὶ κολοιὸς δείλης ὀψίας εἰ φθέγξαιτο, χειμῶνος ἱσταμένου τινὰ ἐπιδημίαν διδάσκουσι. Κολοιοὶ δὲ ἱερακίζοντες, ὡς ἐκεῖνος λέγει, καὶ πετόμενοι τῇ μὲν ἀνωτέρω, τῇ δὲ κατωτέρω, χειμῶνα καὶ ὑετὸν δηλοῦσι. Κορώνη δὲ * ἐπὶ δείπνῳ ὑποφθεγγομένη ἡσυχῇ, εἰς τὴν ὑστεραίαν εὐδίαν προκαλεῖ. Φανέντες δὲ ὄρνιθες πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθμόν, λευκοὶ δὲ τὴν χρόαν, χειμῶνα ἔσεσθαι πολὺν ἐκδιδάσκουσι. Νῆτται δὲ καὶ αἴθυιαι πτερυγίζουσαι, πνεῦμα δηλοῦσιν ἰσχυρόν. Ὄρνιθες δὲ ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν

σοῦ

ἀλλ᾽ ὁρμῇ πετόμενοι, μαρτύρονται χειμῶνα. Ἐριθακὶς δὲ εἰς τὰ αὔλια καὶ τὰ οἰκούμενα φοιτῶν, δηλοῖ, ὅτι χειμῶνος ἐπιδημίας ἀποδιδράσκει. Ἀλεκτρυόνες γε μὴν καὶ ὄρνιθες οἱ ἠθάδες πτερυσσόμενοι, καὶ φωνασκούμενοι καὶ ὑποτερίζοντες, χειμῶνα δηλοῦσιν. Ἀπειλοῦσι δὲ καὶ πνεύματα, λουόμεναί τε ὄρνιθες, καὶ ἀνέμων τινὰς ἐμβολὰς ὑποφαίνουσι. Χειμῶνος δὲ ὄντος εἰς ἀλλήλας ὄρνιθες πετόμενοι, καὶ δι᾽ ἀλλήλων θέοντες, σημαίνουσιν εὐδίαν. Ὄρνιθες δὲ ἀθροιζόμενοι περὶ τὰς λίμνας καὶ ποταμῶν ὄχθας, χειμῶνα ἐσόμενον οὐκ ἀγνοοῦσιν. Πάλιν τε ὄρνιθες, οἱ μὲν θαλάττιοι καὶ οἱ λιμναῖοι εἰς τὴν γῆν πεσόντες, ὡς ἔσοιτο χειμὼν πολὺς οὐκ ἀγνοοῦσιν. Οἱ δὲ χερσαῖοι σπεύδοντες ἐς τὰ νοτερὰ, εὐδίας ἄγγελοί εἰσι, ἢν μέντοι σιω-

ranea cum impetu volantes tempestatem testantur. Rubecula auis stabula circumiens, & habitata loca lustrans, ex aduētu tempestatis se fugere declarat. Gallinacei, cæteræq; domesticæ aues, alarum percussione concrepantes, & cucurrientes, & suā quâdam voce obstrepētes, tempestatem nunciant. Aues lauatione vtentes, venti procellas & turbines significant. Quòd si quum est tempestas aliæ in alias volent & vltrò citroq; inter se commeent, meliùs temperatum tempus pollicentur. Circa stagna & fluuiorum ripas congregantes se aues, tempestatem impēdere non ignorant. Cōtrà marinæ & palustres in terram proficiscentes, plurimam tempestatem prænunciant. Terrestres verò, si modò silentes sint, ad humidiora loca contendētes, serenitatem de-

 nūnci

nunciant.

Orygis & Caprarum Libyæ natura. & rursus prognostica tempestatis ex quadrupedibus; & mulis, item de Hipparcho & Anaxagora.

CAP. VIII.

Ægyptii dicunt Orygem caniculæ exortum cognoscere, & sternutamento testari. Libyci confidenter & fortiter asserunt, suum caprinū pecus similiter eiusdē stellæ exortum præscire: itemq; pluuias præsentire. Nam vt extra caprile processerit concitato cursu ad pastionem accedit: deinde pabulo expletū se in stabula domestica conuertit, eoq; intuens pascitur, pastorem, vt se festinet cogere expectans. Hipparchus tempore Neronis in theatro sedens, ex caprina pelle quam ferebat quod futuram tempestatē prænunciasset, tantam Neroni admirationem

Περὶ ζώων τοῦ ὄρυγος. καὶ ὅπως ἔχει αἴσθησιν τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς, καὶ περὶ αἰγῶν Λιβυσσῶν· καὶ αὖθις εὐδίας τε καὶ χειμῶνος σημεῖα ἐκ τετραπόδων διαφόρων. περὶ Ἱππάρχου καὶ Ἀναξαγόρου. Κεφ. η.

Αἰγυπτίων ἀκούω λεγόντων τὸν Ὄρυγα συνιέναι τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν πρῶτον, καὶ τὴν ἐπιτολὴν μαρτυρεῖσθαι τῷ πταρμῷ αὐτόν. Νεανιεύονται δὲ καὶ οἱ Λίβυες αἰεὶ κρέττος φάσκοντες, καὶ τὰς αἶγας παρ᾽ αὐτοῖς προειδέναι τὸ αὐτὸ δήπου τοῦτο. αὗται μὲν καὶ μέλλοντα ὑετὸν προδηλοῦσιν. ἐπειδὰν γὰρ προέλθωσι τῶν σηκῶν, δρόμῳ, καὶ μάλα γε ὤκιστα ὁρμῶσιν ἐπὶ τὸν χιλόν, εἶτα ἐμπλησθεῖσαι †αὐτὰς ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα καὶ ὁρῶσαι ἐκεῖσε οὗ τῷ νέμονται, τὸ ποιμνίῳ ἀναμένουσαι, ἵνα τὴν ταχίστην συνελάσῃ αὐτάς. Καὶ Ἵππαρχος μὲν

αὖθις vel αὐτοῖς.

ἐπὶ

ἐπὶ Νέρωνος τοῦ τυράννου καθήμενος ἐν θεάτρῳ, καὶ φορῶν διφθέραν, ὅτι τὸν μέλλοντα χειμῶνα ἐκ τῆς παρούσης αἰθρίας προηπίστατο, ἐξέπληξε, καὶ ἐθαύμαζε Νέρων αὐτόν· καὶ Νικαεῦσι τοῖς Βιθυνοῖς συνήδετο ὅτι Ἱππάρχου πολίτου ἔτυχον. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ θεώμενον Ἀναξαγόραν ἐν διφθέρᾳ καὶ αὐτὸν τὰ Ὀλύμπια, ἐπιρραγέντος ὑετοῦ, τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν ᾖδε, καὶ θειότερα νοεῖν ἢ κατὰ τὴν θνητὴν οὐσίαν ἐκόμπαζεν. Ὅτι δὲ βοῦς ἐὰν μέλλῃ ὕσειν, ὁ βοῦς ἐπὶ τὸ ἰσχίον τὸ δεξιὸν κατακλίνεται· ἐὰν δὲ εὐδία, πάλιν ἐπὶ τὸ λαιόν, θαυμάζει τις ἢ οὐδείς. καὶ ἐκεῖνα δὲ προσακήκοα ἐκπλῆξαι ἱκανά. Βοῦς ἐὰν βοᾷ καὶ ὀσφραίνηται τῆς γῆς, ὕειν ἀνάγκη. ἄδδην δὲ βόες καὶ πέρα τοῦ ἔθους ἐσθίοντες, δηλοῦσι χειμῶνα. Πρόβατα δὲ ὀρύττοντα ταῖς ὁπλαῖς τὴν γῆν, ἔοικε σημαίνειν χειμῶνα.

mouit, vt ille Bithyniæ Nicaensibus gratulatus fuerit, quòd Hipparchũ suum ciuem haberent. Sic & Anaxagoram in diphthera Olympia spectantem, subsecuto imbre omnis Græcorũ multitudo celebrabat, & diuiniori quàm plerosque mortales mente ipsum præditum iactabat. Iam si proximũ est vt pluat, ad dextrã Bos coxæ vertebram inclinatur. sin serenum tempus propè futurũ est. ad sinistram incuruatur: quæ quidem paucissimi sunt qui admirantur & hæc insuper audiui, quæ admirationem pariunt. Bos si mugit, & terram olfacit, pluuia impendet. Idem si suprà quàm consueuit pabulo completur, tempestatem futurãm ostendit. Oues fodientes terram pedibus, videntur tempestatem significare. quæ etiam

coitu earundē prænunciatur. Capræ dormientes frequentes, eadem monstrant. Muscæ in aromatis (*vel, Suesin aruu*) apparentes, pluuiam præsignificant. Agni & Hœdi lasciuientes, & inter se saltantes, serenos dies promittunt. Mustelæ & Mures stridentes, vehementem præsagiunt tēpestatem. A desertis locis ad habitata refugiētes Lupi, hyemis acerbitatem se horrere ostendunt. Leonis ad frugifera & fructuosa loca profectio, siccitatem prænunciat. Iumenta supra consuetudinem exultantia, humidiorē tempestatem præsciūt: hanc eandem si vngulis puluerem spargunt, denunciant. Lepores multi iisdem in locis conspecti, boni aeris temperiem significant. Homines vero per omnia inferiores sunt,

μυῖαι ἐν τοῖς ἀρώμασι, G.Mim.

Ἀναβᾶσαι ὁμῶμα δὲ τὰ αὐτὰ πάντα χειμῶνα ὁμολογεῖ. Κοιμώμεναι δὲ ἀθρόαι αἱ αἶγες τὰ αὐτὰ ὁμολογοῦσιν. Μυῖαι δὲ ἐν τοῖς ἀρώμασι φαινόμεναι, ὑετὸν φανερὸν διδάσκουσιν. Ἄρνες δὲ ἄρα καὶ ἔριφοι ἀλλήλοις ἐμπηδῶντές τε καὶ ὑποσκιρτῶντες, φαιδρὰν ἡμέραν ὁμολογοῦσι. Γαλαῖ δὲ ὑποτρύζουσαι, καὶ μύες ἐκείνοις δρῶντες τὰ αὐτὰ, χειμῶνα ἄγριον συμβάλλονται ἰσχυρόν. Λύκοι δὲ φεύγοντες ἐρημίας, καὶ ἰθὺ τῶν οἰκουμένων ἰόντες, χειμῶνος ἐμβολὴν μέλλοντος ὅτι πεφρίκασι, μαρτυροῦσι δι' ὧν δρῶσι. Λέοντος δὲ ἐν τοῖς καρπίμοις χωρίοις ἐπιδημία, αὐχμὸν δηλοῖ. Σκιρτῶντα μὲν τὰ ὑποζύγια, καὶ βοῶντα τῶν ἔθους μᾶλλον, νοτερὸν χειμῶνα ἐσόμενον οἶδεν. εἰ δὲ καὶ ταῖς ὁπλαῖς κόνιν προσεπιβάλλοιτο, τὰ αὐτὰ δηλοῖ που. Λαγωοὶ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις ὁρώμενοι πολλοὶ, δηλοῦσιν

εὐδ

ρίαν. Πάντων δὲ τούτων ἀπολείπονται ἄνθρωποι, καὶ ἴσασιν αὐτὰ ὅτε γένοιντο.

Περὶ ἱεράκων. Κ. θ.

Ἱεράκων πέρι καὶ ταῦτα προσακήκοα. Οἱ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ θεραπευταί, λέγουσι καλεῖσθαί τινας αὐτοὺς ἱερακοβοσκούς· οἱ τροφεῖς εἰσι τῶν τοῦ θεοῦ ἱεράκων, τροφεῖς τε καὶ μελεδωνοὶ μὲν οὗτοι οἱ αὐτοί. Πᾶν μὲν οὖν τὸ τῶν ὀρνίθων φῦλον ἀνεῖται τῷ θεῷ τῷδε· ἤδη δὲ τινες ἐκεῖθι καὶ ἱεροὶ τρέφονται, τροφῇ τρεφόμενοι σεμνῇ, καὶ δοκοῦσι τῶν ἀναθημάτων διαφέρειν οὐδέν. Οἱ τοίνυν τὴν τούτων ἐγκεχειρισμένοι κομιδὴν πρὸς τοὺς ἀγνοοῦντας λέγουσιν, ἐν ταῖς νεοττιαῖς ἑκάστους, ἐν ἄλλῃ γὰρ ἱερῷ τῇ τρέφεται, τίκτειν. ὁμολογεῖσθαι δὲ τὴν ἄλλων μὲν, ἔτι τούτων δὲ ἔτι καὶ

nec prius tempestatis mutationem, quam vbi iam contigerit noscunt.

De auibus Apollini in Ægypto sacris, præsertim Accipitribus, & earum nutritione.

CAP. IX.

De Accipitribus hæc quoque audiui. Apollinis in Ægypto sacerdotes, hieracoboscos quosdam vocari aiunt: & hos Accipitrum dei nutricios & curatores esse. Porro quum omne auium genus huic deo dicatum est: tum quædam etiam sacræ illic, & in lucis sacris, victu accurato alũtur. ita vt à consecratis deo muneribus nihil differre videantur. Harum igitur auium nutricii, singularum nidos ostẽdunt ignaris, in quibus eas parere asserunt. prę cæteris verò Accipitres sibi curæ esse fatentur, quos hoc modo nutriunt. Nuper natis auium captarum cerebella obiiciunt, teneris nem

τρέφονται, τὴν ἄλλων μὲν κομιδὴν ἱεράκων δὲ ἔτι, &c.

nempe cibũ tenerum. iam adultis vero carnes, pulpas & fibras, quæ ſcilicet aues rapaces ſolido & firmo nutrimento roborare poſſunt. Mediis vero ætate inter vtroſque, corda obiiciũtur, quorum etiam reliquiæ videntur. Pulchre autem norunt Accipitres, pro ſua quiſque ætate, conuenientem ſibi cibum: nec alium attigerint. Accedunt & Coturnicum & aliarum auium certo anni tempore greges, ex quarum itidem præda ſacri iſti Accipitres victitant.

Amor Canum erga altores ſuos, demonſtratus hiſtoriis de duobus Canibus, uno Calui Romani, ſocio eius in bello, & altero quodam domini defuncti corpus cuſtodiente.

CAP. X.

μᾶλλον. τοῖς δὲ ἀρτιγενέσι προσβάλλουσιν ὀρνίθων τεθηραμένων ἐξῃρημένους τοὺς ἐγκεφάλους, τὴν τροφὴν ἁπαλὴν ποιοῦντες αὐτοῖς· τοῖς γε μὴν τελειοῖς ὥσπερ ἀδρυνθεῖσι σάρκας τε καὶ κρέα καὶ ἶνας, ὅσα ἰσχυρὰν τροφὴν ὄρνισιν ἁρπακτικοῖς ἐργάζεται. τοῖς δὲ ἐν μεθορίῳ τῶν ἀρτιγενῶν τε καὶ τῶν ἤδη τελείων, καρδίαι κεῖνται. καὶ τούτων λείψανα ὁρᾶται. καὶ ἥ γε διατροφέτης ἡ προειρημένη τῆς τροφῆς, ὁμολογεῖ ἐπὶ τὸ ἁρμόττον ἡλικίᾳ ἑκάστῃ κατὰ προστροφὴν ἴσασιν οἱ ἱέρακες, καὶ μάλα ἀκριβοῦσι τοῦτο, καὶ τὴν παρ' ἡλικίαν τροφὴν οὐκ ἂν ἅψαιντο. Καθ' ὥραν δὲ ἄρα καὶ ὀρτύγων αὐτοῖς ἐπιδημίαι γίνονται, καὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων ἐπιφοιτῶσιν ἀγέλαι· καὶ ἔχουσιν οἵγε ἱεροὶ ἐκεῖνοι καὶ ἐντεῦθεν θοίνην.

Περὶ τῆς κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας αὐτούς.

Κεφ. ι.

Κυνῶν ἐς τοὺς τρέφοντας αὐτοὺς ἄμαχον εὔνοιαν ὁμολογεῖ καὶ ἐκεῖνο δήπου. ἔν τινι τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐν τῇ Ῥώμῃ Κάλβου τοῦ Ῥωμαίου σφαγέντος, οὐδεὶς μέντοι τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἠδυνήθη τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, καίτοι μέγιστον ἀγώνισμα τιθεμένων σφίσι καὶ καλλώπισμα τοῦτο, πρίν ἢ τὸν παρεστῶτά οἱ κύνα ἀποκτεῖναι, ὑπ' αὐτοῦ τραφέντα, καὶ μέντοι καὶ τὴν εὔνοιαν οἱ προστάττας ἀποσώζοντα, καὶ ὑπερμαχοῦντα τοῦ κειμένου ὥσπερ οὖν συστρατιώτην τε καὶ σύσκηνον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα φίλον. Οἷον δὴ καὶ τόδε ἔρρεξε οὐκ ἀνὴρ μὰ Δία, ἀλλ' ἀγαθὸς κύων, καὶ τὴν γνώμην καρτερὸς, μαθεῖν ἄξιον. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος ὁδοιπορεῖ, εἶτα μέντοι περιτυγχάνει νεκρῷ ἐκ.

Firmissimæ beneuolentiæ quam canes erga altores suos habent, illud certè magnam habet declarationem. Romæ bello quodam ciuili Caluus Romanus quum necatus esset, huius viri caput ex hostibus nemo abscindere poterat, quum tamen summâ contentione sexcẽti certarẽt, & facinus istud consciscere pulchrum ducerent: priusquam canẽ, quem is aluisset, interfecissent, ei assidẽtem, & beneuolentiam erga illum ipsum fidissimè amantissimeq; seruantem: & qui pro hero humi strato iamq; extincto sic propugnabat, tanquam vir cõmilito, & contubernalis bonus, & ad extremum amicitiæ obseruans. Iam fortiter & præclarè factum, quòd non vir, sed profectò canis cùm bonitate eximia, tum robore animi septus fecit, meritò narrandũ. Pyrrhus Epirota, quum iret faceret, fortuitò

tuitò incidit in canem, cadaueri domini sui astantem, & illud ipsum cum summa diligentia custodientem, ne quis post mortem violaret, atque imminueret. Is autem iam triduum ferens inediam, dilgenti custodia assiduus illud seruabat. Hoc simulatque Pyrrhus intellexisset, hunc quidem miseratus, sepulturâ affici iussit: cani verò plenũ cibum ad se amandum allicientem dedit, paulatimq; illum allectãs abduxit, atque adeò attraxit. Sed hæc quidem hactenus. Post paulum quum exercitus lustraret Pyrrhus, militesq; recenseret, & verò canis adesset: is non mansuetus solùm, verùm cętera quàm tacitus erat. Vt verò in recensione militum interfectores domini animaduertisset, tum non se continuit, quin vasto latratu

περιτυχὼν νεκρῷ, καὶ κύνα παρεστῶτα, καὶ φρουροῦντα τὸν δεσπότην, ἵνα μὴ πρὸς τοῦ φονέως καὶ τὸν νεκρὸν λυμήνηταί τις. ἔτυχε δὲ ἄρα τρίτην ἔχων ὁ κύων ἄσιτος τὴν ἡμέραν ἐπὶ τῇ φιλοπόνῳ καὶ καρτερικωτάτῃ φρουρᾷ. ὁ τοίνυν διδαχθεὶς ὁ Πύρρος, τὸν μὲν ᾤκτειρε, καὶ ταφῆς ἠξίωσε· τόν γε μὴν κύνα προσέταξε τυχεῖν κηδεμονίας, καὶ ἐδίδου ὅσα κυνὶ πρέποντα ἐκ χειρὸς, καὶ μάλα γε ἱκανὰ καὶ ἐφείλκυσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ φιλίαν τε καὶ εὔνοιαν, κατὰ μικρὸν ὑπάγων τὸν κύνα ὁ Πύρρος. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον. εἶτα μέντοι οὐ μετὰ μικρὸν ἐξέτασις ὁπλιτῶν ἦν· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν προεῖπον, ἐθεᾶτο, καὶ οἱ παρῆν ἐκεῖνος ὁ κύων. καὶ τὰ μὲν ἄλλ' ἑαυτὸν σιγῇ εἶχε, καὶ πρᾶος ὄντως ἦν· ἐπεὶ δὲ ἄρα τοὺς τοῦ δεσπότου φονέας ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν εἶδεν ἐξετάσει, οὐδὲ ἐκαρτέρησεν ἐνταῦθα ἀτρεμεῖν, ἀλλ'

εἰς αὐτοὺς ἐπήδα καὶ ὑλάκτει, ἀμύσσων τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐς τὸν Πύῤῥον ἅμα ἐπιστρεφόμενος, ὡς εἶτα ἐκεῖνον ἐπήγετο μάρτυρα, ὅτι ἄρα τοὺς ἀνδροφόνους ἔχει. ἐκεῖ ὑπόνοια εἰσέρχεται καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παρεστῶτας αὐτὸν, καὶ ποιοῦνται ἐνθύμιον τὴν τοῦ κυνὸς ὑλακὴν τὴν εἰς τοὺς προειρημένους. καὶ συλληφθέντες, στρεβλοῦνται, καὶ κατεῖπον ὅσα ἐτόλμησαν. Καὶ δοκεῖ μὲν μῦθος ταῦτα τοῖς ἄλλοις, ὅσοι Διὸς ἑταιρείου καὶ φιλίου τὸν αὐτοῦ θεσμὸν πατήσαντες, εἶτα μέντοι ζῶντας προὔδοσαν τοὺς φίλους καὶ ἀποθανόντας. ἐγὼ δὲ οὐ πείθομαι τοῖς νοοῦσι κακῶς τὰ τῆς φύσεως καλά· ἥ γε εἰ τοῖς ἀλόγοις μετέδωκεν εὐνοίας τε καὶ στοργῆς, πάντως που καὶ τῷ δὲ τῷ ζῴῳ τῷ λογικῷ μετέδωκε μᾶλλον· ἀλλ' οὐ χρῶνται τῷ δώρῳ. Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ ἀπολέγειν ὅσα

in eos erumperet, atq; vnguibus laniaret, simul & se ad Pyrrhum conuertens quoad poterat, testem in hanc rem citabat, quòd homicidas teneret. Quod factum religioni habuit Pyrrhus, eiq; in suspicionem & circũstantibus hi venerunt de viri morte. Itaque quæstione adhibita, ea quorum accusarentur confessi sunt. Non ita homines amicitiarum cultores, qui omni sodalitatũ sanctitate sprêtâ, amicos suos, cùm viuos, tum mortuos produnt. Ego verò probare illos non possum, qui naturam accusant: quæ si animãtibus brutis beneuolentiæ & amoris vim inseuit, multò magis eadem ornauit homines ratione præditos: illi verò naturæ munus negligunt, nec vtuntur. Quid nũc commemorem, qualia facinora cõtra amicos

ἀνδρ

de retinendo lucro admittant, quot insidias faciant, quas proditiones moliantur? vt profectò vehementer doleam, hominibus fideliorem & amantiorem canem inueniri.

ἄνθρωποι ὑπὲρ τοῦ πονηροῦ κέρδους κακὰ τοὺς ἑαυτῶν φίλους εἰργάσαντο, ἐπιβουλὰς ῥάπτοντες καὶ προδιδόντες, ὡς ἐμέ γε ἀλγεῖν εἴπερ ἀνθρώπων βελάστερος καὶ πιστότερος ἐλέγχηται καὶ κύων ὤν.

De Polypo, qui Aquilam, à qua raptus erat, suis implicatam cirris in mare detraxit.

CAP. XI.

Περὶ πολύποδος καὶ ἀετοῦ.

Κεφ. ια.

Quum in saxum non admodum è mari eminens Polypus aliquando correpens ascendisset, ibiq; explicatis brachiis summa cum voluptate, quòd frigidà tēpestas esset, à tepore solis calesceret: neque sanè se in saxi colorem vertisset: quod quidem ipsum cùm ad declinãdas, tum magis ad moliendas piscibus insidias facere solet: Aquila acris & acuta in videndo prædam, non quidem sibi futuram bonam, paratam & prōptam sibi & suis pullis

Πολύπους εἰς οὓς ἱμὲν καὶ ἐκεῖνο ἧκεν. ἐπὶ πέτρας προσήκουσα μὲν, οὐ μὴν ἄγαν ὑψηλή. ἐκεῖ γ' πολύπους ποτὲ ἀνερπύσας, εἶτα ἥπλωσε τὰς πλεκτάνας, καὶ μάλα γε ἀσμένως ὑπεθάλπετο. καὶ γὰρ ἦν καὶ χειμερία ἐδόκει πως· οὐ μὴν ἑαυτὸν εἰς τὴν χρόαν τῆς πέτρας ἐκτρέψας ἤδη ἦν. πεφύκασι δὲ ἄρα δρᾶν τοῦτο οἱ πολύποδες, καὶ τὰς εἰς ἑαυτοὺς ἐπιβουλὰς φυλαττόμενοι, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοχῶντες. ἰδὼν οὖν ὀξὺ μὲν, ἑαυτῷ δὲ οὐκ ἀγαθὸν τὸ θήραμα ἀετὸς, ὡς ἀθρόαν ὁρμὴν ἅμα καὶ

απερ

πτερὸν εἶχεν, ἐμπηδᾷ τῷ πολύποδι, καὶ μέντοι καὶ δεῖπνον ἕξειν ἕτοιμον ἑαυτῷ τε καὶ παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ κατὰ τὴν ἀγρὰν. πλόκαμοι δὲ ἄρα ἰχθύος ἐκείνου περιβάλλουσι τῷ ἀετῷ σφᾶς ἑαυτοὺς. καὶ ἀπρὶξ ἐχόμενοι, εἶτα ἕλκουσι κάτω τὸν ἔχθιστον· καὶ χανὼν λύκος ὡς ἂν εἴποις, εἶτα μέντοι νεκρὸς ἐπενήχετο τῇ θαλάττῃ ὁ ἀετὸς ὑπὲρ τοῦ δείπνου. Μυρία μὲν δὴ τοιαῦτα πάσχουσιν ὄρνιθες. πλείω δὲ ἄνθρωποι. τὸ ἐν δὲ τοῖς ᾀδομένοις ὑπὸ Ἡροδότου Μασσαγέταις, ὁ Καμβύσου Κῦρος ὁ ἕτερος, καὶ μέντοι καὶ Πολυκράτης εἰς Ὀροίτου στείλας, καὶ τὸν χρυσὸν ἁρπασόμενος, τὸ καὶ ἄλλος τεύχων ὡς ἑτέρῳ τις ἑῷ κακὸν ἧπαρ τεύχει. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ εἴδοτα τὰ ἄλογα, ἄνθρωποι δὲ οἱ εἰδότες, οὐ φυλάττονται. καὶ τί δεῖ γλώττης, καὶ λόγων,

perſpicuè cernẽs, quanto potuit maximo alarũ impetu in Polypum inſiluit: Sed & piſcis hic circumplicantibus Aquilam & pertinaciter adhæreſcentibus cirris, in profundum detraxit hoſtem capitaliſſimam, ſimul & interfecit: quæ quidem Lupus hiãs (vt eſt in prouerbio) inani ſpe illuſâ, deinde in mari mortua fluitabat. Sed homines plura eiuſcemodi perpetiuntur, vt Cambyſis filius Cyrus alter apud Maſſageras, ab Herodoto decantatos: & Polycrates * ad diripiendum aurum magno ſtudio & diligentiâ ad Orœten (*promiſſum ab eo theſaurum ſperans*) profectus, * decepti fuerunt: & aliorum quæ machinabantur aliis mala, in ipſos reciderunt. At beſtiæ ea pericula ignorant. homines verò non cauent, quin etiam ſcientes & prudentes in hæc ipſa incurrunt. Ad quid vobis

ὡς ἐν τοῖς vide Herodotum l. 3.

Ὅς δ' ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑῷ κακὸν ἥπατι τεύχει. *vide Eraſm. in prouer. Malum cõſilium conſultori peſſimu.*

bis profuêre lingua, oratio, præceptores & castigatio, ô Cyre & Polycrates? alios omitto. quid enim surdos & stolidos vel vtilissimis consiliis iuuarem?

De laboris patientia Canum, quâ vel operosissimis Paonia mulieribus & Ægyptiis puerperis præstant.

CAP. XII.

Elatè ampleque nũc sentiant Pæoniæ mulieres, illaque præclara facinora facientes, magnos sibi spiritus sumant: quòd vno tempore, partim capite vrnam aquæ plenam ferant, ita ceruicem erigẽtes, vt ipsis ingredientibus immota vrna permanens, nulla inclinatione propendeat: partim infantem puerum è sinu suo appensum lactent, simul & brachio in habenam inserto mariti equum ad aquã ducant, simul & manibus linum neant. Darius quidem magnâ admiratione affectus est,

καὶ διδασκάλων, καὶ πληγῶν, ὦ Κῦρε καὶ Πολύκρατες; Τοὺς δὲ ἄλλους ἐῶ. Τί γὰρ μοι κωφοῖς καὶ ἀνοήτοις συμβουλεύειν τὰ λυσιτελέστατα;

Ὅτι καὶ κύησαι κύνες θηρῶσι. Κεφ. ιβ.

Μέγα νῦν φρονείτωσαν αἱ Παιονίδες γυναῖκες, καὶ τὸ φρύαγμα αἰρέτωσαν, δρῶσαι τὰ ὑμνούμενα, ἔστι δὲ ταῦτα. Τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν μεστὴν ὕδατος, καὶ τὰ αὐχένα αὐτέστησαν, ὡς τεαυταῖς βαδιζούσαις, ἄτρεπτόν τε καὶ ἀκλονῆ διαμένειν τὴν ὑδρίαν. ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη· καὶ εἰς τὸν βραχίονα τὸν ῥυτῆρα ἐνάφασαι. τὸν τοῦ γήμαντος ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσις καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. ταῦτά τοι καὶ Δαρεῖος ἐθαύμασεν, ὅτε Παίονες νεανίαι τὴν ἐσθῆ-

q uum ei ius dicenti Pæ-

ou

τῶν ἀδελφῶν οὕτως σκευ-
άσαντες, δικάζοντος αὐ-
τοῦ, παρήγαγον αὐτὴν,
ἵνα εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν τοῦ
ἔθνους ἀθρόας αὐτουργίας
ἕλῃ Παίονας. Ἀλλὰ ἡ φύ-
σις πόσων Παιόνων σοβα-
ρωτέρα κυνὸς θηρεύουσα,
λαγωὸς δὲ ἦν τὸ ἄγρευμα
αὐτῇ. καὶ ἐκύει ἡ κύων. ἐπεὶ
δὲ τῆς σπουδῆς τῆς προκειμέ-
νης τετύχηκε, τὴν μὲν δε-
σπότῃ τοῦ θηρεύματος ἀ-
πέστη· ἀναχωρήσασα δὲ, ἐν-
νέα φασὶ σκύλακας ἀπο-
κυήσασα, εἶτα ἐξέθρεψεν
αὐτούς. Εἰ δὲ Αἰγυπτίων αἱ
γυναῖκες μέγα φρονοῦσιν
ὅτι κἀκεῖναι τὴν ὠδῖνα
ἀπολύσασαι καὶ ἐξαναστᾶ-
σαι τῶν ἔργων ἔχονται τῶν κατὰ
τὴν οἰκίαν, ἀκούσασαι τὸ
τῆς κυνὸς ἔργον τῆς προειρη-
μένης τοῦ φυσήματος ἀπο-
στᾶσαι, πάντως ἐγκαλύ-
ψονται.

Περὶ τοῦ κυνὸς δημοσίᾳ τρεφομένου ἐν ταῖς Ἀθήναις, διὰ τὸ καταφωρᾶσαι τὸν ἱερόσυλον ἐν Ἀσκληπιοῦ. Κ. ιγ.

ones quidã iuuenes so-
rorem ipsorum, eo quo
dixi modo exornatam,
adduxissent, vt ex eius
conspectu Darius sub
iugum suum mittere
Pæoniã aggrederetur,
studio adductus tam o-
perosæ nationis. Sed
multis Pæonibus longè
prestiterit natura vnius
Caniculę: quę quum ve-
naretur, quamuis ven-
trem ferret, leporem
cepit, eaque iam captâ
prædâ statim domino
cedens secessit: atque
quâm mox nouem catulos
peperit, quos aluit post-
ea. Quòd si Ægyptij eò
magnificentiùs sentiãt,
quòd eorum vxores à
partu statim è lecto sur-
gunt ad obeunda do-
mestica munia, antè di-
ctæ Canis factum au-
dientes remittant spiri-
tus inflatos, animiq; tu-
morem comprimant.

De Canum vigilantia, qui sacrilegum prodidit.

CAP. XIIII.

De Mulo ſupra ætatem ſuam laborioſo, ſimul & de cibo publicè ei ab Atheniẽſibus decreto cùm Ariſtoteles meminit, tum verò nos quodam loco commeminimus. Quod verò Canis ſimiliter Athenis fecit, id quoque nõ alienum inſtituto operæ declarare. Sacrilegus primùm obſeruato tẽpore intempeſto, quo dormiẽtes arctiſſimus ſomnus complecteretur, de multa nocte intra Æſculapii templũ ingreſſus eſt: deinde vt permulta donaria ex æde ſurripuiſſet, quum rem iã putaret confectã, ſeq; latere, diſceſſum parabat: At excubitor Canis ad templi cuſtodiam intus aduigilans, æditimis qui noctu ad ſacras ædes vigilias agebant, multò vigilantior, expilatorẽ direptoremq; inſequebatur, quàm maximè poterat commiſſum ſacrilegium horribili fremitu ſuo prædicans. Fur primùm & ſocii huius ſceleris ſaxis lapida-

Τὸ μὲν τοῦ ἡμιόνου τοῦ φιλοπόνου, καὶ τῆς δημοσίας αὐτῷ δοθείσης τροφῆς ἐξ Ἀθηναίων, ὑπὲρ τοῦ ἐθελουργεῖν καθ' ἡλικίαν, Ἀριστοτέλης εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἀνά τι καλῶς δρῶντες. τὸ δὲ τοῦ κυνὸς καὶ τοῦτο ἐν ταῖς Ἀθήναις γενόμενον, εἰπεῖν οὐδὲν ἄτοπον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ παρῆλθε θεοσύλης, τότε μεσαίτατον τῆς νυκτὸς παραφυλάξας, καὶ τὸν καθευδόντων τὸν βαρύτατον ὕπνον ἐπιτηρήσας· εἶτα ὑφείλετο τῶν ἀναθημάτων πολλά· καὶ ὥς γε ᾤετο ἐλελήθει. ἦν δὲ ἄρα σκοπὸς ἀγαθὸς ἔνδον κύων, καὶ τῶν ζακόρων ἀμείνων εἰς ἀγρυπνίαν. ὃς ταῦτ' εἵπετό οἱ διώκων καὶ ὑλακτῶν, καὶ οὐ νωθρὸς, ἀλλ' ἠπείγετο δυνάμει τὸ πραχθὲν μαρτυρόμενος. τὰ μὲν ἂν πρῶτα ἔβαλλον αὐτὸν λίθοις, αὐτός τε

ὡς οἱ τῆς κακῆς ἐκείνης πράξεως κοινωνοί· τὰ δὲ τελευταῖα ὑποσείων ἄρτους τε καὶ μάζας· ὁ ἐπήγετο δ' ἄρα καὶ ταῦτα δέλεαρ κυνῶν προμηθῶς ὥσπερ ὑπελάμβανεν. ἐπεὶ δὲ καὶ παρελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν οὐ κατῆγε τοῦ ὑλακτεῖν, καὶ πάλιν προϊόντος, ἐγνώσθη μὲν ὁ κύων ἔνθεν ἦν· τὰ λείποντα δὲ τῶν ἀναθημάτων ὑπόθεν αἱ χαραί τε καὶ αἱ χῶραι ἔνθα ἀνέκειντο. συνέβαλον οὖν τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ στρεβλώσαντες τὸ πᾶν κατέγνωσαν. καὶ ὁ μὲν ἐδικαιώθη τὰ ἐκ τῶν νόμων· ὁ δὲ κύων ἐτιμᾶτο δημοσίᾳ τροφῇ καὶ κηδεμονίᾳ, οἷα δή τις φύλαξ πιστός, καὶ τῶν νεωκόρων οὐδενὸς μείων κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

pidatione factâ, canem appetebant: deinde vbi is latrare non desisteret, illũ demulcere conabatur, panes & offas canum illecebras obiiciens: nam hæc quoq; prouidè, vt ipse putabat, secum attulerat. verùm custos incorruptus canis, vel fur quũ euasisset in domum vbi habitabat, vel quum indè exiret, se illi implacabilem, inexpiabilemq; præbens, furem latrare non desinebat. Tandem intellectum est vnde Canis esset, ac simul animaduersum quæ ornamenta deessent. Itaque ex hac Canis vociferatione is esse, qui tale furtum fecisset, in Atheniensum suspicionẽ adductus est: atque vt tormentis in eum quæsiuissent, totam rem cognouerunt. Denique ex lege hic capite damnatus, extremũ dedit supplicium. Cani verò cibus publicè præbitus, & publicæ curæ, vt fidus custos habitus est: nempe qui æditimorum nulli inferior vigilantia fuisset.

Quomodo Capra suffusionem oculorum ipsa onse curet.

CAP. XIIII.

Caliginem oculorum, quam suffusionẽ medici vocant. Caprinum pecus probè curare scit: & ab ipsa remedium eiusdem homines quoque mutuati dicuntur. Quum enim conturbatum oculum, & non probè affectum ad videndum sentit, eũ ad rubi spinam & admouet, & reserandum permittit: hæc vt pupugit, pituita statim euocatur, nullâq; pupillæ læsione factâ, videndi vsum recuperat. Neque sanè hominum sapientiâ ad faciendam sibi medicinam eget.

Ὅπως ἰᾶται τὴν ἑαυτῆς ἡ αἶξ ὑπόχυσιν. Κ. ιδʹ.

Ἀγαθὴ δὲ ἄρα ἦν ἡ αἶξ καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀχλὺν [ἣν φασὶν παῖδες Ἀσκληπιοῦ ὑπόχυσιν καλοῦσιν] ἀκέσασθαι. καὶ λέγονταί γε οἱ ἄνθρωποι παρ' ἐκείνης μαθεῖν τόδε τὸ ἴαμα. τὸ δὲ ἄρα τοιοῦτόν ἐστιν. ὅταν αἲξ νοήσῃ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιθολωθέντα αὐτῇ, πρόσεισι βάτῳ, καὶ παραβάλλει τῇ ἀκάνθῃ τὸ ὄμμα, νύξαι αὐτό· καὶ ἡ μὲν ἐκέντησε, τὸ δὲ ὑγρὸν ἐξεχώρησε, μένει δὲ ἀπαθὴς ἡ κόρη, καὶ ὁρᾷ αὖθις. καὶ δεῖται σοφίας καὶ χειρουργίας ἀνθρωπικῆς οὐδὲ ἕν.

Elephanti quomodo flumios transeant: de renouentia natu minorum in maiores, quâ curâ iuniores, vel integri, alios senectute vel morbo affectos, vel sancios prosequantur; quâ pietate suos catulos matres.

Ὅπως διέρχονται τὸν ποταμὸν οἱ ἐλέφαντες· καὶ περὶ τῆς φιλοτεκνίας τῶν ἐλεφάντων, καὶ περὶ Λανίλλης γυναικὸς παιδοφόνου.

Κεφ. ιεʹ.

Item de Lanilla anus libidinosa, & filiorum necis causa.

CAP. XV.

Quum

Ποταμὸν ἐλέφαντες διέρχονται, οἱ μὲν ἔτι νέοι διανηχόμενοι· οἱ δὲ ἤδη τέλειοι † καὶ εἰ καλύπτοιντο ὑπὸ τῶν ῥεύματος, ἀνέχουσι μέντοι τὰς προβοσκίδας ὑπὲρ τοῦ ὕδωρ. τὰ δὲ ἀρτιγενῆ πώλια ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων φέρουσαι μητέρες. τῶν μὲν οὖν κινδυνόων καὶ πόνων οἱ νέοι κατάρχονται. ποτοῦ δὲ ἄρα καὶ τροφῆς ἀφίστανται, τοῖς πρεσβυτέροις αἰδῶ νέμοντες, καὶ † τὸ Λυκούργου τιμῶντες τὸ γῆρας νόμων δέονται οἵδε οὐδέν. γήρᾳ δὲ παρειμένον ἐλέφαντα ἢ νόσῳ κατειλημμένον, οὐκ ἄν ποτε οἱ σωναγελαζόμενοι καταλείποιεν· ἀλλὰ πιστῶς παραμένουσι, καὶ ἀῤῥῶσαι ἀποθέουσι τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἂν διώκωνται, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μάχονται. καὶ τετρώ-

Quum flumen traiiciendum est, Elephanti natu minores primi aquam ingressi natando traiiciunt. qui verò confirmatâ ætate iam grandes sunt, pedibus innixi transeunt & fluctibus obruuntur, duntaxat promuscidibus extra aquam eminentes. teneros verò pullos dentium siue cornuum proiectorum eminentiâ matres ferunt. Iuniores sanè labores & pericula primi suscipiunt: & antecedentibus ætate, de cibo ac potione concedunt, propter obseruantiam per quam cultu quodam, & honore natu maiores dignãdos existimant, idq; naturâ, nullis ad hoc Lycurgi legibus sbstricti. Nunquam enim neque ex senectute infirmũ, neque eum qui morbo teneatur, sui gregales deserunt: sed & fidissimi ei permanent: eiusq; cùm cæteris in rebus studẽt incolumitati, tum verò quum insectatione vrgẽtur, pro eo propugnant: & vulnerari potiùs de-

Videtur aliquid desiderari, fortè διαβαίνοντες.

τῶν τοῦ Λυκούργου

fendendo, quàm deſerere volunt, licèt fugere ei integrum ſit. Pullos ſuos, adhuc à partu recentes nunquam deſerunt matres: at ſanè in illis à periculo tuendis conſtantiſſimè permanent, priusq; animā amittunt, ſi vrgeant venatores, quàm ſuos catulos deſerant. At nobis pueris vetula, cui Lænilla nomen erat, non ſolùm nobilis mulier, ſed etiam nota apud omnes erat, deq; ea fabulam ex ſenibus audiui tum peruagari, illam cum ſeruo, quem ardētiſſimè adamaret, ſtupri conſuetudinem habuiſſe, & ſuorum flagitiorum maculis liberos ſuos affeciſſe: hi enim ex ordine ſenatorio erant, & iam inde à patre, atque maioribus ſtirpem generis patritii trahebant. Itaque

ὗτοι. impulſi, matrem, quum leniter ſubmonuiſſent, & clàm facinoris tur-

σκονται παρόντες, φυγεῖν δυνάμενοι, καὶ τὰ βρέφη δὲ τὰ νεαρὰ οὐκ ἄν ποτε αἱ τεκοῦσαι προδοῖεν· ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἐκεῖναι πιστῶς παραμένουσι, καί τοι τῶν ἐπιόντων ἐγκειμένων καὶ πρότερόν γε τὴν ψυχὴν ἀπείποιεν ἂν, ἢ τὰ τέκνα. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν μειράκιον ὢν ἄνθρωπον πρεσβῦτιν Λαινίλλαν ὄνομα, καὶ ἐδείκνυτο ὑπὸ πάντων, καὶ ἐπ' αὐτῇ μῦθος ἐλέγετο, καὶ ὅ γε μῦθος τοιόσδε ἦν. Οἱ πρεσβύτεροι πρὸς μὲ ἔλεγον ἐκείνην τὴν ἄνθρωπον ἐρασθεῖσαν οἰκέτου δριμέως, αὐτῷ μὲν συγκαθεύδειν· κηλῖδα δ' ἄρα παισὶ τοῖς ἑαυτῆς περιάπτειν· οἱ δὲ εὐγενεῖς ἦσαν, καὶ ἐς τὴν βουλὴν τὴν Ῥωμαίων ἐτέλουν ἐκ πατέρων τε καὶ τὴν ἄνω τοῦ γένους ἀρξάμενοι † οἱ τοίνυν αἰδούμενοι τῇ μητρὶ ἤχθοντο τοιαῦτα δρώσῃ, καὶ πράως ὑπανιχθέντων, καὶ

τῆς

τὴν περιττομένην τὴν αἰσχύνην ἐπέλεγον ἡσυχῇ. ἡ δὲ κυμαίνουσα ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, καὶ τὸ ἔργον τὸ ἐπιπεραθὲν τῶν νέων ποιησαμένη, κατηγορεῖ αὐτῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα ὃς ἦν τότε, καὶ λέγει ὡς ἐπιβουλεύσειεν αὐτῇ. ὁ δὲ ἔχων εἰς διαβολὰς τὸ οὖς ἄνετον, καὶ ὑπόπτης ὢν, καὶ δειλὸς, πάθη δὲ ταῦτα ἀγεννοῦς διανοίας, ἐπίστευσε. καὶ οἱ μὲν οὐδὲν ἀδικοῦντες ἀπέθνησκον· ἡ δὲ ἆθλον τοῦ κατειπεῖν κατηνέγκατο τὸ δούλῳ συγκαθεύδειν ἀδεῶς. Ὦ πατρῷοι θεοὶ καὶ Ἄρτεμι λοχεία, Εἰλήθυιαί τε Ἥρας θυγατέρες, τί ἂν οὖν ἔτι Μήδειαν εἴποιμι τὴν Κόλχιν, ἢ Πρόκνην τὴν Ἀτθίδα, τῶν ἐναγχός τε καὶ καθ' ἡμᾶς παθῶν μνημονεύσαντες;

Περὶ χελώνης χερσαίας, καὶ

pitudinē ostendissent: hæc libidine flagrans, simul & ex ea tantum efferata, vt liberis propriis amorem suū anteferret filiorum nomina apud principem detulit, ab eis insidias sibi factas dicens. Is autem suspiciosus & timidus, & calumniis aures facilè patefacere solitus (cuiusmodi sunt homines illiberales & animi minimè ingenui) eiusmodi scelus facilè credidit. Ita factum est, vt filii, qui nefarium facinus nullum admisissent, indignissimè necarentur: mater hanc ex delatione mercedē assequeretur, vt cum seruo licentiùs stuprum facere posset. Quid igitur, ô patrii & genethlii dei, ô Iuno Lucina aut Medeā Colchidē, aut Procnen Atthidem hîc commemorem necesse est, quum memoriæ nostræ exempla immanitatis proferre queamus?

Quemadmodum ab Aquilis Testudines terrestres ex alto saxis illisæ exedantur, & de Æschylo sic perēpto.

CAP. XVI.

Terrenas Testudines à se comprehensas, ex alto deiiciens Aquilæ ad saxa allidunt, & ita ex contritis earum testis extractam carnem exedunt. Sic Eleusinius Æschylus tragicus poëta de vita migrasse dicitur. Quum enim is in saxo sedens, ex consuetudine instituto que suo & philosopharetur nimirum & scriberet, eius caput à pilis nudum Aquila saxum esse arbitrata, Testudinem, quam in sublime extulerat, in id ipsum deiecit & sine aberratione ictum dirigens, virum interfecit.

De Alcedinum in Carulos meritos iam senes pietate. C. XVII.

Catulus & Alcedo aues simul viuere & compasci solent. Porrò Catulos iam senectute affectos Alcedines eorum vxores medio dor

αἰετῶ, καὶ τελευτῆς Αἰσχύλου τοῦ τραγῳδοῦ. Κ. ιϛ.

Τὰς χερσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες, εἶτα ἄνωθεν προσρήξαντες ταῖς πέτραις, καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτως ἐξαίρουσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. ταύτῃ τοι καὶ Αἰσχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητὴν, τὸν βίον ἀκούω καταστρέψαι. ὁ μὲν Αἰσχύλος ἐπί τινος πέτρας καθῆστο, καὶ εἰθισμένα δήπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθριξ δὲ ἦν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός. οἰηθεὶς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν εἶναι τὴν κεφαλὴν, εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προειρημένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

Περὶ κηρύλου καὶ ἀλκυόνος. Κεφ. ιζ.

Κήρυλος δὲ καὶ ἀλκυὼν ὁμόνομα καὶ συμβιοῦ. καὶ γήρᾳ γε παρειμένους αὐτοὺς ἐπιθέμεναι αἱ ἀλκυόνες περιάγουσιν ἐπ' αὐ-

τῶν τῶν καλουμένων μεσοπτερυγίων. ἄνθρωποι δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπογηρασάντων καταφρονοῦσι, καὶ πρὸς τὰ μειράκια ἀφορῶσι. καὶ οἱ γήμαντες περὶ τὰς νέας μαίνονται, τῶν ἀφηλικεστέρων γαμετῶν, ὥραν μὴ πιθέμενοι καὶ ἐκκαλοῦνται οἱ ἔμφρονοι τῶν ἀλόγων ζώων βιοῦντες ἀλογώτερον.

Περὶ τῶν ἐν Κοπτῷ κοράκων.

Κεφ. ιη.

Αἰγύπτιοι δὲ οἱ περὶ τὴν καλουμένην Κοπτὸν, δύο μόνους ὁρᾶσθαι κόρακας. ἀλλὰ καὶ τῶν Ῥωμαίων οἱ τὰ ὄρειον φυλάττοντες, διά τι τὸ σμαράγδου μέταλλον, διισχυρίζονται καὶ οἵδε τοσούτους ὄρνιθας τῶν φύλων τῶνδε εἶναι κἀκεῖθι. νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι τιμᾶται ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ, ἀνθρώπων ἱεροὺς εἶναί φασιν αὐτούς.

περὶ δειλίας ζώων, καὶ ἀκολασίας ἑτέρων. καὶ περὶ κυνῶν, ἰδίας δὲ τῶν μεμφιτῶν καὶ συῶν, καὶ [illegible] ζῴων [illegible]

so gestantes circumferunt. Mulieres contrà maritos ætate prouectos & præclare contemnunt, & adolescentibus adiiciunt oculos: tum etiã mariti in fœminas adolescentes Veneris insaniã feruntur, & vetulas aspernantur, à ratione remotiùs bestiis ipsis viuentes.

De Coruis qui circa Coptum Thebaidis oppidũ bini semper apparent.

CAP. XVIII.

Qui circa Coptum habitant, binos tantùm Coruos in eo tractu videri aiunt. Ex Romanis etiam qui loca ibidem montana custodiunt, propter metalla smaragdi, totidem illic huius generis alites degere aiunt. Est & Apollinis delubrum eo in loco, cui Coruos sacros esse fertur.

De diuersis animantium ingeniis ac moribus quænam sint ignaua, quæ timida, quæ libidinosa. Canes, præter Memphiticos, circa cibum mi-

de retinendo lucro admittant, quot insidias faciant, quas proditiones moliantur? vt profectò vehementer doleam, hominibus fideliorem & amantiorem canem inueniri.

De Polypo, qui Aquilam, à qua raptus erat, suis implicatam cirris in mare detraxit.

CAP. XI.

Quum in saxum non admodum è mari eminens Polypus aliquando correpens ascendisset, ibiq; explicatis brachiis summa cum voluptate, quòd frigida tẽpestas esset, à tepore solis calesceret: neque sanè se in saxi colorem vertisset: quod quidem ipsum cùm ad declinãdas, tum magis ad moliendas piscibus insidias facere solet: Aquila acris & acuta in videndo prædam, non quidem sibi futuram bonam, paratam & prõptam sibi & suis pullis

ἄνθρωποι ὑπὲρ τοῦ πονηροῦ κέρδους κακὰ τοὺς ἑαυτῶν φίλους εἰργάσαντο, ἐπιβουλὰς ῥάπτοντες καὶ προδιδόντες, ὡς ἐμέ γε ἀλγεῖν εἴπερ ἀνθρώπων δουλότερος καὶ πιστότερος ἐλήλεγκται καὶ κύων ὤν.

Περὶ πολύποδος καὶ ἀετοῦ.

Κεφ. ια.

Πολύπους εἰς οὖς ἴ μὴν καὶ ἐκεῖνο ἧκεν. ἦν πέτρα προήκουσα μὲν, οὐ μὴν ἄγαν ὑψηλή. ἐκοῦν πολύπους ποτὲ ἀνερπύσας, εἶτα ἥπλωσε τὰς πλεκτάνας, καὶ μάλα γε ἀσμένως ὑπεθάλπετο. καὶ γὰρ οὖν καὶ χειμέρια ἐδόκει πως. οὐ μὴν ἑαυτὸν εἰς τὴν χρόαν τῆς πέτρας συντρίψας ἤδη ἦν. πεφύκασι δὲ ἄρα δρᾶν τοῦτο οἱ πολύποδες, καὶ τὰς εἰς ἑαυτοὺς ἐπιβουλὰς φυλαττόμενοι, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοχῶντες. ἰδὼν δὲ ὀξὺ μὲν, ἑαυτῷ δὲ οὐκ ἀγαθὸν τὸ θήραμα ἀετὸς, ὡς ἀθρῶν ὁρμᾷ τε ἅμα καὶ

κατερ

πτερὸν εἶχεν, ἐμπηδᾷ τῷ πολύποδι, καὶ μέντοι καὶ δεῖπνον ἕξειν ἐπομένει ἑαυτῷ τε καὶ παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ κατέχεται. αἱ πλόκαμοι δὲ ἄρα ἰχθύος ἐκείνου περιβάλλουσι τῷ ἀετῷ σφᾶς ἑαυτοὺς. καὶ ἀπρὶξ ἐχόμενοι, εἶτα ἕλκουσι κάτω τὸν ἔχθιστον· καὶ χανὼν λύκος ὡς ἂν εἴποις, εἶτα μέντοι νεκρὸς ἐπενήχετο τῇ θαλάττῃ ὁ ἀετὸς ὑπὲρ τοῦ δείπνου. Μυρία μὲν δὴ τοιαῦτα πάσχουσιν ὄρνιθες, πλείω δὲ ἄνθρωποι. † ἐν δὲ τοῖς ᾀδομένοις ὑφ' Ηροδότου Μασσαγέταις, ὁ Καμβύσου Κῦρος ὁ ἕτερος, καὶ μέντοι καὶ Πολυκράτης εἰς Οροίτου σπεύσας, καὶ τὸν χρυσὸν ἁρπασόμενος, † καὶ ἄλλος τεύχων ὡς ἑτέρῳ τις ἑῷ κακὸν ἧπατι τεύχει. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδε τὰ ἄλογα, ἄνθρωποι δὲ οἱ εἰδότες, οὐ φυλάττονται. καὶ τί δεῖ γλωττης, καὶ λόγων,

perſpicuè cernẽs, quanto potuit maximo alatũ impetu in Polypum inſiluit: Sed & piſcis hic circumplicantibus Aquilam & pertinaciter adhærеſcentibus cirris, in profundum detraxit hoſtem capitaliſſimam, ſimul & interfecit: quæ quidem Lupus hiãs (vt eſt in prouerbio) inani ſpe illuſâ, deinde in mari mortua fluitabat. Sed homines plura eiuſcemodi perpetiuntur, vt Cambyſis filius Cyrus alter apud Maſſageras, ab Herodoto decantatos: & Polycrates * ad diripiendum aurum magno ſtudio & diligentiâ ad Orœten (*promiſſum ab eo theſaurum ſperans*) profectus, *decepti fuerunt: & aliorum quæ machinabantur aliis mala, in ipſos reciderunt. At beſtiæ ea pericula ignorant. homines verò non cauent, quin etiam ſcientes & prudentes in hæc ipſa incurrunt. Ad quid vobis

ὡς ἐν τοῖς *vide Herodotum l. 3.*

Ὃς δ' ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑῷ κακὸν ἧπατι τεύχει. *vide Eraſm. in prouer. Malum cõſilium conſultori peſſimum.*

 bis

bis profuêre lingua, oratio, præceptores & castigatio, ô Cyre & Polycrates? alios omitto. quid enim surdos & stolidos vel vtilissimis consiliis iuuarem?

De laboris patientia Canum, quá vel operosissimis Pæoniæ mulieribus & Ægyptiis puerperis præstant.

CAP. XII.

Elatè ampleque nūc sentiant Pæoniæ mulieres, illaque præclara facinora facientes magnos sibi spiritus sumant: quòd vno tempore, partim capite vrnam aquæ plenam ferant, ita ceruicem erigētes, vt ipsis ingredientibus immota vrna permanens, nulla inclinatione propendeat: partim infantem puerum è sinu suo appensum lactent, simul & brachio in habenam inserto mariti equum ad aquā ducant, simul & manibus linum neant. Darius quidem magnâ admiratione affectus est, q

καὶ διδασκάλων, καὶ πληγῶν; ὦ Κῦρε καὶ Πολύκρατες; Τοὺς δὲ ἄλλους ἐῶ. Τί γάρ μοι κωφοῖς καὶ ἀναισθήτοις συμβουλεύειν τὰ λυσιτελέστατα;

Ὅτι καὶ κύουσαι κύνες θηρῶσι. Κεφ. ιβ.

Μέγα νῦν φρονείτωσαν αἱ Παιονίδες γυναῖκες, καὶ τὸ φρύαγμα αἱρέτωσαν, δρῶσαι τὰ ὑμνούμενα, ἔστι δὲ ταῦτα. Τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν μεστὴν ὕδατος, καὶ τὸν αὐχένα αὖ ἱστᾶσιν, ὡς πασαῖς βαδιζούσαις, ἄτρεπτόν τι καὶ ἀκλονῆ διαμένειν τὴν ὑδρίαν. ἐξαρτῶσαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη· καὶ εἰς τὸν βραχίονα τὸν ῥυτῆρα ἐνάψασαι. τὸν τοῦ γήμαντος ἵππον εἰς ὑδρείαν ἄγουσι καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. ταῦτά τοι καὶ Δαρεῖος ἐθαύμασεν, ὅτε Παίονες νεανίαι ἑαυ-

num ei ius dicenti Pæ-

τῶν ἀδελφιὼ ὅπως σκεδάσαντες, διηκάζοντο αὐτῇ, παρήγαγον αὐτὴν, ἵνα εἰς ἔρωτα ἐμπέσοιν τὸ ὅπως ἀθρόας ἀντεργίας ἔλῃ Παίονας. Ἀλλὰ ἡ φύσις πολλῶν Παιόνων σοβαρωτέρα κυνίον θηρεύουσα, λαγωὸς δὲ ἦν τὸ ἄγρευμα αὐτῇ. καὶ ἐκύει ἡ κύων. ἐπεὶ δὲ τῆς σπουδῆς τῆς προκειμένης τετύχηκε, τῷ μὲν δεσπότῃ τὸ θήραμα ἀπέδωκεν ἀναχωρήσασα δέ, ἐννέα φασὶ σκύλακας ἀποκυήσασα, εἶτα ἐξέθρεψεν αὐτούς. Εἰ δὲ Αἰγυπτίων αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσιν ὅτι κἀκεῖναι τὴν ὠδῖνα ἀπολύσασαι καὶ ἐξαναστᾶσαι, τὸ ἔργον ἔχονται τὸ κατὰ τὴν οἰκίαν. ἀκούσασαι τὸ τῆς κυνὸς ἔργον τῆς προειρημένης τοῦ φυσήματος ἀποστᾶσαι, πάντως ἐκκλάψονται.

Περὶ τοῦ κυνὸς δημοσίᾳ τρεφομένου ἐν τοῖς Ἀθήναις, διὰ τὸ καταφωρᾶσαι τοὺς ἱεροσύλους ἐν Ἀσκληπιοῦ. Κ. ιγ.

ones quidã iuuenes sororem ipsorum, eo quo dixi modo exornatam, adduxissent, vt ex eius conspectu Darius sub iugum suum mittere Pæoniã aggrederetur, studio adductus tam operosæ nationis. Sed multis Pæonibus longè prestiterit natura vnius Caniculę: quę quum venaretur, quamuis ventrem ferret, leporem cepit, eaque iam captâ prædâ statim domino cedens secessit: atque quâm mox nouécatulos peperit, quos aluit postea. Quòd si Ægyptij eò magnificentiùs sentiãt, quòd eorum vxores à partu statim è lecto surgunt ad obeunda domestica munia, antè dictæ Canis factum audientes remittant spiritus inflatos, animiq; tumorem comprimant.

De Canis vigilantia, qui sacrilegum prodidit.

CAP. XIIII.

De Mulo supra ætatem suam laborioso, simul & de cibo publicè ei ab Atheniēsibus decreto, cùm Aristoteles meminit, tum verò nos quodam loco commeminimus. Quod verò Canis similiter Athenis fecit, id quoque nō alienum instituto opere declarare. Sacrilegus primùm obseruato tēpore intempesto, quo dormiētes arctissimus somnus complecteretur, de multa nocte intra Æsculapii templū ingressus est: deinde vt permulta donaria ex æde surripuisset, quum rem iā putaret confectā, seq; latere, discessum parabat: At excubitor Canis ad templi custodiam intus aduigilans, æditimis qui noctu ad sacras ædes vigilias agebant, multò vigilantior, expilatorē direptoremq; insequebatur, quàm maximè poterat commissum sacrilegium horribili fremitu suo prædicans. Fur primùm & socii huius sceleris saxis lapida-

Τὸ μὲν τοῦ ἡμιόνου τοῦ φιλοπόνου, καὶ τῆς δημοσίας αὐτῷ δοθείσης τροφῆς ἐξ Ἀθηναίων, ὑπὲρ τοῦ ἐθελουργεῖν καθ' ἡλικίαν, Ἀριστοτέλης εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἀνά τι καλῶς δρῶντες· τὸ δὲ τοῦ κυνὸς καὶ τοῦτο ἐν ταῖς Ἀθήναις γενόμενον, εἰπεῖν οὐδὲν ἄτοπον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ παρῆλθε ἱεροσύλης, τό τε μεσαίτατον τῆς νυκτὸς παραφυλάξας, καὶ τῶν καθευδόντων τὸν βαρύτατον ὕπνον ἐπιτηρήσας· εἶτα ὑφείλετο τῶν ἀναθημάτων πολλά· καὶ ὥς γε ᾤετο ἐλελήθει. ἦν δ' ἄρα σκοπὸς ἀγαθὸς ἔνδον κύων, καὶ τῶν ζακόρων ἀμείνων εἰς ἀγρυπνίαν. ὅσπερ οὖν εἵπετό οἱ διώκων καὶ ὑλακτῶν, καὶ [illegible], ἀλλ' [illegible] δύναμει τὸ πραχθὲν μαρτυρόμενος· τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἔβαλλον αὐτὸν λίθοις, αὐτός τε

pida-

καὶ οἱ τῆς κακῆς ἐκείνης πράξεως κοινωνοί· τὰ δὲ πελανοῦ τεύχη ὑποστείλων ἄρτους τε καὶ μάζας· ἐπήγετο δ᾽ ἄρα καὶ ταῦτα δέλεαρ κυνῶν προμηθῶς ὥσπερ ὑπειλήφει. ἐπεὶ δὲ καὶ παρελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν οὐ κατέληγε τοῦ ὑλακτεῖν, καὶ πάλιν προϊόντος, ἐγνώσθη μὲν ὁ κύων ἔνθεν ἦν· τὰ λείποντα δὲ τῶν ἀναθημάτων ὁπόθεν αἱ χῶραί τε καὶ αἱ χῶραι ἔνθα ἀνέκειντο. συνέβαλον οὖν τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ στρεβλώσαντες τὸ πᾶν κατέγνωσαν. καὶ ὁ μὲν ἐδικαιώθη. τῷ ἐκ τοῦ νόμου· ὁ δὲ κύων ἐπιμελῶς δημοσίᾳ τροφῇ καὶ κηδεμονίᾳ, οἷα δή τις φύλαξ πιστός. καὶ τῶν νεωκόρων οὐδενὸς μείων κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

pidatione factâ, canem appetebant: deinde vbi is latrare non desisteret illũ demulcere conabatur. panes & offas canum illecebras obiiciens: nam hæc quoq; prouidè, vt ipse putabat, secum attulerat. verùm custos incorruptus canis, vel fur quũ euasisset in domum vbi habitabat, vel quum indè exiret, se illi implacabilem, inexpiabilemq; præbens, furem latrare non desinebat. Tandem intellectum est vnde Canis esset, ac simul animaduersum quæ ornamenta deessent. Itaque ex hac Canis vociferatione is esse, qui tale furtum fecisset, in Atheniensum suspicionẽ adductus est: atque vt tormentis in eum quæsiuissent, totam rem cognouerunt. Denique ex lege hic capite damnatus, extremũ dedit supplicium. Cani verò cibus publicè præbitus, & publicæ curæ, vt fidus custos habitus est: nempe qui æditimorum nulli inferior vigilantia fuisset.

Quomodo Capra suffusionem oculorum ipsa insecuret.

CAP. XIIII.

Caliginem oculorum, quam suffusionē medici vocant. Caprinum pecus probè curare scit: & ab ipsa remedium eiusdem homines quoque mutuati dicuntur. Quum enim conturbatum oculum, & non probè affectum ad videndum sentit, eū ad rubi spinam & admouet, & reserandum permittit: hæc vt pupugit, pituita statim euocatur, nullâq; pupillæ læsione factâ. videndi vsum recuperat. Neque sanè hominum sapientiâ ad faciendam sibi medicinam eget.

Elephanti quomodo fluuios transeant: de reuerentia natu minorum in maiores. quâ curâ iuniores, vel Integri, alios senectute vel morbo affectos, vel saucios prosequantur: quâ pietate suos catulos matres. dinosa, & filiorum necis causa,

Οπως ἰᾶται τὴν ἑαυτῆς ἡ αἴξ ὑπόχυσιν. Κ. ιδ.

Αγαθὴ δὲ ἄρα ἦν ἡ αἴξ καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀχλὺν. | ἣν πρῶν παῖδες Ασκληπιοῦ ὑπόχυσιν καλοῦσιν, ἀκέσασθαι. καὶ λέγονταί γε οἱ ἄνθρωποι παρ' ἐκείνης μαθεῖν τόδε τὸ ἴαμα. τὸ δὲ ἄρα τοιοῦτόν ἐστιν. ὅταν αἴξ νοήσῃ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιθολωθέντα αὐτῇ, πρόσεισι βάτῳ καὶ παραβάλλει τῇ ἀκάνθῃ τὸ ὄμμα, νῦξαι αὐτό· καὶ ἡ μὲν ἐκέντησε, τὸ δὲ ὕγρον ἐξεχώρησε μένει δὲ ἀπαθὴς ἡ κόρη, καὶ ὁρᾷ αὖθις. καὶ δεῖται σοφίας καὶ χειρουργίας ἀνθρωπικῆς οὐδὲ ἕν.

Οπως διέρχονται τὸν ποταμὸν οἱ ἐλέφαντες, καὶ περὶ τῆς φιλοτεκνίας τῶν ἐλεφάντων, καὶ περὶ Αἰνίλλης γυναικὸς παιδοφόνου.

Κεφ. ιε.

Item de Lanilla anus libi-

CAP. XV.

Quum

Ποταμὸν ἐλέφαντες διέρχονται, οἱ μὲν ἔτι νέοι διανηχόμενοι· οἱ δὲ ἤδη τέλειοι † καὶ εἰ καλύπτοιντο ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, ἀνέχουσι μέντοι τὰς προβοσκίδας ὑπὲρ τοῦ ὕδωρ. τὰ δὲ ἀρτιγενῆ πώλια ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων φέρουσι αἱ μητέρες. τῶν μὲν οὖν κινδυνέων καὶ πόνων οἱ νέοι κατάρχονται. ποτοῦ δὲ ἄρα καὶ τροφῆς ἀφίστανται, τοῖς πρεσβυτέροις αἰδῶ νέμοντες, καὶ † τὸ Λυκούργου τιμῶντες τὸ γήρας νόμων δέονται οἵδε οὐδέν. γήρᾳ δὲ παρειμένον ἐλέφαντα ἢ νόσῳ κατειλημμένον, οὐκ ἄν ποτε οἱ σωναγελαζόμενοι καταλείποιεν· ἀλλὰ πιστῶς παραμένουσι, καὶ ἀῤῥωῶσαι σπεύδουσι τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἂν διώκωνται, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μάχονται. καὶ τετρώ-

Quum flumen traiiciendum est, Elephanti natu minores primi aquam ingressi natando traiiciunt. qui verò confirmatâ ætate iam grandes sunt, pedibus innixi transeunt & fluctibus obruuntur, duntaxat promuscidibus extra aquam eminentes. teneros verò pullos dentium siue cornuum proiectorum eminentiâ matres ferunt. Iuniores sanè labores & pericula primi suscipiunt: & antecedentibus ætate, de cibo ac potione concedunt, propter obseruantiam per quam cultu quodam, & honore natu maiores dignãdos existimant, idq; naturâ, nullis ad hoc Lycurgi legibus sbstricti. Nunquam enim neque ex senectute infirmũ, neque eum qui morbo teneatur, sui gregales deserunt: sed & fidissimi ei permanent: eiusq; cùm cæteris in rebus studẽt incolumitati, tum verò quum insectatione vrgẽtur, pro eo propugnant: & vulnerari potiùs de-

Videtur aliquid desiderari, fortè διαβαίνοντες.

τῶν τοῦ Λυκούργου

fendendo, quàm deserere volunt, licèt fugere ei integrum sit. Pullos suos, adhuc à partu recentes nunquam deserunt matres: at sanè in illis à periculo tuendis constantissimè permanent, priusq; animã amittunt, si vrgeant venatores, quàm suos catulos deserant. At nobis pueris vetula, cui Lænilla nomen erat, non solùm nobilis mulier, sed etiam nota apud omnes erat, deq; ea fabulam ex senibus audiui tum peruagari, illam cum seruo, quem ardẽtissimè adamaret, stupri consuetudinem habuisse, & suorum flagitiorum maculis liberos suos affecisse: hi enim ex ordine senatorio erant, & iam inde à patre, atque maioribus stirpem generis patritii trahebant. Itaque pudore & dolore impulsi, matrem, quum leniter submonuissent, & clàm facinoris tur-

σκονται παρόντες, φυγεῖν δυνάμενοι, καὶ τὰ βρέφη δὲ τὰ νεαρὰ οὐκ ἄν ποτε αἱ τεκοῦσαι προδοῖεν. ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἐκεῖναι πιστῶς παραμένουσι, καίτοι τὰ δεινὰ τῶν ἐγκειμένων καὶ πρότερόν γε τὴν ψυχὴν ἀπείποιεν ἄν, ἢ τὰ τέκνα. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν μειράκιον ὢν ἄνθρωπον πρεσβῦτιν Λαινίλλαν ὄνομα, καὶ ἐδείκνυτο ὑπὸ πάντων, καὶ ἐπ' αὐτῇ μῦθος ἐλέγετο, καὶ ὅ γε μῦθος τοιόσδε ἦν. Οἱ πρεσβῦται περιφερῶς μὲν ἔτασκον ἐκείνην τὴν ἄνθρωπον ἐρασθεῖσαν οἰκέτου δριμέως, αὐτῇ μὲν συγκαθεύδειν, κηλῖδα δὲ ἄρα παισὶ τοῖς ἑαυτῆς προσάπτειν· οἱ δὲ εὐγενεῖς ἦσαν, καὶ εἰς τὴν βουλὴν τὴν Ῥωμαίων ἐτέλουν ἐκ πατέρων τε καὶ τῶν ἄνω τοῦ γένους ἀρξάμενοι. † οἱ τοίνυν αἰδούμενοι τῇ μητρὶ ἤχθοντο τοιαῦτα δρώσῃ, καὶ πράως ὑπομνησθέντων, καὶ τῶ

ἐτοῖ.

τ̄ ἀρχομένην τὴν αἰσχύνην ἐπέλεγον ἡσυχῇ. ἡ δὲ κινηθεῖσα ἐκ τ' ἐπιθυμίας, καὶ τ' ἔργα τὰ ὑποπερᾶθεν τ' νέων πονησαμένη, κατηγορεῖ αὐτῶν πρὸς τ' ἄρχοντα ὃς ἦν ποτε, καὶ λέγει ὡς ἐπιβουλεύοιεν αὐτῇ. ὁ δὲ ἔχων εἰς διαβολὰς πολὺ ἀφειδὲς, καὶ ὑπόπτης ὤν, καὶ δειλός, πάνυ δὲ ταῦτα ἀγεννοῦς διανοίας, ἐπίστευσε. καὶ οἱ μὲν οὐδὲν ἀδικοῦντες ἀπέθνησκον· ἡ δὲ ἆθλον τ' κατειπεῖν κατηνέγκατο τὸ δούλῳ συγκαθεύδειν ἀδεῶς. Ω πατρῷοι θεοὶ καὶ Ἄρτεμι λοχεία, Εἰλήθυιαί τε Ἥρας θυγατέρες, τί ἂν οὖν ἔτι Μήδειαν αἰτιῴμην τὴν Κόλχιν, ἢ Πρόκνην τὴν Ἀτθίδα, τ' ἐναγχός τε καὶ καθ' ἡμᾶς πάθους μνημονεύσαντες;

Περὶ χελώνης χερσαίας, καὶ

pitudinē ostendissent: hæc libidine flagrans, simul & ex ea tantum efferata, vt liberis propriis amorem suū anteferret filiorum nomina apud principem detulit, ab ejs insidias sibi factas dicens. Is autem suspiciosus & timidus, & calumniis aures facilè patefacere solitus (cuiusmodi sunt homines illiberales & animi minimè ingenui) eiusmodi scelus facilè credidit. Ita factum est, vt filii, qui nefarium facinus nullum admisissent, indignissimè necarentur: mater hanc ex delatione mercedē assequeretur, vt cum seruo licentiùs stuprum facere posset. Quid igitur, ô patrii & genethlii dei, ô Iuno Lucina aut Medeā Colchidē, aut Procnen Atthidem hîc commemorem necesse est, quum memoriæ nostræ exempla immanitatis proferre queamus?

Quemadmodum ab Aquilis Testudines terrestres ex alto saxis illisa exeduntur, & de Æschylo sic perēpto.

CAP. XVI.

Terrenas Testudines à se comprehensas, ex alto deiiciens Aquilæ ad saxa allidunt, & ita ex contritis earum testis extractam carnem exedunt. Sic Eleusinius Æschylus tragicus poëta de vita migrasse dicitur. Quum enim is in saxo sedens, ex consuetudine institutoq; suo & philosopharetur nimirum & scriberet, eius caput à pilis nudum Aquila saxum esse arbitrata, Testudinem, quam in sublime extulerat, in id ipsum deiecit & sine aberratione ictum dirigens, virum interfecit.

De Alcedinum in Catulos meritos iam senes pietate. C. XVII.

Catulus & Alcedo aues simul viuere & compasci solent. Porrò Catulos iam senectute affectos Alcedines eorum vxores medio dor

αἰετοῦ, καὶ τελευτῆς Αἰσχύλου τοῦ τραγῳδοῦ. Κ. ις.

Τὰς χερσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες, εἶτα ἄνωθεν προσηράξαν ταῖς πέτραις· καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτως ἐξαιροῦσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. ταύτῃ τοι καὶ Αἰσχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητήν, τὸν βίον ἀκούω καταστρέψαι. ὁ μὲν Αἰσχύλος ἐπί τινος πέτρας καθῆστο, καὶ εἰθισμένα δήπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθριξ δὲ ἦν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός. οἰηθεὶς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν εἶναι τὴν κεφαλήν, εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προειρημένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

Περὶ κηρύλου καὶ ἀλκυόνος.

Κεφ. ιζ.

Κήρυλος δὲ καὶ ἀλκυὼν ὁμόνομοι καὶ σύμβιοι. καὶ γήρᾳ γε παρειμένους αὐτοὺς ἐπιθέμεναι αἱ ἀλκυόνες περιάγουσιν ἐπ' αὐτῶν

τῶν

τῶν τὴν καλουμένων μεσοποταμίων. ἄνθρωποι δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπογηρασάντων καταφρονοῦσι, καὶ πρὸς τὰ μειράκια ἀφορῶσι. καὶ οἱ γήμαντες περὶ τὰς νέας μαίνονται, τῶν ἀφηλικεστέρων γαμετῶν, ὥραν μὴ πεθέμενοι καὶ οὐκ αἰδοῦνται οἱ ἔμφρονοι τῶν ἀλόγων ζώων βιοῦντες ἀλογώτερον.

Περὶ τῶν ἐν Κοπτῷ κοράκων.

Κεφ. ιη.

Λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν καλουμένην Κοπτὸν, δύο μόνους ὁρᾶσθαι κόρακας. ἀλλὰ καὶ τῶν Ρωμαίων οἱ τὰ ὄρειον παραφυλάττοντες, διά τε τῶν σμαράγδων μέταλλον, διισχυρίζονται καὶ οἶδε τοσούτους ὄρνιθας τῆς γλαύκης τῷ δοκεῖν κἀκεῖθι. νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι τιμᾶται ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ ὑπάρχειν ἱεροὺς εἶναι φασιν αὐτούς.

περὶ δειλίας ζώων, καὶ ἀκολασίας ἑτέρων. καὶ περὶ κυνῶν, ἰδίας δὲ τῶν μεμφιτῶν καὶ συνῶν, καὶ ...

ſo gestantes circumferunt. Mulieres contrà maritos ætate prouectos & præclarè contemnunt, & adoleſcentibus adiiciunt oculos: tum etiā mariti in fœminas adoleſcentes Veneris inſaniâ feruntur, & vetulas aſpernantur, à ratione remotiùs beſtiis ipſis viuentes.

De Coruis qui circa Coptum Thebaidis oppidū bini ſemper apparent.

CAP. XVIII.

Qui circa Coptum habitant, binos tantùm Coruos in eo tractu videri aiunt. Ex Romanis etiam qui loca ibidem montana cuſtodiunt, propter metalla ſmaragdi, totidem illic huius generis alites degere aiunt. Eſt & Apollinis delubrum eo in loco, cui Coruos ſacros eſſe fertur.

De diuerſis animantium ingeniis ac moribus: quænam ſint ignaua, quæ timida, quæ libidinoſa. Canes, præter Memphiticos, circa cibum

mi-

minimè communicare. Suem & Pisces iniqua & iniusta esse animalia: impyßimum verò Hippopotamum: impudentes Muscas & Canes. C. XIX.

Hanc etiam vim & naturam quorũdam animalium non alienũ est explanare. Ouis & Asinus ignauis sunt moribus, & degeneribus animis. Timidi existimantur Hinnuli, Capreæ, Damæ, & Pygargi: item Lepores, quos Græci poëtæ à pauendo ptôcas appellant. tum ex volucribus Passeres, ex aquatilibus Mugiles. Libidinosi verò Cynocephali & Hirci, quos vel cũ mulieribus cõmisceri nonnulli aiunt: & hoc admirari Pindarus videtur. Canes etiam cũ mulieribus Veneris cõ suetudinem habere deprehẽsi sunt. Nam Romæ mulier adulterii accusata à marito fuisse dicitur: Adulterini iudicio Canis esse prędicabatur. Audiui equidem Cynocephalos aliquando virgines

ἐλέγχθη σαν.

κυνῶν. Κεφ. ιθ.

Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἴδια τῶν ζώων εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. νωθέστατον πως δοκεῖ πρόβατον καὶ ὄνος. Ἄτολμα δὲ, νεβροὶ καὶ πρόκες, καὶ ζόρκες τε καὶ πύγαργοι, καὶ οἱ λαγῷοι, οὓς δὴ καὶ πτῶκας οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν, ἐκ τῆς πτώσεως δηλονότι. καὶ ἄλλα δὲ καὶ τῶν πετεινῶν ἐστὶν ἄτολμα, ὥσπερ οὖν οἱ στρουθοί. καὶ τῶν ἐνύδρων οἱ κεστρεῖς. Ἀκόλαστοι δὲ, κυνοκέφαλοί τε καὶ τράγοι οὗτοι μὲν καὶ ὁμιλεῖν γυναιξὶ φασὶν αὐτούς καὶ ἐκανεν αὐτὸ θαυμάζων ὁ Πίνδαρος. καὶ κύνες δὲ γυναιξὶν ἐπιτολμῶν † ἐλέχθησαν. καὶ μέντοι καὶ Ῥωμαίων λέγεται γυνὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ μοιχείας ὑπὸ τοῦ γήμαντος· καὶ ὁ μὲν μοιχὸς ἐν τῇ δίκῃ κύων εἶναι ἐλέγετο. Ἤκουσα δὲ κυνοκεφάλους καὶ παρθένοις

gines

ἐπιμανῆναι, καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὥσπερ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου, τὰ ἐν ταῖς Παννυχίσιν ἀκόλαστα. Λαγνίστατον δὲ καὶ ὁ πέρδιξ, καὶ μοιχικόν. λάθρα γοῦν ἐπὶ τὰς θηλείας, καί πως ἀψοφητὶ λέγονται φοιτᾶν. Τροφῆς δὲ κοινωνίαν ἥκιστα ἐνδέχονται κύνες. πολλάκις οὖν καὶ ὑπὲρ ὀστοῦ ἀλλήλους σπαράττουσιν ὥσπερ ὁ Μενέλεως, καὶ ὁ Πάρις ὑπὲρ τῆς Ἑλένης. μόνους δὲ ἀκούω τοὺς Μεμφίτας κύνας εἰς μέσον τὰς ἁρπαγὰς κατατιθέναι, καὶ ἐσθίειν κοινῇ. Ἄσπονδον δὲ καὶ ἔκδικον ὁ σῦς. ἀλλήλων γοῦν ἤτοι νεκρῶν ἐσθίουσι, καὶ οἱ ἰχθύες δὲ οἱ πλεῖστοι δρῶσιν αὐτό. Ἀσεβέστατον δὲ ὁ ποτάμιος ἵππος, γεύεται γὰρ καὶ τοῦ πατρός. Ἀναιδῆ δὲ καὶ μὴ ῥᾳδίως ἀποσταλλόμενα, μυῖαι καὶ κύνες.

gines deperiisse, iisq; vim intulisse, maior quàm adolescentes illi in Menandri Pannychidum fabula libidine incitatos. Est & Perdix intemperans, & in adulteria pronus, itaq; clàm ad fœminas, & minimo cum strepitu accedere fertur. Porrò inter canes cibi nulla est societas, vt persæpe de osse inter se sic lacerent & distrahant, quemadmodum de Helena Paris & Menelaus. Solos verò Memphiticos canes in medium auditione accepi rapinas proponere, & communiter viuere. Porcus sanè iniquum iniustúmque est animal: & ne cadaueribus quidē sui generis abstinet: vt neque piscium plerique. Impiissimum verò dixerim fluuiatilem Equum, qui patrē quoque suum exest & conficit. Impudentia deniq; importunaq; sunt, neq; cedere aut repellere implunt, Muscæ & Canes.

Quom

κυσαν παιδίον ἐν σκάφῃ, καὶ πρότερον μὲν ἀπολύουσαν τὰ σπάργανα, εἶτα δὲ ἐκ τοῦ λουτροῦ κατειλοῦσαν αὐτὸ περιπτυλάξας ἵνα αὖ ἀναπαύσῃ τὸ βρέφος, ὡς εἶδεν ἐρημίαν, εἰσῆλθε διά τινος ἀνεῳγμένης θυρίδος, ἑξῆς οἱ καὶ παῖδα συνῶπτα ἦν καὶ ἦρε ἐκ τῆς κλίνης τὸ παιδίον, καὶ γυμνώσας ὡς ἔτυχεν ἰδὼν, καὶ κομίσας εἰς μέσον τὴν σκάφην, ζέον ὕδωρ (καὶ γὰρ ἦν ἐπιπνεόντων ἀνθράκων θερμαινόμενον) τοῦ ἀτυχοῦς παιδίου κατέχεε· καὶ μέντοι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸ οἰκτιστα.

enim nutricem ex eminenti loco perspexisset puerum infantem in pelui lauare, & fascias primùm soluere, deinde à balneo iisdem denuo inuoluere: atque quo reliquisset loco puerum obseruasset, simul & circa eum ipsum à custodibus magnam introspexisset solitudinem, fenestellâ, quæ tū pateret in domum, intrauit ad puerum: quem similiter vt factitari à nutrice viderat, ex lecto sublatum integumentis nudauit, & aquam, succensis carbonibus, calescentem, in miserum infantem infudit, atque interfecit.

Περὶ ὑαίνης, καὶ περὶ τοῦ καλουμένου κοροκόττα. Κεφ. κβ.

De malignitate Hyanæ & Crocutæ ferarum: quarum illa noctu vomitũ hominis imitatur, & accedentes Canes deuorat: Hac hominum voces in syllabis addiscit, & nominatim appellans, pellectum vorat.

CAP. XXII.

Κακόηθες δὲ ἄρα καὶ ὕαινα ἦν. καὶ ὃν καλοῦσι τὸν κοροκόττας. ἡ γοῦν ὕαινα πρὸς τὰ αὔλια νύκτωρ φοιτᾷ, καὶ μιμεῖται τοὺς

Maligna sanè animalia sunt Hyæna & Crocuta. Hyæna noctu ad stabula adit, & vomentes imitatur. Canes, qui audierint, accedunt veluti

κροκόττας tribus syllabis Hesychio & Arriano

luti ad hominem: quos illa correptos vorat. Cæterùm Crocuræ malignitas quam audiui, hæc est. In syluis abscondita secantium ligna & operariorum sermones audit, & nomina quibus se inuicem appellant, addiscit. Tū ea imitatur & eloquitur tanquam humanâ voce (nisi fabulosum sit quod fertur) appellatq; nominatim aliquem, accedit ille. Crocuta verò recedit, & denuò vocat. Sequitur ille vocē, & appropinquat. Abductum tandem à sociis & solitarium rapit ac deuorat fera.

Leo iniurias sibi illatas meminit donec vlciscatur, historia.

CAP. XXIII.

Eum à quo iniuriam acceperit Leo, probè nouit vlcisci: & quamuis ex eo ipso non sta-

ἰμῶντας. ἀκούοντες δὲ οἱ κύνες προσίασιν ὡς ἐπ᾽ ἄνθρωπον· ἡ δὲ αὐτοὺς συλλαμβάνει καὶ ἐσθίει. Πανουργίας δὲ κορυφὴν τὴν ἤκουσα, καὶ αὐτὸς ἔοικα λέξειν νῦν. εἰς τοὺς δρυμοὺς ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτα μέντοι τῶν ὑλουργούντων ἀκούει, καὶ καλούντων ἀλλήλους ἐξ ὀνόματος. καὶ μέντοι λαλούντων αὐτῶν. εἶτα μέντοι μιμεῖται τὰς φωνάς, καὶ φθέγγεται (εἰ καὶ μυθῶδες τὸ εἰρημένον) ἀνθρωπίνῃ γοῦν φωνῇ· καὶ καλεῖ τὸ ὄνομα, ὃ ἤκουσε. καὶ ὁ κληθεὶς, πρόσεισιν. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ πάλιν καλεῖ· ὁ δὲ καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν φωνὴν ἔρχεται ὅταν δὲ αὐτὸν τῶν συμπονούντων ἀπαγάγῃ. καὶ ἔρημον ἀποφήνῃ, συλλαβὼν ἀπέκτεινε καὶ ποιεῖται προστὴν τὸ ἐν τοῦ αὐτοῦ φωνῇ ἀπολαύσας.

Πῶς οἶδεν ὁ λέων ἀμύνεσθαι τὸν παραδικήσαντα. Κ. κγ.

Ἀμύνασθαι δὲ τὸν παραδικήσαντα ὁ λέων οἶδε. καὶ εἰ μὴ παραχρῆμα αὐτὸν τιμωρήσηται, ἀλλά γε καὶ

μετ

μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄτερα τολέσσῃ, Εν στήθεσσιν ἐοῖσι. καὶ τούτου μαρτύριον Ιόβας ὁ Μαυρούσιος, ὁ τοῦ παρὰ Ρωμαίοις ὁμηρεύσαντος πατήρ. ἤλαυνέ ποτε διὰ τῆς ἐρήμης ἐπί τινα ἔθνη τῶν ἀποστάντων· καί τις αὐτῷ τῶν παραθεόντων μειρακίσκος εὐγενής τε καὶ ὡραῖος, ἤδη δὲ θηρατικὸς, λέοντάπως παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκφανέντα ἀκοντίῳ βάλλει· καὶ σκοποῦ μὲν ἔτυχε. καὶ ἔτρωσεν, οὐ μὴν ἀπέατεινε. κατὰ ἀπουδὴν δὲ τῆς ἐλάσεως οὔσης, τὸ μὲν θηρίον ἀνεχώρησε, παρέδραμε δὲ καὶ ὁ τρώσας, καὶ οἱ λοιποί. ἐνιαυτοῦ γε μὴν διελθόντος ὁλοκλήρου, ὁ μὲν Ιόβας κατορθώσας ἐφ' ἃ ἐστάλη, τὴν αὐτὴν ὑπὸ πέρων ἔρχεται κατὰ τὸν τόπον ἔνθα ἔτυχεν ὁ λέων τρωθείς. καὶ

tim vltionem ceperit, tanto tamen post iram retinet, quoad pœnas pro maleficio sibi illato sumpserit, cui rei testimonio est Iuba Maurus, pater illius qui Romam missus est obses. Is quum aliquãdo iter per desertam regionem faceret, vt gentem quæ ab se defecisset sub iugum rursus mitteret, è suo comitatu quispiam, cùm præstanti nobilitate, tum egregiâ pulchritudine adolescens, rei venatoriæ non imperitus, Leonem casu secundum viam animaduersum sagittâ appetens, non ab ictu directo aberrauit: quin ei vulnus, non tamẽ mortem, intulit. Et quum expeditio acceleraretur, tum Leo vulnere excepto, statim se subduxit: tum ille qui vulnus ei inflixisset, vnà cum cæteris discessit. Anno vertente interposito, Iubâ rebus, ad quas cũ exercitu profectus fuisset, præclarè gestis, eâdẽ viâ regressus est ad eũ locũ vbi anno antè Leo vulnus excepisset.

Is sanè etsi in magna hominum multitudine erat adolescens, ab inuadendis tamen cæteris suum impetum sustentauit: illum duntaxat qui se anno antè læsisset corripuit, & furorem acerbissimum, quem tandiu, quàm dixi, seruasset, in illum ipsum hominem peradolescentem, quẽ ab aliis internosset, effudit, ac simul dilacerauit, nec illum quispiam ab hac calamitate vindicare est ausus. Sed grauissimâ Leonis irâ perterrefacti, vrgente etiam itineris ratione omnes prætereierũt.

De Cancris cum aliis diuersis, tum Cursoribus. Item de Cancris in Bosphoro Thracio contra fluctus nitentibus. & circa promontoria per terram transeuntibus.

CAP. XXIIII.

ὄντος πλήθους παμπόλλου, παρέσεισε τὸ θηρίον, καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀπέχεται· συλλαμβάνει δὲ τὸν πρόσθεν τρώσαντα πρὸ ἐνιαυτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν ὃν ἔτρεφε διὰ τοῦ χρόνου τοῦ προειρημένου ἐς τὸ λατῖον, ἀθρόον ἐκχεῖ, καὶ διασπᾷ τὸ μειράκιον γνωρίσας. ἐπιμώρησε δὲ οὐδεὶς φοβηθέντες ὀργὴν λέοντος ἰσχυρὰν, καὶ δεινῶς ἐκπληκτικὴν, ἄλλως τε καὶ ἡ πορεία ἤπειγε.

Περὶ καρκίνων. Κ. κδ'.

Καρκίνων γένη διάφορα, καὶ φῦλα ποικίλα ἀκούω εἶναι. καὶ γὰρ οὖν πετραῖοί εἰσιν· ἀλλὰ καὶ πηλοὶ τίκτουσι καρκίνους, καὶ φυκία, καὶ ψάμμος. Ἰδέαι τε αὐτῶν καὶ ἐπωνυμίαι πολλαί. Πλανῶνται δὲ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε, καλούμενοι δρομίαι· ὧδε γὰρ ἐπαγγέλ-

Cancrorũ genera diuersa esse audio, sunt enim quidam saxatiles: alii in limo, algis aut arena gignũtur. quamobrem & formis & cognominibus differunt. Sunt qui Cursores, quòd longè lateq; vagentur, merito appellantur. plerumque enim circum

αὐτοὺς περιπαθεστάτους· ἀτρεμεῖν γὰρ καὶ ἡσυχάζειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας οὔτε ἐθέλουσιν οὔτε πεφύκασιν, ἀλλὰ περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἀλῶνται ὅθεν περ καὶ ἐξέφυσαν· ἤδη δὲ καὶ στέλλονται πορρωτέρω, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων εἰσὶν ἀπόδημοι. ἡ δὲ πρόφασις τῆς πλάνης ἐς τὰ πετρώδη χωρία ἐλθεῖν, καὶ ἐς τὰ πηλώδη πολλάκις. ὑπόθεσις δὲ αὐτοῖς τῆς τοσαύτης ἄλης, τὸ ἐθέλειν πλείονός τινος ἀπολαῦσαι. Ἐν δὲ τῷ Θρακίῳ Βοσπόρῳ ἐπειδὰν τὸ πνεῦμα βίαιον ἐκφέρηται, βούλονται μὲν οἱ καρκίνοι πρὸς ἐναντίον ἀθρόοι τὸ ῥεῦμα βαδίζειν, ἐν δὲ ἄκραις (ὡς τὸ εἰκὸς) βιαιότερον τὸ ῥεῦμα † προσαρρήγνυται· τοὺς οὖν καρκίνους ἀθήσει τε πάντως καὶ † ἀποτρέψει, εἰ μέλλουσιν ἰέναι τῷ ῥῷ ὁμόσε. οἱ δὲ ταῦτα προΐσασι, καὶ ἐπειδὰν ἀφίκωνται τῆς ἄκρας πλησίον, ἕκαστος ἔν τινι κολπώδει χωρίῳ εἶτα ἑαυτὸν ἐπέχει, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναμένει. εἶτα ἀθροισθέντες ἐν ταυτῷ, προσαναρ-

circum littora errant, vbi & nati sunt: modo longiùs proficiſcũtur, non aliter quàm peregrinationum ſtudioſi homines. Cauſa eis erroris eſt, cupiditas in loca ſaxoſa, vel cœnoſa ſæpe, perueniendi, dum ampliùs aliquid cibi perquirunt. Cæterũ in Boſphoro Thracio, quum ventus ingruit violentus, Cancri aduerſus fluctus nituntur: circa promontoria vero venti vis maior eſt, ita vt omnino repulſi auerſiq; Cancri impetum ſequi vndarum cogerẽtur. Hoc præſcientes Cancri, vbi iam propè ad promontorium appulerint, ſinguli in ſinuoſo aliquo loco ſe tenent ſimul & reliquos expectant. Demum in eundem locũ

al. προσαρρήγνυται.
al. ἀναστρέψειε.

congregati, adrepentes per præcipites crepidines in ficcũ afcendunt, & fluctuum vim (quâ parte violentior erat) euadunt, iter pedibus conficientes. Quum autem hanc violentiam pedibus prætergreſſi ſunt, rurſus per crepidines in mare recurrunt. Parcunt autem eis piſcatores, quum declinãdi communis periculi gratiâ ſponte in terram exeunt: neque homines quum ſint, ipſo etiam maris impetu ſæuiores ipſis uideri volunt.

πτωσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ἀναῤῥιχῶνται ἐπὶ τὰς κρημνούς, καὶ τὸ μάλιστα ῥοθιῶδες καὶ βίαιον τοῦ πελάγους, πεζοὶ διέρχονται· εἶτα ἔξω τῆς ἀνάγκης γενόμενοι καὶ παραμείψαντες αὐτὴν, εἰς τὴν θάλατταν καταΐασιν αὖθις. φείδονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁλιεῖς, ὅτε ἑκόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσφεύγουσι, σωθῆναι δεόμενοι ἐκ τοῦ κοινοῦ. οὐκ ἀξιοῦσιν αὐτοῖς ὑπὲρ μέγεθος τοῦ κλύδωνος ἀγριώτεροι δοκεῖν οἱ ἄνθρωποι.

De Canicula quæ in Sicilia adulterum prodidit.

CAP. XXV.

Quemadmodum adulteris obtrectet & inuideat Porphyrio, animal etiam prudentiſſimum, non modò moderatiſſimũ, alibi, ſi bonâ memoriâ ſum, me dicere memini. Iam verò Caniculam Siculam adulteris infeſtiſſimam fuiſſe auditione accepi. Quum enim a-

Περὶ κυνὸς ζηλοτύπου.

Κεφ. κε.

Ζηλοτυπίαι ζώου φρονιμωτάτου, καὶ μέντοι, καὶ σωφρονεστάτου αἰῶ που. οἶδα εἰπών· πορφυρίωνα ἄρα τὸ ζῶον ἦν εἶπε μέντοι καὶ παρ' ἡμῖν μνήμη ὑγιοῦς ἀγαθὸν ἐστί. ἤδη δὲ καὶ κυνίδιον μοιχοῖς πολέμιον, καὶ ἔχθιστον τὸ δὲ τοῦ φύλου πέπυσμαι Σικελικόν. ὁ μὲν μοιχὸς ἔνδον

ὑπὸ τῆ

ὑπεκρύπτετο, τῆς γυναι-
κὸς τῆς μοίχου πυθομένης
ἥκειν τὸν ἄνδρα ὡς ἐξ ἀ-
ποδημίας· καὶ † αὐτός γε
ᾤετο σκέπης ἐν καλῷ εἶ- ὅς γε.
ναι. οἱ γάρ τοι τῶν οἰκετῶν
δεκασθέντες, ὅσοι γοῦν τῇ
δεσποίνῃ τὸ κακὸν συνα-
πέκρυπτον· ἦσαν δὲ οὐχ
ὅσοι κατὰ † τῶν πατρῴων καὶ
μύρον † ἐπίσταται φησὶν al. τὸ πα-
ὁ Εὐριπίδης· καὶ οἱ θυ- τρῷον.
ρωροὶ δὲ εἶτα μέντοι θαρ- al. ἐπίστα-
ρεῖν ἐποίουν τὸν τῆς εὐνῆς ται.
κλῶπα. οὐ μὴν ἀπελύπησε
ταύτῃ ταῦτα, ἐπεὶ καὶ
πολλοῦ δεῖ. τὸ γάρ τοι κυ-
νίδιον ἔνθα ὁ μοιχὸς ἦν,
ὑλακτεῖ τε ἅμα, καὶ μέν-
τοι καὶ πρὸς θύρας τὰς
πόδας προσαράττει, ὡς
ἐκπλῆξαι τὸν δεσπότην,
καὶ συλλαβεῖν ἐκ τῶν δρω-
μένων κακόν εἶναί τι ὑπο-
λανθάνον· καὶ οὖν εἰκῆς
διίσας, τὰς θύρας ἐκβα-
λὼν τὸν μοιχὸν κατείλημ-
φε. καὶ εἶχε ξίφος ἐκεῖ-
νος, καὶ νύκτα περιέμενεν

dultera mulier coniugem suum peregre redire audisset, illum qui cum ea stupri consuetudinem haberet in latebras benè penitus (vt ipsa putabat) occultauit. Verùm etsi ex seruis non lautissimi modò, sed & ianitores pecuniâ corrupti, quum dominam ad occultationem adulterii iuuabant, tum adultero cõfidentiam ad inferendum stuptum afferebant. Tantùm tamen huic mulieri hæc astutia abfuit ad præcauendum, vt certè perparuus canis partim locũ illum, quo adulter abdebatur allatraret, partim pedibus fores constupratoris receptatrices eousque couellere adoriretur, domino vt non mediocris terror iniiceretur, ex eoq; suspicaretur ibi malum aliquod latere. Quare fores effregit, adulterũ comprehendit: qui eo animo cinctus gladio noctem expectabat, vt

 primò

primò dominum domus interficeret, deinde vero quam ante dixi vxorem duceret.

Hominis saliuam cùm alijs animantibus, tum Scolopendris exitialem esse, & à Capris vitari. Pranosse Capram quando sit mactanda, & post Oues incedere non dignari, sed præcurrere.

CAP. XXVI.

Capræ saliuam humanam perniciosam esse cæteris animantibus noscunt, itaque vitant: quemadmodum nos quoque conamur quæ homini sunt perniciosa effugere. verũtamen sæpe imprudens sibi noxia homo haurit. at non item capras saliua hominis later: quæ & marinas Scolopendras potest interficere. Prænouit etiam Capra quum proximũ est vt iuguletur: quod vel inde constat, quoniam non ampliùs cibum attingit. Eadẽ indignum putans se in

ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν τῆς οἰκίας δεσπότην, καὶ τὴν προειρημένην ὑπογάμῃ γυναῖκα.

Ὅσα ἐναιρεῖ τὸ τοῦ ἀνθρώπου πτύελον, καὶ περὶ αἰγῶν. Κ. κϛ.

Σοφαὶ δὲ αἰγῶν εἰσι καὶ ἐκεῖναι. πτύελον ἀνθρώπου θανατηφόρον εἶναι ζώοις ἑτέροις καλῶς ἴσασι, καὶ φυλάττονται ὥσπερ οὖν καὶ ἡμεῖς πειρώμεθα ἀποδιδράσκειν ὅσα ἀνθρώπῳ κακόν ἐστιν, εἶτα οὖν ἀπογεύσαιτο αὐτῶν. ἤδη μέντοι τις καὶ ἄνθρωπος ἀγνοῶν καὶ λαθὼν κατέπιεν· αἱ δὲ αἶγες, οὐκ ἂν αὐτὰς λάθοι τὸ ἤδη προειρημένον. ἀποκτείνει δὲ καὶ τὰς θαλαττίας σκολοπένδρας, τὸ αὐτὸ δήπου πτύελον δεινότατόν ἐστι. Μέλλουσα δὲ ἡ αἲξ ἀποσφάττεσθαι, σαφῶς οἶδε· καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἂν ἔτι τροφῆς προσάψαιτο. οὐκ ἀξιοῖ δὲ προβάτων ὑστεραγεῖν,

γεῖν, ἀλλ' ἡγεῖσθαι οὖν αὐτὴν δεῖν καὶ ἐκ τῆς βαδίσεως ὁμολογεῖ. προσθεῖ γοῦν ἐκεῖνα, καὶ μέντοι καὶ αὐτὰς τὰς αἶγας ὁ τράγος τῷ γενείῳ θαρρῶν, καὶ κατάτινα φύσιν θαυμαστὴν τῶν θήλεων προκρίων τὸ ἄρρεν.

Περὶ προβάτων.

Κεφ. κζ.

Εὐπειθέστατα δὲ ἄρα τῶν ζώων τὰ πρόβατα τῶν, καὶ ἄρφεσθαι φύσει πεπαιδευμένα. ὑπακούει γοῦν καὶ τῷ νομεῖ, καὶ τοῖς κυσὶ, καὶ μέντοι καὶ ἕπονται ταῖς αἰξί. φιλεῖ δὲ καὶ ἄλληλα ἰσχυρῶς· καὶ ὑπόγε τῶν λύκων ἐπιβουλεύεται ἧττον. οὐ γὰρ πλανᾶται ἰδίᾳ ἕκαστον, οὐδὲ μὴν ἀπὸ τοῦ συννόμου σχίζεται, ὥσπερ οὖν αἱ αἶγες. λέγουσι δὲ Ἄραβες, ὅτι ἄρα τὰ παρ' αὐτοῖς ποίμνια παίνεται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ

extremo Ouilli pecoris agmine incedere, gregem quedem præcurrens antegreditur: at ipsam hircus tum barbæ fiducia, tum naturæ quidam instinctu genus masculum fœmineo præferens, antecedit.

De Ouium natura cùm aliâs tum quod ad fœcunditatem, quam venti in eis promouent, masculam Boreas, fœmineam Auster.

CAP. XXVII.

Oues præ omnibus animalibus obedientes & ad parendum naturâ factæ sudt. Obtemperant enim & pastori, & Canibus, & Capras in via sequuntur. Eædem mutuo inter se amore vehementi deuinciuntur: eiusq; gratiâ minùs de Luporum insidiis periclitantur. neq; enim quæuis seorsim oberrat, neque gregem temerè vlla deseruerit sicut Capræ Cęterùm Arabes horum apud se pecorum greges, Musicā magis quàm pascuis pinguescere

 aiunt.

aiunt. Salsis delectantur, quòd salis sapor potum eis suauiorem reddat. Hoc etiam non ignorant oues, Boreã & Austrum non minus quàm qui eas ineunt Arietes earum fœcunditatem promouere, & insuper, quàm Boream ad masculæ sobolis generationem, Auster fœmineæ efficax sit, quãobrem vel ad hunc, vel ad illum, pro alterutrius desiderio sexus, quæ initur Ouis sese obuertit. Achilles quidem vt amicus eius Patroclus rogo impositus cremaretur, supplicatione opus habebat, vnde Iris apud Homerum ventos ei rogatos aduocat: quibus ille afflantibus sacrificium tanquam mercedẽ promittit. Quin & Neoclis filius Athenienses ventis sacrificare edocuit. At Oues facilè & absque vllis ceremoniis curiosis ventos suorum ministros

ὑπὸ τῆς χιλοῦ. τῶν δὲ ἁλμυρῶν ἐσθίει ἥδιον· ποιεῖται γὰρ τὴν τοιαύτην [illegible] ποτοῦ ὄψον. Τάγε μὴν πρόβατα καὶ ἐκεῖνο οἶδεν, ὅτι αὐτοῖς ὁ Βορρᾶς καὶ ὁ νότος † συμβάλλονται πρὸς τὸ τίκτειν, οὐ μεῖον τῶν κριῶν ἀναβαινόντων αὐτά. Οἶδε καὶ τοῦτο, ὅτι ἄρα ὁ μὲν Βορρᾶς ἀρρενοποιός ἐστιν, ὁ δὲ νότος θηλυγόνος τὴν πέφυκε· καὶ ἐὰν δέηται τοῦδε τῆς ἐκγόνου ἢ τοῦδε, ὀχευομένη ἡ ὄϊς, πρὸς τὸν ἀπέβλεψεν, ἢ πρὸς τόν. Ἀχιλλεὺς δὲ ἵνα φίλος αὐτῷ κείμενος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθῇ, λιτῆς ἐδεῖτο, καὶ ἡ Ἶρις παρεκάλει τοὺς ἀνέμους αὐτῷ, ὦ καλὲ Ὅμηρε, καὶ ὑπισχνεῖται ἥκουσιν ἱερουργίαν οἱονεὶ μισθόν. καὶ ὁ τοῦ Νεοκλέους δὲ Ἀθηναίους ἐδίδασκε θύειν τοῖς πνεύμασιν. αἱ δὲ οἶς ἀπραγμόνως καὶ ἄνευ τινὸς περιεργείας τοὺς ἀνέ-

al. συμμάχονται.

μους εἰς ὠδῖνα τὴν σφετέραν ὑπηρέτας ἑτοίμους καὶ ἀκλήτους ἔχουσι. σκοποὶ δὲ ἄρα τούτων εἰσὶ καὶ οἱ ποιμένες ἀγαθοί ὅταν γοῦν ὁ νότος πνέῃ, τότε τοὺς κριοὺς ἐπὶ τὰς ὄϊς ἄγουσιν, ἵνα ἡ ἐπιγονὴ ἡ θηλύγονος ᾖ αὐτοῖς μᾶλλον.

Πῶς ἐτιμώρησε τῆς Ηριγόνης κυνὶ ὁ Πύθιος.

Κεφ. κη.

Ὅτε τὸν Ἰκάριον ἀπέκτειναν οἱ προσήκοντες † τοῖς πρῶτον ποιοῦσιν οἶνον, καὶ εἰς ὕπνον ἐμπεσοῦσιν, οὐκ εἰδότες πωθάνατον εἶναι τὸ πραχθὲν ἀλλ' οἰνηρὸν κάρον νενόσηκαν οἱ κατὰ τὴν Ἀττικήν, ἐμοὶ δοκεῖν τῶν Διονύσου τιμωροῦντος τῷ πρώτῳ γεωργῷ τῶν αὐτοῦ φυτῶν καὶ πρεσβυτάτῳ. Ὁ γοῦν Πύθιος ἔχρησεν εἰ βούλονται τυχεῖν σωτηρίας, Ἰκαρίῳ θύειν καὶ Ηριγόνῃ τῇ τούτου παιδὶ, καὶ τῷ κυνὶ τῷ ἀδομένῳ, ὅτι ἄρα δὶ ὑ-

&adiutores conceptuũ suâ sponte & non appellatos & promptos habent, ad quos periti pastores eas dirigunt: Quũ enim Auster flat, tũc vt fœmineæ prolis numerus augeatur, Ouibus arietes admittũt.

De Icario eiusq. filia Erigone, cui extincta Canu superesse noluit.

Cap. XXVIII.

Quum Icariũ populares eius in Attica occidissent, qui primi vino epoto temulentiâ & somno capti sunt, vim huius potionis antea nunquam experti, temulentiæ similem quẽdam soporem Bacchus (nimirum vt primum sui ac vitium cultorem, eumq; senio grauem vlcisceretur) in regionem ipsorum immisisse perhibetur. Itaque consulto Pythii oraculo responsum tulerunt, si salui essecupiãt, oportere ipsos sacra facere Icario, & Erigonæ eius filiæ, & Cani eiusdem, quem fama celebrat

forte οἱ πρῶτον πιόντες, *& mox* ἐμπεσόντες.

brat ex eo quòd præ nimia in heram beneuolentiâ à morte eius superesse noluerit. Euripides certè iocari mihi videtur his versibus, Si res herilis cedat infeliciter, Ægrè ferunt hoc & dolent sérui boni. quis enim seruum mihi propter dominũ mortuum nominabit, quum id canis seruus facere sustinuerit?

De Cane viri Colophonij, qui relictum in via à seruo oblito marsypium, tandiu custodiuit, donec illu ad eundem locum reuersi, animam simul cum custodia relinqueret c. XXIX.

Canum beneuolentiæ proprium in altores suos illud de viro Colophonio testatur. Is ad nundinas Teon proficiscens, vti quædam ibi emeret (nam eius in mercaturis faciẽdis versabatur industria) pecuniam, seruũ & Canem secum accepit. Ac quidem seruus, qui eam ipsam pecu-

περβολὴν εὐνοίας τὴν πρὸς τὴν δέσποιναν· ζῆναι μεθ' αὐτὴν ἐν ἔργῳ οὐ. παίζει δὲ Εὐριπίδης λέγων, Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν Κακῶς πίτνοντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. Πῶς γὰρ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ τεθνηκέναι κυνὸς δούλου δράσαντος αὐτό;

Περὶ τοῦ Κολοφωνίου κυνός. Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῶν κυνῶν εἰς τοὺς τρέφοντας εὐνοίας καὶ ἐκεῖνο μαρτυρεῖ. Ὁ Κολοφώνιος ἀνὴρ παραγίνεται εἰς τὴν Τέων, ὠνησόμενός τινα· καὶ γὰρ ἦν ἐμπορικός, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὠνίων κατὰ τὴν εἴτε καὶ μεταβολὴν πρόσοδον εἶχεν. ἀργύριον δὲ ἐπήγετο καὶ οἰκέτην καὶ κύνα. ἔφερε δὲ τὸ ἀργύριον ὁ δοῦλος. ἐπεὶ δὲ περὶ οὐδὲν ἦσαν, ὁ οἰκέτης ἐξετράπετο,

ἤπειγε

ἤπειγε γάρ τι αὐτὸν τῆς κατὰ φύσιν· ἠκολούθησε δὲ καὶ ὁ κύων. τὸ τοίνυν φασκώλιον ἀπέπαυσεν ὁ ταμίας, καὶ ἔλαθε πάλιν οὐκ ἐννοήσας, ἀλλ' ᾤχετο ἀπιών. ὁ δὲ κύων ἑαυτὸν κατακλίνας ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ ἔμενεν ἢ τύχοι. ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Τεων, ὅ, τε δεσπότης καὶ ὁ οἰκέτης, εἶτα μέντοι ἀπορῶντο ἐπανῆλθον, ὅτε ὠνήσονται οὐκ ἔχοντες. τὴν αὐτὴν γε μὴν ἐκτρέποντες πάλιν ἔνθα ὁ οἰκέτης ἀπέλιπεν τὸ βαλάντιον, καὶ καταλαμβάνουσι τὸν σφέτερον κύνα ἐπικείμενον αὐτῷ, καὶ μόλις ἐμπνέοντα ὑπὸ λιμοῦ. ὁ δὲ ὡς εἶδε τὸν δεσπότην καὶ τὸν ὁμόδουλον αὐτοῦ ἀπολείπας τὸ φασκώλιον, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τὴν φρουρὰν, καὶ τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν. οὐκοῦν οὐδὲ Ἄργος ὁ κύων μηδέποτε θαυμάσεις, ὦ θεῖε Ὅμηρε, σύν,

niam ferebat, quũ viæ aliquantum processissent, ad deiiciendam aluum ex instituto itinere diuertit quem secutus est canis. Is postquàm necessitati dedisset operam, è terra marsypium tollere oblitus discessit. At verò Canis ibi remansit, marsypio incubans. Deinde simul vt ad emporium, dominus & seruus venissent, re infectâ, quũ numi eis abessent ad emendum, eâdem viâ quâ profecti fuissent reuerterunt: atque quũ eò venisset, vnde priùs ille diuertisset de rectâ via ab itinere suscepto deflexerũt, eodem vbi sanè numos seruus reliquisset. Vbi canem marsypio incubantem, præ fame vix spirantem offendunt, qui vix dum dominum & conseruum suum viderat, quum à marsypio se remouens vno & eodem tempore, & custodiâ & vitâ excessit. Hoc si ita habet, Argum quoque Canem, ô diui-

ne

luti ad hominem: quos illa correptos vorat. Cæterùm Crocuræ malignitas quam audiui, hæc est. In syluis abscondita secantium ligna & operariorum sermones audit, & nomina quibus se inuicem appellant, addiscit. Tũ ea imitatur & eloquitur tanquam humanâ voce (nisi fabulosum sit quod fertur) appellatq; nominatim aliquem, accedit ille. Crocuta verò recedit, & denuò vocat. Sequitur ille vocẽ, & appropinquat. Abductum tandem à sociis & solitarium rapit ac deuorat fera.

Leo iniurias sibi illatas meminit donec vlciscatur, historia.

CAP. XXIII.

Eum à quo iniuriam acceperit Leo, probè nouit vlcisci: & quamuis ex eo ipso non sta-

ἐμοῦντας. ἀκούοντες δὲ οἱ κύνες προσίασιν ὡς ἐπ' ἄνθρωπον· ἡ δὲ αὐτοὺς συλλαμβάνει καὶ ἐσθίει. Πανουργίαν δὲ κορακόττα ἣν ἤκουσα, καὶ αὐτὸς ἔοικα λέξειν νῦν. εἰς τὴν δρυμὸν ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτα μέντοι τῶν ὑλουργούντων ἀκούει, καὶ καλούντων ἀλλήλους ἐξ ὀνόματος. καὶ μέντοι λαλούντων αὐτά. εἶτα μέντοι μιμεῖται τὰς φωνάς, καὶ φθέγγεται (εἰ. καὶ μυθῶδες τὸ εἰρημένον) ἀνθρωπίνῃ γοῦν φωνῇ, καὶ καλεῖ. τὸ ὄνομα, ὃ ἤκουσε. καὶ ὁ κληθεὶς, πρόσεισιν. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ πάλιν καλεῖ· ὁ δὲ καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν φωνὴν ἔρχεται ὅταν δὲ αὐτὸν τῶν συμπονούντων ἀπαγάγῃ. καὶ ἔρημον ἀποφήνῃ, συλλαβὼν ἀπέκτεινε καὶ ποιεῖται τροφὴν τὸ ἐντεῦθεν φωνῇ δελεάσας.

Πῶς οἶδεν ὁ λέων ἀμύνεσθαι τὸν προαδικήσαντα. Κ. κγ.

Ἀμύνεσθαι δὲ τὸν προαδικήσαντα ὁ λέων οἶδε. καὶ εἰ μὴ παραχρῆμα αὐτῷ τιμωρήσαι, Ἀλλά γε καὶ

μετ

μετὰ τὸ πάθειν ἔχει κότον, ὅ-φρα τελέσῃ, ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. καὶ τούτου μαρτύριον Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, ὁ τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις ὁμηρεύσαντος πατήρ. ἤλαυνέ ποτε διὰ τῆς ἐρήμου ἐπί τινα ἔθνη τῶν ἀποστάντων· καί τις αὐτοῦ τῶν παραθεόντων μειρακίσκος εὐγενής τε καὶ ὡραῖος, ἤδη δὲ θηρατικός, λέοντά πως παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκφανέντα ἀκοντίῳ βάλλει· καὶ σκοποῦ μὲν ἔτυχε, καὶ ἔτρωσεν, οὐ μὴν ἀπέκτεινε. κατὰ σπουδὴν δὲ τῆς ἐλάσεως οὔσης, τὸ μὲν θηρίον ἀνεχώρησε, παρέδραμε δὲ καὶ ὁ τρώσας, καὶ οἱ λοιποί. ἐνιαυτοῦ γε μὴν διελθόντος ὁλοκλήρου, ὁ μὲν Ἰόβας κατορθώσας ἐφ' ἃ ἐστάλη, τὴν αὐτὴν ὑπανοστῶν ἔρχεται κατὰ τὸ ποὺ ἔνθα ἔτυχεν ὁ λέων τρωθείς. καὶ

tim vltionem ceperit, tanto tamen post iram retinet, quoad pœnas pro maleficio sibi illato sumpserit, cui rei testimonio est Iuba Maurus, pater illius qui Romam missus est obses. Is quum aliquãdo iter per desertam regionem faceret, vt gentem quæ ab se defecisset sub iugum rursus mitteret, è suo comitatu quispiam, cùm præstanti nobilitate, tum egregiâ pulchritudine adolescens, rei venatoriæ non imperitus, Leonem casu secundum viam animaduersum sagittâ appetens, non ab ictu directo aberrauit: quin ei vulnus, non tamẽ mortem, intulit. Et quum expeditio accelerar etur, tum Leo vulnere excepto, statim se subduxit: tum ille qui vulnus ei inflixisset, vnà cum cæteris discessit. Anno vertente interposito, Iubâ rebus, ad quas cũ exercitu profectus fuisset, præclarè gestis, eâdẽ viâ regressus est ad eũ locũ vbi anno antè Leo vulnus excepisset.

Is ſanè etſi in magna hominum multitudine erat adoleſcens, ab inuadendis tamen cæteris ſuum impetum ſuſtentauit: illum duntaxat qui ſe anno antè læſiſſet corripuit, & furorem acerbiſſimum, quem tandiu, quàm dixi ſeruaſſet, in illum ipſum hominem per adoleſcentem, quē ab aliis internoſſet, effudit, ac ſimul dilacerauit, nec illum quiſpiam ab hac calamitate vindicare eſt auſus. Sed grauiſſimâ Leonis irâ perterrefacti, vrgente etiam itineris ratione omnes præterierūt.

ὄντος πλήθους παμπόλλου περιέσεισε τὸ θηρίον, καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀπέχεται· συλλαμβάνει δὲ τὸν πρόσω τοῦ πρὸ ἐνιαυτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν ὃν ἔτρεφεν διὰ τὸν χρόνον τὸν προειρημένον ἐγκολαπτὸν, ἀθρόον ἐκχεῖ, καὶ διασπᾷ τὸ μειράκιον γνωρίσας. ἐτιμώρησε δὲ οὐδεὶς φοβηθεὶς τὴν ὀργὴν λέοντος ἰσχυρὰν, καὶ δεινῶς ἐκπληκτικὴν, ἄλλως τε καὶ ἡ πορεία ἤπειγε.

De Cancris cum aliis diuerſis, tum Curſoribus. Item de Cancris in Boſphoro Thracio contra fluctus nitentibus. & circa promontoria per terram tranſeuntibus.

CAP. XXIIII.

Περὶ καρκίνων. Κ. κδ'.

Cancrorū genera diuerſa eſſe audio, ſunt enim quidam ſaxatiles: alii in limo, algis aut arena gignūtur. quamobrem & formis & cognominibus differunt. Sunt qui Curſores, quòd longè lateq; vagentur, merito appellantur. plerumque enim circum

Καρκίνων γένη διάφορα, καὶ φῦλα ποικίλα ἀκούω εἶναι. καὶ γὰρ οἱ μὲν πετραῖοί εἰσιν· ἀλλὰ καὶ πηλοὶ τίκτουσι καρκίνους, καὶ φυκία, καὶ ψάμμος. Ἰδέαι τε αὐτῶν καὶ ἐπωνυμίαι πολλαί. Πλανῶνται δὲ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε, καλούμενοι δρομίαι· ὥστε γὰρ ἐπαινεῖν

αὐτοὺς πρεπωδέστατον· ἀ
τρεμεῖν γὰρ καὶ ἡσυχάζειν ἐ-
πὶ τῆς αὐτῆς χώρας· οὔτε ἐ-
θέλουσιν οὔτε πεφύκασιν,
ἀλλὰ περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς
ἀλῶνται· ὅθεν περ καὶ ἐξέ-
φυσαν· ἤδη δὲ καὶ στέλλονται
πορρωτέρω, ὡσπροῦν οἱ τῶν
ἀνθρώπων φιλαπόδημοι.
ἡ δὲ πρόφασις τῆς πλάνης
ἐς τὰ πετρώδη χωρία ἐλ-
θεῖν, καὶ ἐς τὰ πηλώδη
πολλάκις. ὑπόθεσις δὲ αὐ-
τοῖς τῆς τοσαύτης ἄλης, τὸ
ἐθέλειν πλείονός τινος ἀ-
πο αὖσαι. Ἐν δὲ τῷ Θρᾳ-
κίῳ Βοσσόρῳ ἐπειδὰν τὸ
πνεῦμα βίαιον ἐκφέρηται,
βούλονται μὲν οἱ καρκῖνοι
πρὸς ἐναντίον ὠθούμενοι
τὸ ῥοῦν βαδίζειν, ἐν δὲ ἄ-
κραις (ὡς τὸ εἰκὸς) βιαι-
ότερον τὸ ῥεῦμα † παραῤ-
ῥήγνυται· τοὺς ὃν καρκί-
νους ὠθήσει τε πάντως καὶ † ἀποτρέψει, εἰ μέλλουσιν
ἰέναι τῷ ῥῷ ὁμόσε. οἱ δὲ ταῦτα προΐσασι, καὶ ἐπει-
δὰν ἀφίκωνται τῆς ἄκρας πλησίον, ἕκαστος ἔν τινι
κολπώδει χωρίῳ εἶτα ἑαυτὸν ἐπέχει, καὶ τοὺς λοιποὺς
αἰαμένει. εἶτα ἀθροιάθεντες ἐν ταυτῷ, προσανέρ-

circum littora errant, vbi & nari sunt: modo longiùs proficiscũtur, non aliter quàm peregrinationum studiosi homines. Causa eis erroris est, cupiditas in loca saxosa, vel cœnosa sæpe, perueniendi, dum ampliùs aliquid cibi perquirunt. Cæterũ in Bosphoro Thracio, quum ventus ingruit violentus, Cancri aduersus fluctus nituntur: circa promontoria verò venti vis maior est, ita vt omnino repulsi auersiq; Cancri impetum sequi vndarum cogerẽtur. Hoc præscientes Cancri, vbi iam propè ad promontorium appulerint, singuli in sinuoso aliquo loco se tenent simul & reliquos expectant. Demum in eundem locũ

al. περιρήγνυται.
al. ἀνατρέψεις.

congregati, adrepentes per præcipites crepidines in siccũ ascendunt, & fluctuum vim (quâ parte violentior erat) euadunt, iter pedibus conficientes. Quum autem hanc violentiam pedibus prætergressi sunt, rursus per crepidines in mare recurrunt. Parcunt autem eis piscatores, quum declinandi communis periculi gratiâ sponte in terram exeunt: neque homines quum sint, ipso etiam maris impetu sæuiores ipsis videri volunt.

De Canicula quæ in Sicilia adulterum prodidit.

CAP XXV.

Quemadmodum adulteris obtrectet & inuideat Porphyrio, animal etiam prudentissimum, non modò moderatissimũ, alibi, si bonâ memoriâ sum, me dicere memini. Iam verò Caniculam Siculam adulteris infestissimam fuisse auditione accepi. Quum enim a-

πτουσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τοὺς κρημνούς, καὶ τὸ μάλιστα ῥοῶδες καὶ βίαιον τοῦ πελάγους, πεζοὶ διέρχονται· εἶτα ἔξω τῆς ἄκρας γενόμενοι καὶ παραμείψαντες αὐτήν, εἰς τὴν θάλατταν κατίασιν αὖθις. φείδονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁλιεῖς, ὅτε ἑκόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσέρπουσι, σωθῆναι δεόμενοι ὁμοῦ αὐτοῖς. ἔοικεν αὐτοῖς ὑπομνῆσαι τοῦ κλύδωνος ἀγριώτεροι δοκεῖν οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ κυνὸς ζηλοτύπου.

Κεφ. κε.

Ζηλοτυπίαν ζῷον φρονιμώτατόν τε, καὶ μέντοι, καὶ σωφρονέστατον ἄλλο που, οἶδα εἰπών· πορφυρίωνα ἄρα τὸ ζῷον ἦν εἶπε μέντοι καὶ παρ' ἡμῖν μνήμης ὑγιοῦς ἀγαθόν ἐστι. ἤδη δὲ καὶ κυνίδιον μοιχοῖς πολέμιον, καὶ ἔχθιστον τὸ δὲ τῷ φύλακι πέπυσμαι Σικελικόν. ὁ μὲν μοιχὸς ἔνδον ὑπεισ-

ὑπεκρύπτετο. τ̃ γυναικὸς τῆς μοιχῶ πυθομένης ἥκοντα τὸν ἄνδρα ὡς ἐξ ἀποδημίας· καὶ τ̃ ἀστυ ᾤετο σκέπης ἐν καλῷ εἶναι. οἱ γάρ τοι τῶν οἰκετῶν διεφθαρέντες, ὅποι γοῦν τῇ δεσποίνῃ τὸ κακὸν συνεπέκρυπτον· ἦσαν δὲ ὅσοι [illegible] τ̃ πατρῴων καὶ μύρων τ̃ ἐπιστάται φησὶν Εὐριπίδης· καὶ οἱ θυρωροὶ [illegible] εἶτα μέντοι θαρρεῖν ἐποίουν τ̃ τῆς εὐνῆς κλῶπα. ἀλλ' οὐ μὴν ἀπελύθη ταύτῃ ταῦτα, ἐπεὶ καὶ πολλοῦ δεῖ. τὸ γάρ τοι κυνίδιον ἔνθα ὁ μοιχὸς [illegible] ὑλακτεῖ τι ἅμα, καὶ μέντοι καὶ τὰς θύρας τοῖς ποσὶν προσαράττει, ὡς ἐκπλῆξαι τ̃ δεσπότην, καὶ συλλαβεῖν ἐκ τ̃ δρωμένων κακὸν εἶναί τι ὑπολανθάνον· καὶ οὕτως εἰσελθὼν τὰς θύρας ἐκβαλὼν τ̃ μοιχὸν καταλαμβάνει. καὶ εἶχε ξίφος ἐκεῖνος, καὶ νύκτα περιέμενεν

Adultera mulier coniugem suum peregre redire audisset, illum qui cum ea stupri consuetudinem haberet in latebras benè penitus (vt ipsa putabat) occultauit. Verùm etsi ex seruis non lautissimi modò, sed & ianitores pecuniâ corrupti, quum dominam ad occultationem adulterii iuuabant, tum adultero cõfidentiam ad inferendum stuptum afferebant. Tantùm tamen huic mulieri hæc astutia abfuit ad præcauendum, vt certè perparuus canis partim locũ illum, quo adulter abdebatur allatraret, partim pedibus fores constupratoris receptatrices eousque couellere adoriretur, domino vt non mediocris terror iniiceretur, ex eoq; suspicaretur ibi malum aliquod latere. Quare fores effregit, adulterũ comprehendit: qui eo animo cinctus gladio noctem expectabat, vt

ὅς [illegible]

al. τὸ πατρῴων.

al. ἐπίσταται.

primò dominum domus interficeret, deinde verò quam ante dixi vxorem duceret.

Hominis saliuam cùm alijs animantibus, tum Scolopendris exitialem esse, & à Capris vitari. Pranosse Capram quando sit mactanda, & post Oues incedere non dignari, sed præcurrere.

CAP. XXVI.

Capræ saliuam humanam perniciosam esse cæteris animantibus noscunt, itaque vitant: quemadmodum nos quoque conamur quæ homini sunt perniciosa effugere. verũtamen sæpe imprudens sibi noxia homo haurit. at non item capras saliua hominis latet: quæ & marinas Scolopendras potest interficere. Prænouit etiam Capra quum proximũ est vt iuguletur: quod vel inde constat, quoniam non ampliùs cibum attingit. Eadẽ indignum putans se in

ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν τῆς οἰκίας δεσπότην, καὶ τὴν προειρημένην ὑπογήμῃ γυναῖκα.

Ὅσα ἀναιρεῖ τὸ τοῦ ἀνθρώπου πτύελον, καὶ περὶ αἰγῶν Κ. κϛ.

Σοφὰ δὲ αἰγῶν ἐστι καὶ ἐκεῖνα. πτύελον ἀνθρώπου θανατηφόρον εἶναι ζώῳ ἑτέρῳ καλῶς ἴσασι, καὶ φυλάττονται αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς πειρώμεθα ἀποδιδράσκειν ὅσα ἀνθρώπῳ κακόν ἐστιν, εἶτα οὖν ἀπογεύσαιτο αὐτῶν. ἤδη μέντοι τις καὶ ἄνθρωπος ἀγνοῶν καὶ λαθὼν κατέπιεν· αἱ δὲ αἶγες, οὐκ ἂν αὐτὰς λάθοι τὸ ἤδη προειρημένον. ἀποκτείνειν δὲ καὶ τὰς θαλαττίας σκολοπένδρας, τὸ αὐτὸ δήπου πτύελον δεινότατόν ἐστι. Μέλλουσα δὲ ἡ αἲξ ἀποσφάττεσθαι, σαφῶς οἶδε· καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἂν ἔτι τῶν βορῆα προσάψαιτο. οὐκ ἀξιοῖ δὲ προβάτων ὑφηγεῖν,

γεῖν, ἀλλ' ἡγεῖσθαι δεῖν αὐτὴν δεῖν καὶ ἐκ τῆς βαδίσεως ὁμολογεῖ. προθεῖ γοῦν ἐκεῖνα, καὶ μέντοι καὶ αὐτὰς τὰς αἶγας ὁ τράγος τοῦ γενείου θαρρῶν, καὶ κατά τινα φύσιν θαυμαστὴν τοῦ θήλεος προκρίνων τὸ ἄρρεν.

Περὶ προβάτων.

Κεφ. κζ.

Εὐπειθέστατα δὲ ἄρα τῶν ζώων τὰ πρόβατα ἦν, καὶ ἁρμόσθαι φύσει πεπαιδευμένα. ὑπακούει γοῦν καὶ τῷ νομεῖ, καὶ τοῖς κυσὶ, καὶ μέντοι καὶ ἕπονται ταῖς αἰξί. φιλεῖ δὲ καὶ ἄλληλα ἰσχυρῶς· καὶ ὑπό γε τῶν λύκων ἐπιβουλεύεται ἧττον. οὐ γὰρ πλανᾶται ἰδίᾳ ἕκαστον, οὐδὲ μὴν ἀπὸ τοῦ συντάγματος χωρίζεται, ὥσπερ αἱ αἶγες. λέγουσι δὲ Ἄραβες, ὅτι ἄρα τὰ παρ' αὐτοῖς ποίμνια πιαίνεται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ

extremo Ouilli pecoris agmine incedere, gregem quedem præcurrens antegreditur: at ipsam hircus tum barbæ fiducia, tum naturæ quidam instinctu genus masculum fœmineo præferens, antecedit.

De Ouium natura cùm aliâs tum quod ad fœcunditatem, quam venti in eis promouent, masculam Boreas, fœmineam Auster.

CAP. XXVII.

Oues præ omnibus animalibus obedientes & ad parendum naturâ factæ sunt. Obtemperant enim & pastori, & Canibus, & Capras in via sequuntur. Eædem mutuo inter se amore vehementi deuinciuntur: eiusq; gratiâ minus de Luporum insidiis periclitantur. neq; enim quæuis seorsim oberrat, neque gregem temerè vlla deseruerit sicut Capræ. Cęterùm Arabes horum apud se pecorum greges, Musicâ magis quàm pascuis pinguescere

aiunt. Salsis delectantur, quòd salis sapor potum eis suauiorem reddat. Hoc etiam non ignorant oues, Boreã & Austrum non minus quàm qui eas ineunt Arietes earum fœcunditatem promouere, & insuper, quàm Boream ad masculæ sobolis generationem, Auster fœmineæ efficax sit, quãobrem vel ad hunc, vel ad illum, pro alterutrius desiderio sexus, quæ initur Ouis sese obuertit. Achilles quidem vt amicus eius Patroclus rogo impositus cremaretur, supplicatione opus habebat, vnde Iris apud Homerum ventos ei rogatos aduocat: quibus ille afflantibus sacrificium tanquam mercedẽ promittit. Quin & Neoclis filius Athenienses ventis sacrificare edocuit. At Oues facilè & absque vllis ceremoniis curiosis ventos suorum ministros

al. συμμαχοῦνται.

ὑπὸ τῶν χιλῶν. τῶν γὰρ ἁλμυρῶν ἐσθίει ἥδιον· ποιεῖται γὰρ τὸν τοιοῦτον ἐπιλει ποτοῦ ὄψον. Τά γε μὴν πρόβατα καὶ ἐκεῖνο οἶδεν, ὅτι αὐτοῖς ὁ βορρᾶς καὶ ὁ νότος † συμβάλλονται πρὸς τὸ τίκτειν, οὐ μεῖον τῶν κριῶν ἀναβαινόντων αὐτά. Οἶδε καὶ τοῦτο, ὅτι ἄρα ὁ μὲν βορρᾶς ἀρρενοποιός ἐστιν, ὁ δὲ νότος θηλυγόνος εἶναι πέφυκε· καὶ ἐὰν δέηται τοῦδε τοῦ ἐκγόνου ἢ τοῦδε, ὀχευομένη ἡ ὄϊς, πρὸς τὸν ἀπέβλεψεν, ἢ πρὸς τόν. Ἀχιλλεὺς δὲ ἵνα φίλος αὐτῷ κείμενος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθῇ, ἀνέμων ἐδεῖτο, καὶ ἡ Ἶρις παρεκάλει τοὺς ἀνέμους αὐτῷ, ὦ καλὲ Ὅμηρε, καὶ ὑπισχνεῖται ἥκουσιν ἱερουργίαν οἱονεὶ μισθόν. καὶ ὁ τοῦ Νεοκλέους δὲ Ἀθηναίους ἐδίδασκε θύειν τοῖς πνεύμασιν. αἱ δὲ ὄϊς ἀπραγμόνως καὶ ἄνευ τινὸς περιεργίας τοὺς ἀνέ-

μοι εἰς ὠδῖνα τὴν σφετέραν ὑπηρέτας ἑτοίμους καὶ ἀκλήτους ἔχουσι. σκοποὶ δὲ ἄρα τούτων εἰσὶ καὶ οἱ ποιμένες ἀγαθοί· ὅταν γοῦν ὁ νότος πνέῃ, τότε τοὺς κριοὺς ἐπὶ τὰς οἶς ἄγουσιν, ἵνα ἡ ἐπιγονὴ ἡ θηλύγονος ᾖ αὐτοῖς μᾶλλον.

Πῶς ἐτιμώρησε τῆς Ηριγόνης κυνὶ ὁ Πύθιος.

Κεφ. κη.

Ὅτε τὸν Ἰκάριον ἀπέκτειναν οἱ προσοικοῦντες † τοῖς πρῶτον ποιοῦσιν οἶνον, καὶ εἰς ὕπνον ἐμπεσοῦσιν, οὐκ εἰδότες πω θάνατον εἶναι τὸ πραχθὲν ἀλλ' οἰνηρὸν φάρμακον νενόηκαν οἱ κατὰ τὴν Ἀττικήν, ἐμοὶ δοκεῖν τοῦ Διονύσου τιμωροῦντος τῷ πρώτῳ γεωργῷ αὐτοῦ φυτῶν καὶ πρεσβυτέρῳ. Ὁ γοῦν Πύθιος ἔχρησεν εἰ βούλονται τυχεῖν σωτηρίας, Ἰκαρίῳ θύειν καὶ Ηριγόνῃ τῇ τούτου παιδί, καὶ τῷ κυνὶ γοῦν ἐδδομένῳ, ὅτι ἄρα οἱ ὑ-

& adiutores conceptuũ suâ sponte & non appellatos & promptos habent, ad quos periti pastores eas dirigunt: Quũ enim Auster flat, tũc vt fœmineæ prolis numerus augeatur, Ouibus arietes admittũt.

De Icario eiusq. filia Erigone, cuius extincta Canis superesse noluit.

Cap. XXVIII.

Quum Icariũ populares eius in Attica occidissent, qui primi vino epoto temulentiâ & somno capti sunt, vim huius potionis antea nunquam experti, temulentiæ similem quẽdam soporem Bacchus (nimirum vt primum sui ac vitium cultorem, eumq; senio grauem vlcisceretur) in regionem ipsorum immisisse perhibetur. Itaque consulto Pythii oraculo responsum tulerunt, si salui esse cupiãt, oportere ipsos sacra facere Icario, & Erigonæ eius filiæ, & Cani eiusdem, quem fama cele-

forte οἱ πρῶτον πιόντες, & mox ἐμπεσόντες.

ἤπειγε γάρ τι αὐτὸν ἡ κατὰ φύσιν. ἠκολούθησε δὲ καὶ ὁ κύων. τὸ τοίνυν φασκώλιον ἀναπαύσεν ὁ οἰκέτης, καὶ ἐλάθη πάλιν ἐκ ἀνιστάμενος, ἀλλ' ᾤχετο ἀπιών. ὁ δὲ κύων ἑαυτὸν κατακλίνας ἐπὶ τοῦ ἀργυρίου ἔμενεν ἡ τύχος. ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Τέων, ὅ, τε δεσπότης καὶ ὁ οἰκέτης, εἶτα μέντοι ἀπράκτοι ἐπανῆλθον, ὅποτε ὠνήσονται ἐκ ἔχοντες. τὴν αὐτὴν γε μὴν ἐκτρέποντες πάλιν ἔνθα ὁ οἰκέτης ἀπέλιπεν τὸ βαλάντιον, καὶ καταλαμβάνουσι τὸν σφέτερον κύνα ἐπικείμενον αὐτῷ, καὶ μόλις ἐμπνέοντα ὑπὸ λιμοῦ. ὁ δὲ ὡς εἶδε τὸν δεσπότην καὶ τὸν ὁμόδουλον αὐτοῦ ἀπολείπας τὸ φασκώλιον, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τὴν φρουρὰν, καὶ τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν. οὔκουν οὐδὲ Ἄργος ὁ κύων μυθοποίημα ἦν τῷ θείῳ Ὁμήρῳ, σὺν

niam ferebat, quũ viæ aliquantum processissent, ad deiiciendam aluum ex instituto itinere diuertit quem secutus est canis. Is postquàm necessitati dedisset operam, è terra marsypium tollere oblitus discessit. At verò Canis ibi remansit, marsypio incubans. Deinde simul vt ad emporium, dominus & seruus venissent, te infectâ, quũ numi eis abessent ad emendum, eâdem viâ quâ profecti fuissent reuerterunt: atque quũ eò venissēt, vnde priùs ille diuertisset de recta via ab itinere suscepto deflexerũt, eodem vbi sanè numos seruus reliquisset. Vbi canem marsypio incubantem, præ fame vix spirantem ostendunt, qui vix dum dominum & conseruum suum viderat, quum à marsypio se remouens vno & eodem tempore, & custodiâ & vitâ excessit.

Hoc si ita habet, Argum quoque Canem, ô diui-
ne

ne Homere, non tuum esse figmentum, neque poëticas nugas existimandum est.

De Cancris lutarijs sine volantibus.

CAP. XXX.

Cancrorum genus Lutarium colore aliis albius spectatur: hi in luto nascuntur. quum incessit eis timor, humo se excitant ad volatum, & perparuis alis subleuantur. quibus quidem gradientes vti minimè necesse habēt. Quum autem iniectus eis est metus, nonnihil in his subsidii, non tamen admodum firmi habent. enimuerò comprehēdūtur, quod sursum altiùs subleuari non queunt. Quidam eos comedunt. & ex coxarum vertebris laborantibus remedio esse ferunt.

πηλίαι Gillius πετηλίαι quidem à volādo dicti videri possunt. al. καὶ πέτονται.

De Cancellis conchas, quas reperiunt vacuas, inhabitantibus.

CAP XXXI.

A Conchis quidem inopes & nudi primùm Cancellis nascūtur, deinde

οὐδὲ κόμπος ποιητικὸς, εἰ πρῶν καὶ τῷ Τηΐῳ ἀπηύτησεν ὅσα καὶ προεῖπον.

Περὶ καρκίνων. Κ. λ.

Γένος καρκίνων ἐστὶ, καὶ * πετηλίαι ὄνομα αὐτοῖς. τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἰδεῖν εἰσι λευκότεροι· τέκτονται δὲ ἐν τῷ πηλῷ. δείσαντες δὲ οὗτοι † καταπέτονται, ἔχουσι γὰρ πτερύγια μικρά· ἀπρῶν αὐτοὺς ἡσυχῇ μετεωρίζει τε καὶ ἐλαφρίζει. βαδίζοντες μὲν οὐ ἥκιστα τούτων δέονται, φοβηθέντες δὲ ἔχουσι τινὰ ἐπικουρίαν οὐ πάνυ καρτερά. ἁλίσκονται γὰρ οὔτε ὑψηλοὶ πετόμενοι, οὔτε μὴν μετέωροι πορεῖν οἷοί τε ὄντες. τούτους μέντοι τοὺς καρκίνους ἐσθίουσί τινες. φασὶ δὲ ἰσχίου πόνῳ ἀγαθὰ εἶναι εἴ τις φάγοι ἀλγῶν.

Περὶ καρκινάδων. Κ. λα.

Αἱ δὲ καρκινάδες τέκτονται μὲν γυμναί. τὸ δὲ ὄστρακον ἑαυταῖς αἱροῦνται,

ὡς οἰκίαν οἰκῆσαι τὴν ἀρίστην. ὑποδύεται δὲ καὶ πορφύρας ὄστρακον κενῷ περιτυχοῦσα, καὶ στρόμβου. καὶ εἰς ὅσον μὲν αὐτὴν, στέγει, χαίρει τῇ κατὰ γωγῇ. ἐὰν δὲ αὐξήσῃ τὴν σάρκα, εἰς ἄλλον μετοικίζεται οἶκον περιτυγχάνει δὲ τοῖς προειρημένοις, καὶ πολλοῖς καὶ κονοῖς ὀστράκοις.

Περὶ στρόμβων. Κ. λϐ.

Οἱ δὲ στρόμβοι καὶ βασιλέα ἔχουσι, καὶ μάλα εὐπειθῶς ἄρχονται. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς οὗτος μεγίθει μὲν ἐστι μέγιστος κάλλει δὲ κάλλιστος. καὶ εἰ μὲν εἴη οἱ κατὰ δύναι λᾷον, ἔδρασε τοῦτο πρώτιστος· εἰ δὲ ἀναδύναι, καὶ τοῦτο ὑπάρχει. μετακινουμένου δὲ ἔρχονται καὶ οἱ

de eas tanquam domicilia ad habitandum deligunt. Quum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas Purpuræ aut Turbinis, primò intra eas ingrediuntur: deinde quum in ampliorem magnitudinem excreuerunt, quam iis vt capi queāt, in testam laxiorem tāquam domum alteram demigrant. Neq; modò in supradictorum conchas immigrant, sed & in permultas alias capaciores transeunt, & ampliorem nacti, ea tanquam maiore domicilio gaudēt, ac sæpe de spoliis multo certamine inter se contendunt, viribusq; inferiore repulso, victor exuuias assequitur.

De Turbinum rege: & quòd illum habentes fortunati existimentur. CAP. XXXII.

Turbines regem habent, cui se faciles ad obtemperandum præbent. Rex non modò magnitudine præstat sed longè etiam & multum pulchritudine cæteris omnibus antecellit. Quòd si cōmodum ei videatur demergi, hoc quidem ipsum primus facit: sin emergere, idem incipis: itemq;

si

ſi commigrandum ſit, ipſe primus tentat, cæteri ſubſequuntur. Quicunque hunc regem ceperit, benè rem geret, omniaq; ei commode cadēt. Sed is etiam qui alium capientem viderit, alacrior & fidentior diſcedit. In vrbe Byſantio drachma Attica ei qui hunc comprehenderit præmium proponitur, à ſingulis in piſcatione ſociis cōferendum.

De Echinis marinis, qui ſpinis lapillos tollunt, vt contra fluctus muniantur.

CAP XXXIII.

Fluctus & tempeſtas ad terram Echinos deuoluens è mari funditus in aridum expellit, & violenter allidit. hi eius periculi metuētes, quum ſentiunt mare inhorreſcere, & ventorum acerbitate procellas cieri ſuis ſpinis lapillos ad geſtandum faciles tollunt: vt libramentum ac firmamentum habeāt, vt ne procellarum incurſus ac

λοιποί. ὅστις δὲ αὐτὸν ἕλῃ ποτὲ τὸν βασιλέα, ὅτι ἄμεινον πράξει καλῶς οἶδε καὶ μέντοι καὶ εἴ τις εἶδε θηρώμενον, ἀλλ' θυμῷ γε ἀπῆλθεν, ὥστε χρηστὸν καὶ ἐκεῖνος ἔχων. ἐν Βυζαντίῳ δὲ καὶ ἆθλον πρόκειται τῷ θηράσαντι τὸν προειρημένον. διδόασι δὲ οἱ συνθηραταὶ δραχμὴν Ἀττικὴν ἕκαστος τῷ ἑλόντι· καὶ τοῦτο γε ἆθλον, τοῦτό ἐστι.

Περὶ τῶν θαλαττίων ἐχίνων.

Κεφ. λγ.

Τοὺς ἐχίνους ὁ κλύδων κυλίων εἰς τὰ ἔξω, καὶ προσαράττων τῇ ξηρᾷ τῆς θαλάττης βιαιότατα ἐκβάλλει. τοῦτο τοίνυν ἐκεῖνοι δεδιότες, ὅταν αἴσθωνται φρίττον τὸ κῦμα, καὶ μᾶλλον πνεῦμα σφοδρότερον ὑπανιστάμενον, ταῖς ἀκάνθαις αἰωροῦνται λιθίδια, ὅσα εὔκολά ἐστι φέρειν αὐτοῖς, καὶ ἔχουσιν ἕρμα, καὶ οὐ ῥᾳδίως

κοχλίου), οὐδὲ πάσχουσιν ὃ δεδοίκασι.

Περὶ τοῦ ζώου τῆς πορφύρας. Κεφ. λδ.

Η Πορφύρα λίχνον ἐστὶν ἰχθύων, καὶ ἔχει γλῶτταν ὑπερμηκεστέραν, καὶ διείρει διὰ πάντων ὅσα ἂν καὶ δύνηται· καὶ διὰ ταύτης ἕλκει ὅσα ἂν καὶ ἐσθίει· καὶ διὰ ταύτης δὲ ἁλίσκεται. καὶ ὁ τρόπος τῆς θήρας ἐκεῖνός ἐστι. διαπλέκεται κυρτὶς μικρὰ μὲν, πυκνὴ δέ· καὶ ἐντὸς ἔχει στρόμβον τῇ πορφύρᾳ τὸ δέλεαρ. καὶ ἐξήρτηται οὗτος ἐν τῇ κυρτίδι μέσῃ. ἀγώνισμα οὖν τῇ πορφύρᾳ διατεῖναι τὴν γλῶτταν ὅσῃ ἐστὶ, καὶ ἐφικέσθαι αὐτοῦ· καὶ ἀνάγκη πᾶσαν αὐτὴν προβάλλειν, εἰ μέλλοι μὴ ἁμαρτήσεσθαι οὗ γλίχεται λαβεῖν· καὶ ἐμβάλλουσα τὴν γλῶτταν ἐκμυζᾷ. εἶτα διοιδήσασα ἑαυτὴν ἡ γλῶττα ὑπὸ πλησμονῆς, καὶ ἐξελκύσαι

suæ eiectionis periculum, à quo sibi timent, subeant.

Purpura quomodo capiatur, dum lingua intra nassam inserta escam exugit, & tumescentem inde retrahere nequit.

CAP. XXXIIII.

Purpura vehemēter gulosa est: longam linguam habet: ea penetrat quæcūque potest, & attrahit quæ comedit, eadem etiam capitur. Capiendi modus eiusmodi est Paruā nassam denso contextu, exiguis maculis purpurarii piscatores cōtexunt: intus in media nassa Strombus piscis illecebra appenditur, ad eam alliciendam: Purpura maiorem in modum linguam distēdere cōtendens eò pertinere, & Strombum ipsum assequi conatur: & ne ab esca quam eligurit, aberret, omnem eam necesse habet exerere. itaqua ipsâ exertâ sugit escam, quoad plen-

plenitudine intumescentem retrahere non quit: vnde fit, vt eam piscator liguritione irretitam comprehendat.

De Scolopendra siue Centipeda & Vrtica marinis.

CAP. XXXV.

Scolopendra marina, terrestri perquàm similis est: quam primùm vt homo contigerit, statim pruritu mordetur, & simili atque is qui ab vrtica terrestri pungitur, doloris sensu afficitur. Vrticæ pruritum mouent, & vredinem concitant, sed non tam acrem quàm Centipeda. Post æquinoctium Vrticarũ genus esculentius est.

De fuga Elephantorum, atque vt sint leonibus formidabiles, & quòd nonnisi prolu aut agrocantium causâ pugnent.

CAP. XXXVI.

Quum à venatoribus Elephanti, tanquã milites in bello fundũtur, & fugantur, non alii ab aliis separatim, sed omnes simul & cõ-

ἀδιώτος ἐστιν αὖθις. μένει τοίνυν ἁλοῦσα καὶ ὁ πορφυρεὺς αἰσθόμενος, ἐθήρασε δεύτερος ὑπὸ τῆς λιχνείας τὴν προειρημένην.

περὶ τῆς σκολοπένδρας τῆς θαλαττίας. Κ. λε.

Σκολόπενδρα θαλάττιον θηρίον, καὶ τῷ χερσαίῳ * εἰπεῖν ὅμοιότατόν ἐστιν. εἰ δὲ αὐτῆς προσάψεται ἀνθρωπείᾳ σὰρξ ὀδαξᾶται τε πάραχρημα καὶ κνησιεῖ, καὶ πάσχει τοιαῦτα ὁποῖα καὶ ὑπὸ τῆς βοτάνης, ἣν καλοῦσι κνίδην. ποιοῦσι δὲ καὶ ἀκαλῆφαι † κνισμὸν, ἀλλ' οὔπω τοσοῦτον. εἰσὶ δὲ ἐδώδομοι μᾶλλον διελθούσης ἰσηκερίας αἱ ἀκαλῆφαι.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων τροπῆς. Κεφ. λς.

Ὅταν ὑπὸ τῶν θηρατῶν, ὡς ἐν πολέμῳ στρατιῶται, τραπῶσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ εἰς φυγὴν ὁρμήσωσιν, οὐ φεύτουσι διῃρημένοι

νῦ, οὐδὲ καθ᾽ ἕνα, ἀλλὰ κοινῇ, καὶ πιέζουσιν ἀλλήλας τῶν συννόμων ἐχόμενοι. καὶ κύκλῳ μὲν οἱ νέοι, ὡς εἰπεῖν τὸ μαχιμώτατον. ἐν μέσῳ δὲ οἱ γεγηρακότες καὶ αἱ μητέρες, ὑπὸ ταύταις δὲ τὰ πῶλια ἱνα(?) ἑκάστη τὸ ἴδιον ἀποκρύπτουσα. καὶ ὁρᾶσθαι γε εἴδη(?) οἱ μικροὶ σπανιώτατα. Ἀθρόους δὲ αὐτοὺς ἐὰν † ἀθρήσωσι καὶ λέοντες, ἢ φεύγουσι περιτροπάδην, ἢ ἄλλος ἄλλῃ καταπτήξαν(ὡς νεβροί) τοὺς ἐλέφαντας, οἱ τέως φοβεροὶ καὶ ἐκπληκτικοὶ καταπλείσαντες. Οὐκ ἀνθίσταται δὲ τοῖς διώκουσιν ἐλέφας· εἰ μή ποτε ἄρα ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τῶν νοσούντων, ἐνταῦθα δὲ ἄμαχός ἐστιν.

muniter in fugam se dant, ac simul inter se prementes ad gregales suos adhærescunt. Horum autem qui iam sunt formatâ & integrâ ætate, reliquos sic circumcludunt, tanquam pugnacissimi propugnatores totum agmẽ circummuniũt: qui verò longiùs sunt ætate prouecti, atque matres sub se quæque suos pullos ita occultãtes, perrarò hi paruuli vt videãtur, subter medium obtinent locum Quòd si hos ipsos frequentes coactos leones etiam perspiciant, vel omnes rectà, vel alii aliò, tanquam hinnuli ab elephantis sibi incredibiliter timẽtes sese in fugam coniiciunt: & tametsi antea formidabiles, maximos terrores adferebant, & vel solo conspectu denunciabant, ex horum tamen aspectione exterrentur. Nunquam verò Elephas insequentibus se opponit, nisi aut filiorum suorum aut ægrotantium causa. pro his nimirum nihil non moliens inexpugnabilis manet.

al. Θεάσωνται

De Elephanto Pori regis.

CAP. XXXVII.

Poro Indorum rege in prælio, quod cum Alexādro commisit, multis telis confixo, Elephantus quo vehebatur, etsi multis etiam ipse sagittis vulneratus, defixa tamen in corpore Pori tela, leniter & cautè promuscide extrahere non priùs destitit, quàm dominũ intellexisset, ex redundanti sanguinis profusione, debilitari & euanescere. Itaque leniter & sensim se demisit, ac ita humi mansit, vt ne ex alto decidens Pori corpus graui casu affligeretur.

De canibus in pugna sociis dominorum.

CAP. XXXVIII.

Cum Hyrcanis & Magnesiis Canes quasi societatem bellorum gerendorum inire solebant, hisq; maximo ad bella inferenda adiumento erant. In pugna etiam ad Marathonem commissa cuius-

Περὶ τοῦ ἐλέφαντος τοῦ Πώρου. Κεφ. λζ.

Πώρου τοῦ τῶν Ἰνδῶν βασιλέως ὁ ἐλέφας, ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ τετρωμένη, πολλὰ ἐσύγχῃ καὶ μετὰ φειδοῦς τῇ προβοσκίδι ἐξῄρει τὰ ἀκόντια. καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς τετρωμένος πολλά, οὐ πρότερον εἶξε, πρὶν ἢ συνιέναι, ὅτι ἄρα ὁ δεσπότης αὐτοῦ, διὰ τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος τὴν πολλὴν παρεῖται καὶ ἐκθνήσκει. ὀκνῶν ἑαυτὸν ἐπέκλινε, καὶ ὀκλάσας ἔμενεν ἵνα μὴ κάτωθεν πεσὼν ὁ Πῶρος, εἶτα μᾶλλον κακωθῇ τὸ σῶμα ἔτι μᾶλλον.

Τίνες συστρατιῶται κύνες ἐγένοντο. Κεφ. λη.

Υρκανοῖς καὶ Μάγνησιν οἱ κύνες συνεστρατεύοντο. καὶ ἦν καὶ τοῦτο συμμαχικὸν ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ ἐπιεικές. Συστρατιώτην δέ τις Ἀθηναῖος ἐν τῇ μάχῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι

ἐπηγ

ἐπήγετο καὶ κύνα. καὶ ἐν γραφῇ εἴκασται ἐν τῇ Ποικίλῃ ἑκάτερος, μὴ ἀτιμασθέντος τοῦ κυνὸς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κινδύνου μισθὸν εἰληφότος, ἐγράφη σὺν τοῖς ἀμφὶ τὸν Κυναίγειρον καὶ Ἐπίζηλόν τε καὶ Καλλίμαχον. ἔστι δὲ καὶ οὗτοι καὶ ὁ κύων Νίκωνος γράμμα. οἱ δὲ οὐ τούτου, ἀλλὰ Θασίου Πολυγνώτου φασί.

Ὅσοι ἔφασαν καὶ θήλειαν ἔλαφον κέρατα ἔχειν. Κ. λθ.

Ὅσοι λέγουσι θήλειαν ἔλαφον τὰ κέρατα οὐ φύειν, οὐκ αἰδοῦνται τοὺς τῶν ἐναντίων μάρτυρας, Σοφοκλέα μὲν εἰπόντα, Νομὰς δέ τις κεροῦσσ' ἀπ' ὀρθίων πάγων Κατεῖρπεν ἔλαφος. Καὶ πάλιν, Ἄρασα μυξὰς καὶ κερασφόρους Στόρθυγγας εἷρπεν ἔκηλος. καὶ ταῦτα μὲν ὁ τοῦ Σοφίλου ἐν τοῖς Ἀλεάδαις. Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ· Ἔλαφον δ' Ἀχαιῶν χερ-

piam Atheniensis canis summâ contentione illi tulit auxilium. Quamobrem nec ipse quanquam Canis contemptus, sed hoc præmium consecutus est, vt in Pœcile porticu vnà cum hero suo pingeretur, & inter fortissimos viros Cynægirum, Epizelum & Callimachum spectaretur. Picturæ huius Nicon, vel, vt alij putant, Polygnotus Thasius auctor fuit.

Ceruas etiam fœminas cornua habere auctores esse poëtas aliquot.

CAP. XXXIX.

Qui Ceruæ fœminæ cornua deesse aiunt, illi contrariæ sententiæ assertores non verentur. Scripsit enim Sophocles, Cornuta ab altis Cerua collibus venit Ad pascua prata. Et rursus, Sublime tollens cornuum Graditur suorum spicula. Hæc Sophili filius in fabula quam Al adas inscripsit. Et Euripides in Iphigenia, Obiiciam A-

chiuis ceruam insignem cornibus, Quam pro tua falsi mactabunt filia Idem in fabula, cui titulus Temenidæ, Ceruam cornutam Herculi propositum certamē ait, his verbis: Accessit ad Ceruam aureis Cornibus insignitam. Dum subit ingens certamen Montibus in asperis. Et quærit illam pascuis Nemoribus & pratis. Itē Thebanus ille poëta in Epinicio quodam carmine. Necessitas diuina Quum cogeret Eurysthei Parêre Alciden jussibus, Vt ceruam adduceret Cornibus auriferam. Denique Anacreon de Cerua canit, Vt hinnulus tenerrimus, In nemore quem cornuta Mater reliquit viridi, Soles pauere. quo in loco qui pro κερόεσσα, id est cornuta: ἐρόεσσα, id est amabilis reponunt, adulteratâ lectione, ab Aristophane

χρῆμα

al. πολμνιά τε ἄλση. malim πολμενικά.

al. ὑπὸ.

αὐτελέγει κατεικράτος

σὶν ἐνθήσω φίλαις Κερῆσσαν, ἣν σφάζοντες, αὐχήσουσι σὴν Σφάζειν θυγατέρα. Ἐν δὲ τοῖς Τημενίδαις τὸ Ἡράκλειον ἆθλον ἔλαφον κέρατα ἔχειν ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης φησὶ τὸν τρόπον τόνδε ἄδων. Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον, μεγάλων ἄθλων † ἵνα δεινὸν ὑποστὰς κατ' ἐναύλους ὀρέων ἀβάτους ἐπί τε λειμῶνας, † ποιμενία τε ἄλσε. Ὁ δὲ Θηβαῖος μουσοποιὸς ἔν τινι τῶν ἐπινικίων ὑμνεῖ λέγων· Εὐρυσθέος ἔντυ ἀνάγκα πατρόθεν χρυσόκερων ἔμλαφον θήλειαν ἄξοντα. Καὶ Ἀνακρέων ἐπὶ θηλείας φησίν· Οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνὸν, ὃς τ' ἐν ὕλῃ κεροέσσης, ὑπολειφθεὶς † ἀπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. Πρὸς δὲ τοὺς μοιχῶντας τὸ λοχθὲν καὶ μέντοι καὶ φασκοντας, δεῖν ἐροέσσης γράφειν, Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος,

καὶ

καὶ μεγαίρει τῇ αὐτολογία.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας.

Κεφ. μ.

Ἴδιον δὲ ἄρα κυνῶν καὶ ἐκεῖνα, εὐνοίας ὑπερβολὴν πᾶσαν ἐκνενικηκότα. Πώλῳ μὲν οὖν τῷ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτῇ ὁ κύων ὁ θρέψιμος αὐτοῦ τεθνεῶτι καὶ καιομένῳ ἑαυτὸν συγκατέπρησε, τῇ πυρᾷ ἐμπηδήσας. Καιομένῳ δὲ καὶ Μέντορι σκύλακες Ἐρετρικαὶ ἑαυτὰς συγκατέπρησαν, ἑκοῦσαι κοινωνήσασαι τοῦ τέλους. Θεόδωρον δὲ ἄνδρα τὸν ψάλτην ἀγαθόν, ἐπεὶ μὲν ἐς τὴν σορὸν ἐνέθεσαν οἱ προσήκοντες, κυνίδιον δὲ Μελιταῖον ἑαυτὸ ἐνέβαλεν εἰς τὴν θήκην τοῦ νεκροῦ, καὶ συνετάφη. Πέπυσμαι δὲ καὶ Αἰθιόπων εἶναι ἔθνος, ἐν ᾧ βασιλεύει κύων, καὶ

Byzantione egregiè redarguuntur.

De Canibus Poli histrionis, Mentoris, & Theodori psalta, qui cũ dominis suis exuri aut sepeliri voluerunt. De natione Æthiopum qua arbitratum Canis tanquam regis sequitur.

CAP. XL.

Hoc sanè admirabilis Canum amoris exuperantiã declarat. Quũ Pôlus, cuius, dum viueret, munus erat tragœdias agere animã quoque egisset, & pro more cremaretur, Canis eius alumnus in medios ignes insiliens, viuus vnà cum altore suo exustus est. al. ψαλτικήν. Rogo etiã eodem, in quem Mentor impositus fuisset, Canes eius Eretrici voluntariam mortem sibi consciuerunt. Vt verò Theodorum psaltẽ sui propinqui in sepulchrum imposuissent, eius Melitẽsis Catellus, vltrò seipsum in cadaueris thecã iniiciens, pariter cũ domino, humatione & sepulturâ affici voluit. Natio Ethiopũ est quæ Canẽ & habet regẽ

 suum,

κνιζωμένου.

suum, & illius etiã arbitrio paret. si suo quodam modo gannit vel murmurat, eum non iratum esse credunt: si latrat, iram agnoscunt. Hoc si cui videtur Hermippo credat, qui Aristotelis etiam testimonio nititur. Mihi quidẽ hæc narratio huic loco visa est opportuna.

τῇ ἐκείνου ὁρμῇ πείθονται. † κνιζομένου τε ἴσασιν ὅτι μὴ θυμοῦται, καὶ ὑλακτοῦντος τὴν ὀργὴν συνιᾶσι. Τοῦτο εἴ τῳ ἱκανὸς Ἕρμιππος τεκμηριῶσαι, μάρτυρα ἐν τῷ λόγῳ ἐπαγόμενος Ἀριστοτέλη, πειθέσθω· ἐμὲ δὲ μὴ λαθεῖν, ἔνθα ἐν καλῷ τῆς μνήμης ἀφίκετο.

De Ansere qui Lacyden philosophum amauit. Et de Elephanto, qui nutricẽ suam in prælio periclitantẽ cursu à medijs hostibus extulit.

Περὶ τοῦ χηνὸς ὃν Λακύδης ὁ περιπατητικὸς εἶχε. καὶ ἐλέφαντος Πύῤῥου τοῦ Ἠπειρώτου. Κ. μα.

CAP. XLI.

al. Λυκίδῃ.

Lacyden peripateticum altorẽ suum Anser tantoperè amauit, vt & cum ipso simul ambularet: & quum ille sederet, hic quoque ab ambulãdo quiesceret nec ipsum vnquam relinqueret. Eum igitur Lacydes mortuum non minus ambitiosè, quàm aut filiũ aut fratrem sepulturæ honore affecit. Quum Pyrrhus Epirotarum rex ad Argos occubuisset,

al. Λυκίδης.

† Λακύδῃ τῷ περιπατητικῷ κτῆμα ἦν χὴν ἔτι χρῆμα θαυμάσιον. ἐφίλει γοῦν τὸν τροφέα ἰσχυρῶς, καὶ βαδίζοντι μὲν συνεβάδιζε, καθημένου δὲ ἀνεπαύετο, οὐκ ἀπελείπετο δὲ αὐτοῦ ἐν βραχεῖ. ὅντινα καὶ ἀποθανόντα ὁ † Λακύδης ἔθαψε καὶ πάνυ φιλοτίμως, ὥσπερ οὖν ἢ υἱὸν ἢ ἀδελφὸν ἐκεῖνος θάπτων. Πύῤῥου δὲ τοῦ Ἠπειρώτου ἦν ἐλέφας,

ὅσπερ

ὀσφρεῖν τῇ ἑαυτοῦ. τοῦτον δὲ τὴν οὕτως ἠγάπησεν, ὡς ἀποθανόντος ἐν Ἄργει Πύῤῥου, ἐκπεσόντος τῆς ἐλαύνοντος, ὁ περὶ τοῦτον ὑπέμεινεν ἀπροσμῆσαι καὶ ἡσυχάσαι, πρὶν ἢ ἀνασπάσας τοῦτον αὐτὸν ἐκ τῶν πολεμίων, καὶ ἐς τὸ φίλον μεταγαγεῖν.

Περὶ ἡμιόνου κακούργου, ὃν ἠμύνατο Θαλῆς ὁ σοφός.

Κεφ. μβ.

Κακουργίαν δὲ ὁρίως Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἠμύνατο, κατασωφρονίσας πάνυ ἀπορήτως. ἅλας ἡμίονος ἦγε φόρτον, καί ποτε διὰ ποταμοῦ ἰὼν κατὰ τύχην κατώλισθε, καὶ περιετράπη. βραχέντες οὖν οἱ ἅλες κατετάκησαν, καὶ κοῦφος ὁ ὄρθος γενόμενος, ἥσθη. καὶ συνιδὼν ὁπόσον τὸ μεταξὺ ἦν τοῦ μόχθου καὶ τῆς ῥᾳστώνης, τοῦ λοιποῦ τὴν τύχην διδάσκαλον ποιησάμενος. ὃ πρότερον ἄκων ἔπαθεν,

in eo conflictu Elephātus fuit, qui domitorē suum tantoperè amauit, vt non prius quamuis moderator iam excidisset, currere omiserit, quàm suum nutriciū ex hostibus & seruasset, & intra fines amicos reportasset.

De Muli astutiâ à Thalete Milesio deprehēsa.

CAP. XLII.

Malitiosè factū Muli Thales Milesius manifestò deprehensum, ingeniosè admodum vltus est. Quum enim ille sale onustus fluuiū aliquando transmitteret, vsu fortè euenit, vt & caderet, & sarcina euerteretur, sal autem aquâ perfusus liquefieret. Is ex eo quòd iam ab onere solutus, & liber factus esset, magnā lætitiam voluptatemq; cepit, & simul vt quantum inter laborem & otium interesset cognouisset, in reliquum tēpus fortunam sibi iam magistram statuens, quam primò labem & casum

al. φέλιον

casum inuitus fecisset, deinde summâ cum voluptate prudēs & sciēs admittebat. Non poterat autem agaso aliâ quàm per fluuium viâ iter facere. Hoc igitur Thales vbi intellexisset, sapientiâ vlciscendam illius malitiam arbitratus, pro sale cū spongiis & lana onerari præcepit. Mulus instructarum sibi insidiarum ignarusq́, ex veteri consuetudine cecidit. Quum autem aquâ completum onus esse grauius sensisset atque astutiam in detrimentum sibi versam percepisset: ex eo tēpore sine fraude & molestiâ flumina transiens, ab omni lapsu tibias sustinebat, & salem ab eo in commodo integrum conseruabat.

De Elephanto mulieris amatore.

CAP. XLIII.

In Antiochia Syriæ vrbe audio cicurem Elephantū fuisse: huncq́; dum ad pastiones iret, mulierem corollas venden

εἶτα μέντοι τοῦτο εἰργάζετο ἑκών. ἄλλως δὲ τὸν ὀρεοκόμον ἐλαύνειν, καὶ ἔξω τοῦ ποταμοῦ ἄπορον ἦν. τοῦτό τοι διηγουμένου ὁ Θαλῆς ὡς ἐπύθετο, σοφίᾳ ἀμύνασθαι τῆς κακουργίας τὸν ὀρέα ἐνόησε δεῖν· καὶ προσέταξε τὸν ἡγεμόνα τῶν αἰτῶν σπόγγους καὶ ἔρια ἐπισάξαι αὐτῷ. ὁ δὲ, τὴν ἐπιβουλὴν οὐκ εἰδὼς, κατὰ τὸ συνήθες ὤκλασε. καὶ ἀναπλήσας ὕδατος τὰ ἐπικείμενα, τοῦ ἄχθους ᾔσθετο· καὶ πως οἱ τὸ σόφισμα ἐτράπη ἐπὶ κακῷ, καὶ ἐξ ἐκείνου ἡσυχῇ διερχόμενος καὶ κρατῶν τῶν σκελῶν, ἀπαθεῖς τοὺς ἅλας διεφύλαττε.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας ἐλέφαντος.

Κεφ. μγ.

Πυνθάνομαι δὲ ἐν τῇ Ἀντιόχου πόλει τῆς Συρίας γενέσθαι πρᾶον ἐλέφαντα· ἰόντα τε αὐτὸν ἐπὶ τὰς νομὰς, στεφανόπωλιν γυ-

αἰτῶν.

ταῖγε ὁρᾶν ἡδέως, καὶ προσεστάναι αὐτῇ, καὶ τῇ προβοσκίδι τὸ πρόσωπον τῆς ἀνθρώπου καθαίρειν· δίκαιαν δὲ ἄρα ἐκείνη καδίδει τοῦ φίλτρου αὐτῷ, στέφανον ἀεὶ τὸν ἐκ τῆς τέχνης τὸν καθ' ὥραν πλεκόμενον· καὶ τὸ μὲν σημεῖον λαμβάνειν ἔργον ἦν, τῇ δὲ διδόναι χρεών. ἐπεὶ δὲ ὕστερον ἡ μὲν ἄνθρωπος τὸν βίον κατέστρεψεν, ὁ δὲ ἐλέφας τῆς συνηθείας διαμαρτάνων, καὶ οὐχ ὁρῶν τὴν ἐπιπόθητον γυναῖκα, ὥσπερ οὖν ἐραστὴς ἐρωμένης ἀτυχῶν, ἐξηγριώθη. καὶ ὃς τέως πρᾶος ἦν, εἰς θυμὸν ἐξήφθη, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἄγαν ὑπὸ τῆς λύπης † ὑποκλυσθέντες καὶ ἔκφρονες † γινόμενοι.

dētem cùm quàm suauissimè adspexisse tum verò etiam quàm liberatissimè in illius conspectu acquieuisse, atque huius faciem promuscide tersisse. Mulierē vicissim ex suo artificio illecebras amatorias corollas videlicet quas anni tempus permittebat, ita cōtexuisse, vt quotidie illi quidem sumere operę pretium, huic verò etiam opus largiri esset. Postea autem quàm mulier excessit è vita, Elephantus nec pristinæ consuetidinis compos, nec quam amaret ampliùs mulierem vidēs, tanquam amans qui amasiam amisisset, sic eam desiderabat, animoq; incitabatur: ac qui antè mãsuetus fuisset humanitate expulsâ feritatem induebat, tãquamq; homines ex tristitiâ ac mœrore laborantes de potestate animi exeunt sic is furens ferebatur.

al. ὑποπλυθέντες. al. γινόμενοι.

Ὅτι τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὅπως αὐτῶν μήδεται ὁ θεός.

De religione Elephantorum in Solem : & Ptolemai

Philopatoris historia.

CAP. XLIIII.

Exorientem Solem Elephanti venerantur, promuscidem, tanquã manum, aduersus Solis radios alleuantes. Itaque hos ei charos esse & egregiè diligi Philopator Ptolemæus testis est nobis locuples. Is sanè post partã victoriam eius belli quod cum Antiocho gessisset, quum quàm gratissimus aduersus solem, quem Deum existimabat, esse vellet, proq; victoria ei gratias persolueret, tum alia magnifica sacrificia fecit, tum verò quatuor elephantos, benè magnitudine grandes, existimans se sic deum religiosè colere, primũ immolauit: deinde quũ in somniis minis dei perculsus fuisset, ob inuisam numini talem hostiam, religionis metu permotus, pro immolatis ex ære quatuor Elephantes in honorem Solis excitauit: hoc vt supplici facto

hunc

Κεφ. μδ.

Τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν ἐλέφαντες, τὰς προβοσκίδας εὐθὺ τῆς ἀκτῖνος, ὡς χεῖρας, ἀνατείναντες· ἔνθεν τοι καὶ τῷ θεῷ φιλοῦνται. μάρτυς ἀγαθὸς ὁ Φιλοπάτωρ ἡμῖν Πτολεμαῖος ἔστω. ἡ μὲν κατὰ Ἀντιόχου νίκη σὺν αὐτῷ ἐγένετο· θύων δὲ ἐπινίκια, καὶ ἱλεούμενος τὸν ἥλιον ὁ Πτολεμαῖος, τῇ τε ἄλλῃ μεγαλοπρεπῶς ἔθυσε, καὶ οὖν καὶ τέτταρας ἐλέφαντας μεγέθει μεγάλους παρέστησεν ἱερεῖα, ὥετό γε καὶ ταύτῃ τῇ θυσίᾳ γεραίρειν ἐκεῖνος τὸ θεῖον. ἐνύπνιον δὲ αὐτὸν διετάραξεν, ὡς ἀπειλοῦντος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῇ ἀήθει τε καὶ ξένῃ θυσίᾳ· καὶ δείσας ἐκεῖνος, χαλκοῦς τέτταρας ποιησάμενος ἀνῆψε τῷ θεῷ ὑπὲρ τῶν ἀνῃρημένων, δεόμενός τε καὶ εὐμενιζό-

μένον αὐτόν. Ἐλέφαντες μὲν οὖν θεοὺς προσκυνοῦσιν, οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰ ἄρα γε εἰσὶ θεοί, καὶ ὅ, τι, εἰ εἰσί, φροντίζουσιν ἡμῶν διαποροῦσι;

Περὶ τοῦ τῆς ἴβιδος ποτοῦ, καὶ πάλιν περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. με.

Οἱ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἱερεῖς ἑαυτοὺς περιρραίνουσιν οὐ παντὶ ὕδατι, οὐδὲ μὴν τῷ προστυχόντι, ἀλλ' ἐκείνῳ, ἐξ οὗ πιστεύουσιν ἆρα ἡ ἶβις πέπωκεν. ἴσασι γὰρ κάλλιστα ὅτι μήποτε αὐτὴ ὕδατος ἐκείνη ῥυπαροῦ καὶ λελυμασμένου ἔκ τινων φαρμάκων. ἔχειν γάρ τι πιστεύουσιν ἐν ἑαυτῷ τὸ ζῷον καὶ μαντικῆς, ἅτε ἱερόν. Ἐλέφαντας δὲ ἀκούω τῶν τετρωμένων τοὺς ἀτρώτους πεφεισμένως ἐξαιρεῖν καὶ ξυστὰ καὶ ἀκόντια, ὥσπερ οὖν χειρουργίας ἐπιστήμονας, καὶ μαθόντας τὴν ἐν τοῖσδε σοφίαν. Οὕτω δὲ ἄρα ἦν διὰ σπουδῆς τοῖς

hunc sibi placatum efficeret. Ergòne deum elephanti venerantur? homines autem rationis participes, sitne deus necne sit dubitãt: tum si sit, humanasne res curatione & administratione dignetur.

De potu Ibidis. Elephantos integros vulneratorum tela extrahere. Pyrrhum Aquilæ, Antiochum Accipitris cognomine oblectatum fuisse.

CAP. XLV.

Sacerdotes in Ægypto non quàuis aquâ se lustrãt, nec aliâ quã ex qua Ibidem bibisse credant. Norunt enim egregiè hanc auem nũquam gustare aquam sordidam; aut vllis infectam venenis: vt quã diuinationis eloque non imperitam, veluti auem sacrã existiment. Cæterùm ex Elephantis audio eos qui integri sunt, vulneratorum spicula & iacula leniter extrahere, veluti chirurgos quosdam & huius artis peritos. Priscis

ſcis animalia vel quæ ratione carent adeò curæ fuerunt, vt Pyrrho Epirotæ gratum fuerit Aquilæ cognomen: Antiocho autem, vt fertur, Accipitris. Hæc licèt argumento diuerſa, à nobis coniũcta ſunt hominibus ſtudioſis cognitu non indigna.

εἰρήσθαι

Quemadmodum Taurus, Equus, Ceruus, Mithridatem amauerunt.

CAP. XLVI.

Mithridates Ponticus, quum ſomnum caperet, ſui corporis cuſtodiam non modò armis & ſatellitibus excubitoribus cõmittebat: ſed magis etiam tauro & equo & ceruo, quos manſuefactos habebat: Ij enim ad cuſtodiam eius dormientis aduigilantes ſi quis accederet, illius ſenſũ ex ipſa reſpiratione quam mox percipiebant, atque ille mugitu alter hinnitu, alius ſuâ propriâ voce, eum è ſqmno evcitabant.

ἄνω τῶν χρόνου καὶ τὰ ἄλογα· ἔχαιρε μὲν ἀκούων ἀετὸς ὁ Ἠπειρώτης Πύῤῥος· ὁ δὲ, τὸ δὴ λεγόμενον, ἱέραξ, ὁ Ἀντίοχος. Διάφορον μὲν δὴ ταῦτα καὶ ἀθρόα ἐ εἰρήσεται τῷ συνιέντι μαθεῖν ἄξια.

Τίσι φρουροῖς ἑαυτὸν ἐπίστευεν ὁ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός. Κ. μϛ.

Μιθριδάτης ὁ Ποντικὸς τὴν ἑαυτοῦ φρουρὰν καθεύδοντος, ἐπίστευεν ἧττον καὶ τοῖς ὅπλοις καὶ τοῖς δορυφόροις· καὶ διὰ ταῦτα ἡμερωθέντας εἶχε φύλακας ταῦρον, καὶ ἵππον, καὶ ἔλαφον. καθεύδοντα γοῦν ἐφρούρουν αὐτὸν οἵδε οἱ θῆρες, εἴ τις προσίοι, τάχιστα ἐκ τῆς ἀναπνοῆς αἰσθανόμενοι· καὶ ὁ μὲν τῷ μυκήματι, ὁ δὲ τῷ χρεμετίσματι, ὁ δὲ τῇ μύκῃ διύπνιζον αὐτόν.

Περὶ τῆς διαφορότητος τῶν ὀνομάτων, ἀπεροῦν ἔχει τὰ ἐκ-

De diuerſis nominibus quibus animalium, præcipuè feror

γονα τῶν ἀγριων ζώων· ἔνια αὐτῶν τέλεια.

Κεφ. μζ.

Τῶν ἀγρίων ζώων τὰ ἔκγονα τὸ νέα δοαφόρως ὀνομάζεται καὶ τάγε πλείω διπλῆν τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. λεόντων γοῦν σκύμνοι καὶ λεοντιδεῖς ὀνομάζονται, ὡς Αριστοφάνης ὁ Βυζάντιος μαρτυρεῖ. παρδάλεων καὶ σκύμνοι τε καὶ ἄρκηλοι. εἰσὶ δὲ οἵ φασι γένος ἕτερον τῶν παρδάλεων τοὺς † ἀρκήλεις ἐκ εἶναι. θώων δὲ μόνοι σκύμνοι φιλοῦσι καλεῖσθαι, καὶ τίγρεων ὁμοίως. καὶ μυρμήκων δὲ καὶ πανθήρως. ἔοικε δὲ καὶ τὰ τῶν λυγγῶν ἔκγονα ὁμοίως ὀνομάζεσθαι ἐν γοῦν τοῖς † Λασοῦ λεγομένοις διθυράμβοις οὕτως εὑρίσκεται. σκύμνος εἰρημένον τὸ βρέφος τὸ τοῦ λυγγός. πιθήκων δὲ ἀκούομεν σκύμνους τε καὶ πιθηκιδεῖς τοὺς

ferorum, fœtus, & ipsa quædam adulta apud auctores Græcos nominantur.

CAP. XLVII

Lege Pollucem l. 5. c. 2.

Teneri ferarum animantium fœtus nomina inuenerunt diuersa: plerique gemina. nam Leonum & catulos dicimus, & * leunculos, Aristophane Byzãtio teste: Pantherarum siue Pardalium similiter vel catulos vel arcilos. sed aliqui arcilos genus à Pantheris diuersum faciunt. (*Possis etiam vertere, Genus alterum Pantherarum faciunt.*) Porrò Thôum & Tigridum fœtus, non alio quàm catulorum nomine vocari solent. item formicarum, & Pantherarum: (*qui sunt Pantheræ minores, aliqui lycophantheros vel lupos ceruarios eosdem putant.*) Lyncis etiam sobuli non aliud inditum nomen puto: nam Lasus in Dithyrambis sic scribit: Lyncisque soboles, quæ catulus appellatur. At Simiarum vt ca-

Hoc & alia quædam diminutiua, classicis auctoribus inusitata, ad Græcorũ imitationem essinximus.

al. ἀρκύλους vt & Pollux habet per v. Eustathio ἄρκιλοι per ι in penult. sunt catuli vrsarũ. Pantherarum verò παρδαλίδεις.

** si rectè legitur. al. Λάσσου.*

tuli ita simiolæ dicuntur. Bubalidum verò vituli, & Orygum quoq; vituli, vt idem Aristophanes coniicit. Iam Canum catuli aliud nomen non habent, ex Lupis tum catuli tum lupuli dicti nascuntur. Ætate verò & magnitudine iam prouectâ eadem bestia, monolycus, id est solitatius lupus dici solet. Leporum fœtura lepusculi sunt. ex iis adultum poëtæ etiam ptôca, id est pauidum nūcupant. Lacedæmonij tachínan. Vulpes vulpeculam parit. ipsa quidem aliter cerdò & scaphóra & scindacus dicta. Aprorum porcellos, molóbria vocitant. vnde & sus ipse molobrites Hipponacti cognominatur. Est & sus quidam moniós, hoc est solitarius. Capreas Græci non solùm dorcadas vocant, sed zórcas quoque & procas. Hystricum & huiusmodi ferarum pro-

λαγίδες, Pollux.

ἀλωπεκίδες, Pollux.

αὐτοὺς βουβαλίδων δὲ πώλους. εἰ δὲ καὶ ὀρύγων, ἴσως ἂν θαυμάσαιμι ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης φησί. κυνῶν δὲ καὶ λύκων σκύλακες καλοῖντο ἂν ἤδη ὥς. ἤδη δὲ καὶ λυκιδεῖς καλοῦνται οἱ τῶν λύκων. ὁ δὲ τέλειος καὶ μέγιστος καλοῖτο ἂν μονόλυκος. τῶν μὲν δὴ λαγῶν † λαγιδεῖς. ὁ τέλειος, καὶ πτῶκα αὐτὸν φιλοῦσιν ὀνομάζειν οἱ ποιηταί, Λακεδαιμόνιοι δὲ ταχίναν. ἀλωπέκων δὲ τὰ ἔκγονα † ἀλωπεκιδεῖς κέκληνται. αὐτὴ δὲ ἡ μήτηρ καὶ κερδὼ καὶ σκαφώρη καὶ σκινδαπίς. τῶν δὲ ἀγρίων ὑῶν τὰ τέκνα, μολόβρια ὀνομάζουσιν, ἀκούσαις δ' ἂν τοῦ Ἱππώνακτος καὶ αὐτὸν τὸν ὗν μολοβρίτην που λέγοντος. καλοῦνται δὲ καὶ τῶν ὑῶν μονιοί τινες. τάς γε μὴν δορκάδας, καὶ ζόρκας, καὶ πρόκας εἰώθασιν ὀνομάζειν. τῶν δὲ ὑστρίχων καὶ τῶν τοιού-

των

των ἀγρίων τὰ ἔκγονα, ὀβρία καλεῖται. καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι τοῦ ὀνόματος, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι, καὶ Δικτυουλκοῖς. τὰ δὲ ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ ἔμβρυα· καλοῦσι δὲ τὰ τῶν ὀρνίθων, καὶ τὰ τῶν ὄφεων, καὶ τῶν κροκοδείλων. ἔνιοι δὲ ἔμβρυα καὶ τὰ ψακάλους καλοῦσιν, ὧν εἰσι καὶ Θετταλοί. τὰ δὲ πρόσφατα ὀρνίθια νεοττάς, καὶ ὀρταλίχους· ἀλεκτρυόνων δὲ τὰ ἀλεκτορίδας λέγουσι. καὶ τόνγε πέρυσιν ὀνομάζουσιν, ὡς καὶ τὸν οἶνον. καὶ αὖ πάλιν χηνιδεῖς, καὶ χηναλωπεκιδεῖς, καὶ τὰ τούτοις ὁμοιογενῆ τὰ αὐτὰ σχηματίζουσιν. Ἀχαιὸς δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητής, τὸν νεοττὸν τῆς χελιδόνος μόσχον ὠνόμασεν.

Περὶ τ τῶν ζώων μνήμη:.

les óbria dicuntur, cuius nominis mentio fit in Peliadibus Euripidis, & Ægchyli Agamemnone ac Dictyulcis. Embrya quidem sunt fœtus qui vtero vuluáve adhuc continentur. *Sed & in lucem nuperrimè editi aliquibus embrya & psácala vocantur, vt Thessalis inter alios. Serpentium quoque & Crocodilorum catulos aliquis dixerit. De auiculis recēs natis pullos & pulliciem Gallinaceos pullos aliqui peculiariter pullos & pullicinos appellant: item pullum iuuencum vel pullastrum annotinum cognominant, qui plus quàm anniculus sit, nondum tamen bimus: vt & vinum annotinum, quod non hornum, sed anni superioris est. Licebit & anserculos & vulpanserculos dicere; & aliarum quoque auiū pullos similiter. Achæus tragœdiarū auctor hirundinis vitulum pro pullo dixit.

**Transtulimus hæc paulò aliter quàm in Græco codice habeantur, mutilo, vt videtur, vel corrupto. ψακάλους Eustat. ψάκαλα. A recto ἀλεκτορίδης patronymica forma.*

Historia mira Androclu serui à Leone, cui laniandus obiectus erat, seruati, quocum in desertis Libyæ priùs

conu

conuixerat.

CAP. XLVIII.

Memoriæ vim (quæ beneficium agnoscat) animalibus quoque rationis expertibus inesse sine vlla arte & doctrina, quam mirabiles quidam ostentatores se excogitasse gloriantur, illa quæ mox dicam argumento sunt. Quum à senatore Romano seruus, cui nomen Androcles erat, aufugisset, quia facinus quodpiam nefariũ (id verò quale fuerit ignoro) admisisset, & verò in Africam venisset: relictis vrbibus, quarũ sitũ ex astris fortè (quod aiunt) conijciebat: in desertissimã processit regionem: ibique quum ardore solis torreretur, speluncam subiens, ab æstu requiescebat: hæc autem spelunca Leonis erat cubile. Postea autem quã ex venatu Leo summo cum dolore quo laborabat ex pede transfixo stirpe à summo præacuta reuertisset: atque

Κεφ. μη.

Μνήμην δὲ παρακολουθεῖν καὶ τοῖς ζώοις, καὶ ἴδιον αὐτῶν καὶ τοῦτο εἶναι χωρὶς τῆς εἰς αὐτὴν τέχνης τε, καὶ σοφίας, ἣν περιεργαζόμενοί τινες ὅτι πεποιήσασι κομπάζουσι, τεκμήριοι καὶ ἐκεῖνα. τῶν δεσποτῶν ὄντα τῶν ἐκ τῆς Ῥωμαίας βουλῆς ἀπέδρα Ανδροκλῆς ὄνομα, οἰκέτης τὴν τέχνην, ὅ,τι κακουργήσας, καὶ ἡλίκον οὐκ οἶδα εἰπεῖν. ἧκε δὲ οὖν ἐς τὴν Λιβύην, καὶ τὰς μὲν πόλεις ἀπελίμπανε· καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἄστροις αὐταῖς ἐσημαίνετο, προῄει δὲ ἐς τὴν ἔρημον. φρυγόμενος δὲ ὑπὸ πολλῆς διαπύρου τῆς ἀκτῖνος, ἀσμένως ὑπαντρόν τινα πέτραν ὑποδραμὼν, ἡσύχαζε. λέοντος δὲ ἄρα κοίτη ἡ πέτρα ἦν. ἐπανήεσι τοίνυν ἐκ θήρας ὁ λέων, σκόλοπι βιαίῳ περιπαρεὶς καὶ κολαζόμενος, καὶ

ἐντυχ-

ἐντυχὼν τῷ νεανίᾳ εἶδεν αὐτὸν πρᾴως, καὶ σαίνειν ἤρξατο, καὶ προὔτεινε τὴν πόδα. καὶ ἐδεῖτο, ὡς ἠδύνατο, ἐξαιρεθῆναι τὴν σκόλοπα. ὁ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, καίτοι θανάτου δεόμενος, κατέστυξεν. ἐπεὶ δὲ πρᾷον τὸν θῆρα ἐθεάσατο, καὶ τὸ κατὰ πόδα συνεῖδε πάθος, ἐξεῖλε τὸ λυποῦν τοῦ ποδὸς, καὶ τῆς ὀδύνης ἀπήλλαξεν. ἡσθεὶς οὖν τῇ θεραπείᾳ ὁ λέων, ἰατρεῖα † ὡς ἐκτίνων, ξένον τε ἐνόμιζε καὶ φίλον, καὶ ὧν ἐθήρα ἐκοινώνει. καὶ ἐ μὲν ἐσιτεῖτο ὠμὰ, ἢ λεόντων νόμος· ὁ δὲ, ἑαυτῷ ὤπτα, καὶ κοινῆς ἀπέλαυον τραπέζης, κατὰ φύσιν τὴν αὐτοῦ ἑκάτερος. καὶ τριῶν μὲν ἐτῶν τὸν τρόπον τοῦτον διεβίωσεν ὁ Ανδροκλῆς. εἶτα ὑπεράγαν κουριῶν, καὶ ὀδυξησμῷ βιαίῳ κατειλημμένος, τὸν μὲν λέοντα

in iuuenem qui intra specum abdebatur, incidisset: ipsum leniter aspexit, ac blandiri cœpit, pedemq; porrexit, & quoad poterat sibi stirpem extrahi rogabat. Ille primò, etsi mors illi necessaria erat, ab eo pertimuit. deinde, postquã mansuetam vidisset belluã, & pedis morbum cognouisset, tum id quod pedem vexaret, euellit, tũ verò dolore liberauit. Quâ curatione Leo delectatus, illum hospitaliter & amicè tractando, & quæ venaretur cũ illo communicando, præmium salutis spersoluit. Is quidem incoctis, vt Leonum mos fert, pascebatur: ille verò assis vescebatur, cõmunique mensâ secundùm suam vterque viuendi rationem vtebãtur. Itaq; torum triennium ibi Androcles ætatem duxit. Et quum tãdem eiusmodi habitationis illũ tæderet, quòd corpus ei omnino incõptú illo tũq; prurigine nimiâ vexaretur, à Leo

al. oi.

ne discedens, vagari & se fortunæ committere cœpit. Quumq́;, vbi esset, intellectum fuisset, cōprehenderunt eum, victumq́; Romam ad dominum miserunt. Hunc dominus tum de his quæ admisisset facinoribus reum facit: ita factum est, vt is sic capite damnaretur, vt distrahendus bestiis daretur: Tum verò ille Libycus Leo fortè captus fuit, & in theatrū immissus: simul & eò ad pereundum coniunctus est homo leonis aliquando hospes, & conuictor. Is primùm quidē seruatorē suum non recognouit: Leo contrà statim hominē diuersorē suum agnouit, suauiterq́; blanditus est, & totius corporis inclinatione ad pedes hominis se abiecit. Androcles tandē suum hospitem recognouit, & Leonem tanquam peregre venientē amplexatur. Quamobrem quum artis magicæ pe-

ἀπολιμπάνει, ἑαυτὸν δὲ μεθίησι τῇ τύχῃ. εἶτα ἀλώμενον αὐτὸν συλλαβόντες, καὶ ὅτου εἴη πυθόμενοι, ἐς τὴν Ῥώμην τῷ δεσπότῃ δήσαντες ἀποπέμπουσι. ὁ δὲ ἐπ' οἷς ἠδικήθη εὐθύνει τὸν οἰκέτην, καὶ κατεγνώσθη ἐκεῖνος θηρίοις βορὰ παραδοθῆναι. ἐθηράθη δέπως καὶ ὁ Λίβυς ἐκεῖνος λέων, καὶ ἀφέθη ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ ὁ νεανίας δὲ ὡς ἀπολούμενος, ὁ ποτὲ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ λέοντι συνοικός τε καὶ σύσκηνος γεγενημένος. καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἐγνώρισε τὸν θῆρα. ἐκεῖνος δὲ παραχρῆμα ἀνεγνώρισε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔσαινεν αὐτὸν, καὶ ὑποκλίνας τὸ πᾶν σῶμα ἔρριπτό οἱ παρὰ τοῖς ποσίν. ὀψὲ δὲ καὶ ὁ Ανδροκλῆς ἐγνώρισε τὸν αὐτοῦ ξένον, καὶ περιλαβὼν τὸν λέοντα, ὡς ἥκοντα ἑταῖρον ἐξ ἀποδημίας κατησπάζετο. ἐπεὶ δὲ ἐδόκει

γόης,

ζῴης, ἀφείθη οἱ καὶ πάρδαλις. ὁρμώσης δὲ αὐτῆς ἐπὶ τὸν Ἀνδροκλέα, ὁ λέων ἀμύνων τῷ ποτε ἰασαμένῳ, καὶ κοινῆς τραπέζης μεμνημένος, διασπᾷ τὴν πάρδαλιν. εἶτα τοίνυν εἰκὸς, οἱ θεώμενοι ἐκπλήττονται· καὶ ὁ διδοὺς τὰς θέας καλεῖ τὸν Ἀνδροκλέα, καὶ τὸ πᾶν μανθάνει, καὶ θροῦς εἰς τὸ πλῆθος διαρρεῖ· καὶ τὸ σαφὲς ὁ δῆμος μαθόντες, ἐκβοῶσιν ἐλευθέρους ἀφεῖσθαι, καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὸν λέοντα. Ἴδιον δὲ τῶν ζῴων καὶ ἡ μνήμη, καὶ συνῳδὸν τοῖς προειρημένοις. καὶ ἐς τὸ αὐτὸ δὲ ἐπὶ εὐδόντος ἐν τῇ τῇ Σάμῳ ἐπὶ τοῦ κεχηνότος Διονύσου νομίζοιτο ἂν καὶ τὸ ἑωλιὸν εἰδέναι. καὶ τοῦτο ἀκουέτω Εὐα: ὀθνεῖος τε καὶ Εὐφορίων, καὶ ἄλλων προηγημένων αὐτοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ζ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ritus videretur Androcles, immissa est in ipsum etiam Pardalis, quæ quum inuadere eum aggrederetur, Leo illum, qui videlicet ei aliquãdo salutem attulisset, ab huius laniatu seruauit, illamq; lacerauit. Spectatores, vt par erat, incredibili tenebantur admiratione: qui autem spectacula præbebat, Androclem accersiuit, ab eoq; totã rem cognouit. Inde primò rumor in multitudinem effluxit, deinde re cognitâ, populus clamorem sustulit, cunctusq; consessus multiplicem plausum dedit, homini ipsi, & Leoni esse largiendam libertatem. Constat igitur brutis quoque non deesse memoriam. *Quæ sequuntur in Græco de Baccho in Samo hiante, &c. nobis obscura sunt.*

al. Σώζοντ.

FINIS LIB. VII.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον η.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* VIII.

Quomodo Canis Indica concipiat & pariat è Tigride Tigrin, & is fœtus rursus cum Cane mixtus Tigrin procreet, & tertius demum fœtus degenerans Canem. Historia Indici Canis, qui spretis alijs foris Leonem inuasit, & morsu infixo, quamuis crura emnia, & tandem corpus etiam reliquum à capite recideretur, non tamen remisit. CAP. I.

Τὰ περὶ τῶν Ἰνδικῶν κυνῶν προσευρεθέντα. Κ. α.

ΙΝδικοὶ λόγοι διδάσκουσιν ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνα τὰς κύνας ἄλλοσιν ἐς τὰ ἔνθηρα χωρία οἱ θηρατικοὶ, τὰς εὖ γενεῖς καὶ ἴχνη. καραγνῶναι

EX Indicarum rerũ scriptis de his quæ subsequũtur docemur: Canes fœminas multò generosissimas, tum ad inuestigandas feras narium sagacitate præstan

θηρῶν ἀγαθὰς, καὶ ὠκίστας εἰς δρόμους, καὶ τοῖς δένδροις προσδήσαντες, εἶτα μέντοι ἀπαλλάττονται. τοῦτο δήπου τὸ λεγόμενον ἀτεχνῶς, ἧκον αἱρήσοντες. αἱ δὲ τίγρεις ἐντυχοῦσαι αὐταῖς, ἀθηρίᾳ καὶ λιμῷ συμπεσοῦσαι, διασπῶσιν αὐτάς. ἐὰν δὲ ὀργῶσαι ἀφίκωνται καὶ κεκορεσμέναι, συμπλέκονταί τε αὐταῖς, καὶ τῆς ἀφροδίτης ἐν πλησμονῇ καὶ ἐκεῖναι μέμνηνται. ἐκ δὲ τῆς ὁμιλίας ταύτης οὐ κύων φασὶν, ἀλλὰ τίγρις τίκτεται. ἐκ δὲ τούτου καὶ κυνὸς θηλείας, ἔτι τίγρις τεχθείη ἄν. ὁ δὲ ἐκ τούτου καὶ κυνὸς εἰς τὴν μητέρα ἀποκρίνεται, καὶ κατιόντων ἡ σπορὰ πρὸς τὸ χεῖρον, καὶ κύων τίκτεται. πρὸς ταῦτα Ἀριστοτέλης οὐκ ἀντιφήσει. οὗτοι δὲ ἄρα αἱ κύνες οἷς πάρεστι παντάπασιν αὐχεῖν τὸν τίγριν, ἔλαφον μὲν θηρῶσι, ἢ συῶν

stantissimas, tum verò ad cursum velocissimas, in loca vbi Tigridibus est habitandi cōsuetudo, venādi rationibus eruditi, perductas vt primum ad arborem alligarunt, aleamq́;, vt vulgò dicitur, iecerunt, discedūt. In has autem Tigres incurrentes venationis inopiâ ex fame laborantes, lacerant: si autē ad libidinem inflammati, & cibo completi sint. cum canibus complexu venereo iunguntur: namque illi quoque, quum sunt exaturati, venerem meminerunt. Ex hac Tigridis consuetudine cum Cane, non Canis, sed Tigris procreatur. & secundo quoque ex hoc & Cane fœmina, etiānum Tigris. qui verò deinceps & hoc & Cane concipitur, Canis est, seminis in deterius degeneratione. neque hos negauerit Aristoteles. Ij Canes Tigri de parte nati, vt vel

Al. συμπεσεῖν.

Cerui vel Apri venatũ præclarè spernunt: sic Leones inuadere & sui generis nobilitatẽ ita testari gaudẽt. Horum igitur Canum virtutis specimen Indus quidã Alexandro Philippi filio quum exhiberet, & primò Ceruum emitteret: canis ex eo loco, vbi quiescebat, eũ despicatissimum habens, nihil se cõmouit, deinde ad Aprũ dimissum, quemadmodum affectus fuerat in ceruum, immotus permãsit: tũ verò vbi Vrsus immissus fuisset, æquè hunc, atque alios despicatui ducens, ab eo inuadendo se tenuit. ad extremum hic Leonem quẽ protulissent in mediũ, vt vidit, cum ira exarsit, ac profectò, tãquam iustus hostis in certamen descendisset, sine mora intrepidus inuasit, atque acerrimâ cõprehensione, Leonem

† ἐμπεσεῖν ἀπηξιώκασι· χαίρουσι δὲ ἐπὶ τοὺς λέοντας ἀΐττοντες, καὶ τὰς αὐτῶν τοῦ γένους ἀποδεικνύντες ἐντεῦθεν. Ἀλεξάνδρῳ γοῦν τῷ Φιλίππου πεῖραν ἔδοσαν οἱ Ἰνδοὶ τῆς τῶν κυνῶν τῶνδε ἀλκῆς, τὸν τρόπον τοῦτον. ἀφῆκαν ἔλαφον, καὶ ὁ κύων ἡσύχαζεν. εἶτα σῦν, ὁ δὲ ἀτρεμῶν κατέμενε· καὶ ἐπὶ τούτοις ἄρκτον, καὶ οὐ κινεῖ αὐτὸν ἄρκτος οὐδέν. λέοντος δὲ ἀφεθέντος, ὁ δὲ ὡς εἶδεν ὡς μὲν μᾶλλον ἔδυ χόλος, καὶ εἶχε δήπου θεασάμενος τὸν ὄντως ἀντίπαλον, οὔτε ἔμελλεν, οὔτε ἠτρέμει, ἀλλ' ᾄξας ἐπ' αὐτὸν, εἶτα μέντοι καρτερᾷ τῇ λαβῇ εἴχετο, πιέζων καὶ ἄγχων. ὁ τοίνυν Ἰνδὸς ὁ τὴν θέαν τῷ βασιλεῖ τήνδε παρέχων, καὶ κάλλιστα εἰδὼς τοῦ κυνὸς τὸ καρτερικὸν, προσέταξε·

cõstrictũ tenẽs, illius fauces premebat, & suffocabat. Tũ Indus, qui hoc spectaculũ regi præbebat, quiq; probè sciebat eius robur animi & cõstã-

tiam

ξεν οἱ τὴν οὐρὰν ἀποκοπῆναι· καὶ ἡ μὲν ἀπεκόπτετο, ὁ δὲ οὐκ ἐφρόντιζε. προσέταξεν οὖν ὁ Ἰνδὸς καὶ τῶν σκελῶν ἓν ἀποκόψαι καὶ ἀπεκόπη. ὁ δὲ ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐνέφυ, εἴχετο, καὶ οὐκ ἀνίει, ὡσπερεὶ ἀλλοτρίου κοπτομένου σκέλους καὶ ὀθνείου. καὶ ἄλλο ἀπεκόπτετο, καὶ τὸ δῆγμα ὁ κύων οὐ κατελίμπανε. καὶ τρίτον ἕτερον, ὁ δὲ εἴχετο. καὶ τὸ τέταρτον ἐπ' ἐκείνοις, καὶ ὧν ἐγκρατὴς τοῦ δήγματος ἔτι. καὶ τελευτῶντες τῆς κεφαλῆς τὸ λοιπὸν σῶμα ἀφεῖλον· ὁ δόντες δὲ ἐκείνῃ ἤρτηντο τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀντιλαβῆς. καὶ ἡ κεφαλὴ ἠωρεῖτο μετέωρος ἐκ τοῦ λέοντος, αὐτοῦ μέντοι τοῦ δακόντος ἐξ ἀρχῆς οὐκ ἔτι ὄντος. Ἀλέξανδρος οὖν ἐνταῦθα ἠ-

tiam primùm huic caudam abscindi iussit. Is præ ipso Leone, quem mordicus tenebat, sibi caudam facilè abscindi patiebatur. Deinde etiã crus vnũ suffringi imperauit. is verò æquè vt à principio vrgebat, & perinde nihil remittebat, quasi alienum crus, & ad se nihil pertinens suffringeretur. Post alterũ, vnde quoque is nihil commotus arctè tenebat. Tum tertium incidi præcepit. is similiter vt ante nihil se relaxauit à retinendo leone. Tum etiam quartum crus abscindi voluit: is nihilo remissior factus, nihiloq; minùs Leonis retinẽs maximo robore ad eius perniciem incumbebat. Denique etsi caput à reliquo corpore abscissum erat, illius tamẽ dentes ex illa Leonis parte, in quam primùm defixi fuissent pendebant. & quãuis is qui eos in initio defixisset, iã mortuus esset, eius tamen ipsius etiã nunc ex Leone appensum caput sublime ferebatur. Hic quũ Alexãder nõ medio-

cri dolore afficeretur, ipsius admiratione virtutis obstupefactus, quòd is qui tale virtutis experimentũ dedisset, è vita, quàm ex robore animi, contrà quã timidi solent, cedere maluisset. Quare Indus videns Alexandrum ex huius casu dolorẽ non mediocrem cepisse, quatuor canes huic simillimos illi donauit: ille cum grato & iucũdo animo eos munere accepit: tum verò eum ipsum qui dedisset tanto pretio, quanto par esset præstantissimum regem, remuneratus est. Itaque horum quatuor munere Alexander ex memoria dolorem quem ex primo suscepisset, deposuit.

νᾶτο τ κυνὸς ἐκπλαγεὶς, ὅτι ἀρχῆ πεῖραν ἑαυτοῦ δεδωκώς, εἶτα ἀπολώλει, τὸ ἐναντίον τοῖς δειλοῖς παθών, θάνατον δὲ ὑπὲρ τῆς ἀνδρείας ἠλλάξατο. ἰδὼν οὖν ὁ Ἰνδὸς αὐτὸν ἀνιώμενον, τέτταρας ὁμοίας ἐκείνῳ κύνας ἔδωκεν οἱ. ὁ δὲ ἥδη λαβών, καὶ ἀντέδωκεν ὁποῖα ἦν εἰκός· καὶ τ γε ἐπὶ τῷ προτέρῳ λύπης ἔλαβε λήθην ὁ τοῦ Φιλίππου παῖς, λαβὼν τοὺς τέτταρας.

De fide quam Canes venatoribus in venando seruant: & quomodo Apros Ceruosq. indagent. CAP. II.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν θήραν τ κυνῶν πρὸς τοὺς δεσπότας πίστεως.

Κεφ. β.

Omnis canis venaticus, ex eo quòd ceperit feram, non mediocri voluptate afficitur: & tanquã præmio, si dominus ei permittat, sic eâ captâ vtitur. Si verò nõ cõceditur, bestiã seruat, quoad venator

Κύων ἀγρευτικὸς ἅπας, αὐτὸς μὲν λαβὼν θηρίον ἥδεται, καὶ χαίρεται τῇ ἄγρᾳ ὡς ἄθλῳ, ἐὰν αὐτὸν συγχωρήσῃ ὁ δεσπότης. εἰ δὲ μή, φυλάττει ζῶντα, ἔστ' ἂν ὁ θηρευτὴς ἀφίκηται· καὶ χει-

τῆς ἄγρας ὑπὲρ τοῦ ληφθέντος ὅ, τι καὶ θέλοι. νεκρῷ δὲ ἐντυχὼν ἢ λαγῷ τινι ἢ συΐ, οὐκ ἂν ἅψοιτο, τοῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτὸν πόνοις οὐκ ἐπιγράφων, οὐδὲ ἀξιῶν σφετερίζεσθαι τὰ προσήκοντά οἱ ἥκιστα. ἔοικε δὲ ἐκ τούτων ἔχειν τι καὶ φιλοτιμίας ἐν ἑαυτῷ φυσικῆς· μὴ γὰρ δεῖσθαι κρεῶν, ἀλλὰ νίκης ἐρᾶν. Ἀκοῦσαι δὲ ἄξιον ὅ, τι καὶ δρᾷ παρὰ τὸν τῆς θήρας καιρὸν ὁ κύων ὁ θηρατικός· προηγεῖται τοῦ κυνηγέτου, ἱμάντι μακρῷ προσηρτημένος, καὶ ῥινηλατεῖ, τῆς φωνῆς ἔχων ἐγκρατῶς καὶ σιωπῶν· καὶ εἰς ὅσον μὲν ἀθηρία ἀπαντᾷ αὐτῷ, καὶ οὐδενὶ ἐντυγχάνει, πρόεισιν ὡς ἰδεῖν καὶ τεκμήρασθαι κατηφέστερος· καὶ μέντοι καὶ εἰς τὸ πρόσω ἰὼν, ἐπάγεται τὸν θηρατὴν προθύμως τε καὶ καρτερικῶς εὖ μάλα ὁ κύων. εἰ δὲ ἰχνεύσαι τυχὸν, καὶ ὀσμῇ τινι προσπέσοι τοῦ θηρίου,

nator aduentarit, de tota que captura pro suo arbitratu statuerit. Quòd si mortuo vel Apro vel Lepori inciderit, non attingit quidem: nec enim alienis se laboribus adscribit, nec quæ ad se non pertineant, sibi assumit: ex quo apparet æmulationum virtutis naturâ eum nõ expertem esse. Nec enim carnes quærere, sed victoriam amare videtur. Nec iam alienum est explicare, quid vsu venãdi peritus Canis agat in eo ipso temporis articulo, quũ venatur longo venatoris vinculo alligatus. Antecedit, & silentio odoratur simul: & quandiu nulla ei præda occurrit, ante venatorem præcurrit, vt ex aspectu conieceris, tristior: & simul venatorem ad pergẽdum ire vlteriùs attrahit, & allicit. Si verò vestigia deprehenderit, & aliquo bestiæ

sensu afficiatur, hic se subito retinens, sistit pedem: & domino ad se propius accedenti, quod venationis prouentus prope sit, gaudio perfusus blãditur: eumq; osculatione pedum, & complexu inuitat ad prædam. Ac simul ad institutam venationem incumbere perseuerat, & pedetentim vsque eo procedit, quoad ad cubilis locũ peruenerit, quem vltrà non progreditur. Quo animaduerso venator propria venatorum significatione prædam adesse, his qui retia ferunt denunciat hi autẽ retia circũiiciunt. tum Canis intelligens voce opus esse, ad excitãdam feram latrat, vt ex fuga in casses incidens comprehendatur. Ex hac porrò capta, Canis quemadmodum viri, qui ex pugna victoriam retulerint, sic exultat lætitiã triumphat gaudio, & quasi vitulatur.

ἐνταῦθα ἕστηκεν. ὁ δὲ κυνηγέτης ἔρχεται πλησίον. καὶ ὁ κύων περιχαρὴς τῷ εὑρήματι ὢν, αἰκάλλει τὸν δεσπότην, καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας· καὶ πάλιν τῆς ἐξ ἀρχῆς ἰχνηλασίας ἔχεται. καὶ προΐησι βάδην ἔστ᾽ ἂν ἀφίκηται πρὸς τὴν κοίτην. καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. συνῆκεν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ὑποθωΰξας σημαίνει τοῖς ἀρκυωροῖς. οἱ δὲ περιβάλλουσι τὰς ἄρκυς. καὶ ἐνταῦθα τοῦ κυνὸς ὑλάκτησεν ὁ κύων. νοεῖ δὲ αὐτῷ τηνικαῦτα ἡ βοὴ εἰς ἀνάστασιν τοῦ θηρὸς ὑποθῆξαι, ἵνα ἐμπέσῃ φεύγων καὶ τοῖς δικτύοις καταληφθῇ. ἁλόντος δὲ τοῦ θηρὸς, ὥσπερ ἐπινίκιόν τινα οἱονεὶ παιᾶνα ἐκβοᾷ, καὶ γέγηθε καὶ σκιρτᾷ ὥσπερ οἱ τοὺς ἐχθροὺς ὁπλῖται νενικηκότες. ταῦτα ἐπὶ συῶν καὶ ἐλάφων δρῶσιν οἱ κύνες.

Hæc circa Apros & Ceruos agunt Canes.

Parem

Ὅτι δελφῖνες ἴσασι τοῖς εὐεργέταις τὴν χάριν ἀποδοῦναι.

Κεφ. γ.

Χάριτι δὲ ἄρα καὶ δελφῖνες τῶν ἀνθρώπων ἀποδοῦναι ἦσαν δικαιότεροι· καὶ τῷ νόμῳ τῶν Περσῶν ὃν ἐπαινεῖ καὶ Ξενοφῶν, οὐκ ἐνέχονται. ὃ δὲ λέγω τοιοῦτόν ἐστι. Κοίρανος ὄνομα, τὸ γένος ἐκ Πάρου, δελφίνων τινῶν ἐν Βυζαντίῳ βόλῳ περιπεσόντων καὶ ἑαλωκότων, δοὺς ἀργύριον οἱονεὶ λύτρα τοῖς ἠγρευκόσιν, ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους, ἀνθ' ὧν τὴν χάριν ἀπείληφεν. ἔπλει γοῦν πεντηκόντορον ἔχων, ὡς λόγος, Μιλησίους τινὰς ἄγουσαν ἄνδρας· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ Πάρου πορθμῷ τῆς νεὼς ἀνατραπείσης, καὶ τῶν ἄλλων διαφθαρέντων, τὸν Κοίρανον ἔσωσαν δελφῖνες, ὑπὲρ ἧς φθάσαντες εἶχον εὐεργεσίας, τὴν ἴσην ἀποδιδόντες. καὶ ἐγ-

Parem gratiam Delphinē bene de se meritis referunt: quod Cœrani Parij cuiusdam historia demonstrat.

CAP. III.

Ad referendam gratiam Delphini hominibus iustiores sunt, quum tamen lege Persarum (quam laudibus tollit Xenophō) minimè teneãtur. Cœranus sic nuncupatus, natione Parius, à piscatoribus Delphinos ad Byzantium captos argento redemit, & liberos dimisit: ex ea libertatis largitione hanc collegit gratiam, vt naue actuariâ quinquaginta remorum (sicut in sermonem hominum venit) Milesiis vectoribus plena, in qua & ipse vehebatur, in freto Parij maris funditus euersa, & vectoribus naufragio perditis, illũ ipsum Delphini ex hoc periculo seruarint, eiq; ad parem gratiam cũ beneficio quod priores ab ipso accepissẽt, persolu-

soluendam satis fecerint: quodquidẽipsum, promontorium nomine Cœranium, quo ipsum exposuerunt. vbi & speluncam in saxo visitur, facilè ostendit. Itaque postea Cœranũ mortuum secundũ mare illud cognatione ei proximi sepulturâ affecerunt: quod quidem ipsum, vt Delphini senserunt, freuuentes tanquam ad iusta funeri persoluenda ad littus conuenerunt: & quoad pyra arderet, tandiu sicut amicis fidi amici permanserunt. Deinde restincto rogo discesserunt. Non item certè homines, sed potiùs viuos colunt, & eos quidem diuitiis diffluentes & opibus. Contrà verò ab iis defunctis, vel aliquo infortunio pressis, se totos auertũt, vt ne gratiam pro beneficiis, quibus ab eis, dum viuerunt, affecti fuerunt, persoluant.

θαι ἐξενήξαντο ὀχοῦντες αὐτόν, ἀκρωτήριον δείκνυται καὶ ἐν αὐτῷ πέτρα κοίλη, καὶ καλεῖται ὁ χῶρος, Κοιράνειος χῶρος. χρόνῳ δὲ ὕστερον τεθνεῶτα τόνδε τὸν Κοίρανον, θαλάττης πλησίον ἔκαιον. εἶτα μέντοι αἰφνίδιοι πόθεν οἱ δελφῖνες ἠθροίσθησαν, ὡς παρόντες ἐπὶ τὸ κῆδος ἥκοντες. καὶ εἰς ὅσον ἡ πυρὰ ἤκμαζε καὶ ἔλαμπε, παρέμειναν ὡς φίλῳ φίλοι πιστοί. εἶτα μέντοι κατασβεσθείσης, οἱ δὲ ἀπενήξαντο. Ἄνθρωποι γε μὴν ζῶντάς τε καὶ πλουτοῦντας καὶ εὖ πράττειν δοκοῦντας θεραπεύουσι, νεκροὺς δὲ ἀποστρέφονται, ἢ καὶ δυστυχοῦντας, ἵνα μή τινα ἐκτίνωσιν εὖ παθόντες χάριν.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων πρὸς τὴν κλῆσιν εὐπειθείας.

Κεφ. δ.

De Piscium mansuetudine: deq. Murænâ Crassi, item de mansuetudine & diuinatione Crocodilorum.

CAP.

Ἤπιοι δὲ ἄρα καὶ ἰχθύες τρέφονται τε ἅμα καὶ χειροήθεις· καὶ οἷοι καλούμενοι ὑπακούειν, καὶ διδόντων τροφὰς ὁμοίως δέχεσθαι, ὥσπερ οὖν ἡ ἐν Ἀρεθούσῃ ἱερὰ ἔγχελυς. Τὴν Κράσσου τε τοῦ Ῥωμαίου μύραιναν ᾄδουσιν· ὥσπερ οὖν καὶ ἐνωτίοις, καὶ ὁρμίσκοις διαλίθοις κεκόσμητο, οἷα δήπου ὡραία κόρη. καὶ καλοῦντος τοῦ Κράσσου τὸ φώνημα ἐγνώριζε, καὶ ἀνενήχετο. καὶ ὀρέγοντος ἐπιὼν, ἥδε ἥδεις προθύμως καὶ ἑτοίμως λαμβάνουσα. ταύτην καὶ ἔκλαυσεν ὁ Κράσσος ὡς ἀκούω τὸν βίον καταστρέψασαν, καὶ ἔθαψε. καί ποτε Δομετίου πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, Ὦ μωρὲ μύραιναν ἔκλαυσας τεθνεῶσαν· ὁ δὲ ὑπολαβὼν, Ἐγὼ θηρίον ἱσατο, σὺ δὲ τρεῖς γυναῖκας θάψας οὐκ ἔκλαυσας. Αἰ-

CAP. IIII.

Pisces quoque Cicures & mãsueti euadũt: & quum appellantur, intelligunt, & è manu largientium cibos capiũt, vt Anguilla sacra in Arethusa. Muræna etiã Crassi Romani omniũ prędicatione celebrata, sic inauribus & gẽmis distincto monili tanquam sanè eximiâ formæ pulchritudine puella ornabatur: & appellantis vocem Crassi agnoscebat, atque ad eum adnatabat. quũq; quippiam ei porrigebat edendum, prompto & paroto animo accipiebat. Hãc ille mortuam fleuit vberiùs, atque honore sepulturæ affecit. Et quum aliquã do Domitius in hunc dixisset, Stulte Crasse, Murænã fleuisti mortuam. Ad hæc respondens Crassus: Equidem (inquit) de bestiæ morte fleui: Tu verò nullos, ne ex trium quidẽ vxorum interitu quas ad sepulturam dedisti, luctus percepisti. De Crocod

codilis quidem hanc auditionem ex Ægyptiis accepi, sacros esse, & mansuescere: & à ministris se facilè contrectari sustinere: & sibi frusta esculenta in dentes insita, extrahētibus patulum os præbere, atque antiquiores & præstantiores diuinatione pollere Ægyptij ferunt: idq; Ptolemæi (regis nescio cuius) testimonio comprobant. eum sanè quũ ex Crocodilis antiquissimum & præstantissimũ appellaret, non exauditum fuisse aiũt: quum cibaria ei comedenda obiecisset, reiecisse. inde sacerdotes collegisse, ex Ptolemęo idcirco Crocodilum, quòd eum vicinum ad moriendum pręnoscceret, cibum capere noluisse.

De varijs diuinationum generibus, & quomodo Lycij per pisces diuinent. CAP. V.

γυπτίων δὲ ἀκούω λεγόντων τοὺς ἱεροὺς κροκοδείλους εἶναι πράους καὶ τῶν γε θεραπευτήρων ἐπιψαυόντων καὶ ἐπαφωμένων, ὑπομένειν, καὶ κύρους φέρειν, καὶ κεχηνέναι καθιέντων ἐκείνων, καὶ τοὺς ὀδόντας σφισι καθαιρόντων, καὶ τὰ εἰσδυόμενα τῶν σαρκίων ἐξαιρούντων. ἤδη μέντοι καὶ μαντικῆς μετειληχέναι τοὺς πρεσβυτέρους κροκοδείλους Αἰγύπτιοι φασί· καὶ τὸ μαρτύριον ἐκεῖνο προσάγονται Πτολεμαίου, ὁποσὸς δὲ ἦν οὗτος, ἐκείνους ἐρέσθω. καλοῦντα γὰρ τὸν πρεσβύτερον τῶν κροκοδείλων μὴ ὑπακοῦσαι φασι, καὶ τροφὰς ὀρέγοντος μὴ προσίεσθαι. συνιέντας δὲ τοὺς ἱερέας ὅτι τὸ τέλος τοῦ Πτολεμαίου προσιὸν εἰδὼς ὁ κροκόδειλος, εἶτα μέντοι τὴν ἐξ αὐτοῦ τροφὴν ἠτίμασε λαβεῖν.

Περὶ δὲ τῆς ἐν Λυκίᾳ μαντείας τῆς διὰ τῶν ἰχθύων. Κεφ. ε.

Οἵων

Οἰωνοῖς μαντευομένους ἀκούω τινὰς, καὶ ἐπ' ὄρνισι καθημένους ἐξεταζειν πτήσεις τε αὐτῶν καὶ ἕδρας· καὶ ᾄδονταί γε ἐπὶ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ Τειρεσίαι τε καὶ Πολυδάμαντες καὶ Πολύειδοι, καὶ Θεοκλύμενοι, καὶ ἄλλοι πολλοί. Σπλάγχνων ἄρα φύσεις καὶ θέσεις καταγνῶναι δεινοὶ ἦσαν καὶ Σιλανοὶ, καὶ Μεγιστάναι, καὶ Ακλεῖδαι, καὶ ἐπὶ τούτοις πολὺς κατάλογος. Ακούω μέντοι τινῶν λεγόντων ὅτι καὶ ἀλφίτοις μαντεύονταί τινες, καὶ κοσκίνοις καὶ τυρίσκοις. Πέπυσμαι δὲ κώμην τινὰ Λυκιακὴν μεταξὺ Μύρων καὶ Φελλοῦ, Σύῤῥα ὄνομα, ἐν ᾗ μαντεύονταί τινες ἐπ' ἰχθύσι καθήμενοι· καὶ ἴσασιν ὅ, τι καὶ νοεῖ ἢ τὸ ἄφιξις αὐτῶν ἐλθόντων, καὶ ἡ ἀναχώρησις· καὶ ὅταν μὴ ὑπακούσωσι τί δηλοῦσι, καὶ ὅταν ἔλθωσι πολλοὶ τί σημαίνουσιν ἀκούσῃ δὲ τὰ μαντικὰ τῶν σοφῶν ταῦτα, καὶ πηδήσαντος ἰχθύος, καὶ ἀναπλεύσαντος νεκροῦ, καὶ

Auspiciis quidam diuinant volatus auium & sedes considerantes. Et in hac sapientia clari habentur Titesias, Polydamas, Polyidus, Theoclymenus, & plerique alij. Multi verò viscerum situs & naturas præclarè tenuerũt, vt Silani, Megistanæ, Aclidæ & alij permulti. Alij farinis, & cribris, & caseis futura præmonstrant. Audio item Lyciæ vicũ nomine Syrrham esse, inter Myra & Phellum, vbi sunt qui ad pisces sessitando, sciant quid sibi velit appellatorum pisciũ accessus & recessus: quid itẽ ostendant, quum non parẽt: quid quum frequentes veniunt portendant facilè intelligunt. Atque eius diuinationis periti sciunt, quid quum salit piscis, demõstrat, quid quum mortuus fluitat,

τροφ

quid cibum sumens, quid etiam recusans præsignificet.

Quanam facilè capiantur à quibusdam.

CAP. VI.

Nullo negotio Lupi Asinos cõprehendunt, & facilè è vita tollunt. Meropibus, Apes: Hirũdinibus, Cicadæ sunt faciles captu: à Ceruis Serpentes expeditè capiuntur, & interficiuntur: Pardalis cursus celeritate eùm alia pleraque, tum verò maximè Simias assequitur.

De bestijs quæ sine morsu mortem inferunt.

CAP. VII.

Megasthenem audio dicentem in mari Indico quendam pisciculũ nasci, cumq; qu ad viuit, in profundo quidem natantem non apparere: mortuum vero ad summam aquam existere, & fluitare: qui eum contigerit, animi defectionibus primùm tentari, deinde obire mortem. In libro de Theriaca Apollodorus

τροφὴν προσιεμένη, καὶ αὖ πάλιν μὴ λαβόντος.

Τίνα ὑπὸ τίνων ἁλίσκεται ῥᾳδίως. Κεφ. ϛ.

Ἦν δὲ ἄρα καὶ χειρώσασθαι, καὶ αἱρεῖν ῥᾷστα, οἱ ὄνοι μὲν τοῖς λύκοις, τοῖς μέροψι δὲ αἱ μέλιτται. ταῖς γε μὴν χελιδόσιν οἱ τέττιγες· τοῖς δὲ ἐλάφοις οἱ ὄφεις. ἡ πάρδαλις δὲ αἱρεῖ † θεωμένη τὰ πλεῖστα, καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τὸν πίθηκον.

Θεώμενα Gillius.

Ὅτι ἔνια τῶν ζῴων καὶ μὴ δάκνοντα ἀναιρεῖ. Κεφ. ζ.

Μεγασθένους ἀκούω λέγοντος, περὶ τὴν τῶν Ἰνδῶν θάλατταν γίνεσθαί τι ἰχθύδιον, καὶ τοῦτο μὲν ὅταν ζῇ ἀθέατον εἶναι, κάτω που νηχόμενον καὶ ἐν βυθῷ· ἀποθανὸν δὲ ἀναπλεῖν· τὸν δὲ ἀψάμενον λειποθυμεῖν, καὶ ἐκθνήσκειν τὰ πρῶτα, εἶτα μέντοι καὶ ἀποθνήσκειν. Τὸν δὲ χέρσυδρον πατήσας τις, καὶ εἰ μὴ δηχθείη, ὡς Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τοῖς Θηριακοῖς

ριακῷ λόγῳ, ἀποθνήσκει πάντως. ἔχειν γάρ τι σηπτικὸν καὶ τὴν μόνην τοῦ ζώου ἐπίψαυσιν λέγει. καὶ μέντοι καὶ τοὺς περιεργότερον θεραπεύειν, καὶ ἐπικουρεῖν ἁμωσγέπως τῷ ἀποθνήσκοντι, φλυκταίνας ἴσχειν ἐν ταῖς χερσὶν, ἐπεὶ μόνον τοῦ πατήσαντος προσέψαυσαν. Ἀριστόξενος δέ τινά φησιν, ἄνδρα ταῖς χερσὶν ὄφιν τινὰ ἀποκτεῖναι· καὶ μὴ δηχθέντα ὅμως θιγόντα ἀποθανεῖν. καὶ τὴν ἐσθῆτα δὲ αὐτὴν ἣν ἔτυχε φορῶν ὅτε τὸν ὄφιν ἀνῄρει, καὶ ἐκείνην σαπῆναι οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ ἀμφισβαίνης.
Κεφ. η.

Ἀμφισβαίνης δὲ τὴν δορὰν βακτηρίᾳ περικειμένην, ἐλαύνειν λέγει Νίκανδρος τοὺς ὄφεις πάντας καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, ὅσα μὴ δάκνοντα μὲν, παίσαντα δὲ αἱρεῖ.

ait, eum qui Chersydrũ conculcauerit, mortẽ cum vita commutare: quòd eius tactus quiddam omnino tabificũ habere dicatur: tum ei qui curare & quoquomodo remedium afferre moriẽti tentauerit, ex sola eius qui conculcauit, tactione pustulas ipsi exoriri. Aristoxenus quodam loco dicit, virum qui serpẽtem quandam interfecisset, nullo morsu ab ea affectum, ex solo tactu vitam amisisse: illiusq; vestem, quam eo tempore, quum Serpẽtem interimebat, gestaret, non ita multò post putruisse.

De Amphisbena pelle venenata, animalia fugante omnia.
CAP. VIII.

Nicander Amphisbenæ pellem inquit, bacillo circumiectam, omnes serpentes pellere: & reliquas etiam animantes, quæ nõ morsu, sed ictu venenato interimunt.

H *Canes*

Canes quibus remedijs seipsos curent.

CAP. IX.

Quum redundantiâ Canis vexatur, herbam in maceriis nascentem nouit: quâ comesâ, omne id, quo affligitur, cum pituita & bile euomit, & aluo pariter plurimum siccioris excrementi reddit. Sic ipse sibi sine vllius medici operâ salutem affert. Quin & atræ bilis copiam excernit, quæ retenta rabiem facit, periculosum Canibus morbum. Lumbricis vexati frumenti aristas deuorant, vt Aristoteles ait. Si vulnus acceperint, cùm vulnerum obligationibus, tum pharmacorum temperationibus multam salutem dicentes linguâ huic medicinã faciunt, & pristinæ integritati restituunt. Hoc quoq; non ignorat Canis, fraxini fructum, quo sagi-

Πῶς ἑαυτοὺς οἱ κύνες καὶ καθαίρουσι καὶ ἰῶνται.

Κεφ. θ.

Κύων ὑπὸ πλήθους ὀχλούμενος, οἷ δὲ πόαν ἐν ταῖς αἱμασιαῖς φυομένην, ἡσπροῦν γευσάμενος, ἐμεῖ πᾶν τὸ λυποῦν μετὰ φλέγματος καὶ χολῆς. ὑποχωρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τῶν σκυβάλων πάμπολλα καὶ πορίζει σωτηρίαν ἑαυτῷ, δεηθεὶς ἰατρῶν συμμάχων οὐδέν. καὶ μελαίνης μέντοι χολῆς ἐκκρίνει πλῆθος, ἡσπροῦν μείνασα, λύτταν ἐργάζεται, κυσὶ νόσημα ἀργαλέον. Ἐλμίνθων δὲ πεπληρωμένοι, τοῦ σίτου † τὰς ἀθέρας ἐσθίουσιν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει. Τρωθέντες δὲ ἔχουσι τὴν γλῶτταν φάρμακον, ἡσπροῦν περιλιχμώμενοι, τὸ τρωθὲν μέρος εἰς ὑγιείαν ἐπανάγουσι, ἐπίδεσμα καὶ σπληνία, καὶ κράσεις φαρμάκων μακρὰν χαίρειν ἀπολιπόντες. Κύνα δὲ ἐκεῖνο οὐ διαλέληθεν, ὅτι ἄρα τῆ

μέλις

μέγίας ὁ καρπὸ, τοὺς μὲν ὗς πιαίνει, αὐτὸ δὲ ἄλγημα ἰσχίου προξενεῖ· καὶ ὁρῶν ἐμπεφορημένην τ προειρημένου τὴν ὗν, ἀφίσταται αὐτοῦ πάνυ ἐγκρατῶς, καὶ τοῦ δοκοῦντο ἡδέος. Ἄνθρωπο δὲ τ πέμπόντων ἄκοντας ἐσθίειν, ἥττων δὲ πολλάκις· πάνυ ἀνέχεται.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰς ἐνέδρας οἱ ἐλέφαντες: Κ. ι.

Οὐκ ἂν ῥαδίως ἐνέδρα ποτὲ τοὺς ἐλέφαντας λάθοι. ὅταν οὖν γένωνται τ τάφρου πλησίον, ἣν εἰώθασιν ὑποσκάπτειν οἱ θηρῶντες αὐτοὺς, εἴτε ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ, εἴτε μαντικῇ καὶ μὰ Δία ἀπορρήτῳ τοῦ μὲν περαιτέρω χωρεῖν αἰκιστέλλονται· ἑαυτοὺς δὲ ἐπιστρέψαντες, εἶτα μέντοι νεὼς ἐν πολέμῳ αἰθίσσονται μετὰ καρτερᾶς· καὶ

nantur Sues, dolorem coxendicis sibi inferre. Et licèt videat suillum pecus hoc fructu seu dulci auidissimè ingurgitari, eo tamen abstinet, ac sibimet impetat. Homines contrà illecebris ciborũ, quæ vel nolentes inuitant, immoderatè abutuntur.

De Elephantis, qui fossas à venatoribus structas declinant, & retrò in venatores conuertuntur, & pugnâ cum eis commissâ aut eos vincunt & effugiunt, quod instituebant: aut victi in fossas repelluntur.

CAP. X.

Insidiæ, quas Elephantis venatores instruxerint, non eos facilè latent. Nam quum ad foueam quam contra ipsos suffodere venatores solẽt, proximi accesserunt, seu naturali quâdam intelligentiâ, seu retrusâ & abditâ præsensione & scientiâ rerum futurarũ, à progrediendo vlterius se sustinẽt, ac quàm mox itinere cõuerso, in venatores inuadũt, viq; & impressione ese in medios insidiatores incitãt, simul & eos e-

uertere conantur, fugâ vt salutem contra insidias superiores facti adipiscantur. Id igitur temporis quum atrox pugna, tũ verò vel hominum, vel Elephantorum cædis, & occisio fit multiplex. Huius pugnæ ratio talis est: Homines quidem eminus hastas & iacula intorquentes, ac collimantes, ictu directo eos feriunt. Contrà Elephanti, ex hominibus si quem cecidisse animaduerterint, statim violenter illum & corripiunt, & ad terrã à se abiectũ proterunt, & conculcant: simul & cornibus, siue dẽtibus tandiu profligãt, quoad miserabili, & refertâ acerrimis doloribus morte, hunc proiectum affecerint. Quum autẽ huiuscemodi animalia inuadunt, tanquam vela ex animi incitatione quàm contentissimè aures, quas habẽt patulas, intẽdũt, & pandũt, more magnarum struthionũ: quę vel dũ fugiunt, vel dum inuadũt, explicatis alis feruntur. Itémque

ἀνατρέψαι πειρῶνται τοὺς θηρατάς. καὶ δι' αὐτῶν ὠστιζόμενοι, φυγῇ ποιεῖσθαι τὴν σωτηρίαν κρείττους γενόμενοι τῆς αἰτι πολέμων· γίνεται τοίνυν ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ μάχη καρτερὰ καὶ φόνος τῶν καὶ τῶν. ὁ μέντοι τρόπος τῆς δὲ τῆς μάχης τοιοῦτός ἐστιν. οἱ μὲν ἄνθρωποι δόρατα ἐχουσι καὶ λόγχας ἀφιᾶσι, στοχαζόμενοι αὐτῶν· οἱ δὲ ἐλέφαντες τὸν περιπεσόντα ἁρπάζουσι, καὶ τῇ γῇ † προσαράξαντες πατοῦντές τε καὶ τοῖς κέρασι τιτρώσκοντες, οἰκτίστῳ περιβάλλουσι τῷ τέλει καὶ ἀλγεινοτάτῳ. ἐπιᾶσι δὲ οἱ θῆρες ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τὰ ὦτα ἐκπετάσαντες, ὡς ἱστία, δίκην τῶν στρουθῶν τῶν μεγάλων αἰρόντων τὰς πτέρυγας ἁπλώσαντες ἢ φεύγουσιν, ἢ ἐπιᾶσιν. ἐπιτιμῶσι τε

ἀλλὰ καὶ.

† προσαράξαντες.

que

δὲ καὶ τὴν προβοσκίδα οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὑπὸ τοῖς κέρασι πήξαντες, ὥσπερ νεὼς ἔμβολον σὺν πολλῷ τῷ ῥοθίῳ φερομένης, ἐμπεσόντες τῇ ῥύμῃ σφοδροτάτῃ, πολλοὺς ἀνατρέπουσι βοῶντες διάτορόν τε καὶ ὀξὺ δίκην σάλπιγγος. πατουμένων δὲ τῶν ἁλισκομένων, καὶ ἀλοωμένων τοῖς γόνασιν, ἄραβος πολὺς τῶν ὀστέων, συντριβομένων ἀκούεται, καὶ πόῤῥωθεν. τὰ πρόσωπα δὲ ἐκθλιβομένων τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς ῥινὸς συνθλωμένης, καὶ ῥηγνυμένου τοῦ μετώπου, τὸ ἐναργὲς τοῦ εἴδους ἀπόλλυσι· καὶ ἀγνῶτες γίνονται πολλάκις καὶ τοῖς ἐγγυτάτω προσήκουσι. σώζονται δὲ παραδόξως ἄλλοι τὸν τρόπον τοῦτον. συνείληπται μὲν ὁ θηρευτής, ὑπὸ ὁρμῆς δὲ τὸ θηρίον ὑπερῆλθεν αὐτόν, καὶ τὰ γόνατα εἰς τὴν γῆν ἐπήρεισε, καὶ προσκα-

queque promuscidibus, sub cornua redactis, & cõtractis, quemadmodũ rostra nauium plenissimis velis propulsa, sic Elephanti vehementi impressione irruentes, multos mortales funditus euertunt: Tumq; perinde vt tuba belli classicum sonans, clamores vastissimos edunt. Humi porrò prostratorum, & genibus contritorum, & ossium obtritorum, tantus est strepitus, vt vel illinc longissimè exaudiatur: nec non sæpe elisis oculis, naribus distractis, fronte disrupta, facieiq; formâ amissâ, non vel à proximis cognatione sibi noscuntur. Jam ex iis nonnulli ad hunc modum inopinato seruãtur. Quãuis enim sanè venatorem belluæ cursus celeritate comprehenderit: præ tamen vehemẽti impetu, hunc transcurrens, genibus in terram præcipitibus actis, cornua aut in ra-

dicem frutetúmve, aut in quippiam aliud tale coṁpingit: ex quo retinetur, ac vix dum se retraxit, quum venator elapsus iam salutem fugâ est consecutus. In hac igitur pugna, Elephanti sæpe vincunt, sæpe item variis terroribus iniectis vincuntur. Tubarum enim clangor vastum clamorem efficit, ipsiq; homines armis concrepantes, clypeos videlicet hastis contundentes, strepitu vndiq; omnia circumsonare faciunt: tum verò partim in terra ignem incendentes, partim in sublime tollentes, ac tanquam fundâ eum contorquētes, ignitosq; torres iaculantes, atque etiam lōgas faces in ferarum oculos magnâ vi inferentes, & intrudentes, eis hæc omnia ægrè intuentibus, timorem afferunt. Vndè adeò impellūtur, exterrentúrque, vt interdum in foueā, quam antè decli-

περιέπηξε τὰ πέρατα εἰς θάμνον ἢ εἰς ῥίζαν, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον, καὶ ἔχεται, καὶ μόγις ἀνασπᾷ καὶ ἐξαιρεῖ. ἐν δὲ τῷ τέως διεκδὺς ὁ κυνηγέτης, ἀπαλλάττεται. οὐκοῦν ἐν τῇ τοιαύτῃ μάχῃ πολλάκις μὲν κρατοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, πολλάκις δὲ καὶ ἡττῶνται, δείματα ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ δέα ποικίλα ἐπαγόντων. καὶ γὰρ σάλπιγγες ᾄδουσι καὶ δοῦπόν τε καὶ κτύπον ἐργάζονται, καὶ πρὸς τὰς ἀσπίδας ὀρέγοντες τὰ δόρατα καὶ πῦρ τὸ μέν τι ἀπὸ τῆς γῆς ἐξάπτοντες, τὸ δὲ ὑψοῦ μετέωρον αἴροντες. καὶ ἄλλο σφενδονῶντες, δαλοὺς διαπύρους ἀκοντίζοντες, καὶ δᾶδας μακρὰς πυρὸς ἀνακμάζοντος τοῖς θηρίοις κατὰ προσώπου βιαίως ἐπισείοντες. ἀθροοῦν τὰ θηρία δεδιότα καὶ δυσωπούμενα, ὠθεῖται ἔστιν ὅτε, καὶ ἐκνικᾶται † ἐκπεσεῖν εἰς τὴν τάφρον ἣν τέως

ἐφυλ

† ἐμπίπτειν.

ἐφυλάττετο.

nabant detrudantur, & compingantur.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ Θετταλοῦ, ὅσπερ ἠράσθη Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ ποιμαίνοντος. Κ. ια.

Ἡγήμων ἐν τοῖς Δαρδανικοῖς περὶ Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ φησι καὶ ᾄδει μέν, ἐν δὲ τοῖς καὶ ὅτι ἠράσθη δράκων αὐτοῦ. καὶ ὅτι μὲν εἶχε κόμην χρυσῆν ὁ δὲ Ἀλεύας, λέγων περιττεύει δόξεται ὁ Ἡγήμων δηλονότι, ἐμοὶ δὲ ἔστω ξανθή. καὶ βουκολεῖν μὲν αὐτὸν ἐν τῇ Ὄσσῃ φησίν. † ὡς ἔδοξε τῇ Ἴδῃ τὸν Ἀγχίσην. παρὰ δὲ τῇ κρήνῃ νέμειν τὰς βοῦς τῇ καλουμένῃ Αἱμονίᾳ. Θετταλὴ δὲ αὕτη ἡ κρήνη εἴη. δράκοντα οὖν μεγέθει μέγιστον ἐρασθῆναι τοῦ Ἀλεύα, καὶ ‡ ἀνέρπων εἰς αὐτὸν καὶ τὴν κόμην οἱ καταφιλεῖν, καὶ τῇ γλώττῃ περιλιχμώμενον τὸ πρόσωπον τοῦ ἐρωμένου καθαίρειν, καὶ δωροφορεῖν αὐτῷ ἐπιφέροντα πάμπολλα. Εἰ δὲ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ κριὸς ἤρατο, καὶ Πτολεμαίῳ γε τῷ Φιλαδέλφῳ

De Dracone Thessalo qui Aleuam pastorem Thessalum amauit.

CAP. XI.

Hegemon in Dardanicis cùm alia de Aleua Thessalo conscribit, tum in eius amorem inusitatâ magnitudine Draconem venisse. Erat Aleuæ coma, vt fingit Hegemon, aurea, quam ego flauā dixerim. Et in Ossa (inquit ille) ad Thessalicum fontē nomine Hæmonium boues pascebat, vt in Ida olim Anchises. Ad hunc adamatū Draco sensim adrepere solebat, eiusq; comā deosculari, & lingua faciem lambendo detergere: & varia de venatu suo munera adferre. Quòd si Glaucæ citharistriæ, Ptolemæi Philadelphi riualis Aries amore incēsus fuit:

† ὥς ποτε ἐν τῇ Ἴδῃ

‡ αἰέρποντα

Iasso, Gillius.

Ιασσῷ

& in Isso vrbe puerũ Delphinus amauit, quid vetat draconem amore in formâ præstantem pastorem flagrasse, & quum oculos acres atque acutos haberet, bonum eximiæ pulchritudinis iudicẽ fuisse? E natura igitur bestiarum est, non modò sui generis, sed etiã alieni animalia, modò formosa; amare.

ζῴων

δέλφῳ ἀντήρα, καὶ ἐν † Ισσῷ δέλφις ἑτέρου, τί κωλύει καὶ δράκοντα ἐρασθῆναι νομέως ὡραίου, † ὀξυωπέστατον κάλλους διαπρεποῦς ἀγαθὸν κριτὴν γεγενημένον; Ην δὲ ἀραΐδιον † ζῴου καὶ ἐρασθῆναι μὴ μόνον τῶν συνόμου τε ἅμα καὶ συμφυοῦς, ἀλλὰ καὶ τῶν προσήκοντος ἥκιστα ὡραίου μέντοι.

Περὶ τοῦ παρείου ὄφεως. Κεφ. ιβ.

De Paria serpente.
CAP. XII.

Parias, seu Paruas (sic enim vult Apollodorus) igneo colore est, & acerrimo oculorum sensu, & largo ore. nihil mordendo nocet, sed mitis quum sit, deorum humanissimo Æsculapio ipsum consecrarunt: & eius ministerio dedicarunt.

Ο παρείας ἢ παρούας, οὕτω γὰρ Απολλόδωρος θέλει, πυῤῥὸς τὴν χρόαν, εὔωπις τὸ ὄμμα, πλατὺς τὸ στόμα, δακεῖν οὐ σφαλερός, ἀλλὰ πρᾷος. ἐνθέντοι καὶ τῷ φιλανθρωποτάτῳ θεῶν ἱερὸν ἀφῆκαν αὐτὸν, καὶ ἐπευφήμησαν Ασκληπιοῦ θεράποντα εἶναι, οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες.

Περὶ τῶν σκορπίων ἐν Αἰθιοπίᾳ. ὕδρων τε, καὶ τυφλώπων πέρι. Κ. ιγ.

De Scorpijs Æthiopiæ, & Hydris Cercyræ: itẽ de Cophia seu Tiphline, & Iaculo serpentibus.
CAP. XIII.

Ev

Ἐν Αἰθιοπίᾳ τὰς καλουμένας * Συβερίτας σκορπίους, οὕτω δὲ αὐτοὺς εἰκὸς οἱ ἐπιχώριοι τε λοῦσιν ὀνομάζειν, ἀκούω σιτεῖσθαι καὶ σαύρας, καὶ ἀσπίδας, καὶ σφονδύλας, καὶ τίφας, καὶ πᾶν ἑρπετὸν· τὰ δὲ ἐπιβαίνοντα αὐτῶν τοῖς περιττώμασιν, ἑλκοῦσθαι πέπυσμαι. Περὶ Κέρκυραν δὲ γίνονται καλούμεναι ὕδραι· αὗται τοὺς διώκοντας ἐπιστραφεῖσαι, καὶ φυσήσασαι πνεῦμα ἄτοπον, εἶτα ἀνέστειλαν τῆς ὁρμῆς, καὶ ἀποστρέφουσι. τὴν τυφλώπα δὲ, ὃν καὶ τυφλίνην καλοῦσι καὶ κωφίαν δὲ προσείπε, κεφαλὴν μὲν παραπλησίαν ἔχειν μυραίνῃ λέγει τις λόγος· ὀφθαλμοὺς δὲ ἄγαν βραχίστους· καὶ θάτερον μὲν τοῖν ὀνομάτοιν ἐντεῦθεν εἴληφε· τὸ μὲν δὴ κωφίαν, ἐπεὶ νωθὴς ἐστι τὴν ἀκοήν· δορὰν δὲ ἰσχυρὰν ἔχει, καὶ δυσκατατομώτατον βραχύτατα. Τὸν δὲ ἀκοντίαν,

In Æthiopia Scorpios Sibritas, quos ita nimirum indigenæ solent nominare, Lacertis audio expleri, & Aspidibus & Verticillis, Blattisq;, omniq; Serpentium genere: & eorũ excrementa calcantes exulcerari. In Cercyra verò procreantur Hydræ serpentes, quæ se retrouersus ad insequentes retorquent, & spiritum malum anhelantes, ab impetu suos insectatores reprimũt, abseque auertunt. Typhlopa, quam etiam Typhlinen nominant, & Cophiam. Murænæ caput habere simile in sermonem hominum venit, tum perparuulis oculis esse: vnde & alterum ex his duobus nominibus traxit Cophiæ verò nomen idcirco habet, quòd hebetes eidem aures sint: adeò item dura est pelle, vix vt tandem secari queat. Porrò Iaculus, al. Σιβερίτας.

aiunt, idem est Chersydro serpens: qui *primum in aqua, deinde* multo tẽpore in sicco degit, & omni animantium generi insidias molitur. huius cautio in faciendis insidiis eiusmodi est, vt secundum vias publicas abditè lateat, persæpè etiam correpens in arborem ascendat: ibiq; sese contortè concludens, & in orbẽ coarctans, caputq; in spiram occultans, vt prætereũtes tacitus ex occulto perspexerit, in id ipsum quod præterit, siue fuerit bestia, siue homo, se iaculetur. Nam valet saltu, vt viginti cubitorum spatium transilire queat, protinusq; ad ea quæ saltu appetit inhærescat.

Quemadmodum vel delapsum Bouem in paludem Lupi capiunt: vel Vitulũ aberrantem.

CAP. XIIII.

Si Boui qui in profundam inciderit paludem, Lupi interuene-

χέρσυδρον εἶναί φασι. χρόνου δὲ ἐν ξηρῷ ποιεῖσθαι τὴν διατριβὴν πολλοῦ, καὶ ἐλλοχᾶν ζῶον πᾶν. ἡ δὲ σοφία τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐξ ἀποῦ τοιάδε ἐστίν. ἐν ταῖς λεωφόροις που λαθὼν ὑποκρύπτεται. πολλάκις δὲ καὶ ἐπί τι δένδρον ἀνῤπύσας, εἶτα ἑαυτὸν συνειλήσας καὶ τὴν κεφαλὴν ἐν τῇ σπείρᾳ ὑποκρύψας τοὺς παριόντας ἡσυχῇ καὶ λανθάνων ὑποβλέπει. εἶτα ἑαυτὸν ἀφίησιν εἰς τὸ παριὸν, εἴτε ἄλογον εἴη ζῶον, εἴτε ἄνθρωπος. ἔστι δὲ ἁλτικὸν θηρίον, καὶ διαπηδῆσαι καὶ εἴκοσιν εἰ δέοι πήχεις οἷόν τε, ἁλλόμενον δὲ παραχρῆμα ἐνέφυ.

Πῶς αἴρουσι τοὺς εἰς τέλμα ἐμπεσόντας βοῦς οἱ λύκοι.

Κεφ. ιδ.

Λύκοι βοῦ εἰς τέλμα βαθὺ ἐμπεσόντι ἐάν πως περιτύχωσι, ταράττουσι μὲν αὐτὸ

αὐτὸν ἔξωθεν καὶ φοβοῦσι, διαπήξασθαι καὶ ἐπιβῆναι τῆς γῆς ἐκ ἐπιτρέποντες. ἀναγκάζουσι δὲ τὸν χρόνῳ στρεβλούμενον καὶ εἰλυσπώμενον ἀποπνιγῆναι. εἶτα εἷς αὐτῶν ὁ πρεσβύτατος ἐμπηδήσας τῷ ὕδατι, καὶ προσνεύσας, ἐλάβετο τῷ στόματι τῆς οὐρᾶς τοῦ βοὸς, καὶ ἕλκει εἰς τὸ ἔξω. καὶ ἕτερος ἐκείνου λαβόμενος, αὐτὸν ἕλκει, καὶ τὸν δεύτερον ὁ τρίτον, καὶ τοῦτον ὁ τέταρτος, καὶ δρᾶται τὸ εἰρημένον μέχρι τοῦ τελευταίου, ὅσπερ αὖ ἔξω τοῦ ὕδατος ἕστηκε. καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἐξαγαγόντες τὸν βοῦν, ποιοῦνται δεῖπνον. Βοὸς δὲ μόσχον πεπλανημένον ἐλλοχήσαντες, εἶτα αὐτῷ προσπηδῶσι. καὶ τῶν μυκτῆρας λαβόμενοι ἕλκουσιν· ὁ δὲ ἀντισπᾷ ἑαυτὸν, καὶ ἅμιλλα ὑπὲρ τούτου πολλὴ, τῶν μὲν ἐκβιάσασθαι πειρωμένων, τοῦ δὲ μὴ εἶξαι

rint extrinſecus terrorem ei faciunt. eũdémque periculi denunciatione agitant, non extra paludem eum permittẽtes egredi. Quem diu multumq; ſe contorquentem & huc illuc verſantem ſuffocari cogunt. Tum maximus natu Luporum in aquam proſiliens adnat, & Bouem caudâ mordicus arreptũ extrahit. Peragitur autem hæc extractio ſerie quâdam. nam Lupum primum ſecũdus ſimiliter caudâ apprehenſum trahit, ſecundum tertius, hunc quartus, & ita deinceps ad poſtremum vſque qui extra aquam eſſe ſolet. Ita extractum Bouem epulantur. Quòd ſi Vitulus Bouis alicubi aberrarit, inſidiantes Lupi eum inuadũt, & naribus correptum trahunt. Renititur ille atque ita ſummis vtrinque viribus certatur; dum hi attrahẽdo vincere, ille reluctando effug.

fugere conatur. Tandē verò Lupi tantoperè renitentem, subito remittūt. vnde fit vt præ nimio in contrarium nisu vitulus euertatur: quem mox inuadentes Lupi vētre laniato vorant.

Quomodo Elephanti fossas insidiosas transeant, & quòd loci Phalacræ dicti herbas non attingant, ne pilos & cornua amittant. c. XV.

Quum Elephāti fossam transilire non queunt, de his vnus aliquis in hanc sese demittit, & transuersus fossæ stans, partim vacuitatem occupat, partim pontis se vicarium præstat. Cæteri supra hunc gradientes transmittunt, & euadunt: simul & eum qui pontis loco erat, hoc modo ex fossa conseruant. Superiore enim ex loco quispiam porrigit pedem, quem is qui infra est promuscide circumplicat: reliqui autē virgultorum fasces ce-

ἀγώνισμα ποιηθέν. ὅταν δὲ αὐτὸν οὕτω θεάσωνται σφόδρα ἀντιτείνοντα, μεθῆκαν· καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τῆς εἰς τοὐπίσω βίας ἀνατέτραπται, καὶ οἱ λύκοι προσπεσόντες ἀνέρρηξαν τὴν νηδὺν, καὶ ἐσθίουσιν αὐτόν.

Πῶς τὰς ἐλλοχώσας τάφρους ὑπερβαίνουσιν οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ιε.

Ὅταν ὑπερβῆναι τάφρον οἱ ἐλέφαντες μὴ δύνωνται, εἷς ὁ μέγιστος ἑαυτὸν ἐμβάλλει, καὶ πλάγιος ἵσταται, καὶ γεφυροῖ τὸ κενὸν, καὶ κατ' αὐτοῦ βαίνοντες εἰς τὸ ἀντιπέραν ἴασι, καὶ ἀποδιδράσκουσι, περιορῶσι μήτοι ἐκεῖνον ἀνασπῶσαντες. ὁ δὲ τῆς σωτηρίας τρόπος οὗτός ἐστιν. ἄνωθέν τις τὸν πόδα προτείνει, καὶ ἐκεῖνος παρέχει τὴν προβοσκίδα περιπλέξαι· οἱ δὲ ἄλλοι φρύγανα ἐμβάλλουσιν ἐξ

ὕλης

ὕλης ὤκιστα· ὧν σπιβαίνων εὐλημμένος † τοὺς πόδας, μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ εὐλαβῶς † ἀνασπᾷ ῥᾷστα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἰνδοῖς ἄρουρα, καὶ κέκληται Φαλάκρα· τὸ δὲ αἴτιον τοῦ ὀνόματος, ὁ γευσάμενος τῆς ἐνταῦθα γενομένης πόας, καὶ τὰς τρίχας ἀποβάλλει καὶ τὰ κέρατα· οὐκοῦν οἱ ἐλέφαντες ἑκόντες εἶναι οὐ προσίασι τῇδε τῇ ἀρούρᾳ, ἀλλ' ἀποστρέφονται πλησίον γενόμενοι, πᾶν τὸ βλάπτον φεύγοντες, ὡς ἄνθρωποι φρόνιμοι, οἱ ἐλέφαντες.

Πῶς τρέφεται ἡ σπογγιά.

Κεφ. ιϛ.

Τὴν σπογγιὰν ἰθύνει βραχὺ ζῶον, οὐ καρκίνῳ τὴν ἰδέαν παραπλήσιον, ἀλλ' ἀράχνῃ μᾶλλον. οὐ γὰρ ἄψυχον οὐδὲ αἵματος ἄμοιρον ἡ σπογγιά, κύημα

leriter deiiciunt, quos ille conscendens, & ad pedem demissum fortiter cauteq; inhærens, facilè subtrahitur. Apud Indos tractus est, cui nomen Phalacra, quasi Latine Caluus: eóque ita appellatur, quòd qui herbam in eo nascentem gustauerit, & pilos & cornua amittit. Itaque Elephāti, nisi cogantur, non accedunt ad locum illum. imò verò propè quum accesserint, perinde atque homines prudentissimi, ab omni illius loci germine refugientes, pedem referunt.

τοῦ πόδος,

ἀνασπᾶται.

Quomodo Spongiam bestiola araneo similis stimulet, vnde illa quũ vel esculentum aliquid in ipsam inciderit, vt apprehendat, vel à piscatore periculum est, vt sit tutior, se contrahit & coarctat.

CAP. XVI.

Spongiam dirigit pusilla bestia nõ specie quidem Cancro, sed magis Arãeo similis. neq; enim inanima, nec sanguinis expers Spongia est: sed partus

partus maris animans ſaxis innaſcitur, quemadmodum & alia quædam animalia. Habet & ipſa ſuum quendam motum: verumtamen animalculo ad ſe ſenſu afficiendam, atque illud admonēdā quòd ſit animata eget. Nam propter quandam raritatem ingenitam & mollitudinē pertuſam non ſe commouet, ſed quum quippiam in ſua foramina inciderit, ab ea beſtiola, quam dixi Araneo ſimilem, excitata, id comprehendit & exedit. Quum autem ad euellendam eam è ſaxis homo accedit, ipſa ab eodem animali conuictore ſuo ſtimulata inhorreſcit, & contorquens ſe arctiſſimè eōtrahit, quę cauſa hercule eſt, cur piſcatori plurimum negotii faceſſatur.

δ' ἐστὶ θαλάττης, καὶ πέφυκεν ἐπὶ ζῷον, καὶ ταῖς πέτραις προσφύεται, ὥσπερ αὖ καὶ ἕτερα. ἔχει δέ τινα κίνησιν ἰδίαν. δεῖται δὲ ὡς αὖ ὑπὸ τοῦ ὑπομνήσοντος αὐτὴν ὅτι ἔμψυχός ἐστιν. ἀραιουμένη γὰρ ὡς ὑπό τινος συμφυοῦς μανότητος, καὶ ἡσυχάζουσα, τοῖς τρήμασιν αὐτῆς ὅταν προσπέσῃ τι, ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἀραχνώδους ζώου νύττεται, καὶ συλλαμβάνει τὸ ἐμπεσὸν, καὶ ἔσω ἴσχει. Ὅταν δὲ ἄνθρωπος προσίῃ ἐπ' ἐκτομῇ αὐτῆς, ἐκκεντουμένη ὑπὸ τοῦ ζώου τοῦ συνδιαίτου φρίττει, καὶ ἑαυτὴν συστρέφει, καὶ αἴτια πόνου τε καὶ καμάτου γίνεται τῷ θηρατῇ καὶ μὰ Δία πολλοῦ.

De caſtitate Elephantorum, qui ſemel tantùm in vita, & magno cum pudore coeant. Hiſtoria Elephanti, qui ſtrangulatā à domino uxoris cadauer à ſe re[...]ſſum, alteri ſuperinductæ oſtendit. C. XVII.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σωφροσύνης. Κεφ. ιζ.

Εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν ἐλεφάντων πέρι ἴδια, τὰ δὲ καὶ εἰρήσεται νῦν τασί. Κρατεῖ μὲν βίου, σωφροσύνης δὲ ὅπως μετειλήχασιν, εἰπεῖν πρεπωδέστατον. οὐ γὰρ ὡς ὑβρίζοντες, οὐδὲ ὡς λάγνοι ἐπὶ τὴν ὁμιλίαν τὴν πρὸς τὴν θήλειαν ἔρχονται· ἀλλ' ὥσπερ ἡμῶν οἱ γένους διαδοχῆς δεόμενοι καὶ παιδοσπορίας, ἵνα μὴ αὐτοῖς ἐπιλίπῃ ἡ ἐπιγονὴ ἡ ἐξ ἀλλήλων. ἐκσουσι δὲ σπέρμα, ἅπαξ γοῦν ἐν τῷ βίῳ τῷ σφετέρῳ † μνημονεύουσιν ἀφροδίτης, ὅταν ἡ θήλεια ὑπομένῃ καὶ αὐτή. εἶτα ἐμπλήσας ἕκαστος τὴν σύννομον τὸ ἐντεῦθεν ἐπὶ ταύτης οὐκ οἶδεν αὐτήν. συμπλέκονται δὲ οὐκ ἀναίδην, οὐδὲ ἐν τῇ τῶν ἄλλων ὄψει, ἀλλ' ἀναχωρήσαντες, καὶ ἑαυτοὺς προβαλόντες ἢ δένδρα δασέα, ἢ ὕλην τινὰ συνηρεφῆ ἢ χῶρον κοῖλον καὶ βαθὺν, τὸ λαθεῖν αὐτοῖς παρέχοντα ἀφθονίαν.

Quemadmodū moderate Elephanti libidines contineāt, explicare conuenit. Ii igitur ab omni immoderata libidine castissimi sunt. Nūquam enim, neque viaut proteruius, neq; nimis lasciuè societatem Veneris cum fœmina faciunt: sed tanquā generis successione carētes, liberis procreandis dant operam: sic hi sua stirps vt ne deficiat, complexu venereo iunguntur. Neq; id sanè plusquam semel in vita, & eo duntaxat tempore, quū se iniri fœminæ patiuntur. Vt autem eorum quisque vxorē impleuerit, nō eam ampliùs attingit. Apertè porrò ac palàm in aliorum oculis non coëunt, sed secedentes, aut sese in arbores densas & frequentes occultant, aut in cōcauum locum, & profundū, ad occultādos eos idoneum, se

μνημονεύοντες.

abdũt. Hæc de Elephãtorum temperantia: de quorum etiam iustitia & fortitudine alibi dictum est suprà. Iã quẽadmodum malos auersentur, & sceleratos detestentur, si cui est otium, attẽdat animum ad ea quæ consequuntur. Quum vir quidam cicuris Elephanti moderator, coniugem ętate prouectam, sed sanè diuitem haberet, amòris oculos primùm ad alteram adiecit, deinde eã vxorem ducere studens, alteram priorem strangulauit, ac propè ab Elephanti præsepi homo præcipiti consilio non defodit modò, sed alterâ quam amaret, in matrimonium duxit. Elephantus autẽ quum tanti facinoris conscientiâ incitatus, tum verò suâpte naturâ à malis abhorrens, nouam vxorem eò perduxit, vbi humana altera iaceret, cadauerque cornibus refodiens & denudans, quæ dicere nequiret, ex ipsis operibus

νίαν. Ὡς μὲν ἂν εἴποι ὁ Ἰχάρ-οι αἶνο εἶπον· καὶ τὸ ἀνδρεῖον αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἤδη λέλεκται· καὶ τὸ σῶφρον δὲ, ἀπολέλεικται τὰ νῦν ταῦτα· ἀλλὰ καὶ τὸ μισοπόνηρον ὅτῳ σχολὴ μανθάνειν, οὗτος ὑπέχων τὰ ὦτα ἀκουέτω. Ἐλέφαντι ἡμέρῳ πωλευτὴς ἦν, καὶ εἶχε γυναῖκα ἀφηλικεστέραν μὲν, πλουσίαν δέ· οὐκοῦν ἑτέρας ἐρῶν, καὶ τῆς συνοικούσης σπεύδων ἐκείνη γίνεσθαι, ταύτην μὲν ἀποπνίγει, καὶ τῆς τοῦ ἐλέφαντος φάτνης κατορύττει πλησίον ὁ θρασύβουλος ἄνθρωπος· ἄγεται δὲ τὴν ἄλλην. ἐνταῦθα οὖν ὁ ἐλέφας τῇ προβοσκίδι λαβόμενος τὴν νεωστὶ ἀγομένην, ἄγει τοῦ νεκροῦ πλησίον. καὶ τοῖς κέρασιν ἀνορύξας, καὶ γυμνώσας τὸ σῶμα, ἃ εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ταῦτα ἐπεδείκνυτο δι' αὐτῶν τῶν ἔργων, τὴν

γυναῖκα ἃ ἀπὸ τοῦ γήμαντος αὐτὴν ἐκδιδάσκων ὁ μισαπὸ πρῷ ἐλέφας.

Περὶ τῶν ἐγγραύλεων ἢ ἐγκρασιχόλων τῶν ἰχθύων.

Κεφ. ιη.

Ἐγγραύλεις, οἱ δὲ ἐγκρασιχόλους καλοῦσιν αὐτοὺς ἕτεροι λυκοστόμους γε μὴν καὶ τρίτον ὄνομα αὐτῶν. εἰσὶ γὰρ οἱ καὶ λυκοστόμους αὐτοὺς ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ μικρὰ ἰχθύδια, καὶ πολύγονα, καὶ λευκότατα ἰδεῖν. ἐσθίουσι γε μὴν μάλιστα οἱ ἀγελαῖοι τῶν ἰχθύων αὐτά. δείσαντα μὲν συνθεῖ εἰς ἄλληλα, καὶ ἐχόμενον τοῦ πλησίον ἕκαστον σφίγγει τὸ ῥαδίως ἐπιβουλεύεσθαι διαπέφευγε. τοσαύτη δὲ ἄρα αὐτῶν ἡ ἕνωσις γίνεται συνδραμόντων, ὡς καὶ ποθ' ἁλιάδας ἐπιθεούσας μὴ διασχίζειν αὐτὰ καὶ μὴν εἰ καὶ κώπην ἢ κοντὸν εἴ τις αὐτῶν διεῖρσαι θελήσειε, τὰ δὲ οὐ διαζεύγνυται, ἀλλὰ ἔχεται ἀλλήλων ὡς συνυφασμένα. καθεὶς δὲ τὴν

bus hæc mulieri ostendere conabatur, eam edocens, quibus esset moribus præditus is, cui ipsa nupsisset.

De Engraulibus siue Encrasicholis C. XVIII.

Engraules pisces, quos alij engrasicholos alii lycostomos appellāt, paruuli pisciculi naturâ fœcundi & albissimi perspiciuntur. Et quòd ab aliis pisciū gregibus exedi & confici valde metuant, idcirco ad insidias, quibus sunt opportuni, vitandas eatenus confertis turmis densi natāt, vt eorum quisque ad vicinum proximū adhærescat, vt ne scaphæ quidem incurrētes eos dissocient, nec si quis remo aut conto dispergere conetur, eorū societatem dirimere possit. Ita verò inter se restricte & pertinaciter, tanquam contexti, cōtrahuntur, vt tanquam

ex aceruo frumentorũ aut fabarum si quis in eos immiserit manum, accipere queat. non tamen sine vi abstrahuntur, quin persæpe distrahantur, vt & eorum alteram partem abruptam capias, & alterã relinquas, & in plerisque caudam retineas, in aliis non assequaris, ex aliis caput reportes, & alteram partem in mari reliquam facias. Eorum cõferta & continens natatio à rei maritimæ peritis græcis bólos appellatur, qui permultas piscatorias naueis interdum implet, vt piscatores testantur.

Sues agnoscere vocem subulci Historia Suum qui à subulco vocati, piratarũ nauim, in qua auehebantur euerterunt. CAP. XIX.

Porculatoris vocem Suillũ pecus sic agnoscit, vt etiamsi ab eo procul seductum fuerit, appellantem intelligat. cui quidem rei testimonio est id quod proximè sequitur. Quum maris

χεῖρα, ὡς ἐκ σωροῦ πυρῶν ἢ κυάμων, λάβοι αἱ βιαίως ἀποσπάσας, ὡς καὶ διασπᾶσθαι πολλάκις. καὶ τὰ μὲν ἡμίτομα τῶν ἰχθύων λαμβάνεσθαι, τὰ δὲ ἀπολείπεσθαι. καὶ γὰρ ἐν τῷ πλήθει τὸ μὲν οὐραῖον καθέξεις, μένει δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ λοιπόν· ἢ κεφαλὴν κομιεῖς οἴκαδε σὺν τοῖς ἄλλοις, μένει δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ τὸ λοιπόν. καλεῖται δὲ αὐτῶν ἡ πυκνή τε καὶ συνεχὴς νῆξις, βόλος. καὶ πεντήκοντα ἁλιάδας ἐπλήρωσε πολλάκις εἷς βόλος, ὥς φησιν ὁ θαλαττουργός.

Ὅπως ἡ οὖς γνωρίζει τοῦ τροφέως συβώτου τὴν φωνήν. Κεφ. ιθ.

Ἡ οὖς γνωρίζει τοῦ συβώτου τὴν φωνήν, καὶ ὑπακούει καλοῦντος, κἂν ᾖ πλανηθεῖσα. πλησίον δὲ τούτου τὸ μαρτύριον. τῇ

γῇ τῇ Τυρρηνίδι καὶ κακοῦργοι ναῦν λῃστρικὴν προσέσχον· καὶ προσελθόντες αὐλίῳ περιτυγχάνουσι, καὶ τῶν συβωτῶν τὸ αὔλιον, καὶ εἶχεν ὗς πολλάς. ταύτας οὖν συλλαβόντες εἰς τὴν ναῦν ἐνέβαλον, καὶ ἀπολύσαντες τὰ πείσματα, εἴχοντο τοῦ πλοῦ. οἱ τοίνυν συβῶται παρόντων μὲν τῶν λῃστῶν ἡσύχαζον, ἐπεὶ δὲ ἔτυχον τῆς γῆς ἀποσαλεύσαντες, ὅσον τι γέγωνε βοήσαι, ἐνταῦθά τοι τὰς σῦς τῇ συνήθει βοῇ ὀπίσω καὶ παρὰ σφᾶς ἀπεκάλουν οἱ συβῶται. αἱ δὲ ὡς ἤκουσαν, ἐπὶ θάτερα τοῦ πλοίου ἑαυτὰς συνώσασαι, ἀνέτρεψαν αὐτό. καὶ οἱ μὲν κακοῦργοι παραχρῆμα διεφθάρησαν, οἱ δὲ ὗς παρὰ τοὺς ἑαυτῶν δεσπότας ἀπενήξαντο.

ὅτι καὶ οἱ πελαργοὶ ζηλότυποι ζῶά εἰσι.

Κεφ. κ.

maris prædoes ad Tyrrhenam terram piraticam nauem appulissent, ex hara permultos sues furto abactos imposuerũt in nauim. quam soluentes ad nauigandum incubuerũt. Subulci præsẽtibus piratis silentiũ tenebant, suesq; eatenus abduci quiescebant, quoad ex portu latrones se eripuissent, & à terra tantum abessent spatii, quanto adhuc vox clamantis audiri poterat. Tũ voce Suibus audiri solitâ Suarii quàm maximè poterãt exclamantes, eos retro versùs ad se reuocabant. Porci primùm vt sublatum clamorem pastorum exaudierunt, statim se in alterum nauis latus compellẽtes, eam euerterũt. Ita malefici piratæ naufragio quàm mox funditus perierunt, sues verò ad suos enatarunt.

Historia Ciconiæ quæ herã adulterã excæcauit.

CAP. XX.

Ciconia riuali inuidiâ laborare fertur. Nã quum in Crannône Thessaliæ eximiâ formâ mulier, cui nomen esset Alcinoë, à coniuge peregre profecto domi relicta, stupri consuetudinem cum seruo quodam fecisset, hoc quidem ipsum Ciconia intelligens, vxoris nẽpe in dominum perfidiam, non sustinuit, quò minus quàm mox facto impetu, eam sensu oculorum orbans, iniuriam in dominum illatam vlcisceretur.

Κραννῶνι αἰτίαι.

Ouium sobolu colores, pro fluminibus diuersis, quæ tempore, quo concipiunt, potant, euariare.

CAP. XXI.

Ad diuersam potionem colorũ mutationem Oues faciũt: quod quidem ipsum ex vi & natura amnium vsu eis euenire, eo anni tempore, quum ineuntur, solet: Itaque ex albis cõ

Ζηλότυπον δὲ εἶναι καὶ τὸν πελαργόν φασιν. ἐν γοῦν τῇ Κραννῶνι τῆς Θετταλίας, Αλκινόην ὄνομα γυναῖκα ὡραίαν ὁ γήμας, ἀπολιπὼν οἴκοι, ἐστείλατο εἴς τινα ἀποδημίαν. ἡ τοίνυν Αλκινόη ὡμίλει τῶν θεραπόντων τινί. τοῦτο συνιδὼν ὁ πελαργὸς ὁ οἰκέτης ἐκ ὑπέμεινεν, ἀλλ' ἐτιμώρησε τῷ δεσπότῃ· προσπηδῶν γοῦν ἐπήρασε τῆς ἀνθρώπου τὴν ὄψιν Ανωτάτω μὲν ἐμνήσθην πορφυρίωνος ζηλοτυπίας, εἶτα κυνὸς τοιούτου, νῦν γε μὴν πελαργοῦ τὰ ἴσα ἐκείνοις εἰς νοσοῦντα γάμον.

Περὶ τῆς χρόας ἣν μεταβάλλει τὰ ζῶα ἐκ τῆς τοῦ πόματος διαφορᾶς.

Κεφ. κα.

Μεταβάλλει δὲ τὰς χρόας τὰ πρόβατα ἐκ τῆς περὶ τὸ πόμα ἀλλαγῆς, καὶ τὴν τῶν ποταμῶν ἰδιότητα. ἡ δὲ ὥρα τῶν ἔτους καθ' ἣν ἀπαντᾷ τοῦτο αὐτοῖς, ὁ τῆς μίξεως καιρός ἐστι. γίνεται γοῦν καὶ ἐκ λευκῶν μέλανα,

τα, καὶ ἔμπαλιν τρέπεσθαι τὴν χρόαν. φιλεῖ δέ πως ταῦτα γίνεσθαι, περί τε τὸν ἐν Ἀντάνδρῳ ποταμὸν, καὶ τὸν ἐν Θράκῃ, οὗ τὸ ὄνομα ἐρεῖ σοι οἱ περίοικοι Θρᾴκες. ὁ δὲ ἐν Τροίᾳ Σκάμανδρος, ξανθὰς ἀποφαίνει ποιήσας τὰς ὄϊς, πρὸς τῷ Σκαμάνδρῳ τῷ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλο ὄνομα ἡ τῶν προβάτων ἐπίκτητος χρόα ἔθετο αὐτῷ τὸν Ξάνθον.

mutatio in nigras fit, contráque ex nigris in albas cõuertuntur. Hæc autem cùm ad Antãdrum amnem accidunt, tum ad Thraciæ fluuium, cuius nomen Thraces accolæ tibi dicent, tũ verò ad Troiam Scamander ex aqua sua potantes Oues fuluas efficit. ex eo factum est, vt huic, qui initio Scamander nominaretur, deinde aliud nomen aduẽtitius Ouium color Xanthum imposuerit.

Περὶ τοῦ πελαργοῦ τὴν χάριν ἀποδόντος τῇ Ταραντίνῃ γυναικί. Κ. κβ

De Ciconia, quæ beneficij accepti Tarentinæ mulieri gratiam retulit. CAP. XXII.

Χάριτος δὲ ἀπομνημονεῦσαι τὰ ζῷα, καὶ κατὰ τοῦτο ἀγαθά. Ἐν Τάραντι γίνεται γυνὴ τά τε ἄλλα σπουδῆς ἀξία, καὶ οὖν καὶ σώφρων πρὸς τὸν ἄνδρα. Ἡρακληῒς ὄνομα αὐτῇ. περιεῖπε μὲν οὖν ζῶντα τὸν γεγαμηκότα εὖ μάλα κηδεμονικῶς. ἐπεὶ δὲ τὸν βίον οὗτος κατέστρεψε, τὰς ἐ-

Gratiam accepti beneficii memoriam ipsæ etiam bestiæ retinent. Tarentina mulier, nomine Heracleis, & cæteris in rebus ex maximè raro fœminarum genere fuit, & verò ab omni stupro integram castamq́; se marito cõseruauit. quippe quæ vt viuentem eum studiosè & diligenter coluisset, sic posteaquàm è vi-

ta excessisset, se fidissimam & ab omni libidine continentem humato coniugi præstans, vt anas commorationes, & domum in qua mortuum vidisset maritum, adeò malè odit, vt præ mœrore ad sepulchri monumētum, vbi sepulturâ affectus ille esset, miserrimè cō moraretur. Hæc igitur fœmina, quum æstiuo anni tempore Ciconiis pullorū suorum volatum experientibus, vnus & infirmissimâ ætate, & alarum debilitate delapsus, alterum crus fregisset, eiusmodi casum intuita, se cognito morbo, misericordem pullo præbuit. nam & vulnus blandè cauteq; obligauit, & medicamentis & cibo potioneq; adhibitis cicatricem obduxit, & ad incolumitatem perduxit: atque iam ad volatum confirmatum, è manibus dimisit. Hic

συνεχῶς· ἡ προσειρημένη μισεῖ διαφερόντως· καὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ τὸν ἄνδρα νεκρὸν ἐθεάσατο· καὶ ὡς εἶχε λύπης, ἐς τοὺς ταφὰς μετοικίζεται· καὶ τοῖς ἠρίοις τοῦ ποτε ἀνδρὸς τλημόνως παρέμενε, πιστὴν ἑαυτὴν καὶ σώφρονα τῷ κατὰ γῆς ὄντι ἀποφαίνουσα. Καί ποτε τὴν ὥραν θέρους, καὶ πελαργῶν ἐπὶ νεοττῶν περιπτέρων τῆς ἑαυτῶν πτήσεως λαβόντων, εἷς ὁ μάλιστα νεαρός, ἀκρατὴς ὢν ἔτι τῶν ταρσῶν ὢν κατωλίσθε, καὶ τὸ ἓν σκέλος συντρίβει τὸ ἕτερον. ἡ τοίνυν Ἡρακληὶς θεασαμένη τὸ πτῶμα, καὶ τοῦ ποδὸς τὸ πάθος καταμαθοῦσα, οἰκτείρει τὸ νεοττόν. καὶ ἀναλαβοῦσα σὺν πολλῇ τῇ φειδοῖ καταδεῖ τὴν πληγὴν, καὶ θεραπεύει καταιονήμασι καὶ ἐπιπλάσμασι, καὶ τροφὴν προσέφερε, καὶ ποτὸν ὤρεγε. χρόνῳ δὲ τῷ εἰκότι ῥωσθέντα καὶ φύσαντα τὰ ὠκύπτερα, ἐλεύ-

θερον

θερον εἶναι μεθῆκεν. ὁ δὲ, εἰδὼς ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ καὶ θαυμαστῇ ὀφείλων ζωάγρια, ᾤχετο ἀπιών. εἶτα ἐνιαυτοῦ διελθόντος, ἡ μὲν ἔτυχεν ἦρος ὑπολάμποντος ἐν ἡλίῳ θερομένη· ὁ δὲ πελαργὸς ὁ ἰαθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἰδὼν τὴν εὐεργέτιν, ὑφῆκε τῆς τῶν πτερῶν ὁρμῆς, καὶ ἑαυτὸν χθαμαλωτέρᾳ τῇ πτήσει κατάγων, πλησίον γίνεται. καὶ χανὼν ἀνέμεσε λίθον εἰς τὸν τῆς Ἡρακληΐδος κόλπον. καὶ ἀναπετασθεὶς ἐπὶ τοῦ τέγους ἑαυτὸν ἐκάθισεν. ἡ δὲ, τὰ πρῶτα. ὡς εἰκὸς, ἐθαύμασέ τε καὶ ἐκταραχθεῖσα ἐπόθει τί εἴη τὸ πραχθὲν, συμβαλεῖν οὐκ ἔχουσα τὴν δ' οὖν λίθον ἔνδον ποι κατέθετο εἶτα νύκτωρ διυπνισθεῖσα ὁρᾷ αὐγήν τινα καὶ αἴγλην ἀφιεῖσαν, καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, ὡς εἰσκομισθείσης δᾳδός. τοσοῦτοι ἄρα ἐκ τῆς βώλη τὸ σέλας ἀνίει τε καὶ ἐτίκτετο, καὶ ἦν μέγα τίμιος. συλλαβοῦσα δὲ τὴν πελαργὸν καὶ ἐπαφωμένη, κατενόησε

admirabili quâdã naturæ intelligentia non ignorans se conseruatæ vitæ præmium mulieri debere: anno pòst quum ad vernum solẽ fortè apricantem eam, quæ sibi benignè fecerat perspexisset demisso atque humili volatu proximè ad ipsam profecta, in eius sinum lapidẽ euomuit: deinde in tecto subsedit. Cuius facti admiratione cõmota Heracleis dubitabat quid isthuc esset. Quum igitur lapidem intus alicubi deposuisset, nocte insequẽti somno soluta, eum fulgere, & radiatam domum tanquam immissis facibus ex eo splendere perspexit: maximus enim ex lapide illo pretiosissimo fulgor exibat & generabatur: vbi verò Ciconiam comprehendisset & vulne-

ris cicatricē percepisset, hanc agnouit eam esse, quam miseratione commota curauisset.

τὴν ἐκ τῆς πληγῆς οὐλὴν καὶ ἐγνώρισε ταύτην ἐκείνην εἶναι τὴν αὐτῆς οἴκτῳ τε καὶ θεραπείας τετυχηκότα.

Astacus quantoperè consuetum sibi & familiarem locum amet.

CAP. XXIII.

Ὅπως ἐστὶ τῶν συνήθων ἠθῶν μνήμων ὁ ἀστακός.

Κεφ. κγ.

Si quem Astacum comprehendisti, eum lōgissimè exportes, relicto ibi signo vnde ipsum cepisti, eodem eū ipsum vnde comprehēsus fuerit, arrepsisse reperies: si inquā modò ita ex mari exportaueris, vt deinde sic propè deposueris, vt in mare adrepere queat.

Ἀστακὸν εἰ λάβοις, καὶ πορρωτάτω κομίσαις, σημεῖον καταλιπὼν ἔνθα αὐτὸν τεθήρακας, εὑρήσεις τὸν αὐτὸν ἐνταῦθα ὅθεν καὶ συνείληπται. λέγω δὲ εἰ παρὰ τὴν θάλατταν κομίσαις, εἶτα καταθεῖο αὐτόν πη πλησίον ὡς εἰσερπύσαι δυνηθῆναι εἰς τὴν θάλατταν.

De Venatrice aue allectas suo cantu auiculas inuadente.

CAP. XXIIII.

Περὶ ἀγρέως ὄρνιθος.

Κεφ. κδ.

Merulis affine genus quoddam est venaticū & captiosum, colore atrum, splendidè canorum: rectè ex eo venaticum appellatū: quòd ex auibus multas sui cantus permulsione ad

Ἀγρεὺς τὸ ὄνομα, τὴν φύσιν πτηνός, τὸ γένος κοσσύφων φράτωρ καὶ συγγενής, μέλας τὴν χρόαν, μουσικὸς τὴν γλῶτταν. κέκληται δὲ ἀγρεύς, καὶ δικαίως. τῷ γάρ τοι μέλει τῶν ἄλλων ὀρνίθων αἱρεῖ τὰ ἁπαλὰ προσαγόμενα

τῇ

τῇ τῆς ἁρμονίας θέλξει. εἰδὼς οὖν τὸ συμφυὲς αὑτῆς πλεονέκτημα, ἔοικε χρῆσθαι τῷ παρὰ τῆς φύσεως δώρῳ καὶ εἰς ἡδονὴν ἅμα καὶ ζητεῖν. ἀκούων μέντοι ἑαυτῆς εὐφραίνεται, θηρῶν δὲ τὰ προσιόντα ἐμπίπλαται. τοῦτον ἄρα εἴ τις ποτὲ ἐθήρασε, καὶ ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξεν, οὐδὲν αὐτῆς πλέον τῆς ᾠδῆς. ἔχει γὰρ ἄφωνον ὄρνιν, ὥσπερ οὖν τὸν θηράσαντα ἀμυνόμενον ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ.

Ὅπως ἐπιβουλευομένῳ ὑπὸ τοῦ ἰχνεύμονος τῷ κροκοδείλῳ ὁ τροχίλος ἐπαμύνει.

Κεφ. κε.

Ἀνωτέρω εἶπον ἤδη οἱ τροχίλοι κατατίθενται εἰς τοὺς κροκοδείλους εὐεργεσίαν τὴν ἐκ τῶν βδελλῶν, ἃ καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος λόγοις. ἃ δὲ οὐκ εἶπον εἰδὼς, εἰρήσεται νῦν, ἵνα

se allicit & capit: cuius ingenitæ sibi præstantiæ hæc auis non ignara, eo naturæ munere ad suã voluptate & cibo explendam vti videtur. nam ex sui cantus auditione & bellissimas oblectationes habet & aucupio & venatione proximè ad se accedẽtium auicularum exaturatur. Quòd si quando quisquam hanc captam concluserit in caueam, non modo canere omittit, verùm etiã pro seruitute sua à venatore pœnas silentio sumens, muta permanet atque elinguis.

De Trochili & Crocodili societate, quomodo hũc ille dormientem aduersus Ichneumonis insidias excitet.

CAP. XXV.

Quo beneficio Trochili Crocodilos promereantur, dum hirudines eorum faucibus eximunt, vt Herodotus in suis de Ægypto sermonibus tradit, iam superiùs retuli: vbi quæ omissa sunt, in præsen-

tia addam. Trochilus auis est palustris, & circa fluminum ripas vagatur, vbi escis quibusque obuiis fruitur: & à Crocodilo quoque, vt dixi alitur: quamobrē & gratus illi est, eiusq; dormientis curam suscipit, proq; ipso vigilat. Iacenti enim illi ac stertenti, insidiatur Ichneumon, & sæpe iugulo apprehenso strangulat. Eo cōspecto Trochilus clamat, & Crocodilum, cui nasum ferit excitatum aduersus hostem instigat. Hæc quidem Trochili natura est haud scio an laudanda, quum voracissimæ noxiæq; belluę tam prouidam curam gerat.

De Pastinaca marina natatione, volatu, & aculeo animalium & arborum veneno.

CAP. XXVI.

Pastinaca marina, quum natandi est cupiditate affecta, natare potest: quū rursus vo-

καὶ ἄλλος μαθήτω. ὁ μὲν τρόχιλος ὄρνις ἐστὶ τῶν ἑλείων· καὶ περὶ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν ἀλᾶται. καὶ ὅ,τι ἂν τύχῃ παρεκλέγων, βόσκεται. τρέφει δὲ αὐτὸν καὶ κροκόδειλος ὡς εἶπον· καὶ ἐκεῖνος αὐτὸν ἀμείβεται, καθεύδοντος προμηθῶς ἔχων καὶ ὑπερέχων τὸν αὐτοῦ. κειμένῳ μὲν γὰρ καὶ ὑπτίῳ ὄντι, ἐπιβουλεύει ὁ ἰχνεύμων, καὶ ἐμφὺς τῇ δέρῃ πολλάκις ἀπέπνιξεν αὐτόν. ἀλλ' ὅγε τρόχιλος βοᾷ, καὶ παίει κατὰ τῆς ῥινὸς αὐτὸν, καὶ ἀνίστησι, καὶ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ὑποθήγει. εἰ μὲν οὖν χρὴ τὸν ὄρνιν ἐπαινεῖν οὕτως ἔχοντα φροντιστικῶς ζώου παμβόρου καὶ ἀδδηφάγου, εἰσόμεθα. τὸ δὲ οὖν ἴδιον τῶνδε τῶν ζώων εἶπον.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος. Κεφ. κϛ.

Η τρυγὼν (οὐ φημι νῦν τὴν ὑπαίθριον, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ) ὅτε

βούλ

βούλεται, νήχεται. καὶ αὖ πάλιν αἰρεθεῖσα πέτεται. ἔχει δὲ κέντρον, οὗ καὶ εἰς τὸ πρόσθεν μνήμην ἐποιησάμην, θανατηφόρον. τὸ μὲν οὖν κεντεῖν καὶ ζῷα ἄλογα, καὶ ἀνθρώπους καὶ παραχρῆμα ἀποκτείνειν οὔπως † οὔπω παράδοξόν ἐστιν· ὃ δὲ ἄξιον ἐκπεπλῆχθαι, τοῦτο εἰρήσεται. δένδρῳ τῷ μεγίστῳ καὶ πάνυ γε τελείῳ καὶ εὐερνεῖ καὶ λίαν τεθηλότι τὴν χλόην, εἰ προσαγάγοις τὸ κέντρον, καὶ νύξαις τὸ δένδρον, μετὰ μικρὸν ἐκβάλλει τὰ φύλλα· καὶ ἐκείνων καταρρεόντων εἰς τὴν τὸ πᾶν πρέμνον αὐαίνεται, καὶ ἔοικεν ἡλιοβλήτῳ, ὅταν αὐχμοῦ βιαίου ξηρῷ γεγενημένῳ.

Πῶς τίκτεται ἐλέφας καὶ ἡλίκος τὸ μέγεθος.

Κεφ. κζ.

Τίκτεται ἐλέφας κατὰ τὴν κεφαλὴν ἐκπηδῶν. τὸ δὲ μέγεθός ἐστι τοῦ τικτο-

landi studio tenetur, sursum versus sublimis volat. Aculeum, cuius etiam ante mentionem feci, mortiferum habet, vt vel celeriter non modò homines, sed etiam animalia alia perdere queat. Quod quidem ipsum vt non admirabilitatē facit: certè id stupendam admi- οὐδὲν.
rationem habet, quòd si ad maximam arborem, & vegetā & summè virentem aculeum admoueas, & defigas, non multò pòst amittit folia: quæ postquam defluxerunt, totus trūcus similis est arboribus Solis ardoribus exsiccatis æstate quum est maxima siccitas.

De partu Elephantorum: & quòd capti facilè sese dedant, & cibum potumq; à porrigentibus mox accipiant.

CAP. XXVII.

Elephanti partus in caput procedit ad lucē. Partus magnitudo est instar integræ ætatis & iustæ

iustę magnitudinis porci. Matrem vnam fœtus plures sequi aiunt. Nec verò si quis hos à partu recentes cōtigerit, matres indignantur. Planè enim noscunt, non animo quidem lædendi, sed ad ludicram delectationem & blanditias eos contrectari: esseq; hominis naturam ea excelsitate animi, suo vt partui adhuc tantillo incommodare nollet. Postea autem quàm in foueā inciderunt, & se iam teneri sentiūt, animaduertens exitus locum nullum eis relictum esse, cùm eos pristini animi, tū libertatis capit obliuio: tum verò facilè cibos ex largientibus sumunt: tum si quis aquā præbeat, libenter bibunt: atque vinum si in promuscides effundas, sine recusatione admittunt.

De Ellope & Anthia piscibus sacris.

CAP. XXVIII.

μένου, κατὰ δέλφακα τῶν μεγίστων. μιᾷ δὲ μητρὶ πλείω ἐλεφαντίσκια ἕπεταί φασιν. εἰ δὲ βούλοιο τῶν βρεφῶν νεογνῶν ὄντων προσάψασθαι, αἱ μητέρες οὐδὲν ἀγανακτοῦσιν, ἀλλ' ἐῶσι. συνιᾶσι γὰρ ὅτι μήτε ἐπὶ λύμῃ τις ἐπιψαύει αὐτῶν, μήτε ἐπὶ κολάσει ἀλλὰ φιλοφρονούμενοι πάντες, καὶ κολακεύοντες. ἐπεὶ τίς ἂν τὸ τηλικοῦτον βλάψειεν; ὅταν δὲ θηρώμενοι ἐμπέσωσιν ἐς τὴν τάφρον καὶ ἴδωσιν ὅτι λοιπὸ αὐτοῖς ἄφυκτά ἐστι, τοῦ μὲν τέως θυμοῦ τοῦ σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ λήθην λαμβάνουσι, καὶ ὀρεγόντων σιτία ἑτοίμως προσέενται καὶ ὕδωρ προτεινόντων πίνουσι, καὶ οἶνον ἐγχεόντων ἐς τὰς προβοσκίδας, οἵδε τὴν φιλοτησίαν οὐκ ἀναίνονται.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ἔλλοπος, ὃν καὶ ἱερὸν καλοῦσι.

Κεφ. κη.

Τὸν

Τὸν ἰχθὺν τὸν ἔλλοπα ἱερὸν ἰχθὺν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κεκλῆσθαι νομίζουσι. λέγει δὲ λόγος τις, σπάνιον μὲν αὐτὸν εἶναι, ἐν δὲ τῷ κατὰ Παμφυλίαν πελάγει θηρᾶσθαι. γλίσχρως δὲ καὶ ἐκεῖθι. ἐὰν δὲ ἁλῷ, στεφάνοις μὲν, αὐτοῖς σφᾶς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς εὐγρεσίας ἀγλαΐζουσι. στεφανοῦσι δὲ καὶ τὰς ἁλιάδας, καὶ καταίρουσι κρότῳ τε καὶ αὐλοῖς, τὸ θήραμα μαρτυρόμενοι. Οἱ δὲ οὐ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν ἀνθίαν νομίζουσιν ἱερόν. τὸ δὲ αἴτιον, ἔνθα ἂν οὗτος φανῇ τῆς θαλάττης, ἀνάγκη δήπου τὸν χῶρον ἄθηρον εἶναι, σπονδὰς δὲ ἰχθύσι καὶ πᾶσιν ὅσα ἐν ὕδρᾳ θηρικά· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἰχθύες θαρροῦντες ἀποτίκτουσι. φύσεως δὲ ἀπόρρητα ἐλέγχειν οὐκ ἐμὸν καὶ εἰκότως. ἐπεὶ καὶ ἀλεκτρυόνα δέδοικε λέων· καὶ τὸν αὐτὸν βασιλίσκον, + καὶ μέντοι καὶ ὁ ἐλέφας τὰς δὲ

Ellopem ſacrum piſcem à poëta vocari exiſtimant. rarus inuentu creditur. in profundo Pamphylio capitur, ſed neque tamen etiam inde, niſi vix, & admodũ raro. Quod ſi capiatur, coronis ob ſecundam piſcationem ſeſe non modo piſcatores ornant, ſed & piſcatoria nauigia ſertis redimiri curant, & plauſu, & tibiarum ſono prædam teſtantes, ad terram nauem applicant. Alii propterea non hunc, ſed Anthiam ſacrum exiſtimant: quia locus quem Anthias incolit, & belluarum expers, & vrinatoribus tutus eſt, & cum piſcibus pacem ſeruat. Cuius fiduciâ piſces confirmati ibidem pariũt. Naturæ cauſam penitus retruſam & abditam, non meum eſt explicare: non magis quàm exponere cauſas cur Gallinaccum Leo & Baſiliſcus timeāt: cur Suillũ pecus Elephantus horreat.

fortè καὶ μέντοι κενόν, *vel* χοῖρον, *vt Gilius videtur legiſſe.*

reat. in quibus exquirendis etsi qui permulto abundāt otio plurimum temporis consumant, non tamen optatum assequuntur.

FINIS LIB. VIII.

αἰτίας ὅσοι σχολὴν ἄγουσι ζητοῦντες, τὸν μὲν χρόνον καταθρυήσουσιν, οὐ μὴν ἐς τέλος ἀφίξονται τῆς σπουδῆς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Η. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον θ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* IX.

De Leonibus senibus & catulorum in eos pietate. CAP. I.

Leo quum ætate processerit, & iam grauis fa-

Περὶ λεόντων γεγηρακότων. Κεφ. α.

Λέων ἤδη παρήκων τὴν ἡλικίαν, καὶ γήρᾳ βαρὺς γεγενημένος,

μένος, θηρᾶν μὲν ἥκιστός ἐστιν, ἀσμένως δὲ αὐλίζεται ἐν τοῖς ὑπάντροις ἢ λοχμώδεσι καὶ κατὰ δρομάς· καὶ τῶν θηρίων οὐδὲ τοῖς ἀσθενεστάτοις ἐπιθαρρεῖ, τὸν ἑαυτοῦ χρόνον ὑφορώμενος, καὶ τὸ τοῦ σώματος ἐννοῶν ἀσθενές. οἱ δὲ ἐξ αὐτοῦ γεγενημένοι θαρροῦντες τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ, καὶ τῇ ῥώμῃ τῇ συμφυεῖ, πορεύονται μὲν ἐπὶ θήραν, ἐπάγονται δὲ καὶ τὸν ἤδη γέροντα, ὠθοῦντες αὐτόν. εἶτα ἐπὶ μέσης τῆς ὁδοῦ ἧς ἐλθεῖν δεῖ καταλιπόντες, ἔρχονται τῆς ἄγρας αὐτοί. καὶ τυχόντες τοσούτων, ὅσα ἀποχρήσει καὶ αὐτοῖς καὶ τῷ γεγεννηκότι σφᾶς, βρυχησάμενοι γενναῖόν τι καὶ διάτορον, καλοῦσι τὸν πατέρα ὡς δαιτυμόνα ἑστιάτορες ἐπὶ θοίνην, οἱ νέοι τὸν γεγηρακότα, τὸν πατέρα οἱ παῖδες. ὁ δὲ ἡσυχῇ καὶ

ctus fuerit, tum ad venandum infirmus, aut in specubus aut nemorosis tractibus libenter requiescit: neque tum vel cum infirmissimis animalibus, ætatis suæ infirmitatis diffidens, versari fidenter audet: sed considerans senectã & corporis sui imbecillitatẽ, semper timidè & diffidenter cum iis agit. Ex hoc verò procreati, & robustæ & vigentis ætatis fiduciâ nitentes, longè procedunt ad venandum: ac patrem iam senem secũ adducunt, eum impellentes: deinde in media via, quam ingressi fuerint, illum relinquentes, toto animo ipsi in prædæ curam incumbunt: ac tantundem prędę consecuti, quantum vel sibi vel genitori satis ad prandium sit, generoso quodam & contentissimo rugitu edito, parentem suũ secum, is vt conuiuium ineat, tanquam conuictores ad prandium conuiuam inuitant. Senex tam sensim & pedetentim

tim velut reptans, eò accedens, primò filios amplexatur, deinde lingua eis suauiter, velut horum laudās facilem venationem, blāditur: pòst & prandio dat operam, & cum his epulatur: Tametsi Solon, qui lege sanciuit filiis parentes alendos esse, hæc eos facere non iussit: sed natura humanis legibus nihil egens, ipsa immobilis lex hoc officij munus docuit.

De Aquilæ pennis, quòd aliis admixtæ eas corrumpant.

CAP. II.

Non modò præsentem & viuentem reginam auium Aquilam cæteræ omnes volucres extimescunt, atq; eius conspectū exhorrent: sed & pennæ eiusdem si quis cum aliarum pennis commiscuerit, incorruptę atq; integræ manent: aliæ, cum illis communitatem non ferentes, putrescunt.

De Murium fœcundita-

βάλλων καὶ οἷον ἕρπων ἔρχεται, καὶ περιβάλλων τοὺς παῖδας, καὶ τῇ γλώττῃ ὑποκορίζεται ἀποτιμῶσα, ὥσπερ ἐπαινοῦν τῆς θήρας, ἔχεται τοῦ δείπνου, καὶ σὺν τοῖς υἱέσιν ἑστιᾶται. Καὶ Σόλων μὲν τοῖς λέουσι ταῦτα οὐ κελεύει, νομοθετῶν τρέφειν τοὺς πατέρας ἐπάναγκες. διδάσκει δὲ ἡ φύσις, ἡ νόμων ἀνθρωπικῶν μέλει οὐδὲν, γίνεται δὲ ἄτρεπτος αὐτὴ νόμος.

Περὶ τῶν τοῦ ἀετοῦ πτερῶν.

Κεφ. β.

Τὸν ἀετὸν τῶν ὀρνίθων βασιλέα οὐ μόνον παρόντα καὶ ζῶντα δέδοικε τὰ ὄρνεα, καὶ καταπτήσσει ὁρῶντα· ἀλλὰ καὶ τὰ πτερὰ ἐκείνου, ἐάν τις τοῖς τῶν ἄλλων συναναμίξῃ, τὰ μὲν τοῦ ἀετοῦ μένει ὁλόκληρα καὶ ἀδιάφθορα· τὰ δὲ ἕτερα κατασήπεται, τὴν πρὸς ἐκεῖνα κοινωνίαν οὐ φέροντα.

Περὶ μυῶν πολυγονίας, καὶ κερ-

κροδείλων κ, αὐτῷ πέρι, ποῦ τὰ ἰσοστῇ ἔκγονα βασανίζεται. Κεφ. γ.

Οἱ μῦες εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλως πολύγονον ζῷον, καὶ ἀθρόα τῇ ὠδῖνι πολλὰ τίκτουσιν. εἰ δὲ πως καὶ ἁλὸς γευσάμενοι τύχοιεν, ἐνταῦθα δήπου κ, παμπολλα ἀποκυΐσκουσι, καὶ πλείω τῆς συνηθείας πολλῷ. Οἱ δὲ κροκόδειλοι ὅσπερ τίκωσι τό. γνήσιον καὶ νόθον τόνδε τον τρόπον ἐλέγχουσιν· ἐάν τι τῶν ἀρχὰς ἐκγλυφέν ἀρπάσῃ, τέλει τὸ λοιπὸν εἰς τὸ γένος, καὶ ειλεῖται τοῖς γινομένοις, καὶ πεπίστευ τοῖς κροκοδείλων εἶναι, καὶ ἠρίθμηται. ἐὰν δὲ ἐμπτύσῃ κ, βλακεύσῃ καὶ μὴ λάβῃ πόθεν ἢ μυῖαν ἢ σέ... ἢ ἔντερον γῆς, ἢ σαῦραν τὴν νεαρῶν, διασπᾷ αὐτὸν ὁ πατήρ, ὡς ἀδόκιμόν τε κ, κίβδηλον, καὶ προσήκοντα οὐδέν. Καὶ δοκοῦσιν ὡς οἴδε οἱ ἄφρονες, καὶ οἱ ἀετοὶ δὲ βασ-

te, præſertim à ſalis vſu. Qua ratione Crocodilus catuli recens editi ingenuitatem experiatur.

CAP. III.

Mures cùm ſuâ ſpōte fœcunda animalia crebros partus ex ſeſe edūt: tum multò ſupra conſuetudinē accedēnte ſalis vſu fœcundiores fiūt. Crocodili quū ex ſeſe pepererunt, hoc experimento legitimū à ſpurio internoſcunt, vt ſi quid catulus ſimul atque excluſus eſt, rapuerit, in reliquum tēpus in Crocodilini generis numero locoque à parentibus ducatur: ſin ignauia eum ipſum tardauerit ad comprehendendam alicunde aut Muſcam aut Lumbricū, aliámve beſtiolam, aut Lacertulam, eum parens tanquam à ſe degenerātem, nihílque ad ſe pertinentem, lacerat. atq; vidētur vt ad Solis radios Aquilæ

al. ἀληθεύσῃ.

K σανιν

suorum ingenuitatem experiuntur, sic celeri alacritate prædam capiendi Crocodili: vtrique scilicet non temerario suos affectu, sed ratione amantes.

σαινίζοντες καὶ ἐκεῖνοι τὰ γνήσια τῷ ἀκτῖνι τῷ ἡλίου, κρεῖσσον φιλεῖν τὰ ἔκγονα, καὶ οὐ πάθει.

De dentibus Aspidis.

CAP. IIII.

Περὶ τῶν τῆς ἀσπίδος ὀδόντων.

Κεφ. δ'.

Aspidis dentes, quos merito letiferos dixeris, tenuissimis quibusdam veluti tunicis aut membranis indui & vestiri audio: & quum Aspis aliquem mordicus inuadit, mēbranulis inuersis (*vel compressis*) humorem venenosum effundi, tum illas rursus ad pristinum locum redire & vniri. Itē in Scorpij aculeo meatum quendam sinuosum replicari aiunt, adeò angustum vt visu non percipiatur: in eo venenum gigni, continerique: quod quum ille ferit, mox per foramen id quoque minus quā cerni possit, emanet. Addunt vim aculei e-

Ακούω τοὺς ὀδόντας τῆς ἀσπίδος, οὓς οὖν ἰοφόρους εἴποι καὶ τῶν ὀρθῶς, ἔχειν οἱονεὶ χιτῶνας περικειμένους ἄγαν λεπτοὺς καὶ ὑμέσι παραπλησίους, ὑφ' ὧν περιαμπέχονται. ὅταν οὖν ἐμφύσῃ τινὶ τὸ στόμα ἡ ἀσπὶς, στρέφεσθαι μέν φασι τὰ ὑμένια, ἐκχεῖσθαι δὲ τὸν ἰόν· καὶ πάλιν συντρέχειν ἐκεῖνα, καὶ ἐνθάδε. Τοῦ γε μὴν σκορπίου τὸ κέντρον ἔχειν τινὰ κολπώδη διπλόην, ὑπὸ τῆς ἄγαν λεπτότητος οὐ πάνυ σύνοπτον. καὶ ἐν μὲν τὸ φάρμακον, καὶ τίκτεσθαι λέγουσιν ἐνταῦθα. ἅμα δὲ τῇ κρούσει προσιέναι διὰ τοῦ κέντρου καὶ ἐκρεῖν, ὁπὴν δὲ εἶναι δι' ἧς ἔξεισιν, οὐδὲ ταύτην ὄψει σκορπίων. ἀνθρώπου δὲ διάλογα κατα-

πλυον

πλύοντος ἀμβλυνῶνται τὸ κέντρον, καὶ τὸ μαλακιεῖν, καὶ ἐς τὴν πληγὴν ἀδύνατον γίνεται.

Ὅπως τῷ πρώτῳ τεχθέντι τὰ πρεσβεῖα ἀπονέμει κύων.

Κεφ. ε.

Η κύων εἰ καὶ πολλὰ τίκτει σκυλάκια, ἀλλά γε τὸ πρῶτον τῆ μητρὶ προελθόν, καὶ ἐκείνης τὸ αἴτιος πρεσβύτερον ὂν κατ' ἰσόρροπ τὸν πατέρα ἐκεῖνα δεῖν ἐμφερέστατον τίκτει· πάντως τὰ δὲ ἄλλα ὡς ἂν τύχῃ· ἔοικε δὲ φιλοσοφεῖν ἐν τῷδε ἡ φύσις προτιμῶσα τῆ ὑποδεχομένης τὸ ἄρρεν.

Ὅτι κατὰ περὶ ἕξιν τὰ ὀστρακόδερμα ὑπολήξασης τῆς σελήνης. Κεφ. ς.

Τῶν δὲ ὀστρακονώτων καὶ ὀστρακοδέρμων ἴδιον τοῦτο ἴδιον. κατὰ περί πως τεῦται καὶ κουρίτερα ὑπολ.ηγούσης τῆς σελήνης

ius retundi hominis sputo, ita vt obtorpescat, & ad infligendum ictum reddatur impotens. al. καλκιεῖν.

Canis fatum, qui primus in lucem editur, patrem referre. CAP. V.

Canis etsi permultos ex sese parit catulos, horum tamen è numero primus prodiens in lucem, patrem refert, omninoq; similitudinem speciemq; illius gerit: cęteri vt casus tulerit, nascuntur. Quod studio & prouidentiâ naturæ fieri videtur, matri scilicet anteferētis patrem. *& esse m.a.tu.s primigenium longè anteponentis.*

Luna decrescente Testacea & Crustacea animalium inaniora esse: & Iumenta eo tempore infirmiora nasci. Ad nouilunium quomodo afficiantur animalia

CAP. VI.

Testa crustáve intectorū hoc etiā propriū est, vt ad decrescentē lunā ex inanitate & exilitate corporis laborēt: quod

quidē ipsum declarant testacei generis Purpuræ, Buccinæ, Spondyli, & his affines: itemq́; crustacei generis Paguri, Locustæ, Astaci, Cācri & id genus. Itemq́; imbecilliora infirmioraq́; decrescente lunâ, iumenta nasci dicuntur, eamq́; ob causam harum rerum prudentes, in hac mensis parte genita, quòd minùs præstabilia sint, consulunt non alenda esse. Cæterùm in nouilunio animantes audio vel voce ipsis naturali aliquid sonare, vel cadere: Leonem tantùm Aristoteles excipit, cui neutrum horum contingat.

Qui pisces auditu præstēt. Qui lapillum in capite habeant. Et de Pedunculo Delphini parasito.

CAP. VII.

Sensu audiendi acerrimo esse Lupū, Chromin, Salpam, Mugilē, ex Aristotelica præce-

φιλεῖ γίνεσθαι. καὶ τῶν μὲν ὀστρακοδέρμων ἐλέγχουσιν ὧν λέγω πορφύραι καὶ κήρυκες, καὶ σφόνδυλοι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. τῶν δὲ ἑτέρων πάγουροί τε καὶ κάραβοι καὶ ἀστακοὶ, καὶ οἱ καρκῖνοι, καὶ εἴ τι τούτων συγγενές. λέγεται δὲ καὶ τῶν ὑποζυγίων τὰ τικτόμενα ληγούσης τῆς σελήνης ἀδυνατώτερα τῶν ἄλλων εἶναι, καὶ ἀσθενέστερα. καὶ μέντοι καὶ συμβουλεύουσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, τὰ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ μηνὸς γενόμενα μὴ τρέφειν, μὴ γὰρ εἶναι σπουδαῖα αὐτά. Κατὰ τὴν νουμηνίαν δὲ τὰ ζῷα, ὡς πυνθάνομαι, ἢ φθέγγεταί τι τῇ συνήθει τε φωνῇ, ἢ πίπτει. λέων δὲ ἄφωνος μόνος, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν, οὐδέτερον αὐτοῖν δρᾷ.

Περὶ τῶν ὀξέως ἀκουόντων ἰχθύων. Κεφ. ζʹ.

Ἀκούειν ἀγαθοὺς καὶ ὀξύτατα, καθὰ φησὶν Ἀριστοτέλης εἶναί φησι· καὶ μέν-

τοι

-γον καὶ τὸν χρόμιν, καὶ τὴν σάλπην, καὶ τὴν κεστρία. Πυνθάνομαι τὰ τὸν λάβρακα φασὶ τοὺς εἰδότας ὅτι ἄρα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λιθίδιον ἐστι, καὶ χειμῶνος τοῦτο ψυχρὸν γίνεται, καὶ λυπεῖ αὐτὸν ἰσχυρῶς. ταύτην τοι καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ἀλεαίνειν αὐτὸν, καὶ ἐπινοεῖν τῇ ψύξει τῇ ἐκ τοῦ λίθου φάρμακον τοῦτο καὶ μάλα γε ἀντίπαλον. καὶ χρόμιν δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖν, καὶ φαγρον, καὶ σκίαιναν πέπυσμαι. ἔχει γὰρ τὸν ὅμοιον λίθον καὶ ταῦτα. Παράσιτοι δὲ ἄρα ἐν ἰχθύων γένει εἰσίν. ὁ γοῦν φθεὶρ οὕτω καλούμενος, παρατρέφεται τῇ τοῦ δελφῖνος θηράματων. ὁ δὲ ἥδεται αὐτῷ, καὶ ἑκὼν μεταδίδωσι, ἔνθεν τοι καὶ πίων ἐστιν, ὥσπερ ἐκ πλουσίας καὶ ἀμειλικτοῦς ἑστιάσεως ἐμπιπλάμενος. καὶ ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θήρ-

ptione patet. Lupum prætereà audio præclarè intelligere, se in capite possidere lapidem hyberno tempore perfrigidum, sibiq; infestissimum. Itaque illo ipso anni tempore eũ lapidẽ calefacere haud quaquam inscium cõtra lapidis frigus remedium esse ipsum tepefacere. Similem etiam lapidem Chromin, Pagrum, Vmbrum habere: eandemque vitandi frigoris, quam Lupum, sequi rationem. Sunt & in piscium genere parasiti: vt peduncullus appellatus, qui ex iis quæ Delphinus ceperit (superfluis nimirum & intercidentibus) victitat. itaque ex eius præda, tãquam ex locuplete mensâ refertus pinguescit. Eo nimirum Delphinus tantopere delectatur, vt cum ipso libenter quæ comprehẽderit, communicet. Theron quidem parasitus apud Menandrũ,

Κλείσοφος *Athenaeo lib.6.*

sibi ipsi placet, quòd quum hominum pecunias & opes attereret, ex eorum tamen facilitate tanquam præsepi victitaret. Huic similis fuit Struthias. Est & ille Philippi celebris parasitus nomine Clisophus, qui in Philippi gratiam, in obsidione Methonæ oculo priuati altero, ipse etiam alterum de suis oculũ deligare voluit. Atqui inter Pedunculum & Delphinum beneuolẽtiam amicitiæ ego potiùs & familiaritati adscripserim: quum adulationem, vt & alia mala, homines tantùm calleant, bruta ignorẽt.

ἔργον μέγα φρονεῖ, ὅτι ὁ ἐκείνων ἀνθρώποις φάτνην αὐτὸς ἐκείνοις εἶχε. καὶ ὁ Στρουθίας τοιοῦτος. † Κλείσοφος δὲ ὁ Φιλίππου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον δεσμῷ κατελάμβανε Φιλίππῳ χαριζόμενος ἐν τῇ τῆς Μεθώνης πολιορκίᾳ τὸν ἕτερον ἐκκοπέντι. Φιλία δέ μοι δοκεῖ καὶ συντροφία τοῦ ἐθέλειν πρὸς τὸ ἀλλήλοις εἶναι· κολακεύειν μὲν γὰρ ὡς καὶ ἄλλα κακὰ ἄνθρωπος οἶδε, τὰ δὲ ἄλογα οὐκ οἶδε.

De amore & pietate Elephanti in sobolem, historica declaratio.

CAP. VIII.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εἰς τὰ τέκνα φιλοστοργίας.

Κεφ. η.

Quum alia pleraque naturali quodam amoris habitu Elephantos cum filiis suis conciliatos esse ostẽdunt: tum verò maximè illa quæ consequitur naturæ commendatio ad amorem vehemens, declarat quanta eorum quæ procrearint, charitate teneãtur. Horũ venatores scrobes fodiunt, in quas quũ hæc animalia incidunt, ex his part

Ἐλέφαντος δὲ ἄρα ἐς τὰ τέκνα καὶ ἐκεῖνο φίλτρον ἰσχυρόν. οἱ τούτων θηρευταὶ τάφρους ὀρύττουσιν, εἰς ἃς ἐμπίπτουσι τὰ ζῷα

ταῦτα· καὶ τὰ μὲν ἁλίσκεται, τὰ δὲ ἀναιρεῖται. καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς τοιᾶσδε τῆς ἀγρεύσεως, καὶ τὸ σχῆμα ὁποῖον, καὶ ὁποῖον τὸ πάθος, καὶ εἴσοδοι ποδαπαί, ἀλλαχόθεν εἴσεσθε. ἐκκαλύψω δὲ ἔγωγε καὶ ἐλέγχων τὴν στοργὴν ἔρχομαι. ἡ μήτηρ θεασαμένη τὸ ἑαυτῆς βρέφος εἰς μίαν τῶν τάφρων ἐμπεσὸν, οὔτε ἐμέλλησεν, οὔτε βλακεύουσα διέτριψεν, ἀλλὰ ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἐνθύμου καὶ πάθει ταῦ(τα) ἐπιδραμοῦσα, κατὰ τοῦ παιδὸς αὑτὴν ὦσεν εἰς κεφαλὴν, καὶ ἄμφω κατὰ ταὐτὸν τοῦ τέλους εἰχέτην. ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ μητρῴου βάρους ἐκπιεσθεὶς, συνετρίβη· ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν, ἄξασα. Γελοῖοι τοίνυν εἰσὶν οἱ διαπορούμενοι εἰ φυσικὴ πρὸς τὰ ἔκγονα στοργή ἐστι.

Πῶς τίκτουσιν αἱ φῶκαι.

partim capiuntur, partim occiduntur. Huius verò fossæ faciendæ quæ sit ratio, quæ figura, quiq; introitus aliâs dicam. Nunc pergo explicare quàm in genere Elephantorum matres charos pullos suos habeant. Quum enim in foueam pullũ suum incidisse mater perspexisset, ne minimã quidem moram interposuit, nec eius cursum vlla ad pullũ consequẽdum segnitia tardauit, quin vehementi dolore affecta, quanto maximè posset incitato incursu in delapsum filiũ præceps ageretur, amboq; eodem casu morte occumberent. quum hic quidem materno pondere pressus contereretur: illa verò præcipitata, caput diffringeret. Risu igitur obruendi, qui vtrum naturalis sit aliquis, necne, amor parentum in filios, dubitant.

Vitulos marinos in arido parere, & fœtus suos paulatim per interualla in mare deducere.

deduc

Deductos illis assuefacere. CAP. IX.

Vituli marini primũ in arido fœtus suos pariunt deinde in lucem editos paulatim cùm in humidiora loca subducũt, atque ad degustandum mare eos introducunt, tum in aridum natalem locum reducunt: inde rursus in mare deducunt, & quàm mox educunt. Sæpeq; numero quum id fecerunt, aptissimos tandem ad natandum efficiunt, partim doctrinâ institutos, partim naturâ ad mores & sedes maternas amandas impulsos.

Aquilas raptu animalium viuere, præter illam quæ Iouis cognominatur. CAP. X.

Aquila violentum & auarum animal, raptu viuit, & carnes appetit. nam ad se explendam Lepores, Hinnulos, Anseres ex cohorte, & alia pleraque rapit. Vna tantùm ex Aquilarum genere, quæ

Κεφ. θ.

Αἱ δὲ φῶκαι τίκτουσι μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κατὰ μικρὸν δὲ ὑπάγουσιν ἑαυτῶν τὰ σκυλάκια εἰς τὸ ὑγρότερον, καὶ ἀπογεύουσι τῆς θαλάττης· εἶτα ἐπανάγουσιν εἰς τὸν τῆς ὠδῖνος τόπον τὸν ἐξ ἀρχῆς. καὶ αὖ πάλιν κατάγουσιν εἰς τὴν θάλατταν· καὶ ταχέως ἐξάγουσι· καὶ ὅταν πολλάκις τοῦτο δράσωσι, τελευτῶσαι νηκτικώτατα ἀπέφηναν αὐτά. ῥᾳδίως δὲ εἰς τὸν θαλάττιον βίον ἀπομανθάνει· καὶ τῆς διδασκαλίας μὲν περιουσίᾳ, αὐτὰ δὲ βιαζομένης δὲ τῆς φύσεως τῶν μητρῴων καὶ ἠθῶν καὶ ἐθῶν ἐρᾷν.

Περὶ ἀετῶν. Κεφ. ι.

Ἀετὸς ζῷον πλεονεκτικὸν, καὶ δι᾽ ἁρπαγῆς ποιούμενον τὰς τροφὰς, καὶ σαρκῶν ἐσθίουσι. καὶ γὰρ λαγὼς ἁρπάζουσι, καὶ νεβροὺς, καὶ χῆνας ἐξ αὐλῆς, καὶ ἄλλα. μόνος δὲ ἄρα ἐν αὐτοῖς, ὁ σπαρ- ... ἡμῶν καὶ Διὸς κέκληται, κρεῶν

κρεῶν οὐχ ἅπτεται· ἀλλὰ ἀπόχρη οἱ πόα. καὶ Πυθαγόρου τοῦ Σαμίου διακούσας οὐδὲν, ὅμως ἐμψύχων ἀπέχεται.

Περὶ φαλαγγίου καὶ ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ια.

Εἰ τοῦ φαλαγγίου καὶ μόνον ἐφάψαιτό τις, ἀπέκτεινεν αὐτὸν μηδὲ δηχθέντα φασὶν ἰσχυρῶς· ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος δῆγμα πρᾳότατον εἶναι ἤλεγξε Κλεοπάτρα ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ προσιόντος ἀφροδισίων θανάτων ἐν τοῖς συμποσίοις ἐβασάνιζε· καὶ τὸν μὲν διὰ τοῦ ξίφους εὕρισκεν ἀλγεινὸν, τῶν τιτρωσκομένων τοῦτο ὁμολογούντων· τὸν δὲ διὰ τῶν φαρμάκων, λυπηρόν. σπασμὸν γάρ τινα ἐμποιεῖν καὶ καρδίαν ἀναλγεῖν· τὸ δὲ ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ἀσπίδος πρᾳότατον εἶναι, καὶ ἵνα Ὁμηρικῶς εἴπω ἀβληχρόν ἐστι δ᾽ ὅ-

Iouis appellatur. carnes non attingit sed & ad victum ei herba satis est: & quamuis Pythagoram Samium nō audiuit nullam tamen animantem edit.

De Phalangij tactu & Aspidis morsu sine dolore ferè lethifero.

CAP. XI.

Phalangium vel solo contactu & sine magno dolore, vt audio, interimit. Aspidis quoque morsum Cleopatra lenissimum esse periclitatione percepit. Quam enim aduentante Augusto, quænam sine acerbo doloris sēsu mors esset, in conuiuio de circumstantibus exquireret, eam quæ gladio inferretur, doloribus refertam esse, ex iis qui aliquod vulnus accepissent, reperiebat: acerbam autem ex venenis, & laboriosam: conuulsionem enim facere; & stomacho & cordi dolorem inurere. Eam verò quæ Aspidis morsu afferretur, lenem & im-

προσιόντων, Gill.

τινα, ὡς ἐρασταὶ ᾠδήν τινα κωμαστικὴν· καὶ κέκληται ἤδη ἡ βοὴ ὀλολυγὼν ὥς φασιν. ἔπειτα δὲ τὴν θήλειαν προσαγάγηται μένετον ἄμφω τὴν νύκτα ἐν μὲν γὰρ τῷ ὕδατι συνελθεῖν οὐ δύνανται· μεθ᾽ ἡμέραν δὲ ἐπὶ γῆς συμπλακῆναι ὀρρωδοῦσι· νυκτὸς δὲ ἐπὶ πολλῆς ἀδείας προσελθόντες, ἀλλήλων ἀπολαύουσιν. Ὅταν δὲ βάτραχοι γεγωνότεροι φθέγγωνται, καὶ τῆς συνηθείας λαμπρότεροι, ὅτι δηλοῦσιν ὑετόν.

Περὶ τῆς δυνάμεως ἣν ἔχει νάρκη εἰς τὸ ἐμποιεῖν πάθος.

Κεφ. ιδ.

Εἴ τις προσάψαιτο τῆς νάρκης, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ὀνόματος πάθος τὴν χεῖρα αὐτοῦ καταλαμβάνει, τοῦτο καὶ παιδάριον ὢν ἤκουσα τῆς μητρὸς λεγούσης πολλάκις. σοφῶν δὲ ἀνδρῶν ἐπυθόμην, ὅτι καὶ τὸ δίκτυον ἐν ᾧ θηρᾶται † καὶ

in voce vſurpant. Etenim quemadmodum ad captandos amores ſuos homo amans laſciuam cantiunculam cantitare ſolet, ſic ſuæ cuiuſdā emiſſione vocis, quam ololyginem vocant, coitus ſignificationem mas fœminæ dat atque vt eam allexerit, ambo noctem, quòd in aqua nō queāt coire, expectant. Interdiu verò in terra venereo complexu implicari horrent. at noctu in magna ſecuritate veneri dant operam Quum vocaliùs quiddam quā ſint ſolitæ ſonant pluuiæ aduentum denunciant.

De Torpedinis vi circa inferendum torporem.

CAP. XIIII.

Manū hominis qui Torpedinem piſcem cōtigerit, torpore affici, etiamnum puer à matre frequenter audiui. Præterea à viris peritis accepi, illum qui rete in quo fuerit capta attigerit, omnino καὶ ἰνεστὶ

passi

passurum torporem. Item si quis eam viuã & grauidam in vas imposuerit, & marinam aquã infuderit, pariet illa suo tempore. eam deinde aquam si ex vase in hominis aut manum aut pedem infuderit, membra hæc non dubitanter obtorpescunt.

Quadam bestiæ, postquã attigerunt venenatum quippiam, acerbiores sunt ad ictum morsúmve. C. XV.

Non eandem vim ad plagas & morsus semper habent animalia, sed sæpe propter causas quasdam morsus acerbitas intenditur. Nam gustata Serpēte Vespa longè morsu infestior est. Musca item, quum eiusmodi quippiam attigerit, ácriores morsus habet, & dolorem maiorem facit. Aspidis morsus si Ranam comederit, insanabilis omnino fit.

μυῖα, Gill.

εἴ τι θίγοι, εἴ τι προσάψαιτο, ναρκᾷ πάντως. εἰ δέ τις ἐς σκεῦος αὐτὴν ἐμβάλοι ζῶσαν, καὶ ἐπιχέοι θαλάττιον ὕδωρ, ἐὰν ἐγκύμων ᾖ, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ὠδῖνος ἐπείγηται, τίκτει. καὶ ἐκ τοῦ σκεύους τοῦτο ὕδωρ εἴ τις καταχέοι χειρὶ ἀνθρώπου ἢ ποδί, ναρκᾶν τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα ἀνάγκη.

Κατὰ τί ἐπιτείνεται τὰ δήγματα τῶν θηρίων, καὶ ἐξ αὐτῶν κρούσεις.

Κεφ. ιε.

Τὰ ζῷα οὔτε ἐν ταῖς πληγαῖς, οὔτε ἐν τοῖς δήγμασιν ἀεὶ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἴσχει, ἀλλ' ἐπιτείνεται πολλάκις ἔκ τινος αἰτίας. ὁ γοῦν σφὴξ γευσάμενος ἔχεως, χαλεπώτερός ἐστι τὴν πληγήν. καὶ ἡ μυῖα τοιούτῳ τινὶ προσομιλήσασα, πικροτέρα δακεῖν ἐστι, καὶ ὀδύνας ἐνδίδωσι. καὶ μέντοι καὶ τῆς ἀσπίδος τὸ δῆγμα γίνεται τελέως ἀνήκεστον, ἐὰν βατράχου φάγῃ. ὁ δὲ κύων

ὁ μαινόμε

ὑγιαίνων μὲν εἰ δάκῃ, τραῦμα εἰργάσατο καὶ ἀλγηδόνα ἐξῆψεν· ἐὰν δὲ λυττῶν, διέφθειρεν. ὕδωρ τε δεδιέναι κατηνάγκασε πρότερον· καὶ ὁ μετρίως ἔχειν δοκῶν, πάλιν ἐξάπτεται εἰς τὴν ὀδύνην, καὶ ὑλακτήσας ἀπέθανεν. ἀκέστρια δὲ ἀκεμένη χιτώνιον ῥαγὲν ὑπὸ λυττῶντος κυνὸς, διακνῶσά πως τῷ στόματι τὸ χιτώνιον, ἵνα ἀποτείνῃ αὐτὸ, ἐλύττησε καὶ ἀπέθανεν. Ἀνθρώπου δὲ ἀσίτου δῆγμα χαλεπὸν καὶ δυσίατον. Λέγονται δὲ οἱ Σκύθαι πρὸς τῷ σκυθικῷ ᾧ τοὺς ὀϊστοὺς χρίουσι, καὶ ἀνθρώπειον ἰχῶρα ἀναμιγνύναι φαρμάσσοντες, ἐπιπολάζοντά πως τῷ αἵματι, ὄνπερ † ἴασιν ἀπόκριμα αὐτοῖν. τεκμηριῶσαι ταῦτα καὶ Θεόφραστος ἱκανός.

Canis si incolumis momorderit vulnusquidẽ infert & dolorem, non tamen pestiferum inurit: sin rabiosus plagã inflixerit, perniciem molitur. Primò enim aquæ metum iniicit: vel si quis etiam satis benè & mediocriter se habere videatur, rursus tamen repetente malo dolet vehementer & latrat, deniq; moritur. Olim quum vestem, quam rabidus Canis lacerasset, sarcinatrix mordicus, vt eam extenderet, tenuisset, in rabiem acta periit. Ieiuni hominis morsus acerbior est; atque ad sanandum difficilior. Scythę dicuntur ad toxicum, quo sagittas oblinunt, humanum sanguinem admiscere.

forsè ἰωσιν ἀποκρίνεσθαι αὐτοῖς, i. quam saniem à parte crassiori secernunt. Alius codex pro ἴασιν habet ἰοῦ σκευ.

Περὶ γήρως ὄφεως, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Κ. ιϛ.

Serpens quomodo senectã abiiciat, & oculorum hebetudinem sanet. CAP. XVI.

Ὥρᾳ ἀποδύεται τὸ γῆρας ὁ ὄφις, ὑπαρχομένου μὲν οὐ-

Ineunte vere quum senectutem serpẽs exu-

erit, tum etiam visus hebetudinem, tanquã oculorum senectutem, abiicit: quo ex morbo admotis, & affricatis fœniculo oculis, liberatur. nam ex eius hyberna in latibulis obscuris mansione, oculos hebetes & præstrictos frigoribus calefaciens fœniculum purgat atque acres & acutos efficit.

De mirabili Alcyonis nidificatione.

CAP. XVII.

Alcyones suam grauiditatem sentientes, nidum ad excipiendos pullos machinantur. ad eum vero non lutũ ei opus est non tectum & domus vt hirundini, quæ quum hospes non vocata aduentat, tum matutino tempore cantu molesta importuno, suauissimum somnum interrumpit. At neque corpore tantùm Alcyones in aper-

μόνον δὲ τῆς ἦρος ὥρας τοῦτο ἐνταῦθά τοι καὶ τὴν ὀφθαλμῶν τὴν ἀχλὺν καὶ τὸ ἀμβλὺ τοῦ φωτὸς ῥίπτεται, καὶ ἐκεῖνο τὸ γῆρας ὀφθαλμῶν. τῷ δὲ μαράθῳ προσπελάζων καὶ προσψήχων τὸ ὄμμα ἑκάτερον, εἶτα ἐξιᾶται τοῦδε τοῦ πάθους γίνεται. ἀμβλυώττει δὲ ἄρα διὰ τοῦ χειμῶνος, φωλεύσας ἐν μυχῷ καὶ σκότῳ. καὶ ἀναλαβὼν τὸν ἐκ τῶν κρυμῶν τοῦ ζῴου τὴν ὄψιν ὑποθερμαίνον τὸ μάραθον καθαίρει καὶ ὀξυωπέστερον ἀποφαίνει.

Περὶ ἀλκυόνος ὠδίνων.

Κεφ. ιζ.

Ἡ ἀλκυὼν ὅταν αἴσθηται ἑαυτῆς κυούσης, τὴν νοσσιάν τε μηχανᾶται εἰς τὴν τῶν νεοττίων ὑποδοχήν. καλιὰν ἐργάζεται οὔτε πηλοῦ καὶ ὀρόφου, ὡς ἡ χελιδών, καὶ οἴκων δεομένη, καὶ ἄκλητος εἰσιοῦσα ξένη, καὶ λυποῦσα ἀεὶ ἑωθινὰ ἐν τῷ λάλῳ, καὶ μέντοι καὶ διακόπτουσα τὸν ὕπνον τὸν ἥδιστον. ὥστε πάλιν τῷ σώμα-

τι

τῷ μόνῳ ἐν ἐλευθέροις χωρίοις ἔχεται τῆς προειρημένης, συμπλέκουσά τι καὶ ἀθροίζουσα τὰς τῆς βελόνης ἀκάνθας, δεσμοῖς δέ τινι ἀπορρήτῳ τῆς εὐθυμοσύνης περιλαμβάνει τὸ ποίημα. τὰς μὲν γὰρ εἰς τὸ εὐθὺ κατατίθησιν αὐτῶν, τὰς δὲ ἐπικαρσίας· ὑφαντικῆς ἐπιστήμονα γυναῖκα εἴποις ἂν αὐτὴν τῷ στήμονι τὴν κρόκην ἐπιστρέφειν· στρογγύλον δὲ ἡσυχῇ τὸ ἔργον ἀποφαίνει, καί τι καὶ κολπῶδες ὑπόμηκες οἷον τὸ πλέγμα κύρτου δημιουργοῦσα. καὶ ὅταν ἐξυφήνῃ τὸ εἰρημένον, κομίζει πρὸς τὴν θάλατταν. ἔνθα τοῦ κύματος ἀποπλάζοντος εἶτα ἡσυχῇ τὸ κλύσμα ὄπιον, ἐν ἐλέγχῳ τῆς ἀλκυόνος τὸ ἔργον· τὸ γάρ τι μὴ στεγανὸν μέρος, τὸ ὕδωρ τὸ ἐμπίπτον ἀκεῖται αὖθις. τὰ δὲ ἡρμοσμένα καὶ καλῶς συνυφασμένα, καὶ εἴγε παίοις λίθῳ, ὡς μὴ διασπάσαις αὐτά· εἰ δὲ καὶ διακόψαις σιδήρῳ, τὰ δὲ ὡς μὴ εἶξαι, καθὼς τι καὶ οὐ διυφασμένα

to ac libero mari, ad nidi structuram legendis cōtexendisq; Belonæ spinis incumbunt. sed ineffabili etiam vi ingenij solertiæq; propositum perficiūt. Spinas enim partim rectas, partim obliquas, vt mulieres ad textrinam eruditæ subtegmini stamen, intertexunt: & rotūdum paulatim, non omnino tamen, sed oblongum & sinuosum instar nassæ cuiusdam efficiūt. Perfectum in mare deferunt: vbi fluitans ab incursantibus vndis earū opus probatur: tū partes, quas aqua incidens ostendit non firmas esse, resarciunt. Cætera quæ rectè connexa iunctaq; sunt, neque si percutias saxo, rumpi: neq; ferro discindi possunt, non magis quàm lineus ille thorax, qui

Mineruæ Lindiæ consecratus carmininibus celebratur. Os vero nidi non plane conspicuũ, & aliis omnibus inaccessum, solam illam suscipere potest, neque per id ipsum quicquã ex mari intrò influere potest adeò subtiliter constructum est. Ibidem vndis circunlata Alcyon, vt ferunt, pullos nutrit.

Lupum lycoctono herbâ calcatâ mori

CAP. XVIII.

Proximè Nilũ herba nascitur, quæ non sine causa lycoctonos appellatur, quòd eam Lupus calcans, conuulsionibus moritur. Propterea Ægyptiorum illi, qui hoc animal venerantur, in terras suas eiusmodi herbam importari prohibent.

Gallinacei generis auem in aqua putrescere, non item in vino: Stellionem neque in aqua, neque in vino, sed in oleo.

σμῆμα τῆς θαλάττης λινοῦ μεῖον. ὅ φασιν ἀναθεῖναι τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Λινδίᾳ ᾄσμασιν ᾄδεται. τὸ στόμα δὲ τοῦ κύτους τοῦ δε ὀλίγου μὲν οὔτε εἴσβατον, οὔτε παντὶ σύνοπτον, δέχεται δὲ ἐκείνην μόνην. οὐκ ἂν δὲ εἰσρεῦσαι δι' αὐτοῦ οὐδὲ τῆς θαλάττης εἴσω οὐδέν· οὕτως τεχνίτης ἐστίν. ἐνταῦθά τοι τοὺς νεοττοὺς τρέφει κατὰ τῶν κυμάτων ἡ ἀλκυὼν φερομένη, ὥς φασι.

Περὶ τῆς λυκοκτόνου καλουμένης πόας. Κεφ. ιη.

Τοῦ Νείλου πλησίον πόα γίνεται καὶ καλεῖται λυκοκτόνος· καὶ οὐκ ἔστι ψευδώνυμος, καὶ εἰκότως. ἐπὰν γὰρ αὐτῇ ἐπιβαίνῃ λύκος, σπασμῷ ἀποθνήσκει. ἔνθεν τοι καὶ οἱ σέβοντες Αἰγύπτιοι τοῦτο ζῷον, εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν κωλύουσι ταύτην τὴν πόαν κομίζεσθαι.

Περὶ ὄρνιθος κατοικιδίου, καὶ τοῦ καλουμένου γαλεώτου, εἰς ὑγρὸν

πεσ.

ϖ ἐμπεσόντων.

Κεφ. ιθ.

Τοῖν κτ τὴν οἰκίαν ὄρνις ἐὰν εἰς οἶνον ἐμπέσῃ καὶ ἀποπνιγῇ, οὐδὲν λυμαίνεται οὔτε τὸν οἶνον αὐτόν, οὔτε τὸν ἔνδον. ἐὰν δὲ εἰς ὕδωρ καταπνιχθῇ, δυσώδες ἀπέφηνε τὸ ὕδωρ, καὶ κακοσμίαν περὶ τὴν αἰθέρα ἐργάζεται. Γαλεώτης δὲ ἐὰν εἰς οἶνον κατολισθήσας, εἶτα ἀποπνιγῇ, ἢ εἰς ὕδωρ, λυπεῖ οὐδέν. ἐὰν δὲ εἰς ἔλαιον ἐμπέσῃ καὶ ἀποθάνῃ, δυσώδες, καὶ ὁ γευσάμενος αὐτοῦ φθεῖρας ἐξέζεσε.

Περὶ τοῦ λίθου διώκοντος τοὺς ὄφεις.

Κεφ. κ.

Τὸ τῶν ἐλάφου κέρας θυμιώμενον ὅτι τοὺς ὄφεις διώκει δῆλόν ἐστι. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ λίθος ὁ γινόμενος ἐν τῷ πον(τ)ικῷ ποταμῷ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Μηδικῇ τε καὶ Παιονικῇ, ὅτι θυμιώμενος διώκει τοὺς αὐτούς. καὶ μέντοι κατὰ φύσιν τοῦ λί-

CAP. XIX.

Si quæ Gallinacei generis ales in vinum illapsa & suffocata fuerit, nullũ ex ea vitiũ vino cõtrahitur, neq; aliquid mali in domo exoritur: in aquam verò delapsa, tum ipsam reddit fœtidam, tũ aërem putido replet odore. At Stellio siue in aqua, siue in vino suffocetur, nihil officit. Oleum verò, extinctus in eo graui odore inficit: & qui de illo gustarit, Pediculis scatebit.

De Ceruino cornu, & lapide, Serpentes fugãtibus.

CAP. XX.

Ceruini cornu suffimento Serpentes fugari manifestum est. Est & fluuius nomine Pontus, in Medica & Pæonica regione, vt Aristoteles prodit, in quo lapis inuenitur, cuius suffitu Serpentes pelluntur: ac si quis aquâ per-

L θου

fuderit, incendio conflagrat: sin ardentem flabello incendere velis, restinguitur. atque eius suffimentum odorem bitumine tetriorẽ emittit. His autem de ipso proditis etiam Nicander consentit.

De Serpentibus in Pharo insula, & Helenio herba eis aduersa.

CAP. XXI.

Pharus insula olim (vt testantur Ægyptij) multis diuersisq; serpentibus plena erat. Et quum Thônis Ægyptiorum rex custodiẽdã accepisset Helenam Iouis filiam à Menelao per superiora Africæ circa Ægyptum & Æthiopiam oberrãte, inq; eius amorem incidisset & vim illi inferre conaretur: fama est illam vxori Thonidis Polydamnæ rem omnẽ aperuisse. Polydamnã verò & metuentem ne

θεν περιηγεῖται τοιάδε. ὕδατος μὲν εἴ τις αὐτῷ καταχέοι, ἐξάπτεται καιόμενον δὲ ὑπορριπίσαι ἐπιθελήσαις, ὁ δὲ κατασβέννυται. θυμιώμενον δὲ αὐτὸν ὀσμὴν ἀφιέναι ἀσφάλτου βαρυτέραν φασί. τούτοις ὁμολογεῖ καὶ Νίκανδρος.

Περὶ Φάρου τῆς νήσου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὄφεων. Κεφ. κα.

Φάρος ἡ νῆσος πάλαι, λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι ἅ μέλλω λέγειν, πεπλήρωτο ὄφεων πολλῶν τε καὶ διαφόρων. ἐπεὶ δὲ ὁ Θῶνις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς λαβὼν παρακαταθήκην τὴν Διὸς Ἑλένην, ἔδωκε δὲ αὐτὴν ἄρα οὖν καὶ περὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πλανώμενος ὁ Μενέλαος, εἶτα ἠράσθη αὐτῆς ὁ Θῶνις, καὶ βίαν αὐτῇ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον, φησὶν ὁ λόγος δείσασαν τὴν τοῦ Διὸς ταῦτα εἰπεῖν ἐξᾶσα πρὸς τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμετὴν,

Πολυδ-

πολλὰ δὲ ἄλλα ἱκανὰ εἰπεῖν. τὴν δὲ δείσασαν μήποτε ἄρα ὑπερβάλληται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτήν. ἅμα τι καὶ οἰκτείρασαν ὑπεκθέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον. πόαν δὲ καὶ τὴν ὀφιῶν τὴν ἐκεῖθι ἐχθρὰν δοῦναι, ἧσπερ οὖν αἴσθησιν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἶτα καταδῦναι. τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεῦσαι, καὶ χρόνῳ τεθῆλαι, καὶ ἀφεῖναι σπέρμα ἐχθρὸν ὄφεσι. καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ † ὑπερέχειν τοιοῦτον δὲ γενέσθαι. κληθῆναι δὲ τὴν πόαν ἑλένιον λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

propter formam sibi aliquando præferretur Helena & simul miserantem in Pharum eã exposuisse. & donauisse herbam Serpentibus illic abundantibus aduersariam: cuius sensus (vt ferunt) quamprimum perceptus est à Serpentibus, illi passim in terram se abdiderũt: Helena verò herbam plantauit : quæ quum comprehendisset. suo tempore semẽ Serpentibus inimicum protulit, & Helenium, vt harum rerum periti asserunt, appellata est & in Pharo peruenit.

forte φυτόν.

citat hũc locũ Eustath. in 4. Odyss. sed his verbis.

Περὶ τῶν θαλαττίων ἀστέρων.

Κεφ. κβ.

Θαλάττιον ζῷον οἱ ἀστέρες, καί εἰσι καὶ αὐτοὶ † μαλακόστρακοι, ἐχθροὶ δὲ τοῖς ὀστρέοις δεινῶς εἰσιν αὐτοῖς. καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' αὐτῶν ἐκεῖνός ἐστι. τὰ μὲν κέχηνε πολλάκις ψύχους δεόμε-

Stella marina quomodo Ostrea exedant.

CAP. XXII.

Stellæ marinæ molli crusta intectæ , & Ostreis tam crudeliter inimicę sunt, vt hęc ipsa exedant, & conficiant. Ratio insidiarum quas eis moliuntur, eiusmodi est. Quum testacea suas patefacerint conchas quum vel refrigeratione egent, vel ? a-

Aristot. lib. 5. c. 15 de hist. anim. stellas inter ostrea coderinia numerat.

aliquid pertinens ad victum incidat: ex vno de suis siue cruribus siue radiis intra testas ostreis hiantes insito, eas claudi prohibentes, carne explentur.

al. διέρυσι.

Amphisbænam duo esse capita, & vt eque versus eam incedere.

CAP. XXIII.

Hydram Lernæam, Herculis certamen, decantent poëtæ, & veterum fabularum opifices, quorum è numero est Hecatæus historicus. Chimeræ naturam tricipitis canat Homerus: quod monstrum Lyciorum rex Amisodarus, varium & inuictum, ad perniciem multorum aluisse dicitur. Ego has res profectò sic in fabulis numerandas dixerim, vt verum est. Amphisbænā sanè serpētem duo habere capita, alterum in anteriori parte, alterū

Stephanus penult. per ω scribit.

να, καὶ ἄλλως εἴ τι σφίσιν ἐμπέσῃ τούτῳ τεχνησόμενα. οἱ τοίνυν ἀστέρες εἰς μὲν τὸν τῆς ὀστρέων † διέσχησιν ἓν κῶλον τῶν σφετέρων εἰς ἕκαστον, καὶ ἐμπίμπλανται τῆς σαρκῶν, διειργομένων συνελθεῖν τῶν ὀστρέων αὖθις. ἴδιον μὲν δὴ καὶ ἀστέρων θαλαττίων εἰρήσθω ἡμῖν τοῦτο.

Περὶ ἀμφισβαίνης.

Κεφ. κγ.

Τὴν μὲν ὕδραν τὴν Λερναίαν, τὸν ἆθλον τὸν Ἡρακλειον ᾀδέτωσαν ποιηταί, καὶ μύθων ἀρχαίων συνθέται, ὥσπερ ἦν καὶ Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς ἐστιν ᾀδέτω δὲ καὶ Ὅμηρος χιμαίρας φύσιν, κεφαλὰς ἐχούσης τρεῖς. τέρας τοῦτο Λύκιον † Ἀμισωδάρου τῶν Λυκίων βασιλέως, ὅπῃ λύμη πολλῶν θρέμμα ποικίλον τι καὶ ἄμαχον, καὶ μὰ Δία. καὶ ταῦτα μὲν ἐοίκασιν εἰς τοὺς μύθους ἀποκεκρῖσθαι. Ἡ δὲ ἀμφίσβαινα, ὅτι τις δικέφαλός ἐστι, καὶ τὰ ἄνω καὶ ὅσα εἰς τὸ οὐραῖον. προϊοῦσα

ὅπως ἂν ἐς τὴν ἐρημίαν ἐπαναγάγῃ τὸ πρόσθεν καὶ χρῆται αὐτῇ, τὴν μὲν ἀπέλιπεν οὐρὰν εἶναι, τὴν δὲ ἀπέστησε κεφαλήν. καὶ μέντοι καὶ πάλιν εἰ δεήσειε τὴν ὀπίσω ἰέναι, κέχρηται ταῖς κεφαλαῖς ἐς τὸ ἐναντίον ἢ τὸ πρόσθεν ἐχρῆτο.

Περὶ τοῦ βατράχου τοῦ καλουμένου ἁλιέως. Κ κδ.

Ἐν δὲ ἄρα τι βατράχου γένος, καὶ καλεῖται τοῦτο ἁλιεύς, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα ἐξ ὧν δρᾷ διαλιαντὰ τὰ ἐκεῖνα ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει προμήκεις τρίχας ὡς ἂν εἴποις τὰς βλεφαρίδας. εἶτα ἐπ' ἄκρῳ παχὺ σφαιρίον προσαπτίζουσι. συνειδὼς ἂν ἑαυτῷ τούτοις ἐφόδιον ἐς τὴν ἄγραν, ὑπὸ τῆς φύσεως ἐς τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, παρεσκευασμένον τι καὶ ἐπιτήδειον προσόντι. ἐκεῖ ὑποκρύψας ἑαυτὸν ἐν τοῖς θολερωτέροις τε καὶ

in posteriori. quum enim aliquò necesse habet progredi; caudæ loco alterum ponit, altero pro capite vtitur: tum rursus si etretro sit opus cedere, capitibus contrà quàm prius vtitur.

Rana piscatrix quomodo latitans, & appendices, quas ante oculos habet, veluti escam prætendens, pisciculos ad se allectos deuoret.

CAP. XXIIII.

E genere Ranarum quædam Piscatrix appellatur, nomen ex iis actionibus rerum quas molitur trahens: hæc ante oculos, quasdam pisciculorum capiēdorum illecebras habet, longulos nimirum pilos, siue appendices quasdam, quorum extrema asperis (vel crassis) globulis præpilantur. Hos sibi conscia à natura comparatos esse, dandæ ansæ ad illiciendos in escam pisces, sese in turbidissima & referta limo lo- ἐκεῖνο παχὺ

ca abdit, atq; illic ibidẽ silentio delitescens, porrigit pilos & prætendit. paruuli igitur pisciculi ad eos adnatant, & extremũ quod præpilatum est escam esse putant. ea vero in abtrusis insidiis manens, vbi illos propius accessisse perceperit pilos ad se subducit. subducuntur enim occultis quibusdam viis. pisciculi autem, qui helluatione & liguritione allecti proximè accessexint, comprehenduntur, & ei esca fiunt.

Locusta a Polypo hoste quomodo vincatur, & quando cornua sua obliquet, demittat, aut ante se porrigat.

CAP. XXV.

Locusta ideò inimicitias cum Polypo graueis habet, quòd hic quum illius brachia circumplexus fuerit, aculeis, quos in dorso insitos habet, præclarè contemptis, & pro nihilo habitis, illã ipsam circumplicãs, suffocat.

ἰλύος μᾶλλον πεπληρωμένοις ἡσυχάζει, προτείνων τὰς τρίχας τὰς προειρημένας. τὰ τοίνυν βραχύτατα τῶν ἰχθύων προσνεῖ ταῖσδε ταῖς βλεφαρίσι, τὰ ἐπ᾽ ἄκρῳ σφαιροειδεῖς περιφερὰς οἰόμενα δέλεαρ εἶναι. ὁ δὲ ἐλλοχῶν ἀτρεμεῖ· πλησίον δὲ τούτων γενομένων, ὑπάγει τὰς τρίχας εἰς ἑαυτόν. αἱ δὲ εἰσάγονται κρυπταῖς τισι ταῖς ὁδοῖς καὶ ἀφανέσι. γειτνιάσαντά τε ὑπὸ λαιμαργίας τὰ ἰχθύδια, δεῖπνον ἐστὶ βατράχῳ τῷ προειρημένῳ.

Περὶ τῆς τῶν καράβων, καὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἔχθρας.

Κεφ. κε.

Κάραβος πολύποδι ἐχθρόν. τὸ δὲ αἴτιον. ὅταν αὐτοῦ τὰς πλεκτάνας περιβάλλῃ, τῶν μὲν ἐπὶ τῶν νώτων † εἰσπεφυκότων αὐτῷ κέντρων ποιεῖται οὐδεμίαν ὤραν, ἑαυτὴν δὲ περιχέας αὐτῷ ἐς στιγμὴν, ἄγχει.

ἐκπεφ.

τοῦτο

ταῦτα ὁ κάραβος συνορῶν εἶδε καὶ ἀποδιδράσκει αὐτόν. καράβου δὲ ἡ φύσις τ' νήχει· ὅταν ἀδεὴς ᾖ πορεύεται, ἰδὲ ὁ ἰχθὺς πρόσω, πλαγιάσας δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τὰ κέρατα ἵνα μὴ πρὸς ἐναντίαν τὴν νῆξιν τὸ ὕδωρ ἰὸν εἶτα ἀναστέλλητοι τὰ κέρατα, καὶ ἐμποδίζηται πρόσω χωρεῖν. εἰ δὲ φεύγει τὴν ὀπίσω ἰὼν, παρῆκεν αὐτὰ τελέως, τὸ δὲ ἔμπον. ὡς κώπαις ἐρέτλων καὶ ὑποχειοῦν διεῖναι πορθμίδος πολὺ ἀποσπᾷ. εἰ δὲ γίνοιτο μάχη καράβων εἰς ἀλλήλους, τὰ κέρατα ἐξαίρουσι, εἶτα ὡς κριοὶ ἐμπίπτοντες, προσαράττουσι τὰ μέτωπα. Ἀγῶνα δὲ μυραίνης καὶ καράβου ἀνωτέρω εἶπον.

Πῶς δεδίασιν ὄφεις ἄγνον καὶ καλαμίνθην κέδρου.

Ἐλαύνει δὲ ἰσχυρῶς τῇ φυγῇ τοὺς ὄφεις ἡ ἐνύδρ-

Cuius sanè rei haud inscia Locusta à Polypo summè refugit. Eadem quum nullius rei metu afficitur tum ante versus progreditur non prætensis quidem, sed obliquis & demissis in latera cornibus, vt ne aqua cōtra natationem veniens reprimat cornua, & inde vltrà progredi prohibeatur. sin fugit & retrocedit, tum penitus demittit & laxat sua cornua: & tanquam remis altiùs demissis scapham propellens, sic sese commouens, multum conficit itineris. Quod si Locustæ inter se pugnant, alij contra alios, ita erectis cornibus veniunt, vt incurrentes arietes allidunt & conferunt frontes. De pugna verò inter Locustam & Murænam in superioribus egimus. καὶ ἤδη

Serpentibus Agnon id est viticem arborem adversari: vt inter herbas calaminitham siue nepetam & libanotidem. CAP. XXVI.

Permultam Serpentium fugam nepeta irriguis

riguis gaudens locis, & Agnos faciunt, & longè lateq; expellunt. In Atheniēsium Thesinophoriis Atticæ mulieres Agni foliis cubilia substernunt, quòd & Serpentibus sit infesta, & simul existimetur ab appetitione veneris prohibere, vnde nomē traxisse videtur. Herba etiam Libanotis nuncupata Serpentibus formidabilis est.

Θεσμο-φορίοις.

Scorpium herba thelyphono perire, elleboro albo ad se redire. Smilum arborem Serpentem perimere. C. XXVII.

Thelyphonum herbā Theophrastus narrat, si eam ad Scorpij dorsum admoueas, hūc statim perire. Idemq; affert eundem ad integritatem valetudinis restitui, si eum candido elleboro cōspergas: Atque quidem thelyphonum probo, non item elleborum: quòd sanè ita homines egregiè di-

Theophra. de historia plā. 9 19
Thelyphonum est genus aconiti primum.
ἐπιχύσαις

σὸς τε καὶ νοτερὰ καλαμίνθη φασὶ, καὶ ὁ ἄγνος. τοῦτόν τοι καὶ ἐν † Θεσμοφορίοις ἐν ταῖς στιβάσι τὰ γύναια τὰ Ἀττικὰ ὑποστόρνυνται. καὶ δοκεῖ μὲν καὶ ἐχθρὸς εἶναι τοῖς δακέτοις ὁ ἄγνος. ἤδη δὲ καὶ ὁρμῆς ἀφροδισίου κώλυμά ἐστι· καὶ ἔοικε τοῦτο ὄνομα λαβεῖν ἐντεῦθεν. δέδοικε δὲ ἄρα τὰ αὐτὰ δάκετα καὶ τὴν καλουμένην πόαν τὴν λιβανωτίδα.

Τί εἰς τὰ ζῷα ἐργάζεται ἡ θηλύφονος πόα. Κ. κζ.

Θεόφραστος δὲ ἔγωγε ἀκούω καὶ ἐκεῖνα, πόαν τινὰ ἱστορεῖ ὅδε ὁ ἀνὴρ, καὶ ὄνομα θηλύφονον καλεῖ αὐτήν· ἀποθνῄσκειν εἴ τις σκορπίῳ † κατὰ νώτου θεὶς ἐάσαι, ὅδε παραχρῆμα αὖός ἐστιν. ὁ δὲ αὐτὸς λέγει τὸν αὐτὸν ἀναστήσειν σε, εἰ σφοῦν λευκοῦ ἐλλεβόρου καταπάσαις αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ μὲν τὸ θηλύφονον, τὸν δὲ λευκὸν ἐλλέβορον ἥκιστα. τὸ δὲ αἴτιον, μισῶ μὲν

σκορπ

σκορπίους, φιλῶ δὲ ἀνθρώπους. Καλλίμαχος δὲ ἄρα ἐν τῇ γῇ τῇ Τραχινίᾳ φησὶ δένδρον τι φύεσθαι καὶ καλεῖσθαι σμῖλον, ᾧ τὰ ἑρπετὰ πλησιάσαντα καὶ παραψαύσαντα αὐτοῦ, εἶτα ἀποθνήσκειν.

ligam, vt acerbè & penitus scorpios oderim. Callimachus etiam canit in terra Trachinia arborem nomine Smilum nasci ad quam appropinquantes & eam contingentes Serpentes pereunt.

Smilox arbor eadem fortè quæ melia, id est, fraxinus.

Περὶ ὑῶν καὶ σαλαμάνδρας. Κεφ. κη.

De Suis carnibus, & quòd Salamandram sine periculo voret, &c. CAP. XXVIII.

Τῶν ὑῶν κρέα ἔχειν τῶν ἄλλων κρεῶν ἥδιον, ἐν πολλοῖς πεπίστευται. καὶ ἐκεῖνο δὲ ἡ πεῖρα διδάσκει, καὶ μάλα γε ἐναργές· ὅταν ποτὲ σαλαμάνδραν φάγῃ, αὐτὴ μὲν ἐστιν ἀπαθής, τούς γε μὴν αὐτῆς γευσαμένους ἀποκτείνει.

Suis carnes suauitate inter cæteras præstare, vetus persuasio est. Hoc quidem experiētiâ nō obscure constat, si quādo Sus Salamandram comederit, ipsū extra periculum esse: eos autem qui Suis illius carnibus vescantur, perire.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Εὐφράτῃ ὄφεων. Κεφ. κθ.

De Serpentibus Euphratem accolentibus, quæ peregrinis infensa & mortifera sunt, indigenis non item. C. XXIX.

Εὐφράτης, ὃς ἀμφοῖν Πάρθων καὶ Σύρων ῥεῖ μέσος ποταμός, ὅτι μὲν τι καὶ ἕτερον τῶν ἄλλων ἔχει ποταμῶν περιττόν, ἐρῶ ἄλλοτε· ὃ δὲ αὐτοῦ συνίσασι Πάρθοι τε καὶ Σύροι, καὶ

Euphrates, qui inter Parthos & Syros intermedius fluit, qua in re longè cæteris fluminibus præstet, aliâs dicā: Iam nunc de eo ipso, quod Parthi & Syri nō

ignorant, quódque ab hoc instituto sermone non abhorret, ponam. Ad primos ortus huius fluminis quædam Serpẽtes nascuntur hominibus externis, non itẽ indigenis, inimicissimæ: atque vsque eo infestæ, vt eos morte mulctent.

De gressu Leonis & vestigiis cõfusis ad fallendos venatores.

CAP. XXX.

Quum Leo ingreditur nec recta iter facit, nec simplex ponit vestigium, sed varium imprimit, & multiplex: modo enim progreditur, modo regreditur, tum rursus procedit, idemq; vicissim retrò cõmeat, ac rursus pergit: & sic viam oblitterat, vt ne venatores eius vestigia sequi & lustrũ, vbi cũ suis catulis habitat, facilè reperire possint: Id quod diuino munere proprium na-

ἔστι συμμιγὲς τοῖς λόγοις τοῖς δὲ, τοῦτο εἰρήσεται. Πρὸς ταῖς πηγαῖς ἀνατολαῖς τοῦδε τοῦ ποταμοῦ, γίνονται τινὲς ὄφεις καὶ μέλανες ἀνθρώπων ἐχθροί· ἀλλ' οὐ τῶν ἐπιχωρίων καὶ συντρόφων, τῶν δὲ ξένων καὶ προσηκόντων οὐδὲν, καὶ τιμωροῦνταί γε τὴν ἐπιδημίαν αὐτοῖς θανάτου.

Περὶ λεόντων.

Κεφ. λ.

Λέων δὲ ὅταν βαδίζῃ, οὐκ εὐθύωρον πρόεισιν, οὐδὲ ἐᾷ τὸ ἴχνος ἑαυτοῦ ἁπλοῦν εἶναι καὶ τὰ ἴχνη ἀλλὰ τῇ μὲν πρόεισι, τῇ δὲ ἐπάνεισι, καὶ αὖ πάλιν τοῦ πρόσω ἔχεται, καὶ μέντοι καὶ ἵησιν ἔμπαλιν. εἶτα περιχωρεῖ τὴν ὁδὸν, καὶ ἀφανίζει τοῖς θηρευταῖς ἰέναι κατ' ἴχνος τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ῥᾳδίως τὴν κοίτην, ἔνθα ἀναπαύεται καὶ εἰκεῖ σὺν τοῖς σκύμνοις, διέτριβειν. καὶ ταῦτα μὲν λεόντων ἐστὶν ἴδια, δῶρα φύσεως, αἰνο-

θεν

θεν αὐτοῖς δοθέντα.

Περὶ λυγμοῦ τοῦ ἐπιγινομένης τοῖς ζώοις, καὶ τῆς πόας ἣν δι' αὐτὴν φυτεύουσιν οἱ ποιμένες. Κεφ. λα.

Ποιμένα μὲν τὸν νομευτικὸν ἀγαθὸν ἀκούω νομεὺς φιλεῖ μὲν τὰς οἶς. φιλεῖ δὲ καὶ τὰς αἶγας. μισεῖ δὲ λύγγα νόσημα τὸ τῷ ἀνθρώπῳ πολλάκις ἐμπῖπτον. ἄγει δὲ ἀπὸ πλησμονῆς καὶ τοῖς δὲ τὴν λύγγα. ἐκείνου πόαν τινὰ ἐχθρὰν τοῦ πάθους. τὴν δὲ τοῖς τῶν περιεσπαρμένων σηκοῖς οἱ νομεῖς φυτεύουσι. καὶ ἥδε ἡ πόα ἀνείργει τὸ κακὸν αὐτοῖς. λέγουσι δὲ οἱ πεπειραμένοι, ὅτι καὶ ἀνθρώποις ἐς τὸ αὐτὸ πάθος ἐστὶν ἀγαθὸν ἡ πόα αὕτη.

Περὶ ζώων τῶν τὸν ὀπὸν καὶ τὸν ὑοσκύαμον ἀνασπώντων. Κεφ. λβ.

Ὑοσκύαμον καὶ ὀπὸν ὅσοις ἔργον τρυγᾶν, οὗτοι περισκάπτουσι μὲν γύρωθεν, καὶ ὑποκινοῦσι τὰς ῥίζας, οὐ μὴν διὰ χειρῶν τῶν σφετέρων ἐπανασπῶσιν· ἀλλά

turæ Leonum donatū eſt.

De ſingultu, & amolien- te eum à pecoribus herba, quæ eam ob cauſam à paſtoribus plantatur.

CAP. XXXI.

Bonus & peritus paſtor, vt Oues & Capras amat, ſic odit ſingultū. Is quidem & homini frequens eſt, & pecori ex repletione accidit. Itaq; contrariam huic affectui herbam circa ſtabula paſtores ſerūt, hoc malum amolientem. Eius vim experti, hominibus quoq; eandem aduerſus ſingultū ſalutarem faciunt.

Alyſſos dicta medica herba.

De Hyoſcyamo & Opi ſtirpium euulſione, circumfoſſis iis aliqua volucre alligata.

CAP. XXXII.

Hyoſcyamum & Opòn collecturi, circunfodiunt ita vt commoueāt luxentq; radices, nō ſuis tamen ipſi manibus euellunt: ſed volucrem aliquam altero

crure alligant herbæ, quam illa deinde irrequieto motu suo euellit. Vtraque autem vtilis est ad remedia homini, aduersus voluulũ præsertim, siue quis ipse sic eruẽdum curarit, siue aliunde acceperit. Nisi autem hoc modo eruantur, periculum esse putant.

al. ἕτερ.

* εἰλεόν.

Opòs liquorem Græcis significat, & simpliciter pro Cyrenaico siue laseris succo vsurpari solet. Sed Ælianus hoc loco aliud intelligere videtur, fortè papaueris fruticem, ex quo liquor opium dictus colligitur, vel opocarpasi stirpem. hæ quidem vi refrigerante & soporifera, ex qua periculum fortè timebant fodientes, cum hyoscyamo conueniunt. Mandragoram quoque facultatis eiusdem, cane alligato sunt qui eruendam iubentur: vt Iosephus baaras stirpem, & Ælianus lib. 14 aglaophotidem terrestrem.

λὰ τῶν ζώων πτηνῶν ὅπερ ἂν θηράσαντες ἢ περιείμενοι, τοῖν ποδοῖν τὸ ἕτερον περιδήσωσι τῇ πόᾳ. τὸ δὲ ἰλυσπώμενον, εἶτα μέντοι ἀνασπᾷ αὐτήν· καὶ ἔστι λυσιτελὴς ἑκατέρα εἰς ἃ δέονται ἄνθρωποι. εἰ δὲ μὴ ταύτῃ τις ἀνασπάσῃ, ἔχει ἄλλως ὀπὸν † οἱ ἔστιν καλῶς καὶ εἰς * ἰλεὸν ἐπαύρισμα εἰληθῆναι.

Περὶ ἕλμινθος, καὶ τῆς πόας τοῦ ἀβροτόνου. Κ. λγ.

Τὸ ἀβρότονον ὅσα ἀγαθὰ δρᾷ, καὶ ὅπως ὀδοὺς πνεύματι δίδωσι, καὶ μέντοι καὶ πνεύμονός ἐστι καθαρτήριον, οὐ νῦν λέγειν καιρός. ζώῳ οὖν τῳ ἠρεμ πολέμιόν ἐστι καὶ ἀναιρεῖ τὴν ἕλμινθα, ἥπερ οὖν ἐπὶ

De Abrotoni herbæ facultatibus: & historia mirabilis mulieris curatæ à Lumbricis. CAP. XXXIII.

Abrotoni remedia cùm alia, tum ad expurgãdum pulmonem, & facilem reddendam spirationẽ, nõ est huius loci explicare. Idẽ infensum est Lũbricis, eosq; interimit: quæ animalia amplius

πλεῖον ἰοῦσα, καὶ αὐξανομένη, θηρίον γίνεται, σπλάγχνοις μὲν ἐντικτόμενον, ἀνθρωπείοις δὲ νόσοις ἐναριθμούμενον, καὶ ταῦτά γε ἄγαν ἀνιάτοις τε καὶ ὑπὸ χειρὸς θνητῆς εἰς ἄκεσιν ἥκειν ἀδυνάτοις. τεκμηριῶσαι τοῦτο καὶ Ἵππυς ἱκανός. ὁ δὲ λέγει ὁ συγγραφεὺς ὁ Ῥηγῖνος, τοιόνδε ἐστί. Γυνὴ εἶχεν ἕλμινθα, καὶ ἰάσασθαι αὐτὴν ἀπεῖπον οἱ τῶν ἰατρῶν δεινοί. ἐκεῖν εἰς Ἐπίδαυρον ἦλθε, καὶ ἐδεῖτο τοῦ θεοῦ ἐξάντης γενέσθαι τοῦ συνόντος πάθους. οὐ παρῆν ὁ θεός, οἱ δὲ τοι ζάκοροι κατακλίνουσι τὴν ἄνθρωπον ἔνθα ἰᾶσθαι ὁ θεὸς εἰώθει τοὺς δεομένους. καὶ ἡ μὲν ἄνθρωπος ἡσύχαζε † πρὸς τὰ θεῖα. οἵ γε μὴν ὑποδρῶντες τῷ θεῷ, τὰ εἰς τὴν ἴασιν αὐτῇ ἐποίουν· καὶ τὴν κεφαλὴν μὲν ἀπὸ τῆς δέρης ἀφαιροῦσι· καθίησι δὲ τὴν χεῖρα ὁ ἕτερος, καὶ ἐξαιρεῖ τὴν ἕλμινθα, θηρίον μέγα, τι χρῆμα· συναρμόσαι δὲ καὶ ἀποδοῦναι τὴν κεφ

aucta etiam ferae nominantur. innascuntur illi interaneis: & inter hominis morbos numerantur, eosq; grauissimos & ope mortali incurabiles: ad quod persuadēdum vel Hippys Rheginus scriptor idoneus fuerit. Mulier quaedam (inquit ille) ex Lumbrico laborans, quum de eius curatione peritissimi etiam medici desperassent, Epidaucum (*Peloponnesi ciuitatem*) profecta, diis, ab hoc malo vt liberaretur, supplicabat. Et quu deus (Aesculapius) abesset, ministri eam eo in loco, vbi deus mederi supplicibus solebat quiescere primū iusserūt: deinde capite eius resecto, vnus eorū manu immissâ in ventrem, Lumbricum, ferā sanè ingentem, exemit. Caput verò dum in suū locū & pristinam har-

Historia mulieris lumbricosa.

al. προσταχθεῖσα

moniam reponere conantur, idque præstare non possunt: interim deus reuertitur, illisq; increpatis, quod rem supra artem & vim humaná aggressi fuissent, ipse diuino & ineffabili modo & caput suo corpori, & mulierem restituit. Tantum, ô rex & amantissime inter omnes deos humani generis Æsculapi, tua sapientia pollet, cui ego si quenquam mortaliũ comparare ausim, insaniam. Volui autem hoc beneficentię tuę & mirificę medendi artis testimonium prædicare, facultatis abrotini herbæ occasione inuitatus, quam similiter tuũ esse munus non est dubitandum.

κεφαλὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἁρμονίαν ... ἐπ ... τούτων θεὸς ἀφικνεῖται, καὶ τοῖς μὲν ἐγκαλέσας, ὅτι ἐπέθεντο ἔργῳ δυνατωτέρῳ τῆς ἑαυτῶν σοφίας, αὐτὸς δὲ ἀμάχῳ τινὶ καὶ θείᾳ δυνάμει ἀπέδωκε τῷ σκήνει τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν ξένην ἀνέστησε. Καὶ ὅτι, ὦ βασιλεῦ καὶ θεῶν φιλανθρωπότατε Ἀσκληπιὲ, βροτὸν ἔγωγε ἀντικρίνω τῇ σοφίᾳ τῇ σῇ, μαίνομαι ἐς τοσοῦτο, ἀλλ' ἐπελθὼν ἐμνήσθην εὐεργεσιῶν τῶν σῶν καὶ ἰάσεως ἐκπληκτικῆς. ὅτι δὲ καὶ ἡ τοῦ ἀβροτόνου δόσις ἐστὶν, οὐδὲ ἀμφιβάλλειν χρή.

De Nauta vel Nautilo pisce, a genere Polyporũ; qui è concha quam incolit branchijs remorum instar extensis nauigat.

CAP. XXXIIII.

Π. εἰ τ ζώου τ καλουμένου ναυτίλου. Κεφ. λδ'.

Nautilus è genere Polyporum, concha vna præditus est, is quum ex ima maris sede ad summam

Ὁ δὲ ναυτίλος πολύπους μέν ἐστι καὶ αὐτὸς, καὶ κόγχην μίαν ἔχει. ἀναπλεῖ δὲ οὗτος ἐκ τῆς θαλάττης τὴν κόγχην ἐπιστρέ-

ἐκ ἀρ-|ψας

ψας περὶ τὰ κάτω, ἵνα μὴ τὸ ἄνω μὴ ἀρύσηται, καὶ βαπτίσῃ αὖθις αὐτόν. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κύμασι, τῶν μὲν ἢ γαλήνην καὶ εἰρήνην τιθεμένων, στρέφει τὴν κόγχην ὑπτίαν· ὁ δὲ ἐπιπλεῖ δίκην πορθμίδος. καὶ παρεὶς δύο πλεκτάνας ἐντεῦθέν τε καὶ ἐκεῖθεν, καὶ ὑποκινῶν ἠσυχῇ ἐρέττει τε καὶ προσωθεῖ τὴν συμφυῆ ναῦν. εἰ δὲ εἴη πνεῦμα, τοὺς ἐρετμοὺς μὲν τοὺς τέως προτείνας μακροτέρους οἴακας ἐργάζεται, ἄλλας δὲ ἀνατείνας πλεκτάνας, ὧν μέσος χιτὼν ἐστὶ λεπτότατος, τοῦτον διαστήσας ἱστίον αὐτὸν ἀποφαίνει. πλεῖ μὲν δὴ τὸν τρόπον τοῦτον ἀδεὴς ὤν. ἐὰν μέντοι φοβηθῇ τι τῶν ἀδροτέρων, βυθίσας τὴν κόγχην ἐπλήρωσε καὶ κατώλισθεν ἐκ τοῦ βάρους. καὶ ἑαυτὸν ἀφανίσας, τὸν ἐχθρὸν ἀπέδρα· εἶτα [illegible]

summam aquam effertur, inuertit & mutat concham deorsum versus, vt ne hausta aqua rursus demergatur: vbi verò ad summum æquoris peruenit, & mare ab aduersa tempestate cōquiescit. supinam concham vertit. hac enim tanquam scaphâ nauigatione fertur: & duo brachia in vtrumque latus demissa, sensim atq; moderatè mouens, remigat, domesticamq; & natiuam nauem propellit. quòd si vētus fiat, brachia quæ tanquam remos priùs longè lateq; porrigebat, gubernacula constituit: at quæ cæterorum brachiorū media est membranula pertenuis, ea passa & intenta pro velo vtitur sicq;, quū est sine metu, nauigat. Sin quippiā à valētioribus belluis metuit, se demergens concham aqua complet, & simul ex pondere in profundum delabens sese occultat, atque ita

host

hostem effugit. Pòst vbi mare est tempestate vacuum, & à belluis quietum de imo maris gurgite se extollens, rursus per summum mare nauigat, vnde nomen habet.

μενος, εὐδιεινῇ τε καὶ πλεῖ πάλιν. καὶ ἔστι τούτων ἐχόμενον τὸ ὄνομα.

Quanta maris profunditas hominibus explorata sit.

CAP. XXXV

Εἰς πόσον βάθος οἱ ἄνθρωποι δύνανται τῆς θαλάσσης διικνεῖσθαι. Κ. λε.

Ad passus trecentos hominibus aiunt exploratam esse maris altitudinem nec vltrà. An verò in profunditate reliqua & inferiore pisces adhuc, aut belluæ tantùm degant: vel neutrum ex his animalibus, sed dæmones tantùm marini & fluidæ rerum naturæ dominus incolant, neque alius dixit neque ego id scire satago.

Εἰς τριακοσίας ὀργυιάς φασιν ἀνθρώποις κατοπτεῦσθαι τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ, περαιτέρω γε μὴν οὐκ ἔτι. εἴτε δὲ ὑπονήχονται ἰχθύες ἔτι, εἴτε καὶ θηρία, ἢ καὶ τούτοις μὲν ἄβατα ἐστι, θεοὶ δὲ θαλάττιοι καὶ ἐνάλιοι δαίμονες κατειλήχασι τὸν χῶρον καὶ μέντοι καὶ ὁ τῶν ὑγρῶν φύσεως δεσπότης, οὔτε ἐγὼ πολυπραγμονῶ, οὔτε ἄλλος λέγει.

De pisce Adonide & Exocœto appellato, & horum nominum causis.

CAP. XXXVI.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου ἀδώνιδος. Κ. λϛ.

Piscis aspectu flauus, è genere mugilum saxa incolere, & simul in iis victitare solet: eius sanè duo in vulgus nomina minimè ignota sunt: alij

Ἣν δὲ ἄρα πετραῖος ἰχθύς, καὶ ἐν ταῖς πέτραις νεμόμενος, γένος κεστρέων· ἰχθὺς δὲ ἰδεῖν ξανθὸς. διαρκεῖ δὲ ἄρα ὑπὲρ αὐτοῦ διπλοῦν τὸ ὄνομα. οἱ μὲν

γὰρ ἄδωσιν καλοῦσιν, οἱ δὲ ἐξώκοιτοι αὐτόν. ὅταν γάρ τοι κῦμα ἐν τοῖς ὑπεύδιοις καὶ γαληνοῖς πραΰνθῇ, τὴν καῦτα ἑαυτὸν ἐξοκέλλει τοῦ κύματος, ἐποχούμενος τῇ ὁρμῇ, καὶ κατὰ τὴν πετρῶν ἁπλοῖ, καὶ καθεύδει βαθὺν καὶ εἰρηναῖον οὐ μάλα τὴν ὕπνον. καὶ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάντων ἔνασπονδα ὡς ἔστιν οἱ καλῶς οἶδε. πέτρικε δὲ τοὺς ὄρνιθας, ὅσοι θαλάσσης ἔντροφοι καὶ εἰσι καὶ νομίζονται. ἐὰν οὖν ἐκείνων ἐπιφανῇ τις, ὁ δὲ ἀναπάλλεται καὶ πηδὰ χορείᾳ τινὶ εἰσικῇ καὶ ὀρχηστικῇ, ὡς ἂν εἴποις μάλα ἀπορρήτως. ἐς τ' ἂν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐξαλλόμενος εἶτα ἐμπεσὼν τοῖς κύμασι σωθῇ. Ἄδωνιν δὲ θέλουσι λέγειν αὐτόν· ἐπεὶ καὶ γῆν καὶ θάλατταν ἔχει εἰλεῖν· τῶν πρώτων ἐμοὶ δοκεῖ θεμένων τὸ ὄνομα, καὶ αἰνιξαμένων εἰς

alij enim Adonin nominãt: alij Exocœton, quòd extra mare in arido cubet. Quum enim est tranquilla & temperata tempestas, is tum in siccum vndarum impetu peruectus ad saxa sese exponit, ibidémque libenter & quietè altum somnum capit. Cum autem aliis omnibus animalibus tanquam fœdere deuinctus est, pacémque habet: non similiter cum incolis maris auibus pace coniungitur, sed & eas perhorret, ac si earũ quæpiam comparuerit, sese versat, & tandiu saltatorio quodam facto tripudio saltat, dum de saxo in vndã desiliens, salutem adeptus fuerit. Quum autem mare & terram amicam habeat, ipsum idcirco Adonin, quemadmodum mea fert opinio, ij appellarunt, qui huiuscemodi nomen ei imposuerunt: quòd Adonidis, qui Cinyræ regis filius fuit,

viam inspexerunt. eũ sane duabus in amore deabus fuisse, alteri marinæ, alteri terrestri, fabulantur.

Quemadmodum plantæ ramus alienæ arbori inseritur operâ auium excernentium.

CAP. XXXVII.

Vnius plantæ ramus sæpe innascitur & succrescit alienæ arbori. Causam cur id fiat Theophrastus, abstrusas rerum naturas perscrutatus, affert: Aues enim arborum fructũ comedentes, posteaq; in arboribus considentes, excremẽta egerere semenq; in cauernas & fissuras ligni delapsum pluuiâ irrigatum enasci & pullulare, itáque in oliua ficum, in aliisq; alias ingenerari.

De piscibus marinis magnis, sed ignauis, & latere solitis, vt sunt Oues, Hepati, Prepontes & Aselli. c. XXXVIII.

τὸν τῆς Κινύρου παιδὸς βίον, τὸν διῃρημένον δύο δαίμοσι, τὸν μὲν ὑπὸ γῆς, τὸν δὲ ἄνω γῆς, ἐρώσαις αὐτοῦ ἑκατέραις.

Περὶ τῶν ζώων ὅσα τὰ περιττὰ τῆς τροφῆς κατὰ τῶν δένδρων ἀφίησι. Κ. λζ.

Φυτοῦ ἑτέρου κλάδος ἐπιφύεται ἑτέρῳ, περιττὸν οἱ μαθεῖν πολλάκις. τὸ δὲ αἴτιον Θεόφραστος λέγει φυσικώτατα ἀνιχνεύσας, ὅτι τὰ ὀρνύθια τὴν ἄνθην τῶν δένδρων σιτούμενα, εἶτα ἐπὶ τοῖς φυτοῖς καθήμενα, τὰ περιττὰ ἀποκρίνει· κἂν τι σπέρμα ἐν τῇ κοιλάδι καὶ τῇ ὀπῇ αὐτῶν καὶ τῇ σηραγγώδει ἐμπέσῃ τὸ ἐμπίπτον, καὶ ἀρδόμενον τοῖς ὄμβροις τοῖς ἐξ οὐρανοῦ, εἶτα ἀναφύει ἐκεῖνο ἐξ ὧν ἐβλάστησεν, [illegible]. οὕτω τοι καὶ ἐν ἐλαίᾳ συκῆν κατανοήσεις, καὶ ἐν ἄλλῳ ἄλλο.

Περὶ προβάτου θαλαττίου, καὶ τοῦ καλουμένου ἥπατος. Κεφ. λη.

Ia

Φωλεύει δὲ καὶ ἐν τοῖς μυχοῖς τῆς θαλάττης διαιτᾶται τὸ πρέσβατον, καὶ οἱ καλούμενοι ἥπατοι, καὶ οὓς προσφιλοῦσιν ἁλιεῖς ὀνομάζειν πρέποντας· καὶ μέγιστοι μέν εἰσιν ἰδεῖν τὴν φύσιν, νωθεῖς δὲ τὴν νῆξιν. καὶ εἱλοῦνται περὶ τοῖς φωλεοῖς. ἔνθεν τοι οὐδὲ ἀπολείπουσι τὴν σφετέραν ὑποδρομήν. λοχῶσι δὲ τῶν ἰχθύων τὸ ἀσθενέστερον τοὺς προσνέοντας. ἀριθμοῖτο δὴ ἂν ἐν τούτοις καὶ ὁ ὄνος. δέδοικε δὲ μάλιστα ἰχθύων τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν οὗτος ὁ ὄνος.

In latebris abditæ latent maris incolæ O-ues & Hepati, & à piſcatoribus Prépontes nominari ſoliti. Ij quidem, quãquam naturâ maximi videantur, tamen ad natandum ſegnes ſunt. non enim à ſuis latibulis longè aberrant. imò verò circũ ea ipſa ſemper volutantur. Infirmioribus piſcibus adnantibus inſidias faciunt. Aſellus quoque inter eos numerari poteſt, qui omnium maximè exortum Caniculæ extimeſcit.

Περὶ τῶν καλουμένων κανθαρίδων. Κεφ. λθ.

Vbi naſcantur Cantharides, Erucæ & alij plantiuoxij vermiculi. CAP XXXIX.

Τίκτεται δὲ ἄρα ἐν τοῖς τῶν πυρῶν λῃΐοις, καὶ ταῖς αἰγείροις, καὶ τοῖς σύκοις πρόσεστι δὲ τὸ τῶν κανθαρίδων φῦλον, ὥσπερ οὖν Ἀριστοτέλης λέγει. ἐν μὲν τοῖς ἐρεβίνθοις τὸ τῶν καμπῶν· ἐν δὲ ὀρόβῳ γίνεται φαλάγγια ἄττα. ἐν δὲ τοῖς πράσοις, ἡ καλουμένη πρασο-

Cantharides, vt prodit Ariſtoteles, inter tritici ſegetes, inq; populis arboribus & ficis procreantur. In Cicere naſcuntur Erucæ, in eruo Phalangia quædam: in porro Proſocutis di-

cta. est & suus brassicæ vermis, quē ab eodem olere Græci Crambidē nominant. item malo: qui sæpe huius arboris fructum perdit: in iis tamen quæ ad generationem adhuc validæ sunt, necdum effœtæ, iidem vermes ad fructificandum contulerint. id quo modo fiat, alius explicet.

Mala & ficus quum vermiculos patiuntur, pe-rennt, Theophrastus de causis plant 5. 13 vbi & de crambo uuarum morbo loquitur.

Animalium singula nosse in quo vim suam habeant, vt Xiphiam, Pastinacam, Murænam.

CAP. XL.

In qua parte insitam vim habeat præclarè nouit quodq: animal, cuius & quum insidias facit, & quum se defendit fiduciā nititur: Vt Gladius piscis ea parte (*pinnâ vt Græci codices Æliani habent: rostro, vt clasśici auctores tradunt, & res i-psa indicat*) vnde nomen traxit, tanquam gladio vtitur. Pastinaca aculeo se tuetur: Muręna dētib. eò commodiùs se defendit, quòd eorum prædita

κηρίς. τίκτεται δὲ καὶ ἐν τῇ κράμβῃ σκωλήκων γένος, καὶ ὄνομα αὐτῷ ἐκ τῶν ἠδέων ἐν οἷς διαιτᾶται καλεῖται γενοῦ κραμβίς. τίκτει καὶ ἡ μηλέα. καὶ διαφθείρει μὲν πολλάκις τοῦτο τὸν καρπὸν τοῦ φυτοῦ τοῦδε. τῶν δὲ ἔτι τίκτειν ἰσχυόντων ὥρᾳ, γένοιτο ἂν καὶ ἐς κύησιν ἀγαθόν. καὶ τὸν τρόπον ἐρεῖ ἄλλος.

Ὅτι οἶδε τὰ ζῷα ποῦ ἔχει τὴν ἰσχύν. Κεφ. μ.

Οἶδε δὲ ἄρα τῶν ζῴων ἕκαστον ἐν ᾧ μέρει κέκτηται τὴν ἀλκήν. καὶ τούτῳ θαρρεῖ, καὶ ἐπιβουλεῦον μὲν χρῆται ὡς ὅπλῳ. κινδυνεῦον δὲ ὡς ἀμυντηρίῳ. ὁ γοῦν ξιφίας ἀμύνει τῇ πτέρυγι ὡς ξίφει. ἔνθεν τοι κέκληται. ἡ δὲ τρυγὼν τῷ κέντρῳ. ἡ δὲ μύραινα τοῖς ὀδοῦσι καὶ μάλα-

γε εἰκότως. ἔχουσι γὰρ αὐτῶν διστοιχίαν.

sit duplici ordine.

Mures terrestres, tum domesticos tum agrestes, timidos esse: marinos verò validos & pugnaces.

Περὶ θαλαττίων μυῶν. Κεφ. μα.

Οἱ μὲν οὖν μῦς οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν, δειλόν καὶ ἀσθενὲς ζῶόν ἐστι, καὶ σοβεῖται κτύπον, καὶ τὴν γαλῆν πεπείρασι κράζουσαν δεῖ· οἱ δὲ καὶ οἱ ἀρουραῖοι τῶν γε μὴν οἰκετῶν θρασύτεροι· οἱ θαλάττιοι, μικρὸν αὐτῶν τὸ σῶμα, τόλμα δὲ ἄμαχος. καὶ θαρροῦσι δυσὶν ὅπλοις, δορᾶς τε εὐτόνου, καὶ ὀδόντων κράτει. μάχονται δὲ καὶ τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἀδροτέροις, καὶ τῶν ἁλιέων τοῖς μάλιστα ἐμπειρικοῖς.

CAP. XLI.

Incolæ domorum Mures cùm ad cætera omnia timidi & perimbecilli habentur, tum maximè strepitus timore afficiuntur, sed nihil sperus quàm Felis vocē perhorrent. Timidi etiam agrestes. Sed domesticis audaciores sūt marini: qui etsi nō magno sunt corpore, inexpugnabili tamen sunt audacia muniti: quippe qui ad propugnandum duplici confidunt armaturæ, prædurae nimirum pelli, & dentiū robori. cum enim valentibus piscibus, & rei piscatoriæ peritissimis hominibus pugnant.

Περὶ τῶν θύννων. Κ. μβ.

Τῆς τῶν ὡρῶν μεταβολῆς ἔχουσιν αἴσθησιν οἱ θύννοι, καὶ ἴσασι τροπὰς ἡλίου ὀξύτατα, καὶ δέονται

De Thynnis, quòd vbicunque eos hyems inuētū deprehēderit, illic æquinoctium expectent vernum. deq. ipsorum in Pontum ingressu, egressuq. C. XLII.

Temporum cōmutationem Thynni sentiunt. Solstitia præclarè noscunt, nihilq; iis ad hanc

rem cælestium rerum peritis opus est. vbi enim eos hyemis initium deprehenderit, ibi libenter commorãtur, & ex eo loco ad vernum equinoctium non se commouent: vt Aristoteles tradidit. Eosdem altero tantùm oculo videre, consentit Æschylus, quũ inquit, Sinistrũ oculum Thynni more applicãs. Pontum ingredientes, ad dextrum latus, vnde acriùs vidẽt, terram habent: egredientes verò ad contrarium litus se accommodant, & terrã secundùm eum oculũ quo clariùs vident, habentes nauigant, atque ita suæ incolumitati prospiciunt.

Paguri quomodo crustã exuant: & quòd antequam illa renascatur solidior, in sabulo tanquam exanimes lateãt, & valdè sibi timeant.

CAP. XLIII.

Paguris crusta rumpitur, & senectutem quemadmodum Ser-

τῶν τὰ οὐράνια εἰδέναι ποιουμένων οὐδέν. ὅποι γὰρ ἂν αὐτοὺς χειμῶνος ἀρχὴ καταλάβῃ, ἐνταῦθα ἡσυχάζουσί τε καὶ ἀτρεμοῦσιν ἀγαπητῶς, καὶ καταμένουσιν εἰς τὴν τῆς ἐπιδημίας ἰσημερίαν καὶ τοῦ μηριοῦ Ἀριστοτέλης τοῦτο. ὅτι δὲ τῷ ἑτέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν ὁρᾶσι, τῷ δὲ ἑλίῳ οὐκ ἔτι, καὶ Αἰσχύλος ὁμολογεῖ λέγων· Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην. παρίασι δὲ ἐς τὸν Πόντον, καὶ κατὰ τὴν δεξιὰν αὐτῶν, πλευρὰν τὴν γῆν λαμβάνουσι, καθ' ἣν καὶ βλέποεσιν. ἐξιόντες τε αὖ κατὰ τὴν ἀντίπερα, νέουσι τῆς γῆς ἐχόμενοι, τὴν φρουρὰν τὴν τοῦ σώματος κατὰ τὸ ὁρῶντα τοῦ ὀφθαλμῶν λαμβάνοντες προμηθέστατα.

Περὶ παγούρων.

Κεφ. μγ.

Τοῖς παγούροις τὸ σκῶτον ἔλυτρον ῥήγνυται. καὶ ὥσπερ οἱ ὄφεις τὸ

γῆρας

γῆρας, οὕτω δήπου καὶ οὗτοι τὰ ὄστρακα ἀποδύονται. ὅταν δὲ αἰσθῶνται ὑπαριστάμενον τῆς σαρκὸς αὐτὸ, πανταχοῦ ἐοιτῶσι οἰστρούμενοι, καὶ μαστεύοντες τροφὴν πλείονα, ἵνα ὄγκου προσγινομένου αὐτοῖς καὶ ὑποπρησθέντες, ἀπορρήξωσιν ἑαυτῶν τὸ ἔλυτρον. ὅταν δὲ διωλισθῶσιν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐλεύθεροι γίνωνται, κεῖνται παρειμένοι κατὰ τῆς ψάμμου, νεκροῖς εἰκασμένοι. δεδοίκασι δὲ ὑπὲρ τῆς ἐνομένης αὐτοῖς δορᾶς ὑγροτέρας τε οὔσης καὶ ἔτι ἁπαλῆς· κατὰ μικρὰ δὲ ἑαυτοὺς ἀθροίσαντες, καὶ ἀναβιωσκόμενοι τρόπον τινὰ, πρώτης μὲν ἀπογεύσονται τῆς ψάμμου. ἐς τοσοῦτον δὲ ἄτολμοί εἰσι καὶ ἥκιστα θαρραλέοι, εἰς ὅσον αὐτοῖς ὑμὴν περίκειται τὸ στέγασμα ἔξωθεν. ὅταν δὲ ἄρξηται πήγνυσθαι, καὶ εἰς ὀστράκου φύσιν μεταχωρεῖν, ἀπέρριψαν ἐνταῦθα τὴν δειλίαν, ὡς ὅπλῳ θαρροῦντες τῇ τῆς πε-

pens, sic integumento se ipsi exuunt. Id quum primum luxari & à carne abscedere sentiunt, tũ huc & illuc tãquam furiis incitati ferũtur, pleniorem victum inquirentes, vt tumoris accessione & corporis mole inflati, inuolucrũ suum rumpere possint: ex quo vbi elapsæ sunt, atque se explicauerũt, in sabulo iacent, mortuorum similitudinem speciemq; gerẽtes. Denascente autem pelle, etiamnum molli & tenerâ, maximo afficiuntur timore. Deinde postquam ex dissolutione se paulatim collegerũt, & quodammodo reuixerũt, primùm sanè gustãt sabulum. Tãdiu autem timidi sunt, & viribus suis diffidentes, quoad tegumento circumuestiantur: id simul vt cœptum fuerit conglutinari & solidescere, tum continuò te-

gmini tanquam armaturæ cõfidẽtes, adsunt animis, & omittunt timorem.

Serpentes timere Troglodytas, quòd ab eis in cibo consumantur. Quũ inter se coëunt, odorem eos grauissimum exhalare.

CAP. XLIIII.

Troglodytæ natio hominum in subterraneis degit cauernis, atque inde hoc nomen sibi vindicauit. Timentur autem à Serpentibus quoniam eos in cibo consumere solent. Quum inter se coëunt Serpentes, odorem exhalant grauissimum.

Quomodo Polypi & Osmyli adrepant ad arborum fructus.

CAP. XLV.

Polypos & Osmylos in siccum egressos æstiuo tempore, ex maritimis arboribus frugiferis fructus subripiẽtes, (scandũt enim per truncos, & ramis se implicant.) sæpe agricolæ & deprehendũt, & pro-

ριβολῆς σκέπῃ τε ἅμα, καὶ ἐς τὸ βίον ὡς ἂν εἴποις πανοπλίᾳ.

Περὶ τῶν ἐν Τρωγλοδύταις ὄφεων. Κ. φ. μδ.

Τρωγλοδύται γένος ἀνθρώπων ὑμνεῖται, καὶ τόγε ὄνομα εἴληφε ἐκ τῆς δεαύτης καὶ τοῦ βίου δηλονότι. φοβοῦνται δὲ αὐτοὺς οἱ ὄφεις. τὸ δὲ αἴτιον, ἐσθίουσιν αὐτοὺς οἱ ἄνθρωποι. Μιγνύμενοι δὲ ἀλλήλοις οἱ ὄφεις βαρυτάτην ὀσμὴν ἀφιᾶσι.

Περὶ πολυπόδων καὶ ὀσμύλων ἐπὶ τὴν ὀπώραν ἀνερπόντων. Κ. με.

Ἀγροῦ γειτνιῶντος θαλάττῃ, καὶ φυτῶν παρεστώτων ἐκάρπων, γεωργοὶ πολλάκις καταλαμβάνουσιν ἐν ὥρᾳ θερείῳ πολύποδάς τε καὶ ὀσμύλους, ἐκ τῶν κυμάτων προσελθόντας, καὶ διὰ τῶν πρέμνων ἀνερπόσαντας, καὶ τοῖς κλάδοις περιπεσόντας, καὶ ὀπωρίζοντας. καὶ

τὴν

τὴν δίκην ἐπιτίθενται αὐτοῖς φωρᾷ συλλαβόντες αὐτούς. αἳ θῶες δὲ ἐπρεύγησαν αἱ προειρημέναι, ὑπὲρ τούτων ἀντιτίνουσι δι' ἑαυτῶν τοῖς δεσπόταις τὴν ἐκ τῶν συνηρπασμένων καρπῶν.

Περὶ τῶν ῥυάδων τῶν ζώων.

Κεφ. μϛ.

Ῥυάδες ὄνομα θαλάττια ζῷα, σοφὰ διαγνῶναι τὴν τῶν ὡρῶν διάβασιν. ὑπάρχοντος μὲν γοῦν τοῦ χειμῶνος ἡσυχάζουσι, τοὺς κρυμοὺς ἀποδιδράσκουσαι, καὶ ἀναμένουσιν ἑαυτὰς τῇ κατὰ μονὴν θάλπουσαι, ἰσομοιρίᾳ ἀλεεινῇ. εἶτα ἦρος νέου ὑπάρχονται ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ πολλὰ τὰ μακρότερα, καὶ νέμονται τροφὴν οὐ μόνον τὴν προσπεσοῦσαν, ἀλλὰ καὶ ἣν ἐκμαστεύσωσι, εἶτα ἀνιχνεύσωσι.

Περὶ τῶν ἐχίνων τῶν θαλαττίων. Κεφ. μζ.

Τοὺς ἐχίνους ἔτι ζῶντας, καὶ ἐν τοῖς ὀστρέοις

direptis fructibus poenas ex comprehensis sumũt, & pro commisso ab eis furto fructuũ dominis ipsos ad epulas afferunt.

De Aspergis piscibus.

CAP. XLVI.

Aspargi pisces marini sapientes sunt ad diligenter penitusq; cognoscẽdam temporũ mutationem. nam ineũte hyeme ad vitandam frigorum vim ex natatione conquiescunt & consistentes ipsa commoratione & quiete æquabiliter & maternè sese repefaciunt. Postea verno tempore ingrediuntur lõgiora itinera facere, neque modò obuiis, sed iis etiam quos inquisierint, & inuestigarint, cibis pascuntur.

ῥυάς Gaza flasa vel spargus.

Partes Echini marini viuentis, in mari disiectas, denuo coire & coalescere.

CAP. XLVII.

Echinos marinos viuentes obductos testâ

 atque

atque aculeis communitos, si quis cõtriuerit, & alia separatim ab aliis frusta in mare abiecerit, hæc tamen cohærentiam & coitionẽ inter se faciunt, & affinem partem recognoscunt, & applicata cohærescunt, velutiq; cõferuntur simul, & naturali rursus quadam cõciliatione integrantur, mirum dictu.

Quibus pharmacis illinendis Oues, Capra & Equa ad libidinem excitentur, augenda gratiâ sobolis.

CAP. XLVIII.

Ex animalibus sibi quo plus prolis nascatur, harum rerũ curatores, & pastores ouiũ, caprarum & equarum, genitalia tempore coitus, repletis multo sale & nitro manibus, perfricant: vnde iis vehementior coitus appetitio exoritur. Alij ea pipere & melle: alij nitro perũgunt, & vrticæ fructu. sunt etiã qui smyrnio & nitro eadem il-

ὄντας, καὶ περιβεβλημένας τὰ κέντρα, εἴ τις συντρίψας καὶ διαῤῥίψας εἰς τὴν θάλασσαν ἄλλη ἄλλο τρύφος καταλίποι, τὰ δὲ ἄρα συνέρχεται αὖθις καὶ ἑνοῦται. καὶ τὸ συγγενὲς θρύμμα ἀνέγνω, καὶ περιπλακὲν συνῆψε, καὶ ὁλόκληροι γίνονται σύν τινι θαυμαστῇ καὶ ἰδίᾳ αὖθις.

Τί ἐπινοοῦσιν οἱ νομεῖς εἰς πλείονα τῶν ζώων ἐπιγονήν. Κεφ. μη.

Ὑπὲρ τοῦ πλείονα τὴν ἐπιγονὴν τῶν ζώων σφίσι γίνεσθαι, οἱ τούτων μεμελημένοι καὶ νομεῖς τὰ αἰδοῖα τῶν θηλειῶν καὶ οἰῶν καὶ αἰγῶν καὶ ἵππων ἀνατρίβουσι κατὰ τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν, ἁλῶν καὶ νίτρου τὰς χεῖρας ἀναπλήσαντες. ἐκ τούτων ὄρεξις αὐτοῖς γίνεται περὶ τὴν ἀφροδίτην μᾶλλον. ἕτεροι δὲ πεπέριδι καὶ μέλιτι τὰ αὐτὰ χρίουσι. νίτρῳ δὲ ἄλλοι, καὶ κνίδης

καρ.

καρπῷ. σμυρνίῳ δὲ ἤδη τινες ἐχρίσαντο, καὶ νίτρῳ. ἐκ δὲ τούτου τοῦ ὀδαξησμοῦ ἀκράτορες ἑαυτῶν γίνονται αἱ θήλειαι ποίμναι, καὶ ἐπιμαίνονται τοῖς ἄρρεσι.

Περὶ τῶν μεγίστων κητῶν.

Κεφ. μθ.

Τῶν κητῶν τῶν μεγίστων αἰγιαλοῖς μὲν οὐδέτι καὶ τοῖς ἐλαφροῖς κεκλυσμένοις καὶ βραχέσι χωρίοις προσπελάζει οὐδέν. οἰκεῖ δὲ τὰ πελάγη. καὶ ἔστι μέγιστα, ὁ, τε λέων, καὶ ἡ ζύγαινα, καὶ ἡ πάρδαλις, καὶ ὁ φύσαλος, καὶ ἡ πρῆστις, καὶ ἡ καλουμένη μάλθη δυσανταγώνιστον δ' ἄρα θηρίον τοῦτο, καὶ ἄμαχον καὶ ὁ κριὸς ἰδεῖν ἐχθρὸν ζῶον, καὶ κίνδυνον ἱερόν, εἰ καὶ πόρρωθεν φανείη τῇ τῆς θαλάττης ταραχῇ, καὶ τῷ κλύδωνι ὃν αὐτὸς ἐργάζεται. καὶ ἡ ζύγαινα οὐκ αἴσιον ὁρᾶν, οὐδὲ ἐργάζεται τοῖς ναυτιλλομένοις αὐτή γε. κυνῶν δὲ περὶ διαφορᾶς καὶ ῥώμης πρότερον εἶπον.

linant: ex ea ſanè fricatione fœminæ & libidinoſiores euadunt, & marès ſuſtinent.

De maximis Cetis.

CAP. XLIX.

Ad litora & minimè profunda loca & breuia ex cetaceo genere nullum appropinquat: ſed in alto & profundo verſatur. Eximia autē magnitudine exiſtimantur Leo, Libella, Pardalis, Phyſalus, Priſtes, Maltha bellua inexpugnabilis, Aries vel ipſo aſpectu infeſtiſſimus & periculoſiſſimus: procul enim licèt comparcat, maris procellas & tempeſtates ciet & agitat. Libella etiam tum aſpectu tum reipſà infelix eſt nauigantibus. Porrò de Canum differentia & robore ſuperiùs dixi.

Περὶ τρίγλης. Κ. να.

Τρίγλης πέρι αἰτεῖ τι ἐγὼ εἶπον. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, νῦν ἐρῶ. ἐν Ἐλευσῖνι τιμὰς ἔχει ἐκ τῶν μυουμένων. καὶ διπλοῦς ὁ λόγος τῆς αἰτίας τῆσδε. οἱ μὲν φασιν, ἐπεὶ τρὶς τοῦ ἔτους τίκτει. οἱ δὲ, ἐπεὶ τὸν λαγὼν ἐσθίει, ἰσαφρουμένῳ ὄντα ἀνθρώπῳ θανατηφόρον. ἴσως δὲ ἐρῶ τι περὶ τρίγλης καὶ πάλιν.

Τίνες τῶν ἰχθύων πέτονται. Κεφ. νβ.

Πέτονται ἰχθύες ὅταν δείσωσι, καὶ ἐξάλλονται τῆς θαλάττης, αἵ τε τευθίδες καὶ οἱ ἱέρακες οἱ θαλάττιοι, καὶ ἡ χελιδὼν ἡ πελαγία, καὶ αἱ μὲν τευθίδες ἐπὶ μήκιστον ἄττουσι τοῖς πτερυγίοις, καὶ ἐλαφρίζουσί γε ἑαυτὰς ὑψοῦ, καὶ κατ᾽ ἀγέλας ὀρνίθων δίκην φέρονται κοινῇ. αἱ δὲ χελιδόνες χθαμαλωτέραν ποιοῦνται τὴν πτῆσιν. οἵ γε μὴν ἱέρακες ὑπὲρ τὴν ἅλμην φέρονται ὀλίγον, ὡς μόλις ὅτι μὴ νή-

χειν

De Mullo pisce sacro initiatis Eleusine.

CAP. LI.

De Mullo nonnihil suprà dixi, hic aliud addam. Eleusine sacris initiati, idcirco huic pisci honores habent, vel quòd is ter anno parit, vel quia mortiferum homini leporem exest, planeq; cõficit. Sed de eodem pisce fortè etiã denuò dicemus.

De piscibus qui volare dicuntur.

CAP. LII.

Lolligines, Accipitres marini, Hirundo pelagia, quum quippiã metuũt, ex mari exilire dicuntur: ac Lolligines quidem pinnarum longissimo & sublimi tractu gregatim more auium efferri: Hirundines verò humiliùs volant: Accipitres deniq; paulò supra summam aquam maris tolli solent, vt ad iudicandum

sit difficile naténtne an volitent.

De vario & multiplici piscium natantium ordine.

CAP. LIII.

Vagantur pisces atq; errant, alij quidem frequẽtes, similiter atque greges pecorum, vel ordines militum turmatim euntium, vel acies longior quàm latior, à fronte nimirum ad tergum porrecta: alij ordinibus à fronte ad tergum sigillatim explicatis, cum ornatu proficiscuntur: alij manipulorum similitudinẽ speciemq; gerunt: nõnulli velut decuriati, alij instructis ab vno cornu ad alterum ordinibus natant. sunt qui in cauernis se tenent ibidemq; æuum agitant.

al. συνήχονται.

Pecora quomodo pinguescant. Hirci quomodo ad coitum excitentur, & rursus cohibeantur. Equa abortus causa. Canes ne aufugiant.

χονται, δηλὰ πέτονται κατα γνῶναι.

Περὶ νήξεως ἰχθύων διαφόρων. Κεφ. νγ.

Ἁλῶνται δὲ ἄρα ἰχθῦς καὶ πλανῶνται, οἱ μὲν ἀθρόοι, ὡς πρόσω ἀγέλαι θρεμμάτων ἢ τάξεις ὁπλιτῶν ἰοῦσαι κατὰ ἴλας καὶ φάλαγγας. οἱ δὲ ἐν κόσμῳ κατὰ στοῖχον ἔρχονται· οἱ δὲ, φαίης ἂν αὐτοὺς εἶναι λόχους. ἠρίθμηνται δὲ εἰς δέκα δηλοῖ, καὶ ταύτῃ συνέουσιν. ἤδη δὲ † νήχονται καὶ κατὰ ζεῦγός τινες. δηλοῖ δὲ οἰκουροῦσιν ἐν τοῖς φωλεοῖς καὶ ἐν ταῦθα καταζῶσι.

Πῶς εἰς πιμελὴν οἱ νομεῖς ὑπάγουσι τὰ πώεα, καὶ εἰς μίξιν.

Κεφ. νδ.

Πυνθανομαι δὲ ἄρα, ὅτι οἱ νομευτικὴν δεινοὶ, ὅταν ἐθέλωσιν ἐπὶ πιμελὴν τὰ ζῶα ἐπιδρῶναι, ἀ-

CAP. LIIII.

Rei pastoritiæ peritos audio quum ad pinguitudinem volunt animalia perducere, cornua

περιαιροῦσιν αὐτῶν τὰ κέρατα. Καὶ τοὺς τράγους δὲ ὅταν ἐθελήσωσιν εἰς μῖξιν προθυμοτέρους ἐργάσασθαι, μύρῳ χρίουσιν αὐτῶν τὰς ῥῖνας, καὶ τὰ γένεια μέντοι καὶ ἐκεῖνα χρίουσι τῶν αὐτῶν. πάλιν τε τῆς ἄγαν ὀρέξεως ἀναστέλλουσιν ἐάν τις αὐτῶν μέσας τὰς οὐρὰς ἀποδήσῃ λίνῳ. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐκβάλλειν τὰ ἔμβρυα τὰς ἵππους, ἐὰν ἐπιπλέον ὀσφρήσωνται θρυαλλίδος λύχνου ἐσβεσμένου. Ἀκούω δὲ ὅτι περὶ τοὺς κύνας τοὺς οἰκουρούς, ἵνα μὴ ἀποδιδράσκωσι τετεχνάσθαι ἐκεῖνο. τὴν οὐρὰν αὐτῶν καλάμῳ μετρήσαντες χρίουσι τὸν κάλαμον βουτύρῳ. εἶτα μέντοι διδόασιν αὐτοῖς περιλιχμήσασθαι αὐτὸν καὶ καταμένουσί φασιν ὡς ἂν δεδεμένοι.

nua eis adimere. Ad coitū verò procliuiores Hircos quum efficere ſtudēt, horum nares & mentum odorato vnguento perungere: cōtraq; eoſdem mediis caudis lino alligatis à vehementi coitus appetitione reprimere. Abortum Equa facit, ſi paulò vehementius fumantis funiculi odorem extinctæ lucernæ ſenſerit. Vt ne Canes domeſtici aufugiāt, audio hac machinatione ac ſolertia retineri. Eorum caudam primùm arundine, quæ butyro ſit oblita, dimetiuntur: deinde hanc eis ad lambendum concedunt: eo fit, vt poſtea tanquam ligati permaneant.

Canu nelatret, & Aſinus ne rudat. C. LV.

Peculiaris hęc etiam in Cane natura eſt, quòd non allatrat illū qui caudam Muſtelæ

Περὶ κυνῶν σιωπῆς. Κεφ. νε.

Ἴδια δὲ καὶ ἐκεῖνα κυνός. οὐχ ὑλακτεῖ τὸν ἔχοντα οὐρὰν γαλῆς σὺν ἑαυτῷ εἴτε προσάψει. γαλῆς

δ' ἐὰν

secum habuerit. oportet autem Mustelam, cuius captæ absciderit caudã, dimitti viuam. Asinum autem negant rudere, lapide ab eius cauda suspenso.

Elephanti quomodo æstate vim Solis depellant illito limo. Et quod vestigia hominis odorati, herba quam attigerit euulsa, & per manus toto agmine tradita, mox omnes fugiant, & latebras quærant. Item de pabulo eorum.

είκλας

CAP. LVI.

Anni æstiui tempore quum calor à Sole incenditur & æstus ingrauescit, tum Elephanti ad calorem frangendũ inter se crasso perfunduntur cœno, quo vim caloris depellant: & hæc refrigeratio ipsis gratior est vel vmbrosis speluncis, vel arboribus quæ ramorum frequentia eos opacare possent. Iidẽ sagacissimè odorantur, & acerrimis sensibus existũt. Nã quũ ex his, partim antegrediẽtes partim subsequentes ordinatim eunt horum primus nariũ sagacitate, herbam ante pedes suos

δὲ ἣν ἐθήρασε πρὸ, ἀποκόψας τὴν προειρημένην κέρκον, εἶτα ἀφήκει ζῶσαν αὐτήν. Ὄνος δὲ οὐ βρωμήσεται, ἐὰν ἀπὸ τῆς κέρκου λίθον ἀπαρτήσῃς ὥς φασιν.

Πῶς ἐν τῷ καύματι ψῦχος ἑαυτοῖς οἱ ἐλέφαντες ἐπιτεχνῶνται. Κ. νϛ.

Ἐν ὥρᾳ θερείᾳ πολλοῦ πάνυ σφόδρα τοῦ ἡλίου ἐνακμάζοντος, οἱ ἐλέφαντες ἀλλήλους χρίουσιν ἰλύϊ παχείᾳ, καὶ αὐτοῖς αὕτη ψῦχός τι παρέχει, καὶ †οι-κίαν ὑπ' αὐτῶν τι ς, ἢ ὑπὸ δένδρου κλάδοις ἀμφιλαφοῦς, ἥδιον ὅσα τοῖς ζῴοις προειρημένοις. Οὗτοι ῥινηλατοῦσιν ἰσχυρῶς, καὶ αἰσθήσιν ὀξυτάτην ἔχουσι· πορεύονται γοῦν δι' ἀλλήλος ὁδοιποιοῦντες· καὶ ὅγε πρῶτος, ἴασι γὰρ κατὰ στοῖχον, τὰς ἐν ποσὶ πόας

αἰσθόμενος, καὶ ὅτι δι᾽ αὐτῶν ἄνθρωποι ἐκ τῆς παραγραφῆς πως συνεὶς αὐτήν, ἀνασπᾷ τὴν πόαν, καὶ δίδωσι τῷ κατόπιν ὀσφρανθῆναι, καὶ ἐκεῖνος τῷ μετ᾽ αὐτόν, καὶ ἥδε ἡ ἀντίδοσις ὡς ἂν εἴποις διὰ πάντων ἔρχεται καὶ μέντοι τοῦ οὐραγοῦντος ἔστ᾽ ἂν ἀφίκηται. ὁ δὲ μέγα ἐπήχη[illegible]. οἱ δὲ ἀναστροφῆς σύνθημα στρατιωτικὸν λαβόντες, εἶτα μέντοι ἐκτρέπονται εἰς τὰ τῶν ὀρῶν ἄλση καὶ δάση, ἢ τὰ ἐν τοῖς τενάγεσι κοιλότερα καὶ μέντοι καὶ τῶν πεδίων ὅσα κατὰ μέσον τοῖς θάμνοις, πάντως δὲ ᾗ κατεστείβουσιν ἄνθρωποι ταύτην ἀποδιδράσκουσιν. ὑφορῶνται γὰρ τοῦτο τὸ ζῷον ὡς ἔχθιστον. Ὅταν δὲ αὐτοὺς αἱ νομαὶ καταλίπωσιν, οἱ δὲ τὰς ῥίζας ἐξορύττουσι, καὶ σιτοῦνται καὶ αὐτάς. καὶ οἱ μὲν ἐσθίουσι καὶ ταύτας· οἱ δὲ ἀπίασι ζητοῦντες χιμὸν καὶ ὅσα ἐντυχεῖν τῷ σπέρματι

suos positam sentiens humanis vestigiis esse transitam, eam euellit, & ei, qui à tergo proximus est, odorãdam tradit: is rursus alteri, qui post eum stat: ac deinceps per omnium quasi manus sagaciter contrectatur. quoad ad illum ipsum, qui extremum agmẽ ducit, peruẽtum fuerit. is simulac olfecerit, barritum vastum edens, quasi signum ad fugam dat. Hi tunc in conualles profundas, aut in loca concaua & palustria, vel, si munus id concedatur, in numerosa cãpestria, ab eo loco iter auertunt: prorsusq; se totos auertunt ab his locis, quacũq; frequẽtes homines iter facere solent: quod ab hominibus vt animalibus sibi infestissimis timeãt. Quum autem eos cętera pabula defecerint, radices effodiunt quibus pascuntur. alij interim gramina herbas aut frondes quærunt: μέχρι.

N ex

ex his primus qui aliquid repererit, regreditur, vt & suos gregales aduocet, & in prædæ communionem deducat.

Quomodo Pisces per hyemem se abdant, & calefaciant, intra saxa aut in pelagi fundo: & rursus ineunte vere ad summum mare & propius litora natent.

CAP. LVII.

Hyeme summa & teterrima, quum mare maxima vndarum ventorúmque tempestate furit, tum à grato & familiari ipsis æquore, pisces abhorrẽtes fundum petunt. Itaque ex ipsis sunt qui arenas pinnis exaggerent, & his tecti seipsi tepefaciant: alij intra saxorũ angustias recepti, ibi in protectione à frigore libenter quiescãt. alij in pelagi cauernas abditi atque abstrusi, summã maris inhorrentem vitant. neq; enim in mari imo tam aiunt ferẽtes & inflatas, quàm in

πρῶτος αὐτῶν ὑποστρέψας, καλεῖ τοὺς συννόμους, καὶ ἐπίγε τὸ ἕρμαιον αὐτοὺς ἄγει.

Τίνα τρόπον ἑαυτοὺς θάλπουσιν ἐν τοῖς κρυμοῖς οἱ ἰχθύες. Κεφ. νζ.

Εν δὲ τῷ χειμῶνι τῷ βιαιοτάτῳ, κυμαινούσης μὲν τῆς θαλάσσης, σκληρόν γε τῶν ἀνέμων καὶ βίαιον καταπνεόντων, φρίττουσι τὴν συνέτροφόν τε ἅμα καὶ φίλην οἱ ἰχθύες θάλατταν. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν τοῖς πτερυγίοις ἐπαμῶνται τὴν ψάμμον, καὶ ἑαυτοὺς ἐπιλυγάσαντες ὑποθάλπουσιν. οἱ δὲ, ὑπειλοῦνταί τινα πέτραν, ἐν σκέπῃ τε τῶν κρύους καὶ μάλαγε ἀσμένως ἡσυχάζουσιν. οἱ δὲ, ἐς τοὺς μυχοὺς τῶν πελάγους καταθέοντες, εἶτα τὴν ἄνωθεν φρίκην ἐξέκλιαν κάτω καὶ ἐν βυθῷ. οὐχ οὕτως γάρ φασιν ὡσπροῦν ἄνω διοιδαίνειν τε καὶ τύπτειν τὸ κῦμα ἀ-

γριαῖν

γίνονται. ὑπαρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, καὶ τοῦ μὲν ἀέρος φαιδροῦ γινομένου, τῶν δὲ φυτῶν θάλλειν ἀρχομένων, καὶ τῶν λειμώνων τὰ σύντροφα κομώντων, γαλήνην τε τὰ τῶν πελάγους καὶ ὑπεύδια αἰσθόμενοι οἱ ἰχθύες ἀναθέουσι, καὶ πηδῶσι, καὶ πλησίον τῆς γῆς νήχονται, ὥσπερ οὖν ἥκοντες ἐξ ἀποδημίας.

Τίνα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζώων γίνεται. Κ. νη.

Τρία δὲ ἄρα ταῦτα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζῶα γίνονται. τῶν μὲν ἐνύδρων, ὁ κροκόδειλος· τῶν δὲ ὑποπτέρων, ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη· τῶν γε μὴν τετραπόδων, ὁ ἐλέφας. Λέγει δὲ ὁ Ἰόβας, γενέσθαι μὲν αὐτοῦ τῷ πατρὶ πολυετῆ Λίβυν ἐλέφαντα, κατιόντα ἐκ τῆς ἄνω τοῦ γένους. καὶ Πτολεμαίῳ δὲ τῷ Φιλαδέλφῳ Αἰθίοπα, καὶ ἐκεῖνον ἐκ

summo tẽpestates cie-ri & agitari. Ineũte vere quum cælũ serenum est, & dies læti illucẽt, & herbæ prata conuestiunt, plantæ virere incipiunt, tum pisces maris tranquillitatem & temperiem sentientes, ad extimũ ac summum mare efferuntur, vagosq; & saltatorios agunt motus, & tanquã peregre redeũtes, prope à continenti natant.

Ex minima origine in maximam crescere magnitudinem, Crocodilum, Struthionem magnam, & Elephantum. Et de longæua Elephanti vita.

CAP. LVIII.

Hæc tria ex minimis euadunt maxima animalia: ex aquatilibus Crocodilus: ex volucribus magna Struthio: ex quadrupedibus Elephantus. Iuba rex Elephantum Libycum scribit patri suo fuisse, qui multa secula vixisset: nempe qui & per manus traditus fuisset, vsque ab huius alta stirpe. Et Ptolemæo Phila-

delpho Æthiopem Elephantum fuisse, qui ad multas ætates vixisset, ex hominum consuetudine, simul & institutione mansuetissimum. Idem celebrat Indicum Elephātum Seleuci cognomine Nicatoris, qui vsque ad Antiochorum imperium vixerit.

Νικάτορος

Pisces qui prope fluuios aut lacus degunt, imminente partu in eos enatare. Pontus Euxinus cur piscosus. C. LIX.

Pisces qui in mari degere solent prope fluuium aliquem aut lacum, quum vicini ad pariendum fuerint, è mari in illos subeunt, aquam scilicet à ventis & fluctibus quietā cupidè amplexantes. Trāquillitas enim probè affecta est ad excipiendos piscium partus, eosq; damni expertes conseruandos: cùm aliâs, tum quòd nihil aut parum periculi in his aquis metuendum sit à belluis. Hæc enim

πολλοῦ βιώσαντα, γενέσθαι πρᾳότατον καὶ ἡμερότατον, τὰ μὲν ἐκ τῆς πρὸς ἀνθρώπους συντροφίας, τὰ δὲ ἐκ τῆς γένους πωλεύθετα. Σελεύκου τε τοῦ † Νικάνορος κτῆμα ᾄδει Ἰνδὸν ἐλέφαντα, καὶ μέντοι καὶ διαβιῶναι τοῦτον μέχρι τῆς τῶν Ἀντιόχων ἐπικρατείας φησί.

Πῶς τίκτουσιν οἱ ἰχθύες οἱ θαλάττιοι ὅταν ἔχωσι πλησίον ποταμόν. Κ. νθ.

Ἰχθύες ὅσοι ποταμὸν γείτονα τῇ θαλάττῃ τῇ συντρόφῳ κέκτηνται, ἢ καὶ λίμνην τινὰ, ὅταν μέλλωσι τίκτειν, ἐκνήχονται τῆς δίμης, καὶ τῶν κυμάτων τὸ ἄκλυστον ὕδωρ προαιρούμενοι, καὶ ταραττόμενον ὑπὸ τῶν πνευμάτων καὶ ταπτόμενον ἥκιστα. ἀγαθὴ γὰρ αὐτοῖς ἡ τῶν ὑδάτων εἰρήνη, λοχείαν ὑποδέξασθαι, καὶ φυλάξαι ἀσινῆ τε καὶ ἀνεπιβούλευτα τῶν ἰχθύων τὰ βρέφη· τῇ τε δίμῃ, καὶ μὲν

πληθύουσι καὶ διὰ τὴν τῶν θηρίων ἐρημίαν καὶ ἀσφάλειαν. φιλοῦσι δέ πως τήν δὲ τὴν ἐλευθερίαν ἔχειν αἵ τε λίμναι καὶ οἱ ποταμοί. ἐνθένδε τοι καὶ πολλοῖς ἰχθύσιν εὐθηνεῖται ὁ Εὔξεινος Πόντος. θηρία γὰρ τρέφειν οὐκ ἔμαθε. φώκην δ' εἴ που τρέφει καὶ δελφῖνας βραχίστους, τῶν δὲ ἄλλων ἀπάντων οἱ τῇδε ἰχθῦς ἐν σκέπῃ εἰσί.

libertatem & immunitatem flumina & lacus habere solent: atque ideo Euxinus pontus plurimis piscibus abũdat, quòd non solitus sit belluas procreare: sicubi autem vitulos marinos profert, minimè ij quidem grandes euadunt: à cæteris quidem omnibus belluis maleficis pisces ibidẽ tuti sunt.

Περὶ τῆς θαλαττίας βελόνης. Κεφ. ξ.

De Acupisce, cui in partu venter disrumpitur. CAP. LX.

Αἱ θαλάττιαι βελόναι λεπταὶ οὖσαι, κολπώδη καὶ χωρητικὴν ἐμβρύων μήτραν οὐκ ἔχουσι, τὴν αὔξην τῶν ἐνύδρων βρεφῶν οὐ φέρουσιν· ἀλλὰ ῥήγνυνται, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον οὐ τίκτουσιν, ἀλλὰ ἐκβάλλουσι τὰ τέκνα.

Marinæ Acus, quòd sũt pertenues, & minimè tortuosũ & sinuosum vterum, fœtúmq; capacem, habent: idcircò catulorum suorum non sustinentes incremẽtum disrumpuntur. Non igitur pariunt catulos, sed expellunt atque eiiciunt. *Atqui oviparus hic piscis est.*

Ποταπὰ ἴχνη ἐστὶ τῶν τῆς ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ξα.

Qualia sunt Aspidis morsus vestigia, & de morte Cleopatræ. C.LXI.

Αἰγελαὶ δὲ τὰ ἴχνη καὶ τὰ γνωρίσματα τῶν τῆς ἀσπίδος δηγμάτων, μὴ πάνυ τι εἰ-

Morsuum vestigia tam perparum apparẽtia Aspis imprimit, vt indicia vix acri oculorum

rum acie deprehenditur. Cur verò sint tam obscura, ignotaq;, caussam hanc esse audio: Ipsius venenū ad transmittendum est peracutum, mirabiliq; celeritate ad intima transitionem facit. Quum enim hæc ipsa morsum effecit, venenum non eminet circa superficiem: sed sub cutē subiens, intra meatus benè penitus subit, atque sic ad intima delabitur, vt nihil extet atque emineat. Quare ab Octauianis Cleopatræ mors non facilè oculis comprehensa est, nisi tandem serò admodum ex duobus punctis difficilibus ad videndum animaduersis, mortis obscura significatio deprehensa est & insuper vestigia Aspidis ipsius corporis tractus iis qui huiusmodi animalium motionis discrimina tenent, manifesta apparuerunt.

ναι δῆλα καὶ δυσεύρετα· καὶ τὸ αἴτιον ἐκεῖνο εἶναι πυνθάνομαι· ὀξύτατόν ἐστι τὸ ἐξ αὐτῆς φάρμακον, καὶ διαδραμεῖν ὤκιστον. ἐκείνου ἡ μὲν ἐρεύ, τὸ δὲ ἰὸν ἐπιπολεύει, ἀλλὰ ἐς τοὺς ἔσω πόρους κατολισθαίνει. καὶ τῆς μὲν ἐπιφανείας καὶ τῆς χροιᾶς τῆς ὑπὸ τὴν ὄψιν, ἀφανίζεται, ὠθεῖται δὲ ἔνδον. ἐνθένδε τοι καὶ τῆς Κλεοπάτρας ὁ θάνατος τοῖς ἀμφὶ τὸν Σεβαστὸν οὐ πάνυ τι ῥᾳδίως ἐγνώσθη. ἀλλὰ ὀψὲ δύο κεντημάτοιν καὶ μάλα γε δυσθεάτων καὶ δυσθηράτων ὀφθέντων, δι' ὧν ἐφωράθη τὸ τοῦ θανάτου αἴνιγμα· ἄλλως τε καὶ ἴχνη τοῦ τῆς ἀσπίδος σύρματος ἐφάνη πρόδηλα τοῖς ἴχνεσι τῆς τούτων κινήσεως τῶν ζώων τὴν ἱστορίαν, ὄντα.

Περὶ ἀσπίδος τοῖς παναθηναίοις δακνούσης.

Κεφ. ξϛ.

De Circulatore mortuo ex Aspidis morsu, quū venenū ille exuxisset, neque in promptu habuisset aquam abluend

Πομπηΐου Ῥούφου Ῥωμαίοις ἀγορανομοῦντος ἐν παναθηναίοις, οἷα εἰώθει τῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ δρᾶσθαι, φαρμακοτρίβης ἀνὴρ, καὶ τῶν τὰς ὄφεις ἐς τὰ † γράμματα περιόντων, ἑτέρων ὁμοτέχνων παρεστώτων πολλῶν ἀσπίδα κατὰ τὸν βραχίονος παρεσάγει, εἰς ἔλεγχον αὐτοῦ τῆς σοφίας. ὁ δὲ παρέσχε, καὶ ἐδήχθη, εἶτα τῷ στόματι ἐξεμύζησε τὸ κακόν. ὕδωρ δὲ ἐκ ἐπιρροφήσας, (οὐ γὰρ παρῆν, καί τοι παρεσκευασμένον οἱ ἀνετέτραπτο δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς τὸ σκεῦος) οἷα μὴ ἐκκλύσας τὸν ἰὸν μηδὲ † ἀποσμηξάμενος, τὸν βίον κατέστρεψε μετὰ ἡμέραν οἶμαι δευτέραν, ἐκ ἀλγῶν οὐδὲ ἕν. τὰ μέντοι κάτω ἡσυχῇ κατασήψαντος αὐτῷ τὰ οὖλα καὶ τὸ στόμα.

Περὶ μίξεως ζώων.

Κεφ. ξγ.

luendo eri.

CAP. LXII.

Quum Pōpeius Rufus Romæ ædilitium munus obiret quinquatriis (vel Panathenaico festo) vt solet in Romano foro fieri, circulator aliis permultis qui eādem quam is ipse artē factitarent circunstantibus, ad suam ipsius ostentandam sapientiā, simulq́; ex artificio suo specimen dandum, Aspidem ad brachium admouit, & ex impresso morsu malum exuxit. Quum postea non aquam quam sibi præparauerat exorbuisset, quòd ea esset subducta (ex insidiis nimirū vas fuerat euersum) veneno non exhausto neq; absterso, secundo pòst die sine doloris sensu, sensim & pedetentim pernicie veneni illapsâ, postquam eius os & gingiuæ extabuissent, vitâ priuatus est.

γράμματα

ἀπορυψάμενος.

De coitu Animalium, & priuatim de coitu partuq; piscium.

λάττῃ.

Κεφ. ξδ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης, καὶ Δημόκριτος πρὸ ἐκείνου, Θεόφραστός τε ἐκ τρίτων καὶ αὐτός φησι, μὴ τῷ ἁλμυρῷ ὕδατι τρέφεσθαι τοὺς ἰχθῦς, ἀλλὰ τῷ παρεγκειμένῳ τῇ θαλάττῃ γλυκεῖ ὕδατι. καὶ ἐπεὶ δοκεῖ πως ἄπιστον, δι᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων βεβαιῶσαι βουληθεὶς τὸ λεχθέν, ὁ τοῦ Νικομάχου λέγει εἶναί τι πότιμον ὕδωρ ἐν πάσῃ θαλάττῃ, καὶ ἐλέγχεσθαι τοῦτο, εἴ τις ἀγγεῖον ἐκ κηροῦ ποιήσας κοῖλον καὶ λεπτὸν καθείη κενὸν ἐς τὴν θάλατταν, ἐξάψας ποθὲν ὥστε αἰωρήσεσθαι δυνάσθαι· νυκτὸς δὲ διελθούσης καὶ ἡμέρας, ἀρύεται πεπληρωμένον γλυκέος τε καὶ ποτίμου ὕδατος μεστὸν αὐτό. καὶ Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος λέγει τι εἶναι γλυκὺ ἐν τῇ θαλάττῃ ὕδωρ, οὐ πᾶσι δῆλον, τρόφιμον δὲ τῶν ἰχθύων. καὶ τὴν αἰτίαν τοῦδε τοῦ ἐν τῇ ἅλμῃ γλυκαινομένου λέγει φυ-

CAP. LXIIII.

Aristoteles, & ante hunc Democritus, & tertius Theophrastus dicit nō aqua salsa sed dulci (quæ intra salsam continetur) pisces qui mare incolūt ali. idémque, quod propemodū incredibile videtur, ex ipsis operibus confirmare volens Aristoteles, potabilem in omni mari aquam esse, id experimento docet, nam si quis cōcauū, (inquit) è cera vas tenui opere finxerit, atque in mare demiserit inane, alicūde appensum vt aquam transmittere queat, die ac nocte vna dulciculo & potabili humore cōpletur. Empedocles Agrigentinus aliquam etiam ait dulcem non omnibus notam in mari aquam esse: quâ pisces nutriātur: causamque affert, cur in salso

dulcis sit, quam ex eius scriptis cognosces.

Cur non edunt sacerdotes quidam Mustellum & Mullum pisces.

CAP. LXV.

Mustellum piscem aiunt nunquam *deorũ sacerdotes edere: non enim, quoniam ore parit, mundum cibum esse. Quidam non ipsum ore parere ferunt: sed insidiarum timore perculsum vt occultet catulos suos deuorare. deinde, quũ nihil amplius ab insidiarum cõparatione timet, viuos euomere. Itemq; Mullum nunquam attingunt, nec iidem sacerdotes, nec fœmina Argolicæ Iunonis sacerdos. Causas cur ab eo abstineant, quodam loco antè me dixisse memini.

πάσαιντο G. accentus mendosus est: Cererẽ & Proserpinam intelligo, quas Athenienses Θεὺς (Θεώ) vocabant, vt Lacedæmonij Dioscuros σιὼ (σιώ) Varinus.

De Vipera & Muræna coitu. C. LXVI.

Quomodo Vipera mas & Muræna coëãt, hæc mari egrediens, illa ex aliquo prorepens latibulo, suprà me expo

σκιῦν, κὰ ἐκεῖθεν εἴσεσθε.

Διὰ τί ἐσθίουσι γαλεοῦ οἱ μυούμενοι τοῖν θεοῖν, ἢ δὲ τῆς τρίγλης, καὶ πῶς τίκτει ὁ γαλεός.

Κεφ. ξε.

Οἱ μυούμενοι τοῖν θεοῖν, οὐκ ἂν † πάσαιντο γαλεῦ· ἀκάθαρτον γὰρ εἶναι αὐτὸν καθαρὸν ζῶον, ἐπεὶ τῷ στόματι τίκτει. οὐ τίκτειν δὲ αὐτὸν ἔνιοι λέγουσιν, ἀλλὰ δείσαντά τι τῶν ἐπιβουλευόντων, τὰ σκυλάκια καταπίνειν καὶ ἀποκρύπτειν· εἶτα τῶν φοβούντων ἀπαλλαγέντα, ζῶντα αὖθις ἀνεμεῖν. Τῆς δὲ τρίγλης οὐκ ἂν γεύσαιντο οἱ αὐτοὶ μύσται. οὐ δὲ μὴν ἡ τῆς Ἥρας τῆς ἐν Ἄργει ἱέρεια. καὶ τάς γε αἰτίας ἀλλαχόθι εἰπὼν οἶδα.

Περὶ ἔχεως καὶ μυραίνης, τὰ μὴ ἀνωτέρω λεχθέντα.

Κεφ. ξϛ.

Ἔχεως μὲν καὶ μυραίνης γάμους, καὶ ὅπως ἀλλήλοις ὁμιλοῦσιν ἡ μὲν, ἐξιοῦσα ἐκ θαλάττης· ὁ δὲ, ἐξέρπων

πων τῶ φωλεῶ, ἐν τοῖς πρόσθεν εἰπὼν, οὐκ ἐπιλέλησμαι. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, ναῦ ἂν εἴποιμι. Μέλλων ὁ ἔχις ὁμιλεῖν αὐτῇ, ἵνα δίξῃ πρᾷος καὶ πρέπων νυμφίῳ, τὸν ἰὸν ἀπεμῶ καὶ ἐκβάλλει. καὶ οὕτως ὑποσυρίσας, τὴν νύμφην παρακαλεῖ, οἱονεὶ προγάμιόν τινα ὑμέναιον αἰαμέλψας. ὅταν δὲ τὰ τῆς ἀτροδισίου συνουδῆς τελέσωσι μετ' ἀλλήλων ὄργια, ἡ μὲν ἐπί τε τὰ κύματα καὶ τὴν θάλατταν ὥρμησεν· ὁ δὲ αἰαρρόφησας τὴν ἰὸν αὖθις, εἶτα ἐς τὰ ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐπάνεισι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Θ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

suisse memini. nunc quod superest dicēdū. Quum proximum est, vt Vipera complexu venereo iungatur cum Muræna, venenum vomitione eii cit, atque expellit. vt blādus decorusq; sponsus videatur. Postea edito sibilo (tanquam Hymenæo quodam ante nuptias misso) sponsam appellat: atque vbi mutuam veneris libidinem inter se expleuerunt hæc quidem ad mare regreditur: illa verò exorpto veneno & recollecto, ad domesticam sedem reuertitur.

FINIS LIB. IX.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ι.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* X.

Historia pugnariualium Elephantorum. C. I.

ELephantum quamuis raro amare ferunt: quoniam, vt ante dictum est, libidinum moderatione tēperatus sit: tamen ipse illud admirabile amore plenum audiui, quod cōsequitur. Virū venandi Elephantos haud imperitū, Alexandrum nomine, vt auctor est Dion, quum ab Imperatore Roma-

Περὶ τοῦ τῶν Ἐλεφάντων ἔρωτοι. Κεφ. α.

Σπανίως ἐλέφας ἐρᾷ φασιν. ἔστι γὰρ σώφρων, ὡς αἴω μοι λέλεκται. ἀκούω γοῦν ἐλεφάντων πάθος ἐρωτικόν, καὶ ἄξιον θαυμάσαι αὐτὸ τοῦ πέπυσμαι ἐκεῖνό ἐστιν. ἀνήρ τῆς τέτων ἄγρας οὐκ ἄπειρος δύναμιν λαβὼν ἐκ βασιλέως τοῦ Ῥωμαίων πάλαι, Ἀλέξανδρ

ξανδρος ὄνομα, καὶ σταλεὶς ἐς τὴν θήραν κατὰ τὸ ἔθος τοῖς Μαυρουσίοις ἐπιχώριον, φησὶν ἐν συγγραφῇ Δίων, μίαν ἐλέφαντος ὡραίαν ὡς ἐκεῖνοι ἰδεῖν, συνελθεῖν ἐλέφαντι νέῳ καὶ καλῷ. πρεσβύτερον δὲ ἄλλον, εἴτε ἦν ἐραστὴς, εἴτε ἀνὴρ τῆς προειρημένης, ὥσπερ οὖν ἀτιμασθέντα ἀγανακτῆσαι· θυμῷ γὰρ βιαίῳ ἐξαφθεὶς, ὥρμησε μὲν καὶ ὀλίγου πάντας διέφθειρεν. ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸν νέον καὶ καλὸν καὶ συμπεσὼν, εἶτα ἐμάχετο, ὡς ὑπέρ τινος ἢ νύμφης ἢ ἐρωμένης ἀλγῶν· καὶ ἐς τοσοῦτον ἄρα ἀλλήλοις συνέρραξαν, ὡς ἀμφοτέρους ζημιωθῆναι τὰ κέρατα. ἐνίκησε δὲ οὐδέτερος, ἀλλ' ἀπέστρεψαν ἀπ' ἀλλήλων οἱ θηραταὶ βάλλοντες. ἐπεὶ καὶ ἀχρεῖοι συλλαβεῖν τὸ λοιπὸν ἦσαν τῶν ὅπλων

no cum potestate in Mauritaniam ad venãdum Elephantos ablegatus esset, ex Elephãtino genere adolescentem formosam vidisse, coeuntem cũ Elephanto similiter & adolescẽte & pulchro. alterum verò seniorẽ, quia huius siue amator siue maritus esset, vt se spretũ vidit, ignominiæ loco hoc tulisse. quare acri animo incitatum impetum fecisse, vt nihil propius factum fuerit, quàm vt nos (inquit) omnes perderet. sicq; incurrisse in illum formosum riualem suum: pugnamq; edidisse tanquam eum qui de amica sibi erepta, doloribus acerrimis premitur: adeoq; infestis animis vtrumque cum altero pugnam commisisse, vt ex impetu cornibus ambo mutilarẽtur. Neutrum verò vicisse, quòd multis iaculis eos venatores distraxerint. Iam enim cornibus mutilos tanquam inutiles capere non dignab

gnab

gnabantur. Hic igitur amatorum Elephantorum pugnæ æquis semper vtrinq; viribus decertatæ finis est impositus. At Paridem apud Homerum trahit Menelaus, & loro sub galea constrictum tātūm non suffocabat: & sanè vicisset, & præclaram eo deuicto cæsoq; laudem sibi comparasset: nisi & lorum fuisset ruptum: & imbellem istū pugnatorem turpemq; adulterū Iouis & Diones filia eripuisset. à qua liberatus ille mox ad cubile adulteræ cō-cubiturus se contulit.

De piscium coitu & partu cæteros semel tantùm anno parere, Lupum bis, Mullum ter.

CAP. II.

Non vno eodemque tempore pisces habent libidinem procreandi: verùm alij verno tempore se ad venerem rūpunt, alij æstiuo ad coitum impelluntur, alij autumno amoris flamma conflagrant, com-

ἀφῃρημένοι. ἐρωτικὴ μὲν δὴ μάχη ἐραστῶν ἐλεφάντων ἰσότιμος μέχρι τοῦ τέλους, ἐνταῦθα ἀναπαύσεται. εἵλκετο δὲ ὁ Πάρις ὑπὸ τοῦ Μενελάου, καὶ ἤγχετο τοῦ ἱμάντος αὐτὸν πιέζοντος τοῦ ὑπὸ τῇ κόρυθι· Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος ὁ τοῦ Ἀτρέως, εἰ μὴ ἐρράγη μὲν ὁ ἱμάς, αὐτὸν δὲ ἐξήρπασεν ἡ Διὸς καὶ Διώνης εὐχέστην μάχην καὶ ἄνανδρον μεμοιχευμένον. καὶ ἀπελθὼν ὁ δειλὸς ἐκάθευδε μετὰ τῆς μεμοιχευμένης.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων μίξεως, καὶ περὶ λάβρακος, καὶ τρίγλης.

Κεφ. β.

Ἰχθύες δὲ ἀθρόοι τὴν αὐτὴν ὥραν ἐς ἀφροδίτην προθυμοῦνται, ἀλλὰ οἱ μὲν ἦρος ὑποθερμαίνονται, οἱ δὲ θέρειον εἰλήχασι τὴν ὁρμὴν τήνδε, σὺν τῷ μετοπώρῳ ἄλλοι, καὶ † δίχα τοῦ

ἄλλοι καὶ

χειμ-

χειμῶνος ἐξάπτονταί τινες ἐς τὴν περὶ συμβολὴν σπουδήν· καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τοῦ ἔτους ἅπαξ ὠδίναντες, εἶτα παύονται. λύκαινα δὲ ἀκούω καὶ ἐπιτίκτειν· τρίγλην δὲ καὶ τρεῖς κύειν κατηγορεῖ· ἀπὸ καὶ τὸ ὄνομα.

Περὶ καμήλων.

Κεφ. γ.

Ἡρόδοτος λέγει τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέτταρας μηροὺς καὶ μηρῦτει καὶ γόνατα τοσαῦτα, τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐτοῖς.

Περὶ τῶν οἰῶν τῶν Ἀραβίων.

Κεφ. δ.

Τὰς οἶς τὰς Ἀραβίων ἔχειν οὐρὰς ἀήθεις ὡς πρὸς τὰς ἄλλας Ἡρόδοτος λέγει. γένη δὲ αὐτῶν εἶναι διπλᾶ ὁ αὐτὸς δήπου διδάσκει· καὶ τοῦτο λέγει, τὰς μὲν αὐτῶν οὐρὰς ἔχειν μακράς, ὡς εἶναι μακροτέρας τῶν τριῶν πηχῶν οὐκ ἐλάτ-

plures hyeme venereũ complexum expetunt. Plurimi vt semel pepe-rêre, deinde toto anno à pariendo conquie-scũt. Lupum vnius anni spatio binos partus edere audio: Mullum verò ter singulis annis ventrem ferre, eius nomine (quo Græci eum triglam nominant) significare aiunt.

De Camelorum femori-bus, genibus, & cole.

CAP. III.

Herodotus scribit, Camelum in posteriorib. gerere quatuor femora, & totidem genua, & veretrum inter posteriora crura caudam versùs spectare.

De Ouibus Arabicis, quibus partim longissima sunt cauda, partim latissima.

CAP. IIII.

Præditas esse oues Arabiæ caudis insolitis & diuersis Herodotus scribit. earum sanè duo genera ponit, vnum dicit caudas longissimas habere, vt dimetienti

non

non tribus breuiores sint cubitis: quæ si trahantur omninò ad terram atterũtur, & exulcerantur. At pastores ab fabrilem artem instituti, plostellâ fabricantur ad quæ quidem ipsa alligatæ caudæ nituntur & sustinentur: quo fit vt à vulneratione defendantur. Alterũ caudarũ genus dicit esse cubitali latitudine.

καὶ περὶ ἁμαξίδας. Vide Herodot. lib. 3

De Cochleis, & Ardeis, atque Perdicibus. c. v.

Perdices & Ardeas hostes suos Cochleæ agnoscunt, & fuga sibi cauent. itaque vbi aues illæ pascuntur, nusquã reptantes videris Cochleas. At qui è Cochlearũ genere Ariones vocantur, naturali quadam calliditate iã dictas aues decipiunt & eludũt. Egressi enim è testis suis absque metu pascuntur. Aues ve-

α'. ἀφιέντες.

τις· ἄσπερ ἐὰν ἐῶν τις ἐπισύρειν, ἑλκοῦσθαι αὐτὰς πάντως παρατριβομένας πρὸς τὸ δάπεδον. τοὺς νομέας δὲ εἶναι ἀγαθοὺς χειρουργεῖν, καὶ τοίνυν τῶν ἁμαξίδων αὐτοὺς εἰδέναι τὰς ὥρας τῶνδε τῶν κτηνῶν, ὥστε ἀποστέγειν τὴν ἕλκωσιν αὐτῶν. Τὰς δὲ οἷς τὰς ἑτέρας φησὶ πλατείας φορεῖν πλατυνόμεναι δὲ καὶ ἐς πῆχυν αὐτάς.

Περὶ κοχλιῶν καὶ ἐρωδιῶν, καὶ περδίκων.

Κεφ. ε.

Οἱ κοχλίαι ἴσασιν εἶναί σφισι πολεμίους τοὺς πέρδικας, καὶ τοὺς ἐρωδιούς, καὶ αὐτοὺς ἀποδιδράσκουσιν. οὐδὲ ἂν ἴδοις ἔνθα οὗτοι νέμονται καὶ κοχλίας διέρποντας. οἱ δὲ καλούμενοι τῶν κοχλιῶν ἀφιέντες, οὗτοι καὶ ἀπατῶσι, καὶ περιέρχονταί τινι φυσικῇ σοφίᾳ τοὺς προειρημένους. τῶν γὰρ συμφυῶν ὀστράκων προελθόντες, αὐτοὶ μὲν νέμονται κατὰ πολλὴν τὴν ἄδειαν. οἱ δὲ

ὄρνιθ

ὄρνιθες εὐθὺς εἶπον ἐπὶ τὰ κενὰ τῶν ὀστρέων ὡς ἐπ' αὐτῶν ἐκείνους καταπίπτουσι. οὐδὲν δὲ εὑρόντες ἀπέρριψαν ὡς ἀχρεῖά σφισι, καὶ ἀποχωροῦσιν· οἱ δὲ ἐπανελθόντες εἶτα ἕκαστος ἐς ἰδίαν οἰκίαν παρῆλθε, κεκορεσμένος μὲν ἐκ τῆς νομῆς, σωθεὶς δὲ ἐξ ἧς ἐπανήσατο πλάνης.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ κοχλιῶν.

Κεφ. ϛ.

Ποντικοὶ δὲ ἄρα κοχλίαι τὸν Περσῶν βασιλέα μεμίμηνται, θερίζοντα μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντα δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. καὶ γὰρ οὗτοι ἐν μὲν τῇ καλουμένῃ Προποντίδι χειμάζουσιν. ἀλεεινὴ γὰρ ἥδε ἡ γῆ. θέρους δὲ περὶ τὸν Αἰγιαλὸν δίαιτά ἐστι. παρέχει γὰρ αὐτοῖς αὔρας μαλακὰς ἡ θάλαττα ἡ περὶ ἐκεῖνον.

Περὶ τῆς τῶν τριγλῶν κοιλίας.

Κεφ. ζ.

Παιδεύειν μοι τοὺς μαγείρους τοὺς τὴν τέχνην ἀκριβοῦντας, ὅταν βούλωνται τῶν τριγλῶν τὰς κοιλί-

rò ad teſtas vacuas fruſtra aduolant: & quum inanes viderint, tãquã inutiles abiiciunt, & ſe recipiunt aliò: redeunt illi, ad ſuam quiſque domum, & cibo iã ſatur, & dolo ſuo incolumis.

De Cochleis Ponticis, quæ in Propontide hyemant, circa Ægialum æſtiuant.

CAP. VI.

Perſarum regem Cochleæ Ponticæ imitantur, æſtiuos dies Suſis agentem, hybernos verò Ecbatanis. etenim ad nũcupatam Propontidem calidam hyemant: æſtiuũ autem tempus ad Ægialum agitant, propter molles auras quas hoc mare eis afflat.

Ægialus locus eſt inter Sicyonẽ & Buprasium: & alius proximus Põto, cui & Cytorus eiusdẽ nominis.

Mullorum inter aſſandũ ventres erumpantur.

CAP. VII.

Coquos peritiores audio ne Mullorũ ventres inter aſſandum rũ-

ὡς

pãtur, ora eorum deosculari solere: atque ita illos permanere integros aiunt.

Delphinorum catulos lactentis: & de miro Delphinorum gregatim natantium ordine.

CAP. VIII.

Delphinus fœmina similiter atque mulier mammas habet, simul & vberrimo lacte catulos suos lactat. Ex ætatum ratione dispositi, gregatim natãt. etenim perparuuli etiamnum ex ætate infirmi in primo ordine locantur. hos natatione proximi sequuntur qui sunt cõfirmata ætate. nam Delphinus cùm catulorũ suorum amantissimum animal est, tum de iis vehementer metuens, diligenti custodia eos conseruat: ac nimirum sic natant, vt tanquam in militari cuneo alij in prima acie alij secũda, alij tertia constituãtur. natu minimi antè prænatant post verò hos fœminæ sequuntur, deinde mares extremum agmen ducentes, filior

ας ὁπλισαμένων μὴ ῥήγνυ-σθαι, καταφιλεῖν αὐτῶν τὰ στόματα τοὺς ἀνθρώπους, μέ-νειν ὁλόκληροι διαμένουσιν, ὥς φασι.

Περὶ τῆς καθ' ἡλικίαν τῶν δελφίνων νήξεως.

Κεφ. η.

Ὁ δελφὶς ὁ θῆλυς μαζοὺς ἔχει κατὰ τὰς γυναῖκας, καὶ θηλάζει τὰ βρέφη πάνυ ἀφθόνως καὶ πολλῷ τῷ γάλακτι. νήχονται δὲ κοινῇ μὲν, καθ' ἡλικίαν δὲ διακριθέντες. καὶ τὰ μὲν πρῶτα τετάχαται οἱ νέοι καὶ ἁπαλοί· ἕπονται δὲ † αὐτῷ τῇ νήξει οἱ τέλειοι. φιλότεκνον γὰρ καὶ φιλόστοργον ὁ δελφὶς ζῷον, καὶ ὑπὲρ τῶν βρεφῶν ὀρρωδεῖ, καὶ φυλακῆς χρῄζειν, ὡς ἐν φάλαγγι στρατιωτικῇ. οἱ μὲν τὸ πρόσθεν εἰσὶν, οἱ δὲ τὸ δεύτερον, οἱ δὲ τὸ τρίτης. καὶ προνήχονται μὲν οἱ νέοι, ἐπινήχονται δὲ αἱ θήλειαι, καὶ οἱ ἄρρενες οὐραγοῦ-

αὐτοῖς

σιν ἐφορῶντές τε καὶ παραφυλάττοντες τὴν τῶν ἐγγόνων τε καὶ τῶν γαμετῶν νῆξιν. Τί πρὸς ταῦτα ὁ Νέστωρ ὦ καλὲ Ὅμηρε; ὃν φὴς ἐν ἀνδράσι τακτικώτατον τῶν ἡρώων τῶν καθ' ἑαυτὸν γεγονέναι.

Περὶ ἔχεως καὶ ἐχίδνης.
Κεφ. θ.

Ἔχιν ἐχίδνης οἱ μὲν τῷ γένει διαφέρειν, οὐ μὴν καὶ τῇ φύσει φασί. τὸν μὲν γὰρ εἶναι ἄρρενα, τὴν δὲ θήλειαν. οἱ δὲ, καὶ τῇ φύσει διαφέρειν οἴονται. δήκτιον μὲν γὰρ εἶναι τοῦτο ζῷον, δηλοῖον δὲ ἐκεῖνο. ἀκούω δὲ τινων λεγόντων, τοὺς μὲν ὑπὸ τῆς ἔχεως δηχθέντας, σπᾶσθαι, οὐ μὴν τοὺς ὑπὸ τῆς ἐχίδνης. ἕτεροι δέ φασι, τὸ μὲν τῆς ἐχίδνης δῆγμα εἶναι λευκόν· τὸ δὲ τῆς ἔχεως οὐ τοιοῦτον πελιδνὸν δέ. Νίκανδρος δέ φησιν ἐκ μὲν τοῦ δήγματος, ὁπόσου ὁ ἔχις ἐμφύει, δύο ὀδόντων ἴχνη φαίνεσθαι·

filiorum & vxorum natationem inspiciunt atque obseruant. Quid ad hos Nestor bone Homere? quem ais ad instruendas acies principum suæ ætatis præstantissimum fuisse.

Echin & Echidnam, vt Græci appellant, aliquos vnam serpentem existimare, sexu tantũ differente, (quam Latini Viperam vocant:) alios serpentes specie diuersas. C. IX.

Echin ab Echidna sexu non naturâ nonnulli differre aiũt: illũ marem esse, hanc fœminam. alij etiam naturâ differre existimãt. Et sunt quidem qui dicant conuulsione illũ affici quem Echis percusserit: non item quẽ Echidna. Alij dicũt huius album morsum esse, illius liuidum. Quẽ morsum infixit Echis (inquit Nicãder) duorum dentium vestigia apparent: quum Echi-

dna, plurium.

Quemadmodum mansuefiant Elephanti. C. X.

Quid Elephantis, postquā capti sunt, faciant, vt mansuescant, dicendum est. Primò in syluam non ita longo interuallo ab ea fossa, vbi comprehēsi fuerint distantem, sic eos strictè cōstrictos funibus trahunt, vt ne permittant quidem, néve hi præcurrāt, néve rursus retrahantur: deinde certo & dimenso spatio horum quemque ad maximam arborem alligantes, ita vt neu in anteriorem partem insilire, neu rursus admodum in posteriorē resilire queant, néve ipsis ex funis laxitate facultas sit ad inferendum iniuriam. victus tenuitate & fame, horum robur frāgunt. Postea verò quàm eorum domitores duritiam animi tādiu paulatim molli-

πλέον δὲ εἰ δάκοι ἡ ἔχιδνα.

Τίνα τρόπον πραΰνονται οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ι.

Εὐθηρίας γενομένης, καὶ τῶν ἐλεφάντων ἑαλωκότων, εἶτα δρῶσιν εἰς τὸ πραΰναί τε αὐτοὺς καὶ ἡμερῶσαι, εἰπεῖν ἄξιον. Πρῶτον μὲν εἰς ὕλην τινὰ ὀλίγον ἀφεστῶσαν τῆς τάφρου ἐν τῇ ἐθηράθησαν, ἄγουσιν αὐτοὺς δεδεμένους, πολὺ διαλαβόντες τοῖς σχοίνοις. καὶ μή τι προθεῖν ἐπιτρέποντες, μή τι αὖ πάλιν ὑφίστασθαι, καὶ ἀποσπᾶν εἰς τοὐπίσω. εἶτα ἕκαστον ἐξάψαντες μεγίστου δένδρου μεμετρημένῳ διαστήματι, ὡς μή τι εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπιπηδᾶν ἔχειν, μή τι ἐπὶ πολὺ πάλιν ἀναχωρεῖν τὸ σκιρτᾶν καὶ ὑβρίζειν ἐξουσίᾳ, τῇ ἀσιτίᾳ τε καὶ λιμῷ τὴν ἄγαν ἰσχὺν καὶ ῥώμην καθαιροῦσι· καὶ μέντοι καὶ τὸν θυμὸν αὐτῶν, καὶ τῆς ψυχῆς τὸ ἄγριον ἡσυχῇ κατὰ μικρὸν ἐκπεσόντ

ἀπο-

ὡς ἐκείνους μὲν λήθην ἴσχειν τῆς πρὶν ἀγριότητος ἁμά-χου, παραγίνεσθαι δὲ τῆς προ-θέσει θυμοῦ, προσιέναι τε αὐτοῖς τῶν τοιούτων παιδευτὰς, καὶ ἐκ χειρὸς ὀρέγειν τρο-φήν· αὐτοὺς δὲ ὑπὸ τῆς χει-ρὸς ἀναγκαζομένης λαμ-βάνειν, καὶ μὴ κακουργεῖν, βλέπειν τε ἤδη πρᾶόν τε καὶ κεκμηκός. οἱ δὲ ἄγαν αὐτῶν ἰσχυροὶ καὶ τέλειοι ἀπορρήξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ ταῖς ἀκμαῖς τῶν κε-ράτων, καὶ ταῖς προβο-σκίσιν ἀνασπῶντες τὰ δέν-δρα· τὰ δὲ καὶ κατεάξαν-τες ὑπὸ ῥύμης, καὶ ἐμπε-σόντες εἰς αὐτὰ, μόγις καὶ ὀψὲ τοῦ χρόνου τὰ μὲν λι-μῷ, τὰ δὲ γλυκεία τρο-φῇ, τὰ δὲ κέντροις ἡμερώ-θησαν. τροφὴ δὲ ἡμερου-μένοις τοῖσδε τοῖς ζώοις, ἄρτοι τε οἱ μέγιστοι, καὶ κρι-θαὶ, καὶ ἰσχάδες, καὶ ἀ-σταφίδες, καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα, καὶ μέλι χύ-δην, σχοίνου τε καὶ φοίνικος καὶ κιττοῦ φάκελοι, καὶ παν-τοίων ἐσθιομένων ὕλης, καὶ ἐκείνοις συντρόφου, καὶ ἐν

uerunt, quoad pristinæ inexpugnabilis ferita-tis eos ceperit obliuio, de manu cibum sumẽ-dum dant. Hi necessita-te pressi, cùm non ma-litiosè iam, tum verò o-culis mansuetioribus, quàm essent soliti, & tanquam se lassos con-fitentes intuentur. Ho-rum autem, qui sunt æ-tate robusti, vinculis ru-ptis, cùm dentium ro-bore tum verò promu-scide arbores reuellũt, aut cum impetu irruẽ-tes frangunt, vixq; se-rò admodum, partim fame, partim ciborum illecebris, partim sti-mulis mansuefiunt Dũ verò cicurantur, pani-bus maximis, hordeo, caricis, vuis, cæpis, al-liis, & melle copiosè: item iunco, palma, he-deratum fascibus, & a-liis quibus assueti fue-rint gaudentq; esculen-

vis eos pascunt.

Piscium quinam vocem vel sonum quempiam edant. C. XI.

Qui omnes pisces silentij condemnant, eos mutos affirmãtes, ij in eorum natura indocti sunt & rudes. nam ex iis nonnulli editis sibilis strident, & grunniunt. Lacerta enim, Chronis, & Aper, Aristotele teste, grunniũt: Chalcis sibilat: Coccys similiter atque auis ei gentilis, vnde nomen traxit, vocem emittit.

Quæ partes Elephanti esui aptæ sint. Adipem eius venenata fugare.

CAP. XII.

In Elephanto tametsi maxima corporis moles esse videtur, ex eo tamen nihil esculẽtum est, nisi promuscis, & labra, & cornuum medulla. Eius animalis adeps contra venenata valet. Nam si quis eo inungatur, eiúsve suffimento expietur, hæc ab illo aufugiunt lon-

τούτου τε καὶ φίλης.

Ὅτι μὴ πάντες οἱ ἰχθύες ἄφωνοι. Κ. ια.

Φύσεως δὲ ἰχθύων εἰσὶν ἀμαθεῖς ὅσοι περὶ τελέως ἀτεχνῶς καταψηφίζονται σιωπὴν αὐτῶν. ἐπεὶ καὶ συρίττουσί τινες, καὶ γρυλλίζουσι. ταῦτά τοι γρυλλίζει καὶ χρόμις, καὶ κάπρος, ὡς Ἀριστοτέλης φησί. χαλκὶς δὲ συρίττει. κόκκυξ δὲ ἄρα τὸν ὁμώνυμον ὄρνιν τῇ φωνῇ μεμιμημένος φθέγγεται παραπλήσια.

Τί μέρος ἐδώδιμον τοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. ιβ.

Ἐλέφαντος μὲν ὄγκος ὁ τῶν σαρκῶν ἐστὶν, καὶ πάνυ μέγιστος. ἐδώδιμα δὲ τὰ κρέα αὐτοῦ ὀλίγα ἐστὶν, τὰ χείλη τοῦ στόματος, καὶ τῶν κεράτων ὁ μυελός. στέαρ δὲ ἐλέφαντος λίαν ἄρα τοῖς ἰοβόλοις ἔχθιστον. εἰ γάρ τις χρίσαιτο ἢ ἐπιθυμιάσαι αὐτό, τὰ δὲ ἀπο-

ποδ

ὑπὸ Ἀνδράσιν πορίζονταί τοι.

Περὶ τῆς τῶν Ἀῤῥαβίων πολυχροίας. καὶ περὶ τῶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης ὀστρέων. καὶ περὶ μαργαρίτου, καὶ κόχλου.

Κεφ. ιγ.

Τὴν δὲ Ἀῤῥαβίων τῶν ζώων ἡ πολυχροιά τε καὶ τὸ πολύμορφον, καὶ πάντα γραφικὸν ἐλέγξαι· καὶ ταῦτα οὐ μόνον τὰ ἄλκιμα καὶ γενναῖα, ἤδη δὲ καὶ τὰ ἀδοξότερα, αἵ τε ἀκρίδες, καὶ οἱ ὄφεις. Χρυσοειδῆ γὰρ ἐνδέδυνται καὶ ἐπ' αὐτῶν κατέστικται. Οἱ δὲ ἰχθύες ἐπὶ πλεῖστον ποικίλας χρόας μετειληχότες, εἶτα ἰδεῖν ἐκπληκτικοί εἰσι. Καὶ τὰ ὄστρεα δὲ τὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ᾗ προσοικός ἐστιν ἡ Ἀῤῥάβιος, τῆς αὐτῆς ἀγλαΐας ἄμοιρα οὐκ ἔστι. ζῶναί τε γὰρ περιέρχονται φλογώδεις αὐτά· καὶ φαίης ἂν διαστάντος τὴν Ἶριν αὐτὰ μιμεῖσθαι τῇ κράσει τῶν ποικίλων χρω-

gissimè.

De diuersis Arabiæ, & maris rubri animalibus, quæ diuersis pleraque coloribus mirificè splendēt. Item de Margaritis C. XIII.

Arabiorum animalium varius color & forma multiplex, omnem picturam longè multumq; superat. neque modò magna animalia & generosa hac permulta colorum varietate picta atque ornata sunt, sed etiam ignobilia. etenim Locustæ & Serpentes aurei coloris similitudinem speciémq; geruntitum pisces etiam magis vario insignes & ornati colore admirabiles sūt spectatu: tum maris rubri ad Arabiam pertinentis Ostrea huius splendoris expertia haudquaquam sunt: imò verò flammeis illustrata zonis, ea vt diceres varij coloris tēperatione ad Iridis similitudinem accedere: adeò lineis perpetuo

al. Ἀῤῥαβίων.

 ductu

ductu æquè inter se distantibus distinguũtur, atque describũtur. Insano hominum vel pretio vel sermone celebris est atque illustris Margarita, & simul mulierum admirationẽ habet. Maris fœtura hæc etiam est, & ad partum deduci aiunt, quum in apertas Conchas fulgura affulserint. Bona tempestate, & tranquillo mari Cõchæ, huius genitrices, capiuntur. eas postea, quàm piscatores comprehenderunt, ab illis Margaritam animorũ libidinosorum illecebram eximunt. In maxima Concha, paruam inuenire est: contrà in parua, magnam. Alia inanis est, alia nõ plus quàm vnã habet, aliæ multos vniones possident: vt sint qui dicãt, in vna Concha viginti procreatos fuisse. Inhęret is carni paxilli instar. Quòd si quis ante

μέσων, γραμμαῖς παραλλήλοις ὑπὸ τῆς φύσεως καταγραφέντος. Ὁ ἀδόμενος μὲν παρὰ τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ἐν ταῖς γυναιξὶ θαυμαστὸς μαργαρίτης, θρέμμα μέν ἐστι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης καὶ αὐτός ἐστι. καὶ τίκτεσθαί τε αὐτὸν περιστοροῦσιν, ὅταν ταῖς κόγχαις ἀνεῳγμέναις ἐπιλάμψωσιν αἱ ἀστραπαί. θηρῶνται δὲ ἄρα αἵδε αἱ κόγχαι αἱ τῶν προειρημένων μητέρες, ἐν ἡμερίας τε οὔσης καὶ τῆς θαλάττης λείας. οἱ δὲ θηραταὶ συλλαβόντες, εἶτα ἐξεῖλον τοῦτο δή τιν θέλγοντα τὰς τῶν μάχλων ψυχάς. εὑρεθείη δ' ἂν καὶ ἐν κόγχῃ μεγίστῃ μικρός, καὶ ἐν μικρᾷ, μέγας. καίτοι ἡ μὲν οὐδένα ἔχει, ἡ δὲ οὐ πέρα τοῦ ἑνός, πολλαὶ δὲ καὶ πολλούς. εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσι καὶ εἴκοσι προσπεφυκέναι μιᾷ κόγχῃ. καὶ ἡ μὲν κόγχη κρέας ἐστὶν, ἐμπέφυκε δὲ ἄρα ὡς σκόλοψ ταύτῃ. περὶ καιροῦ

ροῦ

ρου δὲ καὶ τοῦ ὠδῖνος τοῦ ἀ-
τελοῦς, εἰ πρῴην ἀνοίξειέ τις
τὰς κόγχας, κρέας μὲν εὕ-
ρῃ· τοῦ δὲ ἐπιχειρήματος ἀγώνισμα
οὐκ ἕξει. λίθῳ δὲ ἄρα ὁ μαρ-
γαρίτης ἔοικε πεπωρωμέ-
νῳ καὶ ἔχειν ἐν ἑαυτῷ, καὶ στα-
γόνα ὑγροῦ οὐ πέφυκεν οὐδὲ
ὀλίγον. δοκοῦσι δὲ ἄρα τοῖς
τούτων καπήλοις, καὶ τοῖς
ὠνουμένοις οἱ ἄγαν λευ-
κοὶ καὶ οἱ μεγάλοι κάλλι-
στοι καὶ τιμαλφέστατοι. ὥσ-
τε ἐκείνοις κρίνειν αὐτούς.
καὶ πλούσιοί γε ἐξ αὐτῶν
ἐγένοντο, οὐ μὰ Δία ὀλί-
γοι, οἷς ἔστιν ἐντεῦθεν ὁ
βίος. οὐκ ἀγνοῶ δὲ οὐδὲ ἐκεῖ-
νο, ὅτι ἄρα ἐξαιρεθέντων
τῶν λίθων τῶνδε ἀφειθῆσαι
αὖθις αἱ κόγχαι, οἱονεὶ λύ-
τρα δοῦσαι τῆς ἑαυτῶν
σωτηρίας, τὸ ἀνάδυσμα
τὸ ἤδη περιῃρημένον. εἶτα
ἐπανέφυσαν αὖθις αὐτό.
ἐὰν δὲ τὸ ζῶον τὸ τρέφον αὐτὸν πρὶν ἢ ἐξαιρεθῆναι
τὴν μαργαρίτην ἀποθάνῃ, ὥς που λέγει τις λόγος,
τῇ σαρκὶ μέντοι συσσήπεται καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀπόλ-
λυται. φύσιν δὲ ἔχει τῆς περιφερείας τὸ λεῖον καὶ εὐ-

legitimum pariendi tē-
pus Conchas aperue-
rit, carnem quidem re-
periet, huius autē pal-
mam piscationis non
assequetur. Lapillo si-
milis est margarita in-
durato, & humoris ne
minimum quidem in
se continet. Iam verò
qui vendunt aut e-
mūt earum pulchritu-
dinem, & pretium ex
candore & magnitudi-
ne æstimant: & quidem
hanc artem factitantes
pleriq; ex eis locuple-
tati fuerunt. Nō etiam
illud me fugit, auulsis
his lapidibus quasi re-
demptionis præmio
persoluto Conchas li-
beras dimitti iterumq;
vniones renasci. Quòd
si priusquàm Lapis ex-
imitur, huius altrix be-
stia moriatur, vnà cum
carne putrescere & pe-
rire dicitur. Snapte na-
tura rotundus & læuis

est, probéq; circunscriptus. Si quem ex eis velis affabrè, aliter quàm natus est, circunscribere vel expolire, is artificium prodit. non enim cedit, sed asper fit & se fraudibus atque insidiis ad speciem indicat attentari.

Ægyptij cur accipitrem colant: & plura de huius auis natura

CAP. XIIII.

Accipitrem Apollini consecrant Ægyptij, & venerãtur. Oron sua lingua deum hunc appellant. Auem autẽ eiusmodi Thaustum nominãt. Cum Apolline idcirco conueniẽtiam habere aiunt, quòd de auibus soli accipitres semper nullo negotio aduersos Solis radios intuẽtur, neque intentis oculis sursum versus iter suscipere grauãtur, nec diuina flamma offenduntur. Cõtra etiam quàm cæteræ aues supino interdum volatu ferri Accipitres quidam obseruarunt: quo

θαυστὸς, Gillius.

περιέγραψεν. εἰ δὲ ἐθέλοι τις τῶν τεχνιτῶν ἑτέρως, τινὰς σοφίας τέχνῃ περιγράψαι τι, καὶ λεῖον ἀποφῆναι τὸν λίθον, ὁ δὲ ἐλέγχει τὴν ἐπιβουλήν. οὐ γὰρ πείθεται, τραχύνεται δὲ ὑπαναστάς, καὶ ὅτι ἄρα ἐπιβουλεύεται ἐς κάλλος κατηγορεῖ ταύτῃ.

Ὅπως τιμῶσιν οἱ Αἰγύπτιοι ἱέρακα.

Κεφ. ιδ.

Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα Ἀπόλλωνι τιμᾶν ἐοίκασι. καὶ τὸν μὲν θεὸν Ὧρον καλοῦσι τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· τοὺς δὲ ὄρνιθας λέγουσι τοὺς θαυμαστούς, καὶ προσήκειν τῷ θεῷ τῷ προειρημένῳ φασίν. ὁρῶσι γὰρ ἱέρακας ὀρνίθων μόνον ἀεὶ ἐν ταῖς ἀκτῖσι τοῦ ἡλίου ῥᾳδίως καὶ ἀβασανίστως βλέποντας· καὶ δυσωπουμένοι ἥκιστα, πορείαν τε τὴν ἀνωτάτω ἴασι· καὶ αὐτοὺς ἡ θεία φλὸξ λυπεῖ οὐδέν. καὶ ἀνάπαλιν μέντοι πέτεσθαι τὸν ἱέρακα οἱ ἰδόντες φα-

σιν

την αι ἐξ ὑπτίας νίσονται. ἔνθα τοι καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁρᾷ καὶ πρὸς τὸν πάντα ἀτρεμῶντα ἄλλα ἐλευθέρως καὶ ἀπερίπλοος ὁ αὐτός. ὄφεών τε καὶ δακνηστῶν θηρίων ὁ αὐτός ἐστιν ἐχθρός. οὐκ ἂν γοῦν αὐτὸν διαλάθοι οὔτε ὄφις, οὔτε σκορπίος, οὔτε μὴν πονηρὸς ὕλης θήρ. πέττεκον ἐκ ρεγδρύων μὴν οὖν καὶ σπερμάτων ἄγευστος. σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα. καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς, καὶ εἰς λαγνείαν ἐστὶ δριμύτατος. τὸ δὲ αὐτοῦ τῆς κνήμης ὀστέον εἰ χρυσίῳ παρατεθείη, ἕλκει τε αὐτό, καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ τινὶ πρὸς ἑαυτὸ ἄγει, καὶ ἐπᾳδῇ θέλγει ὥσπερ οὖν ᾄδουσι τὸν Ἡρακλεώτην λίθον καταγοητεύειν πως τὸν σίδηρον. λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ εἰς ἑπτακόσια ἔτη βίου προήκειν τὸν ἱέρακα, καὶ οὔπω μὲν πείθουσιν, ἃ δὲ οὖν ἀκούω, λέγω. ἔοικε δέ φασι καὶ Ὅμηρος ἐπὶ τῷ Διὸς

quidem corporis gestu cælum intuetur, ac rerum inspectorem omnium liberè intrepidéq; aspectant. Iidē ipsi Serpentibus & venenatis bestiis inimicissimi sunt. nec enim ipsos Serpēs, vlláve alia mala bestia latere potest. Nullas fruges exedunt. sed & carnes vorant, & sanguinem exorbēt, iisdémq; suos alunt pullos. Ad libidinem sunt inflammatissimi. Os tibiæ illorum si ad aurum admoueatur, sic ipsum illecebra quadam mirabili ad se allicit, quemadmodū Heracleoten lapidem sua vi prædicant quasi præstigiis & captionibus ferrum ad se attrahere. Huius alitis vitā Ægyptij dicunt ad annos vsque septingētos pertingere, quibus ego non facilè crediderim. Homerus Accipitrem Apollini & Latonæ

καὶ

gratum esse insinuare videtur vbi de Apolline canit: Ille per Idæos mōtes descendere pergit Accipitri similis celeri solitoq; palum bos Infestare.

καὶ Απόλλων ἐστι φίλος, παρακινεῖσθαι πως λέγων· Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἴρηκι ἐοικὼς Ὠκεῖ φασσοφόνῳ, ὁ Απόλλων αὐτός.

Pilularium Scarabeum carere fœmina. C. X V.

Ὅτι ἄθηλυ τὸ ζῶον ὁ κάνθαρος. Κεφ. ιδ.

In suo genere Scarabeorum natio fœminei sexus quòd sit expers, ideo in *fimo* pilam semen emittit : quam octo & viginti dierum spatio & volutat, & cōcalefacit, deinde fœtū procreat. Ægyptiorum porrò bellatores Scarabeū in annulis insculptum habere solebant, ex eo adumbrante nimirum legislatore solos omnino mares pro patria bellum gerere oportere, quòd sanè Scarabeus caret fœmina.

Ο κάνθαρος ἄθηλυ ζῶόν ἐστι. ἀφίησι δὲ εἰς τὴν σφαῖραν τὴν κυλινδουμένην τὸν γόνον. ὀκτὼ δὲ καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν τοῦτο δράσας, καὶ θάλψας αὐτὴν εἶτα μέντοι τῇ ἐπὶ ταύταις, προάγει τὸν νεοττόν. Αἰγυπτίων δὲ οἱ μάχιμοι ἐπὶ τῶν δακτυλίων εἶχον ἐγγεγλυμμένον κάνθαρον, αἰνιττομένου τοῦ νομοθέτου, δεῖν ἄρρενας εἶναι πάντας πάντῃ τοὺς μαχομένους ὑπὲρ τῆς χώρας. ἐπεὶ καὶ ὁ κάνθαρος θηλείας φύσεως οὐ μετείληχεν.

Sues voracitatem suam ne à fœtibus quidem suis, neque humano corpore abstinere: eamque ob causam detestabiles Ægyptiis esse : vt sacras Ciconias & Vpupas quòd piæ sint in parentes, & Vulpanseres, quòd amantissimi sint pullorum. Latii n suilli nouia, &c. C. X V I.

Ὅτι λαιμαργότατον ὗς, ἔπ περὶ πελαργοῦ καὶ χηναλώπεκος καὶ ἔποπος.

Κεφ. ιε.

Ἡ ὗς καὶ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τῆς λαιμαργίας ἀνειδῶς ἔχει. καὶ μέντοι καὶ ἀνθρώπου σώματι ἐντυχοῦσα, οὐκ ἀπέχεται, ἀλλ' ἐσθίει. ταύτῃ τοι καὶ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον ὡς μυσαρὸν καὶ πάμβορον. Φιλοῦσι οἱ φρόνιμοι καὶ τῶν ἀλόγων τὰ πραότερα, καὶ φειδοῦς ἅμα καὶ εὐσεβείας μετειληχότα περιτιμᾶν. Αἰγύπτιοι γοῦν τοὺς πελαργοὺς καὶ προσκυνοῦσιν. ἐπεὶ τοὺς πατέρας γηροκομοῦσιν, καὶ ἄγουσι διὰ τιμῆς. οἱ αὐτοὶ δὲ Αἰγύπτιοι καὶ χηναλώπεκας καὶ ἔποπας τιμῶσιν. ἐπεὶ οἱ μὲν φιλότεκνοι αὐτῶν· οἱ δὲ, πρὸς τοὺς γεναμένους εὐσεβεῖς. Ἀκούω δὲ καὶ τὸν Μανύθωνα τὸν Αἰγύπτιον σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακότα ἄνδρα εἰπεῖν, ὅτι γάλακτος ὑείου γευσάμενος ἀλφῶν ὑποπίμπλαται καὶ λέπρας. Μισοῦ-

al. Μανέθωνα

Suillum pecus tãtopere explẽdo abdomini deditum est, vt ne propriis quidem suis fœtibus parcat. neque helluationem suam ab humano corpore abstineat. Quæ causa est, cur huiusmodi animal vt impurum, detestabile, & voracissimum apud Ægyptios in summo odio habeatur. Cõtrà autem mitiores bestiæ, naturæ & misericordis & piæ participes, præcipuo quodam honore à prudentibus viris solitæ sunt affici. Ciconiæ enim apud Ægyptios eò venerationem habent, quòd senectute affectos parentes alunt. iidemq; ipsi idcirco Vulpanseribus & Vpupis honorem habent: quia illi quidem sunt pullorum suorum amantes, hæ autem aduersus parentes, existimãtur piç. Manethonẽ porrò Ægyptium summa sapientia virum accepi dicere, eum qui

ſuillo lacte veſcatur, vitiliginibus & lepra op-

plee

pletum iri, quos quidē morbos Aſiani omnes peſſimè oderunt. Ægyptij verò, quibus perſuaſiſſimum eſt, Sues Soli & Lunæ inimiciſſimos eſſe, ſemel tantùm quū feſtos dies agitant, aliás verò nunquam, nec huic ipſi; nec cuipiam alij deorum ſacrificant: idq; proptcrea faciūt, quia execrādos & deteſtabiles ducunt. Tum Athenienſes in myſteriis iure optimo Sues immolant, propter perniciē, quā ſegetibus moliuntur. Nam ex ſpicis ſæpe illas quæ nōdum ad maturitatem peruenerūt vaſtant, alias effodiūt. Eudoxus vero inquit, Ægyptios ab immolādis Suibus parcentes eis ſe ſuſtinere: quòd poſteaquàm ſementem fecerūt, eorum greges ad proterendam & cōculcandam frumentorum ſationem atque depellendam in altiorem terram & humidiorem inducere ſoleant, vt hac quaſi occatione terrâ obductâ ne ab auibus ſem

ὧν δὲ ἄρα οἱ Ἀσιανοὶ πάντας τά δὲ τὰ πάθη πεπιστεύκασι δὲ Αἰγύπτιοι τὴν ὗν καὶ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ ἐχθίστην εἶναι. ὅταν δὲ Αἰγύπτιοι πανηγυρίζωσι τὴν σελήνην, θύουσιν αὐτῇ ἅπαξ τοῦ ἔτους ὗν· ἄλλοτε δὲ οὔτε ἐκείνῃ, οὔτε ἄλλῳ τῶν θεῶν τοῦτο τὸ ζῷον ἐθέλουσι θύειν, ὡς μυσαρόν· Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τοῖς μυστηρίοις καταθύουσι τὰς ὗς, καὶ μάλα δικαίως. λυμαίνονται γὰρ τὰ λήια, καὶ εἰσπηδῶσαι πολλάκις τοὺς μὲν τῶν καινῶν τῶν σταχύων, καὶ οὐδέπω ὡραίους, καταπατοῦσι· τοὺς δὲ ἐξορύττουσιν. Εὔδοξος δέ φησι φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυρούς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσι, ἵνα μένῃ ἔμ-

καινὰς

τ πυρὸν,

βίου, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων αἰδηχθῇ.

Ὅπως ἐρῶσι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ιζ´.

Ἀποσπώμενοι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες, κἂν ἡμεροθῶσι, τὰ μὲν πρῶτα τοῖς δεσμοῖς καὶ τῷ λιμῷ, τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις τῶν τροφῶν καὶ τῇ ποικιλίᾳ αὐτῶν, ὅμως τὸ φίλτρον τῆς θρεψαμένης χώρας ἐν αὐτοῖς ποτὲ ἐξίτηλον γίνεται. οἱ πλεῖστοι γοῦν ὑπὸ τῆς λύπης διαφθείρονται. ἤδη δέ τινες καὶ κλαίοντες † ἀστακτεὶ καὶ ἀμείβοις τοῖς δακρύοις, ἐπηρώθησαν τὴν ὄψιν. Εἰσάγονται δὲ εἰς τὰς ναῦς διὰ γεφύρας παρ᾽ ἑκάτερα ταύτης κλάδων τεθηλότων καὶ κομώντων μεμιγμένων, καὶ ὕλης ἄλλης χλωρᾶς διατεινομένης εἰς ἀπάτην τῶν θηρίων. οἱ γὰρ ταῦτα ὁρῶσιν οἱ ἐλέφαντες, ἔτι καὶ τό τε διὰ τῆς γῆς ἰέναι σφᾶς ἐ-

ſemina exhauriantur.

Elephanti quàm ament terram conſuetam.

C. XVII.

Abſtracti à ſuis Elephanti ſedibus patriis, quamuis vinculis primum & fame, deinde variis cibariorum blādimentis manſuefacti ſint, tanta tamen naturalis ſoli illecebrâ tenentur, vt patriæ memoria eis obſcurari & euaneſcere nequeat. Quare quum horum plerique grauiſſimo mœrore ſuſcepto conficiūtur: tum verò quidam ex his, vberrimè flentes, tantam lacrymarum vim profundunt, vt oculorum ſenſibus capiuntur. In naueis autē immittūtur, ponte vtrinque ramis frōdeſcentibus adumbrato, ad fallenda huiuſcemodi animalia. hoc enim ipſum quum vidēt, ſe per terrā, quia eis hæc mare videndi facultatem adimant, etiam

al. ἀστάκτοις.

αὐτῆς.

*uiam nunc iter facere arbitrantur. Sunt autē loca maris breuia & vadosa circa litus regionis vnde eis soluendum est: ita vt per pontem quo diximus modo obumbratum, belluas in naues onerarias aliquatenus distātes traduci opus sit.

al. additur ἐκ με- lius, vicō iicio ,αὐτούς.

Quemadmodum vtrumque æquinoctium significat Arietis cubitus.

CAP. XVIII.

Aries sex hybernos menses in læuum latus iacens quietem capit & somno fruitur: contraq; ab æquinoctio verno in dextrum incumbens somnū accipit. Ad vtrūque igitur æquinoctiū ipsam Aries mutat cubandi rationem.

De Pagris & Mæotis piscibus Nili, qui tanquam sacri coluntur, quòd futuram Nili inundationem suo prouentu nunciant. & nulli in de suo genere deuorant.

CAP. XIX.

αὐτοὺς δοκοῦσιν. οὐδὲ ἐπιτρέπει ταῦτα ὁρᾶσθαι τὴν θάλατταν. βραχέα δὲ ἐστὶ καὶ † ἀγχιβαθῆ τὰ περὶ τὴν χώρας, ἐξ ἧς ἀνάγκη πλεῖν ταύτας· καὶ αἱ νῆες ἀφεστᾶσιν αἱ φορτίδες. καὶ διὰ ταῦτα τῆς γεφύρας δεῖ, καὶ τῆς μηχανῆς τε καὶ ἐπιβολῆς τῆς διὰ τῶν κλάδων καὶ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης.

Ὅπως ἑκατέρας ἰσημερίας ἐστὶ σημαντικὸς ὁ κριὸς ἐκ τοῦ καθεύδειν.

Κεφ. ιη.

Ακούω τὸν κριὸν τὸ ζῶον ἐξ μηνῶν τῶν χειμερινωτάτων κατὰ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς κεῖσθαι καὶ καθεύδειν, ὅταν αὐτὸν αἱρεῖ καὶ περιλαμβάνει ὕπνος. ἀπὸ δὲ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ἔμπαλιν ἀναπαύεσθαι κατὰ τῆς δεξιᾶς κεῖσθαι. οὐκοῦν καθ' ἑκατέραν ἰσημερίαν τὴν κατάκλισιν ἀμείβει ὁ κριός.

Περὶ φάγρων τῶν ἰχθύων.

Κεφ. ιθ.

Τοὺς

Τοὺς ἰχθῦς τοὺς φάγρους Συηνῖται μὲν Αἰγυπτίων, ἱεροὺς νομίζουσιν. οἱ δὲ οἰκοῦντες τὴν καλουμένην Ἐλεφαντίνην τοὺς Μαιώτας. φῦλον δὲ ἄρα καὶ τοῦτο ἰχθύων. Ἡ δὲ εἰς ἑκάτερον τὸ γένος ἐξ ἀμφοτέρων τιμή, τὴν γένεσιν εἴληχεν ἐντεῦθεν. ἀνιέναι τε καὶ ἀναπλεῖν τοῦ Νείλου μέλλοντος, οἵδε προθέουσί τε καὶ νήχονται, οἱονεὶ τοῦ νέου ὕδατος ἄγγελοι. καὶ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ἀνηρτημένας γνώμας προευφραίνουσι καλαῖς ἐλπίσι, τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ῥεύματος προσῖτοι συνιέντες, καὶ θαυμαστῇ τινι φύσει προμανθανόμενοι ἐκεῖνοί γε. Ἤδη δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲρ τῆς εἰς αὐτοὺς τιμῆς φιλοῦσι προστιθέναι οἱ προειρημένοι, λέγοντες αὐτοὺς διαμένειν ἀλλήλων ἀγεύστους.

Περὶ κόγχων ἑτέρων τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Κ. κ.

Ægyptij Syenitæ sacros pisces Pagros ducunt: atque Elephantinem sic nuncupatam incolentes, eadem existimatione Mæotas pisces ornant. Causa verò cur huiusmodi pisciū genus hanc apud eos populos venerationem habet, & magnam religionem possideat, ex eo profecta est: quòd aduentārem Nilum hi præcurrentes, futuram aquam prænunciant, & mirifica quadam vi eius accessionē præsentientes ex sua antecessione suspensas Ægyptiorum mentes optima spe recreant. Idcirco etiam eo honore illos afficiunt, quia in eo permanent, nullum vt sui generis comedant.

De Conchis alijs maris rubri, quæ acutissima labrorum acie quamcunque apprehenderint natantiu hominu partem amputant. C. XX.

In mari rubro aliæ etiam Cōchæ naſcuntur, quæ tum teſtas nō læues, concauas, & ſecturis diſtinctas, tum labra acuta habent: quæ quum coëunt inter ſe, ſic alterno incurſu coniunguntur, vt tāquam duarum ſerrarū coëuntium dentes videantur inter ſe cōuenire; vnde fit, vt ſi piſcatoris natantis, quamcūque partem etiamſi ſub eam os ſubeſt mordicus apprehenderint, amputent: & ſimiliter ſi articuli eorum comprehenderint, neque id mirum quum tanta ſit marginum acies.

Cur ex Ægyptiis Ombitæ Crocodilos venerentur, Apollonopolitæ oderint. Item de ſexagenario numero Crocodilorum natura multis modis accommodato.

CAP. XXI.

Crocodilorum colentes Ombitæ Ægyptij populi, ſic hoc venerari dignantur: quēadmodum nos deos O-

Γίνονται δὲ ἄρα ἐν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ κόγχαι καὶ ἕτεραι, οὐ λεῖαι τὰ ὄστρακα, ἀλλὰ ἴσχουσί τινας ἐντομὰς καὶ κοιλάδας. ὀξεῖαι δὴ αὐτῶν τὰ χείλη εἰσί. καὶ συνιοῦσαι εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσι, παραλλὰξ ἐντιθεῖσαι τὰς ἐξοχάς, ὡς δοκεῖν δύο πριόνων συνιόντων τοὺς κινόδοντας εἰς ἀλλήλους συναρμοσθῆναι. ἐὰν οὖν τῷ ἁλιέως νηχομένου λάβωνται, καὶ δάκνωσιν ὁτιοῦν μέρος ἀποκόπτουσιν, εἰ καὶ ἴσον ὑπείη τοῦ μέρους τοῦ δηχθέντι. καὶ κατ᾽ ἄρθρον μὲν τοι δακνῶνται, καὶ τοῦτο ἀπέκοψαν καὶ εἰκότως. τομώτατον γάρ ἐστι τὸ δῆγμα.

Ὅπως διάκεινται περὶ τὸν κροκόδειλον οἱ Αἰγύπτιοι.

Κεφ. κα.

Τοὺς κροκοδείλους Αἰγυπτίων οἱ μὲν σέβουσιν, ὡς Ὀμβῖται, καὶ οἷα ἡμεῖς τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους ἄγομεν θαυμαστούς, τοι-

αύτη

αὐτὰ καὶ ἐκείνους ἐκεῖνοι, καὶ τῶν τέκνων γε αὐτοῖς ἐξαρπαζομένων πολλάκις, οἵδε ὑπερήδονται. καὶ αἵ γε μητέρες τὴν δειλαίων γάνυνται, καὶ σεμνὰ περιίασιν, εἴ γε τεκοῦσαι θεῷ βορὰν καὶ δεῖπνον. Ἀπολλωνοπολῖται δὲ Τεντυριτῶν μοῖρα, σαγηνεύουσι μὲν τοὺς κροκοδείλους, καὶ τῆς περσέων (φυτὰ δέ ἐστιν ἐπιχώρια) ἐξαρτήσαντες μαστιγοῦσί τε πολλαῖς †, καὶ τοὺς ἐξ ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυζομένους καὶ δακρύοντας. εἶτα μέντοι κατακόπτουσιν αὐτοὺς, καὶ σιτοῦνται. Καὶ δὲ ἄρα τὸ ζῷον τοῦτο ἑξήκοντα ἡμέρας κύει, καὶ τίκτει ὠὰ ἑξήκοντα καὶ τοσαύτας ἡμέρας ἐπῳάζει αὐτά. σφονδύλους τε ἴσχει ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοσούτους, νεῦρά γε τοσούτοις φασὶ διεζῶσθαι. λοχεῖά τε αὐτῶν ἐς τοσοῦτον φέρεσθαι ἀριθμὸν, καὶ ἔτη βιοῦν ἑξήκοντα. λέγω δὲ ἐγὼ ταῦτα Αἰγυπτίους φήσας τε καὶ πιστεύσας.

lympios solemus. A crocodilis suos liberos rapi mirificè gaudent, & matres ex eo magnam lætitiam voluptatemq; capiunt: & simul magnificè & amplè de se sentiunt, quæ nimirum deo cibaria pepererint. Contrà Apollonopolitæ pars Tētyritarum, sagenis captos à perseis arboribus sublimes suspendunt atque eos primū flebiliter gemētes permulta verberatione affligunt: deinde iis concisis vescūtur. Sexaginta dies (vt narrant Ægypti) ventrem ferūt, & oua totidem ex sese pariunt totidemq; dies hæc fouent. Sexaginta vertebras in spina habent, quam totidem neruis alligatam esse ferunt. Curatio partus ab eisdem sexaginta diebus peragitur: annos viuunt sexaginta.

Videtur locus deprauatus.

totidẽ dẽtes possident: totidem quotãnis dies sine vllo cibo in latibulis quiescunt. Iam Crocodili qui in paludibus, manu Ombitarum factis, nutriuntur, eis domestici & vernaculi sunt, & se appellantes intelligunt. Capita idcirco hostiarum eis edenda obiiciunt, quòd ea ipsi non comedunt. Apollonopolitæ verò eiusmodi bestiam oderunt, quòd dicant, Tiphonem eius formam induisse. Alii non ob eam causam, sed quòd Psammythi regis iustissimi viri filiam Crocodilus rapuerit, eius cladis recordatione etiam posteros vniuersã eorum nationem odisse.

Τυφῶνα

Barcaos morbo defunctos ceu ignauos cremare: in bello defunctos, Vulturibus obiicere: De Romuli ex Vultu-

πάρεισι δὲ καὶ ὀδόντας: ἑξήκοντα τοῦδε τοῦ ζώου ἀριθμεῖν. φωλεύουσι δὲ ἄρα καθ' ἕκαστον ἔτος ἑξήκοντα ἡμερῶν, ἀτρεμεῖ τε καὶ ἀτροφεῖ. τοῖς δὲ Ὀμβίταις καὶ συνήθεις εἰσὶ, καὶ μέντοι καὶ ὑπακούουσι καλούντων αὐτῶν οἱ τρεφόμενοι ἐν ταῖς λίμναις ταῖς ὑπ' αὐτῶν πεποιημέναις· κομίζουσι δὲ ἄρα αὐτοῖς κεφαλὰς τῶν ζώων τῶν θυομένων. αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἂν γεύσαιντο τοῦδε τοῦ μέρους, καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτάς· οἱ δὲ περὶ ταῦτα πηδῶσιν. Οἵγε μὴν Ἀπολλωνοπολῖται μισοῦσι κροκόδειλον, λέγοντες τὸν † Τυφῶνα ὑποδῦναι τὴν τούτου μορφήν. οἱ δὲ οὐ ταύτην φασὶ τὴν αἰτίαν, Ψαμμύθου δὲ βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ δικαίου ἐς τὰ * ἔκγονα ἁρπάσαι θυγατέρα κροκόδειλον· εἶτα

al. ἔσχατα μέντοι μνήμῃ τούτου γε πάθους, μισεῖν τὸ φῦλον αὐτῶν πᾶν καὶ τοὺς κάτω τοῦ χρόνου γεγενημένους.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Βάρκῃ νεκρῶν, καὶ γυπῶν. Κεφ. κϛ.

Βαρ-

Βαρκαῖοι, γένος δὲ τοῦτ' ἐστιν ἑσπέριον, τοῦ ἀποθανόντων νόσῳ τοὺς νεκροὺς ὑβρίζοντες, ὡς ἀνάνδρως καὶ μαλακῶς τεθνεώτων, θάπτουσι πυρί· τοὺς δὲ ἐν πολέμῳ βίον καταστρέψαντας, ὡς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἀρετῆς μετειληχότας, γυψὶ προβάλλουσιν, ἱερὸν τὸ ζῶον εἶναι πεπιστευκότες. Ρωμύλος δὲ ἄρα ἐν τῷ Παλλαντίῳ λόφῳ δώδεκα γυψὶν οἰωνισάμενος, ὡς ἀγαθῆς τῆς μαντείας ἔτυχεν, ἀμειβόμενος τοῦ ὀρνίθων τὸν ἀριθμόν, τοὺς Ρωμαίους ἄρχοντας, ἰσαρίθμους τοῖς τό τε ὀφθεῖσιν ὄρνισι προπορεύειν ῥάβδοις ἐνομοθέτησεν. Αἰγύπτιοι δὲ Ηρας μὲν ἱερὰν ὄρνιν εἶναι πεπιστεύκασι τὸν γύπα. κοσμοῦσι δὲ τὴν τῆς Ισιδος κεφαλὴν γυπὸς πτεροῖς, καὶ τοῦ προπυλαίων ὀρόφοις ὑπετόρευσαν γυπῶν πτέρυγας. εἶπον δὲ καὶ ἀνωτέρω ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου πολλὰ ἕτερα μέντοι.

ribus augurio: & quòd sacri sunt Iunoni ac Isidi. C. XXII.

Barcæi gens Hesperia ex aliquo morbo mortuos, vt muliebriter & ignauiter defunctos, ad notãdum mortis ignominiam igni cremant: Eos verò qui in bello morte, vt summa virtute ornatos, Vulturibus deuorandos obiiciunt: quòd eas aues sacras existiment. Romulus in Palatino colle quũ à duodecim Vulturibus visis optima auguria consecutus esset, ad rei memoriam principes Romanos, totidem ministros quot aues perspexisset, virgis antecedere iussit. Eiusmodi volucres Iunoni sacras Ægyptij ducunt, atque earum pennis Isidis caput, & vestibulorum fastigia ornant. Sed de hac alite plura etiã alibi dixi.

est, probéq; circunscriptus. Si quem ex eis velis affabrè, aliter quàm natus est, circunscribere vel expolire, is artificium prodit. non enim cedit, sed asper fit & se fraudibus atque insidiis ad speciem indicat attentari.

Ægyptij cur accipitrem colant: & plura de huius auis natura

CAP. XIIII.

Accipitrem Apollini consecrant Ægyptij, & venerātur. Oron sua lingua deum hunc appellant. Auem autē eiusmodi Thaustum nominãt. Cum Apolline idcirco conueniētiam habere aiunt, quòd de auibus soli accipitres semper nullo negotio aduersos Solis radios intuētur, neque intentis oculis sursum versus iter suscipere grauãtur, nec diuina flamma offenduntur. Cōtra etiam quàm cæteræ aues supino interdum volatu ferri Accipitres quidam obseruarunt: quo-

Θαυμαστοὺς, Gillius.

περιέγραπτον. εἰ δὲ ἐθέλοι τις τῶν πονηροτέρων ἑτέρως, τινὰ σοφίας τέχνῃ περιγράψαι τι, καὶ λεῖον ἀποφῆναι τὸν λίθον ὁ δὲ ἐλέγχει τὴν ἐπιβουλήν. οὐ γὰρ πείθεται τραχύτητας δὲ ὑπαυχενίζει, καὶ ὅτι ἄρα ἐπιβουλεύεται ἐς κάλλος κατηγορεῖ ταύτῃ.

Ὅπως τιμῶσιν οἱ Αἰγύπτιοι ἱέρακα.

Κεφ. ιδ'.

Αἰγύπτιοι δὲ ἱέρακα Ἀπόλλωνι τιμᾶν ἐοίκασι. καὶ τὸν μὲν θεὸν Ὧρον καλοῦσι τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· τοὺς δὲ ὄρνιθας λέγουσι θαυμαστοὺς, καὶ προσήκειν τῷ θεῷ τῷ προειρημένῳ φασίν. ὁρῶσι γὰρ ἱέρακας ὀρνίθων μόνον ἀεὶ ἐν ταῖς ἀκτῖσι τοῦ ἡλίου ῥαδίως καὶ ἀβασανίστως βλέποντας· καὶ δυσωπούμενοι ἥκιστα, πορείαν τε τὴν ἀνωπέτον ἴασι· καὶ αὐτοὺς ἡ θεία φλὸξ λυπεῖ οὐδέν. καὶ ἀνάπαλιν μέντοι πέτεσθαι τὸν ἱέρακα οἱ ἰδόντες φα-

σὶ

τοι ὡς ἐξ ἐναντίας νεύοντα. ἔθεται τοι καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁρᾶν καὶ πρὸς τὸν πάντα ἐφορῶντα ἄλλα ἐλεύθερος καὶ ἀτρέπτως ὁ αὐτός. ὄφεων τε καὶ δακνηρῶν θηρίων ὁ αὐτός ἐστιν ἔχθιστος. οὐκ οὖν γοῦν αὐτὸν διαλάθοι οὔτε ὄφις, οὔτε σκορπίος, οὔτε μὴν πονηρᾶς ὕλης δήπου τι ἔκγονον. ἀκροδρύων μὲν οὖν καὶ σπερμάτων ἄγευστος. σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα. καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς, καὶ εἰς λαγνείαν ἐστὶ δριμύτατος. τὸ δὲ αὐτοῦ τῆς κνήμης ὀστέον εἰ χρυσίῳ παρατεθείη, ἕλκει τε αὐτό, καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ τινὶ πρὸς ἑαυτὸ ἄγει, καὶ ἔπεισι θέλγει ὥσπερ οὖν ᾄδουσι τὸν Ἡρακλεώτην λίθον καταγοητεύειν πως τὸν σίδηρον. λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ εἰς ἑπτακόσια ἔτη βίου προήκειν τὸν ἱέρακα, καὶ οὔπω μὲν πείθουσιν, ἃ δὲ οὖν ἀκούω, λέγω. ἔοικε δέ φασι καὶ Ὅμηρος ἐπὶ τῷ Διὶ

quidem corporis gestu cælum intuetur, ac rerum inspectorem omnium liberè intrepidéq; aspectant. Iidē ipsi Serpentibus & venenatis bestiis inimicissimi sunt. nec enim ipsos Serpēs, vlláve alia mala bestia latere potest. Nullas fruges exedunt. sed & carnes vorant, & sanguinem exorbēt, iisdémq; suos alunt pullos. Ad libidinem sunt inflammatissimi. Os tibiæ illorum si ad aurum admoueatur, sic ipsum illecebra quadam mirabili ad se allicit, quemadmodū Heracleoten lapidem sua vi prædicant quasi præstigiis & captionibus ferrum ad se attrahere. Huius alitis vitā Ægyptij dicunt ad annos vsque septingētos pertingere, quibus ego non facilè crediderim. Homerus Accipitrem Apollini & Latonæ

καὶ

gratum esse insinuare videtur vbi de Apolline canit: Ille per Idæos mõtes descendere pergit Accipitri similis celeri solitoq; palumbos Infestare.

καὶ Λιτὺς ἐστι φίλος, πειρῆ εἰδέναι πως λέγων· Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἴρηκι ἐοικὼς Ὠκέϊ φασσοφόνῳ, ὁ Ἀπόλλων αὐτός.

Pilularium Scarabeum carere fœmina. C. X V.

Ὅτι ἄθηλυ τὸ ζῶον ὁ κάνθαρος. Κεφ. ιδ.

In suo genere Scarabeorum natio fœminei sexus quòd sit expers, ideo in *fimi* pilam semen emittit: quam octo & viginti dierum spatio & volutat, & cõcalefacit, deinde fœtũ procreat. Ægyptiorum porrò bellatores Scarabeũ in annulis insculptum habere solebant, ex eo adumbrante nimirum legislatore solos omninò mares pro patria bellum gerere oportere, quòd sanè Scarabeus caret fœmina.

Ὁ κάνθαρος ἄθηλυ ζῶόν ἐστι. σπείρει δὲ εἰς τὴν σφαῖραν ἣν κυλινδεῖ. ὀκτὼ δὲ καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν τοῦτο δράσας, καὶ θάλψας αὐτὴν ἐπὶ τοσούτων τῇ ἐπὶ ταύτης, προάγει τὸν νεοττόν. Αἰγυπτίων δὲ οἱ μάχιμοι ἐπὶ τῶν δακτυλίων εἶχον ἐγγεγλυμμένον κάνθαρον, αἰνιττομένου τοῦ νομοθέτου δεῖν ἄρρενας εἶναι πάντας πάντη τοὺς μαχομένους ὑπὲρ τῆς χώρας. ἐπεὶ καὶ ὁ κάνθαρος θηλείας οὔπως οὐ μετείληχεν.

Sues voracitatem suam ne à fœtibus quidem suis, neque humano corpore abstinere: eamque ob causam detestabiles Ægyptiis esse: ut sacras Ciconias & Vpupas quòd piæ sint in parentes, & Vulpanseres, quòd amantissimi pullorum. Latinis suillino-xa, &c.

Ὅτι λαιμαργότατον ὗς, ἔτι περὶ πελαργῶν καὶ χηναλώπεκος καὶ ἔποπος. Κεφ. ιε.

C. X V I.

Ἡ ὗς καὶ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τῆς λαιμαργίας ἀφειδῶς ἔχει. καὶ μέντοι καὶ ἀνθρώπου σώματι ἐντυχοῦσα, οὐκ ἀπέχεται, ἀλλ' ἐσθίει. ταύτῃ τοι καὶ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον ὡς μυσαρὸν καὶ πάμβορον. Φιλοῦσι οἱ φρόνιμοι καὶ τῶν ἀλόγων τὰ πρᾳότερα, καὶ φειδοῦς ἅμα καὶ εὐσεβείας μετειληχότα περιτιμᾶν. Αἰγύπτιοι γοῦν τοὺς πελαργοὺς καὶ προσκυνοῦσιν. ἐπεὶ τοὺς πατέρας γηροκομοῦσιν, καὶ ἄγουσι διὰ τιμῆς. οἱ αὐτοὶ δὲ Αἰγύπτιοι καὶ χηναλώπεκας καὶ ἔποπας τιμῶσιν. ἐπεὶ οἱ μὲν φιλότεκνοι αὐτῶν· οἱ δὲ, πρὸς τοὺς γεναμένοις εὐσεβεῖς. Ἀκούω δὲ καὶ † Μανέθωνα τὸν Αἰγύπτιον σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακότα ἄνδρα εἰπεῖν, ὅτι γάλακτος ὑείου γευσάμενος δὴ ἀνὴρ ὑποπίμπλαται καὶ λέπρας. Μισοῦ-

suillo lacte vescatus ,

Suillum pecus tãtopere explẽdo abdomini deditum est, vt ne propriis quidem suis fœtibus parcat. neque helluationem suam ab humano corpore abstineat. Quæ causa est, cur huiusmodi animal vt impurum, detestabile, & voracissimum apud Ægyptios in summo odio habeatur. Cõtrà autem mitiores bestiæ, naturæ & misericordis & piæ participes, præcipuo quodam honore à prudentibus viris solitæ sunt affici. Ciconiæ enim apud Ægyptios eò venerationem habent, quòd senectute affectos parentes alunt. iidemq; ipsi idcirco Vulpanseribus & Vpupis honorem habent: quia illi quidem sunt pullorum suorum amantes, hæ autem aduersus parentes, existimãtur piȩ. Manethonẽ porrò Ægyptium summa sapientia virum accepi dicere, eum qui vitiliginibus & lepra opplec-

al. Μανέθω- θωνα

pletum iri, quos quidē morbos Asiani omnes pessimè oderunt. Ægyptij verò, quibus persua sissimum est, Sues Soli & Lunæ inimicissimos esse, semel tantùm quū festos dies agitant, aliàs verò nunquam, nec huic ipsi; nec cuipiam alij deorum sacrificant: idq; propterea faciūt quia execrādos & detestabiles ducunt. Tum Athenienses in mysteriis iure optimo Sues immolant, propter perniciē, quā segetibus moliuntur. Nam ex spicis sæpe, illas quæ nōdum ad maturitatem peruenerūt vastant, alias effodiūt. Eudoxus verò inquit, Ægyptios ab immolādis Suibus parcentes eis se sustinere: quòd posteaquàm sementem fecerūt, eorum greges ad proterendam & cōculcandam frumentorum sationem atque depellendam in altiorem terram & humidiorem inducere soleant, hac quasi occatione terrâ obductâ ne ab a

[illegible]

ἢ πυγὴν,

σαι δὲ ἄρα οἱ Ἀσιαν-
τες τάδε τὰ πάθη
στυγοῦσι. Αἰγύπτ-
καὶ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ
στὸν εἶναι. ὅταν δὲ Αἰ-
παν γεραίρωσι τὴν
νην, θύουσιν αὐτῇ
τοῦ ἔτους καθ' ἄλλοτε
ἐκείνῃ, οὔτε ἄλλῳ
θεῶν τοῦδε τὸ ζῷ-
λουσι θύειν, ὡς μυ-
Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τοῖ-
στηρίοις καὶ τὰ θυκτή-
καὶ μάλα δικαίως.
λυμαίνεται γὰρ τὰ λ-
εἰσπηδῶσαι
τας μὲν τ κενὰς τ στ-
καὶ οὐδέπω ὡραίους,
κλῶσι· τὰς δὲ ἐξ-
σιν. Εὔδοξος δὲ
δοκιμάσας τοὺς Αἰγυπτ-
ὑῶν μὴ θύειν αὐτ-
τοῦ σίτου σπείραντος
γουσι τὰς ἀγέλας
αἱ δὲ πατοῦσι τὸν
καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν
ὠθοῦσι, ἵνα μὴ

βίου, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀνδρωθῇ.

Ὅπως ἐρῶσι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ιζ.

Ἀποσπώμενοι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες, κἰ ἐὰν ἡμεροῦσθαι, τὰ μὲν πρῶτα τοῖς δεσμοῖς καὶ τῷ λιμῷ· τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις τῆς τροφαῖς καὶ τῷ ποικίλῳ αὐτῶν, ὅμως τὸ φίλτρον τῆς θρεψαμένης χώρας ἂν αὐτοῖς ποτε ἐξίτηλον γένοιτο. οἱ πλεῖστοι γοῦν ὑπὸ τῆς λύπης διαφθείρονται. ἤδη δέ τινες καὶ κλαίοντες † ἀστάκτει καὶ ἀμέτροις τοῖς δακρύοις, ἐπηρώθησαν τὴν ὄψιν. Εἰσάγονται δὲ εἰς τὰς ναῦς διὰ γεφύρας παρ' ἑκάτερα † αὐτοῖς κλάδων τεθηλότων καὶ κομώντων μιγνυμένων, καὶ ὕλης ἄλλης χλωρᾶς διατεινομένης εἰς ἀπάτην τῶν θηρίων. εἰ γὰρ ταῦτα ὁρῷεν οἱ ἐλέφαντες, ἔτι καὶ τὸ τε διὰ τῆς γῆς ἰέναι σφᾶς ἐ-

semina exhauriantur.

Elephanti quâm ament terram consuetam.

C. XVII.

Abstracti à suis Elephanti sedibus patriis, quamuis vinculis primum & fame, deinde variis cibariorum blãdimentis mansuefacti sint, tanta tamen naturalis soli illecebrâ tenentur, vt patriæ memoria eis obscurari & euanescere nequeat. Quare quum horum plerique grauissimo mœrore suscepto conficiũtur: tum verò quidam ex his, vberrimè flentes, tantam lacrymarum vim profundunt, vt oculorum sensibus capiuntur. In naueis autẽ immittũtur, ponte vtrinque ramis frodescentibus adumbrato, ad fallenda huiuscemodi animalia. hoc enim ipsum quum vidẽt, se per terrã, quia eis hæc mare videndi facultatem adimant, etiam

al. ἀστάκτοις.

αὐτῆς.

tiam nunc iter facere arbitrantur. Sunt autē loca maris breuia & vadosa circa litus regionis, vnde eis soluendum est: ita vt per pontem quo diximus modo obumbratum, belluas in naues onerarias aliquatenus distātes traduci opus sit.

al. additur ἐκ me litus, vicō sicio αὐτῆς.

Quemadmodum vtrumque æquinoctium significat Arietis cubitus.

CAP. XVIII.

Aries sex hybernos menses in læuum latus iacens, quietem capit & somno fruitur: contraq; ab æquinoctio verno in dextrum incumbens somnū accipit. Ad vtrūque igitur æquinoctiū ipsam Aries mutat cubandi rationem.

De Pagris & Mæotis piscibus Nili, qui tanquam sacri coluntur, quòd futuram Nili inundationem ꝑno prænentes nunciant. & nulli in de suo genere deuorant.

CAP. XIX.

αὐτῶν δοκοῦσιν. ...
πρέπει ταῦτα ...
θάλατται. βραχ...
καὶ τῆς ἀγχιβαθῆ ...
χώρας ἐξ ἧς αὐα...
ταύτας, καὶ αἱ ναῦ...
σιν αἱ φορτίδες. κ...
τὰ τῆς γεφύρας δεῖ...
χανῆς τε καὶ ἐπι...
διὰ τῶν κλάδων καὶ ...
τῆς προειρημένης ...

Ὅπως ἑκάτερος ἰ...
δεῖ σημαίνει κ...
ἐν τῷ καθεύδειν ...

Κεφ. ιη.

Ἀκούω τὸν κριὸν ...
ἐξ μηνῶν τῶν χ...
τέρων κατὰ τῆς ...
πλευρᾶς κεῖσθαι καὶ ...
δειν, ὅταν αὐτὸν ν...
περιλαμβάνει ὕπ...
δὲ τῆς ἐαρινῆς ἰσ...
ἔμπαλιν ἀναπαύε...
τῆς δεξιᾶς κεῖσθαι ...
καθ' ἑκάτερον ἰσ...
τὴν κατάκλισιν ...
ὁ κριός.

Περὶ φάγρων τοῦ ἰ...

Κεφ. ιθ.

Τοὺς ἰχθῦς τοὺς φάγρους Συηνῖται μὲν Αἰγυπτίων, ἱεροὺς νομίζουσιν. οἱ δὲ οἰκοῦντες τὴν καλουμένην Ἐλεφαντίνην τοὺς Μαιώτας. φῦλον δὲ ἄρα καὶ τοῦτο ἰχθύων. Ἡ δὲ εἰς ἑκάτερον τὸ γένος ἐξ ἀμφοτέρων τιμὴ, τὴν γένεσιν εἴληχεν ἐντεῦθεν. ἀνιέναι τε καὶ ἀναπλεῖν τοῦ Νείλου μέλλοντος, οἵδε προθέουσί τε καὶ νήχονται, οἱονεὶ τοῦ νέου ὕδατος ἄγγελοι. καὶ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ἀνηρτημένας γνώμας προευφραίνουσι καλαῖς ἐλπίσι, τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ῥεύματος πρῶτοι συνιέντες, καὶ θαυμαστῇ τινι φύσει προμαντευόμενοι ἐκεῖνοί γε. Ἤδη δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲρ τῆς εἰς αὐτοὺς τιμῆς φιλοῦσι προστιθέναι οἱ προειρημένοι, λέγοντες αὐτοὺς διαμένειν ἀλλήλων ἀγεύστους.

Περὶ κόγχων ἑτέρων τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Κ. κ.

Ægyptij Syenitæ sacros pisces Pagros ducunt: atque Elephantinem sic nuncupatam incolentes, eadem existimatione Mæotas pisces ornant. Causa verò cur huiusmodi pisciũ genus hanc apud eos populos venerationem habet, & magnam religionem possideat, ex eo profecta est: quòd aduentãtem Nilum hi præcurrentes, futuram aquam prænunciant, & mirifica quadam vi eius accessionẽ præsentientes ex sua antecessione suspensas Ægyptiorum mentes optima spe recreant. Idcirco etiam eo honore illos afficiunt, quia in eo permanent, nullum vt sui generis comedant.

De Conchis aliis maris rubri, quæ acutissima labrorum acie quamcunque apprehenderint natantis hominis partem amputant. C. XX.

In mari rubro aliæ etiam Cōchæ nascuntur, quæ tum testas nō læues, concauas, & secturis distinctas, tum labra acuta habent: quæ quum coëunt inter se, sic alterno incursu coniunguntur, vt tāquam duarum ferrarū coëuntium dentes videantur inter se cōuenire; vnde fit, vt si piscatoris natantis, quamcūque partem etiamsi sub eam os subest mordicus apprehenderint, amputent: & similiter si articuli cocum comprehenderint, neque id mirum quum tanta sit marginum acies.

Cur ex Ægyptiis Ombitæ Crocodilos veverentur, Apollonopolitæ oderint. Item de sexagenario numero Crocodilorum natura multis modis accommodato.

CAP. XXI.

Crocodilorum colentes Ombitæ Ægyptij populi, sic hoc venerari dignantur: quēadmodum nos deos O-

Γίνονται δὲ ἀ
θαλάσσῃ τῇ ἐρ
χαι καὶ ἕτεραι, ὑ
ὄστρακα, ἀλλὰ ἔχ
νας ἐντομὰς καὶ κ
ὀξεῖαι δὴ αὐταὶ
λη εἰσί. καὶ συνιοῦ
λήλας ἐμπίπτου
ραλλὰξ ἐντιθεῖσ
οχας, ὡς δοκεῖν
νων συνιόντων τ
δοντας εἰς ἀλλήλ
χεσθαι. οὐκοῦν τῶν
ἂν νηχομένου λάβ
δάκωσιν ὁτιοῦν μ
κόπτουσιν, εἰ κ
πείη τῷ μέρει τῷ
τι. καὶ κατὰ ἀρθρ
δακοῦσαι, καὶ τ
κοψαν καὶ εἰκότ
τατον γάρ. ἐστι τὸ
Οπως διάκειντ
κροκόδειλον οἱ Α

Κεφ. κα

Τοὺς κροκόδε
γυπτίων οἱ μὲν σέ
Ομβῖται, καὶ
τοὺς θεοὺς τοὺς
ἄγομεν θαυμαστ

αὖται καὶ ἐκείνους ἐκεῖνοι, καὶ τῶν τέκνων γε αὐτοῖς ἐξαρπαζομένων πολλάκις, οἱ δὲ ὑπερήδονται. καὶ αἵ γε μητέρες τῶν δειλαίων γάννυνται, καὶ σεμνὰ περιίασιν, οἷα δὴ τεκοῦσαι θεῷ βορὰν καὶ δεῖπνον. Ἀπολλωνοπολῖται δὲ Τεντυριτῶν μοῖρα, σαγηνεύουσι μὲν τοὺς κροκοδείλους, καὶ τῶν περσεῶν (φυτὰ δέ ἐστιν ἐπιχώρια) ἐξαρτήσαντες μετεώρους, μαστιγοῦσί τε πολλαῖς †, καὶ ταῖς ἐξ ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυζομένους καὶ δακρύοντας. εἶτα μέντοι κατακόπτουσιν αὐτοὺς καὶ σιτοῦνται. Κυεῖ δὲ ἄρα τὸ ζῷον τοῦτο ἑξήκοντα ἡμέρας, καὶ τίκτει ὠὰ ἑξήκοντα καὶ τοσαύταις ἡμέραις θάλπει αὐτά· σφονδύλους τε ἔχει ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοσούτους. νεύροις τε αὐτὴν τοσούτοις φασὶ διεζῶσθαι. λοχεία τε αὐτῶν ἐς τοσοῦτον προέρχεται ἀριθμόν, καὶ ἔτη βιοῖ ἑξήκοντα. λέγω δὲ ἐγὼ ταῦτα Αἰγυπτίων φήμαις τε καὶ πίστει.

lympios solemus. A crocodilis suos liberos rapi mirificè gaudent, & matres ex eo magnam lætitiam voluptatemq; capiunt: & simul magnificè & amplè de se sentiunt, quæ nimirum deo cibaria pepererint. Contrà Apollonopolitæ pars Tētyritarum, sagenis captos à perseis arboribus sublimes suspendunt atque eos primū flebiliter gemētes permulta verberatione affligunt: deinde iis concisis vescūtur. Sexaginta dies (vt narrant Ægypti) ventrem ferūt, & oua totidem ex sese pariunt totidemq; dies hæc fouent. Sexaginta vertebras in spina habent, quam totidem neruis alligatam esse ferunt. Curatio partus ab eisdem sexaginta diebus peragitur: annos viuunt sexaginta.

Videtur locus deprauatus.

Βαρκαῖοι, γένος δὲ τοῦτ' ἔστιν ἑσπέριον, τῶν ἀποθανόντων νόσῳ τοὺς νεκροὺς ὑβρίζοντες, ὡς ἀνάνδρως καὶ μαλακῶς τεθνεώτων, θάπτουσι πυρί· τοὺς δὲ ἐν πολέμῳ βίον καταστρέψαντας, ὡς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἀρετῆς μετειληχότας, γυψὶ προβάλλουσιν, ἱερὸν τὸ ζῶον εἶναι πεπιστευκότες. Ρωμύλος δὲ ἄρα ἐν τῷ Παλλαντίῳ λόφῳ δώδεκα γυψὶν οἰωνισάμενος, ὡς ἀγαθῆς τῆς μαντείας ἔτυχεν, ἀμειβόμενος τῶν ὀρνίθων τὸν ἀριθμόν, τοὺς Ρωμαίους ἄρχοντας, ἰσαρίθμους τοῖς τό τε ὀφθεῖσιν ὄρνισι προπορεύειν ῥάβδοις ἐνομοθέτησεν. Αἰγύπτιοι δὲ Ηρας μὲν ἱερὰν ὄρνιν εἶναι πεπιστεύκασι τὸν γύπα. κοσμοῦσι δὲ τὴν τῆς Ισιδος κεφαλὴν γυπὸς πτεροῖς, καὶ τῶν προπυλαίων ὀρόφοις ὑπετόρευσαν γυπῶν πτέρυγας. εἶπον δὲ καὶ ἀνωτέρω ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου πολλὰ ἕτερα μέντοι.

ribus augurio: & quòd sacri sunt Iunoni ac Isidi. C. XXII.

Barcæi gens Hesperia ex aliquo morbo mortuos, vt muliebriter & ignauiter defunctos, ad notãdum mortis ignominiam igni cremant: Eos verò qui in bello morte, vt summa virtute ornatos, Vulturibns deuorandos obiiciunt: quòd eas aues sacras existiment. Romulus in Palatino colle quũ à duodecim Vulturibus visis optima auguria consecutus esset ad rei memoriam principes Romanos, totidem ministros quot aues perspexisset, virgis antecedere iussit. Eiusmodi volucres Iunoni sacras Ægyptij ducunt, atque earum pennis Isidis caput, & vestibulorum fastigia ornant. Sed de hac alite plura etiã alibi dixi.

De Isidis cultu in Ægypto per mulieres lugentes, quæ mirificè à Scorpiis eius loci venenatissimis intactæ sũt. Dorgades quoque fœminas Isidi sacras esse.

CAP. XXIII.

eis. In Copto Ægyptia vrbe, & magna conficiendorum aliorum sacrorum religione Isim Ægyptij colunt, & verò eodem cultu hanc ipsam venerantur, quo aut coniuges aut liberi à lugentibus afficiuntur. Vbi Isis hanc religionem possidet, ibi acerrimi ad pestiferum vulnus inferẽdũ Scorpij maximi versantur, qui vt percusserũt statim interficiũt: ad quorum vitationem omne cautionis genus Ægyptij adhibent, sexcẽtáque machinamẽta moliuntur. verumtamen lugentes ad Isidis fanũ mulieres, pedibus incedentes nudis & tantúm non calcantes Scorpios, & humi iacentes, ab horum acerb... tegræ incolumesq; permanent. Porrò ei...

Περὶ τ̄ ἐν τῇ Κ...
πίων κ̀ δορκ...
Κεφ. ...

Ἐν τῇ Κοπτῷ ...
πτία τὴν Ἶσιν ...
Αἰγύπτιοι ταῖς ...
ἱερουργίαις, κ̀ μ...
περὶ τ̄ πένθους ...
ἄνδρας τοὺς σφ...
παῖδας, ἢ τοὺς ἀδ...
τρεία τε καὶ θε...
των * δὴ σκορπ...
θα μεγέθει μ...
πληγῇ ἢ ὀξύτα...
γε μὴν σφαλ...
(πείσαντες γ...
περὶ χρῆμα) κα...
μηχανὰς εἰς τὴν ...
φυλακὴν μη...
τῶν αἰγυπτίων ...
πενθοῦσαι περὶ ...
χαμαὶ καθεύδ...
ἀνυπόδετοι β...
καὶ μάλιστα ...
προειρημένης ...
εἶτα μέντοι ἀπ...
μένουσι. Σέβου...

αὐτοὶ Κοπτῖται καὶ θηλείας δορκάδας, καὶ ἐκθειοῦσιν αὐτάς· τοὺς δὲ ἄῤῥενας καταθύουσιν. ἄθυρμα δὲ εἶναι τὰς θηλείας τῆς Ἴσιδός φασι.

Περὶ κροκοδείλων καὶ ἱεράκων. Κεφ. κδ.

Ο κροκόδειλος (καὶ μέντοι καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἤδη διηγησαμένοις ὑπὲρ τοῦ ζώου προσακήκοα) φύσει δειλός ἐστι, καὶ κακοήθης δὲ καὶ πανοῦργος δεινῶς· καὶ ἁρπάζει μὲν καὶ ἐπιβουλεύει μάλα ὀξέως· πτοεῖται δὲ τοὺς κτύπους πάντας, ἐδεδίει δὲ καὶ ἀνθρώπου βιαιότερον βοὴν καὶ μάλιστα καὶ τοὺς ἔνθα σφίσιν ἐπιόντας ὀῤῥωδεῖ ἰσχυρῶς. οἱ τοίνυν καλούμενοι κατὰ τὴν Αἴγυπτον Τιντυρῖται, ἴσασι καὶ ὅθεν εὐχείρωτόν ἐστι

ptitæ Capras feras fœminas ad diuinitatem & religionem consecrant, & religiosè colunt: easdemque Isidi in amore & deliciis esse existimant, mares autem ad cibũ mactãt.

De ingenio Crocodilorum, quodque Tentyritæ Ægyptij eos exosi occidant: quum Ombitæ, Coptitæ & Arsenoitæ eosdem venerentur. Et quam ob causam ab aliis Crocodili, ab aliis Accipitres eorum honestentur.

CAP. XXIIII.

Crocodilus (vt hæc etiã reliquis suprà de eodem dictis quæ insuper audiui addam) naturâ timidus, improbus malitiosus fallax: cùm ad rapinas faciendas, tum ad comparandas insidias acerrimus, & promptissimus existit omnem strepitum perhorrescit, humanam vocem contẽtiorẽ extimescit: eos à quibus paulò cõfidẽtiùs inuaditur reformidat. Tẽtyritę (sic nũcupati) Ægyptii qua ex parte comprehẽsibilis, atque expugnabilis, præclarè intelligunt. Etenim eius oculos, quod

sint hebetes, planè sciũt peropportunos esse ad vulnus accipiendum: atque etiã eiusdem axillas & ventrem commodè feriri posse. Contrà verò tergum, & caudam ab omni ictu inuicta ideò existere, quòd recta sint, & quasi armata corticis squammarumq; robore, testis validis aut conchis (crustísve) haud dissimiliũ. Ij igitur quos modò dixi populi, eos comprehendere soliti, tam studiosè iis ipsis inimico infensoq; animo sunt, vt illic fluuius à Crocodilis tantoperè cõquiescat & liber sit, vt fidẽter ibidẽ natatio, & inter natandũ lusus exerceri possit. Non item in Ombitis, vel Coptitis, vel Arsenoitis tutum est aut pedes lauare, aut aquã haurire: sed neq; in ripis inambulare, nisi summa cautione liberum est. Iã Accipitres Tentyritæ sanctissimè colunt. Contrà eos Coptitæ vt Crocodilorũ

τὸ θηρίον. μάλιστα δὲ ἂν τρωθείη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς βληθεὶς, ἢ μασχάλας, καὶ μέντοι καὶ τὴν νηδύν. ταῦτα δὲ πέφυκε καὶ τὴν οὐρὰν ἄρρηκτος. λεπίσι μὲν γάρ τι καὶ φολίσι πέφρακται, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὥπλισται· καὶ ἐοίκασιν ὀστρακίνοις καρτεροῖς, ἢ κόγχαις. οἱ τοίνυν προειρημένοι θηραταὶ αὐτῶν οὕτως εἰσὶ φιλοπόνηροι πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν ἔχθραν, ὡς τὸν ἐκεῖθι ποταμὸν εἰρήνην ἄγειν αὐτῶν βαθυτάτην. ἐνταῦθά τοι καὶ θαρροῦντες νήχονται, καὶ ἀθύρουσιν ἐν τῇ νήξει. Ἐν τ' Ὀμβεροις δὲ ἢ

Ὀμβίτοις Κοπτίταις ἢ Ἀρσενοΐταις οὐδ' ἀπονίψασθαι πόδας ῥᾴδιον, οὐδὲ ἀρύσασθαι ὕδωρ εὔκολον, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ ἐστὶν ἐμβαδίσαι ἐλεύθερον, καὶ ἀφύλακτον. σέβουσι δὲ οἱ Τεντυρῖται ἱέρακας. οὐκοῦν οἱ Κοπτοὶ οἰ-

κειῶν

κοῦντες ὡς κροκοδείλοις πολεμίους, λυπεῖν προῃρημένοι, πολλάκις ἀνασταυροῦσιν ἱέρακας. εἰ κάζουσι δὲ μὲν κροκόδειλον ὀκεῖνοι ὕδατι, ἐνθέν τοι καὶ σέβουσιν. οἱ δὲ τὸν ἱέρακα πυρὶ. ταύτῃ τοι καὶ προσκυνοῦσι, μαρτύριόν τε ἐπάγουσιν ἀπότομον αὐτῶν εἶναι λέγοντες πῦρ καὶ ὕδωρ ἀμιγές. ταῦτα οὖν πενθοῦντες Αἰγύπτιοί φασι.

Περὶ κυνοπροσώπων.

Κερ. κε.

Θασιν τὴν Αἰγυπτίαν διελθόντι ἀπαντᾷ ἑπτὰ ἡμερῶν ὁλων ἐρημία βαθυτάτη. μετὰ δὲ ταύτην κυνοπρόσωποι νέμονται ἄνθρωποι, κατὰ τὴν ὁδὸν εἰς Αἰθιοπίαν ἄγουσαν. ζῶσι δὲ ἄρα οὗτοι, θηρῶντες δορκάδας τε καὶ βουβαλίδας. ἰδεῖν γε μὴν μέλανές εἰσι. κυνὸς δὲ ἔχουσι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὀδόντας. ἐπεὶ δὲ ἐοίκασι τῷδε τῷ

hostes odio adducti sæpè in crucem agunt. Porro hi ob similitudinem quam cum aqua Crocodilis esse affirmāt. hos diuino honore afficiunt. Illi autem accipitrum genus adorant, propter comparationem quam cum igne iis esse affirmant. atque huius rei testimonium afferunt quòd similiter atque ignis hi veloces & violēti sint, tum etiam aquam simul cum igne existere non posse asserunt.

De Cynoprosopis hominibus. C. XXV.

Vltra Oasin Ægypti, solitudo maxima ad septem dierum iter extenditur. Eam excipit regio quam Cynoprosopi homines incolunt, in via Æthiopiā versùs. Viuunt illi caprearum & bubalidum venatu. Aspectus eis niger, caput & dētes Canis. quod animal quū referant, non absurda eorum (*quanquam homi*

num) hoc in loco existimanda est mentio. Nam & sermonis vsu carent, & acuto quodã stridore sonant. barbã infra supraq; ôs gerũt, Draconum quadam similitudine. Manus eorum validis & acutissimis vnguibus armantur. corpus omne hirsutum est, hoc etiã instar Canum. Sunt autem pernicissimi & aquas regionis norunt, atque eam ob causam difficiles captu.

Dracones barbati, vt & lib. 11. cap. 26.

ἀνθρώπων.

ζῶα, καὶ μά
πως, αὐτοὶ
τὴν μ ἡμῶν ἐπ
φωνῆς γὰρ ἄμο
ζουσι δ᾽ ὀξὺ καὶ
τὴν ὑπήνην
ρειον, ὡς εἶναι
† δρακόντων
Χεῖρες αὐτῶν
χυροῖς καὶ ὀξυτ
σι πεπηγμένη.
σῶμα δασεῖς
κατὰ τὰς κύνας
κιστοι δέ εἰσι· καὶ
ἐν τοῖς τόποις
† ἐνταῦθα τοι
λαπτοι δοκοῦσι.

De Lupi collo inflexibili: quòd noctu etiam videat. Soli & Apollini sacrum esse: cur simulacrum eius Delphis spectetur.

Περὶ λύκου.

CAP. XXVI.

Lupi collum in eas breuitatis angustias cõpulsum atque vehemẽter compressum est, vt contorqueri retroque versari non queat: & si retrò velit aspicere totum corporis truncum retorqueat, necesse est. Acerrimis atque acutissimis præditu culis. Enimuerò intempesta nocte ve.

ἐστεῦθεν.

Τοῦ λύκου ὁ τρ
εἰς βραχὺ συνῆ
κεν εἰς τ᾽ ὄπισθεν
ναι, ὁρᾷ δὲ ἐς
ἀεί. εἰ δὲ βούλοιτο
τοὐπίσω θεάσασθαι
πτρέπεται. ὀξυ
τον δὲ ἐστι ζῷον.
τοι καὶ νυκτὸς

νης οὐκ οὔσης ὅδε ὁρᾷ· καὶ ὅτε πᾶσίν ἐστι σκότος ἐκεῖνος βλέπει ἔνθεν τοι καὶ λυκόφως κέκληται ὁ καιρὸς οὗτος τῆς νυκτός, ἐν ᾧ μόνος ἐκεῖνος, τὸ φῶς ὑπὸ τῆς φύσεως † προλαβὼν χρῆ. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα, κάθ' ἣν ἤδη βλέπο τες λύκοι βαδίζουσι. λέγουσι δὲ φίλον ἡλίῳ εἶναι αὐτὸν καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τὴν τοῦ ζώου κεκλῆσθαι, καὶ τὴν ἐκ αὐτὸν λυκάβαντα εἰσὶν οἱ λέγουσι. χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὴν Ἀπόλλωνα λόγος καὶ ἡ αὐτία ἐκείνη διαῤῥέουσα καὶ εἰς ἐμὲ ἀφίκετο. τὴν γάρ τοι θεὸν τοῦτον τεχθῆναί φασι τῆς Λητοῦς μεταβαλούσης τὸ εἶδος εἰς λύκαιναν. ταύτῃ τοι λέγει καὶ Ὅμηρος εἰπὼν, λυκημενέϊ κλυτοτόξῳ ταύτῃ τοι καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνακεῖσθαι λύκον πέπυσμαι χαλκοῦν, τὴν τῆς Λητοῦς ὠδῖνα αἰνιττόμενον

psa silente, lucis vsura perfruitur: Et tametsi omnibus tenebræ offendũtur nõ huic tamẽ lux eripitur: Hinc lycophos id temporis appellatur, quum lucem is solus naturæ munere oculis perceptã habet. Et verò Homerus mihi vocare videtur id tempus, quum iam tũc cernens Lupus se in viam dat ἀμφιλύκην νύκτα. Iam porrò lycabãta iccirco annum nominari existimãt, quòd erga Lupum Sol amorem habeat: Tum eo Apollinẽ delectari aiunt, quia hic ex Latona in Lupæ speciẽ similitudinemq; conuersa, editus in lucem, & susceptus fuisse feratur: Cuius sanè rei Homerus meminit, quum Apollinem nominat Lycogenem: Eamq; ob rem Lupi simulachrum in Delphico templo, ad designandum partum Latonæ, ex ære excita-

παραλαβών.

ἀμφιλύκη νύξ.

Lycabas.

tum esse audiui. Alij non id propterea ibidem positum esse dicunt: sed donaria ex tẽplo quum expilata direptaq; fuissent, eadẽq; à sacrilegis defossa, Lupus indicauit, quũ intra templum ingressus, prophetarum quẽpiã (sacram illius vestem mordicus comprehendens) traxit ad locum vsque in quem donaria occultata fuissent: deinde anterioribus pedibus eum ipsum locum effodit.

Cur Vaccas Veneri consecrant Ægyptij

CAP. XXVII.

Schussa

In Aegypti vico *Schussa nũcupato, nõ magno quidẽ, sed certè eleganti, qui in Hermopolitanam præfecturam censetur. Venerem religiosè & sanctissimè colunt, quam Vraniam appellant. Atque vaccam etiam ideò venerantur, quia affinitatem & conuenientiã cum dea ipsa habere existimetur. Etenimhu

νον· οἱ δὲ οὐ δια
σιν· ἀλλ' ἐπεὶ
ἀναθήματα ἐκ
κατορυχθέντα
σύλων, λύκος τ
τεμήνυσε, παρ
τὸ νεὼν, καὶ τὸ
τινα τῆς ἐσθῆτος
ἑλκύσας τῷ στό
προσαγαγὼν μ
πον ἐν ᾧ τὰ ἀν
ἐκέκρυπτο, εἶτα
σθίοις ὤρυττεν
Ὅπως τὰς θηλε
γύπτιοι ἀνατ
φροδίτη. Κ
Κώμη Αἰγυ
σαὶ τὸ ὄνομα,
Ερμουπολίτην
μικρὰ μὲν δοκεῖ
σα μήν. ἐν ταυ
σιν Αφροδίτην
αν αὐτὴν καλοῦ
μῶσι δὲ καὶ θήλ
καὶ τὴν αἰτίαν
λέγουσιν. πεπ
αὐτὰς προσήκει
δαίμονι. πτοίαν
φροδίσια ἰσχυρὰ

κεῖνος βοῦς θῆλυς, καὶ ὀργᾷ τοῦ ἄρρενος μᾶλλον. ἀκούσασα γοῦν τοῦ μυκήματος, εἰς τὴν μῖξιν θερμότατα ἐξηνέμωται, καὶ ἐκπέπληκται, καὶ οἱ ταῦτά γε συνιδεῖν δεινοί, καὶ ἀπὸ τριάκοντα σταδίων ἀκούειν ταύρου βοῦν ἐρωτικὸν σύνθημα καὶ ἀφροδίσιον μυκωμένου φασί. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἶσιν Αἰγύπτιοι βούκερων καὶ πλάττουσι καὶ γράφουσι.

Ὅπως μισοῦσιν ὄνοι τε καὶ ὄρυγα οἱ Αἰγύπτιοι. Κ. κη.

Σάλπιγγος ἦχον βδελύττονται Βουσιρῖται, καὶ † Ἀβυ ἡ Αἰγυπτία, καὶ Λύκων πόλις. καὶ λέγουσι τὴν αἰτίαν, ἐπεί πως ἔοικεν ὄνῳ βρωμωμένῳ. ἀλλὰ καὶ ὅσοι περὶ τὴν θρησκείαν ἔχουσι τὴν τοῦ Σαράπιδος, μισοῦσι τὸν ὄνον. τοῦτό τοι καὶ Ὦχος ὁ Πέρσης εἰδώς, ἀπέκτεινε

iuſcemodi beſtia tãtopere ad venerem incitata eſt, (& appetit eã multò magis quàm mas) vt quum maris mugitũ audit, ad coitũ vehementiſſimè exardeſcat: atq; adeò ſicut harum rerum experiẽtes confirmant, Taurũ à triginta ſtadiis ipſo mugitu amatoriam ſignificationẽ, quaſi teſſeram veneris dantem, exaudiat. Itemq; Iſim bubulis cornibus Ægyptij & fingunt, & pingunt.

Quinam Ægyptiorum, & quas ob cauſas Aſinum & Orygen oderunt. item de Apide boue ſacro.

CAP. XXVIII. al. Ἀβιδὸς

Buſiritę, Abydus Ægyptia & Lycopolis idcircò tubæ ſonitum ab auditione ſua deteſtãtur, atque execrantur, quòd ab Aſino rudente eius clangor diſſimilitudinem non habet, & ſimul eis qui Serapidis religionem obſeruant, odio eſt Aſinus, atque acerbitati: Cuius rei non ignarus Ochus Perſes

Apim

Apim quidem interfecit, Asinum autem & consecrauit, & coli iussit, Ægyptios vt molestiâ afficeret. Sed is sanè tanti sceleris sacro Boui persoluit pœnas, nec iniustas, neque minùs graueis, quàm Cãbyses dedisset, qui primus bello sacrilego religionibus indicto eiusmodi impietatem commiserat. Et verò etiam quos modò commemoraui Serapidis colentes, ex eo Origem malè oderunt, quòd ad Solis exortum conuersus, sicut Ægyptij ferũt, aluum deiiciat. Et Pythagorei de animalibus solum Asinum afferunt ad harmoniam non factum esse, proinde absurdam bestiam, nullo sensu ad lyræ sonum affici. Sunt qui etiam Typhoni gratum fuisse dicant hoc iumẽtum: & hanc quoque odij quod sustinet causã accedere putant, quòd quum populi prædicti omnes fœcundas ani-

τὸ γόνον vel tale quid.

μὲ τ Ἆπιν· ἐξεθε...
ὅιον, ἐς τὰ ἔχα...
σαι, θέλων τὺς Αἰ...
ἔδωκε δὲ ἄρα κ...
δίκας τῷ ἱερῷ βο...
πτας, ἡ δὲ ἥττο...
βύσου τ πρὸ τοῦ...
συλίας ταύτην τ...
κότ☉. Μισοῦσι
τοι θεραπεύοντες
τ προειρημένου κ...
γα. τὸ δὲ αἴτιον, ...
τρὶς πρὸς τὴν ...
τὴν τ ἡλίου, τα...
τὰ τῆς ἑαυτοῦ γα...
θλίβει φασὶν Α...
Αἰγύπτιοι δὲ οἱ Πυ...
οι, ὡς ἔγ☉, ...
ὄνου καὶ ἐκεῖνα· μ...
τον τ ζώων μὴ ...
χὴ ἁρμονίαν. τα...
καὶ πρὸς τ ἦχον ...
εἶ) κωφότατον. ...
αὐτὸν τινες καὶ ...
φῶν προσφιλῆ ...
φασί. λέγουσι δ...
κείνους αἰτίαν ...
προστάττειν, ...
προειρημένοις πά...

γεγενημένον τετίμηται· ἐναντίως δὲ ὁ ἐχ. πρὸς ταῦτα πέφυκε τὸ ζῶον τοῦτο. δίδυμα γοῦν ὄνον τεκοῦσαν, οὐ ῥᾳδίως μέμνηταί τις λόγος.

Περὶ τῆς ἴβεως αὖθις.

Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἐν Αἰγυπτίοις λόγοις ἴβεως καὶ ἐκεῖνο παρεστηκάκειν· Ὅταν ὑποκρύψηται τὴν δέρην καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς ὑπὸ τῷ στέρνῳ πτεροῖς, τὸ τῆς καρδίας σχῆμα ἀπεμάξατο. Ἄλλως τε καὶ ὅτι εἰσὶ τοῖς ἐπὶ λύμῃ καὶ ἀνθρώπων καὶ καρπῶν ζώοις γεγενημένοις ἐχθίσται, ἤδη που καὶ ἄνω προεῖπον. Μίγνυνται δὲ τοῖς στόμασι, καὶ παιδοποιοῦνται τὸν τρόπον τοῦτον. Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμέ γε ἔχουσιν οὐ ῥᾳδίως πειθόμενον· λέγουσι γὰρ τοὺς περὶ

mantes colant, Asinus minimè fœcũdus nullo in honore meritò sit. Geminos quidẽ Asinam ex sese peperisse non facile quenquam meminisse ferunt.

Ibin referre cordis figurã, &c. De eiusdem coitu, partu intestino, incessu. Cur sacra sit Mercurio, quòd sit longæua, calidissima, cibósque multos & venenatos conficiat. Optima eam esse valetudine, puritatis studiosam, nidificare cautissimè.

CAP. XXIX.

Illam Ibidis etiam vim Ægyptiorum libris accepi, eam nimirum quum in pennas, quæ sub pectus existunt, collum & caput abdiderit, cordis figuram exprimere. Quòd verò animalibus omnibus quæ homini & fructibus sunt perniciosa, infestissimæ sint hæ aues, iam suprà cõmemoraui. Eandem Ægyptij ferunt ore coire, & parere itidem. Dicunt præterea, quod mihi nõ facilè persuadent, eos qui præparandis vt inue-

ueterētur (vel ad reseruandum condiantur) bestiarum cadaueribus præsunt, Ibidis intestinum 96. cubitorum esse affirmare: idq; in Lunæ defectione comprimi, donec aucto rursus splēdore fulgeat. Cruribus ad cubiti spatium distentis eam incedere aiunt: & Mercurio sermonis parenti idcirco in amore esse, quòd orationis speciē similitudinemq; gerat. namque pennæ in eius alis nigræ cum tacito adhuc & nondum emisso sermone comparari queunt: iam verò prolatæ orationi, quæ iam auditur intimorū sensuum enunciatrici & interpreti, cādidæ possunt conferri. Dixi etiā eam longissimæ vitæ, vt refert Apion, atque in eam rem Hermopolis sacerdotes testes citat, qui immortalem ipsi Ibin ostēderint: sed hoc & Apion procul à vero abesse iudicat,

ταριχείαις τῶ
ςῶτας, καὶ δε
τὴν σοφίαν,
τὸ τῆς ἴβιδος
εἶ) πήχεων καὶ
τα. διαβαίνειν
χων αὐτὴν
βαδίζουσαν.
ἐκλιπούσης κατ
ἂν ἡ θεὸς αὖθι
ψῃ. Καὶ τῷ Ερ
σι τῷ πατρὶ τῶ
λεῖται. ἐπεὶ ἔ
δος τῇ φύσει τ
μὲν γὰρ μέλανα
τῷ τε σιγωμένῳ
δον ἐπιστρεφομ
παραβάλλοιτο
λευκὰ, τῷ
νῳ τε καὶ ἀκουομ
ὑπηρέτῃ τοῦ ἐν
γέλῳ, ὡς ἂν εἴ
μὲν οὖν μακροβιο
τὸ ζῶον καὶ εἶ
ἢ Ἀπίων, καὶ ἐπ
ἐν Ἑρμοῦ πόλει
τυρας δεικνύ
ἀθάνατον. τοῦ
ἐκείνῳ δοκεῖ τ

ἀφεστάναι πάμπολυ· καὶ ἐμοὶ δὲ πάντως ἂν καὶ καταφαίνετο τῶν οὐδείς, εἰ καὶ ἐκείνῳ δοκεῖ. ἔστι δὲ τὴν φύσιν θερμότατον ἡ ἶβις. πολυβορώτατον γοῦν ὂν καὶ κακοβορώτατον ἦγε, ὄφεις σιτεῖται καὶ σκορπίους· ἀλλὰ τὰ μὲν πέπτει ῥᾳδίως, τὰ δὲ εὐκόλως ταῦτα ἀποκρίνει. ἴδοι δ' ἄν τις νοσοῦσαν ἶβιν σπανιώτατα. πανταχοῦ δὲ καθιεῖσα ἶβις τὸ ῥάμφος, καὶ τὴν ἐμπαρὸν καταπερονοῦσα, καὶ ἐμβαίνουσα αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ καὶ ἐκεῖθέν τι ἀνιχνεῦσαι· ἰμῶν δ' ἂν εἰς κοίτην πεπομένη λάβει τι ὠφέτερον αὐτὴν καὶ ἐκκαθαίρει. νεοττεύει δὲ ἐπὶ τῶν φοινίκων τοὺς αἰλούρους ἀποδιδράσκουσα. οὐ γάρ τοι που ῥᾳδίως ἐκεῖνο τὸ ζῷον ἀναρριχᾶται καὶ ἀνέρπει κατὰ τοῦ φοίνικος, ἐκ τῶν ἐξοχῶν τῶν ὅπη τῶν πρέμνων πολλάκις ἀντικρουόμενόν τε καὶ ἐκβαλλόμενον.

& ego ſimiliter ab omni ratione abhorrere exiſtimo, etiamſi ille ſecus iudicaſſet. Quod autem calidiſſima ſit natura, propterea vel peſſimarum rerum cõficiẽtiſſima vorago eſt, ſiquidem Serpentes & Scorpios exeſt, & conficit, atque ex his partim facilè & calore, quo permulto abũdat, exterit & concoquit: partim nullo negotio excremẽta excernit atque expellit. Ægritudine perraro afficitur. In quidlibet vel ſordidiſſimum, quamuis immittit roſtrum, vt quippiam illic inquirat, ex inquiſitione tamen cibi, quum ſe quieti trádit, cubile lauat, & purgat. In palmis ad euitãdas Feles, nidificat. nõ enim facilè in palma ob eminentem & cultellatum trunci corticem ex ſæpe repulſæ & reiectæ, ſurſum correpere poſſunt.

De Cynocephalorum inge-

nio, moribus & victu.

CAP. XXX.

De Cynocephalis mihi etiam illa veniunt in mentem explicare: Si esculenta testaceis inuolucris circumuestita reperiant, cuiusmodi sunt amygdala, glandes, nuces frangere & nucleos eximere solent: præclarè intelligentes intima quidem esculenta esse, extima verò reiici oportere. Vini item potione vti non recusant. atque etiam carnibus, vel elixis vel assis exaturantur. & his quidem rectè & suauiter apparatis, magna delectatione afficiuntur: cōtrà ex non accuratè elixis valdè offenduntur. Veste induti, parcunt ei: & alia quæ supra exposui faciunt. Quòd si eorum catulos etiam nunc perparulos ad mulieris vbera admoueas, tanquam pueruli lac exugunt.

De Thermuthi Aspide in Ægypto sacra, quam

Κεφ. λα.

Τὴν δὲ θέρμουθιν ἀσπίδα, ᾗ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύπτιοι τοῦτο, ἱερὰν εἶναί φασι, καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ ἐκεῖθι, καὶ τῆς Ισιδος τὰ ἀγάλματα ἀναδοῦσι ταύτῃ, ὥς τινι διαδήματι βασιλείῳ. λέγουσι δὲ αὐτὴν ἐπὶ δηλήσει τῶν ἀνθρώπων καὶ βλάβῃ μὴ φῦναι. ἐκεῖνο δὲ τεραστεύονται· φείδεσθαι μὲν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν, τοὺς δὲ ἀσεβοῦντας ἀποκτιννύναι. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, τοῦ παντὸς ἂν ἡ δίκη τιμήσαιτο τήνδε τὴν ἀσπίδα τιμωροῦσαν αὐτῇ, καὶ ὁρῶσαν ὀξύτερον. οἱ δὲ ἐπιλέγουσιν ὅτι ἡ Ισις τοῖς τὰ μέγιστα πλημμελήσασιν ἐπιπέμπει αὐτήν. Λέγουσι δὲ αὐτὴν καὶ Αἰγύπτιοι μόνον ἀσπίδων ἀθανάτην εἶναι, ἑκκαίδεκα γένη καὶ διαφορότητας τοῦδε τοῦ ζώου καταλέγοντες. † ἐν τούτοις

improbis tantùm necem afferre comminiscuntur, & immortalem faciunt.

CAP. XXXI.

Aspidis genus vnum Thermuthin Ægyptij nominant. hâc sacram esse aiunt & summâ religione colunt. itaque eâ Isidis simulachra, tanquam regio quodã diademate coronant. Eandem in perniciem hominum natam esse negant. enimuerò comminiscuntur eam se à probis abstinere: contrà verò impiis necem afferre. Quod si ita est, Iustitiam vniuersi dixeris hanc feram honorare, vt quæ acrimonia intellectus bonum à malo discernat, & tanquam illius ministra ac vindex in malos animaduertat. Addunt alij Isidẽ sceleratissimis hominum eam immittere. Hãc quoq; solam in hoc genere immortalem esse Ægyptij referunt, qui Aspidum genus in sedecim species diuidunt. In

ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς.

sacris igitur ædibus ad vnumquenque angulum subterranea sacella exædificant, vbi sanè Thermuthidi habitanti bubulum adipem edēdum interuallis quibusdā obiiciunt.

ἀδιαπ-
στῖσι.

De Acanthi seu Spini auium natura.

CAP. XXXII.

Alius est ἀκα- *Græcorū.* ἀμελὲς καὶ ἄμουσον, *ex Aristot..*

Ad notionem auium periti Spinum auē dicunt ex spinis vbi vixit, nomen traxisse: Hæc quum non sit à musis auersa, splēdidè canora est. Quòd si, sicut Aristoteles ait, Spini & Ægithali (*Æguni*) sanguinem in eodem vase permisceas, & simul temperes, nō coire, nec cōmisceri possunt: hunc sacrum esse aiunt geniis, qui præsunt hominibus itinera ingredientibus.

αἰγίθου *Arist.* *Gaza Salum. trāsfert.*

De Turturibus albis.

CAP. XXXIII.

ἱερῶς, ὡς αὐτοὶ
ἑκάστῳ γωνίᾳ
πτάς καὶ σηκοὺς
μάς ἐξοικοδομ
μέντοι θερμουθ
ζειν, στέαρ μὲν
τ ἀδιαπιστεύτε
μάτων.

Περὶ ἀκάνθου

Κεφ.

Ακανθον τ ὀ
πρεσβευόντων ακ
βεῖν τὸ ὄνομα ο
ὀρνίθων φασί.
ἄρα τ ἐκμελὴς κ
δήμῳ. λέγει δ Α
ἐὰν τοῦτε τ ἀκ
μέντοι τ καλουμ
θέλε τὸ αἷμα
ἀγγεῖα τις αὐτ
ἐάσαι θελήσῃ,
συνίεναι, μηδ
μίαν κρᾶσιν. ἱερ
ἄκανθον τ δαιμ
τὴν ὁδὸν πομπ
ἀγόντων τῶν
φασί.

Επ περὶ τρυγ

Κεφ. λγ

Ὅτι σώφρον ἐστὶν ἡ τρυγὼν καὶ πλὴν τοῦ συννόμου ἑτέρῳ καὶ συνῆλθεν ἐξ ἀρχῆς, μὴ ἄν ποτε ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ ζευγῶν λέχος ὀθνεῖόν τε διώσεσθαι αὐτὸ μοι λέλεκται. ἀκούω δὲ τῶν ἀκριβούντων τὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἱστορίαν, καὶ λευκὰς τρυγόνας φανῆναι πολλάκις. λέγουσι δὲ αὐτὰς ἱερὰς εἶναι Ἀφροδίτης τε καὶ Δήμητρος, καὶ Μοιρῶν, καὶ Ἐρινύων αὐτάς.

Turturem auem esse castam, externique & alieni coniugij minimè auidam: sed cum sua tantum misceri, quacũ societatem primum inierit, coniugem superius dixi. Cæterum audio ab iis, qui huiusmodi rerum cognitionem scrutantur, Turtures etiam albas non raro apparere easdemq; cùm Veneri & Cereri tum vero Parcis & Furiis sacras esse.

Περὶ χελιδόνος.

Κεφ. λδ.

Hirundines albas aliquando videri. Auspicia aliquot ex hirundinibus.

CAP. XXXIIII.

Ὤφθησάν ποτε καὶ χελιδόνες λευκαί, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιός φησιν. Ἐν δὲ τῇ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύρρου παιδὸς σκηνῇ χελιδὼν νεοττεύουσα, εἶτα μέν τοι ἀτελῆ τὴν πρᾶξιν αὐτῷ, ἐφ' ἣν ἄρα ὡρμᾶτο, ὑπεσήμαινεν, οὐ πάνυ τι οὖσαν ἀγαθήν. Καὶ Ἀντιόχῳ δὲ νεοττεύουσα ἐν αὐτῷ τὰ μέλλοντα οἱ ἀπαντήσεσθαι ὑπεμήνυσα-

Apparent aliquando, sicut dicit Alexander Myndius, albæ hirundines. Cæterùm in Alexandri filij Pyrrhi tabernaculo nidificans Hirundo, rerum actionem quam susciperet, parum laudabilem, nõ benè neque feliciter euenturam esse significauit. Et item Antiocho altera nidum in eius tectis construens, quæ ei malè casura essent

εἶτα μὴ ἐπανελθεῖν — sent prænunciauit. contra enim Medos profectas, proposito etiam hic parum honesto nō reuertit ad Syros: sed rebus male gestis de loco quopiam se præcipitem deiecit. Dionysio primum arcem relinquenti, Hirundines quæ in ea nidificarant, simul auolantes reditū præmonstrarunt. Hirundinum genus diis Penatibus, & Veneri, quæ ipsa quoque è numero penatium est, μυχίοις & μυχία charum esse dicit.

Gil. quod placet.

De Perdicum incubitu, & quòd in Paphlagonia cor duplex habeāt. Iouem & Latonam eis oblectari. C. XXXV.

Perdices ad incubādum loca fruticibus & aliter densa quærunt, (Adde καὶ ἀνα) vbi oua occultant, vt rorem, imbrem, & omnemab eis humiditatem auertant. Nam si fortè humectentur, nisi mater statim incubitu suo ea denuò concalefaciat, infœcūda redduntur. Parit au

τὸ. ἐπελθὼν γὰρ εἰς
δας, εἶτα μὴ τοῦ
θεῖν εἰς τοὺς Συρους
αὐτὸν κατά τιν
κρημνοῦ. αἵμωτο ἢ
πρᾶξιν οὐ χρηστην
Ἡνίκα ἢ ἐξέλιπε
πολιν τὸ πρότερον
σιος, συνεπάχθη
αἱ νεοτλεύουσαι χ
ἐκεῖθι, καὶ ἐμα
τὴν ἐπάνοδον. Τι
χελιδὼν θεοῖς τ μ
καὶ Αφροδίτῃ, τ
μιᾷ τῷ καὶ ταύτῃ.

Περὶ περδίκω

Κεφ. λε.

Οἱ πέρδικες ἐ
πωάζουσι, προβά
τινας θεμένους, κ
ἔτερα, ἀποκρύπτουσι
πὲρ τῇ καὶ δρόσους κ
βρεν, καὶ πᾶν ὅτι
νοτερόν, ἀποστέργειν
εἰ γὰρ διάβροχα π
νοιτο, ἐὰν μὴ πάλιν
κοῦσα ἐπιθάλψῃ
ἐπελθοῦσα ταχέως,
ἄγονα. Ἀθρόα ἢ καὶ π

καὶ δέκα ὠὰ ἀποτίκτει. Παφλαγόνων δὲ ἄρα πέρδικων διπλῆν ὁρᾶσθαι καὶ καρδίαν Θεόφραστός που φησιν. Ἀθυρμα δὲ ὁ πέρδιξ τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς, ὥς τινες καὶ ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ κύκνων ᾠδῆς.

Κεφ. λϛ.

Εἴπον μὲν καὶ ἀνωτέρω περὶ τῶν κύκνων, εἰρήσεται δὲ ἄρα καὶ νῦν ὅσα οὐ πρότερον εἶπον. Ἀριστοτέλης λέγει ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Λιβύων φανῆναί ποτε κύκνων ἀγέλην, καὶ ἀκουσθῆναί τι μέλος αὐτῶν ὡς ἐκ χοροῦ τινος ὁμοφωνίας, πάνυ μὲν ἡδύ, γοερόν γε μήν, καὶ ἐς οἶκτον ἐπικλάσαι τοὺς ἀκούοντας. καὶ τινας ἐπὶ τῷ μέλει φησὶ σαγηνεῦσαι τεθνεῶτας αὐτῶν. τέλος δὲ ἦν ἄρα ὁ κύκνος πηγαῖς τε καὶ τενάγεσι, καὶ λίμναις, καὶ τοῖς ὅσαι πεφύκασιν ὑδάτων ἐπίρροιαι τε καὶ ἀφθονίαι. ἐνταῦθα γοῦν καὶ τὰς ἑαυτῶν μούσας αὐτὸν φιλοσοφεῖν οἱ σοφοὶ τού-

tem vno tempore ad quindecim oua. Paphlagoniæ Perdicum cor geminum reperiri, Theophrastus alicubi prodidit. Iouem & Latonam hâc aue delectari auctores habeo.

De Cygnorum cantu, & quibus in locis degant.

CAP. XXXVI.

De Cygnis suprà etiam dictum est, & quæ illic omissa sunt nunc adiicientur. In mari Aphrico Aristoteles ait Olorum gregem interdum apparere, & cantum tãquam ex choro quodam consonanti, suauem quidem, at lugubrem, & velut ad misericordiam inclinantem à præternauigantibus exaudiri: & ab illa modulatione nonnullos visos extinctos. Fontes, lacus, paludes, aliáve loca aquis redũdantia incolere solent, vbi earum rerum periti dicunt eos musicas rationes exercere.

Noctuam esse inauspicatam. C. XXXVII.

Accedenti ad seriam actionem homini occurrentem Noctuam inauspicatam significationem dare aiunt. Cui quidē rei testimonio fuit Pyrrhus Epirotarum rex: quum noctu in illius Argos proficiscentis hastâ quam erectam insidens equo ferebat, hæc auis sedisset, non parum diu super eam immorata, tāquam non relictura, ei malum auspicium dedit: nam Argos ingressus, valdè ingloria atq; ignobili morte occubuit. Quare mihi Homerus quoque præclarè intellexisse videtur, auem hanc mali auspicij esse, quum Diomedi ad castra Trojanorum exploranda proficiscēti, Mineruam facit auspicatò mittentem Ardeam è flumine egressam, non autem Noctuam, quamuis gratā

παρὰ δῆς ἐχομένην

των φασί.

Περὶ γλαυκός. Κ

Ἡ γλαὺξ ἐπὶ πρᾶ
ξιν τὴν σπουδὴν ἐχομέ
δὲ ὡρμημένῳ συν
ἐπιστᾶσα, οὐκ ἀγαθὸ
βολόν φασι. μαρτυ
καὶ ἐκεῖνο ἦν. Ὁ
ρωτῶν Πύρρος νυκ
δὲ τῆς Ἄργους ᾔει. κ
ἐντυγχάνει ἡ δὲ ἡ
καθημένη μὲν ἐπὶ τῆς
φέροντι δὲ τὸ δόρυ
εἶτα ἐπὶ τούτου ἑαυ
καθῆστο, οὐδὲ ἀπεσ
φέρουσα, καὶ χρηστὴ
μαντεία ἡ ὄρνις ὁ
ρημένη τήνδε. π
γενοῦ ὁ Πύρρος εἰς
γος, καὶ ἀκλεέστα
θρώπων ἀποθανεῖν.
μοι δοκεῖ καὶ Ὁμη
δῶς κατὰ τῆς ὄρνι
οὐδαμῶς εὐσύμβολον
δὴν μὲν τὴν ἐκ τῶν π
αἰτεῖναι τοῖς ἀμφὶ
μήδην τὴν Ἀθηνᾶ
ναι, ὅτε ἀπῄεσαν

κατασκεψόμενοι τὰ τῶν Τρώων, μὴ μέντοι τὴν

κα, εἰ καὶ δοκεῖ φίλη εἶναι αὐτῇ. ὅτι δὲ ἡ Ἰλιὰς γῆ ἔνδροσός τε καὶ κατάρρυτός ἐστιν, Ὅμηρος τεκμηριῶσαι ἱκανός, ἐν τοῖς πρὸ τῆς τειχομαχίας.

Περὶ πολύποδος καὶ καράβου καὶ τῶν ἐν Λουσίᾳ ποταμῷ μελάνων ἰχθύων.

Κεφ. λη.

Φοβερός ἐστι καὶ ἰσχυρὸς τῷ καράβῳ ὁ πολύπους. ἐὰν γοῦν ἁλῶσι ποτὲ δικτύῳ ἑνὶ, οἱ κάραβοι τεθνήκασι παραχρῆμα. Λουσίας δὲ ποταμὸς ἐν Θουρίοις ὀνομάζεται, ὃς παρ' οὗ ἔχει μὲν λευκότατον ὑδάτων αὐτὸς, καὶ ῥεῖ διειδέστατα. τίκτει δὲ ἰχθὺς μέλανας ἰσχυροῦς.

Περὶ τῆς παρδάλεως καλουμένης ἀμπέλου Κ. λθ.

Ἄμπελον ὁμώνυμον τῷ φυτῷ, παρδαλίν τινα οὕτω καλεῖσθαί φασι, φύσεως ἰδίας παρὰ τὰς λοιπὰς μετειληχεῖαν, καὶ οὐρὰν ἐκ ἔχειν ἀκούω αὐτήν. ἡ παρ' οὗ εἰ ὀφθῇ γυ-

sibi auem. Quòd autē Iliaca regio sit irrigua, vel Homerus fuerit idoneus testis, vbi pugnam ad muros Ilij vrbis describit.

Locusta quantoperè Polypum extimescat. In Lusia Thuriorum fluuio pisces nigros procreari.

CAP. XXXVIII.

Tam vehemēter Polypum Locusta extimescit, vt si quando vno & eodem reti ambo cō prehendantur, hęc cōtinuò moriantur. In Thuriis fluuius Lusias appellatur, qui tametsi perlucidos liquores habet, nigerrimos pisces tamen procreat.

De Ampelo genere Pantheræ. C XXXIX.

Pātherę genus quoddam Ampelon, hoc est vitem, eodem cum frutice vinifero nomine vocari aiūt, peculiaris præter cæteras naturæ, absq; cauda videlicet, & mulieribus solo cō-

spectu morbi inopinati causam afferens.

De Asini Scythici cornu, quod solum Stygis aquam continet, cæteris vasis omnibus transmittentibus.

CAP. XL.

Iu Scythia Asini cornibus præditi nascuntur, quorũ cornua Arcadiæ fluminis' Stygis aquam continent, quæ trãsmittit vasa omnia, etiamsi sint ex ferro. Hæc cornua à Sopatro apportata fuisse aiunt Alexandro Macedoni, & illum admiratum misisse Delphos vt dedicarẽtur Pythio: cum hisce carminibus, Hoc tibi Alexander Macedo mirabile cornu Dedicat ô Pæan, ex asino Scythico, Illæsũ quod aquam Stygis est pote claudere solum, Inuictíque aliâs vincere vim laticis. Porrò Stygis aquam Ceres propè Pheneum emisisse dicitur,

fortè κτῆμα

fortè Λυσιάδος à Cerere Lusia Arcadibus cognominata, cuius meminit Pausanias.

ναιξὶν, εἰς νόσον ἐ
ἀδόκητον αὐτάς.
Περὶ τῶν ὀνείων κερ
τοῦ τῆς Στυγὸς
στεγόντων.
Κεφ. μ.
Ἐν τῇ Σκυθίᾳ γ
ὄνοι κερασφόροι. κ
τὰ κέρατα ἐκεῖνα τ
τὸ Ἀρκαδικὸν τὸ κ
νον τῆς Στυγός. τὰ
αγγεῖα διακοπτει
κἂν ᾖ σιδήρου πεποι
τούτων τοι τῶν κεράτ
Σωπάτρου κομισθῆν
σιν Ἀλεξάνδρῳ τῷ
δόνι. καὶ ἐκεῖνον πυνθ
θαυμάσαντο εἰς Δ
ἀνάθημα ἀναθήν
Πυθίῳ τὸ κέρας, κ
γράψαι ταῦτα. Σ
Ἀλέξανδρος Μακεδ
ρας ἄνθετο Παιὰν Κ
νος Σκυθικοῦ, *
τὸ δαμόνιον, ὁ Σ
ἀχράντου † Λυθησι
οὐκ ἐδαμάσθη Ρεύ
βάσταζεν δ' ὕδατος ἠνορέην. Δημήτηρ δ
τὸ ὕδωρ ἀνῆκε τοῦτο πλησίον Φενεοῦ. τὴν δὲ α

εἶπον δηλαχότι.

Περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ Εὐπόλιδος.

Κεφ. μα.

Εὐπόλιδι τῷ τῆς κωμῳδίας ποιητῇ δίδωσι δῶρον Αὐγέας ὁ Ἐλευσίνιος σκύλακα ἰδεῖν ὡραῖον, Μολοττὸν τὸ γένος· καὶ καλεῖ τοῦτον ὁ Εὔπολις ὁμωνύμως τῷ δωρησαμένῳ αὐτόν. κολακευθεὶς οὖν τῆς τροφαῖς, καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ὑπαχθεὶς τῆς μακροτέρας, ἐφίλει τὴν δεσπότην ὁ Αὐγέας ὁ κύων καί ποτε ὁμόδουλος αὐτῷ νεανίας ὄνομα Ἐφιάλτης, ὑφαιρεῖται δράματά τινα τοῦ Εὐπόλιδος. ἃ οὐκ ἔλαθε κλέπτων, ἀλλὰ † οἶδεν αὐτὸν ὁ κύων. καὶ ἐμπεσὼν ἀφειδέστατα δάκνων ἀπέκτεινε. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐν Αἰγίνῃ τὸν βίον ὁ Εὔπολις κατέστρεψε, καὶ ἐτάφη ἐνταῦθα. ὁ δὲ κύων ὠρυόμενός τε καὶ

Eupolis excessit è vita, sepulturam datum fuit.

cuius rei causa alibi nobis exposita est.

De Cane Eupolidis Comici, domini sui amantissimo. C. XLI.

Eupolidi poëtæ comico Augeas Eleusinius munere donauit Canem, non modò genere Molossum, sed etiam forma præstantē: quem eodem nomine Eupolis, quo Augeas erat, appellauit. Canis iā nomine Augeas, cum longa consuetudine tū verò ciborū illecebris allectus, & blanditiis, diligebat dominum: vt præclarè ostendit, quā aliquando iuuenis cōseruus eius nomine Ephialtes dramata quędam Eupolidis domini sui surriperet. non enim latuit Canem furax seruus. Is itaque acerrimo impetu, crudeliq́; , incurrit in hunc direptorem mordicúsque comprehendens interfecit. Pòst autem aliquanto in Ægina ibíque eius corpus ad Huius verò Canis mor-

εἶδεν

ti

ti illius ingemiſcens, non tantùm vlulatu primũ illius exceſſum e vita luxit, ſed deinde mœrore inediáq; extabuit: in odiumq; vitæ adductus ex altoris ſui morte, extinctus eſt. Ex eo locus hic, ad huius caſus memoriam conſeruandam, Canis luctus appellatur.

De Formica Laerte nuncupata, & eiuſdem nominis Veſpis.

CAP. XLII.

Mortiferum genus quoddam formicarum eſſe dicitur. quæ Laërtæ nuncupantur. Eodem nomine Veſpas quaſdam appellarunt. Hæc ait Telephus Crenſis ex Myſio Pergamo oriundus.

Piſces Nili, poſtquam hic fluuius ab inundatione intra ſuum alueum ſe recepit, in limo relicti ab Ægyptiis copioſè colligi.

CAP. XLIII.

Maximis æſtans caloribus, quum in Ægyp agros Nilus redundat atq; explicati læ rini æquoris ſpeciem ſimilitudinemq; ger

ἐκ πῆξας, Gillius.

θρηνῶν τὸ τ κυνῶν
εἶτα μὲν τοι τὸ πη κ
ἑαυτὸν † ἐκπήξας,
νεν ὅτι τῷ θρεῖ κ
τη, τὸ ζῆν μισήσας
ὁ κύων. κ ὅγε τόπος
μνήμην τ τόδε πάθ
νος ὠνόμ.

Περὶ τ μύρμηκος,
ἔρτα, κ τῆς ὁμω
σφηκῶν.

Κεφ. μβ.

Μύρμηκος εἶδος
τηφόρον φασὶν εἶναι
λαέρτην ὄνομα ἔχ
τ μύρμηκα. τ σφη
νον. κ σφῆκας δὲ
καλεῖν λαέρτας λέγ
τα Τήλεφος ὁ Κρ
τ Μυσίου Περγάμου.

Περὶ τῆς Νειλώον ἰχ

Κεφ. μγ.

Διὰ τ θέρους τ
δέχεται τὰ τ Αἰγ
πεδία ὁ Νεῖλος ὅτ
σας, ὄψιν μὲν αὐτοῖ
λάττης ἐπλωμένης

παραδίδωσι. καὶ διαβιοῦσι κατὰ
ταῦτα τέως ἀρκούμενοι Αἰγύ-
πτιοι· καὶ πλέουσι σκά-
φεσιν ἐς ταύτην τὴν ἄρουραν
καὶ τὴν δὲ τὴν ἐπιδημίαν
τοῦ ποταμοῦ πεποιημένοι.
εἶτα ὁ μὲν ὑπονοστεῖ εἰς τὰ
ἑαυτοῦ μέτρα † ὑποστρέφει
τὰ ἐκ τῆς φύσεως οἱ αὐτῆς
ἀεὶ νενομισμένα. ἰχθῦς δὲ
ἐκεῖνοι χηρεύουσι τοῦ πατρὸς, καὶ
ἔρημοι τοῦ ἀναπλεύσαντος
ὕδατος, ὑπολείπονται
ἐν ἰλύι βραχεία, τρεφό-
μενοι γεωργοῖς δεῖπνον· καὶ
βιωτικώτερον μὲν εἰρήσεται,
ἄμητος δ' οὖν ἰχθύων οὗ-
τός, ἐστιν Αἰγύπτιος.

Τεττίγων ὀνόματα.

Κεφ. μδ'.

Γένη δὲ ἄρα καὶ τεττί-
γων ἐκ ὀλίγα ἦν. καὶ αὐ-
τὰ οἱ δεινοὶ εἰδέναι ἀρι-
θμοῦσι. καὶ ὀνόματα ἄδου-
σιν αὐτῶν. ὁ μὲν γὰρ τέφρας
ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται.
ὁ δὲ ἄρα μέμβραξ· τοῦτο ὁπόθεν οὐκ οἶδα. καὶ λα-
κέτας τὸ δὲ ἦν ἄρα τέττιγος ὄνομα· καὶ κέρκωπα ἀ-
καὶ

Ægyptij ibi piſcantur, vbi antea arationes eſſent. & nauibus ad fluuij acceſſionem accõmodatis præparatisq; nauigant. Poſtea verò quàm Nilus redit ad ſe, atque ad priſtinam modi rationem à natura ſibi attributam, piſces à parentis fluuij deceſſu deſerti, & aquâ deſtituti in breuibus limoſis ad prædam agricolis relinquuntur: atque hæc piſcium Ægyptiis (vt ita dicam) ceu meſſis quædam eſt.

ὑποστρέφων εἰς

Cicadarum nomina.

CAP. XLIIII.

Cicadarũ genus multiplex à peritis harum rerum & cognitum & nominatum eſt. Vnum appellatur ex colore Cinereum, alterũ Mẽbrax, quod quidẽ nomẽ neſcio cur huic generi impoſitum ſit: aliud Lacetas, id eſt, Argutum, aliud Cercopẽ: aliud Achetam, aliud

Acanthiam nuncupāt. Tot Cicadarum genera me audiſſe memini: cui plura cognita fuerint, explicet.

Quòd catuli caeci naſcantur caci: & quare ipſum venerentur Æ gypty.

CAP. XLV.

Hæc etiam de natura Canum accepi: catulos naſci cæcos, à partuque tredecim primis diebus ita oculis affectos eſſe, quot etiam Luna diebus (*per annū*) non lucet noctu. reliquo vero tempore perſpicaciſſimus animaliū Canis eſt. Eum ipſum Ægyptij venerantur, ex eoq; regionem quāpiam vocitarunt: cur id faciant, duplicem cauſam afferunt: Alteram, quòd quum Iſis vſquequaque Oſyrim quæreret, Canes præcurrētes partim vna cū ipſa puerum inueſtigare conarentur, partim feras

καὶ παρεδεξάμ…
ἀχέτην τινά, καὶ ἀκ…
ἐγὼ δὲ τοσαῦτα τ…
ἀκούσας γένη μέμ…
Ὅτῳ δὲ πλείω τ…
μένων εἰς γνῶσιν ἀ…
λεγέτω ἐκεῖνος.

Περὶ κυνός· καὶ ὅτι…
τιμῶσιν αὐτὸν Αἰγ…

Κεφ. με

Καὶ ταῦτα μὲν…
νῶν προσεμάνθανα. τ…
λάκια τυφλὰ τίκτε…
οὐχ ὁρᾷ, τὸ μέτρος ὧ…
περιελθόντα, καὶ τε…
δεκα ἡμερῶν τῆς…
καταλείπεται τὰ…
δὲ, ὅταν καὶ ἡ σελ…
φαίνει νυκτός. τῶν…
ζώων ὀξυωπέστατ…
νεται ὁ κύων. τιμῶσι…
τὸν Αἰγύπτιοι, καὶ νο…
να ἐκάλεσαν ἐξ αὐτ…
τῆς γε τιμῆς διπλ…
τὴν αἰτίαν φασὶ τ…
γουσιν, τι ἄρα τ…

ζητούσῃ πανταχόσε τὸν Ὄσιριν, κύνες προηγ…
νοι. τὰ μὲν ἐπειρῶντο συνανιχνεύειν αὐτῇ τὸν π…
τὰ δὲ ἀπεσόβουν τὰ θηρία· ἡ δὲ ἑτέρα, ὅτι ἄρα ἡ…

ἀνατέλλει τὸ ἄστρον ὁ κύων, ὃν Ὠρίωνος εἶναι φήμη μυθώδης λέγει. συνανίσχει ἄρα δὲ αὐτῷ τρόπον τινὰ καὶ ὁ Νεῖλος ὁπόταν εἰς τὴν ἄρδειαν τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας, καὶ ἀναχεῖται περὶ τὰς ἀρούρας· ὡς οὖν ἄγοντα τόδε τὸ γόνιμον ὕδωρ καὶ προσηκσλᾶντα τιμῶσιν Αἰγύπτιοι.

reprimerent. Alteram, quòd quum ſtella Canis (quem Orionis fuiſſe famâ celebratū eſt) exoritur, tum cum ipſo pariter Nilus ſeſe attollens irrigationem in terram Ægyptum inuchit, in agroſq; redundat. Quamobrem Canem, vt fertilis aquę cōciliatorem Ægyptij venerantur.

Περὶ τοῦ Νειλῴου ὀξυρύγχου.
Κεφ. μϛ.

Ὀξύρυγχος ἐστὶν ὁ ἰχθὺς κέκληται, ὡς ἔοικεν, ἐκ τοῦ προσώπου λαβὼν τὸ ὄνομα, καὶ τοῦ σχήματος τοῦ κατ' αὐτό. τρέφει δὲ ἱερὰ τὸν προειρημένον ὁ Νεῖλος. καὶ μέντοι καὶ ἐξ αὐτοῦ κέκληται νομὸς, ἔνθα δή που καὶ τιμὰς ἔχει ὁ αὐτὸς ἰχθύς. ἀγκίστρῳ δὲ συνεχθέντα ἰχθὺν, οὐκ ἄν ποτε φάγοιεν οἱ δὲ ἄνδρες, δεδιότες μή ποτε ἄρα αὐτῷ περιπαρείς ἐτυχεν ὁ παρὰ σφίσιν ἱερὸς καὶ θαυμαστὸς ἰχθὺς, ὃν εἶποι. ἐπεὶ δὲ καὶ δικτύοις ἁλῶσί ποτε ἰχθύες, ταῦτα αἰχ

De Oxyryncho Nili piſce, ſacro Oxyrynchitu.

CAP. XLVI.

Oxyrynchus Nili alumnus, ex acumine roſtri nomen trahit, vt apparet: & ab eo etiam præfectura quædam in Ægypto: illic enim venerationem & religionem habet adeò, vt nullum hamo captum piſcem attingere velint, metuentes ne quando is piſcis apud eos ſacer, & magnâ religione præditus, eodem fuerit hamo traiectus: atque quum piſces retibus cōprehenduntur, diligē-

ter etiam atque etiam perscrutantur, núnquē horum piscium impru dētes vnà cum aliis ceperint. Malūt enim nihil piscium excipere, quàm hoc retento maximum piscium numerū assequi. Eum accolæ dicunt ex Osiridis vulneribus esse prognatum. Osirin autem sentiunt eundem cum Nilo esse.

Quemadmodum Ichneumo vtriusque sexus est particeps, & Aspidi & Crocodilo hostis, Latonæ & Lucinæ sacer.

CAP. XLVII.

Ichneumoni vtriusque sexus participi à natura tributum est, vt & suo semine grauiditatem & partum aliis afferat: & ipse quoque vētrem ferat, & ex sese pariat. Qui in pugna, quam inter se pugnāt, victi fuerint, eâ bellicæ offensionis notâ inurūtur, vt & in viliorem sexum censeantur, & muliebria patiantur ... ij, qui ex bello superiores euaserūt, victos ... & simul suo semine implent; at victi ex ...

Victi patiuntur libidinem victorū.

ἀνιχνεύουσι, καὶ μὴ ...
θὰν ἐνέπεσεν ἐκεῖ ...
προτιμῶσιν ἀπε...
λοιτο; ἐκείνου τὴν ...
θήρειαν. Λέγουσι ...
οἱ περίχωροι ἐκ τ...
δος τραυμάτων γ...
νοῦσι δὲ τὸν Ὄσιριν ...
αὐτὸν τῷ Νείλῳ ...
Ὅτι ἀρρενόθηλυς ...
μων καὶ ἐχ...
ἀσπίδι καὶ κρο...

Κεφ. μζ.

Ὁ δὲ ἰχνεύμων ...
τὸς ἄρρεν καὶ ἄρ...
θῆλυς ἐστὶ, μετειλ...
τῆς δὲ τῆς φύσεως ...
καὶ σπείρειν τὸ κ...
τοῖς αὐτοῖς ἡ φύσι...
κεν. Ἀποκρίνοντ...
τὸ ἀτιμότερον ...
ἡττηθέντες, μετὰ ...
χῶν. οἱ γὰρ κρα...
ἀναβαίνουσι τοὺς ...
νους, καὶ εἰς αὐτοὺς ...
ροῦσιν· οἱ δὲ ἐξελ...

τῆς φέρονται, ὠδῖνάς τε ὑπομεῖναι, καὶ ὑπὲρ τῶν τέως αὐτῇ πατέρων γίνεσθαι μητέρες. Τοῖς γε μὴν πολεμιωτάτοις ἀνθρώπῳ ζώοις ἀσπίδι τε καὶ κροκοδείλῳ ἔχθιστον ὁ ἰχνεύμων. καὶ τόνγε πόλεμον αὐτῶν ἀνωτέρω εἶπον. Λέγονται δὲ οἱ ἰχνεύμονες ἱεροὶ εἶναι Λητοῦς καὶ Εἰλειθυιῶν. σέβουσι δὲ αὐτοὺς Αἰγύπτιοι Ἡρακλεοπολῖται, ὥς φασιν.

Πῶς οἴδασι χάριν ἀποδιδόναι καὶ δράκοντες. Κ μη.

Λυκάονι τῷ βασιλεῖ τῆς Ἠμαθίας γίνεται παῖς ὄνομα Μακεδών, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα κέκληται μετὰ ταῦτα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα οὐκ ἔτι φυλάξασα. τούτῳ δὲ ἄρα παῖς ἀνδρεῖος ἦν καὶ κάλλει διαπρεπής, Πίνδος ὄνομα· ἦσαν δὲ οἱ καὶ ἄλλοι παῖδες, ἀνόητοι δὲ οὗτοι τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ

lè à se pugnata pugna, hoc præmio afficiuntur, vt & partus dolores sufferant, & ex patribus qui iā antè fuissent, matres reddātur. Cum homini infestissimis bestiis Aspide & Crocodilo inimicitias gerunt. Latonæ & Lucinæ sacri esse existimātur: & apud Ægyptios Heracleopolitas venerationem & religionē possidere feruntur.

De Pindo Lycaonis filio, qui à tribus fratribus, per inuidiam in venatione occisus est: & quomodo fratricidas Draco, iam prius mirificè familiaris Pindo, sit vltus. C. XLVIII.

Lycaoni Emathiæ regi, filius fuit, nomine Macedo: ex quo postea, antiquo nomine obsoleto, nominata regio est: ex hoc quoque Pindus, id enim ei nomen erat, filius procreatus, cùm robore animi atque virtutis indole præditus fuit, tum formâ etiam excellens. Cæteri verò ex Lycaone liberi nati, improbo ani-

mo affecti, & corpore minùs strenui erāt. Hi quū Pindo & virtutem & cæteras illius dotes inuiderent, non modò eum oppresserunt, verumetiam pœnas tanti maleficij pēdentes, seipsos funditus perdiderunt. Pindus enim sentiens se fratrum inuidiâ ardere, atque ab iis inuidias sibi comparari, regno, quod à patre acceperat, relicto, quū robustus esset, & ad venandi studium propensus, non solum quidem vertit, sed certè illic ibidem æuum in venando agitans, quum aliquando hinnulos insequeretur, & summa virium contentione equum incitasset, ab eis qui secum venabātur, se longissimè abduxit: hinnuli verò altissimā cauernam subeuntes, ex insectantis conspectu se eripuerunt, atq; ex periculo se seruarunt: is ex equo desiliens, quum hunc ad proximam arborem al-

σῶμα οὐ ῥωμαλέοι· οἱ περ-
οὖν χρόνῳ ὕστερον βασκή-
ναντες τῷ ἀδελφῷ τῆς ἀ-
ρετῆς, καὶ τῆς ἄλλης εὐ-
δαιμονίας, ἐκεῖνον μὲν δι-
έφθειραν, ἑαυτοὺς δὲ ἐπα-
πώλεσαν, διδόντες δί-
κην κατὰ τὴν δίκην. αἰ-
σθόμενος γὰρ ὅδε ὁ Πίν-
δος τὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
εἰς ἑαυτὸν ἐπιβουλὴν, τὴν
πατρῴαν ἀρχὴν ἀπέλι-
πεν, ᾤκει δὲ ἐν χώρᾳ, καὶ
ἦν τῇ τε ἄλλῃ ῥωμαλέος,
καὶ οὖν καὶ κυνηγετικὸς ἦν.
καί ποτε ἐθήρα νεβρούς·
καὶ οἱ μὲν ἔθεον ᾗ ποδῶν εἶ-
χον· ὁ δὲ μεταδιώκων, εἶτα
μέντοι τὸν ἵππον ἀνὰ κρά-
τος ἤλαυνεν. καὶ τὸν μὲν
συνθηρατῶν ἀπεσπᾷ πο-
λύ· οἱ νεβροὶ δὲ εἰς φά-
ραγγα κοίλην τε καὶ βαθυ-
τάτην εἰσδύντες, καὶ ἑ-
αυτοὺς σώσαντες ἀπὸ τῆς
ὄψεως τοῦ διώκοντος ἠ-
φανίσθησαν. οὐκοῦν ἀποπη-
δήσας τοῦ ἵππου ὁ Πίνδος
ἐκεῖνον μὲν τοῦ ῥυμοῦ πρὸς

τοῦ τοῦ

τι τῶν πιστοτάτων ἐξῆψε διχθάδιον· αὐτὸς δὲ οἷος ἦν ταῖς χερσὶ τὴν φάραγγα διηρευνᾶν, καὶ μαστεύειν τοὺς προειρημένους. εἶτα ἀκούει βοῆς, καὶ λέγει αὐτῷ· τῶν νεβρῶν μὴ ἅψῃ. ἐκ τῶν ἐπὶ πολλὰ περιβλέψας οὐδὲν ἐθεάσατο, ἔδεισε τὸ φώνημα, ὡς ἔκ τινος αἰτίας κρείττονος προσπεσόν. καὶ τότε μὲν ᾤχετο ἀπιὼν καὶ τὸν ἵππον ἀπάγων· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μόνος ἀφικνεῖταί τε, καὶ παρεισι μὲν εἰς τὴν φάραγγα οὐδαμῶς, μνήμῃ τινὶ τῆς φωνῆς τῆς προσπεσούσης αὐτοῦ ταῖς ἀκοαῖς, καὶ δέει· στρέφοντι δὲ ἰδεῖν ἑαυτῷ ταῦτα, καὶ διαπορῶντι τίς ἦν ἄρα ὁ τῇ προτεραίᾳ ἀνασχέσας αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὴν ἄγραν ὁρμῆς, καὶ περιβλέποντι οὐχ εἰκὸς, ἢ νομέας ὀρείους, ἢ αὔλιον, ἢ θηρατὰς ἐπέρχεται μέγα τι χρῆμα ὀφθῆναι δράκων, τὸ μὲν πλεῖστον τοῦ σώματος ἐπισύρων, ὀλίγον δὲ ἀνατείνας·

στρέφοντι δ' ἐν ἑαυτῷ.

ligaſſet. quumq́; vt diligentiſſimè potuit, latebram illam manibus perſcrutans, hinnulos exquireret ſibi denunciātem vocem exaudiuit, ne hinnulos tangeret: quare vbi diu multumq́; circūſpexiſſet, nec quicquam videret, vocem, vt ex maiore quadam cauſa redditā, extimuit, & ſimul in equum aſcendens, ex eo loco diſceſſit. Poſtero autem die ad eundem locum reuertit: non eò tamen quò ille ſe abdidiſſent ingreditur, vocis memoriâ quam auribus acceperat, deterritus. Quum igitur dubitaret quiſnam pridie ſe ab inſectanda præda auertiſſet, ac vt par erat, circunſpectaret montanos paſtores, aut venatores, aut aliquod tuguriū: interea ei inuſitata magnitudine Draco apparet, ex magna parte corporis adrepens, collūq́; & caput

τείνας·

paululum attollens, & ad se velut intendens. Collum autem cũ capite erat ea proceritate, vt vel cũ procerissimo homine exæquari potuisset. Verùm vt eius conspectus Pindum exterruerit, certè non in fugam impulit. At enim is sese ex maximo terrore colligens, sapiẽter bestiam mitigauit. nam ex auibus quas immolârat, ei cibum edendum obiicit, & tanquam hospitalẽ mensam & redemptionis suæ præmium apposuit. Is sanè velut donis delinitus, & captionibus, vt ita dicam, præstrictus, ex eo loco excessit: quod quidem ipsum ita iucundũ Pindo fuit, vt ea quæ vel ex venationibus montanis, vel ex aucupio capere posset, Draconi tã quam vir bonus & gratus adeptę salutis mercedem afferret. Neque verò sine fructu has ei donationes ex præda constituit: nam fortuna ei subindè prosperior aspir

τείνας ὡς πρὸς ἑαυτὸν τὴν δέρην αὐτήν. καὶ ἦν ἡ δέρη σὺν τῇ κεφαλῇ ὑπὲρ τέλειον ἄνδρα τὸ μέγεθος. εἶτα ὀφθεὶς ἐξέπληξεν. οὐ μὴν εἰς φυγὴν ὁ Πίνδος ἐξώρμησεν, ἀλλ' ἀθροίσας ἑαυτὸν σοφίᾳ περιέρχεται τὸν θῆρα. τῶν γὰρ ὀρνίθων ὧν θύσας ἔτυχε, προσήγαγε, καὶ προὔτεινεν οἱ ξένια ταῦτα, καὶ ἑαυτοῦ ζωάγρια. ὁ δὲ, οἷα δήπου τοῖς δώροις μειλιχθεὶς καὶ καταγοητευθεὶς ὡς ἂν εἴποις ᾤχετο ἀπιών. ταῦτα τῇ ἡμέρᾳ ἦσε· καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἀπέφερε τῷ δράκοντι μισθὸν σωτηρίας, ὡς ἄνθρωπος ἀγαθὸς, ὧν εἶχε θηραμάτων ἀπαρχὰς κεχαρισμένας, ἢ τῆς ἄγρας τῆς ὀρείας, ἢ τῆς πτηνῆς. καὶ τῷ μὲν τὰ τῆς προειρημένης δωροφορίας ἐνεργότατα ἦν· ὑπήρχετο δὲ καὶ τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος εὐθηνεῖσθαι τῷ

Πίνδῳ, καὶ ὃ σήμερον χω-
ρεῖν ἐς τὸ σὸν καλεῖ πεδίον.
θηρῶντι μὲν γὰρ ἀπλέτων
εὐθήνει· ὅσα τε τῶν ἐν
ταῖς ὕλαις ζώων, τῶν τε
ὀρνίθων ὅσα. ἦν δὲ αὐ-
τῷ καὶ † περιβολή. καὶ
διέπρεπε μέντοι καὶ κλέος
ἀεὶ ὁμόσε τοῖς θηρίοις ἰόν-
τος, καὶ ἀπρίξ ταῖς αἱροῦν-
τος αὐτά. ἦν δὲ καὶ ἰδεῖν
μέγας, καὶ οἷος ἐκπλῆ-
ξαι τῷ τε ὄγκῳ καὶ σώμα-
τος, καὶ τὴν ὄψιν ἀγλαὰ προ-
σέτι. τῇ δὲ ὥρᾳ τὸ θῆλυ
πᾶν ἀνέφλεγον, καὶ εἰς αὐ-
τὸν ἐξάπτων ἦν δῆλος,
καὶ ἐφοίτων ἐπὶ θήρας τὰς
ἐκείνου, οἷα δήπου βεβακ-
χευμέναι, ὅσαι μέντοι γυ-
ναικῶν ἦν χῆραι. αἵ γε μὴν
συνοικοῦσαι τοῖς γεγαμη-
κόσι, φρουρούμεναι μετὰ τοῦ
νόμου, τῷ κλέει δὲ τοῦ κάλ-
λους τοῦ κατὰ τὸν Πίνδον δε-
δουλωμέναι, προυτίμων
συνοικεῖν ἐκείνῳ, ἢ θεαὶ γεγονέναι. καὶ ἐτεθήπε-
σάν γε αὐτὸν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐφίλουν. ἐ-
χθροὶ δὲ οἱ ἀδελφοὶ μόνοι ἦσαν. καί ποτε θηρῶντα

aſpirabat. omniū enim quæ venaretur ſecunda venatione fungebatur, ſiue terrena ſiue volucria perſequeretur, quare gloria magna apud omnes erat, quòd contra feras cōgrederetur, & eas expeditè caperet. Iam verò ea erat proceritate, vt corporis mole perterrefaceret: tum vero firma corporis conſtitutione, tū pulcherrimo oris habitu fœminas ad ſe amandum vt vehemēter inflammaret: & ſanè cælibes omnes quaſi furētes atque bacchantes ad eius venationes proficiſcerentur: & nuptiis alligatæ à maritorum cuſtodiis aſſeruatæ, mallent cum illo degere, quā in numerum dearum referri. pleriq; etiam viri eum, quòd ipſius virtus & forma admirationem omniū excitaret, diligebāt: ſo-

περιβολή. ὑπερβολὴ i. nimium etiam fama ei attribuebat.

li fratres infenso atque inimico animo in illũ erant. Quamobrem cũ ipsum aliquando solũ venantem, ex insidiis aggrediuntur, atque in propinqui fluminis angustias compulsum, auxilioq; destitutum strictis gladiis appetunt, atque adeò trucidant. hunc exclamantem quum Draco ipsius amicus exaudisset, (etenim est animal sensu audiendi cùm acerrimo, tum videndi acutissimo) suo ex cubili prodiit, & simul impios circumplicans, suffocauit. & verò cæsum summa diligentia tandiu custodire non destitit, dum cognatione defuncto proximi, desiderio eius permoti ad illum humi iacentem venissent. Hi propiùs facti etsi iusto in luctu & squalore essent, accedere tamen & sepulturâ iustisq; exequiarum interfectum, custodis metu, afficere prohibebantur. Tum hic recondita quadam ac mirabili natura, intelligens se illos arcere, de præsidio stat

ἐλλοχῶσι μόνον· καὶ ποταμοῦ γειτνιῶν ἢ ἐπεῖχε πλησίον. εἶτα ἐρήμῳ συμμάχων οἱ τρεῖς ἐπιστάντες ἔπαιον τοῖς ξίφεσιν αὐτόν. ὁ δὲ ἐβόα. ἀκούει ταῦτα ὁ ἑταῖρος αὐτῷ δράκων, ὀξυήκοον δὲ καὶ ὀξυωπέστατον τὸ ζῷόν ἐστιν. ἐκδὺν προέρχεται τῆς ἑαυτοῦ κοίτης, καὶ τοῖς αἰσχίστοις περιπλακείς, ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐς πνῖγμα ἄγχων. αὐτὸς δὲ οὐ κατέλυσε τὴν φυλακήν, ἔστ' ἂν οἱ προσήκοντες τῷ νεανίᾳ ποθέντες αὐτόν, ἀφίκοντο καὶ ἐνέτυχον κειμένῳ, καὶ ὠλοφύροντο μέν, προσελθεῖν δὲ ἐπὶ κηδείᾳ τοῦ νεκροῦ οὐκ ἐτόλμων, δέει τοῦ θηρός. ὁ δὲ συνεὶς φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ ὅτι ἀναστέλλει αὐτούς, ᾤχετο ἀπιών, κατὰ πολλὴν τὴν σχολήν, ἀπο-

λιπὼν ἐκεῖνον τῆς τελευταίας ἐκ τῶν προσηκόντων χάριτος τυχεῖν. ἐκ δὲ καὶ ἐτάφη μεγαλοπρεπῶς, καὶ ὁ γείτων τοῦ φόνου ποταμὸς ἐκλήθη Πίνδος, ἐκ τοῦ νεκροῦ, καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν τάφου. Ἴδιον μὲν δὴ τῶν ζῴων ἐκτίνειν χάριτας τοῖς εὐεργέταις· ὅπερ οὖν καὶ ἄλλοθι λέλεκται, καὶ νῦν δὲ οὐχ ἥκιστα.

Ὅτι ἄβατος τοῖς ἰοβόλοις ὁ ἐν Κλάρῳ τοῦ Ἀπόλλωνος ναός. Κεφ. μθ.

Ἰδία δὲ καὶ ἐν τῇ Κλάρῳ τὸν Διὸς καὶ Λητοῦς τιμῶσιν οἱ Κλάριοι, καὶ πᾶν τὸ Ἀπολλώνιον· ἐκεῖν ἐνταῦθα χῶρος τοῖς ἰοβόλοις θηρίοις ἄστιβής τε ἅμα καὶ ἐχθιστός ἐστι. τοῦτο μὲν καὶ τῇ τοῦ δαίμονος βουλῇ· πιθανῶς δὲ καὶ πεφρικότων τῶν θηρίων αὐτὸν, ἅτε καὶ σώζειν θεὸν εἰδότα· καὶ μέντοι καὶ τῆς σωτηρίας, καὶ νόσων ἀντίπαλον τὸν Ἀσκληπιὸν φύσαντα. ἀλλὰ

stationeque cadaueris trãquillè discessit, quò commodiùs nulla interpellatione supremã gratiam à propinquis assequeretur. Magnificè igitur & splendidè honore sepulturæ ornatus fuit, atque etiã fluuius factæ occisioni proximus, ex mortuo nomen traxit Bestiarũ igitur vis est eis à quibus beneficium acceperint gratiam referre, quod & alibi suprà, & hîc non spernendâ historiâ sumus testati.

Apollinis Clarij templum à venenatis animalibus non adiri.

CAP. XLIX.

Iouis & Latonæ filium incolæ Clari, & Græci omnes peculiariter colũt. Est verò locus in Claro, deo sacer, venenatis animalium omninò infensius & inuius, Apollinis scilicet voluntate, quem salutis auctorem & Æsculapij morborũ depulsoris parentem, sã noxiæ homini ferę metuant,

tuant nihil mirum. Iis quæ dico Nicander etiam consentit, his versibus, In Clario luco nō lædit Scorpius ictu, Vipera non morsu sed neque dira Phalanx: Qua sibi fraxinea delegit Phœbus opacum, Reptilibusque procul, fronde comāte locum.

forte εὐζώοις. vel εὐθήροις ἵππερ αὖ λῶνα βαθύν

De templi Erycinæ Veneris thesauro, antiquitate & maiestate: déque pœna quam Afer Amilcas eo spoliato subiit.

CAP. L.

Audiui qui dicerent in Eryce, vbi scilicet celeberrimum illud Veneris templū est, (cuius suprà etiam mentionem feci, quum naturā quæ illic sunt columbarum exponerē) auri argentiq; vim magnam esse, & monilia, & annulos pretiosissimos: atq; hunc thesaurum deæ metu, tutum intactūq; permanere: & quum deā ipsam, tū res illas in eius æde pretiosas, magno sem-

γε καὶ Νίκανδρος εἰς λόγον μάρτυς. λέγει δὲ Νίκανδρος. Οὐκ ἔχις, οὐδὲ τάλαγγες ἀπεχθέες, οὐδὲ βαθυπλὴξ Ἄλσεσιν † ἐν ζώοις σκορπίος ἐν Κλαρίοις. Φοῖβος † ὅτι ῥαμνῶνα βαθὺ μελίῃσι καλύψας Ποιηρὸν δάπεδον θῆκεν ἑκὰς δακετῶν.

Ὅτι ἄσυλα τὰ ἐν τῷ ἐν Ἐρύκῃ ναῷ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ὅπως τὰ ἱερεῖα αὐτόματα φοιτᾷ.

Κεφ. ν.

Ἀκούω λεγόντων ἐν Ἐρύκῃ, ἔνθα δήπου καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ὀνυμένος νεώς ἐστιν (οὗ πρόσθεν καὶ ἀνωτέρω τὴν μνήμην ἐποιησάμην, τὴν ἐκεῖθι περιστερῶν εἰπὼν τὰ ἴδια) εἶναι καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἄργυρον πάμπλειστον, καὶ ὅρμους καὶ δακτυλίους μέγα τιμίους· ἄσυλα δὲ εἶναι καὶ ἄψαυστα ταῦτα τῷ τῆς θεοῦ δέει. καὶ ἀεὶ τὸν ἄνω τοῦ χρόνου δι᾽ οὐδὲν ἄγειν θαυ-

μαστῆς, καὶ τὴν δαίμονα τὴν προειρημένην, καὶ τὰ κειμήλια ἐκείνης. Ἀμίλκαν πυνθάνομαι τὸν Λίβυν συλήσαντα αὐτὰ, καὶ ἐργασάμενον χρυσίον καὶ ἀργύριον εἶτα μέντοι διανείμαντα τῇ στρατιᾷ πονηρὰν νομὴν καὶ ἐπὶ τούτῳ αὐτὸν ἀλγεινότατα καὶ βαρύτατα αἰκισθέντα τὰ ὄμματα καὶ κολασθέντα κρεμασθῆναι. πᾶσι δὲ ὅσον αὐτῷ τῆς πράξεως καὶ τῆς ἐκδίκου θεοσυλίας ἐγένετο μέτοχοι βιαίως τε καὶ δεινῶς χρήσασθαι θανάτοις. ἥ τε πατρὶς αὐτοῦ εὐδαιμονιζομένη πρότερον αὐτῷ καὶ ζηλωτὴ δοκοῦσα, ἐν ὀλίγαις τῶν ἱερῶν χρημάτων εἰσκομισθέντων, ἤδη δούλη ἦν. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὴν παροῦσάν μοι χρείαν σεμνὰ ὄντα, ὅλως οὐχ ὁρᾷ πω· τὸ δὲ τοῖς λόγοις συγγενὲς τοῦτο εἰρήσεται.

per in honore ac veneratione multis retrò tẽporibus fuiſſe. Cæterùm Amilcam Afrum fama eſt quum hoc templo ſpoliato conflatum indè aurum & argentum militibus diſtribuiſſet, grauiſſimis poſtea pœnis affectum, denique ſuſpẽſum eſſe: ac ſimiliter omnes ei huius ſceleris & ſacrilegij patrandi participes violẽtas dirasq; mortes ſuſtinuiſſe. patria quoque eius, cuius antea ſtatus felix beatusq; videbatur, paucos poſt dies quàm ſacra hæc pecunia in eam inuecta eſſet in ſeruitutem redacta eſt. Hæc quanquam maieſtatem quandam præ ſe ferunt, nihil tamen ad propoſitum noſtrum faciũt de quo nunc dicetur. Singulis per totum annum diebus tum incolæ tum peregrini ſacrificãt. Ara maxima ſub dio eſt,

Ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ ἡμέραν πᾶσαν θύουσι τῇ θεῷ καὶ οἱ ἐπιχώριοι καὶ οἱ ξένοι. καὶ ὁ μὲν βωμὸς ὑ-

quæ quum multa subinde sacrificia recipiat, non die tantùm toto, sed etiam nocte ardet. ἕως Et mirum est illam ita splendente ignē quum nulla subsit pruna, non cinis, non vlli titiones, sed ros esit plena, & recētibus herbis quę subinde singulis noctibus in ea renascũtur. Porrò victimæ de pecorũ gregibus sua sponte accedunt & aræ astant. Ducit autem illas primũ deæ vis, deinde voluntas sacrificantis. Nam si ouem sacrificare libuerit, en tibi Ouis ad aram astat, & gutturnium ad sacrificandi vsum: si Capram, si Hœdum similiter. Quod si copiosior fueris, & vaccam aut etiam plures ferire volueris, neque pastores nimio eius pretio indicato tibi molesti erunt vendendo, neque tu ipsis licitādo. Intuetur enim dea

πὸ τοῦ νεὼ ὁ μέγιστός ἐστι. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων, * ὁ δὴ πανημέριος καὶ ἐς νύκτα ἐξάπτεται. ὡς δὲ καὶ ὑπολάμπει καὶ ἐκεῖνος ἐκ ἀνθρακιᾶς, οὐ σποδὸν, οὐχ ἡμικαύστων τρύφη δαλῶν ὑποφαίνει. δρόσου δὲ ἀνάπλεώς ἐστι, καὶ πόας νεαρᾶς. ἥπερ ἀναφύεται ὅσαι νύκτες. τά γε μὴν ἱερεῖα ἑκάστης ἀγέλης αὐτόματα φοιτᾷ, καὶ τῷ βωμῷ παρέστηκεν. ἄγει δὲ ἄρα αὐτὰ πρῶτον μὲν ἡ θεὸς, εἶτα ἡ δαίμονίς τε καὶ ἡ τοῦ θύοντος βούλησις· εἰ γοῦν ἐθέλοις θῦσαι ὄϊν, ἰδού σοι τῷ βωμῷ παρέστηκεν ὄϊς· καὶ δὴ χερνίβος, καὶ κατάρξασθαι εἴ τε αἶγα, εἴτε ἔριφον. εἰ δὲ εἴης τῶν ἁδροτέρων, καὶ ἐθέλοις βοῦν θῦσαι, ἢ καὶ ἔτι πλείους, εἴτε ὑπὲρ τῆς τιμῆς, οὔτε ὁ νομεὺς ἐπιτιμῶν ζημιώσει, οὔτε σὺ λυπήσεις ἐκεῖνον. τὸ γὰρ δί-

κην τῆς πράσεως ἡ θεὸς ἐφορᾷ, εὖ καταθεὶς ἵλεων ἕξεις αὐτήν. εἰ δὲ ἐθέλοις τοῦ δικαίου πρίασθαι τὸ λυσιτελέστερον, σὺ μὲν κατέθηκας τὸ ἀργύριον ἄλλως· τὸ δὲ ζῶον ἀπέρχεται, καὶ θύσειν οὐκ ἔχεις. Ἴδιον μὲν δὴ καὶ Ἐρυκίνων ζώων εἰρήσθω καὶ τοῦτο ἡμῖν ἐπὶ τοῖς ἄνω.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ι. ΒΙΒΛΙΟΥ.

contractus iustitiam quam si seruaris & iustum solueris pretium propitiam eam experieris. at si minoris quàm par est emere volueris, frustrà à te deponetur pecunia. victima enim recedet, nec erit quod sacrifices. Hoc igitur Erycinis animalibus proprium iis quæ supra dixi hic addiderim. εὐτελέστερον,

FINIS LIB. X.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ια.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XI.

De solenni Apollinis apud Hyperboreos honore, & quòd Cygni è Ripaeis montibus certo quotannis tempore ad eundem suo cantu concelebrandum aduolent.

CAP. I.

Hyperboreorum gētem, & Apollinis apud eos honores, non modò poëtæ, sed alijeriā scriptores celebrāt: & inter alios Hecatæus, non Milesius ille,

Περὶ τῶν κύκνων τῶν ἀφικνουμένων ἐκ τῶν Ριπαίων ὀρῶν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐν τοῖς Ὑπερβορείοις.

Κεφ. α.

Ἀνθρώπων Ὑπερβορέων γένος, καὶ τιμὰς Ἀπόλλωνος ἐκεῖσθι ᾄδουσι μὲν καὶ ποιηταὶ, ὑμνοῦσι δὲ καὶ συγγραφεῖς. ἐν τοῖς καὶ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος, ἀλλ' ὁ Ἀβδηρ-

Ἀβδηρίτης. ὁ δὲ λέγει πολλά τε καὶ σεμνὰ ἔστι γὰρ. ἅ μοι νῦν ἡ χρεία † παραλαβεῖν δοκεῖ † ὄντα. καὶ ἃ μὲν καὶ εἰς ἄλλον ὑπερθήσομαι χρόνον ἕκαστα εἰπεῖν, ἔνθα ἐμοί τε ἥδιον, καὶ τοῖς ἀκούουσι λῷόν ἐστιν. ἃ δέ μοι μάλα ἤδη ἡ συλλογὴ τοῦ παραβάλλει, καὶ δεῖ λέγειν ταῦτα. ἱερεῖς εἰσι τοῦ δὲ τοῦ δαίμονι Βορέου καὶ Χιόνος υἱεῖς τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, ἀδελφοὶ τὴν φύσιν, ἑξαπήχεις τὸ μῆκος. ὅταν οὖν οὗτοι τὴν νενομισμένην ἱερουργῶσι κατὰ τὸν συνήθη καιρὸν τῷ προειρημένῳ ἐπιτελῶσι, ἐκ τῶν Ῥιπαίων οὕτω καλουμένων παρ' αὐτοῖς ὀρῶν καταπέτανται κύκνων ἀμήχανα τῷ πλήθει νέφη. καὶ περιελθόντες τὸν νεὼν, καὶ οἱονεὶ καθήραντες αὐτὸν τῇ πτήσει. εἶτα κατίασιν εἰς τὸν τοῦ νεὼ περίβολον, μέγιστόν τε μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος ὡραιότατον ὄντα. ὅταν οὖν οἵ τε ᾠδοὶ τῇ σφετέρᾳ μού-

al. παραβαλεῖν ἴσα.

sed Abderita. Is quum & alia quædam, nec pauca, nec vilia referat, quæ in præsentia recitari nihil attinet, ea in aliud tempus differentur, quo & mihi narrare iucũdius, & aliis forsan audire sit commodius: quæ verò præsentis sunt instituti, ea nũc solùm exponam. Apollini igitur sacri sunt Boreæ & Chionis filij, tres numero fratres, sex cubitorum proceritate. Hi quum solenne sacrificium stato & prẹfinito tempore peragunt, innumera Cygnorum examina e Ripæis (vt ipsi appellant) montibus aduolant. Qui vbi tẽplum volando circũuecti fuerint, & veluti lustrarint, in septum templi descẽdũt, quod & spatio amplissimum est, & specie pulcherrimum. Quum autem cantores vernaculo eis Musicæ gene-

σῃ

re, & simul citharœdi suauissima melodia deum celebrant: Cygni etiã ipsis concinnè accinũt, nec vsquam absona aut inepta voce aberrant: sed tanquam incitamentum & auspicium cãtus à chorodidascalo editum secuti, peritissimis carminum sacrorum decantatoribus concinunt. Hymno iam perfecto, volucris ille chorus, vt ita dicam recedit: postquã solito sibi Dei celebrãdi munere est defunctus, ac diuinos honores per totum audiuit diem, simulq; & ipse cãtauit, & oblectauit alios.

ἀκούσαντες.

De Draconibus in Epiro Apollini sacris, & diuinatione ex ipsis.

CAP. II.

Epirotæ etiam tum ipsi, tũ peregrini quotquot adsunt, Apollini sacrificant, & vnum quotannis diem festũ

σῃ τῷ θεῷ προσᾴδουσι, καὶ μέντοι καὶ οἱ κιθαρισταὶ συγκεκράγασι τῷ θεῷ παναρμόνιον μέλος ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ κύκνοι συναναμέλπουσιν ὁμοιόροθοῦντες, καὶ οὐδαμῶς οὐδαμῇ ἀπηχεῖς, καὶ ἀπᾳδὸν ἐκεῖνοι μελῳδοῦντες· ἀλλ' ὥσπερ ἐκ τῶν χορηγέκτου τὸ ἐνδόσιμον λαβόντες, καὶ τοῖς σοφισταῖς τῶν ἱερῶν μελῶν τοῖς ἐπιχωρίοις συνᾴσαντες· εἶτα τῶν ὕμνου τελεσθέντος οἱ δὲ ἀναχωροῦσι τῇ πρὸς τὸν δαίμονα τιμῇ τὰ εἰθισμένα λατρεύσαντες. καὶ † ἀκούοντες τῶν θεῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν οἱ προειρημένοι, ὡς εἰπεῖν χορεύται πτηνοὶ τερψαντές τε ἅμα καὶ ᾄσαντες.

Περὶ τῶν ἐν τῇ καλουμένῃ Ἠπείρῳ δρακόντων ἱερῶν.

Κεφ. β.

Θύουσί τε ἄλλως οἱ Ἠπειρῶται τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ αὐτοὶ καὶ πᾶν ὅσον τῶν ξένων ἐπίδημόν ἐστι θύουσι. καὶ τούτῳ ἤδη τὴν μεγίστην

ἑορτ

ἑορτὴν ἄγουσι μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους σεμνοτάτην καὶ μεγαλοπρεπῆ. ἔστι δὲ αὐτόθι τοῦ θεοῦ ἄλσος, καὶ ἔχει κύκλῳ περίβολον· καὶ ἔνδον εἰσὶ κύκλῳ δράκοντες, τοῦ θεοῦ ἄθυρμα οὗτοί γε. ἡ τοίνυν ἱέρεια γυμνὴ παρθένος πάρεισι μόνη, καὶ τροφὴν τοῖς δράκουσι κομίζει. λέγονται δὲ ἄρα ὑπὸ τῶν Ἠπειρωτῶν ἔκγονοι τοῦ ἐν Δελφοῖς Πύθωνος εἶναι. ἐὰν μὲν οὖν οὗτοι προσελθοῦσαν τὴν ἱέρειαν προσηνῶς θεάσωνται, καὶ τὰς τροφὰς προθύμως λάβωσιν, εὐθηνίαν τε ὑποδηλοῦν ὁμολογοῦνται, καὶ ἔτος ἄνοσον. ἐὰν δὲ ἐκπλήξωσι μὲν αὐτήν, μὴ λάβωσι δὲ ὅσα ὀρέγει μειλίγματα, τἀναντία τῶν προειρημένων, οἱ μὲν μαντεύονται, οἱ δὲ ἐλπίζουσι.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Αἴτνῃ κυνῶν.

Κεφ. γ.

Ἐν Αἴτνῃ δὲ ἄρα τῇ Σικελικῇ Ἡφαίστου τιμᾶται νεώς,

in eius honorem perquàm magnificè agitant. Lucus apud eos deo sacer est, & muro septus. intra illum Dracones sunt deo grati. Ad hos virgo sacerdos nuda accedit, & victũ Draconibus porrigit. Eos Epirotæ à Pythône Delphico prognatos aiunt. Quòd si virginem accedentem illi placidè aspexerint, & alimẽta promptè susceperint, annum fertilẽ & salubrem significare credũtur. Sin & terribiles erga illam fuerint, & porrecta cibaria non acceperint, cõtrarium anni futurum statum alij diuinant, alij sperant.

De Canibus Ætnæis Vulcano sacris, qui bonis blandiuntur, malos lædunt. C. III.

In Ætna Siciliæ sacra est Vulcani ædes, & circa eam muri &

arbores sacræ. ibidem ignis perpetuus & inextinctus asseruatur. Sũt & Canes in templo lucoq; sacri, qui modestè ac decenter in templum & lucum accedentes blandè & adulantes excipiunt, & tãquam familiaribus, illis se benignos ostendunt. At si quis sceleratus aut manibus impurus adeat, illum & mordent & laniant. illos verò qui libidine aliqua turpi se contaminarint, fugant solum & persequuntur.

al. ἐννοούμενοι. malim οἷα δὴ φιλοφρονούμενοι.

De bobus quos Hermionenses in Chthonio festo Cereri sacrificant, è quibus vnum licèt validissimum mulier sacerdos sola aure ad aram adducit CAP. III.

Cererẽ Hermionẽses colunt: & splendida ei magnificaq; sacra faciunt: festum id Chthonium appellant. Aiunt sanè maximos Boues à muliere Cereris sacerdote ad aram è grege se abduci atque feriri

νεὼς, καὶ ἔστι περίβολα, καὶ δένδρα ἱερὰ, καὶ πῦρ ἄσβεστόν τε καὶ ἀκοίμητον. εἰσὶ δὲ καὶ κύνες περὶ τὴν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος ἱεροί. καὶ τοὺς μὲν σωφρόνως, καὶ ὡς πρέπει τε ἅμα καὶ χρὴ παριόντας εἰς τὴν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος, οἵδε σαίγουσι καὶ αἰκάλλουσι, οἷα δὴ φιλόφροσιν ἐνούμενοί τε καὶ γνωρίζοντες δήπου. ἐὰν δέ τις ἢ χεῖρας ἐναγὴς, τοῦτον μὲν καὶ δάκνουσι καὶ ἀμύσσουσι. τοὺς δὲ ἄλλους ἔκτινος ὁμιλίας ἥκοντας ἀκολάστου μόνον διώκουσι.

Περὶ τῶν βοῶν τῶν τῇ Δήμητρι θυομένων ἐν τοῖς καλουμένοις Χθονίοις. Κ. δ.

Τὴν Δήμητρα Ἑρμιονεῖς σέβουσι, καὶ θύουσιν αὐτῇ μεγαλοπρεπῶς τε καὶ σοβαρῶς· καὶ τὴν ἑορτὴν Χθονίαν καλοῦσι. Μεγίστας οὖν ἀκούω βοῦς ὑπὸ τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος ἄγεσθαι τε πρὸς τὴν βωμὸν ἐκ τῆς ἀγέλης, καὶ θύειν,

ειν ἑαυτὰς παρέχειν. καὶ οὓς λέγω, μάρτυς ὁ Ἀριστοκλῆς, ἔπος φησὶ, Δάματερ πολύκαρπε, σὺ καὶ μὴν Σικελοῖσιν ἐπαρχῇς, Καὶ παρ' Ἐρεχθείδαις ἔνδον τὸ μέγα. Καὶ τὸ ἐν Ἑρμιονεῦσι. τῆς ἐξ ἀγέλης γὰρ ἀφῆκε Ταῦρον ὃν οὐκ αἴρουσ' ἀνέρες οὐδὲ δέκα, Τοῦτον γραῦς στείχουσα μόνη μόνον ἦγε τὸ ἕλκει Γονδ' ἐπὶ βωμόν. ὁ δ' ὡς μητέρα παῖς εἵπετο. Σὺ τόδε Δάματερ, σὸν τὸ σθένος, ἵλαος εἴης, Καὶ πάντων θάλλοι κλῆρος ἐν Ἑρμιόνῃ.

permittere. quod Aristocles his carminibus testatur: O fœcunda Ceres Siculas venerãda per oras, Cecropiósque agros: hoc ego præcipuè Miror, in Hermione quòd magno robore Taurum, Quemque viri possent vix domuisse decem, E grege deductum sola ante adducit ad aram Sancta tibi mulier: qui puer vt sequitur. Hæc tua vis Ceres est, tu nobis esto benigna, Pertéq; Hermione, læta beata fuat.

Addiderim τοῦτο

Περὶ τῶν φιλελλήνων κυνῶν τῶν ἐν Δαυλίᾳ. Κεφ. ε.

Ἐν γοῦν τῇ Δαυλίᾳ νεὼς μέν ἐστι τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος· ᾄδουσιν οἱ ἐνταῦθα κύνας τρεφομένους ὑπαντᾶν τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἀφικνουμένους, σαίνειν· ὑλακτεῖν δὲ τοὺς βαρβάρους.

De canibus in Daulia, qui erga Græcos blandi sunt, Barbaros allatrant. C. V.

In Daulia regione celebre est Iliadis Mineruæ templum. eius loci Canes Græcis aduentãtibus adulari, Barbaros allatrare prædicant.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ Πανὸς ἀσύλου, καὶ τῶν ἐκεῖ κατα-

De templo Panis in Arcadia, in quod quæ confugerint animalia, à feris prosequentibus tu-

ta sunt.

CAP. VI.

In Arcadia locus est Aula nomine, & in eo delubrum Panis. Ad id quæcunque animantes cõfugerint Deus veluti supplices miseratus suscipit, & incolumem earum vitam tuetur. Itaque Lupi etiã, si quæ animalia eò vsque fortè fuerint persecuti, intrare non audent, & solo loci in quem illæ confugerũt aspectu territi recedunt. Ita etiam animalibus loci religio mira & peculiaris est salutis causa.

De Ceruis Curidij, in Apollinis luco tutis à Canibus

CAP. VII.

In Curidio magna Ceruorum copia est, de quibus capiendis multi venatores spem sibi faciũt inanem. Hi quũ in lucum, qui ingẽs illic Apollini sacer est, confugerint, latrant quidem canes, sed pro-

fortè τιμητὸν. al. τιμόσιον

φευγόντων ζώων.

Κεφ. ϛ.

Ἐν Ἀρκαδίᾳ δὲ χώρᾳ ἐστὶν ἱερὸν Πανός. Αὐλὴ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ὄνομα. οὐκοῦν ὅσα αἱ ἐνταυθοῖ τῶν ζώων κατα φύγοι ὡσπερουῦ ἱκέτας ὁ θεὸς δι' αἰδοῦς ἄγων τὰ ζῶα, εἶτα μὲν τοι σώζει τὴν μεγίστην σωτηρίαν. αὐτὰ γάρ τοι λύκοι οἱ διώκοντες παρελθεῖν εἴσω πεφρίκασι, καὶ ἀναστέλλονται μόνον θεασάμενοι τοῦ κατέουγεν. ἴδια δὲ καὶ τούτων τῶν ζώων ἔφυ πρὸς σωτηρίαν ἀγαθά.

Περὶ τῶν ἐν Κουριδίῳ ἐλάφων.

Κεφ. ζ.

Ἐν Κουριδίῳ αἱ ἔλαφοι, πλῆθος δὲ ἄρα τούτων τῶν θηρίων ἐνταῦθά ἐστι, καὶ πολλοὶ θηρᾶται περὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν ἠνέμωνται· ἔταν κατα φύγωσιν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐνταυθοῖ † τιμήσιον (ἔστι δὲ ἄλσος μέγιστον,) ὑλακτοῦσι μὲν οἱ κυνές· πλησίον δὲ ἐλθεῖν οὐχ

ποδιδρόασιν. αἱ δὲ ἐνταῦθα νεμόμεναι ἄτρεστοι καὶ οὐδὲν τὴν νομὴν ὑποπτεύουσαι τῇ φύσει τὴν ὑπὲρ τῆς αὑτῶν σωτηρίας τοῦ θεοῦ πιστεύουσαι αἱ ἔλαφοι.

piùs accedere non audēt. Cerui verò quieti, & sui custodiam deo curæ futuram ineffabili quadā vi certo persuasi, pascuis sine metu libere fruuntur.

Περὶ τῶν μυιῶν ἐν τῇ πανηγύρει τῇ ἐν Ἀκτίῳ ἀπιουσῶν τῷ Ἀπόλλωνι. Κ. η.

De Muscis quæ in Actij Apollinis festo, postquā Boum mactati sanguine saturatæ fuerint, recedunt.

CAP. VIII.

Ἀπιέναι λέγεταί φασι τὰς μυίας τὰς ἐν Ὀλυμπίᾳ τῇ τῆς πανηγύρεως ἐπιδημίᾳ ἑκούσας ἐοίκασι, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις μετὰ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ ἀπιέναι. ἐν δὲ τῇ Λευκάδι ἄκρα μέν ἐστιν ὑψηλὴ, ναὸς δὲ Ἀπόλλωνι ἵδρυται, καὶ Ἄκτιόν γε αὐτὸν οἱ τιμῶντες ὀνομάζουσι. ἐκεῖ τῆς πανηγύρεως ἐπιδημεῖν μελλούσης, καθ' ἣν καὶ τὸ πήδημα πηδῶσι τοῦ θεοῦ, θύουσι βοῦν ταῖς μυίαις. αἱ δὲ ἐμπλησθεῖσαι τοῦ αἵματος, ἀφανίζονται δωροδοκηθεῖσαι μὲν οὖν ἀπαλλάττονται αὗται. αἱ δὲ Πισαῖαι ἀδι-

Muscas in Olympia tempore festo sua spōte discedere, &, vt ita dicam, vnā cum mulieribus in vlteriorem Alphei ripam traiicere iā supra memoraui. Ceterū in Leucade (insula) promontorium est excelsum, & sacrum in eo Apollinis Actij fanum: cuius honori dedicatum tempus festū quū instat, in quo saltando etiam certatur, Bouem Muscis feriunt: cuius illæ sanguine saturatæ recedunt, veluti munere ad id faciendū persuasæ. Pisææ verò Muscæ, quum nō mer-

cedo, sed dei reuerētiâ motæ, quod ab eis requiritur, faciant, laude mihi digniores videntur.

De feris Icari insula, quas nisi veniâ Diana nemo venari potest.

CAP. IX.

Icarus insula maris rubri est, in qua templum Dianæ, & caprarum syluestrium Dorcadúmque optimæ habitudinis, & Leporum quoque magnus numerus visuntur. Ex illis si quis venari aliquas desideret, venia à Dea impetrata, non frustrabitur, sed capiet omnino mediocrem earum numerū, captisq; gaudebit. At si non petierit nec supplicauerit deæ, præter id quod frustrà venabitur, pœnas etiā luet, quarum alij meminerunt.

De Apide Tauro Memphitis sacro.

CAP. X.

Quum Cygnos Rhipæos, quod Iouis & Latonæ filio apud Hyper-

καστοι, κρείττους ἤραγε ἐκεῖναι, αἰδοῖ τῶν θεοῦ, δηλὰ μὴ μισθοῦ τὰ δέοντα πράττουσαι.

Περὶ τῶν ἐν Ικάρῳ τῇ νήσῳ αἰγῶν, καὶ δορκάδων, καὶ λαγῶν.

Κεφ. θ.

Ικαρός ἐστι νήσος, καὶ τῇ γε ἐρυθρᾷ θαλάττῃ ἐγκειται. ἐνταῦθα τοίνυν νεώς ἐστιν Αρτέμιδος, καὶ πλήθη αἰγῶν ἀγρίων καὶ δορκάδων εὖ μάλα εὐτραφῶν, καὶ λαγῶν μέντοι. τούτων οὖν ἐάν τις αἰτήσας λαβεῖν παρὰ τῶν θεοῦ, εἶτα ἐπιχειρήσῃ θηρᾶν, ὅσα αἱ ἔχῃ καλῶς, οὐ διαμαρτάνει τῆς σπουδῆς, δηλὰ καὶ λαμβάνει, καὶ τῷ δώρῳ χαίρει. ἐὰν δὲ μὴ αἰτήσῃ, οὐ τὴν αἱρεῖ, καὶ δίδωσι δίκας ἃς δηλοῖ λέγουσι.

Περὶ τῶν ἐν Μέμφιδι Απιδος ταύρου.

Κεφ. ι.

Εἶτα κύκνων μὲν τῶν Ριπαίων τῶν ἐν τοῖς Υπερβορείοις, ἐπεὶ λατρεύουσι

τοῦ Διὸς καὶ Ἄπτους ὑπομέρει φιλοπόνως, ἐποιησάμην μνήμην. ταῦρον δὲ ἱερὸν, ὃν ταῦρον ἐκεῖνον Αἰγύπτιοι, οὐκ ἐρῶ; [illegible] τὰ ἴδια; καὶ πῶς ἡμᾶς οὐκ ἂν μέμψαιτο καὶ ἡ συγγραφὴ καὶ ἡ φύσις, ἧς καὶ τοῦτο ἔργον τε καὶ δῶρον; ἀλλὰ [illegible] ταύτῃ [illegible]μον, καὶ εἰκότως εἰ [illegible] καὶ ἡ θεολογία ἥδε. Θεὸς Αἰγυπτίοις ἐναργέστατος ὁ Ἆπις εἶναι πιστεύεται. γίνεται δὲ ἐκ βοός, εἰς ἣν οὐράνιον σέλας ἐμπεσὸν ἀπὸ [illegible] αἴτιον ἐστι τῆς [illegible]. Ἕλληνες αὐτὸν καλοῦσιν Ἔπαφον, καὶ γενεαλογοῦσιν οἱ [illegible] τὴν [illegible] τὴν Ἰνάχου. Αἰγύπτιοι δὲ ἐκβάλλουσι τὸν λόγον ὡς ψευδῆ καὶ χρῶνται τῷ χρόνῳ μάρτυρι. φασὶ γὰρ Ἔπαφον μὲν [illegible] καὶ [illegible], τὸν δὲ Ἆπιν τὸν πρῶτον μυριάδας ἐτῶν παμπόλλας τὴν εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίαν προ-

boreos quotidie studiose inseruiant supra commemorârim: Taurum illum Ægyptiis sacrum prætermittam? at [illegible] hoc si facerem, tum hoc quod suscepi munus scribendi, tum ipsa natura (quæ huncce bouem mortalibus & procreat & donat) incusare me possêt. Ex ponam igitur, vt par est, hanc quoque theologiam, non oscitanter. al. μίστας γε. Apis apud Ægyptios efficacissimus deus creditur. ex Vacca, quæ fulgure afflata cõceperit nascitur. Epaphum Græci vocant, atq; huius generis antiquam stirpem repetentes, Io Argiuam Inachi filiam illius matrem fuisse testantur. Sed hunc sermonem Ægyptij vt mendacem reiiciunt, temporis longinquitatem testem citantes. Epaphum enim multis post sæculis extitisse ferunt: primùm vero Apim permultis annorum myriadibus ante

illum in homines venisse. Insignes eius notas Herodotus atque Aristagoras explicant. Quibus Ægyptij non assentiuntur, nouem enim & viginti eas huic sacro Boui aptas & cōsentaneas esse dicunt. Quænam sint, tū quēadmodum per corpus sparsæ, tum vt ipsis quasi floribus insignitus sit, aliundè intelligendum. Cuiusnam autem ex syderibus naturam vnumquodque insigne per notas designet, Ægyptij satis superq; declarāt. Etenim Nili ascensum vnum insigne significare aiunt: aliud mundi, aliud quo tenebras ante lucem fuisse insinuatur: aliud Lunaris figuræ: aliáq; e insignia aliarum rerū significationes esse, haud profectò prophanis, & diuinæ historiæ ignaris intellectu faci-

…ότος

ἐληλυθέναι. Σημεῖα δὲ αὐτοῦ καὶ γνωρίσματα λέγει μὲν καὶ Ἡρόδοτος καὶ Ἀρισταγόρας· οὐχ ὁμολογοῦσι δὲ αὐτοῖς Αἰγύπτιοι. ἐννέα καὶ εἴκοσι γὰρ αὐτὰ εἶναί φασι· καὶ ἐμπρέπειν τῷδε τῷ ἱερῷ βοΐ. τίνα δὲ ταῦτ' ἐστι, καὶ ὅπως διεσπάρται κατὰ τοῦ σώματος τοῦ ζώου, καὶ ὅν τινα τρόπον οἱονεὶ διηνθίσται αὐτοῖς, ἀλλαχόθεν εἴσεσθε. ἔστιν δὲ τῶν ἀστέρων ἕκαστον σημεῖον διὰ συμβόλων αἰνίττεται τὴν φύσιν, Αἰγύπτιοι τεκμηριῶσαι ἱκανοί. καὶ γάρ τοι καὶ τὴν ἄνοδον τὴν τοῦ Νείλου ὑποδηλοῦν σημεῖόν φασι, καὶ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. ἀλλ' ὅ γε εἴ τι καὶ σύμβολον ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν, ὁ παρ' αὐτοῖς αἰνίττεται τοῦ φωτὸς εἶναι τὸ σκότος πρεσβύτερον. καὶ τὸ μηνοειδὲς τῆς σελήνης κατηγορεῖ σχῆμα συνιέντι μέρος ἄλλο· καὶ ἄλλα δὲ ἐπὶ τούτοις, ἄλλων τε αἰνίγματα, βεβήλοις τε καὶ ἀμαθέσιν ἱστορίας θεοπρεποῦς ἐκ ἀσύμβολα

ταῦτα

πάντα ὀφθαλμοῖς ὄντα. ὅταν δὲ διαφοιτήσῃ ἡ φήμη τὸν θεὸν Αἰγυπτίοις τετέχθαι λέγουσι τῶν γραμματέων τῶν ἱερῶν τινες, οἷσπερ ἥκει μάθημα πατρόθεν ἐκ παίδων προσελθεῖν † ἀκριβοῦν τὸν ὑπὲρ τῶν σημείων ἔλεγχον, ἥκουσιν ἐνταῦθα, οὗ τῆς θεοῦ φασιν Αἰγύπτιοι βοὸς τὸ βρέφος ἐτέχθη, καὶ κατά γε τὴν ὑφήγησιν τοῦ Ἑρμοῦ τὴν πρεσβυτάτην, οἰκίαν τε ἐγείρουσιν ἔνθα δήπου καὶ διαιτήσεται τήν γε πρώτην, εἰς ἥλιον μὲν ἀνατολὰς ἀφορῶσαν, θύρας δὲ τὰς τοῦ βρέφους ὑποδέξασθαι, καὶ μάλα γε ἱκανήν. τετράτων γὰρ δεῖ μηνῶν ἐν γάλακτι τόνδε εἶναι τὸν μόσχον. ἐπὰν δὲ γένηται τραφεὶς ἐνταῦθά τοι ὑπανισχούσης σελήνης νέας ἀπαντῶσι γραμματεῖς ἱεροὶ καὶ προφῆται. καὶ μέντοι καὶ ναῦν ἀνὰ ἔτος ἐς τοῦτο καὶ τῷδε τῷ δαίμονι ἱερὰν κοσμοῦσι, καὶ ταύτῃ πορθμεύουσιν αὐτὸν ἐς Μέμφιν. ἔνθα φίλα τὰ ἤδη αὐτῷ, καὶ τερπνὰ κεχαρισμένα, καὶ

lia. Quum autem fama emanauit, Ægyptiorũ deum exortum esse, ex sacris scribis quidam, qui documẽtum à maioribus traditum, insignium notarum indicium accuratè callent, eò vbi diua vacca partũ ex sese ediderit, accedunt, atque ibidem domum ad orientem Solem, ex vetustissimo Mercurij præscripto, vbi commodè alatur, quatuor menses (quibus ipsum lacte nutriri oportet) excitãt. Postea autem quàm ibi nutritus est oriente noua luna, scribæ sacri, & prophetæ eòdem proficiscũtur: & simul nauem huic sacrã quot annis instruunt eaque ipsum Memphim trãsportãt, vbi sedes huic sunt & commorationes suaues & loca ad

ἀκριβώσοντες; vel ἀκριβοῦντες

ἐνκό

voluptatem comparata, curricula, puluerationes exercitationes, & vaccarum formæ præstantiâ insignium ædes, tãquam thalami in quos ingreditur, quũ quam amat superue. ire appetit: Itemque est puteus, & fõs aquæ potabilis. nam eiusmo ii huic semper conducere ministri & sacerdotes asserunt: Non item ex Nili potione, ne propter dulcedinem in immensam molẽ pinguescat. Iam verò quas pompas, quæ sacrificia Ægyptij conficiant, cum nouæ amnis alluuionis aduentum tũ dei exortum celebrantes, quas etiã saltationes tum agant, quæ cõuiuia agitent, quos cõuentus habeant, tum quẽadmodum omnes vrbes & vici immortaliter gaudeant, longum esset explicare. Is autẽ ex cuius armento hæc diuina bestia exorta fuerit, beatus & habetur & est, summámq; Ægy-

ἀλλ' οὐ Νειλῴου, Θ. ll.

ἐνηβητήρια, καὶ δρόμοι καὶ κονίστραι, καὶ γυμνάσια, καὶ θηλειῶν βοῶν ὡραίων οἶκοι, οἱονεὶ θάλαμοι ὅτε ἐθέλοι, καὶ ἡ ἐρᾷ θυμὸς ἀναβαίνειν αὐτόν, καὶ φρέαρ, καὶ κρήνη ποτίμου νάματος. τοῦτο γάρ φασιν οἱ θεραπευταί τε καὶ ἱερεῖς λυσιτελεῖν ἀεί, † Νειλῴου πίνειν, κἄτα πιαίνεσθαι. καὶ γὰρ γλυκὺ τούτου τοῦ ῥεύματος, καὶ εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντος ἀγαθοῦ. Πομπὰς δὲ ἃς πέμποισι καὶ ἱερουργίας ἐπιτελοῦσι τῶν νέου ὕδατος καὶ δαίμονος τὰ θεοφάνια θύοντες Λιγύπτιοι, καὶ χορείας χορεύουσι, καὶ θαλίας, καὶ πανηγύρεις ἃς ἐπιτελοῦσι· καὶ ὅπως αὐτοῖς καὶ πόλις ἅπασα καὶ κώμη δι' εὐφροσύνης ἔρχεται, μακρὰ ἂν εἴη λέγειν. λέγει δὲ ἐκεῖνος, ἐν ὅτου τῇ ἀγέλῃ τόδε τὸ θεῖον ἐγένετο ζῶον, δοκεῖ τε εὐδαίμων καὶ ἔστιν· ἄγουσι δὲ λιγύπτιοι

πτίοι θαυμαστόν γε αὐτόν. Μάντις τε ἦν ἄρα ἀγαθὸς ὁ Ἆπις, οὐ καθίζων μὰ Δία κόρας, ἢ πρεσβυτέρας γυναῖκα ἐπί τινων συμποδῶν, οὐδὲ μὴν πόματος ἱερῶ ἐμπιπλάς. ἀλλ' ὁ μέν τις εὔχεται τῷ θεῷ· † τῷ δὲ αὐτῷ καὶ μαθεῖν ἐθέλει. παῖδες δὲ ἀθύροντες ἔξω, καὶ πρὸς ἀλλήλους σκιρτῶντες, ἐπίπνοοι γενόμενοι σὺν τῷ ῥυθμῷ αὐτὰ ἕκαστα προλέγουσιν, ὡς εἶναι † Σάγραν τὰ λεχθέντα. Εἰκάζουσι δὲ ἄρα καὶ τῷ Ὠρῷ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, ὁ πρὸς πριστεύκασι φορᾶς καρπῶν καὶ εὐετηρίας αἰτιώτατον ἁπάσης· ἐνθέν τοι καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχροίας αὐτῷ φιλοσοφοῦσι τὸ ποικίλον τῶν † τρόπων ὑπαινιττόμενοι διὰ συμβόλων. Λέγει δέ τι τῶν προφητῶν λόγος οὐ πᾶσιν ἔκπυστος, ὅτι ἄρα ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπενόησε ζῶον ὥστε σέβειν ἔμψυχον· εἶτα

ptiorum admirationē habet. Is bos pręsensione valet: Nec sanè vel puellas, vel aniculas ad tripodem sessitātes habet neque sacra potione implet: sed pueri diuino afflatu concitati extrà ludentes, atq; inter se ad numerum saltantes, consulentibus futura prædicunt, quæ vel iis quæ apud Sagram contigerunt, veriora habeantur. Apin sanè Ægyptij etiam Oro comparant, quem frugum prouentus & totius anni fertilitatis præcipuum esse auctorem existimant. Hinc est quod de multifario eius colore disserūt, fructuum scilicet varietatem hoc symbolo innuentes. Extat & propheticus quidam sermo, nō passim notus: Ægyptiorū regem Menin (al. Mneuin) nomine, quum inquireret quodnàm potissimum animal esset

ὁ δ

Vide prouerb Veriora in quæ apud Sagram.

καρπῶν

colendū, cæteris omnibus Taurum prætulisse, quòd illum omniū esse formosissimum iudicaret, Homeri quidē hac in re, vt ferunt, vestigia secutus. Sic enim in Iliade Homerus canit: Taurus in armento præcellit vt omnibus vnus, Dux gregis & princeps. Cætera quæ Ægyptij animaliū naturæ scriptores de hac animante fabulantur, rerum veritate peruersa, repetere mihi non libet.

Μνεῦις

De Mneuide altero Boue Ægyptijs sacro.

CAP. XI.

Nunc age iam transi (inquit ille apud Homerum) non quidem ad Duriū illum equū, & in eo conditos milites decantandum: sed nostri vt sermonis institutum postulat, ad Mnêuis bouem, quem Soli sacrū Ægyptij faciunt, vt Apin Lunæ. Idem hunc quoq; suo

al. ἑαυτῷ λόγον ᾧ δὴ

μένῳ τοι προείλετο ταῦρον, ἁπάντων ὡραιότατον αὐτὸν εἶναι πιστεύσας· καὶ τῇ γε Ὁμηρείᾳ κρίσει ὡς τὰ ὑπὲρ τούτων καὶ ἴχνια ἰὼν ὁ Μνῆνις φασίν. εἶπεν γὰρ ἐν Ἰλιάδι καὶ Ὅμηρον. Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν. Οἷα δὲ μυθολογίας ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζῴου ἐκτρέπουσιν Αἰγύπτιοι, τῇ δὲ τῶν περὶ ζῴων ἀληθείᾳ καὶ ἰδιότητι, οἱ τὰ περὶ τῶν ζῴων γράψαντες, οὐ μοι δοκεῖ φίλα εἶναι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καλουμένου Μνεύιδος.

Κεφ. ια.

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, φαίη ἂν ὁ λόγος· καὶ οὐχ ἵππον μὰ Δία, οὐδὲ μὲν τὸν * ἐν αὐτῷ λόχον εἶναι, ἀλλὰ Μνεῦιν βοῦν, καὶ τοῦτον Αἰγύπτιοι ἡλίου φασὶν ἱερόν. ἐπεὶ τόνγε Ἆπιν αἴσθημα εἶναι σελήνης λέγουσιν. ἴσασι δὲ ἄρα καὶ τού-

τῳ

τῷ γνωρίσματι ἐς τὸ εἶναι μήτε κίβδηλον, μήτε μὴν νόθον, ἀλλὰ γνήσιον τῷ θεῷ τῷ προσειρημένῳ, φασὶν Αἰγύπτιοι· καὶ ὑπὲρ τοῦδε ἐρεῖ ἄλλος· ὃν δὲ ἤκουσα λόγον Αἰγυπτίων ἐς βάσανον τοῦδε τοῦ ταύρου καὶ ἔλεγχον, εἴτε ὅτι ἀτρεκὴς λόγος, εἴτε μὴ, τοῦτον εἰπεῖν ἐθέλω. Βόκχορις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, κατὰ κλέος ψευδὲς τὴν φήμην οὐδὲν λέγουσαν ὑγιὲς, οὐκ οἶδα ὅπως ἁρπάσας, δίκαιός τε ἐν ταῖς κρίσεσι ἔδοξεν, καὶ πρὸς τὸ θεῖον τὴν ψυχὴν κεκοσμημένος. ἦν δὲ ἄρα ἔμπαλιν ἐναντίως ἐκεῖνος. καὶ τὰ μὲν πλείω ἐῶ· τὸν δὲ Μνεῦιν λυπῆσαι θέλων Αἰγυπτίοις, οἷα ἐργάζεται γόης αὐτόν. ταῦρον ἄγριον ἐπάγει οἱ ἀντίπαλον. ὁ μὲν οὖν μυκᾶται, μετὰ δὲ ὁ Μνεῦις ἀντεμυκήσατο· ὁ δὲ ἔπηλυς· εἶτα ὑπὸ θυμοῦ φέρεται ἐμπεσεῖν τῷ ταύρῳ

quodam insigni, quo genuinus & verus dignoscatur, esse aiũt cõspicuũ. quod qui desiderat aliũde petat. sed nec ipse dissimulabo quẽ accepi Ægyptiorum sermonem super huius Tauri procreatione. vtrum procreatio eius ita vt par est, excellat, necne Bocchoris Ægyptiorum rex, nescio quomodo falsam hanc gloriam & fictitiam famam adeptus, iustus in iudiciis & caussis decernendis existimabatur, & animo erga deum moderato ac probè composito, quum ingenio prorsus contrario esset. nam vt aliud nihil dicam, aduersus Mnêuin, vt iniurius ac molestus Ægyptiis esset, hæc est molitus. Taurum ferum ei aduersariũ adduxit: qui Mneuidem mugientem vicissim primùm edito mugitu excepit: dein impetu in sacrum illũ Taurum irruens aberrauit,

Bocchoris.

rauit, & cornibus in perseæ caudicem defixis inhæsit. tum Mneuis eum per latera sauciatum interemit. Huius facti & pudore ductus est Bocchoris, & in odium Ægyptiorũ incurrit. Quod si quis parum nobis benignus me iis quæ ritu naturę fiunt relictis, ad fabulas diuertisse putat, fallitur. Refero enim ea quæ & nostro tempore circa hos Tauros fieri solẽt, & facta sunt olim: quæq; ipsos narrantes audiui Ægyptios, eius quidem auctoritatis viros, quos mentiri voluisse minime credas.

Videtur locus imperfectus.

De Delphini intellectu.

CAP. XII.

Quàm vehemẽti Delphini musicæ amore teneantur, quamq; admirabili ad vocis cantum studio concitẽtur, sermone & literis multorum lõgè lateq; peruagatum est: quam itẽ hominũ amantes sint, cùm alij plerique scri-

τοῦ θεοφιλεῖ μὲν ὁ ξένος, ἐθέλων δὲ καὶ σφάλλεται καὶ εἰς περσέας ἐμπεσὼν φερόμενος, ἐνεσχέθη τὰ κέρας. ὁ δὲ κατὰ πλευρὰν ὁ Μνεῦις πατάξας τῇ κεφαλῇ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. αἰδεῖται Βόκχορις, καὶ μισοῦσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι. εἰ δέ τις ἐχθιστος εἴπῃ ὅτι τῶν φυσικῶν λέγειν εἰς μύθους ἐμπεσεῖν, μωρός ἐστι. λέγω γὰρ ἵσα τε δρᾶται ἐπὶ τοῖσδε τοῖς ταύροις, καὶ ὅσα ἐπράχθη, καὶ ἀκούω λεγόντων Αἰγυπτίων. ὧν ἦν δὲ ἄρα † ἄ. ὡς τὸ ψεῦδος ἐκείνοις ἔχθιστόν ἐστι.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων συνέσεως.

Κεφ. ιβ.

Οἱ δελφῖνες, τὸ μὲν φιλόμουσον αὐτῶν, καὶ περὶ τὴν ᾠδὴν ᾠδικόν τε καὶ φιλαυλον, κεκήρυκταί τε καὶ εἰς πολλοὺς ἐξελήλυθε. καὶ ὡς εἰσὶ φιλάνθρωποι, ἄλλοι τε εἶπον καὶ ἡμεῖς πρώην που διηγησάμεθα τῷ

τῷ λόγῳ. ἐνταυθοῖ δὲ εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς συνέσεως αὐτῶν, οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ὅταν γὰρ δικτύῳ περιπέσῃ δελφίς, τὰ μὲν πρῶτα ἡσυχάζει, καὶ φυγῆς οὐδέν τι μέμνηται. εὐωχεῖται δὲ τῶν συνεαλωκότων ἰχθύων, καὶ ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνα ἥκων κλητὸς, εἶτα ἐμφορεῖται αὐτῶν. ὅταν δὲ αἴσθηται ἐπισυρόμενος ὅτι γίνεται τῆς γῆς πλησίον, ἐνταῦθά τοι τὸ δίκτυον διατραγὼν ἀπαλλάττεται, καὶ ἔστιν ἐλεύθερος. ἐὰν δέ ποτε ἄγρας οἱ χαριέστεροι τῶν ἁλιέων ὁλόσχοινον αὐτοῦ διείραντες τῶν ῥινῶν, ἐπαφῆκαν αὐτὸν, γνώρισμα δὲ τοῦτο εἰ ἐμπέσῃ ἄρα τῇ καὶ πρόσθεν ἁλῶναί τε καὶ σεσῶσθαι αὐτὸν περιφέρει. ὁ δὲ, οἷα τὸν ἔλεγχον αἰδούμενος, οὐκ ἔτι πλησιάζει σαγήνῃ τὸ ἐντεῦθεν. Αἰ-

pserunt, tum nos ante explicauimus: nunc iā de intelligēdi prudentia dicere, nō alienum est. Simul enim vt in retia delphinus incidit, statim primò quidem quietè & liberè manet, neque omninò fugere meminit: sed & epulatur, & alios secum captos depascitur: & tanquam ei condictum esset conuiuium ex iis exaturatur. Deindequā se extrahi, atque ad litus appropinquare intelligit, dētibus lacerato reti è seruitute liberatur. Iam siquando piscatores posteaquàm captiui delphini nares holoschœno iunco traiecerint, quodam obsequio atque indulgētiâ eum ex potestate idcirco dimittant, seruitutéque liberent, vt hac notionis nota inusta, si iterum capiatur, apertiora det indicia, se aliâs captum & seruatum fuisse, is velut indicium & notam pristinæ captiuitatis veritus, non ampliùs ad sagenam appropinquat.

Si-

Arist. de hist. anim lib. 9. c. 48. hoc tanquam historiã, i quod semel factũ sit, referri, non quod fieri semper soleat.

Si Delphinus quispiã comprehensus in piscatoriam nauem (vt narrat Aristoteles) subtrahatur, alij tum permulti nauiculam hanc circumnatãtes tamdiu se ibi crebris saltibus versant, & tanquam piscatoribus pro huius salute supplicãtes prouoluunt, dum piscatores ad captiui misericordiam inducti, eisq; ita suppliciter quasi petentibus cedentes, irretitum ex vinculis in libertatem expediant.

γὰρ δὴ τὸν Ἀριστοτέλης, ὅτι καὶ αὐτὸς, καὶ δεθῇ εἰς τὴν σκάφην, πολλοὶ περινήχονται δελφῖνες τὴν ἀγρίδα, καὶ ἐς τὸ ὅτε ποδῶσι τὸν καὶ σκιρτῶσι δίκην ἱκετῶν, ἔστε παθεῖν τι τοὺς ἀγρέας, καὶ οἰκτεῖραι μὲν τὸν δεσμώτην, εἶξαι δὲ τοῖς δεομένοις, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοῖς τὸν ᾑρημένον.

Vide Var. hist. lib. 10. c. 18.

*De * Daphnide Syracusano, eiusq; e canibus, qui propter domini calamitatem mori voluerint.*

CAP. XIII.

Περὶ τοῦ Δάφνιδος κυνῶν.

Κεφ. ιγ.

Daphnidis Syracusani bubulci, celebri illa calamitate à nympha quadam affecti, Canes quinque ab ipso nutritos, (Sanum, Podargũ, Lãpadem, Alcimum & Theõtem) quum miserabilem domini casum vidissent, propter illum mori voluisse aiũt, luctu priùs & vlulatu plurimo eum prosecutos.

Δάφνιδος τοῦ βουκόλου τοῦ Συρακουσίου παθόντος ὑπὸ τῆς νύμφης ταῦτα δὴ τὰ ὑμνούμενα, πέντε οἱ τρόφιμοι κύνες, τὸν Σίνον, καὶ τὸν Πόδαργον καὶ τὴν Λαμπάδα, καὶ τὸν Ἄλκιμον, καὶ τὸν Θοίτην θεασαμένους τὰ τοῦ δεσπότου πάθη, ἐπ' αὐτῷ θάνατον ἑλέσθαι φασί, καὶ πολλὰ μὲν ὀδύρεσθαι πρότερον, κλαῦσαι δὲ πάμπολλα.

De

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων μνήμης τε καὶ πρὸς τοὺς κηδεμόνας φιλοστοργίας.

Κεφ. ιδʹ.

Διάφορα μὲν καὶ ποικίλα τὰ τῶν ἐλεφάντων ἰδιώματα πολλάκις μοι λέλεκται. νῦν δὲ εἰρήσεται ὅτι καὶ μνήμην ἀγαθοί εἰσι τὸ ζῷον τοῦτο, καὶ ἐντολὰς φυλάξαι εἰδὸς· καὶ μὴ ψεύσασθαι τὴν τῶν παρακαταθεμένων ὁτιοῦν αὐτῷ προσδοκίαν τε καὶ ἐλπίδα. Ὅτε γοῦν Ἀντίγονος ἐπολιόρκει Μεγαρέας, ἑνὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν πολεμικῶν συνανετρέφετο καὶ θῆλυς, ὄνομα Νίκαια ταύτῃ· ἡ τοίνυν τοῦ τρέφοντος αὐτὸν γυνὴ παιδίον ἔτυχε τεκοῦσα πρὸ ἡμερῶν τριάκοντα· καὶ παρακατέθετο φωνῇ τῇ τῶν Ἰνδῶν, ἧς ἀκούουσιν ἐλέφαντες. ἡ δὲ, καὶ ἐφίλει τὸ παιδίον, καὶ ἐφύλαττε, καὶ κειμένου πλησίον ἥδετο, καὶ κνυζομένου περιβλε-

De memoria & fide Elephantorum.

CAP. XIIII.

Variam & multiplicem Elephantorum naturam antè dixi. Nunc quàm memoria sint bona, quámq; diligenter præceptum officij aduersus precipientes teneant: quàm simul eorum qui quippiam eis committunt, vel expectationem vel fidem non fallant, explicandum est. Quũ Antigonus Megarensem vrbẽ obsideret, fœmina simul Elephas Nicæa nomine cum vno de Elephantis bellatoribus versabatur. Et quũ illius qui Elephãtum aleret vxor, infantem puerum ante mensem peperisset, eundem Nicææ Elephanto, linguã vtens Indica, quam Elephanti intelligunt, credidit. Vt verò is primùm sibi creditus est, illum diligebat, & custodiebat, ex eoq; proximè adiacente magnã

voluptatem capiebat: quum ploraret, oculos

rum

tum auertebat, tum vero ab eo dormiente muscas abigebat, promuscide ventilans arũdinis ramum, ex illis qui pro pabulo ei obiiciebantur. omnem vero cibũ nisi puer adesset, reiiciebat. Nutrix igitur necesse habebat, posteaquàm eum lacte compleuisset, Elephanto curatori apponere, vel omnino Elephantus non parum iracundiâ incitabatur, ac nonnunquam ita vt etiam mali aliquid minari & moliri videretur. Interdum etiam quum vagiret infans, cunas vbi iaceret mouebat: sicq; eidem ipsi ex hoc motu oblectamenta & solatia, sicut nutrix, afferre studebat.

κλαδὶ pro κλάδω, Eustath.

De odio Elephanti in adulteros, historiæ duæ mirabiles. C. XV.

Obtrectationem ac riualitatem vehementem diuersorũ animalium, porphyrionis, Canis, & Ciconię diximus suis locis. Nunc mihi

τε, καὶ καθεύδοντος τῇ προβοσκίδι τὰς μυίας ἀσόβει, καλάμου τὸν κλάδον τῶν παραβαλλομένων εἰς τροφήν. εἰ δὲ μὴ παρῆν τὸ βρέφος, τότε καὶ τροφὴν ἀνεστέλλετο. ἐκεῖνον ἔδει τὴν τροφὸν αὐτὸ ἐμπιπλᾶσαν μετὰ τοῦ γάλακτος, παραθεῖναι δὲ τῷ κηδεμόνι, ἢ πάντως ἀγανακτοῦσα ἡ Νίκαια ἦν δῆλος, καὶ τεθυμωμένος ἔτι, καὶ δρασείων τι τῶν δεινῶν. πολλάκις δὲ καὶ ἀνακλαύσαντος αὐτοῦ, εἶτα τὴν σκάφην ᾗ ἐνέκειτο διέσειε, παραμυθούμενος τῷ σεισμῷ τὸ βρέφος, οἷα δήπου φιλοῦσι καὶ αἱ τροφοὶ, καὶ αἱ τίτθαι δρᾶν, ποιῶν ὦ ἄνθρωποι ὁ ἐλέφας.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ζηλοτυπίας.

Κεφ. ιε.

Ζηλοτυπίαν ζῴων ἐνεργεστάτην διαφερόντως ἐν καιροῖς οἶδα εἰπὼν, πορφυρίωνος καὶ κυνὸς, καὶ μέντοι καὶ πελαργοῦ

τὸ

νὴ Δία ἐκ τούτου· νῦν δὲ ἔοικα λέξειν ἐλέφαντος ὀργὴν εἰς γάμον ἀδικουμένου. μοιχευομένην γὰρ τὴν τοῦ πωλεύσαντος αὐτὸν καὶ τρέφοντος γυναῖκα ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβὼν, δι' ἀμφοτέρων θατέρου πείρας τοῖν κέρατοιν, ἀπέκτεινε καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μοιχευομένην, καὶ εἴασε κεῖσθαι κατὰ τὸν στρωμάτων τοῦ ὑβρισμένων, καὶ τῆς εὐνῆς τῆς πεπατημένης, ὡς ἐλθόντα τὸν πωλεύτην κατα γνῶναι καὶ τὸ ἀδίκημα καὶ τὸν τιμωρήσαντα αὐτῷ γναρίσαι. καὶ τοῦτο μὲν Ἰνδικὸν τὸ ἔργον, ἐκεῖθεν δὲ ἐξεφοίτησε δεῦρο. ἀκούω δὲ καὶ ὅπι Ἰίτου Ῥωμαίων βασιλεύοντος ἄνδρος καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ ταὐτὸν γεγονέναι. προστιθέασι δὲ ὅτι ἄρα ὁ ἐνθάδε ἐλέφας, ἀπέκτεινε μὲν ἀμφοτέρους, καὶ ἐν ἱματίῳ κατεκάλυψε, καὶ

exponendum videtur Elephanti odium in eos qui cum alienis vxoribus stuprũ faciant. Nam quum vxorem sui domitoris & altoris stuprari manifestò deprehẽdisset, ambos, & eum qui stuprum inferebat, & eam quacum id faciebat, cornibus transfigens, interfecit, ac in stragulis cõstupratis & lecto adulterato iacẽtes reliquit: vt quum primùm suus rector venisset, & manifesto nefarium facinus, & se huius vindicẽ cognosceret. Hocquidẽ factum, ab India huc ad nos manauit. At Romæ aliud simile euenisse audio sub optimo imperatore Tito, præterquam quod addunt, ibi Elephantum non vtrumq; modò occidisse, sed & stragula veste eos texisse, & nutritio aduenienti stragula reiecisse, & retexisse, & proximè inter se iacẽtes demõstrasse. Ita ille tum facilè iniuriam

illatā sibi fuisse intellexit. tum etiam maximè facinus liquebat, vbi cornu quo ipsos confixisset, cruentatum perspexit.

De diuinatione Draconum in luco Lauinij, mazam quam virgines non integræ attulerint, respuentiū. c. XVI.

Est & peculiaris Draconum diuinatio. Nam & in Lauinio oppido Latinorum, quod à Lauinia Latini (regis) filia nomen tulit: quo tempore Latinus Æneę aduersus Rutulos auxiliatus eos deuicit, & Æneas Troianus Anchisæ filius ciuitate prædicta potitus est, quæ quidem nō temerè Romæ veluti auia nominari posset. Ex hac enim profectus Ascanius Æneæ & Creusæ Troianæ filius Albam condidit, cuius colonia est Roma. Cæterùm in Lauinio sacer est lucus magnus & opacus, in-

Strabo Λαουίνιον scribit, Stephanus Λαβίνιον.

[illegible]

ἐλθόντι τῷ [illegible] ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον, κειμένους πλησίον ἀλλήλων ἀπέδειξε. καὶ τὸ κέρας, ᾧ ἀμφοῖν διέπειρεν αὐτοὺς καὶ τοῦτο ᾑμαγμένον ἑωρᾶτο.

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων μαντικῆς. Κεφ. ιϛ.

Ἴδιον δ' ἦν ἄρα τῶν δρακόντων καὶ ἡ μαντική. ἐν γοῦν τῷ Λαουινείῳ τῷ δὲ τῷ πολίσματι ὄντι τῆς Λατίνων χώρας ὁδὶ, κέκληται δὲ ἀπὸ τῆς Λατίνου θυγατρὸς Λαουινείας. ἡνίκα Λατῖνος Αἰνείᾳ συνεμάχησε, κατὰ τῶν καλουμένων Ρουτουλῶν, εἶτα ἐνίκησεν αὐτοὺς, ἐνίκησε δὲ Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου ὁ Τρὼς τὴν πόλιν τὴν προειρημένην. εἴη δ' ἂν τῆς Ρώμης μητρομήτωρ ὡς ἂν εἴποι τις. ἐντεῦθεν γὰρ ὁρμηθεὶς Ἀσκάνιος ὁ Αἰνείου καὶ Κρεούσης τῆς Τρῳάδος, ᾤκησε τὴν Ἄλβαν. Ἀλβανῶν δὲ ἡ Ρώμη ἄποικος. Οὐκοῦν ἐν τῷ Λαουινείῳ ἄλσος τιμᾶται μέγα καὶ δασὺ, καὶ ἔχει πλησ-

πλησίον ναοῦ Ἥρας Ἀργολίδος. ἐν δὲ τῷ ἄλσει φωλεός ἐστι μέγας καὶ βαθύς, καὶ ἔστι κοίτη δράκοντος. παρθένοι τε ἱεραῖς νενομισμέναις ἡμέραις παρίασιν εἰς τὸ ἄλσος ἐν ταῖν χεροῖν φέρουσαι μᾶζαν, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ταινίαις κατειλημμέναι. ἄγει δὲ αὐτὰς εὐθὺ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ δράκοντος πνεῦμα θεῖον, καὶ ἀπταίστως πρόΐασι βάδην καὶ ἡσυχῇ, ὡς ἂν ἀνακαλύπτοις ἑώρωσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς. καὶ ἐὰν μὲν παρθένοι ὦσι, προσίεται τὰς τροφὰς ὡς ἁγνὰς ὁ δράκων, καὶ πρεπούσας ζῴῳ θεοφιλεῖ· εἰ δὲ μή, † ἄπαστοι μένουσι, προειδότος αὐτοῦ τὴν φθορὰν, καὶ μεμαντευμένου. μύρμηκες δὲ τὴν μᾶζαν τὴν τῆς διακορηθείσης εἰς μικρὰ κατατρίψαντες, ὡς εὔφορα αὐτοῖς εἴη, εἶτα ἐκφέρουσιν ἔξω τοῦ ἄλσους, καθαίροντες τὸν τόπον· γνωρίζεταί τε ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων τὸ πραχθὲν, καὶ

† ἄπαστος μένει

xtáq; ipſum ædes Iunonis Argolidis. In eodẽ luco latibulum eſt amplum ac profundum, Draconis cubile. In lucum quotannis virgines certis diebus ingrediuntur, quæ mazam geſtant manibus, oculos faſciis deuinctę. Eas rectà ad latibulum diuinus quidam ſpiritus deducit. Progrediũtur illæ ſenſim ac pedetentim ſine offenſione, ac ſi detectis oculis viderent. Quòd ſi virgines fuerint, cibos tanquam puros & deo gratæ animanti conueniẽtes admittit Draco: ſin minus, non attingit, corruptas eſſe intelligens & diuinans. formicæ verò hanc relictam ab illo mazam minutatim confractam, vt leuiùs ferant, è luco exportãt, expurgãdi gratiâ loci. Hoc quum fit, ab indigenis animaduertitur,

& quæ ingressæ fuerant indicātur, examinantúrq; , & cuius pudicitiam esse violatam constiterit , pœna legibus constituta plectitur. Dracones igitur nō expertes esse vaticinationis hoc modo demonstrârim.

De sacro in Ægypti Melite Dracone , libum mensæ impositum vorante nostu : & de pœna curiosi cuiusdam qui illum videre voluit.

CAP. XVII.

Non temerè canit Homerus, Conspexisse deos homini nō vtile, non fas. Nam & Draco sacer ac venerandus, diuinius in se aliquid habet , quodq; præstet ignorari. Nempe in Melite Ægyptia Draco diuinis honoribus afficitur in turri quadam, adsunt ei sacerdotes & ministri, mensa & crater ponuntur. Crateri quotidie immittunt libum ex farina subacta melicrato, & recedunt. postridie reuersi craterem. inueniunt vacuū. Et quum

Talem & Babylonij draconem colebant, vt in sacra Danielis historia legimus.

αἱ παρελθοῦσαι ἐλέγχονται. καὶ ἥγε τὴν παρθενείαν αἰσχύνασα, ταῖς ἐκ τοῦ νόμου κολάζεται τιμωρίαις. Μαντικὴν μὲν δὴ δρακόντων ἂν ἀπορήναιμι τὸν τρόπον τοῦτον.

Περὶ τοῦ ἐν Μελίτῃ δράκοντος. Κεφ. ιζ.

Λέγει μὲν οὖν Ὅμηρος, Χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς. ἐκοῦν ἔχει τι καὶ δράκων ὁ ἐν ταῖς ἁγιωτάταις τιμαῖς, θειότερον, καὶ εἰδέναι οὐ λυσιτελὲς αὐτόν. καὶ ὅγε λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν. Ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου δράκων ἐστὶν ἱερὸς, ἐν πύργῳ, καὶ τετίμηται καὶ ἔχει θεραπευτὰς καὶ ὑπηρέτας. καὶ κεῖται οἱ τράπεζα καὶ κρατήρ. εἰς τοῦτον οὖν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἄλφιτα ἀναδεύσαντες μελικράτῳ, εἶτα ἀπίασι· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὑποτρέψαντες, κενὸν τὴν κρατῆρα εὑρίσκουσιν. οὐ-

κειῶ ὁ πρεσβύτατος τῶνδε τῶν ὑπηρετῶν ἱμέρῳ δριμυτάτῳ εἴχετο θεάσασθαι τὸν δράκοντα· καὶ παρελθὼν μόνος, καὶ ποιήσας τὰ εἰθισμένα, ὑπαπέστη. ὁ δὲ εἰσελθὼν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ δράκων εἱστιᾶτο. καὶ τὰς θύρας ὁ πολυπράγμων ἀνοίξας, ἔτυχε γὰρ κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐπικλείσας, ψόφον εἰργάσατο ἰσχυρόν. ὁ δράκων δὲ ἠγανάκτησε καὶ ἀπεχώρησεν. ὁ δὲ ἰδὼν ὃν ἐπόθει σὺν τῷ ἑαυτοῦ κακῷ, γίνεται μὲν ἔκφρων· εἰπὼν δὲ ὅσα εἶδε, καὶ ὡς ἠσέβησεν ὁμολογήσας, ἦν ἄφωνος. εἶτα οὐ μετὰ μακρὸν πεσὼν ἀπέθανεν.

Ἴδιά τινα θαυμαστὰ ταῶ καὶ ἵππου.

Κεφ. ιη.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ταῦτ᾽ ἐστιν. ὁ ταὼς ὑπὲρ τοῦ μὴ βασκανθῆναι, λίνου ῥίζαν οἱονεὶ περίαπτον φυσικὸν ἀναζητήσας, ὑπὸ τῇ ἑτέρᾳ πτέρυγι βύσας περιφέρει. Λέγεται

quum aliquando maximus natu summo videndi Draconis desiderio teneretur, solus ingressus & libo proposito, recessit: & mox Dracone mensa conscensa epulãte, ille subitò magno cum strepitu fores (quas pro more clauserat) aperuit. Draco indignatus abiit. At ille viso quem voluerat, suo quidem malo, mente captus, & suum confessus crimen, mox obmutuit: & paulò pòst collapsus interiit.

Pauo quomodo fascinationem amoliatur. In equo remedium retenta vrin. Equarum in Venerem impetum, iuba detonsa sedari.

CAP. XVIII.

Hęc etiam in animalibus mireris. Pauo fascini veluti naturale amuletum lini radicem inquirit & subalarum altera retrusam gestat. Retentam in equo vri-

Facies de homine tantùm, &c. Plinius: & Græcis similiter προσώπου, Aristot.

al. λυττῶσαι σφᾶν.

næ.n laxari aiunt, & statim copiosè reddi, sedariq; dolorem, si virgo zona quâ amicitur solutâ faciē eius feriat. Equæ in Venerem furor nimius, Aristotele auctore sedabitur facilè, juba ceruicis eius detonsa sic enim veluti pudore ducta, furorē, motúmq; libidinis, & concitationem nimiā pia verecundia remittet. quod ipsum etiam Sophocles innuit in fabula, cui titulus Tyro: quæ ita loquitur: Luctū capillus arguit tonsus grauem. Lasciuientis sic equæ iubam solent Fluxam comantem tōdere à ceruicibus Equisones, hæc inde mœsta in fontibus, & amnibus contemplatur se pristino Iubæ decoro spoliatam, luges, dolet.

δὲ καὶ ἵππου τὰ οὖρα εἰ ἐπισχεθῇ, παρθένον λύσασαν τὴν ἑαυτῆς ζώνην, ἐπὶ αὐτὸν παρῇ κατὰ τοῦ προσώπου τῇ ζώνῃ, παραχρῆμα ἐκκρίνειν ἀθρόως. καὶ τῆς ὀδύνης πεπαῦσθαι. Θήλειαι δὲ ἵπποι εἰς ἀφροδίσια † λυττῶσαι σὺν πάνυ σφόδρα, παύονται ῥᾳδίως δεῖν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, εἴ τις αὐτῆς ἀποκείρειε τὰς κατὰ τοῦ τένοντος τρίχας. αἰδεῖται γὰρ, καὶ ἐκ ἀγανακτήσει, καὶ παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ τοῦ σκιρτήματος τοῦ πολλοῦ, κατηφήσασα ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ. τοῦτό τοι καὶ Σοφοκλῆς αἰνίττεται ἐν τῇ Τυροῖ τῷ δράματι. ποιεῖ γὰρ δὲ οἱ αὐτὴν λέγουσαν. καὶ ἃ λέγει ταῦτά ἐστι.

al. λαχανοπώλου

al. ἐδῃ forte

Κἀνὰρ οὐ οἰκτίρμων τις οἰκτείρει ὑπ' Οσησιν αἰχεω &c.

Κόμης δὲ πένθος † λαχαροπώλου δίκην, Ἥτις συναρπασθεῖσα βουκόλων ὕπο Μάνδραισιν ἱππικαῖσιν ἀγρίᾳ χερὶ Θέρος θερισθῇ ξανθὸν αὐχένων. Ἀπο- Σπασθεῖσα δ' ἐν λειμῶνι ποταμίων ποτῶν † Εἴδει σκιᾶς εἴδωλον αὐγασθεῖσ', ὕπο Κουρᾶς ἀτίμως διατε μεμηνής φόβης. † Αι

οἰκτ

οἰκτίρμων οἰκτείρῃ ἐν ἵπποις Ιωνες αἰσχύνησιν οἷα μαίνεται Πενθέσεια καὶ κλαί-ουσα τὴν παρθένον φίλην.

Adeò mouere poſſit, vt viros quoque Ad condolendũ miſeratos vicem ipſius.

Ὅτι αἰσθητικῶς ἔχει τινὰ τῶν ζώων τῶν μελλουσῶν ἐν ταῖς οἰκίαις γίνεσθαι ἀνατροπῶν.

Κεφ. ιθ.

Mures, Muſtelas, & alia quędam animalia imminentes domorum & vrbium ruinas præſentire, ac emigrare. Helica ſubuerſa hiſtoria, Pãthetidas Lacedæmonius à Canibus laceratus. C. XIX.

Μελλούσης δὲ οἰκίας καταπίπτειν αἰσθητικῶς ἔχουσιν οἵ τε ἐν αὐτῇ μῦες, καὶ μέντοι καὶ γαλαῖ, καὶ φθάνουσι τὴν καταφορὰν, καὶ ἐξοικίζονται. τοῦτό τοι καί φασιν ἐν Ελίκῃ γενέσθαι ἐπειδὴ γὰρ ἠσέβησαν ἐς τοὺς Ιωνας τοὺς ἀφικομένους οἱ Ελικήσιοι, καὶ ἐπὶ βωμοῦ ἀπέσφαξαν αὐτοὺς, ἐνταῦθα δή τι τὸ Ομηρικὸν τοῦτο, τοῖσιν δὲ θεοὶ τέρατα προὔφαινον. πρὸ πέντε γὰρ ἡμερῶν τοῦ ἀφανισθῆναι τὴν Ελίκην, ὅσοι μῦες ἐν αὐτῇ ἦσαν καὶ γαλαῖ, καὶ ὄφεις, καὶ σκολόπενδραι, σφονδύλαι, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἦν τοιαῦτα, ἀθρόα ὑπεξῄει τῇ ὁδῷ τῇ

Domũ ruituram qui in ea ſunt Mures, & Muſtelæ etiam præſentiũt, & mature excedunt. Hoc & in Helice contigiſſe aiunt. Nam quũ Helicẽſes in Iones aduenas impij fuiſſent, eoſq; ad aram mactaſſent, prodigia quædam viderũt. quinque enim diebus priuſquam peſſum iret Helice, omnes in ea Mures, Muſtelæ, Serpẽtes, Scolopẽdræ, Verticilli, & alia huiuſmodi animalia, magnis copijs exibãt per viam

Pauſanias in Achaic.

quæ ducit Coriam. Hęc cives quum fieri viderent admirabãtur, neque tamen de rei causa facere cõiecturam poterãt. Proxima ab illorũ egressu nocte terræ concussa ciuitas subsedit & inundantibus aquis abolita est: & pariter cum vrbe Lacedęmoniorũ naues decẽ, quæ tum fortè ad portum appulerãt, eadem maris exundatione perierunt. Est quãdo animalium etiam ad capiendam ab hominibus impiis vltionem ministerio iustitia vtitur. argumento est Pãteridas Lacedęmonius, qui quũ artifices Dionysij proficiscentes Cythera per Spartam trãsire prohibuisset, postea in ephororum curia sedens à canibus laceratus est.

εἰς Κορίαν ἐκφερομένη. οἱ δὲ Ἑλικήσιοι ὁρῶντες ταῦτα γινόμενα, ἐθαύμαζον μὲν, οὐκ εἶχον δὲ τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν τὰ προειρημένα ζῶα, νύκτωρ γίνεται σεισμὸς καὶ συνιζάνει ἡ πόλις. καὶ ἐπικλύσαντος πολλοῦ κύματος, ἡ Ἑλίκη ἠφανίσθη. καὶ κατὰ τύχην Λακεδαιμονίων ὑφορμοῦσαι τῇ πόλει δέκα νῆες συναπώλοντο τῇ προειρημένῃ θαλάσσης ἐπικλύσει πολλῇ. Χρῆται δὲ ἅμα εἰς τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν ὑπηρέταις τοῖς ζώοις ἡ δίκη. καὶ τόδε μαρτύριον· Παντεδίδας ὁ Λακεδαιμόνιος ἀνεστείλας διὰ τῆς Σπάρτης ἐλθεῖν τοὺς ἐς Κύθηρα ἀπιόντας τοὺς περὶ τὸν Διονύσιον τεχνίτας, εἶτα καθήμενος ἐν τῷ ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη.

De Canibus sacris in Adriano Siciliæ, moderatis & benignis erga bonos, in fures verò & pradones crudelibus.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ κυνῶν τῶν ἐν Ἀδρανῷ. al. Ἀδρανοῖς.

Κεφ.

Κεφ. κ.

Ἐν Σικελίᾳ Ἀδρανός ἐστι πόλις, ὡς λέγει Νυμφόδωρος. καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἀδρανοῦ νεὼς ἐπίχω οὐ δαίμονος. πάνυ δὲ ἐναργῆ φησιν εἶναι τοῦτον. καὶ τὰ ἄλλα μὲν ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγει, καὶ ὅπως ἐμφανής ἐστι, καὶ ἐς τὸ τῶν δεομένων προχείρως εὐμενής τε ἅμα καὶ ἵλεως, εἰσόμεθα. ὧν δὲ καὶ ἐκεῖνα εἰρήσεται. Κύνες εἰσὶν ἱεροὶ καὶ οἵδε θεραπευτῆρες αὐτοῦ, καὶ λατρεύοντές οἱ, ὑπεραίροντες τὸ κάλλος τοῦ Μολοττοῦ κυνὰς, καὶ σὺν τούτῳ καὶ τὸ μέγεθος, χιλίων οὐ μείους τὸν ἀριθμόν. οὐκοῦν οὗτοι μεθ' ἡμέραν μὲν αἰκάλλουσί τε καὶ σαίνουσι τοὺς ἐς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος παριόντας, εἴτε εἰσὶν ξένοι, εἴτε ἐπιχώριοι. νύκτωρ δὲ τοὺς μεθυόντας ἤδη καὶ σφαλλομένους κατὰ τὴν ὁδὸν, οἵδε πομπῶν δίκην καὶ ἡγεμόνων τε, μάλα εὐγενῶς ἄγουσι, προηγούμενοι ἐς τὰ οἰκεῖα ἕκαστον.

CAP. XX.

In Sicilia * Adranus est ciuitas, auctore Nymphodoro: & in ea Adrani dæmonis vernaculi templum: quod omnino insigne ac splēdidum esse ait. Sed quæ de hoc deo refert cætera, quamq; sit clarus & in supplices prō ptè facilis ac propitius, aliâs dicam: nunc aliud explicabo. Canes ei sacri sunt, qui & ipsi colunt eum atque inseruiūt. Molossis Canibus tum formâ tum magnitudine superiores, numero non pauciores quàm mille. Hi interdiu blandè & adulātes tum peregrinos tū indigenas, qui templum lucumq; ingrediūtur, excipiunt. Nocte verò iam ebrios & titubantes tanquam viæ duces & comites, egregiè deducunt ad suam vsque domum, quēque ante-

al. Adrianus.

Quarēdū an hic sit Adrianus imperator, cui à mortetē plum Puteolis structū, & honores diuini decreti.

cedentes. Cæterùm cõtumeliosos, vt par est, puniunt & insiliũt nẽpe, & vestes eorum lacerãt, & eatenus castigant, eos denique qui furari prædarive moliũtur, crudelissimè dilaniant.

συνεργεί-ζουσιν

De Cochlea maris rubri.

CAP. XXI.

In rubro mari Cochlea tum specie pulcherrima tum maxima nascitur. Testa ei purpurea & in eius medio spira siue voluta, mira colorum varietate & veluti floribus natiuis distincta. Sertum diceres summo artificio & ornatu contextum, è floribus multijugis, viridibus aureis, rubicũdis, per æqua digestis interualla.

μέσω,

Quemadmodum Delphinus semper mouetur, etiam dormiens.

CAP. XXII.

καὶ τὸ μὲν παραινοῦντα τὴν μωρίαν ἀρχ...σαν εἰσαφεῖτ- τονται. ἐμπηδῶσι γὰρ καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῖς καταρρηγνύουσι καὶ τὸ σωφρονίζουσιν ἐς τοσοῦτον αὐτούς. τούς γε μὴν πειρωμένους ἀποδύειν, διασπῶσι πικρότατα.

Περὶ κοχλίου τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ.

Κεφ. κα.

Κοχλίας δὲ ἄρα θαλάττιος ὁ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γενόμενος, ὡραιότατος ἰδεῖν ἐστι καὶ μέγιστος. ἔστι μὲν γὰρ φοῖνιξ τὸ ἔλυτρον. ἔχει δὲ καὶ ἕλικας τὰς μέσας, δίχα διῃρημένας, καὶ πεποικιλμένας ὑπὸ τῆς φύσεως. κόσμον δὲ πάνυ τι ..., στέφανον ἂν εἴποις ὁρᾶν, ἔκ τινος πολυχροίας ἀνθῶν ποικίλης διαπλακέντα, σμαραγδίνων τε καὶ χρυσοειδῶν, καὶ κινναβαρίνων ἐναλλὰξ τῶν χρωμάτων κατὰ τὰ παράλληλα τοῖς διαστήμασι ἴσοις.

Ὅτι ἀκίνητος ὁ δελφίς. Κεφ. κβ.

Τὸν

Τὸν δελφῖνα ἡ φύσις ἀεικίνητον εἰργάσατο, ὥς φασι. καὶ πέρας τούτῳ τῆς κινήσεως, τὸ καὶ τοῦ βίου τέλος. ὕπνου γοῦν δεόμενος, μετεωρίσας τὸ σῶμα, καὶ ἀναπλεύσας ὑπὲρ ἄκρον τὸ ὕδωρ, ὡς ὁρᾶσθαι πᾶς, καταδαρθάνει τηνικάδε. ἐπεὶ δὲ καὶ ἄμοιρος τέδε τοῦ θεοῦ κάθ' αὑτὸς ὤν. ὅταν γοῦν καθεύδῃ, ὠθεῖται εἰς βυθὸν, ἕως ψαύσῃ τῆς καθ' αὐτὴν γῆς. ὅταν δὲ προσαπελασθῇ αὐτῇ, διυπνίζεται, κρουσθεὶς πρὸς τὸ δάπεδον, εἶτα ἀναδύνει· καὶ πάλιν εἰς ὕπνον ὑπαχθεὶς, καὶ νικώμενος τοῦ θεοῦ καταπονθαίνει. καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ αὐτῇ κρούσει, ἀναπλεῖ πάλιν καὶ πολλάκις δρᾷ τοῦτο, μεταξὺ ἡσυχίας καὶ ἐνεργείας ὤν, οὐ μὴν εἰς ἀκινησίαν ἐκπίπτων παντελῶς ποτε.

Delphinum perpetuo motu prȩditum esse ferũt: nec quoad viuit, (ne dormiens quidem) à motione conquiescit: Quum enim necesse habet dormire, ex alto ad summam aquam elatus, vt totus videatur, dormit. non enim somni expers est, atque ita dormiens, in profundum tandiu depellitur, quoad imam sedem maris cõtingat. ad quam postquam fũditus delapsus est, terrȩ pulsu è somno excitatur, deinde ex alto emergit, ac repetito somno similiter atque priùs ad maris fundum appuls9, expergiscitur, tum rursus eminet extra aquã. & hoc ipsum sæpe facit, eámque ob causam inter quietem & actionem agens, nũquam omnino à motu quiescit.

Περὶ ἰχθύος τοῦ λεγομένου κιθαρῳδοῦ.

Κεφ. κγ.

De Citharœdo pisce maris rubri, duorum generum.

CAP. XXIII.

In

In mari rubro piſcis procreatur, cuius corpus ita figuratum eſt, vt ſimilitudinem Lingulacæ eius latitudo gerere feratur, ſquammæ non magnam tangenti aſperitatem habent. Cum ſubaureo eſt colore, tum lineis à ſummo capitis vertice ad extremam caudam nigris ſic diſtinguitur, vt eas citharæ fidiculas contentas eſſe dicas, vnde is Citharœdus appellatur. Os ei peſſum it & ſubſidet, idemque nigerrimum eſt, cinguloque croceo circumligatur. Vertex varietate diſtinguitur, fulgore aureo, & nigris quibuſdam lineis. pinnas aureas habet (rufo colore multipli eiterva riatur:) Cauda eſt nigra prçter extrema, ea enim candidiſſimo colore aſperguntur. Alij item Citharœdi picti naſci dicuntur, toto corpore purpurei, certis inter-

Parentheſi incluſa ex Gillij verſione reliquimus in noſtris codic. Græc. nō inuĕtis

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γίνεται ἰχθὺς πλατὺς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν βούγλωττον, ὥς φασι. καὶ φολίδας μὲν οὐ σφόδρα τραχὺς ἐστὶ προσαψαμένῳ· τὴν δὲ χρόαν ὑπόχρυσός ἐστι, μελαίναις τε γραμμαῖς ἐς τὸ οὐραῖον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄκρας καταγέγραπται. εἴποις ἂν αὐτὰς εἶναι χορδὰς ἐντεταμένας. ἔνθεν τοι καὶ ἰχθὺς αὐτὸς κιθαρῳδὸς κέκληται. τὸ στόμα δὲ αὐτοῦ σιμίζει, καὶ ἔστι μέλαν ἰσχυρῶς· ζώνῃ γε μὴν κροκοειδεῖ κατείληπται. πεποίκιλται δέ οἱ ἡ κορυφὴ διαφόρως, τῇ τε χρυσοειδεῖ αὐγῇ, καὶ μέντοι καὶ μελαίναις τισὶ παραγραφαῖς. πτερύγια χρυσοειδῆ ἔχει. μέλαινα δὲ αὐτοῦ ἡ οὐρὰ, πλὴν τῶν ἄκρων. ταῦτα δὲ λευκὰ ἰσχυρῶς. Καὶ ἄλλοι δὲ ᾄδονται κιθαρῳδοὶ στικτοὶ τίκτεσθαι. καί εἰσι πορφυροῖ μὲν τὸ πᾶν σῶμα· γραμμὰς δὲ ἐκ διαστημάτων ἔχοντες χρυσ-

χρυσᾶς. ζώνας δὲ ἔχουσι ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἴοις τοῖς ἄνθεσι παραπλησίας, τὴν μὲν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τῶν βραγχίων καθέρπουσαν. τὴν δὲ μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς προχωροῦσαν· τὴν δὲ περιθέουσαν μετὰ τὸ δέρης, ὡς ὅρμον.

Περὶ παρδάλεως ἰχθύος τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὀξυρύγχου.

Κεφ. κδ.

Πάρδαλις δὲ ἰχθὺς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ φύεται θαλάττῃ, ὡς οἱ θεασάμενοι λέγουσι. καὶ ἔοικε τὴν χροιὰν καὶ τὰ στίγματα τὰ περιφερῆ τῇ ὀρείᾳ παρδάλει. Ὁ δὲ ὀξύρυγχος ὁ ἐν ταῦθα γινόμενος, ἔχει μὲν πρόμηκες τὸ στόμα· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς, χρυσοειδεῖς· τὰ δὲ βλέφαρα αὐτῷ λευκά. τῷ δὲ νώτῳ οἱ σημεῖα τε ἐπέστικε ὠχρά, καὶ τὸ τέλος αὐτῷ, αἱ μὲν πρῶται μέλαμαι· αἱ δὲ νωτιαῖαι, λευκαί. ἡ οὐρὰ, προμήκης τὸ σχῆμα, τὴν δὲ χρόαν πράσ

uallis aureolas lineas possidentes. Earum verò caput cingulis violaceis illustratur, vno (quod est ante oculos) ad branchias pertinente: altero secundum oculos vsque ad medium caput excurrente: alio autem tanquã monili sic collum circumplicante.

De Pardali & Oxyrynchopiscibus.

CAP. XXIIII.

Pardalis piscis, vt ij, qui ipsum viderunt, dicunt, in mari rubro nascitur, colore & maculis orbiculatis, similis est montanæ Pardali. Oxyrynchus, quem idẽ mare profert, ore est prælongo, oculis ad similitudinem auri fulgentibus, palpebris, albis. Eius dorso puncta pallore insignita sunt. pinnæ priores ei nigræ existunt, eæ verò quæ sunt in dorso, albæ: cauda prolixa & viridis,

quam mediam aureola linea intersecat.

De Hinnulo Græcum sermonem intelligente.

CAP. XXV.

Ptolemæo secundo, quem & Philadelphũ cognominant, hinnulus Cerui dono datus est. Is sermone Græcanico enutritus, loquẽtes intelligebat: quum ante id tempus solam Indorum linguã Cerui intelligete crederẽtur.

Sexum masculum etiam inter bruta naturam præferre.

al. ἡ ἄῤῥην φύσις.

CAp. XXVI.

Sexus masculus etiã inter bruta videtur à natura præferri. Siquidem Draco mas insignis est cristâ, & barbâ hirsutus. Gallinaceus & ipse cristatus, paleas insuper veluti barbam gerit Ceruus cornutus, Leo iubatus, Cicada mas canorus est.

Suprà etiam lib. 10. cap. 25

ἔλαφος

Quòd parua occasiones sæpè magnorum bello-

πράσινός ἐστι, μέσην δὲ αὐτὴν διείληφε χρυσοειδὴς γραμμή.

Περὶ τῆς τοῦ Πτολεμαίου ἐλάφου. Κεφ. κε.

Τῷ Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ, ὃν καὶ Φιλάδελφον καλοῦσι, βρέφος ἐλάφου δῶρον ἐδόθη. καὶ τῇ φωνῇ ἀνετράφη τῇ Ἑλλάδι, καὶ λαλούντων συνίει. ἐπεπίστευτο δὲ πρὸ τούτου τοῦ ζώου, τῆς Ἰνδῶν μόνης φωνῆς ἐπαΐειν τοὺς ἐλάφους.

Ὅτι κἂν τοῖς ἀλόγοις προτιμᾶται ὁ † ἄῤῥην φύσει.

Κεφ. κϛ.

Ἔοικε δὲ ἄρα καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ὑπὸ τῆς φύσεως προτιμᾶσθαι τὸ ἄῤῥεν ἐχεῖ. γοῦν ὁ μὲν δράκων ὁ ἄῤῥην τὴν λόφον, καὶ τὴν ὑπήνην δασεῖαν. ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν καὶ οὗτος λέφον, καὶ τὰ κάλλεα. ὁ δὲ † ἐλέφας τὰ κέρατα· χαίτην ὁ λέων· ὁ τέττιξ φωνήν.

Ὅτι καὶ μικραὶ προφάσεις πολλά-

πολλάκις αἰτίαι μεγάλων πολέμων γεγόνασι.

Κεφ. κζ.

Ὑπόθεσιν μὲν τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς Τρωσὶ τοῦ πολέμου, ἡ Διὸς Ἑλένη φασί. καὶ Πέρσαις πρὸς τοὺς Ἕλληνας, Ἄτοσσα ἡ Δαρείου γυνὴ, ποθήσασα θεραπαίνας κτήσασθαι Ἀττικὰς καὶ Ἰάδας. καὶ τοῦ μακροῦ πολέμου τοῖς Ἕλλησι τὸ πινάκιον τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων. Μάγνητας δὲ καὶ Ἐφεσίους εἰς πόλεμον ἀκρὶς ἐξῆψε. Περιστερὰ δὲ Χάονας καὶ Ἰλλυριούς. Θηβαῖοι δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὲρ κυνὸς πρὸς Ῥωμαίους πολεμῆσαι λέγονται.

Ὅτι καὶ μικρὰ αἴτια πολλάκις μεγάλας ὁρμὰς ἔστησαν. Κ. κη.

Λέγει τις λόγος Πυθοχάρην τὸν αὐλητὴν ἀναστεῖλαι λύκων ὁρμὴν, αὐλήσαντα σύντονον καὶ ὄρθιον αὔλημα. * μυιῶν δὲ πλῆθος ἀνέστησε Μεγα-

rum causa fuerunt.

CAP. XXVII.

Græcis & Trojanis belli causam Helena dedit. Darij vxor Atossa, quod ancillas Atticas & Ionicas habere desideraret, Persis ad bellum Græcis inferẽdum argumentum dedit. Tabella causam attulit Græcis longissimi belli gerendi cum Megarensibus. Magnetes atque Ephesios Locusta ad bellum excitauit, atque inflammauit. Columba *Carnos & Illyricos in bellum commisit. Thebani in Ægypto de Cane contra Romanos pugnasse dicuntur.

Chaon[es] in nostris codicib. Græcis.

Lupus concitato tibia sono territus. Quæ parua animalia quos populos sedibus expulerint.

CAP. XXVIII.

Pythocharem tibicinem fama est, concitato & vehementi tibiæ sono Luporum impetũ cohibuisse. Muriũ (Muscarum, Gillius) multitudo Megarenses sedibus

Μυιῶν, Gillius.

bus pepulit. Phaselitas Vespę fugarunt. Scolopendrę exegerũt Rhœthienses.

Fel Ouium alibi nullum, alibi duplex.

CAP. XXIX.

Oues in Ponto sine felle nasci aiunt: in Naxo verò insula etiam duplici.

Meropem pietate in parentes Ciconiis præstare.

CAP. XXX.

Merops auis hoc nomine Ciconiis etiam iustior est, quòd parẽtes non senectute demum affectos alit: sed vt primùm maiores alarum pennæ ei natæ fuerint, id facit. itaque inter aues iustissima & piissima omnium habetur.

Deo etiam brutas animantes curæ esse. Historia de Equo Lesai cuiusdam exoculato, & à Serapide restituto.

CAP. XXXI.

Hoc quoque animalibus contigit, quòd diis curæ sint, neque vel contemnantur ab

ρέας Φασηλίτας δὲ σφῆκες· σκολοπένδραι δὲ, Ροιτιεῖς.

Περὶ προβάτων ἀχόλων τε καὶ διχόλων.

Κεφ. κθ.

Πρόβατα ἄχολα ἐν τῷ Πόντῳ φασίν· ἐν δὲ τῇ Νάξῳ τῇ νήσῳ καὶ δίχολα.

Περὶ τῆς τῶν μερόπων ὀρνιθῶν δικαιοσύνης.

Κεφ. λ.

Ο μέροψ ὄρνις ταύτῃ τοι δοκεῖ δικαιότερος εἶναι τῶν πελαργῶν· οὐ γὰρ ἀναμένει γηράσαντας ἐκτρέφειν οὓς πατέρας, ἀλλὰ ἅμα τῷ φῦσαι τὰ ὠκύπτερα, τοῦτο ἐργάζεται. καὶ ἐστι δικαιότερος καὶ εὐσεβέστατος ὀρνίθων ἁπάντων.

Ὅτι καὶ τῶν ἀλόγων πρόνοιαν ποιεῖται τὸ θεῖον.

Κεφ. λα.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἐκεῖνο ἀγαθόν. Πρόνοιαν αὐτῶν καὶ οἱ θεοὶ ποιοῦνται, καὶ οὔτε αὐτῶν καταφρονοῦσιν,

νοῦσιν, οὐδὲ μὴν ὀλιγώρως ἔχουσιν. εἰ γὰρ καὶ ἀμοιρεῖ λόγου, ἀλλὰ γοῦν συνέσεως καὶ τῆς καθ' ἑαυτὰ σοφίας οὐκ ἔστιν ἀτυχῆ. ὅπως δ' οὖν καὶ αὐτὰ οἰλεῖται θεοῖς, ἐρῶ, καὶ εἰ μὴ πολλὰ ἐκ πολλῶν, ὅσα δ' οὖν ἀποχρήσει, τοσαῦτα. Ἀνὴρ ἱππεὺς τὴν στρατείαν, Λήναιος τὸ ὄνομα, ἵππον εἶχεν ἰδεῖν μὲν ὡραῖον, δραμεῖν δὲ ὤκιστον, τὸν δὲ θυμὸν ἀνδρειότατον· καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι τὴν ἱππείαν περιδραμεῖν τὴν δεδιδαγμένην, καρτερικὸν δὲ ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ· καὶ διῶξαι, ἔνθα ἦν καιρός· καὶ ἀναχωρῆσαι ἔνθα αὐτὸν χρεία παρεκάλει, πάνυ γενναικόν. οὐκοῦν ἐκ τούτων ἁπάντων, ὁ μὲν κτῆμα ἦν ἀγαθόν· ὁ δὲ εὐκλεέστατος ἐν τοῖς ὁμοτέχνοις ἱππεῦσιν ἐδόκει. ὁ τοίνυν ἵππος ὁ τοῦτος τὴν ἱππικὴν ἀρετὴν, θατέρῳ τοῖν ὀφθαλμοῖν τῷ δεξιῷ ὑπό τινος πληγῆς προσπεσούσης,

eis, vel negligantur. Nã vt ratione careant, suo tamen intellectu & cõueniente eis sapientia non destituũtur. Quomodo autem à Diis amentur, dicam, si non multa è multis: tãtum tamen quantum satis fore videbitur. Vir quidam Lenæus nomine, Equum possidebat & formâ speciosum, & cursu celerrimum, & animo intrepidũ: quiq; in spectaculis cursum ad quẽ institutus erat egregriè decurrebat, & in bello fortitudinẽ tolerantiamq; suam cũ aliâs declarabat, tum persequẽdo si opus esset, tum retrocedendo tẽpestiuè. propter hæc igitur omnia commendabilis Equus, dominũ suum inter cæteros equites quàm celeberrimum reddebat. Hic equus adeò eximi⁹ i[illegible] quodam dextro [illegible]ulo

læsus, eoq; captus est. Et quum Lenæus spem suam omnem propter hunc Equi casum vacillare videret (nam lęuo eius oculo, soli adhuc integro, scutum equestre & alia *arma* tenebras offundebant,) Serapidis templum adit, adducto secum ceu victima quadam equo. & pro eodem deum precatur, ceu fratre aut filio, & vt supplicem insontē misereretur orat huius enim calamitatis causam ab hominum quorundam siue facto nefario, siue mali ominis dicto esse profectam. Equus verò quonam pacto (dicebat) vel sacrilegium, vel cędem, vel blasphemiam committeret? Per suā quoque innocentiam, vt qui nemini vnquam iniurius fuisset, deum obtestabatur: & propterea vt cōmilitonis ac amici sui oculum restitueret, ro-

ἱκέτην

σης, ὁρᾶν ἀδύνατος ἦν· οὐκοῦν ὁ Λήναιος ὁρῶν ἑαυτοῦ σαλεύουσαν τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἐν τῷ τοῦ ἵππου τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου πάθει, ἐπεὶ τὰ ἄλλα καὶ ἀσπὶς ἡ ἱππικὴ τὸν λαιὸν ὀφθαλμὸν οἱ ἔσκεπε τὸν μόνον ὁρῶντα, εἰς τοῦ Σαράπιδος ἔρχεται, θρέμμα ἀνάγων, καὶ μάλα ἀληθὲς, ὥσπερ οὖν ἱερεῖον τὸν ἵππον, καὶ δεῖται τοῦ θεοῦ ὥσπερ ὑπὲρ ἀδελφοῦ τινος ἢ υἱοῦ ὁ Λήναιος τοῦ ἵππου, οἰκτεῖραι τὸν † οἰκέτην καὶ ταῦτα ἀδικήσαντα οὐδέν. εἰ γάρ τινας ἀνθρώπους σφίσι κακῶν αἰτίους, ἢ δράσαντά τι ἀσεβὲς ἢ εἰπόντας τι ἀπόφημον. ἵππου δὲ ἔλεγε ποία μὲν θεοσυλία; φόνος δὲ τίς; βλασφημία δὲ πῶς, ἢ πόθεν; ἐμαρτυρήσατο δὲ τὸν θεὸν καὶ αὐτὸς, ὡς οὐδεπώποτε οὐδένα οὐδὲν ἀδικήσας· καὶ διὰ ταῦτα τὸν συστρατιώτην οἱ καὶ φίλον ἐδεῖτο τῆς ὀφθαλμίας ἀπαλλάξαι τὸν θεόν.

θεόν. ὁ δὲ, οὐχ ὑπερορᾷ, οὐδὲ ἐξεφαύλισε τὸ ἄλογόν τε καὶ ἄφωνον ἱκέτην, ὧν τοῦ τῷ θεὸς, καὶ διὰ ταῦτα οἰκτείρει καὶ τὸν νοσοῦντα, καὶ τὸν δεόμενον ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίδωσιν ἴασιν. μὴ καταιονᾶν μὲν τὸν ὀφθαλμὸν, πυριάσαι δὲ αὐτὸν, ὁπηνίκ' ἂν μεσοίη ἡμέρας ἐν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο, ἐρρώσθη δὲ τῷ ἵππῳ τὸ ὄμμα. καὶ ὁ μὲν Λιμναῖος χαριστήριά τε καὶ ζωάγρια ἀπέθυεν· ὁ δὲ ἵππος ἐσκίρτα καὶ περὶ τὸν νεὼν ἐχρεμέτιζε, καὶ ἐδόκει μείζων τε καὶ ὡραιότερος καὶ ὑπερφαιδρὸς, καὶ τῷ βωμῷ τοῦ θεοῦ ἐκυδρᾶτο καὶ μέντοι καὶ πρὸς τοῖς ἀναβαθμοῖς καλινδούμενος ἑωρᾶτο τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι χαριστήρια ἐκτίνων ᾗ παρῆν σθένειν.

Περὶ ἀσπίδος.

Κεφ. λβ.

Ἐν ἀμπέλῳ δὲ γεωργὸς

gabat. Tum deus vtcũque magnus, non neglexit neque contempsit brutum mutumq; animal: & pariter ipsius & supplicantis miseratus remedium dictat: iubétq; oculum Equi, non quidem perfundi liquido vllo remedio, sed fomentis per meridiem in ambitu templi calefieri. His peractis, Equi oculus redintegratus est & Lenæus deo, vt gratũ se declararet, sacrificauit. Equus iam integer saltabat, & hinniebat circa templum: iámq. grandior & formosior videbatur, seq; veluti ostentans ad aram vsque non sine ambitione ac- περιδῖνον currebat: denique circa gradus se volutans deo seruatori quo posset modo gratias se agere præ se ferebat.

De vinitore qui Aspidem sacram & hominibus inrocentem imprudens differuerat.

CAP. XXXII.

Vinitor dum scrobẽ

fodit pulchram & generoſam vitem plantaturus, ligonis ictu Aſpidem ſacram & minimè infeſtam hominibus, quæ fortè illic latebat, imprudens mediam diſſecuit, deinde quum terram dimoueret, poſteriorem eius partem, quæ caudam continet in arena iacẽtem reperit: anteriorẽ verò, quæ à ventre ad ceruicem tendit adhuc reptantem & cruentã. Quamobrem obſtupefactus & mẽtis impos, totus ad inſaniã, eámque vehemẽtem redactus eſt. Et quum interdiu non apud ſe nec rationis compos erat, tũ noctu etiam delirans è lecto exiliebat, & Aſpidẽ ſe perſequi dictitabat: & veluti morſu læſus, terribili clamore vociferabatur, & auxilium implorabat, & interemptæ ab ipſo Aſpidis ſimulachrum ſe vi-

ἠνίκα τὶ ierur melius omitti.

διώκειν abũdat

εἰργάζετο τὰ ἔργα, ἵνα ἐμφυτευθῇ καλὸν κλῆμά τι καὶ εὐγενές. εἶτα τὴν σμινύην καταφέρων ὑποικουροῦσαν ἀσπίδα ἱερὰν, καὶ ἀνθρώπων ἥκιστα ἐχθρὰν, λαθὼν διέκοψε μέσην. καὶ τὴν γῆν διαξαίνων, τὸ μὲν οὐραῖον βλέπων τῇ ψάμμῳ κατειλημμένον· τὸ δὲ ἡμίτομον τὸ ἐκ τῆς γαστρὸς ἐς τὴν δέρην αὐτὸν, ἔτι ἕρπον, καὶ τοῦ λύθρου τοῦ διὰ τὴν τομὴν πεπληρωμένον, καὶ ἐξεπλήττετο, καὶ ἔκφρων γενόμενος, εἰς τὴν ὀρθὴν μανίαν καὶ ὡς τὰ μάλιστα ἰσχυρὰν, ἐκφοιτᾷ, καὶ μεθ᾽ ἡμέραν ἑαυτοῦ τε, καὶ τοῦ λογισμοῦ ἦν ἀκρατέστερος. καὶ μέντοι καὶ νύκτωρ, † ἡνίκα παράφορος καὶ ἐκ τοῦ λέχους ἀνεθόρνυτο, καὶ ἔλεγε τὴν ἀσπίδα * διώκειν, καὶ ὡσπερεὶ δεινοῦ ὁμοῦ † τι τῷ δήγματι ὢν ἐκπληκτικώτατος ἐβόα· καὶ ἐκάλει συμμάχους· καὶ μέντοι καὶ τῆς ἀνῃρημένης ὑπ᾽ αὐτοῦ, τὸ εἴδωλον ἔλεγεν ὁρᾶν

βει

βρυχώμενόν τε καὶ ἀπειλοῦν· καὶ ὁμολογεῖ ποτὲ καὶ δεδῆχθαι, καὶ ὡς ἀλγῶν ἐξ αὐτοῦ ᾤμωζεν, ἦν δῆλος. ἐπεὶ τε μὲν οἱ ὁ νόσος πόρρω τοῦ χρόνου ἦν, οἱ προσήκοντες οἱ τὸν ἄνδρα ἐς τὸν Σαράπιδος ἄγουσιν ἱκέτην, καὶ ἐδέοντο ἀποστεῖλαι καὶ ἀφανίσαι τὸ προειρημένον φάσμα. οἰκτείρει μὲν οὖν τὸν ἄνδρα ὁ θεὸς καὶ ἰᾶται. Ὡς δὲ ἀτιμώρητος οὐκ ἔμεινεν ἡ ἀσπὶς, εἴρηται καὶ πάνυ γε ἀποχρώντως.

μέν τοι vel δὲ

Περὶ ταώ.

Κεφ. λγ.

Ταὼν δὲ Ἰνδικὸν δῶρον λαβὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ταῶν ὡς ἰδεῖν μέγιστόν τε καὶ ὡραιότατον, οὐκ ἀξιοῖ σὺν τοῖς ἀγελαίοις τρέφειν, ὡς οἰκίας ἄθυρμα αὐτὸν εἶναι, ἢ γαστρὸς χάριν· ἀλλὰ ἀνάπτει τῷ πολιεῖ Διῒ κρίνας ἀνάθημα ἐπάξιον τοῦ θεοῦ τὸν ὄρνιν τὸν προειρημένον. ἐρασθέντες τοῦτον συλλαβεῖν

dere aiebat, idque frēdens & minans: & aliquādo morsu se impetitum, eiulatu quidem dolere se arguebat. Quum autem iam aliquandiu durasset morbus, cognati eius supplicem ipsum in ædem Serapidis ducūt, deúmque vt spectrum illud Aspidis amoliri & cohibere dignetur orant. Misertus ille, virū curat. Hæc de vindicta Aspidem læsam sequuta sufficiant.

De Pauone Indico, quem Ioui consecratum à rege Ægypti, sacrilegi suffurari non potuerunt.

CAP. XXXIII.

Ægyptiorum rex quum Indicum Pauonē maximum pulcherrimumque dono accepisset, noluit cum gregariis cæteris eum alere, vel cibi gratiâ, vel oblectamenti. Itaq; Ioui vrbis custodi eum consecrauit, dignum hoc deo munus huiusmodi alitem iudicans.

Huius deinde capiendę desiderio ventri ac luxui deditus iuuenis quidam locuples, vt splendide epularetur, captus est. Solebat enim ille sēper indulgere gulę & varias quęrebat dapes, etiā cū periculo, quauis occasione, quouis pretio, lucrum existimās omnia quib⁹ suam delectaret improbitatem, & satiaret ingluuiem. Mercedem igitur huius sacrilegij amplam vni ex ministris dei largitur, & insuper aliam promittit: Is verò spe vana inductus, eum accessit ad locum, vbi morari alitem nôrat, & capere iuueni adferēdam aggressus est. Sed non apparuit Pauo: & loco illius Aspis visa est erecta, & aduersus ipsum irata, quare territus retrocessit. Quum verò gulosus ille vrgeret, & instigaret, ad Pauonem venit, qui mox ambabus alis in aërē eleua-

ἄσωτος νεανίας, καὶ πάνυγε πλούσιος, καὶ πολύσασθαι δεῖπνον. ἀεὶ γὰρ τῇ γαστρὶ ἐχαρίζετο, καὶ ἐξ ἁπάσης αἰτίας ὁ ἄσωτος τὸ ποικίλον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σὺν κινδύνῳ πορισθὲν, καὶ τὸ ἐωνημένον πολλοῦ, τρόπῳ βδελυρίας καὶ λαιμαργίας ὑπερβολῇ, κέρδος ἡγούμενος εἰς ἡδονήν. μισθὸν οὖν τῆς θεοσυλίας ἁδρὸν προτείνει τινὶ τοῦ θεοῦ θεραπευτήρων, καὶ ὑπισχνεῖται καὶ ἄλλον. ὁ δὲ ἐλπίδι κουτισθεὶς ματαίᾳ, ἔνθα ᾔδει τὸν ὄρνιν αὐλιζόμενον ἐλθὼν, ἐπεχείρει συλλαβεῖν, καὶ τῷ πλουσίῳ κομίσαι. καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐχ ὁρᾷ, μεγίστην δὲ ἀσπίδα ὀρθὴν εἶδε, καὶ ἐπ' αὐτὸν τεθυμωμένην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἔδεισε καὶ ὑπανῆλθεν· ἐγκειμένου δὲ τοῦ ἀσώτου καὶ παρορμῶντος, ὁ ὑπηρέτης ὀπὶ τὸν ταὼν ἦλθεν. ὁ δὲ ἀμφοτέρων αἴξας, καὶ

ἐαυ

ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς μετεωρίσας, καὶ ἀρθεὶς κοῦφος, οὔτε ἐπί τι τῶν ἱερῶν δένδρων ἐκάθισεν, οὔτε ἐπ' ἄλλου μετεώρου τι καὶ ὑψηλοῦ χωρίου. ἀλλὰ ἐπί τι μέσον τοῦ θεοῦ τοῦ νεὼ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀτρέπτως ἑώρα, δῆθ' ὑπαινῶν ὅτι ἄρα τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐκείνων κρείττων πέφυκε. καὶ ἐκ ἔστι αὐτοῖς· ἔλεγεν αὐτὸν. ἐκ οὗ ἐπεὶ μηδὲν ἤνυστο, ὁ ἀργύριον † προσδεδαπάνηκεν ἀργύριον ὁ ἄσωτος ἀπῄτει λαβεῖν. ὁ δὲ, ὡς ἀποδιδοὺς, ἔφασκεν ποιήσειν μὲν τὰ ἑαυτοῦ πάντα, ἀδύνατος δὲ εἶναι θεῶν κτῆμα ὑφελέσθαι. ἐκ τούτου εἰκὸς ἦν ἔριν ὑπὲρ τούτων καὶ βοὴν ἤδη, καὶ ἤκουον πολλοί. εἶτα ἀφίκετο ὁ ἐπὶ πᾶσιν ἱερεὺς, καὶ ἐρωτᾷ τῆς ἐν τῷ νεῷ φιλονεικίας τὴν ὑπόθεσιν. καὶ ἐλέγχουσιν ἀλλήλους. καὶ ὁ μὲν πλούσιος ἀπειλαῖς καὶ βλασφημίαις, καὶ λοιδορίαις αἰκισθεὶς ἀπαλλάττεται· καὶ ὄρνιθος ἄλλου καταπιὼν ὀστοῦν, καὶ ὀδυ-

tus, neque in ſacra aliqua arbore conſedit, neque in alio ſublimi & excelſo loco, ſed in medio quodam inter templum (& ipſos) vnde intrepidè illos aſpectans præ ſe ferre hoc videbatur, ſe illorum inſidiis ſuperiorem ac tutũ eſſe, neque capi ab eis poſſe. Itaque re infecta luxurioſus ille pecuniam expenſam repetit. Negat ille ſe redditurũ, quòd quã- προσδώκει
tum in ſe eſſet nihil nõ feciſſet. rem verò ſacrã deo auferre nequiret. Hinc ortam cõtentionẽ, & clamores multi audiuerunt: & tandem ſummus quoq; ſacerdos ſuperueniens, litis in æde cauſam ſciſcitatur. Illi ſe inuicem accuſant. & iuuenis ille diues, minis, conuiciis & maledictis affectus, diſcedit: & alterius cuiuſdam auis oſſe deglutito, magno cum dolo-

re è vita migrauit. Ministrum verò improbũ illũ, vtpote sacrilegũ, ciuitatis princeps puniuit. Auis ab eo tempore neque viua neque mortua visa est, sed quum annis centum, vt ferũt, vixisset, euanuit.

De curato à Serapide viro, qui Serpentis oua deuorauerat.

CAP. XXXIIII.

Huc & illud pertinet. Vir quidam Cissus nomine, Serapidis, cultui deditissimus, peritus insidiis mulieris quam priùs amatam deinde vxorem duxerat, quum oua serpentis deuorasset, angebatur & miserè affligebatur, ita vt à morte parum abesse videretur. Rogatus autem ab eo deus Murænam viuam præcepit emendam, & manum viuario seu vasi (in quo seruaretur) immittendam. Paret ille, manum immittit: cui Muræna mordicus inhæret: & quum auel-

νάμενος τὸν βίον κατέστρεψεν ἀγηρώτατα. τὸν δὲ ὑπηρέτην τὸν κακόν, οἷα δήπου ἱερόσυλον, ὁ τῆς πόλεως ἁρμοστὴς ἐκόλασεν. τὴν δὲ ὄρνιν οὔτε ζῶσαν οὔτε νεκρὸν ἐθεάσατο· ἀλλὰ ἑκατὸν ὡς ὁ λόγος ἔτη διαβιώσας, εἶτα ἠφανίσθη.

Περὶ μυραίνης, πῶς δι' αὐτῆς ἐσώθη ὁ φαγὼν ὄφεως ᾠά.

Κεφ. λδ'.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ἔοικε τούτῳ καὶ ὁμολογεῖ. Κίσσος ὄνομα θεραπεύων τὸν Σάραπιν ἰσχυρῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῆς πρότερον μὲν ἐρωμένης, ὕστερον δὲ γαμετῆς, καὶ ᾠὰ ὄφεως φαγών, ὠδυνᾶτο, καὶ ἑαυτῷ κακῶς εἶχε, καὶ ἐπίδοξος τεθνήξεσθαι ἦν. δεῖται δὲ τοῦ θεοῦ· ὁ δὲ, προστάττει πρίασθαι μύραιναν ζῶσαν, καθεῖναι δὲ τὴν χεῖρα εἰς τὸ ζωγρεῖον. καὶ ὁ Κίσσος πείθεται, καὶ καθίησιν. ἡ δὲ, ἐμφῦσα εἴχετο. ἀποσπωμέ-

ἀπολομένην δὲ καὶ τὴν νόσον τὴν ἐν τῷ νεανίᾳ συναπέσβεσεν. Ὑπηρέτις μὲν δὴ θεοῦ θεραπείας ἡ μύραινα αὕτη γενομένη, καὶ εἰς ἀκοὴν τὴν ἡμετέραν ἀφίκετο.

Ὅτι καὶ Χρύσερμος αἷμα ταύρειον πιὼν, καὶ Βάθυλλις φθισικὸς ὑπὸ τοῦ Σαράπιδος ἰάθησαν.

Κεφ. λϛ.

Χρύσερμόν τε ἐπὶ Νέρωνος αἷμα αἱμοῦντα καὶ τηκόμενον ἤδη, αἷμα ταύρου πιόντα, ἰάσατο αὐτὸς οὗτος ὁ θεός. ἐγὼ δὲ λέγω ταῦτα ὅτι ἐς τοσοῦτον ἄρα τὰ ζῶα θεοφιλῆ ἐστιν, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν σώζεσθαι, καὶ σώζειν, ἐκείνων βουλομένων, ἑτέρους. Ἀτὰρ οὖν καὶ Βάθυλλιν τὸν Κρῆτα ἐς νόσον φθίσεως ἐμπεσόντα, ἐξαίτῃ τοῦ τοσούτου κακοῦ ὅδε ὁ θεὸς εἰργάσατο, ὀνείων κρεῶν γευσάμενον. καὶ προσέπαισε γενέσθαι καὶ αὐτῷ παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ζῴου. ἔοικτο γὰρ ὀνησιφόρον οἱ ταύτην ἔσεσθαι τὴν θε-

leretur, simul cum ea morbus etiam iuuenis illius euulsus est. Sic Murænæ huius diuinæ Serapidis voluntatis ministræ, ad nos quoque fama peruenit.

Historia Chrysermi à Serapide curati, quum sanguinem Taurinum bibisset, & Bathyliãs phthisici. C. XXXV.

Idem hic deus imperante Nerone, Chrysermum, qui Taurino sanguine poto, iam & reuomebat sanguinẽ, & contabescebat, curauit. Hæc eo proposito mihi referuntur, vt significem animalia tã grata esse diis, vt & ab iis seruentur, & ipsa quoque alios eorum voluntate seruent. Idẽ hic deus Bathylin Cretensem tabe periclitãtem ab hoc grauissimo malo asininę carnis imperato esu, restituit. atq; ita quẽadmodũ deus colludentibus vocabulis Græcis ei prædixerat. ὄνεια κρέα ὀνησιφόρα

φορα; id eſt, aſini iumẽtiq; carnes adiumento ei fuere Hæc hactenus.

Equas ad agitationem curruum præferri. Equos lauatione & vnguentis delectari: timerique eos à Camelis.

CAP. XXXVI.

De animaliũ natura hæc quoque feruntur. Equæ ad vectionẽ curulem aptiores eſſe creduntur. Viros rei equeſtris peritos affirmare audio, Equos lauatione & vnctione gaudere. Solitos quidẽ vnguentis liniri Equos, Simonides in Iambis teſtatur. Perſæ poſt Cyri pugnam in Lydia Camelos ſimul cum Equis alunt, Equorum metum ex Camelis cõuictu conantes expellere.

Diuiſio animalium.

CAP. XXXVI.

Cartilaginea vocantur, quæ ſquammis carent, vt Muræna, Conger, Torpedo, Paſtina.

ἐρετείαν, καὶ ἴασιν καὶ ὕδωρ μὲν τούτων ἀπέχειν καὶ ταῦτα.

Περὶ τῶν ἵππων.

Κεφ. λϛ.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζῴων καὶ ἐκεῖνα λέγεται. Αἱ ἵπποι εἰς ἁρματηλασίαν ἐπιτηδειότεραι εἶναι πεπίστευνται. Πυνθάνομαι δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς πωλοδαμαστικοὺς λέγειν, ὅτι ἄρα χαίρουσιν ἵπποι λουτρῷ τε καὶ ἀλοιφῇ, ὅτι δὲ καὶ μύροις ἐχρίοντο οἱ ἵπποι, Σιμωνίδης ἐν τοῖς Ἰάμβοις λέγει. Πέρσαι δὲ μετὰ τὴν Κύρου μάχην τὴν ἐν Λυδίᾳ, καμήλους τοῖς ἵπποις συντρέφουσι, τὸ δέος τῶν ἵππων τὸ ἐκ τῶν καμήλων εἰς αὐτοὺς ἐξαπτόμενον, ἐκβάλλειν πειρώμενοι τῇ συντροφίᾳ.

Διαφορά τις ζῴων εἰς ἐπωνυμίαν τε καὶ ζωογονίαν.

Κεφ. λζ.

Καλεῖται δὲ σελάχεια, ὅσα μὴ ἔχει λεπίδας. εἶεν δ᾽ ἂν μύραινα, γόγγρος, νάρκη, τρυγὼν, βοῦς, γαλεός.

λεός, δελφὶς (δὲ καὶ) ἡ φάλαινα (ἐστὶ) κήτη. ταῦτα δὲ ἄρα μόνα τῶν ἐνύδρων ζῳοτοκεῖ. Μαλάκια δὲ καλεῖται, ὅσα τῶν ἐνύδρων ἀνόστεά ἐστι, καὶ εἰσὶν αὖ πολύποις, σηπία, τευθίς, ἀκαλήφη. ταῦτά τοι καὶ αἵματος ὁμοίως καὶ σπλάγχνων ἐστί. Μαλακόστρακα δὲ, ἀστακοί, καρίδες, καρκίνοι, πάγουροι. ἀποδύεται δὲ καὶ τὸ γῆρας ταῦτα. Ὀστρακόδερμα δὲ, ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, στρόμβοι, ἐχῖνοι, κάραβοι. Καρχαρόδοντα δὲ, στρογγύλους ἔχοντα τοὺς ὀδόντας καὶ ὀξεῖς· λύκος, κύων, λέων, πάρδαλις, ταῦτα μέντοι καὶ σαρκοφάγα ἐστί. Ἀμφώδοντα δὲ, ἄνθρωπος, ἵππος, ὄνος, ἀλλὰ καὶ πιμελὴν ἔχει. Συνεχόδοντα δὲ, βοῦς, πρόβατον, αἴξ. Χαυλιόδοντα δὲ, τὰ ὑπερφαίνοντα ἔξω τοὺς ὀδόντας· ὗς ὁ ἄγριος, ἀσπάλαξ. τὸν γὰρ ἐλέφαντα οὔ φημι ὀδόν-

ca Bos, Mustellus. Delphinus vero & Balęna, cete sunt. Et hæc quidē de aquatilibus sola viuipara. Mollia appellātur, ex aquatilibus ossium expertia: vt, Polypus, Sepia, Lolligo, Vrtica quæ etiam sanguine, & visceribus carēt. Crustis tenuibus tecta: Astaci, Squillæ, Cācri, Paguri, hæc senectutē exuūt. Siliceis testis cō clusa, Conchæ, Murices, Buccina Turbines, Echini, Locustæ. Iam dentibus serratis prædita esse dicuntur, quæ dentes teretes & acutos habent: vt Lupus, Canis, Leo, Panthera, hæc eadem sunt carniuora. Vtrinque dētati, Homo, Equus, Asinus, & sanè adipem habent. Dētes cōtinuos possidēt, Bos, Ouis, Capra. Dentes exertos habēt, quæ extrà dentes eminentes ostendūt, Aper, Talpa. nam Elephanti, potiùs quàm dentes, cornua appellāda sunt.

al. ἐλάσματα, ἐστὶ κήτη.

Vrticam animal marinū Rondeletius quoque inter mollia cēset. Plinius inter zoophyta.

Insecta

Insecta: vt Vespæ, Apes: hęc etiam pulmonibus carere dicuntur. Ambigentia: Equus fluuiatilis, Lutra, Castor, Crocodilus. Cortice tegũtur, Lacertus, Salamãdra, Testudo, Crocodilus, Serpens: hæc etiam senectutem exuũt pręter Crocodilum, & Testudinem. Solipeda: Equus, Asinus. Bisulca: Bos, Ceruus, Capra, Ouis, Sus. Multifida: vt, Homo, Canis. Planipeda: Cygnus, Anser. Cuteis alis prædita, Vespertilio. Vncinatis vnguibus sunt quibus incuruum est rostrum: vt Accipitres, Aquilæ. Aliorum, si quæ præterea est animalium natura, alibi dixi.

Vulpanserem venatori spem sui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur. c. XXXVIII.

Vulpãser pullos suos vehementer amat, eãdémq; operam quam Perdix, in eis tuendis ponit. nam ante suos fœtus sese prouoluẽs,

adde, Διχηλα δ. Elephas Aristoteli multifidus est, sed digitis indiuisis. hoc in loco potiùs ἔλαφος legerim.

τας ἔχειν, ἀλλὰ κέρατα. Ἔντομα δὲ, σφῆξ, μέλισσα. λέγουσι δὲ μηδὲ πνεύμονας ἔχειν ταῦτα. Ἀμφίβια δὲ, ἵππος ποτάμιος, καὶ ἔνυδρος, καὶ κάστωρ, καὶ κροκόδειλος. Φολιδωτὰ δὲ, σαῦρος, σαλαμάνδρα, χελώνη, κροκόδειλος, ὄφις. ταῦτα δὲ καὶ τὸ γῆρας ἀποδύεται, πλὴν κροκοδείλου καὶ χελώνης. Μώνυχα δὲ ἵππος, ὄνος, † βοῦς, ἐλέφας, αἴξ, ὄϊς, χοῖρος. Πολυσχιδῆ δὲ, ἄνθρωπος, κύων. Στεγανόποδα καὶ πλατυώνυχα κύκνος, χήν. Δρεπάνιστρος δὲ, νυκτερίς. Παμψώνυχα δὲ, οἷς καὶ ῥάμφος ἐπικαμπὲς, ἱέρακες, ἀετοί. Τὴν δὲ ἄλλων τῶν ζώων ἰδιότητα, ἀλλαχοῦ εἶπον.

Περὶ τῶν καλουμένου χηναλώπεκος. Κεφ. λη.

Φιλότεκνον δὲ ἄρα ζῶον ἦν καὶ ὁ χηναλώπηξ· καὶ ταυτὸ τοῖς πέρδιξι δρᾷ. καὶ γὰρ σοῦτ' πρὸ τῶν νεοττῶν ἑαυτὸν κοιμίζει, καὶ ἐν-

δίδω

δίδωσιν ἐλπίδα ὡς θηράσοντι αὐτὸν τῷ ἐπιόντι. οἱ δὲ ἀποδιδράσκουσιν οἱ νεόττοι ἐν τῷ τέως. ὅταν δὲ πρὸ ὁδοῦ γένωνται καὶ ἐκεῖνος ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς ἐλαφρίσας ἀπαλλάττεται.

Περὶ ἱεράκων.

Κεφ. λθ.

Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα ζῶντα μὲν καὶ ἔτι περιόντα θεοφιλῆ ὄρνιν εἶναι· τὸν βίου δὲ ἀπελθόντα, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ ὀνείρατα ἐπιπέμπειν ἀποδυσάμενον τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴ γεγενημένον γυμνή. λέγουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τρίποδα † ἱέρακα παρ' αὐτοῖς φανῆναί ποτε, καὶ ὑγιῆ δοκοῦσι λέγειν τοῖς πεπιστευκόσι.

Περὶ ζώων διπλᾶ μέλη ἐχόντων· οἷς πέρδικες, λαγῳοὶ, ἔλαφοι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα.

Κεφ. μ.

aucupi spem sui capiẽdi ostendit. hi verò interea quum venator illuditur, elabũtur: quibus fugâ elapsis, is sese alis alleuans discedit, (ac sæpe vt pulli faciliùs elabantur, capiendum se venatoribus præbet.)

Parẽthesi inclusa Gillij versio habet in Græcis nostrũ nõ sunt.

Ægyptij quid de Accipitre tradant.

CAP. XXXIX.

Interea Accipiter quoad viuit, quum apud Ægyptios egregiè charus deo esse existimatur, tum post excessum è vita (quum animal esse desiit. est autẽ anima & spiritus) futura ostẽdere, ab eodémque somniorũ significationes proficisci. Eidem Ægyptij ternis aliquando pedibus Accipitrem apud se visũ aiũt, & nonnullis persuadent.

† *Gillius legit τρίποδα ἱέρακος, & vertit, Tripodem Accipitris aliquando fuisse in Ægypto, vnde oracula consulentibus diuino instinctu funderentur.*

De animalibus partes aliquas sui corporis duplicatas habentibus.

CAP. XL.

ῳ, καὶ περικάρπῳ. Ἐγὼ δὲ καὶ πεντάποδα βοῦν ἱερὸν ἐθεασάμην ἀνάθημα τοῦ θεοῦ τοῦδε ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀλεξάνδρου τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ καλουμένῳ τοῦ θεοῦ ἄλσει, ἔνθα † περσέαι σύμμετροι σκιὰν παρείχοντο καὶ ὄψιν ἀπεδείκνυντο. καὶ ἦν μόσχος ἐνταῦθα τὴν χρόαν κηρῷ προσεοικὼς [illegible], καὶ ἐπὶ τῷ ὤμῳ πόδα ἐπηρτημένον εἶχεν, † ἀσύνεργον μὲν ἐς τὸ ἐπιβῆναι, τέλειον δὲ ἐς τὴν πλάσιν. Καὶ ταῦτα μὲν δοκεῖ τῇ φύσει ὁμολογεῖν οὐ πάντως, ἐγὼ δὲ ὅσα εἰς ἐμὴν ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἀφίκετο, εἶπον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

plo Iouis custodis vrbis (in Ægypto) Ego etiã quinque pedes Bouis miratus sum, quem vidi sacrum eidem deo in magna vrbe Alexãdria, in loco dei, vbi cõsitæ Perseæ egregiam vmbram & spectaculũ præbebant. Ibidem Vitulus colore cereo pedem ab humero depẽdẽtem ferebat. absolutum quidem illud. sed ad gressum inutilem. Hæc etsi cõsuetam naturæ rationem non omninò sequi videantur, ea tamen vt vel ipse vidi, vel famâ accepi, referre libuit. περσέαι

FINIS LIB. XI.

συνεργὸν Gillius i. vtilem & adinnãtem.

ΚΑΑΤ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιβ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XII.

De Orphis, sacris piscibus Myrensium. C. I.

IN Myrensi Lyciæ sinu Apollinis tẽplũ est, ad cuius sacerdotẽ vitulinas carũculas dispergentẽ Orphi gregatim adnatant, & tanquam, sanè conuiuę ad epulas inuitati, carnes comedunt: & verò immolantes ex eo magna voluptate afficiun-

Μύρων orbs est Lycia. inde μυρεὺς & genitiuus pluralis μυρέων.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἰχθύων τῶν παρὰ Μυρεῦσιν, οὓς καλοῦσιν ὀρφούς.

Κεφ. α.

Μυρεὼν † τῶν ἐν Λυκίᾳ κόλπος ἐστὶ, καὶ ἔχει πηγὴν, καὶ ἐνταῦθα νεὼς Ἀπόλλωνός ἐστι. καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ ἱερεὺς κρέα μόσχεια διασπείρει, τῶν τῷ θεῷ τεθυμένων. ὀρφοὶ δὲ οἱ ἰχθύες προσνέουσι, καὶ τῶν κρεῶν ἐσθίουσιν, οἱ ἀδήπου καλούμενοι δαιτυμόνες. καὶ χαίρουσιν οἱ θύσαντες, καὶ τὴν

κοισι

τούτων δαῖτα προσιόντων εἶναί σφισιν ὅτιλας ἀγαθήν. καὶ λέγουσιν ἵλεων εἶναι τὴν θεόν, ἐὰν οἱ ἰχθύες ἐμπλησθῶσι τῶν κρεῶν. εἰ δὲ τὰς οὐρὰς αὐτῶν εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλοιεν, ὥσπερ ἀτιμάσαντες, καὶ μυσαρὰ κρίναντες, τοῦτο δὲ τῆς θεοῦ μῆνιν εἶναι πεπιστεύκασι. Γνωρίζουσι δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱερέως φωνὴν οἱ ἰχθύες, καὶ ἐπακούσαντες μὲν εὐφραίνουσι τούτους δι' οὓς κεκλήκασι. τοὐναντίον δὲ δράσαντες, λυποῦσι.

Περὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει ἰχθύων. Κεφ. β.

Κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην, καλεῖται δὲ νῦν Ἱεράπολις Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτο αὐτήν, ἰχθύες εἰσὶν ἱεροί, καὶ κατ' ἴλας νήχονται. καὶ ἔχουσιν ἡγεμόνας, καὶ τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς βρωμάτων προγεύονται οὗτοί γε. συλλάττουσι δὲ καὶ τὴν πρὸς

tur, quòd pisces sua sacrificatione pascātur. Quod quidem ipsum res suas bene & feliciter casuras esse significare sibi persuadēt, idcircoq; propitium esse sibi deū dicitur, quòd suis cibis pisces expleātur. Quod si caudis carnes in terram eiiciant, tanquam sordidas à se detestantes, inde sibi iram Dei portendi arbitrātur. Itemq; huiusce-modi piscium genus sacerdotis vocem & agnoscit, & si ad eos à quibus appellatur, accesserit, sic incredibilē ipsis lætitiam affert. vt si contrà fecerit, magnum dolorem eisdem inurit.

De piscibus Hierapolitanis sacris.

CAP. II.

Ad Bambyceen olim sic appellatam, nūc verò Hierapolim a Seleuco nuncupatam, pisces & sacri habentur, & confertis turmis natāt. Duces item habēt, qui cibos eis obiectos primi degustant, maxi-

méque ex omnibus piscibus amicitiam inter se seruant, perpetuáq; pace deuinciuntur: siue quòd dea (*Atergatis, ex Strabonis lib. 16.*) hunc animorum consensum eis afflat, siue etiam quia obiectis escis quũ abundè expleãtur, necesse non habent se inuicem inuadere & vorare.

De Agno Ægyptio bicipite, & locuto.

CAP. III.

Ægyptij ferũt (quod mihi quidem non persuaserint) quo tẽpore decãtatus ille Boechoris regnauit, Agnũ pedibus octonis & cauda gemina esse natum: ac eundem fuisse bicipitem & quadricornem, & humano sermone locutum. Veniam merẽtur poëtæ, vt Homerus qui Xantho equo sermonem attribuit: & imitans illum hac in re Alcman, quum id post tantum auctorem (qui primus id fingere fuit ausus) Homerum fecerit, non est accusandus.

φωνὴν pro sermone hominis, vt suprà etiam li. 10. cap. 25. de Cypo prosoni.

ἀλλήλους φιλίαν μάλιστα ἰχθύων καὶ ἔστιν ἀεὶ ἐν σπονδὰ αὐτοῖς· ἤτοι τῆς θεοῦ τὴν ὁμοίοιαν καταπνεούσης· ἢ διότι τῶν ἐμβαλλομένων τροφῶν ἐμπιμπλάμενοι οὗτοι καὶ τῆς ἀλλήλων βορᾶς ἄγευστοί τε καὶ ἀμαθεῖς εἰκότως διαμένουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ δικέρκου ἀρνός.

Κεφ. γ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμὲ μὲν ἥκιστα πείθουσι λέγουσι δ' οὖν ἄρνα καὶ ὀκτάπουν καὶ δίκερκον κατὰ τὴν Βόκχορον τὴν ἀδόμενον ἐκεῖνον γενέσθαι, καὶ ῥῆξαι † φωνήν· καὶ δύο κεφαλὰς ᾄδουσι τῆς ἀρνὸς, καὶ τετράκερων γενέσθαι φασὶ τὴν αὐτήν. Ὁμήρῳ μὲν οὖν φωνὴν Ξάνθῳ τῷ ἵππῳ δόντι, συγγνώμην νέμειν ἄξια· ποιητὴς γάρ. καὶ Ἀλκμὰν δὲ μιμούμενος ἐν τοῖς τοιούτοις Ὁμήρου, οὐκ ἂν φέροιτο αἰτίαν. ἔχει γὰρ

ἐξήγησιν εἰς αὐτὸ τὴν περιστέλλουσαν τόλμαν Αἰγυπτίοις δὲ τὰ τοιαῦτα κομπάζουσι τίς ἂν πιστεύσειεν; εἴρηται γοῦν εἰ καὶ μυθώδη τὰ τῆσδε τῆς ἀρνὸς ἴδια.

dus. Ægyptiis verò talia iactātibus quis credat? Volui tamen hæc de Agno, licet fabulosa, non præterire.

Περὶ τῶν πτερῶν τῶν τοῖς ἱέραξιν ἐπιγινομένων.

Κεφ. δ'.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ περὶ τῶν ἱεράκων ἀκούσας, οἶδα. πρὸ τοῦ τὸν Νεῖλον ἐπικλύζειν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὰς ἀρούρας ἀνέρχεσθαι, ἀφιᾶσι τῶν πτερύγων τὰ ἤδη γηράσαντα, ὥσπερ ἂν τῶν φυτῶν οἱ κλάδοι φύλλα τὰ ξηρά, φύουσι ἕτερα νεαρὰ καὶ ὡραῖα οἱ ἱέρακες ὡς τὴν κόμην τὰ δένδρα. Γένη δὲ ἱεράκων πλεῖστα ἄγαν ἐστί· καὶ ἔοικεν ὑπαινίττεσθαι καὶ Ἀριστοφάνης τοῦτο, φησὶ γοῦν· ἀλλ' ἐπέμψαμεν τρισχιλίους ἱέρακας ἱπποτοξότας. Χωρὶς δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἐγκεκαμμένους, τὸ κερχνῆς, τε ὄρχης, γύψ, κίρκος

Accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura esse: quaque quibus diu sacra habeantur.

CAP. IIII.

De Accipitribus audire memini: solere eos antequam Nilus inundet & agros operiat, ex pēnis illas quæ iam consenuerint dimittere (vt rami fruticum iam arida folia,) & alias nouellas & elegantes producere, similer vt arbores comam. Sunt autē Accipitrum genera plura, quod & Aristophanes insinuare videtur, quū inquit: Sed Accipitrū misimus tria millia Instar sagittæ qui volantes aëra secant, aduncis & minantur vnguibus. Sunt Buteones, Vultures, Tinnunculi, Cymindides, & Aqui-

πτερῶν

al. Κίγχλης

læ. Distributi sunt autẽ & cõsecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis minister est, vt ferunt. Ossifraga & Harpe, sacræ sunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanysipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alij denique aliis diis, genera enim Accipitrum permulta sunt.

De Mustela quam Thebani in Bœotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptij quòd diuersa animalium genera in deos referant, & sacra religione colant, multiplex & varius risus eos consequitur. At Thebani, natione quidem Græci, risu obruẽdi, qui Mustelam religiosè venerentur, & dicant, Herculis hãc nutricem fuisse, vel non fuisse quidẽ nutricem,

μυνδὶς, αἰετός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀπεκληρώθησαν θεοῖς πολλοῖς, ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Ἀπόλλωνός ἐστι θεράπων φασί. φήνην δὲ καὶ ἅρπην Ἀθηνᾷ προσνέμουσιν. Ἑρμοῦ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναι φασίν. Ἥρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Ἀρτέμιδος, μητρὸς δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλου θεοῦ. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι, περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθειοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διάφορα, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ἕλληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν, καὶ λέγουσί γε Ἡρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφόν· ἢ τροφὸν μὲν οὐδα-

μῶς,

μυῶς, καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖσι τῆς Ἀλκμήνης. καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τὴν δὲ παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμοὺς, καὶ προελθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τοὺς γοῦν τοὺς ὑμνηστίους δράκοντας, ἡ Ἥρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρῳάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν. ἔνθεν τοι καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμινθέα καλοῦσί φασιν. ἐπεὶ γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθιον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· ἀλλ' ἀρουραῖός τις ἐστὶ σμίνθος ὧδ' ὑπερφυής. Καὶ τρέφονται μὲν *ἐς τὸν Σμινθίου μῦς τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες· ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος ἕστηκε

sed quum Herculem Alcmena parturiret, & parere non posset, hãc prætercurrẽtem parturiẽdi vincula dissoluisse: eóq; esse factum, in lucẽ vt Hercules exiret, & iamiam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos illos 'Dracones immisit' *Vide Theocritum in Heraclisco, Idyll.* 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem qui apud eos maxima religione est, Sminthium appellant. *Sminthius Apollo, de quo multa Eustathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthius Aeoles & Troiania nominant, sicut Æschylus in Sisypho testatur, quum ait: Sed est agrestis maximusq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eisque victus publicè præbetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent.

Apud etiam tripodem Apollinis, Muris est effigies,

ὑμνουμένους

Sic Eurip.

τὸν ἐμὸν ὑμνοῦσαι ἀπεστύγουν, *pro* καλοῦσι. γνῶσαι *mures adorare.*

ἐν τῷ Σμινθίῳ.

figies. Cæterùm de huius religionis origine hanc accepi fabellam. Permulta Muriũ millia quum Æolum & Troianorum segetes inuasissent, atque immaturas succidissẽt, & simul eis qui earum sementem secissent, infructuosas reddidissẽt, quúmque Delphicus deus de hac re consultus esset, respondisse: Oportere sacrificare Sminthio Apollini. Eos quibus datũ esset oraculum, responsum secutos, ab hoc Muriũ impetu liberatos fuisse, & frumentum eis ad solitas messes peruenisse. Huc etiam addunt, Cretenses ad coloniã domo missos. Pythium rogasse quempiam sibi locum ad habitandũ appositum ostenderet: Illum oraculũ edidisse, vbi terrâ geniti bellum eis inferrent, ibi considẽdum, atque vrbem excitãdam esse: ita eos profectos ad Ha-

μῦς. Μυθολόγημα δὲ ὑπὲρ τῆσδε τῆς θρησκείας καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα· τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Τρώων τὰ λήϊα πολλὰς μυῶν μυριάδας ἐπελθούσας, ἢ ἀώρους ὑποκείρειν, καὶ ἀτελῆ τὰ θερη τοῖς σπείρασιν ὑποφαίνειν· οὐκοῦν τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν συμβαλόμενον εἰπεῖν, ὅτι δεῖ θύειν Ἀπόλλωνι Σμινθεῖ. οὗς δὲ πεισθέντας ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν μυῶν ἐπιβουλῆς, καὶ τὸν πυρὸν αὐτοῖς ἐς τόνδε τὸν νενομισμένον ἄμητον ἀφικνεῖσθαι. Ἐπιλέγουσι δὲ ἄρα τούτοις καὶ ἐκεῖνα Εἰς ἀποικίαν Κρητῶν οἱ σταλέντες οἴκοθεν ἔκ τινος τύχης καταλαβούσης αὐτοὺς ἐδεήθησαν τῶν Πυθίου φῆναί τινα αὐτοῖς χῶρον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὸν συνοικισμὸν λυσιτελῆ. ἐκπίττειν δὴ λόγιον, ἔνθα ἂν αὐτοῖς οἴγη γενεῖς πολεμήσωσιν, ἐνταῦθα καταμεῖναι, καὶ ἀναστῆσαι πόλιν. οὐκοῦν ἥκουσι

ησαν μὲν εἰς τὴν Ἀμαξιτὸν πόλιν, καὶ στρατόπεδον ἔστησαν ὡς ἀναπαυσόμενοι. μυῶν δὲ ἄφατόν τι πλῆθος ἐπιφοιτῆσαν τά τε ὄχανα αὐτοῖς τῶν ἀσπίδων διέτραγε, καὶ τὰς τῶν τόξων νευρὰς διέφαγεν. οἱ δὲ ἄρα συνέβαλον τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς γηγενεῖς. καὶ μέντοι καὶ εἰς ἀπορίαν ἥκοντες τὴν τῶν ἀμυντηρίων, τόνδε τὸν χῶρον οἰκίζουσι καὶ Ἀπόλλωνος ἱδρύονται νεὼν Σμινθίου. Ἡ μὲν οὖν τῶν μυῶν μνήμη προήγαγεν ἡμᾶς καὶ εἰς θεολογίαν τινά. χείρους δὲ αὐτῶν οὐ γεγόναμεν καὶ τοιαῦτα προσακούσαντες.

Ὅτι τοὺς ἀποθανόντας αὐτῶν οἱ δελφῖνες θάπτουσι καὶ περιστέλλουσιν.

Κεφ. ϛ.

Ἦσαν δὲ ἄρα δελφῖνες καὶ νεκρῶν μνήμονες, καὶ τῶν συννόμων ἀπελθόντων τοῦ βίου οὐδαμῶς προδόται. τὸν γοῦν ἑαυτῶν τεθνεῶτα ὑποδύντες, εἶτα τῷ νώτῳ

maxitũ castra posuisse. vt illic quiescerent: Murium vero incredibilem multitudinẽ erupisse, & clypeorum lora derosisse & arcuũ neruos exedisse: ex quo coniecturam duxerut, illos esse terrigenas, proinde, ad armorum etiam inopiã redactos, hũc locum incoluisse, atque Sminthio Apollini templũ excitasse. Ad hanc theologiam Murium nos mentio promouit: & hæc quoque obiter cognouisse detrimento nobis non fuerit.

Delphinos sui generis extinctorum cadauera ad litus efferre, quum homines sepulturâ non dignentur homines.

CAP. VI.

Delphini etiã mortuorum memoriã non abiiciunt, & eos quibuscum consuetudinẽ viuis habuerant, extinctos quoque non deserunt. Itaque sui generis cadauera subeuntes ad summam aquam alleuant.

uant, tum ad continẽtem (velut funere) illos efferentes, hominibus ipsos sepeliendos tradunt. Aristotele teste: post verò sequitur magna Delphinorũ multitudo tanquam funeri operam dantium, atq; in extinctos honorem conferentiũ, aut certè eos ab impetu aliarum belluarum ne deuorẽtur defendentium. Itaque homines rei Musicæ intelligentes, reuerentiâ studij in Delphinorũ Musicam adducti, humatione eos afficiunt. Vos vero inscitię veniam agrestibus hominibus qui à Musis & Gratiis (quod aiũt) auersi sunt. Delphini tribuite, quandoquidem vel ipsi Athenienses Phocionem probũ virum inhumatũ proiecerunt: tum Olympias, quę filium Iouis peperisset, vt ipsa gloriabatur, & ille profitebatur, insepulta iacuit. Pompeius item Magnus, quum tot tantásque res præclaras gessisset,

al. ἁρπάσαν καταδαίσηται

al. ἀήθως

Ολιμπιὰς Philius.

κομίζουσι φοράδην ἐς τὴν γῆν, τοῖς ἀνθρώποις πιστεύοντες θάψαι. καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ τούτῳ. ἕπεται δὲ πλῆθος ἕτερον οἱονεὶ τιμῶντες, ἢ καὶ νὴ Δία ὑπερμαχοῦντες, μή τι ἄλλο κῆτος ἐπιδράμῃ, καὶ τὸν νεκρὸν † ἁρπάσειεν, εἶτα καταθέσθαι. ὅσοι μὲν οὖν εἰσιν ἔνδεκοι καὶ τῆς μουσικῆς ἐπαΐοντες, τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας αἰδοῖ, θάπτουσιν αὐτούς. οἱ δὲ ἀπό τε Μουσῶν (φασιν) ἀπό τε Χαρίτων † ἀηδῶς ἔχουσι. καὶ δότε γε συγγνώμην, ὦ δελφῖνες φίλοι τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀγρότητι, εἴγε καὶ Ἀθηναῖοι Φωκίωνα τὸν χρηστὸν ἔρριψαν ἄταφον· καὶ † Ὀλυμπίῳ Διὶ ἔκειτο γυμνὴ ἡ τε κοῦσα τὸν τοῦ Διὸς, ὡς ἐκόμπαζεν αὐτὴ, καὶ ἐκεῖνος ἔλεγε. καὶ τὸν Ῥωμαῖον Πομπήϊον μέγαν ἐπίκλην ἀποκτείναντες Αἰγύπτιοι,

τοσαῦτα ἐργασάμενον, καὶ νίκας νικήσαντα ἄγαν σεμνὰς, καὶ θριαμβεύσαντα τρεῖς, καὶ τὸν τοῦ φονέως πατέρα σώσαντα, καὶ εἰς τὴν Αἰγυπτίων βασιλείαν ἐπαναγαγόντα, εἴασαν ἐῤῥιμμένον ὁμοῖον τῆς κεφαλῆς, πλησίον τῆς θαλάττης. καὶ ἐκεῖνον † ὡς ἡμᾶς πολλάκις εἶπον. Ἐγὼ δὲ ἴδον καὶ τέττιγας ἐρῶντάς τινας, καὶ πιπράσκοντας ὄψον δεῖπνον· καὶ μάλα γε * ἐδίπνης. τὸ γάρ τοι ζῶον τὸ πάμβορον τοῦτο ἤδη † ὑμῶν πείθεται. ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς παρέχεις ἐργάσασθαι τολμῶσι. * καὶ σφᾶς ἑαυτοὺς λελήθασι ταῖς Μούσαις ταῖς Διὸς θυγατράσι ταῦτα ἀποθυμοῦ δρῶντες.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐκθειαμένων λεόντων, καὶ περὶ σφιγγός. Κ. ζ.

Λέοντας μὲν ἐν Αἰγύπτῳ σέβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν κέκληται πόλις. καὶ τὰ ἰδιάγα τῶν ἐκεῖ λεόντων εἰπεῖν

fisset, ac summis victoriis partis ter triūphasset, & interfectoris sui patrem seruasset. & in regnum restituisset, Ægypti j non modò interfecerunt, sed capite mulctatum, proiectum ad litus reliquerunt. Sed bruta ' etiam alia pleraque sepulturæ officium negligunt. Vidi ego qui cōnexas Cicadas ad cibum venderēt hominibus homines: animalium scilicet voracissimi, imò omniuori, & ab omni procul humanitate & Iouis filiabus Musis alieni, qui ne Cicadis quidem abstineant. & ad cibum illas quoque reponere & inueterare velint.

Quæ sequuntur ad finem cap. obscura & à Gillio prætermissa, nos ex cōiectura conuertimus.

Hi loci nō videntur integri.

πειθῆλον *Cas.* vel ἄλλος ἰδ. & *infr.* εἰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἃ λελήθ.

Videtur Cicadas alloqui, ut suprà Delphinos.

De Leonibus quos Ægyptij ceu sacros colunt, & de Sphinge obiter: & plura de Leonum natura. C. VII.

Leonibus in Ægypto religiosus cultus non modò tribuitur, sed etiam ex iis vrbs nomen traxit: quorum sanè vim ac naturam

exponere non alienum videtur. Templa habēt sibi consecrata, & sedes ad commorandum amplas, & ad exercendum spatia & curricula laxatum eis bubulę carnes quotidie præbētur, quas distractas atque ab ossibus & fibris nudas dum exedūt, ab Ægyptiis incantantur Ægyptia voce. Cantionis argumētum est, ne ex aspicientibus quenquam lasciuent. Neque verò eorum modo permulti diuinitatem & religionem apud ipsos habent: verum etiam sedes eis dedicatæ, è regione cōtrarios aduersosq; aspectus habent: quarum fenestræ, tam quæ ad Solis exortum pertinent, tam etiam quæ ad occasum spectant, apertæ. suauiorē viuendi rationem eis, & iucundius habitandi domicilium efficiunt. tum eis etiam sunt exercitationum loca ad tuēdam valetudinē, tū propinquæ palæstræ. Exhibetur autem cuique quocū certet aduersarius et Vitulus aliquis benè habitus, quē quū certādo

ἄξιον ἔχουσι νεὼς καὶ διατριβὰς εὖ μάλα ἀφθόνους. καὶ κρέα βοῶν αὐτοῖς ἐστιν ὁσημέραι, καὶ διασπαρακτὰ κεῖται γυμνὰ ὀστῶν καὶ ἰνῶν. καὶ ἐσθίουσιν ἐπάδουσιν Αἰγυπτίᾳ φωνῇ. ἡ δὲ ὑπόθεσις τῆς ᾠδῆς, μὴ βασκῆναί τινα τῶν ὁρώντων· καὶ ἐοίκασιν, ὡς ἂν εἴποις, ἀντὶ προελάπτων τὸ ᾆσμα. ἐκθειάζονται δὲ ἄρα παρ' αὐτοῖς πολλοί, καὶ εἰ τι προσόψονταί γε δίαιται ἀνειμέναι αὐτοῖς εἰσι. καὶ αἱ μὲν πρὸς τὴν ἕω συνέδροι· αἱ δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀνεῳγυῖαι, καὶ χαριέστεραν αὐτοῖς τὴν δίαιταν ἀποφαίνουσι. ἔστι δὲ αὐτοῖς γυμνάσια ὑπὲρ ὑγείας, καὶ πλησίον παλαῖστραι. ὁ δὲ ἀντίπαλος ὁ τοῦ εὐτραφοῦς μόσχος, καὶ πρὸς

ὕπτιος γυμναζόμενος ἵνα αὐτὸν καθέλῃ. (δεῖ δὲ ἑορ-δίως ὑπ᾽ ἀργίας αὐτὸ καὶ ἀθηρίας.) μηρύεταί τε καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸ αὔλιον τὸ ἴδιον. Διάπυρος δὲ ὢν τὸ ζῶον ἰσχυρῶς, καὶ ἐντεῦθεν καὶ Ἡφαίστῳ ἀνῆψαν αὐτὸ Αἰγύπτιοι. τὸ δὲ ἔξωθεν πῦρ δυσωπεῖται καὶ φεύγει, πλήθει τοῦ ἔνδοθέν φασιν. ἐπεὶ δὲ ἄγαν πυρώδης ἐστι, καὶ αὐτὸν οἶκον Ἡλίου φασὶν εἶναι. καὶ ὅταν γε ᾖ ἑαυτοῦ θερμότατος καὶ θερμότατος ὁ ἥλιος, λέοντι αὐτὸν πελάζειν τῷ οὐρανίῳ φασί. Προσέτι γε μὴν καὶ οἱ τὴν μεγάλην οἰκοῦντες Ἡλιόπολιν, ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ προπυλαίοις τούσδε τρέφουσι τοὺς λέοντας, θειοτέρας τινὸς μοίρας, ὡς Αἰγύπτιοί φασι, μετειληχότας. καὶ γάρ τοι καὶ ὄναρ, οἷς ἂν ὁ θεὸς ἐστὶν ἵλεως ἐπιστάντες, προθεσπίζουσί τινα, καὶ τοὺς ἐπιορκοῦντας ὁμόσαντας

proſtrauerit (quod quidem tardius facit, vt pote otio & exercitij venandique penuriâ ſegnior) inde ſatiatur, & ad ſuum redit ſtabulũ. Eos ideo Vulcano Ægyptij conſecrarunt, quod ſint naturâ vehementer ignita: atque adeo exteriorem ignem ob copiam interioris ægerrime intuentur, & fugiunt. Tum idcircò Solis domicilium Leonem conſtituunt, quòd igneus ſit: ſimul & Solem, quum eſt æſtiuo tempore calidiſſimus, accedere ad Leonẽ cæleſtem dicunt. Ij quidẽ qui magnã Heliopolin incolũt, in dei veſtibulis eos diuinæ cuiuſdã ſortis, vt Ægyptij dicunt, participes alunt. Nam iis, quibus propitius eſt deus, ſomniorum ſignificationibus ſecũdùm quietem, futura non ſolùm oſtendunt: ſed etiã à periuris non longo interual-

ἐκ

lo, atque adeò euestigio, deo eis iustam iracundiam afflante, pœnas illorum fraudi debitas, repetunt. Empedocles inquit, si post excessum è vita homo de semetipso in bestiæ alicuius naturā demigrare debeat, multò præstantissimam commutationem esse, quæ fit ex homine in Leonē. Sin homines è natura sua in plātas commutari sors iubeat, optimam esse conuersionem & demigrationem, ex humano genere in laurum. Versus quidem ipsius hi sunt:

Vtq; feras inter prēstat Leo montiuagus, trux:
Sic aliis fruticū nitidissima laurea cunctis.

Quòd si Ægyptiorum, qui animantes etiam earúmq; partes ad mūdum & Naturam referunt, rationem æstimatione dignandam ducimus, vt par est: non ignorandum quòd illi attribuūt igni, huius animalis anteriora, aquę verò posteriora Sphingem quoq; Ægyptij q. sculpturā exercēt, & Thebanę fabulę, duplici naturę con:

σιν εἰς ἀναβολάς, ἀλλ' ἤδη δικάζουσι, τοῦ θεοῦ τὴν ὀργὴν τὴν δικαίαν αὐτοῖς καταπνέοντος. Λέγει δὲ καὶ Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀρίστην εἶναι μετοίκησιν τὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὲν εἰς* ζῴον ἡ λῆξις αὐτὴν μεταγάγοι, λέοντα γίνεσθαι· εἰ δὲ εἰς φυτὸν, δάφνην. ἃ δὲ Ἐμπεδοκλῆς λέγει, ταῦτ' ἐστίν·

Ἐν θήρεσι δὲ λέοντες ὀρειλεχέες χαμαιεῦναι Γίνονται.
δάφναι δ' ἐνὶ δένδρεσιν ἠϋκόμοισιν.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ τὰ τῆς Αἰγυπτίων σοφίας, εἰς φύσιν † ἐκ τῶν ἑρπόντων καὶ τὰ τοιαῦτα ὥραν τίθεσθαι· τὰ μὲν † προσθίδια τοῦδε τοῦ ζῴου πυρὶ ἀπονέμουσιν. ὕδατι μὴν τὰ κατόπιν Καὶ τὴν σφίγγα μιξό-το. τὴν διφυῆ Αἰγύπτιοί τε χειρουργοῦσι γλύφοντες, καὶ Θηβαῖοι μῦθοι κομπά-

ζῷον ἡ λῆξις αὐτὴν

al. ἐκ τρεπόντων

al. προσθίδια

ζοντες, δίμορφον ἡμῖν πειρῶνται δεικνύναι † σεμνύνοντες τῇ τε τῆς παρθένου, καὶ τῇ τοῦ λεοντοειδοῦς σώματος κράσει αὐτήν. τοῦτό τοι καὶ Εὐριπίδης ὑπαινίττεται λέγων· † Οὐρὰν δ' ὑπήλλαξεν ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν Καθίζετο. καὶ μέντοι καὶ τὸν Νεμαῖον λέοντα, τῆς σελήνης ἐκπεσεῖν φασι. λέγει γοῦν καὶ τὰ Ἐπιμενίδου ἔπη· Καὶ γὰρ ἐγὼ γένος εἰμὶ σεληνὴς ἠϋκόμοιο, Ἣ δεινὸν φρίξασ', ἀπεσείσατο θῆρα λέοντα * Ἐν Νεμέᾳ. ἄγοις αὐτὸν διὰ πότνιαν Ἥραν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοὺς μύθους ἀπορρίψαμεν. τά γε μὴν λεόντων ἴδια, καὶ πρότερον καὶ νῦν ἀποχρώντως εἴρηται.

conformãtes, biformẽ nobis conantur repræsentare, ipsam ex corpore virginis & Leonis cum grauitate compositam architectantes. Quod & Euripides insinuat, quum inquit: Caudam reuoluẽs sub leoninos pedes Sedebát. Porro Nemæum Leonem è Luna decidisse aiunt. Vnde & Epimenides in suis carminibus cecinit: Nam genus è Luna nostrum, cælestis origo est: Terribili quæ me quondã concussa rigore In Nemeam syluam Iunoni scilicet almæ. Vt gratũ faceret, deiecit. Sed hęc in fabellas reiicienda, nos propriam Leonũ vim & suprà & in præsentia satis explicauimus.

al. σεμνύνοντες

Οὐρὰν δ' ὑπειλῶσ'.

Ἐν Νεμέᾳ ἄγουσ'.

Περὶ τοῦ καλουμένου πυραύστου. Κεφ. η.

Ζῶον ἐστιν ὁ πυραύστης, ὀσφρῶν χαίρει μὲν τῇ λαμπηδόνι τοῦ πυρὸς, καὶ προσπέτεται τοῖς λύχνοις, ἐν ἀκμαζούσῃ ἔπι τῇ φλογί.

De Pyrausta.

CAP. VIII.

Ex ignis fulgore Pyrausta quòd vehementi afficitur voluptate, idcirco quum flamma

Vide prouerbium. Pyraustæ interitus. in Chiliad. Erasmi.

καὶ

vel maximè viget, ad lucernas aduolat, atq; nonnihil captare videtur: at enim lapsus viuus cōburitur. Meminit verò eius etiam Æschylus Tragœdiarum scriptor hoc senario: Magnoperè stultū metuo Pyraustæ exitum.

ῥόμιις

De Cincloaue, quam aliqui Motacillam appellant. C. IX.

Cinclus volatilis bestia quòd posteriore sui parte debilis sit, adeò suapte natura & per se dicunt non posse nidū fingere, & construere, sed in alienis parere: eamq; ob rem bonorū inopes in rusticorum prouerbio Cinclos appellari solere. Hęc etiā semper caudā mouet, vt apud Archilochum *Carulus Mentionem huius auis Aristophanes etiam in Amphiarao facit, his versibus, Et lumbis caueto tuis: ceu debilis illa Cinclus parte senex; hoc incantatio quędam Creditur esse potēs. idem in Ge-

Vide Erasmi Chil. in prouerbio Cinclus.

Cerylus.

καὶ δοκεῖ τι λήψεσθαι. ἐμπεσὼν δὲ ὑπὸ τῆς ῥώμης αὐτὰ μέσοι κατακέκαυται. Μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰσχύλος ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς λέγων, Δέδοικα μωρὸν κάρτα πυραύστου μόρον.

Περὶ κίγκλου.

Κεφ. θ.

Ὁ δὲ κίγκλος ζῷόν ἐστι πτηνὸν, ἀσθενὲς τὸ κατόπιν· καὶ διὰ τοῦτό φασι, μηδὲ ἰδίᾳ μηδὲ καθ᾽ αὑτὸν δυνάμενον αὐτὸν νεοττιὰν συμπλέξαι, ἐν ταῖς ἄλλαις δὲ τίκτειν. ἔνθεν καὶ τοὺς πτωχοὺς κίγκλους ἐκάλουν αἱ τῶν ἀγροίκων παροιμίαι. κινεῖ δὲ καὶ τὰ οὐραῖα πτερὰ ὥσπερ ὁ παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ κήρυλος. μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦδε Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Ἀμφιαράῳ λέγων, Ὀσφὺν δ᾽ ἐξ ἄκρων διακιγκλίσον, ἥπερ κίγκλου ἀνδρὸς πρεσβύτου. τελεῖ δ᾽ ἀγαθὴν ἐπαοιδήν. καὶ ἐν τῷ

*Γηρ.

* Γεργλίθδῳ Κιγκλοβάτην ῥυθμόν. Καὶ Αὐτοκράτης ἐν Τυμπανισταῖς· Οἷα παίζουσι φίλαι Παρθένοι Λυδῶν κόραι Κοῦφα πηδῶσαι, * κόμας, Κ' ἀνακρούουσαι χεροῖν, Ἐφεσίαν παρ' Ἄρτεμιν Καλλίστ', ἀνὰ τοῖν ἰσχίοιν, Τὸ μὲν κάτω, τὸ δ' αὖ Εἰς ἄνω ἐξαίρουσαι, Οἷα κίγκλος ἅλλεται.

Ὅτι τῷ ἰδίῳ θανάτῳ ἀποθνήσκοντες οἱ μύες κατὰ μέρος ἀποθνήσκουσι καὶ περὶ τρυγόνων. καὶ ὅτι λαγνίστατοι οἱ μύες.

Κεφ. ι.

Οἱ μύες ἀποθνήσκοντες καθ' αὑτούς, καὶ ἐκ μηδεμιᾶς ἐπιβουλῆς, ἀπορρεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν, κατὰ μικρὸν ἀπέρχονται τοῦ βίου. ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία λέγεται, τὸ μυὸς ὄλεθρον. μέμνηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος ἐν τῇ Θαΐδι. Τρυγόνος δὲ λαλίστερον ἔλεγον· ἡ γάρ τοι τρυγὼν, καὶ διὰ τοῦ στόματος μὲν ἀπαύστως φθέγγεται· ἤδη δὲ καὶ,

rolordo cincliobaten rhythmū dixit. Et Autocrates in Tympanistis: Ludere vt solent blandæ Virgines sono quondam Tibiæ delectatæ, lactare palmas, comas Vibrare leuiter pedes Ephesiæ Dianæ in festo: Motitare lasci uè Sursum deorsum lumbos Cincli more salientis

Mures quum moriuntur, eorum partes non pariter, sed singillatim extingui, & de ipsorum libidine. Item de Turture.

CAP. X.

Mures qui nō ex insidiis, sed suâ spōte moriuntur, defluentibus mēbris è vita paulatim excedūt: vnde profectū id quod est in prouerbio, Iusta Muris interitum: cuius Menander meminit in Thaide. Quin & Turture loquaciorem hominē dicebant. Siquidem Turtur & ore semper garrula est: & postica etiam

Aristophanis Γηρυτάδης citatur ab Athenaeo.

κέμφας

Meminit Erasmus in prouerbiis Muris interitus, & Turture loquacior.

parte plurimum, vt ferunt, obstrepit. Et hanc quidem parœmiam idem poëta vsurpat in Phocio: & Demetrius in Sicilia fabula, Turtures podice etiam loqui ait. Porrò Mures flagrāti libidine dicunt esse, testémq; Cratinum afferunt dicentem: Age nunc tibi de sereno aduersus mollitiem muris fulgurabo Xenophontis. Et fœminam quidem murem maiore Veneris rabie flagrare dicūt. Et rursus Epicratem citant in dramate, quod inscribitur Chorus: Postremò subiit lęna detestabilis: Per Phersephattā, per Dianam deierans, esse hāc puellam, virginemq; & integram Pullus vt indomitus: at cauus erat murium. Voluit autem extremè libidinosam dicere, cauum totum

δὲ καὶ ἐκ τοῦ κατὰ τόπον μέρους ὥς φασι πάμπλειστα. μέμνηται δὲ καὶ ταύτης τῆς παροιμίας ἐν τῷ Πλουσίῳ ὁ αὐτός. καὶ Δημήτριος δὲ ἐν τῇ Σικελίᾳ τῷ δράματι μέμνηται ὅτι καὶ τῇ πυγῇ λαλοῦσιν αἱ τρυγόνες. Λέγουσι δὲ τοὺς μῦς λαγνιστάτους εἶναι, καὶ μάρτυρά γε Κρατῖνον ἐπάγονται, εἰπόντα ἐν ταῖς Δραπέτισι· Φέρε νῦν σοι ἐξ αἰθρίας καταπυγοσύνην μυὸς ἀστράψω Ξενοφῶντος. Καὶ ἔτι μᾶλλον τὴν θήλειαν ἔλεγον εἰς τὰ ἀφροδίσια εἶναι † λυττήτατον. καὶ πάλιν παρὰ Ἐπικράτους ἐν τῷ Χορῷ, δράμα δ' ἐστὶ τῷ Ἐπικράτει τοῦτο. * Τελέως δὲ ὑμὴν ὑπῆλθεν ἡ κατάρατος μαστροπὸς ἐπομνύουσα τὰν κόραν, τὰν Ἄρτεμιν, τὰν Φερσέφατταν, ὡς δάμαλις, ὡς παρθένος, ὡς πῶλος ἀδμής. ἦν δ' ἄρ' ὅλη * μυωνία. Εἰς ὑπερβολὴν δὲ λαγνιστάτην αὐτὴν εἰπεῖν ἠθέλησε μυωνίαν ὅλην ὀνομάσας. Καὶ Φιλήμων,

Μῦς

al. λυττητικήν

Τέλος δ' ὑπῆλθεν

μυωνία al. μυωξία, vt & Politianus videtur legisse, qui cauum murinū tis.

Μῦς λευκὸς ἵσταται αὐτῇ τι· ἀλλ' αἰσχύνομαι λέγειν. κέκραγε τηλικοῦτον ἄθυις ἡ κατάρατος ὁ μιαρώτατος· ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

murinū eam appellando. Et Philemon, Mus albus, illam si quis: at fati pudet: Clamauit adeò læna mox turpissima, Latêre nusquam licuit. *Versu nō cōstat*

Περὶ ταύρου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὃν Ὄνουφιν καλοῦσι.

Κεφ. ια.

De Tauro Ægyptiis sacro, quem Onuphin nominant.

CAP. XI.

Σέβουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ μέλανα ταῦρον· καὶ καλοῦσιν Ὄνουφιν αὐτόν. καὶ τὸ ὄνομα τῆς χώρας ἔνθα τρέφεται Αἰγύπτιοι λεγέτωσαν ὑμῖν λόγοι. τραχὺ γάρ. αἰτίαν αὐτοῦ τρίχες ἀνάπαλιν ταῖς ἄλλαις εἰσίν. ἴδια γάρ τοι καὶ τοῦδε ταῦτα. μέγιστος δὲ ἦν ἄρα βοῶν ὅδε, καὶ ὑπὲρ τοὺς Χάονας, οὕσπερ καὶ λαρινοὺς καλοῦσι Θεσπρωτοί τε καὶ Ἠπειρῶται τῆς ἀπορρῆς τῆς τῶν Γηρυόνου βοῶν γενεαλογοῦντες αὐτούς. καὶ σιτεῖται γε Ὄνουφις πόαν μηδικὴν ὅδε.

Colunt & nigrum Taurum Ægyptij, quē Onuphin vocitant. Loci nomen vbi nutritur, ipsi referant: ego propter asperitatem omitto. Pili in eo contrà quàm aliis vertuntur: atque hoc ei proprium est. Inter boues magnitudine excellit, ita vt Chaones etiam (quos Thesproti & Epirotæ larinos nuncupant & è Geryonis bobus prognatos dicunt) exuperet. Pascitur autē Medicā herba.

Ὅτι πάντων ἀλτικώτατοι δελφῖνες.

Κεφ. ιβ.

Omnium velocissimos & saltu præstantissimos esse Delphinos.

CAP. XII.

Non modò aquatilium bestiarum, sed etiam terrenarum omnium Delphinus velocissimus, & ad saliẽdum præstantissimus est. nauium enim, sicut Aristoteles ait, malos transilit & causam conatur afferre eiusmodi. Quemadmodũ vrinatores animam continent, sic ille primò spiritum cõprimit: deinde corpus sicut sagittam neruo expulsam iaculatur. nã spiritus intus compressus, & illũ & vrinatores compellit ac iaculatur.

Ὀξύτατος δὲ ἦν ἄρα καὶ ἁλτικώτατος ἰχθύων ὁ δελφὶς, ἀλλὰ καὶ τῶν χερσαίων ἁπάντων· ὑπερπηδᾷ γοῦν καὶ ναῦν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει· καί τινά γε αἰτίαν πειρᾶται προστιθέναι, καὶ ἔστιν αὕτη, συνέχει τὸ πνεῦμα. ὥσπερ μὲν καὶ οἱ ἄνδρες κολυμβηταὶ, καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι καὶ οὗτοι συντείναντες ἔνδον τὸ πνεῦμα, ὥσπερ οὖν νευρὰν, εἶτα τὸ σῶμα ὡς βέλος ἀφιᾶσι. τὸ δὲ βιαζόμενόν φησιν ἔνδον ὠθεῖται καὶ ἐξακοντίζει αὐτούς.

De Physa pisce.

Περὶ τῆς φύσης τοῦ ἰχθύος.

CAP. XIII.

Κεφ. ιγ.

Physa Ægyptius piscis admirabili natura præditus est. nam cum notionem habere ferunt quando luna augeatur & diminuatur: eiusq; iecur cum luna pariter decrescere parìterq; recrescere: corporisq; habitu modò esse optimo, modò gracili

Ἡ δὲ φῦσα ἐστὶν ἰχθὺς Αἰγύπτιος, θαυμάσαι ἄξιος. οἶδε γὰρ ὥς φασιν ὁπότε ἡ σελήνη λήγει· οἶδε δὲ αὖ τὴν καὶ τὴν αὔξησιν. καὶ οὖν καὶ τὸ ἧπαρ αὐτοῦ συναύξει τῇ θεῷ. ἢ συμμινύθει. καὶ ποτὲ μὲν εὐτραφής ἐστι, ποτὲ δὲ λεπτότερος.

[illegible]

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου τοῦ λάγνιδος.

Κεφ. ιδ.

Ὁ δὲ λάγνις ἐστὶ μὲν περὶ τὸν Μαίανδρον καὶ τὸν Λύκον τοὺς Ἀσιανοὺς ποταμούς. ὁ δὲ Εὐρωπαῖος περὶ τὸν Στρυμόνα. καὶ σιλούρῳ μὲν τὸ εἶδος ἔοικεν. ἐστὶ δὲ φιλοτεκνότατος ἰχθύων αὐτός. ὅταν γοῦν θήλεια ἀποτέκῃ, ἡ μὲν ἀφεῖται τῆς ὠδῖνος τὸ κουφότερον ποδός, εἶτα δήπου λεχῶσα. ὁ δὲ ἄρρην φύλαξ παραμένει τῶν βρεφῶν ἑαυτοῦ ἐπιτάξας ἑαυτόν, πάσας αἰχμαλώτων τὸ ἐπιβουλεῦον. ἱκανὸς δέ ἐστι καὶ ἄγκιστρον καταπίνειν ὡς Ἀριστοτέλης φησί.

Περὶ βατράχου καὶ ὕδρου, καὶ κροκοδείλου.

Κεφ. ιε.

Βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δέδοικεν ἰσχυρῶς. ἐκεῖνον τῇ βοῇ τῇ πολλῇ πειρᾶται ἀντεκπλήττειν αὐτὸν καὶ ἀντιταράττειν. Κροκοδείλου δὲ κακουργίᾳ καὶ ἐνέδρᾳ

& tenui.

De Glani pisce.

CAP. XIIII.

Glanis piscis, incola Mæandri & Lyci Asianorum fluminum, & Europæi Strymonis, speciem siluri similitudinemq; gerit. Ex piscibus suorum fœtuum amantissimus est. nam simul vt fœmina peperit, cura quidem illa de partu suo liberatur, aceluti puerpera quietem impetrat. At verò assiduum se præstans mas custodem ad conseruationem eius, quā procreauit, sobolis eā tuetur, & insidias omnes arcet. Potest quidem & hamum deuorare, Aristotele teste.

De Ranis, Hydris, & Crocodilis C. XV.

Hydrū valdè & metuit & odit Rana, quāobrem multo clamore illum vicissim terrere ac perturbare conatur. Cæterū Crocodili malignum ingenium, hominem quoque & alias

ᾱ· γλά-νιδος.

ᾱ· γλανίδι

Στρυμό-να

parenyt.

lias animantes vt capiat, meditatur insidias. τὴν ἀ- τραπὸν Itaque in vita, quâ nouit ad fluuios descensum esse, vel aquandi gratiâ, vel potandi equum camelúmve, vel certè ingrediendi nauim, aquam noctu, quã plenis buccis hauserit, effundit, idque sæpiùs, vt locum reddat lubricum, vt faciliùs quodcunq; in eo collapsum fuerit animal, prædetur. Labentia enim sustinere se nequeunt, & mox ab illo insiliente, vt iacent, corripiuntur, ac deuorantur. Addam & aliud nonnihil de hac fera. Tametsi non pauca sint Trochilorũ genera, & nomina, quæ sanè quidem quàm dura sunt, & ab aure religiosa & terete auersa, prætereo: haudquaquã cum iis omnibus fœdere deuincitur, amicitiámq; colit Crocodilus: sed cum solo nuncupato Cladaroryncho societatem atque ami-

εἰς ἀνθρώπου τε θήραν καὶ ζώου ἑτέρου ἐτράπη, τὴν ἀτραπὸν, δι᾽ ἧς εἰώθασι καταπιόντες εἰς ποταμοὺς, ἢ ἐφ᾽ ὑδρείαν, ἢ ἵππου τινὸς ἄρδειαν, ἢ καμήλου, ἢ νὴ Δία ὥστε ἐπιβῆναι πλ. ἐκ ταύτῃ τοι νύκτωρ καὶ πολλῷ τῷ ὕδατι καταῤῥαίνει ἐμπλήσας τὸ στόμα, καὶ ἰσχεῖ κατὰ τῆς ἀτραποῦ πολλάκις, ὀλισθηρὰν αὐτὴν ἐργάσασθαι θέλων, καὶ εὐκολωτέραν ἑαυτῷ τὴν ἄγραν ἀποφαίνων. τὰ γάρ τοι κατολισθαίνοντα, οὐ κρατεῖ τῆς ἐπιβάθρας· ἀλλ᾽ ἐκεῖνα μὲν κατενεχθῇ, ὁ δὲ ὑπεκπηδήσας ὑπολαβὼν, κατέδηπτει. Ὀλίγα δὲ κροκοδείλων πέρι ἐρῶ καὶ νῦν. Οὐ πρὸς πᾶν τὸ τῶν τροχίλων γένος ἐστὶ τῷδε τῷ θηρίῳ ἔνσπονδα· πολλὰ δὲ αὐτῶν γένη καὶ ὀνόματα. τραχέα δὲ καὶ ἀκοῦσαι καὶ ἀντίτυπα, καὶ διὰ ταῦτα ἐῶ αὐτά· μόνον δὲ τὸν καλούμενον κλαδαρόρυγ-

χον

χον ἐπαύρεσθαι καὶ φίλον ἔχει. δύναται γὰρ οὐδ' ὅπως ἐκλέγειν αὐτοῦ τὰς βδέλλας.

citiam facit. Enimuero nulla hic offensione hirudines ei legere potest.

Τίνα τῶν ζώων πολύγονα κατὰ Δημόκριτον, ὅτι ὗς καὶ κύων, καὶ περὶ μυῶν.

Cur Sus & Canis animalia multipara, ex Democrito. Item de Mulis, & cur non pariant.

Κεφ. ιϛ.

Λέγει Δημόκριτος πολύγονον εἶναι ὗν, καὶ κύνα, καὶ τὴν αἰτίαν προστίθησι λέγων, ὅτι πολλὰς ἔχει τὰς μήτρας, καὶ τοὺς τόπους τοὺς δεκτικοὺς τοῦ σπέρματος. ὁ τοίνυν θορὸς οὐκ ἐκ μιᾶς ὁρμῆς ἅπαντας αὐτοὺς ἐκπληροῖ· ἀλλὰ δίς τε καὶ τρὶς ταῦτα τὰ ζῷα ἐπιθορνύται, ἵνα ἡ συνέχεια πληρώσῃ τὰ τοῦ γόνου δεκτικά. Ἡμιόνους δὲ λέγει μὴ τίκτειν, μὴ γὰρ ἔχειν ὁμοίας μήτρας τοῖς ἄλλοις ζώοις, ἑτερομόρφους δὲ, ἥκιστα δυναμένας γονὴν δέξασθαι. μὴ γὰρ εἶναι φύσεως ποίημα τὴν ἡμίονον, ἀλλὰ ἐπινοίας ἀνθρωπίνης, καὶ τόλμης, ὡς ἂν εἴποις μοιχίδιον ἐπιτέ-

CAP. XVI.

Cur Sus & Canis sint tam fœcundæ, & multiparæ, Democritus causam affert, quod multiplicem vuluam, & seminis sellas receptatrices multas habeant. eas omnes semẽ non vno initu explet, sed iterum & sæpius eæ proseminantur, vt frequentia seminis receptacula impleantur. Mulas idem non parere ait: nec enim similes aliis vuluas animalibus habere, sed formâ diuersas minime concipere quire: nec enim mulas esse naturæ opus, sed humanæ machinationis audaciæq;, vt ita dicam, adulterinum inuentum, & fur-

tum. Videri autem sibi ait asinum vi equæ illata, fortuitò grauidam reddidisse, ac homines postea huius violentiæ discipulos factos, in eã suetudinem procreandi hæc iumenta adduxisse. Libycorum asini maximi non equas comatas superueniunt, sed duntaxat tonsas, nec enim has comę ornamento superbiẽtes, harum rerum periti aiunt eiusmodi maritos pati.

Vbi crebriùs abortus fiat.

CAP. XVII.

In Austrinis (vel regionibus vel tempestatibus) partus magis relati, atque adeò excidere Democritus ait, quàm Septẽtrionibus. Quod quidem ipsum cur fiat causam affert: Quia ventrem ferentibus corpora Austro laxentur, & dissoluantur: idcircò receptaculo dilatato, & longè latéq; diffuso, & malè compacto partus errare, &

χρῆμα τοῦτο καὶ ἐλέμμενο. δοκεῖ δέ μοι τοῦτο, ἤδη ὅς, ὁ ὄνος ἵππῳ βιασάμενος κατὰ τύχην κυῆσαι μαθητὰς δὲ ἀνθρώπους τῆς βίας ταύτης γεγενημένους εἶτα μέντοι προσελθεῖν ἐπὶ τὴν τῆς γονῆς αὐτῶν συνήθειαν. καὶ μάλιστά γε τοὺς τῶν Λιβύων ὄνους μεγίστους ὄντας ἐπιβαίνειν τὰς ἵππους, οὐ κομώσας, ἀλλὰ κεκαρμένας. ἴσχουσα γὰρ τὴν ἑαυτῆς ἀγλαΐαν τὴν διὰ τῆς κόμης ἐκεῖναι ὑπομεῖναι τὸν τοιόνδε γαμετὸν οἱ σοφοὶ τῶν τούτων γάμων φασί.

Πῶς μᾶλλον ἐξαμβλίσκεται τὰ ἔμβρυα.

Κεφ. ιζ.

Ἐν τοῖς νοτίοις μᾶλλον τὰ ἔμβρυα ἐκπίπτειν Δημόκριτος λέγει, ἢ ἐν τοῖς βορείοις· καὶ εἰκότως χαυνοῦσθαι γὰρ ὑπὸ τοῦ νότου τὰ σώματα ταῖς κυούσαις, καὶ διίστασθαι· ἅτε τοίνυν τῶν σκηνῶν διακεχυμένων καὶ οὐχ ἡρμοσμένου, πλανᾶσθαι

καὶ

καὶ τὰ κυήματα, καὶ θερμαινόμενα δεῦρο καὶ ἐκεῖσε διολισθαίνειν, καὶ ἐκπίπτειν ῥᾷον. εἰ δὲ εἴη πάγος, καὶ βορρᾶς καταπνέοι, συμπέπηγε μὲν τὸ ἔμβρυον, δυσκίνητον δέ ἐστι, καὶ οὐ ταράττεται ὡς ὑπὸ κλύδωνος. ἅτε καὶ ἄκλυστον καὶ ἐν γαλήνῃ ὄν, ἔρρωταί τε καὶ σύντονον καὶ διαρκὲς πρὸς τὸν κατὰ φύσιν χρόνον τῆς ζωογονίας. οὐκοῦν ἐν κρυμῷ μὲν φησιν ὁ Ἀβδηρίτης συμμένειν, ἐν ἀλέᾳ δὲ ὡς τὰ πολλὰ ἐκπίπτειν. ἀνάγκην γὰρ εἶναι λέγει τῆς θέρμης πλεοναζούσης, διΐστασθαι καὶ τὰς φλέβας καὶ τὰ ἄρθρα.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἀναφύεται τῶν ἐλάφων τὰ κέρατα.

Κεφ. ιη.

Αἰτίαν δὲ αὐτὸς λέγει τοῖς ἐλάφοις τῆς τῶν κεράτων ἀναφύσεως ἐκείνην εἶναι. ἡ γαστὴρ αὐτοῖς ὡς ἔστι θερμοτάτη, ὁμολογεῖ.

vagari, eosdémq; calefactos huc & illuc dilabi & diffluere, ac iam locis disclusis & remissis faciliùs excidere. Contrà si tempestas sit frigida, & Septentriones venti sint, locorum astrictione fœtus contrahi, & comprimi, vt de locis dimoueri ac depelli non queāt: nec sanè dissolutione & laxitate quasi tēpestate quati, pręsertim quū à perturbatione conquiescāt, & firmissima sede distringantur, ita vt facilè ad pariendi tempus durare possint. Quamobrem frigida constitutione (inquit Abderita) fœtus manēt, calore verò vt plurimum excidunt. hoc enim superante, fieri posse negat, quin nerui & artus laxentur & fatiscant.

Cur & quomodo Ceruorum cornua renascantur.

CAP. XVIII.

Causam Ceruis cur cornua renascuntur, idem Democritus eam dicit, ventrem iis calidissim

simum esse, & eorum venas per vniuersum corpus pertinẽtes, esse rarissimas: & os quod cerebrum amplectitur, membranæ instar tenuissimum & perrarũ esse, indéq; ad summũ capitis verticẽ crassissimas venas exoriri: itaque fieri vt nutrimentum, & cibi pars vtilior, celeriter à natiuo calore digeratur. ex eo autem quod pinguius est, extrinsecus ipsis circunfundi ait: quod solidius per venas in caput retorqueri, & reflecti: ac indè cornua permulto humore irrigata enasci. Hic influxus quum cõtinenter fiat, quod ex eo coaluerit, promouetur & truditur foras & subindè succrescit aliud atque aliud. Quicquid igitur eius extra corpus eminet, durescit ab aëre eum ipsum consolidante, & in corneam duritatem confirmantẽ. Id autem quod etiam nunc intra cutem subest, molle &

καὶ τὰς φλέβας δὲ αὐτῶν τὰς διὰ τοῦ σώματος πεφυκυίας παντὸς ἀραιοτάτας λέγει· καὶ τὸ ὀστέον τὸ κατειληφὸς τὸν ἐγκέφαλον λεπτότατον εἶναι καὶ ὑμενῶδες καὶ ἀραιόν· φλέβας τε ἐντεῦθεν καὶ ἐς ἄκραν τὴν κεφαλὴν ἀνίσχειν παχυτάτας. τὴν τροφὴν τοίνυν, καὶ ταύτης τὸ γονιμώτατον, ὤκιστα ἀναδίδοσθαι. καὶ ἡ μὲν πιμελὴ αὐτοῖς ἔξωθέν φησι περικεῖται, ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς τροφῆς ἐς τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν φλεβῶν ἀναθόρνυται. ἔνθεν οὖν τὰ κέρατα ἐκφύεσθαι διὰ πολλῆς ἐπαρδόμενα τῆς ἰκμάδος. συνεχὴς οὖν οὖσα, ὠθεῖ ἐς τὸ ἔξω τὸ προτέρον. καὶ τὸ μὲν ὑπερέχον ὑγρὸν ἔξω τοῦ σώματος, σκληρὸν γίνεται, πηγνύντος αὐτὸ καὶ κερατοῦντος τοῦ ἀέρος· τὸ δὲ ἔνδον ἔτι μεμυκὸς ἁπαλόν ἐστι· καὶ τὸ μὲν σκληρύνεται ὑπὸ τῆς

ἔξω

ἔξωθεν φύεσθαι. τὸ δὲ ἁπαλὸν μὲν ὑπὸ τοῦ ἔνδον ὠθεῖσθαι ἀντίφερον. τὸ νῦν κέρατος τὸ πρεσβύτερον ὡς ἀλλότριον ἐξωθεῖ. θλιβόμενος τοῦ ἔνδον καὶ αὐξομένου τοῦ θέοντος καὶ ὠδίνοντος, καὶ σφύζοντος. ὥσπερ γὰρ ἐπειγομένου πρὸς τὴν [illegible] καὶ προελθεῖν. ἡ γάρ τοι ἰκμὰς πηγνυμένη καὶ ὑπαναστέλλουσα, ἀτρεμεῖν ἀδύνατός ἐστι. δύναται γὰρ καὶ αὐτὴ σκληρὰ καὶ ἰσχυρὰ τοῖς προτέροις. καὶ τὰ μὲν πλεῖω ἐκθλίβονται ὑπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἔνδον· ἤδη δέ τινα καὶ κλάδοις περιεχόμενα, καὶ ἐμποδίζοντα εἰς τὸν ὠκὺν δρόμον ὑπὸ τῆς ῥύμης τῆς θηρὸς ὠθούμενα ἀπέρρηξε καὶ τὰ μὲν ἐξώλισθε τὰ δὲ ἕτοιμα ἐκκύπτειν ἡ φύσις παρέχει.

tenerum eſt. Quocirca recens cornu ſubnaſcēs, & intrinſecus premens, vetus tanquam alienum expellit. dum veluti parturiens turget, & in lucem emergere gliſcit. moræ interioris impatiēs. Et humor quidem recenter concreſcens, ad depellendum antiquum infirmus eſt: at dureſcēs, priora extrudere poteſt. Itaque vetera cornua pleraque interno robore expelluntur: nonnulla arborum ramis circumplicata, & feram ad curſum incitatam vi impedientia abrumpuntur: & ſic veteribus eliſis, recentia ad erumpendum parata, naturæ munere proferuntur.

forte γλ-ιτῃ

ῥύμη

Περὶ τῶν τομίαν βοῶν, καὶ μὴ τομίων βοῶν, πῶς διαφέρουσι κατὰ τὰ κέρατα.

Κεφ. ιθ.

De genere Bubulo caſtrato & non caſtrato quomodo cornibus & fronte differat. C. XIX.

Οἱ τομίαι βόες, Δημόκριτος λέγει, σκολιὰ

Bubulo pecori caſtrato Democritus ait

tortuosa, gracilia, lõga nasci cornua. Contrà testibus prædito enasci secundùm radicem crassa, recta, minusq́; prolixa: eosdémq; latiori quàm altero frõte esse. Nam hic ibidem quũ multæ venæ sunt, ab iis omissa dilatãtur: simul & cornuum eruptio quoniam crassior existat frontis latitudinẽ promouet. Castratis verò quòd sedes cornuum & initium enascendi perparuum habeat circulum, minùs dilatatur hæc pars.

τομίαι

De Bobus mutilis.

CAP. XX.

Porrò mutili Boues: threnôdes (vt Democritus vocat) id est foraminulentam cranij partem, & poris seu meatibus plenam non habent, sed os vniuersum solidum: quod quum affluxum humorũ non admittat, vt cornibus nudi ac mutili sint, in

θρηνῶδες: *forte pro* τρηματῶδες *vel* θ-περτπῶδες. *nã* θρίπες *vermiculi sunt perforantes. al. quidẽ legitur* θριπῶδες.

λεπτά, καὶ μακρὰ φύεσθαι τὰ κέρατα αὐτοῖς. τοῖς δὲ ἐνόρχεσι παχέα τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ, καὶ ὀρθά, καὶ πρὸς μῆκος προήκοντα ἧττον. καὶ πλατυμετώπους εἶναι λέγει τούτους τῶν ἑτέρων πολλῷ μᾶλλον. τῶν γὰρ φλεβῶν πολλῶν ἐνταῦθα οὐσῶν, εὐρύνεσθαι τὰ ὀστέα κατ' αὐτῶν. καὶ ἡ ἔκφυσις δὲ τῶν κεράτων παχυτέρα οὖσα, εἰς πλάτος τὸ αὐτὸ τοῦ ζώου μέρος προάγει καὶ ἐκείνη. οἱ δὲ τομίαι μικρὸν ἔχοντες τὸν κύκλον τῆς ἕδρας τῶν κεράτων, πλατιοῦνται ἧττον, εἶπε.

Περὶ τῶν ἀκεράτων ταύρων.

Κεφ. κ.

Οἱ δὲ ἀκέρατοι ταῦροι τὸ θρηνῶδες, οὕτω δὲ ὀνομάζει Δημόκριτος, ὅπερ τοῦ βρέγματος οὐκ ἔχοντες (εἴη δ' ἂν τὸ σηραγγῶδες λέγων) ἀντιτύπου τε τοῦ παντὸς ὄντος ὀστέου, καὶ τὰς συῤῥοίας τῶν χυμῶν οὐ δεχομένου, γυμνοί τε καὶ ἄμοιροι γίνονται τῶνδε τῶν

ἀμυν

ἀμυντήριον. Καὶ αἱ φλέβες δὲ αἱ κατὰ τοῦ ὀστοῦ τοῦδε ἀσθενέστεραι οὖσαι, λεπτότεραί τε καὶ ἀσθενέστεραι γίνονται. Ἀνάγκη δὲ καὶ ξηρότερον τὸν αὐχένα τῶν ἀκεράτων εἶναι· λεπτότεραι γὰρ αἱ κατὰ τοῦτον φλέβες, ταύτῃ τοι καὶ ἐρρωμέναι ἧττον. Ὅσαι δὲ Ἀράβιαι βόες θήλειαι μέν εἰσι τὸ γένος, εὐτυχοῦσι δὲ ἐς τὰ κέρατα. καὶ ταύταις τὸ ἐπιρρέον πολὺ τοῦ χυμοῦ ἐστι, τὸ δὴ τῆς εὐγενοῦς βλάστης τοῖς κέρασιν αἴτιον. ἄκεροι δὲ καὶ αὗται οὖσαι τὸ δεκτικὸν τοῦ χυμοῦ ὀστέον στερεώτερον ἔχουσι, καὶ δέχεται τοὺς χυμοὺς ἥκιστον. καὶ συνελόντι εἰπεῖν, αὔξης ἡ ἐπιρροὴ αἰτία τοῖς κέρασι· πάντων δὲ ἄρα ἐποχετεύουσι φλέβες πλεῖσταί τε καὶ παχύταται, καὶ ὑγρὸν κομίζουσαι ὅσον καὶ δύνανται στέγειν.

causa est. Venæ etiam circa idem os cū pertenues & infirmæ sint, minùs alimenti continent. Sed ceruix quoq; mutilorum Boum necessariò ſiccior eſt quū in ea ſimiliteŗ gracilio res habeantur venæ, & idcirco minùs validæ. Cæterùm Arabicis Vaccis egregia naſcuntur cornua: quòd ad ea ſcilicet (inquit ille) humor copioſus vnde generoſa illa germina nutriuntur, confluat. Ex eiſdem quæ cornibus carent, os humorem capere ſolitū ſolidius habēt, & haudquaquā hūc ipſum ſibi humorem recipere idoneum. In ſumma igitur incrementi causâ cornibus exiſtit influētia: quam ſanè plurimæ & craſſiſſimæ venæ humore, quātum ferre poſſunt, grauidatæ infundunt.

τύπω

Ὅτι καὶ αἰετὸς ἀνθρώπου βρέφος

De Aquila quæ deiectam è turri infantem ſubteruolando ſeruauit.

CAP. XXI.

Est & amor & benignitas erga homines in brutis laudabilis. Nã Aquila olim infantem seruauit. Sed operę pretium est historiam integram explicare, amplum sententiæ nostræ testimonium futuram. Sacchorę Babyloniorũ regis futurũ è filia nepotem, regnum auo ademturũ Chaldæi prędixerunt. hoc ille metuẽs, durior in filiã est: & vt omnis suspicio abesset, arctissimè inclusa custodiri voluit. Sed frustrà suo consilio rẽ fatalẽ impedire conatus est Nam filia ex obscuro quodam homine grauida peperit. Natũ autẽ ex ea infãtem custodes regis metu ex arce (cui filia includebatur) præcipitiarũt. Fortè autem prætervolãs Aquila viso infantis casu, perspicacissimanimi rum auis, illico prius quàm terrę allideretur,

ἔσωσε

αἰίλεως; vel tale quid. Similis quidem refertur fabula de Danae Acrisii filia, &c.

ἔσωσε.

Κεφ. κα.

Ἴδιον δὲ τῶν ζῴων καὶ ἡ φιλανθρωπία. αἰετὸ γοῦν τὸ ἔθρεψε βρέφος. καὶ εἰπεῖν τὸν πάντα λόγον ἐθέλω, ὡς ἂν γένοιτο μάρτυς ὧν προεθέμην. Βαβυλωνίων βασιλεύοντος Βαχχέρου, Χαλδαῖοι λέγουσι τὸν γενόμενον ἐκ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς, τὴν βασιλείαν ἀφαιρήσεσθαι τὸν πάππον. καὶ Χαλδαίων μὲν ἦν τὸ προειρημένον θέσπισμα. τοῦτο ἐκεῖνος πέφρικε. καὶ ἵνα εἴπω ἔτι καὶ ὑποτλήσας * Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα. ἐφρούρει γὰρ πικρότατα. λάθρα δὲ ἡ παῖς, ἦν γὰρ τοῦ Βαβυλωνίου σοφώτερον τὸ χρεὼν τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς. τοῦτον οὖν οἱ φυλάττοντες δέει τοῦ βασιλέως ἔρριψαν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ἦν γὰρ ἐνταῦθα καθειργμένη ἡ προειρημένη. ἰδὼν ὁ αἰετὸς τὴν ἔτι τοῦ παιδὸς κατὰ φορὰν, ὀξὺ πάνυ ἰδὼν, πρὶν ἢ τῇ γῇ τὸ προσαραχθῆ

προσαραχθῆναι

ῥαχθῆναι τὸ βρέφος, ὑπέδραμεν αὐτὸ καὶ τὰ νῶτα ὑπέβαλεν, καὶ κομίζει ἔς κῆπόν τινα, καὶ τίθησι πεφεισμένως εὖ μάλα. ὁ δὲ τοῦ χώρου μελεδωνὸς, καλὸν παιδίον θεασάμενος, ἐρᾷ αὐτοῦ καὶ τρέφει. καὶ καλεῖται † Τίλγαμος, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων. εἰ δέ τῳ δοκεῖ μῦθος τοῦτο, ἀσύμφημι, τῇ πειρώμενον εἰς ἰσχὺν κατεγνωκέναι αὐτοῦ. ἀλλ' Ἀχαιμένην μὲν τὸν Πέρσην, ἀφ' οὗ κάτεισιν ἡ τῶν Περσῶν εὐγένεια, ἀετοῦ τρόφιμον ἀκούω γενέσθαι.

volando subiens cum dorso excepit & in hortum quendã deportatum leniter deposuit. Eum loci dominus inuctum, formâ eius delectatus amauit, educauitq́; & Tilgamum appellauit. is postea in Babylonios regnum adeptus est. Hoc si cui fabula videtur, me quoque non approbare illi fatebor. Audio tamẽ Achæmenẽ Persam quoque, à quo nobilis Persarum prosapia descẽdit, Aquilæ alumnum fuisse.

al. Τίλγαμος

al. πειρώμενος

Achæmenes.

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν παρὰ τῷ ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἐν τῇ Κρήτῃ. Κεφ. κβ.

Ἐν δὲ Κρήτῃ Ῥοκκαίας οὕτως Ἀρτέμιδος καλεῖται νεώς. ἐνταῦθα οἱ κύνες λυττῶσιν ἰσχυρῶς, ἐς τοσαύτην ὥστε τὴν νόσον ἐμπίπτουσιν. εἶτα μέντοι ἑαυτοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν κατακλεῖν ὠθοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν.

De Canum rabie in Creta.

CAP. XXII.

In Creta Dianæ Roccææ templum est, circa quod quum rabie corripiuntur Canes, vehementer ex ea laborant: adeò quidẽ vt ex promontorio in mare se præcipites dent.

Περὶ τῶν ἐν Ἀδώνιδος τιθασῶν λεόντων. Κεφ. κγ.

De Leonibus mansuetis in ade Adonidis.

CAP. XXIII.

Ἐν

In Elymæa regione Adonidis templum est, & in eo mansueti Leones: qui homines templum ingredientes tāquam salutatos adulādo excipiunt. Eos si ad cibum aduoces tanquā inuitati conuiuæ adsunt: & quicquid porrexeris, postquā acceperint, modestè & decenter abeunt.

Εν τῇ Ελυμαίᾳ χώρᾳ νεώς ἐστιν Αδώνιδος καὶ εἰσιν ἐνταῦθα τιθασοὶ λέοντες, καὶ τοὺς ἐς τὸν νεὼν παριόντας ἀσπάζονταί τε καὶ σαίνουσι. καὶ εἰ καλοίης ἐσθίειν, οἷα κληθέντες δαιτυμόνες ἔρχονται καὶ ὅσ' ἂν ὀρέξῃς, λαβόντες, εἶτα ἀπίασι σωφρόνως τε καὶ κεκοσμημένως.

De Maris rubri Hygro phœnice pisce.

CAP. XXIIII.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ καλουμένου ὑγροῦ φοίνικος.

Κεφ. κδ.

Piscem in mari rubro nasci ferūt, cui nomen Hygros (hoc est humidus vel aquaticus) Phœnix. is nigris lineis, quas cæruleę variant maculæ, distinguitur.

Εν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ ἰχθὺς γίνεταί φασι καὶ ὄνομα αὐτῷ ὑγρὸς φοῖνιξ· καὶ γραμμὰς ἔχει μελαίνας καὶ μεταξὺ τούτων κυανέαις σταγόσι καταστίζεται.

De Lacerta, Charace & Sagitta in eiusdem maris piscibus.

CAP. XXV.

Περὶ σαύρου καὶ χάρακος, καὶ τοξότου τῶν αὐτῆς θαλάττης ἰχθύων.

Κεφ. κε.

Eiusdem maris Lacertus est cuius magnitudo ei qui nascitur apud nos æqualis est: sed virgatus spectatur, lineis nimirum aureolis circundatur à oran-

Τῷ δὲ σαύρῳ τῷ ἐκεῖθι τὸ μὲν μῆκος, τῷ κατὰ τὴν ἡμετέραν γινομένῳ ἴσον ἐστι. ῥάβδοι δὲ αὐτὸν περιέρχονται χρυσοειδεῖς, ἀπὸ

σεικσο

εικασμένοι, ἀπὸ τῶν βραγχέων ἐς τὴν οὐρὰν καθήκουσαι. μέση δὲ αὐτὰς διατέμνει † χρυσῆ ἀργύρῳ προσεικασμένη. τὸ στόμα δὲ αὐτῶν κέχηνε, καὶ ἡ κάτω γένυς ἐς τὴν ἄνω νεύειν ὑποπέτευκε. πρασίνους δὲ ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς βλέφαρα δὲ αὐτοὺς χρυσοειδῆ περιέρχονται. ἔστι δὲ καὶ ὁ χάραξ ὁ καλούμενος τῆς αὐτῆς θαλάττης θρέμμα. ἔχει δὲ πτερύγια, καὶ χρυσῶ πρέσει κάσται, † ὅσα δὲ ἰδεῖν τὰ παρ' ἑκάτερα, καὶ νωτιαῖα ὅσα, καὶ ταῦτα ἔχει χρυσοειδῆ. κατώτερα δὲ ἄρα εἰσὶ πορφυραῖ ζῶναι τὴν χρόαν. χρυσοειδὲς δὲ καὶ τὸ οὐραῖόν μοι νέει τῶν αὐτοῦ. πορφυραῖ δὲ ἄρα γε σκιαὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῷ μέσεις ἐκάλλος εἰσγράφουσιν. Ὁ δὲ τοξότης ἐν τῇ αὐτῇ θαλάττῃ γενόμενος, ἐχίνῳ ὅμοιος ἐστὶ τὸ εἶδος. κέντρα δὲ ἔχει στερεὰ καὶ μακρά.

chiis ad caudam pertinentibus, quas media argentea distinguit. Ore est hianti, maxilla inferior eminet in superiorem. virides oculos habet, quos aureo fulgore palpebræ ambiũt. Eius item matris fœtura est Charax nũcupatus piscis: is pinnas habet & vtrinque & in tergo auricolores. Inferiores partes purpureis cingulis illustrantur. Similiter eiusdem cauda auri colorem gerit. Purpureus color medios oculos pulchrè adumbrat, Sagittarius in eodem mari procreatur, & quoniam herinacei speciẽ & similitudinem habet, firmis & benè longis armatur aculeis.

γραμμὴ

ὅσα τε

De Hystrice Libycæ.

Hystrices Libycæ eos à quibus attinguntur

Περὶ ὕστριχος τῆς Λιβυκῆς. Κεφ. κϛ.

Αἱ δὲ ὕστριχες αἱ Λιβυκαὶ κεντοῦσί γε τοὺς ἁπτομένους

acerbè pungũt, & aculei eorum nõ leues dolores inferunt. quinetiam mortuarũ (*vel non ab ipsis vivis emissorum*) puncturas noxias esse aiunt.

De Simia maris rubri.

CAP. XXVII.

Est etiam in mari rubro Simia, non piscis quidẽ hæc, sed bestia cartilaginea, velut squammarum expers, non magna. Colore est terrestri similis, tũ facie speciem similitudinemque eiusdem gerit. Non pisceo tegmine reliquũ corpus, sed illius modi circumuestitur, cuiusmodi testudinis inuolucrum est. Eadem similiter atq; terrestris leuiter sima est. Eius reliquum corpus instar torpedinis latũ est, vt dicas auem esse alas explicantem. Quũ natat volare videtur. In hoc verò à terrestri differt, quòd variè distinctus est: & rufa est cer-

al. ἐπί-δετον

μένους ποικίλους καὶ μέντοι καὶ ὀδύνας ὀξείας ἐργάζονται χαλεπὰς τὰ κέντρα. καὶ τεθνεώτων δὲ πονηρὰ τὰ ἐκ τῶν ἀκανθῶν νύγματα ἀπαντᾷ, ὥς φασιν.

Περὶ τοῦ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάττῃ πιθήκου.

Κεφ. κζ.

Ἔστι δὲ ἐν θαλάττῃ τῇ ἐρυθρᾷ καὶ πίθηκος, οὐκ ἰχθύς, ἀλλὰ σελαχῶδες ζῷον οἱονεὶ † ἄλεπον, οὐ μέγα δὲ οὐδὲ τοῦτο. ἔοικέ γε μὴν τῷ χερσαίῳ ὁ θαλάσσιος τὴν χροιάν. καὶ τὸ πρόσωπον δὲ πιθηκῶδές οἱ ἐστί. περιβέβληται δὲ τοῦ λοιποῦ σώματος ἔλυτρον, οὐκ ἰχθυῶδες, ἀλλὰ ὥσγε τὸ τῆς χελώνης ἐστί. ὑπόσιμος δὲ καὶ οὗτος, οἱονδήπου καὶ ὁ χερσαῖος. τὸ ἄλλο σῶμα πλατύς, κατὰ σχῆμα τὸ τῆς νάρκης, ὡς εἰπεῖν ὄρνιν εἶναι τὰς πτέρυγας ἁπλώσαντα. καὶ νηχόμενός γε ἔοικε πετομένῳ. διαλλάττει δὲ τῷ χερσαίῳ καὶ τούτῳ, καταστικτός ἐστι. πυρροὶ δέ εἰσιν οἱ

κατὰ τὰ ἰνίκ πλατεῖς* ὡς βράγχια. τὸ δὲ στόμα ἐκ τῶ ἄκρου τοῦ προσώπου ἔχει μακρόν,* συμφυὲς· δὲ, τῇ τῆ χερσαίας πλάσι, καὶ κατὰ τοῦτο ὁ ἰχθὺς εἰκασιδίμεις. Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν μεταβαλλόντων τὰ ἴδεα, οἷον ἀηδόνος, κοσσυφοῦ, κίχλης, πτίωπος τε καὶ θαλαττίου. Ἔστι δὲ κοσσύφοι, καὶ αὐτὸ θαλάττια καὶ λοιπῶν ἑτέρων, καὶ ὡς τοῦ χερσαίου. Κ. κη.

Η Ἀηδὼν διὰ τῆ θέρους καὶ τὴν χρόαν ἐκτρέπει εἰς εἶδος ἕτερον καὶ μεταβάλλει τὸ φώνημα. οὐ γὰρ ᾄδει πολυήχως· καὶ ποικίλως, ἐτί γε. δὲ ἀναφρεῖν διὰ τῆς ἦρο. Κόσσυφος δὲ θέρους μὲν ᾄδει, χειμῶνος δὲ τεταραγμένον καὶ τεταραγμένον ἐκφθέγγεται. καὶ τὴν χρόαν ὡς στολὴν μεταμείβει. τὸ μὲν ἀπὸ τῆ πρόσθεν μέλανος ὑπόξανθος ἐστι. ἔγε μὴν κίχλη χειμῶνος ἐστι ψαρονίζει δεῖν, θέρους δὲ τὸ αὐχένα ποικίλον ἐπιδείκνυσι. καὶ ἰχθῦς δὲ τὴν χρόαν μεταβάλλ...

nix, vt branchiæ (quoque.) Os verò non in summa facie oblõgum ei prominet, sed hac etiam parte modicè sima. terrestrem repræsentas sibi cognatam. πάντως *forte addendum.* *al.* σιμώδης

De Animalibus, (vt Luscinia, Merula, Turdo:) & animalibus nonnullis colorem mutantibus.

CAP. XXVIII.

Luscinia colorem & vocem per æstatem in aliam speciem immutat. neq; enim sic cantum variat, distinguit, inflectit, acuit quẽadmodum verno tempore. Merula æstate quidem canit: at enim hyeme strepit, & inconditã vocem edit: & quasi vestis mutatione facta ex nigro colore in rufum conuertitur. Turdus vere inspicitur magis murino colore, æstate varietate circa collum coloris distinguitur. Et verò pisces ex alio colore in alium

mutabiles sunt, vt Turdi, Merulæ, Fucæ, Mænides. Lupi itẽ ceruarij æstiuo tẽpore à pilis nudi, hyberno contra hirti efficiuntur.

De Siluris vbi cicures sint: vbi maiores minoréſve habeantur.

CAP. XXIX.

In Bubasto Ægyptia stagnum est, vbi cicures permulti Siluri alũtur: & obiecto ad se nutriendos pane, ad quem illi certatim sub siliunt pascuntur. Iidẽ etiam in fluminibus procreantur vt in Cydno Ciciliæ fluuio sed ij quidem idcirco minuti proueniunt, quòd eius confluẽs nitidissimus & frigidus sit, quo non ipsi delectantur, sed turbido potiùs ac planè limoso, eoq; pinguescũt. Pyramus quidem, atque Sarus Cilices fluuij, eos lõgè ple-

ἔτι vel ἔτος

βλητικοί εἰσι. κίχλαι τε, καὶ κόσσυφοι, καὶ συκαλίδες τε, καὶ μαινίδες. οἱ δὲ θῶες ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, διὰ μὲν τοῦ θέρους εἰσὶ ψιλοὶ, δασεῖς δὲ διὰ τοῦ χειμῶνος.

Περὶ σιλούρων. Κεφ. κθ.

Ἐν Βουβάστῳ δὲ τῇ Αἰγυπτίᾳ, λίμνη ἐστὶ καὶ τρέφει σιλούρων πάμπολυ πλῆθος. καὶ χειροήθεις εἰσὶν οὗτοί γε, καὶ ἰχθύων πρᾳότατοι. καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτοῖς ἄρτον τρυφήν. οἱ δὲ αἰχμαλωτῶσι, καὶ πηδῶντες ἄλλος πρὸ ἄλλου, τὰς ἐμβαλλομένας τροφὰς ἐκλέγουσι. γίνεται δὲ οὗτος ὁ ἰχθὺς ἤδη καὶ ἐν ποταμοῖς ὥσπερ ἐν τῷ Κύδνῳ τῷ Κιλικίῳ. βραχὺ δὲ οὗτος ἐστὶ τὸ μέγεθος. τὸ δὲ αἴτιον· † οὐ τρέφει ἀφθόνως διειδὲς νᾶμα καὶ καθαρὸν, καὶ ῥέον, καὶ ψυχρόν. μὲν καὶ τοιοῦτος † δὲ ὁ Κύδνος ἐστί. μεθολωμένῳ δὲ καὶ ἰλύος μεστῷ ὀλισθεῖ μᾶλλον, καὶ ἐνταῦθα πιαίνονται. Πύραμος δὲ καὶ Σάρος τρέφουσι τούτους ἀδροτέρους. καὶ οὗτοι δὲ Κίλικές εἰσι. εἰσὶ δ' αὖ οἱ αὐτοὶ πρόσφοροι καὶ

* Ὀῤῥον

* Ὀρόντης ὁ τῶν Σύρων. καὶ μεγίστους ὁ Πτολεμαίων ποταμὸς μὲν, ἰχθῦς τρέφει· καὶ λίμνη δὲ ἡ Ἀπαμεῖτις.

Ὅτι πολλαχόθι εἰσὶ χειροήθεις ἰχθῦς καὶ πρᾶοι, καὶ ἐς τὸ καλεῖσθαι ὑπακούοντες.

Κεφ. λ.

Χειροήθεις δὲ ἰχθῦς, καὶ ὑπακούοντας τῇ κλήσει, καὶ τὰς τροφὰς ἀσμένως δεχομένους, πολλαχόθι καὶ εἰσὶ καὶ τρέφονται. ἐν Ἀστακῷ καὶ ἐν Ἠπείρῳ, * ἐν Στεφάνῃ μὲν τῇ πολίχνῃ τῇ πάλαι καλουμένῃ [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Τύχης, ἐν ταῖς παρ' ἑκάτερα τῆς ἀνόδου δεξαμεναῖς. καὶ ἐν * Χωρίῳ δὲ τῆς Σικελίας ὁ Πελωριάς πάλαι Συρακουσίων φρούριον. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ὅπη κρήνη διειδὴς νάματός ἐστι. * καὶ ἔχουσιν ὁρμίσκους χρυσοῦς καὶ ἐλλόβια, χρυσᾶ μέν τοι καὶ ταῦτα. ἀφεστήκει δὲ ὁ νεὼς τοῦ Διὸς τοῦδε, τῆς Μυλασίων πόλεως σταδίοις ἑβδομήκοντα. εἰς τόδε ἄγαλ-

niores ferunt: eum Orontes Syrorum fluuius eos progignit. Ptolemæorũ item fluuius, & Apamiense stagnum maximos generant.

De piscibus mansuetis in diuersis locis.

CAP. XXX.

Permultis quidem locis mansuefacti pisces & se appellãtibus obtemperantes, & cibos obiectos libenter excipientes, aluntur: vt in Epiroticæ, olim nũcupatæ Stephanepoleos templo fortunæ, in viuariis siue canalibus vtrinque iuxta ascẽsum atque in Peloro Siculo olim Syracusiorum propugnaculo: In templo etiam Iouis Labrandes frõs nitidus mansuetos pisces habet monilibus, & aureolis inauribus ornatos quod quidem templum septuaginta stadia ab vrbe Mylasiorũ distat. Ex huius Iouis

Ὀρόντῃ

ἐν Ἀστακῷ

Πελώρῳ Gillius.

Labrandus vicus est Caria.

Subaudi χειροήθεις τρέφονται ἰχθῦς

ſtatua gladius eſt appēſus: & colitur deus Carij Stratijq; cognomine, quòd Cares primi ſtipendia meruerunt, & pecuniâ militarūt. Ioris clypeos appenderunt, criſtas galeis accommodarunt. Cares autem ſunt appellati à Care Iouis & Cretæ filio. At Iupiter Labran- deus nominatus eſt, quòd labro id eſt multo & impetuoſo imbre pluiſſet. In Chio ad portum nuncupatum Γερόντων, id eſt ſenū cicurum, magnus eſt piſcium numerus, quos Chij ad ſolatium ſenectutis exacta ætate affectis alunt. Inter Euphratem & Tigridem regione media fons intereſſe prędicatur, cuius aqua vſque ad imā ſedem perlucida eſt: & aquam limpidiſſimam emittit: vnde fluuius emanat Burrhas | vbi piſcium manſuetorū greges exultantes errant.

al. ἐκλήθησαν.

Chaboras & Saccoras fluuij inter Euphratē & Tigrim medij sūt in tabulis Ptolemai.

μα ξίφος παρήρτηται· καὶ τιμᾶται καλούμενος Κάριός τε καὶ Στράτιος. πρῶτοι γὰρ οἱ Κᾶρες ἀργυρίου πόλεμον ἐπενόησαν, καὶ ἐστρατεύσαντο ἀργυρίῳ, ὄχανά τε τοῖς ἀσπίσι προσήρτησαν, καὶ λόφους ἐπέπηξαν τοῖς κράνεσι. † ἐκάλεσαν δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπὸ Καρὸς τοῦ Κρήτης καὶ Διός. Ζεὺς δὲ Λαμβρανδεὺς ὕσας λάβρῳ καὶ πολλῷ τὴν ἐπωνυμίαν τήνδε κατέσχεν. καὶ ἐν τῇ Χίῳ δὲ ἐν τῷ καλουμένῳ Γερόντων λιμένι, τιθασσῶν ἰχθύων πλῆθός ἐστιν. οὓς τρέφουσιν εἰς παραμυθίαν τοῦ γήρως, τοῖς πρεσβυτάτοις οἱ Χῖοι τρέφουσι. καὶ ἐν τῇ γῇ δὲ τῇ τῶν ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριδος μέσῃ, πηγὴ ὑμνεῖται, καὶ εἰς βυθὸν κάτω διαδὺς ἐστὶ, καὶ ἐκβάλλει ὕδωρ ἰδεῖν λευκόν, καὶ γίνεται ποταμὸς τὸ ἐκπῖπτον, ὄνομα † Βύρρας, ἐπιδύουσί

το

τε τῷ ὀνόματι οἱ ἐπιχώριοι καὶ λόγον ἱερὸν, καὶ ἐστιν ὁ λόγος. ἡ Ἥρα μετὰ τοῦ γάμους τοῦ Διὸς, ἐνταῦθα ἀπελούσατο, ὥς φασι καὶ Σύροι· καὶ ἐς νῦν ὁ χωρὸς εὐωδίαν ἀναπνεῖ· καὶ πᾶς ὁ ἀὴρ κυκλῶ ταύτῃ κίνναται. καὶ ἐνταῦθα σκιρτῶσιν ἰχθύων πρᾴων ἀγέλαι.

Ὅτι ἀγριώτατον καὶ πρᾳότατον ζώων λύκος καὶ ἀρνὸς, κατὰ τὴν ἐκ Δελφῶν μαρτυρίαν.

Κεφ. λα.

Τὰ δὲ ἴδια τῶν ζώων εἰδέναι οὐδὲ θεοὶ ὑπερορῶσιν. ἀκούω γοῦν Εὐρυσθένην καὶ Προκλέαν τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεάδα, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέος, παῖδας βουλομένους ἄγεσθαι γυναῖκας, ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐρέσθαι, τίνι ἀνακηδεύσαντες Ἑλλήνων ἢ Βαρβάρων, εἶτα μέντοι καλῶς καὶ εὐβούλως γῆμαι δόξαιεν. τὸν δὲ θεὸν

Prædicant autem incolæ fabulā quandam sacram: nempe Iunonem celebratis, cum Ioue nuptiis, in hac aqua se abluisse: quod & Syri aiunt, vnde locus etiamnum suauem odorem spiret, qui in vicinum etiam aerem circunquaque distribuitur.

Oraculum Eurysthenis & Proclea datum, illic eis ducendas esse vxores, vbi efferatissimum animal, fe ens mitissimum, eis occurrisset.

CAP. XXXI.

Animalium vim & naturam ne dij quidē à sua cognitione scientiáq; aspernātur. Siquidem Eurysthenem & Procleā (Aristomachi filios, cui pater fuit Cleadas, Hyllus auus, proauus Hercules) audio quum in matrimonium fœminas ducere constitutum haberent, profectos ad Delphicū oraculum, deum cōsuluisse, quocum Græcorū Barbarorumve affinitate deuincti pulchrè & prudēter nuptiis alligati vi

derentur: iis deum respodisse quà venissent, in Lacedęmoniam re- me..erentur. Vbicũque p.. ..ò terrarũ summè fe... anima. ferẽs mitissimum eis occurreret, inde ducẽ... xores esse. sic enim feliciter ipsis & prosperè processurum esse. Cui oraculo obtemperantes, quum in Cleonæorum regionem venissent, ipsis occurrit Lupus agnum, quem ex aliquo grege diripuerat portans. Ex eo illi coniecerunt Apollinẽ de iis animalibus oraculo significationem dedisse: proinde ipsos Thesandri (filij Cleonymi) probi viri filiás vxores duxisse. Ergo si probè Dij tenẽt quodnam animal sit mansuetissimũ quodq; immanitate efferatissimũ, nobis etiam horũ sciẽtia negligenda non est.

Lupus Agnum ferens.

ποίμνης

De Serpentibus Indiæ.

CAP. XXXII.

Res multas & varias producit India: quarũ

αὐτοῖς ἀποκεκρίσθαι, ἐπανιέναι μὲν εἰς Λακεδαίμονιαν, ἀποστρέφειν δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην, καθ' ἣν καὶ ἀφίκοιντο ἐν ᾗ δ' ἂν αὐτοῖς χώρᾳ τὸ ἀγριώτατον ἀπαντήσῃ ζῷον φέρον τὸ πρᾳότατον, ἐνταῦθα τοι ἁρμόττειν αὐτοῖς γάμους· οὕτως γὰρ αὐτοῖς ἔσεσθαι λῷον. Καὶ οἱ μὲν, ἐπείθοντο. εἰ δὲ γίνονται κατὰ τὴν Κλεωναίων χώραν, καὶ ἐντυγχάνει αὐτοῖς λύκος φέρων ἄρνα ἔκ τινος τῆς ποίμνης αὐτὸν ἡρπασμένον. συνέβαλον οὖν ἐκεῖνο. λέγειν ταῦτα τὰ ζῷα τὸν χρησμόν. καὶ ἡρμόσαντο τὰς Θεσάνδρου τοῦ Κλεωνύμου θυγατέρας δοκίμου ἀνδρός. Εἰ δὲ οἱ θεοὶ ἴσασι τὸ ἡμερώτατον ζῷον καὶ τὸ ἀγριώτατον. οὐδὲ ἡμῖν ἀμελὲς τὰς φύσεις αὐτῶν εἰδέναι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ὄφεων.

Κεφ. λβ.

Ἰνδῶν γῆ φέρει μὲν πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ τὰ μὲν,

ὧν δ

εὐδαίμονας εἶναι καὶ θαυμαστῆς μαρτύρια φέρει, τὰ δὲ οὐκ ἀξιοζήλωτα αὐτῆς, οὐδὲ οἷα ἐπαινεῖν ἢ ποθεῖν ἄξια. καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν λυσιτελούντων ἢ ἁβρότητός τε καὶ πολυτελείας, τὰ μὲν εἶπον, τὰ δὲ ἐρῶ σὺν τοῖς θεοῖς· τὸ δὲ νῦν ἔχον ὅπως ὠδῖνα ἑρπετῶν ἡ γῆ ἀποδείκνυσθαι εἰπεῖν ὁρμῶμαι. Πολλοὺς τίκτει καὶ διαφόρους· καὶ τὸ λεχθὲν τοῖς ἀπείροις τῶν ἐμπειρ... οὗτοι ἦν ἀρχαῖοι ὄφεις καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ἀδικοῦσι. Τίκτει δὲ ἡ αὐτὴ γῆ καὶ πόας τῶν δηγμάτων ἀμυντηρίους, ἰσχυρόν τι ἀντίπαλον τῶν ἐμπειρίᾳ τε καὶ σοφίᾳ οἱ ἐπιχώριοι, καὶ ποῖον φάρμακον ὄφεως τινὸς ἀντίπαλόν ἐστι καταγνώκασι καὶ ἐπιμεμύκασιν, ὡς ὅτι τάχιστα ἀλλήλοις ἐπιτεμνάδαι περιγενόμενοι τῶν ἰοῦ

aliæ felicem sanè illam & admirandam esse parentem testantur: aliæ contrà neque vlli sunt expetendæ, neque laudis merentur quicquã. Sed de aliis quæ vel vsum aliquem sui afferunt, vel ad luxum & ostẽtationem faciunt, aut propter pretij magnitudinem appetuntur, partim iam priùs dixi, partim dicturus sum postea, fauentibus diis: in præsẽtia de Serpentibus tantum regionis illius verba facere statui. Has illa multas variasq; educat quarum species omnes persequi velle infinitum foret. Non solum autem hominibus, verumetiam aliis animantibus perniciosè incommodant: eademq; herbas defendẽtes à venatorum morsuum pernicie gignit: ad quarũ vsum & sciẽtiam tantoperè periti sunt indigenæ, vt quodnã medicamentũ cuique Serpẽtiũ aduersetur probè teneãt: simul & ne acerrima veneni vi celerrimè p corp' manet, néve

al. absẽt

id ipsum conficiat, præsens sibi mutuò ferunt auxilium, quòd necessarium regio ipsa abũdè subministrat. Iam porrò Serpentem quæ hominem interfecerit, Indi (permultis in hãc rem testibus Libycis & Ægyptiis Thebarũ incolis vtentes) dicunt, idcircò subterraneam latebram (quia terra suis ipsa sedibus eam non ampliùs recipiat, atq; quasi gremio suo in exilium eiiciat) ingredi nequire. Sed postea errare, vagari, & pluribus iactatã miseriis, æstiuo & hyberno sub dio ærumnosum omne ætatis tempus degere: neque ampliùs à coniugibus adiri, neq; ab iis quos ex se procreauerit, parentem agnosci. Ergo pœnas diuina prouidẽtia vindice, etiam rationis expertia, ob cædes hominum factas depẽdunt. Quod quidem ipsum à me commemoratur, vir prudens vt ex earũ

χρῆ τῶ σώματος
ἐξευπορίζειν τι
κίστω. καὶ ταῦ
τοῖς εἰς ὅπικ
ἀναγκαίων, καὶ
πόρρω αἱ ἰκαν
ἀρκοῦνας. Θ
ἀποκτείνῃ αἰθρ
Ἰνδοὶ λέγουσι,
ρας ἐπάγουσι Λ
λῦς, καὶ τῶν
οἰκοῦντας Αἰγυπ
ἔτι καταδῦναι
σαι εἰς τὴν ἑαυ
ἔχει, τῆς γῆς αὐτ
χομένης, ἀλλ' ἐ
τῶν οἰκείων, ὡς
φυγάδα κόλπων
δὴ ἐντεῦθεν κ
περιέρχεται, κ
πωρεῖται ὑπαι
διὰ τῦ θέρους, κ
χειμῶνος καὶ
νεμος αὐτὴ πρ
οἱ ἐξ αὐτῦ γεγα
ρίζουσι πατέρα.
μὲν δὴ καὶ τοῖς ἀ
ἀνδροφονίας
σιως τιμωροὶ ἐλέγχ

τοία τῇ θείᾳ, κατά γε τὴν μαντείαν τὴν ἐμὴν εἴρηται ἡ εἰς τὸ ἴδιον τῷ συνιέντι.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν καὶ χηνῶν φρουρᾶς τῆς ἐν τῷ Καπετωλίῳ.

Κεφ. λγ.

Φυλάττειν δὲ ἄρα χῆνες κυνῶν ἀγρυπνότεροι. καὶ τοῦτο κατεσκεύασεν Ῥωμαίοις ἐπολέμουν γοῦν αὐτοῖς οἱ Κελτοί, καὶ πάνυ καρτερῶς. καὶ ἀναστάντες γε αὐτοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἦσαν. καὶ ἥρητό γε ὑπ' αὐτῶν ἡ Ῥώμη πλὴν τῆς λόφου τῆς καπιτωλίου· ἦν γὰρ αὐτοῖς ἐπιβατὸς ἐκ τῆς ῥᾴστου. τὰ μὲν οὖν δόξαντα δέξασθαι οἷά τι χρεία τῶν ἐπιόντας, συν ἐπιβολαῖς τισὶ ἐφρούρετο μὲν πάσι ταῦτα. ἦν δὲ ὁ χρόνος καθ' ὃν Μάρκος Μάλλιος ὑπατεύων τῆς λόφου τῆς προειρημένου ἐγχειρισθέντα οἱ διεφύλαττεν· οὗτος τοι καὶ τὸν υἱὸν ἀριστεύσαντα μὲν ἀνέδησε στεφάνῳ· ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς αὐτοῦ μετῆλθε

supplicio documentũ, ne ipse humanam occisionem efficiat, capere possit.

Quomodo Anseres circa Capitolij custodiam vigilantiores Canibus fuerint. c. XXXIII.

Anseres ad custodiã præferendi sunt Canibus. quod Romanorũ periclitatione constat: quo tempore acerrimè à Gallis impugnati sũt, qui eis repulsis iam in vrbem inuaserant, iámque vniuersã occupabant Capitolio tãtum excepto, quod superare non facilè poterãt. Huius igitur loca, quæ insidiantes admissura & minùs tuta videbãtur, custodibus committebant. Consulatũ gerebat tum temporis Mãlius Cõsul, & commissum sibi Capitoliũ custodiebat. Hic est qui filium propter fortitudinem & rem benè gestã coronauit: sed quòd extra ordinis sui locũ

quòd iniussu imperatoris pugnasset.

Gillius.

progressus esset morte affecit. Postquam verò Galli collem sibi vndequaque inaccesſũ animaduerterunt intẽpesta nocte per insidias adoriri somno profundiore detentos statuerũt. Conscensuros autem se sperabant per illam partem quę tanquam natura satis munita custodibus erat vacua, quòd indè insidiaturos Gallos Romani minimè sperassent. Atqui ex eo etiam loco collis pariter cum Iouis æde, occupatus fuisset, nisi fortè adfuissent Anseres. Canes enim ad cibum eis obiectum silebant. Anserum verò proprium est ad esculenta quæ eis obiiciuntur, non quiescere sed exclamare. Suo igitur clangore Manlium & custodes excitarũt. Quã obrem nunc etiam Canes apud Romanos pœnas luunt quotannis, ad veteris perfidiæ memoriam. Anseri ve-

ἁλωτὰ al. ἄκλῃστα

πράξεως, ἀπέκτ
οἱ Κελτοὶ παντ
βατα ἐθεώρου
σι, τῆς νυκτὸς τ
ἔκριναν ἐλλοχήσ
τες ἐπιθέσθαι
βαθύτατα ἔσε
βατὰ ἑαυτοῖς ἤλ
τά γε τὸ ἀφύλα
ἔνθα ἠρεμία ἦν
μαίων πεπιστ
κα ἐντεῦθεν ἐπ
σειν Γαλάτας. κα
ἐκ τούτων * ἁ
καὶ αὐτὸς καὶ
Διὸς, εἰ μὴ χ
ρόντες ἔτυχον. οἱ
νες πρὸς τὴν
βολὴν κατέπια
διον δὲ ἀεὶ χ
τὰ ῥιπτούμενα
σφισι βοᾶν, καὶ
μεῖν. [illegible]
Μάλλιον ἀνακλ
καὶ τὴν προκει
λαγῇ. ταῦτά
δίκας οἱ κύνες
μαίοις, καὶ τοῦ
του, προδοσί

μνήμην· τιμᾶται δὲ ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, καὶ ἐς τὸ ἐμπορεῖον εἴσεισιν εὖ μάλα πομπικῶς +

Περὶ ζώων τῶν παρὰ διαφόροις ἔθνεσι διαφόρως κεχρημένων ἔθει.

Κεφ. λδ.

Καὶ ταῦτα δὲ ὑπὲρ ζώων εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ μούσης. Σκύθαι ξύλων ἀπορίᾳ ἅπερ ἂν καταθύωσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. Φρύγες δὲ ἐὰν παρ' αὐτοῖς τις ἀροτῆρα ἀποκτείνῃ βοῦν, ἡ ζημία θάνατος αὐτῷ. Σαγαραῖοι δὲ τῇ Ἀθηνᾷ καμήλων ἀγῶνα ὅσα ἔτη σὺν ὁσίᾳ τῇ τῆς θεοῦ ἐπιτελοῦσι. γίνονται δὲ ἄρα παρ' αὐτοῖς αὗται δρομικώταταί τε ἅμα καὶ ὠκίσται. Σαρακόροι δὲ οὔτε ἀχθοφόρους οὔτε ἀλοῦντας ἔχουσι τοὺς ὄνους, ἀλλὰ πολεμιστάς. καὶ ἐπ' αὐτῶν γε τοὺς ἐνόπλους κινδύνους ὑπομένουσιν, ὥσπερ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῶν ἵππων. ὅστις δ' ἄρα παρ' αὐτοῖς ὄ-

ro certis diebus suus decernitur honor, & magna cum pompa in foro incedit.

fi. Gillius, φορεῖον quidem Græcis lecticam aut vehiculum significat, addo ὀχήν.

Quemadmodum diuersæ nationes vario modo bestiis vtantur.

CAP. XXXIIII.

Hæc etiam non à cognitione scientiaq; animalium abhorrēt: Scythæ ligni inopia, quæ Diis immolant, eorundem ossibus succensis coquunt. Apud Phryges si quis aratorē Bouem occiderit, morte mulctatur. Sagarenses quotannis summa aduersus Mineruam obseruantiâ ei celebrant Camelorum certamē: enimuerò velocissimi apud eos procreantur. Saracoti Asinis ad ferenda onera nō vtūtur, neq; ad molas, sed bellatores habent: & quēadmodū in Equis Græci sedentes, sic Asinis hi bellica pericula excipiunt. Quòd si quis Asinorū apud eos cor-

pulētior esse videatur, illum Marti sacrificāt. Clearchus Peripateticus dicit solos de Peloponensibus Argiuos, Serpentem non interimere: & si Canis in forum ingrediatur, certis quibusdā diebus quos illi sacros agunt, & Arneidas vocant eum interficere. In Thessalia verò is qui vxorē ducturus est, pro nuptiis sacrificās, Equum bellatorem inducit frenatum, & omnibus armis instructum: deinde sacrificatione facta Equū vxoris habenis ducēdū tradit. Iam porrò id quam significationem habeat, Thessalis explicandum relinquo. Tenedij olim prestantissimam grauidam Vaccā alūt, & quum peperit, tanquam sanè puerperæ inseruiunt: vitulum autem recentem natū cothurnis induti immolāt: qui eum securi

γαμοδαίσια.

Fortè καὶ σταλανὸν ἔθος ἀρίστην Διονύσῳ, &c. al. ἂν ἀρίστην

νων ὀγκωδέστ
δοκεῖ, τοῦτον τῷ
σάγουσιν ἱερόν.
ἀρχὸς ὁ ἐκ
τε, μόνους Π
ων Αργείους ὄφ
κτείνειν. Εν δ
ραις ἃς καλοῦσι
οἱ αὐτοὶ, ἐὰν κ
ἀγορὰν παραβ
ροῦσιν αὐτόν. Εν
δὲ ὁ μέλλων γα
τὰ † γαμοδ
εἰσάγει πολεμι
λινὸν περικείμ
τὴν ἐνόπλιον
ἐκείνην πᾶσαν
ταν ἀπὸ τῆς ἱερ
νηθ, καὶ σπείσῃ
φῃ, τὸ ἵππον
τῆρος ἀγαγὼ
δωσι. τί δὲ νοεῖ
ταλοὶ λεγέτωσα
διοι δὲ † τῷ π
ρίστην Διονύσ
κύουσαν βοῦν,
ἄρα αὐτὴν εἰ
χὼ θεραπεύουσι. τὸ δὲ ἀρτιγενὲς βρέφος
θύουσιν, ὑποδήσαντες κοθόρνους. ὅγε μὴ

ξας αὐτὸ τῷ πελεκυῖ λίθοις βάλλεται τῇ ὁσίᾳ, καὶ ἔστι ἐπὶ τὴν θάλατταν φεύγει. Ἐρετριεῖς δὲ τῷ † Ἐμβοίνθῳ Ἀρτέμιδι κολοβὰ θύουσι.

Κύνες ἕτεροι φιλοδέσποτοι. Κεφ. λε.

Πέπυσμαι δὲ πρὸς τοῖς ἤδη μοι προειρημένοις κύνας γενέσθαι φιλοδεσπότας, ὡς Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος. μετοικιζομένων γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἐς τὰς ναῦς, ἡνίκα τῆς χώρας ὁ Πέρσης τὸν μέγαν πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα † ἐξῆγε, καὶ ἔλεγον οἱ χρησμοὶ λῷον εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν μὲν πατρίδα ἀπολιπεῖν, ἐπιβῆναι δὲ τῶν τριήρων· οὐδὲ οἱ κύνες τοῦ προειρημένου ὑπελείφθησαν, ἀλλὰ συμμετῳκίσαντο τῷ Ξανθίππῳ, καὶ διανηξάμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα ἀπέβησαν. λέγετον δὲ ταῦτα Ἀριστοτέλης καὶ Φιλόχορος.

percusserit, lapidatione facta appetitur, atq; ad expiandã occisionẽ in mare fugit. Eretrienses Embointho Dianæ pecudes mutilas immolant. Ἐμβρίνθῳ.

De amore Canum in dominum Xanthippum, qui ipsum per mare nauigantem secuti sunt.

CAP. XXXV.

Præter ea quæ suprà dixi, Xãthippi (cui pater fuit Ariphrus) Canes domini perstudiosos fuisse audio eo tẽpore, quũ ingenti bello Persarum in Græciã exardescente, Atheniẽses ex oraculis instinctu diuino afflatúq; editis, relicta patria, in classem demigrarunt: tum huiusce quem modò nominaui, Canes vnà cum domino transmittẽte, seipsi ex Attica in Salamina traiecerunt. auctores habeo Aristotelem & Philochorum. al. ἐξῆψε

Ex

Ex Crathidis fluuij potu albescere pecora, & Boues in Euboea omnes albos nasci.

CAP. XXXVI.

Confluentem candidi coloris efficientem Crâthis fluuius emittit. Nã ouillum & bubulum pecus & omnis grex quadrupes, sicut Theophrastus ait, ex eo bibens, de nigro rufove albus fit. Boues quoque in Eubœa ferè omnes albi nascuntur, quare & Argiboëum poëtæ Eubœam cognominant.

De Gallo qui vini ministrum amauit: itemq. de Graculo & Apibus.

CAP. XXXVII.

Philondicit eum qui Nicomedi Bithyniæ regi pocula administraret, à Gallinaceo [Centauro nomine] adamatum fuisse: tum Graculo formosum puerum in amore fuisse: tum etiam Apes amatorio affectu flagrare [ob eámque causam à pungendis hominibus quo aculeos sustinere, [quãuis earũ plurim

Περὶ τοῦ ὕδατο
θεν, καὶ ὡς λευκα
ματα. καὶ περὶ τ
Εὐβοίᾳ. Κε
Τὸ ὕδωρ ὁ Κ
κῆς χρόας ποιητ
σι ποταμὸς
προβατα πιόντ
οἱ βόες, καὶ πᾶσ
πους ἀγέλη, κ
Θεόφραστος,
μελάνων ἐγγυέτ
καὶ ἐν Εὐβοίᾳ
λευκοὶ τίκτονται
τες· ἔνθεν καὶ ἀργ
λουν οἱ ποιηταὶ
βοιαν.
Περὶ ἀλεκτρυόνο
σθη τοῦ οἰνοχόου. καὶ
λοιοῦ τε καὶ μελισσ
Οἰνοχόου βασιλ
ὧν ὁ βασιλεὺς
δης ὁ Βιθυνῶν
ὧν ἠράσθη Κεντα
νομα καὶ λεγεῖ Φ
το. Ἠράσθη δὲ ἀ
λοιὸς ὡραίου παι
μελίττας δέ τινα

ποῖς εἶη πέπυσμαι, εἰ καὶ αἱ πλείους συνέγνωσι.

Περὶ σφιγγὸς καὶ τῆς πτερωτῆς ὑός. Κεφ. λη.

Τὴν σφίγγα ὑπόπτερον γράφουσί τε καὶ πλάττουσι πάντες ὅσοι περὶ χειρουργίας σπουδαῖοι καὶ πεπονημένοι. ἀκούω δὲ ἐν Κλαζομεναῖς συμβῆναι ὗν πτηνὸν, ὅσπερ ἐλυμαίνετο τὴν χώραν τοῖς Κλαζομενίοις. καὶ λέγει τοῦτο Ἀρτέμων ἐν τοῖς ὅροις τοῖς Κλαζομενίων. ἔνθεν τοι καὶ χῶρος ἐκεῖ κέκληται ὗς πτερωτῆς ὀνομαζόμενός τε καὶ ᾀδόμενος. τοῦτο δὲ εἴ τῳ δοκεῖ μῦθος εἶναι, δοκείτω. ἐμὲ δὲ οὖν περὶ ζῴων λεχθὲν, καὶ μὴ λαθὸν ἐλύπησεν εἰ ἠμέλουν.

Περὶ δράκοντος καὶ τῶν καλουμένων Ὀφιογενῶν. Κεφ. λθ.

Ἀλίᾳ τῇ Συβάριος τῇ ἀφικομένῃ εἰς ἄλσος Ἀρτέμιδος, ἔστι δὲ ἐν Φρυγίᾳ τὸ ἄλσος, δράκων ἐ-

dine sint alienæ.

De Sphinge & Sue Clazomenio, alatis.

CAP XXXVIII.

Sphingem, quicunque vel picturæ vel plasticæ operam dant fingere alatam solent. Cęterùm apud Clazomenios Suem alatum exortum fuisse auditum est, qui Clazomenios agros vastaret: Quod quidem ipsum in libro de Clazomeniorum finibus Artemon confirmauit: vnde illic locus decantatus, Sus alatus nominatur. Id quod si cuipiam fabula videatur, non prohibeo. ego quod de animali dictũ ab aliis non ignorabã, non inuitus retuli.

Ex Halia muliere coitu cum Dracone, Ophiogena nati.

CAP. XXXIX.

Haliæ Sybaridis filiæ quum in Phrygia lucum Dianæ ingressa esset, Draco quidam fa-

cec

cer prægrandis apparuit, & cum ea coiuit: vnde Op hiogenæ dicti primam sui generis orig nem trahunt.

De Ophiogenis lege Plin. lib. 7. cap. 2.

Quanam animalia à quibus cultu vel honore affecta sint.

CAP. XL.

Lupum Delphi colũt Samij ouem venerantur, Leænã Ampraciotæ adorant. Causas autem quãobrem huiusmodi bestias diuini cultus honore prosequantur, non alienum est explicare. Delphis aurum sacrum furto lectum, direptumq; & in Parnasso defossum, sicut dicit Polemon, inuestigauit Lupus. Samiis item aurum furto sublatum Ouis inuenit. quare Mandrobulus Samius Iunoni Ouem consecrauit, vt Aristoteles tradit. Ampraciotæ Leænam, quòd tyrannum suum lacerasset & distraxisset, idcirco vt suæ liberta-

πεφαίη θεῖ⊙
τὴν ὄψιν, κ̀ ὁ
τῇ. καὶ ἐντεῦ
ιδῶνοι Ὀφιογ
ρᾶς τ̃ περὶ τ
Τ ἵνα παρὰ
ζῶα. Κε
Τιμῶσι ζ
μὲν λύκον Σα
βατον, Αμπρα
μὴν τὸ ζῶον
τὰ ζ ἥτις τ̃
εἰπεῖν ὅτι ἔςιν
τῆς σιχνῆς
χρυσὸν ἱερὸν
νον, καὶ ἐν τῷ
κατορωρυγμέ
χνδυσεν ὁ λύκ
ζ κ̀ αὐτοῖς τ
κλαπὲν πρόβ
ρε, κ̀ ἐν τοῦ
βολ⊙ ὁ Σάμ
ρᾳ πρόβατον
αἰῆφο. κ̀ τὸ μ
λέγει, τὸ π
δὲ, Αριστοτέ
τρεῖν. Αμπρα
ποὶ τ̃ τύρα
σφῶν διεσπάσατο λίαινα, τιμῶσι τὸ ζ

ον αὐτοῖς ἐλευθερίας γεγενημένον. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ. καὶ Εὐαγόρας δὲ ὁ Λάκων καὶ ἐκεῖνος † Ὀλυμπιονίκεις ἵππους ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς.

Περὶ τῶν ἐν Γάγγῃ κητῶν, χελωνῶν τε καὶ κροκοδείλων.

Κεφ. μα.

Ὁ Γάγγης ὁ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ῥέων, ὑπαρχόμενος ἐκ τῶν πηγῶν βαθύς ἐστι εἰς ὀργυιὰς εἴκοσι, πλατὺς δὲ εἰς ὀγδοήκοντα σταδίους. ἔτι τῶν αὐθιγενεῖ τῷ ὕδατι πρόεισι καὶ ἀμιγεῖ πρὸς ἕτερον. προϊὼν δὲ τῶν ἄλλων εἰς αὐτὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀνακοινουμένων οἱ τὸ ὕδωρ, εἰς βάθος μὲν ἥκει καὶ ἑξήκοντα ὀργυιῶν· πλατύνεται δὲ καὶ ὑπερεκχεῖται εἰς σταδίους τετρακοσίους. καὶ ἐχεινήσους Λέσβου τε καὶ Κύρνου μείζονας, καὶ τρέφει κήτη. καὶ ἐκ τῆς τούτων πιμελῆς † ἄλιτα

tis vindicē. summa religione colunt. Miltiades treis Equas* Olympiæ victrices, sepulturę honore in Ceramico affecit. Euagoras Lacō, itidem Olympionicas Equos ad sepulturam magnificè dedit.

Olympia occisas, verterat Gill. Legimus & Cimon equas post tres victorias Olympicas Athenis sepultas.

De magnitudine Gangis fluuij, Cetorúmque & Testudinum in eo. De duobus in eodem Crocodilorum generibus.

CAP. XLI.

Gāges Indiæ fluuius, initium ducēs à fontibus, quum per se fluit, & nondum ad alios admistus est, altitudine est viginti passuum, latitudine verò octoginta stadiorum: quū verò iam alij in eum influxerint, altus sexagenos passus profluit, dilatatur autē & diffunditur in quadraginta stadia. Insulas Lesbo Cyrnóve maiores efficit. Cete procreat, quorum adeps vnguentorū

Ὀλυμπιονίκας.

Gillius ἄλφιτα legit.

vſum præſtat. In eo etiam Teſtudines naſcũtur, quarum teſta non minori magnitudine ſit, quàm dolium capax viginti amphorarum. Idem Crocodilorum genera duo educat. Horum alteri nihil nocẽt, alteri inexorabili atq; immiſericordi in quodlibet voragine carniuori ſunt. In eorum ſummo roſtro, quiddam ſimiliter vt in Ceraſtis (ſerpentibus), eminet. His adminiſtris ad vlciſcẽdos maleficos, turpiſſimis iudiciis conuictos, Indi vtuntur: nam eoſdem rerum capitalium damnatos eis obiiciũt: neque ad percutiendos eos ſecuri, laqueóve ad frangendam ipſorum ceruicem carnifice egent.

κέρας Gillius.

αὐτοῖς,

De marinorum piſcium eſcis. CAP. XLII.

Piſcationis marinæ periti, vt auctor eſt Leonides, Scaris eſcam demittunt coriãdrum & *carton. ſic enim nullo negotio capiuntur: Status enim his co

Enallage numeri & generis,

λιφα ἐργάζονται
αὐτοῦ καὶ χελῶν
τὸ χελώνειον
εἴκοσιν ἀμφορέ
νης οὐ μεῖον ἐστι
λων δὲ παιδεύ
ν. καὶ τὰ μὲν ἀ
βλάπτει τὰ δὲ
τατα σαρκῶν
φειδέστατα. καὶ
ἄκρου τοῦ ῥύγχου
τοῦ κεράστου, τούτ
τὰς τῶν κακούργ
ὑπηρέταις χρ
ἐν τοῖς μεγίστοις
μάτων ἐξελεγχθ
σιν τὸ αὐτοῖς
ται ἥκιστα.

Τίνα τίσιν ἀ
θαλατ
Κεφ.

Δέλεαρ δὲ
σοφοὶ τὰ θαλ
μὲν σκάρεις,
φησί, κορίαννο
καὶ τὸ ἐστιν δυσθή
τα καὶ ἑλεῖν ῥᾳ
νεῖ γὰρ αὐτοῖς

γοητευόμενος ὥσπερ ἡδύσματι. Φύλλα δὲ τευτλίων αἱρεῖ τὰς τρίγλας. χαίρει δὲ τῷδε τῷ λαχάνῳ τὸ ζῷον, καὶ δι' αὐτοῦ ἀγρεύεταί τε καὶ δελεᾶται τ' ἥκιστα.

Ἐνύδρων θήρας διαφοραί.

Κεφ. μγ.

Ἐνύδρου δὲ θήρας διαφοραὶ δ. τασι. δικτυεία, κέντησις, καὶ κυρτεία, καὶ ἀγκιστρεία προσέτι. καὶ ἡ μὲν δικτυεία, πλουτοποιός· καὶ ἔοικεν ἁλισκομένοις στρατοπέδῳ, καὶ αἱρουμένοις αἰχμαλώτοις τισί. καὶ δεῖται χορηγίας ποικίλης· σπάρτου, καὶ λίνου λευκοῦ, καὶ μέλανος ἄλλου, καὶ κυπέρου, καὶ φελλοῦ, μολίβδου τε καὶ πίτυος, καὶ ἱμάντων, καὶ ῥοῦ, καὶ λίθου, καὶ βύβλου, καὶ κεράτων, καὶ νεὼς ἑξήρους, ἀ-

tis ceu præstigiis quibusdam allicitur. Porrò betarum foliis Mulli capiuntur. nam hoc olere gaudet hic piscis, eoque facilè inescatus capitur. [illegible]

Căton Athenaeo est pastinaca magna & benè aucta. Porrum ve ὁ κάρτον, (vel potius cariò, oxyton.) est quod Latini sectiuum cognominant. Căros quòd vulgò carui: & huius semen inescandis piscibus conuenire videtur, vt cumini etiam & anethi, suo odore.

De quatuor modis piscationis.

CAP. XLIII.

Piscationis * modi quatuor traduntur, fit enim vel reti, vel conto, vel nassa vel hamo. Ea quæ retibus vtitur, præcipuè ditare piscatores potest, propter copiosam capturā quâ pisces pariter plurimi, vt occupatis hostiū castris captiui in eorum potestatem veniunt. Supellectilē verò requirit variā: vt sunt funes, fila alba & nigra, Cyperus, suber, picea, lora, thûs, lapis byblus siue papyrus, cornua, nauis sex remorum, axis, scytalides siue ba-

Vide Oppianū circa initiū lib. 4. de piscat. & Platon. in Sophista: & Pollucē li. 1. & 7.

** Quadā horū nobis obscura sunt: poterunt autē explicari ab illis qui cū piscatorib. præsertim maritimis versātur.*

cilli teretes, cottana, tympanum, ferrum, ligna, pix. Incidunt autē in ea diuersa genera piscium, & varij multiq; eorum greges. Quæ verò per contum piscatio fit, inter cæteras strenuissima est, & piscatore opus habet robustissimo. Ad eā requiruntur pertica recta oleagina, & funes è spar to contexti: & tędę vel faces de pinu perquàm resinosa: item nauis parua, & remiges assidui, validique brachiis. At nassarum vsus, præ cæteris insidiosus atque dolosus, ingenuos homines minimè decere videtur. Adhibētur hoc loschœni iuncorū generis non madidi, vimen, lapis qui facilè manibus tractetur, alga marina, funes, coma cupressi, subera, ligna, esca & nauis parua. Porrò ea quæ hamis fit piscatio, vt ca llidissima est, ita liberis ho-

ἐλαίας, al. ἐλαιοι,

addo δεῖ δὲ

ᾗ χειρμάδος λίθος.

αἰτίαν vox corrupta, al. ὀλισιῶν

ξονος τε καὶ α
καὶ κοτ]ταίης, κ
νε, καὶ σιδήρου
καὶ πίτ]ης. ἐμ
πίπτει τε ἰχθυα
ἢ ἀγέλαι ποικ
πολλαί. ἡ δὲ δ
ἐστι μὲν τῶν ἀλ
τάτη, καὶ δεῖ
ρωμαλεωτάτου
δὲ δεῖ κάμακα
λαίου, καὶ χο
τινα, πυρία τὲ
λιπαρωτάτης.
κρᾶς, ἐρετῶν
καὶ βραχίονας
δὲ κύρτια δολιε
ρα καὶ ἐπιβουλ
νοῖς ἐστι, καὶ
πρέπειν δοκεῖ ἥ
δὲ ὀλοσχοίνων τε
καὶ λύγου, τ κ
δ@, κ τ αἴτιων
καὶ φύκης θαλα
νων τε, καὶ κυπ
μης, καὶ φελλῶν
λων, καὶ δελέα
νεὼς μικρᾶς.

κις εἰκ σοφωτάτη ἐστι, καὶ τοῖς ἐλευθέροις,

ςάτη. δεῖται γὰρ ἱππείων τριχῶν τὰς χρόας καὶ λευκὰς καὶ μελαίνας καὶ πυῤῥάς, καὶ μεσαιπολίους. τῶν δὲ βαπτομένων εἰκρίνουσι τὰς λευκὰς, ἢ τὰς ἁλιπορφύρους. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι, πονηραί φασι. χρῶνται δὲ καὶ τῶν ἀγρίων συῶν ταῖς θρίξι ταῖς ὀρθαῖς, καὶ † περίνθῳ καὶ χαλκῷ πλείστῳ καὶ μολίβδῳ καὶ * σπαρτίναις. καὶ πτεροῖς μάλιστα μὲν λευκοῖς ἢ μέλασι, καὶ ποικίλοις. χρῶνται γε μὴν οἱ ἁλιεῖς καὶ φοινικοῖς ἐρίοις, καὶ ἀλουργέσι, καὶ φελλοῖς, καὶ ξύλοις· καὶ σιδήρου, καὶ ἄλλων δέονται· ἐν δὲ τοῖς καὶ καλάμων εὐφυῶν, καὶ ἀβρόχων, καὶ ὁλοσχοίνων βεβρεγμένων, καὶ νάρθηκος ἐξεσμένου, καὶ † ῥάβδοις κρανείας καὶ † χιμαίρας κεράτων, καὶ δέρματος. ἄλλος δὲ ἄλλῳ τούτων ἰχθῦς αἱρεῖται. καὶ τάς γε θήρας ἤδη εἶπον αὐτῶν.

minibus inprimis decora. Opus autem habet pilis equinis, albis, nigris, rufis, & ad canum colorem vergentibus: cæteris qui tingũtur inferunt albos vel purpureos, reliquos omnes improbant. Aprorum etiam setis (de dorso) rigidis vtuntur: & linis seu filis, & ære multo plumbóq;, & è sparto funiculis: & pẽnis præcipuè albis, aut nigris & variis. Sunt ex piscatoribus qui etiam lanis vtantur puniceis vel purpureis, & lignis ferroq; & aliis rebus indigeãt: & inter illas, arundinibus rectis procerísq;, nec madidis: holoschœnis verò madefactis, & vitga de corno arbore, & Capræ cornibus, & corio, Alij enim pisces aliis istorũ capiuntur: vt iam suprà explicatum est.

Indici Elephanti ætate prouecti, quomodo capti mansuescant Musi-

al. περίνθῳ. lego μηρίνθῳ

χοίνοις σπαρτίναις.

ῥάβδου χιμαίρας

co instrumento. Et quomodo Equæ in Libya mulceantur tibiæ cantu, quo etiam ad venerem incitantur.

CAP. XLIIII.

Quæ Indus & Afer de suæ vterque regionis animalibus referũt, hæc sunt. Si Indicus Elephantus robore ætatis confirmatus capiatur, ex feritate ægrè traducitur ad mãsuetudinem: & quòd desiderio libertatis teneatur, ideò cædes molitur: ac si vinculis deuinciatur & cõstringatur, magis incitatur animo, neque vllam seruitutem perpetitur. At enim Indi variis & multiplicibus cibariorum illecebris eũ delinire studẽt: ille tamẽ nihil de acerbitate sua remittẽs, nihilq; ab iis blanditiis mitescẽs, iis præclarè contemptis, pergit iisdem infestus esse. Quid igitur ij comminiscũtur & machinantur? Instrumento quodã musico (scindapsum vocant) verna-

Περὶ τῶν ἐν Ινδ
των, καὶ τῶν ἐν Λι

Κεφ.

Λόγω δὲ ἄρ
δὸς καὶ Λίβυς
διαφόρῳ. ἐρεῖ γὰρ
τὰ ἐπιχώρια.
ὅσα οἶδε καὶ ἐ
δὲ ὧν ἄδετον
λόγω ἐστὶν ἐκεῖν
αἱ ἀλῷ τέλει
ἡμερωθῆναι χ
στι καὶ τὴν ἐλευ
θῶν, φωνᾷ. ἐὰν
δεσμοῖς διαλάβ
καὶ μᾶλλον ἐς τ
ἀστεται καὶ δεσ
ὑπομένει. ἀλλ' ο
ταῖς τροφαῖς κ
σιν αὐτόν, καὶ π
ἐφολκοῖς δελέασ
νειν πειρῶνται,
θέντες ὡς πλη
γαστέρα, καὶ θέλγ
μοι. ὁ δὲ ἄχθετ
καὶ ὑπῤῥορᾷ. τί ου
κατασοφίζονται
σιν; μοῦσαν αὐτοῖ
ᾄδουσιν ἐπιχώριον

τάδουσιν αὐτῷ ὀργάνῳ τινὶ, καὶ τούτῳ συνήθει, καλεῖται σκινδαψὸς τὸ ὄργανον. ὁ δὲ ὑπακούει τε καὶ θέλγεται, καὶ ἡ μὲν ὀργὴ πραΰνεται, ὁ δὲ θυμὸς ὑποστέλλεταί τε καὶ † θρύπτεται. κατὰ μικρὰ δὲ καὶ εἰς τὴν τροφὴν ὁρᾷ. εἶτα ἀφεῖται μὲν τῶν δεσμῶν, μένει δὲ τῇ μουσικῇ δεδεμένος, καὶ δειπνεῖ προθύμως. ἁβρὸς δαιτυμὼν κατὰ δεδεμένος. πόθῳ γὰρ τοῦ μέλους οὐκ αἰεὶ ἔτι ἀποστῆναι. Λίβυσσαι δὲ ἵπποι, δεῖ γὰρ ἀκοῦσαι καὶ τὸν λόγον τὸν ἐπὶ ταύταις, τοσοῦτον αὐταῖς αἱρεῖ ἡ αὔλησις, πραΰνονταί τε καὶ ἡμεροῦνται καὶ ἀπολήγουσι μὲν τοῦ ὑβρίζειν τε καὶ σκιρτᾶν. ἕπονται δὲ τῷ νομεῖ ὅποι ἂν αὐτὰς τὸ μέλος ἐπάγῃ· ἐπιστάντος δὲ, καὶ ἐκεῖναι ἐφίστανται· ἐὰν δὲ παρατείνῃ εἰς τὸ αὔλημα, λείβεται δάκρυα ὑφ' ἡδονῆς αὐταῖς. οἱ μὲν οὖν βουκόλοι τῶν ἵππων, ῥο-

στέρνυται

culam cantiunculam ei canunt: is animum attendit, aurémque ad audiendum erigit, & suauitate illius demulcetur: animi incitatio comprimitur. Tū paulatim in obiectum cibum respicit: & tametsi omnibus vinculis exoluitur, tamē cantu deuinctus, nō amplius ad pristinos mores à mansuetudine deficit: & cibo libenter veluti conuiua fruitur. Tibiæ cantu vsque eò capiūtur Libycæ Equæ, vt huius blandimentis ad homines mansuescant, & insultare ac lædere desinant: & quocunque eas cantiuncularū blāditiæ inuitauerint, eò pastorem consequuntur: quum ille insistit, hæ etiam à progrediēdo se sustinent: ac cantum contentiorem ad tibiam canat, ex eo tāta voluptate afficiuntur, vt lacrymas tenere non possint. Harū pastores ex rhododaphne

arbore pastoritiam fistulam excauant, cuius sonoro inflatu armentum antegredientes demulcent. Euripides dicit, pastores hymenæos ad tibiam cantantes, ad venerem equas irritare, atque etiam equos ad ineundas fœminas incendere. Ad hũc igitur modum equinę nuptiæ initiantur, vt nuptiale carmen tibia præcinat.

προσηγέμενοι Gillius.

Arionis à Delphino seruati historia.

CAP. XLV.

Delphinorum genus quantoperè cãtu & tibiis delectetur, luculẽtum Arionis Methymnæi historia nobis testimonium fuerit: quam & statua eius in Tænaro, & subscriptũ epigramma repræsentant, hoc videlicet distichon: E pelago seruauit Ariona Cyclone natum Delphinus vector, diis ducibus, Siculo. Cæterùm hymnus

πομπῆσιν

εἶτα Κύκλωνος υἱὸν, ἐκ Σικελοῦ πελάγ

χῆμα τόδε Ὕμνον χαριστήριον τῷ Ποσειδῶνι, καὶ μαρτυρία τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας οἱονεὶ καὶ τούτων ζωάγρια ἐκτίνων, ὁ Ἀρίων ἔγραψε. καὶ ἔστιν ὁ ὕμνος οὗτος. Ὕψιστε θεῶν πόντιε, Χρυσοτρίαινε πόσειδον, Γαιήοχ', ἐγκυμονάλμαν· Βράγχιοι περὶ δέ σε πλωτοὶ θῆρες χορεύουσι κύκλῳ, Κούφοισι τῶν ποδῶν ῥίμμασιν ἐλαφρῶς ἀναπαλλόμενοι† Σιμοὶ φριξαύχενες Ὠκυδρόμοι σκύλακες, Φιλόμουσοι δελφῖνες, Ἐναλιοθρέμματα κουρᾶν Νηρηΐδων θεᾶν, Ἅς γείνατ' Ἀμφιτρίτη. Οἵ μ' εἰς Πέλοπος γᾶν ἐπὶ Ταιναρίαν ἀκτὰν ἐπορεύσατε Πλαζόμενον Σικελῷ ἐνὶ Πόντῳ, Κυρτοῖσι νώτοις ὀχοῦντες, Ἄλοκα Νηρείας πλακὸς τέμνοντες ἀστιβῆ πόρον. Φῶ-

quo se Arion gratum Neptuno declarare, & simul Delphinorum in Musicam studium testari voluit, tanquam & illis mercedem pro seruato & superstite exoluens, ab eo conditus eiusmodi est.

Neptune deûm maxime: Qui rex maris profundi Tridenti clarus aureo Cõplecteris vndique terram: Te branchiis & pinnis Insigne piscium genus Mutæ colũt natantes Prę cęteris te pandi Circumnatant Delphines Canes marini, & errant Iuxtà, leuésq; saliunt: Quandoq; & instar iaculi Vibrant seipsos eminus Pernicitate mira, Ceruice rigidi recta. Oblectat hosce Musica, Amant eos Nereides Suũ pecus puellæ, Quas Amphitrite peperit. Vos me vagantem Siculo In æquore, ad Tenarium Litus tulistis equitẽ. Vectúmque dorsis vestris. Vester chorus me placidè Non peruium mortalibus Longè salum latéq; Sulcans

Videntur dua dictiones in codice manuscripto altero ἔγκυμον ἅλμαν in altero una. πτερύγων σεσοῖτο

fortè φῶτες δ' ἀνίλεώ με al. ἔλειοι

cans natando eduxit: In quod viri me nautæ Deiecerant è naui Cutua, marina, perfidi. Ergo etiam alia quæ prædiximus, & Musicę studium in Delphinis laudari conuenit.

Apri & Cerui quomodo Musica capiantur.

CAP. XLVI.

Tyrrhenorum sermone peruagatum est Apros & Ceruos apud eos cum retibus & Canibus, vt venandi sanè vsus ferre solet, tum multò maximè Musicæ adiumento capi. quod quidem ipsum quemadmodum fiat, iã porrò dicam. Circumiectis retibus, & cæteris instrumentis accommodatis ad faciendas bestiis insidias, collocatis, homo ad tibiam canendi benè peritus, quoad eius fieri potest, omnem cantus contẽtionem remittit & relaxat, & quilibet ad canendum suaue præclarè vsurpat: & sensim pedetentimq; progre-

ʒ al. ab-ost.

τες † δ' ἔλι
πλόου Ῥλαφυρ
οἶδμα Αλιπο
νας ῥίψαν. Ι
δελφίνων πρὸ
χθεῖσι, καὶ τὸ
Πῶς ἄρα τὰ
ταὶ ὑπὸ μου
καὶ ἔλαφοι.

Κεφ.

Λόγος
Τυῤῥηνὸς ὁ λ
τοὺς ἀγρίους,
αὐτοῖς ἐλάφου
δικτύων μὲν καὶ
σκεσθαι, ἡ
νόμος· συνα
δ' αὐτοῖς τ' μ
μᾶλλον. πῶς †
γω. τὰ μὲν δ
βάλλουσι, καὶ
θήρατρα, ὅσα
ζῶα· ἕστηκε δὲ
τεχνίτης, καὶ
λιστα πειρᾶτα
ὑποχαλᾷν· καὶ ὁ
τ' μούσης σύντον
ʒ ὅτι γλύκιστον
τοῦτο ᾄδει. ἡσυχ

ρεμίᾳ ῥᾳδίως διαπορθμεύει, καὶ εἰς τὰς ἄκρας, καὶ εἰς τοὺς αὐλῶνας καὶ εἰς τὰ δάση. καὶ εἰς ἁπάσας συνελόντι εἰπεῖν τὰς τῶν θηρίων κοίτας καὶ εὐνὰς τὸ μέλος εἰσρεῖ. καὶ τὰ μὲν πρῶτα παρίοντος εἰς τὰ ὦτα αὐτοῖς τοῦ ἤχου ἐκπέπληγε, καὶ διὰ τὸ ἄηθες, καί που καὶ δείματος ὑποπίμπλανται. εἶτα ἀκρατῶς καὶ ἀμάχως αὐτὰ ἡδονὴ τῆς μούσης περιλαμβάνει. τὰ δὲ κατακηλούμενα λήθην ἔχει καὶ ἐγγόνων· καὶ οἰκιῶν, καὶ χωρίων καί τοι φιλεῖ τὸ θηρίον μὴ ἀπὸ τῶν συντρόφων χωρίων πλανᾶσθαι. τὰ δ' οὖν Τυῤῥηνὰ κατ' ὀλίγον ὥσπερ ὑπό τινος ἰυγγὸς ἀνάπειθούσης ἕλκονται καὶ καταγοητεύοντος τοῦ μέλους ἀκνεῖται, καὶ ἐμπίπτει ταῖς πάγαις, τῇ μούσῃ κεχειρωμένα.

Τί δρῶσιν οἱ ἰχθύες οἱ καλούμενοι ἀνθίαι ἁλισκόμενοι.

diente illo in montiũ vertices & conualles, & densa frutetis loca, atq; (vt breui explicẽ) in omnia lustra ferarũ, & cubilia, tibiæ cantus influit, ac nimirũ primo in eorum aures influentis soni insolentia ipsos exterret: deinde quum impotẽti voluptate aures tenẽtur, tum nullo negotio cõprehenduntur: cantúsque suauitate permulsi, & deliniti in eorum quæ procreauerint, & domesticarum sedium obliuionem veniant: Etiam si feræ bestię nõ à locis vbi versari assueuerunt aberrare solent. Sic igitur Tyrrhenæ bestiæ paulatim tãquam suadæ illecebrâ ducũtur: & quasi cantu præstrictæ, in laqueos sese inserunt, quibus illaqueatæ cõprehenduntur

Quid capti Anthiæ faciant.

CAP. XXLVII.

Κεφ. μζ.

Αἰθ

Anthiæ quum ſunt capti, miſerabile præbēt ſpectaculum: mortem ſuā lugere & quodammodo ſupplicare videntur. Ac nimirum quemadmodum homines qui in latrones immiſericordes, & cædis auidos incurrerunt aufugere conantur, ſic ſanè ij retibus inſultantes inſidias tranſilire conātur. hoc dum moliuntur, trucidātur ferro. Qui hoc genus mortis euadunt, in terram antehac eis inimicam exiliunt, atque ibidem mortem obire malunt, quàm gladio perire.

FINIS LIB. XII.

ΤΕΛΟΣ

ΒΙΒ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιγ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XIII.

Περὶ ἀετοῦ τοῦ προσημήναντος Γορδίῳ τὴν βασιλείαν. καὶ λύκου τοῦ σώσαντος Γέλωνα τὸν Συρακούσιον.

Κεφ. α.

Αὐτὸν ἀκούω Γορδίῳ τὴν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου βασιλείαν ὑποσημῆναι ἡνίκα ἀροῦντι τῷ Γορδίῳ ἐπιπτάς. εἶτα μέντοι κατὰ τὸν ζύγον καθίσας, συνδιημέρευσιν, οὐδὲ προαπέστη πρὶν ἢ γενομένης ἑσπέρας καὶ ἐκεῖ-

De Aquila, quæ Gordio regnum præsignificauit, & de Lupo qui Gelonem Syracusanum seruauit.

CAP. I.

EX Aquilæ significatione filium suum nomine Midam, Gordius regem fore coniecit: quum supra huius caput arantis primò volasset, deinde totum diem in iugo sessitare non priùs destitisset, quàm is ad vesper

ſperam arationem dimiſiſſet. Lupus item maxima magnitudine quum in ludum inuaſiſſet, & de manibus Gelonis Syracuſani pueri tabellas rapuiſſet, Gelon de ſede ſurrexit, non qu d m ferã timore perterrens, ſed acerrimo tabellarum ſuarum deſiderio, eum i ſe quebatur. Poſtea autem quàm hic extra tabernam ludi literarij fuiſſet, hæc quidem labem fecit & repentina ruina concidens, pueros vnà cum præceptore confecit, & oppreſſit: ſolus Gelon diuinæ prouidentiæ munere ſodalibus ſuis ſuperfuit. Quod ipſum non eum à Lupo occiſum ſed potius ſeruatũ fuiſſe, magnam profectò admirationem habet. Non igitur rationis expertia Deus negligit, imò verò chara habet, quum per illa Gordio regnum præſignificarit, Gelonẽ verò ex impẽdẽte periculo ſeruauerit. Ergò beſtiæ etiã in amore ſunt diuino num

νος κατέλυσε τὴν ἄροσιν, ἐπιστάντος τοῦ βουλευτοῦ. Γέλωνος δὲ τοῦ Συρακουσίου παιδὸς ὄντος λύκος μέγιστος εἰσπηδήσας εἰς τὸ διδασκαλεῖον, ἐξήρπασε τῶν χειρῶν τοῖς ὀδοῦσι τὴν δέλτον. καὶ ὁ Γέλων ἐξαναστὰς τοῦ θάκου ἐδίωκεν αὐτόν, τὸ μὲν θηρίον μὴ καταπτήξας, ἀντεχόμενος δὲ τῆς δέλτου ἰσχυρῶς. ἐπεὶ δὲ ἔξω τοῦ διδασκαλείου ἐγένετο, τὸ μὲν κατηρείχθη, καὶ τοὺς παῖδας αὐτῷ διδασκάλῳ κατέλαβε. θείᾳ δὲ προμηθείᾳ ὁ Γέλων περιῆν μόνος καὶ τόγε παράδοξον, οὐκ ἀπέκτεινεν ἄνθρωπον, ἀλλ᾽ ἔσωσε λύκος. οὐκ ἀπίθανά που τὴν θεῶν ὅσον οὐ διὰ τῶν ἀλόγων τῷ μὲν βασιλείαν προδηλῶσαι, τὸν δὲ τοῦ μέλλοντος κινδύνου σῶσαι. ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ

τὸ θεοφιλές.

Περὶ τῆς τῶν σαργῶν θήρας.

Κεφ. β.

Οἱ Κᾶρες αἱροῦσι τοὺς σαργοὺς τὸν τρόπον τοῦτον. νότου καταπνέοντος ἡσυχῇ, καὶ προσβάλλοντος αὔρας μαλακωτέρας, καὶ τοῦ κύματος στορεσθέντος, καὶ πράως ταῖς ψάμμοις ἐπηχοῦντος. τηνικαῦτα ὁ θηρατὴς καλάμου μὲν οὐ δεῖται οὐδὲ ἕν, λαβὼν δὲ ἀρκευθίδος ῥάβδον πάνυ σφόδρα ἐῤῥωμένης, ἐπ᾽ ἄκρας αὐτῆς ἐξάπτει σφεῖρον. καὶ περὶ τῷ ἀγκίστρῳ τὸ κωκλίσιμον ὄντως ἡμιτάριχον, καὶ καθίησιν εἰς τὴν θάλατταν. καὶ κάθηται μὲν ἐπὶ τῇ πρύμνῃ τοῦ πορθμίδος, καὶ τὸν δόλον ὑποκινεῖ. ὑπηρετεῖ δέ οἱ καὶ παῖς ἡσυχῇ, προμαθὼν τῆς εἰρεσίας τὸ κολακεῦον ἐπιτηδές· καὶ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν προσάγει τὸ σκάφος· πολλοὶ δὲ οἱ σαργοὶ περισκιρτῶσιν ἐκ τῆς σπουδῆς

numini.

De piscatione Sargorum, qui inescatis hamo capiuntur

CAP. II.

Sargos Câres hoc módo capiunt. Quum Auster placidè & mollibus auris spirat, & vndæ tranquillæ leni ad litus murmure offendunt: tum piscator non indigens arundine, iuniperi alicuius vegetissimæ virgam accipit, & extremitati eius lineam alligat: hamo autem lycostomum neq; recentem neque plenè tamen salsum siue inueteratum. Hunc dolū in mare demittit: & in Piscatorij mauigij puppe sedens insidias tendit, easq; in mare demissas leuiter mouet. simul & ei quietè inseruit puer, qui probè tenens vt sensim pedetentimq; nauis impellēda sit, ad terram versùs remigat. Tum Sargi permulti exultantes & gestientes escam assequi

λυκόστομον

sequi, sese ex suis latibulis incitant & prosiliunt: atque escæ ex pisce diuulso illecebrâ allectati ad hamum congregãtur: quumq; propiùs à terra sunt, cibi auiditate capti facilè comprehenduntur.

De herbis diuersis quæ in mari nascuntur, & quòd a ij pisces alias depascantur.

CAP. III.

Pisces alij alia loca amant & incolunt. Alij inter saxa morantur, in arenis alij: quidam inter herbas. Sunt enim in mari etiam herbæ: vt brya quæ vocantur, de musci genere: & vites & vuæ dictæ, & fuci vel algæ. Est & brassica quædam marina: sunt mnia, & triches, id est pili. Ex his pisces alij alias degustant, familiarem sibi scilicet, & cui sit assuetus quisque: nec aliam attigerit.

Gillius Staphiline vertit, est autem staphylinus pastinaca.

φων σκωλήκων ἀναθορόντες ἀθροίζονται ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον. ἄγει γὰρ αὐτοὺς οἱονεὶ ἴυγξ ὁ πάλαι τεθνηκὼς μὲν, εἰς τὸ ἑλεῖν δὲ, διασπασθεὶς ἰχθύς. εἶτα πλησίον τῆς γῆς νεμόμενοι, ῥᾳδίως ἁλίσκονται τῇ λιχνείᾳ τῆς γαστρὸς δεδεμένοι.

Θαλαττίας πόας διαφοραί· καὶ ὅτι ἄλλος ἰχθὺς σιτεῖται ἄλλην.

Κεφ. γ.

Διατριβαὶ δὲ ἰχθύων πολλαὶ, καὶ γίνονται οἱ μὲν ἐν ταῖς πέτραις· οἱ δὲ ἐν ταῖς ψάμμοις· ἄλλοι δὲ ἐν ταῖς πόαις. καὶ γάρ τοι πόαι θαλάττιαι εἰσί. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν καλοῦνται βρύα· αἱ δὲ, ἄμπελοι, καὶ τὰ σταφυλαί τινες, καὶ φυκία ἄλλα. ἔστι δὲ ἄρα θαλαττίας πόας καὶ κράμβη ὄνομα, καὶ μνία καλεῖταί τινα ἐν αὐταῖς, καὶ τρίχες. τροφὴ δὲ ἄρα τούτων ἄλλῳ ἄλλη ἐστὶ, καὶ ἐκ αὖ πάσαις τὸ ἔμπεδον ὁ ἐν ἐθισμένος τῇ συντρόφῳ καὶ ἱμεσθεῖ, ὡς ἂν εἴποι τις.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου καλλιωνύμου.

Κεφ. δ'.

Ἀκούσαις δ' ἂν ἁλιέων καὶ ἰχθύων τινὰ καλλιώνυμον οὕτω λεγόμενον· καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀριστοτέλης λέγει, ὅτι ἄρα ἐπὶ τοῦ λοβοῦ τοῦ δεξιοῦ κατὰ τὸ ἧπαρ ἔχει χολὴν πολλήν. αὐτὸ δὲ τὸ ἧπαρ κατὰ τὴν λαιὰν φορεῖται πλευράν. καὶ μαρτυρεῖ τούτοις καὶ ὁ Μένανδρος, ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ εἶναι λέγων. Τίθημ' ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμου πλείω. καὶ Ἀνάξιππος ἐν Ἐπιδικαζομένῳ· Ἐὰν με κινῇς, καὶ ποιήσης τὴν χολὴν ἅπασαν ὥσπερ καλλιωνύμου ζέσαι, Ὄψει διάφορον τῶν ἐξ ἐρίων κινῶν. Εἰσὶ μὲν οὖν οἱ καί φασιν αὐτὸν ἐδώδιμον. οἱ δὲ πλείους ἀντιλέγουσιν αὐτοῖς. οὐ ῥᾳδίως δὲ αὐτοῦ μνημονεύουσιν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν ἰχθύων πανθοινίαις, ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, ποιητῶν θηρωμένων σπουδὴν εἰς μνήμην

De Callionymo pisce.

CAP. IIII.

De rei piscatoriæ benè peritis audire potes, ex piscibus quendam esse nomine Callionymum. Huic Aristoteles ait in dextra iecoris fibra fel situm esse, pro portione corporis maximè omnium copiosum: iecur autem ad *læuum latus collocatum esse. Cui quidem rei testimonio est Menāder in Messenia: Facio (inquit) te habere fel Callionymo copiosius. Anaxippus item in Epidicazomeno: Me si moueas & sicut Callionymi feruere efficias omne fel. Sūt qui eum dicant esculentum, alij plerique negant. Poetæ quidem vbi conuiuia & epulas describunt, non facile eius meminerunt, quum alioqui plerosque quorum vsus est, suis versibus no

dextrum, Gillius.

forte ἐξ ἐρίων

ἀπὸ τ. ἰ. π. ᾗ πάντας ὧν *ex Cas.*

b b ἔνθεν

ἐλήλυθεν μὲν ἀεὶ δὲ εἶδον, Ἐπιχ. μ.ι. Ἥβας γ. κ. Γᾶ, καὶ Θάλασσα, κ.π. Μ. Μνησ. ἐν τῷ Ἰσθ. ἐκ λαβ.

minarint, vt Epicharmus in Nuptiis Iunonis, & Mnesimachus in Isthmionice.

De Rana marina partu.

CAP. V.

Non animatos partus edit, sed similiter vt aues ex sese Rana marina ouũ parit: cuius quidem fœtus, vel à partu recente scapite præditi sunt, tum magno tum aspero, eamq; ob rem, quum quippiam metuunt ipsa intra se recipere minimè est idonea. nam illam etiam rursus subeũtes exulcerant, & similiter si viuos in lucem proferret, exeundo læderent. Non ergo faciles partus habet, nec fœtibus bona perfugia pręstat. Huius ouum non naturæ ouatæ speciem similitudinémq; propriè gerit, quum sit squamosum, asperum, & ad tactum resistens & durum.

ἀγαθά.

† ἔνθεσμον.* Ἐπίχαρμος μὲν ἐν Ἥρας γάμῳ. καὶ γὰρ καὶ θάλασσαι καὶ περισσὸν τὶ Μοῦσαις. Μνησίμαχος δὲ ἐν τῇ Ἰσθμιονίκῃ.

Περὶ θαλαττίου βατράχου. Κεφ. ε.

Βάτραχος ὁ θαλάττιος τίκτει κατὰ τοὺς ὄρνιθας ᾠὸν καὶ οὗτος. οὐ ζῳογονεῖ γάρ ἐν αὐτῷ κεφαλὴν γὰρ ἔχει καὶ τὰ ἀποτεχθέντα μεγάλην τε ἅμα καὶ τραχεῖαν. καὶ διὰ ταῦτα ὑποδέξασθαι τὰ βρέφη δείσαντα ἥκιστός ἐστι. ἑλκοῦσι γὰρ αὐτὸν, καὶ κακῶς εἰσπίπτοντα τὴν αὖθις· ἀλλὰ καὶ τικτόμενα αὖ καὶ ἐξιόντα εἰργάζετο παραπλήσια. οὔτε οὖν ὠδῖνες εἰς ζῴων γένεσιν εἰσιν. οὔτε μὴν καταφυγὴ τοῖς ἐγγόνοις. † ἀγαθοὶ. ᾠοῦ δὲ τὴν φύσιν ἢ ἰδιότητα οὐχ ὁμολογεῖ τὰ τῶν βατράχων. τραχὺ δέ ἐστι καὶ ἐκεῖνο, καὶ ἔχει φολίδας, καὶ προσαψαμένῳ φαίνεταί σοι ἀντίτυπον.

Ὅτι μέγιστοι γίνονται οἱ πολύποδες, καὶ αἱρεθῆναι δυσκαταγώνιστοι.

Κεφ. ς.

Οἱ πολύποδες καὶ αὐτοὶ χρόνῳ γίνονται μέγιστοι, καὶ εἰς κήτη προχωροῦσι καὶ ἀναριθμοῦνται ἐν αὐτοῖς καὶ οὗτοι. ἀκούω γοῦν ἐν Δικαιαρχίᾳ τῇ Ἰταλικῇ πολύποδα εἰς ὄγκον σώματος ὑπερφυέστατον προελθόντα, τὴν μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ τροφὴν καὶ τὰς ἐκεῖθεν νομὰς ἀτιμάσαι καὶ ὑπερφρονῆσαι αὐτῶν. περιῄει δὲ ἄρα οὗτος καὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐληΐζετο καὶ τῶν χερσαίων ἔστιν ἃ ἐνίκα· καὶ διὰ τοῦ ὑπονόμου κρυπτοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὴν θάλατταν τὰ ἐκ τῆς πόλεως τῆς προειρημένης ῥυπαρὰ, εἰσνέων, καὶ ἀνιὼν εἰς οἶκόν τινα παράλιον, ἔνθα ἦν ἐμπόρων Ἰβηρικὸς φόρτος, καὶ ταρίχη τὰ ἐκεῖθεν ἐν σκεύεσιν ἁδροῖς εἶτα τὰς πλεκτάνας περιέχων, καὶ σφίγγων τὸν

Historia mira de Polypo ingenti Puteolis è mari per cuniculum in domum mercatoriam ingresso, vbi salsamentorum dolia suis brachiis confringebat.

CAP. VI.

Temporis longinquitate Polypi adeò magni euadunt, vt ad ceti magnitudinē accedant, cetaceiq; generis numerum obtineāt. Puteolis oppido Italiæ auditum est, Polypum quum inusitata ad corporis molē facta progressione ad maximam magnitudinem peruenisset, egregiè spreto & neglecto maritimo victu in continentē processisse, & terrena quædam deprædatum esse: & quum per subterraneum specum, Puteolanas sordes in mare transmittētem, in maritimam domum ascēdisset, vbi mercatorū, ex Iberia res, salsamētaque in magnis vasis essent, brachiorum circumplexione vasa pri-

mò strictè comprimẽtem, corrupisse, deinde salsamenta depopulatũ fuisse. Mercatores verò ingressos, vbi dolia disrupta inspexissent, & permagnum earum rerum, quas naui aduexissent, numerum exhaustum deprehendissent, stupuisse: Ac nimirum quum ab insidiis fores integras, tecta ab omni irruptione intacta, parietes nõ perfossos intuerẽtur, quisnã populator fuisset, nulla coniectura assequi potuisse: At enim quũ reliquias conditorum piscium animaduerterent, eos cõstituisse, ex domesticis audacissimum armatum intus in insidiis ponendum esse: Polypum verò noctu ad assuetas tanquã epulas adrepentem reuertisse: & tanquam athleta aduersariũ strictissimè correptũ suffocat, sic flagellis vasa circumplicantem perfregisse. Eũ porrò qui insidias moliretur, e-

κέραμον, ἐῤῥήγνυ τὰ ἀγγεῖα, καὶ κατεδαίνυτο τὰ τάριχη. οἱ δὲ εἰσιόντες, ὡς ἑώρων τὰ ὄστρακα, ποιοῦ δὲ τοῦ φόρτου ἀριθμὸν ἀφανῆ καταλαμβάνοντες, ἐξεπλήττοντο, καὶ τίς ἦν ὁ κεραΐζων αὐτοὺς, συμβαλεῖν οὐκ εἶχον, τῶν μὲν θυρῶν ἀνεπιβουλεύτων βλεπομένων, τῆς δὲ ὀροφῆς οὔσης ἀσινοῦς, καὶ τῶν τοίχων μὴ διεσκαμμένων. ἑωρᾶτο δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τῶν ταρίχων λείψανα ἀπολειφθέντα ὑπὸ τοῦ ἀκλήτου δαιτυμόνος. ἔκριναν δέ τινα τῶν οἰκείων μάλιστα εὐτολμότατον, ἔνδον ὡπλισμένον καταλιπεῖν ἐλλοχῶντα. νύκτωρ οὖν ἐπὶ τὴν συνήθη δαῖτα ὁ πολύπους ἀνέρπει, καὶ περιχυθεὶς τοῖς σκεύεσιν, ὥσπερ εἰς πνῖγμα ἀθλητὴς, συλλαβὼν τὸν ἀντίπαλον ἐγκρατῶς τε καὶ μάλα εὐλαβῶς, εἶτα συνέτριβε τὸν κέραμον, λῃστὴς (ὡς εἰπεῖν) ὁ πολύπους ῥᾷστα. ἦν δὲ

ἦν δὲ διχόμηνος καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, καὶ πάντα ἦν εὐσύνοπτα. ὁ δὲ οὐκ ἐπιχειρεῖ μόνος, δείσας τὸ θηρίον. καὶ γὰρ μείζων ὁ ἐχθρὸς ἦν. διηγεῖται δὲ ἕωθεν τοῖς ἐμπόροις τὰ πεπραγμένα. ἀκούοντες δὲ ἠπίστουν. εἶτα οἱ μὲν τῆς ζημίας τοσαύτης τὸν κίνδυνον τὴν μνήμην ἀνερρίπτουν. καὶ συνεισελθεῖν τῷ ἐχθρῷ συνέσπευδον. οἱ δὲ τῆς καινῆς καὶ ἀπίστου θέας διψῶντες συναπεκλείοντο αὐθαίρετοι σύμμαχοι. εἶτα ἑσπέρᾳ ὁ φὼρ ἐπιφοιτᾷ, καὶ ὁρμᾷ ἐπὶ τὴν συνήθη τράπεζαν. ἐνταῦθα οἱ μὲν ἀπέφραττον τὸν ὀχετόν· οἱ δὲ, ὡπλίζοντο ἐπὶ τὸν πολέμιον, καὶ κοπίσι καὶ ξυροῖς τεθηγμένοις αὐτοῦ διέκοπτον τὰς πλεκτάνας, ὡς δρυὸς κλάδους ἁδροτάτους ἀμπελουργοί τε καὶ δρυοτόμοι.

tiamsi lunæ fulgore domus illustraretur, omniaque conspicua essent, non tamen, quoniam solus esset, bestię tantæ metu perterritũ, hanc aggressum fuisse, sed manè mercatoribus totam rem explicasse: quod quidem ipsum ij audientes, ei fidem enarratarum rerũ non habebant. Deinde tum negociatores ob tantum acceptum detrimentũ, periculi memoria deposita, consenserunt simul ingredi, & congredi cum hoste, tum alij inusitati & incredibilis spectaculi studio sua sponte sese auxiliatores vnà in domo illa concluserunt. Postea verò quã sub vesperam in solita dolia fur inuasisset, ex eis partim cloacã obstruebãt, partim armis tecti in hostem irruentes, dolabris & cultris acutissimis eius brachia abscindebãt. Quũque quemadmodum frõdatores & putatores arborum robustissimos ramos secant, sic ij ipsius

μνήμην malim post τοσαύτης

συνελθεῖν Gillius.

psius membra circuncidissent, tandem vix non pauco labore eum ipsum confecerunt, atque oppresserunt. & quod quidem admirationem habet in terra Piscē mercatores fuerunt expiscati, huiusq; ἐναπέφηνεν belluæ propriā veteratoriam nobis ostenderunt.

In Elephantis & vulnera oculorum, & alios morbos quomodo sanent Indi.

CAP. VII.

Eorum quos ceperint Indi Elephantorū vulneribus ad hūc modum medicinam afferunt. Aqua primùm tepida hæc perfundunt, vt Eurypyli Patroclus apud Homerum. deinde butyro vngunt, postea, si profūdiora fuerint, inflammationem leniunt. Suillam carnē recenti sanguine suo madentem & calidam adhuc admouentes. Oculorum verò morbos ad hanc rationem sanant, vt bubulum lac

καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ περικόψαντες, καθεῖλον ὀψὲ καὶ μόγις οὐκ ὀλίγα πονήσαντες· καὶ τι καὶ τοῦτον, ἐν τῇ γῇ τὸν ἰχθὺν ἐθηρεύσαντο ἔμποροι. καὶ τὸ κακοῦργον δὴ τοῦδε τοῦ ζώου, καὶ τὸ δολερὸν ἐναπέφηνεν ἡμῖν ἴδιον ὄν.

Τίνα τρόπον ἰῶνται τὰ τῶν ἐλεφάντων τραύματα οἱ Ἰνδοί, καὶ τὰς ὀφθαλμίας, καὶ ἄλλα νοσήματα.

Κεφ. ζ.

Τῶν τεθηραμένων ἐλεφάντων ἰῶνται τὰ τραύματα οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. καταιονοῦσι μὲν αὐτὰ ὕδατι χλιαρῷ, ὥσπερ οὖν τὸ τοῦ Εὐρυπύλου παρὰ τῷ καλῷ Ὁμήρῳ ὁ Πάτροκλος· εἶτα μέντοι διαχρίουσι τῷ βουτύρῳ αὐτά. ἐὰν δὲ ᾖ βαθέα, τὴν φλεγμονὴν πραΰνουσιν, ὕεια κρέα θερμὰ μὲν, ἔναιμα δὲ ἔτι προσφέροντες, καὶ ἐπιθέντες. Τὰς δὲ ὀφθαλμίας θεραπεύουσιν αὐτῶν, βόειον γάλα ἀλεαίνοντες, εἶτα

εἶτα αὐτοῖς ἐγχέοντες. οἱ δὲ, ἀνοίγουσι τὰ βλέφαρα, καὶ ὠφελούμενοι ἥδονταί τε καὶ αἰσθάνονται ὥσπερ ἄνθρωποι, καὶ εἰς τοσοῦτον ἐπικλύζουσιν, εἰς ὅσον ἂν ὑποπαύσωνται λημῶντες. μαρτύριον δὲ τῶν παύσασθαι τὴν ὀφθαλμίαν τοῦτ' ἔστιν. Τὰ δὲ νοσήματα ὅσα αὐτοῖς προσπίπτει ἄλλως, ὁ μέλας οἶνός ἐστιν αὐτοῖς ἄκος. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἐξάντης τῶν κακοῦ τῷ φαρμάκῳ τῷδε, ἄσωτά οἱ ἐστί.

Διαφοραὶ τροφῆς ἐλεφάντων ἀγελαίων καὶ ἀθλητῶν. Κεφ. η.

Ἐλέφαντι δὲ ἀγελαίῳ μὲν, εἰθισμένῳ γε μὴν, ὕδωρ πόμα ἐστί. τῷ δὲ εἰς πόλεμον ἀθλοῦντι, οἶνος μὲν, οὐ μὴν ὁ τῶν ἀμπέλων. ἐπεὶ τὸν μὲν, ἐξ ὀρύζης χειρουργοῦσι· τὸν δὲ, ἐκ καλάμου. προΐασι δὲ καὶ ἄθη σφισιν ἀθροίσαντες. εἰσὶ γὰρ ταῖς εὐωδίας, καὶ ἄ-

tepefactum infundant: quo hi remedio oculos aperiunt, & magno cũ voluptatis sensu, sicut homines vim medicinæ agnoscunt. tandiu verò vtuntur ac repetunt hoc remedium, donec lippitudo cesset. Cæteris quibus tentãtur morbis, vinum nigrum medetur. Quòd si hac medicina ex morbo non liberantur, insanabiles sunt.

Gregarios Elephantos aquam bibere. certamini verò destinatis vinũ factitium dari: eisdem flores (quibus mirifice delectantur) & lauacrum indulgeri De magnitudine Indicorum.

CAP. VIII.

Elephantus quidem gregarius assuefactus, aquę vtitur potione. Ei verò qui ad bellũ certat, vini non quidẽ ex vitibus confecti, sed ex oryza vel calamis factitij vsus indulgetur: simul & flores eis dantur, atque in prata ad legendos flores, quia

suauitatem odorũ amplexentur, & mansuetiores euadant, aguntur: ipso enim odoratu flores internoscentes colligunt, atque etiam hos lectos in calathum inferunt quem eorum rector sustinet. Postquam hunc floribus compleuerint, tanquã vindemia facta lauatione similiter atque homines lauti delectantur. Vt verò eâ vsi reuerterint, flores suos expetunt. Quòd si rector afferre tardauerit, barritum edunt, neque priùs cibum sumunt, quàm eis quispiã, quos collegerint flores attulerit, eos allatos de quasillo tollentes sui præsepis labra ornant, hanc nimirum cibo suauitatem ex his benè olentibus comparantes. stabulum etiam vbi diuersantur, floribus permultis sternunt, vt suauiùs dormiant. Cæterùm Indici Elephanti nouem cubitorũ altitudine, latitudine ve-

καταπλάτ-
τει

γονται γε ἐπὶ τῶν λειμώνων, καὶ ὀσμῇ πολλῇ ἀνθοσμίᾳ τῇ ἡδίστῃ. καὶ ὁ μὲν ἐκλέγει κρίνας τῇ ὀσφρήσει τὸ αὐτός. τάλαρον δὲ ἔχων ὁ πωλευτὴς τρυγῶντος καὶ ἐμβάλλοντος ὑπέχει. εἶτα ὅταν ἐμπλήσῃ τοῦτον, ὥσπερ ἂν ὀπώρας δρεπομένης, λούεται, καὶ ἥδεται τῷ λουτρῷ, κατὰ τὸν τῶν ἀνθρώπων ἁβροτήτας. εἶτα ἐπανελθὼν τὰ ἄνθη ποθεῖ, καὶ βοᾷ βραδύνοντος, καὶ οὐκ αἱρεῖται τροφὴν, πρὶν ἢ κομίσῃ τις οἷ ὅσα ἐτρύγησεν. εἶτα μέντοι τῇ περιβοσκίδι ἀναιρούμενος ἐκ τοῦ ταλάρου τῆς φάτνης καταπλάττει τὰ χείλη, ἥδυσμα τοῦτό γε τῇ τροφῇ διὰ τῆς εὐοσμίας ἐπινοῶν ὡς εἰπεῖν. καταστόρνυσι δὲ καὶ τὴν χώραν ἔνθα αὐλίζεται τῶν αὐτῶν πολλὰ, ἡδυσμένον εὑρεῖσθαι γλιχόμενος ὕπνον. Ἰνδοὶ δὲ ἐλέφαντες ἦσαν ἄρα πηχῶν ἐννέα τὸ ὕψος, πέντε δὲ

τῇ δὲ τὸ εὖρος. μέγιστοι ἄρα τῶν ἐνθάδε ἐλεφάντων οἱ καλούμενοι * Πραίσιοι. δεύτεροι δὲ ἂν τάττοιντο τῶνδε οἱ Ταξίλαι.

Ὅτι δυσμεταχείριστοι οἱ Ἰνδοὶ ἵπποι. καὶ περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. θ.

Ἵππον δὲ ἄρα Ἰνδὸν κατασχεῖν καὶ ἀνακροῦσαι προπηδῶντα καὶ ἐνθέοντα, οὐ παντός ἐστιν, ἀλλὰ τῶν ἐκ παιδὸς ἱππείαν πεπαιδευμένων. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἔστιν ἐν ἔθει, χαλινῷ ἄρχειν αὐτῶν, καὶ ῥυθμίζειν αὐτοὺς καὶ ἰθύνειν. κημοῖς δὲ ἄρα κεντρωτοῖς ἀκόλαστόν τι ἔχουσι τὴν γλῶτταν, καὶ τὴν ὑπερῴαν ἀβασάνιστον. ἀναγκάζουσι δὲ αὐτοὺς ὅμως οἱ δεινοὶ τὴν ἱππείαν σοφισταὶ, περικυκλεῖν καὶ περιδινεῖσθαι ἐς ταυτὸν στρεφομένους, καὶ, ἧπερ εἶδον, ἀτρέμους. δεῖ δὲ ἄρα τοῦτο δρᾶσαι καὶ ῥώμης χειρῶν, καὶ ἐπιστήμης εὖ

rò quinque, habentur. Maximi illi qui Prasij appellantur. Secundi verò ab his existimantur Taxilæ nuncupari. περάσιοι. Gillius.

Equi Indici ad domandum difficiles. Et de Indico Elephanto.

CAP. IX.

Indicum Equum exultantem, & immoderatiùs excurrentẽ continere, & habenis adductis coërcere, non est cuiusuis, sed hominũ qui à primis temporibus ætatis ad rerum equestrium scientiam instituti sint: hi fræno ipsos sustinere, regere & moderari assueuerunt. & quanquã nullis lupatis, siue frænis aculeatis os & palatum ipsorum vrgeant: cogunt tamen eos, vtcũque effrænes, equinæ tractationis benè periti, in gyrum circumagi, vt ipse vidi. Verumtamen ad hunc gyrum agendum, atque ad cõficiendum orbem manuum robore opus est, & summa rei equestris

ſcientia. Qui huius diſciplinæ ſunt experientiſſimi, & callidiſſimi agitatores, currũ etiam ſiue quadrigas verſare in orbem planè norũt: cuius certamen non eſt contemnendum, currus quidẽ duos milites pugnantes fert.

Elephantus Indicus. Cæterùm militaris Elephantus thoracio (vt vocant) aut etiã nudo dorſo ſuo tres bellatores fert, alterũ dextra, alterum ſiniſtra pugnãtem, tertium retrò verſùs bellantem: ac ſimul quartũ, manibus moderamina tenentem: ſicq; illis belluam dirigentem, tanquam nauem clauo nauiculariũ reiq; nauticæ peritum.

Quemadmodum Pardales venentur Mauri.

CAP. X.

Pardales quum Mauri venãtur, vt viuas capiant, eiuſmodi inſidias collocant, vt intra ædificatiunculam lapidibus quam primò

μάλα ἱππικῆς. πειρῶνται δὲ οἱ ἀφικόμενοι εἰς ἄκρον τῆσδε τῆς σοφίας, καὶ ἅρματα ἵππους περιελαύνειν κύκλῳ. εἴη δ' ἂν ἆθλος οὐκ εὐκαταφρόνητος, ἀδηφάγων ἵππων τέτρωρον περιτρέπειν ῥᾳδίως. φέρει δὲ τὸ ἅρμα ἐπιβάτας καὶ δύο. Ὁ δὲ στρατιώτης ἐλέφας ἐπὶ τοῦ καλουμένου θωρακίου, ἢ καὶ νὴ Δία τοῦ νώτου γυμνοῦ καὶ ἐλευθέρου, πολεμιστὰς μὲν τρεῖς παρ' ἑκάτερα βάλλοντας, καὶ τὸν τρίτον κατόπιν· τέταρτον δὲ τὴν ἅρπην κατέχοντα διὰ χειρῶν, καὶ ἐκείνῃ τὸ θηρίον ἰθύνοντα, ὡς οἴακι ναῦν κυβερνητικὸν ἄνδρα, καὶ ἐπιστάτην τῆς νεώς.

Πῶς οἱ Μαυρούσιοι θηρῶσι τὰς παρδάλεις.

Κεφ. ι.

Θήρα δὲ παρδάλεων Μαυρουσία εἴη ἄν. καὶ ἔστιν αὐτοῖς οἰκοδομία λίθων πεποιημένη. καὶ ἔοικε ζωαγρίᾳ τινί. καὶ ἔστι μὲν ὁ λόχος ὅδε ὁ περίτροπος. ὄργα-

μένη

μὴν δεύτερ@ εἰσδοτέρω σε περοῦ κρέως κỳ ὀδωδότ@ μοῖραν μηρίνθου τινὸς μακροτέρας ἐξαρτῶσιν· θύραν δὲ ἐκ * κρηπίδων καί τινων καλάμων ἀραιὰν ἐπιτιθέασιν. κỳ ὥστοι καὶ δι᾽ αὐτῶν ἐκπνεῖται ἡ τῆς κρέως τῆς προειρημένης ὀσμὴ διαῤῥέουσα· αἰσθονται δὲ † αἱ θῆρες· κỳ γάρ πως τοῖς κακόσμοις φιληδοῦσι. προσβάλλει γὰρ αὐταῖς ὁ τῆς προειρημένων ἀὴρ, ἐάν τε ἐν ἀγρίοις τοῖς ὄρεσιν, ἐάν τε ἐν φάραγξι, καὶ μέντοι καὶ ἐν αὐλῶνι. εἶτα ἀνεφλέχθη, † καὶ ἡ τῇ ὀσμῇ ἐντυχοῦσα, καὶ ὑπὸ τῆς ἄγαν ὁρμῆς, ἐς τὴν θοίνην τὴν φίλην ἄτλει φερομένη, ἕλκεται δὲ ὑπ᾽ αὐτῆς ὡς ὑπό τιν@ ἴυγγ@, εἶτα ἐμπίπτει τῇ θύρᾳ, καὶ ἀνατρέπει αὐτὴν, κỳ ἔχεται κỳ δυστυχοῦς δείπνου, τῇ γάρ τοι μηρίνθῳ τῇ προειρημένῃ συνυφάνθη ἡ πάγη, κỳ μάλα σοφή. ἡ ἅμα τῷ ἐσθιομένῳ

ſtruxerint, putreſcẽtis iam canis fruſtum ex longiore funiculo appendant: deinde è virgis & arundinibus ianuam rara ſtructura imponant, per eas vt fœtidæ carnis odor emanet, & longè latéq; vagetur. Hũc incluſum fœtorem feræ beſtiæ ſentiunt. nam quodãmodo tetris odoribus delectãtur. Eum igitur percipiunt, ſiue in deſertis montibus, ſiue in valle profunda, ſiue alio tractu ſylueſtris fuerint: & quæ primùm hunc odorem hauſerit, cibi deſiderio incitata, quanto poteſt impetu ad eum feſtinat & ſalit: tanquam quadam amatoria illecebra attracta, & incidit in laqueos, & infelici eſca cõſtricta tenetur. nam cum funiculo prædicto contextus eſt laqueus perquã callidè: qui dum eſca mouetur,

ῥιπίδων

οἱ

comma & coniũctio abũdant.

comprehendit feram, quæ subitò miserè illaqueata pœnas dat liguritionis & helluationis importunæ.

μένου τοῦ κρέως, κινεῖται καὶ περιλαμβάνει τὴν λίχνον πάρδαλιν. καὶ ἑάλω γαστρὸς ἀδδηφάγου, καὶ μυσαρᾶς ἐπιστάσεως δίκας ἐκτίνουσα ἡ δυστυχής.

Quemadmodum à Vulpibus Lepores capiantur. Cúrque plures in locos sobolem suam distribuat Lepus.

Τίνα τρόπον ὑπὸ τῶν ἀλωπέκων οἱ λαγῳοὶ θηρῶνται.

CAP. XI.

Κεφ. ια.

Lepores interdum à Vulpibus non tantùm cursu, sed etiam magis arte comprehenduntur. Captiosè enim circunuenire & inducere Vulpes probè nouit. Quum igitur noctu in Leporis vestigium incederit, & sensum ex eo perceperit, tacita animam continens, spiritumque comprimens, sensim & pedetentim vsque eò vestigiis leporis insistit, quoad in ipso cubili eum deprehendens, tanquam de insidiis securum animi & insperantem capere aggreditur. At enim nō hic dissoluto & ignauiter remisso animo, sed suspēso & solicito somnum capit: & simulac primū Vulpem aduētantē sensu comprehēderit, de cub-

πατᾶν

Αἱροῦνται δὲ οἱ λαγῳοὶ ὑπὸ ἀλωπέκων ἐνίοτε, οὐχ ἧττον δρόμῳ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τῇ τέχνῃ. σοφὸν γάρ τι ἀπατᾶν ἀλώπηξ, καὶ δόλους εἰδέναι. ὅταν γοῦν νύκτωρ εἰς ἴχνος ἐμπέσῃ τοῦ λαγῳοῦ, καὶ αἴσθηται τοῦ θηρίου, σιγῇ τε ἐπιβαίνει καὶ ποσὶν ἀψόφοις, καὶ ἀναστέλλει τὸ ἆσθμα, καὶ καταλαβοῦσα ἐν τῇ κοίτῃ, πειρᾶται αἱρεῖν ὡς ἀδεᾶ καὶ ἀφρόντιν. ὁ δὲ οὐκ αὖ τρυφῶν οὐδὲ ῥᾳθύμως καθεύδει· ἀλλά τι ἅμα ᾔσθετο τοῦ ζώου τοῦ προσιόντος, καὶ

τῆς εὐνῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεῖ. καὶ ὁ μὲν, ἀνύει τὸν δρόμον, καὶ μάλα ὠκέως· ἡ δὲ ἀλώπηξ καὶ αὐτὴ κατ' ἴχνος ἐστὶ, καὶ τῶν δρόμου ἔχεται. καὶ ὁ μὲν, πολλὴν ὁδὸν διανύσας, ὡς ἤδη κρείττων, καὶ οὐκ ἂν ἁλοὺς, ἐμπεσὼν εἰς λόχμην ἀσμένως ἀναπαύεται. ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐφίσταται, καὶ ἀτρεμεῖν οὐκ ἐπιτρέπει, πάλιν τε αὐτὸν ἐγείρει, καὶ εἰς δρόμον ἐξηνέμωσεν ἕτερον. εἶτα οὐχ ἡτίων τῆς προτέρας ὁδὸς καὶ δὴ διηνύσθη καὶ ὁ μὲν ἀναπαύσασθαι διψᾷ πάλιν· ἡ δὲ ἐφίσταται καὶ σείουσα τὸν θάμνον, ἀγρυπνίαν ἐνεργάζεται αὐτῷ. ὁ δὲ πάλιν ἐκθεῖ· καὶ ἡ ἀλώπηξ οὐχ ὑστερεῖ, συνεχέστερον δὲ ὅταν αὐτὸν δρόμος ἐκ δρόμου διαλάβῃ, καὶ ἀγρυπνία διαδέξηται, ὁ

cubili exilit, properans fugam capere, & cursum ad summam celeritatem facit: Vulpes item vestigiis eum insequens ingreditur currere. Verùm longam viam vbi hic confecerit, vt qui iam longinquo abscessu contra Vulpem superior factus sit sub dumeta aliáve fruteta densiora subiens, ex longo cursu libenti animo se quieti dat: at Vulpes euestigio insequens, ei non concedit ex fuga vt consistat, & laboris requietem habeat, sed ad alterum cursum ex quiete eum excitat, & agitat. Postea verò quã incitato cursu is permultum viẹ procedẽs, itinera non minora quàm priùs fugerit, rursus vehementer quietẽ cupit capere: Illa verò frutetum quo se is cõiecerit vrget, idq; cõcutiẽs, ab assiduo cursu non sinit conquiescere. itaque is iterũ excurrit. illa quoque non se ad insequendum tardans, currere insistit. Quũ autem cõtinenter ex alio alius cursus hunc vigiliis diu multúmq; fatigatum exceperit,

perit currendo fessus, & laboribus succumbit, & lõgiùs procedere desistit: ipsa verò cõsecuta, eum ipsum non sanè cursu, sed longinquitate tẽporis, & captiosa inuestigatione comprehendit. Hæc de leporis cursu alibi alio festinans, dicenda distuleram. nunc aliud etiam de hoc animali opportunè addam, vt ne ab instituto discedã. Fœtus suos quũ in plureis locos Lepus dispergit, hoc pacto arbitratur à rapinis tutiores esse. nam summo in eos amore flagrat, neq; à venaticis modò insidiis de illis timet, verumetiã Vulpium incursiones perhorrescit, nec minus auium impetus extimescit: imprimis quidem Coruorũ & Aquilarum vocem multò maximè metuit, atque horret. & sanè quidem cum his auibus nulla pace coniũgitur, sed sese abstrudit in dumeta, in aliáve frutecta, aut cespites aut

μὲν ἀπεῖπε καὶ μένει. ἡ δὲ ἐπελθοῦσα κατέσχεν αὐτὸν, οὐ μὰ Δία δρόμῳ, ἀλλὰ τῷ γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ τῷ δόλῳ καθελοῦσα. Ταῦτα μὲν οὖν ἄλλως προειρηκέ μοι ὁ λόγος ὑπὲρ τοῦ δρόμου τοῦ λαγὼ αὐτοῦ ἐμβέβληται. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις λέγειν οὐκ ἀκαιρότερον. ὅθεν δὲ ἐξετραπόμην, καὶ μὴν ἐπάνειμι αὖθις. ἦν δὲ ἄρα τὸ διασπείρειν τὰ ἔκγονα, καὶ ἄλλο ἄλλῃ τρέφειν αἴτια ἥδε. ἔστι μὲν ὁ λαγὼς φιλότεκνον δεινῶς· δέδοικε δὲ τὰς ἐκ τῶν θηρώντων ἐπιβουλὰς, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀλωπέκων ἐπιδρομάς. πέφρικέ γε μὴν καὶ τὰς ἐκ τῶν ὀρνίθων οὐχ ἥκιστα· φωνὴν δὲ κοράκων καὶ ἀετῶν μάλιστα. πρὸς γὰρ δὴ ταῦτα τῶν πτηνῶν οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἔνσπονδα. ὑποκρύπτει δὲ αὑτὸν ἢ θάμνῳ κομῶντι, ἢ γηδίῳ δασεῖ, ἢ τινα ἄλλην ἑαυτῷ προ-

quum

βάλλεται ἀνάγκῃ καὶ δυσμήχανον τὴν σκέπην.

Ὅτι καὶ ἄῤῥην λαγὼς τίκτει. Κεφ. ιβ.

Θηρατοῦ δὲ ἀνδρὸς καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθοῦ, οἵου μὴ ἂν ψεύσασθαι, λόγον ἤκουσα, καὶ αὐτῷ πιστεύω· καὶ δὴ καὶ διὰ ταῦτα εἰρήσεται. τίκτειν γὰρ δὴ καὶ ἄῤῥενας λαγὼς ἔλεγε. καὶ ἔχειν παιδοποιεῖσθαί τε ἅμα καὶ ὠδίνειν, ὡς τῆς φύσεως μὴ ἀμοιρεῖν ἑκατέρας. καὶ ὡς ἐκτρέφει τεκὼν ἔλεγε. καὶ ὡς ἀποτίκτει καὶ δύο ποτὲ καὶ τρία, καὶ τοῦτο ἐμαρτύρει. καὶ δὴ καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπῆγε τοῦδε τοῦ λόγου ταύτῃ ἐκεῖνον. θηραθῆναι γὰρ λαγὼν ἄῤῥενα ἡμιθνῆτα· ἐξελκυσθῆναι δὲ αὐτοῦ τὴν γαστέρα ἅτε ἔγκαρπον· ἀναγκασθῆναί τε αὐτὸν ὁμολογῆσαι, καὶ μήτρας προσεῖναι, καὶ τρεῖς λαγιδεῖς. τούτους οὖν ἀκινήτους τέως εἶναι ἐξαιρεθέντας, καὶ κεῖσθαι οἱονεὶ κρέα ἄλλως. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀλεαινόμενοι, καὶ δὴ κατὰ μικρὸν ἀνεβίω-

quum necessitate vrgetur, in quoduis aliud latibulum se occultat.

Quemadmodum mas Lepus parit

CAP. XII.

De viro rei venatoriæ benè perito, & cætera quàm bono, & à mendaciis alieno, auditione accepi, mares Lepores vno eodemq; tempore tum alios implere, tum ex sese parere, tum nutrire, quippe qui sint vtriusque sexus participes. Idémq; testabatur aliquando duos, aliquando tres parere. Huc etiam addebat, marem semimortuum captum fuisse, ipsum autem prægnantẽ fuisse, atque in dissecti vtero tres lepusculos repertos fuisse, eos primùm extractos immobiles fuisse, & veluti offas quasdam carnis sine motu iacuisse: deinde à sole intepescẽtes, reuixisse, & corũ quẽ-

dam postea respexisse: forsan & linguam porrexisse, & cibi desiderio os aperuisse: & lacti admotum, & paulatim alitum fuisse verisimile est, ad ostentandum parentem. Non possum equidem mihi vt huic narrationi non credā persuadere: quòd viri illius sermo ab omni mendacio & ostētatione alienus fuerit.

Tempora & ventos Lepus cognoscit. De somno eius & pastione, &c

CAP. XIII.

Rationem tum ventorum, tum temporum Lepus planè scit, animal callidius quàm blandius. Hyeme apricis locis cubilia idcirco informat atque imprimit, quòd apricationem vehementem appetit, frigus hostilem in modum declinat: *Sic Gillius ex Cicerone, pro algidioru.* æstate vero altioris sedis studio captus, ad

ὕποθα πόδμοι ἐξέτρεψαν, ἀνεφέρετο· ἑαυτοῦ ἀναβιώσκοντο. καὶ στόματι ἐπτύε, καὶ ἐκινήθη, καὶ κατὰ ταῦτα ἀνέβλεψε. τὰ μετὰ δὲ καὶ γνῶναι ὅτι τούτοις προσέβαλε καὶ στόμα ἀνέῳξε τροφῆς πόθῳ. προσενεχθῆναι μὲν αὐτοῖς, ὡς εἰκὸς τοῖς τηλικούτοις γάλα, καὶ κατ' ὀλίγον ἐκτραφῆναι αὐτούς· καὶ δεῖγμα ἐμοὶ δοκεῖν εἰς θαῦμα τοῦ τεκόντος τούτους. μὴ πιστεύειν οὖν τῷ λόγῳ πεῖσαι ἐμαυτὸν οὐ δύναμαι· τὸ δὲ αἴτιον, ἡ τοῦ ἀνδρὸς γλῶττα οὔτε ψεῦδος οὔτε κόμπον ἠπίστατο.

Ὅτι καὶ ὡρῶν καὶ ἀνέμων ἐπιστήμων ὁ λαγώς.

Κεφ. ιγ.

Ἦν δὲ ἄρα ὁ λαγὼς καὶ ἀνέμων τε καὶ ὡρῶν ἐπιστήμων. οὐδὲν γάρ τι χεῖμα αὐτῷ, ἀλλ' ἐκ θύ-

ἐν χειμῶνι οὖν κοίτην vel κοιτῶνα. χαρξι ὃν † ἐν χειμῶνι οὖν κοιτῶν ἐν τοῖς προσηλίοις τίθεται, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι θάλπεται μὲν ἀσμένως, κρύει δὲ ἐχθραῖς ἔχει. θέρους δὲ πρὸς ἄρκτον ἀποκλίνει,

πόθῳ

πρὸς θέρος ψύχους. τῆς δὲ τῶν ὡρῶν διαφορᾶς αἱ ῥῖνες αὐτῷ γνώμονες. καὶ μὴν ἀναπεπταμένοις καθεύδων ὁ λαγώς, καὶ τοῦτο αὐτῷ ζῴων μόνῳ πρόσεστι, οὐδὲ νικᾶται τῷ ὕπνῳ τὰ βλέφαρα. φασὶ δὲ αὐτὸν καθεύδειν μὲν τὸ σῶμα, τοῖς δὲ ὀφθαλμοῖς πάλιν καθορᾶν. γεγένω δὲ ἀφροδίσιοι σποροὶ τῶν θηρατῶν λέγουσιν. εἰσὶ δὲ αὐτῷ νυκτερινοί. τοῦτο πότερον ὑπὸ καὶ ξένης ἐπιθυμίᾳ ἴσως. ἐγὼ δὲ αὖ λογίζομαι ὅτι γυμνασίας ἕνεκα, ἵνα καὶ ποδωκέστερος ἔσται ἀπὸ τοῦ ὕπνου καρτερῶν ἐγρηγορὸς ὢν κρατύνηται τὸ τάχος. τῆς δὲ ὁδοῦ τῆς ὀπίσω ἐρᾷ δεινῶς, καὶ συντρόφους πάντας χωρίοις ἀγαπᾷ. ἔνθεν τοι καὶ ἁλίσκεται τὰ πολλὰ ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐκλιπεῖν οὐχ ὑπομένων.

Περὶ λαγωῶν τῶν τε ἐν ὄρει καὶ ἐν πεδίῳ τρεφομένων.

Κεφ. ιδ΄.

aquilonem cubitat. Temporum commutationes nares ei indicãt. Non oculos claudit quum somnum capit solus animalium, nec somno eius palpebræ cedunt: imo verò quũ reliqua mẽbra somnũ accipiũt, interea tamẽ oculi vident. In pastionibus tum nocturnis, tum longinquis pabulum inquirit, siue quòd fortè peregrini cibi desiderio tenetur, siue etiam, quantũ equidem intelligo, vt se exerceat, & pedum celeritatem etiam noctu (dum abstinet somno) firmet. Viam retrouersus pertinentem cupidè amplexatur, & consuetam sedem omnibus locis antefert, eoq; non parum sępè capitur, quòd assuetum cubile relinquere non possit.

De Leporum velocitate montanorum & campestrium.

CAP. XIIII.

Lepus quem Canes & Equi insectantur, si campestris sit, celeriore & concitatiore cursu, quàm montanus viam conficit, propter corporis exiguitatem, & tenuitatem. Quum enim gracili habitu sit, ipsum leuitate & celeritate præstare vero proximum est. Primùm igitur ex terra exiliens saltu fertur, & per dumeta aliave densiora virgulta & rigua loca, expeditus perlabitur: tum verò sicubi herbæ sint altæ & frequentes, ex eis facilè se se explicat, atque elabitur. Ac quemadmodũ Leonibus caudæ ad excitandas vires magno adiumento esse dicuntur, sic huic aures roboris quasi vexilla, & cursus incitamẽta existũt: fugiens eas ad tergum retorquet: sicq; ipsis tãquam stimulis torporem & ignauiam, ne à currendo retardetur, concitat. Iã porrò rursum nec vnum, nec rectà tenet: sed huc & illuc

Θεῖ δὲ λαγὼς ὑπό τε κυνῶν καὶ ἱππέων διωκόμενος, εἰ μὲν ἐκ πεδιάδος γῆς εἴη, ὠκύτερον τῶν ὀρείων λαγῶν, ἅτε μικρὸς τὸ σῶμα, καὶ λιτός· ἐνθένδε τοι καὶ κοῦφον αὐτὸν εἶναι οὐκ ἀπεικός. σκιρτᾷ γοῦν τὰ πρῶτα ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ πηδᾷ. διαδύεται δὲ καὶ διὰ θάμνων ἀλιθηρῶν καὶ δυσκόλως, καὶ διὰ παντὸς ἐμποδὼν τόπου. καὶ εἴπου πόα βαθεῖα, καὶ διὰ τούτων διεκπίπτει ῥᾳδίως. καὶ ὅπερ τοῖς λέουσί φασι τὴν ἀλκαίαν δύνασθαι πρὸς τὸ ἐγείρειν αὐτοὺς καὶ ἐποτρύνειν, τοῦτό τοι καὶ ἐκείνῳ τὰ ὦτα ἐστὶ ῥώμης συνθήματά τε καὶ ἐγερτήρια δρόμου. ἀνακλίνει γοῦν κατὰ τὸν νῶτον αὐτά. κέχρηται δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ ἐλινύειν, μηδὲ ὀκνεῖν οἱονεὶ μύωψι. δρόμον δὲ ἕνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ. δεῦρο δὲ καὶ ἐκεῖσε παρεγκλίνει,

καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ, ἐκπλήττων τοὺς κύνας καὶ ἀπατῶν. ἐπὴν ποτὲ δὲ αὐ ὁρμήσῃ καὶ ἀπονεῦσαι θελήσῃ, κατ' ἐκείνην τὴν ἐκτροπὴν κλίνει τῶν ὤτων τὸ ἕτερον, οἷα ἰθύνων ἑαυτὸν διὰ τούτου τὸν δρόμον. οὐ μὴν ἀναλίσκει τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἀταμιεύτως· τηρεῖ δὲ τοῦ διώκοντος τὴν ὁρμήν. καὶ ἐὰν μὲν ᾖ νωθής, οὐ πάνυ αἴρει τὸ ἑαυτοῦ τάχος· ἀλλὰ καί τι καὶ † αἰσιγησιν, ὡς προελθεῖν μὲν τῆς κυνός, οὐ μὴν ἀπαγορεῦσαι ὑπὸ τῆς συντόμου τοῦ δρόμου αὐτός. οἶδε γὰρ ἀμείνων ὤν, καὶ ὁρᾷ εἰς τὸ μὴ ὑπερπονεῖσθαι οἱ τὸν κίνδυνον ὄντα. ἐὰν δὲ καὶ ὁ κύων ᾖ ὠκύτερος, τηνικαῦθα ὁ λαγὼς φέρεται θᾶττον ἢ ποδῶν εἶχε. ἤδη γοῦν καὶ πολὺ τῆς ὁδοῦ προ-

αἰσξλαι

συντόνου

illuc se versat, & verò de recto cursu deflectit, vt perturbet ac decipiat Canes. Ad id quidē diuerticulum, quo vult iter cōuertere, de auribus alterutram intorquet, atque inflectit, eáque quasi moderatrice cursum dirigit. Neque vero improuidè vno eodemque tempore omnes suarum virium neruúlos prodigit: sed impetum insequentis obseruat: qui si ad insequendum tardus & segnis sit, non omnem suam celeritatem profūdit: Sed dūtaxat Canes antegredi maturās, sese integrum seruat, & viribus suis moderatur, ne omnem suam currēdi facultatem vrgens, ex incitato cursu viribus deficiat. Penitus enim cognoscit se ad cursum longè multúmq; antecellere & videt impensius laborare non esse necesse. Quòd si pedū celeritate Canis ad conficiendum iter pollet, tum omnibus reuocatis viribus, Lepus quāto maximo potest cursu fertur. Quum autē longè multumq; Canibus an-

teuerterit, & longo sanè interuallo venatores atq; equos reliquerit, tum sanè in aliquē tumulum ascendit: & in posteriores pedes sese erigens, tanquam ex aliqua specula & insectantium certamen prospicit, & quantum equidem existimo, eos vt debiliores ridet. Et ita hoc veluti lucro cōfidentior, & iam quietem tranquillitatemq; adeptus, ex lassitudine gratè & libenter dormit. Montium incolæ non tam veloces, quàm qui in planitie versantur, nisi quādo sub mōtem subiectos habent tractus in planitiē explicatos, quò ex montibus decurrant: vnde fit, vt tametsi montes incolant, tamē in campis exerceantur, vnde sæpe cāpani homines eos excitant, atq; insequuntur. Quum autem proximi sunt vt capiā-

Locus nō videtur integer. Nos de translatione Gillij nihil mutauimus.

λάβων, καὶ ἀπολιπὼν ἐκ πολλοῦ θηρατὰς, καὶ κύνας καὶ ἵππους, ἐπί τινα λόφον ὑψηλὸν ἀναθορὼν, καὶ ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐπὶ τῶν κατόπιν ποδῶν, οἷον ἀπὸ σκοπιᾶς ὁρᾷ τὴν τῶν διωκόντων ἅμιλλαν· καί μοι δοκεῖ ὡς ἀσθενεστέρων καταγελᾷν αὐτῶν. εἶτα ἐκ τούτου θαρσήσας ὡς πλέον ἔχων, οἷον εἰρήνης καὶ γαλήνης λαβόμενος, ἀσμένως ἡσυχάζει καὶ κεῖται καθεύδων. Λαγῷ δὲ ὄρειοι οὐχ οὕτως ταχεῖς, ὡς πρῶν οἱ τοῖς πεδίοις ἐνοικοῦντες· εἰ μή ποτε ἄρα κἀκεῖνοι πεδίον ἔχοιεν ὑποκείμενον, ἐν ᾧ κατιόντες διαθέουσι. καὶ τὸ μὲν ὄρος κατοικοῦσι, γυμνάζονται δὲ ἐνταῦθα. ἔνθέν τοι τοῖς ἐκ τῶν πεδίων πολλάκις. † φιλεῖ γοῦν ἐν μὲν τοῖς πεδίοις αὐτοὺς διώκεσθαι· καὶ τὰ μὲν ὑποκινεῖν, τὰ δὲ ὑπολανθάνειν· εἶτα ἐκ τῆς συνήθους διώξεως ἀνιστάμενους ὑπεκφυγεῖν οὐδείς. ἐπὰν δὲ ὦσιν ὁμοῦ τῷ ἀ-

λίσ

λίσκεσθαι, τῆς πεδιάδος ὁδοῦ βραχὺ ἀποκλίνοντες, εἰς τὰ αἰπεινὰ, καὶ τὰ ὄρεια αἰέθονται, ἅτε εἰς οἰκεῖα ἤθη καὶ ἐννομιὰ * σφᾶς ἀποδιδόντες. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπάντες οἴχονται, καὶ ἀδοκήτου σωτηρίας τυχόντες. ὀρειβασίαι γὰρ καὶ ἵπποις καὶ κυσὶν ἐχθραὶ πεφύκασιν· ἀποτριβουσῶν τῶν ποδῶν καὶ ἐκπειβομένων ῥᾶστα. κυνῶν δὲ ἔτι καὶ μᾶλλον ἅπτεται τὸ πάθος. σαρκώδεις γὰρ αὐτοῖς εἰσιν οἱ πόδες, καὶ ἔχουσιν οὐδὲν πρὸς τὴν πέτραν ἀντίτυπον. ὡς ἵπποι τὴν ὁπλήν. ὁ δὲ λαγὼς τοὐναντίον. πέφυκε γὰρ δασύς τοὺς πόδας, καὶ δὴ καὶ τῶν τραχέων ἀνέχεται. Ὅσοι δέ εἰσι λαγωοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς δάσεσι καὶ τοῖς θαμνώδεσι διατρίβουσιν, ὑπὸ ῥᾳθυμίας ἤ οὐ ποιοῦσι τὸν δρόμον, βραδεῖς δ' εἰς τὴν φυγήν. πεπιασμένοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι εἰσί, καὶ ὑπὸ τῆς ἀργίας οὐχὶ ἠθάδες τοῦ δρόμου, ἥκιστα

tur, à campeſtri via parum declinantes, in altiores locos & montoſos ſe conuertunt, in ſuas nimirum ſedes feſtinātes: idcircóq; euadunt, & inſperatam ſalutē aſſequūtur, quòd Canibus & Equis mōtium itinera infeſta atque inimica, pedes obterunt & debilitāt: ſed eò acerbiùs Canes vexantur, quòd carneos pedes & minimè ad perpetienda ſaxa reſiſtētes, nec quemadmodum Equi vngulas habent. Cōtrà, Lepus cōueſtitos pilis pedes habet, & duritatis & aſperitatis patientes. Iam ex Leporibus qui in crebris dumetorū frequentia locis commorantur, laboris inertiā ſegnes, ad curſum velocitate non valent, ex pedum tarditate ad fugiendum laborantes. Nam huiuſcemodi optimo habitu & ceſſatione torpentes, currē-

* ἐννομία

di insueti sunt, & ad proficiscendũ longissimè à suis frutetis perimbecilles. Ipsorum ratio venandorum talis est. Primùm per frutices perparuulos & minimè continenti crebritate dẽsos permeãt: densiores verò, qui trãsiri non possunt, transiliunt. At vbi fruticetum aliud ex alio nexum latissimè continuatur, ibi hoc ipsum crebrò facere coacti quũ sint, corporis grauitate ad saltum parũ valentes, sanè quàm citò laborant, & succumbunt. Canes verò ab eis ipsis primùm aberrãt, quòd propter minutarum arbuscularum frequentiam eos non vident. quare & ipsi per frutices saliunt odoris sensu illecti. deinde tãdem aliquando visos, insequuntur, de cõtentione currendi nil remittentes: illi autem ipsi ex continuatione

στοί τε ὡς ὅτι πορρωτάτω τῶν θάμνων ἀποφοιτᾶν. θῆραι δὲ καὶ τούτων εἰσὶ τοιαίδε. τὰ μὲν πρῶτα διαδύονται διὰ τῶν θάμνων τῶν μικρῶν, ὅσοις μὴ συνεχὴς ἡ λόχμη· τούς γε μὴν δασυτέρους αὐτῶν, ἅτε μὴ οἷοί τε ὄντες ὑπελθεῖν, εἰκότως ὑπερπηδῶσι. † περιείληφασι δὲ οὗτοι συνεχεῖς καὶ δι' ἀλλήλων, ὅπου τοίνυν ἅτε συνεχῶς πολλάκις ἀναγκαζόμενος τοῦτο δρᾶν ὁ λαγὼς, καὶ διὰ τὴν βραδύτητα τὴν τοῦ σώματος οὐκ ἁλτικὸς, κάμνει ῥᾷστα καὶ ἀπαγορεύει. αἵ γε μὴν κύνες τὰ πρῶτα σφάλλονταί τε αὐτοῦ καὶ ἁμαρτάνουσιν. οὐ γὰρ ὁρῶσιν αὐτὸν διὰ τὴν τῆς ὕλης πυκνότητα· πηδῶσι δὲ καὶ αὐταὶ κατὰ τῶν θάμνων ὑπὸ τῆς ὀσμῆς ἀγόμεναι. τελευτῶσαι γε μὴν εἶδον, καὶ διώκουσι, καὶ ἐνδιδόασιν οὐδέν. ὁ δὲ ἐκ τῆς τοῦ πηδᾶν συνεχείας κάμνει τε καὶ

vel. περιφύκασι

ἀπαγ

ἀπαγορεύει, καὶ ἐντεῦθεν ἑάλωκε. τὰ δ' αἴτια τοῦ μὲν καὶ ὑψηλὰ οἱ λαγῳοὶ ἀναθέουσι ῥᾷστα. τὰ γάρ τοι κατόπιν κῶλα μακρότερα ἔχουσι τῶν ἔμπροσθεν, καὶ καταθέουσιν οὐχ ὁμοίως· λυπεῖ γὰρ αὐτοὺς τῶν ποδῶν τὸ ἐναντίον.

Περὶ τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ τοῖς ἰσοτερέοις λαγωῶν, καὶ περὶ τοῦ ἐλάττονος ἐν τῇ καρδίᾳ ὀστοῦ.

Κεφ. ιε.

Πέφυκε δὲ καὶ λαγὼς ἕτερος μικρὸς τὴν φύσιν, οὐδὲ αὔξεταί ποτε, κόνικλος ὄνομα αὐτῷ. οὐκ εἰμὶ δὲ ποιητὴς ὀνομάτων. ὅθεν καὶ ἐν τῇ συγγραφῇ † φυλάττων τὴν ἐπωνυμίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἣν τῆς Ἰβηρίας Ἑσπέριοι ἔθεντο οἱ πάροικοι, † καὶ γίνεταί τε καὶ ἔστι πάμπολυ. τούτῳ τοίνυν ἡ μὲν χρόα παρὰ τοὺς ἑτέρους μέλαινα· καὶ ὀλίγην ἔχει τὴν οὐρὰν τῶν ἄλλων † ἐπὶ καὶ πλέον. τά γε μὴν λοιπὰ τοῖς προειρημένοις ἰδεῖν ὁμοφυής ἐστι. διαλλάττει δὲ ἔτι καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς μεγέθει.

saliendi ad capiendam fugam longiorem remollescunt, & viribus defecti comprehendũtur. Porrò vt facilè sursum versùs ferũtur Lepores, quòd posteriora membra longiora habent: sic sanè deorsum versùs ægrè ideò decurrũt, quia anteriora quũ sint breuiora, eos afflictent.

De Cuniculis.

CAP. XV.

Aliud est etiã genus Leporum, naturâ perparuum, nec tamen augetur vnquã: ei Cuniculus nomen est: quod quidem ipsum nouatũ à me non est, sed vtor illo quod à principio Hispani imposuerunt, apud quos abundat. Color ei quàm cæteris nigrior: & caudam cæteris breuiorem habet, cætera reliquis leporibus consimilis est: prẹterquàm quòd magni-

φυλάττω

addo παρ' εἶς. *& mox lego* πάμπολυς.

ἔτι

tudo capitis quippiam differt, quia exilius sit, & minima carne præditum reliqui corporis respectu. Reperitur & in Cerui corde officulum, cuius vsum referant alij.

al. βραχυτέρα

Os in corde Cerui. Locus nõ integer apparet.

De Thynnis & eorum piscatione.

CAP. XVI.

Thynnorum piscationem Itali & Siculi Cetiã appellare solent: tum loca quo magna retia reponere soliti sunt, cæterúmq; instrumentum quo captari assueuerunt, Cetotheria ideò nominãt, quòd magnos Thynnos in numerum reliquorum cetaceorum referre velint. Celtas audio & Massilienses, atque omnes Ligures maximis & firmissimis hamis ex ferro confectis Thynnos comprehen-

θος. λεπτοτέρα γὰρ ἡ τούτου καὶ δηλῶς ἄσαρκος, καὶ † βραχυτάτη, δηλονότι κατὰ τὸ πᾶν σῶμα. † λευκότερος δὲ τῶν λοιπῶν. λάσια δὲ διεφυῆς φύσει, ἀφ' ὧν εἰσρεῖ τε καὶ ἐκμαίνεται ὅταν ἐπὶ τὰς θηλείας ἄττῃ. Ἔστι δὲ καὶ ἐλάφῳ ὀστέον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῇ, ἀόριστον τινὸς ἀγαθὸν εἰδέναι μελήσει ἄλλῳ.

Πῶς καλοῦσι τὴν τῶν θύννων θήραν Ἰταλοί τε καὶ Σικελοί.

Κεφ. ιϛ.

Τὴν περὶ θύννων θήραν Ἰταλοί τε, καὶ Σικελοὶ δὲ, κητίαν φιλοῦσιν ὀνομάζειν. τά τε χωρία ἔνθα αὐτοῖς εἰώθει ἀποταμιεύεσθαι τά τε δίκτυα τὰ μεγάλα, καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευὴ θηρατικὴ καλεῖται μέντοι κητοθηρία, τοῦ θύννου τὸ μέγεθος ἐς τὰ κήτη βουλομένων τὸ λοιπὸν ἀπονέμειν. Ἀκούω δὲ Κελτοὺς καὶ Μασσαλιώτας, καὶ τὸ λιγυστικὸν πᾶν ἀγκίστροις ἐπὶ θύννους θηρᾶν. εἶναι δ' αὖ ταῦτα ἐκ σιδήρου μὲν πεποιημένα, μέγιστα δὲ καὶ παχ-

παχεῖα ἰδεῖν. καὶ λέγω ὑπὲρ τῶν θύννων ἐμοῦ πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις τοσαῦτα ἔστω μοι.

Περὶ τοῦ καλουμένου αὐλωπίου ἰχθύος.

Κεφ. ιζ.

Περὶ τὰς καλουμένας νήσους Τυῤῥηνικάς: θηρῶσιν οἱ κατὰ τὴν ἁλιείαν ἔχοντες τὴν ἐκεῖθεν κητώδη ἰχθὺν, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν αὐλωπίαν· καὶ γὰρ διηγήσασθαί σε τούτου τὰ ἴδια οὐ χεῖρόν ἐστι. μέγεθος μὲν ἥττων τῶν μεγίστων θυννῶν ὁ μέγιστος αὐλωπίας, ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέροιτο ἂν πρὸς ἐκείνους ἀντικρινόμενος. ἄλκιμοι μὲν γὰρ ἰχθύων τὸ λοιπόν εἰσι, καὶ οἱ θύννοι· ἀλλὰ τοῦ διηρπασμένου καὶ προθύμως ἀνταγωνισαμένου πρὸς τὴν ὁρμὴν, ἀνίσταται τῶν κρεάτων, τοῦ αἵματος αὐτοῦ πηγνυμένου· οὗ παριέμενος, ὤκιστα εἶτα ἑάλω. διακαρτερεῖται γε μὴν ὁ αὐλωπίας ἐπὶ μακρὸν, ὅταν ἐπιθῶνται οἱ κατὰ τὸ

dere solere. Hæc de Thynnis, præter ea quæ aliâs retuli, hic addiderim.

De pisce Aulopia, pugna eius contra Thynnum, species & captura.

CAP. XVII.

Qui circum insulas Tyrrhenicas nuncupatas in maritimis rebus versantur, cetaceum quempiam piscem Aulopiam appellant (cuius vim, & naturam explicare non alienum est) magnitudine maximum. Aulopiam maximi Thynni superant, at robore Aulopias cum illis collatus, primas fert. Quamuis enim Thynnorum natio fortissima est, aduersarij tamen Aulopiæ promptè repugnantis ne primũ quidem impetũ sustinet: sed sanguine ei (per metũ) refrigerato cedit: vnde resolutus mox vincitur. Aulopias verò cum omni cona-

tu ei resistit, perdiu pugnam tolerat, ac nimirum contra piscatores quoque decertat & sæpissimè victoriam reportat, sese premens, & capite in profundum nutans: suâ enim naturâ ore ac ceruice (elata, velutiq; pariter superbiente) est robustus. Quum est captus, eximia scena spectatur: oculis est patulis, rotundis, magnis, cuiusmodi Homerus bubulos canit. Maxillæ non solùm robustæ, sed etiã pulchrę sunt. Dorso est cæruleo coloris saturati, & ventre candido: à capite ad caudam pertinens aurea quædam linea in orbem desinit. Iam quàm insidiosis captionibus cõprehẽdatur, mihi sicut auditione accepi, exponendum est. Homines ad piscatum prudẽtes, lo-

al. πιέσαι

καρτερόν, καὶ ὡς πρὸς ἀντίπαλον ἵσταται τὴν ἄγραν, καὶ κρατεῖ τὰ πλεῖστα. ἔτι μᾶλλον ἑαυτὸν τὸ πτίσαι, καὶ κάτω νεῦσαι τὴν κεφαλὴν, καὶ ὠθῆσαι κατὰ τοῦ βυθοῦ. πέφυκέ τε γένυν ἰσχυρὸς, καὶ τὸν αὐχένα καρτερὸν, ὡς ἀγερώχου καὶ συντυφοῦντά οἱ, καὶ ῥώμας ἔχει κάλλιστα. Ὅταν δὲ αἱρεθῇ, ἰδεῖν ὡραιότατός ἐστι. τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀνεῳγότας, καὶ περιφερεῖς, καὶ μεγάλους, οἵους Ὅμηρος τοὺς τῶν βοῶν ᾄδει. αἱ δὲ γένυες (ὡς προεῖπον) καρτεραὶ οὖσαι, ὅμως καὶ ἐς ὥραν οἱ συμμάχονται. καὶ τὰ μὲν νῶτα αὐτοῦ, κυανοῦ μεμίμηται χρόαν τὴν βαθυτάτην. ὑπέζωσται μὲν λευκὴν καὶ νηδύν. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ γραμμὴ χρυσῖτις τὴν χρόαν. καταποῦσα δὴ ἐς τὸ οὐραῖον μέρος, ἀπολήγει εἰς κύκλον. Εἰπεῖν δὲ καὶ τὴν δολερὰν ἐπ' αὐτοῖς θήραν, ἣν ἐμπείρων ἀκούσας οἶδα, ἐθέλω. Περιειλόμενοι χορδὰς ἐκ πολλοῦ εἰς οὓς ἀθροί-

ζουσι

ζεσθαι τοὺς αὐλωπίας ὑπολαμβάνωσιν, εἶτα μέντοι κορακίνους ταῖς ὑποχαῖς πολλοὺς συλλαβόντες τὴν ἑαυτῶν ἄκατον ἐπ' ἀγκυρῶν ὁρμίσαντες. καὶ συνήχως κτύπον τινὰ ὑποδρῶντες, διατείνουσι τοὺς κορακίνους ἅμα σφηκιῶντες, οἱ δὲ ἀκούοντες τοῦ κτύπου, καὶ τὸ δέλεαρ ὁρῶντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνασοβοῦσι, καὶ ἀθροίζονταί τε καὶ περιέρχονται τὴν ἁλιάδα. προσαύονταί τε ἐς τοσοῦτον τῷ κρότῳ, καὶ πλήθει τῆς τροφῆς, ὡς καὶ προστεινόντων τὰς χεῖρας παραμένειν. ἀνέχονται δὲ ἀνθρωπίνης ἐπιψαύσεως· ὡς μὲν κρίνειν ἐμὲ, τῇ βορᾷ δεδουλωμένοι. ἤδη δὲ ὡς οἱ θηρατικοί φασι, καὶ τῷ πλήθει τῆς ἀλκῆς· εἰσὶ δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ χειροήθεις οὓς σαφῶς οἱ ἁλιεῖς ὡς τοὺς εὐεργέτας † καὶ τοὺς δίχα γνωρίζουσιν. εἶτα μέντοι σφὰ περὶ ἑαυτοὺς ἔχουσιν

ca vbi domesticas sedes & commorationes arbitrantur Aulopias tenere, ex speculatione præcipiunt & præsumũt: deinde postquam permagnum piscium Coracinorum numerũ retibus ceperunt, & nauem suã anchoris firmauerunt, strepitum quendam more Vesparum faciũt, & Coracinos ad illiciendos eos prætendunt: vbi verò ij strepitum exaudierũt, & esculẽtam illecebrã animaduerterunt, alij aliundè eò ire pergunt, & gregatim circum nauim piscatoriam errãt, atq; eatenus & plausu & cibo ad piscatores mansuescunt, siue meo iudicio escæ cupiditate capti: siue, quemadmodum piscatores inquiunt, suo permulto robore nitentes, vt non ab hominum contactu refugiant, nõnulli ex eis cicures sunt, quos sanè piscatores vt beneficos ab aliis internoscunt, fœderéque cum

† χεῖ vel παρὰ

cum iis deuinciuntur, pacémq; seruãt. eos tãquam duces sectantur alij feri Aulopiæ, quos vt piscatores & capiũt & occidunt, ita à mansuetiorum (quos Colũbis allectatricibus cõtulerim) capturâ se abstinent, quasi fœdus quoddam cum iis sancitum habẽtes. Nec verò piscator benè peritus, quantalibet inopia prematur, mansuetum Aulopiam prudens & sciens comprehendit. quinimo si eum ipsum imprudens ceperit, nõ mediocri dolore afficitur. Capitur autem hamo transfixus aut mortifero vulnere ictus. Sed & aliis modis hi pisces capiuntur.

De regia maximi Indorum regis, & hortis eius, & auibus (Psittacis & Pauonibus) & plantis in ea.

CAP. XVIII.

In regiis ædibus Indiæ, vbi regum maxi-

ἔνσπονδοι. εἶτα που δὲ τούτοις ἡγεμόσι καὶ ἄλλοι ξένοι. καὶ τούτους μὲν (ὡς ἂν εἴποι τις) ἐπήλυδας καὶ θηρῶσιν ἢ ἀποκτείνουσι. πρός γε μὴν τοὺς τιθασοὺς, οἵ γε μὴν ἐοίκασι τῶν παλευτριῶν πελειάσιν, ἀθήρατά τε αὐτοῖς ἐστι, καὶ ἐκεχειρία. οὐδ' ἂν ἁλιεὺς σοφὸν τοσαύτη ποτὲ καταλάβοι ἀπορία, ὡς ἐξ ἐπιβουλῆς ἑλεῖν αὐλωπίαν ἥμερον. ἐκ γάρ τινων αἰτιῶν αἱρεθεὶς κατὰ τύχην, καὶ λυπεῖ· ἁλίσκεται δὲ ἢ τῷ ἀγκίστρῳ περιπαρεὶς, ἢ τρωθεὶς εἰς θάνατον. ἀγρεύουσι δὲ καὶ τοὺς ὀρνιθοθήρας μὴ ἂν τῶν ἐλλοχώντων ὀρνίθων ἑτέροις ἀποκλείνονται τάς τινας ἢ ἐπὶ τραπέζαις ἢ ἐπὶ δείπνῳ. καὶ ἄλλαι δὲ θῆραι τῶνδε τῶν ἰχθύων εἰσί.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ψιττακῶν καὶ λοιπῶν ὀρνίθων.

Κεφ. ιη.

Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῖς Ἰνδικοῖς, ἔνθα ὁ μέ-

γιστος τῶν βασιλέων διαιτᾶται τῶν ἐκεῖθι, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐστὶ θαυμάσαι ἄξια, ὡς μὴ αὐτοῖς ἀντικρίνειν μήτε τὰ Μεμνόνια Σοῦσα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς † πολυτέλειαν, μήτε τὴν ἐν τοῖς Ἐκβατάνοις μεγαλουργίαν. ἐκεῖ γὰρ κόμπος ἐστὶ Περσικὸς ἐκεῖνος, εἰ πρὸς ταῦτα ἐξετάζοιτο καὶ τὰ λοιπὰ μὲν ὑπεξελθεῖν τῷ λόγῳ εὖ διὰ τάσδε τῆς συγγραφῆς ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς παραδείσοις τρέφονται μὲν καὶ ταῲς ἥμεροι, καὶ χῆραι δὲ φασιανοί. ἔχουσι δὲ ἐν τοῖς φυτοῖς τοῖς ἠσκημένοις, ἀφορμὰς οἱ μελεδωνοὶ οἱ βασίλειοι τῆς δόσεως ἀξίαν κομιδῆς. καὶ γάρ εἰσιν ἄλση σκιερὰ, καὶ νομὴ σύμφυτος, καὶ κλάδοι δι' ἀλλήλων συνυφασμένοι σοφίᾳ τινὶ δενδροκομικῇ. καὶ τὸ σεμνότερον τῆς ὥρας τῆς ἐκεῖθι, τὰ δένδρα αὐτοῖς τὰ ἀειθαλῆ ἐστι, καὶ οὔποτε γηρᾷ καὶ ἀποῤῥεῖ.

mus illic regna tenentium ętatē degit, quū alia permulta & magnā hominum admirationem, & nullam cōparationem habent, quibuscum sanè nec Memnonia Susa, neq; tota eorum sumptuositas conferri possunt, neq; Ecbatanorum magnificentia cum his in comparatione coniungenda est. Etenim illa Persici fastus vanitas si cū iis comparentur, videri possunt. Tum porrò in hortis Pauones & Fasiani mansueti alūtur, & plantę quidem summa regiorum procuratorum cura elaboratæ sunt. Enimuerò vmbrosa sunt nemora, & pastiones arboribus consitæ, & rami sapienti quadam frondatorum colligatione conserti & contexti: Et quod præcipuè ad cæli illius commendationem facit, arbores semper virentes nulla senectute

Gillius πολιτείαν, vertit enim Remp. administrationem.

folia amittunt, ex eisq; partim sunt indigenæ, partim ex aliis locis Indiæ magno studio importatæ, quæ regionem ornant. Oliuā tamen terra India non gignit, neq; aliundè importatam fert. Sunt itē aliæ aues ab nexu liberæ, nullaque seruitutis conditione astrictæ, quæ sua sponte eo ventitantes, nidos figunt, & cōstruunt, vbi etiam Psittaci aluntur, & sursum deorsum, vltro citroque circum regem versantur. Nec Psittacū idcirco Indorum quisquam, etsi eorum magna illic multitudo sit, edit: quòd eos sacros putent, & Brachmanes quidem ex auibus plurimi hunc existiment. Quod quidem ipsum non abs re se facere profitētur. quòd solus psittachus humanā verborum appellationem explanata oris expressione, & vocis conformatione imitando cōsequatur. Atq; etiam in

ῥεῖ τὰ φύλλα. καὶ τὰ μὲν ἐπιχώριά ἐστι· τὰ δὲ ἀλλαχόθεν σὺν πολλῇ κομισθέντα τῇ φροντίδι. ἅπερ οὖν κοσμεῖ τὸν χῶρον καὶ ἀγλαΐαν δίδωσι, πλὴν ἐλαίας. οὐ γὰρ αὐτὴν ἡ Ἰνδῶν φέρει, οὔτε αὐτὴ, οὔτε ἥκουσα ἀλλαχόθεν τρέφειν. Ὄρνιθες οὖν καὶ ὅσοι ἐλεύθεροι, καὶ ἀδούλωτοι, καὶ ἐλθόντες αὐτομάτως ἔχουσι κατὰ τοῦτον κοίτας καὶ εὐνάς. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ψιττακοὶ τρέφονται, καὶ εἱλοῦνται περὶ τὸν βασιλέα. σιτεῖται δὲ Ἰνδῶν οὐδεὶς ψιττακὸν· καίτοι παμπόλλων ὄντων τὸ πλῆθος. αἴτιον δὲ ἱεροὺς αὐτοὺς εἶναι πεπιστεύκασι καὶ οἱ Βραχμᾶνες, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀρνίθων ἁπάντων προτιμῶσι. καὶ ἐπιλέγουσι δρᾶν τοῦτο μόνοι εἰκότως. μόνον γὰρ ψιττακὸν ἀνθρώπου στόμα εὐστομώτατα ὑποκρίνασθαι. ἐκεῖ δὲ ἄρα ἐν τοῖσδε τοῖς

βασ

βασιλείοις καὶ λίμναι χειροποίητοι ὡραῖαι· καὶ ἰχθύας ἔχουσι μεγέθει μεγίστους καὶ πρᾳοτάτους· καὶ θηρᾷ αὐτῶν οὐδείς, ὅτι μὴ οἱ τοῦ βασιλέως υἱεῖς παῖδες ἔτι ὄντες· καὶ ἐν ἀκλύστῳ καὶ ἥκιστα ἐπικινδύνῳ τῷ ὕδατι, καὶ δὴ θηρῶντές τε καὶ παίζοντες· καὶ ἅμα καὶ πλεῖν μανθάνοντες.

iis hortis perbella stagna sunt manu̧ facta, vbi maxima magnitudine pisces cicures æuũ agitant: nec eos quisquam alius piscatur, quàm regis liberi, qui nondum ex pueris excessere: ij enim in aqua tranquilla & non periculosa, ludentes, & captãt pisces, & verò *nauigare discunt.

* natare, Gillius.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Ἰονίῳ κεφάλων.

Κεφ. ιθ.

Ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει κατὰ τὴν Λευκάτην, καὶ τὴν πρὸς τῷ Ἀκτίῳ θάλατταν εἰσί τοι καὶ τὸν χῶρον καλοῦσιν Ἤπειρον, κεφάλων εἰσὶ κατ' ἴλας, ὡς ἂν εἴποι τις, ἄφθονοι, τάξει καὶ πλήθει πάμπολλοι. καὶ θηρῶνται, καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς. ὁ δὲ τρόπος τῆς θήρας οὗτός ἐστι. νύκτα ἀσέληνον οἱ ἐπειδὰν ἁλιεῖς παραφυλάξαντες, ἀπὸ δείπνου γενόμενοι, κατὰ δύο * ἐπήρεαν σκάφος, οὐκ ὄντος κύματος, ἀλλ' ἀκλύστου καὶ γαληναίας τῆς θαλάττης. εἶτα ἡσυχῇ καὶ

* ἀπήρεαν

Capitones & Mugiles Ionij maris quomodo capiantur. C. XIX.

In mari Ionio ad Leucaten & Actiam, Epirotica promontoria, Capitones velut cõfertis turmis frequentes natãt. Ipsorum captura, quæ ad hanc rationem fit, mirifica est. Piscatores bini obseruato tempore quum luna silet, nauẽ cœnati cõscendunt, & à terra soluentes, modò mare à tempestate cõquiescat, silentio & moderatè

κατὰ

remigant, simul & eorum alteruter sensim ac leniter remo nauem impellit: alter in cubitum recubās, suam nauis partem vsq; eò deprimit, quoad eius labrum proximè ad aquā accesserit. Capitones, horúmq; speciem similitudinémq; gerentes Mugiles, siue quòd ex nocte notitiam & voluptatem percipiūt, siue etiam quia tranquillitate maris delectantur, latebras suas relinquētes, sic ad summam aquam efferuntur, vt ex aqua summo rostro eminеant, & natare vsq; eò pergant, donec ad litus propiùs accesserint. Quod quidem ipsum piscatores postquam perspexerūt, sedata remigatione & pedetētim accessu ad pisces facto, nauigant: vbi verò ex nauiculæ piscatoriæ motione fluctus cieri ac agitari cœpti sunt, à terra statim pisces refugiunt, & frequentes in partem na-

χρὴ μικρὸν προσερέττουσι· καὶ ὁ μὲν, αὐτῶν ὑποκινεῖ τῇ κώπῃ, προσάγων τὴν πορθμίδα βάδην ὡς ἂν εἴποις. ἅτερος δὲ κατακλινεὶς ἐπ' ἀγκῶνος τὸ καθ' ἑαυτὸν μέρος ἐπιβρίθει τῆς πορθμίδος, καὶ εἰς τοσοῦτον ἐπικλίνει † εἰς ἄκρον, ὅσον τὸ χεῖλος αὐτῆς προσπελάζειν τῷ ὕδατι. οἱ κέφαλοι δὲ καὶ οἱ τούτοις ὁμοειδεῖς † κεστρεῖς, ἤτοι τῇ νυκτὶ τερπόμενοι, ἢ χαίροντες τῇ γαλήνῃ. τὸν μὲν χηραμὸν τὸν ἑαυτῶν καὶ τὸν φωλεοὺς ἀπολείπουσιν, ἀνανέουσι δὲ καὶ τὰ ἄκρα γε τοῦ προσώπου ὑπὲρ τὸ ὕδωρ φαίνουσι· καὶ τοσοῦτον ἐξ αὐτῆς νήξεως ἐπιλαμβάνουσι, καὶ γίνονται τῆς ἠιόνος πλησίον. θεασάμενοι δὲ ἠρεμαῖ πλέουσι· καὶ τὸ ῥόθιον γε τῆς πορθμίδος ἡσυχῇ πως ὑποκυμαίνειν ἄρχεται. ἐσδύοντες δὲ τὴν γῆν, καὶ ὑποστρέψαντες ἴ-

ἰδι

εἰς ὅσον ἄκρον τὸ χεῖλος

κεστρεῖς

νευ δικτύων εἰς τὸ ἐπικλινὲς τῆς ἀκτῆς, σφᾶς ἑαυτοὺς τῷ ὑποπλήθει, καὶ εἴπω παρελθόντες ἑαλώκασι.

Περὶ κητῶν μεγίστων ἃ καὶ τροχοὶ καλεῖται.

Κεφ. κ.

Τῶν δὲ κητῶν τὰ ὑπερφυᾶ ἄγαν καὶ τὸ μέγεθος ὑπέρογκα, νήχεται μὲν ἐν τοῖς πελάγεσι μέσοις· ἤδη γε μὴν καὶ σκηπτοῖς βάλλεται. πρὸς τούτοις γε μὴν καὶ ὅσα ἕτερα σπάνια τοιαῦτα· καὶ ὄνομα τροχοὶ αὐτοῖς. καὶ νεῖ μὲν κατ' ἀγέλας ταῦτα, μάλιστα δὲ ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἄθω τοῦ Θρᾳκίου ἔν γε τοῖς κόλποις * τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλέοντα ἐντυχεῖν ἔστιν αὐτοῖς, κατὰ τὴν ὑπέρ.. ἤπειρον πέραν τε τοῦ Ἀρτακαίου καλουμένου τάφου, καὶ τὸν Ἀκάνθιον ἰσθμὸν, ἔνθα τοι καὶ ἡ τῆς

uis inclinantem & præcipitātem ſine retibus innatant, & verò ſub poteſtatem piſcantium cadunt. ὑπεῖξασι

De Cetis maximis, & primatim in qua Rota appellantur.

CAP. XX.

Cete immenſa corporis mole exaggerata, in altitudine maris verſantur, & fulminibus quandoque feriuntur. Inter huiuſcemodi belluas numerantur quæ Rotæ appellantur. Hæ gregatim natant, maximè propè Athō Thraciæ montem ad dextrā, in finibus è regione Sigei Troadis promōtorij, & iuxta dictum Artacæi tumulū, & Acāthæum Iſthmon, vbi & Xerxis ſciſſura illa quâ montem Athon abſcidit, ſpectatur. Eas quidē fortes eſſe negāt. Ceruices earum apparent. & adeò lōgis ſunt hir-

τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλέουσι

* Περαίας φαίνεται διατομὴ, ἣ διεῖλε μὲν τὸν Ἄθω. Τὰ κήτη δὲ ταῦτα ... ἄλκιμα ... ἔστιν ... ἔξω ... αἱ δὲ ὑποδ... καὶ ... ἔτριχας ...

sutæ spinis, vt hæ extra mare emineant. Quum remigationis strepitū percepêre, tū circumuersantur, & circūuoluūtur, vt quàm altissimè sese in profundum detrudāt: rursusque ex imo gurgite ad summum sese efferētes, reuersiones in orbem faciunt, vnde nomen traxerunt.

Tritones reuera esse in mari, & quales sint.

CAP. XXI.

Etsi non admodum explicatam rationem ad demonstrandā Tritonum formam piscatores afferre posse dicūtur: magna tamen fama est in sermone hominum sanè multorū, Cete quædam, à capite ad medium corporis humanam speciem, similitudinémq; gerentia in mari nasci. Demostratus, in libris quos de piscatu conscripsit, exsiccatū Tritonem in oppido Tanagra specta

καὶ πολλάκις ἐφεξῆς ἐξάλλους αὐτάς. ἀκούσαντες δὲ εἰρεσίας κτύπου, περιστρέφονταί τε καὶ κατειλοῦνται ὡς ὅτι κατωτάτω ἑαυτὰς ὠθοῦσαι. ἔνθεν τοι καὶ τοῦδε τοῦ ὀνόματος μετείληχεν. ἀναπλεῖ δὲ ἀνελιχθὲν τοῦτο καὶ κυλίσματα ἔμπαλιν.

* Ξέρξου ταίνει) διατομὴ, ἡ διατέμνουσα τὸν Ἄθω. *Nam Xerxes Athon montem abscidisse fertur, & velis fecisse peruium. Artacaus dux fuit in exercitu Xerxis.*

Περὶ τριτώνων. Κ. κα.

Τριτώνων πέρι σαφῆ μὲν λόγον καὶ ἀπόδειξιν ἰσχυρὰν οὐ μάλα τοί φασιν εἰπεῖν ἔχειν τοὺς ἁλιέας. ἔχει δὲ ἰσχυρῶς φήμη διαρρέουσα καὶ μὰ Δία, πολλῶν γίνεσθαί τινα ἐν τῇ θαλάττῃ κήτη ἀνθρωπόμορφα τὰ ἀπὸ κεφαλῆς ὅσα εἰς ἰξὺν λέγει. Λέγει δὲ Δημόστρατος ἐν λόγοις ἁλιευτικοῖς, ἐν Ταναγραίοις θεάσασθαι τάριχον Τρίτωνα.

νια. καὶ τὰ μὲν ἄλλα λῦ φησι καὶ τοῖς πλαττομένοις ὅμοιος, καὶ τοῖς γραφομένοις· τὴν δὲ οἱ κεφαλὴν ὑπὸ χρόνου διεφθαρμένην οὐ πάντῃ σαφῆ ἐφαίνετο εἶναι, οὐδὲ οἵαν ἐντυχεῖν τε καὶ γνωρίσαι ῥᾷστα. προσψαυομένου δέ μοι, φολίδες ἀπέπιπτον τραχεῖαι, καὶ μέν τοι καὶ ἀντίτυποι εὖ μάλα. τῶν δέ τις τῶν ἐκ βουλῆς ἁρμοζόντων κλήρῳ τὴν Ἑλλάδα, καὶ πιστευομένων τὴν ἀρχὴν ἑνὸς ἔτους, βασανίζων οἷα δὴ καὶ ἐλέγχων τῆς βλεπομένης τὴν φύσιν, εἶτα τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον, καθῆκεν ἐπὶ πῦρ. καὶ ὀσμὴ μὲν βαρεῖα καιομένου τοῦ ἐμβληθέντος προσέβαλλε τῶν παρόντων τὰς ῥῖνας, οὐ μὴν συμβάλλειν φησὶν εἴτε χερσαῖον τὸ ζῶον, εἴτε θαλάττιον εἴη τὴν φύσιν, εἴχομεν.

tum fuiſſe, cætera quidē (inquit) fictis & pictis ſimilem: eius verò caput, quòd vetuſtatē obſcuratum eſſet, & euanuiſſet, nō facile intelligentiâ cōprehendi & percipi potuiſſe: ſed quū ſolum attigiſſem, (inquit) ſquāmę aſperæ & prædura dilabebātur. Quū verò quiſpiam ex magiſtratibus Græciæ, qui ſortitione facta annuū magiſtratū gerūt, eius naturā exquirere expeririq; vellet, paulum quiddā de corio detraxit, atq; in ſuccenſum ignem iniecit, ídq; ambuſtum in circunſtantium nares teterrimum odorem immiſit: Neq; verò, (inquit) terrenúmne an marinum eſſet animal coniecturâ aſſequi poteramus. Sed malè ei hæc curioſitas ceſſit: Paulò pòſt enim dierū extremum clauſit, quū è parua nauicula exi-

ἀλλ' ἦγε πικρὰ οὐ χρυσοῖ οἱ τῆς μαθεῖν ἀπέδωκεν· ὀλίγον γὰρ μετὰ μικρὸν τοῦ βίου κατέστρεψε, πρὸ ὑπνα-

guum & angustum fretum traiiciens in mare incidisset, quod ei accidisse Tanagræi interpretabātur propter impietatis crimen aduersus Tritonem, cōiectura inde sumpta, quòd defuncti cadauer è mari reiectum sanie stillasset eiusdem odoris, qualem adustum ab ipso Tritonis corium emiserat. Cęterùm vnde hic Triton aberrarit, & quomodo hunc in locum eiectus sit, Tanagræi & Demostratus dicant. Ego vt Tritones esse credā, Dei veracissimi testis reuerētiâ moueor. is est Apollo Didymæus apud nullum non sanæ mentis hominem fide dignus: qui Tritonē marinam pecudē cognominat, vbi cecinit: Dū vocale maris monstrū natat æquore Triton Neptuni pec⁹ in funes fortè incidit extra De-

νος ὀλίγον καὶ στενὸν πορθμὸν ἐξῄει πορθμείῳ καὶ βραχεῖ. καὶ ἔλεγόν γε, ὡς ἐκεῖνος λέγει, Ταναγραῖοι παθεῖν αὐτὸν ταῦτα, ἀνθ' ὧν εἰς τὸν Τρίτωνα ἠσέβησε· τεκμηριοῦντες ὅτι ἀποψύχων μὲν * ἐξηράνθη τῆς θαλάττης· ἰχῶρα δὲ ἠφίει παραπλήσιον τὴν ὀσμὴν τῇ τοῦ Τρίτωνος δορᾷ, ὅτε αὐτὴν ἐκεῖνος ἔκαε καὶ ἐνεπίμπρα. ὁπόθεν δὲ ἄρα ὁ Τρίτων οὗτος ἐπλανήθη, καὶ ὅπως δεῦρο ἐξεβράσθη, Ταναγραῖοί τε λεγέτωσαν καὶ Δημόστρατος. ὅτι τούτοις δὲ αἰδοῦμαι τὸν θεὸν, καὶ ἄξιον πείθεσθαι τῷ μάρτυρι τῷ τοσῷδε. εἴη δ' ἂν ὁ Διδυμαῖος Ἀπόλλων τεκμηριῶσαι ἱκανὸς παντὶ, ὅτῳ νοῦς τε ὑγιαίνει καὶ ἔρρωται ἡ φρήν. Τρίτωνα γοῦν θρέμμα θαλάττιόν φησιν εἶναι, καὶ ἃ λέγει καὶ ταῦτ' ἐστί.

Θρέμμα Ποσειδάωνος
ὑγρὸν τέρας, ἠπύτα Τρίτων Νηχόμενον γλαυκοῖς

ροῖς

ἐξηράνθη ab ἐξηραίνω, vel ἐξεβράσθη. al. ἐξηρέθη

Vide Gyraldū de diis, Syntagm. 7.

ἔοις ὁρμήματι συντυχεῖ νηός. Εἰ τοίνυν ὁ πάντα εἰδὼς καὶ Τρίτωνας εἶναί φησιν, ἡμᾶς ὑπὲρ τούτου διαπορεῖν οὐ χρή.

Περὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν παραμενόντων τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν.

Κεφ. κβ.

Τὸν Ἰνδῶν βασιλέα προσιόντα ἐπὶ δίκας προσκυνεῖ ὁ ἐλέφας πρῶτος, διδαχθεὶς τοῦτο, καὶ μάλα γε δρῶν μνημόνως τε καὶ εὐπειθῶς αὐτό. παρέστηκε δὲ καὶ ἐκείνῳ ὁ παρὼν ἐνδίδωσιν οἱ τοῦ παιδεύματος τὴν ὑπόμνησιν τῇ ἐκ τῆς ἅρπης κρούσει, καὶ φωνῇ τινι ἐπιχωρίῳ, ἣν συνιᾶσιν ἐλέφαντες ἐπαΐειν εἰληχότες φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, καὶ μάλα γε ἰδίᾳ τοῦ ζῴου τοῦδε. καὶ μέντοι γε καὶ κινήσεις τινὰς ὑποκινεῖται πολεμικάς, οἱονεὶ ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ τοῦτο τὸ μάθημα ἀποσώζει. τέτταρες δὲ καὶ εἴκοσι τῷ βασιλεῖ φρουροὶ παραμένουσιν ἐλέφαντες ἐν δια-

missos nauim. Ergo si omniscius ille Tritonas esse pronunciat, nos de illis dubitabimus?

De assistantibus Elephantis Indorum regi.

CAP. XXII.

Elephantus Indorũ regem ad forum euntem, primus adorat, id quidẽ facere edoctus: nec hoc officium vel recusat, vel obliuiscitur. Huic adest rector, qui illũ huius instituti cõmonefacit, ipsiq; memoriam disciplinæ instrumenti quo illum moderatur (harpę) pulsu, atq; voce Indorum propria renouat, cuius natura quadam admirabili recondita Elephanti intelligentes sunt: tum etiam motus quosdam bellicos edit, velut ostendens, quòd hanc etiam disciplinã seruat. Viginti quatuor Elephãti huic regi permanent custodes alternis vigiliis, alij aliis in

stationem succedētes, tanquam cæteri custodes homines. Sapientia item quadam Indica ad vigiliarum disciplinam erudiuntur, ne inter custodias somnum capiant. Hecatæus quidem Milesius Amphiaraum Oiclis filiū scribit somno oppressum neglexisse custodiam, & tantum non ea passum esse quæ dicit. At Elephanti ad vigilias agendas præstantissimi excubitores, & à somno inuictissimi, & secundum homines fidissimi illic sunt.

al. Ἰκλέους lego Οἰκλέους Amphiaraum.

De Scolopendra Cetacea.

CAP XXIII.

Scolopendræ vim & naturam quanto equidem maximo potui studio quum multum ac diu perscrutatus essem quendam maximū Cetum marinum hanc quoq; esse audiui: quā de mari tempestatibus in litus expulsam nemo foret tam audax quin aspicere horreret. Ij verò qui res mariti-

δοχῆς, ὥσπερεὶ οἱ φύλακες οἱ λοιποί. καὶ αὐτοὺς παιδεύουσι τὴν φρουρὰν ἐκκαρτερεῖν καὶ ταύτην στέρξαι. διδάσκονται γάρ τινι σοφίᾳ τινὶ Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο. καὶ λέγει μὲν ὁ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰκλέους κατακεκοιμῆσθαι τὴν συνθήκην καὶ ὀλίγου παθεῖν ἴσα λέγει. ἔτι δ' ἄρα ἄγρυπνοι καὶ ὕπνου μὴ ἡττώμενοι πιστότατοι τῶν ἐκεῖθι φυλάκων μετά γε τοὺς ἀνθρώπους εἰσί.

Ὅτι καὶ σκολόπενδρα θαλάττιόν ἐστι κῆτος.

Κεφ. κγ.

Ἐγὼ δὲ ἄρα ὡς εἶχον ὁρμῆς, ἐπὶ μακρότατον ταῦτά τε καὶ τὰ ὑπὲρ τούτων ἀνασκοπούμενός τε καὶ ἀνιχνεύων, πέπυσμαι καὶ σκολόπενδραν εἶναί τι θαλάττιον κῆτος, μέγιστον κητῶν καὶ τοῦτο, καὶ ἐκβρασθεῖσαν μὲν θεάσασθαι οὐκ ἄν τις θρασύνοιτο. λέγουσι δὲ οἱ ἀκριβοῦντες ἄνθρωποι τὰ

τὰ θαλάττια, ὁρᾶσθαι αὐτὰς πλωτάς. καὶ πᾶν μὲν ὅσον ἐστὶ κεφαλὴ, τοῦτο ὑπερτεῖνον ἔξωθεν. ἢ μύτου καὶ μυκτήρων τρίχας ἐξεχούσας. καὶ μάλα γε ὑψηλὰς ἀποδείκνυται. πλατεῖαν δὲ τὴν οὐρὰν, καὶ οἷον δοκεῖ καράβου. ἤδη δὲ ἄρα αὐτῆς καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα ἐπιπολάζον τοῖς κύμασιν ὁρᾶται, ὅσον ἀντικρίνει τριήρους τελείας αὐτὸ μεγέθει. νήχονται δὲ ἄρα πολλοῖς τοῖς ποσὶ, καὶ κατὰ στοῖχον αὐτοῖς καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, οἱονεὶ σκαλμοῖς παρηρτημένοις (εἰ καὶ τραχύτερον ἀκοῦσαι) * ἑαυτοῖς ἐρέττουσαι· λέγουσιν οὖν οἱ δεινοὶ ταῦτα καὶ ἀξιόπιστοι, καὶ ὑπηχεῖν τὸ ῥόθιον ἠρέμα, καὶ πείθουσι λέγοντες.

mas percallent. eas inquiũt ſpectari toto capite eminentes è mari: & narium pilos magna excelſitate apparere: & eius caudam ſimiliter atque Locuſtæ latam perſpici. Reliquũ etiam corpus aliquando in ſuperficie æquoris ſpectari, idq; cõferri poſſe cũ triremi iuſtæ magnitudinis: atq; permultis pedibus vtrinq; ordine tanquam è ſcalmis appenſis (vt ita dicam) remigare. Addunt harum rerum periti ac fide digni, ipſos etiam fluctus ea natante leuiter ſubſonare.

* αὐτοῖς

Περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν κυνῶν κατὰ Ξενοφῶντα.

Κεφ. κδ΄.

Vt ſint ducendi Canes ſecundùm Xenophontem.

CAP. XXIIII.

Xenophon de Canibus hæc ait. Per montes eos agitari oportere, per agros rariùs. tramites enim cultorũ

Ξενοφῶν δὲ περὶ κυνῶν λέγει καὶ ταῦτα. δεῖν τὰ ὄρη πολλάκις ἄγειν αὐτὰς, τὰ δὲ ἔργα ἧττον. τὰς

iocorum eis negotium exhibere, & in errorē inducere. Multò sanè idem præstare ait, per aspera Canes agitari, robustioribus enim fieri pedibus, & ad cursū præstantiores, corpora exercentes. Itemq; Leporis vestigia multum hyemis tēpore procedere, propter longiores noctes: parum autē æstate quia sint tum noctes contractiores.

γάρ τοι πεμμμὲς ἐκ τῆ ἐνεργῶν χωρίων λυπεῖν τε αὐτὰς καὶ σφάλλειν. λέων δ' ἔτι ὁ αὐτὸς φησιν εἰς τὰ τραχέα ἄγειν, καὶ κέρδος γε ἐκεῖνο πρὸς τοῦτο διδάσκει· εὔποδάς τε αὐτὰς γίνεσθαι, καὶ ἀλκιμωτέρας ἐκπονοῦσας τὸ σῶμα. ἴχνη δ' ἄρα λαγῶ τῆ μὲν χειμῶνος μακρὰ ὀρᾶσθαι λέγει, διὰ τὸ μῆκος τῆ νυκτῶν· τοὐναντίον ἢ τοῦτο, τῆ θέρους. καὶ σαφές: ἐκ τῶν προειρημένων τί βούλεται τὸ ἐναντίον.

De studio regis Indorum circa Equorum & Elephantorum nutritionē. Et quænam animalia, ex Auibus & quadrupedibus præsertim, Indi suo regi donent.

Τίνα τρόπον ἄγει διὰ σπουδῆς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς τιμὴν τῆ ἵππων τε καὶ ἐλεφάντων τροφήν.

CAP. XXV.

Κεφ. κε.

Circa Equos & Elephantos, quod eorum in armis ac bellis vsus sit, Indi perquàm studiosi sunt. Itaque regi suo fœni manipulos adferunt, quos in præsepia iniiciunt: & semina vel fruges, quę recētia atque integra osten-

Ἵππους καὶ ἐλέφαντας ἅτε ζῷα καὶ ἐν ὅπλοις καὶ πολέμοις λυσιτελῆ, τιμῶσιν Ἰνδοὶ, καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς. τῷ γοῦν βασιλεῖ κομίζουσι καὶ κωμύθας, ἃς ἐμβάλλουσι ταῖς φάτναις, καὶ χιλόν, καὶ

ἀποδεικνύουσι νεαρόν τι καὶ ἀσινῆ. καὶ εἰ μὲν εἴη τοιοῦ-

τος,

τος, ἐπαινεῖ ὁ βασιλεύς· εἰ δὲ μὴ κολάζει τούς τε τῶν ἐλεφάντων μελεδωνούς, καὶ τοὺς ἱπποκόμους τιμωρεῖται. οὐκ ἀτιμάζει δὲ οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ μικρότατα ζῷα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα προσίεται δῶρα κομιζόμενα. Ἰνδοὶ γὰρ οὐκ ἐκφαυλίζουσι ζῷον οὔτε μὴν ἥμερον οὐδὲ ἄγριον οὐδέν. αὐτίκα γοῦν δωροφοροῦσι τῷ ὑπηκόῳ οἱ διὰ τιμῆς † ἰόντες, γεράνους τε καὶ χῆνας, ἀλεκτορίδας τε καὶ νήττας, καὶ τρυγόνας τε καὶ ἀτταγᾶς, προσέτι πέρδικάς τε, καὶ πινδάλους, ἔστι δὲ ἐμφερὴς τῷ ἀτταγᾷ οὗτός γε. † καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις τῶν προειρημένων βραχύτερα τε, καὶ † βωκαλίδας καὶ συκαλίδας, καὶ τὰς καλουμένας κεγχρίδας. ἐπιδεικνύουσι δὲ αὐτὰ ἀναπτύξαντες, † εἰς βάθος αὐτῶν ἐλέγχοντες πιασμέν. καὶ τούτων πεπιασμένων, † ἐλεφάντων τε, καὶ βουβαλίδων, καὶ δορκάδων, καὶ ὀρύγων τε, καὶ τῶν ὄνων τῶν ἐχόντων ἓν κέ-

tant. quòd si talia fuerint, laudantur à rege: sin minùs, acerbè tum Elephātorum curatores, tum equisones ab eo castigantur. Sed ne alias quidem vtcunq; minimas animantes contemnit: & quum dono ei offeruntur admittit libēter. Siquidē Indi animal nullum siue cicur siue ferum aspernantur. Quamobrē subditi, qui in aliqua dignitate sunt, munera ferūt, Grues, Anseres, Gallinas, Anates, Turtures Attagenas, Perdices & Pindalos (aues Attagenum similes) & prædictis minores quasdam, vt Boccalides (al. Barcalides) Ficedulas & Miliarias. Has apertas ostendunt, vt interior earum pinguitudo appareat. Afferunt & Ceruos obesos, & Bubalides, & Capreas, & Oryges, & Asinos vni-

ὄντες

Pindali auis alius nemo meminit, quod sciā.

καὶ τὰς τῶν προειρημένων βραχυτέρας.

al. βαρκαλίδας

ἐλάφων τε.

cornes, quorum suprà mentionem feci, denique piscium genera diuersa.

De marinis Cicadis.

CAP. XXVI.

Est etiam Cicadarum genus marinum, quarũ maxima parui Carabi similitudinẽ speciémque gerit. Veruntamen cornua non similiter atq; ille magna, nec aculeos habet: aspectu etiã nigrior est: & quũ captus est stridorẽ quẽdã edere videtur. Pinnæ ipsius exiguæ sub oculis enascuntur, terrenarum alis similes. Hominum plerique ab ea idcirco se abstinent, quòd sacram existiment. Seriphij in retia vel fortuitò delapsam non sanè retinent, sed mari reddunt, atq; etiã mortuam flẽtes & sordidati humatione afficiunt, quòd eam dicãt Perseo Iouis filio consecratam esse.

ἔχει, ὧν καὶ ἀνωτέρω τούτων μνήμην ἐπεποιησάμην, καὶ ἰχθύων γένη διάφορα. καὶ νομίζουσι καὶ ταῦτα.

Περὶ τοῦ τέττιγος θαλαττίου.

Κεφ. κϛ.

Ἔστι δὲ ἄρα καὶ τέττιξ ἐνάλιος. καὶ ὁ μὲν μέγιστος αὐτῶν ἔοικε καράβῳ μικρῷ. κέρατα δὲ οὐκ ἔχει μεγάλα κατ' ἐκεῖνον, οὐδὲ κέντρα. ἰδεῖν δὲ ἐστὶ τοῦ καράβου ὁ τέττιξ ζοφωδέστερος. καὶ ἐπὰν ἁλῷ, προσέοικε τετριγότι. πτέρυγες δὲ ὀλίγαι τὸ μέγεθος ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐμπεφύκασι, καὶ εἰσὶ κατὰ τὰς τῶν χερσαίων. καὶ αὐτὸν οὐ σιτοῦνται δὲ αὐτὸν οἱ πολλοὶ νομίζοντες ἱερόν. Σερίφιοι δὲ ἄρα καὶ θάπτουσι νεκρὸν ἑαλωκότα· ζῶντα δὲ εἰς δίκτυον ἐμπεσόντα οὐ κατέχουσιν, ἀλλὰ ἀποδιδόασι τῇ θαλάσσῃ αὖθις. θρηνοῦσι δὲ ἄρα τὸν ἀποθανόντα, καὶ λέγουσι Περσέως τοῦ Διὸς ἄθυρμα αὐτὸν εἶν.

Περὶ ὑαίνης ἰχθύος, καὶ τραχούρου, καὶ θύννου, νάρκης τε καὶ πνεύμονος.

Κεφ. κζ.

Ὕαινα ἰχθὺς ὁμώνυμος τῇ χερσαίᾳ ὑαίνῃ ἐστί. ταύτης ἂν τὴν πτέρυγα δεξιὰν εἰ ἐπιθήσεις ἀνθρώπῳ καθεύδοντι, ὦ μάλα ἐκταράξεις αὐτόν. δεινὰ γάρ τινα καὶ ἰνδάλματα καὶ φάσματα ὄψεται, καὶ ἐνύπνια ἔπειτα οὐδαμῶς ἀδμενῆ καὶ φίλα. Τραχούρου γε μὴν ζῶντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐρὰν καὶ τὸν τράχουρον ἄρα ἐλεύθερον ἀπολύσῃς ἐς τὴν θάλασσαν, τήν γε μὴν περιῃρημένην οὐρὰν ἐξαρτήσῃς ἵππου κυούσης, οὐ μετὰ μικρὸν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον, καὶ ἐξαμβλώσει ἡ ἵππος. Μειρακίῳ γε μὴν ὀμβρίῳ ἐπὶ μήκιστον περὶ χῶν ἀπειρίας τῆς ἐπὶ τῆς γενείου, αἷμα ἐπιχρισθὲν θύννου, ἀμερόλειον τὸ μειράκιον ἐργάζεται. δρᾷ δὲ ἄρα καὶ νάρκη καὶ πνεύμων τὸ αὐτό. ἐν ὄξει γὰρ διασαπεῖσαι αἱ τούτων σάρκες,

De Hyæna, Trachuro, Thunno, Torpedine & Pulmone piscibus.

CAP. XXVII.

Si piscis marini Hyænæ nuncupati (eodē quo terrestris nomine) pinnam dextram ad hominem somno consopitum admoueas, sanè quàm eum ipsum perturbabis. Etenim formidolosa secundū quietem spectra & simulachra videbit, acerbáq; insomnia perpetietur. Item si posteà quàm Trachuri caudā absciderís, ipsúmq; in mare liberum remiseris, eam Equæ venerem ferenti appendas, non multò certè pòst abortum pariet. Iam verò si quis qui nondum excesserit ex extrema pueritia, Thunni sanguine illinatur, nō pubescet: hoc idem Torpedo & marinus Pulmo efficiunt. nam in aceto putrefactæ eorum carnes

& mento aspersæ, fugam pilorum facere dicuntur. idē vt pręstarēt Tarētini & Tyrrheni sophistæ & mangones variorum malorum picis vsu psilothrū ostēderūt, vt pro viris redderent mulieres.

πρὸς ἐ-
καῖτο

κας, καὶ ἐπιχρισθεῖσαι τοῖς γενείοις, φυγὴν τριχῶν ἐνεργάζονται φασι. τί πρὸς ταῦτα Ταραντῖνοί τε καὶ Τυῤῥηνοὶ σοφισταὶ κακῶν ἀνδραπόδων, † ἐκεῖνο αἰσχυνθῶσι τίς τε καὶ περιάψαντες τὴν πίτταν, ὡς ἐξ ἀνδρῶν εἰς γυναῖκας ἀποκρίνειν.

De Aurata pisce timidissimo, & eius captura.

CAP. XXVIII.

Ὅτι δειλότατος ἰχθύων ἐστὶν ὁ χρύσοφρυς.

Κεφ. κη.

Aurata omnium piscium timidissimus est. nam sub Arcturi tempus quum maris accessus & recessus maximè fiunt. & eò altiùs exaggerata arena, ad litus relinquitur, vt naues sæpe ex omnibus aquis nudæ in terra relinquātur. Tum piscatores postquam populorum armorum ramos frondibus conuestitos paxillorum modò in mucronem acutos in arenā defixere, discedūt: pòst autem rursus accedēs mare secum imbellem Auratarū mul-

Actiōn Epiri promontoriū est: sed videtur hic adiectiuū poni pro substantiuo ἀκτὴ, *quod est litus.*

Ὁ χρύσοφρυς ἄρα ἰχθύων ἁπάντων δειλότατός ἐστιν. ἐν δὴ ταῖς παλιῤῥοίαις τῆς θαλάττης, ὅταν ἡ ὥρα Ἀρκτούρου σύνδρομος, ἡ μὲν ὑπονοστεῖ μάλιστα ἡ θάλαττα περὶ τὸ * ἄκτιον· ψιλὴ δὲ ἡ ψάμμος ὑπολείπεται. καὶ αἱ ναῦς πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆς ἑστήκασιν ὕδατος χῆραι. ἐνταῦθα οἱ ἐπιχώριοι ὅρπηκας αἰγείρων χλωροὺς καὶ κομῶντας ὀξύναντες δίκην σκολόπων, καὶ ἐμπήξαντες τῇ ψάμμῳ, ὑπαναχωροῦσιν, εἶτα ἐπιῤῥίψαν τὸ κῦμα † ὑποσύρει, ἰχθύων τῶν προειρημένων πλῆθος

καὶ ἐπισύ-
ροι

πλῆθος ἄμαχον, ὑπονοστεῖ αὖθις. καὶ ἀπολείπονται πολλοὶ † χρύσοφρυς ἐν ὀλίγῳ ὕδατι, ἔνθα καθήμενον βόρβορον ᾖ καὶ κοῖλον. εἶτα ὑπὸ τοῖς κλάδοις πτήξαντες, ἡσυχάζουσι. διασειομένους γὰρ αὐτοὺς καὶ διακινουμένους ὑπὸ τοῦ περιπίπτοντος πνεύματος, ὀρρωδοῦσι, καὶ οὔτε ἀπαίρουσιν, οὔτε εἰσπάλλονται. πάρεστι δήπου λαβεῖν ὡς αἰχμαλώτους καὶ παίειν παντὶ τῷ περιεστῶτι ἁλιευτικὸν ἰχθύων θήραν, εἴποι τις ἄν. αἱροῦσι γοῦν αὐτοὺς οὐ τεχνῖται μόνοι, ἀλλὰ καὶ ἰδιώτης ὁ περιτυχὼν, ἢ καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΓ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

titudinẽ attrahit. Quæ vbi æstus reciprocauit & recessit, in exigua aqua concauis locis retenta relinquuntur, & verò ramorum metu quiescunt. Adeò nimirum ramos vento agitatos exhorrent, vt ne loco quidem se commouere audeant. Quãobrem primo cuique magnum meticulosorum piscium numerũ capere & ferire licet. Neque modò ab vsu piscãdi instructi, sed etiã totius piscationis rudes, atq; adeò pueri & fœminę capere possũt.

χρυσόφρυς

FINIS LIB. XIII.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιδ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XIIII.

De Scombris piscibus in Ionio prope Epidamnum mari cicuribus, & quemodo ijdem includant feros, donec à piscatoribus capi & occidi possint.

Περὶ σκόμβρων τῶν ἐν τῷ Ἰωνίῳ Ἐπιδάμνου πλησίον. Κεφ. α.

CAP. I.

Ταυλάντιοι Stephano

IN mari Ionio propè Epidānū (vbi & Taulātij habitāt) insula est quę Athenas, id est, Mineruæ appellatur. eā piscatores incolūt: & tū, qui ad piscatorū consuetudinem assueuer

ΕΝ δὲ τῷ Ἰωνίῳ πελάγει πλησίον Ἐπιδάμνου, ὅσπου καὶ † Ταυλάντειοι παροικοῦσι, νῆσός ἐστι καὶ Ἀθηνᾶς κέκληται· καὶ οἰκοῦσιν ἐνταῦθα ἁλιεῖς. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι καὶ σκόμβρων ἠθάδων καὶ ἡμέρων ἀγέ-

λαι καὶ τρέφονται. καὶ τούτοις μὲν τροφὰς ἐμβάλλουσιν οἱ ἁλιεῖς· καὶ ἔστιν αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς ἔνσπονδα, καί εἰσιν ἐλεύθεροι, καὶ ἀθηρίαν εἰλήχασι. καὶ προΐασιν εἰς χρόνου πλῆθος, καὶ ζῶσιν αὐτόθι καὶ σκέμβροι γέροντες. οὐ μὴν ἀργοὶ συντήκονται, οὐδὲ μὴν ὑπὲρ ὧν τρέφονταί εἰσιν ἀχάριστοι· λαβόντες γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἁλιέων τροφὰς τὰς ἑωθινάς, εἶτα μέντοι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἴασιν, ὥσπερ οὖν τροφεῖα ἐκτίνοντες. καὶ τοῦ λιμένος προελθόντες ἐπὶ τοὺς ξένους, καὶ τοὺς ξένους στέλλονται σκέμβρους, καὶ ἐντυχόντες ὡς ἴλῃ τινὶ ἢ φάλαγγι, ἅτε ὁμοφύλοις καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως οὖσι προσνέουσι, καὶ οὔτε τούτους ἐκεῖνοι φεύγουσιν, οὔτε οὗτοι ἐκκλίνουσιν αὐτούς, ἀλλὰ συνίασιν.

uerunt, & mansuefacti sunt greges aluntur. Iis sanè cibaria edenda piscatores idcircò obiiciunt, quòd cum iisdē fœdus quoddam sanctum habent, atq; adeò firmâ pace deuinciuntur. Nam hoc pisciū genus ab omni captura tum liberum est, atque ad errandum sine vlla exceptione solutū: tū verò eatenus ętate procedit, vt viuat ibidem ad summam senectutē. Nec tamen ætatis tempus ignauiter traducit, neq; in suos altores ingratum est. at enim de piscatoribus pastū quū manè acceperit, piscationem mox capessit, vt se nutricātibus præmium pro nutrimento persoluat. Quare ex portu soluens ad feros Scombros gētiles suos natare contendit, ac simul vt ad eos peruenit, cum ipsis ita cōtinuò, tanquam cum aliqua phalange suorum popularium errat: & nimirum quum eiusdem generis sint, non inter se fugiunt, sed simul natant:

tant: pòſt autem cicures circum feros concurſantes in orbem cõſiſtunt, & ſuorum corporum obſtructione eos fugâ exituq; intercludentes, ſuorum nutritiorum (vt pro iis quibus expleti cibi fuerint, illos remunèrentur) aduentũ acerrimè tandiu expectant, dum piſcatores eò profecti, captorum permultas cædes effecerint. Cicures verò maturè properantes ad portum regrediuntur, atq; ibidẽ intra cauernas abditi, à piſcatoribus cœnam expectant: quam quidẽ ipſi eis quotidie largiũtur, ſi ipſis ad piſcatũ adiutores atq; amicos fidos habere velint.

εἶτα οἱ τιθασοὶ τῶν ἐπήλυδας περιελθόντες, καὶ κυκλόσε γενόμενοι, καὶ αὐτῶν συμφράξαντες, ἀπειλήσασι μέν τις πολὺ τὸ πλῆθος, καὶ οὐκ ἐῶσι διαδιδράσκειν· ἀναμένουσι δὲ τὰς ζωγρίας, καὶ αὐτοὶ ὧν ἐκορέσθησαν, αὐτοὶ δεξιοῦσι τοὺς ἁλιέας ἐπελθόντες γὰρ ἀωρί τιν αὐτοῖς, καὶ πολὺν ἐργάζονται φόνον. οἱ δὲ τιθασοὶ ἐπανίασιν ἀποδιδόντες εἰς τὸν λιμένα· καὶ τῶν ἑαυτῶν χηραμοὺς ὑπεισελθόντες, ἀναμένουσι τὸ δειλινὸν δεῖπνον. οἱ δὲ ἥκουσι κομίζοντες, εἰ βούλονται συνθήρους ἔχειν, καὶ φίλους πιστούς. ἱστορεῖται μέντοι περιέργως ταῦτα καὶ δεινῶς φασι.

De remedio ex Scaro ad morbum regium.

CAP. II.

Περὶ τοῦ σκάρου πρὸς ἴκτερον ὠφελοῦντος. Κ. β.

Quod ſi hominibus, ex iecore laborantibus atq; ex arcuato morbo ægrotãtibus ſ Scarũ edendum dederis quẽadmodum rei piſcatoriæ bene periti docent,

Scõbrũ, Gillius.

Σκάρον διαχυθείσης τῆς χολῆς περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ἐάν δῷς ἐμφαγεῖν ἀνθρώπῳ νοσοῦντι τὸ ἧπαρ καὶ ἴκτερον ἔχοντι τῷ νόσῳ

ως

ὥς οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων διδάσκουσι.

Πῶς ἁλίσκονται οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς κόλποις καὶ τοῖς τενάγεσι.

Κεφ. γ.

Ἁλίσκεται ἄρα ἰχθὺς καὶ ἄνευ κύρτων καὶ ἀγκίστρων καὶ δικτύων τὸν τρόπον τοῦτον. κόλποι θαλάττης πολλοὶ τελευτῶσιν ἐς τενάγη τινὰ καὶ ἔστι ταῦτα ἐπιβατά. ὅταν οὖν ἡ γαλήνη καὶ εἰρήνη πνευμάτων, οἱ τεχνῖται τῶν ἁλιέων ἄγουσι πολλοὺς ἐνταῦθα. εἶτα αὐτοὺς προστάττουσι βαδίζειν καὶ πατεῖν τὸν ψάμμονος, ὅτι μάλιστα ἐπερείδοντας τὸ τέλμα ἰσχυρῶς. εἶτα ἴχνη καταλείπεται βαθέα, ἀπροῦν ἐὰν φυλαχθῇ, καὶ μή ποτε συμπεσοῦσα ἡ ψάμμος συγχέῃ αὐτά, μηδὲ ἐνταραχθῇ ὑπὸ πνεύματος τὸ ὕδωρ, ὀλίγον διαλείποισιν οἱ ἁλιεῖς καὶ ἐκβάντες καταλαμβάνουσιν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν βημάτων, καὶ τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἰχθῦς τοὺς πλατεῖς † ἀναξομένους ψήτ-

ad sanitatem redibunt.

Quomodo capiantur pisces in palustribus & vadosis locis.

CAP. III.

Capiuntur pisces etiam sine nassis, hamis, & retibus, hoc modo. Sinus maris multi desinūt in paludes quasdā, quæ quidem vadosæ sunt. Ad hæc loca periti piscatores, eo tēpore quum à procellis & tempestatibus cōquiescunt, multos mortales adducunt, eósq; iubent inambulare, & arenam catenus proterere, & conculcare, quoad ex vehementi pedum impressione, benè alta vestigia faciant: quòd si nec ipsa vestigia concidens arena confundat, neque ventorum perturbatione aqua cōcitetur: non longo interuallo eò ingressi in vestigiis impressis planos pisces consopitos,

ἀναζομένης

Psettas, Rhombos, Passeres, Torpedines, & plerosque alios eiusmodi capiunt.

Quibus rebus commodus sit Echinus marinus & terrestris.

CAP. IIII.

De Echino marino & suprà dixi, & nunc denuò dicã quæ insuper accepi. Ad stomachum hebescentem nõ parum proficit Echinus marinus. etenim vel omnium ciborum fastidio laborantem in pristinæ valetudinis statũ restituit: atq; vesicam (quemadmodum harum rerum benè periti affirmant) vacuam facit: etsi corpus scabie infectum eo peringatur ad sanitatem redit. vulnerum sordes cum testis crematus extergit. Cinis terreni herinacei cremati ad picẽ admistus, & locis à pilo nudis illitus, pilum (vt sic dicam) à suis sedibus fugitiuum redu-

τας τε καὶ ῥόμβους, καὶ ψῆττας, καὶ ναρκας, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Θαλάττιος ἐχῖνος εἰς πόσα ἐστὶν ἀγαθός, καὶ ἔτι ὁ χερσαῖος.

Κεφ. δ.

Ἐχίνου θαλαττίου πέρι εἶπον ἀνωτέρω, καὶ νῦν δὲ εἰρήσεται ὅσα προσπεπύσμαι. ἔστι μὲν καὶ τῷ στομάχῳ ἀγαθόν. τοὺς γὰρ κακοσιτοῦντας καὶ πᾶν ὄψον βδελυττομένους δὲ ἀναρρώννυσιν. ἔστι δὲ καὶ κύστεως καθαρτικός, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἰ δὲ αὐτῷ καὶ ἐπιχρίσαις σώματι ψωριῶντι, ὑγιὲς σῶν ἐργάζεται τὸν νοσοῦντα τὴν νόσον τὴν προειρημένην. καυθεὶς δὲ ἅμα τοῖς ὀστράκοις αὐτοῖς, ἐκκαθαίρει τὰ ῥυποῦντα τῶν τραυμάτων. Χερσαίου δὲ ἐχίνου καυθέντος ἡ σποδιὰ πίττῃ προσαναφυραθεῖσα, εἶτα μέντοι καταχρισθεῖσα τῶν λειποτρίχων μερῶν, καὶ

αὐτοὺς φυγάδας, ἵνα τι καὶ παίξω, ὑπαναφύονται.

πιομένη δὲ οἴνῳ νεφρίτις ἀγαθόν ἐστι. σώζει δ' ἄρα καὶ ὑδεριῶντα, ποθεῖσα αὐτὰρ δὴ καὶ περιέπει. τὸ δ' ἧπαρ ἄρα τῆς ἐχίνης τούτου αὐτὸ ὑφ' ἡλίου ξηρανθὲν αὐτὸν τὸν μέντοι νόσῳ τῇ τοῦ καλουμένου ἐλέφαντος κατειλημμένης.

Περὶ κέρατα τιμιώτερα ἐλεφάντων τὰ τοῦ ἄρρενος, ἢ τὰ τοῦ θήλεος.

Κεφ. ε.

Ἐλέφας ὁ θῆλυς, τιμιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὑμνοῦσί γε. καὶ ἐκεῖνα ἡμᾶς διδάσκουσιν· ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες δεκάτῳ ἔτει πάντως αὐτοῖς τὰ κέρατα ἐκπεσεῖ. ὥσπερ δὴ ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἐλάφων, ἀλλὰ τούτων ἀνὰ πᾶν ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαντες, εἰ δὲ γῆν πεδιάδα καὶ ἔνυδρον περιαιρῶνται τῆς ἄλλης, καὶ ἐναπιδοῦσιν εἰς αὐτὴν ὀπλαῖς ἐπικύψαντες, ἐνδύουσι καὶ αὐτὴν δή·

cit: in vini autem potione sumptus remedium ad dolores renũ adhibetur: ad aquam intercutẽ datus medicinam efficit: ex eiusdẽ iecore ad assum solem exsiccato Elephãtiasis morbi sanatio efficitur.

Fœminæ cornua in genere Elephantorum præferri: & quomodo eorum cornua in terram ab ipsis defixa, vbi herba superincreuit, peruestigentur.

CAP. V.

Ex Elephantino genere cornua fœminæ maius pretium, quàm maris habere ab huiuscemodi rerum scientiâ instructi & prædicant: & illa nos docẽt, nimirum in Mauritania, quemadmodum quotannis Ceruis, sic decimo quoque anno cornua Elephantis excidere solere. itaque hi in genua incumbẽtes, vsque adeò cornua impellunt & defigunt in terram expositam in planiciem & riguam,

quoad illa ipsa occultauerint quibus se exonerare tantoperè cupiunt. Deinde locum in quem abstruserunt & reposuerũt eiusmodi thesaurum, pedibus exæquant & complanant. Terra autẽ quòd sit feracissima, postpaulum herbam proferẽs, abditorum cornuum aspectũ viatoribus adimit. Eorum verò peruestigatores, qui sanè ad illorum insidias & astus prudentes sunt, in eum locum in quem cornua defossa suspicantur, vtribus caprinis aquam deportant. & verò alium aliò ex vtribus repletis dispertiunt & disponunt, atque ibi commorantur, alius quidem dormiẽs, alius potãs, alius inter pocula cantiunculam canens suos amores meditatur. Sunt sanè Maurusij viri magni & formosi, aspectuque

νας σφετέρας τὸ πρῶτον δὲ ἄρα ἐπιποθοῦσιν, ὡς καὶ τέως αὐτὰ ἀποκρύψαι. εἶτα μέντοι ὑποψήσαντες τοῖς ποσὶ, λεῖον τὸν χῶρον ἀπέφηναν, τὸ ὀρύξαντα τὸ θησαύρισμα αὐτοῖς. γονιμωτάτη δὲ ἄρα ἡ γῆ οὖσα, εἶτα τὸ ἥκιστα τὴν πόαν αἰσχύνει, καὶ ἀφανίζει τὴν ὄψιν τοῦ γεγενημένου τοῖς ὁδῷ χρωμένοις. οἱ δὲ καὶ ταῦτα ἀνιχνεύοντες τὰ φώρια, καίτοι τὰ σοφίας τῆς ἐκείνων ἐπιβουλῆς ἔχοντες, ἐν ἀσκοῖς αἰγείοις ὕδωρ κομίζουσιν. εἶτα αὐτοὶ διασπείρουσι πεπληρωμένους ἄλλους ἀλλαχόσε καὶ αὐτοὶ καταμένουσι. καὶ καθεύδει τις, καὶ ἄλλος ὑποπίνει, καὶ πού τις καὶ μεταξὺ ἐπιρροφῶν τῆς κύλικος ὑπαναμέλπει, καὶ μέμνηται διὰ τῶν μέλους ἧς ἐρᾷ. εἰ δὲ καὶ νέον ὡραῖον ὑπεπειρᾷ παρόντα τις, καὶ αὐτὸν τῆς ἰχνεύσεως κοινωνὸν, ἐκεῖ αὖ θεωμένους τοιμιν. εἰσὶ γὰρ Μαυρούσιοι καὶ καλοὶ καὶ μεγά-

ἄκιστα, Gillius.

λοι

φιλοι καὶ ἀγρευτικοὶ ἐρῶσι, καὶ ἔργον ἔχουσι θηρατικόν. καὶ μέντοι καὶ τὸ πολλὰ λέγουσι μυριάκις ἔτι καὶ τηλικοῖσδε ὄντες ἐκεῖνο, εἰ τὰ κέρατα εἴη κατορωρυγμένα πλησίον ἐκεῖνα, τὰ δεῖν ὕσδι πολλῇ ἀπορίαν καὶ θαυμαστῇ δὲ, τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἐκ τῶν ἀγγείων ἕλκει, καὶ ἀποδείκνυσι κενὰς αὐτάς. ἐνταῦθα τοίνυν σμινύαις τε καὶ μακέλλαις διασκάπτουσι τὸν χῶρον, καὶ ἔχουσι τὸ θήραμα ῥινηλατήσαντες ἄνευ κυνῶν. ἐὰν δὲ ἔμπλεω μείνωσιν οἱ ἀσκοί, ἐκποδὼν καὶ καλινδοῦσιν αὐτοὺς οἱ τῶν κεράτων τῶνδε θηραταί, οἱ δὲ ἀπίασιν ἐπ' ἄλλην θήραν, καὶ μέντοι καὶ ἄσκους καὶ ὕδωρ ἐπάγονται μᾶλλον, τὰ θήρατρα τῆς ἄγρας τῆς προειρημένης.

virili, & rei venatoriæ ſtudioſi. Quod ſi cornua ſint alicubi probè defoſſa, quædam mirabili illecebra ex vtribus ſic aquã eliciunt, vt vaſa exſiccent & exinamant. Ij autem qui cornua exquirunt, ſtatim ſine canibus ſagaciſſimè prædam odorati, locum illum bidẽtibus & ligonibus perfodiunt, & optatum conſequuntur: ſi verò vtres permãſerint pleni, eos inde transferentes, alio ſe conferunt.

α'. πολλὰ αἶα φλί- γοις

Elephanto cor eſſe duplex, item de Lynce.

CAP. VI.

Duplici tum corde, tum ſenſu animi Elephantus eſſe dicitur, & altero quidem ira incendi, altero mitigari.

Ὅτι λέγεται διπλῆν καρδίαν ἔχειν ὁ ἐλέφας. καὶ περὶ τῆς καλουμένης λυγγός.

Κεφ. ϛ.

Λέγεται δὲ καὶ ἐλέφας διπλῆν ἔχειν καρδίαν, καὶ διπλᾶ νοεῖν, καὶ τῇ μὲν θυμοῦσθαι καὶ πραΰνεσθαι. γα-

& leniri, Maurorum sermonibus peruagatũ est. Idem de Lynce tradunt magis esse simam quàm Pardalim, & summis hirsutam auriculis. Fera hæc mirum in modum saltu valet, & ad retinendum quod corripuerit pertinacissimè longè validissima. Videtur & Euripides huius tanquam informis bestiæ meminisse quum ait: Accedit ille vel humeris aprum ferens, Lyncémve deformem malámq; bestiã. Cur autem Græcè δύστοκον eam cognominet, critici disputent.

Struthionẽ lapides deuorare, & concoquere. De remediis ex ea, & capturæ modis duobus.

al. δ' ἄ κος.

CAP. VII.

In Struthionis ventre, quum is à sordibus expurgatur, lapides inueniuntur, quos hæc postea quàm deuorauit, in omaso prope reticulum diu asserua-

μὴν τῇ ἑτέρᾳ. Μαυρουσίοις δὲ ἄρα ἕπομαι λόγοις λέγουσι ταῦτα. ἔπει τοι καὶ ἐκεῖνα οἱ αὐτοὶ ὑμνοῦσι, λύγκας εἶναι. φασὶ δὲ αὐτὰς παρδάλεως μὲν ἔτι καὶ πλέον σιμὰς, ἄκρα γε μὴν τὰ ὦτα λασίας. θηρίον τοῦτο ἁλτικὸν δεινῶς, καὶ κατασχεῖν βιαιότατόν τι καὶ ἐγκρατέστατα καρτερόν. ἔοικε δὲ ἄρα τῷ θηρίῳ τούτῳ μαρτυρεῖν καὶ Εὐριπίδης, τὸ ἀμορφον αὐτοῦ, ὅταν που λέγῃ, Ἥκει δ' ἐπ' ὤμοις ἢ συὸς φέρων βάρος, ἢ τὴν ἄμορφον λύγκα. δύστοκον † δάκος. ὑπὲρ ὅτου δὲ λέγει δύστοκον, τοῖς κριτικοῖς ἐρέσθαι λοιπόν.

Περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.

Κεφ. ζ.

Περὶ στρουθοῦ δὲ τῆς μεγάλης, εἴποι τις ἂν καὶ ἐκεῖνα, ἡ γαστὴρ αὐτῆς ἀνῃρημένης εὑρίσκεται καὶ καθαιρομένη, λίθους ἔχουσα. ὑσάριον καταπιοῦσα ἡ στρουθὸς ἐν τῷ ἐχίνῳ φυ-

λάττει, καὶ πέττει τῷ χρόνῳ. εἶεν δ' ἂν οὗτοι καὶ ἀνθρώπων ὄψεως ἀγαθοί. νεῦρα δὲ τὰ ταύτης καὶ λίπος, ἀνθρωπείων νεύρων ἀγαθά εἰσιν. Ἁλίσκεται μὲν οὖν αὕτη ὑπὸ ἵππων ἀπειποῦσα τῷ δρόμῳ. θεῖ μὲν γὰρ εἰς κύκλον, ἀλλ' ἐξωτέρω περιθέουσα. οἱ δὲ ἱππεῖς τῷ ἐνδοτέρῳ ὑποτέμνονται κύκλῳ, καὶ ἔλαττον περιϊόντες, ἀπειποῦσαν τῷ δρόμῳ ἀγρεύουσιν αὐτὴν χρόνῳ. Λαμβάνεται δὲ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον. καλιὰν ἐργάζεται ταπεινὴν ἐν τῷ δαπέδῳ τὴν ψάμμον διαγλύψασα τοῖς ποσί. καὶ τὸ μὲν μεταίτατον αὐτῆς κοῖλόν ἐστι, τὰ χείλη δὲ τὰ κύκλῳ ὑψηλὰ ἐργάζεται, ἀποτειχίζουσα τρόπον τινὰ, ἵνα τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ *ἀποστάξῃ τὰ χείλη, καὶ μὴ εἰσρίῃ τῇ καλιᾷ, καὶ ἐπικλύζῃ τῆς στρουθοῦ τοὺς νεοττοὺς, ὄντας ἁπαλούς. τίκτει δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ ἀγδοήκοντα, οὐ μὴν ἀθρόα ἐκ-

tos concoquit: ij sanè ad efficiendam oculorum medicinam salutares sunt: atque illius adeps & nerui auxiliũ & salutem neruis hominum afferunt. Eadẽ in cursu deficiens lassitudine, comprehenditur ab equitibus. etenim in orbem currit exteriùs: verũ equites interiore & breuiore orbe circumacti, currẽdo tandem defessam assequuntur. Ad hunc etiam modum capitur: Pedibus sanè nidum ex sabulo architectans, in solo humilem cõstruit, cuius medium concauum efficit, labra ambientia altè exaggerat, ac tanquam muro circummunit, vt munitio eminens pluuiam in nidum influere, & pullos etiamnum teneros alluere prohibeat. Amplius quidẽ octoginta oua ex sese parit: non tamen vno eodémq;

al. ἀποστάξῃ

tẽpore ex ouis pullos excludit, sed ex his partim iam in lucem proferuntur, partim intra oua informantur, partim etiam fouentur. Quum autem ipsam sic incubantem vir huius venationis benè peritus animaduerterit, peracuta hastilia mucronibus è ferro sursum erectis, & resplendẽtibus, circa nidum defigit: & alicubi propè in occulto latẽs, ex insidiis rei euentũ auidè expectat. Struthio verò quoniam amore quem erga fœtus suos acerrimum habet, flagrans sitienter cum eis versari cupiat, ex inquisitione pastus reuertitur: ac nimirum priusquàm in nidum introëat, huc illuc versans oculos, circunspectat, quòd metuat ne quis ipsam speculetur. Deinde ardentissimo pullorum studio victa, etsi ferrum splẽdescit, ita tamen alis passis, tanquam velis

al. ἱστίον, ut etiam Gillius legit.

γλύφει, οὐδὲ ἐν ταὐτῷ χρόνῳ παρίστησιν ἐς τὸ φῶς πάντα. ἀλλὰ τὰ μὲν ἤδη τέτοκται, ἄλλα δὲ ἔτι ἐν τοῖς ᾠοῖς ὑποπήγνυται μὲν, τὰ δὲ ὑποθάλπεται. ὅταν οὖν ἐν τούτοις ᾖ ἐκείνη, θεασάμενος ἀνήρ τις οὐκ ἄπειρος, ἀλλὰ τῆς τοιαύτης θήρας πεπειραμένος, αἰχμὰς περὶ τὴν καλιὰν πήγνυσι τεθηγμένας, ὀρθὰς δὲ ἄρα κατὰ τοῦ συνεργοτῆρος πήγνυσι· καὶ ὁ σίδηρος ἐκλάμπει, καὶ ἀγχωνήσας ἐλλοχᾷ τὸ πραττόμενον. ἐπάνεισιν οὖν ἐκ τῆς νομῆς ἡ στρουθὸς, ἐρῶσα τῶν νεοττῶν ἰσχυρῶς, καὶ διψῶσα αὐτοῖς τῆς συνουσίας καὶ τὰ μὲν πρῶτα περιβλέπει δεῦρο καὶ ἐκεῖσε καὶ ἑλίττει τὸ ὄμμα, δεδοικυῖα μή τις αὐτὴν θεάσηται· εἶτα μέντοι νικωμένη ὑπὸ τοῦ ἱμέρου καὶ οἰστρουμένη, τὰς πτέρυγας ἁπλώσασα, ὡς † ἔστι δρόμῳ συντόνῳ φερομένη καὶ ῥοίζῳ

ῥοῖζον, ἀλλὰ εἰσέλατο εἰς τὴν ἑαυτῆς καλιάν, καὶ οἴκτιστα. τῇ γὰρ αἰχμῇ ἐμπλιχθεῖσα καὶ πάσει παρεῖσα, ἀποθνήσκει. ἐπίσταται οὖν ὁ θηρατής, καὶ ἥρηκε σὺν τῇ μητρὶ τὰ ἔγγονα.

Περὶ τῶν ἐγχελύων τῶν ἐν τῷ Ηριδανῷ ποταμῷ, καὶ ὅπως θηρῶνται.

Κεφ. η

Πόλις ἐστὶν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν ἑσπέραν χωρίοις Ἰταλικοῖς. καὶ ὄνομα αὐτῇ Πατάβιον, Ἀντήνορος ἔργον εἶναι λέγουσι τοῦ Τρωὸς τὴν πόλιν. ταύτην δ' ᾤκησεν ἄρα γῆν ἐκεῖθεν σωθείς, ὅτε ἀπηλλάγη τῆς πατρίδος ἁλούσης τῆς Ἰλίου, αὐτὸν αἰδεσθέντων τῶν Ἑλλήνων. ἐπεὶ πρεσβεύοντα τὸν Μενέλεων σὺν τῷ Ὀδυσσεῖ ὑπὲρ τῆς Ἑλένης, ἔσωσεν, Ἀντιμάχου συμβουλεύοντος ἀποκτεῖναι αὐτούς. ἔλεγε δὲ ἄρα καὶ οὗτος ταῦτα, Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος ἀγλαὰ δῶρα, ὡς Ὅμηρός φασιν. οὐ μακρὰν τῆσδε τῆς Πα-

contēto fune explicatis, intra nidum cum cursu & stridore se recipit: & miserrimè quidem. nam cuspidato ferro trāsfixa, acerba morte afficitur. Venator verò repentinus eò accedit, ac simul cū matre pullos capit.

Anguillæ quomodo capiantur in Pado.

CAP. VIII.

In Italiæ Occidentē versùs regionibus ciuitas est Patauium nomine, quam ab Antenore Troiano conditam ferunt, quum Ilio patriā capto in hanc terram venisset superstes, & dimissus à Græcis eò quòd Menelaum & Vlyssem propter Helenā legatione fungentes, ipse seruasset, quos Antimachus occidendos suaserat, Amplis muneribus Paridis corruptus & auro, vt canit Homerus. Non procul hac vr-

be Patauio distat alia nomine Bitetia (*forte Vincentia*) quã fluuius Eretenus alluit & terrã non modicã prætcrlapsus tandem in Eridanum influit. Cæterùm in Eridano anguillæ maximæ & omniũ pinguissimæ nascũtur, capiũturq; hoc modo. Piscator ad sinuosum locum, vbi latiùs confluens dilatatur, vel in saxo ex aqua eminẽte, vel in arbore radicitus ventorum turbiuibus extirpata (& iã putrescenti & ad ignem inutili) sedens, perpinguis intestini ouilli recẽtis tria, aut quatuor cubita patenti [alterum] caput in aquam deiicit, quod aquę vorticibus agitatum volutatur idémq; illius alterum extremũ manibus tenet, in quod

Sed Vincentiam flumen parunm præterfluit, quod in Athesim se exonerat, nõ in Padũ al. βιτητίαν

καλαγκεῖται

ταβίω πόλις κτισμα ἐπίσημα καὶ τ Βιτητια καλοῦσι αὐτὴν καὶ παραρρεῖ ποταμὸς αὐτὴν Ηρετηνὸς ὄνομα, καὶ παραμείβεται γῆν οὐκ ὀλίγην. εἶτα εἰς τὸν Ηριδανὸν ἐμβάλλει, καὶ ἀνακεράννυσι τὸ ὕδωρ. ἐν δὲ τῷ Ηριδανῷ ἐγχέλεις γίνονται μέγισται τε καὶ τῶν ἄλλων ὅσαι πιότεραι μακρῷ. ἁλίσκονται δὲ ἄρα τὸν τρόπον τοῦτον. ἐπὶ πέτρας προβλῆτος κάθηται ὁ θηρατὴς, ἐν τινι κολποειδεῖ χωρίω, ὅπου καὶ πλατύνεται τὸ ῥεῦμα ἔτι μᾶλλον· ἢ καὶ ἐπὶ τινος δένδρου κάθηται προρρίζου πλησίον τῆς ὄχθης ῥιφέντος ὑπὸ πνεύματος σκληροῦ ὀρθοῦ ὑποστήσαντος μὲν, ἀχρεῖον δὲ ἐστὶ τὸ καὶ καῦσαί τι καὶ ἐκκαῦσαι αὐτό. ἐκεῖνο ἑαυτὸν καθίσας ὁ τῆς ἐγχέλυος ταῦτα δὲ ἀλιεὺς, καὶ λαβὼν ἔντερον νεοσφαγοῦς ἀρνὸς, τριῶν μὲν ἢ τεττάρων πηχῶν πεπασμένον δὲ ἰσχυρῶς, τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτοῦ καθίησιν ἐς τὸ ὕδωρ, καὶ εἰλεῖται ἐν ταῖς δίναις περιφόμενον, τό γε μὴν τέλος διὰ

χειρῶν ἔχει. ἐμβέβληται δὲ εἰς αὐτὸ καλάμου τρύφος, ὅσον κώπην εἶναι τὸ μῆκος ξίφους. οὐ μὴν λανθάνει τὰς ἐγχέλεις ἡ θήρα. χαίρουσι γὰρ τῷδε τῷ ἐντέρῳ. καὶ ἥγε προστυχοῦσα θύουσα οἴστρῳ τινὶ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ περιχανοῦσα ἐμφύει τοὺς ὀδόντας, γαμψούς τε καὶ ἀγκιστρώδεις καὶ δυσεκλύτους ὄντας· καὶ συνεχῶς ἀποσκιρτᾷ τε, καὶ πειρᾶται καθέλκειν τὸ δέλεαρ. ὁ δὲ κραδαινομένου τοῦ ἐντέρου συνεὶς ἔχεσθαι τὴν ἔγχελυν, τὸν κάλαμον ὃ τὸ ἔντερον προσήρτηται ἐνθεὶς τῷ ἑαυτοῦ στόματι, καὶ εἶτ᾽ ἀθρόως καταπνέων φυσᾷ τὸ ἔντερον καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς· τὸ δὲ ἐκ τοῦ καταρρέοντος πνεύματος πίμπλαται καὶ οἰδαίνει· ὁ τοίνυν ἄνεμος καταλισθαίνει εἰς τὴν ἔγχελυν· καὶ πληροῖ μὲν τοῦ πνεύματος αὐτῆς τὴν κεφαλήν, πληροῖ δὲ τὴν φάρυγγα, καὶ ἐμφράττει τῷ θηρίῳ τὸ ἆσθμα· ὡς

μὴ ἀνα

quidem ipsum arundinis frustũ perinde lõgum atq; gladij capulus insertum est. Neq; vero diu Anguillas esca latet gaudent enim hoc intestino. & continuò earum prima quęque fame stimulata hiãte ore atque imminẽti hamatos ac vncinatos dentes suos in idipsum intestinum defigit atq; hoc idem crebra insultatione detrahere conatur. At piscator Anguillam intelligens ex fluctuatione intestinum inhærescere arundinẽ ad quam alligatum est intestinum ori suo admouet & quoad potest intestinum inflat: quod quidem ipsum defluẽte hominis aspiratione & impletur. & penitus intumescit, & vẽtus in Anguillam illapsus illius fauces opplet atq; anhelitum eatenus obstruit vt ea non queat neq; respirare, neq; in-

συλλάγχνον pro intestino impropriè.

fixos dentes detrahere: quare suffocatur, & à tribus velut aduersariis, calamo, spiritu & intestino, capta subtrahitur. Hoc quũ quotidie fiat, multæ à multis capiuntur. Et sanè peculiaris hic earum piscationis modus, dignus quem memoriæ proderem mihi visus est.

De marino Leone.

CAP. IX.

Marinum Leonem Locustę fermè similem esse scio, præterquàm quòd tenuior & gracilior apparet, & ex aliqua crustarum suarum parte cæruleus. Ignauus est: forcipes illius maximæ Cancrorum forcipibus figurâ similes sunt. A piscatoribus benè peritis membranas quasdam habere dicitur appensas ex testis & colligatas, sub quas subiectę sint molles carunculæ & tene-

Cæruleo ore est, & subnigris maculis distinguitur, Gillius.

ἀναπνεῦσαι μὴ δυναμένη, μηδὲ μὴν ἐξελεῖν τὸ † συλλάγχνον τοὺς ἐμπεφυκότας ὀδόντας, ἀποπνίγεται, καὶ ἀνασπᾶται ἁλοῦσα ὑπὸ τοῦ ἐντέρου, καὶ τοῦ πνεύματος, καὶ τοῦ καλάμου τρισὶ καθ' ἑκάστην μὲν ἡμέραν δρᾶται τοῦτο· ἁλίσκονται δὲ ὑπὸ πολλῶν πολλαί. ταῦτα τὰ δὲ τῆς ἰχθύος λεχθέντα ἴδια ἔστω μοι.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λέοντος.

Κεφ. θ.

Λέοντα θαλάττιον ἐοικέναι καράβῳ ἀμηγέπη καὶ ἡμεῖς ἴσμεν· λεπτότερον δὲ τὴν ἕξιν τοῦ σώματός ἐστιν αὐτὸν, καὶ ὑπό τι καὶ κυανοῦ μέρει τῶν ὀστράκων περιβάλλοντα· νωθὴς δὲ καὶ ἔχοντα χηλὰς μεγίστας, καὶ ταῖς τῶν καρκίνων προσεοικυίας κατὰ σχῆμα. λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν σοφωτέρων

ἁλιέων ἔχειν ὑμένας ἐκ βραγχίων προσηρτημένους τοῖς ὀστρακοῖς, ὑφ' οἷς ὑπόκειται τὰ σαρκία ἁπαλά, καὶ χαλεπῶν

δοῦ

θαι ἐκείνου τοῦ λέοντος στέαρ ταῦτα. ὀνίνασθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐξ αὐτοῦ ἐκεῖνα· πρόσωπα καθαίρουσι καὶ αὐτα [illegible]ερὸν· καὶ ἐλαίῳ ῥοδίνῳ ἀνακραθέντι ἐμβάλλουσί τι, καὶ γινόμενον χρῖσμα εἰς ὥραν καὶ ἀγλαΐαν συμμαχεῖσθαι πιστά. ἤκουσα δὲ καὶ ἐκεῖνο τὸν ἐπὶ τῆς γῆς λέοντα δεδιέναι ἰσχυρῶς τοῦ θαλαττίου τῆς ὄψεως τὸ ἐκτράπελον· καὶ μὴ φέρειν αὐτοῦ τὴν ὀσμήν. ὡς δέδοικε δὲ καὶ ἀλεκτρυόνα ὁ λέων αὐτὸς, ἐν ἑτέρῳ μοι λέλεκται. λέγουσι δὲ καὶ συντριβέντων αὐτοῦ τῶν ὀστράκων, καὶ ἐμβληθείσης τῆς κόνεως εἰς ὕδωρ, πίνοντα τὸν χερσαῖον λέοντα, ἔξω αὖ γίνεσθαι νόσου λυπούσης αὐτοῦ τὴν κοιλίαν. εἰρήσθω δέ μοι καὶ ταῦτα τοῦ θαλαττίου λέοντος ἴδια.

Περὶ τῶν ὄνων τῶν Μαυρουσίων.

Κεφ. ι.

ra, quæ Leonis adeps appellentur. Id ad hoc ipsum (aiunt) homines adiuuat, vt squalidam & infuscatam faciem ad nitorem adducat. Cum rosaceo in vnguentum cõformatus, formæ pulchritudinē conciliat, & venustum splendorem enitere facit. Id etiam auditione accepi, terrenũ leonem summè timere marini aspectum, absurdũ scilicet ac formidabilem: sed neque odorem eius ferre. Gallinaceũ quidē ab eodem timeri suprà dixi. Illum ipsum Leonem terrestrem dicũt, marini contritarũ crustarum puluerem ex aqua bibentem à vētris morbo liberatum iri. Hæc de marino Leone.

De Asinis Mauritaniæ.

CAP. X.

Maurusij Asini primùm vt se in viam dederunt, incredibiliter

Ὄνοι δὲ Μαυρούσιοι ὠκύτατοι δραμεῖν, ἀρχὴν γε-

τὴν

incitata celeritate iter conficiunt vt euolare, non excurrere videantur. Deinde eos citò fessos de via & pedes & spiritus deficiunt: ac pedũ tarditate ad currẽdũ constricti insistunt, & acerrimas profundũt lacrymas, non tantopere (meo iudicio) ob futuram mortem, quã ob pedum infirmitatẽ. quare ab equis desiliẽtes Mauritani, illos, collo alligatos ad suum quisq; equum, trahũt, tãquam captiuos. Cæterum & equos & asinos Libycos corporibus esse exiguis, cursu verò pernicissimos, superiùs dixi.

De Libycis Bobus.

CAP. XI.

Libycorum Boum, qui feri solutíq; errãt, tãta est innumerabilitas, tãta item celeritas, vt vnum insequentes

τὴν πρώτην ὁρμὴν εἶσιν ὀξύτατοι, ἢ ὡς καὶ νὴ Δία ἀέρα τινὰς ἐμβολὴν εἶναι ἢ πτερὸν αὐτόχρημα ὄρνιθος. πάντως δὲ κάμνουσι καὶ αὐτοῖς οἱ πόδες ἀπαγορεύουσι, καὶ τὸ πνεῦμα ὑπολείπει· καὶ τῆς τε ὠκύτητος εἰσήσαν τι λήθην, καὶ ἑστᾶσι πεπεδημένοι, καὶ ἀφιᾶσι δάκρυον θερμόν. οὔ μοι δοκεῖν ὅτι τῷ μέλλοντι θανάτῳ τοσοῦτον, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀσθενείᾳ. τῶν μὲν οὖν ἵππων ἀποπηδήσαντες εἶτα μέντοι περιβάλλουσιν αὐτοῖς βρόχους περὶ τὴν δέρην, καὶ τῷ ἵππῳ προσαρτήσας ἕκαστος ἄγει ὡς αἰχμάλωτον ἑαλωκότα. Ὅτι δὲ μικροὶ μὲν ἰδεῖν εἰσὶν οἱ Λίβυες ἵπποι καὶ ὄνοι, δραμεῖν δὲ ὤκιστοι ἀνωτέρω εἶπον.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν. Κεφ. ια.

Βοῶν δὲ Λιβύων πλῆθος ἦν ἄρα καὶ πλέον ἀριθμοῦ. καί εἰσιν ὤκιστοι οἱ ἄγριοί τε καὶ ἐλεύθεροι.

καὶ

καὶ οἵγε θηραταὶ πολλάκις σφάλλονται ἕτερα διώκοντες, καὶ ἐμπίπτουσιν εἰς ἑτέρους ἀκμῆτας. καὶ ὁ μὲν εἰσδὺς εἰς θάμνον ἢ νάπην, ἠφανίσθη· ἕτεροι δὲ ἀναφαίνονται ὅμοιοι, καὶ ἀπατῶσι τὴν ὄψιν. καὶ εἴ γέ τις ὑπάρξαιτο τούτων διώκειν τινὰ, † ὡς σπαράττειν αὐτῷ ἵππῳ. ὁ μὲν γὰρ ἤδη καμόντα αἱρήσει τις τῷ χρόνῳ. εἰ δὲ αὐτὸν ἀρχομένους δρόμου προσπονήσαντες οἱ τῶν ἵππων οὐχ αἱρήσει. ἁλίσκονται δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος πολλοὶ, καὶ ἀποθνήσκουσιν. ἥγε μὴν ἐπιγονὴ αὐτῶν διαδέχεται, καὶ μάλα ἀφθόνως. ἀλῶνται δὲ σὺν τοῖς μόσχοις καὶ οἱ ταῦροι· κοινῇ δὲ καὶ αἱ θήλειαι, αἱ μὲν κυοῦσαι, αἱ δὲ ἄτοκοι. εἰ δὲ ἕλοι τις μόσχον ἔτι νεαρὸν, καὶ μὴ παραχρῆμα ἀποκτείνη, διπλοῦν * γέρας ἕξει. συνήρηκε γὰρ καὶ τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν, δράσας γε ἑ-

venatores interdũ fallantur: quòd nimirum in alios feros incidant, & ille interim sub dumeta saltúsve subiens se subducat. alij autem similes exoriantur, & venatorum oculos fallant. Horum quempiã si quis ingrediatur insequi, primum cohibẽdus est equus. sic enim fessum longinquitate temporis comprehendet. Sin ab initio statim equi habenas laxarit, illo demum defesso Bouem non capiet. Quamuis verò multi quotannis capiantur & mactentur, sobolis tamen eorum successio perfœcunda est. Cum Vitulis etiam Tauri oberrant: item Vaccæ vnà aliæ fœtæ aliæ fœtus expertes. Quòd si quis Vitulũ adhuc tenerum ceperit, & non statim occiderit, & eo duplici commodo afficietur: Nam preter quã quòd & ipse commoditatem affert, matrem suam pariter in captiuitat

ἀναστέλλειν χρὴ τὸν ἵππον. vel περιὸν ἐπισχεῖν δεῖ τὸν ἵππον. i.

al. κέρδον

uitatẽ inducit. Postea enim quàm venator Vitulum fune alligauit, ab eo secedit: illa, filij desiderio inflammata, tanquam asilo stimulata fertur cupiens dissoluta resto eum abducere: ac nimirum cornua impingit, vt vinculum laxet & distrahat: At enim alterutro cornu in funis complicationem inserto, vnà cum Vitulo constricta tenetur, bis misera mater, quæ neq; sobolem suã liberârit, & ipsa insuper vinculo ineuitabili detẽta sit. Cuius venator quum iecur detraxit, & vbera turgentia lacte excidit, & pellem exemit, carnes relinquit auibus & feris. Vitulum verò integrũ secum aufert: qui & in cibo suauissimus est, & lacti densando coagulum præbet.

κλῖνα, ἄτοπον εἰπεῖν ὡς ἔστιν ἄτοπον· τὸ μὲν καταδήσας σχοινίῳ, ἀπολείπει, καὶ ἀναχωρεῖ αὐτός. ἡ δὲ τῷ πόθῳ τοῦ τέκνου τηρεῖται, καὶ φλεγομένη οἰστρᾶται καὶ βουλομένη λύσασα ἀπάγειν ἐμβάλλει τὰ κέρατα ἵνα διαξαίνῃ τε καὶ διασπάσῃ τὰ δεσμά. ὅταν δ᾽ αἱ τῶν κεράτων ἐς τὴν τῆς σχοίνου συμπλοκὴν διείρῃ, κατέχεται, καὶ πεδηθεῖσα σὺν τῷ μόσχῳ κατείχετο, ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἀπολύσασα, ἑαυτὴν γε μὴν ἀφύκτῳ τῷ δεσμῷ περιβαλοῦσα. ταύτης οὖν ὁ θηρατὴς ἐξελὼν τὸ ἧπαρ αὐτό, καὶ τὰ οὔθατα σφριγῶντα ἔτι ἐκτεμών, καὶ τὴν δορὰν δείρας, τὰ κρέα ἀφῆκεν ὄρνισι καὶ θηρίοις δαῖτα. τὸν δὲ μόσχον οἴκαδε κομίζει πάντα. ἔστι γὰρ καὶ ἐδωδὴν ἥδιστος, καὶ πῆξαι γάλα παρέχει ὀπὸν δίκην.

De marino Dracone.
CAP. XII.

Περὶ θαλαττίου δράκοντος. Κεφ. ιβ.

Δράκο-

Δράκων θαλάσσιος ἐστι μὲ τὸ ἄλλο πλῆθος τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἐς τὸ λοιπὸν σῶμα· τὴν γε μὴν κεφαλὴν ἔοικε τῷ χερσαίῳ δράκοντι, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ μέγεθος. εἰσὶ γὰρ μεγάλοι καὶ καλοί. καὶ τοῦτο μὲν τοι, καὶ αἱ γένυς μὲν τοῖς χερσαίοις προσβάλλουσι τὴν ἑαυτῶν ἀμυγῆ τινας μορφὴν. ἔχει δὲ καὶ φολίδας, καὶ τραχεῖα εἶναι· καὶ τῆς δορᾶς τῆς δρακοντείας οὐ πόρρω δοκεῖ εἶναι, εἴ τις προσάψαιτο. ἐκπέφυκε δὲ καὶ κέντρα χαλεπὰ αὐτοῦ, καὶ ἰὸν φέρει τὰ κέντρα· καὶ ἔστι τῷ θίγοντι οὐ χρηστά.

Τίνα ζῷα ἐπιδόσιμα ἐσθίει ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς.

Κεφ. ιγ.

Ζῴων δ' ἂν εἴη με εἰπεῖν καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ὅτι δόρπια σιτεῖται ταῦτα, † οὐχ' οἷα ὡς οἱ Ἕλληνες * ὅσα ἐκτραγεῖν αἰτοῦσι οὐ τὰ τῶν φοινίκων τῶν χαμαιζήλων. ἀλλὰ σκώληκά τινα ἐν τῷ ὅσοι

Marinus Draco aliis piscibus reliquo corpore assimilis est, eius caput & oculorum magnitudo terreni Draconis speciem similitudinémq; gerunt, magni enim sunt & venusti. maxillæ etiam similitudinem quandam habent cum terrestribus: & eius pellis non procul abesse à terrena palpanti videtur, squāmarum scilicet asperitate. quin & infestis ac venenatis armatur aculeis, tactu noxiis.

De secundis mensis & deliciis Indorum regis.

CAP. XIII.

Inter cætera animalium naturæ propria hoc quoque non omiserim. Indorum rex secundis mensis & bellariis non iisdem delectatur quibus Græci, qui palmarum * pumilarū fructus expetūt. at ille vermem quem iam in planta (quadam) nascē-

forte

tem secundis mensis igne tostum adhibet, suauissimum quidē illum vt Indi aiūt, & eorum qui gustauerunt nonnulli asserunt. quibus ego fidem habuerim. Eidem tragematū loco sunt, Olorum, Struthiocamelorū, & Anserum oua, ex quibus vt ipse cætera non reprehendo, ita ne cygnis quidē amici sunt Indi, quòd illas quanquam Apollini sacras, & mirè canoras aues, suæ tamen pullitiei insidiari, & oua propria perdere fama sit.

addo πειραμένοι, ἐπαίκλια

ὡς

* *Palmas pumilas quasdam chamæriphes vel margarides vocant, fructu baccis acinisve & margaritis simili, candido, rotundo. Alia fructus ferunt magnitudine & figura cucumeri similes, vulgò musas vocant*

De Dorcadibus & Cemadibus [vel Capreis & Damis] Libycis.

τῷ φυτῷ τικτόμενον σταθευτὸν ἐπιδειπνεῖ, γλύκιστον ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι λόγοι, καὶ φασιν οἱ τὴν ἡδονὴν τὴν τοσαύτην ἐκ τοῦ σιτεῖσθαι † καὶ ἐμέγε αἱροῦσι λέγοντες. * ἐπέκλα δὲ οἱ καὶ ἐκεῖνά ἐστι κύκνων τὰ ὠὰ καὶ τὰ τῶν χερσαίων στρουθῶν καὶ χηνῶν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα οὐ μέμφομαί πω· καὶ κύκνων γε μὴν Ἀπόλλωνι μὲν λατρευόντων, ᾠδικωτάτων δὲ, † ὡς ἡ ἐμὴ διαῤῥεῖ, λέγουσα ἐπιβουλεύειν ἐγγόνοις, καὶ διαφθείρειν τὰ ὠὰ, Ἰνδοὶ φίλοι οὐκ ἔτι.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ δορκάδων. Κεφ. ιδ.

Λιβυστίνων γε μὴν περὶ δορκάδων καὶ κεμάδων τῶν ἐκεῖθεν εἰπεῖν αἱρεῖ με θυμὸς τὰ νῦν ταῦτα. Ὠκισταὶ μὲν οὖν εἰσιν αἱ δορ-

CAP. IIII.

De Libycis Dorcadibus & Cemadibus animus est mihi nunc dicere. Dorcades quanquam velocitate sunt mirabili, tamen inferiores sunint

κάδες, καὶ ὅμως τῶν ἵππων τῶν Λιβύων οὐ διαδιδράσκουσι. λαμβάνονται δὲ καὶ ἄρκυσι † καὶ εἰσὶ μὲν κατὰ τὴν γαστέρα, καὶ αὐταῖς ἤδη ἡ χρόα ἐς τὰς λαπάρας ἄνεισι. παρ' ἑκάτερα δὲ τὴν νηδὺν μέλαιναι ταινίαι καθέρπουσιν αὐταῖς, ξανθαὶ γε μὴν τὸ λοιπὸν σῶμά εἰσι· μακροὶ τῶν πόδας, μέλαιναι τὸ ὄμμα, τὴν κεφαλὴν κέρασι κατεστεμμέναι. τὰ ὦτα αὐταῖς εἰσι μήκιστα. Ἡ γε μὴν καλουμένη καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν κεμὰς, δραμεῖν ὠκίστη θυέλλης δίκην, ἰδεῖν δὲ ἄγαν πυρρόθριξ καὶ λασιωτάτη, τὴν δὲ οὐρὰν λευκὴν ἔχει. ἐλάσσει δὲ τῶν ὀφθαλμῶν κυανῷ βαφῇ. τὰ δὲ ὦτα τριχῶν ἀνάπλεως ἐκδυταί των· τὰ κέρατά τε αὐτῆς, αἴτια καὶ ὡραῖα· ὡς ἐπιτείναι μὲν τὴν θήραν, ἐν αὐτῷ δὲ καὶ φοβεῖν ἅμα καὶ βλάπτειν δύναται καλῶν. οὐ τοι δὲ ἀγρεῖ ἡ κεμὰς ἐκ ἐπὶ τῆς γῆς μόνης τὴν τῶν ποδῶν ὠκύτητα ἀποδείκνυται, ἀλλὰ

in currendo Equis Libycis. Capiuntur & retibus. Vētre sunt albo, (*sic verum ex coniectura*) qui color eis ad laparas vsque (*id est, proximas lateribus ad mediū ventris partes carnas*) ascēdit. Ad ventrem verò vtrinque latera nigris vittis distinguūtur. reliqui corporis color rufus aut flauus est. Et pedes quidem eis longi sunt: cornibus caput ornatur, oculi nigri, longissimæ aures habentur. Porro Κεμὰς poëtis etiam nuncupata, turbinis instar celerrimè fertur, pilis est rufis, & perquam hirsuta, cauda albicat eius oculi cyaneo colore tincti videntur. aures densissimis pilis refertæ, cornua antrorsum speciosa tendunt, neq; modò in terra pedum celeritatem ostēdit: sed etiā

Corrupta hæc sunt, & a Gillio præterita. Coniicimus legendum καὶ εἰσὶ μὲν λευκαὶ τὴν γαστέρα, *vel pro* λευκαὶ, *alterius coloris nomen.*

Obscura sunt, & Gillio quoque versa.

quũ in fluuij confluẽtem inciderit, bisulcis pedum remigãs vngulis, fluctus perrumpit. & verò in lacubus natare gaudet, vnde sibi pastum comparat. nam semper viridia *thrya, & cyperum depascitur. vnde & venter ei initio vêris euacuatur, postquàm iam suos fœtus enutriuit.

iunceos, Gillius.

De Myro vel Myrone pisce.

CAP. XV.

Piscem esse accepi nomine Myron, vnde nomen duxerit haud equidem scio. eum ipsum esse dicunt marinum serpentem: ac si illius vtercunque oculus erutus tanquam amuletũ gestetur, oculum improbè affectum ex lippitudine sicca curabit, & simul huic alterũ renasci loco eruti aiunt. at oportet vi

al. μύρον.

ἐμπεσὼν καὶ εἰς ῥεῦμα ποταμοῦ ταῖς χηλαῖς τῶν ποδῶν ὡς εἰπεῖν ἐρέττων, εἶτα μέντοι διακόπτει τὸ ῥεῦμα. χαίρει δὲ καὶ ἐν λίμνῃ νήξασθαι, καὶ ἐνταῦθά τοι καὶ ζητεῖν ἔχει τεθηλός τε ἀεὶ θρύον, καὶ κύπειρον δάπτει. ἰσχνὴν καὶ τὴν γαστέρα ἦρος ἀρχομένου πεπληρωμένην ὑπολαμπάνει· καὶ ποῦ δὲ ὅτι ἐκάθηρε, καὶ μέντοι καὶ ἐξέθρεψε τὰ ἑαυτῆς βρέφη ἤδη.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ὃν καλοῦσι μύρον.

Κεφ. ιε.

*Μύρος δ' ἄρα καὶ ἰχθύς πυνθάνομαι ὅτι ἐστιν, ἐξ ὅτου μὲν ἀπολαύσαντος τὴν ἐπωνυμίαν ἐκείνην, εἰπεῖν οὐκ οἶδα, κέκληται γοῦν ταύτῃ. λέγουσι δὲ αὐτὸν ὄφιν θαλάττιον εἶναι. ὀφθαλμὸς δ' ἄρα ὁ τούτου ὁπότερος οὖν ἐξαιρεθεὶς, καὶ περίαπτον γενόμενος, ἀπαλλάττει ξηρᾶς ἄνθρωπον ὀφθαλμίας. ἔστι δέ φασι τοῦδε ἄρα μύρου τόδε. ἀναφύεται ὀφθαλμὸς ἕτερος. δεῖ δὲ αὐτὸν

ζῶντα

ἀπολῦσαι τὸν ἰχθὺν ζῶντα· ἢ μάτην τὸν ὀφθαλμὸν ἔχων φυλάττεις.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἀγρίων αἰγῶν.

Κεφ. ιϛ.

Αἶγες ἄγριαι τὰς Λιβύων ἄκρας ἐπιστείβοντές εἰσι κατὰ τοὺς βοῦς τὸ μέγεθος ἰδεῖν. τούς γε μὴν μηρούς, καὶ τὰ στέρνα, καὶ τοὺς τραχήλους κομῶσι θριξὶ δασυτάταις καὶ σὺν τούτοις καὶ τὴν γένυν· τὰ μέτωπα μὲν αἰγίλοι, καὶ περιφερεῖς, καὶ τὰ ὄμματα χαροποί, σκέλη δὲ αὐτοῖς ἐστι κολοβά. κέρατα μετὰ τὴν πρώτην συμφυὴν ἀλλήλων * ἐπηρτημένα καὶ πλάγια. οὐ γάρ τοι ὥσπερ κατὰ τὰς ὀρειβάτας αἶγας τὰς ἄλλας ὀρθά ἐστι· κατάκειται δὲ ἐγκάρσια, καὶ εἰς τοὺς ὤμους προσήκοντα. οὕτως ἄρα μήκιστά ἐστιν. ἐκ δὲ τῶν λόφων τῶν ὑπεράκρων, (οὓς ἐπὶ πλέον οἱ γε νομαδικοὶ φιλοῦσιν ὀνομάζειν ποιητῶν παῖδες) ῥᾳδίως εἰς ἕτερον πάγον πηδῶσιν. ἁλτικώτατοι γὰρ αἰγῶν ἁπάντων

uum dimittere, vel frustrà illius oculum geris amuletum.

De feris Capris Libycis.

CAP. XVI.

Capræ feræ ad summos Libycorum montium vertices commorantur: ad boum magnitudinem accedunt: ipsarũ femora, pectus, ceruix, & maxillæ densissimis pilis diffluunt: frons rotũda protuberat. tibiis breuibus, oculis rauis sunt: Cornibus post primum exortum vtrisq; inuicem longè auersis, & aberrãtibus, & ad latera incuruis. non enim similiter atque aliarum Caprarum montanarum recta existũt, sed eatenus retorquentur transuersa, vt ad armos pertingant, adeò sũt procera Ex Capris longè maxima ad saliendum habilitate sunt: nam ex cacumine in aliud longè distans

* ἀπηρτημένα Gillius.

cacumen trāsiliunt. Et tametsi sæpe earū quæpiam dum ex vno verticein alterum saltare contendit, ob nimiam interuallorum distantiam per prærupta saxa preceps agitur, nihil tamen læditur, sic est aduersus saxorum duritiem membrorum resistenti firmitate, vt nec cornua frangat, nec caput diminuat. est enim durities ipsorum [cornuum] ingens, & ipsarum æmula rupium. In summis montibus plurimas solertia quadam captādi caprarij generis, nimirum vel iaculis, vel retibus, vel laqueis à doctrina artis venaticæ instructi cōprehendūt. Iam in patentium camporum æquoribus quilibet vel tardus pedibus eas, quòd ibidem non valent ad fugiendum capere queat. Earum pelles & cornua aliquot commoditates habent. nam in frigidis tempestatibus ad vim frigorū atque hyemē excipiendam

πον ὑψοῦ εἰσι. εἴγε μὴν ἐκπέσοι τις, τῷ μὴ τὸν ἕτερον ὑποδεξόμενον ὄντα αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον ἐφικέσθαι, τὸ δὲ ἄρα μακρὸν τὸ μεταξὺ τοῦτον κρατῆσαι, ὡς ἀπηνῶς μὲν κατενεχθῆναι αὐτόν. θραύει δὲ οὐδὲν, εἰ καί ποτε κατὰ ῥαγάδος, οὐ κέρας, οὐ βρέγμα. ἔστι δὲ καρτερὰ καὶ σκληρὰ ταῦτα τῆς πέτρας ἀντιτυπία. οἱ πλεῖστοι μὲν αὐτῶν τὸ πᾶν ἐν ταῖς ἀκρωρείαις αὐταῖς ἀκοντίοις καὶ ἀκοντίσεις καὶ ποδάγραις αἱροῦνται, σοφίᾳ δὲ ἄρα τῇ τε ἄλλῃ κυνηγέταις ἀνδράσι, καὶ δοῦν καὶ * ἀποθηρίαν. θηρῶνται δὲ καὶ ἐν πεδίοις, καὶ φυγεῖν ἐνταῦθα ἀδυνατεῖς εἰσιν· αἱρήσει δὲ καὶ ὅστις ἐστὶ βραδὺς τὼ πόδε. λῶ δὲ ἄρα ἀγαθὴν καὶ δορά τε καὶ κέρατα ἡ μὲν δορά, ἐν χειμῶσι τοῖς σφοδροτάτοις τὸ κρυμὸν οὐ πελάζει, καὶ νομευτικοῖς ἄρα

καὶ ὑλουργοῖς ἀνδράσι. κέρατα δὲ ἐκεῖνα ἀρύσασθαι καὶ πιεῖν ἐκ ποταμοῦ παραρρέοντος, ἢ πηγῆς τινος * ἀναστέλλουσιν· ἐν ὥρᾳ θερείῳ χρηστὰ, καὶ δὴ τοῦ δίψους ἀκέσασθαι λυσιτελῆ παρέχει γὰρ ἀμυστὶ πιεῖν τῶν * ἀνδρῶν κυλίκων μεῖον οὐδέν· ἔχει καὶ αὔξην, τοῖς ἄσθμα, καὶ σβέσαι τὸ ὑποκαυθὲν τι πᾶν καὶ τὸ ἀναφλέγον· ἐκεῖνα τὰ ἔνδον καθαρθεῖη ὑπό τινος ξέειν εἰδότος † κερατουργοῦ, καὶ τρία μέτρα ῥᾳδίως αὐτοῖν δέξεται τὸ ἐπίπεδον.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Λιβύῃ χελώνης τῆς ὀρείου.

Κεφ. ιζ.

Εἰσὶ δὲ ἄρα καὶ χελῶναι θρέμματα Λιβύης, ὀλίσθαι ἰδεῖν. ὄρειοι δὲ αὗται. καὶ ἔχουσι τὸ χελώνειον εἰς βάρβιτον ἀγαθόν.

Περὶ τοῦ καλουμένου ἱππομανοῦς. Κεφ. ιη.

dam pastoribus & fabris materiariis pelles mirificè prosunt. Cornua ad hauriendam de præterfluentium riuorum cōfluentibus, aut è fontibus potionē æstiuo tēpore ad depellendam sitim, non minori vsui habentur, quā calices etiā ampli. tāta enim capacitate sunt, vt ex calore anhelationem, æstúmque omnem extinguant. Ab homine expoliendi benè perito cornu intrinsecus politum tres mensuras facilè capere potest.

De Testudine montana Libyca.

CAP. XVII.

Sunt & Testudines in Libya, eæq; montanæ & aspectu crispissimæ: quarum testa barbitis est accommodota.

De Hippomane.

CAP. XXIII.

Caruunculam vnà cū pullo enatam, alij in

al. ἀναστελλούσης

ἀνδρῶν

forté κερατοξόου, *vel* κερατουργοῦ.

Ἵππος ὅταν τέκῃ, τὸ βρέφος ἐκπεφυκέναι σάρ-

fronte insitam esse, alij ad lumbos, alij ad genitalia adhærescere aiũt: eam sanè nuncupatam hippomanes, primùm vt ex sese Equa peperit, continuò deuorat, quod quidem fit Naturæ quadam benignitate misericordi in equinam stirpẽ: ne, si (vt ferunt) idipsum vsque ad extremum vitæ diem pullus semper insitum in se perseuerarer habere, ad effrenationẽ impotentis veneris, tam mas quàm fœmina rueret. Et forsan Equestris siue Neptuni siue Mineruæ munus hoc fuerit, ad cõseruandam Equini generis successionem, ne libidinis rabie funditùs periret. Quod quidem ipsum penitus cognitum pastores habent: ac si quando ad moliendas alicui amatorias insidias egeant, vt ipsum ad cupidinem veneris inflammẽt, diligenter obseruãt quãdo Equa ventrem ferẽs pariat, atq; statim à par

καὶ οὐ πολλὴν, ἀλλὰ ὀλίγην, ἀπηρτῆσθαι οἱ μὲν κατὰ τῶν μετώπων φασὶν, οἱ δὲ κατὰ τῆς ὀσφύος, ἄλλοι γε μὴν κατὰ τῶν αἰδοίων. ταύτην οὖν ἀποτραγοῦσα ἀφανίζει. καλεῖται δὲ τὸ σαρκίον τοῦτο ἱππομανές. οἰκτρῷ δή ἄρα τῆς φύσεως, καὶ ἐλέῳ ἐς τὰς ἵππους δρᾶται τοῦτο. εἰ γὰρ ἀεὶ φασι καὶ διὰ τέλους προσήρτητο ἐκεῖνο, εἰς οἶστρον ἂν ἀκατασχέτου μίξεως ἐξήπτοντο οὔτε ἄρρενες, καὶ αἱ θήλειαι αὐτῶν. ἴσως δὲ καὶ εἰ δοκεῖ ἱππίου Ποσειδῶνος ἢ Ἀθηνᾶς ἱππίας τοῦτο δῶρον ἵπποις δοθέν· ἵνα αὐτοῖς τὸ γένος διαμένῃ, μὴ δὲ ἀφροδισίων λύττῃ διαφθείρηται. ἴσασι δ' ἄρα ἱπποφορβοὶ τοῦτο εὖ καὶ καλῶς. καὶ ἐάν ποτε δεηθῶσι τῆς προειρημένης σαρκὸς εἰς ἐπιβουλήν τινος, ὡς ἐξάψαι οἱ ἔρωτα, τὴν ἵππον κύουσαν παραφυλάττουσι,

καὶ

καὶ ὅταν τέκῃ παραχρῆμα ἁρπάζουσι τὸ πωλίον, καὶ ἀποκόπτουσι τὴν προειρημένην σάρκα, καὶ εἰς ὁπλὴν ἐμβάλλουσιν ἵππου θηλείας. ἐνταυθοὶ γὰρ καὶ μόνως ἂν φυλαχθείη καλῶς καὶ ἀποθησαυρισθείη. τὸ δὲ πῶλον αἰσχόντι τῷ ἡλίῳ καταθύουσιν. οὐ γὰρ ἔτι θηλάζει ἡ μήτηρ αὐτὸν, τὸ γνώρισμα ἀφῃρημένον, καὶ τῆς εὐνοίας οὐκ ἔχοντα τὴν ὑπόθεσιν. ἐκ γάρ τοι τοῦ κατατραγεῖν τὴν σάρκα ἡ μήτηρ φιλεῖν τὸ βρέφος ἰσχυρῶς ἄρχεται. ὅς τις δ' ἂν κατά τινα ἐπιβουλὴν ἀνὴρ ἐκείνου γεύσηται τοῦ σαρκίου ἔρατι καὶ μάλα γε ἀκρατεῖ συνέχετα, καὶ ἐμφρύγετο, καὶ βοᾷ καὶ ἀκατασχέτως ὁρμᾷ καὶ ἐπὶ παιδικὰ αἴσχιστα, καὶ ἐπὶ γυναῖκα ἀφήλικα καὶ ἀπρόσωπον· καὶ μαρτύρετο τὴν νόσον, καὶ τοῖς ἐντυχοῦσιν ὅπως ἐξοίστρηται λέ-

tu pullium (nam sic etiam vocant carunculam illam) à pullo abscindunt, & in Equæ vngulam iniiciunt. Nã in hac solum abditum & conditum optimè seruatur: simul & pullum, quòd ipsum postea non lactaret mater illo insigni & propria beneuolentiæ nota carentẽ, exoriẽti soli immolant. nam ideò pullũ mater vehemẽter amare ingreditur, quòd illam deuorârit carunculam. Iam quicunque per insidias carnem illam gustauerit, proiecta & præcipite amatoria libidine constrictus tenetur, ardet & perbacchatur & vociferatur, atq; effrenatus ad amores etiam turpissimos, & quantumuis deformem, annosamq; mulierem cupiditatis adiicit oculos, ac morbũ testãs obuiis omnibus quemadmodum cõflagret amoris flammâ, exponit. Tum ex eo il-

lius corpus diffluit & extabescit quòd veneris insaniâ animus exagitetur. Equam Olympiæ ex ære excitatam esse accepi, ad cuius cō spectu Equi amatores adhinniant, ac amoris furore incitati cum ea gestiant venereo complexu implicari. quòd abstrusa quadam artificis machinatione Hippomanes reconditum intra æream statuam equos alliciat. neque enim esse tam diligentē fabricam, vt ex ea Equi eatenus falli & induci possint, vt tātoperè ad illius conspectum in venerem stimulari deberent. Quod siue verū siue falsum est, ita vt accepi, literis mādaui.

χρὴ καὶ λείβεται μὲν τὸ σῶμα καὶ φθίνει· ἐλαύνεται δὲ τὴν ψυχὴν ἐρωτικῇ μανίᾳ. ἀκούω τοίνυν καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὴν ἵππον τὴν χαλκῆν, ἧς ἐρῶσιν ἵπποι, καὶ ἐπιβαίνονται καὶ ἐκχρίμπτεσθαι ἐθέλουσι, καὶ χρεμετίζουσι θεασάμενοι χρεμέτισμα ἐρωτικὸν, ἔχειν τὴν ἐκ τοῦδε τοῦ ἱππομανὲς ἐπιβολὴν τὴν ἐν τῷ χαλκῷ γεγονυῖαν λαθοῦσαν καὶ κρυφίῳ τινὶ μηχανῇ τοῦ τεχνίτου ἐπιβληθεῖσαν ἐν τῷ χαλκῷ τοῖς ζώοις. μὴ γὰρ εἶναι τὸ αὐτὴν ἀκριβεστάτην, ὡς οὕτως ἐξ αὐτῆς ἀπατᾶσθαι καὶ ἐξοιστρᾶσθαι τοὺς ἵππους τοὺς ἐρῶντας. καὶ ἴσως λέγουσί τι οἱ λέγοντες· εἴτε δὲ οὐδὲν λέγουσιν, ἃ δὴ οὖν ἤκουσα καὶ ὑπὲρ τούτων εἶπον.

al. ἢ χαλκῶν

De piscibus qui viuunt in feruenti aqua.

CAP. XIX.

In Africa feruentis aquæ lacus esse in quo pisces & viuere & na-

Περὶ τῆς ἐν τῇ Λιβύῃ ζεούσης λίμνης καὶ τρεφούσης ἰχθῦς. Κεφ. ιθ.

Λέγεται δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ λίμνη εἶναι ζέοντος ὕδατος.

τος καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ὕδασι πεσόντας ἰχθύας ζῆν, καὶ νήχεσθαι· καὶ τροφῆς ἐμβαλλομένης ἀναπάλλεσθαι περὶ τὴν τροφήν. εἰ δέ τις αὐτοὺς εἰς ὕδωρ ἐμβάλλοι ψυχρὸν, ὅτι ἀποθνήσκουσι, καὶ τοῦτο προσακήκοα.

Περὶ τῆς τοῦ ἱπποκάμπου γαστρός.

Κεφ. κ.

Λέγουσι δὲ ἄνδρες ἁλιεῖς ἐπιστήμονες τὴν τοῦ Ἱπποκάμπου γαστέρα εἴ τις ἐν οἴνῳ καθεψήσειεν, καὶ τοῦτο δοίη τινὶ πιεῖν, φάρμακον εἶναι τὸν οἶνον ἀηθὲς ὡς πρὸς τὰ ἄλλα φάρμακα ἀντιπαραβαλλόμενον. τὸν γὰρ πιόντα αὐτὸν πρῶτον μὲν καταλαμβάνειν λυγμὸν σφοδρότατον· εἶτα βῆχα ἔχειν ξηρὰν βιαίαν. καὶ τεθλῖφθαι μὲν, ἀναπτύειν δὲ αὐτὸν οὐδὲν. διογκοῦσθαι δὲ καὶ διοιδαίνειν τὴν ἄνω γαστέρα, θερμὰ τε κεφαλῆς ἐπιπολάζειν ῥεύματα, καὶ διὰ τῆς ῥινὸς κατιέναι λεπτὰ, καὶ ἰχθυη-

tare dicuntur. & ad obiectum cibum assilire: ac si quis in frigidam eos iniecerit auditione accepi ipsos interire.

De veneno ex Hippocampi ventre, quod plerosque interimit: superstites verò mire gaudent aquis: & de remedio ex ipsis Hippocampis aduersus Canis rabidi morsum.

CAP. XX.

Rei piscatoriæ benè periti homines dicunt Hippocampi ventrem in vino decoctum si quis dederit cuipiam bibere, eum multo aliter & insolentiùs quàm ex aliis venenis affici: primò ex ea potione acerrimo singultu laborare, deinde tussire, & sicca quidē tussi vehementer torqueri, nihil interim excreare. sed & superiorem ei ventrē intumescere, & calidas fluxiones in summum caput efferri. & verò per nares rursus tenues & aquosas defluere.

γλίχον δ' ἐρῶσι δὲ νήχεσθαι, καὶ τέγγειν τὼ πόδε, ἢ ἀπονίπτειν τὼ χεῖρε. οἱ δὲ, οὐκ αὐτὴν τὴν τοῦ ἱπποκάμπου γαστέρα τούτων αἰτίαν εἶναί φασιν· ἀλλὰ νέμεσθαί τι φυκίον τὸ ζῶον πικρὸν δεινῶς, ἐξ οὗ τὴν ποιότητα εἰς ἐκείνην μεταχωρεῖν. Εὑρέθη δὲ ἄρα καὶ εἰς σωτηρίαν ἱπποκάμπος ἐπιτήδειον, ἀρχιν οἷα παλαιοῦ μὲν ἁλιέως, σοφοῦ δὲ τὰ θαλάττια. ἦν Κράης ἁλιεὺς γέρων, καὶ παῖδας νεανίας εἶχε, καὶ τούτους ἁλιέας. ἐκοῦν συνηνέχθη τὸν μὲν πρεσβύτην Ἱπποκάμπους θηρᾶσαι μετὰ καὶ ἄλλων ἰχθύων, τοὺς δὲ νεανίας δηχθῆναι ὑπὸ κυνὸς λυττώσης, τῷ πρώτῳ δηχθέντι τοῦ ἄλλων ἀμυνόντων, καὶ τῷ αὐτῷ πάθει περιπεσόντων. οἱ μὲν οὖν ἔκειντο Μηθύμνης τῆς Κρητικῆς πρὸς ταῖς ἠϊόσιν. ἔστι δὲ αὕτη κώμη ὥς φασιν. οἱ δὴ θεώμενοι συνήλγουν τῷ πάθει, καὶ τὴν

bibere: sed & natare, & pedes aquâ madefacere, & abluere manus, eis plurimum iucunditatis affert. Sunt qui nõ hæc mala dicant huius bestiæ ventrem creare, sed Hippocampum algam peramaram ex qua ita afficiatur, depasci. Verumtamẽ solertia veterani piscatoris, & ad res maritimas benè prudentis, salutaris etiam repertus est Hippocampus. is & Cretẽsis erat, & filios adolescentes piscatores etiã habebat. Accidit etiam vt hic piscator Hippocampos simul cum aliis piscibus caperet, & adolescentes à rabida canicula morderentur: vnus ex eis primùm, deinde etiam cæteri dũ fratri adesse, & opem ferre conantur. Quum verò eorum in Methymna Cretensi ad litus iacentium vicem dolẽtes spectatores interfi-

ναύα

ciendam caniculā censerēt, & illius iecur medicamentum ad rabiē edendū iuuenibus dādum esse: alij consulerent à Diana salutem petendam esse: senex piscator eos de consiliis quæ afferrent, laudatos dimisit & Hippocamporum diligenter exenteratorum [vētriculo & intestinis abiectis] alios assos eis comedendos dedit, alios cum aceto & melle cōtriuit: eoq; cataplasmate morsus vlcera obligauit atq; filiorum adolescētium [excitato in ipsis per Hippocampos aquæ desiderio] rabiem vicit: eosq; ad incolumitatem quamuis sero restituit

ἐς τὸν, *scilicet* ναόν.

al. Ρωχαίας.

De Canibus fluuialibus (quos Lutras interpretor.) C. XXI.

De Canibus marinis non pauca in præcedētibus attuli. Fluuiatiles vero Caniculæ specie

νεανίαι ἀποκτείνῃ προσῆπαί... καὶ τὸ ἧπαρ δ' ναι τοῖς νεανίαις ὡς φάρμακον τῆς κακῆς κατὰ... ἄγειν. οἱ δ' ἐν τῷ Ῥωχαίας ... τῷ καλουμένης ... ἀγ..., καὶ αἰτεῖν ἴασιν παρὰ τῆς θεοῦ. ὁ δὲ γέρων, καὶ μάλα ἡδέως τε καὶ ἀτρέπτως, τούτους μὲν ἐπαινῶν τῶν συμβουλῶν ἀφῆκε. ἐκ δὲ ἱπποκάμπων τὰς γαστέρας ἐκκαθαίρας καὶ ἐκβαλὼν, τῶν μὲν ὀπτήσας καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς προσενέγκασθαι, τῶν δὲ συντρίψας εἰς ὄξος καὶ μέλι, καὶ τὰ ἕλκη περιπλάσας τούτοις τὰ τοῦ δήγματος, εἶτα τῆς τῶν νεανιῶν ὀρέξεως τῆς λύττης τῷ πόθῳ τοῦ ὕδατος, ὃν ἀνάφουν οἱ ἱππόκαμποι αὐτοῖς ὑπεξῆπτον καὶ τὸν ... τρόπον τῶν παῖδας ἰάσατο, ὀψὲ μέν τοι.

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν ποταμίων. Κεφ. κα.

Ὑπὲρ ... θαλαττίων μὲν κυνῶν εἴρηται ἡμῖν καὶ πολλά. κύνες δὲ οἱ ποτάμιοι ἰδεῖν μέν εἰσι κατὰ τὰς κύνας

νας τῶν χειραμίας τῶν μικρῶν. λάσιαι δέ εἰσι καὶ τὴν οὐράν. λέγονται δὲ τὸ μὲν αἷμα τὸ αὐτῶν ἀνθρώπων διοιδοῦντα πραΰνειν, ἐὰν † ἔχειν ὕδατι καὶ ὄξει ἀναμιχθέντι. ὑποδήματα δὲ ὑποδήματα διδόασι χαλαστά, καὶ ταῦτα νεύροις χρηστά ὥς φασιν.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου θυμάλλου.

Κεφ. κβ.

Θύμαλλον δὲ ἰχθὺν τὸν καλούμενον τρέφει Τίκινος, ποταμὸς δὲ ὄνομα τῆς Ἰταλίας, καὶ μέγεθος μέν ἐστιν ἐς ἐπὶ πῆχυν προήκει. ἰδεῖν δὲ μεταξὺ λάβρακος ἐστι καὶ κεφάλου. ἄξιον δὲ αὐτοῦ ἑαλωκότος θαυμάσαι τὴν ὀσμήν. οὐ γάρ τι που προσβάλλει ἰχθυηρὸν ἀλλ' ὡς οἱ λοιποί, ἀλλ' εἰ ποιοῖς αὐτὸ διὰ χειρῶν κατέχειν θύμαλλον νεωστὶ τῆς γῆς προσγενηθέντα, καὶ ἂν καὶ ἄλλον μή ἐστι, καί τις ἐπιδὼν τὸ ζῷον, οἰήσεταί πού τι εἶναι ἔδει τὴν μάλιστα μελιτῶδη

referunt terrestres paruos, & cauiam quoq; hirsutam habent. Sanguis earum ex posca illitus, intumescentes hominum neruos mitigare creditur. Ex pelle calcei fiunt commodi, & ipsi vtiles neruis, vt aiunt.

De Thymallo pisce.

CAP. XXII.

Piscem Thymallum, sic nuncupatum, Ticinus fluuius Italiæ procreat: is ad cubiti magnitudinem accedit: & Lupi & Mugilis communē ac mediam speciem similitudinémq; gerit. Eius capti odor non indignam admirationem habet: non enim vt cæteri pisces pisculentum quendam mittit odorem: imò vero existimes te eius gētilem herbam recētem ex terra lectam manibus tenere. Tanta sanè odoris suauitate fragrat, vt qui eum ipsum non videt, gratissimam

al. ἰσχειν

Θύμαλλος, piscis, & herba thymus.

Ἐκ

Apibus herbam, vnde nomen duxit, in manu latere putet. Retibus facilè capitur: non item hamatis escarũ illecebris: non adipe Suis, nõ Serpho (*insecto aut vermesimi'i formica vel culici*) non Chamâ, non alterius piscis intestino, non demiq; Strombi collo, sed solo Culice (improba sanè bestiola, & noctes diesq; homini tum morsu tum strepitu suo molesta) quòd hac sola delectatur esca, comprehenditur.

πόαν τὴν προειρημένην ἔνθεν τοι καὶ κέκληται. δι-κτύοις μὲν αἱρεθείη ἂν ῥᾷστα· δελέατι δὲ καὶ ἀγκίστρῳ οὐχ αἱρήσει αὐτὸν ῥᾷστα· οὐχ ὑὸς πιμελῇ, οὐ σέρφῳ, οὐ χήμῃ, οὐκ ἰχθύος ἑτέρου ἐντέρῳ, οὐ στρόμβου τένοντι, κώνωπι δὲ αἱρεῖται μόνῳ· πονηρῷ μὲν ζῴῳ καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ἀνθρώποις ἐνοχλῆσαι καὶ δακεῖν καὶ βομβῆσαι. αἱρεῖ δὲ τὸν θύμαλλον τὸ προειρημένον. φιληδεῖ γὰρ αὐτῷ μόνῳ.

De Xiphia & alijs piscibus Danubij.

CAP. XXIII.

Initium Europæorũ fluminum maximi Danubij, ad Septentriones ventos sub Alpium radices subiectum cõtra soli exortum, à non magno fonte nascitur, vbi gens rei equestris perita habitat: deinde simul permulti, tanquã

al. Ἀλπίων. *Videtur locus mutilus.*

Περὶ τοῦ ἐν Ἴστρῳ ξιφίου καὶ ἑτέρων ἰχθύων.

Κεφ. κγ.

Ὑπὸ τοῖς ποσὶ δὲ τῶν † Ἀλπαίων ὀρῶν πρὸς ἄνεμον Βορρᾶν ὑπὸ τῇ ἄρκτῳ † οὕτω κέκληται. φύσεις δὲ τοιοῦτον ἱππικοὶ ἄνδρες. ἐντεῦθέν τοι προέεισιν ὁ τῶν Εὐρωπαίων ποταμῶν μέγιστος Ἴστρος· ἐκ πηγῆς μὲν οὐ πολλῆς, τὰς δὲ τοῦ ἡλίου προσβολὰς τὰς πρώτας αὐτός· εἶτα συνθεῖ δορυφοροῦντες αὐτὸν, ἅτε τῶν ἐπιχωρίων ῥευμά-

των

τον βασιλέα, συνεισίχουσι οἱ πολλοί, καὶ ἀέναον τὸ ῥεῦμα αὐτοῖς ἐστι. καὶ ἴσασι μὲν ἑκάστου τὸ ὄνομα οἱ προσοικοῦντες αὐτοῖς. ἐπὰν δὲ εἰς τὸν Ἴστρον ἐμβάλωσι, τοῖς μὲν ἀπὸ γενεᾶς ἐπωνυμίαις πέπαυνται, ἀφίστανταί γε μὴν ἐκείνῳ τοῦ ὀνόματος, καὶ ἐξ αὐτοῦ καλοῦνται πάντες, καὶ συνεκβάλλουσιν εἰς τὸν Εὔξεινον. Γίνονται δὲ ἐνταῦθα ἰχθύων γένη διάφορα· κορακῖνοί τε καὶ οἱ μυλλοί, καὶ ἀντακαῖοι, καὶ κυπρῖνοι μέλανες ὄντοι, καὶ χοῖροι τε, καὶ ἥσυχοι ἰδεῖν λευκοί, πέρκαι τε ἐπὶ τούτοις καὶ ξιφίαι. πρέπουσι δὲ τῷ ὀνόματι οἱ ἰχθύες οἵδε, καὶ τὸ μαρτύριον. τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα ἁπαλοί τ' εἰσι, καὶ ἄλυποι προσαπτομένῳ· καὶ ὀδόντες οἱ οὐ τῶν πάντες σκολιοί, οὐδὲ ἀπηνεῖς ἰδεῖν· οὐ ἄκανθα ἐπὶ τοῦ νώτου ὀρθὴ τοῖς τῶν δελφίνων ἐκπέφυκεν, οὐ κατὰ τὸ οὐραῖον. ὃ δέ ἐστι θαῦμα

stipantes indigenarum fluminum regem exoriuntur, & eorum cōfluens continuatus & perennis est: quorum nomina qui huiusmodi fluuios accolūt, planè sciunt. ij postquam in Danubium influxerunt, primogenio nomine appellari desistētes, Europæ fluuiorum regi de suo nomine decedunt. atq; ex eo nominati, simul in Euxinum defluunt. In hoc flumine permulti & diuersi pisces nascuntur, Coracini, Mylli, Antacæi, & nigri colore Cyprini, item Porci, Percæ, & Gladij, qui conuenientissimum nomē habent. quum enim omni reliquo corpore teneri sunt, & tactu mites: tùm dentes eorum nec admodum curui, neq; immanes spectantur: neq; sic horret spina in dorso, quemadmodum Delphinorū, nec in cauda: sed quod

μυλλοὶ

αἱ πάντη

οὐ

EE καὶ

magnam vel audientiū vel videntium admirationem moueat, sub ipsis naribus, quâ respirāt (*at pisces aut non respirant, aut non per nares*) & aqua ad branchias eis influit ac refluit, in mucronē rostrum procedit, & rectum porrigitur, sensimq́; & leniter in longitudinem & crassitudinem augetur: & dum ad cetaceam magnitudinem piscis excrescit, illius etiam mucro tandem vel triremis rostro comparari potest. Neque modò quum cibi inopiâ vrgetur, mucronati rostri incursu pisces interficit atq; exest: sed etiam maxima cete propellit & vlciscitur non quidē armis ex ferro confectis, sed naturâ comparatis, vt ij qui magnitudine processerunt, cōtra nauem mucronem in ea defigentes venire audeant. Quidam gloriantur se spectauisse nauem Babylonicam in litus extractam, vt carina eius iam vetustate fathiscens resarciretur, atque

δι' ἀπο-ρείας

καὶ ἀκὴ τούτῳ ἵδρυται, ὑπ' αὐτὴν τὴν ῥῖνα, ἐξ ἧς καὶ ἀναπνεῖ, καὶ τὸ ῥεῦμα αὐτῷ διαρρεῖ ἐς τὰ βράγχια, καὶ ἐκτέταται, εἰς ὀξὺ προήκει ἡ γένυς. καὶ εὐθεῖά ἐστι, καὶ αὔξεται κατ' ὀλίγον εἰς μῆκός τε καὶ πάχος. καὶ κητωδεστέρου τοῦ ἰχθύος συνεπιγίνεται κἀκείνη, καὶ ἔοικε τριήρους ἐμβόλῳ. καὶ τῇ διὰ πορείας ἐμπίπτων ὁ ξιφίας ἰχθῦς, καὶ ἀποκτείνας, εἶτα θοινᾶται. καὶ ἀμύνεται δὲ τῷ αὐτῷ τὰ μέγιστα τῶν κητῶν καὶ ἀγάλλεταί γε τοῦτο τὸ ὅπλον προσπεφυκὸς ἔχων, τέθηκται φύσει. ἀκούω δὲ οἱ ξιφίαι εἰς μέγεθος προήκοντες ἔρχονται καὶ νεῶν ἀντίον. καὶ κινδυνεύουσί γέ τινες λέγοντες ναῦν Βαβυλωνίαν ἰδεῖν ἀνασπωμένην, ἵνα αὐτῇ πονησάσῃ ὑπὸ γήρως ἡ τρόπις τύχῃ τῆς δεξ-

σης κομιδῆς. ἤκουσ προσηλωμένην ϑεάσαϑαι τὴν τ ξιφίυ κεφαλὴν αὐτῷ ἀπερ ἐμπήξαιτο. μετὰ τῷ σιδήρω τὴν αἰχμὴν τὴν συμφυῆ, ἀποσπᾶσαι τε αὐτὸν πειρώμενον ὑπὸ τὸ ὁρμήματος τῆς πολλῆς καὶ ἐισχεθῆναι μηδ ὑπὸ τὸ τέλος τὸ παν σῶμα. τὴν δὲ ἀπομείναι πεπηγμένην ὡς ἐνέπεσεν ἐξ ἀρχῆς. ἀγρεῦται δὲ ἐσῖν ἄγρα καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῷ ἴστρῳ. χαίρει δὲ καὶ πικρῷ ὕδατι, καὶ γλυκεῖ ῥεύματι.

Περὶ τοῦ θαλαττίου κυνὸς τοῦ ισομεγέθους τῇ μυραίνῃ.

Κεφ. κδ.

Θέρους ἐπακμάζοντος τοῦ σφοδροτάτου, οἱ θαλάττιοι κύνες καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, οἷς πρόσεστι συμφυὴς ἡ τόλμη, ἐς τε τὰς αἰγιαλοὺς προσβάλλει, καὶ ἐν ταῖς κοιλάσιν ἐσχατιαῖς τας ὁ σαθ ἄκρα ὑπορείχει, καὶ ἐς τὰ στενὰς καὶ βαθείας ἐντυγχάνουσι πορθμοὺς ... ἀθροιζονται δ' ἐπὶ πελάγια

atq; in ea Gladij caput affixum inspexisse: cuius, quum in nauē mucronem suum defixisset, & nullis viribus ipsum trahere quiuisset, corpus quidem reliquū à ceruice auulsum fuerit: rostrum vero infixum vt à principio inhæserat, remanserit. Capitur in mari & Danubio, quod & salsa & dulci aqua delectetur. ἀποχωθῆναι

De alga qualam marina noctu lucente, Caniculum maris ...

CAP. XXIIII.

Caniculæ & alia maris alumna animalia, quibus audaciā natura inseuit, quum summus per æstatem calor viget ad litera se recipiūt, & versus præcipitia natant, & exposita fluctibus promontoria subeunt, & angustis profundisq; fretis sese insinuant. Refugiūt enim pelagus, & quæ in

eo sunt pascua eo tempore negligunt. Nascitur autem genus quoddam algæ seu fuci in petris profundis, quæ magnitudine myricã, fructu papauer refert. Fructus reliquo anni tempore occlusus soli dúsque & ostrei instar, durus est. dehiscit autẽ ab æstiuo solstitio, vt calices rosarum. Exterior pars fructus, nempe crusta quædam siue membrana, testæ vel ostrei modo dura, & visu quàm maximè flaua, interiorem, cui color cæruleus, substãtia mollis. & tanquam vesicæ inflatæ pellucida, valli modo ambit ac munit. Ex hac (*interiore parte*) noxium stillat venenum. Emittit autem noctu ignem quẽdam, & veluti scintillantem splendorem: & oriente iam Sirio veneni vehementia crescit. Quam-

λάγια ἤδη. καὶ τὰς ἐκεῖ νομὰς τηνικάδε τῆς ὥρας ὑπερορῶσι. γίνεται δὲ ἄρα τι φῦκος ἐν ταῖς ἕρμασι ταῖς βαθέσι· καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ κατὰ μυρίκην ἐστί. φέρει δὲ καρπὸν τῇ μήκωνι προσεμφερῆ. καὶ τὴν μὲν ἄλλην ὥραν τοῦ ἔτους μέμυκε, καὶ ἔστιν ἀντίτυπος καὶ τὴν στερεὰν φύσιν ὀστρέου. ἁπλοῦται γε μὴν μετὰ τὰς τροπὰς τὰς θερινάς, ὥσπερ αἱ ἐν ῥοδωνιαῖς κάλυκες. καὶ τὸ μὲν περικείμενον ἔλυτρον, φρουρεῖ τὸ ἔνδον, καὶ δίκην ἕρκους ὀστρακῶδες ὂν περιέρχεται, ἰδεῖν γε μὴν ξανθότατόν ἐστι· τὸ δὲ ὑπὸ τούτῳ τῷ χιτῶνι, κυανοῦν ἐστι χρόα, καὶ χαῦνον, ὥσπερ ἡ πεφυσημένη κύστις, διαυγὲς εἶναι· λείβεται τε ἐξ αὐτῆς πονηρὸν φάρμακον. καὶ νύκτωρ μὲν ἐκπέμπει τοῦτο αὐγὴν, πυρὶ ἐοικυῖαν, καὶ τινας ἀφίησι μαρμαρυγάς. ἀνατέλλοντος δὲ τοῦ σειρίου ἔτι καὶ μᾶλλον καταχύει

ἐπὶ

Ἕρμακες αἱ ὕφυδροι πέτραι, ἢ ὕφαλοι, *Varinus*. Et κυρίως, Ἑρμάς, ὕφαλος πέτρα. *Item*, Ἕρμα, πέτρα ἐν θαλάσσῃ. Διονύσιος

Fortè στερεάς, *nempe* ὁ καρπός.

ἢ τοῦ φαρμάκου κακία. καὶ ἐντεῦθεν ὅσοι ἐστὶν ὑδρο-θηρικὴν † παγκυνικὸν οἱ ὄνομα θέμενοι, εἶτα οἴονται τὴν τοῦ ἄστρου ἐπιτολὴν τίκτειν αὐτό. οἱ θαλάττιοι δὲ κύνες πρὸς τὴν νύκτωρ τοῦ ἄνθους φαντασίαν τὴν φλογώδη, εἶτα ἐμπεσόντες ὡς ἁρπάζειν ἑρμαῖον τὸ ἔναλον μυρίκην τήνδε, τοῦ φαρμάκου τοῦ μὲν καταλύσαντος αὐτὸν· τοῦ δὲ καταποθέντος, καὶ ἑτέρου διὰ τῶν βραγχίων αὐτοῖς εἰσρρέοντος, εἶτα μέντοι τεθνήκασι, καὶ ἐπινήχονται. τοίνυν δεινότατοι τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρεῖν τοῦ φαρμάκου ἐκ τῶν κητῶν τῶν προειρημένων, τὸ μὲν ἐκ τῶν μελῶν τῶν λοιπῶν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρός· φάρμακον ἀθροίζουσι δεύτερον. καὶ † κακὸν τοῦτο τῆς καλλιμόφης χερσαίας ἀγλαοφώτιδος· ὄνομα δὲ αὐτῇ ἄρχεται καὶ κυνόσπαστον. καὶ τίς ἡ αἰτία χιαῖ ὑπὸ μικρὸν εἰπεῖν, εἴσεσθε εἰσαῦθις.

obrem piscatorũ natio omnis, quæ pancynicũ (*lego * cynospastum, vt infra quoque*) hanc stirpem appellat) à Canis ortu venenum hoc gigni arbitrantur. Porro Canes mariniad igneũ istum in hac marina myrica floris splendorem tanquam inopinati alicuius lucri spe allecti, veneno partim aspersi, partim deuorato, & branchiis etiam hausto extincti fluitãt. Vnde his in rebus exercitati homines venenum secundarium ex piscium istorum tum ore, tum partibus cęteris colligũt. Simile malum ex terrestri etiam aglaophotide est, de qua mox dicemus.

al. παῦν, κυνικὸν. *al.* πασκύνικον, *Gillius.* vnto, *cynospastum habet, vt etiam infra vocatur, al.* παγκόνιον. *malim* ἑρμαῖον, τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος.

al. κακόν

** Vel cynosphastum potius, vt Gillius: quòd Canes marinos occidat. nam & Aglaophotis terrestris, vel cyno-*

sphiastus similiter recte dicetur, à canum terrestrium per nice: vel cynospastus, quòd cani alligata extrahatur nam σφάττω occidere significat. σπάω autem trahere

De Mysis circa Heracleam Ponti [vel potius Istri in Europa accolis] & quomodo ab eis capiantur siluri.

CAP. XXV.

Mysi, non ij qui Telephi Pergamum incolunt sed inferiores qui ad Pontum: quiq; vicinorum Scytharum incursiones propulsant, & suis viribus regionē suā defendunt. Ea prope Heracleā est. & circa * Naxium flumen propè Tomin [Tomium vel Tomos] ciuitatem. Eodem in loco Medeā Æetæ filiam .. impium illud aduersus Absyrtū fratrem facinus perpetrasse, incolæ Mysi [nefarium sanè Colchidis veneficæ inter alia crimen] Græcis commemorant. Hi, inquam, piscandi rationem obseruant huiusmodi. Histrian

Heracleā hodie Naxiā portum vocari scribit Munsterus.

χ' τῷ Ἀψύρτῳ τῷ ἀδελφῷ al. φαρμακίδος, forte φαρμακίδος

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων θήρας τῶν ἐν Μυσίᾳ.

Κεφ. κε.

Μυσοὶ δὲ οὐχ οἱ τὸ Τηλέφου τὸ Πέργαμον κατοικοῦντες Μυσοὶ ἀλλ' ἐκείνους τοὺς πρὸς τῷ Πόντῳ μοι νόει τοὺς κάτω εἰπόντι, καὶ τῇ γῇ τῇ Σκυθίδι προσοικοῦσι, τὰς ἐκείνων ἐπιδρομὰς ἀνείργοντες, καὶ τῇ ῥώμῃ τὴν χώραν τὴν προειρημένην φρουροῦντες πάντα. Ἡρακλείας πλησίον φημί. καὶ τὸν Νάξιν ῥεύματος τοῦ καλουμένου Τόμεως πλησίον. ἐνταῦθά τοι καὶ τὴν Αἰήτου Μήδειαν οἱ ἐπιχώριοι ὑμνοῦσι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, τὸ ταῖς τοῦ Ἀψύρτου τοῦ ἀδελφοῦ χερσὶ κακῶς τολμῆσαι, καὶ μετὰ Δία δυστυχῆ φήμην ἐπὶ τῇ Κόλχῳ τὴν φαρμακίδι, πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῖς Ἕλλησι τιθέασι ᾄδοντες οἱ Μυσοί. Ἀλλ' οὗτοι γε θηρῶσιν ἰχθύων ἐκείνην θηρεύουσιν. ἀνὴρ Ἰ-

ςριανὸς γένος, τὴν τέχνην ἁλιεύς, τοῖς τοῦ Ἴστρου ὄχθαις πλησίον ἐλαύνει βοῶν ζεῦγος, οὔτι που δεόμενος ἀροῦν. ὥσπερ γὰρ εἶπεν ὁ λόγος μηδὲν εἶναι βοὶ κοινὸν ἅμα καὶ δελφῖνι, οὕτω τοι φιλία χερσὶν ἁλιέων καὶ ἀρότρου πόθεν ἂν γένοιτο; εἰ γενναῖοι καὶ ἵππων παρείη ζεῦγος, τοῖς ἵπποις χρῆται. καὶ τὸ μὲν ζυγὸν ὁ ἀνὴρ αἴρει κατὰ τῶν ὤμων, ἔρχεται δὲ ἔνθα οἱ δοκεῖ καλῶς ἔχειν ἑαυτὸν καθίσαι, καὶ ἐν καλῷ τῆς ἄγρας εἶναι πεπίστευκε. τῆς οὖν μηρίνθου στερεᾶς οὔσης καὶ ἄγαν ἀκτικῆς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἐξῆψε μέσου τοῦ ζυγοῦ. ἄλλην δὲ τροφὴν παρατίθησιν, ἢ τοῖς βουσὶν, ἢ τοῖς ἵπποις. οἱ δὲ ἐμπίμπλανται. καὶ ἐκεῖνος τῇ μηρίνθῳ κατὰ θάτερα προσῆψεν ἄγκιστρον ἰσχυρὸν, καὶ μέντοι καὶ τεθηγμένον δεινῶς. περιει-

ſtrianus natione piſcator ad (*Aliqui Ister Europæ fluuius eſt, non regionis iuxta Pontum & Heracleam. Vtrobique tamen Myſi dicti populi habitant. Vide Onomasticon noſtrum*) Iſtri rapam Boum par impellit, nō ad arandum (nam quēadmodū, vt in ſermonem hominum venit, nulla Boui communitas eum Delphino intercedit, ſic piſcatoris manibus vnde amicitia cum aratro?) ſed ad piſcandum potiùs iugatos Boues, aut Equos in ea loca primū impellit (iugum ipſe humeris gerēs) vbi cōmodam ſibi & ſedem & piſcationem arbitratur: atque ad ripam iumentis pabulum apponit, vnde interea hæc complentur, dum ipſe funis benè robuſti alterum caput ad medium iugum alligat, ex altero capite hamum appēdit validiſſimum illū acutiſſimúmq;, quē aſſo Tauri pulmone inſtructi

 ſtructi

ἀπλημέ-
νον
Gillius.

ſtructum, ad illiciendũ Silurum ſuauiſſimam ei eſcam deiicit, poſtquam ex linea, ad quã hamus alligatus eſt, quãtum ſatis ſit plumbi ad moderandum tractum appendit. Vbi Silurus bubulæ eſcæ sẽſum percepit ſtatim eſcam appetẽs, hamum incautè totis faucibus deuorat: & nimia gulæ auiditate trãsfixus imprudens, dũ ex eo euadere cupit, omnibus viribus funem exagitat. quod quidẽ ipſum animaduertẽs piſcator cũ ſummo gaudio quàm mox à ſeſſione exurgit, & Boues Equóſve admotis ſtimulis incitat, tanquam arator iam ex piſcatore factus, vt qui in fabulis ſubitò perſonam mutant: ac

ρας δὲ αὐτῷ πιθανώτατα ταύρου † τεθηραμένου, καὶ ὁ μεθῆκε πρὸς τὴν Ἰστρικὸν σίλουρον, καὶ μάλα γε ἡδίστην, ὑπὲρ τοῦ συνδέοντος τὸ ἄγκιστρον λίνου ἐξάψας τὸν ἀρκοῦντα μόλιβδον, ὅσῃ ἐς τὴν ἕλξιν ἐστὶ ἕρμα αὐτῷ. ὁ τοίνυν ἰχθὺς ὁπόταν αἴσθηται τῆς ταυρείου βορᾶς, παραχρῆμα κατὰ τὴν ἄγραν ὁρμᾷ· εἶτα ὧν ἱμείρει τούτοις ἐντυχὼν ἀθρόοις, καὶ περιχανὼν ἄδην καὶ ἀταμιεύτως, τὴν ἐμπεσοῦσαν οἱ κακὴν δαῖτα εἰς ἑαυτὸν σπᾷ. εἶτα ὑφ' ἡδονῆς ἐκλελησμένος ἐδὲ ὁ γάστρις, ἑαυτὸν διαλέληθε τῷ περιηρημένῳ περιπαρεὶς ἀγκίστρῳ, καὶ ἀποδρᾶναι τὸ ἐμπεσὸν κακὸν διψῶν, τὴν μήρινθον ὡς ἔχει δυνάμεως ὑποταράττει καὶ κινεῖ. συνίησιν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ἡδονῆς ὑπερεμπίπλαται. εἶτα τῆς ἕδρας ἀνέθορε, καὶ μεθῆκεν ἑαυτὸν ποταμίων τι καὶ † κυνηγεσίων ἀνύδρων· ὥσπερ δὲ ἐν δράματι ὑποκριτὴς ἀμείψας προσωπεῖον, οὐδὲ τὸν βοῦν ἐλαύνει, ἢ τὸν ἵππον. ἀλλὰ δὲ ἔρα

ἐνύδρων
κυνηγε-
σίων·

[illegible]

καὶ ἡ τοῦ κήτους καὶ ἡ τῶν ὑποζυγίων ἀντίπαλός ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ θὴρ ὁ τοῦ Ἴστρου τρόφιμος ἕλκει καί που ὅσον πολλὰ ἄγρα τὰ ἐν αὐτῷ ῥεύματα ἔχει· καὶ μέντοι ζεῦγος τὸ ἀνθέλκον ἐκτείνει τὴν μήρινθον. ἀλλ' οὖν πλέον οὐδὲν τῆς γῆς ἐπ' ἀμφοῖν ἑλξέως ἰχθὺς ἡττᾶται, καὶ ἀτρεπτὸν ἕλκεται κατὰ τῆς ᾐόνος. εἴποι ἂν ὁμηρικῆς δρυῶν στελέχη ἕλκειν ἡμιόνους τινὰς ὡς ἐπὶ τῇ Πατρόκλου ταφῇ Ὅμηρος ᾖδε ταῦτα δήπου ὑμνούμενα.

iumentis cum cetaceo pisce benè robusto luctatio est: Nam hic Istri alumnus omni virium contentione in altitudinem se deprimit, illa contrà retrahunt: sed piscis vincitur ex amborũ tractu, atq; in ripam iugo extrahitur. Diceret sanè aliquis Homeri studiosus, Mulos hoc pacto in Patrocli funere, quod poëta celebrat, quernos aduexisse truncos.

Περὶ ἰχθύων τῶν ἐν τῷ κρυστάλλῳ τοῦ Ἴστρου θηρωμένων, καὶ περὶ τῶν καλουμένων ἀντακαίων.

Κεφ. κϛ.

Quemadmodum ex Istro conglaciante pisces capiuntur: & de natura Antaceorum.

CAP. XXVI.

Ἔστι δὲ ἄρα τοῦ Ἴστρου καὶ κόλπος τις βαθύτατος, καὶ ἔοικε τῇ θαλάττῃ τὴν ποντίαν περίοδον. καὶ μέντοι βάθους οὐ ἥκει ἐνδεὴς ὁ κόλπος. καὶ ἐκείνου τεκμήριον ἱκανόν. αἱ ναῦς αἱ φορτίδες αἱ τὴν θάλατταν περῶσαι, καὶ ἐνταῦθα καταπολιτίζουσι, χρείᾳ τῇ τῶν περιοικούντων

Est etiam Istro sinus adeò profundus & latus & ambitu amplissimo, vt mare esse videatur. in quem onerariæ naues mare trãsmittẽtes ad vsum accolentiũ insinuãtur, atq; appelluntur Itaq; tempestatibus quũ is quatitur,

quemadmodum mare inhorrescit. Sunt etiam in eo insulæ & recessus quidam riparum in quos refugere licet & crepidines & colles lōgè eminentes quibus, quum æstus reciprocatur fluctus vehementer refringuntur: atque eodem velut in angustias compulsi in mare redundanter aguntur. Hoc ipsum ineunte hyeme fieri solet tum enim hunc augescentē Boreas impellit & cōcitat. Hic adeò duram glaciem defert, vt hæc vecturas omneis sustineat. Cōtrà acerrimus Boreas flans huic resistit, & vndas suas magno motu & (vt ita dicam) desiderio in mare exonerare festinantem, non finit: & repulsum cedere cogit. Sic fit vt glacies in altitudinem deprimatur, vt bene pe

περί τι

δηλονότι. περιέχεται δὲ καὶ τοῦτον ὡς θάλατταν, ὅταν ἀγείρηται ὑπὸ τῶν καταπνεόντων ἀνέμων εἰς κύματα ἐξαπτόντων τε αὐτὸν καὶ ἐκκυμαινόντων. περίκεινται δὲ ἄρα αὐτῷ καὶ νῆσοι, καί τινες μέντοι καὶ τῆ ὄχθῃ ὑποδρομαὶ εἰς ἃς ἔστι καταφυγεῖν. ἀλλὰ καὶ ἀκταὶ καὶ ἄκραι προήκουσι, καὶ περιρρήγνυται αὐταῖς, καὶ περιχίζεται κλύδων ἄγριος. ἡνίκα δὴ αὖ ἑαυτοῦ μάλιστα ὑποπλησθεὶς, εἶτα εἰς τὴν θάλατταν οἱονεὶ στενοχωρούμενος ὠθεῖται· ἐκεῖ δὴ καὶ δρᾷν τῆς τὸ ἤδη † πεπαύσης ὥρας φθινοπωρινῆς παραδραμούσης, ὑπαρχομένης δὲ τῆς χειμερίου, καὶ ἀκμάσας αὐτῆς πρόσεισι πλημμυρῶν. πληθύοντα δὲ ἄρα Βορέας ἐπωθεῖ αὐτὸν, καὶ ἐξάπτει κατατείνων ἄγριον. καὶ ὁ μὲν καταφέρει μάλα γε κρυμῶδες καὶ σκληρὸν, ὡς εἰς πλῆθος ἐχώριμον τὸν καθ' ἑαυτοῦ κρύσταλλον· ὁ δὲ ἀντιτείνει ὁ Βορέας αὐτῷ καταπνέων σκληρὸν. ἤκουσι

αὐτὸν

αὐτὸν ἐκβάλλειν εἰς τὸ πέλαγος ὠδῖνα (ὡς εἰπεῖν ποιητικῶς) ὅπερ ποιεῖ τῇ ἄλλῃ † αἰγιαλῶν καὶ τὸν θέλει ἐπιπ. ὁ κρύσταλλος συνωθούμενός τε καὶ συστελλόμενος ἐς εἶδος χωρεῖ καὶ ἁδρύνεται ἐς πολὺ καὶ ἐντεῦθεν ὑπορρεῖ αὐτοῦ ὁ Ἴστρος γνήσιον ὕδωρ ἰδεῖν (ὡς ἂν εἴποις) κρυπτόν· τὰ δὲ ἐπιπηγνύμενα καὶ νόθον ἐπίκειται πεδίον ὅλον. καὶ κατὰ τοῦτο τῆς ὥρας τὴν ἄγραν ὁδοιποροῦσιν οἱ τῇδε ἄνθρωποι κατὰ ζεύγη καὶ μονίππους. † Ὁπότε μὲν οὖν ἐλέγχει τε καὶ βασανίζει τὴν πῆξιν τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὸ δὲ τοῦ Θρακίου Στρυμόνος, τὸ πονηρόν τε καὶ δολερὸν θηρίον ἀλώπηξ, αὐτὸς πρότερον εἶπον. ὁ δ' οὖν κρύσταλλος ὁ ἐν τῷ Ἴστρῳ καὶ ναῦν φορτηγὸν κατὰ ῥοῦν φερομένην † περισχών, εἶτα ἐπέδησεν αὐτήν. καὶ οὔτε † ἱστίον ἡπλωμένον ἐστὶ δεῖ, οὔτε πρῴρα τις τὰ πρόσω βλέπει, οὔτε ὁ τῆς νεὼς ἄρχων ἐπιστρέφει τοὺς οἴακας. πεπήγασι γάρ. ἐπεὶ καὶ τὸ πᾶν σκάφος τῷ περικειμένῳ

nitus congeleturaqua, eiusque confluens viis occultis infra delabatur, glacies vero campi patentis æquor esse videatur. Ac per eam nimirum homines accolæ vel equis insistētes, vel iugata iumenta agentes, iter faciunt De Vulpe quomodo improba & dolosa hæc bestia, huius fluuij & Thracij Strymonis glaciem, eiusq; firmitatē exploret, suprà dixi. Porrò Istri glacies etiā nauem onerariam, inter nauigandum ei adnascens & in ipso confluente versantem tantoperè circumligat, vt nec passa vela, nec gubernatores opus sint, nec prora spectet antrorsum, quod omnia & instrumenta & nauis ipsa glaciei vinculo

al. αἰγιαχίων

al. νόθον

Ὁ πᾶν

περιτραφεὶς

Al. ἐστὶν ἐπιπλεόμενον ἐπιδεῖ

constricta teneantur: nec sanè nauis esse videtur: non enim amplius fluctibus verberatur: sed in magna planicie tumuli aut cuiusdam speculæ vel promontorij similitudinē speciemq; gerit. Tum nautæ exiliunt, in flumine excurrētes: plaustrisque onera transvehūt: donec rursus exacta hyeme, & flumine ad pristinum reuerso fluendi impetū ipsum iam Istrum calcantes Boues, onera nauibus reddant: quæ interim in loco manēt, cessantque, donec soluta fuerit glacies, & mirabile gelu astringētis vinculum laxatum. Eo tempore piscatores glaciē in orbē ligonibus perfodiētes vbicunque libuerit, puteum excauant, vt vel putei vel maximi dolij os esse videatur. Permulti verò

vnt Gill.

Omisit hic quædam Gill. hac quidē periodus obscura videtur. quomodo enim exacta hyeme & iam soluta glacie amplius Istrū calcāt boues? nisi forte vt denuò onera ad naues per vadum reuehant, ipsum iā calcantes Istrum, non glaciem & niuem, vt hyeme.

μένον κατείληπται δεσμῷ. καὶ ἔοικεν οὐ μὰ Δία † νηί· οὐ γὰρ ἔτι τοῖς κύμασι τύπτεται. ἀλλ' ἐν πολλῷ πεδίῳ λόφῳ τινὶ ἀνεςῶτι ἢ καὶ ναὶ μὰ Δία σκοπιᾷ, ἢ ἄκρᾳ. ἐντεῦθέν τοι καὶ οἱ πλέοντες ἐν ᾗ, οἱ ναῦται ἐκπηδῶσι, καὶ κατὰ τοῦ ποταμοῦ θέουσι, καὶ ἁμάξας ἄγουσι, καὶ τὸν φόρτον μετῆρα ἐπὶ τοῦ τέως ὕδατος † καὶ πάλιν μετὰ τὴν χειμερινὴν ὥραν τοῦ αὐτοῦ φερομένου σφοδρῶς, περιερχόμενοί τε καὶ ἄγουσι τὰ ἄχθη, καὶ τὸν Ἴστρον πατοῦσι βόες. μένει δὲ ἡ ναῦς ἐς τ' ἂν ἀπαιωρῇ τὰ τοῦ κρυμοῦ, κρεμῇ δὲ ὁ κρύσταλλος καὶ λυθῇ· ἐλευθέρα δὲ τοῦ περιδεδεμένου πείσματος ᾖ, καὶ ἀπολυθῇ ἐκπεδηθεῖσα τοῦ κρύους· καὶ οἱ ἁλιεῖς μακέλλας λαβόντες, ἔνθα ἂν ἐθέλωσι, διακόπτουσι τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος, καὶ τὰ ἐν κύκλῳ τομὴν ἐργάζονται † κατιόντες ἐς τὸ ὕδωρ· εἴποις ἂν ἢ φρέατος εἶναι στόμα, ἢ μεγίστου πί-

κατιόντα

θου

θου καὶ πάνυ γάστρωδες. ἰδεῖν ἰχθύας πολλοὺς τὸν κρυμὸν ἀναρρῆξαι θέλοντας, οἱονεὶ στέγην ἐπικειμένην, καὶ ποθοῦντες τὸ φῶς, ἀσμένως εἰς τὸ ἀνεῳγμένον στόμιον εἰσνέουσι, καὶ γίνεται πλῆθος ἄμαχον, καὶ ἐπιθλίβουσιν ἀλλήλους· αἱροῦνται δὲ, ἅτε ἐν βόθρῳ στενῷ, ῥᾳδίως. καὶ πάρεστι λαβεῖν κυπρίνους τε καὶ κορακίνους ἄλλων, καὶ πέρκας, καὶ ξιφίας, ἀλλ' οὔπω μεγάλους, καὶ ἔτι τῶν κέντρων τοῦ στόματος δίχα ἀμοιροῦντας, καὶ ἀνταχαῖον, καὶ τοῦτον ἁπαλόν. ἐπεὶ οἵ γε μεγάλοι καὶ προήκοντες τὴν ἡλικίαν, γίνονται ἂν καὶ κατὰ τὸν θύννον τὸν μέγιστον· οὕτως τοι καὶ πέρατός ἐστι τὰς λαπάρας καὶ τὴν γαστέρα, καὶ φαίης ἂν ὗς οὖθαρ εἶναι, θηλαζούσης βρίθος. δορὰν δὲ ἔχει τραχεῖαν, καὶ μέντοι καὶ τὰ δόρατα λεαίνουσι ταύτῃ δρυξόοι. ὑπὸ δὲ τῷ μυελῷ τῷδε τοῦ ζῴου ἀρξάμενος ἀπὸ μέσης τῆς κεφαλῆς, καὶ μέχρι τῆς οὐρᾶς καθήκων, ὑμὴν

pisces lucis desiderio ex glacie tanquam ex recto incumbente effugere cupientes, in apertum os innatãt. eódẽ inque frequentes cõgregantur, vt inter se trudant. Vbi vt in stricto scrobe cùm permulti alij pisces facilè capiũtur, tũ plurimi Cyprini, & Coracini, & Percæ, & Xiphię, qui necdum confirmatâ ætate, nec mucronato rostro existunt: & Antacæi, & ij quidẽ teneri. nam qui ætate processerunt, ad maximi Thunni magnitudinem accedunt. ij sanè pinguissimo abdomine sunt, vt eius vẽtrem lactantis Scrophę suos fœtus vbera dicas: sicéq; aspero corio regũtur, vt eo perpoliantur hastę. Ab illius capitis medio à medulla (*cerebro*) ipsius ad caudam mollis & stricta membrana pertinet, quam

ad assum solem exsiccatam, flagellum ad concitanda iumēta elicere possis: nihil enim ferè à corio differt. Quū est iusta magnitudine, nunquam ad cauum seu puteū glaciei peruenit: sed aut sub saxa subiicitur, aut in imam harenam ad vitandum frigus abditur. Nam id temporis quum gelidū est flumen, & perfrigida tēpestas, nullis nec herbis nec piscibus vesci necesse habet: tantū inertia laboris gaudet, & alitur ex pingui suo succo. Et quemadmodum Polypi, quū prædâ destruūtur, brachia sua circumrodunt: sic is suam pinguitudinē exedens viuit. Ineunte rursus vére iámq; liberè fluente Istro, odit ignauiam: itaq; sese ex latibulis ad summam aquam incitans, aquæ spumâ abundante ex-

δέρματος

ὑμένα ὑγρὸς καὶ στενὸς ἔρχεται. τοῦτον οὖν πρὸς τὴν εἵλην αὖον ἐργασάμενος, ἕξεις εἰ θέλεις καὶ μάστιγας, ὡς ἐλαύνειν ζεῦγος ἵππων. τὸ ζεῦγος γάρ τι ἢ οὐδὲν διαφέρει. εἰς μέγεθος δὲ ἤδη προήκων, οὐκ ἂν αὐτὸν θεάσαιτό τις ὑπεισδύμενον τοῦ κρυστάλλου, καὶ μεταπίπτοντα εἰς τὴν βόθρον· ἀλλ' ἢ πέτραν ὑποδὺς πολυπαγεῖ δέρει, καὶ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ ἑαυτὸν ἐγκρύψας, τὸ ψῦχος ὑποθάλπει, καὶ μάλα ἀγαπητῶς. δεῖται δὲ οὔτε πόας τηνικαῦτα, οὔτε ἰχθύος εἰς βορὰν ἑτέρου. κρυμοῦ δὲ ὄντος, ἀργὸς εἶναι ἐθέλει. καὶ τρέφεται τῇ χιλῇ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ πιμελὴν ἐσθίει. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ πολύποδες ἐν ἀθηρίᾳ τῶν πλεκτανῶν τὰς ἰδίας περιτρώγοντες, ἑαυτοῦ καὶ ἐκεῖνοι βιοτεύουσι. χειμῶνος δὲ λήγοντος, καὶ ὑποχαλῶντος ἦρος, καὶ ἐλευθέρου τοῦ Ἴστρου ῥέοντος, μισεῖ τὴν ἀργίαν· καὶ ἀναπηδήσας, ἐμφορεῖται

τοῦ

τ̃ κτ̃ τ̃ ὕδωρ ἀςεροῦ, πο λὺς ὃ ὢ τότε ὄξι. μορμύροντος ᾗ τ̃ ῥόματο. ἀφρὸς μϑὴ σφοδρότατα ἐνταῦθα το κ̀ ἀγισμὸ ῥᾳδίως, ἐλλοχώντων αὐτὸν τ̃ ἁλιέων. κ̀ τὸ ἄγκιςρον εἰς τ̃ ἀφρὸν καθιέντων σωὺ τῇ ὁρμιᾷ κ̀ τὸ μ̃ κρύπτεσθαι ὑπὸ τῆ λευκότητι, κ̀ αὐγὴ τοῦ χαλκοῦ δυσπωρατον. ὅθ᾽ ἐν ἐςι κ̀ διὰ ταῦτα τοῖς σεδεχανὸν κ̀ κάβεφοι τ̃ ἐδων τ̃ σροθεμένων σπείκα ταπιει τ δόλον. κ̀ ἀπόλλυσιν ἐντεῦθεν ὅθεν τὰ πρότα ἐτρέφετο.

pletur. Vbi magno murmure rapidus fertur, ibi à piscatoribus ad hunc modum insidias ei molientibus faciiè capitur, vt hamus cum linea in spumam demissus sub arborem occultetur, & ferri splendor minimè perspicuus sit: is tum ore hiante atque imminente ligurriens insidiosam escam deuorat, ex eoq; perit, vnde prius alebatur. al. ἐπιὼν

Πὸς διὰ κιωὸς ἀνασπᾶσι τίω καλουμένίω κιωόσπαςον ἢ καὶ ἀγλαοφῶτιδα. Κεφ. κζ.

De mirabili noctu lucente herba aglaophotide terrestri, quæ & cynospastus dicitur, quòd per Canem euelletur.

CAP. XXVII.

Ονομα αυτου κιωόσπαςος, καλεῖται ᾗ ἄρα κ̀ ἀγλαοφῶτις καὐτή. βούλομαι γὼ ἐκπεπαιχέναι τ ὑπομνήσεις, ὃ μεθ᾽ ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς ἄλλοις διαλέληθε, καὶ ἐν ἔςι πάντη σωύοπτον, νύκτωρ δὲ ἐκφαίνεται καὶ διαπρέπει ὡς ἀςήρ. φλογώδης γάρ

Cynospastus herba alio nomine aglaophôtis dicitur, hæc per diẽ inter cæteras herbas, (à quibus ne minimũ quidem differt,) delitescit, nec vllo modo agnoscitur: noċte verò stellæ instar lucens, & igneo splendore coru- supra ca. 24.

scans, facilè in conspectum venit. Itaq; signo ad radices eius defixo discedunt: absque eo neq; colorem eius interdiu, neq; speciẽ cognituri. Nocte iam exacta aduentant, & herbam ex signo agnoscũt: euellere vero aut circunfodere tantùm, cauent. Primùm enim qui eius naturę imperitus eam attigit, periisse ferunt. Canem igitur iuuenem adducũt, diei spatio famelicum, & funiculum validum arctissimè ad inferiorem herbæ stipitem vinctũ Cani etiam alligant, & carnes assas multas ei obiiciunt, quàm lõgissimè interim possunt recedẽtes. Canis nido-

scilicet συμβαίνει, *quod verbum sequitur.*

γάρ ἐστι, καὶ ἔοικε πυρί. ἰδόντες οὖν σημεῖόν τι ταῖς ῥίζαις ἐμπήξαντες αὐτῆς, ἀπαλλάττονται, οὔτε τὴν χρόαν ἕξοντες μεθ' ἡμέραν †, εἰ μὴ τοῦτο δράσαιεν μνημονεύσειν, οὔτε μὴν τὸ εἶδος· παρελθούσης δὲ τῆς νυκτὸς, ἥκουσι. καὶ ἐπιγνόντες τὸ σημεῖον ὀσφραίνονται κατὰ τόπον, καὶ γνωρίσαντες ἴσχουσι συμβαλεῖν ὅτι ἄρα τοῦτο ἐκεῖνό ἐστι, οὗ καὶ δέονται. ἐπεὶ τοί γε ἄλλως ὅμοιόν ἐστι τοῖς παριοῦσι, καὶ οὐδὲ ὀλίγον διαλλάττει αὐτῶν. οὐκ ἀνασπάσουσι δὲ αὐτοὶ τὸ φυτὸν τόδε, ἐπεὶ οὐ χαιρήσουσι πάντως. ἀμέλει οὔτε περισκάλλει τις, οὔτε ἀνασπᾷ. ἐπεὶ καί φασι, τὸν πρῶτον ὑπ' ἀπειρίας τῆς κατ' αὐτὴν οὕτως προσαψάμενον, ἐς οὐ μακρὰν ἀπόλεσθαι. ἄγουσιν οὖν κύνα νεανίαν ἡμέραν ἀτροφήσαντα καὶ λιμώττοντα ἰσχυρῶς· καὶ τούτου σπάρτον ἐξάψαντες εὖ μάλα στερεὸν, καὶ τῆς ἀγλαοφώτιδος τοῦ κάτω στελέχους βρόχον τινὰ δύσλυτον περισφίγξαντες, ὡς οἷοί τέ εἰσι μακρόθεν· εἶτα τῷ κυνὶ προτιθέασι † κρέατα πάμπολλα ὀπτὰ,

αἰ. κρέας.

κνίσ

κνίσης προσβάλλονται. ὁ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ φλεγόμενος, καὶ στριβλούμενος ὑπὸ τῆς κνίσσης, ἐπὶ τὰ προκείμενα ἵεται τὰ κρέα * καὶ ὑπ' ὀδύνης αὐτόρριζον ἀνασπᾷ τὸ φυτόν. ἐὰν δὲ ὁ ἥλιος ἴδῃ τὰς ῥίζας ὁ κύων ἀποθνήσκει παραχρῆμα. θάπτουσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ αὐτόν. καὶ τινὰς δράσαντες ἀπορρήτους ἱερουργίας τε, καὶ τιμήσαντες τοῦ κυνὸς τὸν νεκρὸν, ὡς ὑπὲρ αὐτῶν τεθνεῶτος. εἶτα μέντοι προσάψασθαι τολμῶσι τοῦ φυτοῦ τοῦ προειρημένου, καὶ κομίζουσιν οἴκαδε, καὶ καταχρῶνταί φασιν εἰς πολλὰ καὶ λυσιτελῆ. ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν ἐκ τῆς σεληνιακῆς νόσου ἐνσκήπτειν τοῖς ἀνθρώποις λεγομένην, ἰᾶσθαί φασιν αὐτήν, καὶ τὸ ὀφθαλμῶν πάθος, ὅταν ῥεῦμα ἐπικλύσῃ τὸ ... καὶ ῥᾳδίως ἀφαιρῆται τὴν ὄψιν αὐτοῖς.

addo ὁρμᾷ.

re motus impetu ad carnes fertur, & herbam radicitus eruit. cuius radices si Sol viderit, Canis mox expirat: & secretis quibusdam ceremoniis, vtpote in ipsorum gratiam extinctus, sepelitur. Tũ demum herbam contingere, & secum auferre audent. Vsus eius ad multa celebratur: & inter cætera ad comitialem morbum remediũ ex ea homini commẽdant. item ad oculorũ vitium, quòd delato in eos humore nimio, videndi facultatem adimit.

Περὶ τοῦ κόχλου τοῦ θαλαττίου, τοῦ καλουμένου νηρίτου. Κ. κη.

Κόχλος ἐστὶ θαλάττιος, μικρὸς μὲν τὸ μέγεθος, ἰδεῖν δὲ ὡραιότατος· καὶ ἐν θαλάττῃ τίκτεται τῇ

De Nerite.

CAP. XXVIII.

Cochlea marina magnitudine exigua, formæ pulchritudine eximia spectatur, eò maris

vbi sordium vacuitas est, & tranquillitas viget, & in saxis tum tectis mari tum eminentibus modicè [chœradas vocant] nascitur. hæc Nerites appellatur, & duplex super ea narratur fabula, quas [vt accepi] referam. nā in longo opere modicè ad fabulas deflectere, tum animi recreandi, tum cōdiendi edulcandiq; sermonis gratia nihil prohibet. Nereo [dæmoni] marino, quem veracē & minimè fallacem esse hactenus omnes prædicant. Doris Oceani filia [vt canit Hesiodus] filias peperit quinquaginta: quarum Homerus quoq; in Megaris poëmate meminit. Post tot verò filias etiam filium vnicum ei natum esse, non illi quidem auctores sunt, sed vulgus piscatorum prædicat: cui nomen fuerit Nerites, hominum simul atq; deorum formosissimo: quocum Ve

καθαρωτάτη, καὶ ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, καὶ ἐν ταῖς καλουμέναις χοιράσιν. ὄνομα δὲ νηρείτης ἐστὶν αὐτῷ. καὶ διαρρεῖ λόγος διπλοῦς ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου, καὶ εἰς ἐμέ γε ἀφικέσθην ἄμφω τὼ λόγω. καὶ μέντοι καὶ διαμυθολογεῖσθαι μικρὰ ἄττα, ἐν μακρᾷ τῇ συγγραφῇ οὐδὲν ἄλλ' ἢ διαναπαῦσαί τε τὴν ἀκοὴν, καὶ ἐφηδῦναι τὸν λόγον. Τῷ Νηρεῖ τῷ θαλαττίῳ, ὅνπερ ἀληθῆ τε καὶ ἀψευδῆ ἀκούομεν διὰ ἐς ἀεὶ, πεντήκοντα μὲν τίκτει θυγατέρας τὴν Ὠκεανοῦ Δωρίδα Ἡσίοδος ᾄδει. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Μεγάροις. ἕνα δέ οἱ γενέσθαι παῖδα ἐπὶ ταῖς τοσαύταις θυγατράσιν, ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ᾄδουσι, λόγοι δὲ θαλάττιοι ὑμνοῦσι, καὶ Νηρίτην αὐτὸν κληθῆναι λέγουσι· καὶ ὡραιότατον γενέσθαι καὶ ἀνθρώπων καὶ

θεόν. Ἀφροδίτην δὲ συνδιατρίβειν ἡδέως καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ἡσθῆναί τε τῷ Νηρίτῃ, τόνδε καὶ ἔχειν αὐτὸν φίλον. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο χρόνος εἱμαρμένος, * ἔδει τοῖς ὀλυμπίοις ἐγγραφῆναι καὶ τήνδε τὴν δαίμονα, τοῦ πατρὸς παρακελεύσαντος, ἀνιοῦσαν αὐτὴν ἀκούω, καὶ τὸν ἑταῖρόν τε καὶ συμπαίστορα τὸν αὐτὸν ἐθέλειν ἄγειν. τὸν δὲ οὐχ ὑπακοῦσαι λόγος ἔχει, τὸν ὀλύμπου προτιμῶντα τὴν σὺν † τοῖς ἀδελφοῖς καὶ τοῖς γειναμένοις διατριβήν. παρῆν δ' ἄρα αὐτῷ καὶ ἀναφῦσαι πτερὰ καὶ τοῦτο ἐγκαρπώσασθαι δῶρον τῆς Ἀφροδίτης δωρουμένης· ὁ δὲ καὶ ταύτην παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὴν χάριν. ὀργίζεται τοίνυν ἡ Διὸς παῖς, καὶ ἐκεῖνον μὲν εἰς τὸν κόχλον τόνδε ἐκτρέπει τὴν μορφήν· αὐτὴ δὲ αἱρεῖται

nus etiam in mari se oblectârit, magno illũ amore prosecuta. Quũ verò iam tẽpus fatale aduenisset, & Venerẽ diis cælestibus, iussu patris, inscribi oporteret: audio eam de mari exeũtem, Neritẽ quoque delicias suas secũ abducere voluisse: illũ verò recusasse, quòd inter parentes ac sorores viuere, quàm cælo potiri mallet. Et quum alas etiam quandocũque libuisset, ad volãdum sibi producere posset, hoc quoq; munus à Venere (ni fallor) acceptum, aspernatus neglexit. Quamobrem indignata Iouis filia, illum in Cochleã eiusdem nominis conuertit: comitẽ verò & ministrum illius loco Cupidinem, ipsum quoq; iuuenem & formosum sibi delegit: & alis, quas Nerites habuerat, eũ-

ὀπαδόν τε καὶ θεράποντα αὐτῇ ἐκείνου τὸν Ἔρωτα, νέον καὶ τοῦτον καὶ καλόν· καὶ οἱ τὰ πτερὰ τὰ ἐκείνου δί-

addo καὶ

al. ταῖς ἀδελφαῖς

al. ἱερασθῆναι

dem induit. Altera verò fabula, Neptunum ait amasse Neritem, & pariter ab eodem redamatum esse, vnde nomen & celebritas Anterotis (id est Amoris mutui) inter homines exorta sint. & hũc Neptuni amasium tum aliâs familiariter cum ipso viuere solitum esse: tum currum eius & equos, siquando per æquora veheretur, quã proximè semper secutum, marinis bestiis omnibus sua celeritate superatis. Nam pisces Cetacei Delphini, Tritones, aliiq; è penetralibus maris excitati, circumsiliendo currum, & tripudiando, (quod eos facere Homerus etiam in Iliade testis est) omnes mox fessi desistebãt, & relinquebãtur à tergo. Puer verò pergebat semper, fluctibus etiam ei (ob reuerẽtiam Neptuni) se submittentibus, & locum aquarum diuortio cedẽte mari: quòd Neptunus voluisset tam præstantis formæ puerum, tum cæteris

addo καὶ αὐτὸν ἀντεραστὸν

δῦναι. Ὁ δὲ ἄλλος λόγος † ἐρασθῆναι βοᾷ Νηρίτου Ποσειδῶνα· ἀντερᾶν δὲ τοῦ Ποσειδῶνος * καὶ τοῦτό γε ὑμνουμένην * ἀντέρωτος, ἐντεῦθεν τὴν γένεσιν ὑπάρξασθαι· συνδιατρίβειν οὖν τά τε ἄλλα τῷ ἐραστῇ τὸν ἐρώμενον ἀκούω· καὶ μέντοι καὶ αὐτοῦ ἐλαύνοντος κατὰ τῶν κυμάτων τὸ ἅρμα, τὰ μὲν κήτη τὰ ἄλλα, καὶ σὺν δελφῖνας, καὶ προσέτι καὶ τοὺς Τρίτωνας ἀναπηδᾶν ἐκ τῶν μυχῶν, καὶ περισκιρτᾶν τὸ ἅρμα καὶ περιχορεύειν, ὃ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι λέγει ἡμῖν. ἀπολείπεσθαι γοῦν τοῦ τάχους τῶν ἵππων πάντας καὶ πάντα· μόνα δὲ ἄρα τὰ παιδικά οἱ παρομαρτεῖν, καὶ μάλα πλησίον. στόρνυσθαι δὲ ἄρα αὐτοῖς καὶ τὸ κῦμα, καὶ διΐστασθαι καὶ τὴν θάλατταν, αἰδοῖ Ποσειδῶνος. βούλεσθαι γὰρ τά τε ἄλλα τὸν θεὸν διαδο-

κομεῖν τὸ καλὸν ἐρρωμένον, καὶ ἦν καὶ τὴν ἕξιν διαπρέπειν. τὸν δὲ Ἥλιον νεμεσῆσαι τῷ τάχει τοῦ παιδὸς ὁ μῦθος λέγει· καὶ ἀμεῖψαί οἱ τὸ σῶμα * εἰς τὸν κόχλον. τὴν δ' οὖν οὐκ οἶδα εἰπεῖν ὑπόθεν ἀγριάναντα, οὐδὲ γὰρ ὁ μῦθος λέγει· εἰ δέ τι χρὴ συμβαλεῖν ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων, λέγοιτο ἀντεραστὰ Ποσειδῶνι καὶ Ἥλιος. καὶ ἠγανάκτει μὲν ἴσως ὁ Ἥλιος, ὡς ἐν θαλάττῃ στρεφόμενος, ἐβούλετό τε αὐτὸν οὐκ ἐν τοῖς κήτεσιν ἀριθμεῖσθαι, ἀλλ' ἐν ἄστροις φέρεσθαι. καὶ τοῦ μὲν μύθω ἐς τοσόνδε ἐληξάτην. ἐμοὶ δὲ ἐκ θεῶν ἵλεω ἔστω. καὶ τά γε παρ' ἐμοῦ ἔστω πρὸς αὐτοὺς εὔστομα· εἰ δέ τι θρασύτερον εἴρηται τοῖς μύθοις, ἐκείνων τὸ ἔγκλημα.

cæteris in rebus excellere, tũ corporis habitu & viribus præ cunctis florere. Solem igitur inquit fabula, pueri celeritate commotũ succensuisse, & in hocce Cochleæ genus vertisse. Quã verò ob causam Sol iratus hoc fecerit, non exprimit fabula: verisimile tamen est, si quid coniicere licet in rebus obscuris, hos deos fuisse riuales: & Solem ægrè tulisse quod tam formosus puer in mari degeret, quem ipse digniorem inter sydera, quàm inter belluas maris numerari iudicaret. Hìc fabulam vtramq; finierim, precor autem deos mihi propitios esse, & quę narraui in meliorem partem accipere: & si quid peccatum est, id omne fabulis vulgi adscribere.

* εἰς τὸν κόχλον τόνδε, οὐκ οἶδα &c. al. τὴν

Πῶς θηρῶσιν ἐν τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ καὶ τῷ Ταναΐρῳ τοὺς ἰχθῦς.

Κεφ. κθ.

Quomodo Eridani & Tanarij confluxu aqua conglaciante pisces capiantur.

CAP. XXIX.

Tanari fl. haud scio an alius quisquam meminerit. Rarissime etiam Eridanum, i. [illegible]ũ, cõglaciari putarim.

Vbi insignis Eridanus & parum nobilis Tęnarus coitionem faciunt, ibi peculiaria piscandi genera accolæ exercent: quæ ex Mitylenæi cuiusdam viri, mihi etiam noti, carminibus didici non indigna referri. Hyberno quidem tempore dum glacies astringit aquam, sationi operam dant. Fertilē enim regionem colunt, deinde ineunte vêre nondū confluente frigoribus conglaciare desinente, qui antea agricolæ essent, nunc piscatores facti, sinnosum locum deligūt: quem peracutis securibus circuncidunt, vt figuræ rotūditate quiddam lacui vel paludi simile efficiant. non tamen glaciem prope ripam secāt, sed in suo statu consistere sinunt: atque locum à

Ἔνθα ὁ Τάναρος ποταμὸς καὶ ὁ Ἠριδανὸς συμβάλλεται, ὁ μὲν καὶ διὰ δόξης ἰὼν καὶ κλέος ἐκεῖνος, ὁ δὲ οὐ πάντη γνώριμος· ἐνταῦθά τι θήραμα νὴ μὰ Δία ἰχθύων ἴδιον, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ ἧκε σὺν μέτροις Μιτυληναίου ἀνδρός, ὃν ἴσθι καὶ αὐτός, μηδὲ ἐξ ἡμῶν ἀγέραστοι γνώθωσαν τοῦ λόγου τοῦδε. Πεπηγμένων αὐτοῖς ὑπὸ κρυστάλλου τῶν ῥευμάτων, ὅσοι περιοικοῦσιν αὐτοὺς, τῇ μὲν ὥρᾳ χειμερίῳ ἀροῦσί τε καὶ σπείρουσι. καὶ γάρ πως καὶ βούγαιον χῶρον κεκλήρωνται. εἶτα ἀρχομένου τοῦ ἦρος, τῶν ῥευμάτων τῶν περιρρεομένων, δι' ὧν αἰτίαν εἶπον, ἔτι ἑστώτων, καὶ παραδεῖ πῃ τόπον περιοικοῦντες οἱ γεωργοὶ τέως, νῦν δὲ ἁλιεῖς καὶ περιτέμνουσι τοῦτον εὖ μάλα τεθηγμέναις πελέκεσι, καὶ τὸ ὕδωρ ἀναφέρεται, περιφερὲς κατὰ τὸ σχῆμα. οὐ μὴν πλησίον ἐπὶ ταῖς ὄχθαις κόπτουσιν· ἀλλὰ ἐῶσι τὸν κρύσταλλον, ὡς ἐξ ἀρχῆς τὴν αἰτίαν πε-

al. ἐπι- πεάςη.

ρις

ριβάλλουσιν οὖν τῷ χώρῳ τῷ γεγυμνωμένῳ περὶ αὐτὸ δίκτυον καὶ μέντοι καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸ κύκλῳ ἀμφότερον. καὶ τοῦτό γε τὸ δίκτυον ἐπισπῶσιν ἄνδρες ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἑστῶτες, καὶ ἁλιεῖς καὶ ἄλλοι· καὶ μέντοι τὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν θεῶνται πολλοί, τῆς τέχνης ἀπείρως ὄντες· ψυχαγωγίας δέ τις ὕπεισιν αὐτούς. ὅταν γε μὴν ἀγόμενοι τῆς ὄχθης πλησίον ἀφίκωνται, τηνικαῦτα καὶ * τὸ ἐντεῦθεν τέμνουσι κρύσταλλον οἱ ἔξωθεν ὑφεστῶτες. τοῦ γάρ τοι θήρα ἀνέχονται, καὶ ἀποστέλλονται τοῖς ἰχθύσι τὸν ἔξω πόρον. τούτου δ' οὖν γινομένου, πλῆρες ἰχθύων τὸ δίκτυον ἐκεῖνο, τὴν ἀφεθεῖσαν ἀποθεῖ τοῦ κρυστάλλου πέτραν, καὶ † συνεστάγη. καὶ εἴγε οἱ ἑστῶτες ἁλιεῖς αὐτῇ ἐφέλκουσιν ἐπὶ νῆσον εἰρεσίᾳ πλωτῆς. Ἴδια μὲν δὴ καὶ ταῦτα ἰχθύων τῶν ἐκεῖσε. καὶ θήραις ἑτέραις ἐκ τοῦ εἰ-

glacie nudarum circũdant amplo verticulo quod fune valido ambitur. Tũ rete piscatores, aliiq; in ripa consistentes trahunt: ac nimirum permulti, etiã piscatoriæ artis imperiti piscium captionẽ animi causâ spectant. Quum autem ij qui adducunt, propè ripam venerũt, tum piscatores alij extrinsecus glaciem ripæ continẽtem frãgũt. detinetur enim rete in lacu quem diximus, & promoueri vltrà non potest. Ita igitur circuncidunt glaciẽ, vt pars eius in medio (inter lacum scilicet ab eis factum & ripam) iam libera absolutaq; & insulæ fluitãtis instar: cui insistunt qui rete trahunt, ab reti piscibus pleno dum trahitur, versùs ripam agatur ac impellatur. Hoc quidẽ illo in loco piscãdi genus, vsitatis piscationibus aliis

τ̃ (margin)

συνεπάγη (margin)

longè dissimile, huiusmodi est. De piscatoribus verò illis Homericè dixerim eos duplicem fructum percipere, alterum ex terra, alterum ex flumine, vt iidem & nautæ & agricolæ censendi sint.

κασμένα. δοίσει δὲ Ὅμηρος εἰπεῖν μοι, ὅτι καὶ διπλοῦν αἱροῦνται μισθὸν οἵδε οἱ ἄνδρες, τὸ μὲν ἐκ τῶν ποταμοῦ, τὸ δὲ ἐκ τῆς γῆς, ὡς εὖ αὐτοὺς εἶναι καὶ ναύτας καὶ γεωργούς.

FINIS LIB. XIIII.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΔ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΕΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιε.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XV.

Θήρα ἰχθύων ἐν Μακεδονίᾳ οὐ πάντη συνήθης.

Κεφ. α.

Θήραν ἰχθύων Μακέτιν οἶδα ἀκούσας· καὶ ἥδε ἡ θήρα ἐστί. Βεροίας τε καὶ Θεσσαλονίκης μέσος ῥεῖ ποταμὸς ὄνομα Ἀστραῖος. εἰσὶν οὖν ἐνταῦθα ἰχθύες τὴν χρόαν κατάστικτοι τινας αὐτοὺς οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, Μακεδόνας ἔρεσθαι λῷόν ἐστι. εἴγε οὖν οὗτοι

Quomodo in Macedonia non admodum vsitatè pisces capiantur.

CAP I.

HViuscemodi Macedonicā piscandi ratione auditione cōprehēsam habeo: in fluuio nomine Astræo, qui inter Berœam & Thessalonicen medius fluit, distincti variis coloribus pisces (nomine ab incolis Macedonibus interrogando) gi-

gnũtur: qui indigenis Muscis in fluuio volitantibus pastum sibi comparant. Eæ nec simile de specie quicquã aliarum Muscarum habent. quæ vbiq; sunt: nec ad Apum similitudinem accedunt, nec Vesparum, nec deniq; Anthedonum, […rum] speciem gerunt: harum tamen aliquam cuiusque propriã particulam referunt. nam in audacia quiddam simile cæterarum Muscarum habent, tum magnitudine Anthedoni similes sunt, tũ Vesparum colorem reddunt, & similiter quidẽ atq; Apes bombo strepunt. Eas Hippuros appellant indigenæ. eæ ad … nam aquam versantes sui gratiâ alimẽti. Piscium nationẽ non latẽt. Nam vt ex his quispiam earum aliquam per summa apparentem conspexit, silentio sub aqua subiẽs, ne prædam aquæ agi-

α'. ἀμί 'paut legi ἀνθηδόνι ex ingenio libro.

ποιοῦνται θήραν μυίας ἐπιχωρίους ἐν τῷ ποταμῷ πετομένας, οὐδέν τι ταῖς ἀλλαχόθι μυίαις προσεικασμένας, οὐδὲ μὴν σφηκῶν ὄψει παραπλησίας· οὐδ᾽ αὖ εἴποις τι τὰς καλουμένας * ἡμέσοι τὴν μορφὴν εἰκότως ἂν ἀντικρίνασθαι τὸ ζῷον, οὐδὲ ταῖς μελίσσαις αὐταῖς. ἔχουσι δὲ τῶν προειρημένων ἑκάστου μοῖραν ἰδίαν ἐοίκασιν ἐν τι μὲν θράσος, μυίαις· τὸ δὲ μέγεθος, εἴποις ἂν ἀνθηδόνα· σφηξὶ δὲ τὴν χρόαν ἀπομάξασθαι· βομβεῖ δὲ ὡς αἱ μέλιτται. καλοῦσι δὲ ἵππουρον αὐτὸν, πᾶν ἴσον εἰπεῖν ἐπιχώριοι. ἐνδιαιτῶνται ἐν ἐπικείμενοι τῷ ῥεύματι τρ…τὴν τὴν ἑαυτοῖς φίλην. οὐ μὴν οὐ ἐκλανθάνουσι τὸν ἐπινηχομένας λαθεῖν ἰχθύας. ὅταν γὰρ αὐτῶν ἐπιπολάζουσαν τὴν μυῖαν θεάσηταί τις, ἡσυχῇ ὑφυδρος ἰὼν ἐργάζεται, κινῆσαι

ὑπονήχεται τὸ κάτω δεδοικὼς ὕδωρ, ἵνα μὴ σοβήσῃ τὸ θήραμα. εἶτα ἐλθὼν πλησίον κατὰ τὴν σκιὰν αὐτῆς, ὑποχανὼν καταπίνει τὴν μυῖαν· ὡς εἴ τις ἐξ ἀγέλης λύκος ἁρπάσειε, ἢ χῆνα ἐξ αὐλῆς ἀετός. καὶ τοῦτο δράσας ὑποδύεται ὑπὸ τὴν φρίκην. ἴσασι μὲν οὖν οἱ ἁλιεῖς τὰ προειρημένα καὶ ταῖσδε μὲν ταῖς μυίαις εἰς δέλεαρ τῶν ἰχθύων χρῶνται οὐδέν· ἐὰν γὰρ αὐτῶν προσάψηται χεὶρ ἀνθρωπίνη, ἀπήνθηκε μὲν τὴν χρόαν τὴν συμφυῆ, μαραίνεται δὲ αὐτῶν τὰ πτερὰ καὶ ἄβρωτοι γίνονται τοῖς ἰχθύσι, καὶ διὰ ταῦτα οὐ προσίασιν αὐταῖς ἀπορρήτῳ φύσει, τὰς εἰργμένας μεμισηκότες. οἱ δὲ τῶν προσέχονται † ὑδροθηρικῆ δόλον αὐτοῖς ἐπινοοῦσί τι· τῷ ἀγκίστρῳ περιβάλλουσιν ἔριον φοινικοῦν, ἥρμοσται δὲ τῷ ἐρίῳ δύο πτερὰ ἀλεκτρυόνος

tatione loco moueat, proximè ad illius vmbram accedit & quemadmodum vel de grege ouem Lupus vel anserē ex cohorte Aquila rapit, ſic is ore hiante atque imminēti eam deuorat. & mox ſub aquæ ſuperficiē denuò mergitur. Quod quidē ipſum etſi piſcatores haudquaquam ignorant, non iis tamē Muſcis ad ineſcandos piſcis vtūtur. ſimul enim ac hominis manu continguntur, & natiuum colorem perdunt, & pennæ euaneſcunt, & inepti ad eſcam piſciū omninò reddūtur. Quę cauſa eſt cur earum odio incenſi, ipſas à ſe deteſtentur. Veruntamen qui piſcandi ſciētiam cognitionemque præclare tenēt cautioſa quadam machinatione atq; ſolertia eiuſmodi piſces circumueniunt: Purpuraſcēte enim lana hamum circumueſtiunt: & ad eandem lanam gallinacei penn

† ὑδροθηρικοὶ vel ὑδροθηρικόν

al. κηρῷ

ὀργυιαῖος

pennas duas è barba seu paleis, cerei coloris speciem similitudinémq; gerentes, accōmodāt. quaternûm cubitorum est arundo, & eiusdem longitudinis linea atq; has abstrusas insidias in flumen deiiciunt. pisces colore illecti, cupidè pergunt contrà venire, ac nimirum lautum cibum se habituros ex pulchro aspectu arbitrantes hamatis escis configuntur, iisdemq; acerbis captiui fruuntur.

De marinis Arietibus.

CAP. II.

Marini Arietes, quorum quidem nomen apud multos peruagatū est, sed non tamen historia omninò explicata, nisi quatenus à pictoribus & fictoribus ostenditur. Circa Corsicum & Sardoum fretum hybernant, atq; ex summa aqua eminentes spectantur: Simul & maximi Delphini circum eos natant. Mas

ὑπὸ τοῖς καλλίοις πεφυκότα. καὶ † χρυσῷ τὴν χρόαν παρῃκασμένα. † ὀργυιὰ δὲ ὁ κάλαμός ἐστι, καὶ ὀργυιὰ δὲ τοσοῦτον ἔχει τὸ μῆκος. καθιᾶσιν οὖν τὸν δόλον. ἑλκόμενος δὲ ὑπὸ τῆς χροιᾶς ὁ ἰχθὺς, καὶ οἰστρούμενος, αὐτόματος ἔρχεται, καὶ θοίνην ὑπολαμβάνων ἐκ τοῦ κάλλους τῆς ὄψεως ἕξειν θαυμαστὴν, εἶτα μέντοι περιχανὼν ἐμπλέκεται τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ πικρᾶς τῆς ἑστιάσεως ἀπολαύει ᾑρημένος.

Περὶ τῶν θαλαττίων κριῶν, καὶ ὅπως θηρῶσι τὰς ζώνας. Κεφ. β.

Οἱ θαλάττιοι κριοὶ, ὧνπερ ἦν ὄνομα μὲν ἐς τοὺς πολλοὺς διαφοιτᾷ, ἱστορία δὲ οὐ πάντη σαφὴς, ὅσον κατὰ τῇ χειρουργίας, καὶ πλάσματι δείκνυται. χειμάζουσι μὲν περὶ τὸν Κύρνιόν τε καὶ Σαρδῷον πορθμὸν, καὶ φαίνονταί γε καὶ ἔξαλοι. περινήχονται δὲ περὶ αὐτοὺς καὶ δελφῖνες μεγέ-

θει

δὴ μέγιστος ὁ πλείων ἄρρην κριὸς, λευκὴν τὸ μέτωπον ταινίαν ἔχει περιθέουσαν· εἴποις ἂν Λυσιμάχου τοῦτο διάδημα, ἢ Ἀντιγόνου ἢ τινος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλέων ἄλλου. κριὸς δὲ θῆλυς, ὡς οἱ ἀλεκτρυόνες τὰ κάλλαια, οὕτω καὶ οὗτος ὑπὸ τῇ δέρῃ ἠρτημένους πλοκάμους ἔχει. ἁρπάζει δὲ ἄγραν τοῦ[δε] τοῖν κεροῖν ἑκάτερος καὶ νεκρὰ σώματα, καὶ ποιεῖται βορὰν αὐτὰ, καὶ ζῶντας ἁρπάζει. ἀλλὰ καὶ τῷ τῆς νήξεως κλύδωνι πολὺν ὄντα καὶ ἀπειργασμένον, καὶ ναῦς περιτρέπει. χειμῶνα αὐτὸς ἐξ ἑαυτοῦ τοῦτον ἐργασάμενος ἁρπάζει δὲ καὶ ἀπὸ γῆς ἑστῶτας τὸν πλησίον. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Κύρνον κατοικοῦντες· νεὼς διεφθαρμένης ἐν χειμῶνι, ἄνδρα εὖ μάλα νηκτικὸν πολλὴν θάλατταν διανύσαντα, λαβέσθαι τινὸς ἄκρας σφισιν ἐπιχωρίου, καὶ ἀναβάντα ἑστάναι καὶ μάλα ἀδεῶς, ἤδη

aries frontem alba vitta redimitam habet, vt vel hanc Lysimachi, vel Antigoni, vel alterius cuiuspiam regum Macedoniæ diadema dicas. Aries verò fœmina quemadmodũ barbæ appendiculas gallinacei quasdam possident, sic ipsa cirros ex imo collo pendentes habet. Neq; modò eorũ vterq; mortua: sed & viua corpora exedit, & conficit. In natando magnos fluctus facit: tempestate, quam ex sua agitatione ciet, naues funditus euertit, ac eos qui secundum mare versantur, rapit. Nã qui Corsicam incolũt, dicunt, virum qui ex tempestate naufragiũ fecisset, natandi benè peritum, vbi permultũ maris natando transmisisset, circa Corsicã crepidinem quandam assecutum ascendisse, ibiq; constitisse, tan-

quam periculo iam omni exemptum atque securum: post verò quã Aries famelicus eũ oculis comprehẽdisset, conuolutũ agitatumq; posteriore sui parte plurimum mare concitasse: deinde ab intumescente æstu elatum instar procellæ & turbinis hominem corripuisse. Hæc de Ariete circa Corsicam. Cæterùm Oceani accolæ fabulantur veteres Atlanditis [*Atlantides vel Atlantica insulæ, quas beatas vocant, dua sunt*] reges qui genus ad Neptunum referũt in capitibus suis Arietum marium tænias gestasse; imperij insigne: & reginas similiter citros [quos diximus] fœminarum Arietum. Tanto narium robore prędita est huiusmodi bellua, spiritum vt vehe-

ἤδη καὶ δεδιὼς ἀπάντων ἐλεύθερος γενόμενον, καὶ ἐν ἀδείᾳ τοῦ ζῆν καὶ ἐξουσίᾳ ὄντα. κριὸν δὲ περιχανόμενον ὑπαίσσειν τοῦ ἱστῶντα καὶ αἰχμαλωτισθέντα ὑπολιμῶν, εἰλίξαι τε ἑαυτόν, καὶ κυρτῶσαι, καὶ τῷ οὐραίῳ μέρει πολλὴν ἐλάσαι θάλασσαν· εἶτα ἐκαυτὸν μετεωρίσαι ἀφέντα ὑπὸ τοῦ οἰδήσαντος κύματος, καὶ ἐπὶ τὴν ἄκραν φθάσαι αἰσπασθέντα καὶ δίκην καταιγίδος, ἢ στροβίλου ἁρπάσαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ τὸ μὲν Κύρνειον ἅρπαγμά τε καὶ θήραμα τοῦ κριοῦ ἐστι τοιοῦτον. Μυθοποιοῦσι δὲ οἱ τὸν Ὠκεανὸν οἰκοῦντες, τοὺς πάλαι τῆς Ἀτλαντίδος βασιλέας, τοὺς ἐκ τῆς Ποσειδῶνος σπορᾶς, ἐπὶ φέρειν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τὰς τῶν κριῶν τῶν ἀρρένων ταινίας, γνώρισμα τῆς ἀρχῆς· τὰς τε καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς τὰς βασιλίδας, τοὺς πλοκάμους τῶν θηλειῶν καὶ ἐκείνας φορεῖν τῆς ἀρχῆς ἔλεγχον. ἔστι δὲ ἄρα τοὺς μυκτῆρας τὸ ζῷον τοῦτο καρτερὸν δεινῶς, καὶ

πολὺ

πολύ τι ἆσθμα εἰσπνεῖ· καὶ ἕλκει ἀέρα τὸν ὑφ' ἑαυτὸν παμπολύν. δοκεῖ δὲ κατὰ τὰς φώκας τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν συννοοῦσι πλησίον τὸν κριὸν εἶναι, καὶ φέρειν σφίσιν ὄλεθρον ὡς ὅτι τάχιστα ἐκπηδῶνται, καὶ παρέλθωσιν εἰς τὴν γῆν, καὶ τὰς ὑπάντρους πέτρας ὑπελθοῦσαι, καταδύονται. * οἱ δὲ αἰσθόμενοι τὴν φυγὴν μεταθέουσι, καὶ αὐτῷ στάντες τῷ ἄντρῳ κατὰ τὴν τοῦ χρωτὸς ὀσμὴν, ἔνδον εἶναι σφίσι τὴν ἄγραν συνιᾶσι· καὶ ὡς ἴυγγί τινι βιαιοτάτῃ ἕλκουσι ταῖς ῥισὶ τὸν μεταξὺ ἑαυτῶν καὶ τῆς φώκης ἀέρα· αἱ δὲ ὡς βέλος ἢ δόρατος αἰχμὴν ἐκκλίνει τὴν τοῦ πνεύματος προσβολήν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὑποχωρεῖ. τελευτῶσαι δὲ ὑπὸ τῆς βιαιοτάτης ἑλκύσεως ἐκσπῶνται τοῦ ἄντρου, καὶ ἄκουσαι ἀκολουθοῦσιν, ὥσπερ ἱμᾶσί τισιν ἢ σχοινίοις κατατεινόμεναι, καὶ τετρίγασι, καὶ γίνονται τῷ κριῷ δεῖπνον.

menter & permultum anhelet, & immensum aëra respiratione ad se attrahat eaq; aspiratione marinos Vitulos ad hanc rationem comprehēdat. Quum enim Arietem illi nouerant vicinum esse ad moliendas ipsis insidias, in terram celerrime erūpantes, in specus saxosos subeuntes conduntur: is cognitā fuga, insequitur: & cōtra antrum stās ex corporis odore prædam intus esse percipit, & narium illecebra quadam acri, inter se & Vitulos aërem intermedium attrahit. Hi tanquam vel sagittam, vel spiculum, sic sanè spirationis illius appulsum declinant & refugiunt. Tandem tamen violētissimo anhelitus ductu inuiti, & tanquam loris quibusdam, aut funibus cōstricti, ex latebra extrahūtur, & stridēt, & ab Ariete deuorantur.

εἰς ἑαυτὸ, vel δι' αὐτῶν

Enallage numeri.

rantur. Ex earum naribus enatos pilos harū rerum periti magnos vſus afferre teſtantur.

De Thynnis Bubonicis.

CAP. III.

Ad promontorium Bubonicum innumeri Thynnorū greges verſantur. Eorum maximi, ſimiliter vt Sues, ſoli & ſeparatim natant: alij more Luporum bini proficiſcuntur: alij quemadmodum Capræ quæ in latis paſtionibus gregatim paſcūtur. Exoriente Canicula, & ingraueſcente æſtiuo calore, in Euxinum natare contendunt: & marinis fluctibus è feruidè radiato Sole caleſcentibus, inter ſe velut conſerti cōtextiq; cōfertis turmis natant, & corporum coniunctione ad perfruendam vmbram ſe inuicem opacant.

De Luna piſce.

CAP. IIII.

δεικνύουσι. Τάς γε μὴν ἐκπεφυκυίας τῶν μυκτήρων τῶν κριῶν τρίχας, οἱ ταῦτα ἐξετάζειν δεινοὶ λέγουσιν εἰς πολλὰ ἀγαθάς.

Περὶ τῶν θυννῶν τῶν ἐν τῷ Ῥύνῳ τῷ Βιβωνικῷ.

Κεφ. γ'.

Ἐν δὲ τῷ Ῥίῳ τῷ Βιζωνίῳ, (al. Βυβωνικῷ) θύννων ἔθνη μυρία. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατὰ σῦς εἰσι μονίαι, καὶ καθ' ἑαυτοὺς νήχονται μέγιστοι ὄντες. οἱ δὲ συνδυασθέντες, καὶ εἰς τοὺς κατὰ τοὺς λύκους συνίομεν. ἄλλοι δὲ κατ' ἀγέλας, ὥσπερ οὖν τὰ αἰπόλια, πλατείας νομὰς νεμόμενοι. ἐπιτέλλοντος δὲ τοῦ Σειρίου, καὶ τῆς ἀκτῖνος ἐνακμαζούσης ὀξύτατα, ἐπὶ τὸν Εὔξεινον στέλλονται. καὶ τοῦ κύματος αὐτοῦ ἐμπύρου δοκοῦντος, ἀλλήλοις συμπεφρασμένοι νήχονται καὶ τῇ τῶν σωμάτων συναφῇ σκιᾶς τινος ἀμαστεγέτιο μεταλαγχάνουσι.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ὃν καλοῦσι σελήνην. Κεφ. δ'.

Αἰγλ

Λέγει δὲ Δημόστρατος ἀνὴρ ἁλιευτικῆς σοφίας ἐπιστήμων, καὶ μὰ Δία, καὶ ἑρμηνεῦσαι χρηστὸς, εἶναι καί τινα ἰχθὺν ἀγαθὸν τὸ εἶδος, καὶ καλεῖσθαι σελήνην τοῦτον. τὸ μέγεθος βραχὺν, κυάνεον τὸ εἶδος, πλατὺν τὸ σχῆμα. τὸ νῶτον δὲ οἱ λοφιὰς ἴσχει, καὶ τάσδε ἀνατείνειν ὁ αὐτὸς φησὶ, μαλακὰς εἶναι αὐτὰς, καὶ οὔτε ἀποτόμους οὔτε τραχείας. ταύτας μὲν ὅταν ὁ ἰχθὺς ἐθέλῃ ὑπονήχεσθαι διαιρεῖσθαι καὶ ἀποδείκνυσθαι κύκλου ἡμίτομον, καὶ εἶναι σελήνης τῆς διῃρημένης σχῆμα· καὶ ταῦτα μὲν ὅσα ἰδεῖν. Κύπριοι δὲ ἁλιεῖς φασί. Δημοστράτου δὲ καὶ ἔστιν ὁ λόγος· πληρουμένης μὲν τῆς σελήνης τὸν ἰχθὺν τόνδε ᾐρημένον πεπληρῶσθαί τε αὐτὸν, καὶ πληροῦν καὶ τὰ δένδρα ἐὰν τούτοις † προσαρτήσῃς φέρων αὐτόν. ληγούσης δὲ ἄρα ὑποτετῆχθαι καὶ ἐκλείπειν, καὶ φυτοῖς προσαχθέντα αὔειν αὐτά. Ὀρυττομένων τε φρεάτων ἐὰν αὐτὸν τῷ μα-

Demoſtratus vir rei piſcatoriæ peritiſſimus, ſimul & diſertus, piſcẽ quondam eſſe affirmat ſpecie perpulchrum, & appellari Lunam: exigua magnitudine, lata figura. Idémque aſſert, cyanei coloris ſpeciem ſimilitudinémq; gerere: in dorſo pinnas habere molles & lenes, eaſdémque in natando explicare, & ad ſimilitudinẽ Lunæ ſemicirculum efficere: ſimul & eum ipſum (vt Cyprij piſcatores aiunt) quum eſt plena Luna, tũ impleri, tum implere arbores, ſi ex his illũ appenderis, decreſcente verò Luna, exſiccari atque interire: ac ſi ad plantas admoueris, eas marceſcere, & euaneſcere: Item ſi iam plena vel creſcente Luna in id aquæ, quod in per-

λοφιὰς: eminẽtias quaſdã, vel ſetas eminentes.

al. προσαρ- σας

fossis puteis reperitur, quis hunc piscem iniecerit, aquam iugem & perennem fore: sin extrema aut decrescente Luna, aquam exarescere. Quòd si hunc eundem in fontem scaturiẽtem cõieceris, quomodo dixi de puteo, is ad rationem Lunæ vel euanescet, vel implebitur.

De piscatione Thunnorum in Ponto.

CAP. V

Quemadmodum in Propontidem Thynni innatãt & enatant, suprà scripsi: iam porrò qui Heracliam, Tion, Amastriam, Ponticas vrbes incolunt, planè sciunt quo anni tempore eiusmodi pisces eò accedãt: Quare tum ad mare se conferunt, habéntq; permulta cõtra eos instrumẽta parata, naues, retia, speculam in excelsum excitatam, quam in litto-

νης ὑποφαινομένης εἰς τὸ ὀρυχθὲν ὕδωρ ἐμβάλλῃ τις τὸν ἰχθὺν τοῦτον, ἀέναον ἔσται τὸ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἐπιλείψει ποτέ· εἰ δὲ ὑπολήγοντος, οὐχ ἕξει τὸ ὕδωρ. καὶ μέντοι καὶ εἰς πηγὴν ὑπανατέλλουσαν εἰ τὸν αὐτόν γε ἐμβάλλεις ἰχθὺν, ἕξεις ἢ πεπληρωμένην αὐτὴν, ἢ κενὴν τοι χῶρον τὸ ἐντεῦθεν.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ θύννων.

Κεφ. ε.

Ὅπως μὲν οὖν εἰσνέουσι τε εἰς τὴν Προποντίδα, καὶ ὅπως ἐκνέουσιν αὖ οἱ θύννοι, οἶδα εἰπὼν ἄνω που * τῶν λόγων τῶνδε. νοείτω δέ μοι τις ἐνταῦθα Ἡράκλειαν, καὶ Τῖον, καὶ Ἀμάστρειαν, πόλεις Ποντικάς. ἴσασιν οἱ τόνδε τὸν χῶρον πάντες οἰκοῦντες τὴν τῶν θύννων ἐπιδημίαν ἴσασι κάλλιστα καὶ τὸν μῆνα καὶ ἀφικνοῦνται τῷ ἔτει πλωϊκὰ, καὶ ὅπλα κατ' αὐτῶν εὐτρεπίσαντες πολλὰ, ναῦς, καὶ δίκτυα, καὶ σκοπιάς· ὑψηλὴ δὲ αὕτη ἐπί

τινος

al. τόνδε τὸν λόγον

al. μέντοι

τινος αἰγιαλοῦ παγεῖσα, καθέστηκεν ἐν περιωπῇ σφόδρα ἐλευθέρᾳ. καὶ γὰρ αὐτῆς τὸ ποίημα διηγήσασθαι, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔστι (†aliâs ἐστὶ) μέγα ἄχθος, σοὶ δὲ τῷ ἀκούοντι τὸ τῶν ὤτων τρυφῆς τῆς ἐκείνου, οἶμαι. δύο πρέμνα ἐλάτης ὑψηλὰ δοκίσι πλατείαις διειλημμένα ἕστηκε πυκναῖς ταύταις διῃρασμέναις· ἀνελθεῖν τῷ σκοπῷ καὶ ἐπιβῆναι μάλα ἀγαθαῖς. αἱ δὲ νῆες ἐρέτας ἑκάστη καὶ ἓξ ἔχει παρ' ἑκάτερα νεανίας εὖ μάλα ἐρέττοντας. δίκτυα δὲ περιμήκη, οὐ κοῦφα λίαν, καὶ τὰ αἰτεχόμενα τοῖς φελλοῖς, μολίβῳ γε μὴν βεβαιούμενα μᾶλλον. ἀθρόαι δὲ ἄρα ἐς τῶνδε τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰσνήχονται. ἦρος δὲ ὑπολάμποντος, καὶ τῶν ἀνέμων εἰρηνευόντων ἤδη καταπνεόντων, καὶ τοῦ ἀέρος φαιδροῦ τεθέντος, καὶ οἱονεὶ μειδιῶντος, καὶ τοῦ κύματος κειμένου καὶ λείας οὔσης τῆς θαλάττης· ὁ σκοπὸς ἰδὼν ἀσφαλῆ τινι ἐπιβήτῳ, καὶ

ris eminenti loco, & circunspectum facilem habenti, defigũt: cuius conficiendi rationem molestum mihi non erit explicare. Tigna bina procerissima abiegna excitãt intercepta & iũcta inter se trabibus latis & crebris immissis, & facilem ascensum speculatori præstãtibus: singulæ naues vtrinque sex iuuenes expedite remigantes habent. Retia benè longa sunt, nõ admodum leuia & quæ magis deprimantur plumbo quàm leuẽtur suberibus. Copiosi autem istorum pisciũ greges in ea feruntur. Itaque verno Sole illucente, ventis placidè & trãquillè flãtibus, cælo læto & quasi ridente, cõquiescente à tempestatibus mari, iam propinquare Thynnos simul vt ex specula prudenter & a-

al. ἀναγόμενα

 στάσ

cutè speculator prospexit, piscatoribus vnde veniãt, denũciat. Hi ad vocis significationem retia tendunt, nã si intra retia ingrediãtur, sicut dux exercitus, vel choro præfectus, hoc ipsum signo dato edocet. Itaque sæpe totum gregem capit, & non aberrat à scopo, neq; desiderio frustratur. Quum verò Thynnorum cohortes in altum sese incitauerint, is qui ex specula acerrima oculorum acie, horum actiones obseruat, cõtentâ voce exclamat, recta ad altum remigationem contendendam, illúcq; insequẽdos esse. Hi porrò alligato ad alterum tignũ, quod speculam sustinet, perlongo retium fune, naues ordine remis propellunt, ita vt inuicem non separentur. nam & rete in singulas distributum est naues. Et prima nauis,

φύσει ὄψεως ὀξυωπεστάτη· λέγει μὲν τοῖς θηραταῖς ὁπόθεν ἀφικνοῦνται οἱ δέ. οἵ γε μὴν πρὸς τὴν φωνὴν περιτείνουσι τὰ δίκτυα, καὶ τοῦτο ἐκδιδάσκει. εἰ δὲ ἐνδοτέρω, δίδωσιν ὥσπερ οὖν στρατηγὸς τὸ σύνθημα, καὶ χορολέκτης τὸ ἐνδόσιμον. αἱρεῖ γε μὴν πολλάκις καὶ τὸν πάντα ἀριθμὸν, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται τοῦ σκοποῦ. ἐκεῖνα δὲ † ὁποῖα, ὅταν ἑαυτοὺς ὠθήσωσιν εἰς τὸ πέλαγος ἡ τῶν θυννων ἴλη, ὁ τὴν σκοπιὰν φυλάττων, καὶ ἀκριβῶν τὴν τῶν προειρημένων ἱστορίαν, καὶ μάλα ὀξὺ ἐμβοήσας, λέγει διώκειν ἐκεῖθι καὶ τοῦ πελάγους ἐρέττειν ἰθύ. οἱ δὲ ἐξαρτήσαντες ἐλάτης, τῆς τὸν σκοπὸν ἀνεχούσης, τῆς ἑτέρας σχοῖνον εὖ μάλα μακρὰν τῶν δικτύων ἐχομένην, εἶτα ἐπαλλήλους ταῖς ναυσὶν ἐρέττουσι κατὰ στοῖχον, ἔχονταί τε ἀλλήλων. ἐπεί τοι καὶ τὸ δίκτυον ἐφ' ἑκάστῃ διήρηται. καὶ ἥ γε

ἀλκάποιον

πρώτη

περιφέρει ἡ τὴν ἑαυτῆς ἐκβολὴν ὅσα μοῖραν τοῦ δικτύου, ἀναχωρεῖ. εἶτα ἡ δευτέρα δρᾷ τοῦτο, καὶ ἡ τρίτη, καὶ δεῖ καθεῖναι τὴν τετάρτην. οἱ δὲ τὴν πέμπτην ἐρέττοντες ἔτι μέλλουσι. δεῖ δὲ ἐπὶ ταύτῃ οὐ χρὴ καθεῖναί πω. εἶτα ἐρέττουσιν ἄλλος ἄλλῃ. καὶ ἕλκουσι τοῦ δικτύου τὴν μοῖραν, εἶτα ἡσυχάζουσι. νωθεῖς δὲ ἄρα ὄντες οἱ θύννοι, καὶ ἔργον τι πόλεως ἐχόμενον ἀδυνατοῦντες δρᾶσαι, πεπιεσμένοι μένουσί τε καὶ ἀτρεμοῦσιν. οἱ δὲ ἐρέται ὡς ἁλούσης πόλεως, αἱροῦσιν ἰχθύων (ποιητὴς ἂν εἴποι) δήμους. ἴσασιν (ὦ φίλοι Ἕλληνες) καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα, καὶ Νάξιοι κατὰ κλέος τὸ ἐπὶ θήρᾳ τῆς τοιαύτης παθόντες, ὡς Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. τὰ δὲ ἔτι λοιπὰ τῆς θήρας, ἀκούσεσθε ἄλλων.

vbi ſuam retis partem eiecit, diſcedit: hoc idē facit deinceps ſecūda, & tertia, & quarta: qui quintam remis impellunt interim ſeparant, vt mox eiecturi videātur. Reliqui verò nunquam laxare debent. Deinde alij aliò remigant, & pro ſe quiſque retis partem trahit, poſtea quieſcunt: Thynni verò circunuallati per ignauiam & timiditatem non ſe loco mouent. itaque conferti comprehenduntur. Itaque remiges, tanquam ciuitate aliquâ in poteſtatem redactâ, totum piſcium (vt poëta diceret) populum capiunt. Norūt hæc & teſtantur tum Eretrienſes tum Naxij hâc piſcatione inſignes, vt Herodotus & alij referūt. Eius autem reliqua audietis ab aliis.

Columella populum de Apibus dixit.

Eretria vrbs eſt Eubœæ: Naxus vna Cycladum in Ægeo.

Διὰ τί εὔχονται τῷ Ποσειδῶνι οἱ θηρῶντες τοὺς θύννους, καὶ περὶ ξιφίου

Thynnorum piſcatio vbi. Et cur Thynnorum piſcatores Neptuno vota

nuncupent.

CAP. VI.

Non verò in Ponto tantùm capiūtur Thynni, sed in Sicilia quoq;, vt mihi videtur, quum Sophron [*Syracusanus poeta*] Thynnorum piscatoris meminerit. Sed alibi quoq; piscatores eorum esse constar. Quum autem iam circumretiti tenentur, Neptuno malorum depulsori omnes omninò vota faciunt. cuius rei causam dum mecū studiosè inquiro, inuenio illos hoc dæmone maris domino, opus habere. ne vel Gladius piscis vel Delphinus huic Thynnorum agmini captiuo accedat Nam sæpe strenuus aliquis Gladius, lacerato reti, Thynnorum gregi irretito, ad se exuendum ex laqueis facultatem dedit. Delphinus etiam ad moliendas retibus insidias acerrimus, iis

καὶ δελφῖνος.

Κεφ. ϛ.

Θύννων δὲ ἄγρας ἠρημένων τῇ θήρᾳ τῇ Ποντικῇ, ἐγὼ δὴ αὖ φαίην ὅτι καὶ Σικελικῇ (τί καὶ βουλόμενος αὖ; τὸν ἁλιέα θυννοθήραν ὁ Σώφρων ἔγραψε; πάντως δὲ καὶ ἀλλαχόθι ἄγρα τῶνδε τῶν θύννων ἐστί) τοῦ δικτύου ἤδη περιπλακέντων αὐτοῖς, Ποσειδῶνι πάντες εὔχονται πάντως ἀλεξικάκῳ τῷ καλεῖσθαι. καὶ ὁπόθεν καὶ τοῦδε τοῦ δαίμονος ἀξιῶ τὸ ὄνομα εἰπεῖν, ἐμαυτὸν καὶ μάλα ἀπαιτῶν τι καὶ βουλόμενος, ἐπιδεῖ φημι μεταπεσεῖν οἱ δέονται τοῦ Διὸς ἀδελφοῦ τοῦ θαλάττης κρατοῦντος, μήτε τὸν ξιφίαν τὸν ἰχθὺν τῇδε τῇ ἴλῃ συνέμπορον ἀφικέσθαι, μήτε μὴν δελφῖνα. ὁ γοῦν γενναῖος ξιφίας πολλάκις τὸ δίκτυον διέκειρε, καὶ ἀφῆκεν ἐλεύθερον διεκπεσεῖν τὴν ἀγέλην. καὶ δελφὶς τῶν ἐπιβούλων δικτύῳ ζῴων. δια-

πραγ

ἀπάγχειν γάρ τοι δεινός ἐστι.

Πῶς γλυκὺ γίνεταί τι ἐν Ἰνδοῖς γάλα.

Κεφ. ζ.

Ὕεται ἡ Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἦρος μέλιτι ὑγρῷ, καὶ ἔτι καὶ πλέον ἡ Πρασίων χώρα. ὅπερ οὖν ἐμπίπτον τῇ πόᾳ, καὶ τῶν ἑλείων καλάμων κόμαις, νομὰς τοῖς βουσὶ καὶ τοῖς προβάτοις παρέχει θαυμαστάς. καὶ τὰ μὲν ζῷα ἑστιᾶται τὴν ἡδίστην. μάλιστα ἐνταῦθα οἱ νομεῖς ἄγουσιν αὐτά, ἔνθα καὶ μᾶλλον ἡ δρόσος ἡ γλυκεῖα κάθηται πεσοῦσα. ἀντιπαρεστιᾷ δὲ καὶ τὰ ζῷα τοὺς νομέας. ἀμέλγουσι γὰρ περιγλύκιστον γάλα, καὶ οὐ δέονται ἀναμίξαι αὐτῷ μέλι, ὅπερ οὖν δρῶσιν Ἕλληνες.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς μαργάρων.

Κεφ. η.

Ὁ δὲ Ἰνδικὸς μάργαρος (ἄκουε γὰρ εἴποι περὶ τῶν Ε-

perniciem affert, ac dẽtibus conficit.

Lac pecorum apud Indos ex cælesti melle dulcescere.

CAP. VII.

In India & maximè in Prasiorum regione, liquido melle pluit: quod in herbas, ac palustrium arundinũ comas decidens mirificas pastiones ouillo & bubulo pecori præstat: quod quidem ipsum à pastoribus eò, vbi dulcis plus roris de cælo delapsum est, agitur: & sic illis pastionibus tãquam epulis iucundè accipitur: pastoreśque vicissim suaui epulo cõpensat. nam ex pecore illi suauissimũ lac exprimunt, neque (sicut Græci faciũt) mel miscere & temperare habent necesse.

De Margaritis marinis Indicis, Erythræis, Bosphoris, & Britannicis, & earum rege, item de Indicis terrenis.

CAP. VIII.

Indica Margarita hoc

hoc modo capitur. Vrbs est nomine Perimuda, cui eo tempore quũ in Bactris Eucratides regnaret, Soras ex generis regij stirpe natus imperauit. hanc quidẽ ipsam Ichthyophagi incolentes Margaritas retibus in orbẽ circa littus amplissimũ extensis, comprehendũt. Margaritiferę Cõchæ magnorũ Strombĩorum similitudinem gerentes, gregatim natant, & quemadmodũ Apum examina reges, sic eæ habent, tum coloris pulchritudine, tũ magnitudine præstantes. Summâ autem cõtentione vrinatores ideò certant ad capiendum gregis ducẽ, quòd eo capto, cunctum gregem rectione orbatũ, non loco se mouentẽ, assequuntur: quandiu

ἐρυθραίου) λαμβάνεται τρόπῳ τῷδε. πόλις ἐστὶν ἧς ἦρχε Σώρας ὄνομα, ἀνὴρ γένους βασιλικοῦ, ὅτε καὶ Βάκτρων ἦρχεν Εὐκρατίδης, ὄνομα δὲ τῇ πόλει Περιμούδα. κατοικοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνδρες ἰχθυοφάγοι. ὅθεν ὁρμωμένους σὺν τοῖς δικτύοις φασὶ τοὺς δὲ περιειλημμένους περιλαμβάνειν ἐοικότι μεγάλοις αἰγιαλοῦ κύκλον εὐμεγέθη. γίνεσθαι δὲ τὸν περιειλημμένον λίθον ἐν κόγχης στρόμβῳ ἐμφερεῖς †μεγάλου. νήχεσθαι τε κατ' ἀγέλας τὸν μαργάρεις, καὶ ἔχειν ἡγεμόνας, ὡς ἐν τοῖς σμήνεσιν αἱ μέλιτται τοὺς καλουμένους βασιλέας. ἀκούω δὲ εἶναι καὶ τοῦτον διαπρεπῆ καὶ τὴν χρόαν, καὶ τὸ μέγεθος. ἀγώνισμα δὲ ἄρα ποιοῦνται συλλαβεῖν αὐτὸν οἱ κολυμβηταὶ οἱ ὕπυδροι. τούτου γὰρ ᾑρημένου, καὶ τὴν ἀγέλην αἱροῦσι πᾶσαν, ἐρήμην, ὡς ἂν εἴποι τις, καὶ ἀπροστάτευτον οὖσαν. ἀτρεμεῖ γάρ, καὶ οὐκ ἔτι †προσάπτειν εἰκὸς ἦν ποίμνη τὸν νομέα. ἀφῃ-

μμεγάλῳ

προσάψειν

ρημ

ἐρυθρὰν κατά τινα τύχην ἐκθέει. ἐὰν δὲ διαφθάρῃ, καὶ μετά γε σοφίας ἐξελίττει, καὶ περιέπεται καὶ σώζει τὸ ὑπήκοον. τοὺς δὲ ληφθέντας ἐν πιθακνίοις λέγονται ταριχεύειν. ὅταν δὲ ἡ σὰρξ μυδήσῃ, καὶ περιρρυῇ, καταλείπεται ἡ ψῆφος. ἄριστος δὲ ἄρα ὁ ἰνδικὸς γίνεται, καὶ ὁ τῆς θαλάττης τῆς ἐρυθρᾶς. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὸν ἑσπέριον Ὠκεανόν, ἔνθα ἡ Βρεταννικὴ νῆσός ἐστι. δοκεῖ δέ πως τὸ χρυσωπότερος ἰδεῖν εἶναι, τάς τε αὐγὰς ἀμβλυτέρας ἔχων, καὶ σκοτωδεστέρας. γίνεσθαι δὲ φησιν Ἰόβας καὶ ἐν τῷ κατὰ Βόσπορον πορθμῷ, καὶ τῶν Βρεταννικῶν ἡττᾶσθαι αὐτόν. τῷ δὲ Ἰνδῷ καὶ τῷ ἐρυθραίῳ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀντικρίνεσθαι. ὁ δὲ ἐν Ἰνδίᾳ χερσαῖος οὐ λέγεται φύσιν ἔχειν ἰδίαν, ἀλλὰ ἀπόπηγμα εἶναι κρυστάλλου, οὐ τοῦ ἐκ τῶν παγετῶν συνισταμένου, ἀλλὰ τοῦ ὀρυκτοῦ.

quidem rex fugiendo elabi poteſt, ſapienter eas regit & conſeruat. Iam porrò captas in paruulis doliis ſalē cōdiunt: vbi quum contabuerit caro, & defluxerit, vnio ſolus relinquitur. Optimus Indicus, & in mari rubro procreatus exiſtimatur. Idem in occiduo Oceano, vbi exiſtit Britannia naſcitur: ſed is magis fului coloris eſt, minusq; ſplendidus. Iuba in Boſphoro etiam freto naſci ſcribit, qui & Britannicis inferiores ſint. & cum Indicis ac Erythræis nullo modo comparandi. Indicus terrenus dicitur naturam habere non propriam, ſed fœturā eſſe cryſtalli, nō gelu concreſcentis, ſed foſſitij. χρυσωπότερος.

Περὶ γεράνου θαλαττίας. Κεφ. θ.

De Grue marino. CAP. IX.

De Gruibus volucribus iam prius me verba fecisse non sum oblitus. Sed Gruem quoque piscem marinum Corinthiaci maris alumnum esse audiui. Declinabat autem ea pars Corinthiaci maris, quâ Grus piscis captus est, Atticam versùs, iuxta latus Isthmi, quod Athenas respicit. Procedebat hic piscis ad quindecim iustæ mensuræ * pedum longitudinē: crassitudine Anguillam non tamen maximā (vt audio) æquabat. Eius & caput & os alitis Gruis speciem similitudinémq; gerit: * squammæ pennis gentilis auis ei similes sunt. Natat autē non conuoluto in spiras corpore, vt alij pisces Anguillarū instar angusti & oblongi. Tāto robore saliendi est, vt tanquam emissum à contento neruo telum feratur. In sermonem

Γεράνων μὲν ἂν πέρι τῶν πτηνῶν, ἐν τοῖς πρεσβυτέροις λόγον εἰπεῖν ἐμαυτὸν καὶ εὖ οἶδα· θαλάττιον δὲ γέρανον ἰχθὺν Κορινθίου πελάγους ἔντροφον ἀκοῦσαι φημι. ἀπέκλινε δὲ ἄρα τοῦτο τὸ πέλαγος ἔνθα ὁ γέρανος αἰγιαλῷ ἐπ' ἐὰν ἐν τῷ πρὸς τὰς Ἀθηναίας πλάγια τοῦ ἰσθμοῦ, κατὰ τὴν πλευρὰν τὴν εἰς αὐτὰς ὁρῶσαν. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους ἐς δικαίου μέτρου. ἐγχέλυος δὲ (ὡς ἀκούω) εἶχεν, οὐ μέντοι τῆς μεγίστης, τὸ πάχος. κεφαλὴ δὲ ἄρα ἐκείνῃ καὶ στόμα γεράνου ἐστὶ τοῦ πτηνοῦ. λεπίδες δὲ αὐτῷ, γεράνου πτερὰ εἴποις ἂν καὶ ταῦτα. ἔρχεται δὲ οὐχ ἑλικτὴν τὴν νῆξιν, ὥσπερ οἱ τῶν ἰχθύων κατὰ τὰς ἐγχέλυς στενοὶ καὶ μακροί. ἔχει δὲ ῥώμην καὶ μάλα ἀλτικήν. πηδᾷ γοῦν ὥσπερ ἀπὸ νευρᾶς οἰστὸς ἀφεθείς. λέγου-

Fortè pinnas dicere voluit auctor.

σιν

ὅτι οὖν οἱ λόγοι οἱ μὲν ἐπιδαύριοι τοῦτο τὸ ζῷον οὐδενὸς ἰχθύων ἔγγονον· ἀλλὰ καὶ τὰς γεράνους πτήσεις φευγούσας τὸν Θρᾴκιον κρυμὸν, καὶ τὸν ἑσπέριον τὸν ἄλλον, ἐμπίπτειν μὲν τῷ πνεύματι, τάς γε μὲν θηλείας εἰς μίξιν ὀργᾶν δή, τοὺς δὲ ἄρρενας αὐταῖς ἐπιτρέχεσθαι. καὶ μέντοι καὶ εἰς τὴν περὶ αὐτὰς ὁμιλίαν κυμαίνειν· καὶ διὰ ταῦτά τοι καὶ † διαβαίνειν αὐτὰς ἐθέλειν. τὰς δὲ οὐχ ὑπομένειν γὰρ εἶναί τι ἐν μετεώρῳ μίξιν, φέρειν οὐδ' ἐπὶ γῆν· τοὺς δ' ἐγκρατεῖς οὐκ ἔχοντας γίνεσθαι τοῦ πόθου, ἐκβάλλειν τὴν γονήν. καὶ εἰ μὲν τύχοιεν ὑπὲρ γῆς φερόμενοι, τήνδε ἐκπίπτειν εἰς οὐδὲ ἕν, ἀλλ' ἀπόλλυσθαι ἄλλως. εἰ δὲ ὑπὲρ τοῦ πελάγους πέτοιντο, ἐνταῦθά ποι τὴν θάλατταν, ὥσπερ οὖν θησαύρισμα παραλαβοῦσαν φυλάττειν ἔμβρυον. καὶ γεννᾶν τὸ ζῷον τοῦτο, ἀλλ' οὐ διαφθείρειν ὥσπερ εἴς τινα ἄγονον καὶ στερρὰν γαστέρα ἐμπεσόν. καὶ τὸ μὲν

μὲν

Epidauriorũ venit hoc animal ex nullo pisce generari: sed quum volucres Grues Thraciũ frigus & reliquum ad Occidentem fugientes obuio vento, tum fœminæ ad coitum exardescentes, tum mares veneris libidine cõflagrantes, inter se complexu venereo iungi cupiunt: fœminas suspensum coitum sustinere non posse, idcircóq; semen temere emittere, quòd voti compotes fieri non possint. Ac si supra terram volent id ipsum ad nihilum recidere, & perire: sin supra mare, id delapsum tanquam thesaurum per manus traditum, sic à mari hunc fœtũ asseruari, animãtémq; effici, neque velut in aluũ sterilem illapsum pe-

ὅτι βαίνειν

rire. Hęc Epidaurij. Sed & Demostratus vir genere mihi ignotus, cuius antè mētionem feci: Hunc inquit piscem vidi, & magnopere cōsideraui: cumq; (vt aliis ostendere possem) exsiccare vellem atque coquis ipsum secantibus viscera intuerer, tum ex vtroque latere spinas exortas, rursum inferius inter se suis extremis coire: & similiter atq; tabulas legum, triangulas esse: tū eius iecur in longitudinem procedere aspexi: tū iecori subiectū fel longū instar mãticæ aut bulgæ, vt faba recens videretur. Vbi verò primùm iecur & fel exempta fuissent, ambo sta-

Synecdoche fortè pro siliqua faba.

μὲν τὸν λόγον ἄπειρος· καὶ δὴ διηγήσατο ὁ Ἐπιδαύριος. Λέγει δὲ καὶ ἄλλος, οὗ τὸ γένος οὐκ οἶδα, ἑταῖρος ὅδε· πρῶτον μὲν εἶτα μέντοι οὐ πάνυ τι ὁμολογεῖ, ὡς ἂν μὴ δοκῇ μὴ ἀμαθὴς εἶναι αὐτοῦ. λελέξεται μέντοι καὶ ἐκεῖνος. Δημόστρατος, οὐδαμοῦ καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, εἶδε τὸν ἰχθὺν ἤδη· ὃς καί μοι εἰσῆλθεν αὐτοῦ θαῦμα, καὶ ἐβουλήθην αὐτὸν ποιῆσαι τάριχον, ἵνα ᾖ καὶ ἄλλοις βλέπειν. ἐκ τοῦ ἐγγυτάτω ὄντος καὶ τῶν γινομένων τῶν μαγείρων αὐτὸν, καὶ τεμνόντων τὴν γαστέρα ἐπεσκεψάμην τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. ἀκάνθας εἶδον ἐξ ἑκατέρας τῆς πλευρᾶς, συννευούσας τε καὶ ἐπικλινούσας τὰ πέρατα εἰς ἀλλήλας. τρίγωνοι δὲ ἦσαν ὥσπερ αἱ κύρβεις. τὸ ἧπαρ τε ἐνέκειτό οἱ προμῆκες εἰς μῆκος. ὑπέκειτο δὲ αὐτῷ καὶ χολὴ μακρὰ ἔχουσα τὴν φύσιν κατὰ τὰ θυλάκια. εἶπε δ' ἂν ἰδὼν τὴν χολὴν κύαμον ὑγρὸν εἶναι. ἐξαιρεθέντα δὲ ἄμφω, καὶ ἡ χολὴ καὶ τὸ ἧπαρ τὸ μὲν ὑ-

στερ

πρὸς μέντοι τ' διογκωθῆναι, καὶ ἐῴκει ἰχθύος ἥπατι μεγίστου. διατήξασα δὲ ἡ χολὴ τὸν λίθον· καὶ γάρ πως ἔτυχε τεθεῖσα ἐπὶ λίθου, εἶτα ἐκοιλάνθη. ἄμφω δὲ τὼ λόγω τῷδε ἐνταῦθα ὁρίζομεν.

tim intumuisse, vt iecur instar hepatis maximi piscis videretur: fel vero lapidē, super quē forte positum fuerat, liquefecisse. Hic & Epidauriorum & Demostrati sermones finieram. διωγκώθη

Περὶ θήρας πηλαμύδων.

Κεφ. ι.

De captura Pelamydū quæ Purpurarum carne hamis infixa inescantur.

CAP X.

Θήραν δὲ πηλαμύδων εἰπεῖν μὴ παρέργως οὐδὲ συνήθη μὲν, οὐκ ἔστιν ἔξω τῆσδε τῆς σπουδῆς. δέκα νεανίαι τὸ ἀκμαιότατον αἰθριῶντες ἀναβαίνουσι ναῦν ἐλαφρὰν, καὶ διὰ πάντα μέντοι καὶ ταχυναυτοῦσαν. διανείμαντες δὲ αὑτοὺς εἰς ἑκάτερον ἴσους τὸν πλευρὸν, καὶ κορεσθέντες εὖ μάλα πρωΐας, εἶτα μέντοι τοῖς ἐρετμοῖς καὶ ἕκαστος ἐπιχειροῦσι, πλανώμενοι δεῦρο κἀκεῖσε. κάθηται δὲ εἷς ἐπὶ τῆς πρύμνης καὶ ἐντεῦθεν τε καὶ ἑκατέρωθεν παραρτῆσας καθίησιν ὁρμιὰς ἠρ-

Rationem piscandi Pelamydes haud sanè peruulgatam non à seria consideratione alienum est explicare. Decē iuuenes ad summum ætatis vigorem florescētes, expeditam nauem & celerem cōscendūt & simulatque se cibo expleuerint, pariter continuo æqualitérque in vtrūque nauis latus distributi remigare contendūt, atque huc illuc errant. eorum vnus aliquis ad puppim sedens, armatas hamis lineas binas (quibus & alia anne-

ctum

ctuntur) ad vtranque nauis partem demittit: tum ad singulos hamos escam ex Purpura Lacæna (Concha) cõfectã stricte religat, tum Lari marinæ auis pennam ad hamum quemque alligat, vt ab occurrente aqua sensim & leuiter agitetur. Pelamydes autem escæ sic instructæ illecebrâ delinitæ in hamos innatant. Quum autem ex iis aliqua liguritione apprime stimulata, os in escã impegerit, tum reliquæ consequentes hamis configuntur, vt hami ob multitudinẽ vno eodémq; tempore transfixorum piscium vexentur. Iuuenes verò remigare desistentes, de transtris surgunt ad subtrahẽdas lineas multitudine piscium onustas: quos posteaquàm in nauim subduxerunt, fecundissima piscatio ex permagno piscium numero aperte ostenditur.

τὴν ναῦν δὲ τούτων καὶ ἄλλαι καὶ συναπτίλαι πάσαις τὰ ἄγκιστρα. καὶ ἕκαστον ἄγκιστρον δέλεαρ φέρει Λακαίνης πορφύρας † μαλλὸν κατειλημμένον, καὶ πτερὸν μέντοι λάρου ἑκάστῳ ἀγκίστρῳ προσήρτηται ἡσυχῇ, ὡς τὸ διασείεσθαι ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος ὕδατος. τούτων οὖν ἱμέρῳ παρθενίουσιν αἱ πηλαμύδες· μία δὲ ἡ προτένθης ὅταν ἐς στόμα ἀναφρείσῃ προσπέσῃ, καὶ αἱ λοιπαὶ καὶ δονεῖται τὰ ἄγκιστρα ὑπὸ τῶν αὐτῶν καιρὸν περιπαρέντα τοῖς ἰχθύσιν. οἱ ἄνδρες οὖν τὸ μὲν ἐρέττειν ἔπε ἀπίστησαν, παρῆκαν δὲ τὰς κώπας. ἐξαναστάντες δὲ ἀνασπῶσι τὰς μηρίνθους διαγεμούσας, καὶ μέντοι καὶ βεβριθυίας τοῖς ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ἐς τὴν ναῦν ἐμπέσωσι, διαρρήγνυται τῆς ἀθηρίας τὸ μαρτύριον ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων τῶν ἑαλωκότων.

Περὶ

Περὶ γαλῆς χερσαίας τε καὶ θαλαττίας.

Κεφ. ια.

Η χερσαία γαλῆ ὅτι ἦν ἄνθρωπος; ἤκουσα, καὶ ὅτι τοῦτο ἐκαλεῖτο, καὶ ὅτι ἦν γόης καὶ φαρμακὶς, καὶ ὅτι δεινῶς ἀκόλαστος ἦν καὶ ἀφροδίτην παράνομον ἐνόσει. καὶ ταῦτα εἰς ἀκολὴν τὴν ἐμὴν ἀφίκετο· καὶ ὡς εἰς τοῦτο τὸ ζῶον τὸ κακὸν ἔτρεψεν αὐτὴν Ἑκάτης τῆς θεοῦ μῆνις οὐδὲ αὐτό με λέληθεν. ἡ μὲν οὖν θεὸς ἵλεως ἔστω μοι. μύθους δὲ ἐῶ καὶ μυθολογίαν ἄλλοις. ὅτι δέ ἐστι θηρίον ἐπιβουλότατον, καὶ νεκροῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθενται γαλαῖ καὶ μὴ φυλαττόμεναι ἐπιτίθενται καὶ συλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκκόπτουσι, δῆλόν ἐστι. φασὶ δὲ καὶ ὄρχεις γαλῆς γυναικὶ κατ' ἐπιβουλὴν ἢ ἑκούσῃ περιαφθέντας ἐπισχεῖν τὸ ἐπὶ μητέρας γίνεσθαι καὶ ἐπιστέλλειν αὐτήν. τὰ σπλάγχνα δὲ γαλῆς συνουσίαν δέ τινα προσλαβόντα, ἣν ἴσωσαν οἱ σοφοὶ τὰ κατὰ

De Mustela terrestri & marina: & de vrinatoribus.

CAP. XI.

Mustelam terrestrem aliquando mulierem fuisse audiui, eodemq; nomine vocatam, quo nunc à Græcis quadrupes vocatur Gale: incãtationum ac veneficiorum peritam, immodicè libidinosam, & incestæ Venerisauidã: nec illud me latet, quod ab Hecate irata in hãc feram conuersa dicitur. Sed hęc dea mihi benigna sit: ego huiusmodi fabulas aliis relinquo. Hanc bestiã insidiosissimã esse constat: inq; defunctos homines inuadere: &, nisi arceatur, eorum oculos diripere & exorbere. Testiculos eius mulieri siue dolo siue sponte appensos, omnes conceptus & fœcunditatis vim abolere dicunt. Eiusdẽ viscera nescio quo modo præparata, harum rerũ

ταῦτα

artificibus cognito, & insidiosè immissa vino amicitiã dirimunt. & beneuolentiã priùs coalitam dissoluunt, vt quidam aiunt. Verùm hæc magis & Veneficis, quibus Martem suũ inimicitiæ principem colant, cedamus. Est & paruus piscis Mustela nomine, qui nullã cum
διάκοινον Mustelo dicto pisce cõmunitatem habet. hic
γαλῆ enim cartilagineus est, & pelagius, & magnitudine præstans, simul & Caniculæ piscis speciem similitudinémq; gerit. Mustelã verò diceres esse Iecorinũ. nã piscis est breuis, & oculis conniuentibus. Pupillę oculorum ad cyaneũ colorem accedũt. Eius barba quàm iecorini maior est, & minor quàm Cremytis. Al-
χείμωλος, aliqui primum per K scribũt gas depascitur, & saxatilis est, atque similiter vt terrena omnium cadauerum, in quę incur-

ταῦτα, καὶ εἰς οἶνον ἐμβληθέντα κατ' ἐπιβουλήν, φιλίαι (ὡς λόγος) διΐστησι, καὶ ἡνωμένην πάλαι εὔνοιαν διακόπτει. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων, ὅσοι γ' ὄντες τινὲς καὶ φαρμακέας, Ἄρει φίλῳ κοινάζειν καὶ τὸ διακρίνειν καταλείπωμεν. ἔστι δὲ καὶ ἰχθὺς τῆς γαλῆς μικρὸς ὄνομα, καὶ οὐδὲν τὸ κοινὸν πρὸς τοὺς καλουμένους γαλεοὺς ἔχων. οἱ μὲν γάρ εἰσι σελάχιοι καὶ πελάγιοι, καὶ μέγεθος φέροντες· εἶτα μέντοι καὶ κυσὶν ἐοίκασιν. ἡ γαλῆ δὲ, φαίην αὖ αὐτὴν εἶναι, τὸν καλούμενον ἥπατον. ἰχθὺς δέ ἐστιν αὕτη βραχὺς, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἐπιμύουσα. κόρας δὲ ἔχει κυανοῦ χρόας προσεικασμένας. καὶ τὸ μὲν γένειον ἔχει, τοῦ ἥπατος μεῖζον, ἡττᾶται δὲ αὖ πάλιν τοῦ † χείμαρρος κατά γε τοῦτο. πετραίαν δὲ οὖσαν
ἆλ νεκροῖς τὴν γαλῆν καὶ νεμομένην φυκία, ἀκούω πάντων
ἐντύχῃ σωμάτων οἷα αἱ * νεκροῖς † τύχῃ, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ταῦτα.

ταύτην ὡς τὴν χερσαίαν ἐσθίειν. χρῶνται δὲ ταύτῃ καὶ τοῖς ἐς τὰ [illegible] ἁλιεῖς, ὅσοι κατὰ τὸν Ἤπειρον ὅπως φαρμακεύουσι, πονηροὶ καὶ [illegible] κακῶν. Ἐπεὶ δὲ ἀμφίβιόν ἐστι τὸ τῶν ἰχθύων φῦλον πᾶν, τὸ τοῖς ὑδροθηρευταῖς γένος συμβαίνει, καὶ τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω [illegible], μελαίνουσι τὰς ἑαυτῶν βάσεις καὶ τὰ κοῖλα τῶν χειρῶν, ἀφανίζειν [illegible] τὴν ἐξ αὐτῶν αὐγήν. τὰ γάρ τοι τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ὡς ὅτι μάλιστα ἐκλάμποντα ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἰσοκρατῆ τῶν ἰχθύων, ταῦτά ἐστιν.

rit, oculos exest & conficit, vt audio. Qui Epirum incolunt piscatores quidam veneficiis dediti ad eadem hâc marinâ Mustelâ vtuntur, ad quæ alij terrenâ. Porro quum plerique pisces carniuori sint, homines vrinatores qui maris interiora scrutantur, (*quo sint à piscibus carniuoris tutiores*), manuum volas & pedum vestigia denigrant, vt partium istarum splendor obscuretur. hæ enim præ cęteris humani corporis partibus in aqua resplēdere, & pisces ad se allicere solent.

αὐτῷ

Περὶ τῶν θαλαττίων χημῶν.

Κεφ. ιβ.

Χῆμαι δὲ θαλάττιαι ζῷόν εἰσι καὶ αὗται διάφοροι. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, τραχεῖαι πεφύκασιν· αἱ δὲ λεῖαι πάνυ. καὶ τὰς μὲν τοῖς δακτύλοις πίσσας συνθλάσεις· τὰς δὲ συντρίψεις λίθῳ, καὶ μόγις. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν μεγίσταται τὴν

De hamis diuersis.

CAP. XII.

Chamæ marinæ & variæ & multiplices sunt, aliæ asperæ, aliæ læues. quædam digitorum compressu confringuntur: aliæ vel saxo ægrè conteruntur. Quædam ipsarum ni-

gerrimæ sunt, nonnullæ argentei coloris similitudinem gerere videntur, aliæ vtroque colore mixto insignes. Ac quemadmodum earũ est varium & multiplex genus, sic multas & diuersas sedes habẽt. Quædam enim in littoribus dispersæ, iacent in arena, vel in limo quiescunt: nõnullæ sub algã subijciuntur: aliæ in limo commorantur: aliæ saxis tãquam mordicus adhærent. Æstiuo tempore quum incipit messis, in Istrico mari gregatim natant, & leuiter ferũtur, quũ ante id tempus suâ sibi mole graues efferri nõ possent. Euri Boreæ & Austri idcirco fugientes sunt, quòd eos ventos ferre non possint. Contrà ex tranquillo mari mirificâ voluptate afficiuntur, & Fauonij mollibus auris af-

χρόαν εἰσίν· αἱ δὲ, ἀργύρῳ τὴν αὐγὴν προσεοίκασιν. αἱ δὲ ἀνακραθεῖσαι πρόσκεινται ταῖς χροιαῖς ταῖς προειρημέναις. γένη δὲ αὐτῶν διάφορα καὶ εὐναὶ πάνυ ποικίλαι. αἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ψάμμοις κεῖνται διεσπαρμέναι τοῖς τῶν αἰγιαλῶν, διαναπαύονταί τε κατὰ τὸν ἰλύν· αἱ δὲ ὑπόκεινται βρύῳ· αἱ δὲ εἰλημμέναι τῶν σπιλάδων, εἶτα αὐταῖς †προσέρχονται† μάλα ἰσχυρῶς. ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ Ἰστριάδι θαλάττῃ, ὅτε αἱ χῆμαι κατὰ τὴν ὥραν τὴν θέρειον ὑπαρχομένου τοῦ ἀμήτου, δίκην ἀγέλης ἀλλήλαις συμφέρονται, καὶ ἀναπλέουσι κούφως. πρό γε τούτου βαρεῖαί τε καὶ εὐπαχεῖς οὖσαι, καὶ οὐκ ἀναπλεῦσαι ἀλλ' αἱ πλωϊκαὶ δὲ οὐκ ἔτι τοιαῦται. ὑποδιδράσκουσι δὲ τὸν νότον, καὶ φεύγουσι τὸν βορρᾶν, καὶ τὸν εὖρον οὐδὲ ἀνέχονται. χαίρουσι δὲ ἀκύμονι θαλάττῃ, καὶ ζεφύρου καταπνεύσαντος, αὔραις

προσσεί- χονται

ραις ἡδείαις τε καὶ μαλακαῖς. ὑπὸ ταύταις σὺν τοῖς ἑαυτῶν εἰλεοῖς ὀκλάσασαι, μεμυκυῖαί τε καὶ καταπεπληγυῖαι εἰσί, ... ἐν τῷ μυχῷ. καὶ ἀκύμονος οὔσης τῆς θαλάττης γενομένης, καὶ τότε ἀνοίξασαι τὰς ἑαυτῶν στέγας ἐκκύπτουσιν ὡς ἐκ τῶν ἰδίων θαλάμων αἱ νύμφαι ἢ τὰ ῥόδα πρὸς τὸν ἥλιον ὑπαλεαθέντα καὶ ἐκκύψαντα τῶν καλύκων. ἐκεῖ καὶ αἱ κόγχαι κατὰ μικρὸν ὑποθαρσοῦσαι μαλακῷ ἀσμένως ἡσυχάζουσι καὶ ἀτρεμοῦσι τὸν * ἔπορον ἄνεμον προσδεχόμεναι. τὸν μὲν ὑποστορέσασαι χιτῶνα· τὸν δὲ ὀρθώσασαι. καὶ πλέουσι τὸν μὲν ἱστίῳ χρώμεναι· τὸν δὲ σκάφει χρώμεναι. καὶ πορίζουσι μὲν τὸν τρόπον τοῦτον ἡσυχίας οὔσης καὶ εὐδίας· οὐδὲν φαίης ἂν μακρόθεν ἰδὼν ἢ νηίτην στόλον ἰέναι. ἐὰν δὲ αἰσθῶνται ἐπίπλουν ἢ ἔφοδον θηρίου ἢ νῆξιν ἰχθύος ἀδροῦ, ἑαυτὰς ὑφ-

flari gaudēt : eámq; ob rem in latebras abditæ & suis conniuentes testis, quum à tēpestatibus mare sentiunt conquiescere, & Fauoniū flare, tum relictis sedibus, ad summam maris aquam natāt, & apertis testis eminent, (sic tāquam vel sponsę è thalamis prodeunt, vel rosę ad Solis radios exporrectæ ex inuolucris seu calycibus suis erumpunt,) & quiescētes ventum expectant placidum ac secūdum: qui si contigerit alterā concham substernentes, alterám erigentes, hac pro velo, illâ pro naui ad nauigāndum vtuntur, vt si eas procul videas sic per tranquillum mare natātes, classem nauium existimes. Quòd si nauem ad se accedere sentiūt, aut belluæ impetum, aut valentioris piscis natationem, metu perculsæ, contractis viro

* ἐπίφορον ex Eustathio.

impetu testis, frequentes delabuntur & occultantur.

De Hæmorrhoo genere Viperarum.

CAP. XIII.

Hæc ex Nicandri Theriacis paraphrasticè reddita sunt ab Æliano.

Hæmorrhous è genere Viperarum, in saxorum cauernis domesticam sedem habet, pedē vnum tum longus est, tū à capite in tenuitatē eius corporis habitus procedit. Colore est partim flammeo, partim nigro, eius caput tāquam cornibus quibusdā inhorrescit: sensim & pigrè serpit, ventris squammis terram premens: tortuosa, non rectâ viâ progreditur, & gradiendo leuiter substrepit, vnde eius segnicies & infirmitas ostenditur. Primum vt momordit, statim pūctus cyanæi (liuidi) coloris exoritur: percussus stomachi doloribus affligitur: vētēr copiosè fluit & exhauri-

ἐνὶ κρότῳ τῶν ὀστράκων πλήξασαι. κατεπόλισθόν τε ἀθρόαι, καὶ ἠφανίσθησαν.

Περὶ τοῦ ἔχεως ὃν αἱμόῤῥουν καλοῦσιν.

Κεφ. ιγ.

Ὁ δὲ αἱμόῤῥους, εἴη δ᾽ ἂν γένος ἔχεως, οὗτος μάλιστα ἐν τοῖς πετρώδεσι χηραμοῖς ἤθη τε ἔχει καὶ διατριβάς· μῆκός τε σώματος εἴληχε ποδιαῖον, πλάτος δ᾽ ἐξ ὀξείας τῆς κεφαλῆς μείουρος κατατείνει ἔς τε ὑπὸ τὴν οὐράν· καὶ πῆ μὲν φλογώδης ἰδεῖν ἐστι, πῆ δὲ δεινῶς μέλας. φρίττει δὲ τὴν κεφαλὴν οἱονεὶ κέρασί τισιν. ἕρπει δὲ ἡσυχῇ ἐπιθλίβων τὰς τῆς νηδύος φολίδας. λοξὸν δὲ ἵμενον πορείαν. ἠρέμα γοῦν ὑπηχεῖ, ὡς καταγνῶναι νωθείαν αὐτοῦ καὶ οὐδένειαν. δακὼν δὲ οἴδημα ἐργάζεται, καὶ τοῦτό γε ἰδεῖν ἐστι περιπόρφυρον κυανοῦν. καρδίαν εἴληχε μὲν ὁ πληγεὶς, * ἀλλὰ ἄνιστα. ἐκκρεῖ δὲ ἡ γαστὴρ

αἰ γνό-
μενα

τὴν ὀχετούς. νὺξ δὲ ἀφίκετο ἡ πρώτη, καὶ αἷμα ἐκρεῖ διά τε ῥινῶν καὶ αὐχένος, καὶ μὴν τοι καὶ δι' ὤτων σὺν ἰῷ χολώδει. οὖρα δὲ ἀφίησιν ὕφαιμα ἡ κύστις. εἰ δὲ καὶ οὐλαί εἰσί τινες παλαιαὶ περὶ τὸ σῶμα, ῥήγνυνται καὶ αὗται. Οἱ δὲ θήλεις αἱμόῤῥους κρούσει τινὶ, μεθιᾶσιν ἐκ τῶν ὀνύχων ἄκρων καὶ εἰς τὰ οὖλα ὁ ἰὸς ἀναθεῖ, καὶ αἷμα ἐκεῖται πάμπολυ, καὶ ἐκθλίβονται τῶν οὔλων οἱ ὀδόντες. Τούτῳ φασὶ τῷ θηρίῳ περιπεσεῖν ἐν Αἰγύπτῳ τὸν τοῦ Μενέλεω κυβερνήτην Κάνωβον, Θώνιδος βασιλεύοντος· καὶ συνεῖσαν τὴν Ἑλένην τῆς δυνάμεως τὴν ἰσχὺν, κατάξαι μὲν αὐτοῦ τὴν ῥάχιν, ἐξελεῖν δὲ τὸ φάρμακον. ἐς τίνα δὲ ἄρα χρείαν ἀποδοῦσα λαβεῖν τε θηριώδες μὲν τοῦτο οὐκ οἶδα.

Περὶ ζώων ἃ κομίζουσιν οἱ

tur. Et primâ statim nocte sanguis per nares, fauces & aures cum biliosa sanie emittitur, vesica sanguineam vrinam reddit. Cicatrices si quæ sint in percusso corpore, etiamsi consenuerunt, tamen recrudescunt, & rumpũtur. At si Hæmorrhois fœmina morsum alicui inflixerit, sanguis etiã per summos vngues emanat, & gingiuæ quoque veneno inficiuntur, & sanguis ab eis fluit copiosus, & eliduntur dentes. In hanc ferã incidisse aiunt Canobum Menelai gubernatorem in Ægypto, Thonide regnante: & Helenam quum vim veneni intellexisset, serpentis spinam confregisse, & ' pharmacũ exemisse. in quem verò vsum hoc eximere & reseruare voluerit, ignoro.

Pharmacum Græcis & venenum & remedium significat.

Nicander, ex quo hæc transferuntur, non scribit Helenam exemisse spinam aut aliud quidpiam ex hoc

hoc serpente, reseruandi gratiâ: sed simpliciter illi iratam confregisse spinam eius, & hinc esse quod oblique ceu claudicantes & elumbes procedunt.

Τῶν δ' ἑλίκων μετὰ τὸν ἑλκὸν ἀνίκλιστον ... Διομήδη ... ῥάχις δ' ἐξ ... *Spondylos tamen de spina serpentium nostro tempore aliqui vrunt. & morbis quibusdam, vt elephantiasi incipienti, mederi putant.*

Quaenam animalia suo regi adferant Indi, vt Tigrides & Pardos cicures, &c.

CAP. XIIII.

Adferunt regi suo Indi animantes diuersas: vt Tigrides cicures, Pardos mãsuetos Oryges quadricornes. Item Boũ genera duo, quorum alij ad cursum velocissimi sunt: alij perquàm feri: & ex his Bubus (*eorum caudu*) etiam muscaria faciunt. Corpore omninò nigri sunt, caudas verò egregiè albas habent. Columbas quoque luteas afferunt, quas vnquã mãsuefieri aut cicurari negãt, & aues quas Cerciones nominãt. & canes generosos, de quibus suprà dixi: &

κερκίωνας *Oryges quadricornes.* *Boum genera duo.* *Columba luteæ.* *Cerciones*

τῶν Ἰνδῶν οἱ ὑπήκοοι βασιλεῖ τῷ σφετέρῳ, οἷον τίγρεις τε καὶ πάνθηρας, καὶ ἄλλοι πᾶ.

Κεφ. ιδ.

Κομίζουσι δὲ ἄρα τῷ σφετέρῳ βασιλεῖ οἱ Ἰνδοὶ, τίγρεις πεπωλευμένας καὶ τιθασσὰς πάνθηρας καὶ ὄρυγας τετρακέρως, βοῶν δὲ γένη δύο, δρομικούς τε καὶ ἄλλους ἀγρίους δεινῶς. ἐκ τούτων γε τῶν βοῶν καὶ τὰς μυιοσόβας ποιοῦνται. καὶ τὸ μὲν σῶμα παμμέλανές εἰσιν οἱ δὲ ταῖς δὲ οὐραῖς ἔχουσι λευκὰς καὶ ἰσχυρὰς καὶ περιττεχὲς ... κομίζουσιν, οἷας τιθασσεύειν καὶ λέγουσι μήτε ἡμεροῦσθαι, μήτε ποτὲ προσμανθάνειν, ὄρνιθας δὲ ἃς κερκίωνας φιλοῦσιν ὀνομάζειν καὶ κύνας γενναίους, ὧν ἄνω μοι λέλεκται· καὶ τι-

θήκους λευκούς· καὶ μελαίνας τοὺς ἄλλους καὶ τούτους πιθήκους. τοὺς γάρ τοι πυρσούς, ὡς γυναιμανεῖς εἰς τὰς πόλεις οὐκ ἄγουσι, ἀλλὰ καὶ ποθὲν ἐπιπηδήσαντας ἀναιροῦσιν, ὡς μοιχοὺς μεμισηκότες.

Περὶ ζώων κερατοφόρων τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἀγωνιζομένων.

Κεφ. ιε.

Ἰνδῶν δὲ ὁ μέγας βασιλεὺς μιᾶς ἡμέρας ἀνὰ πᾶν ἔτος ἀγωνίαν προτίθησι τοῖς τε ἄλλοις ὅσοις εἶπον ἐπρόσθεν· ἐν δὲ δὴ τοῖς καὶ ζώοις ἀλόγοις, ἀλλ' ἐκείνοις ἂν ἐκπέφυκε κέρατα. παίει δὲ ταῦτα ἄλληλα. καὶ σύστασίν τινι θαυμαστῇ μέχρι νίκης ἁμιλλᾶται, ὡς παρ' οὐδὲν ἀθληταί, ἢ ὑπὲρ ἄθλων μεγίστων ἰσχυριζόμενοι, ἢ ὑπὲρ κλέους σεμνοῦ, καὶ εὐφημίας τινὸς ἀγαθῆς. εἰσὶ δὲ οἱ ἀγωνισταὶ οἵδε οἱ ἄλογοι, ἡμεροί τε ἄγριοι, καὶ κριοὶ ταῦροι, καὶ οἱ καλούμενοι

Simias albas, & alias nigerrimas. rufas enim tanquam nimium libidinosas & incontinentes erga mulieres, non ferũt in ciuitates: & si fortè in eis reperiantur tanquam adulteros exosi occidunt. *Simia diuersa.*

De Cornigeris apud Indos certantibus bestiis.

CAP. XV.

Magnus Indorũ rex quotannis diem vnum certaminis, non modò hominibus proponit, vt alibi dixi: sed etiam bestiis cornutis: quę sane inter se cornibus appetẽtes mirabili naturâ quâdã eatenus strenuè decertant, quoad aduersarium funditus vicerint, sicq; omni neruorum contentione, quemadmodum athletæ, vt aut maximo afficiantur præmio, aut gloriam capiant certaminis luculentã, nitũtur. Rationis quidem expertes sunt luctatores isti: Tauriferi, Arietes mansueti, & qui vocãtur* μέσοι, & Asini v- *Vocabulum videtur corruptum.*

no armati cornu, denique Hyænæ: quod animal Capreis minus esse aiũt, sed Ceruis animosius multò & cornibus ferociens. postremi in certamen veniũt Elephanti. ij inter se vulnerant, & alter sæpe alterum vincit atq; adeò interimit: sæpe etiam vterque vulneribus confectus, simul decumbit.

μέσοι, καὶ ὄνοι μονόκερῳ, καὶ † ὕαιναι. φασὶ δὲ εἶναι τοῦτο τὸ ζῶον, δορκάδος μὲν ἧττον, ἐλάφου δὲ πολλῷ θρασύτερον, καὶ θυμούμενον εἰς κέρας. εἶτα ἐπὶ πᾶσιν, οἱ ἐλέφαντες ἀγωνισταὶ παρίασι. προσχωροῦσι δὲ οὗτοι, καὶ μέχρι θανάτου περιώσκοντες ἀλλήλους τοῖς κέρασι. καὶ πολλάκις μὲν ὁ ἕτερος κρατεῖ. καὶ ἀποκτείνει τὸν ἀντίπαλον, πολλάκις δὲ καὶ συναποθνήσκουσι.

4 Μέσοι animalia cornuta quæ sint, ignorare me fateor Μαρσυλοι Hesychio in India sunt quadrupedes vitulis similes. præteriji hæc verba Gillius: ut sequentia etiam, quibus animal cornutum capreolo minus describitur: quod quidem Hyænam appellari (vt codices nostri habent, & Gillius similiter legit), absurdum est, quum Hyænam constet absque cornibus esse, Lupis cognatam quadrupedem, nihil cum capreis aut ceruis commune habere. Axis quidem Ctesiæ Indica fera est, hinnuli pelle, pluribus candidioribúsque maculis Est & Indica caprea illa seu dorcas, ex qua moschus odoramentũ legitur. Colos apud Scythas & Sarmathas inter arietem & ceruum est, duobus paruis cornibus.

Quid Theophrastus sentit de partu Viperarum.

Τί φρονεῖ περὶ τῶν ἐχιδνῶν ὠδῖνος ὁ Θεόφραστος.

CAP. XVI.

Κεφ. ις.

Viperæ catulos Theophrastus scribit paren-

Θεόφραστος οὔ φησι τῆς ἐχίδνης τὰ βρέφη διεσθίειν τὴν γα-

τὸ μηδὲν τὴν γαστέρα, ὥσπερ ἂν θυρωρουμένην τε, ἵνα τι καὶ παίξω καὶ ἐξαράξαντα πῃ ῥαγεῖσαν ἔξοδον. ἀλλὰ τὸ θλιβόμενον αὐτὸν, καὶ τῆς γαστρὸς οἱ στρεμμένης. Ὁμηρείως δὲ εἰπεῖν, τὴν δὲ οὐκ ἀντέχειν, ἀλλὰ διαῤῥήγνυσθαι. καί μιν πείθει λέγων. ἐπεί τοι καὶ θαλάττιαι βελόναι ἄκοιτοί τε οὖσαι καὶ λεπταὶ, ὅτι ταὐτὰ πάσχουσιν ὑπὸ τῶν σφετέρων βρεφῶν, καὶ ἐκεῖνα ἄνω ἐκ τῶν λόγων εἶπον. Ἡρόδοτον δὲ ἀξιῶ μή μοι μηνιεῖν, εἰ τοὺς μύθους ἐξεγράψω, ἴσα ὑπὸ τῶν ἐχιδνῶν ὠδῖνος λέγει.

Φυσικὰ κοινὰ δελφῖνων καὶ λεόντων. Κεφ. ιζ.

Φυσικὴ δέ ἄρα ἦν κοινωνία καὶ συγγένεια λέοντι καὶ δελφῖνι, ἀπόῤῥητος. οὐ γὰρ ὅτι βασιλεύουσιν, ὁ μὲν, τῶν χερσαίων ὁ δὲ, τῶν ἁλίων, τοῦτο ἀπόχρη. ἀλλὰ

tis vterum non exedere atque cõficere: neq; sane vt quiddam ludẽs dicam foribus effractis obstructum exitũ perrumpere: at enim fœminę vterum angustiis compulsum non amplius reniti posse, sed disrumpi. Cuius sentẽtia ita rem habere mihi ad veritatem planè persuadet: Siquidem & marinæ Acus quia tenues sunt & haudquaquam sinuosam & capacem alnum habeant, idcirco similiter à suis fœtibus afficiuntur, vt iam antè scripsi. Interim verò Herodotum rogo, ne mihi succenseat, si ea quæ super Viperarum partu ipse affert, ego fabulosa censeam. μύθοις vel εἰς μύθους

De natura Leonis cum Delphino similitudine.

CAP. XVII.

In media natura quędam communitas retrusa Leoni est, & affinitas cum Delphino: non ex ea parte solùm quòd vterque imperat, ille quidem terrenis bestiis, hic verò aquatilibus

 libus

libus: sed quòd senectute ambo tabescunt: & quum sunt in ægritudine, illi terrestris. Simia medetur huic marina quoque Simia remedio est. Nam vt in terra sic etiam in mari aliquod est Simiarum genus, (vt aliâs dixi,) quod similiter huic, vt illi terrenum medicinam morbi affert.

De Sepedone serpente.

CAP. XVIII.

Inter feras inutiles, & vel numerari indignas. Sepedon est, perniciosus serpens: quem tum figurâ hemorrhoo cognatum, tum colore similem esse Nicander censuit: sed celerior esse videtur: & quoniã per gyros & flexiones graditur, parua apparet: quod quidem causa est quamobrem inspectantes nesciant de eius magnitudine iudicare. Vulnus quod infert acerbitatis plurimum habet, & benè pe

γάρ τοι καὶ τελευτῶσι προϊόντες εἰς γῆρας: καὶ ἄλλως νοσοῦντες. ὁ μὲν, τὸν χερσαῖον πίθηκον ἔχει φάρμακον. ὁ δὲ, ἀναζητεῖ τὸν συμφυῆ. ὡς γάρ ἐστι καὶ ἐν θαλάττῃ πίθηκος, εἶπον· καὶ ἔστι καὶ τῷδε οὗτος ἀγαθὸς, ὡς ἐκείνῳ ἐκεῖνος.

Ὅτι γένος ἐστὶ φαυλότατον καὶ ἡ καλουμένη σηπεδών.

Κεφ. ιη.

Ἐστι δὲ ἄρα ἐν τοῖς ἀδοκήτοις καὶ ἀριθμοῦ φαυλοτάτοις, καὶ σηπεδὼν κακὸν ἑρπετόν. ἐμφερῆ μέν τε εἶναι τῷ αἱμορρόῳ καὶ τὴν ἰδέαν φησὶ Νίκανδρος· καὶ ἀδελφὴν κατὰ χρόαν, καὶ τοῦτο μὲν οὗτος λέγει. ὠκυτέρα δὲ εἶναι δοκεῖ. ἀφίησι δὲ καί τινος * μικρᾶς φαντασίαν: γυροῖ γὰρ καὶ πέριξ καὶ ἑλικτὸν πρόεισι τὸν οἶμον, καὶ μάλιστα ἐν τούτῳ διαψεύδεται τοὺς ὁρῶντας, ὅσον τὸ μέγεθός ἐστι. Δεινὸν δὲ ἄρα τὸ ἐξ αὐτῆς τραῦμα. πρόσεστι

* μικρᾶς

γοῦν

γῆν καὶ ὑποσήπει, καὶ τήνγε ἐπίκλησιν τὴν προειρημένην ἀποδείκνυσι φερώνυμον. ὁ γοῦν ἰὸς ἐπὶ πᾶν ὠθεῖται τὸ σῶμα τοῦ τεθέντος ἀμάχως. καὶ μέντοι καὶ ἡ θρὶξ καὶ ἐκείνη μυδῶσα ἀφανίζεται. ῥεῖ δὲ αἱ ὀφρύες καὶ αἱ βλεφαρίδες, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀχλὺς κατέχει, καὶ ἔφηλοι τὸ σῶμα γίνονται.

Περὶ τῆς τῶν χελωνῶν λαγνείας.

Κεφ. ιθ.

Χερσαία χελώνη ζῴων ὀχευτικώτατον· ἀλλ' ὅγε ἄρρην, ὁμιλεῖ δὲ ἡ θήλεια ἄκουσα· καὶ λέγει Δημόστρατος. ἦν δὲ καὶ οὗτος τῶν ἐκ τῆς βουλῆς γερουσίας. καὶ οὔ τι διὰ τοῦτο ἤδη τεκμηριῶσαι ἱκανός· δοκεῖ δέ μοι ἐπιστήμης τῆς ἁλιευτικῆς ἐς ἄκρον ἐλάσαι, καὶ ὅσα ἔγνω εἰπεῖν κάλλιστα. εἰ δέ τι οἱ καὶ ἄλλα ἐσπούδασται τῷδε σοβαρώτερα, καὶ σοφίας τῆς ἄλλης φιλο-

nitus intrat, & putrefacit: qua ex vi nomen traxit. Inexpiabili celeritate ipsius venenum in vniuersum corpus transitionem facit: Capillus etiam tabe quâdam putrescit & funditus interit: tũ superciliorum & palpebrarum pili defluunt oculi offusi tenebris obscurantur: & corpori maculę, tanquam adustâ à Sole cute, superueniunt.

ἔφηλίδες Alioqui ἔφηλος dicitur qui ephelides in facie habet. Varinus.

De libidine Testudinum terrestrium. c. XIX.

Ex terrenis Testudinibus mas ad Venerem inflammatissimus est: fœmina non nisi inuita coit. Cuius rei causam inquirit Demostratus. fuit is senator Romanus, nec ideò hac in re fide dignior, nisi pariter rei etiam piscatoriæ exquisitam notitiam sibi comparasset, & quæcunque cognouit dictione etiam honestâ ornasset: condidit autem (ni fallor) & alia quædã & argumento grauiore ingenij doctrin-

al. προσίπασι

ctrinæq; suæ specimen edidit admirabile. Hic (inquā) scribit, si quid aliud in causa sit, cur fœmina maris coitum auersetur, non satis sibi exploratum esse: hāc vero suam esse coniecturam, fœminam humi ad coitum stratam ait supinā iacere, deinde expleto coitu, propter testæ magnitudinem & corporis in terrā nisum quum se conuertere non queat, escā paratam à marito relinqui cum aliis animalibus, tum aquilæ: vnde fit, vt mares eas ad coitum ideò illicere non possint, quòd fœminæ magnâ moderatione libidines contineant, & salutē voluptati anteponant. At enim mares mirabili quâdam naturâ illecebrā amatoriam, & omnis metus obliuionem afferentē fœminis iniiciunt, neque tamē huiuscemodi illecebræ sunt can-

ψυχὴν * προσοῖσαι σε θαυμάσια αὐτοῦ. λέγει δὲ ὅδε ἀνὴρ, ὡς εἰ μὲν καὶ ἑτέρως τὴν ὁμιλίαν αἰσχύνεται ἡ θήλεια, οὐκ ἔχειν σαφῶς εἰδέναι, τεκμαίρεσθαι δὲ ἐκεῖνό φησιν. ἡ θήλεια οὐκ ἄλλως ὁμιλεῖ, ἢ πρὸς τὸν ἄρσενα ἀνεστραμμένη. καὶ ὁ μὲν ἐξέπλησε τὴν ἐπιθυμίαν, κατὰ ἀπαλλαγὴν δὲ ἑαυτὴν ἐπιστρέψαι ἥκιστα οἵα τε, τὸ βάρος τῆς χελώνης, καὶ ἐρεισθεῖσα εἰς τὴν γῆν ὀλίγου ἕτοιμον ὑπὸ τοῦ γαμέτου καταλείπεται τοῖς τε ἄλλοις ζώοις, καὶ οὖν καὶ τοῖς ἀετοῖς. αἱ μὲν οὖν ταῦτα ὀρρωδοῦσιν, ὡς ἐκεῖνος λέγει. οἱ γε μὴν ἄρρενες οὐδὲ σωφρονιζούσας αὐτὰς, καὶ περιμαρτυρίας περὶ τῆς ἡδονῆς τὸ σωτήριον, ἐκ ἔχουσιν ἀναπεῖσθαι. οἱ δὲ φύσει τινὶ ἀμάχῳ ἴυγγα ἀπορρήτως προσιᾶσι ἐρωτικὴν, καὶ δέους ἐπιλήθην ποιοῦσι, ἥσων δὲ ἄρα ἐρωτικοῦς ἰλιγγιώσης χελώνης ἴυγγας,

γες, ἐκ ᾠδῇ μὰ Δία, ὅπο τις Θεόκριτος ὁ τῶν ποιμαντικῶν παιγνίων συνθέτης λαλεῖ, ἀλλ' ἀπόῤῥητος πόα· ἧς ὄνομα οὔτε ἐκεῖνος εἰδέναι φησὶ, οὐδ' ἄλλον ἐγνωκέναι ὁμολογεῖ. ἐοίκασι δὲ τῇ πόᾳ καὶ λωπί... καὶ πικρὰς καὶ ἀπορρήτους παιδικὰς. εἰ γοῦν ἐκείνην διὰ στόματος ἔχοιεν, ἔμπαλιν γίνεται τὰ τῶν προειρημένων. θρύπτεται γὰρ ὁ ἄῤῥην ἐρῶν ὡς οὐκ ἐρῶν. μεταθεῖ δὲ ἡ θήλεια ἡ τέως φεύγουσα, νῦν φλεγομένη, καὶ ἐξοιστρῶνται, καὶ ἱμείρει τῆς συνόδου. δίεως δὲ ἐκεῖνο φροῦδόν ἐστι. καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ὀῤῥωδοῦσιν ἥκιστα.

tinnculæ, quales Theocritus, pastoritiæ lusionis compositor, nugatur: sed occulta herba, cuius neque ille nomē se scire dicit, neque alium cognoscere cōfitetur. Itaque mares eā ore continētes, ad libidinem fœminas alliciunt. & iam illi amorem dissimulāt: fœminæ verò, quæ hactenus fugiebant, nūc exardescunt ad coitum, & securæ de se nullo amplius timore afficiuntur. *Herba amatoria.*

Περὶ τῶν ἐν Νίβᾳ ἀλεκτρυόνων. Κεφ. κ.

De Gallinaceis Niba.

CAP. XX.

Θεσσαλονίκῃ τῇ Μακεδονίτιδι χωρίῳ ἐστὶ γειτνιῶν καὶ καλεῖται Νίβας. ἐκεῖ οὖν οἱ ἐνταῦθα ἀλεκτρυόνες, ᾠδῆς τῆς συμφυοῦς ἀμοιροῦσι, καὶ σιωπῶσι πάντα πάντη. καὶ διαῤῥεῖ λόγος παροιμιώδης ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ἐς

Nibas locus est vicinus Thessalonicæ ciuitati Macedoniæ, in quo Gallinaceorum genus perpetuo mutum silētio, nunquam familiari his alitibus cātu vocale auditur. Indè adeò natum est prouerbiū, vt quum futurum ali- *Prouerbii Quū Nibas roc cysauerit, apud Erasm. Roter.*

quid dicitur quum Nibas cecinerit, res impossibilis intelligatur.

ὅς λέγεται, τότε ἂν εἰ ἔχοι τὸ δὲ τί, ὅταν Νίβας κοκκύσῃ.

De Dracone maximo sacroque quem in India inuenit Alexander Macedo.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς δράκοντος, ὃν καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐνέτυχε.

CAP. XXI.

Κεφ. κα.

Alexander dum Indiæ loca alia oppugnat aut vastat alia etiã capit, cùm alia pleraque animalia inuenit, tum Draconem: quem quia sacrum in antro quodã Indi existimarent, & summâ religione colerent, idcircò summis precibus Alexandrum obsecrarunt, ne illum ipsum inuaderet: quod quidem ipsum ille annuit. At enim Draco quum prætereuntis exercitus strepitum sensit (quòd sit animal tũ audiendi tum videndi acerrimo sensu præditum) maximo sibilo, & ingenti afflatu edito, omnes exterruit & perturbauit. Septuaginta cubita longus esse existimabatur: non tamen

ὅτι Ἀλέξανδρος τὰ μὲν ἐδόκει τῆς Ἰνδῶν γῆς, τὰ δ' ᾕρει, πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις ζώοις ἐνέτυχεν, ἐν δὲ τοῖς καὶ δράκοντι· ὃν ἐνοικοῦντα ἐν αὐτῷ τινὶ νομίζοντες ἱερὸν Ἰνδοὶ, μετὰ πολλῆς τῆς θεραπείας † προσετρέποντο. ἐκ οὖν παντοῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ, ὁ δὲ, κατένευσεν. παριούσης οὖν τὸ ἄντρον τῆς στρατιᾶς καὶ κτύπου γινομένου, εἶτα ὁ δράκων ᾔσθετο. ὀξυηκοώτατον δὲ ἄρα τῶν ζώων ἐστὶ, καὶ ὀξυωπέστατον † συριγμὸν μὲν οὖν ἀφῆκε μέγιστον, καὶ φύσημα, ὡς ἐκπλῆξαί τε πάντας, καὶ ἐκταράξαι. ἐλέγετο δὲ ἀρα ε πηχῶν ο. εἶναι. καὶ ἐφάνη

Marginal notes: προσετρέποντο. — Al. συριγμόν.

νη μετ' οὐ πᾶς. μόνην γὰρ ἐξέκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ οἱ γε ὀφθαλμοὶ ᾄδονται αὐτοῦ τὸ μέγεθος ἔχειν Μακεδονικῆς περιφερείας ἀσπίδος μεγάλης.

eis totus apparuit, sed illius solum caput ex antro eminuit. Eius oculi ad magni & rotundi clypei Macedonici magnitudinem accessisse dicuntur.

Περὶ ἔριδος ἀετοῦ καὶ κορώνης. Κεφ. κβ

Aquila quomodo Cornices contemnant.

CAP. XXII.

Ταῖς κορώναις ἔργον ἐστὶν ἀετοὺς ἐρεθίζειν. οἱ δὲ ὑπερφρονοῦσιν αὐτῶν. καὶ ἐκείνας μὲν ἀπολείπουσι τὴν κάτω φέρεσθαι πτῆσιν. αὐτοὶ δὲ τὸν αἰθέρα ὑψηλὸν περιόντα ταῖς ὠκίσταις τέμνουσιν αὐτὸν πτεροῖς οὐ δήπου δεδιότες. πῶς γὰρ ἄν τοῦτο εἴποι τις, τὴν τῶν αἰετῶν ἀλκὴν καλῶς ἐπιστάμενος; ἀλλ' ἰδίᾳ τινὶ μεγαλονοίᾳ ἐῶσιν ἔρρειν ἐκείνας κάτω.

Cornicibus studium est irritare & prouocare Aquilas. hæ verò illas præclarè cõtemnũt, & deorsum ferri sinũt: ipsæ sursum subuolantes, æthereum locum celeri alarum remigio secant. quod quidem ipsum non Cornicum timore agunt: (quisnã hoc dicat, qui planè sciat Aquilarum vim?) sed potiùs propriâ quãdam animi magnitudine earum infra se volãtium lapsus facilè patiuntur.

Περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομπίλων. Κ. κγ.

De Pompilis piscibus sacris in Samothracia. Delphinum Pompilo gustato morte penam luere. Pompili portitoris in hunc piscem conuersio.

CAP. XXIII.

Τὸν ἰχθὺν τὸν πομπίλον οὐ μόνον Ποσειδῶνος λέγουσιν εἶναι ἱερὸν, ἀλλὰ

Pompilum piscem dicunt non modò Neptuno,

ptuno, sed etiam incolis Samothracię diis sacrum & charum esse. Ob eamq; causam piscatorem olim nomine (sicut dicitur) Epopeū, ex Icaro insula profectum, ætate iam affectum, quod aliquando quum nihil aliud piscium pręter Pompilos cepisset, eosdē cum filio comedisset, protinus huic pisci meritas pœnas persoluisse. Etenim cetacea belua facto in eius piscatoriam impetu ipsum in conspectu filij deuorauit. Pompilum hostili odio Delphini persequuntur: neque hoc ipsum tamen impunè faciūt. Quum enim hunc gustauerunt, discruciantur & cōuelluntur cōtinuò, & quod furore inflammati consistere non queunt, idcirco in littora expelluntur: atque fluctu eiecti, à Cornicibus Gauiisq; exe-

Ἐποπεύς, G. Hius.

λαὶ καὶ τῶν ἐν Σαμοθρᾴκῃ θεῶν φίλον. ἀλλὰ γοῦν πάντα ἐν τοῖς ἄνω τοῦ χρόνου τιμωρίαν ὑποσχεῖν τῷδε τῷ ἰχθύϊ. καί τι μὲν ὄνομα ἦν, ὡς λόγος, τῷ ἁλιεῖ, *Ὀποπεύς. ἦν δὲ ἐξ Ἰκάρου τῆς νήσου, καὶ υἱὸς αὐτῷ ἦν. ἀθηρίας οὖν ποτε γενομένης ἰχθύων, ἀνήγαγε τὸν βόλον, μόνους θηρεύσαντα τοὺς πομπίλους, ὑποστρέψας καὶ δεῖπνον σὺν τῷ παιδὶ ὁ Ὀποπεὺς ἔθετο. καὶ εἰς μακρὰν δίκη τιμωρὸς μετῆλθεν αὐτόν. τῇ γὰρ ἁλιάδι αὐτοῦ κῆτος ἐπελθὸν ὑπ' ὄψει τοῦ παιδὸς τὸν Ὀποπέα κατέπιε. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς δελφῖνας πολεμίους τῷ πομπίλῳ εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκείνους καλῶς ἀπαλλάττειν ὅταν αὐτοῦ γεύσωνται· σφαδάζουσι γὰρ παραχρῆμα, καὶ ἐκμαίνονται, καὶ ἀτρεμεῖν ἀδυνατοῦντες ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκφέρονται· καὶ ἅπαξ ἐκβρασθέντες ὑπὸ τοῦ κύματος, κορώναις τε ἐναλίαις καὶ

λάρ

λάβροις δίκτυσιν εἰσι. Λέγει δὲ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης, ὅτι καὶ ἄνθρωπός ποτε οὗτος ἦν, καὶ ἐπόρθμευσεν. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἠράσθη κόρης, καὶ ἐπειρᾶτο αὐτῇ ὁμιλῆσαι. ἡ δὲ ἀποδιδράσκουσα ἦλθεν εἰς Μίλητον. καὶ ἐδεήθη Πομπίλου τινὸς θαλαττουργοῦ, ἵνα αὐτὴν διαγάγῃ τὸν πορθμόν. ὁ δὲ ὑπήκουσεν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, τὴν μὲν κόρην ἁρπάζει· τὴν δὲ ναῦν λίθον ἐργάζεται· τὸν δὲ Πομπίλον εἰς τὸν ἰχθὺν τὸν δὲ μετέβαλε.

Περὶ τῆς ἁμίλλης τῆς ἐν Ἰνδοῖς βοῶν τῶν δρομικῶν. Κεφ. κδ΄.

Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ περὶ τοὺς βοῦς τοὺς δρομικοὺς τίθενται σπουδήν, καὶ ὑπὲρ τῆς ὠκύτητος τῆς ἐκείνων ἁμιλλῶνται βασιλεύς τε αὐτὸς καὶ τῶν ἀρίστων πολλοὶ καὶ ποιοῦνται ὁπ-

duntur, & conficiuntur. Apollonius Rhodius siue Naucratites, dicit, hunc aliquando hominem fuisse portitorem. & quum puellæ (inquit) Apollo amore teneretur, quacū etiā complexu venereo iūgi conaretur. hæc autē effugiens Miletum venisset, & Pōpilum precibus obsecrasset, vt se traiiceret, is quidē paruit: at verò Apollo sese ostendens, hanc quidem rapuit nauem autem in lapidem, Pompillum in piscem conuertit.

De certamine cursus Boū apud Indos: tum maiorum, qui Equis bigatis vtrinque iunguntur: tum minorum, qui maximos Hircos magnitudine non excedunt, & per se coniugati currunt.

CAP. XXIIII.

In bubulo pecore, quod incitato cursu valet, curā Indi ponunt: & simul de eorum velocitate rex & permulti principes decertant, neque turpe ducunt pro

huiuſcemodi animaliũ genere auro argentóve ſponſionem facere. Adiungunt autem ipſos bigis, & fortunæ aleam ſuper victoria periclitãtur. Equi igitur in medio iugati currunt: at Boues vtrinque loris annexi, donec ad metam, quæ à carceribus ſtadiis abeſt triginta, peruentum ſit. Æquales ſanè ac pares Boues Equis currunt, neque velocitate alteros ab alteris internoſcas. Quòd ſi quando rex de ſuis Bobus cum quopiam ſponſionem fecerit, in tantum contentionis ſtudium procedit, vt is ipſe in curru ſequatur, atque adeò aurigã incitet. Is ſanè quidem Equos ſtimulis cruẽtat, à Bubus verò manus abſtinet: ſiquidẽ ij nullis admotis ſtimulis incitatiſſimo curſu ſponte ferũtur. Ac nimirum tam ambitioſa eſt bubuli certaminis contentio, vt nõ diuites modò &

τέρας ἐπὶ χρυσίῳ παμπόλλῳ καὶ ἀργυρίῳ. καὶ οὐχ ἡγοῦνται αἰσχρὸν εἶναι ἐρείδεσθαι ὑπὲρ τῶνδε τῶν ζώων. συνωρίζουσι δὲ αὐτοὺς ἅρμα καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης κυβεύουσιν. οἱ μὲν οὖν ἵπποι ζύγιοι θέουσιν. οἱ δὲ βόες παρήοροι· καὶ ἐγχρίμπτει τῇ νύσσῃ ὁ ἕτερος. καὶ δεῖ δραμεῖν σταδίους τριάκοντα. ἴσοι δὲ τοῖς ἵπποις οἱ βόες συνθέουσι. καὶ οὐκ ἂν ἀποκρίναις τὸν ὠκύτερον οὔτε βοῦν οὔτε ἵππον. εἰ δέ ποτε ὁ βασιλεὺς πρός τινα ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ βοῶν συνθῆται, ἐς τοσαύτην προχωρεῖ φιλονεικίαν, ὡς αὐτὸς ἐφ' ἅρματος ἕπεσθαι καὶ παρορμᾶν τὸν ἡνίοχον. ὁ δὲ ἄρα τοὺς μὲν ἵππους ἐξαιμάττει τῷ κέντρῳ, τῶν δὲ βοῶν τὴν χεῖρα ἀπέχει· † ἀκέντητοι γὰρ θέουσι. τοσαύτη μὲν οὖν ἐστι περὶ τὴν βοεικὴν ἅμιλλαν ἡ φιλοτιμία, ὡς μὴ μόνους τοὺς πλουσίους

† ἀκέντητοι

ὑπὲρ

ὑπὲρ αὐτῶν ἐπὶ πολλῷ φιλονεικεῖν, μηδὲ τοὺς δεσπότας ἀγωνιᾶν καὶ τοὺς θεωμένους, εἰ δή που καὶ ὁ Ἰδομενεὺς ὁ Κρὴς, καὶ ὁ Λοκρὸς Αἴας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ φιλονεικοῦντε ἀποδείκνυσθον. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι παρ' αὐτοῖς βόες, ἰδεῖν κατὰ τοὺς μεγίστους τράγους. καὶ αὐτοὶ δὲ καθ' ἑαυτοὺς ζεύγνυνται, καὶ τρέχουσιν ὠκύτατα καὶ τῶν ἵππων τε τῶν Γετικῶν οὐκ εἰσὶ νωθέστεροι

Περὶ τῶν ἵππων τῶν ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ, καὶ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πινόντων καὶ περὶ ἵππων ἑτέρων, βοῶν τε καὶ προβάτων ἰχθυοφάγων.

Κεφ. κε.

Λόγος ἔχει τοὺς ἵππους τοὺς πίνοντας ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ· ἔστι δὲ οὗτος ἐν Θρᾴκῃ, γίνεσθαι ἐκθηριώδεις. ἐκδίδωσι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος ἐς τὴν Ἀβδηριτῶν, καὶ ἀνακλίνεται εἰς τὴν Βιστονικὴν λίμνην. ἐνταῦθά τοι καὶ

domini magno pretio deposito inter se certēt, sed etiam spectatores, vt apud Homerū Idomeneus Cretēsis, & Aiax Locrus. Sunt item apud Indos alij Boues, qui maximos Hircos magnitudine nō superare videntur. Ij quoq; per se coniugati velocissimè currūt, nec minus strenuè quā Getici equi cursum conficiūt.

Equos è Cossinito fluuio Thraciæ bibentes efferari, item è Potnio fonte non procul Thebis. Vbi piscibus alantur Equi. De Celtico equis. Mysi coeuntibus equis cur accinant. Ab ætate affectis sobolem infirmam procreari. Ætas & vita ipsorum.

CAP. XXV.

Equos efferari & tāquam rabie inflammari ferūt bibētes ex Cossinito flumine Thraciæ, qui defluit in Abderitarum regionem, & in Bistonicum stagnū influit: vbi Diomedis

Thracis, qui immanes illos Equos habebat, quos Hercules expugnauit, regia olim fuit. Ex eodem morbo laborare dicunt Equos bibentes de fonte Potnio. is est in loco quē Potnias vocāt, non lōgè ab vrbe Thebis. Itē Oritas & Gedrosios fama est tanquā fœnum pisces Equis edendos obiicere. Celtas quoq; audio Boues & Equos piscibus alere. apud eosdem aiunt Equos odore hominum offensos ad meridionales Europæ regiones perfugere, præsertim Austro flante. Nonnulli quoque testantur, Macedones & Lydos piscibus Equos suos pascere: quin & Oues Lydiæ & Macedonicæ ex eisdem pinguescere dicuntur. Apud Mysos quum equinum genus coit,

Γεδρωσίους Gillius. Adrasios quidem nullos inuenio.

τὰ βασίλεια γενέσθαι ποτε Διομήδους τοῦ Θρᾳκὸς, ᾧ καὶ αὗται αἱ ἀνήμεροι ἐκεῖναι ἵπποι κτῆμα ἦσαν Ἡρακλείους ἆθλος. τὸ δὲ αὐτό φασι πάσχειν καὶ τοὺς ἵππους τοὺς ἐκ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πίνοντας. αἱ δὲ Πότνιαι τὸ χωρίον ἔνθα ἡ κρήνη, οὐ μακρὰν ἀπὸ Θηβῶν ἐστιν. Ὠρώτας δὲ λέγουσι καὶ † Ἀδρασίους ἰχθῦς παραβάλλειν τοῖς ἵπποις χόρτον. Κελτοὺς δὲ ἀκούω καὶ τοῖς βοῦσι, καὶ τοῖς ἵπποις ἰχθῦς διδόναι δεῖπνον. ἐνταῦθά τοι λέγουσι καὶ τοὺς ἵππους τὴν ἀποπνοὴν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκφεύγοντας, εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Εὐρώπης φέρεσθαι, μάλιστα ὅταν οἱ νότοι καταπνέωσι. καὶ Μακεδόνας δὲ καὶ Λυδοὺς ὁμολογοῦσί τινες καὶ αὐτοὺς ἰχθύσι τοὺς ἑαυτῶν ἵπποις τρέφειν. καὶ τὰ πρόβατα δὲ τὰ Λύδια, καὶ τὰ Μακεδονικὰ ἐκ τῶν αὐτῶν πιαίνεσθαι λέγουσιν. Ἐν Μυσοῖς δὲ τῶν θηλειῶν ἵππων ἀναβαινομένων, ἐπήνυλ-

ἐπαυλοῦσι πρὸς αὐτὰς ὑμέναιόν τινα τοῦτον τοῖς τῶν ἵππων γάμοις ἐπᾴδοντες. τάς τε ἵππους ὑπὸ τοῦ μέλους θελγομένας, τάχιστα ἐγκύμονας γίνεσθαι *. καὶ ἔτι καὶ καλοὺς τοὺς πώλους ἀποτίκτειν. Καὶ ἐκεῖνο δὲ περὶ ἵππων ἤκουσα. τοὺς πρεσβυτέρους ἤδη φασὶ καὶ προήκοντας τὴν ἡλικίαν, ἀσθενῆ γεννᾶν τὰ ἐξ αὐτῶν ἔγγονα, τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ τοὺς πόδας ἀγεννεῖς ἔχειν. Βίον δὲ ἵππων καὶ χρόνον, ἀριθμοῦσιν εἰς λοσα-δὲ ἔτη. τῶν μὲν γὰρ ἀῤῥένων εἰς πέντε τε καὶ λ. ἔτη διαβιῶναι ἵππους.

quidũ velut Hymenęum quendam nuptiis precinunt: vnde cantus suauitate permulsæ Equæ mox grauidæ fiũt, & formæ pulchritudine eximios pullos ex sese pariunt. Iam verò Equos ætate affectos ait pullos cùm cæteris in rebus debiles, tũ pedibus infirmos procreare solere. Quod ad ætatem & vitam Equorum mares aiũt ad annos triginta quinque viuere posse.

φασὶ, aut tale quid addiderim.

Περὶ τῶν σκορπιῶν τῶν μεταξὺ Μηδίας τῆς Σούσιδος, καὶ περὶ Αἰγυπτίων μυῶν τῶν διπόδων.

Κεφ. κϛ'.

Ἐκ Σούσων τῶν Περσικῶν εἰς Μηδίαν ἀπιόντων ἐν τῷ δευτέρῳ σταθμῷ, πάμπολύ τι λέγεται σκορπίων πλῆθος γίνεσθαι· ὥστε, τὸν Περσῶν βασιλέα, ὁπό-

De Scorpijs inter Mediam & Susidem, deque Scolopendris, quas Rhytenses expulerant, & Muribus Cyrenaicis diuersis, & Ægyptiis bipedibus.

CAP. XXVI.

In itinere secundi diei eorum qui à Persicis Susis in Mediam proficiscuntur, quòd permagna Scorpionũ multitudo nasci dicitur: idcirco Persarum Rex quum eò suscepit

iter, triduo antè omnibus imperat vt eos venentur. & ei qui plurimos confecerit donat munera: nisi hoc fit, locus transiri non potest. nam subter omnem lapidem & cespitem abditus scorpius manet, Rhytienses aiunt à Scolopēdris pulsos esse, quum infinita earū vis in regionem ingruisset. In Cyrene diuersa tum colore tum formâ Murium genera nasci tradunt: ac quosdam ipsorum quemadmodum Mustelæ ita latâ facie esse: alios Viperæ (*vt Gillius vertit, malim Echini*) speciem similitudinémq; gerētes, acutas spinas habere, quos indigenæ Echenatas appellant. In Ægypto audio bipedes Mures maximâ magnitudine esse, & prioribus pedibus tanquam manibus vti. eos enim breuiores esse posterioribus. Hos videre memini. Libyci sunt. Re-

Rhytium Stephano vrbs est Creta.

Ροίτειον Troadis,

Ροιτεία Bactrorū

ἐχινώδεις Echenata vel potiùs Echinata.

Ægyptij mures, qui fortè sunt quos Sciuros Africanos vocāt: quorum iconem in historia animaliū dedimus,

τε δέοι, πρὸ τριῶν ἡμερῶν προστάττειν πᾶσι θηρεύειν αὐτοὺς· καὶ τῷ πλείστους θηράσαντι, δῶρα διδόναι. εἰ γὰρ τοῦτο μὴ γένοιτο, ὁ χῶρος ἄβατός ἐστι. ὑπὸ παντὶ γὰρ λίθῳ καὶ βώλῳ πάσῃ σκορπίος ἐστί. Λέγουσι δὲ καὶ ὑπὸ σκολοπενδρῶν ἐξαναστῆναι Ρυτιεῖς. τοσοῦτο πλῆθος αὐτοῖς ἐπεφοίτα τούτων. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Κυρήνῃ μυῶν διάφορα γενέσθαι γένη, οὐ μόνον ταῖς χρόαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μορφαῖς. ἐνίους γὰρ αὐτῶν πλατυπροσώπους εἶναι καθάπερ τὰς γαλάς. καὶ αὖ πάλιν ἄλλους † ἐχεώδεις ὀξείας ἀκάνθας ἔχοντας, οὐσπερ ὧν καὶ οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσιν ἐχενάτας. Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ἀκούω δίποδας εἶναι μῦς, καὶ μεγίστους μεγέθει φύεσθαι, τοῖς γε μὴν ἐμπροσθίοις ποσὶν ὡς χερσὶ χρῆσθαι. εἶναι γὰρ αὐτοὺς τῶν ὄπισθε βραχυτέρους. εἶδον τούτους· Λι-

βυκ

βυκοί εἰσι. βαδίζουσι δὲ ὀρθοὶ ἐπὶ τοῖν ποδοῖν. ὅταν δὲ διώκωνται, πηδῶσι. Θεόφραστος λέγει ταῦτα.

Ὅτι φιλεῖ τὴν ἐλευθέραν πτῆσιν ὁ ἀτταγᾶς.

Κεφ. κζ.

Λόγος τις λέγει τοὺς ὄρνιθας † τὰς ἀτταγὰς μετακομισθέντας εἰς Αἴγυπτον ἐκ Λυδίας, καὶ ἀφεθέντας εἰς τὰς ὕλας, τὰ μὲν πρῶτα ὄρτυγος φωνὴν ἀφιέναι, χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐν ποταμοῦ κοίλου † ῥυέντος, λοιμὸς ἐγένετο. καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἀπώλλυντο. οὐ διέλιπον οὖν οἱ ὄρνιθες οὗτοι πολλῷ σαφέστερον καὶ ἐναρθρότερον παιδίου μεῖζον φθέγμα ἀφιέντες, καὶ λέγοντες, Τρὶς τοῖς κακοῖς τὰ κακά. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι συλληφθέντες, καὶ ἀγρευθέντες, οὐ μόνον οὐ τιθασσεύονται, ἀλλὰ † οὐ φωνὴν ἔτι ἀφιᾶσιν, ἣν πρότερον ἠφίεσαν. ἡ δουλεία δὲ αὐτῶν καὶ ἡ κάθαρξις καταψηφίζεται σιωπήν.

cti duobus pedibus nitentes gradiuntur. quũ autem insequentibus vrgentur, saliunt. Hæc Theophrastus prodit.

Quemadmodum libertatem in volando amant Attagenes.

CAP. XXVII.

Attagenes aues ferũt ex Lydia in Ægyptum deportatas, & in syluã demissas, primò Coturnicis, vocem misisse: pòst quum fluminis alluuione cęlum pestilens factum esset, quo multi passim mortales perierunt, eiusmodi aues non intermisisse maiori oris expressione, quàm quemuis explanatissimæ linguæ puerũ loqui, & dicere, Τρὶ τοῖς κακοῖς τὰ κακά, id est, Ter mala malis. Itemque aiunt eas captas neque mansuescere, neque idcircò ampliùs pristinas voces edere, quòd seruitute cõticescunt, & obmute-

τοὺς ἀτταγὰς νοὶ ἀτταγᾶς

ῥέοντος

οὐδὲ

scunt. Quòd si ex potestate in libertatem volandi dimittantur, & in suas sedes perueniant, rursũ loqui, paritérq; cum libertate vocem recipere.

Scôpes, quos quidam (vt Gazá) Asiones interpretantur, saltatione capi: & plura tum de his, tum aliis, quos Aiscopes vocant, auibus.

CAP. XXVIII.

Scôpes aues (quarum Homerus in Odyssea mentionem facit, quũ earum multas circum Calypsus antrum versari scribit) viri saltandi benè periti tradunt cum saltatione comprehendi. tum genus quoddam saltationis esse, quæ, si adhibenda iis fides sit Scops appellatur. nam quòd iis auibus iucundissimum sit quosdam ridiculè imitari, ex eo profectum est verbum σκώπτειν, id est, effingere, & nõ aberrare ab eis imitãdis, quos ludicrâ assimulatione imitãtur. Minor

ἀνδρὸς ὀρχηστικοῦ.

ἐὰν δὲ ἀφεθῶσι καὶ ἐλεύθερον ἀπλώσωσι τὸ πτερὸν, καὶ εἰς ἤθη τὰ ἑαυτῶν ἀφίκωνται, πάλιν γίνονται ἔμφωνοι ὁμοῦ καὶ τὸ φθέγμα. καὶ τὴν παῤῥησίαν ἀναλαβόντες.

Ὅτι καὶ οἱ σκῶπες οἱ ὄρνιθες ὀρχήσει ἀλίσκονται.

Κεφ. κη.

Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς σκῶπας (ὧν καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσείᾳ μέμνηται, λέγων πολλοὺς αὐτοὺς περὶ τὸ ἄντρον τὸ τῆς Καλυψοῦς ὀυνάζεσθαι) καὶ ὀκείνους ἁλίσκεσθαι ὀρχήσει † ἄνδρες ὀρχηστικοί. φασὶ δὲ καὶ ὀρχήσεως εἶδός τι ἐξ αὐτῶν κεκλῆσθαι. καὶ εἴγε αὐτοῖς χρὴ πιστεύειν, ἡ ὄρχησις αὕτη σκώψ κέκληται καὶ τὸ μιμεῖσθαι δέ τινας ἐπὶ τὸ γελοιότερον, καὶ διαπαίζειν, ἥδιστον δοκεῖ τοῖσδε τοῖς ὄρνισιν. ἔνθέν τοι ἐτράπη ὁ λόγος, καὶ ἡμεῖς τὸ σκώπτειν οὕτω καλοῦμεν. λέγεται δὲ ὁ σκώψ

ἐστὶν

ἐστὶ μικρότερος ἀεὶ εἶναι γλαυκός. καὶ τὴν χρόαν ἔχει μολιβδοειδῆ ἐπιεικῶς βαθύτατα. ἔχει δὲ τὰ πτερὰ ἔστιν φασι καὶ στίγματα ὑπόλευκα. ἀναφέρει τε δύο ἀπὸ τῶν ὀφρύων παρ' ἑκάτερα τὸν κρόταφον πτερά. Καλλίμαχος δὲ δύο γένη εἶναι σκωπῶν, καὶ τοὺς μὲν φθέγγεσθαι, τοὺς δὲ συγκεκληρῶσθαι σιωπῇ, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν λέγεσθαι σκῶπας, τοὺς δὲ ἀείσκωπας. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τοὺς παρ' Ὁμήρῳ διὰ τοῦ σίγμα μὴ λέγεσθαι, ἀλλὰ ἁπλῶς ὀνομάζεσθαι κῶπας. τοὺς οὖν τιθέντας τὸ σίγμα ἁμαρτάνειν τοῦ κυρίου ὄνομα ἀληθείας, καὶ τῆς Ὁμήρου περὶ τὸν ὄρνιν κρίσεως τε καὶ γνώσεως. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους τῷ ὥρας τοῦ ἔτους μὴ ἐσθίεσθαι αὐτούς, ἐν δὲ τῷ μετοπώρῳ δύο ἡμέραις ἢ μετὰ τοὺς θηρευθῆναι, ἀλλὰ τούτῳ γε ἐδωδίμους εἶναι. τῶν δὲ ἀεισκώπων διαφέρουσι οἱ

est hæc auis quàm Noctua. plumbei coloris saturati similitudinem eius pennæ gerunt, & albicantibus maculis distinguũtur: à superciliis secundùm vtraque tempora duæ plumæ existunt. Callimachus duo genera ponit Scôpas, & Aiscôpas, id est, Semperasiones: quorũ alterũ vocale sit, alterum mutuũ. Aristoteles† dicit, apud Homerum non Scôpas per sigma, sed Copas legi oportere, & peccare illos aduersus Homeri de hac aue sententiam, qui sigma præfixerint. Aiscopes omnibus anni temporibus patere, easq; esculentas nõ esse propter carnis vitiũ. Scopes aliquando apparere autumni exitu: neque tamen vno aut altero plus die cõmorari, quæ esui accommodatæ sunt, & differunt à perennibus illis

Vide Athenæum.

corpulentia: & Turturi & Palūbis similes sunt.

De Pygmæis, & Gerana ipsorum regina in Gruē mutata.

CAP. XXIX.

Pygmæorum gentis proprium & peculiare regnum esse audio: & quum masculū genus regium aliquādo defecisset, mulierem, Geranam nominē, ipsis imperitasse: quæ quum à Pygmæis, suprà quàm deceret, diuinis propè honoribus afficeretur, inde animo inflata, ipsas etiam deas contemnebat: nominatim verò Iunonem, Mineruā, Dianam & Venerem, à suæ formæ præstantiá procul abesse dictitabat. At hunc suæ iactantiæ morbum non impunè tulit. Nā à Iunone irata ex homine in auem conuersa est, quæ nunc Géranos, id est Grus nominatur, Py

κῶπις τοῦ πάχους παραπλήσιαι δὲ εἰσὶ τὴν ἰδέαν τρυγόνι τε καὶ φάττῃ.

Περὶ τῶν καλουμένων Πυγμαίων, καὶ τοῦ κατ' αὐτῶν μύθου.

Κεφ. κθ.

Ἀλλὰ τό γε τῶν Πυγμαίων ἔθνος ἀκούω καὶ ἐκεῖνο καθ' ἑαυτὸ βασιλεύεσθαι. καὶ οὖν καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, ἐκλείποντος τοῦ γένους τοῦ τῶν ἀρρένων βασιλέως, βασιλίδα τινὰ, καὶ κρατῆσαι τῶν Πυγμαίων, Γέρανα ὄνομα· ἥνπερ οὖν ἐκθειάζοντες οἱ Πυγμαῖοι, σεμνοτέραις ἢ κατ' ἄνθρωπον ἐτίμων ταῖς τιμαῖς. ἐκ τούτων οὖν ἐκείνην φασὶ τὴν διάνοιαν ἐξῳγκῶσθαι, καὶ τὰς θεὰς παρ' οὐδὲν ἐτίθετο. μάλιστα δὲ τὴν Ἥραν, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τὴν Ἀφροδίτην, οὐδὲ ἴκταρ ἔλεγε βάλλειν πρὸς τὸ αὐτῆς κάλλος. οὔκουν ἔμελλε ἀμαθίας ἀποίσεσθαι κακὰ τοσαῦτα τοιαῦτα. κατὰ γὰρ τὸν τῆς Ἥρας χόλον ὄρνιν αἰσχίστην τὸ εἶδος

τὸ

τὸ ἐξ ἀρχῆς ἤμειψε. καὶ ἔστιν ἡ ναῦ γέρανος, καὶ πολεμεῖ τοῖς Πυγμαίοις, ὅτι αὐτὴν ἐξέμηναν τῇ πέρα τιμῇ, καὶ ἀπώλεσαν.

gmæis infesta eam ob causam, quòd illi immodicis honoribus ei delatis, ad hanc insaniã & exitium eam adegerint.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

FINIS LIB. XV.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιϛ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XVI.

Περὶ πορφύρας τῶν ζώων. Κεφ. α.

ΑΝὴρ πορφυρεὺς ὅταν θηράσῃ πορφύραν, οὐκ εἰς

De Purpurea. CAP. I.

PVrpurarius piscator, si postquam purpurãnõ

in

in hominum cibum, sed ad tingendas lanas comprehenderit, inexhaustum, constantem & genuinum velit fieri colorem, & perfectè tinctum, vno saxi ictu Purpuram vnà cum testa interimit. Quòd si leuior plaga inferatur, & etiam nunc spirans relinquant, atque iterũ lapide percutiatur, ad tincturam fit inutilis. nam ex eo dolore tincturam amittit, siue illa per eius corpus dispersa imbibatur, siue aliter effluat. Quod quidem ipsum præclarè Homerum intellexisse dicunt: idcircóq; vno ictu celeriter morientes purpureâ morte afficiait, peruulgatũ suis versibus illud canens, Purpurea illum mors, violentaq; Parca peremit.

De Indicis Psittacis, Pauonibus, Palumbis

ἀνθρώπων τροφήν, ἀλλ᾽ εἰς ἐρίων βαφήν, εἰ μέλλει μένειν ἡ ἐκ τοῦ ζώου χρόα δευσοποιός, καὶ δυσέκνιπτος. καὶ οἷα τε ἔσται τὴν βαφὴν ἐργάσασθαι γνησίαν, ἀλλ᾽ οὐ δεδολωμένην, μιᾷ λίθου καταφορᾷ διαφθείρει τὴν πορφύραν αὐτοῖς ὀστράκοις· ἐὰν δὲ κουφοτέρα ἡ πληγὴ γένηται, καταλειφθῇ δὲ τὸ ζῷον ἔτι ἔμπνουν, ἀχρεῖος ἐστὶν εἰς τὴν βαφὴν ἡ δευτέρα συνθλιβεῖσα τῷ λίθῳ πορφύρα. ὑπὸ γὰρ τῆς ὀδύνης ἐξανάλωσε τὴν βαφήν, ἀναποθεῖσαν εἰς τὸν τῆς σαρκὸς ὄγκον, ἢ ἄλλως ἐκρυεῖσαν. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος οἶδέ φασι. καὶ τοὺς ἀποθνήσκοντας ἀθρόως μιᾷ πληγῇ, τῷ τῆς πορφύρας θανάτῳ καταλαμβάνεσθαί φησι, τὸ ᾀδόμενον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις κἀμίν που ἐκεῖνος, Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.

Περὶ γένη τῶν Ἰνδικῶν σιττακῶν καὶ περὶ ταώνων, πελειάδων

λειάδων τε, καὶ ἀλεκτρυόνων.

Κεφ. β.

Ἐν Ἰνδοῖς μανθάνω σιττακοὺς ὄρνις γίνεσθαι. ὑπὲρ τούτων καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην. ἃ δὲ πρότερον ὑπὲρ αὐτῶν οὐκ εἶπον, ταῦτά μοι λεχθῆναι νῦν δοκεῖ προσῳδέστατα. Γένη τρία αὐτῶν ἀκούω· οἱ πάντες δὲ οὗτοι μαθόντες, ὡς παῖδες, οὕτω καὶ αὐτοὶ γίνονται λάλοι καὶ φθέγγονται φθέγμα ἀνθρωπικόν. ἐν δὲ ταῖς ὕλαις ὀρνίθειον μὲν ἀφιᾶσιν ἦχον, φωνὴν δὲ εὔσημόν τε καὶ εὔστομον οὐ προΐενται, ἀλλ' εἰσὶν ἀμαθεῖς, καὶ οὔπω λάλοι. γίνονται δὲ καὶ ταῷς ἐν Ἰνδοῖς τῶν πανταχόθι μέγιστοι καὶ πελειάδες χλωρόπτιλοι. φαίη τις αὖ πρῶτον θεασάμενος, καὶ οὐκ ἔχων ἐπιστήμην ὀρνιθογνώμονα, σιττακὴν εἶναι καὶ οὐ πελειάδα. χείλη δὲ ἔχουσι καὶ σκέλη τοῖς Ἑλληνικαῖς πέρδιξι τὴν

liuidu & Gallinaceu.

CAP. II.

Apud Indos intelligo Psittacos aues nasci, quorum suprà etiã mentio à nobis facta est: in præsentia verò est quòd commodè addam Tria eorum genera esse audio: hi omnes verba quæ didicerint tanquã pueri, reddunt, & sermonis imitatione humani loquaces euadunt. At in syluis suum duntaxat & auibus proprium edũt sonum, nullũ verò articulatum & significãtem exprimunt, indocti adhuc, & nondum loquaces. Sunt & Pauones Indici maximi omnium. Item Palumbi quidam parui (quibus à liuido dolore apud Græcos factum est nomen) in India virides pennas habent: vt is primo aspectu qui sit rudis in scientia auiũ, Psittacum, non Palumbum dicat: earum labra & crura colore Græciæ Perdicibus sũt simi

Columbæ liuia, vt Gaza vertit.

similia Nascuntur & Gallinacei maximi: nec rubram habent cristam vt nostri, sed ita variam & floridam, quemadmodum coronam ex floribus contextã. Pēnas posteriores non inflexas habent, neque in orbem reuolutas, sed latas, quas quum non erigunt, vt Pauones trahunt: eorum pēnæ partim auri, partim cærulei vel smaragdi colorem gerunt.

De Cercione aue siue Motacilla Indica.

CAP III.

In India auis ad Sturni magnitudinem accedens, variis coloribus picta nascitur, quæ & humanam vocem effingit & Psittacis vocalior & maiore est docilitate ac ingenio: non tamen humanum victum æquo animo sustinet, sed libertatis de-

χρόαν προσεοικότα. Ἀλεκτρυόνες δὲ γίνονται μεγέθει μέγιστοι, καὶ ἔχουσι λόφον οὐκ ἐρυθρὸν, κατά γε τοὺς ἡμεδαπούς, ἀλλὰ ποικίλον κατὰ τοὺς ἀνθινοὺς στεφάνους. τὰ δὲ πτερὰ τὰ πυγαῖα ἔχουσιν οὐ κυρτὰ οὐδὲ εἰς ἕλικα ἐπικαμφθέντα, ἀλλὰ πλατέα, καὶ ἐπισύρουσιν αὐτὰ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ταῶς, ὅταν μὴ ὀρθώσωσί τε καὶ ἀναστήσωσιν αὐτά. χρόαν δὲ ἔχει τὰ πτερὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλεκτρυόνων † χρυσωπά τε καὶ κυαναυγῆ κατὰ τὴν σμάραγδον λίθον.

χρυσωπόν τε καὶ κυαναυγῆ

Περὶ κερκίωνος ἐν Ἰνδοῖς ὄρνιθος.

Κεφ. γ.

Γίνεται ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἄλλο ὄρνεον, καὶ ἔχει τὸ μέγεθος κατὰ τοὺς † ψᾶρας, καὶ ἔστι ποικίλον, καὶ μιμώδης ἐστὶν ἀνθρώπου φωνῆς, εἶτα μέντοι τῶν ψιττακῶν ἐστι λαλίστερόν τε καὶ θυμοσοφώτερον. οὐ μὴν τὴν ἐξ ἀνθρώπων τροφὴν ἡδέως ὑπομένει, ἀλλ' ἐλευθερίας πόθῳ, καὶ παραιτήσας τῆς κατὰ τὴν συνήθειαν ἐπιθυμίας, ἀσπά-

al. ψᾶρας

ζειν λιμὸν μᾶλλον, ἢ δουλείαν μετὰ τῆς τρυφῆς. καλοῦσι δὲ αὐτὸ οἱ Μακεδόνων Ινδοῖς τῶν ἐποικήσαντες, ἐν τῇ Βουκεφάλοις πόλει καὶ τῇ περὶ ταύτην, καὶ τῇ καλουμένῃ Κυρουπόλει, καὶ ταῖς ἄλλαις, ἃς ἀνέστησεν Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, κερκίωνα. ἔχει δὲ τὸ ὄνομα τήνδε τὴν γένεσιν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ διασείει τὴν οὐρὰν, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ κίγκλοι.

Περὶ τῆς ὄρνιθος ὃν καλοῦσι κήλαν οἱ Ινδοί.

Κεφ. δ.

Γίνεσθαι δὲ καὶ κήλαν ἐν Ινδοῖς ἀκούω ὄρνιν, καὶ τὸ μέγεθος τριπλάσιον ὠτίδος ἐστὶ καὶ τὸ στόμα ἔχει γενναῖον δεινῶς, καὶ μακρὰ τὰ σκέλη. φέρει δὲ καὶ πρηγορεῶνα καὶ ἐκεῖνον μέγιστον, προσεμφερῆ κωρύκῳ. φθέγμα δὲ ἔχει καὶ μάλα ἀπηχὲς, καὶ τὴν μὲν ἄλλην πτίλωσίν ἐστι τεφρὸς, τὰς δὲ πτέρυγας ἄκρας ὠχρός ἐστι.

siderio famem potiùs quàm seruitutem deliciis ciborum refertam amplectitur. Vrbes quas Alexander in India excitauit, & Macedonibus incolēdas dedit, vt Bucephala cum adiacente agro, & Cyropolis, aliæque ideo Cercionem appellant, quòd similiter caudam atque Cinclus mouet.

Gessner. Gillius.

ἐποικήσαντες.

De aue quam Indi Celam vocant.

CAP. IIII.

Auem præterea in India nasci accepi, magnitudine triplo maiorem Otide, ore permagno, ingluuie etiā maxima, & longis cruribus. absonum quiddā sonare, eiusq; summas alas pallidas, cæteras vero pennas cinericias esse.

Onocrotalum Indicum dixerim, & ἀσέλα, id est, gutturis tumore glanduloso (quem bronchocele am quoque nominant Græci) appellatum.

Περὶ

De Vpupa Indica.

CAP. V.

Indicam Vpupã duplo maiorem nostrâ, & aspectu formosiorem esse audio. Et quemadmodum Homerus regium decus & oblectamentũ esse scribit, frenum & reliquũ ornatum Equi: ita Indorum rex amores & delicias suas Vpupam facit. Hanc manibus gestat, eâ se oblectat: & natiuam eius venustatem summâ admiratione frequenter intuens, magnam inde lętitiam voluptatémq; capit. Brachmânes verò fabulam huiusmodi de ea narrant. Regi Indorum (inquiũt) olim filius fuit minimus natu: quem fratres cęteri maiores, quum planè improbi & iniqui essent, propter ætatem contempserunt. Quum verò parentes quoque iam senectute graues contumeliosè ab eis tractarentur. vt improbitatem eorũ declina-

ἀ διπλασίονα.

λέωργος, πάντολμος, πανοῦργος, ἀνδροφόνος.

Περὶ τῶν ὄρνιθος ὃν καλοῦσιν ἔποπα.

Κεφ. ε.

Ἀκούω δὲ ἔγωγε καὶ Ἰνδὸν ἔποπα *διπλάσιον τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ ὡραιότερον ἰδεῖν. καὶ Ὅμηρος μὲν λέγει βασιλεῖ κοῖσθαι ἄγαλμα Ἑλληνιχαλινὸν καὶ κόσμον ἵππου. ὁ δὲ ἔποψ τοῦτ' Ἰνδῶν βασιλεῖ ἀθυρμά ἐστι, καὶ διὰ χειρῶν αὐτὸν τέρει καὶ ἥδεται αὐτῷ, καὶ συνιχὸς ἐνορᾷ τὴν ἀγλαΐαν τεθηπὼς τῶν ὄρνιθος, καὶ τὸ κάλλος τὸ αὐτοῦ υἱός. Ἐπαίδουσι δὲ ἄρα τῷδε τῷ ὀρνέῳ καὶ μῦθον Βραχμᾶνες· καὶ ὅγε μῦθος ὁ ᾀδόμενος, οὗτός ἐστι βασιλεῖ παῖς ἐγένετο Ἰνδῶν, καὶ ἀδελφοὺς εἶχεν. οἱ περὶ ὧν ἀνδρωθέντες, ἐκδικώτατοί τε γίνονται καὶ * λεωργότατοι. καὶ τούτου μὲν ὡς νεωτάτου καταφρονοῦσι· τὴν δὲ πατέρα ἐκερτόμουν, καὶ τὴν μητέρα, τὸ γῆρας αὐτῶν ἐκφαυλίσαντες.

τες. ἀνάγονται μὲν ἱκεσίαι τινὶ σὺν τούτοις διαφεύγειν καὶ ᾤχοντο φεύγοντες ὅ, τι παῖς καὶ οἱ γέροντες σμυτόνου δὲ ἄπειρα αὐτῆς πορείας † διεξαμένης, οἱ μὲν ἄπειροι καὶ ἀποθνήσκουσιν· ὁ δὲ παῖς ἐκ ὠλιγώρησεν αὐτῶν, ἀλλ' ἔθαψεν αὐτοὺς ἑαυτοῦ ξίφει τὴν κεφαλὴν διατεμών. ἀγασθῆ τά δὲ τοῦ πάντας ἐφορῶντα ἥλιον οἱ αὐτοί φασι τῆς εὐσεβείας τὴν ὑπερβολὴν, ὄρνιν αὐτὸν ἀποφῆναι, κάλλιστον μὲν ὄψει, μακραίωνα δὲ τὸν βίον. ὑπανέστηκε δέ οἱ καὶ λόφος ἐκ τῆς κορυφῆς οἱονεὶ μνημεῖον τοῦτο τῶν περιφυγόντων ὅτε ἔφυγε. τοιαῦτα ἄττα καὶ Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῆς κορυδοῦ περιεργαζόμενοι προσεῖχον μύθῳ τινὶ ἀφ' ὧν ἀκολουθῆσαί μοι δοκεῖ καὶ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Ὄρνισι λέγων. ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοὐ πολυπράγμων οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας, Ὃς ἔφασκε λέγων. κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι Προτέραν τῆς γῆς,

rent, assumpto filio minimo discedunt ac fugiunt: & laboribus in itinere consumpti moriuntur. Defunctos filius in sui capitis vulnere quod ense sibi inflixerat, sepelit. Insignẽ hãc eius pietatem conspicatus admiratusque Sol, puerum in auem formosam admodum & viuacem conuertit, cristâ supra caput eius erectâ, de sepultis ab eo in fuga parentibus eadem in parte monumento. Talia quædam de Alauda etiam fabulantur Athenienses, vt in Auibus Aristophanis Comici poëtæ apparet, ita scribentis: Nimis tu quidem imperitus es, & minimè curiosus, sed ne Æsopũ quidẽ triuisse videris. qui Alaudã autem omnium

al. διαδεξαμένης

Alauda.

primam. & ante terrã quoque natã dicebat, & mortuo patre, quum locus vbi sepeliretur non extaret, illum iam quinque dies insepultum, tandem in capite suo cõtumulasse: eiúsque tumuli signum seu vestigium adhuc in ea spectari surrectum capitis apicem. Hanc de Vpupa Indorum fabulam quum audiuissent Græci, ad Alaudam ab eis trãslatam verisimile est. Ante multa quidem secula Brachmânes ab Epope Indo, homine adhuc, & ætate puero, hanc in parentes pietatem declaratam aiunt.

De Phattage Indica.

CAP VI.

In Indis nascitur bestia, quæ Crocodili terreni speciẽ similitudinemq; gerit, magnitudine est Melitensis Canis: eius pellis adeò asperis densisq; squammis scatet, vt detracta eis serræ vsum præbeat, & vel æs

κάμπτεται νόσῳ ὁ πατὴρ αὐτῆς ἀποθνήσκειν. Τὴν δὲ ἰδεῖν, τὸν δὲ φερεκειδῶς ἐμπτῶσιν. τὴν δὲ ἀπορῶσαν τῇ ἀμηχανίᾳ, τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι. Ἔοικεν οὖν ἐξ Ἰνδῶν τὸ μυθολόγημα ἐπ' ἄλλου μὲν ὄρνιθος, ἀπορρεῦσαι δὲ οὖν καὶ τοῖς Ἕλλησι. ὠγύγιον γάρ τι μῆκος χρόνου λέγουσι Βραχμᾶνες ἐξ οὗ ταῦτα τῷ Ἔποπι τῷ Ἰνδῶν ἔτι ἀνθρώπῳ ὄντι, καὶ παιδὶ τήν γε ἡλικίαν ἐς τοὺς γειναμένους πέπρακται.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς ὃς καλεῖται φαττάγης.

Κεφ. ς.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται ζῷον κροκοδείλῳ χερσαίῳ παραπλήσιον ἰδεῖν, μέγεθος δὲ αὐτοῦ κυνιδίου Μελιταίου ἂν εἴη. περίκειται δὲ φολίδα τραχεῖαν ἄγαν οὕτω καὶ πυκνὴν, ὥστε ὅταν δαρῇ, ῥίνης αὐτοῖς ἔργα παρέχει. διατέμνει δὲ καὶ

χαλκ

χαλκὸν, καὶ τὸν σίδηρον ἐσθίει. καλοῦσι δὲ φαττάγην αὐτό.

Περὶ τοῦ ἐν Φρυγίᾳ συροπέρδικος.

Κεφ. ζ.

Συροπέρδιξ γίνεται περὶ τὴν Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίας καὶ σιτεῖται καὶ λίθους. μικρότερος δὲ ἐστι τοῦ πέρδικος, καὶ μέλας τὴν χροίαν, πυρρὸς τὸ ῥάμφος. οὐχ ἡμεροῦται δὲ κατὰ τὸν ἄλλον, οὐδὲ γίνεται τιθασσὸς, ἀλλ' ἄγριος εἰς τὸ ἀεὶ διαμένει. ἔστι δὲ οὐ μέγας, βρωθῆναι δὲ ἡδίων τοῦ ἑτέρου· καὶ τὴν σάρκα πως δοκεῖ πυκνότερος.

Περὶ τῶν θαλαττίων ὕδρων καὶ ὀρείων τῶν ἐν Ἰνδοῖς.

Κεφ. θ.

Ἡ δὲ Ἰνδῶν θάλαττα ὕδρους θαλαττίους τίκτει, πλατεῖς τὰς οὐράς. τίκτουσι δὲ καὶ λίμναι μεγίστους ὕδρους. οἱ δὲ θαλάττιοι ὄφεις οὗτοι καρχαρόδοντες ἐοίκασι μᾶλλον ἔχειν τὸ δῆγμα ἢ ἰοφόρον ἰῶδες.

dissecet, & ferrum exedat & conficiat. eā Indi Phattagen vocant.

De Syroperdice Phrygio.

CAP. VII.

Syroperdix circa Antiochiam Pisidiæ lapides exest, & conficit: Perdice minor est, & niger, excepto rostro, quod rufum spectatur. non mansuescit vt alius perdix, sed semper perseuerat ferus esse. Eius carnes & densiores sunt quàm cæterorum, & suauiorem sibi vsum pręstant.

De marinis & lacustribus Hydris in India.

CAP. VIII.

Indicum mare Hydros gignit marinos caudis latis. Lacus etiā Hydros maximos producūt. Cæterùm marini isti serpentes asperū potiùs serratis dentibus quàm venenosum os videntur habere.

De rufis Mulis Indiæ feris.

CAP. IX.

In India Equorum ferorum & Asinorum similiter greges sunt: & Asinos Equæ facillimè admittunt, & rubros Mulos pariunt ad currẽdum præstãtissimos, sed contractionis impatiẽtes, quos compedibus captos ad Prasiorum regem adducunt. Ex iis qui bimi comprehenduntur domari possunt: Contrà vetuli ab immanibus & carniuoris feris nihil differunt.

Περὶ τῶν ἡμιόνων τῶν ἐν Ἰνδοῖς τῶν ἀγρίων.

Κεφ. θ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἵππων τε ἀγρίων καὶ ὄνων τοσούτων εἰσὶν ἀγέλαι. ἐκ δὲ τῶν ἀναβαινόντων ὄνων τὰς ἵππους, ὑπομένειν ἐκείνας λέγουσι, καὶ ἥδεσθαι τῇ μίξει, καὶ τίκτειν ἡμιόνους πυῤῥοὺς τὴν χρόαν, καὶ ἄγαν δρομικούς. * δυσλέφους δὲ καὶ γαργαλεῖς ἄλλως. ποδάγραις δὲ τούτους αἱροῦσι. εἶτα αἰάγεσθαι τῷ τῶν † Πρασίων βασιλεῖ φασι. καὶ διετεῖς μὲν ἑαλωκότας μὴ ἀναίνεσθαι τὴν πώλευσιν. *πρεσβυτέρους δὲ μὴ διαφέρειν τῶν καρχάρων θηρίων καὶ σαρκοφάγων μηδὲ ἕν.

Margin: δυσφόρους — Πρασίων — πρεσβυτέρους

De Simijs Prasiorũ Indiæ.

CAP. X.

In Prasiis Indicis Simiarum genus esse ferũt, humanis sensibus, & magnitudine Hyrcanorum Canum: tum earum comam etsi naturalem, artificio tamẽ homini veritatis impe-

Περὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν Πρασίοις τοῖς Ἰνδικοῖς.

Κεφ. ι.

Ἐν † Πρασίοις δὲ τοῖς Ἰνδικοῖς εἶναι γένος πιθήκων φασὶν ἀνθρωπόνουν. καὶ ἰδεῖν δέ εἰσι κατὰ τοὺς Υρκανοὺς κύνας τὸ μέγεθος. προκόμια τε αὐτοῖς ὁρᾶσθαι συμφυῆ. ἅπερ οὖν εἰ ὁ μὴ τὸ ἀληθὲς εἰδώς, ἀσκητὰς

Margin: Πρασίοις

φαίνονται ἐπ᾽ αὐταῖς. γένειον δὲ αὐταῖς ὑποπέφυκε σατυρῶδες, ἡ δὲ οὐρὰ κατὰ τὴν τῶν λεόντων ἀλκαίαν ἐστί. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα πεφύκασι λευκοὶ, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρὰν ἄκραν εἰσὶ πυρσοί. σώφρονες δὲ καὶ φύσει τιθασοί. εἰσὶ δὲ ὑλαῖοι τὴν δίαιταν καὶ τὸ γένος, καὶ σιτοῦνται τῶν ὀρνέων τὰ ἄγρια. φοιτῶσι δὲ ἀθρόοι εἰς τὸ τῆς Λαταγῆς προάστειον. πόλις δὲ ἐστιν Ἰνδῶν ἡ Λαταγή. καὶ τὴν προτιθεμένην αὐτοῖς ἐκ βασιλέως ἑφθὴν ὄρυζαν σιτοῦνται. ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἡμέραν ἡ δαὶς αὐτοῖς εὐτρεπὴς πρόκειται. ἐμπορηθέντας δὲ ἄρα αὐτοὺς ἀναχωρεῖν αὖθις ἐς ἤθη τὰ ὑλαῖα φασὶ σὺν κόσμῳ, καὶ σίνεσθαι τῶν ἐν ποσὶν οὐδὲ ἕν.

Περὶ τῶν ποηφάγων ζώων τῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐχόντων τὰς οὐρὰς τὰς ὡραιοτάτας. Κεφ. ια.

Ποηφάγον Ἰνδοῖς ζῷόν ἐστι καὶ πέφυκέ γε δι-

rito elaboratam videri: tum barbā ipsarum speciem satyricæ similitudinémq; gerere, caudamq; leoninæ similē spectari: reliquo corpore albas, capite & extremâ caudâ flauas esse. Neque verò quòd viuēdi ratione & genere ipso syluestres sint (auibus enim agrestibus pascũtur) propterea feras esse, imo naturâ cicures & moderatas. Ad suburbium Latages Indicę vrbis frequentes proficiscũtur, quibus coctā oryzam rex comedendam obiicit, ac quotidie cibaria eis proiiciũtur: expletæ ad syluestres sedes cum magna moderatione redire, neque obuium quicquā lædere dicuntur.

De Poephagis animalibus Indiæ pulcherrimam caudam habentibus.

CAP. XI.

Indicum animal Poëphagus duplo quàm

Equus maior, spississimâ caudâ & nigerrimâ præditus est: humani pili subtilitatem eius setæ vincunt. Permagni eas ist... cò Indiæ mulieres æstimant, quòd eis ipsis crines suos pulcherrimè implicẽt & deuinciant. Ad bina cubita singulæ ipsius setæ longitudine procedunt: & ex vna radice circiter triginta simul, thysanorum instar, exoriuntur. Omnium animalium timidissimus est. nam si à quopiam animalium se inspectum sentit, e uestigio quantâ potest maximâ celeritate sese in fugã properat coniicere. in quam magis studiosè quã celeriter se impellit: ac si, quum insequẽtibus Canibus & Equis ad cursum promptissimis vrgetur, intelligat se appropinquare vt comprehẽdatur, priùs occultatâ caudâ in aliquo fruteto, cõ

πλάσιον ἵππου τὸ μέγεθος. οὐρὰν δὲ ἔχει δασυτάτην, καὶ μέλαιναν ἀκροτάτως χρόαν. καὶ εἰσὶν αὗται αἱ τρίχες καὶ τῶν ἀνθρωπείων λεπτότεραι αὐτοῦ. καὶ ἐν μεγάλῳ τίθενται ταύτας ἔχειν Ἰνδῶν αἱ γυναῖκες. καὶ γάρ τοι ϖεριπλέκονται ἐξ αὐτῶν καὶ κοσμοῦνται μάλα ὡραίως τοὺς πλοκάμους τοῖς συμφύτοις, καὶ ταύτας ὑποδέουσι. ϖερίηκει δὲ καὶ εἰς δύο πήχεις ἑκάστης τὸ μῆκος τριχός. ἐκ μιᾶς δὲ ῥίζης ὁμοῦ τι καὶ τριάκοντα θυσανηδὸν ἐκπεφύκασι. ζῴων δὲ ἄρα ἁπάντων τοῦτο δειλότατον ἐστίν. ἐὰν γὰρ ὑπό τινος ὀφθῇ, καὶ αἴσθηται βλεπόμενον, ἢ ποδῶν ἔχει φεύγει καὶ ϖερίεισι, καὶ κέχρηται προθυμίᾳ μᾶλλον, ἢ σκελῶν ὠκύτητι. καὶ διώκεται μὲν ὑπὸ ἱππέων καὶ κυνῶν ἀγαθῶν δραμεῖν· ἐὰν μέντοι συνίδῃ

ὅτι ἄρα ἁλίσκεσθαι μέλλει, τὴν οὐρὰν ἀπέκρυψεν ἐν

ται δὲ τ. αὐτὸς δὲ ἀντιπρόσωπον ἕστηκε, καὶ δοκεῖ τῶν θηρατὰς, καὶ ὑποθαρρεῖ πως καὶ οἴεται μηκέτι ὁμοίως περισπούδαστον, τὴν οὐρὰν μὴ ἐπικομίζων. ἐκείνην γὰρ οἶδεν εἶναι τἀγκάλλος. κενὴν δὲ ἔχει τὴν ὑπὲρ τῶνδε φαντασίαν. βάλλει γάρ τις αὐτὸ βέλει πεφαρμαγμένῳ· καὶ ἀποκτείνας ἀποκόπτει τὴν οὐρὰν τὸ ἆθλον τῆς ἄγρας. καὶ δείρας τὸ πᾶν σῶμα, ἀγαθὴ γὰρ καὶ ἡ δορὰ, ἀφῆκε τὸ νεκρόν. σαρκῶν γὰρ τῶν ἐκείνου δέονται Ἰνδοὶ οὐδὲ ἕν.

Περὶ τῶν κητῶν ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Ἰνδικῇ λαβράκων τε καὶ ἀμιῶν καὶ χρυσοφρυῶν.

Κεφ. ιβ.

Κήτη δ' ἔστιν ἄρα ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν θαλάττῃ πενταπλάσια μέγεθος ἐλέφαντος τοῦ μεγίστου. πλευρὰ γοῦν μία κήτους καὶ εἰς τοὺς εἴκοσι πήχεις προέρχεται. †χελύνην δὲ πηχῶν πεντεκαίδε-

trà ſtans, venatores expectat. ſimul & ex magno timore colligit ſe, & quâdam fiduciâ nititur. neque enim iã caudâ abditâ ſe illius precij putat ampliùs viſũ iri, quòd præclarè ſcit in cauda cauſam eſſe quamobrem tantoperè appetatur. Interea quiſpiam venenato telo illum ferit, & ab occiſo caudã præmium prædæ abſcindit: & pelle, quæ vtilis eſt, ex toto corpore detracta cadauer obiicit. quòd eiuſmodi carnium vſum nullum Indi habent. ἀπέκοψε vel ἀποκόπτει

De cetis & alijs maximis aquatilibus animalibus Indici maris, & Lupis piscibus, & Amijs, Auratisque.

CAP. XII.

Cete in mari Indico quintupla ad Elephantum vel maximum magnitudine degũt. Nam vna etiam coſta Ceti ad viginti cubita accedit. Labrũ habet quindecim cubitorum. pin-

al. χελώνην. forte χειλύνην qua vox etiam Aristophani labia significat.

mm + nam

nam ad vtramque brãchiam septem cubitos longam. Purpuræ etiã & Buccina huius maris tanta sunt, vt facilè congium capiant: quẽadmodum & Echinorum testæ siue crustæ. Sunt & innumeri pisces prægrandes, præsertim Lupi, Amiæ, & Auratæ. Fertur autem quo tẽpore fluuij augentur, & maiore iam profluentes impetu in agros exundãt, hos pisces etiam simul abreptos inundationem sequi, & per agros in pauca & tenui aqua ferri & oberrare: postquam verò imbres ex quibus augentur fluuij cessarint, & confluentes ad suos redierint alueos, in humilibus, planis, palustribus, & sinuosis locis, vbi & Enneæ [vt vocant] reperiri solẽt, pisces vel octo cubitorum relicti, & ęgrè propter aquæ breuitatem tum natantes, tum vitã vtcunque sustinentes, ab agricolis capiuntur.

Brãchias dicit: pro loco branchiarũ nã ceti branchias non habẽt κὴ pariter vi detur abũdare, nisi addas μῆκος.

χρυσόφρυς

καὶ abundat.

καθημένοις

al. ἀιδνέαν

καὶ ἰχθ. τὸ δὲ πτέρυγμα τῶν βραχίων ἑκατέρων πηχῶν τὸ εὖρος καὶ ἑπτά. Κήρυκες δὲ καὶ πορφύραι ὡς καὶ χοῦν ῥᾷστα δέξασθαι, καὶ οἱ μῦτοι καὶ τῶν ἐχίνων τὰ χιλώνια δέξαιτο ἂν τοσοῦτον στέγειν. Μεγέθη δὲ ἰχθύων ἄπειρα, λάβρακες μάλιστα, καὶ ἀμίαι καὶ † χρύσοφροι. ἀκούω δὲ τούτους κατὰ τὴν ὥραν ὅταν ἐπιρρέωσιν οἱ ποταμοί, καὶ λάβροι κατιόντες ἐκ τῆς πλημμύρας † καὶ ἐς τὴν γῆν ἀναχέονται, καὶ αὐτοὺς ὑποφέρεσθαι, καὶ κατὰ τὰς ἀρούρας, καὶ ἐν ὕδατι λεπτῷ φέρεσθαί τε καὶ ἀλᾶσθαι. παυσαμένων δὲ τῶν ὑπὸ πλεῖστον τοὺς ποταμοὺς ὑετῶν, καὶ ἀναχωρούντων ὀπίσω τῶν ῥευμάτων, καὶ ἐς τὰς ὁδοὺς τὰς κατὰ φύσιν ὑποστρεφόντων, ἐν τοῖς † καθειμένοις χωρίοις, καὶ τοῖς τεναγώδεσι καὶ ἀπέδοις, ἔνθα δή που φιλοῦσι καὶ *ἐννέαι καλούμεναι κόλπους τι-

τιας

τὰς ἔχειν, ἰχθῦς ἀπομήκυνσι καὶ ὀκτὼ πηχῶν· καὶ μάρκυσιν οἱ γεωργοῦντες αὐτοὺς ἀθρόοι τῇ τύξει χρώμενοι, ἅτε μὴ ἐν βυθῷ φερομένους, ἀλλ' ἐπιπολῆς καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου ὕδατος ἀγαπητοῦς καὶ μόλις ἀποζῶντας.

Περὶ βατίδων καὶ καρίδων Ινδικῶν. Κεφ. ιγ.

Ινδῶν δὲ ἰχθύων ἴδια καὶ ἐκεῖνα. Βατίδες γίνονται παρ' αὐτοῖς οὐδέν τι μείους Αργολικῆς ἀσπίδος, ἐκάστη καρίδες τε καὶ μείζους καράβων αἱ Ινδῶν εἰσίν. αἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς θαλάττης ἀναθέουσαι διὰ ποταμοῦ τοῦ Γάγγου, χηλὰς μεγίστας ἔχουσι, καὶ τραχείας θιγεῖν αὐτῶν. τὰς γε μὴν ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς ἐκπιπτούσας εἰς τὸν Ινδὸν, λείας ἔχειν πέπυσμαι τὰς ἀκάνθας, περιμήκεις γε μὴν καὶ βοστρυχώδεις. τὰς ἀπηρτημένας ἕλικας· χηλὰς δὲ οὐκ ἔχειν ταύτας.

¶ *Quod si χελώνην Græcè legas, non labrum, sed Testudinem vertes: & pinnarum nomine pedes intelliges, quos etiam Nicander in Testudine marina πτέρυγας dixit: quãuis autem nec Cete, nec Testudines branchias habent, branchiarum tamen locus in Cete commodius quàm in Testudinibus intelligi mihi videtur.*

De Raia & Squilla Indicis.

CAP. XIIII.

Non minores Argolico clypeo Raiæ gignuntur in India, itẽq; Squillę Locustis maiores Indicæ sunt. harum quæ ex mari veniunt in Gangem, forcipes maximas habent, & tãgentibus asperæ sunt. quæ verò ex mari rubro in Indum excidũt, læues audio habere spinas (*crustas vel dorsa lania*) sed oblongos & implicatos ab eis depẽdentes cirros, & forcipibus carere.

De Indica & fluuiatili & terrena Testudine.

CAP. XIIII.

Testudinis Indicæ & fluuiatilis testa non minor est quàm scapha iustæ magnitudinis: decem enim leguminum medimnos capit. Ac illic quoque terrenę Testudines gignũtur, magnitudine maxima tum glebarum, quæ in altis arationibus terræ non difficilis excitãtur, benè penitus intrãte aratro, & sulcum facillimè proscindẽte, & glebas in excelsum excitãte. Eiusmodi Testudinũ genus aiũt testas exuere: ac sanè easdem ab agricolis sic ligonibus abstrahi, quemadmodum vermes ex verminosis plantis, eædémq; non amaræ, vt marinæ, sunt: sed & suaues & pingues habentur carũ carnes.

Margin: χελώνιον

Margin: al. θρε-πηδέστων

De Formicarũ prudentia.

CAP. XV.

Περὶ χελώνης ποταμίας καὶ χερσαίας.

Κεφ. ιδ.

Χελώνη δὲ ἐν Ἰνδοῖς ποταμία, μεγίστη δὲ αὕτη, καὶ τὸ †χελώνιον ἔχει σκάφης οὐ μεῖον τελείας, χορηγοῦν ἕκαστον μεδίμνους δέκα ὀσπρίων. Γίνονται δὲ καὶ χερσαῖαι χελῶναι, καὶ εἶεν ἂν τὸ μέγεθος κατὰ τὰς βώλους τὰς μεγίστας· αἵπερ ἐν ἐπανίστανται ἐν τοῖς βαθέσιν ἀρόμασιν, εὐπειθοῦς μὲν οὔσης τῆς γῆς, εἰσιόντος δὲ κατιόντος τοῦ ἀρότρου καὶ τὴν αὔλακα σχίζοντος ῥᾷστα, καὶ ἐγείροντος τὰς βώλους ὑψοῦ. ταύτας δὲ καὶ ἀποδύεσθαι τὸ ἔλυτρόν φασιν. οἱ τοίνυν ἀρόται, καὶ πᾶν τὸ περὶ τοὺς ἀγροὺς ἐργατικὸν, ταῖς μακέλλαις ἀνασπῶσιν αὐτάς, καὶ ἐξαιροῦσιν ὥσπερ ἐκ τῶν †θριπηδέστων φυτῶν τὰς εὐλάς. εἰσὶ δὲ γλυκεῖαι τὴν σάρκα καὶ πίονες, οὐ μὴν κατὰ τὰς θαλαττίας, πικραὶ καὶ αὗται.

Θυμόσοφα Ἰνδικὰ ζῷα, καὶ περὶ μύρμηκος. Κ. ιε.

Θυμ

Θυμόσοφα δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ζῶα ἐστιν, οὐ μεθόσα ἐν Ἰνδοῖς ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγα. ἐκεῖ δὲ, ὅ, τε ἐλέφας τοιοῦτός ἐστι, καὶ ὁ σιττακὸς, καὶ αἱ σφίγγες, καὶ οἱ καλούμενοι σάτυροι. Σοφὸν δὲ ἄρα ἦν καὶ ὁ μύρμηξ ὁ Ἰνδός. οἱ μὲν οὖν ἡμεδαποὶ τὰς ἑαυτῶν χειὰς, καὶ ὑποδρομὰς ὑπὸ τὴν γῆν ὀρύττουσι καὶ φωλεούς τινας κρυπτοὺς ἀποφαίνουσι γεωρυχοῦντες, καὶ μετὰ λείαις ὡς εἰπεῖν τισιν ἀπορρήτοις καὶ λανθανούσαις καταξαίνονται ἀλλὰ οἵγε Ἰνδοὶ μύρμηκες οἰκίσκους τινὰς συμφορηθεὺ ἐργάζονται καὶ τούτους γε αὐτοὺς οὐκ ἐν χωρίοις ὑπτίοις καὶ λείοις καὶ ὀπικλυζομένοις ῥᾷστα· ἀλλὰ μετεώροις καὶ ὑψηλοῖς. ἐν αὐτοῖς δὲ περιόδους τινὰς, καὶ ὡς εἰπεῖν* σήραγγας Αἰγυπτίους, ἢ λαβυρίνθους Κρητικοὺς, ὀβρίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ διατρήσαντες, οἰκεῖα ἑαυτοῖς ἀπέφηναν, οὐκ εὐθυτονῆ καὶ ῥᾴδια παρελθεῖν ἢ εἰσμεῦ

Naturali quodam ingenio & prudentiâ, valent etiam apud nos animalia, non totidem tamen quot sunt in India: illic enim eiusmodi sunt, Elephantus, Psittachus Sphinges, & nūcupati Satyri, & Indica formica. Nostrates quidē Formicę cauernas & latibula quędam effodiunt, sub terra habitantes, & veluti in fodinis metallicis cuniculisq́; eruēdis sese exercent: at Indicæ singulari sapientiâ prędita domunculas commodas in excelsis locis construunt: non in deuexis & planis, qui facilè inundari queant. In eis ambitus, &, vt ita dicam, fossas Ægyptias, & Creticos labyrinthos magnâ sapientiâ effodientes, domesticas sedes constituunt: non rectas quidem, & peruias, aut in

al. σύριγγας

quas quippiam influere possit, sed sinuosis foraminibus obliquas, in quãtum superficie foramen vnum relinquũt, per quod quidẽ ipsum ingrediantur ipsæ, & semina quæ colligunt, in suos thesauros inferãt. In excelsis quidem locis latibula machinãtur, vt fluminum alluuiones effugiãt. Itaque hâc suâ industriâ, veluti in speculis habitant, aut etiã insulis, quum scilicet adiuncta collisculis illis humiliora loca circunquaque stagnãt. Ipsorum verò aggeres quanquam congesti, tantùm abest alluente aquâ vt soluantur, vt cõfirmentur magis. Primùm enim ex matutino rore admixto pulueri, tunicâ quâdam vestiuntur tenui, sed validâ: deinde parte inferiori de fluuiatili cœno cortex muscosus adnascens aggerem a-

ῥεῦσαί τι. ἀλλ' ἑλιγμοῖς καὶ διατρήσεσι λοξά. καὶ ἀπολείπουσί γε ἐπιπολῆς μίαν ὀπήν, δι' ἧς εἰσίασί τε αὐτοί, καὶ τὰ σπέρματα ὅσα ἐκλέγονται, εἶτα ἐς τοὺς ἑαυτῶν θησαυροὺς εἰσκομίζουσι. παλαμῶνται δὲ ἄρα τὰς ἐν ὕψει φωλεύσεις, ὑπὲρ τοῦ τὰς ἐκ τῶν ποταμῶν ἀναχύσεις τε καὶ ἐπικλύσεις διαδιδράσκειν. καὶ αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς δὲ τῆς σωτηρίας περιγίνεται ὥσπερ ἐν σκοπιαῖς τισιν ἢ νήσοις κατοικεῖν, ὅταν τῶν † λοσιδίων ἐκείνων τὰ κύκλῳ περιλιμνάσῃ. τὰ δὲ ἑαυτῶν χώματα ἐκεῖνα καίτοι συμπεφορημένα, τοσοῦτον ἀποδεῖ τοῦ γε ὑγρανθῆναί τε καὶ διαξαίνεσθαι ὑπὸ τῆς περικλύσεως, ὡς καὶ κρατύνεσθαι αὐτά· πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς ἑώας δρόσου. ὑπαμφιέννυται γὰρ ὡς εἰπεῖν ἐκ ταύτης καὶ † πάνυ τὸν μὲν χιτῶνα ὑπόλεπτον, πλὴν καρτερόν· εἶτα μέντοι δὲ περιλαμβάνεται κάτωθεν βρυώδης τῆς ποταμίας ἰλύος φλοιός. καὶ

λοσιδίων, vel λιφίων

al. πάγυ adest frigore.

μυρμήκων μὲν Ἰνδῶν πέρι ἐῤῥέθη † πάλαι, ἐμοὶ δὲ νῦν ἐς τοσοῦτον λελέχθω.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Πλούτωνος χάσμα ἐμβαλλομένων ζώων.

Κεφ. ιϛ.

Παρὰ τοῖς Ἀρειανοῖς τοῖς † Ἰνδικοῖς χάσμα Πλούτωνός ἐστι. καὶ κάτω τινὲς ἀπόῤῥητοι* σύριγγες, καὶ ὁδοὶ κρυπταὶ, καὶ διαδρομαὶ ἀνθρώποις ἀθέατοι, βαθεῖαι δὲ οὗτοι καὶ ἐπὶ μήκιστον προήκουσαι. γενόμεναι δέ πως καὶ ὀρωρυγμέναι πρόσω τῷ οὔτε Ἰνδοὶ λέγουσιν, οὔτε ἐγὼ μαθεῖν πολυπραγμονῶ. ἄγουσι γοῦν Ἰνδοὶ καὶ πλέον ἢ τρισμύρια ἐνταῦθα κτήνη διάφορα, προβάτων τε, καὶ αἰγῶν, καὶ βοῶν, καὶ ἵππων. καὶ ἕκαστος τῶν ἢ δεισάντων ἐνύπνιον, ἢ ὄττων τινὰ, ἢ φήμην, ἢ ὄρνιθα οὐκ αἴσιον ὑφορώμενος, ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ἐμβάλλει κατὰ τὴν οἴκοθεν αὐτοῦ δύναμιν, ἑαυτὸν λυτρούμενος, καὶ διδοὺς ὑπὲρ τῆς

stringit. Sed de formicis Indicis etiā iterum dicam, hæc in præsentia sufficiant.

De animalibus quæ in Plutonis hiatum deijciuntur.

CAP. XVI.

Apud Arianos Indus hiatus Plutonis est, in cuius profundo occultæ cauernæ & recessus immēsi, & hominibus incogniti. Quēadmodum autem sit in tantā altitudinem depressus, neq; Indi explicāt, neque id ego cognoscere admodum laboro. Amplius triginta millia diuersorum animalium ouium, Caprarū, Boum, & Equorum, eò agunt Indi. Ac nimirū quisquis vel secundum quietem perniciosę rei metu pecussus fuerit, malíve auspicij auem inspexerit, aut omen malū, aut aliud quippiam suspectū habuerit, is pro facultatibus suis se suámque salutē

† πάλιν,

al. Ἰνδοῖς

* σύραγγες,

Oris Plutonij meminit etiā Strab. lib. 13.

redimens, deiiciēda curat animalia: quæ quidem ipsa nec constricta vinculis, nec adacta, sed suâ sponte viã conficiunt, tãquam illecebris quibusdam allecta, postea verò quã ad barathri fauces accesserunt, non inuita desiliunt. neque sanè postquam in hiatum immensum & cæcum inciderũt, ampliùs hominibus comparent: Boum tamen mugitus, Ouiũ balatus, Caprarum vox, & Equorum hinnitus suprà exaudiũtur: ac si quis aures illius faucibus admouerit, diutissimè eiusmodi voces audiet. neque enim sanè promiscuus ille sonus cessat resonare, quòd eò quotidie præcipites bestiæ agũtur. An ne verò solæ recẽtes deiectæ exaudiãtur, an etiam ex primis quædam, haud equidem scio.

τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς τὸ ζῷον. τὰ δὲ ἄγεται οὔτε δεσμοῖς ἐπαγόμενα, οὔτε ἐλαυνόμενα ἄλλως, ἑκόντα δὲ τὴν ὁδὸν τήνδε ἀνύει, ἕλξει τινὶ καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ. εἶτα ἐπιστάντα τῷ στομίῳ ἑκόντα ἐμπηδᾷ. καὶ ὄψει μὲν ἀνθρωπίνῃ οὐκ ἔστιν οὐκ ἔτι συνόπτα, εἰς γῆ χάσμα ἀπόρρητόν τι καὶ ἀφανὲς ἐμπεσόντα· ἀκούεται γοῦν ἄνω βοῶν μὲν μυκηθμοί, τῶν δὲ οἰῶν βληχή, χρεμετισμοὶ δὲ τῶν ἵππων, καὶ μηκασμοὶ τῶν αἰγῶν. καὶ εἴ τις ἐπιπολῆς βαδίζοι καὶ προσχωρεῖ τὸ οὖς παραβαλὼν, ἀκούσεται ἐπὶ μήκιστον τῶν προειρημένων· οὐδὲ ἐκλείπει ποτὲ ὁ συμμιγὴς ἦχος ἐπιπεμπόντων ἑσημέραι τὰ ὑπὲρ ἑαυτῶν ζῷα. εἰ μὲν οὖν τὰ πρόσφατα ἐξακούεται μόνα, ἢ καὶ τῶν πρόσθεν τινὰ, οὐκ οἶδα· ἀκούεται δ' οὖν καὶ εἰρηταί μοι ζώων τῶν ἐκεῖ καὶ τοῦτο ἴδιον.

Περὶ

Περὶ τῶν χελωνῶν τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ. Κεφ. ιζ.

Ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ μεγάλῃ θαλάττῃ, καὶ νῆσον ἀκούω μεγίστην, καὶ ὄνομα αὐτῆς ἀκούω Ταπροβάνην. πάνυ δὲ δολιχὴν πυνθάνομαι καὶ ὑψηλὴν τὴν νῆσον εἶναι· καὶ μῆκος μὲν ἔχειν σταδίων ζ πλάτος δὲ ε· καὶ ἔχειν οὐ πόλεις, ἀλλὰ κώμας πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας, τὰς δὲ ἔχουσιν ὅθεν καταγονται οἱ ἐπιχώριοι, ἐκ ξύλων πεποιημένας, ἤδη δὲ καὶ δονάκων. Τίκτονται δὲ ἄρα ἐν ταύτῃ τῇ θαλάττῃ καὶ χελῶναι μέγισται, ὧν ὀροφὴν τὰ ἔλυτρα ὄροφοι * γίνονται. καὶ γάρ ἐστι καὶ πεντεκαίδεκα πηχῶν ἓν † χελώνειον, ὡς ὑποικεῖν οὐκ ὀλίγους· καὶ τῶν ἡλίου πυρωδεστάτους ἀποστέγει. καὶ σκιὰν ἀσμένοις παρέχει. πρός γε μὴν τοὺς ὄμβρους τὰς καταφορὰς ἀντίτυπόν ἐστι, καὶ κα-

De Testudinibus maris magni. CAP. XVII.

In nuncupato mari magno insulam esse maximam, nomine Taprobanã, peruagatum est, eandémq; longissimam atque excelsam: longitudine septẽ millium stadiorũ, latitudine verò quinque millium. Vrbes autem non habere, sed quinquaginta & septingentos vicos: domos è ligno factas esse, aut arũdinibus. Maximæ Testudines in eo mari procreantur: Vniuscuiusque superficies integrum tectum præstare potest. nã singulæ testæ ad quindecim cubitorũ magnitudinem procedunt, vt sub eis non pauci habitare queant: ac nimirum vehementissimos solis ardores defendãt, & prolixam vmbrã efficiant, sicq; ad perferẽdos imbres resistunt, vt meliùs quàm vllæ regulæ pluuiarum vim rep

Similiter habet Pli. 6.22.

* φα(γον)ται

† χελώνιον.

repellant, nec aliter illisa eis aqua cælestis perstrepit, quàm si in tegulas illaberetur. Neque verò sic eas habitatores, quemadmodum tegulas fractas sarcire habent necesse. nã totum tectum ex solida testa constat, vt suffosso saxo & cauernoso & natiuum tectũ efficiẽti, similis esse videatur.

χελώνιον

De Elephantis Taprobanæ insulæ, & variis maris illius cetaceis piscibus.

CAP. XVIII.

In magni maris insula Taprobane palmeta in ordinem sic mirificè plantãtur, queãdmodum in elaboratis hortis à peritis artificibus opacantes arbores seruntur. Itemque permultorũ & valdè grandium Elephantorum pastiones in ea insula vigent. Ac nimirum hi insulani Elephanti, animi robore & ingenij indole, & corporis magnitudine, eis qui in continenti degũt, præ-

al. σκιαδηφόρα.

ὀρόφου παντὸς κρατερότερον, πρός τε ἐμβολὰς τῶν ὑετῶν ἀποσείεσθαι, καὶ κεραμώμενον ἀκούουσιν οἱ ὑποικοῦντες, ὡς εἰς τὸ στέγος ἐμπιπτόντων τῶν ὑδάτων. οὐ δέονται γε μὴν ὡς κέραμον ῥαγέντα ἀμεῖψαι. σκληρὸν γάρ τι * χελώνειον, καὶ ἔοικεν ὑπορωρυγμένῃ πέτρᾳ, καὶ ἄντρῳ τε καὶ αὐτορόφῳ στέγῃ.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ κητῶν θηριομόρφων, φαλαινῶν τε καὶ δελφίνων. Κεφ. ιη.

Ἡ τοίνυν νῆσος ἡ ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ ἣν καλοῦσι Ταπροβάνην, ἔχει φοινικῶνας μὲν θαυμαστῶς πεφυτευμένους εἰς στοῖχον, ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς ἀβροῖς τῶν παραδείσων οἱ τούτων μελεδωνοὶ φυτεύουσι τὰ δένδρα τὰ † σκιαδηφόρα. ἔχει δὲ καὶ νομὰς ἐλεφάντων πολλῶν καὶ μεγίστων. καὶ οἵδε γε νησιῶται ἐλέφαντες, τῶν ἠπειρωτῶν ἀλκιμώ-

τερ

περί τε τὴν ῥώμην καὶ μείζονας ἰδεῖν εἰσι, καὶ θυμοσοφώτεροι δὲ πάντα πάντη κρείττονες. καὶ κομίζουσί γε αὐτοὺς εἰς τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον ναῦς μεγάλας πηξάμενοι. ἔχει γὰρ δή που καὶ δάση ἡ νῆσος, παρέχουσί τε διαπλεύσαντες τῷ βασιλεῖ τῷ ἐν τοῖς Καλίγγαις. Διὰ μέγεθος ἄρα τῆς νήσου, οὐδὲ ἴσασιν οἱ τὰ μέσα αὐτῆς οἰκοῦντες τὴν θάλατταν· ἀλλὰ ἠπειρώτου μὲν βίον περιβιοῦσι, τὴν τ' περιεχομένην δ' αὐτοὺς καὶ κυκλουμένην πυνθάνονται ἡ θάλατταν. οἱ δὲ τῇ θαλάττῃ πρόσοικοι τῆς μὲν ἄγρας τῆς τῶν ἐλεφάντων ἀμαθῶς ἔχουσιν, ἀκοῇ δὲ αὐτὴν ἴσασι μόνῃ· περί γε μὴν τὰς τῶν ἰχθύων, καὶ τὰς τῶν κητῶν ἄγρας τίθενται τὴν σπουδήν. τὴν γάρ τοι θάλατταν τὴν περιεχομένην τὸν τῆς νήσου κύκλον, ἀμήχανόν τι πλῆθος καὶ ἰχθύων καὶ κητῶν ἐκτρέφειν φασί. καὶ ταῦτα τὰ μέν τοι καὶ λεόντων ἔχειν κεφαλὰς, καὶ παρδάλεων, καὶ ἄλλων, καὶ κριῶν δὲ, καὶ ἔτι γε

stantiores existimātur. Hos magnis nauibus (nam & syluas insula habet, nauium materiam) in continentem transportantes Calingarum regi vendunt. Insulæ quidem magnitudo ea est, vt mediterranei eius incolæ mare incognitum habeāt. Maritimi vero, Elephātorum venationem, nisi auditione & famâ, haudquaquam acceperunt: hi omne studium atque operam ad piscationem conferunt. Id mare magnum eam insulam ambiens, infinitos pisces & Cete procreare ferūt: & eorum quædam habere capita Leonum, Pantherarum, & Arietum, aliorumq; animalium: &, quod magnam admirationem habet, Sa-

Καλίγγαις. Gill. Plinius etiam Calingas nominat.

περιεχομένην vel περιισχομένην.

al. μὲ κεφαλὰς

tyrorum speciem similitudinemq; Cete nonnulla gerunt. Alia existunt muliebri facie, eisq; pro crinibus spinæ dependent. Addunt & alia reperiri absurda, quorum genera tã monstrosa exactè explicari ne à peritissimis quidem pictoribus possent. Caudæ eis oblongæ & inuolutę, pro pedibus forfices aut pinnæ. Ac in eodem mari belluas in vtraque sede viuẽtes audio, & noctu segetes & herbas depasci, instar gregaliũ & seminibus victitantium animaliũ: quódque palmarum fructu iam maturo gaudeant, iccircò eas ardores amplexu suo molli flexiliq; concutere, excussas violento impetu palmulas exedere & conficere, easdemq; crepusculo matutino quum

τὸ ἔτι θαῦμα σατύρων μορφὰς κήτη ὅτι ἀποφέρει. καὶ γυναικῶν ὄψιν ἔχουσιν, αἷς ἀντὶ πλοκάμων ἄκανθαι προσήρτηνται. ἔχειν δὲ καὶ ἄλλας τινὰς ὑμνοῦσιν ἐκτόπους μορφὰς ἐν τῷ εἴδει, μηδ᾽ ἂν τοὺς ἐνταῦθα δεινοὺς γράφειν, καὶ κεράσαι σώματα τῶν συμπλέκειν ἐς τερατείαν ὄψιν ἐξακριβῶσαι ποτὲ καὶ σοφίᾳ γραφικῇ παραστῆσαι δύνασθαι ἄν. περιμήκη δὲ ἔχει τὰ οὐραῖα καὶ ἑλικτά. πόδας γε μὴν χηλὰς, ἢ πλεούγια. Πυνθάνομαι δὲ αὐτὰ καὶ ἀμφίβια εἶναι, καὶ νύκτωρ μὲν ἐπινέμεσθαι τὰς ἀρούρας· μὲν γὰρ ὡς ἐσθίειν τῶν ἀγελαίων τε καὶ σπερμολόγων δίκην, χαίρειν δὲ καὶ τοῖς φοίνιξι τοῖς δρυπεπέσι, διασείειν τε ἐκ τούτων τὰ δένδρα ταῖς σπείραις περιβάλλοντα αὐτὰ ὑγραῖς οὔσαις, καὶ οἷας περιπλέκεσθαι· τὸν σεισθέντα φοίνικα ἐκ τῆς σφοδρᾶς βίας καταρρέοντα ἐπινέμεσθαι. ὑπολήγει δὲ ἄρτι ἡ νὺξ καὶ σαφὴς οὔπω ἡ ἡμέρα,

ἐθ, καὶ ἐκεῖνα ἡ φανῆ καταδῦναι εἰς τὸ πέλαγος, ἕως μέλλοντος ὑπολάμπειν αὐτό. εἶναι δὲ καὶ φαλαίνας φασὶ πολλὰς ἐν μὲν ἐς τὴν γῆν περιϊέναι αὐτὰς θύννους ἐκ τῆς γῆς ... τας. καὶ δελφίνων δὲ γένη δύο φασὶν εἶναι· τὸ μὲν ἄγριον καὶ καρχαρόδουν, καὶ ἀνηλεῶς ἐς τοὺς ἁλιέας καὶ σφόδρα ἀνήκεστον· τὸ δὲ, πρᾶόν τε καὶ ἡθὰς ὂν ... τοῖς ἀνθρώποις συννήχεται καὶ ἔοικε κυνιδίῳ αἰκάλλοντι· καὶ ψηλαφώμενος, ὁ δὲ ὑπομένει· καὶ τροφὴν ἐμβαλεῖς, καὶ ἀσμένως λήψεται.

Περὶ λαγωοῦ θαλαττίου.

κεφ. ιθ.

Λαγὼς θαλάττιος τῆς μὲν μεγάλης, τὸν γὰρ ἕτερον εἶπον τὸν ἐκ τῆς ἑτέρας· ἀλλ' οὗτός γε ἔοικε τῷ χερσαίῳ τὰ πάντα, πλὴν τῶν τριχῶν. τῷ μὲν γὰρ ἡ τοῦ χερσαίου ἡ λάχνη ἔοικεν ἁπαλή τε εἶναι, καὶ ἐπιψωμένην μὴ ἀντίτυπος ἔ-

iā incipit dilucescere, in mare redire abdiq; mersas. Tum etiā permultas balęnas ibidem esse aiunt, quæ Thunnis insidiantes in terrā non exeant. Tum duo Delphinorum genera illic nasci: alterum ferum dentibus serratis, & inexpiabili immanitate piscatoribus infestum: alterum naturâ mansuetum, circū homines natare, & more Canum blandiri, & se contrectari sustinere, atque obiectum cibum libenter sumere.

Delphinū duorum generū.

De Lepore magni maris, eiusque veneno

CAP. XIX.

Magni maris Lepus (nam alterum qui in alio mari nascitur ante dixi) ex omni parte ad terreni similitudinē accedit præter pilos. nam terrestris pili & molles sunt, & ad tactū haudquaquam resistētes. Cōtrà, illius spino

si, & erecti, & qui cōtigerit læditur. Quum quidem ipsum in summa aqua maris natare, nō in altitudinem demergi dicunt: celeri autem & concitatâ natatione vti: & ex animalibus eò difficillimum ad capiendū esse, quòd neque in rete incidit, neque ad lineæ escam accedit. Quum ægritudine afficitur, natare non quit, & in litus eiicitur. Quisquis autē manum ad eum admouet, nisi medicina adhibetur, perit: ac si hunc bacillo tetigerit, hoc idem periculum ei procreatur, quod Basilisci contactus affert. Radicem ad idem mare in insula quadā nasci ferunt haudquaquā in vulgus ignotam, quę animi defectionibus illius qui sic affectus fuerit medetur: Ea enim animo deficientis naribus admota, facit vt

χει δὲ τοῦτ᾽ ἀκανθώδεις τὰς τρίχας καὶ ὀρθάς· καὶ ὅτις προσψαύσεται, ἀμύνεται. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐπ᾽ ἄκρᾳ τῇ φρίκῃ τῆς θαλάσσης νήχεσθαι καὶ μὴ καταδύειν εἰς βάθος. ὤκιστον δὲ εἶναι τὴν νῆξιν. ζῶον δ᾽ οὐκ ἂν ἁλοίη ῥᾳδίως. τὸ δὲ αἴτιον, οὐκ ἐμπίπτει ποτὲ εἰς δίκτυον, οὐ μὴν οὐδὲ καλάμου προσᾴσσει ὁρμιᾷ καὶ δελέατι. ὅταν δὲ ἄρα νοσήσας ὅδε ὁ λαγὼς, εἶτα ἥκιστος ἂν νήχεσθαι ἐκβρασθῇ, καὶ ὅστις αὐτοῦ προσάψηται τῇ χειρὶ, ἀπόλλυται ἀμυνθείς. ἀλλὰ καὶ τῇ βακτηρίᾳ ἐὰν θίγῃ τοῦ λαγὼ τοῦδε καὶ δι᾽ αὐτῆς πάσχει τὸ αὐτὸ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ τοῦ βασιλίσκου προσαψάμενοι. ῥίζαν δὲ ἐν τῇ νήσῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην θάλατταν φύεσθαί φασι, καὶ εἶναι πᾶσιν εὔγνωστον, ἀντίρροπον τῇ λειποθυμίᾳ αὐτίπαλός ἐστι. προσ-

fortè ἀναβιῶναι scilicet φασί. nisi ἀναβιώσκειν malis ab hinc capiant, ut ἀναβιώσκω.

στεχθεῖσα γοῦν τῇ τοῦ λειποψυχοῦντος ῥινὶ, * ἀναβιώσκ

βιάζεται τὸν ἄνθρωπον. ἐὰν δὲ ἀμεληθῇ, καὶ μέχρι θανάτου προέρχεται τῷ ἀνθρώπῳ τὸ πάθος. τοσαύτην ἔχει ἰσχὺν εἰς τὸ κακὸν ὅδε ὁ λαγὼς ἔχων τὴν φύσιν.

Περὶ τῶν ἐνδοτέρω τῶν ὀρῶν τῆς Ἰνδικῆς ζώων, καὶ περὶ τοῦ λεγομένου καρταζώνου.

Κεφ. κ.

Ἐν ταῖς χώραις ταῖς ἐν Ἰνδίᾳ, λέγω δὴ ταῖς ἐνδοτάτω, ὄρη φασὶν εἶναι δύσβατά τε καὶ ἔνθηρα, καὶ ἔχειν ζῷα, ὅσα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τρέφει γῆ, ἄγρια δέ. καὶ γάρ τοι καὶ τὰς οἶς τὰς ἐκεῖ φασιν εἶναι καὶ ταύτας θηρία, καὶ κύνας, καὶ αἶγας καὶ βοῦς αὐτονόμως τε ἀλᾶσθαι καὶ ἐλευθέρας, ἀφειμένας νομευτικῆς ἀρχῆς. πλήθη δὲ αὐτῶν καὶ ἀριθμοῦ πλείω φασὶν οἵ τε τούτων συγγραφεῖς, καὶ οἱ τῶν Ἰνδῶν λόγιοι, ἐν δὴ τοῖς καὶ τοὺς Βραχμᾶνας ἀριθμεῖν ἄξιον. καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῶνδε ὁμολογοῦσι ταὐτά. Λέγεται δὲ καὶ ζῷον ἐν

is reuiuiscat, & recreetur. Sin negligitur, tam sanè robustâ pernicie hic Lepus præditus est, vt ad mortem vsque homini morbus procedat.

De feris montium Indiæ interiorum: & primatim de Monocerote quẽ Cartazonum Indi nuncupant.

CAP. XX.

Montes esse dicunt in intimis regionibus Indiæ, asperrimos & feris refertos: vbi quæ apud nos bestiæ domesticæ sunt, feras aiunt esse, vt Oues, Canes Capras Boues, & per se, & suâ sponte errare, ab omni cura pastoritia exolutas, earum quidem ferarum innumerabilitatẽ infinitatemq; & historici, & Indorum sapientes testantur: inter quos Brachmânes etiam numerandi: qui hoc idem sentiunt. In

iis Monocerotem, quē vocant Cartazonon, numerant: eumq; magnitudine ad confirmatæ ætatis Equum accedere dicunt, iubaq; præditum, & pilis fuluis esse: pedum bonitate & totius corporis celeritate excellere, atque similiter vt Elephantos pedibus inarticulatis esse: apri caudam habere. inter supercilia cornu vno, eodemq; nigro, non læui quidem, sed versuras quasdam naturales habente, atque in acutissimum mucronē desinente ornatum existere: omniumq; maximè animalium absonā vocem & contentam mittere: & ad alias quidem bestias ad se accedentes mansuescere, cū verò gregalibus suis pugnare. Neque modò mares inter se naturali quâdam contentione

pedum digitis indiuisis, Gillius ex Aristotele.

τούτοις εἶναι μονόκερων, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὀνομάζεσθαι καρτάζωνον. καὶ μέγεθος μὲν ἔχειν ἵππου τοῦ τελείου, καὶ λόγον, καὶ λάχνην ἔχειν ξανθήν. Πεδῶν δὲ ἄριστα εἰληχέναι, καὶ εἶναι ὤκιστον. καὶ τοῦ μὲν πόδας, ἀδιαρθρώτους τε καὶ ἐμφερεῖς ἐλέφαντι συμπεφυκέναι· τὴν δὲ οὐρὰν συός. μέσον δὲ τῶν ὀφρύων ἔχειν ἐκπεφυκὸς κέρας οὐ λεῖον, ἀλλὰ ἑλισμοὺς ἔχον τινὰς καὶ μάλα αὐτοφυεῖς, καὶ εἶναι μέλαν τὴν χρόαν. λέγεται δὲ καὶ ὀξύτατον εἶναι τὸ κέρας ἐκεῖνο. φωνὴν δὲ ἔχειν ἀκούω τὸ θηρίον τοῦτο πάντων ἀπηχεστάτην τε καὶ γεγωνοτάτην. καὶ τοῦ μὲν ἄλλων αὐτῷ ζώων προσιόντων φέρειν καὶ πρᾷον εἶναι. λέγουσι δὲ ἄρα πρὸς τὸ ὁμόφυλον δύσεριν εἶναί πως. καὶ οὐ μόνον φασὶ τοῖς ἄρρεσιν εἶναί τινα συμφυῆ κύριξίν τε πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς θηλείας † ἔχουσι θυμὸν τὸν αὐτὸν, καὶ προάγειν τε τὴν φιλονεικίαν καὶ μέχρι θανάτου

† ἡττηθῇ

† ἡττηθέντα ἐξάγουσιν. ἔστι μὲν οὖν καὶ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ῥωμαλέον· ἀλκὴ δὲ ἡ ἐν τῷ κέρατι ἄμαχός ἐστι. νομὰς δὲ ἐρήμους ἀσπάζεται καὶ πλανᾶται μόνος. ὥρᾳ δὲ ἀφροδίσιος τῆς σφετέρας συνδυασθεὶς πρὸς τὴν θήλειαν, πεπράυνται, καὶ μέντοι καὶ συννόμω ἐστίν. εἶτα ταύτης παραδραμούσης, καὶ τῆς θηλείας κυούσης, ἐκθηριοῦται αὖθις, καὶ μονίας ἐστὶν ὅδε ὁ Ἰνδὸς καρτάζωνος. Τούτων οὖν πάνυ νεαροὺς πώλους κομίζεσθαί φασι τῷ τῶν † Πρασίων βασιλεῖ· καὶ τὴν ἀλκὴν ἀλλήλοις ἀποδείκνυσθαι κατὰ τὰς θέας πανηγυρικάς. † τούτων δὲ ἁλῶναί ποτε οὐδεὶς μέμνηται.

Περὶ τῶν Ἰνδικῶν ζώων τῶν τοῖς Σατύροις προσεοικότων.

Κεφ. κα.

† Ὑπελθόντι τὰ ὄρη τὰ γειτνιῶντα τοῖς Ἰνδοῖς κατὰ

dissidere, sed contra etiam fœminas certare, pugnamque vsque ad mortem victi ingrauescere. Nam & reliqui corporis maximo robore præditus est, & cornu imprimis inexpugnabili armatur: desertissimas regiones persequitur, simul & solitarius errat. Goitus tempore ad fœminam mãsuetè assuescit, & pariter pascuntur: Quum hoc tempus transierit, & vẽtrem fœminas ferrè cœperit: rursus effera tur, & solus vagatur. Prasiorum regi illius pullos etiamnum teneros aiũt deportari, eosdemq; festis & panegyricis diebus ad pugnã committi ad robur ostẽdendum. Nam integræ ætatis & perfectæ nullum vnquam quisquam meminit captum fuisse.

De Indicis animalibus Satyrorũ similitudine.

CAP. XXI.

Finitimos Indiæ mõtes transmittenti, ad in

addo τὴν

πρασίων

τέλειον, Gillius.

Ὑπελθόντι, Gillius.

timum latus densissimas conualles videri aiunt, & Corudã locũ nominari: vbi bestiæ Satyrorum similitudinem formamq; gerentes, & toto corpore hirsutæ, versãtur: atque equinâ caudâ præditæ dicuntur. Eæ quum nõ à venatoribus agitantur, in opacis & spissis syluis solent ex frõdibus (& fructibus) viuere. Quum autem venãtium strepitũ sentiũt, & Canum latratus exaudiunt, in montium vertices incredibili celeritate recurrũt: Nam per montes iter conficere assuetæ sunt. Cõtra eos qui se insequũtur pugnant, de summis montibus saxa deuoluentes, quorũ impetu sæpe multi deprehensi pereunt. Itaque difficillimè capiuntur: & ex iis nonnullæ, sed ægerrimè tandem, aut ægrotantes nimirum, aut grauidè comprehẽ-

τὴν ἐνδοτάτην πλευρὰν ἐξῆς φασὶν αὐλῶνας δασυτάτους· καὶ καλεῖσθαί γε ὑπ' Ἰνδῶν ὁ χῶρος Κορούδαν. διαιτᾶσθαι δὲ ἄρα φασὶν ἐν τοῖσδε τοῖς αὐλῶσι ζῷα σατύροις ἐμφερῆ τὰς μορφάς· τὸ πᾶν σῶμα λάσια, καὶ ἔχει κατὰ τὸ ἰσχίον ἵππειον. καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν, μὴ ἐνοχλούμενα, διατρίβειν ἐν τοῖς δρυμοῖς ὑλοτρωγοῦντα. ὅταν δὲ αἴσθηται κυνηγετῶν κτύπου, καὶ ἀκούσωσι κυνῶν ὑλακῆς, ἀναθέουσιν εἰς τὰς ἀκρωρείας αὐτὰς ἀμηχάνως τῷ τάχει· καὶ γάρ εἰσι τῆς ὀρειβασίας ἐντριβεῖς. καὶ ἀπομάχονται πέτρας τινὰς κυλινδοῦντες κατὰ τῶν ἐπιόντων, καὶ καταλαμβανόμενοί γε πολλοὶ διαφθείρονται· καὶ ἐκ τούτων εἰσὶν ἐκεῖνοι δυσάλωτοι. καὶ μόλις ποτὲ καὶ διὰ μακροῦ τινας αὐτοὺς εἰς † Πρασίους κομίζεσθαι λέγουσι. καὶ τούτων μὲν τοι ἢ τὰ νοσοῦντα ἐκομίσθη,

πρασίοις

ἤδη ἢ θήλειά τινα καὶ κυοῦντα. καὶ συμβαίνει γε θηραθῆναι ταῖς μὲν διὰ τὴν νόσον, ταῖς δὲ διὰ τὸν τῆς γαστρὸς ὄγκον.

Περὶ Σκιρατῶν πέρα τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὄφεων μεγίστων.

Κεφ. κβ.

Ἔστι δὲ καὶ Σκιρᾶται πέραν Ἰνδῶν ἔθνος καὶ τοῦτο. καί εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, εἴτε οὕτως ἐκ βρεφῶν ἁπαλῶν ἐν θλάσει τῇ τῆς ῥινὸς διαμείναντες, εἴτε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τικτόμενοι. Γίνονται δὲ ὄφεις παρ' †αὐ τὰ μεγέθη μέγιστοι· ὧν οἱ μὲν ἁρπάζουσι τὰς ποίμνας καὶ σιτοῦνται, οἱ δὲ ἐκθηλάζουσι τὸ αἷμα ὥσπερ οἱ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αἰγοθῆλαι, ὧνπερ οὖν ἀνωτέρω εἰδὼς ποιησάμενος μνήμην εὐκαιροτάτην.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐμαθείας, τῶν παρὰ Συβαρίταις πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι δεδιδαγμένων.

Κεφ. κγ.

dũtur. Illæ quidẽ propter morbum: hę verò ob grauitatem. Captæ autem ad Prasios deferuntur.

De Sciratis gente vltra Indiam, & maximis apud eos serpentibus.

CAP. XXII.

Sunt & Sciratæ gens vltrà Indiã, simi naribus, siue ita nati, siue à teneris assueti in mari *degere (*& urinando offendere nasum ad saxa.*) Apud hos serpẽtes maximi nascuntur: quorũ alij greges pecorũ rapiunt & vorãt: alij sanguinem tantùm exugunt, quemadmodum (lac) aues Caprimulgi à Græcis dictę, quarum suo loco mentio à nobis facta est.

Scyritæ Plinio li. 7. gentes sunt inter Nomadas Indos, quæ narium loco foramina tantũ habent.

Videtur in Græco locus hic corrupt⁹. αὐτοῖς

De docilitate Equorum, qui apud Sybritas ad tibiam saltabant: & historia cladis, quam Sybaritæ eam ob caussam à Crotoniatis perpessi sunt.

CAP. XXIII.

Eadem historia est apud Athenæum, & similis alia de Cardianis, libro 7.

Ingenij & docilitatis Equorum clades Sybaritarum in Italia argumento est. Hi quum voluptuarij immodice essent, opera & studia honesta omnia negligentes (vt audio) ignorabant, otio tantùm & sumptuoso luxui miserè addicti. Sed referre singula, prolixum foret. vnum supremi eorum luxus testimoniũ narrabo. Equi eis instituti erant, vt inter epulas ad tibiarum numeros saltarent. quod quũ scirent Crotoniatæ & bellũ aduersus eos gererent, tubam & omne vehemens & classicum signũ silere voluerunt: tibicines vero secum in acie adductos, quum iam intra sagittæ ictũ ab hoste abessent, numeros saltationi aptos inflare iusserũt: quibus auditis Sybaritarum Equi, saltationis dome-

Ἵππους δὲ ἄρα καὶ τὸ εὐμαθὲς ἴδιον ἔχειν, καὶ τοῦτο μαρτύριον ἐκεῖνο. Συβαρεῖται τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ τρυφῆς ἀκμὴν ποιήσασθαι περιττίδα ὑπερβάλλουσαν. καὶ τῶν μὲν δὴ ἄλλων ἔργων τε καὶ σπουδασμάτων ἀμαθῶς εἶχον· ταῦτα δὲ τὸν ἑαυτῶν βίον διῆγον ῥᾳστωνεύοντες ἐν ἀργίᾳ καὶ πολυτελείᾳ. διηγεῖσθαι μὲν οὖν ἕκαστα τῶν ἐν Συβάρει, μακρὸν ἂν εἴη νῦν. ἐκεῖνο δ᾽ οὖν ὁμολογεῖ τρυφὴν ἄμαχον. δεδιδαγμένοι ἦσαν αὐτοῖς ἵπποι παρὰ τὴν τῆς εὐωχίας, κατ᾽ ἔθος ὀρχεῖσθαι πρὸς αὐλὸν τῷ ῥυθμῷ. τοῦτο οὖν † εἰδότες οἱ Κροτωνιᾶται † ἐπολέμουν αὐτοῖς, σάλπιγγα μὲν καὶ ἦχον σύντονον, καὶ παρακλητικὸν εἰς ὅπλα κατεσίγασαν· αὐλητὰς δὲ καὶ αὐλητίας παραλαβόντες, ἐπεὶ ὁμοῦ ἦσαν, καὶ τόξευμα ἐξικνεῖτο ἤδη. ἐνέδοσαν ἐκεῖνοι τὸ μέλος τὸ ὀρχηστικόν· ὅπερ οὖν ἀκούσαντες οἱ τῶν Συβαριτῶν ἵπποι, κατὰ τὴν οἴκοι μνήμην,

al. ἰδόντες

ὅτι *addo ex Athenæo.*

μέλω, ὡς ἐν μέσοις ὄντες τοῖς συμποσίοις, † ἀποσεισάμενοι μὲν τοὺς ἀναβάτας, ἐσκίρτων δὲ καὶ ἐχόρευον καὶ τὴν γε δήπου τάξιν συνέχεαν, καὶ τῷ πολεμίῳ ἐξωρχήσαντο.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν καλουμένων λυκοσπάδων.

Κεφ. κδʹ.

Τὸ δὲ τῶν ἵππων τῶν καλουμένων λυκοσπάδων ἤκουον καὶ ἀνωτέρω, καὶ νῦν εἰρήσεται, ὅτι περιττὸν καὶ ἴδιον. τὴν ὄψιν ἔχουσι συνεστραμμένην καὶ βραχεῖαν, ἔτι δὲ σιμήν. λέγουσι δὲ αὐτοὺς εἶναι φιλέλληνας, καὶ ἔχειν τῷ γένει τῷδε συνουσίαν τινὰ ἀπόρρητον, καὶ συμφυῆ πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀποσῴζειν φιλίαν. καὶ προσιόντων τε καὶ ἐπαφωμένων καὶ κοίλῃ τῇ χειρὶ πως ἐπικροτούντων, μὴ ἄχθεσθαι μηδὲ ἀποσκιρτᾶν· καὶ συνδιημερεύειν μετ' αὐτῶν, ὥσπερ οὖν δεδεμένους κατέχεσθαι δὲ, καὶ καθεύδειν

sticæ memoriâ tanquã in mediis versarentur cõuiuiis, excussis sessoribus saltare & tripudiare cœperunt, & confuso Sybaritarũ ordine, stragis & cladis caussa suis fuerunt dominis.

οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες κατεμόλησαν πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας, Athena.

De Lycospadibus Equis.

CAP. XXIIII.

De Equis illis quos Lycospades nominant, suprà etiã dixi. & nunc quæ insuper audiui addam. Rostrum habent breue, compto tum (*bene compactum*) & simum. Quin & Græcorum hominum quum studiosi esse dicuntur, tum de huiuscemodi hominũ genere mirificam notionem habere, vt naturali quodam sensu ad eos amandos efficiãtur. neque enim accedẽtibus & palpantibus, aut cauâ manu applaudentibus se offenduntur, neque resiliunt: sed tanquam constricti tenerentur, totum diem cum iis traducunt, atq; somnum prope eosdẽ

cap.

capiunt. Sin ad ipsos barbarus accedit, quẽ admodum ex vestigiis sagaciter odorãtes Canes feras percipiunt, sic eum Equi illi cognoscũt, & clamorem tollunt, & tanquam sanè feram bestiam extimescentes, dant se in fugã. Iam porrò iis ad quos assueuerunt, & pabulũ obiicientibus mirificè oblectantur, maximè verò aurigis formosi videri student, quod quidem ipsum quum natant ostendunt: tum enim in aquam lacus, maris aut fontis benè penitus procedunt, vt & nitidum os efficiãt, & ne sordidum quippiam ex præsepi, aut de via illitum deformet speciosum nitorẽ. Quin & odorati vnguẽti suauitatẽ in amore, & deliciis habere existimãtur hoc genus, quãquam Homerus Equos omnes naturâ vnguentis delectari testatur,

πλησίον. ἐὰν δὲ προσίῃ βάρβαρος, ὥσπερ οἱ ῥινηλατοῦντες κύνες ἐκ τῶν ἰχνῶν συνιᾶσι τὰ θηρία ἐκεῖνα, οὕτω τοι καὶ ἵπποι γινώσκουσι τὸ γένος, καὶ χρεμετίζουσι, καὶ φθέγγονται οἱονδήπου δεδοικυῖαι θηρίον. τοῖς μὲν οὖν συνήθεσι, καὶ χιλὸν ἐμβάλλουσι, καὶ τὴν ἄλλην κομιδὴν προσφέρουσι πάνυ ἥδονται, καὶ βούλονται ὡραῖοι φαίνεσθαι. καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τοῖς ἑαυτῶν ἡνιόχοις. καὶ τὸ μαρτύριον, ὅταν νήχωνται, ἐνδοτέρω προχωροῦσιν ἢ τῆς λίμνης, ἢ τῆς θαλάττης, ἢ τῆς κρήνης, καὶ τὸ πρόσωπον φαιδρύνειν βουλόμενοι, ἵνα μή τι ἄμορφον, ἢ ἀκαλλὲς ἐκ τῆς φάτνης, ἢ ἐκ τῆς ὁδοῦ προσλαβόντες εἶτα ἀποσβέσωσι τὸ κάλλος. Λοκοπάδι δὲ ἄρα ἵπποι καὶ ἀλοιφαῖς ἥδονται, ὡς νύμφη φίλαι, καὶ μύρων ὀσμῇ. καὶ Ὅμηρος δὲ τὸ φιληδεῖν ἵππους χρίσμασι φύσει

παῖ τ

πάντας, ὁμολογεῖ λέγων· Τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο Ἠπίου. ὅς σφῶϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ. Καὶ ὁ Σιμωνίδης δὲ, ἐκ παντοδαπῶν θηρίων λέγων τὰς γυναῖκας γενέσθαι τε, καὶ διαπλασθῆναι, φησὶν ἐνίας ἐκ τῶν ἵππων τό, τε φιλόκοσμον καὶ φιλόμυρον συντεχθῆναι κατ' ἐκείνους φύσει· ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστι. Τὴν δ' ἵππος ἁβρὴ χαιτήεσσ' ἐγείνατο. Ἡ δοῦλι' ἔργα καὶ ἄτην περιτρέπει Κοὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον Ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι, Οὔτε πρὸς ἰπνὸν ἀσβόλην ἀλευμένη Ἵζοιτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον. Λοῦται δὲ πάσης ἡμέρας ἄπο ῥύπον Δὶς, † πολλάκις τρὶς, καὶ μύροις ἀλείφεται. Αἰεὶ δὲ ἐκτενισμένην χαίτην φορεῖ Βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην.

quum canit: Auriga egregio priuati, sæpius illis Qui solitus liquido fuerat perfundere oliuo Ceruicem atque iubas ablutis flumine puris. Quin & Simonides fabulans ex diuersis bestiis natas & conformatas esse mulieres, nõnullis earum ornatus & vnguẽtorum studium & Equorum naturã innatũ esse scribit his versibus: At delicatus mulier qua genuit Equus, Labore abhorret & operibus seruilibus: Nec attigisse vellet aut cribrum, aut molam, Non expurgare & verrere scopis domum: Non iuxta furnum, ne trahat fuliginis Quicquam, sedere. Sponte non sua virum, Coacta sed amat. corpus in die suum Bis terve lauat & vngitur: pectit comas, Alitque & ornat se superba floribus.

Citantur hi versus etiam à Io. Stobeo, in Sermone de vituperio mulierum.

al. ἄλλοτε

bus. Talis quidem vxor præbet se spectaculum Aliis iucundum, sed viro nocet suo: Nisi ille fuerit aut rex, aut vir præpotens. Huiusmodi vxor oblectare quem queat.

Quemadmodum Persæ equos audaces & bellicosos effi ciunt.

CAP. XXV.

Ne armorum fremitum, & gladiorum ad clypeos resonantium in pugna crepitum Equi extimescant, eos ad strepitum & sonitum assuescere cogunt Persæ, armataq; cadauerũ simulachra paleis farta eis subiiciunt, vt cæsorum calcationem in bello ferre consuescãt, vt ne rerum terribiliũ metu affecti, ad rẽ militarem, quum necessitas postulat, inutiles sint. Quod quidẽ ipsũ Homerus haud sanè ignorauit, quũ Diome-

σκιασμένην. Καλὸν μὲν οὖν θέαμα τοιαύτη γυνὴ ἄλλοισι· τῷ δ' ἔχοντι γίνεται κακόν. Ἢν μή τις ἢ τύραννος ἢ σκηπτοῦχος ᾖ, Ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Πῶς τοὺς ἵππους τοὺς πολεμικοὺς Πέρσαι ἀδεεῖς ἐργάζονται.

Κεφ. κε.

Ἴδια δὲ ἵππων καὶ ἐκεῖνα δήπου. οἱ Πέρσαι ἵνα μὴ ὦσιν αὐτοῖς οἱ ἵπποι καταπλῆγες, ψόφοις αὐτοὺς καὶ ἤχοις χαλκοῖς προσεθίζουσι, καὶ κωμῳδοῦσιν, ὡς μή ποτε ἐν τῷ πολέμῳ δείσωσί τινας τῶν πανοπλιῶν ἀραβούσας, καὶ τῶν ξιφῶν τὸν πρὸς τὰς ἀσπίδας δοῦπον, εἴδωλά τε νεκρῶν δὴ σεσαγμένα ἀχύροις ὑποβάλλουσιν αὐτοῖς, ἵνα προσεθισθῶσι νεκροὺς ἐν τῷ πολέμῳ πατεῖν καὶ μὴ δεδιότες ὥστε τὸ ἐκπλήττεσθαι, εἶτα ἀχρεῖοι δυσωπούμενοι, ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ὁπλιτικοῖς ἀχρεῖοι ὦσιν. οὐκ ἐλελήθει δὲ Ὁμήρῳ οὐδὲ τοῦτο, ὡς αὐτὸς δείκνυσιν. ὅτε γοῦν ὁ Διομήδης

ἐκπλήττεσθαι

μὲ

μὲν ὁ Θρᾷξ Ῥῆσος, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ οἱ ἑταῖροι, ὡς ἀκούομεν ἐν Ἰλιάδι ἐκ παίδων. ἃ δὲ ἀκούομεν, ταῦτά ἐστιν. ἀπέσφαττε μὲν ὁ τοῦ Τυδέως τοὺς Θρᾷκας· ὁ δὲ τοῦ Λαέρτου τοὺς ἀναιρουμένους ὑπῆγε τοῦ ποδός· ἵνα μή ποτε νήλυδες ὄντες οἱ Θρᾴκιοι ἵπποι, εἶτα μέντοι ἐκπλήττωνται ἐς νεκροὺς ἐμπαλλαττόμενοι, καὶ ἀήθως κατ' αὐτῶν, ὥς τινων φοβερῶν βαίνοντες, ἀποσκιρτῶσιν. οἱ δὲ, ἅπαξ μαθόντες, οὐκ ἂν αὖθις λάβοιεν τοῦ μαθήματος λήθην· οὕτως εἰσὶν ἀγαθοὶ μαθεῖν ὅτι σὺν τῶν λυσιτελούντων οἱ ἵπποι. φιλεῖν δὲ οἷοί ποτέ εἰσι καὶ εἰς ὅσον, ἐμοὶ μὲν εἴρηται ἐν λόγοις τοῖς ἄνω.

dem quidem in Iliade scripsit Rhesum Thracem cum sociis iugulare: Vlyssem verò interfectos pedibus subtrahere: ne in cadauera incurrentes Thraces Equi, qui nuper aduenerant, formidine perterrerentur: atq; ad hæc ipsa insueti, vt per formidolosa quædam ingredientes præcipiti effrenatione efferrentur. Adeò ad discendũ dociles sunt Equi res vtiles quasuis. Iidem quomodo & quantopere homines ament, in præcedentibus explicaui.

ἐμπλαττόμενοι

Πῶς ἐν τοῖς κρυμώδεσι χωρίοις τὰ πρόβατα ἄχολά ἐστι.

Κεφ. κϛ.

In gelidis locis oues fellis expertes esse.

CAP. XXVI.

In regionibus perfrigidis quum niue & hyeme vehementi anni tempus infestum est, fellis expers est ouilũ pecus: Intra enim ouilia compulsum, nouo

Ἐν τοῖς κρυμώδεσι τόποις τὰ πρόβατα τῆς χιόνος ἐπιφερούσης, καὶ τοῦ χειμῶνος ἐνακμάζοντος, ἄχολά ἐστι. καθειργμένα δι' ἀγέρας, καὶ τοῦ χιλοῦ τοῦ νέου μὴ

μετα

pabulo nõvtitur. Deinde ineunte vêre, quum ad pastiones proficiscitur, felle impletur, quod ipsum Scythicis ouibus vsu maximè euenire solere aiunt.

De Psyllis gente Africa, & de Cerastis.

CAP. XXVII.

Agatarchides dicit, in Africa Psyllorum gentem esse, & nihil quidem quo ad viuẽdi rationẽ à reliquis hominibus differre, verũtamen cum aliis nationibus peregrinũ eorũ corpus comparatum admirationem habere: non enim venenatas bestias, quæ vel ictu vel morsu venenum relinquunt, eis quippiã nocere posse, neque aut Serpentis morsu, aut Phalangiorũ mortiferis vulneribus, vt cæteros homines affici: neque scorpionum aculeis lædi solere. Quum

μεταλαμβάνοντα εἶτα πρὸς τὸ αὐτὸ εὑρίσκεται. ὑπαρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, καὶ προσιόντα ἐπὶ τὰς νομὰς, τῆς χολῆς ὑποπίμπλαται. τοῦτο δὲ ἄρα ἔτι καὶ μᾶλλον φιλεῖ παρακολουθεῖν τοῖς Σκυθικοῖς προβάτοις φασί.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ἀνθρώπων, τῶν καλουμένων Ψύλλων.

Κεφ. κζ.

Ἀγαθαρχίδης φησὶν εἶναι γένος ἐν τῇ Λιβύῃ τινῶν ἀνθρώπων, καὶ μέντοι καὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς Ψύλλους. καὶ οὗτοι κατὰ μὲν τὸν ἄλλον βίον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων διαφέρειν οὐδὲ ἕν. τὸ δὲ σῶμα ἰσχειν ξένον τι καὶ παράδοξον ὡς πρὸς τοὺς ἑτεροφύλους ἀντικρινόμενον. τὰ γάρ τοι ζῷα τὰ δακετὰ, καὶ τὰ ἐγχρίπτοντα τὸ μέπωλα ὄντα μηδὲν αὐτοὺς μόνους ἀδικεῖν. οὔτ' οὖν ὄφεως δακόντος ἐπαισθάνονται, οὔτε φαλαγγίου τυχόντος ἐς ὅσον ἐλθεῖν εἰς θάνατον. οὔτε μὴν σκορπίου κέντρου ἀφαρπάζοντος ἐπαίειν ἄρχεσθαι τῶν

τῶν προσπελάσῃ τι ἅμα καὶ προσψαύσῃ τοῦ σώματος, καὶ ἅμα δὴ τι ἐκείνων ψαύσῃ ἢ ἀπολαύσῃ τῆς ὀσμῆς, ὥσπερ οὖν φαρμάκου γευσάμενον ὑπνοποιοῦ κάρον τινα ἑλκτικὸν εἰς ἀναισθησίαν ἐμποιεῖται· ἐξασθενεῖ καὶ παρεῖται, ἔστ' ἂν ἀποδράμῃ ἄνθρωπος ἐντός. Ὅπως δὲ ἐλέγχουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη εἴτε ἐστὶ γνήσια, εἴτε καὶ νόθα, ἐν τοῖς ἑρπετοῖς βασανίζοντες, ὥσπερ τὸν πυρὶ τὸν χρυσὸν οἱ βασανισταὶ χρυσουργοί, ἀνωτέρω εἶπον.

Πῶς ἐπαμύνουσιν οἱ Ψύλλοι τοῖς δηχθεῖσι.

Κεφ. κη.

Καλλίας ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ τὸν Συρακούσιον Ἀγαθοκλέα λόγων, φησὶ τοὺς κεράστας ὄφεις, δεινοὺς εἶναι τὸ δῆγμα· ἀναιρεῖν γὰρ καὶ ζῶα ἄλογα, καὶ ἀνθρώπους, εἰ μὴ παρείη Λίβυς ἀνὴρ Ψύλλος ὢν τὸ γένος. οὗτος γοῦν ἐάν τε κλητὸς ἀφίκηται, ἐάν τε καὶ

enim venenatum quiddam ad eos accesserit, & vel eorum corpus attigerit, vel a[l]i[q]uem o[d]orem exhauserit veluti soporiferam b[i]bisset potionem, stupore affectũ ac sensu priuatum sopitur: & tandiu debilitatur, quoad ab eo Psyllus recesserit. Porrò natos sibi infantes, quomodo germani an spurij sint experiãtur Serpẽtibus admotis, vt auri puritatem igne explorant aurifabri, suprà narraui.

Psylli quomodo opem ferãt illis quos animal venenatum aliquod læserit.

CAP. XXVIII.

Callias sub 10. historiæ quam conscripsit de Syracusano Agathocle Cerastas inquit pestiferum morsum infligere solere, & bestias ratione carentes, & homines interficere: nisi Libycus vir natione Psyllus ad curandum accesserit. Hic sanè siue euocatus, siue fortuitò

aduenerit, & plagam adhuc tolerabiliter dolentem viderit, solam saliuam ictui morsuive inspuens dolorem mitigat, & perstringit: Sin percussum offenderit ægerrimè dolentem, intra dentes permultam aquã haurit, & os suum primò ex ea colluit, pòst verò eã in speculum iniectam vulnerato exorbendam tradit. Quòd si veneni acerbitas acriùs inualescit, hic ęgrotanti nudo nudus accumbit, & proprio suo corpore morbi vim frangit, & malo hominem liberat. Hoc autem ita se habere idoneus testis etiam Nicander Colophonius fuerit, cuius versus adscribam: Audiui Libycos Psyllos, quos aspera Syrtis Serpẽtúmque ferax patria alit populos, Non ictu inflictum diro, morsúve ve-

παρῆκται κατὰ τύχην, καὶ θεάσηται πράως ἔτι ἀλγοῦντα τὴν πληγὴν ἢ τὸ δῆγμα μόνον προσπτύσας, εἶτα μέντοι τὴν ὀδύνην ἐπράϋνε καὶ κατεγοήτευσε τὸ δριμὺ τῷ σπάλα. ἐὰν δὲ εὕρῃ δυσαναχετοῦντα, καὶ ἀτλήτως φέροντα, ὕδωρ ἀθρόον σπάσας εἴσω τῶν ὀδόντων, καὶ χρησάμενος αὐτῷ τοῦ στόματος κλύσματι, εἶτα τοῦτο εἰς κύλικα ἐμβαλὼν, δίδωσι ῥοφῆσαι τῷ τρωθέντι. ἐὰν δὲ ἀμαχώτερον καὶ τοῦδε τοῦ φαρμάκου κατισχύῃ τὸ δριμὺ, ὁ δὲ τῷ νοσοῦντι παρακλίνεται γυμνῷ γυμνὸς, καὶ τοῦ χρωτὸς οἱ τοῦ ἰδίου προσανατρίψας τὴν ἰσχὺν τὴν συμφυῆ, εἶτα μέντοι τοῦ κακοῦ πεποίηκε τὸν ἄνθρωπον ἐξάντην. ἀπόχρη δὲ ἀρκεῖν ὑπὲρ τούτου, εἴη ἂν μάρτυς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος λέγων· Ἔκλυον ὡς Λίβυες Ψύλλων γένος, οὔ τέ τι θηρῶν Αὐτοὶ κάμνουσι μυδαλέαισι τυπαῖς, Θῦς, * Σύρτις βόσκει θηροτρόφος· οὐ δὲ καὶ ἄλλοις

al. Σύρτη

ἀνδρ

Ἀνδράσιν ἤμυναν τὺμμαχιν ἀχθομένοις. Οὐ ῥίζαις ἴσδοντες, ἰῶν δ' ἀπὸ σύγχροα γυίων, καὶ τὰ ἐπίπονοις.

Περὶ διφυῶν καὶ συγκεκραμένων ζώων.

Κεφ. κθ.

Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς φησὶ περὶ ζώων ἰδιότητος λέγων, καὶ ἐκεῖνος δήπου γίνεσθαί τινα συμφυῆ καὶ κρᾶσιν μορφῆς μὲν διάφορα, ἑνώσει δὲ σώματος συμπλακέντα, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστι· Πολλὰ μὲν ἀμφιπρόσωπα, καὶ ἀμφίστερνα φύεσθαι, Βουγενῆ, ἀνδρόπρωρα, τὰ δ' ἔμπαλιν ἐξανατέλλειν Ἀνδροφυῆ βούκρανα· μεμιγμένα τῇ μὲν ὑπ' ἀνδρῶν, τῇ δὲ γυναικοφυῆ σκιεροῖς ἠσκημένα γυίοις.

Περὶ τῶν ἐν Λυκίᾳ αἰγῶν.

Κεφ. λ.

Ἐν Λυκίᾳ λέγει Καλλισθένης ὁ Ὀλύνθιος κείρεσθαι καὶ τὰς αἶγας ἀσπερῶν παντα χαῖτα προβάλα.

nenum Lædere: quin læsis ferre & opem reliquis, Nō vi radicum, proprio ſed corpore iuncto: Et quæ ſequuntur.

De bigeneribus & infinitis vel biformibus animalibus. C. XXIX.

Empedocles phyſicus de animalium proprietate ſcribēs, auctor eſt naſci quædam bigenera, in vnum ſcilicet corpus naturâ duplici coalita. Sed eius verſus audiamus: Multa gen⁹ duplex referūt animalia membris, Pectore, vel capite, aut alio: ſic vt videatur Antè viri retroq; bouis forma, aut vice verſa In pecore humanæ quondam veſtigia formæ Inſunt, & pecoris humano in corpore contrà.

al. ἀνδρόπρωρα ἐξανατέλλειν.

Capras in Licya tonderi.

CAP. XXX.

Caliſthenes Olynthius Capras ſcribit in Lycia, dēſiſſimo & prolixiſſimo hirſutas eſſe pilo, vt muliebres crines

nes implexi ab eis dependere videantur: & passim tanquam Oues tonderi, ex eisdémque nauium fabros rudentes contexere.

De Canibus Cynamolgorum Indiæ populorum.

CAP. XXXI.

In his libris, quos Cnidius Ctesias de rebus Indicis conscripsit, Cynamolgorũ gẽtem ait, Canes permultos magnitudine Hyrcanis canibus pares, alere solere. Quamobrem verò sit hæc natio tam Canum studiosa, causam idem affert. Quum ab æstiuo solstitio ad mediã hyemem, tãquam Apum examina, aut concitata Vesparum vis, sic armenta numero ampliora Boũ ferorum eos cornibus vehemẽter incitata appetant & noceant: hi non aliter hæc retũdere valentes, Ca-

γίνεσθαι γὰρ δασυτάτας· καὶ εὐτρίχας δεινῶς τὰς αἶγας ὡς εἰπεῖν βοστρύχους, ὥστε τινὰς ἕλικας κόμης ἐξηρτῆσθαι αὐτῶν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς τεχνίτας τῶν νεῶν ἐργάσασθαι καταχρῆσθαι αὐταῖς τὰς σχοίνους συμπλέκοντας, ὡς καὶ τοὺς κάλως ἄλλοι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς Κυναμολγῶν καλουμένων, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς κυνῶν.

Κ. λα.

Λέγει δὲ ἄρα Κτησίας ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς καλουμένους Κυναμολγοὺς τρέφειν κύνας πολλοὺς, κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος. καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνοτρόφους, καὶ τὰς αἰτίας ὁ Κνίδιος ἐκείνας λέγει· ἀπὸ τῶν θερινῶν τροπῶν εἰς μεσοῦντα χειμῶνα ἐπιφοιτῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βοῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆνος ἢ σφηκιὰ κεκινημένη, πλῆθος ἀριθμοῦ κρείττους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταὶ, καὶ εἰς κέρας θυμοῦνται δεινῶς. οὐκοῦν ἔχοντες αὐτοὺς ἀνακαλεῖν ἑτέρως οὐδὲ, τοὺς τροφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺς

ἀφιᾶσιν, ἐς τοῦτο ἀεὶ τρεφομένους· οἱ πρῶν καταγωνίζονται τε καὶ διαφθείρουσιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν μὲν κρεῶν τὰ δοκοῦντά σφισιν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια, ἐξαιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς κυσὶν ἀποκρίνουσι, καὶ μάλαγε ἀσμένως κοινωνοῦντες αὐτοῖς, ὥσπρουν εὐεργέταις ἀπαρχόμενοι. καὶ τὴν ὥραν δὲ καθ' ἣν οὐκ ἔτι φοιτῶσιν οἱ βόες, συνθήρους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζώοις τοῖς ἄλλοις ἔχουσιν· καὶ τῶν θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκληνται. πίνουσι γὰρ αὐτὸ, ὥσπρουν ἡμεῖς τὸ τῶν οἰῶν τε καὶ τῶν αἰγῶν.

Περὶ τῶν ἐν Κίῳ προβάτων, καὶ τοῦ ἐξ ἀκάνθων τυροῦ.

Κεφ. λβ.

Αἰσχυλίδης ἐν τοῖς περὶ γεωργίας καὶ τὴν Κίον γὴν πρόβατα γίνεσθαι ὀλίγα ἑκάστῳ τῶν γεωργῶν φησι. τὸ δὲ αἴτιον, λεπτόγεών τε ἐστὶ τὴν Κίον ἰσχυρῶς, καὶ νομὰς οὐκ ἔχειν

nes quos magnâ curâ aluerunt, in ipsos immittunt, qui facilè Boues debellãt, & interimũt. Deinde antè cõmemorati homines, quas esculentas carnes existimãt, sibi auferũt, reliquas Canibus impertiũt, libentérq; cõmunicant, tãquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tẽpore quum non ampliùs eò Boues accedunt, ad venandas alias feras secum ducunt. Iccircóq; Cynamolgi appellantur, quòd à Canibus lac exprimunt mulctrâ. tũ verò sic idipsũ, quẽadmodum nos vel ouillũ, vel caprinum, bibunt.

De Ouibus in Cio, & caseo è spinis

CAP. XXXII.

Æschylides in libris de re rustica, in Cio insula prodit Agricolas singulos Oues possidere paucas, eò quòd solum perquàm macrum sit, & pascua non ha-

beat. itaq; eos Ouibus cytisum, folia fici & oleę decidua obiicere, & paleas leguminum variorum, quibus illæ in pabulo acquiescant. Sed spinas etiam quasdam ab eis seri ait, è quibus quod emanârit lac coagulari, & in optimum caseum conuerti, quem Cynthium nominant: eiusq; talentum vænire drachmis (centum) & nonaginta. Addit & Agnos huius insulæ egregios haberi, & maiore cæteris pretio vendi.

χιλόν. κύτισον δὲ καὶ θρῖα ἐμβάλλειν, καὶ τῆς ἐλαίας τὰ ῥυέντα φύλλα, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀσπρίων ἄχυρα ποικίλα τε καὶ ποικίλων· ἐκείνοις ἀγαθὰ εἶναι ταῦτα δεῖπνον. σπείρειν δὲ καὶ ἀκάνθας. γίνεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν γάλα καὶ τοῦτο †τρεφόμενον· τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, καλεῖσθαι δὲ αὐτὸν * Κύνθιον, ὁ αὐτὸς λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸ τάλαντον αὐτοῦ πιπράσκεσθαι δραχμῶν καὶ † ἐννενήκοντα. Γίνεσθαι δὲ καὶ ἀφ' ἃς τὴν ἄρεν διαπρεπεῖς, καὶ πιπράσκεσθαι οὐ κατὰ τοὺς ἑτέρους, ἀλλὰ καὶ σοβαρωτέρᾳ τῇ τιμῇ.

Caseus Cynthius (fortè acanthius) è lacte cuiusdam spinæ. Nos Spinam albam nouimus, cuius semine lac coagulatur: ullam verò spinam quæ lac caseo aptam præbeat, etsi talem alicubi extare verisimile est. Multæ quidem spinæ lac habent, tum ex lactucarum syluestriũ, tum è carduorum genere, vt carlina etiam.

περιεφθαι αἴτιον τοῦ πήγνυσθαι καὶ πυκνοῦσθαι, καὶ πεἰ τυροῦ λέγεται παρ' Ὁμήρῳ.

ἑκατὸν καὶ ἐννενήκοντα, ne καὶ *abundet*

Idem Arist. de Epirotic. bubus.

De Bobus Phœnicia, Libya & Leuctricis: & de Capris quibusdam Libycis, & Ouibus Budianis. c. XXXIII.

Περὶ τῶν ἐν Φοινίκῃ βοῶν, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν καὶ προβάτων. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν Λεύκτροις βοῶν. Κεφ. λγ.

Phœnicum libri testantur, indigenas Vaccas

Φοίνικες λέγουσι λόγοι, τὰς βοῦς τὰς *ἐπιχωρίας

τοσαύτας εἶναι τὸ μέγεθος, ὡς ἑστάναι τοὺς ἀμέλγοντας· ἄλλας μείζους ἢ διάβαθραν, ἵνα ἀναβάντες ἐξικνῶνται τῶν μαζῶν. Λιβύων δὲ ἄρα τῶν γειτνιώντων Ἰνδοῖς ὀπισθονόμων βοῶν ἀγέλας εἶναί τινας ἀκούω. τὸ δὲ αἴτιον, ἡ φύσις οὐκ ἐξήμαρτε τὸ πρόσθιον, οὐ καλῶς χωρήσασα· ἐπεὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖς ἔδωκε τὰ κέρατα καὶ ὁρᾶν οὐκ ἐᾷ τὰ πρὸ τῶν ποδῶν. ἡ δὲ εἰς οὐρὰν ἐπανάγει τὴν βάδισιν αὐτοῖς· εἶτα ἐπικύπτοντες, νέμονται τὴν πόαν. Ἀριστοτέλης γε μὴν φησὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Λευκτρικοῖς ἐκπεφυκέναι τὰ κέρατα καὶ τὰ ὦτα, ἔχουσιν τὴν αὐτὴν, καὶ εἶναι συνυφασμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς ἐν χώρᾳ τινὶ Λιβύων τὰς αἶγας τοῦ στήθους φησὶ τοὺς μαζοὺς ἔχειν ἀπηρτημένους. Ἐν δ' οὖν τῷ παιδὸς τοῦ Νικομάχου καὶ ταῦτα, ἐν τοῖς περὶ † Σκαρίσιον Βουδιανοῖς οἰκοῦσιν οὐ γίνεσθαί φησι πρόβατον λευκὸν, ἀλλὰ μέ-

cas eâ esse magnitudine, vt vel procerissimi pastores, quũ mulgent, stare, aut etiam (*si minus proceri sint*) in scabellũ ascendere habeant necesse, vbera vt possint pertingere. In Libya Indis finitima retrouersus pascentium Boum esse armenta auditione accepi. Causa cur sic pascãtur est quod non ritè collocata à natura ante oculos cornua habent, & quæ ante pedes sunt videre non queãt. Ex quo fit vt ingressionem ad caudam retorquentes herbam depascantur. Aristoteles ait Leuctricorum Boum cõrnua atque aures, ex vna stirpe cognata & simulcontexta esse. Idẽ auctor est in loco quodam Libyæ Caprarum vbera à pectore dependere: & apud Budianos Carisci accolas, albam Ouem nullam nasci,

al. Καρίσιον.

sed nigras omnes esse.

De Capris Sardiniæ, & vestimentis ex earum pellibus.

CAP. XXXIIII.

Σαρδώ

Sardiniam pecudum optimam esse parētem Nymphodorus scribit: Capràsque procreare, quarum pellibus pro vestimentis indigenæ vtantur, támq; mirificâ vi esse, vt hyberno tempore calefaciāt, æstiuo refrigerent: simulq; in iis ipsis pellibus cubiti magnitudine pilos innasci. atque ei qui iis indutus fuerit, si commodum videatur, quū est frigida tempestas, pilos ad corpus cōuertit, vt ab iis calescat: quum autem est æstas, inuertit, ne calore vexetur.

al. φορίματος.

De Capris in Coytha Indiæ vico piscineris.

CAP. XXXV.

Non silentio prætcribo Orthagoram, is in libris, quos conscripsit de rebus Indicis, in-

λανα πάντα.

Περὶ τῶν ἐν Σαρδοῖ αἰγῶν.

Κεφ. λδ.

Νυμφόδωρος λέγει τὴν * Σάρδον εἶναι θρεμμάτων μητέρα ἀγαθὴν· θαυμάσαι δὲ ἄξιον τίκτει ζῷον τὰς αἶγας αὕτη. τὰς γάρ τοι δορὰς τοῖς ἐπιχωρίοις ἐσθῆτας, καὶ εἶναι ταύτας σκέπην· καὶ διὰ χειμῶνος μὲν ἀλεαίνειν· ψύχειν δὲ ἐν τῷ θέρει, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ. συμπεφυκέναι δὲ ἄρα ταῖς δοραῖς, καὶ πήχεως τὴν τρίχα. τοῦ φορήματος δὲ ἄρα τούτου ἔοικε χρῆναι διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ τὰς τρίχας ἐς τὸν χρῶτα ἀποστρέφειν· διὰ τοῦ θέρους δὲ, ἔξω· εἰ μέλλοι ὁ ἠσθημένος, διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ θάλπεσθαι. διὰ δὲ τοῦ θέρους μὴ ἀποπνίγεσθαι.

Περὶ τῶν ἐν Καύθᾳ τῇ κώμῃ αἰγῶν.

Κεφ. λε.

Τί δὲ, Ὀρθαγόρου μνήμης ἄμοιρον ἐάσομεν; ὅσπερ ἐν Ἰνδοῖς λόγοις φησί, * Καύθα μὲν, ἔστιν

Κωύθα.

εἶν

εἶναί φησι κώμην τόδε ὄνομα λαχοῦσαν, ταῖς δὲ αἰξὶ ταῖς ἐπιχωρίοις ἔνδον ἐν τοῖς σηκοῖς παραβάλλειν τοὺς νεαροὺς ἰχθῦς ξηροὺς χιλόν.

Περὶ τ' τῶν ἐλεφάντων πρὸς τὰς σῦς ἀπεχθείας.

Κεφ. λϛ.

Ὅτι δέδοικεν ἐλέφας ὗν ἀνωτέρω εἶπον· τὸ δὲ ἐν Μεγάροις γενόμενον, Μεγαρέων ὑπ' Ἀντιπάτρου πολιορκουμένων, ἐθέλω εἰπεῖν. καὶ μέντοι εἰρησόμενον τοῦτό ἐστι. τῶν Μακεδόνων βιαίως ἐγκειμένων, ὗς πίττῃ χρίσαντες ψυχρᾷ, καὶ ὑποπρήσαντες αὐτάς, ἀφῆκαν ἐς τοὺς πολεμίους· ἐμπεσοῦσαι δὲ ἄρα ἐκεῖναι οἰστρημέναι ταῖς τῶν ἐλεφάντων ἴλαις καὶ βοῶσαι ἅτε ἐμπιπράμεναι, ἐξέμηναν τοὺς θῆρας, καὶ ἐτάραττον δεινῶς· οὔτε γοῦν ἔμενον ἐν τάξει, οὔτε ἦσαν ἔτι πρᾶοι, καίτοι καὶ ἐκ νηπίων πεπωλευ-

quit, in Coytha vico sic nuncupato ab indigenis pisces aridos Capris in stabulis comedendos obiici,

De Elephantorum cum Suibus dissidio.

CAP. XXXVI

Elephantum à suillo timere pecore iam dixi: nunc explicare placet quod ad Megaram accidit. Quum ab Antipatro Megarenses circumsederētur, acerriméq; Macedones incūberent, primò in Sues pice liquidâ oblitos incēdium Megarei excitarunt, deinde sic incēsos in hostes immiserunt. Ij itaque furore inflammati, cùm in Elephantorum agmina incurrerunt, tum clamātes, nempe igni flagrātes, quasi quibusdā furiis Elephantos incitarunt, & grauiter perturbarūt. Itaque nullū neq; ordinem tenebāt, neque ampliùs, quamuis à primo ætatis tēpore domiti fuissent, mansuefacti erant: siue

ὑγρᾷ

quòd suâ quâdam recõditâ naturâ à suillo pecore longè abhorreãt, grauiq; in id odio sint: siue etiam quia horum absonum vocis acumẽ perhorreant. Cuius rei non ignari educatores generis Elephantini, vnà cum Suibus pullos alunt, ex consuetudine eos vt minùs horreant.

De Indicorum Psyllorũ iumentis & pecoribus pusillis: quódq. Sues in India non nascantur, & detestabiles habeantur.

CAP. XXXVII.

Apud indos Psyllos (nam sunt etiam alteri Africi) arietibus non maiores Equi gignuntur. Itemq; Oues non magnitudine Agnos nostros superant. Asini quoque pares nascuntur, & similiter Muli, Boues. & quod illic cũque bestiarum, perparuulum est. Porro apud Indos nullum Suẽ neque ferum neque cicu

μένοι· εἴτε οὖν τινι οἱ ἐλέφαντες ἰδίᾳ μισοῦντες τὰς ὗς καὶ μυσαττόμενοι, εἴτε καὶ τῆς φωνῆς αὐτῶν τὸ ὀξὺ καὶ ἀπηχὲς πεφρικότες ἐκεῖνοι. συνειδότες οὖν ἐκ τούτων οἱ πωλοτρόφοι τῶν ἐλεφάντων ὗς συντρέφουσιν αὐτοῖς ὥς φασιν, ἵνα καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ἧττον ὀρρωδῶσιν αὐτάς.

Περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἰνδικοῖς Ψύλλοις ἵππων τε καὶ προβάτων, καὶ λοιπῶν ζώων, πηλίκα τὸ μέγεθός εἰσι. καὶ ὅτι παρ' Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται καὶ ὅτι βδελύσσονται ἐκείνης κρέα.

Κεφ. λζ.

Παρά γε τοῖς Ψύλλοις καλουμένοις τῶν Ἰνδῶν, εἰσὶ γὰρ καὶ Λιβύων ἕτεροι, ἵπποι γίνονται τῶν κριῶν οὐ μείζους. καὶ τὰ πρόβατα ἰδεῖν μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας. καὶ οἱ ὄνοι δὲ τοσοῦτοι γίνονται τὸ μέγεθος· καὶ οἱ ἡμίονοι καὶ οἱ βόες, καὶ πᾶν κτῆνος ἕτερον ὅτι οὖν. ὗς δὲ ἐν Ἰνδοῖς οὔ φασι γίνεσθαι, οὔτε ἥμεροι, οὔτε ἄγριοι.

μυσάτ

μυσάττονται δὲ καὶ ἐσθίειν τὰ δὲ τοῦ ζώου Ἰνδοὶ, καὶ οὐκ ἂν γεύσαιντό ποτε ὑείων, ἀποστρέφονται δὲ ἀνθρωπείων οἱ αὐτοί.

rem nasci Ctesias Cnidius ait: & Suilli generis vsum Indos à se detestari & tantoperè ab eo vescendo, quàm ab humanis carnibus, abhorrere.

Περὶ τῶν ἐν μητροπόλει τῇ Ἐφεσίᾳ ὄφεων, καὶ τῶν ἀνταπαλῶν αὐτοῖς καρκίνων.

Κεφ. λη.

Ἐν μητροπόλει ἀκούω τῇ Ἐφεσίᾳ λίμνην εἶναι, καὶ πρὸς αὐτῇ σπήλαιον. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἄντρον ὄφεων πλῆθος ἄμαχον. καὶ εἰσὶ τούτους μεγέθους ἄκροι, καὶ δεινὸς τὸ δῆγμα. προϊέναι μὲν οὖν αὐτοὺς τοῦ ἄντρου λόγος ἔχει, ὥστε ἐς τὴν λίμνην ἐξερπύσαι τὴν παρακειμένην, καὶ νήχεσθαι σπερχομένους δὲ τὰ πέραν τῶν ὑδάτων προσελθεῖν, οὐ δύνασθαι. μέλλοντας γὰρ ἐπιβαίνειν τῆς γῆς ἐλλοχᾶν καρκίνους μεγάλους, οἳ προσιοῦσιν ἀνατείναντες τὰς χηλὰς, συλλαμβάνουσιν ἐς πνῖγμα αὐτοὺς καὶ ἀναιροῦσι. δεδιότες οὖν οἱ ὄφεις τοὺς ἐχθροὺς ἡσυχάζουσι, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτοῖς ἄβατά ἐστι. περιμένουσι γὰρ τὴν

ἐκ

De metropoleos Ephesiæ Cãcris hostibus serpẽtiũ.

CAP. XXXVIII.

Ad paludem quę iuxta Ephesiam metropolim existit, aiunt cauernam esse Serpentium plenam maximorum: quivt magnum acerbitatis virus habent in mordendo, ita, tametsi ex cauerna prodeuntes vsque ad proximam paludem serpunt, tamen natando traiicere conantes, vt in oppositã ripam exeant, Cancrorum, qui eas extensis forcipibus comprehẽsas interficiunt, metu deterrẽtur: itaque conquiescunt atque à trãsmittendo se sustinent,

cancrorum custodias formidantes, & pœnarum metum exhorrescentes: ac nisi mirabili naturæ dono paludis ripas Cancri incolerent, & tuta illic omnia præstarent dudum pestiferis Serpentium morsibus incolæ periissent.

ἐκ τῶν καρκίνων φρουρὰν, καὶ κόλασιν· ἢ πάντως ἂν ἀπολώλασιν οἱ περὶ τὸν χῶρον ἐκ πολλοῦ, εἰ μὴ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ περιειληφότες οἱ προειρημένοι καρκίνοι τῆς λίμνης τὰ χείλη, καὶ αἰείργοντες, εἶτα εἰρηνικὰ ἀπέφαινον τὰ ἐν τῷ τόπῳ πάντα.

De diuersorum locorum Draconibus & Aspidibus magnis.

CAP. XXXIX.

Περὶ τῶν ἐν διαφόροις τόποις δρακόντων τε καὶ ἀσπίδων. Κεφ. λθ.

Onesicritus Astypalæus duos in India scribit Dracones fuisse, quos Aposisares Indus nutriuerit, alterum sex & quadraginta, alterū octoginta cubitorum, eosdémq; Alexandrum ardēter videre expetiuisse. Regnante Philadelpho, duos item ex Æthiopia Dracones in Alexandriā deportatos fuisse viuos, apud Ægyptios peruagatum est, alterum magnitudine quatuordecim, alterū tredecim cubitorum.

Ὀνησίκριτος ὁ Ἀστυπαλαιεὺς λέγει ἐν Ἰνδοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ παιδὸς Φιλίππου † γενέσθαι δράκοντας δύο, οὓς Ἀποσισάρης ὁ Ἰνδὸς ἔτρεφεν· ὧν ὁ μὲν ἦν πηχῶν * μ καὶ ρ· ὁ δὲ π. καί φησιν ἐπιθυμῆσαι δεινῶς Ἀλέξανδρον θεάσασθαι αὐτούς. Λέγουσι δὲ Αἰγυπτίων λόγοι καὶ ἐπὶ τοῦ Φιλαδέλφου ἐξ Αἰθιοπίας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου πόλιν κομισθῆναι δράκοντας δύο ζῶντας. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, πηχῶν ιδ. τὸν δὲ, ιγ. Ἐπί γε

μὴν

† addo ἀνίβασιν.

* al. μεγάλων ἑκατόν. Gillius legit μϛ.

μλὺ τῶ Εὐεργέτου, τρεῖς κομισθῆναι· καὶ τὸν μὲν, ἑπτὰ πηχῶν θ. τὸν δ', ζ. τὸν δὲ τρίτον, ἐκ παλαίσματος μεγάλης τρίφεσθαι ἐν † Ασκληπιείῳ, σὺν πολλῇ τῇ κομιδῇ. Καὶ ἀσπίδας δὲ τετράχρως γίνεσθαι πολλὰς οἱ αὐτοὶ λέγουσι. Μνήμιλλον δ' ἄξιον τῶν τοιούτων ἱστορεῖν, τὸ ἴδιον τῆς ζώων ἰσχύος καὶ εἰς ὅσον πέφυκε μέγεθος προϊέναι, δηλοῦν βουλόμενος. Λέγουσι γὰρ καὶ οἱ τὰ περὶ τὴν Χίον συγγράψαντες ἱστορίας, γλαῦκα ἐν τῇ νήσῳ τρέφειν τὸ ἔθος· τὸ κελαδοῦν † Πελληνᾶον, ἐν αὐλῶνί τινι δασεῖ καὶ δένδρων ὑψηλῶν πεπληρωμένῳ, δράκοντα μεγέθει μέγιστον ἀφροιῶ καὶ τὸν συρισμὸν ὁπηνίκα φείσασθαι τῶν τῆν Χίον κατοικούντων. ἐκεῖνον δὲ ἐπόλεμον τινὰ, ἢ τῆς γεωργουμένων, ἢ τῆς νεμόντων πλησίον γλαῦκα καταγωνίσασθαι τὸ μέγεθος, ἀλλὰ ἐκ μέσης τῆς σύριγγος παλαιόν τι ἐκ

Energetis regis temporibus tres etiam aduectos fuisse, vnum nouē, alterum septem cubitorum tertium magnâ curâ in Æsculapij templo nutritū fuisse. Atq; etiam Aspides quatuor cubitorū Ægyptij apparuisse afferunt. Hæc super horum animaliū peculiari natura, & incrementi eorum magnitudine afferre volui. Iam qui de Chiorū rebus historiam conscripserunt, ad quādam Pellenæi montis vallē, proceris arboribus frequentem atque opacā, maximâ magnitudine Draconē inquirūt procreatum fuisse, cuius sibilum Chij vehemēter perhorrescerēt: magnitudinem vero nulli neque agricolæ, neque pastores accedēdo propiùs considerare audērent, sed ex solo sibilo ingentem quandam &

Ἀσκληπιοῦ *Gillius.*

αὐτοι

Πελλήναιον ὄρος, *id est mōs Pellenæus in Chio insula, Stephanus.*

Recentior quidam Chion Charia vrbē esse scripsit sub mōte Pellene.

ἐκεῖ

formidolosam feram bestiam esse suspicarentur. eius tamen magnitudinem tãdem mirabili quâdam machinatione atque solertiâ cognitam fuisse: Vento nimirum vehementissimo vallis arbores concussas, & violenter collisos ramos ignem cõcepisse: & simul inde ingens incendium excitatum, locum omnem comprehendisse, & ferã circumdedisse, eamq; interceptã, quum elabi non posset, ardore flãmæ conflagrasse. Itaq; nudato loco omnia cõspicua facta fuisse: & vero Chios metu liberatos quum spectatũ venissent, inusitatâ magnitudine ossa, & immane caput offendisse, vt ex iis qualis quantusq; viuus ille fuisset, coniici posset.

Qua vi & natura sit prædita Seps serpens.

CAP. XL.

ἐκπληκτικὸν τὸ θηρίον εἶναι ὑπώπτευον. ἐγνώσθη δ' ἐκεῖνο ὕστερον ἐς τὸ μέγεθος αὐτοῦ, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θαυμαστῇ μηχανῇ, καὶ μὰ Δία. σφοδροῦ γὰρ ἀνέμου καὶ σκληροῦ προσπεσόντος, † ἐπείσθη πρὸς ἄλληλα τὰ ἐν τῷ αὐλῶνι δένδρα· καὶ οἱ κλάδοι βιαίως ἀντιτυπούμενοι, τίκτουσι πῦρ. καὶ αἴρεται μεγίστη φλὸξ, καὶ περιλαμβάνει τὴν πάντα χῶρον, καὶ κυκλοῦται τὸ θηρίον. ὁ δὲ ἀποληφθεὶς, καὶ ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καταπίμπραται. ἐκείνου γυμνωθέντος οὖν τοῦ τόπου γίνεται κάτοπτα πάντα. καὶ οἱ Χῖοι ἐλευθερωθέντες τοῦ δέους, ἧκον ἐπὶ θέαν, καὶ καταλαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ μεγέθει μέγιστα, κεφαλὴν ἐκπληκτικὴν ὡς ἐκ τούτων ἔχειν συμβαλεῖν, ὅσος τε ἐκεῖνος ἦν καὶ ὁποῖος ἦν πρίν.

al. ἐρρίφθη

Περὶ τοῦ ἑρπετοῦ ὄνομα σήψ. Κεφ. μ.

Ὅσ...

Ὄφεως ὄνομα σήψ. καὶ ἔχει θαυμάσαι ἄξιον ἐκεῖνο· τὴν χρόαν ἐκτρέπει τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἔοικε τοῖς τόποις καθ' οὓς ἔρχεται. ὀδόντας δὲ ἄρα τέτταρας τοὺς κάτω φέρει κοίλους, ἐφ' ὧν ὑμενώδεις ἐπίκεινται χιτῶνες, καλύπτοντες τὰ κοιλώματα. ἐκ τούτων τοίνυν πατάξαν τὸ θηρίον, εἶτα ἀφίησι τὸν ἰόν. σήπει δὲ παραχρῆμα, καὶ ἀναιρεῖ τάχιστα.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πτερωτῶν σκορπίων. ἔτι δὲ καὶ περὶ ὄφεών τε καὶ σαυρῶν.

Κεφ. μα.

Μεγασθένης φησὶ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν σκορπίους γίνεσθαι πτερωτοὺς μεγέθει μεγίστους, τὸ κέντρον δὲ ἐγχρίμπτειν τοῖς Εὐρωπαίοις παραπλησίως. γίνεσθαι δὲ καὶ ὄφεις αὐτόθι, καὶ τούτους πτηνούς. ἐπιφοιτᾶν δὲ οὐ μεθ' ἡμέραν, ἀλλὰ νύκτωρ, καὶ ἀφιέναι ἐξ αὐτῶν οὖρον ὅπερ οὖν ἐὰν κατά τινος ἀποστάξῃ σώματος, σῆψιν ἐργάζεται παραχρῆμα. καὶ τὰ μὲν τοῦ Μεγασθένους ταῦτα.

Seps è genere Serpẽtum, ex eo magnã admirationem excitat, quòd colorem in eorũ quæ contingit similitudinẽ immutat. Eius imi quatuor dentes caui sũt, & tuniculis quibusdam occultãtur. ex iis venenum emittens, celeriter & putrefacit & interimit.

De alatis Scorpionibus in India, item Serpentibus & Lacertis.

CAP. XLI.

Megasthenes in India Scorpiones dicit alatos eosdemq; maximos procreari, & similiter aculeis atque Europæos pungere. Et ibidem Serpentes gigni volucres, non die sed noctu infestas, quę vrinam quoque reddant, cuius contactu animalium partes putrescãt. Hæc Megasthenes. Cę-

Πολύκ

terùm Polyc'etus maximos ait Lacertōs in eadem regione, tum valde vario colore, nasci: vt pellis floridis quibusdā picturis maximè distincta. & ad tactum mollis & tenera sit. In Arabia quidem Lacerti ad duorum cubitorum magnitudinē accedunt, vt prodit Aristoteles.

Πολύκλειτός γε μὴν σπίνιν τῇ αὐτῇ γῇ Σύρας γίνεσθαι μεγίστας καὶ πολυχρόους, καὶ βαφαῖς πάσαις διαπεπαῖσθαι τὰς δορὰς ποικίλας δεινάς. εἶναι δὲ καὶ ἕλκεσθαι ταύτας ἀπαλωτάτας. Σαύρας δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀραβίων γῇ πήχεσι σπιθαμαῖς φησι.

De Scorpiis alatis & duplicis aculei in Ægypto: & de Serpentibus bicipitibus, aliísque in Persi le.

περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σκορπίων πτερωτῶν καὶ διπλῶν κέντρων, καὶ περὶ ὄφεων.

CAP. XIII.

Pammenes in eo opere quod de feris venenatis scripsit, alatos tradit Scorpiones in Ægypto nasci, duplici aculeo armatos, & id quidem ipsum ait se non auditione accepisse, sed ex sese hanc historiam profiteri. item bicipites Serpentes binis pedibus ad caudam prædiras asse. Porrò Ctesias Cnidius refert, in flumine cui nomē Argades, quod ad Persicā

Κ. μϛ

Παμμένης ἐν τῷ περὶ θηρίων σκορπίους λέγει γίνεσθαι πτερωτοὺς καὶ διπλᾶ κέντρα ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ ἃ φησιν ἀκοὴν λέγειν, ἀλλ' ἰδὼν τὸν ἑαυτοῦ τοῦτο ἱστορεῖν ὁμολογεῖ. καὶ ὄφεις διπεφαλεῖς, καὶ ἔχειν δύο πόδας κατὰ τὸ κέρας τὸν πρώτους. Κτησίας μὲν ὁ Κνίδιος περὶ τοῦ Περσικοῦ Σιττακήνου ποταμοῦ εἶναι Ἀργάδην ὄνομα.

μα· ὄφεις δὲ ἔτι ἐν αὐτῇ γίνεσθαι πολλούς, μέλανας τὸ σῶμα, πλήν γε τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην· προϊέναι δὲ εἰς ὀργυιὰς τὸ μῆκος ἐσὼ ὅρα τῷ δε. τοὺς ἂν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ' ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑποδύεσθαι δὲ νήχεσθαι· νύκτωρ δὲ ἢ τοὺς ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν. πολλοὺς δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ' ἡμέραν ἀσχοληθέντας, καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δεδυνημένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ις. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Sittacen est, Serpentes abundè gigni, capite albas, reliquo corpore nigras, quatuor cubitorũ longitudinem habere, & quos percusserint interimere. interdiu eas haudquaquã videri solere, sub aqua natãtes: noctu verò vel lintea lauantibus (quod non pauci faciunt, vel propter aquæ deficientis necessitatem, vel quòd impediti negotiis interdiu vestes non abluerint) perniciem inferre.

FINIS LIB. XVI.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-

ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

*

CLAVDII AELIA-

NI, DE ANIMALIVM

natura liber XVII.

De Serpentibus circa mare rubrum, & Cancris maximis.

CAP. I.

IN nauigatione maris rubri Alexander dicit se Serpẽtes vidisse lõgitudine quadraginta cubitorũ. & crassitudine pro rata longitudinis portione. Itẽ genus Cancrorũ, quorum testæ circumferentia vndique pedis mensuram implebat: & chelæ maximæ dependebant.

Vox corrupta.

Περὶ ὄφεων τῶν ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ ὀρθίωτων, καὶ περὶ καρκίνων. Κεφ. α.

Λέξανδρος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἱστοριῶν φησὶν ὄφεις ἑωρακέναι μῆκος μὲν πηχῶν μʹ, πλάτος καὶ παχος τὸ μῆκος δηλονότι καὶ χηλὰς καρκίνων εἶς ὁ μὲν ὄφις τὴν περιφέρειαν εἶχε παντὸς ποδὸς ἐν χηλαῖς ἐμπεπηγυίας μεγίστας † περι-

χεῖχον

χεῖχον τὸ ἐπηρτημένον· ἐπιβουλεύεσθαι δὲ ὑπ' οὐδενὸς αὐτούς. ἡ δὲ αἰτία, ἱεροὶ λέγονται Ποσειδῶνος καὶ ἀφιέρωνται τοῦ θεοῦ· ὅτι εὐαθῆ ματα εἶναι ἐκείνων ἀσπίς τε καὶ ἐπιβουλευταί, οἱ καρκίνοι.

Περὶ ὄφεων τῶν περὶ τὴν Ἰνδικήν.

Κεφ. β.

Κλείταρχος ἐν τῇ περὶ τὴν Ἰνδικὴν φησὶ γίνεσθαι ὄφιν πηχῶν ἑκκαίδεκα. γίνεσθαι δὲ καὶ ἄλλο τι γένος ὄφεων ὑμνεῖ οὐ κατὰ ταὐτὸ τὸ εἶδος· βραχυτέρους μὲν γὰρ εἶναι τῷ μεγέθει πολλῷ, ποικίλους γε μὴν τὴν χροιὰν ἐοικέναι ὡσπεροῦν φαρμάκοις καταγεγραμμένους. τοὺς μὲν γὰρ χαλκοειδεῖς ταινίας ἔχειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν οὐρὰν καθηκούσας· τοὺς δὲ ἀργυρείῳ προσεικασμένους, πεφοινιγμένους δὲ ἄλλους, καὶ μέντοι καὶ χρυσοειδεῖς τινας. δακεῖν δ' ἄρα καὶ ἀποκτεῖναι ὤκιστα δεινοὺς αὐτοὺς λέγει οὗτος.

Περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωγλοδύτιδι ἐχιδνῶν καὶ χελωνῶν.

Tuti autẽ erant aduersus omnes insidias, quòd sacri haberentur Neptuno, nec eis nocere aut insidiari auderet quisquam.

De Serpentibus Indicis.

CAP. II.

Clitarchus ait, circa Indiã serpentem sedecim cubitorum gigni. atque etiam aliud Serpẽtium genus non speciem similitudinémq; aliorũ gerere, sed magnitudine multò inferiores esse & tanquàm pigmentis distinctos, sic versicolores spectari, vittas enim à capite ad caudam pertinentes habere, alias æreas, alias argenteas, nonnullas rubras, aliàs aureas, easdémque pestifero morsu celerrimè interimere posse.

De Troglodyticis Viperis & Testudinibus.

CAP. IIII.

Nymphis librorum quos cōscripsit de Ptolemæis nono, Viperas dicit in Troglodytide, si cum aliis conferantur, ingenti nasci magnitudine, ad cubita quindecim quandoq;. Porrò Testudinum tegmenta reperiri tanta, vt singula senos medimnos Atticos capiant.

De Prestere Serpente.

CAP. IV.

Primùm vt morsum Prester è genere Serpētium effecit, statim ignauiam infert, & immobiles reddit: pòst menti obliuio, & tenebræ offunduntur, vt neque notionem habeat morsus, neque respirare, neq; meiere queat: simul & percussum à pilis iam nudatum suffocatio sequitur, cum cōuulsionibus & morte acerrimis doloribus referta.

Quemadmodum Aspi-

Κεφ. γ.

Ἐν τῷ θ. τῶν περὶ τὸν Πτολεμαῖον λόγῳ λέγει Νύμφις, ἐν τῇ γῇ Τρωγλοδύτιδι γίνεσθαι ἔχεις, ἀμήχανόν τι μέγεθος, εἰ πρὸς τὰς ἄλλας ἔχεις ἀντικρίνοιντο. εἶναι γὰρ πηχῶν καὶ πεντεκαίδεκα· τάς γε μὴν χελώνας εἶναι τοσαύτας τὸ χελώνειον, ὡς χωρεῖν μεδίμνους Ἀττικοὺς καὶ ἓξ αὐτό.

Περὶ ὄφεων πρηστήρων.

Κεφ. δ.

Ἔστι δὲ καὶ πρηστὴρ ὄφεων γένος. ὃς τοίνυν εἰ δάκοι, τὰ μὲν πρῶτα νωθεῖς ἀπεργάζεται, καὶ ἥκιστα κινητικούς. εἶτα μέντοι κατ' ὀλίγον † ἀγνώστους καὶ ἀναπνεῖν ἀδυνάτους. καὶ μέντοι καὶ λήθην καταχεῖται γινόμενον τὸ δῆγμα. καὶ τὴν + κατοῦσιν ἐπέχει, καὶ τὰς τρίχας ἀποφαίνει. εἶτα ἕπεται πνιγμός, καὶ σπᾶσθαι ποιεῖ, καὶ τὸ

al. ἀλά-στους

al. κύστιν

Πολεμαίων, Gillius.

τίλος τῶν βίων δριμύτατον.

Ὅπως θεραπεύονται αἱ ἀσπίδες ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ.

Κεφ. ε.

Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ. ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπίδων ἤδη τοιαῦτα τιμᾶσθαι, ὅπερ αὐτὰς ἰσχυρῶς· καὶ ἐκ ταύτης τῆς τιμῆς ἡμερωτάτας καὶ χειροήθεις γίνεσθαι τὰς ἐκ τῶν ἐγχωρίων πεπωλευμένας. τοῖς παιδίοις οὖν συντρεφομένας μηδὲν ἀδικεῖν· καὶ καλουμένας δὲ, ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι. κλῆσις δὲ αὐτῶν, ὁ τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος. προτείνουσι δὲ ἄρα οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ξένια αὐταῖς. ἐπὰν γὰρ τοῦ ἐπὶ δείπνῳ γίνωνται, διὰ σίτια οἴνῳ καὶ μέλιτι ἀναδεύσαντες, κατὰ τῆς τραπέζης τιθέασι, ἐφ᾽ ἧς ἔτυχον δεδειπνηκότες· εἶτα μέντοι κροτήσαντες, οἱονεὶ δαιτυμόνας καλοῦσι, καὶ ἐκεῖναι ὥσπερ ὑπὸ συνθήματι παραγίνονται, καὶ ἄλλη ἀλλαχόθεν ἐξέρπει. καὶ περιστᾶσαι τὴν τράπεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν σπεῖραν † ἱστῶσι κατὰ τοῦ ἐδά-

des ab Ægyptijs coluntur & mansuefiunt.

CAP. V.

Phylarchus lib. duodecimo in vulgus edidit, Aspides ab Ægyptiis vehementer coli, easdémq; e ex eo cultu prorsus mansuescere, ciboq; cicures fieri: neque simul cum pueris infantibus viuentes, eis quippiam nocere: & vero appellatas ex cauis prodire, atque ad appellantem accedere: digitorum autem crepitu vocatur. Ægyptij in Aspidum nationem hospitalissimi: Primùm vt pransi sunt, statim tēperatas vino & melle farinas in mensam, in qua pransi sunt, exponunt: postea crepitu digitorum eas tanquā conuiuas ad prandium vocant: Illæ verò velut ad condictam cœnam inuitatæ, aliæ aliunde prorepentes accedunt, & mensam circumstāt: ac reliquâ omni spirâ in solo terræ relictâ caput

ὑπὸ, Gill. vt videtur.

al. ἱστῶσι

put alleuantes circumlambunt, sensimq; atq; moderatè explentur. Quum autem Ægyptij de nocte habēt necesse surgere, ne ipsas in tenebris conculcent, iterū percussione digitorum vtuntur, eis vt de via decedāt, signum dantes: Illæ sanè sonitus discrimē intelligētes, cōfestim in latibula abstruduntur. itaque is qui de lecto surgit, postea in nullas ipsarum incurrit.

περιλιχμῶνται.

al. αὐταῖς

De Crocodilorum magnitudine, & de maximis Cetis: & Scorpijs Gobiisque maris rubri.

CAP. VI.

In tam valde magnā sæpe magnitudinē excrescit Crocodilus, vt Psammitichi Ægyptiorum regis tempore vigintiquinque cubitorū dicant visum fuisse: regnante verò Amaside, palmorum quatuor supra sex & viginti cubi-

πέδου. ἄρασαι δὲ τὴν κεφαλὴν † περιλιχμῶνται, καὶ ἡσυχῆ καὶ κατ' ὀλίγον ἐμπίπλανται τῶν ἀλφίτων, καὶ καταναλίσκουσιν αὐτά. Νύκτωρ δὲ ἐὰν ἐπείγῃ τι τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν, ὑποσημαίνει δὲ ἄρα ὅδε ὁ ψόφος ἐξίστασθαι † αὐταῖς, καὶ ἀναχωρεῖν. ἐκεῖνοι συνίασι καὶ ἐκεῖναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν, καὶ ἐφ' ὅτῳ τοῦτο δρᾶται· καὶ παραχρῆμα ἀναστέλλονται, καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἑρπύσασαι. ὁ γοῦν ἀναστὰς οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐταῖν, οὔτε περιπίπτει.

Περὶ κροκοδείλων καὶ κητῶν, σκορπίων τε καὶ κωβιῶν.

Κεφ. ϛ.

Ὁ κροκόδειλος γίνεται μέγιστος πολλάκις. ἐπὶ γοῦν Ψαμμιτείχου τῶν Αἰγυπτίων βασιλέως, πέντε καὶ κ. πηχῶν κροκόδειλον φανῆναι † φησιν. ἐπὶ δὲ Ἀμάσιδος παλαιστῶν δ. καὶ πηχῶν ϛ. καὶ κ. Κήτη δὲ περὶ

φασιν.

Λαίγῃ

Λάκαιναι θαλάττιον ἀκούω γίνεσθαι μεγέθει μεγάλα. καὶ πῶς γὰρ τὸν κητῶν ὁ Ὅμηρος ἐντεῦθεν εἰπεῖν φησι, Λακεδαίμονα κητώεσσαν. Περὶ τὰ Κύθηρα δὲ καὶ μείζω τὰ κήτη γίνεσθαι. Ἔοικε δ' αὐτῶν καὶ τὰ νεῦρα λεπτοτέλη εἶναι εἰς τὰς τῶν ψαλτηρίων, καὶ τὰ ἄλλων ὀργάνων χορδοτροφίας· καὶ μέντοι καὶ εἰς τὰ πολεμικὰ ὄργανα αἱ τούτων νεῦραι δοκοῦσι λεπτοτέλειαι. Ἐν δὲ τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ, πρὸς τοῖς ἄλλοις παρηκμάκασι γίνονται καὶ σκορπίοι, καὶ κωβιοὶ βʹ. πήχεων, καὶ μέντοι καὶ γʹ. Ἀμώμητος δέ φησιν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν εἶναί τινα, ἐν ᾗ τοὺς ἱερέας ἐκ τινος λίμνης ἐπαοιδαῖς καταγοητεύοντας δώδεκα μάλα ἁλιπρεπεῖς, ἑξαπήχεις κροκοδείλους πηλοῦν † ιεʹ. Θεόκλης δ' ἐν τῇ δ. περὶ τὴν Σύρτιν λέγει γένεσθαι κήτη, πρηγορ μείζονα. Περὶ δὲ τὴν

ta. In Laconico mari accepi ingentia Cete nasci: eamq; ob causã criticorum quidã, Homerum dicunt Lacedęmonẽ cetosam appellasse. Circa Cythera insulam Cete prædicant maiori granditate generari. eorúmq; neruos accommodatos esse ad conficiendas non solũ psalteriorum, & musicorum aliorum organorum fidiculas: sed ad bellica etiã instrumenta ex his cõfectæ chordæ censentur optimæ. Cęterùm in rubro mari pręter iam dictos (alibi) gignuntur etiam Scorpij & Gobij partim duûm, partim triũ cubitorum. Amometus in quadam Libyca vrbe dicit Sacerdotem ex lacu quodam cantionũ illecebris præstrictos Crocodilos decem & septem cubitorũ educere. Theocles libro quarto ad Syrtim ait Cete procreari triremibus maiora. Circa Ge-

Cythera g. n. numero plurali.

arcuum, Gillius addit de suo.

17. Gillius

drosiam Indiæ regionem non ignobilem, Onesicritus atque Orthagoras scripserunt, Cete lõgitudine dimidiati stadij, & latitudine pro rata longitudinis portione nasci: tantoque robore septa esse, vt sæpe cum naribus respirarint, tantopere in sublime marinos fluctus iactent, vt hæc imperitis maximæ maris tempestates ac turbines esse videantur.

De elephantorum cibo & potu. CAP. VII.

Elephanti nouem hordei medimnos Macedonicos ad summum exedunt, & insuper polentę quinos, aut etiam septenos si dederis, & simul arborum frõdes acturiones. Metretas verò (inquit idem) Lacedæmonicas quatuor decim bibere possunt, & rursus ad eiusdem diei vesperã octo. Du-

(πέντε Aristo.) δένδρων

Γεδρωσίαν χώραν (ἔστι δὲ μοῖρα τῆς γῆς τῆς Ἰνδικῆς οὐκ ἄδοξος) Ὀνησίκριτος λέγει καὶ Ὀρθαγόρας, γίνεσθαι κήτη ἥμισυ ἔχοντα σταδίου τὸ μῆκος, πλάτος δὲ κατὰ λόγον τοῦ μήκους καὶ τοῦτο δηλονότι. τοσαύτην δέ φασιν ἔχειν δύναμιν αὐτά, ὡς πολλάκις ὅταν ἀναφυσήσῃ τοῖς μυκτῆρσιν, ἐς τοσοῦτον ἀναρρίπτειν τῆς θαλάττης τὸ κλυδώνιον, ὡς δοκεῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀπείροις πρηστῆρας εἶναι ταῦτα.

Περὶ ἐλεφαίτων.

Κεφ. ζ.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ η. περὶ ζώων φησί. τοὺς ἐλέφαντας ἐσθίειν κριθῶν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα πλεῖστον (ἐπικίνδυνον δὲ τοσοῦτον πλῆθος.) ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις † ἕξ· εἰ δὲ δοίης, καὶ ζ. καὶ * χειρῶν φύλλα καὶ κλάδους ἁπαλούς. πίνειν δ' αὐτοὺς ὁ αὐτὸς λέγει μετρητὰς Λακεδαιμονικοὺς, ιδ. καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν, η.

βι. ιω

βιοῦσι δὲ ἐλέφαντες, ἔτη σ. φησὶ περὶ τὰ δὲ ὅλην οὓς καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας. διειδὲς δὲ ὕδωρ καὶ ἀκραιφνὲς ἐλέφαντι πιεῖν ἐχθιστόν ἐστι· τεθολωμένον δὲ καὶ ῥυπαρὸν ἥδιστον πομάτων ἡγεῖται. καὶ μέντοι καὶ ἐς ποταμὸν ἐὰν ἀφίκηται, ἢ λίμνην, οὐ πρότερον ἐπικύπτει πιεῖν, πρὶν ἢ τοῖς ποσὶν ἐπιταράξῃ τὴν ἰλὺν καὶ ἀφανίσῃ τὸ κάλλος τοῦ ὕδατος. καὶ ἄποτος μένει, διακαρτερεῖ καὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

Περὶ ζώου τοῦ ὀνομαζομένου κήπου. Κεφ. η.

Πυθαγόρας ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ζῶον γίνεσθαι χερσαῖον περὶ τὸ πέλαγος ἐκεῖνο, τὸ καλούμενον κῆπον. ὠνόμασται δὲ εὖ καὶ εἰκότως, ἔχει γὰρ χρόας πολλάς. καὶ μέγεθος μὲν εἰ ἡλικίᾳ τελειωθείη, κατὰ τοὺς κύνας τοὺς Ἐρετρικούς.

centos autem annos viuunt, nōnulli etiam trecentos. Claræ aquæ potio elephanto inimicissima est, turbulētam & sordidam suauissimè bibit. Ac si ad flumen aut ad lacū accesserit, non priùs quàm cœnū pedibus perturbârit, & pulchritudinem aquæ difformârit, ad hauriendam aquam se inclinat. Sine potione vel octo dies fert.

De animali Cepo nuncupato. CAP. VIII.

Terrenum quoddam animal Pythagoras scribit in libro de mari rubro, circa idem mare procreari, & Cepum, hoc est, hortum, apposite iccirco nominari, quod tanquam hortus variis coloribus distinguatur. Quum est confirmata ætate, pari magnitudine est cum Eretriensibus Canibus. Iā porrò huius colorum varietatem, sicut ille scribit, animus nobis

περιελθεῖν δὲ αὐτοῦ τὸ ποικίλον ἐθέλω. καὶ δεῖξαι τῷ

est explicare. Eius caput, & dorsum, & spina, ad caudam vsque prorsus valde igneo colore sunt: tũ aurei quidã pili dissеminari spectantur. Facies alba ad genas vsq;:inde ad collum aureæ vittæ pertinent: Colum & pectoris inferiores partes, & anteriores pedes omnino albi : Mammæ duæ manum implentes cæruleo colore visuntur: venter candidus:pedes posteriores nigri sunt. Rostri forma Cynocephalo recte comparari potest.

αὕτη δὲ καὶ τὰ στέρνα

De Onocentaura.

CAP. XI.

Onocẽtauram quisquis vidit,non incredibile ducet, quod famâ peruagatum est Cẽtauros fuisse,neque fictores atque pictores in eorum descriptione mẽdaces fuisse: sed eos

λόγῳ ὡς ἐκεῖνος χρώματα περὶ δὴ περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ τὸ νῶτον, καὶ τὴν ῥάχιν εἰς τὴν οὐρὰν τελευτῶντα, ἐκράτως πυρσά ἐστι. διάσπαρτοι δ' αὖ καὶ τρίχας χρυσοειδεῖς τινας διεσπαρμένας. λευκὸν δὲ τὸ πρόσωπον, μέχρι τῶν παρειῶν αὐτῶν. ἐντεῦθεν γε μὴν ταινίαι χρυσοειδεῖς καθίασιν ἐς τὴν δέρην. † ταύτης δὲ τὰ στέρνα μέχρι τῶν κάτω, καὶ οἱ πόδες δὲ οἱ πρόσθιοι λευκανθίζει πάντα. μαζοὶ δὲ χειροπληθεῖς δύο, κυανοῖ. γαστὴρ δὲ λευκή. πόδες δὲ οἱ κατόπιν μέλανες εἰσί. προσώπου δὲ μορφὴν ἐκείνου, κυνοκεφάλῳ παραβαλὼν αὐτήν, ἀληθεύσεις ἂν ἴσθι.

Περὶ ὀνοκενταύρας.

Κεφ. Θ.

Ὀνοκενταύραν καὶ οὖσι ζῶόν τι. καὶ ταύτην ὅς τις εἶδεν, οὐκ ἂν ἠπίστησε, ὡς λόγος, ὅτι καὶ κενταύρων φῦλα ἦν καὶ οὐ κατε † διέσαντο οἱ χειρουργοὶ περὶ πλαστικήν τε καὶ γραφικὴν

κὴν τῆς φύσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἤνεγκεν ὁ χρόνος κρᾶσιν σωμάτων οὐχ ὁμοίων ἑνωθέντων κατὰ εἶπω μὲν δὴ αὐτοὺς, εἴτε ἐγένοντο ἐπιδημίᾳ πάντῃ μὲν καὶ τῇ αὐτῇ εἴτε ἡ φήμη, μικροῦ παντελῶς οὖσα εὔπλαστοτέρα τε καὶ εὐπειθεστέρα, διέπλασεν αὐτοὺς, καὶ ἀνέμιξεν, ἵππου καὶ ἀνθρώπου ὁμοιότητα τινὶ συναφῇ, ἡμίτομα, καὶ ἔδωκε μίαν ψυχήν. αὕτη δὲ ὑπὲρ ἧς ὥρμηται λέγειν ὅδε ὁ λόγος, εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν τοιάδε ἀφίκετο. Ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον εἴκασται. περιθέχονται δὲ αὐτὸ βαθεῖαι τρίχες. τράχηλός τε ὑπὸ τῷ προσώπῳ καὶ στέρνα, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. μαζοὶ δὲ ἠρμένοι καὶ κατὰ τὸ στῆθος ἑστῶτες. ὦμοι δὲ καὶ βραχίονες, καὶ πήχεις ἔτι δὲ χεῖρες καὶ στέρνα εἰς ἰξὺν, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. ῥάχις δὲ καὶ πλευραὶ, καὶ γαστὴρ, καὶ πόδες οἱ κατόπιν, ὄνῳ καὶ μάλα ἐμφερῆ,

quôq; à tempore productos, & gemina diuersæ naturæ corpora in vnum coaluisse non negabit. Verùm siue re uera fuerint, siue omni cera flexibilior & ad fingendum habilior fama illos finxerit (tanquam dimidiato hominis & altero Equi corporibus permixtis, & vna conciliatis anima) prætereo. De Onocentaura quidem mihi nunc est animus explicare, quæ auditione, & famâ accepi. Eã ipsam scilicet homini ore similẽ esse, & pilis prolixis faciem eius ambiri. simul & collum & pectus humanam speciem, similitudinémq; gerere: mammas quoq; turgidas in pectore: humeros, brachia, cubitos manúsq; humanam figuram habere: dorsum, latera, ventrem, posteriores pedes, asino persimiles esse: & quemadmodum asinum, sic

φερῆ,

terùm Polyc'etus maximos ait Lacertōs in eadem regione, tum valde vario colore, nasci: vt pellis floridis quibusdā picturis maximè distincta. & ad tactum mollis & tenera sit. In Arabia quidem Lacerti ad duorum cubitorum magnitudinē accedunt, vt prodit Aristoteles.

Πολύκλειτός γε μὴν ἐν τῇ αὐτῇ γῇ Σύρους γίνεσθαι μεγίστους καὶ πολυχρόους, καὶ βαφαῖς πάσαις βεβαπτισμένους τὰς δορὰς ποικίλους εἶναι. εἶναι δὲ καὶ ἕλκεσι ταύτας ἀπαλωτέρας. Σαύρους δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀρείων γῇ πίπτεσθαί φησι, καὶ δύο πόδας ἔχειν αὐτούς.

De Scorpiis alatis & duplicis aculei in Ægypto: & de Serpentibus bicipitibus, aliísque in Persi le.

CAP. XIII.

Pammenes in eo opere quod de feris venenatis scripsit, alatos tradit Scorpiones in Ægypto nasci, duplici aculeo armatos, & id quidem ipsum ait se non auditione accepisse, sed ex sese hanc historiam profiteri. item bicipites Serpentes binis pedibus ad caudam prædituas asse. Porrò Ctesias Cnidius refert, in flumine cui nomē Argades, quod ad Persicā

ὅτι δὲ ἐν Αἰγύπτῳ σκορπίων πτερωτῶν καὶ δικέντρων, καὶ ὄφεων.

Κ. μϛ

Παμμένης ἐν τῷ περὶ θηρίων σκορπίους λέγει γίνεσθαι πτερωτοὺς καὶ δικέντρους ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ ὃ φησιν ἀκοῇ λέγειν, ἀλλ' ἐμαυτοῦ τοῦτό γε ἱστορεῖν ὁμολογεῖ. καὶ ὄφεις διπέφαλος, καὶ ἔχειν δύο πόδας κατὰ πρῶτον τόπους. Κτησίας γὰρ μὲν ὁ Κνίδιος ὄφεις τοὺς Περσικοὺς ἐν ποταμῷ εἶναί φησιν Ἀργάδῃ ὄνομα.

μα· ὄφεις δὲ ἔστι ἐν αὐτῇ γίνεσθαι πολλούς, μέλανας τὸ σῶμα, πλήν γε τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην· φύεσθαι δὲ εἰς ὀργυιὰς τὸ μῆκος τῶν ὄφεων. τοὺς δὲ τοὺς ἂν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ' ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, νύκτωρ δὲ ἢ τοὺς ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν· πολλοὺς δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ' ἡμέραν ἀσχοληθέντας, καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δεδυνημένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ις. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Sittacen est, Serpentes abundè gigni, capite albas, reliquo corpore nigras, quatuor cubitorũ longitudinem habere, & quos percusserint interimere. interdiu eas haudquaquã videri solere, sub aqua natãtes: noctu verò vel lintea lauantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis necessitatem, vel quòd impediti negotiis interdiu vestes non abluerint) perniciem inferre.

FINIS LIB. XVI.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XVII.

De Serpentibus circa mare rubrum, & Cancris maximis.

CAP. I.

IN nauigatione maris rubri Alexāder dicit se Serpētes vidisse lōgitudine quadraginta cubitorū. & crassitudine pro rata longitudinis portione. Itē genus Cancrorū, quorum testæ circumferentia vndique pedis mensuram implebat: & chelæ maximæ dependebant.

Vox corrupta.

Περὶ ὄφεων τῶν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὀφθέντων, καὶ περὶ καρκίνων. Κεφ. α.

ΑΛέξανδρος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ὄφεις ἑωρακέναι μ. πηχῶν μῆκος, πλάτος καὶ πάχος κατὰ τὸ μῆκος δηλονότι. καὶ γένος καρκίνων ὧν ὁ μὲν ὄστρακον τὴν περίμετρον εἶχε πανταχόθεν πόδα, αἱ χηλαὶ δὲ ἠρτημέναι μέγισται † προσεῖχον

χεῖν τὸ ἐπιχειρούμενον· ἐπιβουλεύεσθαι δὲ ὑπ' οὐδενὸς αὐτούς. τὸ δὲ αἴτιον, ἱεροὶ λέγονται Ποσειδῶνος καὶ ἀνιέρωνται τῷ θεῷ. οἱ δὲ ἰχθύματα εἶναι ἐκεῖνα ἀσπίδες τε καὶ κισσηβύλβοτας, καὶ καρκίνοι.

Tuti autē erant aduersus omnes insidias, quòd sacri haberentur Neptuno, nec eis nocere aut insidiari auderet quisquam.

Περὶ ὄφεων τῶν περὶ τὴν Ἰνδικήν.

Κεφ. β.

Κλείταρχος ἐν τῇ περὶ τὴν Ἰνδικήν φησι γίνεσθαι ὄφιν πηχῶν ἑκκαίδεκα. γίνεσθαι δὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ὄφεων ὑμνεῖ οὐκ ἴσους τὸ εἶδος· βραχυτέρους μὲν γὰρ εἶναι τῷ μεγέθει πολλῷ, ποικίλους γε μὴν τὴν χροιὰν δείκνυσθαι ὥσπερ οὖν φαρμάκοις κατακεχρωσμένους. τοὺς μὲν γὰρ χαλκοειδεῖς ταινίας ἔχειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν οὐρὰν καθηκούσας· τοὺς δὲ ἀργυρείῳ περιστιλβομένους, τοὺς δὲ πεφοινιγμένους ὁρᾶσθαι, καὶ μὴν τοὺς καὶ χρυσοειδεῖς τινας. δακεῖν δὲ ἄρα καὶ ἀποκτεῖναι ὠκίστα δεινοὺς αὐτοὺς λέγει ὅδε.

De Serpentibus Indicis.

CAP. II.

Clitarchus ait circa Indiā serpentem sedecim cubitorum gigni. atque etiam aliud Serpētium genus non speciem similitudinémq; aliorū gerere, sed magnitudine multò inferiores esse & tanquàm pigmentis distinctos, sic versicolores spectari, vittas enim à capite ad caudam pertinentes habere, alias æreas, alias argenteas, nonnullas rubras, aliàs aureas, easdémque pestifero morsu celerrimè interimere posse.

De Troglodyticis Viperis & Testudinibus.

Περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωγλοδύτιδι ἐχιδνῶν καὶ χελωνῶν.

CAP. IIII.

Πτολε-μαΐων, Gillius.

Nymphis librorum quos cōſcripſit de Ptolemæis nono, Viperas dicit in Troglodytide, ſi cum aliis conferantur, ingenti naſci magnitudine, ad cubita quindecim quandoq;. Porrò Teſtudinum tegmenta reperiri tanta, vt ſingula ſenos medimnos Atticos capiant.

De Preſtere Serpente.

CAP. IV.

Primùm vt morſum Preſter è genere Serpētium effecit, ſtatim ignauiam infert, & immobiles reddit: pòſt menti obliuio, & tenebrę offunduntur, vt neque notiónem habeat morſus, neque reſpirare, neq; meiere queat: ſimul & percuſſum à pilis iam nudatum ſuffocatio ſequitur, cum cōuulſionibus & morte acerrimis doloribus referta.

al. ἀνώ-στους

al. χύσιν

Quemadmodum Aſpi-

Κεφ. γ.

Ἐν τῷ θ. τῶν περὶ τ Πτολεμαΐων λόγῳ λέγει Νύμφις, ἐν τῇ γῇ Τρωγλοδύτιδι γίνεσθαι ἔχεις, ἄμαχόν τι μέγεθος, εἰ πρὸς τὰς ἄλλας ἔχεις ἀντικρίνοιντο. εἶναι γὰρ πηχῶν καὶ πεντεκαίδεκα. τάς γε μὴν χελώνας εἶναι τοσαύτας τὸ χελώνειον, ὡς χωρεῖν μεδίμνους Ἀττικοὺς καὶ ἓξ αὐτό.

Περὶ ὄφεων πρηστήρων.

Κεφ. δ.

Ἔστι δὲ καὶ πρηστὴρ ὄφεων γένος. ὃ ἐπειδὰν δάκοι, τὰ μὲν πρῶτα νωθεῖς ἀπεργάζεται, καὶ ἥκιστα κινητικούς. εἶτα μέντοι κατ' ὀλίγον τ ἀγνώστους καὶ ἀναπνεῖν ἀδυνάτους. καὶ μέντοι καὶ λήθην καταχεῖ τῆς γνώμης τὸ δῆγμα. καὶ τὴν + κοῦσιν ἐπέχει. καὶ λιπότριχας ἀποφαίνει. εἶτα ἐπίεται πνιγμός, καὶ σπασμοὺς ποιεῖ, καὶ τὸ τέλος τῶν βίων ἀλγεινότατον.

Ὅπως προσκυνοῦνται αἱ ἀσπίδες ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ. ε.

Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ. ὑπὲρ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπίδων ᾄδει τοιαῦτα· τιμᾶσθαί φησιν αὐτὰς ἰσχυρῶς· καὶ ἐκ ταύτης τῆς τιμῆς ἡμερωτάτας καὶ χειροήθεις γίνεσθαι· τὰς ἐκ τῶν ἐρωῆς προκαλουμένας. τοῖς παιδίοις οὖν συντρεφομένας μηδὲν ἀδικεῖν· καὶ καλουμένας δὲ, ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι. κλῆσις δὲ αὐτῶν, ὁ τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος. προτείνουσι δὲ ἄρα οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ξένια αὐταῖς. ἐπὰν γὰρ † ὅπου δείπν. γένωνται, ἄλφιτα οἴνῳ καὶ μέλιτι ἀναδεύσαντες ἐπὶ τῆς τραπέζης τιθέασι, ἐφ᾽ ἧς ἔτυχον δεδειπνηκότες· εἶτα μέντοι κροτήσαντες, οἱονεὶ δαιτυμόνας καλοῦσι, καὶ ἐκεῖναι ὥσπερ ὑπὸ συνθήματι παραγίνονται, καὶ ἄλλη ἀλλαχόθεν ἐξέρπει. καὶ περιστᾶσαι τὴν τράπεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν ἀπειρα† τιῶσι κατὰ τοῦ δα-

des ab Ægyptiis coluntur & mansuefiunt.

CAP. V.

Phylarchus lib. duodecimo in vulgus edidit, Aspides ab Ægyptiis vehementer coli, easdémque ex eo cultu prorsus mansuescere, ciboque cicures fieri: neque simul cum pueris infantibus viuentes, eis quippiam nocere: & vero appellatas ex cauis prodire, atque ad appellantem accedere: digitorum autem crepitu vocatur. Ægyptij in Aspidum nationem hospitalissimi: Primùm vt pransi sunt, statim têperatas vino & melle farinas in mensam; in qua pransi sunt, exponunt: postea crepitu digitorum eas tanquã conuiuas ad prandium vocant: Illæ verò velut ad condictam cœnam inuitatæ, aliæ aliunde prorepentes accedunt, & mensam circunstãt: ac reliquâ omni spirâ in solo terræ relictâ caput

δείπνου, Gill. *vt videtur.*

al. ἰσῶσι

put alleuantes circumlambunt, sensimq; atq; moderatè explentur. Quum autem Ægyptij de nocte habēt necesse surgere, ne ipsas in tenebris conculcent, iterū percussione digitorum vtuntur, eis vt de via decedāt, signum dantes: Illæ sanè sonitus discrimē intelligētes, cōfestim in latibula abstruduntur. itaque is qui de lecto surgit, postea in nullas ipsarum incurrit.

περιλιχμῶνται.

al. αὐτάς

De Crocodilorum magnitudine, & de maximis Cetis: & Scorpijs Gobiisque maris rubri.

CAP. VI.

In tam valde magnā sæpe magnitudinē excrescit Crocodilus, vt Psammitichi Ægyptiorum regis tempore viginti quinque cubitorū dicant visum fuisse: regnante verò Amaside, palmorum quatuor supra sex & viginti cubi-

πέδου. ἄρασαι δὲ τὴν κεφαλὴν † περιλιχμῶνται, καὶ ἡσυχῇ καὶ κατ' ὀλίγον ἐμπίπλανται τῶν ἀλφίτων, καὶ καταναλίσκουσιν αὐτά. Νύκτωρ δὲ ἐὰν ἐπείγῃ τι τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν, ὑποσημαίνει δὲ ἄρα ὅδε ὁ ψόφος ἐξίστασθαί † αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρεῖν. ἐκεῖναι συνιᾶσι καὶ ἐκεῖναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν, καὶ ἐφ' ὅτῳ τοῦτο δρᾶται· καὶ παραχρῆμα ἀνασέλλονται, καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἐρπύσασαι. ὁ γοῦν ἀναστάμενος οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐτῶν, οὔτε περιπίπτει.

Περὶ κροκοδείλων καὶ κητῶν, σκορπίων τε καὶ κωβιῶν.

Κεφ. ς.

Ὁ κροκόδειλος γίνεται μέγιστος πολλάκις. ἐπὶ γοῦν Ψαμμιτείχου τῶν Αἰγυπτίων βασιλέως, πέντε καὶ κ. πηχῶν κροκόδειλον φανῆναί † φησιν. ἐπὶ δὲ Ἀμάσιδος παλαιστῶν δ. καὶ πηχῶν ς. καὶ κ. Κῆτη δὲ περὶ

φασιν.

Λαίκην

Λάκαιναι θαλαττίαι ἀ-
κεύω γίνεσθαι μεγάθει μι-
σται. καὶ πάντα γε τὰ κρι τικῶν
ὁ Ὅμηρος ἐντὸς ἔφη εἶναι τῶν
φασι, Λακεδαίμονα κη-
τώεσσαν. Περί τε Κύθηρα
ἔστι καὶ μείζω τὰ κήτη γί-
νεσθαι. Εἶναι δ' αὐ-
τοῦ καὶ τὰ νεῦρα λειοτελῆ
εἰς τὰς τοῦ ψαλτη
ρίου, καὶ τὰ ἄλλων ὀργάνων
χορδοτροφίας· καὶ μάλιστα καὶ
εἰς τὰ πολεμικὰ ὄργανα αἱ
τούτων νευραὶ δοκοῦσι
λειοτελίστατοι. Ἐν δὲ τῇ ἐ-
ρυθρᾷ θαλάσσῃ, πρὸς τοῖς
ἄλλοις παρεγκεκλίκασι γίνονται
καὶ σκορπίοι, καὶ κωβιοὶ β.
πήχεων, καὶ μάλιστα καὶ γ.
Ἀμώμητος δέ φησιν ἐν
τῇ Λιβύῃ πόλιν εἶναί τινα,
ἐν ᾗ τὸν ἱερέα ἐκ τινος
λίμνης ἐπαοιδαῖς κατα-
γοητεύοντας δώδεκα μάλα ἐλ-
κτικοὺς, ἑξαπήχεις κροκοδεί-
λους πηχῶν ἑπτά. Θεόκλης
δ' ἐν τῇ δ. περὶ τὴν Σύρ-
τιν λέγει γίνεσθαι κήτη, τριή-
ρεσι μείζονα. Περὶ δὲ τὴν

ta. In Laconico mari accepi ingentia Cete nasci: eamq; ob causã criticorum quidã, Homerum dicunt Lacedęmonẽ cetosam appellasse. Circa Cythera insulam Cete prædicant maiori granditate generari, eorúmq; neruos accommodatos esse ad conficiendas non solũ psalteriorum, & musicorum aliorum organorum fidiculas: sed ad bellica etiã instrumenta ex his cõfectæ chordæ censentur optimæ. Cęterùm in rubro mari pręter iam dictos (alibi) gignuntur etiam Scorpij & Gobij partim duûm, partim triũ cubitorum. Amometus in quadam Libyca vrbe dicit Sacerdotem ex lacu quodam cantionũ illecebris præstrictos Crocodilos decem & septem cubitorũ educere. Theocles libro quarto ad Syrtim ait Cete proerearì triremibus maiora. Circa Ge-

Cythera g. n. nnmero plurali.

arcuum, Gillius addit de suo.

17. Gillius

drosiam Indiæ regionem non ignobilem, Onesicritus atque Orthagoras scripserunt, Cete lõgitudine dimidiati stadij, & latitudine pro rata longitudinis portione nasci: tantoque robore septa esse, vt sæpe cum naribus respirarint, tantopere in sublime marinos fluctus iactent, vt hæc imperitis maximæ maris tempestates ac turbines esse videantur.

De elephantorum cibo & potu. CAP. VII.

Elephanti nouem hordei medimnos Macedonicos ad summum exedunt, & insuper polentę quinos, aut etiam septenos si dederis, & simul arborum frõdes ac turiones. Metretas verò (inquit idem) Lacedæmonicas quatuor decim bibere possunt, & rursus ad eiusdem diei vesperã octo. Du-

(πέντε Aristo.) δένδρων

Γεδρωσίαν χώραν (ἔστι δὲ μοῖρα τῆς γῆς τῆς Ἰνδικῆς οὐκ ἄδοξος) Ὀνησίκριτος λέγει καὶ Ὀρθαγόρας, γίνεσθαι κήτη ἥμισυ ἔχοντα σταδίου τὸ μῆκος, πλάτος δὲ κατὰ λόγον τοῦ μήκους καὶ τοῦτο δηλονότι. τοσαύτην δέ φασιν ἔχειν δύναμιν αὐτά, ὡς πολλάκις ὅταν ἀναφυσήσῃ τοῖς μυκτῆρσιν, ἐς τοσοῦτον ἀναρρίπτειν τῆς θαλάττης τὸ κλυδώνιον, ὡς δοκεῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀπείροις πρηστῆρας εἶναι ταῦτα.

Περὶ ἐλεφάντων. Κεφ. ζ.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ η. περὶ ζῴων φησί, τοὺς ἐλέφαντας ἐσθίειν κριθῶν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα πλεῖστον (ἐπικίνδυνον δὲ τοσοῦτον πλῆθος) ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις τέσσαρας, εἰ δὲ δοίης, καὶ ζ. καὶ * χλωρὰ φύλλα καὶ κλάδους ἁπαλούς. πίνειν δὲ αὐτοὺς ὁ αὐτὸς λέγει μετρητὰς Λακεδαιμονικοὺς, ιδ. καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν, η.

βι. ιω

Βιοῦσι δὲ ἐλέφαντες, ἔτη σ.
φησὶ περὶ τινὲς ὅτι οὓς
καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας.
διψῶσι δὲ ὕδωρ καὶ ἀκραι-
φνὲς ἐλέφαντι πιεῖν ἐχθι-
στόν ἐστι· τεθολωμένον δὲ καὶ
ῥυπαρὸν ἥδιστον πομάτων
ἡγεῖται. καὶ μέντοι κἂν ἐς
ποταμὸν ἐὰν ἀφίκηται, ἢ
λίμνην, οὐ πρότερον ἐπικύ-
πτει πιεῖν, πρὶν ἢ τοῖς ποσὶν
ἐπιταράξῃ τὴν ἰλὺν καὶ
ἀφανίσῃ τὸ κάλλος τοῦ ὕδα-
τος. ἄποτος δὲ μένων,
διακαρτερεῖ καὶ ὀκτὼ ἡμέ-
ρας.

Περὶ ζῴου τοῦ κῆπου ὀνομαζομένου
κήπου. Κεφ. η.

Πυθαγόρας ἐν τοῖς περὶ
τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης,
λέγει ζῷον γίνεσθαι χερ-
σαῖον περὶ τὸ πέλαγος
ἐκεῖνο, τὸ καλούμενον κῆ-
πον. ὠνομάσθαι δὲ αὐτὸ καὶ
εἰκότως, ἔχει γὰρ χρόας
πολλάς. καὶ μέγεθος μὲν εἰ-
ληχὸς τὸ ἴσον, κατὰ τοὺς
κύνας τοὺς Ἐρετρικούς.
ὑπὲρ δὲ αὐτοῦ τοῦ ποικίλου ἰδέσθαι καὶ δεῖξαι τῷ

centos autem annos
viuunt, nonnulli etiam
trecentos. Claræ aquæ
potio elephanto inimi-
cissima est, turbulentam
& sordidam suauissimè
bibit. Ac si ad flumen
aut ad lacũ accesserit,
non priùs quàm cœnũ
pedibus perturbârit, &
pulchritudinem aquæ
difformârit, ad hau-
riendam aquam se in-
clinat. Sine potione vel
octo dies fert.

*De animali Cepo nuncu-
pato.* CAP. VIII.

Terrenum quoddam
animal Pythagoras scri-
bit in libro de mari ru-
bro, circa idem mare
procreari, & Cepum,
hoc est, hortum, appo-
site iccirco nominari,
quod tanquam hortus
variis coloribus distin-
guatur. Quum est con-
firmata ætate, pari ma-
gnitudine est cum Ere-
triensibus Canibus. Iã
porrò huius colorum
varietatem, sicut ille
scribit, animus nobis

κὴν τῆς φύσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἤνεγκεν ὁ χρόνος κρᾶσιν σωμάτων οὐχ ὁμοίων ἑνωθέντων κατὰ ταὐτό. εἴτε μὲν δὴ αὐτοὺς, εἴτε ἐγένοντο ἐπιδημίᾳ ποιητῶν καὶ τῇ αὐτῇ ἔτι καὶ νῦν μικροῦ παντοίας οὔσης εὐπλαστοτέρα τε καὶ εὐπειθεστέρα, διέπλασεν αὐτοὺς, καὶ ἀνέμιξεν, ἵππου καὶ ἀνθρώπου δαιμονίᾳ τινὶ συνάψασα ἡμίτομα, καὶ ἔδωκε μίαν ψυχήν. αὕτη δὲ ὑπὲρ ἧς ὥρμηται λέγειν ὅδε ὁ λόγος, εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν τοιάδε ἀφίκετο. Ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον εἴκασται. περιέχονται δὲ αὐτὸ βαθεῖαι τρίχες. τράχηλός τε ὑπὸ τῷ προσώπῳ καὶ στέρνα, καὶ ταῦτα ἀνθρώπινα. μαζοὶ δὲ ἠρμένοι καὶ κατὰ τοῦ στήθους ἑστῶτες. ὦμοι δὲ καὶ βραχίονες, καὶ πήχεις εἶτα δὲ χεῖρες καὶ στέρνα εἰς ἰξὺν, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. ῥάχις δὲ καὶ πλευραὶ, καὶ γαστὴρ, καὶ πόδες οἱ κατόπιν, ὄνῳ καὶ μάλα ἐμφερῆ,

quoq; á tempore productos, & gemina diuersæ naturæ corpora in vnum coaluisse non negabit. Verùm siue re uera fuerint, siue omni cera flexibilior & ad fingendum habilior fama illos finxerit (tanquam dimidiato hominis & altero Equi corporibus permixtis, & vna conciliatis anima) prætereo. De Onocentaura quidem mihi nunc est animus explicare, quæ auditione, & famâ accepi. Eã ipsam scilicet homini ore similẽ esse, & pilis prolixis faciem eius ambiri. simul & collum & pectus humanam speciem, similitudinémq; gerere: mammas quoq; turgidas in pectore: humeros, brachia, cubitos manúsq; humanam figuram habere: dorsum, latera, ventrem, posteriores pedes, asino persimiles esse: & quemadmodum asinum, sic

cinereo colore esse: imum ventrem (ad latera) leuiter exalbescere. duplicem vsum ei manus præstare. nam celeritate vbi sit opus, eę præcurrunt ante posteriores pedes: ex quo fit vt cæterorum quadrupedū cursu nō superetur, ac rursus vbi habet necesse vel cibū capere, vel quicquam tollere, ponere, apprehendere, aut constringere, qui antea pedes essent, manus efficiūtur: túmque non graditur, sed in sessione quiescit. Animal est graui animi acerbitate. nam si capiatur, non ferens seruitutem, libertatis desiderio ab omni cibo abhorret, & fame sibi mortem cōsciscit. Hęc de Onocētaura Pythagoram narrare testatur Crates ex Mysio Pergamo.

Quæ animalia quibus locis non sint.

CAP. X.

Bœotiæ terræ solum Talpis caret: agro Le-

φορεῖ. καὶ περιφερὴς κατ' ἐκείνης ἡ χρόα. τὰ δὲ ὑπὸ τὰς λαπάρας ἡσυχῇ λευκαίνεται(?). αἱ χεῖρες τῷδε τῷ ζώῳ διπλῆν παρέχουσι χρείαν· ἔνθα μὲν γὰρ τάχους δεῖ, προθέουσι τῶν ὀπίσω σκελῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τετραπόδων οὐχ ἡττᾶται τοῦ δρόμου. δεῖ δὲ πάλιν τροφῆς, ἢ ἀνελέσθαι τι, ἢ καταθεῖναι, ἢ συλλαβεῖν καὶ σφίγξαι, καὶ οἱ πόδες οἱ τέως, χεῖρες ἐγένοντο· καὶ οὐ βαδίζει, κάθηται δέ. βαρύθυμον δὲ ἰσχυρῶς τὸ ζῷόν ἐστιν. ἂν γὰρ ἁλῷ, δουλείαν μὴ φέρον, καὶ τῆς τέως ἐλευθερίας γλιχόμενον, τροφὴν ἀποστρέφεται πᾶσαν καὶ ἀποθνήσκει λιμῷ. Πυθαγόρας λέγει καὶ ταῦτα ὡς [illegible] μαρτυρεῖ Κράτης ὁ ἐκ τῆς Μυσίας Περγάμου.

Περὶ ἀσπαλάκων καὶ ἑτέρων ζώων, ἔνθα τε γίνεται καὶ ἔνθα οὔ.

Κεφ. ι.

Ἡ Βοιωτῶν γῆ ἀσπαλά-

κων

ξων ἀνεῖται καὶ αὐτὴν ἐν διορύττειν ζῶον τοῦτο κατὰ Λεβαδίαν. ἐὰν δέ πως καὶ ἀλλαχόθεν εἰσαχθῶσιν, ἀποθνήσκουσι. περὶ μὲν οὖν τὴν Ὀρχομενίων γίνονται καὶ πολλοί. Ἐν δὲ Λιβύῃ συῶν ἀγρίων ἀπορία ἐστὶ καὶ ἐλάφων. Ἐν δὲ τῷ Πόντῳ, οὔτε μαλάκια, οὔτε ὀστρακόδερμα γίνεται εἰ μὴ σπανίως καὶ ὀλίγα. Λέγει δὲ Δίνων ἐν Αἰθιοπίᾳ γίνεσθαι τὰς ὄρνιθας τὰς μονοκέρως, καὶ ὗς † τετράκερως, καὶ πρόβατα ἐρίων μὲν ψιλά, τρίχας δὲ καμήλων ἔχοντα.

τρίκερας Gillius.

Περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ φαλαγγίων.

Κεφ. ια.

Ἐν Ζακύνθῳ λέγουσιν οἱ ἔμπειροι τὰ τοιαῦτα βασανίσαι τε καὶ αἰσχυνῶσαι τοῖς ὑπὸ τῶν φαλαγγίων δακνομένοις, μὴ μόνον ταῦτα ἅπαντα, ὅσα καὶ τοῖς ἀλλαχόθι δηχθεῖσιν, ἀλλὰ ἐκεῖνα πάντα πλείω. ὅλα γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα γίνεται ναρκῶς κατάπλεα

badico: ac si importentur aliunde, non fodiũt, sed moriuntur. ad eius vicinam verò Orchomenum permultę procreantur, & arua subruũt. In Africa nulli sunt neq; Apri, neq; Cerui. In Ponto neque mollia neque testacea, nisi rarò & perpauca gignuntur. Vnicornes aues in Æthiopia nasci & Sues quadricornes: itemq; ouillũ pecus à lana quidẽ inops, veruntamen pilis Camelorũ hirsutum, auctor est Dinon.

De Phalangiis Zacynthi.

CAP. XI.

In Zacyntho Phalangiorum morsu percussis, bene periti harum rerum homines dicũt, non ea modò accidere, quæ alibi ictis vsu euenire solent: sed eadem ipsa etiam omnia acerbiora fieri. Primùm enim vt quis morsus sit, totum eius corpus obtorpescere, & debilita-

καὶ

tum tremore affici, & frigidissimum esse, & vomitum cum conuulsione subsequi: & mēbrum genitale eis intēdi. Dolent & auribus vehementer, & ex vtriusq; pedis vola. His autem partibus, quas dixi, se dolere ostendunt, admotis ad eas manibus. Iam porrò quod audientibus terrorem iniicit, & videntibus admirationem mouet, exponam: Quin ab eorum morsu quidā integri atque intacti balneas, quarum lauatione phalangio vulnerati fuissent vsi, subiissent, aut pedes abluissent (vt fit, vel fortuito, vel ex insidiis) omnibus doloribus, qui bus torquentur morsu pressi, exarserunt.

De Rana rubeta veneno in potu & aspectu.

CAP. XII.

Est Rubetarum genus, cuius non modò

ἐνδείκνυν- ται δ᾽ ἄρα ταῦτα ἀλγοῦντες, ὅσα εἶπον ἕκαστοι, &c.

καὶ μεστὰ καί που ὑποθέρ-μα καὶ ψυχρὰ ἰσχυρῶς. καὶ ἔμετοι σπασμοῖς ἀλγοῦν-τες. καὶ ὀρθοῦται τὸ σκεῦος αὐτοῖς. ἀλγοῦσι δὲ καὶ τὰ ὦτα ἰσχυρῶς· καὶ τοῦ ποδὸς ἑκατέρου τὸ θέναρ, καὶ τοῦτο ὀδυνῶνται. † ἐν-δείκνυνται δὲ ἄρα ταῦτα καὶ ἀλγοῦντες ὅσα εἶπον ἕκαστος, τὰς χεῖρας ἐπι-βάλλοντες αὐτοῖς. ὃ δὲ ἐστι καὶ ἀκοῦσαι ἐκπληκτικὸν, καὶ μὴν τοι καὶ θαυμαστιώ-τερον ἰδεῖν, ὅταν τινὲς τῶν ἀδήκτων, ἢ ἐμβῶσι τοῖς ἀπολουτρίοις τῶν δηχθέν-των, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπονί-ψωνται τοὺς πόδας, (οἷα δήπου γίνονται πολλὰ, ἤδη δ᾽ ἄρα ἀπατηλὰ τὰ τοιαῦ-τα καὶ κατά τινας ἐπιβου-λὰς ἐχθρῶν,) πάντα καὶ ἐκείνοις γίνεται τὰ ἀλγήμα-τα, ὅσα καὶ τοῖς δηχθεῖσι δήπου.

Περὶ φρυνῆς τοῦ ζώου.

Κεφ. ιβ.

Γένος τι φρύνης ἀκούω καὶ πιεῖν ὀξὺν, καὶ πι-

κρὸν

αὐτὴν ἰδεῖν. Πιεῖν μὲν, εἴ τις αὐτὴν συντρίψας, εἶτα μίξειε τὸ αἷμα δοίη τῳ πιεῖν κατ᾽ ἐπιβουλὴν ἐμβαλὼν ἤ τι εἰς οἶνον, εἴτε εἰς ἄλλο πόμα τι, † αὐτῶν εἰ τούτων καταράτοι σοφισταὶ τὴν πονηρὰν ἀκριβοῦντες σοφίαν, ὅτι τήδε ἐν ἔχουσι τὴν πρὸς ἐκεῖνο τὸ αἷμα κρᾶσιν. καὶ ποδεῖν ἀπέκτεινεν ἐκ εἰς ἀναβολάς, ἀλλὰ παραχρῆμα. Ἰδεῖν δὲ ἡ φωνὴ κακόν ἐστι τοιοῦτον. ἐάν τις θεάσηται † τὴν θῆραν, εἶτα αὐτὴ αὐτίκα ὀρθὸν προσβλέψῃ δριμὺ, καὶ ἐκείνη κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἰταμὸν ἀντιβλέψῃ, καί τι φύσημα ἐμπνεύσῃ ἑαυτῇ μὲν συμφυὲς, χωρὶ δὲ ἐχθρὸν ἀνθρώποις ὠχρὸν ἐργάζεται, ὡς εἰπεῖν τὸν οὐκ εἰδότα, ἀλλ᾽ ἐντυχόντα πρῶτον, ὅτι νοσοῦντα εἶδεν ἄνθρωπον. μένει τι ἡ ὠχρότης ἡμερῶν οὐ πολλῶν, εἶτα ἀφανίζεται.

potus est perniciosus, sed illius etiam aspectus aspicientibus infestissimus existit. Nam si quis ex iis, qui malas arces ingeniose factitare sciunt, eam primo contriuerit, deinde eius sanguinem siue ad vinum, siue ad aliam potionem, quam homines venefici idoneã existimarint, admistũ, cuipiã per insidias bibẽdum dederit, is sanè sine mora perit. Eius vero aspectus hanc improbitatem habet, vt eam aduersam si quis acriter intueatur, & illa contra improbo obtutu suo respiciat, ac suam aspirationem sibi familiarem, sed humano corpori hostilem anhelans emittat, pallore inficiat, (vnde aliquis rei ignarus vel primum superueniẽs hominẽ ex colore ægrotum esse coniiceret:) qui tamen ad dies non multos durat, deinde euanescit.

ἰσφρ

† θῆρα

D e

ἐξηύμερα γίνεσθαι φύσει πνὶ ἀρρήτῳ. Διαπλίκει ὃ ἄρρην † ἕ. ὡ ἐν ἡμέραις τριὰ νεοττεύει ἐν τῇ, καὶ ἐν ἑπτὰ μὴν τοῖς πίπτει. ἐν δὲ τῇς τοσαύταις καὶ ἑκτρέφει τὰ νεοττία. Τίμαιος δὲ καὶ Νικοκλῆς ὁ ἰατρός, λέγουσι τὰς ἐρυθρὰς δύο ἤπατα ἔχειν· καὶ τὸ μὲν ἕτερον ἀποθνήσκειν, τὸ δὲ ἑτέρῳ προσμάχεσθαι καὶ σώζειν γάρ.

quadam naturæ vi cõcipere. Septem diebus Perdix nidum cõtexit, ſeptem cõſumit in pariendo, ſeptenis deinde pullos nutricatur. Timæus & Nicocles medicus, Rubetas dicũt duo iecora habere: quorum alterum occidat, alterũ illi aduerſans ſalutem afferat. al. ἕτος

Περὶ τῆς πρὸς τοὺς κολοιοὺς καὶ τὰ ἔθνη τῶν Ενετῶν γεωργίας.

Monedula gregatim adnolantis ad Venetos, ſi propoſita eſcula guſtarint, ſeminibus non nocentiſſima minus, fruges ac ſemina populantur.

Κεφ. ιϛ.

CAP. XVI.

Θεόπομπος δέ φησι τοὺς Ἐνετοὺς τὸν Ἀδρίαν οἰκοῦντας ἐπὶ τῇ τρίτῃ καὶ σπορᾷ ἐπιτρίβειν τὰ νεοττία. Τίμαιος δὲ καὶ Νικοκλῆς ὁ ἰατρὸς, λέγουσι τὰς ἐρυθρὰς δύο ἤπατα ἔχειν· καὶ τὸ μὲν ἕτερον ἀποθνήσκειν, τὸ δὲ ἑτέρῳ προσμάχεσθαι καὶ σώζειν γάρ. Περὶ δὲ τοὺς κολοιοὺς καὶ τὰ ἔθνη τῶν Ενετῶν γεωργίας.

Theopompus Venetos inquit Adriam accolemes quũ arationi tertiæ & ſementi operam dant, Monedulis placentas quaſdam, ſiue mazas ex farina cũ oleo & melle temperata muneri idcirco mittere, vt eos permuiceant, & cum ipſis tanquam fœdus ſanciant, ne ſementes refodiant,

& grana ſparſa legant. Lycus cùm hęc vera eſſe fatetur, tum eoſdem addit loros etiam rubros eis proponere, & his propoſitis diſcedere. Monedularum verò greges extra fines manere, ac nimirum duos aut treis ex vrbibus tãquam legatos ad eos mitti ſolere, exploraturos hoſpitum multitudinẽ, qui vt eam perſpexerunt, inuitant qua poſſunt ratione & reuertuntur: eæ autem inuitatæ gregatim proficiſcuntur: ac ſi offas obiectas comederint, ſe pacem & fœdus habere Veneti intelligunt; ſin cõtempſerint, & tanquam vilia non dignentur comedere, indigenæ ſibi perſuaſum habent, illorum contemptũ famem minari. Nam veluti homines ſeueri & muneribus incorrupti,

ἢ καὶ ἔρχονται

ἐς τὴν γῆν, μηδὲ παρεκλέγειν. Λύκος δὲ ἄρα καὶ ταῦτα μὲν ὁμολογεῖ, καὶ ἐκεῖνα δὲ ἐπὶ τούτοις προστίθησι, καὶ φοινικοῦς ἱμάντας τὴν χρόαν· καὶ τοὺς μὲν προθέντας ταῦτα εἶτα ἀναχωρεῖν, καὶ τὰ μὲν τῶν κολοιῶν νέφη τῶν ὅρων ἔξω καταμένειν· δύο δὲ ἄρα ἢ τρεῖς προηρημένους καὶ τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐκ τῶν πόλεων πέμπεσθαι κατασκεψομένους τῶν ξένων τὸ πλῆθος· οἱ προῦν ἐπανίασι θεασάμενοι, καὶ καλοῦσιν αὐτοὺς, † ἢ πεφύκασιν οἱ μὲν καλεῖν, οἱ δὲ ὑπακούειν.* ἔρχονται μὲν καὶ νέφη. ἐὰν δὲ γεύσωνται τῶν προειρημένων, ἴσασιν οἱ Ἐνετοὶ ὅτι ἄρα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ὄρνιθας τοὺς προειρημένους ἐνσπονδά ἐστιν. ἐὰν δὲ ὑπερίδωσι, καὶ ἀτιμάσαντες ὡς εὐτελῆ μὴ γεύσωνται, πεπιστεύμασιν οἱ ἐπιχόριοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ὑπεροψίας ἐστὶν αὐτοῖς λιμὸς τὸ τίμημα. ἄγευστοι γὰρ ὄντες οἱ προειρημένοι, καὶ ἀδέκαστοί γε, ὡς εἰπεῖν, ἐπιπέτον

πίπτουσί γε ταῖς ἀρούραις, καὶ τό γε πλεῖστον τῶν κατεσπαρμένων συλῶσι πικρότατά γε ἐκεῖνοι, σὺν τῷ θυμῷ ἐρευνῶντές τε καὶ ἀνιχνεύοντες.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ βοῶν τε καὶ μυῶν, καὶ ἀλωπέκων.

Κεφ. ιζ.

Ἀμύντας ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις ὑπ' αὐτοῦ Σταθμοῖς, κατὰ τὴν γῆν τὴν Κασπίαν καὶ βοῶν ἀγέλας λέγει πολλάς, καὶ κρείττονας ἀριθμοῦ εἶναι, καὶ ἵππων. ἐπιλέγει δὲ ἄρα καὶ ἐκεῖνα, ἐν ὥραις τισὶ περιτροπαῖς μυῶν ἐπιδημίας γίνεσθαι πλῆθος ἄμαχον. καὶ τὸ μαρτύριον ἐπάγει λέγων. τῶν ποταμῶν τῶν ἀενάων σὺν πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερομένων, τούσδε καὶ μάλα ἀτρέπτως ἐπινήχεσθαί τε αὐτοῖς καὶ τὰς οὐρὰς ἀλλήλων ἐνδακόντας ἕρμα τοῦτο ἴσχειν, καὶ τοῦ διαβάλλειν τὸ πέραν σύνδεσμον φησὶν ἰσχυρότατον ἀποφαίνειν τούσδε. ἐς τὰς ἀρούρας δὲ ἀπονηξαμένους φησὶ, καὶ τὰ λήια † ἀποκείρειν al. ὑποκείρουσι

sic illę nihil ex obiectis escis gustantes, in arationes inuolant, & cũ maxima animi acerbitate inuestigãtes semina prędantur.

De Bobus, Equis, Muribus & Vulpibus terra Caspia: & de fœcunditate Murium.

CAP XVII.

Amynthas in Mãsionibus, quas sic inscripsit, in terra Caspia tradit Boum & Equorum greges esse innumerabiles: & certis tẽporibus infinitam Murium multitudinẽ accedere. eiusq; rei testimoniũ affert, inquiẽs, in perẽnibus fluuiis rapidè præcipitantibus intrepidè eos innatare, & caudas inter se mordicus tenentes, hoc firmamento vti, eóq; ceu validissimo vinculo fluuios transmittere Quũ autẽ in arationes trãsierint, segetes succidũt,

&c in arbores ascēdentes fructus edunt, & quos vorare nequeūt ramos frangunt. Quibus Caspij vbi resistere non queunt, hoc modo infestas eorum incursiones moliuntur vlcisci, vt habentibus vncinatas vngues auibus non quicquam noceant, quę quidem ipsę tantis gregibus vt nubes esse videantur eò aduolātes, Mures corripiunt, & suo proprio quodam naturę munere à Caspiis famem depellunt. Porrò Vulpiū Caspiarum ea est multitudo, vt non modò agrestia stabula adeāt, sed vrbes quoque ac domos ingrediantur: nihil tamen nocentes, neque rapiētes: sed ita cicures Caspiis tanquā Caniculæ adulantur. Mures autem Caspiis infesti neque magnitudine inferiores quā Ægyptij Ichneumonas

σι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ὡραῖα ἐσθίουσι· καὶ τοὺς κλάδους δὲ διακόπτουσιν, εἰ δὴ ἐκείνους κατα φαγεῖν ἀδυνατοῦντες. Οὐκοῦν ἀμυνόμενοι οἱ Κάσπιοι τὴν ἐκ τῶν μυῶν ἐπιδρομήν τε ἅμα καὶ λύμην, φείδονται τῶν γαμψωνύχων, εἰσφοιτῶν καὶ αὐτοὶ κατὰ νέφη πετόμενοι, εἶτα αὐτοὺς ἁρπάζουσι. καὶ ἰδίᾳ τινὶ φύσει τοῖς Κασπίοις ἀναστέλλουσι τὸν λιμόν. Ἀλώπεκες δὲ Κάσπιαι, τὸ πλῆθος αὐτῶν τοσοῦτόν ἐστιν, ὡς καὶ ἐπιφοιτᾶν οὐ μόνον τοῖς αὐλίοις τοῖς κατὰ τοὺς ἀγρούς· ἤδη γε μὴν καὶ ἐς τὰς πόλεις παριέναι, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἀλώπηξ ὁρᾶται. Οὐ μὰ Δία ἐπὶ λύμῃ, οὐδὲ ἁρπαγῇ, ἀλλὰ ἴσα τιθασός. καὶ ὑποσαίνουσί γε οἱ Κάσπιοι καὶ ὑποκάλλουσι τῶν παρ' ἡμῖν κυνιδίων. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπίδημοι ὄντες κακῶν, μέγεθος αὐτῶν ἴσον καὶ μέγα τοῖς Αἰγυπτίοις ἰχνεύμονας

νας ὁρᾶσθαι. ἄγριοι δὲ καὶ δρι-
μεῖς, καὶ καρτεροὶ τοὺς ὀδόν-
τας, καὶ διακόψαί τι καὶ
διαφαγεῖν εἰσὶ τὰ * εἰ
καὶ σιδηρᾶ. τοιοῦτοι δὲ ἄρα
καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τερη-
δόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰσίν.
ἀνδρῶν καὶ τὰς δορὰς ἴσα-
σιν οἱ τούτων κάπηλοι, καὶ
ἐς Πέρσας ἄγουσι φόρτον.
εἰσὶ δὲ ἁπαλαὶ καὶ συνερ-
ραμμέναι, χιτῶνές τε ἅ-
μα γίνονται, καὶ ἀλεαίνουσιν
αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄρα
οὗτοι * Καυνάκαι ὡς ἐκεί-
νοις φίλον. Θαυμάσαι δὲ
τῶν μυῶν τῶνδε ἄξιον ἄ-
ρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἁλῷ μῦς
κύουσα, κᾆτα ἐξαιρεθῇ τὸ
ἔμβρυον, αὐτῆς διατμη-
θείσης ἐκείνης, εἶτα μέντοι
καὶ αὐτὸ διανοιχθῇ, καὶ
ἐκεῖνο ἔχει βρέφος.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυ-
γόνος. Κεφ. ιη.

Τῆς θαλαττίας τρυγό-
νος ἴδιον καὶ τοῦτο προσακή-
κοα ἐπὶ τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις, ὅταν αὐ-
τὴν ὑπονήχουσαν θεάσηται. καὶ μέντοι καὶ ἀπομωφί-

itemq; agreſtes ſunt & acerbi, & robore dentium non aliter ferrum diſſecare ac deuorare poſſunt, quàm Mures in Teredone Babyloniæ: quorum pelles molles inſtitores ad Perſas vehunt, quibus veſtes conſuuntur, & corp⁹ optimè fouetur. Has ſuo ſermone Caunacas appellãt. Hoc etiam in Muribus admiratione dignum eſt. Si Mus prægnans capta diſſecetur, & eximatur fœtus in eo quoque diſſecto fœtus reperietur alter.

Quemadmodum Paſtinaca marina ſaltatione & Muſica capiatur.

CAP. XVIII.

De Paſtinacæ marinæ natura hoc etiam cognoui. Paſtinacam ſubnatantem piſcator intuitus, ridiculum quiddam in piſcatoria nauicula ſaltat: & dicteria aut conuitia aliqua

al. εἰσὶ

al. κἂν αὐτᾶνες. lego καυνάκας. Vide Phauorinũ.

iactat: & insuper ad tibiam (si nôrit) quam tanquam illecebram fert, canere incipit. Hæc ex ea re magnam lætitiam, voluptatēq; capit. Etenim sicut ferunt, tum aures habet musicæ, tum saltationis oculos intelligentes, atque hac permulsione illecta sensim ad summā aquā effertur. Interea verò dum hic cantu & saltatione illecebras egregiè machinatur, alter quispiam nassa imprudētem subducit. Itaque præter omnem spem, dum voluptate tota mulcetur, & nihil metuit, capitur.

De Parnopibus Galatarū.

CAP. XIX.

Eudoxus ait Galatas, qui ad orientem Solē pertinent, eiusmodi facere, quæ si cui crēdibilia videntur, fidem adhibeat: sin minus, reiiciat. Quum maximi Parnopum greges, vt nubes esse videātur, in Galatiæ agros inuolantes, frugibus incommodant,

τι χαίρει μέλεσι. καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις ἰσχνός πως αὐλητικοῖς, καὶ τὸν αὐλὸν ὡς δέλεαρ φέρει, καὶ ὑπαυλεῖ· ἡ δὲ ὑπορχεῖται. καὶ γάρ τοι καὶ ὦτα ἔχειν μουσικῆς ἐπαΐοντα φασὶ, καὶ ὄμματα συνιέντα ὀρχηστικῆς. εἶτα κηλουμένη ἡσυχῇ προσαναπλεῖ καὶ ὁ μὲν, τὰς ἴυγγας τὰς προειρημένας ἐνεργόντατός ἐστιν. ἔθηκε δὲ τὸ γερνίον τις ἕτερος, καὶ τὴν ἰχθὺν αἱρεῖ. καὶ τοῦτο δὴ ἄπου καὶ ἴσασιν, κηλουμένη εἶτα ἑαυτὴν διαλέληθεν ᾑρημένη.

Περὶ τῶν ἐν Γαλάταις παρνόπων.

Κεφ. ιθ.

Γαλάτας Εὔδοξος τοὺς ἑῴους λέγει δρᾶν τοιαῦτα, καὶ εἰ πιστεύεταί τῳ πιστὰ, πιστευέτω· εἰ δὲ ἄπιστον τοιαῦτα, μὴ προσεχέτω. Ὅταν αὐτῶν τῇ γῇ νέφη παρνόπων ἐπισυνιστάντα, εἶτα λυπῇ τὴν τῶν καρ-

πὰς, οἵδε οἱ Γαλάται δυ χάς τιν ἐς δύχονται καὶ ἱερηΐας καὶ παθύστιν ὀρνίθων ὄφιν ὡς καταπλήτ καὶ. οἱ δ' ὑπαπλάσαι καὶ ἱέρχονδ' σόλῳ καινῷ, καὶ τὰς παίνοπας ἀπαναίζασιν. ἐαὶ δ' τούτων τις θηρεύσας Γαλάτης πέμψας εἰ ἐν τῇ νόμων τῶν ὀπιχωρίων θάνατός ἐστιν. ἐαὶ δ' συλλάβῃ τύχη τινὸς, καὶ ἐάθη, εἰ μὲν ἐμβάλλει τοῦ ὄφιν θεὸς καὶ † πέμπων τις τῷ ἐαλωκότι, ἐκ ἀξιοῦσιν ἐπαινεῖσθαι, ἐαὶ γὰρ καλῶδ' οὕτως.

Περὶ τ' ἐν Σάμῳ χελιδόνος. Στ. κ.

Ἀριστοτέλης λέγει ἐν Σάμῳ λευκὴν χελιδόνα. ταύτης γὰρ μέλλῳ ἐάν τις καυτήσῃ τοῦ ὀφθαλμοῦ, γίνεται μὲν αὐτίκα παραχρῆμα τυφλὴ, μετὰ ταῦτα δ' ἐξημαυτῦται καὶ τὰς κόρας λαλάμπρους, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾷ· ὡς ἐκεῖνός φησι.

dant, tum Galatæ quibusdam precationibus & obsecrationibus vtũtur simúl & sacra conficiũt quibus aues implorant: ex autem illorum precibus obsequẽtes frequẽtes veniũt, & Pernopes perdũt. Ac si quis è Galatis earũ aliquam comprehenderit, hoc supplicium in eum ex legibus illius gentis constitutum est, vt morte mulctetur. Ac si huic qui eas ceperit ignotũ fuerit, aues tantopere offunduntur, vt iterum inuocatæ, propter impunitatem illius, non ipsorum precationibus obtemperent.

μὲν ἐμβάλλει τοῦ ὄφιν θεὸς καὶ † πέμπων τις

De hirundine alba in Samo.

CAP. XX.

Aristoteles in Samo ait albam nasci Hirundinem, cuius oculos si quis pupugerit, statim quidem excęcatur: postea verò visum recipit; &, sicut ille dicit, lic acutè quemadmodum à principio videt.

De Cinnamomo aue.

CAP. XXI.

Cinnamomum auē auditione accepi ex plantæ gentilis suę surculis, ę paludibus collectis, iis in locis, vbi Herodotus & alij scribunt, nidos cōstruere, ac inter se contexere. Eos verò qui eiusmodi ramulos ambiunt, sagittas graues, robusto & contentissimo neruo expulsas, magno impetu cōtra ramos, quibus nititur nidus, mittere itaque rumpūtur, & festucę decidūt: quos vulgò cinnamomi nomine celebrant.

De Horione aue Indica.

CAP. XXII.

Clitarchus in India scribit volucrem amatorio affectu flagrantem, nomine Horionem (si benè memini) nasci magnitudine pa-

Gillius a-spirauit.

Περὶ τοῦ κινναμώμου ὄρνιθος.

Κ. κα.

Τὸν κιννάμωμον ὄρνιν ἀκήκοα εἶναι· καὶ μέντοι κομίζειν κάρφη φυτοῦ τοῦ ἰσωνύμου ἐκ τῶν τῆς γῆς τελμάτων, καὶ καλιὰς ὑποπλέκειν, ἔνθα Ἡρόδοτοί τε ᾄδουσι, καὶ ἄλλοι. φιλοῦσι δέ πως οἱ ὄρνιθες τὰς ἑαυτῶν εὐνάς τε καὶ καταγωγὰς ὑφαίνειν. ἐκεῖνοι οἷς μέλει τῶνδε τῶν καρφῶν οἰστοὺς βαρεῖς ῥοίζῳ βιαιοτάτῳ, καὶ νευρᾶς ἐντάσει σφοδρᾶς ἰσχυρᾶς κατὰ τῶν κλάδων ἀφιᾶσιν· αἱ δὲ ῥήγνυνται. καὶ καταπίπτει αὐτὰ τὰ κάρφη καὶ μέντοι καὶ τὸ ᾀδόμενον δήπου κιννάμωμον ταῦτά ἐστι.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ * ὠρίωνος καλουμένου.

Κεφ. κβ.

Καὶ Κλείταρχος χώρει δῶμεν. λέγει δὲ Κλείταρχος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι ὄρνιν, καὶ εἶναι σφόδρα ἐρωτικόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λέγει ὠρίωνα εἶναι. φέρε δὲ καὶ γράψωμεν αὐτὸν λέγω ὡς ἐκεῖνος διδάσκει. τοῖς μὲν καλοῦσιν † ἐρωδιὸν ὅμοιος τὸ μέγεθος

καλουμένοις ἐρωδιοῖς.

ὅδε

ὅδε ὡραίων ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ τὰ σκέλη ὡς ἐκεῖνοι, φοίνιξ. ὀφθαλμοὺς δὲ κυανοῦς ἔχει τοῦτο οὐχ ὡς ἐκεῖνοι. μέτοχος δὲ * μουσικὸν ὑπὸ τῆς φύσεως πεπαίδευται, οἷα δήπου μελῳδοῖ ταῦτα ὑμνεῖται γλυκέα, καὶ πρὸς τὴν ᾠδὴν ὑμνοῦσιν βλέπεται, θέλγοντα γοῦν ὕμνῳ τινὶ γαμικῷ, προσιόντα σειρῆνας.

rem Ardeæ, rubris similiter cruribus, oculis (aliter quàm illæ) cæruleis: sic à Musica instructam, vt naturæ munere tam suauiter canat, vt ipsas referat Sirenes, & dulcedine sua ad suauissimos hominum cantus, qualis imprimis est Hymenæi nuptialis, accedat.

al μυσηρ- γεῖν δὲ

Περὶ τῆς ὄρνιθος τῆς καλουμένης κατρέως, καὶ ἑτέρων Ἰνδικῶν ὀρνίθων.

Κ. κγ.

Κατρέα ὄνομα Ἰνδὸν γενόμενον τῇ φύσει ὄρνιν λέγει Κλείταρχος εἶναι τὸ κάλλος ὑπερήφανον. τὸ μέγεθος γὰρ εἶναι πρὸς τὸν ταὼν. τὰ δὲ ἄκρα τῶν πτερῶν ἔοικε σμαράγδῳ. καὶ ὁρῶν μὲν ἄλλως, οὐκ οἶδας οἵους ὀφθαλμοὺς ἔχει· εἰ δὲ εἰς σὲ ἀπίδοι, ἐρεῖς κιννάβαριν εἶναι τὸ ὄμμα, πλὴν τῆς κόρης· ἐκείνη δὲ μήλου τὴν χρόαν παρέχεται, καὶ βλέπει ὀξύ. τό γε μὴν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς λευκόν,

De Catreo aue, & aliis auibus Indicis innominatis.

CAP. XXIII.

Catreum auem, ita nuncupatam cùm eximia formæ pulchritudine Clitarchus ait, tũ Pauonis magnitudine esse, tum pennarum eius extremitates smaragdi similitudinem gerere. Quod si quid aliud intueatur, eius oculi nescias quo colore sint: sin te aspiciat cinnabarin te videre in eius oculis diceres: excepta pupilla, cui color melinus, & acies acuta. Quod in aliorum oculis album, in illis pal-

lidum est. Capitis plumæ sunt illæ quidem crocei coloris, sed guttis hinc inde sparsę, quę crocum referant. Pedes colore sunt sādarachino: vocem habet suauē & instar lusciniæ argutam. Indi sanè suas delicias etiā ex auibus habēt, earū aspectu oculos pascunt. Sunt inter cæteras quædam vndiquaque purpureæ, & purissimæ flammæ assimiles: quæ gregatim tantopere volāt, vt nubes esse videantur. Sūt & alia auium genera varia, quarum species non satis describi potest: cantandi suauitate & oris expressione tātâ, vt comparatio nulla reperiatur, nisi Sirenes quasdam eas dixeris. Nam has quoque virgines alatas, & pedibus aues fuisse, poetarum fabulæ canūt, & pictores ostendunt.

κὸν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ κατ' ἐρίως τοῦδε ὠχρόν ἐστι. τὰ δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς πτερά, γλαυκωπά· καὶ ἔχει ῥανίδας οἰνωνεῖ κρόκῳ παρεικασμένας, εἶτα ἄλλην ἄλλῃ διεσπαρμένας. πόδες δὲ αὐτοῦ σανδαράκινοι. ἔχει δὲ καὶ φώνημα εὔμουσον, καὶ κατὰ τὴν ἀηδόνα τορόν. Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ τὴν ἐξ ὀρνίθων τροφὴν εἶχον, ἵνα καὶ οἱ ὁρῶντες ἐστιᾶν τὴν ὄψιν δύνωνται. ἰδεῖν γοῦν † αὐτοῖς πάρεστι καὶ ὅλους πορφυροῦς, καὶ τῇ καθαρωτάτῃ φλογὶ προσεικότας. καὶ τούτων αἱ πτήσεις κατὰ πλῆθός εἰσιν ὡς νομίζειν νέφη. καὶ ἄλλα μὴν ποικίλα, καὶ οὐ πάντη τὸ εἶδος εὔρητα, μελῳδίαν τε καὶ εὐστομίαν καὶ εὐγλωττίαν ἄκρα, ὡς εἶναι μή τι καὶ παχύτερόν ἐστι, σειρῆνάς τινας, ἢ καὶ τούτων γε ἐξηγοῦθεν κατὰ πτερὰ γὰρ ὡς ἦσαν καὶ τῶν μὲν τοῦ κόρων, καὶ τοὺς πόδας ὄρνιθες ᾄδουσιν, ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ ζωγράφοι δεικνύουσι.

Π. ἐλ

Περὶ κύκνου. Κεφ. κδ.

Κύκνου δὲ ἤθη καὶ διατριβαὶ, λίμναι τε καὶ ἕλη καὶ πηγαὶ, καὶ ἐκεῖνοι ποταμοὶ πρᾴως καὶ ἡσυχῇ ῥέοντες. εἰρηνικοὶ δέ εἰσι, καὶ εἰς γῆρας ἀφικνοῦνται αὐτοῖς κοῦφον. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ῥώμην ἄλκιμοι, καὶ θαρροῦσιν αὐτῇ, καὶ μὴν οὔτε ἄρχειν ἀδικῶν, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. ῥᾳδίως γοῦν καὶ τῶν αἰετῶν περιγίνονται, ὅταν ἐκεῖνοι τολμήσωσιν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. εἶπον ἀνωτέρω τῆς μάχης τὸν τρόπον.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων.

Κεφ. κε.

Λέγει δὲ Κλείταρχος πιθήκων ἐν Ἰνδοῖς εἶναι γένη ποικίλα τὴν χρόαν, μεγέθει δὲ μέγιστα. ἐν δὲ ταῖς χώραις ταῖς ὀρείαις, τοσοῦτον αὐτῶν τὸ μέγεθος εἶναι, ὡς Ἀλέξανδρόν φησι τὸν Φιλίππου καὶ πάνυ καταπλαγῆναι σὺν καὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, οἰόμε-

De Cygnis.

CAP. XXIIII.

Cygnis sedes & cõmorationes sunt in lacubus. paludibus, stagnis & perennibus fluuiis quorum confluẽs moderate & sedatè fertur. Suapte naturâ pacati sunt, ad senectutẽque perueniunt non sibi grauem. Robore, quo magno præditi sunt, confidẽtiores existunt, non tamen vt iniuriam ipsi inferant priores, sed vt lacessiti eam propulsent. itaque facilè Aquilas etiam prouocati vincunt, vt suprà exposui.

De Simiis Indicis & quibus modis capiantur.

CAP. XXV.

In India Clitarchus tradit, Simiarum genera colore varia, & magnitudine præstantia oriri: tantámq; earum in mõtibus multitudinem esse, vt vel Alexãdrum Philippi filium magnis copiis septum ea frequẽtes perterrefecerint, quòd arbitraretur

λεαρ δὲ αὐτοῖς ὀφθαλμῶν προήκειν ὑπὲρ τούτου, ἰξός. Κατόπτρῳ δὲ χρησάμενος ὁ Ἰνδὸς ὁρώντων ἐκείνων· οὐκ εἰσὶ δ' ἔτι τὰ κάτοπτρα, ἀλλ' ἕτερα προστίθησι. εἶτα καὶ τούτοις † ἔρυματα ἰσχυρὰ ὑποπλέκουσιν, καὶ μέντοι καὶ τοιαῦτά ἐστιν. οἱ μὲν ἔρχονται καὶ ἀγχόθι ὁρῶσι, κατὰ τὴν μίμησιν τὴν εἴσω ἐκπηδᾶν δὲ ἰσχύει τις. κολλητικὴ βλεφάρων ἐκ τῆς πρὸς τὴν αὐγὴν ἀντιτυπίας, ὅταν ἴδωσιν ἀτενές. εἶτα οὐχ ὁρῶντες, αἱροῦνται ῥᾷστα. φυγεῖν γὰρ ἔτι εἰσὶν ἥκιστα. εἴρηται μὲν ὑπὲρ πιθήκων καὶ ἄλλα, Ἰνδῶν τε καὶ οὐκ Ἰνδῶν· καὶ ταῦτα δὲ ἔχειν τινὰ τῷ συνιέντι οὐκ ἀσπούδαστον, οὐ μὰ Δία.

Περὶ τῶν Ἰνδῶν λεόντων.

Κεφ. κϛ.

Λέοντας ἐν Ἰνδοῖς* οὐ γεννᾶσθαι μεγίστους, οὐ διαπο-

luce præsti...ctiu capitur.

Speculo etiam Indus venator in Simiarum conspectu vtitur: cuius loco discedēs aliud relinquit. & * laqueū subtus addit validum. Simia verò accedens fixo obtutu in speculū intenta miratione hominis radiis è speculo reflexis ita afficitur oculis, vt hebetati illi palpebris tanquam agglutinatis conniueāt. Itaque cæcutiens facillimè capitur, vt quę fuga sibi consulere iam nequeat. Hæc & alia de Simiis tum Indicis tū non Indicis, nobis cōmemorata, digna profectò ingenij liberalis cognitione videntur.

** Infrà etiam 37 ἑρματα pro laqueum accepit, quanquam si vi speculi excæcatur, quid opus est laquei? An si manibus accipiat speculum, vt illaqueetur? quod certius est. si minus, & inspexerit tantùm, sic μὲν quoque oculis debilitatis, &*

De Leonibus Indiæ.

CAP. XXVI.

Leones in India nasci maximos, ne tenuissima

ſima quidem mihi dubitatio eſt. terra enim India mater optima aliorum animalium in cauſa eſt. Hi erga obuios immaniſſimi dicũtur. eorum pelles nigræ ſunt, & pilis horridæ & aſpectu formidoloſæ. Si capiantur, manſueſcunt quidem, modo ne maximi ſint: tum verò adeò aſſuefiunt loro, vt facilè ſimiliter atq; Canes ad venandos hinnulos, Ceruos, Apros, Tauros & Aſinos ſylueſtres duci queant ſagaciſſimè enim (ſicut audio) odorantur.

Degente in Africa à Leonibus perdita.

CAP. XXVII.

In Africa gens fuit, vt fertur, quam Nomęam, id eſt, Paſtoralem nominabant, felix & fortunata, ſed tandem quum Leones plurimi ſimul & maximi & im-

ἐρῶ. τὸ δ' αἴτιον, τῶν ζῴων τῶν ἑτέρων ἥδε ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶν ἀγαθή. ὅσα δ' ἐντυχεῖν κατὰ πρόσωπον εἰσὶν οἵδε ἀγριώτατοι καὶ θηριωδέστατοι. δέρη ἐκείνων λεόντων μέλαινά τε ἰδεῖν. καὶ φρίξασα ὀρθή τε ἀνίσταται, καὶ συμπέπτωκε δέος ἐκπληκτικόν. εἰ δὲ ἁλῶναι δυνηθεῖεν, πραΰνονταί μὲν, ἀλλ' οὐχ οἱ μέγιστοι· καὶ ἡμεροῦνταί γε, καὶ γίνονταί γε ῥᾷστα πιθανοί. ὡς ἄγειν τε ὑπὸ ῥυτῆρος, καὶ κατὰ κυναγωγὰς ἐπὶ θήρας κεμάδων, καὶ ἐλάφων, καὶ συῶν, καὶ ταύρων, καὶ ἀγρίων ὄνων. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατῆσαι ὡς ἀκούω δεινοί.

Περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ ἔθνους τοῦ ὑπὸ λεόντων ἀπολωλότος. Κεφ. κζ.

Ἐν τῇ Λιβύων χώρᾳ, ἔθνος ἦν φασὶ τὸ καλούμενον Νόμαιον, καὶ τὰ μὲν ἄλλα διευτυχὲς † εὐδαίμων μάλα, καὶ εὐδαίμονος τοὶ μέχρι λήξεως. εἶτα ἠφανίσθη τελείως, λεόντων αὐτοῖς ἐπελθόντων πλήθει τε παμπόλλων, καὶ μεγί-

al. τὸ νόμιον

μεγέθει μεγίστων, καὶ τὴν τόλμαν ἀμάχων ὑφ' ὧν πανδημεί τε καὶ παγγενεὶ διαφθαρέντες, εἶτα ἐς τὸ παντελὲς ἀπώλοντο τὸ ἔθνος. λεόντων γὰρ ἀθρόων ἐπιδημία, χρῆμα ἀπρόσμαχον.

Περὶ τῶν ἐν Σάμῳ θηρίων τῶν καλουμένων νηάδων.

Κεφ. κη.

Εὐφορίων δὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι λέγει τὴν Σάμον ἐν ταῖς παλαιοτάταις τῶν χρόνων ἐρήμην, γενέσθαι τε ἐν αὐτῇ θηρία μεγέθει μὲν μέγιστα, ἄγρια δὲ καὶ προσπελάσαι τῳ δεινά. καλεῖσθαι δὲ μὴν νηάδας· ἀφ' ὧν καὶ μόνῃ τῇ βοῇ ῥήγνυσθαι τὴν γῆν. παροιμίαν οὖν ἐν τῇ Σάμῳ διαρρεῖν τὴν λέγουσαν, μεῖζον βοᾷ τῶν νηάδων. ὀστᾶ δὲ ἔτι καὶ νῦν αὐτῶν δείκνυσθαι μεγάλα ὁ αὐτός φησι.

manes superuenissent, penitus est extincta, ita vt nihil eius reliquum sit factum. Adeò inexpugnabilis est improuisus & magno coniunctus numero Leonum impetus.

De feris animalibus Samiis.

CAP. XXVIII.

Euphorion in commentariis scriptum reliquit, Samum cùm olim desertissimam fuisse, tum in ea bestias feras, & metuendas obuias maxima magnitudine, nomine Neades fuisse, quarum sola voce terra discederet: Indéq; profectum esse id prouerbiũ, quod vulgò Samij dicunt, Maius vi Neadum. Idémq; affert, earum ossa maxima vel sua ætate extitisse.

Νηίδες *Heraclida de politiis.*

De vsu & vi Elephantorum apud Indos, cùm aliàs, tum in bello.

CAP. XXIX.

Indorum regem ha-

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ἰσχύος. Κεφ. κθ.

Τῷ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντι ἐπὶ τοὺς πο-

λεμι

ἐὰν [illegible] ἔτι οἱ βοῦς,
ἐκεῖ[illegible] ἄγει.

Περὶ τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ἰχθύων.
Κεφ. λα.

Πέτραν ἀκοῇ ἀκούω πέτραν εἶναι ὑψηλὴν, εἶτα ταύτην ὕδωρ ἐκβάλλειν πάμπολυ, ὑποκεῖσθαι δὲ ἢ πηγὴν πανταχόθεν τετράγωνον, τὸ βάθος ὀργυιῶν τριῶν, καὶ ἑκάστην τῶν πλευρῶν ἥμισυ ἔχειν σταδίου τὸ πλάτος εἶναι. συνεκπίπτειν δὲ τῷ ὕδατι τῷ προειρημένῳ καὶ ἰχθύας πολλάκις ἔχοντας τὸ μῆκος καὶ πηχυαίους καὶ ἔτι μείζονας καὶ μέντοι καὶ ἐλάττονας, ἀλλ' οὐ κατὰ πολὺ· καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν καταπίπτειν ἡμιθνῆτας· τοὺς δὲ ἀσπαίροντας, καὶ μάλα γε χυροῦς, ἀποθνήσκειν. εἶναι δὲ αὐτοὺς ἡ φήμη λέγει πάνυ σφόδρα μέλανας, καὶ ἰδεῖν οὐκ ἀηδεῖς. εἰ δέ τι τούτων γεύσαιτο ἢ ἄνθρωπος ἢ θηρίον, παραχρῆμα ἀπόλλυται. τοὺς μὲν οὖν Ἀρμενίους διὰ τὸ ἔνθηρον

vsu: sicut idem ait, tantopere abhorret, vt nō attingat.

De piscibus Armeniæ mortiferis. C. XXXI.

In Armenia excelsum saxum auditione accepi permultam aquam emittere, atque sub ipsum subiici fontem vndiquaque quadratum treis passus altum, singulaq; eius latera stadij dimidium occupare, & simul cum aqua pisceis frequēter excidere cubiti magnitudine, tum maiores, tum non multò minores: & ex iis partim delabi semimortuos, partim adhuc palpitantes ad mortem præcipitare. Et peruagatum est eos colore esse nigerrimos & non aspectu insuaueis. Veruntamen si quid eorum vel homo vel fera bestia gustârit statim mori. Propterea vero Armenios quòd ferarū multitu-

τῆς τὴν πλευρὰν, εἰς ὅσον καθεῖναι τὴν χεῖρα, ἐμπλάττουσι τ' αὐτῶν κριθῶν περικομμάτων, κἄτ' καὶ μὰ Δία δεινῶς τοῖς προειρημένοις. ὅταν δὲ ἢ λέων, ἢ πάρδαλις, ἢ λύκος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐντύχῃ καὶ γεύσηται, τέθνηκε παραχρῆμα. Καὶ πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ἀρμενία θηρίων ἀγρίων τροφός τε ἅμα καὶ μήτηρ ἐστίν. ἡ δὲ πεδιάς, ἔτι καὶ μᾶλλον ἡ πρὸς τῷ ποταμῷ.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ ἰχθύων ὀξυρύγχων.

Κεφ. λβ.

Ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ λίμνην ἀκούω μεγίστην εἶναι. καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῇ γίνεσθαι μεγάλους, καὶ ὀξύρυγχοι καλοῦνται κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου δηλονότι. καὶ προσιέναι μὲν ἐς μῆκος καὶ ὀκτὼ πηχῶν. ἰσχνοὶ οἱ Κάσπιοι θηρῶσιν αὐτοὺς, καὶ διαπάσαντες ἁλσὶ καὶ ταρίχους ἐργασάμενοι τε καὶ ἀποψήναντες τούτους, ἐπισάξαντες καμήλους, κομίζουσιν εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ποιοῦσιν ἄλφιτα ἐκ τούτων τῶν ἰχθύων, ἀφελόντες τὴν πιμελήν. καὶ τοῦ μὲν ταρί-

scissum latus, quatenus manus inseri queat, farinas ex iis piscibus abdunt. Post vero hanc escam ad eos alliciẽdos obiiciunt, ac quum eiusmodi quippiam Pardalis, Leo, Lupus gustarint, continuò moriuntur. Est autem cùm omnis Armenia mater & nutrix ferarum, tum præcipuè cãpestris circa fluuium.

De Oxyrynchis Caspiis.

CAP. XXXII.

In maximo Caspiæ lacu Oxyrynchi ab acumine rostri nũcupati, magnitudine octo cubitorum procreãtur. Eos Caspij captos distrahũt, & sale conditos atque exiccatos Camelis dossuariis Ecbatana vehunt: quin & adipe detracto, farinas ex iis conficiunt. & huiusce-

modi salsamenta quidem vendunt: oleo verò pinguissimo & non graueolenti vnguntur. Atque etiam exempta ex iis viscera excoquiũt: vnde ad permultos vsus accommodatum fit glutinum: nam non modò ad quæcunque applicatum fuerit, adhærescit: sed & firmissimè retinet, vt & decem diebus madefactũ non tamen dissoluatur, neque remittat. Itaque etiam artifices, qui circa ebur laborant eo vtuntur, & opera conficiunt pulcherrima.

χου παρέχουσι, τῷ δὲ ἰχθυϊκῷ ἐλαίῳ χρίονται, λιπαρῷ σφόδρα καὶ οὐ δυσώδει. τὰ δὲ ἔντερα ἐξαιροῦσιν αὐτῶν καὶ ἕψουσι καὶ ἐξ αὐτῶν ποιοῦσι κόλλαν· καὶ μάλα γε ἐν χρείᾳ γίνεσθαι δυναμένην. συνέχει γὰρ πάντα ἐγκρατῶς καὶ προσέχεται οἷς ἂν προσπλακῇ, καὶ ἰδεῖν δὲ λαμπροτάτη. οὕτω δὲ συνέχει πάνθ' ὅτι ἂν συνδήσῃ τε καὶ πιλαφῇ, ὡς καὶ δέκα ἡμερῶν αὐτὴν βρεχομένην μήτε λύεσθαι, μήτε μὴν ἀφίστασθαι, ἀλλὰ τοὺς τὸν ἐλέφαντα †χρῶντας χρῆσθαί τε αὐτῇ καὶ τὰ ἔργα ἐκπονεῖν κάλλιστα.

χρυσο- χοῦντας

De aue quadam Caspia, & rursus alia Caspia vel potius Indica.

CAP. XXXIII.

Fama quædam venit in sermonem hominũ, apud Caspios autem procreari magnitudine maximi Gallinacei, versicolore varietate florentem, atque auditione accepi eam supinam

Περὶ τῆς ὄρνιθος τῆς Κασπίας, καὶ ἑτέρου ἔτι Κασπίου, ἢ μᾶλλον Ἰνδοῦ.

Κεφ. λγ.

Λέγει τις λόγος ἐν Κασπίοις ὄρνεον γίνεσθαι, τὸ μὲν μέγεθος κατὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας τοὺς μεγίστους· ποικίλον γε μὴν τοῖς πτεροῖς, καὶ πολυχροίᾳ διαλάμπειν ἀκήκοα· καὶ πέτεσθαι ὕπτιον ἐς

αἰθέρα

ἀνιέναι, ἀποτείνειν τῷ τραχήλῳ τὰ σκέλη καὶ ὥσπερ ὑπέχειν αὐτοῖς αὐτὸν, κλώζειν δὲ περὶ τῶν αὐλακικὴν ποιεῖσθαι δὲ τὴν πτῆσιν οὐκ ἐς ἀέρα βαθεῖαν, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν, ἐλαφρίζειν εἰς ὕψος ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον. Κάσπιος δὲ ἄρα καὶ ἕτερος ὄρνις, ἢ Ἰνδὸς μᾶλλον. λέγεται γὰρ καὶ ἐκείνη τὸ γένος εἶναι ταύτῃ. καὶ εἴη τὸ μέγεθος κατὰ χῆνας αὐτό, καὶ ἔχει κεφαλὴν πλατεῖαν μὲν, λεπτὴν δέ. καὶ τὰ σκέλη οἱ † μικρά. καὶ κεκραμένη χροιᾷ οἱ καὶ μικτή. τὸ μὲν γὰρ νῶτον αὐτῷ † πορφυροῖς ἐγκαΐσται. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ γαστρὶ, κόκκῳ γνησιωτάτῳ καὶ καλλίστῳ ἐναστίκασται. κεφαλὴ δὲ καὶ δέρμα, λευκὰ ἄμφω. φθέγγεται δὲ κατὰ τὴν αἶγα.

Περὶ τῶν Κασπίων αἰγῶν καὶ καμήλων.

Κεφ. λδ'.

Αἶγες δὲ Κάσπιαι γίνον-

volare, & sub collum extensis cruribus se veluti subleuare: tum Castelli vocē mittere. neque in sublime sed circum terrā idcirco volare, quòd in altum nō queat sese attollere. Est & altera auis Caspia, *vel potiùs Indica, (nā in India etiam nascitur) Anseris magnitudine: & lato quidem, sed tenui capite, cruribus paruis est: vario colore distinguitur. nam eius dorsum purpureū est, vēter maximè coccineus: capite & cutis exalbescūt. Vocem caprinam mittit. μακρά.

πορφύρα

* *Rursus eandem auem videtur inferius* cap. 38. *describere: ex cuius collatione quædam vtrobique emendanda videntur. Ego quidem & has duas qua hic describuntur, & tertiam quæ infrà, propemodum vna acceperim.*

De Caspiis Capris, & Camelis. c. XXXIII.

Caspiæ Capræ, & albissimæ sunt, & corni-

bus

bus mutilæ, corpore paruæ ac simæ. Cameli quoque Caspiis abundant, quarum maximæ ad Equorum maximorum accedũt magnitudinem. Eorum villi adeò sunt molles, cum Milesiis lanis vt mollitudine comparari possint, ex iisq́; sacerdotes & Caspiorum ditissimi præcipuiq́; vestes conficiant.

σιμαί.

De Apibus quæ Chalcoides cognominantur.

CAP. XXXV.

Antenor in tractatione Creticarum rerũ in Rhauciorum vrbem ait diuino quodam impulsu Apum, quę vocarētur Chalcoides, examen accessisse, & defixis aculeis molestiam obuiis exhibuisse: Illos earum impetum non sustinentes solum mutasse, & in alium peruenisse locum, ibiq́; condidisse oppidum, quod

ται λευκαὶ ἰσχυραί. καὶ κεράτων μὲν ἄγονοι, μικραὶ τὸ μέγεθος καὶ † σιμαί. Κάμηλοι δὲ ἀριθμὸν πλείους, αἱ μέγισται κατὰ τοὺς ἵππους τοὺς μεγίστους, αἵ τε τρίχες ἄγαν· ἁπαλαὶ γάρ εἰσι σφόδρα αἱ τούτων τρίχες· ὡς καὶ τοῖς μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τὴν μαλακότητα. οὐκοῦν ἐκ τούτων οἱ ἱερεῖς ἐσθῆτα ἀμφιέννυνται. καὶ οἱ τῶν Κασπίων πλουσιώτατοί τε καὶ δυνατώτατοι.

Περὶ τῶν μελισσῶν καλουμένων χαλκοειδῶν.

Κεφ. λε.

Ἐν λόγοις Κρητικοῖς Ἀντήνωρ λέγει τῇ τῶν καλουμένων Ῥαυκίων πόλει, ἔκ τινος δαιμονίας προσβολῆς ἐπιφοιτῆσαι μελιττῶν σμῆνος, αἳ προσῦν καλοῦνται χαλκοειδεῖς. ἐγχρίμψασαι δὲ ἄρα αὐτοῖς τὰ κέντρα, εἶτα μέντοι πικρότατα λυπεῖν οὐ παρεῖν. ἐκείνους δὲ τὴν προσβολὴν οὐ φέροντας ἀναστῆναι τῆς πατρίδος. καὶ μέντοι καὶ οἰκῆσαι εἰς χῶρον ἐλθεῖν ἄλλον, καὶ † οἰκῆσαι φιλίᾳ τῆς μητρίδος.

δι᾽ ἵνα Κρητικῶς εἴπω, τὸ Ῥαῦκον ἐν αὐτῇ τῇ Κρήτῃ· εἰ καὶ τῆς χώρας ὁ δαίμων ἤλασεν αὐτὰς, ἀλλὰ γοῦν τελείως ἀποσπασθῆναι τοῦ ὀνόματος οὐχ ὑπομείνασας. Λέγει δὲ ὁ Ἀντήνωρ καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ἰδαίαν τὴν Κρήτης, ἐκείνου τοῦ γένους τῆς μελίττης εἶναι λείψανα, οὐ πολλὰ μὲν, εἶναι δ᾽ οὖν, καὶ πικρὰς ἐντυχεῖν, ὡς ἐκεῖναι ἦσαν.

Ὅπως ἔχει πρὸς τὸ τοῦ καμήλου κρέας ὁ λέων.

Κεφ. λϛ.

Καμήλου κρέας ἥδεται λέων ἐσθίειν. καὶ τὸ μαρτύριον Ἡρόδοτος λέγει, τοῖς Ξέρξου καμήλοις τοῖς τὸν σῖτον φερούσαις ἐπιθέσθαι λέοντας. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἐσίνοντο, οὐχ ὑποζύγια, οὐκ ἀνθρώπους, ἥδη δ᾽ ὅς, (θαυμάζων τὸ αἴτιον ὅτι ποτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, ταῖς καμήλοις ἐπιτίθεσθαι, ὃ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον, μήτ᾽ ἐπεπειρέατο αὐτοῦ.) Ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ᾔδει.

similiter pristinæ sedis maternæ amore, Rhaucum in ipsa Creta nominarunt: vt quamuis patriâ, vi fatali, essent depulsi, nomen tamen illius retinerēt. Ait autem Antenor in Ida monte Cretæ etiamnū harum Apum paucas quasdā esse reliquias, quæ similiter vt illæ suis aculeis quàm acerbissimè pungant. Ῥαῦκον

Leonem carnes Cameli præ cæteris appetere.

CAP. XXXVI.

Cameli carnes à Leonibus comedi solere, testimonio est Herodotus, quum in Xerxis camelos, qui cōmeatum portarēt, dicit Leones inuasisse: & ex aliis animalibus nulla, neque iumenta, neque homines attigisse. (idq; factū miratur, præsertim quū Camelos ante id tempus nunquā vidissent, & aliunde esset, vnde famem explerent.) At

Parenthesi inclusa ex Herodoti septimo supplenimus

mihi Herodotus pauca tum in natura rerum peritus videtur, qui Leones Thracios miratur voluptatem in cibo vnam alteri præposuisse. nam Camelos quantopere appetant, Arabes sciunt, & quicunq; regionem Leonum simul & Camelorũ parẽtẽ atq; nutric. habitãt. Itaque non admiror si Leo vi quadam naturali & occulta, Cameli carnem expetit, & in hoc animal etiam nunquam priùs visum, sui satiandi causâ, irruit. Appetitus enim naturalis eos, etiam quum primùm vident, vt suauissimum inde sibi futurum parent alimentum, incitat.

λεόντων

ἰδόντες

Quemadmodum Aquila ab homine auxilium assecuta, statim ei benefacta retribuerit.

CAP. XXXVII.

Decem & sex viri frumẽtum in area perticis excutientes, in maximis Solis ardoribus, quũ ardẽtissimè sitirẽt, vnũ ex suis, vt aquã de proximo hauriret fonte, miserũt. Is messoriam falcem in

ἐξετάζειν τὸ ἦν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἀδὴν τῶν λεόντων Θρᾳκίων. ἴσασι δὲ καὶ Ἀράβιες ταῦτα καὶ ὅσοι † ᾠοι καὶ καμήλων μητέρα ἅμα καὶ τροφὸν γῆν ἔχουσιν. οὐκ οὖν γὰρ θαυμάσαιμι εἰ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ λέων ἥδεται καμήλου κρέας, καὶ μὴ θεασάμενος, φαγεῖν εἴ ποτε αὐτοῦ ἢ καὶ πρόσθεν. ἡ γὰρ φυσικὴ ἐπιθυμία καὶ τοὺς καὶ † εἰδότας ἐς τὴν τῆς ἐπιθυμίας ἀνάγκην ἕλκει.

Ὅπως ἀετὸς βοηθείας ὑπ' ἀνθρώπου τυχὼν εὐθὺς ἠμείψατο τὴν [illegible].

Κεφ. λζ

Ἀλοῶντες ἄνθρωποι τοῦ ἡλίου καταφλέγοντος, δίψῃ πιεζόμενοι, ἕνα σφῶν ἐκκαίδεκα, ἵνα αὐτοῖς ἀπεστέλλαι ἐκ πηγῆς γειτνιώσης κομίσαι ὕδωρ. κἀκεῖνος ἀπιὼν, τὸ μὲν δρέπανον

τὸ ἄμμα ἦν διὰ χειρός· εἶχε· τὸ δὲ ἀφυστικὸν ἀγγεῖον κατὰ τοῦ ὤμου ἑτέρου. ἐλθὼν δὲ καταλαμβάνει αἰετὸν ὑπό τινος ὄφεως ἐγκρατῶς τε καὶ συλλαβόντος περιπλακέντα ἀποπνιγόμενον ἤδη. ἔτυχε δὲ ἄρα κατασχὼν μὲν ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ αἰετός, οὐ μὴν χειρώσας γενόμενος, οὐδὲ τὸ ὁμηρικὸν ἐπικρατὴς ἐγένετο· οὐδὲ τοῦ ποθὲν τὸ ὁμηρικὸν τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις τὴν δαῖτα ἐκόμισεν, ἀλλὰ ταῖς ἐκείνου σπείραις περιπεσὼν ἕρμασιν, ἔμελλεν οὐ μὰ Δί᾽ ἀπολεῖν, ἀλλ᾽ ἀπολέσθαι. εἰδὼς οὖν ὁ γεωργὸς ἢ ἀκούων, ὅτι μὲν ἐστὶ Διὸς ἄγγελος καὶ ὑπηρέτης, εἰδώς γε μὴν κακὸν θηρίον τὸν ὄφιν, τῷ δρεπανίῳ τῷ προειρημένῳ διακόπτει τὸ θηρίον· καὶ μέντοι καὶ τῶν ἀφύκτων ἐκείνων εἱργμῶν τε καὶ δεσμῶν τὸν αἰετὸν ἀπολύει. οὐδὲ μέντοι πάρεργον τῷ ἀνδρὶ ταῦτα, καὶ δὴ διαπέπρακτο. ἀφυσάμενος

manibus habebat & in humeris situlam gestabat. vbi verò ad fōtem venit, offendit Aquilam quàm strictissimè cautéq; serpēte circūplicatam, iamiā proximā vt strāgularetur. In eā enim Aquila inuolauerat: veruntamē non compos voti & insidiarum in ea ipsa expugnanda euaserat: neque pullis vt Homericè di[illegible]cam epulas attulerat: sed spiris illius ceu laqueis circumuenta vicina erat ad pereundū, non perdendum. Agricola, vel quòd non ignoraret, vel quòd auditione accepisset Aquilam Iouis nunciam & ministram esse: & itē quòd egregiè teneret feram & improbam bestiam esse Serpentem falce eā dissecuit: & vinculis Aquilam, vnde effugere non poterat exoluit [illegible] Quumq; his obiter gestis reuertisset, atque hausta a-

ἔρα, ὡς συμβαλεῖν, ἐμμεμηκώς· εἰς τὴν πηγὴν ὁ ὄφις, καὶ κεράσας αὐτὴν τῷ ἰῷ. Ὁ μὲν ἀετὸς † τῷ σώματι ἀμιγὴς, τὴν ἰσοτίμην σωτηρίας ἀπέδωκε τὸν μισθόν. Λέγει δὲ Κράτης ὁ Περγαμηνὸς ὑπὲρ τούτων καὶ τὸν Στησίχορον ᾄδειν ἔν τινι ποιήματι οὐκ † εἰσφοιτήσαντι που εἰς πολλοὺς, σεμνόν τε καὶ ἀρχαῖον, ὥσπερ κρίνειν ἐμὲ, τὸν μάρτυρα εἰσάγων.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Κασπίαις νήσοις γινομένων ὀρνίθων.

Κεφ. λη.

Ἐν θαλάσσῃ τῇ Κασπίας εἰσὶ νῆσοι φασι, καὶ γίνονται ἐν αὐταῖς ὄρνιθες διάφοροι μὲν καὶ ἄλλοι, εἷς δὲ εἰληχὼς τοιαύτης ἰδιότητος. Ἔστι μὲν γὰρ χηνῶν τῶν μεγάλων τὸ μέγεθός φασιν αὐτόν. ἀλλὰ τὸν ἀγλυφὴν χηνῶν καὶ τῶν ἄλλους ἰδεῖν ὑπερέχεται. πόδας δὲ ἔχει ἐμφερεῖς γεράνῳ. καὶ τὰ μὲν νῶτα κοκκοβαφῆ καὶ σφόδρα ἀκρατοῦς. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν γῆν γαστέρα, πράσινα. τὴν δὲ δειρὴν λευκὴν

re. Serpens, vt cõiicere licebat, suo veneno fõtem imbuerat. Itaque redemptionis præmiũ ei qui se conseruasset, Aquila cũ pari salute compensauit. Crates Pergamenus tradit Stesichorum etiam in quodam poëmate in vulgus haudquaquam peruulgato, huius rei mẽtionem facere, grauem sanè illũ & antiquum testem citans.

τῷ σωτηρίας ἀγνοίμων, vel ἀντιχαρις

ἐκφοιτήσαντι

De auibus insularum Caspij maris.

CAP. XXXVIII.

In maris Caspij insulis cùm alias aues peculiares nasci ferunt, tum maximè vnam ea vi & natura affectam, vt magnitudine quidẽ vel egregium anserem superet: pedes autẽ habeat Grui persimiles, dorso sit vehementer rubro, * ventre viridi: collo albo, & dissemi natis maculis croceis

vide suprà quoque c 3.

distincto, non minùs quàm duo cubita longo capite item tenui & longo rostro nigro. Vocem Ranis similē mittit.

De Prasianis Simiis.

CAP. XXXIX.

In Prasiana Indorum regione Megasthenes Simias scribit, maximis Canibus non inferiores esse magnitudine: quinq; cubitorum cau-
Πρασιανῇ, *ut & Gillius legit.*
dam habere, tum ex earum fronte comas propendere, easdémq; barbam promittere: tum facie alba esse, corpus vero nigrum spectari. neque malitiá cæteris Simiis ingenita, sed mā suetudine & humanitate imbutas esse.

De Culicibus Indicis & Scorpiis: item de Phalangiis Tetragnathis

CAP. XL.

Indica regio est circa Estamenum (aliâs Astabaram) fluuiū, v-

κὴν εἶναι) καί τινας καὶ ῥαιβίδας, οἱονεὶ διεσπαρείσας, κερκοειδεῖς ἔχειν. μῆκος δὲ εἰληχέναι οὐ μεῖον πηχῶν δύο. κεφαλὴν δὲ λεπτήν τε ἅμα καὶ μακρὰν τὸ ῥάμφος μέλαν, φωνήν τε ἀφιέναι ἐμφερῆ τοῖς βατράχοις.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων.

Κεφ. λθ.

Ἐν τῇ † Πραξιακῇ χώρᾳ (Ἰνδῶν δὲ αὕτη ἐστὶ) Μεγασθένης φησὶ πιθήκους εἶναι τῶν μεγίστων κυνῶν οὐ μείους. ἔχειν δὲ οὐρὰς πηχῶν ε. προσπεφυκέναι δὲ ἄρα αὐτοῖς καὶ προκόμια, καὶ πώγωνας καθεῖσθαι λίαν καὶ βαθεῖς, καὶ τὸ μὲν πρόσωπον πᾶν εἶναι λευκούς. τὸ σῶμα δὲ μέλανας ἰδεῖν. ἡμέρους δὲ καὶ φιλανθρωποτάτους, καὶ τὸ τοῖς ἀλλαχόθι πιθήκοις συμφυὲς οὐκ ἔχειν τὸ κακόηθες.

Περὶ κωνωπίων Ἰνδῶν καὶ σκορπίων· ἔτι δὲ καὶ περὶ φαλαγγίων τῶν καλουμένων τετραγνάθων. Κεφ. μ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἐστὶ χώρα περὶ τὸν Ἐσταμένον ποταμὸν ἐν τοῖς

τοῖς καλουμένοις Ῥιζοφάγοις. κατὰ δὲ τὴν τοῦ Σειρίου ἐκείνου ἐπιτολὴν κώνωπές τινες ἐκπληκτικοί, καὶ ἐκ τῶν ἀέρων ἀθρόοι καταράξαντες, ὅπη φανέντα ἐπὶ τὸ μέλλον ἐκπεσόντες, ἐς πόλιν, καὶ μέντοι τὴν λίμνην τὴν καλουμένην † Ἀῤῥάταν, Ἰνδῶν δὲ ἄρα καὶ αὕτη πλησίον ἐστὶ τοῦ προειρημένου ποταμοῦ, καὶ τοῦτο μὲν τὸ θηρίον τὸ κώνωπα ἐπιπολάζειν † ἐρημίαν δὲ καὶ εἶναι τὸ χωρίον καὶ καλεῖσθαι. τὴν δὲ αἰτίαν ἐκείνην Ἰνδοί φασιν οἱ κύκλῳ περιοικοῦντες τὸ χωρίον τὸ προειρημένον, οὐκ αὖθεν οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς ἄζωον ἀνθρώπων γενέσθαι. σκορπίους δὲ ἐπιπολάσαι πλῆθος ἄμαχον, καὶ φαλαγγίων τινὰ ἐπιφοιτῆσαι φοράν. φαλαγγίων δὲ ἃ καλοῦσι τετράγναθα. τεκεῖν δὲ † ἄγρια τὰ κακὰ φασιν ὄμβρον πονηρίας. καὶ τοὺς μὲν ἐγκαρτερεῖν τοὺς ἐκεῖθεν, τὴν ἀκμὴν τοῦ κακοῦ τὴν [illegible] καὶ ...

bi Rhisophagi habitant. Illic oriente Sirio Culices quidã terribiles, magna vi occupato aëre, subito superuẽtu ciuitatem quãdam infestarunt. Circa lacum etiam Arrhatan, (qui & ipse in India est prope fluuium iam dictũ) feros istos Culices abundare aiunt, vbi locus Desertus & est & appellatur. Eum accolæ & finitimi circũquaque, negant ab initio & perpetuò habitatoribus caruisse. sed Scorpiorum copias infestas superuenisse, & nimiũ Phalangiorum extitisse prouentum, illorumque tetragnatha nominant. Hanc bestiolarũ diritatem ex corrupta aqua pluuia generatam aiunt: & incolas primũ huius mali impetum aliquandiu magna patientia tolerasse. Sed malo iam aucto,

al. Ἀῤῥατίαν

addo τασιν

al. περὶ τὰ κακὰ ταῦτα

quum passim omnis ætatis homines interirēt, tādem consilij inopiâ, quum nulla ratione aduersus tantam luem tueri se possent, deserta regione, gratū prius & optimum paternum maternúmq; solum reliquerunt solitarium.

ἀπωλείας

Quæ animalia sedibus homines expulerunt.

CAP. XLI.

De patriis sedibus quosdam Italiæ populos incursio Murium agrestium perniciosa expulit, atque in fugam compulit. Quòd sanè sic segetes & plantas, tanquam summa siccitas, aut teterrimum frigus, aliáve intempestiua tempestas vastarēt, non modò seminibus & superficie arrosis, sed radicibus quoq; succisis. Et alia quędam animalcula, quum Medicā regionem inuasissent, perditis & vastatis frugibus, incolas ad emi-

Mures agrestes.

al. κρυμῶν *Animalcula innominata.*

παντελῶς ἄμαχον, καὶ διεφθείροντο ἡλικίᾳ πάσῃ, εἶτα μέντοι τελευτῶντες ὑπ' ἀπορίας τῆς ἀμύνης τὴν καταβολὴν τῆς † ἐπιμελείας τῆς προειρημένης, ἐξέλιπον τὴν χώραν, καὶ ἐρήμην εἴασαν τὴν φίλην πρότερον καὶ πατρίδα ἀρίστην· οὐχ ἁμαρτήσομεν δὲ ἴσως οὐδὲ μητρίδα εἰπόντες αὐτήν.

Περὶ μυῶν καὶ βατράχων, καὶ ἑτέρων ζώων τῶν αἰτίων τισὶ μεταναστάσεως γενομένων.

Κεφ. μα.

Μυῶν ἀρουραίων ἐπιδημήσαντες καὶ στόλος, οὐ μὰ τοὺς θεοὺς χρηστός, τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ τινὰς ἐξήλασαν τῆς πατρῴας γῆς, καὶ φυγάδας ἀπέφηναν λυμαινόμενοι καὶ λήια καὶ φυτά, δίκην αὐχμῶν, ἢ † κρυμοῦ, ἤ τινος ἀκαιρίας ὡρῶν ἑτέρας· τὰ μὲν διακείροντες, διακόπτοντες δὲ τὰς ῥίζας. Τῇ Μηδικῇ δὲ ἐπιφοιτήσαντες τῇ φορᾷ, ἐξήλασαν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς κατοικοῦντας. διαφθείροντ-

τες τὰ σπέρματα. καὶ ἀφανίζοντες αὐτά. Βάτραχοι δὲ ἡμιτελεῖς πολλοὶ πεσόντες ἐξ ἀέρος †Λιτωριάτας Ἰνδῶν μετῴκισαν εἰς χῶρον ἕτερον. καὶ γένος μέν τι Λιβυστίνων, οὗ καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, ὅτι προσπεσόντων αὐτοῖς λεόντων, εἰς τοῦτο ἀναστῆναι τῆς πατρῴας γῆς ἐξελήλυθαν.

Περὶ μυρμήκων ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ.

Κεφ. μβ.

Ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γῇ γίνονται μύρμηκες, καὶ ἔχουσι τὸ παιδοποιὸν σῶμα ἐς τὸ πίσω μεταστραμμένον, ἀντίως τοῖς ἄλλοις καὶ ἔμπαλιν.

Περὶ παρδάλεων Καρικῶν τε καὶ Λυκιακῶν.

Κεφ. μγ.

Πάρδαλις Καρικὴ καὶ Λυκιακή, οὐκ ἔστι μὲν θυμική, οὐδὲ οἵα σφόδρα ἁλτικὴ εἶναι, τὸ σῶμα δὲ μακρά. περιωσηκεβύη δὲ καὶ δόρατι καὶ αἰχμαῖς ἀντίτυπος ἐστί, καὶ οὐ ῥᾳδίως τῷ σιδήρῳ εἴκει, τοῦτο δὴ τὸ

grationem adegerunt. Autoriatæ Indi, plurimis Ranis inchoatis & imperfectis de cælo lapsis, in aliū locum demigrare coacti sunt. Et quādam nationem Libycam (*Nomadum cum aliis rebus felicem, tum lacte abundantem*) cuius & suprà memini, maximorum Leonum magna multitudo de suis locis depulit.

Autoriata Stephano gensis Thesprotica.

Rana.

Leones.

al. Αὐθωριάτας. *Cas.* Αὐτοριάτας μετ'.

De Formicis Babylonicis.

CAP. XLII.

In Babyloniorū terra Formicæ nascuntur, quarum genitale mēbrum retro auersum est, contrario quàm in aliis modo.

De Pantheris Caria & Lycia. C. XLIII.

Panthera in Caria & Lycia non est animosa, neque saltu admodū valet: corpus ei oblongum, & quanquam hastilibus & lanceis vulneretur, resistit tamē, nec facilè concedit ferro: iuxta illud Homeri:

Ὁμηρ

Quæ quãuis ferro fuerit transfixa repugnat.

De Rhinocerote, & quemadmodum pugnat contra Elephantum.

CAP. XLIIII.

γράφειν μὴ

Rhinocerotis figurã nimis frigidum esset describere, quum permulti ex Græcis & Romanis qui illum viderunt eius formam planè sciant: at enim vim illius & naturam actionum non alienum est exponere. Quod in sũma nare cornu gerit, cuius mucro acutꝰ existit, ex eo nomen traxit: neque ipsum illud de robore cõcedit ferro. quod quidẽ ipsum, quum est contra Elephantum pugnaturus, saxis exacuit, & limat. cætera non ei paria cũ Elephanto. nam hic & processerimus est, & fortissimus. Cornu igitur cuspidato Elephãto crura subiens, aluum discerpit, & lacerat: isque effuso sanguine decũbit. Pugna eorum est de

forte μάχεται, vel negatio tollenda.

Θ μα...κὴν δρῶσα, Η ὄρυξ καὶ πρὸς δορεὶ πεπαρμένη ἀντιποιεῖται.

Περὶ ῥινοκέρωτος, καὶ ὡς ἀγωνίζεται πρὸς ἐλέφαντα.

Κεφ. μδ.

Ῥινοκέρωτος ἰδέαν † γράφειν περιττόν ἐστιν· ἴσασι γὰρ καὶ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ Ῥωμαίων ἱστορήσαντες. τὴν δὲ ἰδέαν αὐτοῦ κατὰ τὸν βίον εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ἐπ᾽ ἄκρας τῆς ῥινὸς τὸ κέρας φέρει, ἔνθεν τοι κέκληται. καὶ ἔστι μὲν ὀξύτατον ἐπ᾽ ἄκρου, σιδήρῳ δὲ τὸ καρτερὸν προσεικάσαις. ταῖς πέτραις γε μὴν αὐτὸ παραθήγων, εἶτα ἐπιτίθεται ἐλέφαντι ὁμόσε ἰών. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἀξιόμαχος, διά τε τὸ ἐκείνου ὕψος, καὶ τὴν ῥώμην τὴν τοῦ θηρὸς τὴν τοσαύτην. ὑπεισιν οὖν αὐτοῦ τὰ σκέλη καὶ τὴν νηδὺν, ὑποτέμνει τε, καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι. Ὁ δὲ μετὰ † μικρὸν ἐκρυέντος οἱ τοῦ αἵματος καταλύεται. μάχη δὲ ἴ-

τοις

ῥινόκερω πρὸς ἐνίους τῶν ὑπὲρ τῆς νομῆς ὅσῃ καὶ * πολλοῖς ἔστιν ἐντυχεῖν ἐστι τεθνεῶσι τοῦτον τὸν τρόπον. Ἂν δὲ μὴ φθάσῃ ὁ ῥινόκερως δράσας τοῦτο, ἀλλὰ ὑποτρέχων πως ἀποπεσόντος προληφθῇ, περιβαλλόμενος * τὴν προβοσκίδα. καὶ κατέχει καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἕλκει, † ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει ὡς πελέκεσιν. Εἰ γὰρ καὶ φορὰν ὁ ῥινόκερως ἔχει στερρὰν καὶ δυσδιαδύτον, ἀλλ' ἡ βία τοῦ ἐμπίπτοντος μάλα καρτερά.

Περὶ ταύρων Αἰθιοπικῶν, καὶ ὅπως θηρῶνται. Κ. με.

Ἀγριώτατοι δὲ ἄρα ἦσαν τῶν ζώων οἱ τῶν Αἰθιόπων ταῦροι, καὶ καλοῦνται σαρκοφάγοι. καί εἰσι μὲν τὸ μέγεθος τοῖς παρὰ τοῖς Ἕλλησι διπλασίονες, ὤκιστοι δὲ τὸ τάχος, εἰσὶ πυρρότριχες, γλαυκοὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ὑπὲρ τοὺς λέοντας † οὕτως. Τὰ κέρατα δὲ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κι-

pastionibus, pro iisque tuendis multi mori dicuntur. Ac si aluum nō præoccupârit Rhinoceros, sed inter hūc conatum ab Elephanto præueniatur, illius promuscide apprehensus attrahitur ac retinetur, & dentibus, ceu securibus conscinditur. ac tametsi eius pellis ea existat firmitate, vt ægrè iaculo penetrari queat, tamen tam violentus est Elephanti impetus, vt eā traiiciat.

De tauris Æthiopicis, & quemadmodum capiatur.

CAP. XLV.

Tauri Æthiopici, qui carniuori nominantur, animalium ferocissimi sunt: & si cum Græcorum Bobus conferantur, duplam habēt magnitudinem, ac velocitate corporis summè excellunt: tum rufis pilis vestiuntur, tum cæsiis sunt oculis, idq; magis quàm Leones. Et aliâs quidem, quē-

πολλοῖς ἐς φασιν,

addo ὁ ἐλέφας

καὶ ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει

admodum aures, sic cornua mobilia habẽt. Ast in pugna ita animi feruore contendũt, pugna vt nulla flecti queant. Eius etiam tergora tãto robore sunt, vt nullis neque spiculis, neque telis penetrari possint. inhorrescens enim Taurus, cutis rigore ferrum elidit. In Equorum & Boum armenta, & pecorum greges, & feras omnes inuadunt. Itaque pastores ad tuendum suum pecus, occultas foueas in magnam altitudinẽ depressas, machinantes, moliuntur eis insidias. Hi quum inciderunt, acerbè ferunt, & atroci animi excandescentia suffocantur. Iudicatur autem apud Troglodytas iure præstantissimum hoc animal, vt quod viribus (*animo aut ferocitate*) præditum sit Leonis, velocitate Equi, robore Tauri: pelle, ferro impenetrabile.

κινοῦσιν, ὡς καὶ τὰ ὦτα, ἐν δὲ ταῖς μάχαις * ἀπερείδουσιν αὐτά, καὶ ἀναστήσαντες * αὐτὰς ἰσχυρῶς, εἶτα † οὐ μάχονται. τὰ δὲ οὐ κλίνονται ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀντιστῶντα, φύσει καὶ μὰ Δία θαυμαστῇ. Ἄτρωτοι δέ εἰσι καὶ λόγχαις καὶ βέλει παντί. ὁ γάρ τοι σίδηρος οὐκ εἰσδύεται. ὁ γὰρ ταῦρος φρίξας, ἐκβάλλει αὐτὸν μάτην προσπεσόντα. Ἐπιτίθεται δὲ καὶ ἵππων ἀγέλαις, καὶ ποίμναις, καὶ θηρίων ἄλλων. Οἱ τοίνυν νομεῖς ἀπαρκεῖν ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις βουλόμενοι, τάφρους αὐταῖς κρυπτὰς ἐργάζονται βαθείας· καὶ ταύταις αὐτὸν ἐλλοχῶσιν. οἱ δὲ ὅταν ἐμπέσωσιν, ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀποπνίγονται. Κέκριται δὲ παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις δικαίως ἄριστον τοῦτο τὸ ζῷον. ἔχει μὲν γὰρ λέοντος τὴν ἀλκὴν, τὴν δὲ ὠκύτητα ἵππου, ἐρρωμένην ταύρου, σιδήρου δὲ κρείττων ἐστί.

κινοῦσι

αὐτά

οὐ

Περὶ

Περὶ ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων, ὧν μέμνηται Μνασέας.

Κ. μϛ.

Λέγει ὁ Μνασέας † ἐν τῷ ἱερῷ π. Διός, * Ἡρακλέους ἱερὸν εἶναι, καὶ τῆς τούτου γαμετῆς, ἣν ᾄδουσιν οἱ ποιηταὶ τῆς Ἥρας θυγατέρα. Οὐκοῦν ἐν τῷ νεὼ περιβόλῳ τιθασσοὺς ὄρνιθας πολλὰς τρέφεσθαί φησι· καὶ τούτους δὲ εἶναι ἀλεκτρυόνας τε καὶ ἀλεκτορίδας τούσδε τοὺς ὄρνις. Νέμονται δὲ, καὶ συναγελάζονταί σφισι κατὰ γένος, καὶ δημοσίας ἔχουσι τροφὰς, καὶ τῶν θεῶν ἀναθήματά εἰσι τῶν προειρημένων. Αἱ μὲν οὖν ἀλεκτορίδες ἐν τῷ τῆς Ἥβης νεὼ, οἱ δὲ ἐν τῷ Ἡρακλέους οἱ τούτων γαμέται. Ὀχετὸς δὲ ἀέναός τε καὶ καθαροῦ ὕδατος διαρρεῖ μέσος. Θήλεια μὲν οὖν οὐδὲ εἷς εἰς Ἡρακλέους παρέρχεται. Οἱ δὲ ἄρρενες ὅταν ἢ καιρὸς ὑποθορνύμενοι ὑπερπέτονται τὸν ὀχετὸν ὁμιλήσαντες δὲ ταῖς θηλείαις, ἐπανίασιν εἰς τὰ σφέτερα

De Gallinaceo genere, cuius meminit Mnaseas.

CAP. XLVI.

Mnaseas in libro de amoribus Iouis, scribit esse templum quoddã Herculis, & vxoris eius, quam, ceu Iouis filiam poëtæ celebrant. In huius templi ambitu, cicures aues multas nutriri ait, nempe Gallos & Gallinas. Compascuntur autẽ & gregatim pro sui generis sexu degunt. & sumptu aluntur publico, diis (quos diximus) consecrati. Gallinacei in Herculis pascuntur. Fluit autem in medio riuus perennis & limpidæ aquæ Gallinarum nulla ad Herculis templum accedit: neq; vllus Gallorum ad Hebæ. At suo tempore mares stimulati libidine, riuũ trãsuolãt: & postquam impleuerint fœminas, ad deum suum & suas re-

* ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς Ἡρακλέους

deũt ſedes, luſtrati purgatíq; interfluente riuo quo ſexus vterque diſpeſcitur. Deinde natis tempeſtiuè ouis, & excuſis incubitu pullis, fœminæ nouellæ matribus, mares genitoribus accedunt & aluntur.

Epilogus auctoris, quo rationem reddit ſui in deſcribenda animalium natura collocati ſtudij.

Dixi hactenus quantumcunque ſtudio, labore cura, ingenio, & æmulatione quadam honeſtorum & eruditorum hominum (qui ante me hoc argumentũ veluti certatim excoluerunt) diligentiam ſuperandi, indagare ac inuenire potui: & ne quid eorum, quæ aſſecutus eram, omitterẽ, operam dedi. Nam ſapientiæ amor, quo nihil ingenio hominis liberalis cognatum aut familiare magis eſt, omni pigritia excuſſa, animãtium etiam brutorum mutarumq; cõ-

αὖθι· περὶ τὸν θεὸν, ᾧ λατρεύουσι, καθηράμενοι τῷ διείργοντι τὰ γένη τῶν ὀρνίθων ὕδατι. τίκτεται δὲ ᾠὰ ἐκ τοῦ εἰκότος καὶ πρόεισιν ἐκ τῆς ὁμιλίας ᾠά. εἶτα ὅταν αὐτὰ θάλψωσι καὶ ἐκλέψωσι τοὺς νεοττοὺς, αἱ μὲν μητέρες τὰς θυγατέρας. τοὺς δὲ υἱεῖς οἱ ἄρρενες παρ᾽ ἑαυτοὺς ἄγουσι καὶ ἐκτρέφουσι. αἱ δὲ ὄρνις ἐκεῖναι ἐθέλουσι τρέφειν τὰς θυγατέρας.

Ἐπίλογος ὑπὲρ τοῦ εἰς ταῦτα σπουδῆς τοῦ φιλοσοφήσαντος.

Ὅσα μὲν οὖν σπουδῇ τῇ ἐμῇ καὶ προθυμίᾳ καὶ πόνος, καὶ ἐς τὸ πλεῖον μαθεῖν καὶ ἐν τοῖσδε ἡ γνώμη προεχώρησε αἰσχυνθεῖσά τι† καὶ ἀνεῦρε, δοκίμων δὲ ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων ἀγώνισμα θεμένων τοῖς ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐμπειρίαν, καὶ δὴ ἐλέγχεται μοι ὡς ἂν †οἷόν τε ἦν εἰπεῖν μὴ παραλιπόντα, ἴσασι γνῶναι μὴ βλακεύοντες, ὡς ἐλέγχει τῶν καὶ ἀφανῶν ἀγέλης ὑπερεδόντα,

αἰσχυνθεῖσά τι

οἷόν τε

δεῖται, καὶ οἱ πιάσαντα ἀλλὰ κἀνταῦθα ἔρως με σοφίας ὁ συννομός τις, ὁ συγγενὴς ἐξέκαυσεν. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ἄρα ὅτι καὶ τῶν εἰς χρήματα ὁρώντων ὀξὺ καὶ τεθηγμένων ἐς τιμὰς καὶ δυνάμεις τινὲς καὶ πᾶν τὸ φιλόδοξον δι' αἰτίας ἕξουσιν, εἰ τὴν ἐμαυτοῦ σχολὴν κατέτριψα καὶ εἰς ταῦτα, ἐξὸν καὶ ὀφρυῶσθαι, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐξετάζεσθαι, καὶ ἐπὶ μέγα προήκειν τοῦ πλούτου. ἐγὼ δὲ ἱστορῶ τι ἀλωπέκων καὶ σαύρων καὶ κανθάρων, καὶ ὄφεων, καὶ λεόντων, καὶ τί δρᾷ πάρδαλις, καὶ ὅπως πελαργὸς φιλόστοργος, καὶ τί ἀηδὼν εὔστομος, καὶ πῶς † φιλόσοφον ἐλέφας, καὶ εἴδη † χθύων καὶ γεράνων ἀποδημίας, καὶ δρακόντων φύσεις· καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἤδη ἡ

templationem ne aut contemnerem aut negligerem me excitauit. Non equidem ignoro homines tum auaros & pecuniæ mancipatos, tum ambitiosos, & gloriæ potentiæq; cupidos omnes, hoc mihi vitio daturos, quòd in huiusmodi rebus tēpus & ocium meum occupare voluerim, quum ad multò maiora aspirare, grauitatem auctoritatémque apud hominum vulgus mihi comparare, ac inter potentes in aulis principum viros censeri denique magnas diuitias mihi conquirere licuisset. Ego vero animalium obseruare naturas, & literis mandare malui: me iuuat considerasse ingenium Vulpis, naturam ac vim Lacerti, Scarabei, Serpētis, Leonis: & quid agat Panthera, quæ pietas commendet Ciconiam: quàm suauiter argutéq; suos meditetur & edat cātus Luscinia: quā ingeniosᵘ sit Elephas: mihi Anserū & Gruū migrationes nouisse, & Draconū naturas, & reliqua hęc

θυμόσοφον ut alibi nominat.

χηνῶν

volumine comprehensa, volupe est. Copiosis & locupletibus hominum adnumerari, & ex illorum ordine censeri non libet. Quod si de numero hominum naturę studiosorum inter quos & poëtæ sunt eruditi, & philosophi ingeniosi, & alij scriptores rerum experiētia clari, etiam ipse vnus esse cupio, & enitor, multò sanè honestiore loco, & dignitate maiori, quàm pro illorum consilio, futurum me confido. Ita enim sentio, vt vel vnam alicuius egregiæ disciplinæ portiunculam, potius quàm celeberrimas ditissimorū quorumuis opes atque possessiones mihi accedere optârim. Hęc de studiis meis & animi instituto hactenus. Iam porrò reprehensum hoc iri à nonnullis non dubito, quòd non de singulis animalium, quæ dici poterant, omnia vnum in locum separata con-

σὺν ἐκεί τοις

συγγραφὴν πεπονημένως ἔχει καὶ φυλάττειν, καὶ περιέρχομαι. Ἀλλ' οὔ μοι φίλον σὺν τοῖς πλουσίοις ἀριθμεῖσθαι καὶ † ἐκείνους ἐξετάζεσθαι. Εἰ δὲ ὧν καὶ ποιηταὶ σοφοὶ, καὶ ἄνδρες φύσεως ἰδεῖν τὰ ἄμα καὶ κατασκέψασθαι δεινοὶ, καὶ συγγραφεῖς ἐκ πείρας εἰς τὸ μήκιστον προελθόντες, ἑαυτῶν ἠξίωσαν, τούτων τοι καὶ ἐμαυτὸν ἀμωσγέπως ἕνα πειρῶμαι ἀριθμεῖν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείνων ἐμαυτῷ σύμβουλός εἰμι τῶν ἐξ ἐκείνων κρίσεων. Βουλοίμην γὰρ ἂν μάθημα ἓν γοῦν πεπαιδευμένον περιγενέσθαι μοι ἢ τὰ ἀδάμαντα τῶν πάνυ πλουσίων χρήματα ἅμα καὶ κτήματα. Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἱκανὰ νῦν. Οἶδα δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνα ὡς ἐπαιτιάσονταί τινες, εἰ μὴ καθ' ἕκαστον τῶν ζώων ἀπένειμά μοι τὸν λόγον, μηδὲ ἰδίᾳ τὰ ἑκάστῳ εἴποι ἀθρόα· ἀναμίξας δὲ καὶ τὰ

ποικίλα ποικίλως καὶ ὑπὲρ πολλῶν διεξῆλθον. καὶ πῆ μὲν ἀπέλιπον τὸν περὶ τῶνδε λόγον τῶν ζῴων πῆ δὲ ὑπέστρεψα, ὑπὲρ τῆς αὐτῶν φύσεως ἕτερα εἴρων. Ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν, τὸ ἐμὸν ἴδιον, οὐκ εἰμὶ τῶν ἄλλων κρίσεώς τε καὶ βουλήσεως δοῦλος· οὐδὲ φημὶ δεῖν ἕπεσθαι ἑτέρῳ ὅποι μὲ ἂν ἀπάγῃ. Δεύτερον δὲ τῷ ποικίλῳ τῆς ἀναγνώσεως τὸ ἐφολκὸν θηρῶν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὁμοίων βδελυγμίαν ἀποδιδράσκων, οἱονεὶ λειμῶνά τινα, ἢ στέφανον ὡραῖον ἐκ τῆς πολυχροίας, ὡς ἀνθοφόρων τῶν ζῴων τῶν πολλῶν, ᾠήθην δεῖν τήνδε ὑφῆναί τε καὶ διαπλέξαι τὴν συγγραφήν. Εἰ δὲ τοῖς θηρατικοῖς καὶ ἓν ζῷον εὑρεῖν δοκεῖ πως εὐερμία· ἀλλά τοί γε τοσούτων οὐ τὰ ἴχνη, οὐδὲ τὰ μέλη συλλαβεῖν, ἐγὼ

iunxerim: sed mixta naratione varietatem secutus sim, ita vt alicubi ab hoc vel illo animante digressus rursus alibi ad idem redierim, & alia quædam super eius natura attulerim. His respondeo, primū me hominem esse meæ spontis: nec ab alieno arbitrio aut consilio pēdere. Deinde, voluisse me varietate argumēti Lectorem allicere, & tædium quod ex earūdem aut similium rerū narratione oboritur, euitare: atque ideò è diuersis animantibus per interualla digestis veluti floribus hoc volumen ceu sertum quoddam aut corollam elegantem, & multicolorem, concinnandum mihi contexendúmq; proposuisse. Quòd siue nationis studiosi homines, vel vna quapiam fera deprehēsa sibi gratulantur, & lucrū existimant: multò magis tantæ animalium multitudinis, non vestigia inuenisse, non corpora cepisse: sed vires, actio- μᾶλλον

nes, & facultates illas, quibus natura eas dignata est, inuestigasse, rem longè pulcherrimam & præclaram esse dixerim. Nihil huc fecerint Cephali & Hippolyti, aut si qui alij ferarum in montibus venationes egregiè exercuerunt. Nihil rei piscatoriæ etiam peritissimi, vt Metrodotus Bizantius, aut filius eius Leonides, aut Demostratus, aut alij piscatores callidissimi, qui profecto nō pauci fuerunt. nihil eximij pictores, etsi quidā illorum magnam sibi sua arte gloriam pepererunt. nā artificiosa Equi pictura Aglaophontem nobilitauit & alium quēdam Hinnulus: Myronem verò statuarium Vacca seu Bucula ex ære facta, & alios alia opera. Nam si vnus aliquis, non vnius, non paucorum, sed maioris quę natura produxit partis animalium, & præcipuorum quidem omniū, mores, formā, ingeniū, industriam, iustitiā, temperantiā, fortitudinē, affect

φημὶ γενναῖον, ὁπόσα ἡ φύσις ἔδωκέ τι αὐτοῖς, καὶ ὅσων ἠξίωσεν, ἀνιχνεῦσαι. Τί πρὸς ταῦτα Κέφαλοί τε καὶ Ἱππόλυτοι; καὶ εἴ τις ἐν ὀρείοις ἄγραις θηρία μετελθεῖν δεινὸς ἕτερος· ἢ αὖ πάλιν τῶν ὑδροθηρῶν εἰδὼς, ὡς ἢ Μητρόδωρος ὁ Βυζάντιος, ἢ Λεωνίδης ὁ τούτου παῖς, ἢ Δημόστρατος, ἢ ἄλλοι τινὲς θηραταὶ ἰχθύων οἱ δεινότατοι πολλοὶ ναὶ μὰ Δία. καὶ γραφικοὶ δὲ ἄνδρες, μέγα αὐτοὺς φρονεῖν ἀνέπεισεν, ἢ ἵππος γραφεὶς κάλλιστα, ὡς Ἀγλαοφῶντα· ἢ * νεβρὸς, ὡς † Ἀντιφιλῶ· ἢ τὸ πλασθὲν βοΐδιον, ὡς Μύρωνα, ἢ ἄλλό τι. Εἰ δὲ εἷς τὰ τῶν τοσούτων ἐνδείκνυται, καὶ ὑπ' αὐγὰς ἄγει καὶ ἤθη καὶ πλάσεις, καὶ σοφίαν, καὶ ἀγχίνοιαν, καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρείαν,

al. νεκρὸς

nomen corruptum apparet forte.

Ἀπελλῆς.

ἢ στοργὴν καὶ εὐσέβειαν θηράσας ταῦτα ἐκ ἤδη καὶ θαυμάσαι ἄξιός εἰμι. ἐνταῦθοῖ τοῦ λόγου καὶ πάνυ ἄχθομαι εἰ ζώων μὲν εὐσέβειαν ἀλόγων ᾀδόμην ἀνθρώπων δὲ τὴν ἀσέβειαν ἐλέγχομεν. Καὶ τὸ μὲν ἐνταῦθα ἀποδείξομεν· ἐκεῖνο δὲ προσειπεῖν οὐκ ἄτοπον ἀφθόνων καὶ ἐπαχθόμενος πάνδε τῷ λόγῳ μνήμην ἐπιστάμην, εἰ * ταῦτα εἶπον ἃ καὶ πάντες, ἢ εἴγε πλεῖστοι, ὥσπερ δ' ἤδη καὶ αὐτοὶ ἔφη. Ζῷα γὰρ αὐτοῖς ἄλλα πλάσαι οὐκ ἐδυνάμην· ὅτι δὲ ἔγνων πολλά, ἐπιδέδειχα μέν. Ἤδη μέντοι καὶ εἰπόντα τινά, ὧν οὐκ ἄλλος εἶπε, διά γε τῆς πείρας τῆσδε ὁ αὐτὸς ἐλθών. φίλη δὲ ἡ ἀλήθειά μοι, τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἐνταῦθα οὐχ ἥκιστα

ἀσέβειαν

ταῦτα

fectum & amorem innatum erga suos. pietatem, (& huiusmodi,) veluti venando indagandoque deprehēderit, maxima mediusfidius admiratione dignus fuerit. Hîc verò res ipsa & institutum sermonis me admonet, vt ægrè feram & indolescam brutorum animalium quorundam pietatem commēdari, in hominibus verò non paucis taxari impietatem. Sed hac de re in præsentia non dicā plura. hoc tantùm, vt par est monebo Lectorem. cuius ab initio quoque huius voluminis mentionem feci, non mereri me reprehensionē, si de iisdem animalibus & eadem fere quę plerique scripserim. nouas equidē animantes creare non potui: earum verò quas natura produxit, permultas mihi cognitas esse, describendo ostendi. & inter cætera, peculiaria quædam aliis hactenus in eadē historia versatis, indicta protuli neque tamē quicquam cōfinxi, sed cū in aliis, tū his quoq; veritatē me maximi

facere declaraui. Cęterùm de diligentia mea, & cura styli, hoc est elocutione, compositione, & vocabulorum totiúsque dictionis proprietate ac honestate, iudicium penes illos esto, quicunq; alieni operis iudices ac censores non iniqui fuerint.

στα. Ὅπως δὲ αὐτὰ εἶπον, καὶ σὺν ὅσῳ πόνῳ, τό, τε ἀκριβὲς τῆς λέξεως ὁποῖον καὶ τῆς συνθήκης, τῶν τε ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων τὸ κάλλος, ὁπόσοις αὖ μὴ χρήσωμαι καὶ τὸ περιὸς κριταῖς ἐκεῖνοι εἴσονται.

ΤΕΛΟΣ ΣΥΝ ΘΕΩ.

FINIS.

IN ÆLIANI LIBROS DE
historia animalium, Index locupletissimus.

*

Prior numerus librum, alter caput indicat.

Abderita de fœtibus 12,17
Abderitarum regio 15,25
abortus equæ causa 9,54
abortus vbi crebri 12,17
de Abrotoni herbæ facultatibus 9,33
abstinentia accipitris circa potum 2,42
abstinentia ciborum noxiorum 8,9
abstinentia à cibis noxijs 2,51
Absyrtus frater Medeæ 14,25
Abydi Ægyptiacæ incolæ, asinum & tubam detestantur 10,28
Abydi oues 3,32
Acantheus isthmus 13,20
Acanthi seu Spini auis natura 10,32
accipiter pelagius & corruus inimici 6,45
accipiter Apollini & Latonæ sacer 10,14
accipiter cur ab Ægyptiis colatur, & plura de eius natura 10,14
accipiter indicauit sacrilegum 2,43
accipitres qui nothi esse intelligantur 2,43
accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura: quibus diis sacri 12,4
accipitres tinnũculi & mõtani, amant fœminas, lactucæ syluestris succo oculis medentur, vere, ex Ægypto in quasdam insulas demigrant 2,43
accipitres in Ægypto sacri Apollini, quomodo nutriantur 7,9. in Ægypto colantur 10,24
accipitris ingenium, quomodo Thracum aucupia iuuet, quæ animalia inuadat, eius religio in cadauer hominis, & circa potum abstinentia 2,42

accip

accipitris Antiocho cognomẽ, aquilæ Pyrrho 7,45
accipitrum piscium volitus 9,52
Achæmenes alumnus aquilæ 12,21
Achæus tragœdiarum auctor 7,47
Achilles amicus Patrocli 7,27
aciem elephãti quomodo instruant 6,56
Aclidæ, clari aruspices 8,5
aconitum herba venenata 4,49
actum agere 13,13
acus piscis venter in partu disrumpitur 9,60 quomodo pariat 15,16
adeps elephanti contra ferarum venena 1,37
admiratio & curiositas causa mihi 2,8
admonitio 8,16
adonis piscis natura, genus & nomen 9,36
Adonidis templum 12,23
Adonidis Cinyræ regis filij amor 9,36
Adranus vel Adrianus, Siciliæ ciuitas, & in ea templũ & canes Adrani dæmonis 11,20 forsã Adriani imperatoris.
Adria 17,16
adulter in Sicilia proditus à canicula 7,25
adulterij pœna 3,44
adulterium 1,37.3,42.8, 2,11 15
ædificãdo Cyrus maior, & Darius gloriã cõsequuti maiorem ipse 1,59
Ægium Achaiæ vrbs 5, 29
Ægyptus cælo temperato 2,38
Ægyptiæ capræ 3,33
Ægyptij 2,6
Ægyptij mures 15,26
Ægyptij ridentur, quòd animalia colant 12.5
Pompeium magnũ insepultũ proiecerũt 12,6. animantes earũq; partes ad naturam referũt 12,7 Symitæ, & Elephãtinem incolẽtes 19, 19 cur accipitrem colũt 10,14 colũt aspides, eas nutriunt, & crepitu vocant 17.5. eorũ libri 19, 29. præfectura ab Hercule denominata 4,54. religio 19,16
Ænos Thraciæ vrbs 5,6
æquelis æqualem delectat 1,45
æquinoctium vtrumque significat arietis cubitus 10,

10,18
Æschyli mors 7,16
Æschylides de re rustica 16,32
Æschylus citatur 9,42. in Syspho 12,5. in Agamemnone & Dictyulcis 7,47
Æsculapij templi sacrilegus à cane proditur 7,13
Æsculapio sacer Parias 8, 12
Æsculapius morborum depulsor, Apollinis filius 10,49. mulieri caput absciss. restituit 9,33
né. Æsopum quidem triuisti 1.5
ætatis teneræ animus flexilis, adultæ rigidus 3,40
Æthiopiæ aues vnicornes, sué; quadricornes 17, 20
Æthiopici tauri 16,45
Æthiopum quorundã rex canis 7,40
Ætnæi piscis castigas 1,13
Ætnæi canes Vulcani 11,3
Africa non fert apros nec ceruos 17,10
infestatur à basiliscis 3, 31
Agearchides de Psyllis 17,27
Agathocles Syracusanus 14,28
Aglaophon pictor 17,47
Aglaophotis 14, 4. herba noctu lucens 14,27. eius remedia ib.
agmen vel ordo 10,8
agmen murũ recedentiũ, 6,41
agni & hœdi prognostieõ de tempestate 7,8
agnos herba serpẽtibus aduersa, venerem cohibet 9,26
agni mox nati matrem agnoscunt & amant 5,25
agnum ferens lupus 12,31
agnus biceps, & ioquutus 12,3
Aiax Locrus 15,24
Æiscopes 15,28
alaudæ fabula 16,5
alaudam sinapi necat 6,46
alaudæ gramine fascinationes auertit 1,35
albæ aues tempestatẽ portendunt 7,7
Albę colonia Roma 11,16
alcarini boues qui 12.11
alcedinis partus trãquillo mari 1.36
alcedinis in carulos maritos iam senes pietas 7.17
Alcestis Peliæ filia 1,15
alcimus canis 11,13
Alcmæon 1,24

Alcmenæ obstetrix mustela 12,5
alcyonij dies celebrantur quum pariunt alcedines 1,36
alcyonis nidificatio mirabilis 9,17
Aleuæ pastoris Thess. pulchritudo, à dracone amatus 8,11
Alexander pauonem non vult occidi 5,21
Alexander Pyrrhi filius 10,34
Alexander Myndius 4,33
Alexander cornua asini Apollini dicat 10,40
in India draconem inuenit 15,21. ipsius equus bucephalus 6,44
Alexandrinâ pugnâ Darius occubuit 6,25
Alexandro canes Indici dati: horum pugna contra leonem 8,1
Alexander à Simijs territus 17,2
alga marina noctu lucens 14,14
allij fœmen necat sturnum 6,46
alphæus fl. 5,17
altiora petere quàm Deus & natura voluit, periculosum 7,30
alysios herba singultum amolitur 9,31
Amasis rex 17,6
Amastria Ponti vrbs 15,5
amerinæ flore atricapilla interimitur 6,46
amicitia & odium diuersorum animalium 5,48
amici vindices & vltores amicorum 4,45
amicitia trochilorũ & crocodili 12,15
amicitia & mutuum auxilium inter delphinos 5,6
amicitia firma in periculis 3,46
amicitia minorum sæpe prodest maioribus 8,25
amicitiæ & familiaritatis religio 6,2
amici veteres non deserendi 6,63
Amilcas Afer pœnam sacrilegij subit 10,50
Amisodorus rex chymæram aluit 9,23
Amœbeas citharœdus 6,1
Amobates dipsas 6,51
Amometus citatur 17,6
amor adolescentis in capram 6,42
amor accipitrum in fœminas 2,43
amor anseris erga altorem suum

ſuum 7,41. in puerũ Amphilochum, & citharistriam Glaucen 5,29
amor arietis in citharistriam Glaucen 5,29 8,11
amor canum erga altores ſuos 7,10. in dominum 10,41. delphinorum in pueros 6,15. draconis in Aleuam paſtorem 8,11. in puerum 6,63. in puellam 6,17
amor & pietas elephanti in ſoboIem 9,8. erga dominum 7,37. erga ſuum nutritium 7,41. in mulierem 7,43. erga nutricios & familiares 6,25
amor equi in Socien 6,44 vide Gratitudo.
amor in dominos 11,13 & nutricios 7,28. 29. caniculæ marinæ in fœtum 1, 17. delphini 1,18.
amor in prolem 3,43
amor in deformiores 4,56
amor in ſoboIem 2,40. 3.25. 21. 6,9. 11,38
amor Glauci piſcis in fœtum 1,16
amor incautus captiuitatis cauſa 1,23
amor aſpidis in puerum Ægyptium 4.54
amor brutorum erga homines 2,6. mutuus ouĩ 7.27. maternus in prolem 6,43. aquilæ & formoſi pueri 6,29. mutuus etiam in fuga 7,36
amor prolis & inſtitutio 3, 40. puerorum in pueros 6,15 patrius in prolem 4, 29
amor & pudor fortitudinis ſtimuli 4,1
amor porphyrionis erga gallinaceum 5,28
amor tauri, equi, ceruii in Mithridatem 7,46
amor vituli marini in ſpõgiatorem deformẽ 4,56
amorem mulierum conciliat cerebrum gruũ 1,44
amorem quomodo paſtores excitent 14,18
amoris vis 1,50. 2,6. 6,29. 10,27. & natura 6,17, 29. 6, 44, 7, 43. & conſtantia 3,46. & pœna 6,15
ampelos, genus pantheræ 10.39
Amphiaraus Oiclei 13,22
Amphilochus ab anſere amatur 5,29
amphisbęnę duo eſſe capita, & vtroq; verſus eũ incedere. 9,23. ipſius pelles venenata animalia fu-

gat 8,8
Ampraciotæ leænam adorant 12,43 ipsorũ tyrãnus à leæna deuoratus ib.
amuletum oculis salutare, annulus quocum lacertus viridis excæcatus in olla defossus fúerit 5,47
Amynthas citatur 17,17
Anacreon 4,27,39
anatis fœtus mox in aquã se recipit, aquilã anatariam declinat 5,33
anatum & mergorum prognosticum de tempestate 7,7
Anaxagoras diuinis honoribus affectus, quòd pluuiam prænunciasset 7,8
Androcles à leone seruatus 7,48
andron formicarum 6,43
anguilla sacra in Arethusa 8,4
anguillæ Eridani quales 14,8
anguillæ vt capiantur in Pado 14,8
animalcula innominata Mœdicam regionem vastarunt 17,41
animalia eadem mira esse & sonora, secundùm loca 5,35.37,38
animalia quæ domorum & vrbium ruinas fugiunt 11,19
animalia quænam bellorũ causæ 12,27
animalia quænam capiantur facilè 8,6
animalcula quæ populos sedibus suis expulêre 11,28
animalia irrat. quantæ curæ priscis, & Pyrrho & Antiocho fuerunt 7,45
animalia nutibus deorũ obtẽperant, cóíq; celebrãt 10,49.11,1,4,6.8
animalia vbi quæ non sint 5,8
animalia in hiatu Plutonis 16,16
animalia diuersa diuersis coloribus Arabiæ atque maris rubri 13,18
animalia mansueta quibus animalibus non confidant 5,10
animalia quæ ex paruis in maximam crescunt magnitudinem 9,58
animalia bigenera, insititia, & deformia 16,29
animalia quæ sine morsu mortem inferunt 8,7
animalia timida arctiùs congregantur 8,18
animalia quomodo afficiantur

ciantur ad nouilunium 9,6
animalia singula norũt in quo vim suam habeant 9.40
animaliũ nutritionis diuersa nomina 6,8
animalium quorumdam diss ẽsio mutua & inimicitia 4,5.5,48.6,45 metus 6, 12. amicitia 5,48
animaliũ differentia secundum partum 2,52
animalium diuersæ voces 5,51. diuersa ingenia ac mores 7,19
animalium coitus 6,63
animalium diuisio 11,37
animalium quorundam diuersę naturæ in diuersis regionibus 5,27
animalium diuersorũ occultæquædam affectiones 3,7
animalibus quibusdãquę nã sint mortifera 6, 46
animalia partes aliquas sui corporis duplicatas habentia 11.40
animãtes etiam feras beneficiis eõciliari & curari 4,44
animi magnitudo in contemptu deteriorũ 15,22
animus ætatis tenera flexilis, adultæ rigidus 3,40
Anno Carthagin. leone sarcinas vexit 5,39
annus lycabas 10,26
anser à Romanis colitur 12.33
anser Glaucam citharœdã amauit 1,6 Lacidem philos 7,41. puerum, citharistriam 5,29
anseres quomodo Taurũ montem transmittant: naturacalidissimasunt: gaudent aqua & herbis refrigerantibus: Laurifolia & Rhododaphnẽ ceu venena nunquam attingunt 5,29
anserum ouа 14,13
antacæi pisces 14,23
antacæorum natura 14,26
Antander fluuius 8,21
Antenor conditor Patauij 14,8. citatur 17.35
anteros 14,28
anthedones 15,1
Antigonus Macedoniæ rex 15,2. Megaram obsidet 11,14
anthias & ellops sacri pisces 8,28
anthiæ capti quid faciant 12 47
Antimachi suadet occidẽdos Menelaũ & Vlyssẽ leg.

legatos 14,8
Antiochi necem vlciſcitur ipſius equus 6,44
Antiochia Piſidiæ 16,7
Antiochum accipitris, Pyrrhum aquilæ cognomine oblectatũ eſſe 7,45
Antiochus Syrus, rebus cõtra Medos malè geſtis, ſe præcipitẽ dedit 10,34
Antipater Megaram obſidet 16,36
antipathiæ 5,37
Apamienſe ſtagnum generat ſiluros 12,29
apes quomodo ánimaduertãt in fucos 1,9. cõtra vim ventorũ pedibus lapillũ geſtant 1,11. capiuntur à meropibus 8.6, hyeme, aut in morbo, ex alueis non commouẽt 5,12. ex boũ cadaueribus 2,57. tã vnguẽto odorato, quàm retro odore offenduntur 1,58. ſunt & in Scythia, & mel colligunt 2,53
apes Chalcoides 17,35
apes amant homines 11, 37. à cadaueribus abhorrent 5,40. quędam mellificij imperitæ, nonnamen otioſæ 1,10
apib. quę animalia noceãt & quomodo pellantur 1,58
apum erga ſuum regem ſtudium 5,10
apum ætas quomodo dignoſcatur 1,11. nomenclaturæ: vbi non ſint: mellis differentiæ 5,42
apum rex, reſpub. mores, ingenium, hoſtes 5,11. geometria circa ſtructurã fauorũ: redũdãtibus alueis colonias ab eis mitti pluuias & ventos præſentiri: crepitaculis ſonoris reuocari fugientes vel errantes 5,13
apum regis clementia, ſiue quòd aculeo careat, ſiue quòd non vtatur: vtq; in cõſpectu eius cæteræ apes aculeũ contineãt 1,60
apum natu maiorum prudentia 1,11. ædificia, reſpub officia 1,59
Apelles Epheſius non reẽ equum pinxit 4,50
aper vt ſe ad fortitudinem acuat 6,1
in Aphrico mari olerum gregem interdum apparere 10,36
Apicius guloſus 3,41
Apis bos ſacer 10.28. 11,20
Apion citatur 10,29. 11,43
Apollo

Apollo Sminthius 12,5. Didymæus 13,21 eorum famulum aquatum mittit. 1,47,48. amat puellam 15,23. Lycogenes dictus 10,26
Apollinis Clarij templum non adeunt venenata animalia 10,49
Apollinis Actij fanum in Leucade 11,8
Apollinis delubrum in Copto, & cornibini 7, 18 templum in Myrensi Lyciæ sinu 12,1. lucus & cerui in Curido 11,7
de Apollinis solemni apud Hyperboreos honore: & quòd cygni ad eundem celebrandum adsuolent 11,1
Apollini sacri cygni 14,13, cur lupus sacer 10,26, cur accipiter 10,14
Apollini perdicarius & ocypterus ministrit, 24 dracones Epiroticisacri 11,2
Apollodorus Cassandrinorum prædo 5,15
Apollodorus 8,12. in libris de Theriaca 8,7
Apollonius Rhodius 15,23
Apollonopolitæ populi vt crocodilos oderint 10,21
Apollophanes poëta comicus 6,51
Aposisares Indus 16,39
apri musica capiuntur 12, 46. necantur 17,31. inuasuri quempiam dentes acuunt 5,45. 6,1
apuarum procreatio ex limo, perfugiunt petrarum, cibus ex mutuo lixu, captura 2,22
aqua dulci pisces in mari ali 9,64
aquæ intercutis remedium 14,4
aquatio mulierum Pœoniæ 7,12
aquila interimitur symphyto 6,46. nidum suum cõtra fascinationes tuetur lapide aëtite 1,35. alumna Achæmenis 12,21 seruat puerum deiectũ è turri 12,21. Gordio regnum præsignificauit 13,1. à Polypo, quem rapuerat, eius implicata cirris in mare detracta 7,11. liberata à serpente gestata fuit 17,37 formosum puerum redamans 6,29
aquila chrysaëtos, vel stellaris, animalia venatur, taurum in Creta sternit illiberalis circa cibum

2,39
aquilęvti terreſtreis teſtudin. ex alto ſaxis illiſas exedant: vnde Æſchylus peremptus 7,16
aquilaoculatiſſima, ipſius fel visũ hominis acuit 3,42
Aquilæ contemnunt cornices 15,22
aquilę temperãtia, fortitudo, volatus, oculorũ acies: à draconeterimetur: pullorum ingenuitatem experitur 2,26
Aquila Pyrrhi cognomen 7,46
aquilæ pennæ, aliis admixtę, eas corrumpũt 9,2
aquilę amor erga suos nutritores, ac pullos 2,40
aquilarũ vocem metuit lepus 13,11
aquilas vincũt cygni 17,24
aquilæ raptu animalium viuũt, præter illam quę Iouis cognomiuatur 9,10
Arabes 17,36
Arabicarum vaccarum cornua 12,20
Arabiæ & maris rubri diuersa animalia 10,13
aranei t. xtrina 1,21. textoria, sartura, geometria, 6,57
arboriali ęquo modo plã tæ ramus opera auiũ excernẽtiũ inseratur 9,37
Archelaus 2,7
Arcturi ortus quid in mari efficiat 13,28
ardea 10,5. 17,22. vt alat suos parẽtes 3,23. vt cõchas deuoret 5,35. auspicata auis 10.37. tempestatem præsagit 7,7
ardeolæ cancro nidis suis impositio fascinationes repellunt 1,35
Argades flumen 16,42
Argiui nõ interimũt serpẽtes 12,34 in forum ingressos quando interficiant 12,34
argus canis 7,29
Ariani Indi 16,16
aries mas & fœmina differunt forma 15,2
aries Glaucã citharistriã amat 1,6. 5,29. rtualis Ptol. Philadelphi 8,18
arietes marini 15,2.
arietis cubitus duplex ab vno ad aliud æquinoctium 10,18
Arion Methymnæus 6,15. à delphino seruatus 2,6. 12,45. ipsius statua in Tanaro 12,45
ariones, genus eochlearũ 10,5
Ariphrus Xanthippi pater 12,35

12,35
aristas canis vorat contra lumbricos 8,9
Aristagoras 11,10
Aristeas poëta comicus 6,51] Aristippum Arete filia audiuit 3,40
Aristippus cognomine Metrodidactus, Aretē matrem audiuit 3,40
Aristoclis versus de sacrificio Cereris Herm 11,4
Aristocratia Athenien sium 5,13
Aristophanes Byzātius 7,39,47.12.4. elephantum habuit riualem 1,38 comicus 4.42
Aristophanes in auibus 16,5 in Amphiarao 12,9
Aristaphones γηρ. τέδη: citatur ab Athenæo 12,9
Aristoteles 2,39,49.52 3,45.4 6.58.5,1[illegible],14,27,34,43.6,3,1. 7.7,13,40 8.9.9,6,2[illegible],39.41,64 10,11,32.36,11,18.12,6.35,40 13,4 de hirundine Sami 17,20. de delphinis 12,12. de perdice 17,15. de glani 12,14. de bobus Leuctricis 16,33. copas non scopas legit 15,28
Aristoxenus 8,7. musicus 2,11
arma sua norunt animalia singula, iisq; sciunt vti 9,40
Armeni vt feras tollant è medio 17.31
Armenia, in eaq; pisces mortiferi 17,31
arneides sacri dies 12,34
aron herba 6,3
arrhatas lacus 17,40
ars vtilior in periculis q̃ vires 5.7
ars à metu periculi libera 4,13
Arsenoïtæ, Ægyptij populi 10,24
Artacæi tumulus 13,20
Artapatas Cyri minoris eunuchus, sceptriger, & particeps mortis 6,26
arte mala bonam perdere naturam 1[illegible],13
artes perniciosæ 8,24
aruspices clari qui 8,5
Ascanius 11,6
Asellus marinus 5,20.6.30. 9,38
asilus siue myops 4,51
asinæ non rudent 3,7
asini Indiæ feri 16 9
asini vno armati cornu 14 15
asini siluestres vt necentur 17,31
asini Maurusij quales 14,

10
asini, remedium contra senectam gestantis, & sitim dipsadi serpenti afferentis fabula 6,51
asini Libyci tonsas equas tãcùm salitũt 2,10,12,14
asini capiuntur à lupis 8,6
asini Marti sacrificantur vbi 12,34
asini vnicornes Indici: & de cornuum vsu 4 52
asini Scythici cornu aquã Stygis continet 1 ,40
asininæ carnis esu curatur phthisis 11,35
asinorum vsus apud Saracoros 12,14
asinum & orygen quinam Ægyptiorum, & quas ob causas oderint 10,28
asinus & ouis ignaua animalia 7,19
asinus ne rudat 9,55
asiones alcopes 15,28
aspergi pisces 9,46
aspis sacra cæsa à vinitore 11 32
aspidis dentes 9,4 morsus 2,5 lethifer sine dolore 9,11. incurabilis 1,54. si ranã comederit 9;15. vt circulatorẽ interfecerit 9,62, vestigia morsus 9, 61. amor in puerum 4, 54
aspides mansuefacti & culti ab Ægyptiis 17,5
aspidi hostis ichneumon 3,22. 6,38. 10,47
aspides & dracones magni 16,39
aspidum Libycarum venenum 3,33
aspidum sedecim species 10,31, earum symbolum venenum 6,38
assiduitas perpetua 6,55
Assabaras flu. 17,40
astacus consuetum locum amat 8,23. polypum extimescit 6,22
asteria, siue ocnus inter ardeas 5,36
astræus fl. vbi 15,1
astutia cauta leporis 6,47
astutia & fraus in pugna 1,30
asylũ etiam bestiis 11,5,7
Athenâs insula vbi 14,1
Atheniẽses Phocionẽ probum virum inhumatũ proiecerunt 12,4. relinquunt patriam 12,35 alebãt in Prytaneo confectos ætate athletas 6, 49. liberaliter tractans vetulum mulum de Mineruæ templo bene meritum 6,49.7.13

athletę ętate confecti alebātur in Prytaneo 6,49
Athos Thracię mons 13,20
Atlantis ad radices pascuæ, syluæ, fontes, elephātes fenes & sacri 2,7
Atlantidis reges, & eorum insigne 15,2
Atlantides insulæ, quas beatas vocant 15,2
Atossa Darij vxor, causa belli 11,27
atricapilla necatur amerinæ flore 6,46
attagenæ, meleagrides, earumq; voces 4,42
attagenes & gallinacei inimici 6,45
attagenes libertatem in volādo amant: in peste locutæ: captę tacēt 15,27
attici medimni 17,3
auaritia 7,20
audacia corui 2,51
audacia muscæ 2,29
aues Indis in deliciis quales 17,23
auium remedia aduersus fascinationes 1,35
aues Indi quomodo ad venationem instituant 4,26
aues vnicornes vbi 17,10
aues Apollini in Ægypto sacræ 9,9
aues capere capitale Galatis 17,19
aues precibas Galatarum motę perdūt Parnopes locustarum genus 17,19
aues bobus maiores 17,14
auis Caspia vel Indica 17,33
aues vncungues 4,20
auium quarundam & insectorum voces 6,19
auium de serenitate & tēpestate prognostica 7,7
Augeas canis, ab Augea Eleusinio appellatas 10,41
Aula Arcadiæ locus, in quo Panis delubrū 11,6
aulopias piscis cetaceꝰ, & eius forma 13,17
aulopiæ cicures 13,17. earum captio insidiosa, cū thymno pugna 13,17
aurata timidissimus piscis, & ipsius captura 13,28
aures lepori quasi vexilla roboris 13,14
aurum allicit os tibiæ accipitris 10,14
auspices clari qui 8,5
auspicia ex hirundinibus 10,34. ex ardeis felicia, ex noctuis infelicia 10,73
auster laxat vētres 12,17, gignēdis fœminis fœcū-

dus 7,27
austri latus in equis 15,25
australes regiones magis septentrionalibus abortiunt 12,17
αὐτόματα. 6.13
Autocrates citatur 12.9
Autoriatæ Indi 17,41
Axis Cteſiæ Indica fera 15 15

B

Bacchus in Samo hians 7,48
Balæna 5,4. 16,18. è mari in littus 9,50
Bambyx. ſiue Hierapolis 12,2
barbę fiducia ĩ hirco 7,26
Barcæi in rbo defunctos cremant, in bello defunctos vulturibus obiiciunt 10,22
Baſiliſci venenum 2,5 liberalitas 2.7
baſiliſcus ſuo ſibilo omnes ſerpentes fugat 2,7. timet gallinaceũ vt & leo 3,31
Bathylis Cretenſis phthiſicus 11,35
Bellerophontis alacritas in morte 5,34
bellorum cauſa quænam animalia fuerint 11,27
bellum mares non fœminę propatria gerũt 10,15
bellum iuſtis de cauſis contra aduerſarios ſuſcipiũt elephanti 7,36
Belonæ ſpinæ 9,7
beneficiis feræ conciliantur 4,44
beneficiorum fructus certiſſimus 7,48. 8,3 22.10,8
beneficiorum memores feræ 6,64
beneficium mutuum 8,25
beneuolentia erga benefactores & familiares 6,25]beneuolẽtia equorũ erga nutritios &c 6,44
benignitas equarum in pullos alienos 38,6,48
Berenicæ familiaris leo 5, 39.]Beræa vrbs 15,1
Beſſus & Nabarzanes Dariũ interfecerunt 6.25
beſtiæ vt ſuis familiaribus pareant 6,2
beſtiarispręſentio, peſtis, famis, &c. 6,6
beſtiaris memoria & gratitudo 8,22 10.48
beſtiæ beneficiis cicurantur 4 44
beſtiæ quædã acerbiores ad morſum vbi venenatũ quid attigerint 9,15
beſtiæ aliena hortatione nõegẽtadfortitudinẽ 6,1
beſtiæ rationis & iuſtitiæ par

participes 6,50
bilis atræ copia canibus rabiem facit 8.9
Biſtonicum ſtagnum 15,25
Bitera vrbs 14,8
Bithynica nauis gladijpiſcis capite inſignis 14,23
bitumen necat charadrium 6,46
blattæ hirundinum ouis perniciosæ, quomodo arceantur 1,37
boccalides aues 13,25
Bocchoris Ægypti rex 11, 8]bonorumhom.à morte præmium 1,51
Boreæ & Chionis filij 11,1
boreas gignendis marib. fœcundus 7,27
bos Mauis 11,11
bosphorus fretum 15,8
bouis prognoſticon de tempeſtate 7,8
bouis caſtrati, & teſtib. præditi qualia cornua 12, 19]bouis Indici cornu tres amphoras capiens 8,34]bouis marini deſcriptio, natura, inſidiæ & malignitas 1,19
bouis apud Neuros natura 5,27
bouem Phryges non mactant, 12,34
bouem validiſſimum mulier ſacerdos ſola aurigad aram adducit 11,4
boues retrouerſuspaſcentes 16,33
boues hircis pares 15,24
boues albi vbi 12,36
boues Suſorum, quarum ſingulæ centenos quotidie cados aquæ hauiũt nec vnum amplius 7,1] boues mutili quales ſint 12,20
boues iniuriã vlciſci 4,35
boues Phœniciæ, Libyæ, Leuétricę diuerſæ 16,3]boues in area ſpicis abſtinent 4.25
boues feri nocent Cynamolgis 16,31
boues Libyci quales 14,11
boues piſcibus veſcentes 17,3
boues Caſpiæ 17,17
boues piſcantur 14,25
boues curſu pares equis apud Indos 15,24
boues in Myſia & Scythia: quorum illi cornibus carent, hi dentibus 2,53
boum multiplex vſus, etiam mortuorum ad aperas gerandas 2,57
boum duo genera 14,14
boum Erythr. mobilia cornua 2,20

boum præsensio, pestis, famis, &c. 6,16.12,19
Brachmanes 13,18.16,20.
eorũ fabula de vpupa 16,5
brassica marina 13,3
brassicę vermis 9,39
Britannicus Claudij filius veneno necatus 5,29
bruta educatione molliuntur 2,6
brutorum in homines amor 1,6,2,6
brutadeo curę esse 11,31,35
brutorum memoria & gratitudo 7,48,8,3
brutorum & hominis collatio 9,7
bubastus Ægyptia 12,29
Bubonicum promontorium 15,3
buccina piscis 16,12
Bucephala vrbs 16,3
Bucephalus Alexandri 6, 44
Budiani 15,33
bupręstis bestiola venenum boum 6,35
Burrhas fl. 12,40
Busiritæ oderunt asinum & tubam 10,28

C

cadauera amouenda 5,49
à cadaueribus sui generis quæ animantia non abstineant 7,19
à cadaueribus quæ anim. abhorreant 5,21
cædis innocentum grauis. conscientia 11,32
Cęnens 1,25
calamodytes cedri foliis necatur 6,46
calamitham serpentibus aduersari 9.26
Calingarum rex 16,18
Callias citatur 16.28
Callias gulosus 1,42
calliditati coniuncta fortitudo 5,30
callidi etiam probi inter se commissi 6,64
calliditas maleficæ 5,31
Callimachus pictus in Pœcile portu 7,38
Callimachus duo scopum genera ponit 15,28 de smilo seu fraxino 9,27
callionymus piscis qualis 11.4
Calui Romani canis 7,10
Caluus, seu Phalaera 8,15
Calypsus antrum 15,28
Cambysæ impietas 10,28
cameli Caspij 17,34
cameli timẽt equos 11,34
cameli vbi velociss. 12,34
camelorum verecũdus coitus 6,60 castitas erga matrem 3,47. ætas & vtriusque sexus castratio 4,55.

4,55 femora, genua & veretrum 10,1 certamen eorum in gratiam Mineruæ 12,14
camelum equus reformidat 3,7 leo comedit 17,36
Campylis fluuius 3,4
cancelli conchas vacuas inhabitant 7,31
cancri volantes 7,10
cancri serpentes interimentes 10,36
cancrorũ prouidentia 5,52
cancri maximi maris rubri 17,1
de cancris varia 7,24
canis Eupolidis comicite, 41 canis mercatoris Colophonij, in custodia mar supij herilis assiduus, fame moritur 7,29
canem periculum timentem, de tecto deijci non posse 6,22
ex cane fluuiatili remedium 14,21
à cane demorsus lapis, & vino immissus furiosos conuiuas reddit 1,38
canes Memphitici cibum inter se communicant 7,19
canes marini qua re pareant 14,24
canes Poli histrionis, Mẽtoris, & Theodori psaltæ, cum dominis suis exuri aut sepeliri voluerunt 7,40
canem pro rege habent Æthiopes 7,40
canes mutos reddit hyenę vmbra 3,7
canes iniuriam hospitum viti 11,19
canes Cretas, Molossos, & Carmanos, hominum in iisdem regionibus ingenia referre 3,2
canes Ægypti serarũ metu, raptim bibunt 4,53
canes quomodo ducẽdi 3,24 vt venentur lepores 13,24. ritione è rogo hominis abrepto cõpescũtur à furibus 1,38 laboris patiẽtes 7,12. quales apud Cynamolgos 16,31 Indici 4,19 impudẽtes vt & muicæ 7,19. Erretiẽses 17,8. libidinosi vel in mulieres 7,19. nõ cõmunicãt in cibo, nisi Mẽphitici 7,19. nulli sui, nisi oridi, metui sũt 5,24. quomodo sibi medeantur 5,46 forum ingressi occidũtur 12,14. quibus remediis seipsos curẽt 8,9. fluuiatiles 14,21.

21. Daphnidis 11,13
canes ne aufugiant 9,54
cani Attici sacrificāt, qui dominæ defunctæ super esse noluerit. 7,28
canicula adulterum prodit 7 25
caniculæ marinę amor in fœtum 1,17
Caniculæ ortum extimescit asellus piscis 9,38
Caniculę ortū sternuta meto testatur oryx, prę sentiunt & capræ 7,3
caniculę marinę genera, & vt capiantur 1,55
Cane oriente, Nilus irrigat Ægyptum 10,45
Canis luctus, locus in Ægina 10,41
canis Argus 7,29
canis ob vigilantiā ab Athenienſ publico cibo donatus 7,13
canis cur fœcunda 12,16
canis & hominis cibus 4, 20]canis ne latret 9,55
canis Indici cōceptus, partus mores, magnanimitas 8,1
cauis rabidi morsus 9,15
canis Glaucā citharistriā amauit, & puerū quendam 1,6
canis prę sēsio pestis, famis, &c. 6,16
canis catulos cęcos nasci, & quare ipsum venerētur Ægyptij 10,45
canis extrahit herbam cynospastum 14,27
canis quomodo ab hyæna capiatur 7 22
canis fœtus, qui primus in lucem editur, patrem refert 9,5
canis rabidi morsus vt curetur 14,20
canibus etiam ratiocinatio quædam inest 6,19
canes sacri in Adr. Sicilia benigni erga bonos, crudeles erga fures 11,20
canes in Daulia, Barbaris allatrant, erga Græcos blandi 11,5
canes dominorum socij in pugna 7,38
canis honoris causa pictus Athenis 7,38
canes Æthnęi, Vulcano sacri, bonis blandiuntur; malos lędunt 11,3
canum beneuolentia erga nutritios suos Erigonē, Silanionē, &c. 6,25
canum fides, quam venatoribus seruant: & quomodo apros cernosque indagent 8,2

canum

canum amor in dominum 12,35 calua, libido, ætas, sagacitas, morbi, & vita 4,40
canũ erga dominos amor, & de cane Gelonis 6,62
canum pœna ob prod. tum Capitolium 12,33
canum Nicæ amor & gratitudo in dominum 1,8
canum rabies quanta in Creta 12,22
canum duorum amor erga suos dominos 7,10
canum disciplina & memoria 6,10
canes canari o gramine curantur 8,9
Canobus Menelai gubernator 15,13
canopium circa Mæotidem 6,65
cantharorum vsus ad tincturam 4,46
canthari marini pugnant propter fœminas 1,26
cantharides vbi nascantur 9,39
cantiones & veneficia 1,29
cantu & saltatione allectæ pastinacæ, capiuntur 1,39
cantus illecebræ 8,24
capilli denigrantur ouis eorum 1,48
capillorum ornatum æmat equa 11,18
capito oxyrynch. ob libidinẽ capitur 1,12. à vinis abstinet 1,3
Capitolium à Gallis occupatum 12,33
capra quomodo suffusionem oculorum in se curet 7,14
capra à caprario Crathide amata, qui ob id ab hirco necatur 6,42
capræ Caspiæ 17,34
Capræ præsentium pestẽ, famem, &c. 6,16
capræ cornua piscatoribus vtilia 12,43
capræ feræ Libycæ; quales sunt, vbi versantur 14,16
caprarum pelles ad quid vtiles 14,16
capræ Scyriæ & Ægyptiæ 3,33 Sardiniæ earumq; pellis 16,34 Cephallenides 3,32 quibus pharmacis illitæ ad libidinem excitentur, augendæ gratia sobolis 9,48
capræ feræ adeps vt pupam interficit 6,46
capræ vbi aridis piscibus vescantur 16,35
capræ feræ vt necentur

17,31
capræ & oues indiæ 4,32
capram hominis vitare saliuam, eædem suam præmolle, post oues incedere nõ dignari 7,26
caprarum amore illecti sargi capiuntur 1,23
caprarum respiratio & sensus 1,53
caprarum de tempestate prognostica 7,8
caprarum vbera à pectore dependentia 16,33
caprarum Libyc natura 7, 8
caprarum ferarum cornua ad quid 14,16
capras feras Isidi sacras esse 12,23
capras in Lycia tonderi 16,30
caprea Indica ex qua moschus 14,15
capreæ timidæ 7,19
caprimulgi aues 16,22
caprimulgus capras mulgens & excæcans 3,39
capti elephanti facilè se dedunt 8,27
captiuitas per illecebras 1,29
captiuorum delphinorum cura & liberatio 11,12
captinos gregales suos cautos liberant anthiæ & scari 1,4
captus tractalineam præmordet 1,5
carbunculus à ciconia pro accepto beneficio relatus in sinum mulieris Heracleidis 8,22
Carius Iupiter 12,30
Carisci accolæ 16,33
Cares primi milites mercenarij 12,30
carlina 16,32
Carmani canes & homines 3,2
carnes luscinias faciunt vigiliam 1,43
carnes suillæ 9,28
carnium esus prohibitus 9,10
Caros herba 12,42
Cartazonos qualis 16,20
carton quid 12,42
caruli aues mariti alcedinum 7,17
carulus semper caudam mouet 12,9
casei diuinatio 8,5
caseus è spinis 16,32
Caspiæ auis discriptio 17,33
Caspij maximus lacus 17, 32
Caspiæ capræ 17,34
Caspia auis 17,33
Caspij cameli 17,34

castitas columbarum, turturum, coniugalis diuortij nescia 3,53.44
castitas elephantorum 8, 17 ætnæi piscis 11,13
castorides marinæ, in litus egressæ, suo rugitu homines interficiunt 7,50
catablepon fera Libyca, cuius spiritu infectum acrem quæcunq; inspirauerint animalia pereunt 7,5
Catanæ tyrannus Onomarchus 5,39
Catreus auis 17,13
catulorum pietas in parentes 9,1
cauda leonis vires excitat 13,14
Caunacæ 17,17
causæ rerum mirarum abditæ 8,28
causon, nomen dipsadis 6, 51
cedri folia calamo diterna perdunt, 6,46
cela auis Indica vnde dicta 16,4
Celtæ vt thynnos capiant 13,6. boues & equos piscibus alunt 15,25
Celtici equi 15,25
Cemas qualis sit 14,14
Centaurian fuerint 17,9
Centaurus gallus 12,37
centipeda 7,35
ceneris dipsadis nomẽ 6,51
centrites afflatu interimit 9,11
cephallenides capræ 3,32
cepus animal 17,8
Ceramicus, locus Athenis 1,40
cerasti serpentes 12,41. vt lædant 16,23. quibus infensi: legitimas proles probant 1,57
cercion auis qualis 16,3
Inda auis 14,14
cercopes homines 6.58
cerdones aëri putido assuefacti, vnguentis odoratis abhorrent, vt & scarabæi 1,38
Cereri turtures albas esse sacras 10,33
Cereris festũ Chthoniũdictum, & sacrificia 11,4
Ceres vbi aquam stygiam emiserit 13,40
certamen funebre 5,1
certant encornigerarũ bestiarũ apud Indos 14,51
certaminis præmia 6,1
cerua in quo loco parit 6,11
ceruas etiam fœminas cornua habere 7,39
in ceruicorde officiculum reperitur 13,15

cerui amissis cornibus cur latitent 6,5
cerui musicâ capiuntur 12,46
cerui à phalangiis læsi 1,8
cerui capiunt serpentes 8,6
cerui amor erga Mithridatem 7,46
cerui è Syria in Cyprum mare transmittunt. itē ex Epiro in Corcyrā 5, 56
cerui cornu serpentes fugit 9,20
cerui curidij in Apollinis luco tuti à canibus 11, 7
ceruorū Hellespontimoderatio fines suos non egredientium 6,13
ceruorum cornua cur renascantur 12,18
ceruos Græcum & Indicùm sermonem intelligere 11,25
ceruum ob inuidiam dextrum cornu occulere 3,17
cervus serpētē spiritu suo latibulo extractum deuorat 2,9. luthrus ex sobe cornu ipsius serpentes abigit 2,9
cetaceorum piscium dux 2,33
cete Laconici maris 17,6
cete maris Indici 16,18
cete quę capita habēt leonum, pantherarū, arietum, &c. 16,18
cete procreat Gāges 12,41
cetia, cetotheria 13,16
cete maxima 9,49
Chærades 14,28
chalcoides apes 17,35
chama illecebra piscium 14,22
chamæ diuersę referūtur: earum sedes: quæ fugiunt amentvè 15,12
chamæ piscis libido 4,5
chamæleō colores vt mutet 2,14 vt serpentem impugnans eludat 4,33
chamæriphes quid 14,13
chaones boues maximi 12, 11] charadrius auis 17, 12. bitumine necatur 6,46
charax piscis qualis 12,25
charmides Massiliēsis 5,38
Charondas legumlator 6, 61
chersydrus 8,7,13
Chij 16,39
Chymæra & hydra ferę à poëtis fictæ 9,23
Chionis & Boreæ filij 11 1
Chlonis & chlorion 4 47
Chrysermus phthisicus 11, 35] Chrysippus adamatus ab Lao 6,15
chthon

chthonium festum 11,4
Chusa locus 10,27
cibaria publicè locata mulo vetulo ab Athen 6, 49 & 7,13
ciborum noxiorum abstinentia 8,9
cicada mas, cononus 11,26
cicadas calore ad cantum excitari 3,33
cicadæ propter musicam Iouis filiæ 12,6
cicadæ mutæ in Macedonia 3,35
cicadarum nomina 10,44
cicadæ marinæ quales 13,26
cicadæ victus & cantus 1,20
cicadæ capiuntur ab hirundinibus 8,6
cicadæ Rheginenses & Locrenses 5,9
ciconia & vespertilio hostes 6,47
ciconiæ pietas in parentes & dignitas apud Ægyptios 1,16
ciconiæ gratitudo erga mulierem Tarentinam 8,22
ciconiæ parentes alunt, cum quibus locum mutant: ob pietatem, in homines versæ 3,23
ciconiæ quomodo sibi medeantur 5,46
ciconiæ, oua & nidus 1,37
ciconia heram adulteram excæcauit 8,20
cicutæ perniciem infert olori 3,7
cicuta homini venenum, suibus verò non 4,23
Cijoues 16,32
Cimonis equæ Athenis sepultæ 12,40
Cinnamomus auis Indica 2, 34. 17,21
Cinclus 16,3,9 caudam continuè mouet 16,9 in alieno nido parit 12,9
Cinclus, Erasmo prouerbium 12,6
Cinyræ regis filius Adonis 9,36
Circe & Circus, auis 4,58
circi aues cichori, munium suos nidos contra fascinationes 1,35
circulator mortuus ex aspidis morsu 9,62
circus malo punico interit 6,46. inimicus cornicè & turturi 6,45
cirrhæi perdices 4,13
Cissus, qui serpentis oua deuorarat, à Serapide curatur 11,34
citharœdus piscis, duplex 11,23
Cius insula 16,32
Cladarorynchus, trochilo-

rum ſpecies 12,15
Clarius Apollo 10,49
Claudius veneno exanimatus 5,29
Clazomenij ſuem alatum agros vaſtantem habuerunt 12,38
Cleanthes faſſus eſt, beſtias non eſſe rationis expertes 6,50
Cleanthis & Zenonis amicitia 4,45
Clearchus peripateticus de Argiuis 12,34
Clearchus tyrannus 5,15
Cleomenis filius leonem conuictorem habuit 5,39
Cleonymi timiditas 4,1
Cleopatra Auguſto aduentante, ab aſpide ſecurat morderi 9, 11. eius mors 9,61
Cliſophus celebris paraſitus Philippi 9,7
Clitarchus citatur 17, 22 23, 25
Cnidius Cteſias de rebus Indicis 16,31
cochlea maris rubri 11,21
cochleæ Ponticæ in Propontide hiemant, circa Ægialum æſtiuant 10,6
cochleæ ardeæ perdices 10, 5
Cranaus Parius beneficij in delphinos collati fructum recepit 8,3
Cœranum promonterium 8,3
coitus animalium 9, 63
coitus hirundinum diuerſus ab aliis auibus 2,3
coitus venereus Maſſagetarum propatulus, camelorum verecundus 6,60
colloquia laſciua & libidinoſa 6,1
colorem mutantia 12,28
colores ſobolis ouium mutare 8 21
coles Scytharum & Sarmatarum animal 15,15
colubri ſiue hydri morſus 4,57
columbę luteę Indorum 14. 14
columbæ liuiæ 16,2
colũbæ vt haliæetos & circos horreant, & accipitrũ impetus declinent 3,45
columbarum caſtitas 3,44
cautio, familiaritas cum homine: quodq; in ciuitatibus manſuetæ, in deſertis non 3,15 rubræ ad prolem meliores, ducesq; reliquarum 4,2 Veneri ſacræ ex Erycino in Libyam deam comitantur, nono poſt die exedentes

tes 4,2
columbus coniugem vt iuuet 3 45
in coniuges parientes cura merulæ marinæ 1,14
comici poëtæ Sophocles, Dinolochus, &c 6,51
comitialis morbus vt sanetur 3,17,19
conchæ margaritiferæ 15,8
conchæ maris rubri tam acuta labrorum acie, vt quamcumq; hominis natantis partem apprehenderint amputent 15,20
concordia 2,27
concordiâ imbecillæ res valent 8,18
coniugij castitas 3,44
coniugij auspicandi ritus 12,34
à coniugio virulentia aliena 9,66
coniugium cum vna 1,26
vide matrimonium
coniugium & monogamia coniugium 3,9
coniugum officium & pietas interse 7,17
conscientia furiosa ex innocentum cæde 11,32
consuetudo & educatio quãtum etiam in brutis valeat 2,6
consuetudo 8,23
consuetudo paulatim capienda est 9,9
per contum piscatio 12,43
conuersatio malorum pestifera 7,5
cophia seu typhlin serpens 8,13.
Coptum Thebaidis oppidũ Apollonis de lubro sacrũ, & binis semper coruis habitatum 7,18
Coptus, vrbs Ægypti 10,23
cor in ventre habet asellus, quod gulosi est 6,30
coracini pisces 3,17.14,23
Corcyræ situs 5,56
cordis sedes 4,20
coriandrum esca scarorum 12,42
Coria, locus prope Helicem 11,19
Corinthiacum mare 15,9
cornices irritat aquila 15,22
cornix regias literas perfert: ipsius sepulchrum in Ægypto 6,7
cornix scorpium prouerbium 7,11
cornicis de tempestate prognosticon 7,7
cornix aristereõna in nidum suum importat, vt fascinationes arceat 1,15
cornicum cõiugium & monogamia: deq; auspicio

ex eis & dissensione cum noctua 5,9
cornix si inciderit in reliquas carnis à lupo comesæ, moritur 6,45
cornu bouis Indici tres amphoras capiens 3,34
cornua vnde nascantur 12, 20
cornua elephantorum reperiẽdi mira solertia 14,5
cornua boum qualia in castratis, vel non 12,19
corpore in exiguo virtus maior 10,13
corpus quo habitus, tanto stolidius 2,13
Corsica 15,2
Corsicum fretum 15,2
Coruda Indiæ locus 16,21
corui de tempestate prognosticon 7,7
corui Apollini sacri 7,18
corui Ægyptij vt se vlciscantur à nauigantibus, ob cibum denegatum 2, 48
corui imponunt in nidis vicicem, aduersus fascinationes 1,35
corui audacia contra magna animalia & æ'onem autem amicitia cum vulpe: voces variæ: æstate, propter alui fluxum, ab humidis abstinentia 2,51
corui ouis quomodo denigrantur capilli & dentes 1,48
corui Libyci, quomodo aquam assurgere curent: in fœcundis agris gregatim in sterilibus bini volant: pullos educatos expeliunt: ipsorum sapientia 2,48
corui semper bini circa Coptum 7,18
cornprumvodem metuit lepus 13,11
corui parentem senio confectum vorant 3,63
coruus Appollinis famulus, aquatum missus, æstate siti laborat 1,47
coruus sacer, Apollinis pedisequus, diuinandi peritus 1,48
coruus serpentem, prouerb. 7,11
coruus erucæ semine necatur 6,46
Cossinitus fl. Thraciæ 15,25
coxarum vertebris laboranti cancri, lutarij remedium 7,30
coxendicis dolorẽ canibus infert fructus fraxim 8,9
Coythæ uicus 16,15

Crambis vermis in brassica 9,39
Cramon Thessaliæ locus 8, 20
Crassi muræna 8,4
Crates Pergamenus 17,9, 37
Crathis fluuius 6,42. potus candefacit pecora 12,36. caprarius 6,42
Cratinus citatur 12,10
credulitas iudicis 7,15
Crenytis 15,11
Creta Iouis nutritia terra 5,2. lupis & serpentibus infestissima 5,2 in ea nec noctua, nec vllum maleficum animal 5,2
Cretensium iuuenum amicorum histo. 4,1
Cretes canes & homines 3,2
Cretici labyrinthi 16,15
Certicum vinum 12,1
cribrorum diuinatio 8,5
Critias 2.13
Crocodili prouidentia 5,52. partus seu oua: scorpionis ex se nati aculeo ictus interit 2,33
crocodili insidiæ 12,15. cur ab Ombitis religione, ab Apollono Pollodio (vtrisque tamen Ægyptiis) afficiantur. item de sexagenario numero crocodilis accommodato &c. 12,25
Crocodili insidiosè inuadũt eos qui è Nilo aquam hauriunt 5,23
crocodili Gangis 12,41. societas cum trochilo, qui & eum excitat quum ab Ichneumone insidiis petitur 8,25. 10,47
crocodili decem & septem cubitorum 17,6
crocodili terreni pernicies 1,58
crocodilorum ingenium. Temtyritæ eos occidunt: sed Ombitæ, Coptitæ, & Arsenoïtæ eos reuerentur 10,24
crocodilorum mansuetudo & diuinatio 8,4
crocodilorum magnitudo 17,6 oppidum 6,7
crocodilus è minimo in maximum excrescit 9,58. ore suo hirundinibus repleto, hians illas trochilo legendas præbet 3,11
crocodilus terrestris 16,6
crocodilus vt ingenuitatem catuli experiatur 9,3
crocutæ feræ malignitas 7, 22
Crœsus 3,7
Crotoniatarum astus cõtra Sybaritas 16,23

crustacea & testacea animalia inaniora quum luna decrescit 9 6
Ctesias 3,3,4,21,26,27,46, 52,53.7,1.16,41. de elephantis 17,29. de suibus 26,37
Ctesippus gulosus 3,42
Cuculus in alieno nido parit : & fœtus ab aliena parente nutritus tandem ad suam redit 3,30
cuculus quando apparet 3, 30
culex esca piscium 14,22
culices Indici 17,40
cuniculi genus leporum 13, 15
Cupido comes & minister Veneris 14,28. Iouis etiã dominus, expertia rationis animalia non negligit 6 17
cura & amor in sobolem 3, 25
Curidij lucus Apollini sacer & cerui 11,7
curiositas & admiratio causa mali 2,8
curiositatis pœna 11,17
cursores cancri 7,24
cursus leporis campestris & montani 13,14
Custodia diligens 7,29
custos incorruptus canis 7, 13
cyanus auis solitudine, iugis & præcipitiis delectatur 4,59
Cydnus Ciliciæ fluu. 12,29
Cygni Apollini sacri 14,13. vt Apollinem celant 11,1 vbi commorentur, quali natura 17,24. eorum cantus 2,32.5,34.10. 36. vbi degant 10,30, eorum pugna contra aquilam 5,34
Cynamolgi Indię populi 16, 31
Cynęgirus pictus Athenis 7.38
Cynocephali libidinosi 7,19
Cynocephali 4,46.17,8, ingentum, mores, victus 10, 3 disciplina 6,10
Cynoprosopi homines 10,35
cynospastus de 14,24
cynthius caseus 16,52
cyprini pisces 14,23
Cyprus pastionibus optima 5,56
Cyrenaici mures 15,26
Cyrenaicus liquor remittit vim torpedinis 5.37
Cyri pugna in Lydia 11,36
Cyrus regiam ædificat 1,59. ipsius à Massagetis clades 7,11
Cyri minoris horti 1,59, ipsi mortis

mortis participes 6,25
inceste matrem amauit 6,39
Cyrnus insula 12,41
Cyropolis Indiæ vrbs 16,3
Cythera insula, & in ea cete 17,6

D

Daiphantus 12,3
damæ timidæ 7,19
Damon musicus 2,11
Danubij pisces 14,23
Daphnis Syracusanus & ipsius canes 11,13
Darij vxor Atossa 11,27. regnum: obitus in pugna à cane defletus 6,25. Susorum ædificatio 1,59. equas à partu recentes ad pugnam ducebat, quarũ vna celeriter eum periculo eripuit post prælium ad Issum 6,43. Pæonas ob laboris patientiam, admiratus 7,12
Daulia regio 11,5
decimæ 4,53
defensio in fuga 4,37
deformitas, humilitatis causa 2,10
degeneres catulos non amant bestiæ 9,3
Delphi colunt lupum 12 40
Delphici templi expilationem prudenti lupo si[illegible]
lacrum ibidem erectum est 10,26
delphini pompilum odio habent 15,23. velocitate & saltu pollent 12,12 formosos pueros amore prosecuti sunt in Iaso, in Alexandria & Puteolis 6,15. retibus insidiantur 15.6 grati sunt 8,3
delphini parasitus pedunculus 9,7. cum leone affinitas 15,17. amor in fœtum 1.18 intellectus 11,12
delphinorum & vrinatorũ comparatio 12,2. amor erga suum genus 5,6. duo genera 16,18. catuli lacte aluntur 5,4. 10,8. ordo dum gregatim natant 10,8
delphini sui generis extinctorum cadauera ad littus efferunt 12,6
delphinum vnum troctæ plures congregatæ inuadunt 1,5
delphinus Arionem seruauit 12,45 semper mouetur etiam dormiens 11,22
Demetrius in Sicilia fabula 12,10
Democritus [illegible] 9,64 [illegible]

obſcuriorum ingenioſiſſimus indagator 6,60 cauſam reddit cur ceruis cornua renaſcantur 11,18. cauſam reddit fœcunditatis ſuis & canis 12,16
Demoſtratus de piſcatu 13, 21 de Lœna piſce 15,4. de grue piſce 15,9. quis fuerit 15,19
dentes ouis cœrui denigrantur 1,48
dentices gregatiles, & confidentes nimis 1,46
Deo etiam bruta curæ 11,31, 35
Deum accedimus contemplando 10,14
in Deos repoſitus infans ex ſtupro natus adoleſcentis & capræ 6,42
Deus non negligit rationis expertia 13,1
Deus taurus 11,10,11, accipiter 10,14. draco 11,17
diademata aſpidibus picta 6,38
Diagoræ impietas 6,40
dialectici etiam ſunt canes 6,59
dialecticus idem & venator 6,59
Diana Rhoccea culta in Creta 12,22. Epheſia 11,9. Embointhus 11,34
Diana lucus 11,39. in Icaro templum & feræ 11,9. ei buteo ſacer 11,4
dicæri, auiculæ Indicæ, ſandaracæ coloris, quarum excrementi ſi quis vel minimum guſtarit eodem die perit 4,4
in Dicbus religioſis temperantia 5,7
dierum alcyoniorum celebratio 1,36
diesinertes, dionyſia, lenæa, Chytri, &c. 4,43. feſti, profectorij, & reuerſionis apud Siculos 4,2
digitorum robur in Milone 6,55
dij leones 12,7. muſtela & mures 12,5
diligentia 5,12
Dimolochus comicus Epicharmi aduerſarius 6,51
Dinon de ouibus 17,10
Diogenes hiſtori 6,1
Diomedea inſula, Diomedeæ aues exteris infeſtæ. Græcis benignæ ſocij ſcilicet Diomedis 1,1
Diomedes 17,25
Diomedis Thracis equi 15, 25
Dion 10,1
Dionyſij artifices per Spartam tranſire prohibiti à Pani

Pantedida 11,19
Dionysius tyrannus 5,15
Dionysius, ne arcem relin queret, hirundinum dis cessu admonitus 10,34
diphteræ prognosticum de tempestate 7,8
dipsadis venenum, forma, nomina: fabula de asino remedium aduersus se nectam baiulante, &c. 6,51
Dischomachi & Socratis de re œconomica præcepta 6,43
disciplina & memoria quo rundam animalium 6, 10
disciplinæ optimæ cuique tradendi sunt liberi 8,27
disciplinarum auctores 2,18
in distributione iustitia 2,8
diuinorum contemplatio, proximè facit ad deum accedere 10,14
diuinationum varia genera 8,5. ex aceipitre 11,39. è draconibus 11,2. ex corvo 1,48
docilitas tauri 7,4
docilitas elephantorum 2, 11] dolus, & stratagema 2,39. aduersus hostem 1,34 5, 14
in dominum amor canis 6, 62. 15, 21. elephanti 7,37
in dominos & nutritios amor 7,28,29 11,13
Domitij inhumanitas 8,4
domorum ruinas quædam animalia fugiunt, 11,19
dorcades Libycæ quales 14 14. Isidi sacræ 10,43
Doris Oceani filia 14,28
draco marinus 14,12. immanis Indiæ 15,21 amator puellæ apud Idum. 6, 17. pius, qui Telephum prohibet à copulatione materna 3,47. Thessalie. Alcuam adamauit 8,11. sacer coiuit cum Halia 11,39 aquilam metuit 2, 26. elephantum strangulat 6, 1. sacer in Ægyptia Melite, libum mensæ impositum noctu verat, & punit curiosum ipsius videndi 11,17
draconem marinum sinistra manu facilè capi trahique dextrâ non item 5, 37
dracones Æthiopici elephantorum interfectores: alij qui aues ex aere spiritu attrahunt, vesperi pecora & pastores inuadunt 2,21
dracones duo Indiæ 16,39

dracones herbarum vires nosse,& iis vti 6,4
dracones herbati 10,25 & 11,26
dracones in Epiro Apollini sacri,& diuinatio ex ipsis 11,2
draconis & pueri familiaritas admiranda 6,62
draconis, siue aranei piscis punctura venenosa 2,50
draconis & Pindi historia mirifica 10,48
draconum diuinatio Lauinii,mazam à non integra virgine respuentiũ 11,16
dryocolaptes 8,45
duces formicarum 6,43
dux piscium coracinorum 2, 13

E

Ecbatana 17,32
Ecbatanorum magnificentia 13,18
echenatæ spices muriũ 15,26
echeneis vt naues inhibeat 2,17
echini marini spinis lapillos tollunt quibus contra fluctus muniuntur 7,33
echini marini viuentis partes in mari diuisæ,denuò coëunt 9,47
echinus marinus ad quid vtilis 14,4
echis & echidnæ differentia 10,9
edacitas polypi 1,27
educatio à teneris 4,24
educatio quantum in brutis valeat 2,6
elephanti Taprobanæ 16,18
elephanti regis Indorum custodes 13,22
elephantos Pyrrhi ariete cornuto & suis grunnitu Romani fugant 1,38
eleph ætate prouectiores in Africa ad radices Atlantis,sacri,& liberi 7, 2
eleph. lunam crescentem veneranrur 4,10. quemadmodum mansuefiant 10,10. à rectoribus instituti 13,22. amant consuetam terram 10,17. quæ partes ipsorum escui aptæ 10,12. adeps ipsorum venenata fugat 1,37.10,12
eleph intelligunt sermonẽ Indicum 13,22
eleph. gregarij aquam bibunt,bellici vinum. 13,8
eleph corporis partes,vteri gestatio,libido,potus,somnus,ætas,morbi 4,31
eleph. floribus, quos & ipsi legunt delectantur 13,8
eleph vt fossas in sidrosas strãi

eant : Phalacræ herbas non gustant, ne pilos & cornua amittant 8,15 pugna cũ venatoribus 8,10 lauacris delectantur 13, 8

elephanti custodes. vigiles &c. 13,22. eorum in sobolem amor & pietas 9,8. ipsius cum rhinocerote pugna 16,44 æstate vim solis depellũt illito limo: ipsorum sagacitas & pabulum 9,56. abhorrent sues 16,36. adulteros oderunt 11,15. fluuios vt transeant: reuerentia natu minorum in maiores: iuniores & integri, senes, morbo affectos vel saucios, magna cura prosequuntur, magnaq; pietate matres suos catulos 6,61 7,15

elephanti quomodo euertant arbores 5,55 cor duplex habent 14,6

elephantorum studiosi Indi 13,25

elephantorum vulneribus vt medeantur Indi 13,7

elephantorum fuga: leonibus sunt formidabiles: nisi prolis aut ægrotantium causa non pugnant 7,36

elephantorum Indicorum magnitudo 13,8. riualium pugna 10,1. obedientia, docilitas, & mansuæ studium 2,11. ætas 17,7. castitas, vt qui semel in vita coëunt, idq; magno cum pudore 8,17. religio in mortuos: & quàm religiosè ipsi vulnerati ac morbundi se gerant 5,49

elephantus, strangulatæ à domino vxoris cadauer à se refossum, super inductæ ostendit 8,17

elephantorum fœtus: & ꝙ capti facile se dedant: & cibum potumq; à porrigentibus accipiant 8,27. & quòd ignem metuant 7,6

elephantorum cibus & potus venatio 7,6. memoria & fides, & quòd linguam Indicam intelligant 11,14

elephantorum religio in solem 7,44. vsus in bello apud Indos 17,28. cum suibus dissidium 16,36

elephanti ex minima origine in maximam magnitudinem excrescunt, suntq; longęui 9,58. integri

gri vulneratorum tela extrahunt 7,45. animalia paluſtria ſunt : indigenarum linguam intelligunt 4,24
elephantorum catulos tantùm ab Indis capi , & blanditiis curaq; manſuefieri & inſtitui 4,24
cõtra elephantos expeditio Aphrorum : quam prouidè acies ab his beluis inſtruatur , & quàm diſcretæ ſuis vtantur dentibus 6,56
elephantus Indorum regem adorat 13,22. quomodo à dracone ſtranguletur 6, 21. tres fert bellatores 13, 9. horret ſues 8, 28 nutritium ſuum in prælio periclitantem curſu à mediis hoſtibus extulit 7, 41 nutritios amat,& pro eis pugnat 3 , 46. à fure pabuli ſui callidè ſe vltus 6,52. Indicus ingenio & prudentia naturali præditus 16,15 quo remedio vtatur confixus telis 2,18. capitur forma mulieris, & lenitur : ſuaui odore valde permulcetur 1,38. 7,43
elephas vt ſe ad certamen incendat 6,1
elephas Porꝛi regis 7,37
elephantiaſis morbus vt curandus 14,4
Elephantinem incolentes Ægyptij 10,19
Eleuſine initiatis mullus piſcis ſacer 9,51
elleboro albo, ſerpens exanimus ad ſe redit 9,27
ellops & anthias ſacri piſces 8,28
Elymea regia 12,23
Embointhus Diana 12,34
Empedocles 12,7. Agrigentinus 9,64. phyſicus de animalibus ſcripſit 16,29
engraulium piſcium , ſiue engraſicholorum, vel lycoſtomorum mores & natura 8,18
enneæ 16,12
Epaphus, qui & Apis 11,10
Epentharus muſicus 2,18
Epicharmi aduerſarius Dinolochus 6,51
Epicharmus in nuptiis Iunonis 13,4
Epicrates citatur 12,10
Epidamus opp. 14,1
Epidaurierum ſermo 15,9
ἔφηλις, ἐφήλιδες 15,18
Epiri piſcatores 15,11
Epirotæ boues Chaones vocant larinos 12,11

Epirot

Epiroticiboues 1 , 3.vaccę 3,33
Ephialtes,furax Eupol seruus 10,41
ephemera animalia 2,4
Epizelus pictus Athenis 7, 38
Epopei piscator. historia 15 23] Epops Indus 16,5
equa , ob inuidiam hippomanes pulli vorat 1,17.14 18]equæ abortus causa 9,54. 13,27
equæ quibus pharmacis illitæ ad libidinem excitentur, augendæ sobolis gratia 9.48
equæ quemadmodum ineantur ab asinis 2,10
equæ sepultæ honorificè in Ceramicó 12, 0
equæ Libycæ delectantur tibia 12,44
equæ amor in suos pullos,& in alienos benignitas 3.8. 6,48
equas à partu recentes ad pugnam ducebat Darius 6,48
equas ad agitationem curruum præferri 11 36
equam æream equi adhinniebant 1 .18
equarum libido 4,11.impetum in venerem iuba detonsa sedari 11,18
equi piscibus vescentes, 15, 25 potu efferantur 15, 25. non maiores arietibus 16, 37.Celtici 15,25. Thraces 17,25
equi feri Indiæ 16,9
equi cadauer generat vespas 1,28
equi sunt dociles 17,25
equi Caspij 17,17
equi & asini vnicornes in India , quorum cornua venenis aduersantur 1,41
equi remedium retentæ vrinæ 11,18
equi Indies domitu difficiles,13,9. Persarum vt assuefiant bello 17.25. fugientes odorem hominum 15,25
equisonis cum equa coitus ab ipsius equæ pullo punitus 4,8
equo sermonem Homerum tribuisse 4,54
equo oculum restituit Serapis 11,31
equorum ætate affectorum pulli quales 15,25
equorum beneuolentia erga nutritios vt Alexandrum,& Antiochum iamorq; petulantior in Socleem Athen. 6.44

equor

equorum ætas 15,25. disciplina & memoria 6,10. docilitas 16,25
equorum studiosi Indi 13,25
equorum pascua: & quòd equæ ventis se exponere gaudeant 4,6
equos abhorrere à fossis 6,6
equos Libyeos graciles & strigosos esse: Medos habitiores, cultusq; ac gloriæ amantes 3,2
equos pilis carere in palpebris inferioribus 4,50
equos lauatione & vnguentis delectari: timeriq; à camelis 11,36
equus lupi vestigium calcans, torpet & sistitur 1, 3. reformidat camelum 3,7
equus Scythius arte inductus cum matre non agnita coit. flagitio: verò intellecto, ambo se præcipites dant 4,7
Eretenus fl. 14,8
Eretria Eubœæ: Eretrienses 15,5
Eretrienses canes 17,8
Eretriensium victimæ 12,34
Ergane dea 1,21
Eridanus fl. 14,8,29
Frigonæ canis. 6,25
Frigone extincta canis supereresse noluit 7,28
erinacei terreni vtà vulpe oppugnentur 6,24
erinacei terrestris & lyncis inuidia: huius in occultãda vrina, illius in perminguendo tergore suo quum cautus est 4,17
erinaceum conglobatum, à vulpe, vrina eius in os immissa, suffocari 6,64
erinaceus potanogitone exanimantur, & felle mergi 6,46
erinaceus quomodo sibi metuens se contrahat, & spiritu retento se mortuum simulet 6,54
ἔρμακες, ἑρμαῖς & ἕρμα quid 14,24
ἕρμακες 17,25
erucæ quomodo interimendæ 6,36
erucæ semine coruus extinguitur 6,46
erucas in cinere nasci 9,39
Erycina Venus 10,49
Erycini populi Siciliæ 4,2
Erymanthus Peloponnesi mons 3,27
Erythræorum bouum mobilia cornua 2,20
escæ declinatio 3,18
Essedones 3,4
Estamenus fl. 17,40

esus carnium prohibitus 9, 10
Euagoras Lacon equos sepeliuit 12,40
Eubœa argiboëos 12,36. bobus albis referta 12,36,
Eucratides rex Bastris 15, 8
Eudemi timiditas 4,1
Eudemus 3,20,21.4,8,45 53 56 5,7
Eudoxus 10,16 vidit aues bobus maiores 17,14
Eudoxus de Galatis 17,19
Euergetes rex 16,36
Euphorion citatur 17,28
Euphrates flumen 9,29
Eupolidis comici canis 10, 41
Euripi 3,15,17.4,54.5,34. 6,15.7,28
Euripides in Bacchis 5,42. in Peliadibus 7,47, in Iphigenia & Temenid. 7, 39 de pastoribus 12,44
Euripidis erratum 5,2. de lynce 14,6
Europam taurus dorso gestauit Ioui 7,4
Eurypylus 13,7
Eurystheo & Procleæ datum oraculum de vxoribus 12,31
Exercitatio omissa etiam inertem leonem facit 12, 7.
exhæredauit nunquam filium elephas 6,61
exocœti piscis natura & genus 3,96
extremis morbis extrema remedia 2,5

F

facilitas & moderatio 8,27
fœniculum sanat serpentibus hebetudinem oculorum 9,16
fame quomodo mansuefiãt elephanti 10,10
familiaritas 6,63
familiaritatis & amicitiæ religio 6,2
famis necessitas 7,20
farinæ diuinatio 8,5
fasces duodecim Rom. principibus prælatæ, ex duodecim Romuli vulturibus 10,22
fasci nationem quomodo amoliatur pauo 11,18
fascinationum varia remedia in nidis 1,35
fasiani mansueti 13,18
fatum mortis nunquam nõ expectandum 7,16
fel ouium 11,29
fel aquilæ ad visum 1,42. gruis piscis 15,9
felis mas libidinosus, catulos perimit 6,27

fele,

feles excrementa in terram occultant 6,27
feras etiam beneficiis cicurari 4,44
ferrum allicit heracleotes lapis 10,14
festi dies 4,2
festinatio præ metu 6,53
festum chthonium Cereris 11.4
fiduciâ nimiâ negligentes facti interimuntur 1,46
fiducia sui 4,3
fistula pastoritia ex rhododaphne 12,44
fluuij conglaciati vulpecula duce à Thracibus transeuntur 6,24
fluuius Crathis 6,42
fluuius quidam Thraciæ, ab ouibus prægnantibus potus, sobolis colorem mutat 7.21
fœmina in scarabeis nulla 10,15
fœminam allicientis maris vox ololygon 9,13
fœminarum erga maritos fides in merulis marinis 1,15
fœminarum silentium 1,20
in fœminas amor accipitrum 2,43
fœmineo sexui anteit maculum 7,26
in fœtum amor 1,16
fœtuum amantissimus Glanis 12,14
fons Atlantis 2,7
forma corporis superbiæ causa 2,10
formæ mulieris lenitur elephas furiosus 1,38
forma fiducia, causa libidinis 13,18
formæ amor 10,48
formica Laërte nuncupata 10,42
formicæ albæ 4,5. Indicæ 3, 4. ingenio valent 16,15
formicæ in nouilunio nõ egrediuntur 1,22. à cadaueribus abhorrent 5,19
formicæ ad medicinam 6,3
formicę draconis cubile expurgat à corrupta puella pollutum 11,16
formicarum fœdium in granis recondendis 2,25
formicarum sedulitas totas noctes laborantium 4 43
formicarum alteræ cum alteris formicæ cadauer cũ lumbrico commutant 6, 50
formicarum subterraneæ cauernæ, structuræ mirabilis : earum pabulatio, duces sepultura 6.43
Fortitudo 4,15,11

fortitudo aquilæ 2,26
fortitudo non lacessens, sed lacessita strenuè repugnans 5,34
fortitudo calliditati coniuncta 5,30
ad fortitudinem hortatio 6,1
fortuna magistra incerta 7,42
fortunæ templum in Epiro 12,3
fossæ Ægyptiæ 6,43
fratricidæ à dracone puniti 10,48
fraus & astutia in pugna 1,30
fraus & insidiæ vulpis 6,24
fraxinifructus sues saginat, canib. coxendicis dolorem infert 8,9
fucæ pisces colorem mutant 12,28
fuci herbæ 13,3
fuci animalis otium & furta, & apum in eos animaduersio 1,9
in fuga etiam amor mutuus & ordo 7,36
in fuga defensio 4,37
fulgure afflata vacca Apim taurum peperit 11,12
funebre certamen 5,1
Furiis & Parcis turtures albæ factæ 10,33
furta fuci 1,9
furti iudicium & pœna 2,50
furtũ à cane punitũ 10,41

G

Galatæ quid faciant 17,19
Gale mulier in mustelam 15,11
galli vbi non canent 3,38
galli & gallinæ sacri 17,46
Galli capitolium occupant 12,33
gallinacei generis auem in aqua putrescere, non item in vino 9,19
gallinacei Nibæ muti 15,20
gallinacei cristam habentes variam & floridam, & de pennis eorum 16,2
gallinacei de tempestate pregnosticon 7,7
gallinacei & attagenes inimici 6,45
gallinaceo quid faciẽdum ne aufugiat 2,30
gallinaceum & ignem timent leo & basiliscus 3,31.6,22.8,18
gallinaceus quomodo ad lunæ solisq; eorum affectum : Latonæ amatus, sua præsentia partũ iuuat: gallina extincta incubat & silet: victos ca-

nit, victus fit: in liminibus se inclinat 4,29
gallinæ, quum gallinaceum vicerit, mores 5,5
gallorum libido 4.16
gallus amat pocillatorem 12,37
Gallus Centoarates, Antiochi interfector, ab Antiochi equo occisus 6,44
Ganges fl. 15,13. magnitudo illius, & insulæ 12, 41
gauij exedunt delphinos 15,23
Gedrosia Indiæ 17,6
Gedrosii, pisces pro fœno equis dant 15,25
Gelo Syracusanus quid à lupo perpessus 11,1
Gelonis somnium & canis 6,62
generositas 8,1
geometria apum 5,13. araneorum 6,57
Gerana regina Pygmæorum 15,9
Germanicus, Tiberij nepos 2,11
Gerionis boues 12,11
Getici equi 15,14
gladius piscis 15,6.9,40. 14,23
glanis piscis qualis, vbi reperiatur 12,14
Glauca citharistria amatacani, vel anseri, vel arieti 1,6.5,29.8.11. amasia Ptolemæi Philadelphi 8,11
glauci piscis amor in fœtum 1,16
glutinum ex oxyrynchis 17,32
gobij maris rubri quanti 17,6. ipsorum punctura venenosa 2,56
Gordio regnum aquilæ significauit 13,1
graculi prognosticon de tempestate 7,7
graculorum in suos gregales amor 4,30
graculus adolescentem & puerum amauit 1,6.12, 37
Græcos & Barbaros internoscunt equi Lycospades 11,24
Græcum sermonem intellexit hinnulus Ptolemęi 11,25
grammaticus elephas 2,11
gratitudo 2,6. & memoria in brutis 7,43.8,3,22. inferis 10.48
gratitudo & amor canum erga Niciam dominum 1,8
gratitudo erga deum 11.31

gratitudo elephanti erga ſuum nutritium 3,46
gratitudo aquilæ 17,37
grum viris hauſta lacryma conficit 6,46
grues æſtate in Thracia, hyeme in Africa, &c. 3, 13
grues & pleraſq; alias aues &c. dono mittunt Indi ſuo regi 13,25
grues vt procreẽtur 15,9 è Thracia in Ægyptum migrant: earum prudentia & mors 2,1
grues retrouolantes, ventos nautis ſignificãt 3,14
gruis de tempeſtate prognoſtica 7,7
grus piſcis 15,9
grnum gubernatio docuit homines reſpublicas regere 3,14
grnũ clangor pluuias præſagit: cerebrum gratiam mulierum incitat 1,44
gruum & ciconiarum migratio 3,23
gryphum forma & pugna aduerſus Indos aurum colligentes 4,27
gula 7,34 guloſitas 17,33, virtuti inimica 4,15
guloſi quidam Athenienſes & Romani 3,42
guloſi cor in ventre habent 6,30
gymnaſium Iaſenſium 6,15
gynęcium formicarum 6,43

H

Hæmorrhois fœmina 15,13
hæmorrhous vipera, eius morſus 1,13
Halia cum dracone coit 12, 39
per hamum piſcatio: ipſius inſtrumenta 12,43
harpe auis 2,47. inſtrumentum 13,22
haſta Pelei 1,56
Hebes templum 17,46
Hecatæus Abderita 11,1 Mileſius 12,22. hiſtoricus fabuloſus 9,23
Hecate 15,18
Hector Iouis progenies, à Priamo pecunia redemptus 6,50
hedera agreſtis ceruis medetur 1,8
Hegemon in Dardanicis 8, 11
Helena ſpinam hęmorrhoi confregit & pharmacum exemit 15,13
Helena à rege Thonide amata 9,21
helenium herba 9,21
Heliopolitani leones colunt 12,7

Heliopolis fatalis phœnicum auium ciuitas 6,58
Helicæ subuersio, eius que causæ 11,19
hepatus piscis marinus 9,38
Heraclea vrbs 14,25
Heracleæ mures 6,40
Heracleopolitæ 10,47
Heracleis mulier Tarentina 8,22
Heracleotes lapis ferrum allicit 10,14
Heraclia 15,5
herba amatoria 15,19
herbę marinę, escę piscium 13,3
herbæ fugantes serpentes Indiæ 12,32
ab Hercule denominata præfectura Ægyptiorum 4,54
Hercules in Heraclea, à muribus colitur 6,40
Herculis nutrix, vel certe matris Alcmenæ ostetrix mustela 12,5
Herculis templum 17,46
herinacei cineris vires 14,4
herinaceorum prouidētia & solertia in recondendo cibo 3,10
Hermionenses Cererem colunt 11,4
Hermippus 7,40
hermopolis sacerdotes 10,19
Hermopolitana præfectura Ægypti 10,27
Herodotus 5,8. 10,3,4.6, 15.7,11.11,10.6,60. de leonibus camelos vorantibus 17,35 fibulosus 25, 16. de Cinnamomo aue 17.21. in sermonibns de Ægypto 8,25
Herostrati impietas 6,40
Hesiodus 6,50
Hierapolin appellatam esse Bamlycem à Seleuco 12,2
hinnuli timidi 7.19
hinnuli mares, cura patribus plerisque occidantur 6,39
hinnulus Ptolemæi, Græcum sermonem intelligens 11,25
Hipparchus ex caprina pelle tempestates prænouit 7,7
Hippiæ ars de memoria 6, 10
hippocampi venter in vino decoctus venenum est 14,20
Hippomanes quid 3,17.14, 18
Hipponactes 7,47
Hipponis impietas 6,40
hippopotami callidè segetes prope Nilū depascā. scunt

ſcunt 5 53. eorum in patrem impietas 7,19
hippuri, genus muſcarum 15,1
Hippys Rheginus 9,33
hirci fiducia barbæ, & imperium in capram 7,26
hircorũ coitus excitatus, cohibius 9,54
hirci libidinoſi vel in mulieres 7,19
hirundines albas aliquando videri: ex iis aliquot auſpicia 10,34
hirundines legit crocodylo cladarorynchus 12,15
hirundines capiũt cicadas 8,6. à ſuis ouis blattas arcent apij foliis 1,37
hirundinis piſcis punctura venenoſa 25,0
hirundinis aduentus & diſceſſus, & amor erga hominem 1,52. induſtria in nidificando 3,24. iuſtitia in paſcendis pullis, & vt his cęcis natis medeatur 3,25. muſica 1,58
hirundinum coitus, & viſus recuperatio 2,3
hirundinum piſcium volatus 9.52
hirundo alba Sami 17,20
hœdi & agni prognoſt de tempeſtate 7,8
holoſchœnis vtuntur piſcatores 12,43
Homerus 1,52.2,3.18,21. 3,27. 4,6,40,45,54. 5,45 6,1.4,6. 7,27,29. 10,14. 26,28
Homerus purpuream mortem dicit 16,1
Homerus in morte Patrocli 1,42
Homerus de equis 17,24
Homero quid decus regium 16,5
Homerus de Antimacho 14,8. Lacedæmons κητώεσσαν dixit 17,6
Homerus de ſcopib. 15,28
Homero ſomnus eſt deorũ atque hominum rex 1,43
homicidium à cane proditũ 7,10. ab elephãte 8,17
hominem amat, eiq; auxiliatur thos 1,17
homines ex ciconiis 3,23
homines à brutis amati 1,6
homines cyno proſopi 10,25
homines malefici, vt Siſiphi Telchines, Cercopes 6,58
hominis morſus pernicioſus 2,24
hominis & canis cibus 4,20
hominis ieiuni morſus 9,15
hominis & brutorum collatio 9,7
hominis ſaliua 7,26.9,4

horion Indica auis 17,22
Hortensius gulosus 3,42. primus pauonem mensæ apposuit 5,21
horti Cyri minoris 1,59
hospitalitas 1,52
hospitij violati pœna 11,19
contra hostem dolus 5,54
hostilis sæuitia in iuuentutem nocituram 6,78
humiles reddit corporis deformitas 2,10
humorum plenitudinem tollere 8,9
hyæna felle ibis interit 6, 46 sexum mutat 2,35. timet pardalim 6,22
hyænæ vis malefica 6,14. pinna quid efficiat 13,27. malignitas 7,22. vmbra canes mutos reddit 3,7
hyenæ inter animalia cornuta referuntur 14,15
hydram Lernæam & Chimæram feras esse fabulosas 9,23
hydri Cercyræ 8,13, marini & lacustres 16,8
hydri siue colubri morsus 4,57
hydrus exosus Ranæ 12,15
hyemem & niues spinę fugiunt 4,60
hygrophœnix piscis maris rubri 12,24
hymenæi nuptiales 17,22
hyoscyami & opi stirpium euulsio vt fiat 9,32
hypodromus 6,26
Hyrcani canes 27,10,31
hystricis Libycæ natura 12, 26
histricis aculei, pro telis 1,3

I

iacula veneno tingere 5,16
iaculus serpens 6 13.8,13
Iasensium gymnasium 6,15
ibidis sacræ auis potus 7,45
ibidum pennas timent serpentes 1,38
ibin referre cordis figurã, &c. eius coitus, partus, intestina, incessus, Mercurio sacra: est longæua, callidissima, cibos multos & venenatos cõficiens: optimè â valetudine, puritatis studiosa, cautissimè nidificans 10, 29: victus rationem secundum lunæ incrementa mutat 2,35
Ibis Ægyptiis clysteres ostendit 2,35
ibis felle hyæna interit 6.46
ibis Lunæ sacra, ad eiusq; rationem oua fingens, Ægyptum nunquam egreditur, eoque & Arabicas & Æthiopicas serpentes

pentes aduolare prohibet 2,18
Ibycus Rheginus poëta comicus 6,51
ichneumo vtriusq; sexus, aspidi & crocodilo hostis, Latonæ & Lucinæ sacer 10,47
Icari maris rubri insulæ, feras venari neminem posse absq; venia Dianæ 11, 9
Icarius, eiusq; filia Erigone 7,23
Icarus insula 15,23
Iccus pancratiasta Tarentinus 6,1
Ichneumon vt crocodilo insidietur 8,35
ichneumo aspidum hostis 3,22.6 33
Ichthyophagi 15,3
iacieri remediū ex aspectu charadrij. 17,13
ictus quorundam animalium 9,15
Idomeneus Cretensis 15,24
iecora bina rubetæ 17,15
iecorinus 15,31
iecur gruis piscis 15,30. phyſæ quum Luna crescit 12, 13
ieiuni hominis morsus 9,15
ignaua animalia, ouis & asinus 7,19
ignem & gallinaceum timet leo 6,22
ignem elephãti timent 7,6
ignem restinguit salamandra 2,31
ignis bestias generat 2,2
Iliacam regionem ésse irriguam 10,37
Iliadis Mineruæ in Daulia tempium & canes 11,5
ilicis folia calcans leo, torpet 1,36
illecebræ per cantum & musicam 3,24
per illecebras insidiæ 5,45
illiberalitas 2,39
illusio 1,29
imitatio peruersa simiæ 7,21
immortalis anima accipitris 11,39
immortalis ibis 10,29
immortalis thermuthis aspis 10,31
imperitæ apes, non tamen otiosæ 1,10
imperiti fuci, otiosi, & aliena inuadentes 1,9
impietas in sobolem 2,49. 10,6. in parentes 2,49.3, 4 in maritum 1,24
impij & athei 6,40
improbi & callidi 4,64
imprudentes muscæ & canes 7,19

Imprudentiæ pœna & venia 11,12
Inachi filia Io 11,10
incendium sine igne, solo oleo Indici vermis 5,3
incestus 3,47.4,7.8,6.39, cum belluis, & pœna: & biformis ex tali concubitu fœtus 6,42
inconstantia 2,14
incontinenti obiecta voluptatis fugienda 6,40
incorruptus custos canis 7, 15
Indi non habent suem 3,3. 16,37. quomodo decepti gryphibus aurum colligant 4,27
Indi damnatos obiiciunt crocodilis 12,41
Indiæ oues latissimis caudis 3,3
Indiano non gignitoliuam 13, 18, multorum ferax 12, 32
Indici bouis cornu tres amphoras capiens 3,34
Indica caprea ex qua moschus 14,15
Indica margarita vt capiatur 15,8
Indici asini 4,52
Indica animalia, quorum cruor ad tincturam 41 46
Indicus elephas per musicam mansuescit 12,44
Indorum linguam intelligunt elephantes 11,14 & cerui 2,5
Indorum regis secundanien sa 14,13
Indorum studium circa equos & elephantos 13,25
Indorum regis qualis regia 13,18
Indorum rex certamen edit cornutarum bestiarum 14,15
Indum fluuium ferarum expertem esse præter vermem quendam 5,3
industria 5,12
inescatio 3,29.7,34. turpis voluptatis 7,22 callida 9,24
infamem non decet redire ad idem vitium 12,12
infans puer ab elephanto curatus & obseruatus 11, 14
ingenia quę sinistrè meliùs quàm dextrè tractari possunt 5,37
ingenuitas prolis aquilæ vt probetur 2,26
ingenuitas prolis apud Libycos probatur per cerastas 1,57
ingenuitatē prolis qua ratione

tione crocodilus experiatur 9,3
ingluuiei pœna 7,22
ingratitudo malefica 3,39
inimicitia & amicitia diuersorum animalium 5, 48,6,22
inimicitiæ mutuæ polypi, morænæ & aliorum 1, 32.6.46
iniuriæ memoria & vltio 7,23
iniuriam vlcisci bouem, animal alias mansuetum 4,35
inopię fortuna consulit 7,31
insecta oleo inuncta pereunt 4,18
insectorum quorundam ac auium voces & soni 6,19
insidiæ 6,21. & fraudes vulpis 6,24. crocodili 12,15. bouis marini 1,19
insidiæ per illecebras 5 40
insolentia 1,41,49
institutio prolis & amor 3, 40
intemperantia perdicum circa venerem 3.5,6
intybum syluestre 6,4
inuidia 3,17,19.10,48. erinacei & lyncis 4,17. causa captiuitatis 1,55
inundatio maris 11,19
iustitiã docet hirundo pullos suos 3,25
Io, mater Epaphi 11,10
Ionium mare 14,1
Iouis nutus in Thetidem non irritus 5,2
Iphidis filiæ in coniugem amor 6,25
Iphidis filia Euadne 1,15
Ira vincit dolorem 8,1
Irrigatio 7,1
Isis Osyrim quærens 1[illegible], 45
Isidi vultures sacri 10.21
Isidis simulachra aspide thermuthi coronantur 1[illegible],31
Isidis cultus &c. 10.23
Isidi dorcades fœm. sacræ 10,23
Isim quomodo pingant Ægyptij 1[illegible],33
Isledones 3.4
ad Islum Persarum ac Darij infelix pugna 6.48
Ister fl. 5,27.14,25
Istri glacies 14 26
Iuba rex 9,58
Iuba scriptor 15,8
Iuba Maurus leoni occurrit: eius filius obses Romam mittitur 7,23
iudicis credulitas nimia iniustitiæ causa 7,15
iulides pisces venenatę natantibus morsu infestæ 2,44

2,44
iumenta, Luna decrescente infirmiora nasci 9,6
iumentorum de tempestate prognostica 7,8
iumentum omne reformidat murem araneum 6,22
Iuno Geranam mutauit in auem 15,29
Iuno à nuptiis vbi se abluerit 12 30
Iunonivultures sacri 10,22
sacer transypteros accipiter 12,4. ouis consecratur 10,40
Iunonis sacerdos mullum non attingit 9,65
Iunonis Argolidis ædes ad lucum Lauinij 11,16
Iupiter in Creta & altus & occultatus 5,2
Iupiter Stratius, Carius, Labrandeus 12,3
Iupiter & Latona caras habent perdices 10,35
iustitia 5 11 circa vltionem 5,39 in distributione 2,8
iustitia & pœna & venia 10,31
iustitiam inesse bestiis quoque 6,50

L

laboris & operis commendatio 7,12
laboris patiẽtes canes 7,12
Labrandeus Iupiter 12,50
lac dulce apud Indos 15,7
Lac dæmoniorũ naues ad Helicen submersæ 11,19
lacertæ vt perdantur 1,58
lacerti Indici 16,41
lacerti per mediũ dissecti partes denuo coalescere 2,23
lacertus, piscis maris rubri 12 25
Laconici maris cete 17,6
lactatus mulierum Pæoniæ 7,12
lacus feruentis aquæ in Africa 14,19
Laciden anser amauit 7,41
Lænilla anus libidinosa, & filiorum necis causa 7,15
laertæ, formicæ & vespæ 10,42
Laij filius Oedipus 3,47
Laius Græc. primus pueros amauit, & Chrysippum 6,15
lampas canis 11,13
lanea vestis de oue à lupo laniata, molestiam & pruritum excitat induenti 1,38
lanificij studium mulierũ Pæoniæ

Pæoniæ 7,12
lapillum in capite qui pisces habeant 8,7
lapis à cane demorsus, & vino immissus, furiosos facit 1.38
lapis quidam serpentes fugans 9,20
lari aues, quomodo cocheis vescantur 3.20
larus malo punico interit 6,46
Lasus Indiæ vrbs 7,47
Latagæ Indiæ vrbs 16.10
Latona tot diebus ex Hyperboreis in Delum peruenit, quot diebus lupa parturit
Latona in lupum 10,26
Latonæ sacer Ichneumo 10,47 accipiter 12,14
Latona & Iupiter perdicib. delectantur 10.35
lauacrum Deorum oceanus 2,21
laudis amor 3.1
laurus 12,7
Lauinij lucus, & diuinantes in eo dracones 11,16
Lauinium auia Romæ 11,16
Lebadicus ager 17,10
legum latores Lycurgus, Solon, Zaleucus, Charonda 6,61
Lenæi equus 11,31
lenocinium 1,29
Læna adoratur ab Ampracio is, quorum tyrannum lacerauit 12,40
leo vt ie ad fortitudinem extimulet 6.1. Soli sacers 19. iniurias sibi illatas minime dolet, vlciscatur 7,23 gallinaceum timet & ignem 6.21.7,6 vltus canem contubernalem suum ab vrsa 4, 45. silicis folia pede attigerit, obtorpescit 1,36. edit carnes cameli 17,36 marinus qualis 14,9 terrestris quæ metuat 14 9
leo & basiliscus gallinaceum timent 3,31
leo Nemæus à Luna deicidit 12,7
Leo à Dionysio supplicio affectus 13,34
leo Androcli parcit 7,43
leo & Læna non simul ad venationem & potũ 4 3
leo ingesto leontophono, perit 4,18
leonum odoratus 17,26
leones vt tollantur 17,31. Vulcano sacri 12.7
Leo signum cæleste, domicilium Solis 12,7
leones Indiæ quales 17.26
leones gentem Nemæam pe-

penitus extinxerunt 17, 27
leones venantur hinnulos, ceruos, apros, &c. 27,26
manſueti vbi 12,23. timent elephantos 7,36
leones Maurorum 3,1
leones mirifice ſuorum catulorum cadem vlci. 8, 21. non naſci in Peloponneſo 3,27
leoni cauda vires excitat 3,14
in leones ſenes catulorum pietas 9,1
Leonides Byzantius 2,6, 50 3,18
Leonides citatur 12,42
leonis & delphini affinitas 15,17
leonis veſtigia confuſa ad fallendos venatores 9,30
leonis adeps adquod conferat 14,9 prognoſticon de tempeſtate 7,8 peculiaris quædam natura 9,6, natura, partes corporis, partus, ingenium, fortitudo, animi ex iuba indicium, cibus & potus, 4,34. vigilantia ſomnus, ſaturitatis remedium, iuſtitia circa vltionem & manſuefactio 4,34.5, 39
lepores & vulpes Indi capiunt auibus rapacibus ad venationem inſtitutis 4,26
lepores vtriusq; ſexus participes 13.12, montani minus veloces, compeſtres velociores in frutetis latitantes 13,14. vt à vulpibus capiantur 13,11
pauidi 7.19
leporis ſomnus & paſtio 13, 13. veſtigia hyeme, æſtate 13,24 curſus mirus, 13,14 ſomnus, ætatis indicium, & fœcunditas 2, 12. pedes quales 13,14. de tempeſtate prognoſticæ 7,8
leporis biſaltini natura 5, 27
leporis marini venenum & ſpecies 2,45
lepus ſua circa cubile turbat veſtigia 6,47
lepus mas parit 13,12
lepus à quibus ſibi & ſoboli timeat 13,11
lepus cognoſcit ventos & tempora 13,13
lepus magni maris, eiusq; venenum 16,19
lepus ſobolem in plures locos diſtribuit 13,11
Leri inſulæ habitatores 4, 42

42
Lernæa hydra 9,23
Lesbij 2,6
Lesbus insula 12,41
Leucadis insulæ promontorium & in eo fanum Apollinis A&ij 11,8
Leuctricæ boues 16,23
lex contra sues 5,45
Libanotis herba serpentibus aduersatur 9,26
liberalitas basilisci 2,7
liberos suos disciplinę optimæ cuique tradere 8,27
libertatis amor 3,4.8,24
libertatis gratia abstinentia 4,13
Libidinis stimulus formæ fiducia 11,18
libidinosa animalia quæ 7,19
libido causa captiuitatis Oxyryncho 1,12
libido felis maris 6,27
libido causa captiuitatis Scari 1,2
libido Polypi 6,28
libri Ægyptiorum 10,29
Libyæ boues 14,11.16,33
Libycæ equæ cantu tibiæ capiuntur 12,44
Libycarum aspidum venenum 3,33
Libyci scorpij 6,23
Libyci equi & homines 3,2.
& asini 14,10
Libyci asini equæ non ineunt nisi tonsas 12,16
Libyci mures 15,26
Libycis infestus cerastes 1.57
Libycæ bestiæ innominatę numerare sciunt, & de præda vndecimam partem intactam relinquunt 4,53
Ligures vt thynnos capiant 13,16
Lindia Minerua 9,16
lini radice pauo fascinationem amolitur 11,18
literæ ab elephante scriptæ 2,11
Locri & Rhegini pacem inter se gerunt 5,9
locusta à polypo hoste quo modo vincatur, & quomodo cornibus suis vtatur 9,25. Polypum extimescit 10,38
locustæ Arabicæ 10,13
locustæ, murænæ, polypi mutuæ inimicitiæ 1,32
lolliginum volatus 9,52
lolliginum & sepiarum promuscides 5,41
Lucinæ sacer ichneumon 10.47
lumbricos pellit abrotonum 9,33

à lumbricis mirabiliter curata mulier 9,33
contra lumbricos canes aristas vorant 8,9
luna pisces perpulcher qualis 15,4
luna decrescente testacea & crustacea imaniora 9. 6. iumenta insigniora nasci 9. 6 ad nouilunium quomodo afficiantur animalia 9,6
lunæ augmentum & diminutionem nouit Phyza 12,13
lunæ nouæ, sensus in formicis 1 22
lanę defectione intestinum ibidis comprimi 10,29
lunam crescentem venerantur elephanti 4,10
lupæ diebus duodenis continuis parturiunt 4,4
lupi se inuicem deuorant, venatione deficiente 7, 20 lupi ceruarij variant pilos 12,28
lupi vt flumen traiiciant 3, 6
lupus collum non flectit noctu videt : Soli & Apollini sacer : simulachrũ eius Delphis 19,26
lupi vt tollantur 17,31
lupi capiunt asinos 8,6 bini proficiscuntur 15 3
lupi Męotidis piscatores nõ læsunt si partem præda ac eperint : sin minus, retia lacerant 6,65
lupi vestigium & talus aqua conculcatus torpore ipsi inducit & retinet 1,6
lupi pugna contra taurum 5,19
lupi quomodo delapsum in paludem bouem, & vitulum abarrãntem capiant 8.14
lupi prognosticon de tempestate 7 8
lupis Creta infestissima, & Macedoniæ Olympus 3, 32
à lupo laniatæ ouis vellera qualia 1,38
à lupo comesarum carniũ reliquiæ tangenti cornici mortem afferunt 6,46
lupum Ægypt. lycoctono herba calcata mori 9,18
lupus piscis bis in anno parit 10,2
lupum Delphi colunt 12, 40 lupus exaturatus, mansuetissimus 4,15
lupus muestigat aurum furtiuum defossum 12,40
lupus Gelonẽ seruauit 12,1

lupus

lupus hians, prouerbium 7,11
lupus concitatio tibię sono terretur 11,23
lupus mar vt pareat squilla deuorata 1,30
lupus scillæ soliis stupescit 1,36
lupus agnum ferens 12,31
luscinia pullos ad cãtum erudit: libertati studiosa: capta, cãtu cibosq; abstinet 3,4: glorię cupiditate vt circa cantum laboret 5,32. colorem & vocem æstate mutat 12,28
Luscinia cantus, mores, & carnes vigiliam facientes 1,43
Lusias Thuriorum fluuius nigros pisces procreat 10,38
lustralis aqua quæ sit sacerdotib. Ægypt. 7,45
lycabas annus 10,26
Lycaonis Emathię regis filij 10,48
Lycij quomodo per pisces diuinant 8,5
lycoctonos herbæ 9,18
Lycogenes dictus Apollo 10,26
lycophos tempus 10,26
Lycopolis incolę asinum & tubam oderunt 20,28
lycospides equi 16,24
lycostomi 8,18
Lycus fluuius Asiæ 12,14
Lycus de monedulis 17,10
Lydi equos suos piscibus pascunt 15,25
Lyncis & erinacei inuidia 4,17
Lynx δύστοκος 14,6
lynx magis sima quàm pardalis 14,6
Lysimachi regis canis 6,25
Lysimachus Macedoniæ rex 15,2

M

Macedo Lycaonis filius 10,48
Macedones in Indiam migrarunt coloni 16,3
Macedones equos pascunt piscibus 15,25
Macedonia vnde nominata 10,48
Macedonici medimni 17,7
mænides mutant colorem 1,23
Mæoti pisces 10,19
Mæander fl. Asiæ 12,14
magia Ægyptiorum in aues & serpentes 6,33
magnanimitas 8,2
magnum corpus, minor virtus 10,13
μαίπωλ, quadrupedes 14,15
maius vi Neadum, puerb. 17,16

17,28
mali vermis 9,39
mali corui malum ouum, prouerb. 3,43
malignitas venefica 6,14
malum punicum venenatis obstat 6,46
malum consilium consultori pessimũ, prouerb. 7,11
malum præsentissimum 2,5
malum sibi accersens: vt in prouerb Coruis serpentem, Cornix scorpiũ 7,11
mandati diuini neglectus pœna 1,47
Mandrobulus ouem Iunoni consecrat 12.49
manes brutorum, etiã eos, à quibus læsi sunt, persequuntur 11,32
Manethon, sapiens Ægyptius 1:,16
Manlius Consul 12,33
mansueta animalia, quib. animalib. non confidant 5 50
mansueta in beneficos, etiã ferocissima animal. 3,11
mansuefactio 5,39
Mantichora, Indica fera 4,21
mare Aphricum olores habet 10,36
margarita Indica vt capiatur 15,8
margaritæ 10,13
margariferæ conchæ reges habent 15.8
margarides quid 1:,13
maris rubri pisces, pardalis & oxyrynchus 11,24
in Mari pisces aqua dulci ali 9,14
marinarum auium pgnosticum de tempestate 7,7
maris rubri cochlea mirabilis 1:,21. citharœdus pisces 11,23, animalia 10, 1:,19
maris inundatio 11,19
maris quanta profunditas hominibus explorata sit 9.35
maris fœminam allicientis vox ololygo 9,13
Marres, Rex Ægypti 6,7
Marti asinum sacrificant Saracori 12,34
masculum genus præcedere debere fœmineo 7,16, 11,26
Massagetæ populi 7,11. in propatulo coëunt 6,60
Massilienses vt thynnos capiant 13,16
materna pietas in natos, & impietas 7,15. 6,48. 9,19
matricidiũ scorpionis 2,11
matri Deûm sacer Mus accipiter 12.4
in mat

in Matrimon. castitas Ætnæi pisces 1,13
matris agnitio naturalis 5,50
Mauri vt pardales venentur 13,10
Mauritania 14,5.
Maurorum leones sermonē ipsorum intelligunt, domos adeunt, vnde vi à viro, verbis à muliere repelluntur 3,1
Maurusij viri quales sint 14,5
maximi minimorum opē egent 2,13
Medea Colchis 7,15.
Æetæ filia 14.25
Medi homines & equi 3,2
medica herba vescitur Olynthis 12,11
medicę artis inuētores 2,18
Megara 16,36
Megarei sues in host, immiserunt 16,36
Megarensi vrbs ab Antigono obsessa. 11,14
Megasthenes 8,7.16,41. de similis Prasia. 17,39
Megistanæ, clari aruspices 8,5
melanuri timidi, vt capiātur, vbi in mari versentur, quibus pascantur 1,41
Melanurus, nomen dipsadis 6,51
Meleagridum in Lero natura 5,27
Meleagrides & attagenæ, earumq; voces 4,42
Meleagrus Oenei fil. 4,42
in Melite Ægyptia Draco 11,17
melitensis canis 16,6
melle vbi pluerit 15,7
mellis differentiæ 5.42
Memnonia Susa 13,18
Memnonię aues quotannis circa cenotaph. Memnonis decertantes 5,1
memoria & gratit. in brutis 8,3,22. 10,43. elephantorum 11,14. animalium quorundam 6,10
memoriæ præcepta Simonidis, Hippiæ, Theodectis 6,10
Memphitici canes 7,19
Menander in Messenia 13,4. in Plocio, in Thaide 12,10. in Pannichidibus 7,19
Menandri parasitus Theron 9,7
Menelaus vxorem Helenam Thonidi dat custodiendam 9,21
Menelaus & Vlysses legatiad Troiam ab Antenore seruati 14,8

Menelaus aquilæ similis 1,42
Menidis filius, vel Menis regio 11,40
Menis, vel Mneuis, Ægypti regis sermo propheticus de tauro 11,10
menstrua mulier erucas perdit 6,36
Mentoris canes Eretrici 7,40
Mercurio cur Ibis sacra 10,29
Mercurius palumbario accipitre delectatur 12,4
mergi fel intolerabile erinaceo 6,46
mergorum & anatum prognosticon de tempestate 7,7
merops pietate ciconiis præstat 11,30
meropes capiunt apes 8,6
merops volat retrò 1,49
merula malo Punico interimitur 6,46
merula vocem & colorem mutat 12,28
merulæ marin polygamia, zelotypia, & in coniuges parientes cura 1,14. captura 1,15
merulæ pisces colorem mutant 12,28
[illegible], imalia ignota 14,[illegible] 15
Methone obsessa à Philippo 9,7
Metyhmna Cretæ oppidum 14,20
Methymnæus Arion 12,45
metretæ Lacedæmonicæ 17,7
Metrodidactus 3,40
metus periculi in cane 6,22
Midas filius Gordij 13,1
Milesia lana 17,34
miles non mulierarius 10,15
miliariæ aues 13,25
Milonis Crotoniatę robur 2,24 in digitis 6,5 animus & effœminatus ib.
Miltiades equas victrices sepeliuit 12,40
miluus rapax Ioui sacrificatis abstinet 2,47. thamnis nidum munit aduersus fascinationes 1,35
Mineruæ sacra ossifraga & harpe 12,4
Mineruæ Iliadis templum & canes 11,5
Mineruæ Lindiæ consecratus lineus thorax 9,17
in Mineruæ templo ædificando muli vetuli opera 6,29
misericordia erga bestias quoque seruanda 8,22

quæ fatali neceſſitate nobis ſponte ſubiiciuntur 7,24
Mithridatem vti taurus, equus, & ceruus amarunt 7 46
Mithridatis lib de antidotis Iouis 17 46
Mnemachus in Isthmionice 15,4
Mneuis bos Ægyptiis ſacer 11,11
Mneuis rex. vide Meuis
mnia herba 15,3
moderatio & facilitas 8,27
moderatio ceruorum 6,13
Moloſſi canes & homines 3, 2
monedulæ quid apud Venetos agant 17,16
monedulæ locuſtas perdentes 3,12
monedulæ prognoſticon de tempeſtate 7,7
monedularum ſeu graculorum in ſuos gregales amores & quomodo capiantur 4,39
monemeron animaſculũ in Hypani fluuio 5,43
monoceros 16,29
monogamia & coniugium cornicum 3,9
monops, animal Phœnicum 7,33
montes Indiæ feras habent ores, canes, capras, boues 15,20
mores cum ſolo non mutari 9,12
morſus hominis homini ipſi perniciolus 2,24
morſus veſpæ, muſcæ, aſpidis, canis rabidi, hominis iciani 9,15
mors per virtutem 10,12
mors hominum bonorum & malorum 1,51
ad mortem alacritas 5,34
ſub mortem & in mortuos religio 2,15,49
moruvicini, varicini 8,4
mortis ſuæ præſcia capra, non amplius cibum attingit 7,26
mortis fatum nuſquam non exſpectandum 7,16
mortuis parcendum 5,49
mortuis etiam perſoluendæ beneficiorum gratia 8,3
erga mortuos homi. religio accuſatrix 2,42
mugilis timidi 7,19
mugili ſimilis thymallus 14 2
mugilis ſpecies, atherinis 9,16
mulæ vnde ortæ 12,16, cur non pariant ib.
muli Indiæ rufi fieri 16,9

muli astutia à Thalete Milesio deprehẽsa 7,42
mulier venefica scelestior aspide 1,54
mulier casta, fidelis, cordata, benefica, fortunata 8,12
mulier ab elephante adamata 7,48
mulier menstrua erucas perdit 6,36
mulierarius, malè miles 10,15
muliebre munus obire, pudorem esse viro 4,29
mulieres Olympiis abesse 5,17
mulieres Atticæ quomodo ab appetitione veneris sibi caueant 9,16
mulieres libidinosæ equæ vocatæ 4,11
mulieri iratæ similis muræna 1,32
mulieribus quæ bestiæ misceantur 7,19
mulieribus venefic:s similis noctua 1,29
mulieris formâ lenitur furens elephas 1,38
mulierum Pæoniæ & Ægypt. puerperarum patientia mira in laboribus 7,12
mulierum vituperiũ 17,14
mulierum Maurarum sermoneleones pudefiũt 3,1
mulli betarum foliis capiuntur 12,42
mulli cibus & voracitas 2, 41
mullus piscis sacer initia, Eleu. 9,51
mullorum inter assandum ventres ne rumpantur 10.7
mullum ter in anno parere 10,2 à Iunonis Argolicę sacerdote non attingitur 9,65
mulus Athenienſis vetulus comitans & cohortãs alios laborantes publicè cibaria meruit 6,49
muneribus non corruptus custos canis 7,13
munitio & prouidentia 7, 33
muræna curatur, qui serpentis oua comedit 11,34
murena percussa semel, torpescit: iterum ira fneenditur 1,37
muræna Crassi 8,4
muræna se tuetur duplici dentium ordine 9,40
muræna, locustæ, polypi tuæ inimicitiæ 1,32
muræna & viperę coitus 9, 66

muræne coitus cum vipera mare 1,50
murem araneum reformidat iumentum omne 6, 22
mures à cadaueribus abhorrent 5,49
mures in aquatile vas delapsi, caudis mordicus apprehensis euadunt 5,22
mures Ægypt. post pluu. nati, inuocato numine exterminantur. quo ordine Ægyptii, & Pontici recedant. feles & viperas timent, ruinas præsentiunt 6 41
mures Heracleæ ab omnibus Herculi sacris abstinent, vuis maturis recedunt, ne eas per incontinentiam attingant 6,40
mures Cyrenaici 15,26. Ægypti. ib. adorati 12,5. Caspij Teredonis 17.17 quo modo moriantur 12,10 agrestes expulerunt Italos patrsa 17,41
mures terrestres timidi; marini pugnaces 9,41
mures & scorpij peculiaris naturæ
muris interitus, prouerb. 12.10
murium cauus, de libidinosa 12,10
murium diuersa genera 15 26
murium & mustelarum prognosticon de tempestate 7,8
murium fœcunditas quanta 17,17. à salis vsu 9,3
murium libido 12,10
murium iecur cum luna crescit & decrescit: quemodo è cœno generentur 2.56
mus fœmina libidinosior 12.10
mus araneus & perit in orbitam illapsus, & morsus ex orbitæ terra sanatur 2,37
muscæ miræ 15,1
muscæ & canes, impudentes 7,19
muscæ morsus 9, 5
musca audax, in aqua suffocatur, sole ad vitam reuocatur 2,29
muscarum prognostica de tempestate 7,8
muscæ circa Pisam, Olympiorum tempore auolant 5,17
muscæ, in Actij Apollinis festo, bouis mactati sanguine saturatæ, recedunt 11 8

musæ, fructus nomen 14,1
musica pinguescunt oues Arabum 7,27
musica hirundinis eam à nece liberat 1,58
musicam amant delphini 2,6
musica capiuntur thriſſæ Ægyptiæ 6,32
musica manſuescit Elephas 12,44
musicam intelligit paſtinaca, eaq; capitur 17,18
musici inſines 2,11
musicæ ſtudium in elephantis 2,11
musicæ illecebræ 8,24
musicæ dignitas 12.6
musicæ ſtudioſæ apes & cicadæ 5,13
musico photingio pagri capiuntur 6,31
mustela ſerpentem impugnatura rutam prægustat 4,14
mustela & mustelus diuerſi piſces 15,21
mustela terreſtris 15 11
mustelam quam adorent Thebani 12,5
mustela defunctorum oculos eruit 15,11
mustelæ viuenti qui caudam abſcindit, illamq; dixerit, hanc ſecum ferens, canes latrare prohibet 9,15
mustelæ viſcera amicitiam dirimunt 15,11
mustela piſcis parua 15, 11
mustelæ teſticuli conceptum prohibent 15,11
mustelarum ac murium prognoſticon de tempeſtate 7,8
mustelus partus 2,55
mustelus piſcis à ſacerdotibus quibusdam non editur 9,55
mutea animalia hîc, alibi ſonorá 3,35.37,38
Mylaſſorum vrbs 12.30
Mylli piſces 14.23
myops & œſtrum 4,51,6,17
Myrrhnſis Lyciæ ſinus, & in eo templum Apollinis 12.1
Myridis lacus Ægypti 6,7
Myrmeces 3,4
myron piſcis 14,15
Myron ſtatuarius 17,ad finem
myronis oculus amuletum lippis 14,15
Myſi equiſones quid agant 15 25.
Myſi duplices 14,25
Myſio Pergamo oriundus Telephus Cretēſis 10,42

N

Nabarzanes & Beſſus Darium interficiunt 6, 25
Nabis perniciosus Lacedæmoniorum tyrannus 5,15
nasarum vsus & instrumenta 12,43
natatus studium 6,15
in Natura nil sterile 2,2
naturæ abdita 8,28
natura quid cuique conueniat indicat 5,33
naturam optimam pessima arte perdere 10,13
Naucratites 15,23
naues Lacedæmoniorum submersæ 11,19
nauibus quemodo imponatur elephas 10,17
nauigatio nautæ piscis 9,34
nauis Rhodia 6,15
nauta vel nautilus piscis, vt brachiis extensis nauiget 9,34
Naxij 15 5
Naxius portus, Heraclea 14.25
Naxus vna Cycladum 15, 55
neades Sami feræ 17,28
Nemæus leo à luna decidit 12,7
Neocles medicus quid de rubetis 17,15
Neoclis filius ventis sacrificare docuit 7,17
nepeta 9,26
Neptuni & Nerites fabula
Neptuno sacri cancri 17,1
Neptuno sacri pompili, 15, 23
Neptuno cur votà faciant piscatores Thunnorum 15,6
Neptunus equestris 14,18
Nereus eiusq; soboles quæ 14,28
Nerites & Neptuni fabula ibid.
Nerites dicta cochlea 14, 28
Nero Hipparchi prognostica admiratur 7,8
Nestoris agmen militare 10,8
Nibas Thessaloniæ locus 15,20
quum Nibas occidisset proverbium 15,20
Nicæa elephas fœmina 11, 14
Nicaensibus gratulatur Nero ob Hipparchum 7,8
Nicander 5.42.8,8.9,20 10,9 quid de Sepedone 15,18. de Psyllis 16,28, de Helena 5,13. de luco

Clario 10,49
Niciæ venatoris canes domini amantissimi 1,8
Nicocreon, quadricornem cervum Delphis consecrat 11,40
Nicomachi filius 2,14
Nicomedes Bithyniæ rex 12,37
Nicon pictor 7,38, nõ probè equi palpebras pinxit
nidificatio Alcyonis mirifica 9,17
nidis remedia aduersus fascinationes imposita 1,35
nili incrementum quæ animalia præsentiunt 5, 52
nili aquæ fœcundissimæ 3, 33
nili inundantis, decedentisque pisces 10,43
nilus, oriente cane Ægyptum irrigat 10,45
nilus & Osiris idem 10,46
niues fugiunt spinæ aues in syluas 4,60
niuis filij 11,1
noctua 15,28. noctu voce alicit aues, interdiu gestibus ridiculis 1,29. cornici inimica 39. inauspicata 10,37. non est in Creta 5,2. tempestatem præsagit 7,7
Nomæa gens Africæ 17,27
nomina diuersa circa nutritionem animalium 6, 8
nomina diuersa, quibus animalium, præcipue ferorum, fœtus, & ipsa quædam adulta, nominantur 7,47
nouilunio quemadmodum afficiantur animalia 9, 6
nox ἀμφιλύκη 10,26
numen contra mures imploratum 6,41
numerare sciunt boues Susidæ 7,1 belluæ quędam Libycæ 4,53. Phœnix 6, 58
numerus sexagenarius in crocodilis 10,21
numismati Iasensium delphinus & puer insculpti 6,15
nutritionis animalium diuersa nomina 6,8
in nutritios ac dominos amor 7,28
nutritium amat elephas 7, 41. aquila 2,40
Nymphis de Ptolemæis 17,3
Nymphodorus 11,20. de Sard

Sardinia quid 16,,4

O

Obediẽtia elephantorum 2,11.ouium 7,27. tauri 7,4
obſes Romam miſſus Iubæ Mauri filius 7,23
occultatio callida 6,3.9,30
Oceanus, lauacrum deorum 2,21
Ochus Perſa apim interfecit. Aſinum coli iuſſit 10,28
ocnus auis 5,36
oculorum ſuffuſio vt à capris curetur 7,14
oculorum morbi in elephantis vt ſanentur 13,7
oculorum aquilæ acies 2,26
oculos hebetes ſerpens fœniculos ſanat 9,16
odor piſcis Thymelli ſuauis 14.22
œconomia formicarum 6,43
œconomia & ſedulitas circa victum parandum & reſeruandum 2,25
Oedipus 3,47
œnas auis, & œnadotheræ 4,58
Oenis Menidis filius rex Ægypti 11,40
œſtri figura, aculeus ſonus 4,51
œſtrum & myops, ſiue aſilus & tabanus 6,37
officium mutuum 3,11.5.56 7,45.8,15
oliua nulla in India 13,18
oliuæ germen in litore poſitum, polypos in terram elicit 1,37
ololygo vox maris allicientis fœminam 9,13
olori cicuta perniciem infert 3,7
olorum oua 14,13
Olympia inſepulta iacuit 12,6
Olympiorum tempore muſcas & mulieres diſcedere, has lege, illas naturâ, hoc ſtoq; ſoluto Elidem redire
Olympus Macedonicus lupis non aditur 3,12
Ombitæ Ægyptij crocodilos venerantur 10,21
Oneſicritus de cetis 17,6
Oneſicritus Aſtypalæus 16,39
onocentaura deſcribitur 17,9
onocrotalus Indicus 16.4
Onomarchus leonem conuictorem habuit 5,39
Onuphis taurus Ægyptiis ſacer 12,11

opes minimorum maximi indigent 2,13
opera mutua 5,22
odoris ac laboris commendatio 7,12
opos stirps 9,31
ophingenæ vnde nati 2,39
optima emēdare velle 10,13
oraculum Euristheni datum 12,31
Orchomeno talpæ multæ 17,10
orecynus piscis ab hamo se liberat 1,40
ordo murium 6,41
ordo vel agmen 1[illegible],8
ordo elephantorum in fuga 7,16
oribates 6,26
origanum herba 5,46. contra viperam 6,12
Orionis canis stella 1[illegible],45
oritæ pisces pro pabulo equis 15,25
Orœtes decepit Polycratem 7,11
Oron Ægyptij deum appellant 10,14
Orontes siluros alit 12,29
orphi piscis viuacitas, loca & latibula 5,13
orphi pisces sacri Myrensibus 12,1
Orthagoras de cetis 17,6. de rebus Indicis 16,35
Orus frugum auctor 11,10
oryges quadricornes 14,14
orygis natura 7,8 eum oderunt Ægyptij 10,28
osculum 10,7
Osiridis vulneribus prognatus oxyrynchus 10,46
osmyli morsus 5,44
osmyli & polypi quomodo adrepant ad arborum fructus 9,45
ostentatio & superbia pauonis 5,21
ostrea Arabiæ & maris rubri 10,13
ostrea quomodo à stellis exedantur 9,22
Osyrin puerum quærit Isis 10,45
otides quomodo à vulpe deceptæ capiantur 6,24
otis 16,4 sola ex auibus canem timet 5,24. equorum amantissima 2,28
oua varia tragematum loco regi Indorum 14,13
oua serpentis 1,34
oues Abydi 3,32. Cij 16,32. Indicæ 4,32. albæ vbi nō sint 16,35 quibus pharmacis soboles illis augeatur 9,43 fellis vbi expertes 17,26. quæ piscibus pinguescant 15,25. hirta pilis camelorum 17,10.

latiſ

latissimis caudis in Indi 13,3 Arabicę longissimis vel latissimis caudis 10 4
ouibus vere fel crescit 17,26
ouis piscis marinus 9,38
ouis à Samiis colitur 12,40
ouis à lupo laniatæ lana 1,38
ouis & asinus ignaua & degenera animalia 7.19
ouis inuenit aurum Samiis furto sublatum 12,40
ouium natura, & quòd fœcundas reddant venti 2,27
ouium de tempestate prognosticon 7,8
ouium fel, alij nullum, alibi duplex 11,29
ouium sobolis colores varij, pro fluminibus diuersis quæ tempore conceptus potant 8,21
ouum ranæ marinæ quale 13,5
oxyrynchi Caspij 17.32
oxyrynchus Nili piscis, Oxyrynchitis sacro 10,46. maris rubri 11,24 Capito 1,12

P

pabulatio formicarum 6,43
Padus fluuius 14,8
Pæonidis paludis pisces 17,30
Pæones operosi 7,12
pagri pisces 1 ,19
pagori crustam exuunt reparantq; 9,43. musica caniuntur 6,31
in Pallatino colle augurium Romuli ex vulturibus 10,22
palmæ in Babylone ab Elephantis extirpatæ 17,29
palmata Taprobanæ 16,18
palumbes castissimæ: adulterij pœnam luit vterq; sexus 3 44
palumbi sibi medentur 5,4 nidos laurinis ramulis muniunt aduersus fascinationes 1 ,5
Pammenes de feris venenatis 16,41
Pangæus mons Thraciæ 3,21
pancynicum stirps 14 24
Panis templum in Arcadia, animalibus asylum aduersus feras 11,6
Pannychides Menandri fabula 7 19
Pantetidas Lacedęmonius à canibus laceratus 11,19
panthera 4,49. ampelos nominata 10,39 odoris suauitate imbecilliores feras allic

allicit & inuadit 5,40
parasitus delphini pedunculus: hominum Therõ, Struthias Clisophus 9,7
Parcis & Furiis turtures albæ sacræ 10,33
pardales vt tollantur 17,11 vt venentur Mauri 13, 19 vt simias capiant 5,54
pardalis, piscis maris rubri 11,24
pardalianchum, herba venenata 4,49
pardalis, hœdo familiari abstinet 6,2
pardalis non tam sima quàm lynx 14,6. simias capit 6,6. eius odor, pastus 5,40
pardalim hyæna timet 6, 22
pardi mansueti Indorum 14,14
in parentes pietas 10,16.9, 13,23. impietas 2,41.3, 21,43
parias serpens 8,12
pari qua ratione perdantur 1,58
Paris muneribus corrupit Antimachum 14,8
Parnassus mons 12,40
parnopes Galatiæ ingruentes 17,19
parricida nunquam fuit elephantus 6,61
parricida hij popotamus 7, 19
parricidium, 2,31
paruas serpens 8,12
paruũ corpus, magna virtute præditum 10,13
parus 1,58
Paryssatis incestè filium amauit 6,39
pascua Atlantis 2,7
passeres pisces 14,3
passeres timidæ 7,19
passeres in extremis ramis nidificant, vt tutiores sint 4,38
pastinaca marina saltatione & musica capitur 13,17,13. eius aculeus incurabilis 1,58. lethalis 2,50. plantas & animalia perimit 2,36,8,26
pastinacæ marinæ natatio, volatus 8,26
pastinaca aculeo se tuetur 9,40
pastores Aleuas & Anchises 8,11
Parasium vrbs 14,3
patellæ saxis adhærẽt 6,55
patientia 5,54
in patrem impietas 7,19
patriæ amor 10,17.8,23
pro patria pugna 2,38
patris in prolem amor 4, 29

29
Patroclus 13,7. Achillis a uicus 7,27. ipsius funus 14 25
pauo pēnis.nō corpore formosus .,42. fascinationem vt amoliatur 12,18
pauo Indicus, Ioui consecratus suffurari non potuit 11 33
pauonem Hortensius peimus in cœna apposuit 5, 21
pauones Indici maximi 16, 2. in hortis regis Indorū 13 18, Athenis olim rari: Alexandro olim admirationi 5,21
pauonis partus, colores, incubitus 5,32. superbia, ostentatio 5,21
pecora quomodo pinguescant 9,54
pediculi ex oleo, in quo stellio putruit 9,19
pedunculus delphini parasitus 9,7
pelamydes, capiendi ratio 15,10
pelecani vt alant suos parentes 3,23
pelecanes quomodo conchis vescantur 3,20
pelecanus & coturnix, inimici 6,45
Pelei hasta 1 56
Peliæ filia Alcestis 1,15
Pellenæus mons 16 39
Peloponnesus Leones non gignit 3 27
Pelorum Siculum 12,30
penatibus charæ hirundines 10.34
percæ pisces 14,23
perdices 16 17 captu facilis vel non 4,13. mares perquàm libidinosi, & in cōspectu coniugum pugnacissimi 3,16 4,1 vt sibi medeantur 5.46. arundinis comam legunt contra fascinationes 1,35. vt nidificent, fœtus tueantur, aucupes eludant 3, 16 Cyrrhæi 4,13
perdicis conceptus mirabilis 17,15
perdicum oua & pulli 4,12 incubitus: & quòd in Paphlagonia corduplex habeant: Iouem & Latonam eis oblectari 10,35
perdicum variæ voces 3,35 libido, & quomodo à cicuribus feri allectētur 3, 5.4,16.7,19
Pergamo Mysio oriundus Telephus Cretensis 10, 42 14,25
contra pericula munitio & prud

prudentia 2,1
periculi metus in cane 6,22
Perimuda indiæ vrbs 15,8
Persa 2,11
Persæ vt equos audaces reddant 17,25
Perseo sacræ cicadæ 13,26
Persepolis regia 1,59
perseus piscis maris rubri 13, 23
Perseus causa cur ranæ si leant 3,37 Iouis filius 3, 28
Persarum fuga ad Issum Dario duce 6,48
Persarum rex extremus 6, 25
Persarum rex, in Mediam profecturus, imperat scorpios tolli 15,20
Persarum bellum in Græciam 12,35
Phalacra, locus Indiæ, Latinè caluus 8,15
phalęnę quomodo perdantur 1,58
phalangia Zacynthi 17, 1. eorum morsus ib.
phalangia vermic. in eruo nascitur 9,39
phalangij serpentes, infensi Psyllis 1,57. quos patria expulerint 17,40
phalangij tactus lethifer sine dolore 9,11
phalangium Libycũ quod Rhax nominatur 3,36
pharmacum venenum & remedium significat 15,13
Pharus insula 9,21
phattage auis Indica 16,6
in Pheneo lacum sine piscibus esse 3,38
Pheneum iuxta Ceres emisit aquam Stygiam 10, 40
Philadelphus 16,39
Philemon 12,10
Philippus in obsidione Mothonæ altero oculo priuatur 9,7
Philippo editum oraculum 3,45
Philochorus citatur 12,35
Philonis dictum 12,37
Philoxenus musicus 2,11
phocas è mari in litus egredi 9,50
Phocionem probum virum Athenienses inhumatum proiecerunt 12,6
Phœniciæ boues 16,33
pœnices aues numerandi periti, quæ quingentesimo quoque anno in Ægyptum solent aduolare 6,53
photingium instrumentum musicum 6,31
Phrygibus capitale bouem

ar-

aratorem occidisse 12,34
phthisis curatio 11,35
Phylarchus 6,29
phyzę Ægyptij piscis mirabilis natura 12,13
physalus, rubri maris piscis venenatus 3,18
picus martius nidi sui foramen obstructum reserat 1,45
pietas meropum in parentes 11,30
pietas in sobolem & parentes 10,16. elephanti in sobolem 6,8, catulorum in parentes 9,1
pietatis præmium 3,23
pigritia odiosa 5,36
pilos mutant lupi 12,28
pilularius scarabeus 10,15
pindalus auis 13,25
Pindarus 7,19
Pindus fluu. à Pindo Lycaonis filio à fratribus per inuidiam occiso, quē & vltus est draco 10,43
pinna concha prædam cum cancro partitur 3,29
Pisandri timiditas 4,1
piscandi modus in aqua glacie adstricta 14,29. bobus vel equis iunctis 14,25. apud Macedones 15,1
piscatio anguillarum singularis 14,8
piscationis modi quatuor 12,43
piscatorum Euboicorum communio prædæ cum delphinis 2,8
piscatoriorum instrumentorum catalogus 12,43
piscatrix rana 9,24
pisces nulli in Phenei lacu 3,38
pisces, imminente partu, in fluuios aut lacus enatant 9,59
piscosus cur Pontus Euxinus 9,59
pisces capiendi noua via 14,3
pisces aqua dulci ali in mari 9,64
per pisces diuināt Lycij 8,5
pisces vt per hyemem se abdant & calefaciant: & rursus ineunte vêre ad summum mare & propelitora patent 9,57
pisces qui auditu præstant, qui lapillum in capite habent 9,7
pisces, Nilo intra suum alueum recepto, copiosè ab Ægyptiis colliguntur 10,43
pisces frigidæ impatiente 14,19

pisces

muli astutia à Thalete Milesio deprehēsa 7,42
mulier venefica scelestior aspide 1,54
mulier casta, fidelis, cordata, benefica, fortunata 8,12
mulier ab elephante adamata 7,43
mulier menstrua erucas perdit 6,36
mulierarius, malè miles 10,15
muliebre munus obire, pudorem esse viro 4,29
mulieres Olympiis abesse 5,17
mulieres Atticæ quomodo ab appetitione venerea sibi caueant 9,16
mulieres libidinosæ equæ vocatæ 4,11
mulieri iratæ similis muræna 1,32
mulieribus quæ bestiæ misceantur 7,19
mulieribus venefic:s similis noctua 1,29
mulieris formâ lenitur furens elephas 1,38
mulierum Pæoniæ & Ægypt. puerperarum patientia mira in laboribus 7,12
mulierum vituperiū 17,24
mulierum Maurarum sermoneleones pudefiūt 3,1
mulli betarum foliis capiuntur 12,42
mulli cibus & voracitas 2,41
mullus piscis sacer initia, Eleu. 9,51
mullorum inter assandum ventres ne rumpantur 10,7
mullum ter inanno parere 10,2 à Iunonis Argolicę sacerdote non attingitur 9,65
mulus Atheniensis vetulus comitans & cohortās alios laborantes publicè cibaria meruit 6,49
muneribus non corruptus custos canis 7,13
munitio & prouidentia 7,33
muræna curatur, qui serpentis oua comedit 11,34
muręna percussa semel, torpescit: iterum ira incenditur 1,37
muræna Crassi 8,4
muræna se tuetur duplici dentium ordine 9,40
muræna, locustæ, polypi tuæ inimicitiæ 1,32
muræna & viperę coitus 9,66

mur

muræne coitus cum vipera mare 1,50
murem araneum reformidat tumentum omne 6, 22
mures à cadaueribus abhorrent 5,49
mures in aquatile vas delapsi, caudis mordicus apprehensis euadunt 5,22
mures Ægypt. post pluu. nati, inuocato numine exterminantur. quo ordine Ægyptii, & Pontici recedant. feles & viperas timent, ruinas præsentiunt 6 41
mures Heracleæ ab omnibus Herculi sacris abstinent, vuis maturis recedunt, ne eas per incontinentiam attingant 6,40
mures Cyrenaici 15, 26. Ægypti. ab. adorati 12,5. Caspij Teredonis 17.17 quo modo moriantur 12,10 agrestes expulerunt Italos patria 17,41
mures terrestres timidi, marini pugnaces 9,41
mures & scorpij peculiaris naturæ
muris interitus, prouerb. 12.10
murium cauus, de libidinosa 12,10
murium diuersa genera 15 26
murium & mustelarum prognosticon de tempestate 7,8
murium fœcunditas quanta 17,17. à salis vsu 9,3
murium libido 12,10
murium iecur cum luna crescit & decrescit: quomodo è cœno generentur 2.56
mus fœmina libidinosior 12.10
mus araneus & perit in orbitam illapsus, & morsus ex orbitæ terra sanatur 2,37
muscæ miræ 15,1
muscæ & canes, impudentes 7,19
muscæ morsus 9,5
musca audax, in aqua suffocatur, sole ad vitam reuocatur 2,29
muscarum prognostica de tempestate 7,8
muscæ circa Pisam, Olympiorum tempore auolant 5,17
muscæ, in Actij Apollinis festo, bouis mactati sanguine saturatæ, recedunt 11 8

musæ, fructus nomen 14,1
musica pinguescunt oues Arabum 7,27
musica hirundinis eam à nece liberat 1,53
musicam amant delphini 2,6
musica capiuntur thriniæ Ægyptiæ 6,32
musica mansuescit Elephas 12,44
musicam intelligit pastinaca, taq; capitur 17,18
musici insines 2,11
musicæ studium in elephantis 2,11
musicæ illecebræ 8,24
musicæ dignitas 12.6
musicæ studiosæ apes & cicadæ 5,13
musico photingio paguri capiuntur 6,31
mustela serpentem impugnatura rutam prægustat 4,14
mustela & mustelus diuersi pisces 15,21
mustela terrestris 15 11
mustelam quam adorent Thebani 12,5
mustela defunctorum oculos eruit 15,11
mustelæ viuenti qui caudam abscindit, illamq; dixerit, hanc secum ferens, canes latrare prohibet 9,15
mustelæ viscera amicitiam dirimunt 15,11
mustela piscis paruus 15,11
mustelæ testiculi conceptum prohibent 15,11
mustelarum ac murium prognosticon de tempestate 7,8
mustelus partus 2,55
mustelus piscis à sacerdotibus quibusdam non editur 9,55
mutea animalia hîc, alibi sonora 3,35.37,38
Mylasorum vrbs 12.30
Mylli pisces 14.23
myops & œstrum 4,51,6,17
Myrinsis Lyciæ sinus, & in eo templum Apollinis 12,1
Myridis lacus Ægypti 6,7
Myrmeces 3,4
myron piscis 14,15
Myron statuarius 17,ad finem
myronis oculus amuletum lippis 14,15
Mysi equisones quid agant 15 25.
Mysi duplices 14,25
Mysio Pergamo oriundus Telephus Cretensis 10,42

N

Nabarzanes & Beſſus Darium interficiunt 6, 25
Nabis pernicioſus Lacedæmoniorum tyrannus 5,15
naſſarum vſus & inſtrumenta 12,43
natatus ſtudium 6,15
in Natura nil ſterile 2,2
naturæ abdita 8,28
natura quid cuique conueniat indicat 5,33
naturam optimam peſſima arte perdere 10,13
Naucratites 15,23
naues Lacedæmoniorum ſubmerſæ 11,19
nauibus quemodo imponatur elephas 10,17
nauigatio nautæ piſcis 9,34
nauis Rhodia 6,15
nauta vel nautilus piſcis, vt brachiis extenſis nauiget 9,34
Naxij 15 5
Naxius portus, Heraclea 14.25
Naxus vna Cycladum 15, 55
neades Sami feræ 17,28
Nemæus leo à luna decidit 12,7
Neocles medicus quid de rubetis 17,15
Neocles filius ventis ſacrificare docuit 7,17
nepeta 9,26
Neptuni & Nerites fabula
Neptuno ſacri cancri 17,1
Neptuno ſacri pompili, 15, 23
Neptuno cur vota faciant piſcatores Thunnorum 15,6
Neptunus equeſtris 14,18
Nereus eiusq; ſoboles quæ 14,28
Nerites & Neptuni fabula ibid.
Nerites dicta cochlea 14, 28
Nero Hipparchi prognoſticon admiratur 7,8
Neſtoris agmen militare 10,8
Nibas Theſſaloniæ locus 15,20
quum Nibas cocciſſauerit prouerbium 15,20
Nicæa elephas fœmina 11, 14
Nicaenſibus gratulatur Nero ob Hipparchum 7,8
Nicander 5.42.8,8.9,20 10,9 quid de Sepedone 15,18. de Pſyllis 16,28, de Helena 5,13. de luco

Clario 10,49
Niciæ venatoris canes domini amantissimi 1,8
Nicocreon, quadricornem ceruum Delphis consecrat 11,40
Nicomachi filius 2,34
Nicomedes Bithyniæ rex 12,37
Nicon pictor 7,38, nõ probè equi palpebras pinxit
nidificatio Alcyonis mirifica 9,17
nidis remedia aduersus fascinationes imposita 1,35
nili incrementum quæ animalia præsentiunt 5, 52
nili aquæ fœcundissimæ 3, 33
nili inundantis, decedentisque pisces 10,43
nilus, oriente cane Ægyptum irrigat 10,45
nilus & Osiris idem 10,46
niues fugiunt spinæ aues in syluas 4,60
niuis filij 11,1
noctua 15,28 noctu voce allicit aues, interdiu gestibus ridiculis 1,29. cornici inimica 39. inauspicata 10,37. non est in Creta 5,2. tempestatem præsagit 7,7
Nomæa gens Africæ 17,27
nomina diuersa circa nutritionem animalium 6, 8
nomina diuersa, quibus animalium, præcipue ferorum, fœtus, & ipsa quædam adulta, nominantur 7,47
nouilunio quemadmodum afficiantur animalia 9, 6
nox ἀμφιλύκη 10,26
numen contra mures imploratum 6,41
numerare sciunt boues Susidæ 7,1 belluæ quędam Libycæ 4,53. Phœnix 6, 58
numerus sexagenarius in crocodilis 10,21
numismati Iasensium. delphinus & puer insculpti 6,15
nutritionis animalium diuersa nomina 6,8
in nutritios ac dominos amor 7,28
nutritium amat elephas 7, 41. aquila 2,40
Nymphis de Prolemæis 17,3
Nymphodorus 11,20. de Sard

Sardinia quid 16,,4
O
Obediẽtia elephantorum 2,11.ouium 7,27. tauri 7,4
obſes Romam miſſus Iubæ Mauri filius 7,23
occultatio callida 6,3.9,30
Oceanus, lauacrum deorum 2,21
Ochus Perſa apim interfecit. Aſinum coli iuſſit 10,28
œnus auis 5,36
oculorum ſuffuſio vt à capris curetur 7,14
oculorum morbi in elephantis vt ſanentur 13,7
oculorum aquilæ acies 2,26
oculos hebetes ſerpens fœniculos ſanat 9,16
odor piſcis Thymelli ſuauis 14.22
œconomia formicarum 6,43
œconomia & ſedulitas circa victum parandum & reſeruandum 2,25
Oedipus 3,47
œnas auis,& œnadotheræ 4,58
Oenis Menidis filius rex Ægypti 11,40
œſtri figura, aculeus ſonus 4,51
œſtrum & myops, ſiue aſilus & tabanus 6,37
officium mutuum 3,11.5.56 7,45.8,15
oliua nulla in India 13,18
oliuæ germen in litore poſitum, polypos in terram elicit 1,37
ololygo vox maris allicientis fœminam 9,13
olori cicuta perniciem infert 3,7
olorum oua 14,13
Olympia inſepulta iacuit 12,6
Olympiorum tempore muſcas & mulieres diſcedere, has lege, illas naturâ, f. ſtoq; ſolutoElidem redine
Olympus Macedonicus lupis non aditur 3,12
Ombitæ Ægyptij crocodilos venerantur 10,21
Oneſicritus de cetis 17,6
Oneſicritus Aſtypalæus 16,39
onocentaura deſcribitur 17,9
onocrotalus Indicus 16.4
Onomarchus leonem conuictorem habuit 5,39
Onuphis taurus Ægyptiis ſacer 12,11

opes minimorum maximi indigent 2,13
opera mutua 5,22
odoris ac laboris commendatio 7,12
opos stirps 9,31
ophingenæ vnde nati 2,39
optima emēdare velle 10,13
oraculum Euristheni datum 12,31
Orchomeno talpæ multæ 17,10
orecynus piscis ab hamo se liberat 1,40
ordo murium 6,41
ordo vel agmen 10,8
ordo elephantorum in fuga 7,16
oribates 6,26
origanum herba 5,46. contra viperam 6,12
Orionis canis stella 10,45
oritæ pisces pro pabulo equis 15,25
Orœtes decepit Polycratem 7,11
Oron Ægyptij deum appellant 10,14
Orontes siluros alit 12,29
orphi piscis viuacitas, loca & latibula 5,13
orphi pisces sacri Myrensibus 12,1
Orthagoras de cetis 17,6. de rebus Indicis 16,35
Orus frugum auctor 11,10
oryges quadricornes 14,14
orygis natura 7,8 eum oderunt Ægyptij 10,28
osculum 10,7
Osiridis vulneribus prognatus oxyrynchus 10,46
osmyli morsus 5,44
osmyli & polypi quomodo adrepant ad arborum fructus 9,45
ostentatio & superbia pauonis 5,21
ostrea Arabiæ & maris rubri 10,13
ostrea quomodo à stellis exedantur 9,22
Osyrin puerum quærit Isis 10,45
otides quomodo à vulpe deceptæ capiantur 6,24
otis 16,4 sola ex auibus canem timet 5,24. equorum amantissima 2,28
oua varia tragematum loco regi Indorum 14,13
oua serpentis 1,34
oues Abydi 3,32. Cij 16,32. Indicæ 4,32. albæ vbi nō sint 16,35 quibus pharmacis soboles illis augeatur 9,43 fellis vbi expertes 17,26. quæ piscibus pinguescant 15,25. hirta pilis camelorum 17,10.

latiss

latissimis caudis in India 13,3 Arabicę longissimis vel latissimis caudis 10 4
ouibus vere fœtus crescit 17,26
ouis piscis marinus 9,38
ouis a Samiis colitur 12,40
ouis à lupo laniatæ lana 1, 38
ouis & asinus ignaua & degener animalia 7.19
ouis inuenit aurum Samiis furto sublatum 12,40
ouium natura, & quòd fœcundas reddant venti 2, 27
ouium de tempestate prognosticon 7,8
ouium fœtus, alij nullum, alibi duplex 11,29
ouum sobolis colores varij, pro fluminibus diuersis quæ tempore conceptus potant 8,21
ouum ranæ marinæ quale 13,5
oxyrynchi Caspij 17.32
oxyrynchus Nili piscis, Oxyrynchitis sacro 10,45. maris rubri 11,24 Capito 1,12

P

pabulatio formicarum 6,43
Palus fluuius 14,8
Pæonidis paludis pisces 17, 10
Pæones operosi 7,12
pagri pisces 11,19
pagri crustam exuunt reparantq; 9,43. multica capiuntur 6,31
in Pallantio colle augurium Romuli ex vulturibus 10,22
palmæ in Babylone ab Elephantis exturpatæ 17,29
palmarum Taprobanæ 16,18
palumbes castissimæ: adulterij pœnam luit vterq; sexus 3 44
palumbi sibi mordentur 5, 4. nidos laurinis ramulis muniunt aduersus fascinationes 1 5
Palmenes de feris venenatis 16,41
Pangæus mons Thraciæ 3, 21
pancynicum stirps 14 24
Panis templum in Arcadia, animalibus asylum aduersus feras 11,6
Panuychides Menandri fabula 7 19
Panteidas Lacedæmonius à canibus laceratus 11, 19
panthera 4,49. ampelosnominata 12,39 odoris suauitate imbecilliores feras allic

allicit & inuadit 5,40
parasitus delphini pedunculus: hominum Therõ, Struthias Clisophus 9,7
Parcis & Fariis turtures albæ sacræ 10,33
pardales vt tollantur 17,31 vt venentur Mauri 13, 10 vt simias capiant 5,54
pardalis, piscis maris rubri 11,24
pardalianchum, herba venenata 4,49
pardalis, hœdo familiari abstinet 6,2
pardalis non tam sima quàm lynx 14,6 simias capitõ,6. eius odor, passus 5,40
pardalim hyæna timet 6, 22
pardi mansueti Indorum 14,14
parentes pietas 10,16.9, 13,23. impietas 2,47.3, 21,41
parias serpens 8,12
pari qua ratione perdantur 1,58
Paris muneribus corrupit Antimachum 14,8
Parnassus mons 12,40
parnopes Galatiæ ingruentes 12,19
parricida nunquam fuit elephantus 6,61
parricida hij popotamus 7, 19
parricidium, 2,31
paruas serpens 8,12
paruũ corpus, magna virtute præditum 10,13
parus 1,58
Paryſatis inceſtè filium amauit 6,39
pascua Atlantis 2,7
passeres pisces 14,3
passeres timidæ 7,19
passeres in extremis ramis nidificant, vt tutiores sint 4,38
pastinaca marina saltationes & musica capitur 1,38.17,13. eius aculeus incurabilis 1,58. lethalis 2,50. plantas & animalia perimit 2,36,8,26
pastinacæ marinæ natatio, volatus 8,26
pastinaca aculeo se tuetur 9,40
pastores Aleuas & Anchises 8,11
Patanium vrbs 14,8
patellæ saxis adhærẽt 6,55
patientia 5,54
in patrem impietas 7,19
patriæ amor 10,17.8,23
pro patria pugna 2,38
patris in prolem amor 4, 29

29
Patroclus 13,7. Achillis auricus 7,27. ipsius funus 14 25
pauo pēnis nō corpore formosus 3,42. fascinationem vt amoliatur 12,18
pauo Indicus, Ioui consecratus sustinari non potuit 11 33
pauonem Hortensius primus in cœna appoiuit 5, 21
pauones Indici maximi 16, 2. in hortis regis Indorū 13 18, Athenis olim rari: Alexandro olim admirationi 5,21
pauonis partus, colores, incubitus 5,32. superbia, ostentatio 5,21
pecora quomodo pinguescant 9,54
pediculi ex oleo, in quo stellio putruit 9,19
pedunculus delphini para situs 9,7
pelamydes, capiendi ratio 15,10
pelecani vt alant suos parentes 3,23
pelecanes quomodo conchis vescantur 3,20
pelecanus & coturnix, inimici 6,45
Peleus hasta 1 56
Peliæ filia Alcestis 1 15
Pelienæus mons 16 39
Peloponnesius Leon non gignit 3 27
Palorum Siculum 12,30
pennaubus charæ hirundines 10.34
pereæ pisces 14,23
perdices 16.17 captu faciles vel non 4,13. mares præ libidinosi, & in cōspectu coniugum pugnacissimi 3.16 4.1 vt sibi medeantur 5.46. arundinis comam legunt contra fascinationes 1,35. vt nidificent, fœtus tueantur, aucupes eludant 3, 16. Cyrrhæi 4,13
perdicis conceptus mirabilis 17,15
perdicum ova & pulli 4,12 incubitus: & quòd in Paphlagonia cor duplex habeant: Iouem & Latonam eis oblectari 10,35
perdicum variæ voces 3,35 libido, & quomodo à cicuribus feri allectētur 3, 5.4. 16.7,19
Pergamō Mysio oriundus Telephus Cretensis 10, 42 14,25
contra pericula munitio & prud

prudentia 2,1
periculi metus in cane 6,22
Perimuda indiæ vrbs 15,8
Persa 2,11
Persæ vt equos audaces reddant 17,25
Perseo sacræ cicadæ 13,26
Persepolis regia 1,59
perseus piscis maris rubri 3, 23
Perseus causa cur ranæ si leant 3,37 Iouis filius 3, 28
Persarum fuga ad Issum Dario duce 6,48
Persarum rex extremus 6, 25
Persarum rex, in Mediam profecturus, imperat scorpios tolli 15,[illegible]
Persarum bellum in Græciam 12,35
Phalacra, locus Indiæ, Latinè caluus 8,15
phalęnę quomodo perdantur 1,53
phalangia Zacynthi 17, 1. eorum morsus ib.
phalangia vermic. in eruo nascitur 9,39
phalangij serpentes, infensi Psyllis 1,57. quos patria expulerint 17,40
phalangij tactus lethifer sine dolore 9,11
phalangium Libycũ quod Rhax nominatur 3,36
pharmacum venenum & remedium significat 15,13
Pharus insula 9,21
phattage auis Indica 16,6
in Pheneo lacum sine piscibus esse 3,38
Pheneum iuxta Ceres emisit aquam Stygiam 1[illegible], 4[illegible]
Philadelphus 16,39
Philemon 12,1[illegible]
Philippus in obsidione Mothonæ altero oculo priuatur 9,7
Philippo editum oraculum 3,45
Philochorus citatur 12,35
Philonis dictum 12,37
Philoxenus musicus 2,11
phocas è mari in litus egredi 9,50
Phocionem probum virum Athenienses inhumatum proiecerunt 12,6
Phœniciæ boues 16,33
pœnices aues numerandi periti, quæ quingentesimo quoque anno in Ægyptum solent aduolare 6,53
photingium instrumentum musicum 6,31
Phrygibus capitale bouem

arat

aratorem occidisse 12,34
phthisis curatio 11,35
Phylarchus 6,29
phyzę Ægypti piscis mirabilis natura 12,13
physalus, rubri maris piscis venenatus 3,18
picus martius nidi sui foramen obstructum reserat 1,45
pietas meropum in parentes 11,30
pietas in sobolem & parentes 10,16. elephanti in sobolem 6,8, catulorum in parentes 9,1
pietatis præmium 3,23
pigritia odiosa 5,36
pilos mutant lupi 12,28
pilularius scarabeus 10,15
pindalus auis 13,25
Pindarus 7,19
Pindus fluu. à Pindo Lycaonis filio à fratribus per inuidiam occiso, quē & vltus est draco 10,48
pinna concha prædam cum cancro partitur 3,29
Pisandri timiditas 4,1
piscandi modus in aqua glacie adstricta 14,29. bobus vel equis iunctis 14,25. apud Macedones 15,1
piscatio anguillarum singularis 14,8
piscationis modi quatuor 12,43
piscatorum Euboicorum communio prædæ cum delphinis 2,8
piscatoriorum instrumentorum catalogus 12,43
piscatrix rana 9,24
pisces nasci in Phenei lacu 3,38
pisces, imminente partu, in fluuios aut lacus errant 9,59
piscosus cur Pontus Euxinus 9,59
pisces capiendi noua via 14,3
pisces aqua dulci ali in mari 9,64
per pisces diuināt Lycij 8,5
pisces vt per hyemem se abdant & calefaciant: & rursus ineunte vêre ad summum mare & prope litora natent 9,57
pisces qui auditu præstant, qui lapillum in capite habent 9,7
pisces, Nilo intra suum alueum recepto, copiosè ab Ægyptiis colliguntur 10,43
pisces frigidæ impatientes 14,19

pisces

piſces Arabici, & in mari rubro 10,13
piſces in feruenti aqua viuentes 14,19
piſces quibus herbis veſcantur 13,3
piſces manſueti in diuerſis locis 12,30
piſces Hierapolitanis ſacri 12,2
piſces Armeniæ mortiferi 17,31
piſcesnigriinLuſio10,30,38
piſces volantes 9,12
piſces marini magni,ſed ignaui & latentes 9,38
piſciculi vt à vulpe capiantur 6,24
piſciculus Indicus venenatus 8,7
piſces quinam vocem vel ſonum edant 10,11
piſcium natantium varius & multiplex ordo 9,53
piſcium cetaceorum dux 2, 13
piſcium manſuetudo 8,4
piſciũ plurimi vêre coëunt: in Pontum ſecedunt 4,9
piſcium coitus & paſtus 9, 63.10,2
Pithece venenatum animal,oribates,hypodromus,pſylla vel pulex dictus 6,26
plantam alienæ arbori inſerere opera excernentium auium 9,37
platani folia veſpertilionibus ſtuporem afferunt 1, 37
Plato 5,13 6,1
plenitudinem humorum& bilis vtriusque canario gramine deuorato canis tollit 8.9
plenitudinis remediũ 5,39
Pleroſelenum oppidũ 2,6
Plutonis hiatus in India 16,16.
pluuiæ &venti prognoſticõ ex apibus 5,13 â voce ranarum 9,13
pluuiam accerſit clangor gruum 1,44
podargus canis 11,13
Pœcile,porticus Athenienſis 7,38
pœna apum in fucos lenior & aſperior 1,9
pœnę moderatio 2,40
pœphagus Indicum animal 16,11
poëta quidam Thebanus 7, 39
poëtæ comici, Sophocles, Dinolochus,&c. 12,40
Poli hiſtrionis canes 7,40
polybi edacitas 1,27
Polycletus 16,41

Polyc

Polycrates deceptus ab Oreæte 7,11
Polydamna Thonidis vxor suspectam ablegat Helenam 9,21
Polydamus clarus aruspex 8,5
polygamia merulę marinę 1,14
Polygnotus Thasi⁹, pictor 7,18
Polyidus clarus auspex 8,5
Polypi in terram progrediuntur, ad oliuę germē 1,37
polypi morsus 5,44
polypi brachia sua circū rodunt 14.26
Polypi iniecta rutæ manēt immobiles 1,37
Polypi & osmyli quomodo adrepant ad arborum fructus 9,45
Polypi, murænæ, locustæ inimicitiæ mutuæ 1,32
Polyporum libido & vitæ breuitas 6,28
Polypus nauta 9,34
Polypū extimescit locusta 10.18. quomodo ab eo vincitur 9,25
Polypū extimescit astacus 6,22
Polypus salsamentorū dolia suis brachiis perfregit 13,6
Polypus aquilam, à qua raptus, in mare detrahit 7,11
Pompeius Rufus ædilis 9,62
Pompeius magnus ab Ægyptiis proiectus est insepultus 12,6
Pompilus piscis facer 15,21 olim portitor, & inde fabula 15,23
Pompili pisces vt naues comitētur in alto, terram formident 2,15
Pontus rarò mollia aut testacea gignit 17.10
Pontus fluuius in Media & Pæonica regione 9,20
Porci pisces 14,28
Porcus iniquum iniustúmque animal 7.19
Pori regis cum Alexandro prælium: & eius elephātus 7,17
Porphyri serpentis Indici natura, & mirabilis ex eius suspensi ore destillantis duplici veneni vis 4,36
Porphyrionis mores & odiū in adulteras: & quare eo abstinēt in cibis ho-

mines 3,42
porphyrionis indoles,& amor erga gallinac. contubern 5,28
potamogitone exanimatur erinaceus 6,46
potnius fons 15,25
potu abstinet accipiter2,42
prælium infelix Persarum & Darij ad Issum 6,48
præmia certaminis 6,1
præsentiunt pestem, famẽ, &c. b estiæ 6,10
prouidentia periculi 5,52
Prasianæ simiæ 17,39
Prasij dicti elephanti 13,8
in Prasiis melle pluit 15,7
Prasiorum rex 16,9
prasecuris vermis in porro nascitur 9,39
prépõtes pisces marini9,38
prester,nomen dipsadis 6, 51
presteris morsus vt afficiat 17,4
Priamus progenies Iouis, Ioue prognatum Hectorem pecunia redemit 6, 50
principatus appetitus 7,26
sub Principe respub.floret 5,11.sine eo perit ib.
Principum clementia , & subditorum erga eos reuerentia 1,69
principum maiestas & honor 1,59
Procleæ &Eurystheni datum oraculum 12,31
Procne Atthis 7,15
profunditas quanta maris 9,35
prognostica tẽpestatis ex diuersis auibus 7,7. ex quadrupedibus & muscis:item ex diphthera & pelle caprina 7,8
in prolem amor patrius 3, 43. 4. 29. maternus 6, 48
prolis impietas erga parẽtes,& contra 2,49
prolis amor & institutio 3. 40
prolis vt ingenuitatẽ experiatur crocodilus 9,3
Promethei ignem à Vulcano furati fabula 6,51
Prometheus 1,53
prophetę Delphici templi 10,26
prophetæ &scribæ sacri 11, 10
prouerbia,Coruus serpẽtẽ, Cornix scorpium, Malũ consiliũ cõsultori pessimum, Lupus hians 7,11. Mali corui malum ouũ 3,43
prouidentia erinacei 3 10

prouidentia & munitio 7, 33
prouidentia etiam in voluptate 2,3
prudentia apum 5,11
prudentia & munitio contra pericula 2,1
Prytaneum Athenienſium 6,49
Pſammetichus Ægyptiorum rex 17,6
Pſammythi regis filia rapta à crocodilo 10,21
pſettæ piſces 14,3
pſittaci Indiæ prudentiores 16,15. ſacri 13,18
pſittacorũ tria genera 16,2
pſylla 6,26
Pſylli duplices ſunt, Indi & Afri 16, 37. 17, 27 cum ceraſtis fœdere deuinciũtur, aliis ſerpẽtibus hoſtibus vtuntur 1, 57. opẽ ferunt ictibus venenatis animi 16,28
pſyllorum iumenta puſilla 16,37
πύγαργος pro pedibus Nicandro 16,12
Ptolemæi ſecundi ſeu Philadelphi hinnulus 11,25
Ptolemæorum ſi gignit Siluros 12,29
Ptolemæus Philopator victoria parta Soli ſacrificat 7, 44
Ptolemęus Philadelph. amator Glauciæ cythariſtriæ, riualem habet arietem 8,18
Ptolemæus quidam rex 8,4
pudicitia 9,13
pudicitia Clitomachi 6,1
pudicitia camelorum 6,60. elephantorum 8,17
pudor ingenuus 3,1
pudor & amor fortitudinis ſtimulis 4,1
puellæ amator draco apud Idumæos 6,17
puer ab aquila redamatus 6,29
pueri & draconis hiſtoria 6,63. pueri formoſi à delphinis adamati 6,15
puerperarum Ægyptiarũ fortitudo 7,12
pugna plurium tractarum contra vnũ delphinum 1,5
pugnãdum quibus de cauſis 7,36
pugnaturo fortiter, à venere abſtinendum 6,1
pulex 6,26
pullium quid 14,18
pulmo marinus, eiuſque effectus 13,27
punicum malum tritum

perdit circum, larum, &c. 6,46
pupillæ testudinum marinarum 4,28
puritatis studium in Ibide 10,29
purpura piscis 16,1
purpura Lacæna concha 15 10
purpura quemodo capiatur 7,34
purpurea mors 16,1
purpurario piscatori quid agendum vt color optimus 16,1
Puteoli Italiæ oppidũ 13,6
Puteolis templum Adriani 11,20 in margine
pygargi timidi 7,19
Pygmæi, eorum regnum & regina 15,29
Pyramus fl. Cilix alit siluros 12,29
pyrausta igne gaudet 12,8
pyraustæ interitus 12,8
pyrigoni volucres bestiolæ ex igne generatæ & nutritæ 2,2
Pyrrhi Epirotæ religio 7, 10, ipsius elephantes à Romanis fugati sũt cornuto arietè & suis grunnitu 1,38. ex infelici nostruæ auspicio tristis obitus 10,37
Pyrrhum aquilæ, Antiochũ accipitris cognomine oblectatos fuisse 7,45
Pyrrhus ad Argos occubuit 7,41
Pythagoras præcepit ne animalia comedantur 9, 10
Pythagorei cur Asinum oderint 1-,28
Pythagoras citatur in libro de mari rubro 17,8
Pythocares tibicen 11,18
Pythone delphico prognati dracones 11,2

Q

quadrupedum prognostica de tempestate 7,8
quæstum aliis pernicio sum facere 8,24

R

rabiem facit canibus atræ bilis copia 8,9
raiæ Indicæ quantæ 16,18
rana piscatrix, vt piscículos alliciat, ac devoret 9,24
rana hydrum odit ac metuit 12,25
ranæ cur in Seripho, & in quodam Thessaliæ lacu mutæ 3,37
ranæ imperfectæ cælo lapsæ 17,41
ranæ in Cyrene mutæ 3,35

ranæ vt perdantur 1,58
ranarum coitus vt noctu in terra fiat : & ex earum voce prognosticon pluuiæ 9,13
ranarum & murium generatio 2,56
ratio coniũcta viribus 5,55
ratiocinationem inesse etiam canibus 6,59
rationis participes esse bestias 6,50
redemptio 6,57. vita 6,34
erga regem reuerentia & iustitia 5,39
regem naturâ debere apertis nasci oculis, i. prudentem, prouidum, vigilantem 5,39
reipub. gubernãdę doctrina à gruibus sumpta 3,14
religio sub mortem vel in mortuos 2,1. 5,49
religio milui 7,47. elephantorum in Solem 7,44. falsa miraculis approbatio 10,23. opibus potior 10,46
remedia extrema extremis morbis & periculis 2,5
remora piscis naues remoratur 1,36
renum doloris remedium 14,4
retaliatio 6,52
Rhauciorum vrbs 17,35
Rhaucum Cretæ 17,35
Rhax 3,36
Rhegini & Locri pacem inter se gerunt 5,9
Rhesus Thrax 17,25
rhinocerotis & elephantis pugna 16,44
rhiphæorum montium cygni 11,1
rhizophagi 17,40
rhoccea 12,22
Rhodia nauis 6,15
ῥοιτεία Bactrorum vrbs 15,26
ῥοίτειον Troadis vrbs 15,26
rhododaphne 12,44
Rhyndocus amnis 2,21
Rhytienses pulsi à Scolopendris 15,26
Rhytium vrbs Cretæ 15,26
rigatio 7,1
riualitas 10,1. beluarum 6,42 piscium 9,63 porphyrionis 3,42
è rogo hominis abrepto titione, canes compescuntur à furibus 1,38
Roma colonia Albæ 11,16
Romæ auia Lauiniũ 11,16
Romæ Palatinus collis 10,22
Romanorum victoria aduer

uersus Pyrrhum, eleph. &c. 1,38
Romuli ex vulturibus augurium 10,22
rotæ 13,20
rubeculæ auis prognostico de tempestate 7,7
rubeta habet duo iecora 17, 15. afflatu interimit 9,11. noxia potu & aspectu 17,17
ruinas domuum præsentiũt mures 6, 41. quædam animalia fugiunt 11.19
ruminantium animalium ventres 5,41
ruta contra viperam 6 12
ruta iniecta polypis eos immobiles facit 1,37
rutæ odor serpentibus infestus 4,14

S

Sacchoras Babyloniorum rex 12,21
sacerdotes Ægyptij qua aqua lustrati vtantur 7, 45
sacerdotes quidam, cur mustellum & mullum pisces non edant 9,65
sacerdotum sapientia humana fallitur, diuinus instinctus certus est 6,58
sacrificare ventis 7, 27. cani 7,28
sacrificium Veneris Eryci næ mirificum 10,49
sacrilegij proditio per canẽ, & supplicium apud Athenienses 7,13
sacrilegium 7, 2. indicauit accipiter 2.43
sæuitia hostilis in iuuentutem nocituram 6,39
Sagarenses certamine camelorum Mineruam colunt 12,34
sagittarius piscis qualis 12, 25
sagittas veneno inficere, 6
sagitras quemadmodum oblinant Scythæ 9,15
iis quę apud Sagram veriora prouerbium 11,10
salamandra ignem restinguit 2,31
salamandra à sue sine periculo editur: sus autem qui edit, nõ sine periculo ab homine editur 9,28
Salamin 12,35
salicis semen homines steriles reddit, bestiis non nocet 4,13
saliuam hominis cùm aliis animalibus, tum scolopẽdris exitialem esse, & à capris vitari 7,26
saltatione & cantu allectæ pastinacæ capiuntur, 1,39

ſaltationis pœna 6,32
Sami feræ Neades dictæ 11,23
Samij ouem venerantur 12,40
Samothracia 15,23
Sanguis humanus toxico admixtus 9,15
ſanus canis 11,13
Saracori quomodo vtatur aſinis 12,34
ſarctura & textura araneorum 6,57
Sardiniæ parens pecorum optima 16,34
Sardonm fretum 15,2
ſargi de multis vxoribus certant 1,26
ſargi vbi degãt & quomodo caprarum amore illecti capiantur 1,23
ſargorum piſcatio 13,2
Sarus fl. Cilix alit ſiluros 12,29
Satyris ſimilia animalia 16,21
Satyri Indici 16,5
ſcabiei remedium 14,4
Scamander Troiæ fl. qui & Xanthus ab effectis 8, 21
ſcarabei vnguẽto odorato intereunt 1,38. 6,46. fœmina carẽt, ob idq; inſigne Ægyptiis 10,15. roſis iniectis pereunt 4,18
ſcariæſus quibus medẽtur morbis 14,2 ſuos gregales captos liberant 1,4. ipſorum libido, captura & victus 1,2 ruminatio 2,54 qua eſca capiantur 12,41
Schulla vicus in Hermopolit. Ægypti præfectura 10,27
ſcillæ folia lupum piſcem interimunt 1,30
ſcindapſum inſtrumentum muſicum 12,44
Scirræ gens vltra Indicam 16,22
Sciuri Africani 15,26
ſcolopendra marina ſputo hominis interit 4,22 7, 26. maximum eſt cete 13, 23. eius deſcriptio ib. natura 7,35
ſcolopendræ expulerunt Rhytienſes 15,26
ſcombri cicures vbi 14,1. fœdus eorũ cum piſcatoribus & gratitudo ib.
ſcopes malo punico exanimantur 6,46
ſcopes qui & aſiones 15,23
σκώπτειν vnde dicatur 15,28
ſcorpij aculeus 9,4
ſcorpij ſibrite in Æthiopia 8,13 Indicis 16,41. 17 40. alati

alati 16,41. maris rubri quanti 17,6. quos expulerunt patria 17,40 religiosas fidis fœminas non lædunt 10,23 Libyci quomodo dormientibus insidiantur 6,13
scorpij inter Mediam & Susidem 15,26
scorpij & mures peculiaris naturæ 5,14
scorpio crocodilum ex quo natus est interimit 2,33
scorpiorum ictus genera nouē & procreatio 6,20
scorpius herba theliphono perit, elleboro albo ad se redit 9,27
scribę sacri & prophetę 11,10
Scyriæ capræ 1,33
Scytharum mos immolandi 12,34
Scythicæ oues 17,20
secundæ mensæ 14,13
sedulitas œconomica 2,25
sedulitas formicarum 4,43
simiæ vt capiantur 17,25
senecta serpentis 9,16
senectus veneranda & diis curæ 7,2
senectutis reuerentia 7,15. 6,61
senes vaticini 8,4
senes emeriti athletæ alebantur Athenis in Prytaneo 6,49
senis emeriti otiosa diligentia & præmium 6,49
senum portus in Chio 12,30
senum leonum infirmitas 9,1.
senum (apum vetularum) sapientia 1,11
sepia atramento suo piscantium perstringit oculos 1,34
sepiæ morsus 5,44
sepiarum & lolliginum promuscides 5,41
sepis serpentis vis & natura 16,40
sepedon serpēs qualis 15,18
septenarium in quibus seruet perdix 17,15
sepulchrum cornicis 6, 7 delphini & ab eo adamati pueri 6,15
sepultura 2,1.7,10.8,3,4. 10,48.12,6
sepultura equarum equorumq; 12,40
sepultura formicarum 6, 43
sepultura & religio in mortuos 5,49
à Serapide curatur Cilus, qui serpētis oua ingesserat 11,34. Chrysermus, qui sanguinem taurinū bibisset: item Bathyllis phthi

phthisicus 11,35 equus exoculatus 11,31. furiosus vinitor, qui aspidem sacram dissecuerat 11,32
serenitatis & tempestatum prognostica ex variis auibus 7,7
Seriphij quid de marinis cicadis sentiant 13,26
sermonem intelligere bestias 11,14
sermones intelligunt Maurorum leones 3,1
serpens senectam abiicit, & hebetudinem oculorum sanat 9,16
serpens homicida exulat 12,32
serpēs arūdine tactus, torpescit, & liberatur 1,37
serpens innominatus 8,7
serpentes infestantur ab accipitribus 10,14
serpentes Arabici 10,13
serpentes pennis vulturum suffitis, eliciuntur ex cauis suis 1,45. cerui cornu, & lapide quodam fugantur 9,20
serpentes maximi in Scyritis 16,22. circa mare rubrum 17,1. metropoleos Ephesiæ maximi 16,18. Indici 12,32. 17,2. capiūtur à ceruis 8,6. deuorātur & abiguntur 2,9. ex Arabia Æthiopiaq; in Ægyptum aduolantes, ab ibide prohibentur 2,38. timent Ibidum pennas 1,38 Troglodytas timent quòd ab iis comedantur 9,44 quum coëunt, odorem grauissimum exhalant 9,44
serpentem nullum interimunt Argiui 12,34
serpentum gula, & cur anteriore parte se erigāt; & de serpēte iaculo 6,18
de serpentibus in Pharo insula, & helenio herba eis aduersa 9,21
serpentibus agnon aduersari, vt inter herbas calamintham & libanotidem 9,26
serpentibus infestissima Creta 3,32. rutę odor 4,14
serpentes ad Euphratem peregrinis infēsæ & mortiferæ, indigenis nō 9,29
serpēs è medulla spinę mali hominis mortui 1,51
serpentis oua comesa, per murænam redduntur innoxia 11,34
serpentes præsentiunt pestem, famem, &c. 6,16
seruitutis odium 8,24

Sexagenarius accommodatus crocodilis 10,21
Sexus vtriusque est ichneumo 10,47
sexum masculum etiam inter bruta pręferri 11,26
sibritæ scorpij 8,13
Sigrum promontorium 13,20
Silanionis, (siue Gelonis) ranni canis 6,25
Silani clari aruspices 8,5
silentium 5,29 fœminarum 1,20
siluri quales in Cydno & alibi 12,29. vt capiantur 14,25
silurus & glanis similes 12,14
simia marina cartilag. &c. 12,27
simia vt se aduersus feles tutam præstet 5,7. à pardali capitur 8,6
simia peruersa imitatione, infantem interfecit 7,11
simiæ Prasiorum Indiæ 16,9,17,39
simiæ diuersæ 14,14
simiam omnia imitari 5,26
simiarum in India diuersa genera 17,25
Simonidis versus de equis & muliere 11,36 16,24
Simonidis ars de memoria 6,10
sinapis semen cõficit alaudam 6,46
singultus, & ipsius cura in pecoribus 9,31
Sirenes 17,22. virgines alatæ, pedibus aues 17,23
Sisyphi homines 6,58
sittace Persica 16,42
smylos arbor 9,27
Sminthius cur Apollo dicatur 12,5
in sobolem amor, pietas & impietas 2,40.3,21,25.6,9.10,16.11,38. prudentia 1,35.37
in sobolem amor & pietas elephanti 9,8
sobolem suam lepus in plures locos distribuit 13,11
sobolis in parẽtes pietas & contra 3,23. in matrem 1,24
societas pinnæ cum cancro 3,29
societas prudẽtioris & stimulantis necessaria est stupidiori 8,16
Socles Atheniensis petulãter amatus ab equo suo 6,44
Socrates de cygno 5,24
Socratis & Ischomachi de œconomia pręcepta 6,43
in solem religio elephãtorum:

rum : & vt huic Ptolemæus ſacrificarit 7.44
ſolertia Erinacei 3,10
ſoli ſacer leo 5, 39. lupus 10,26
ſolis ortum verſus, aluum deiicere, deteſtabile 10, 28
ſolis domicilium cur leo 12,7
Solon 2,42 ipſius lex, vt filij parentes alant 9,1
ſolum mutatur, non mores 9,12
ſomniorum ſignificationes exacciitre 11,39
ſomnium Gelonis 6,02
ſomnus 5.39 leporis mirus 13,13. rex deorum atque hominum 1.41
Sopatrus Alexandro cornua Scythici aſini affert 14,43
Sophocles 2,10. 6,31 ipſius fabula Tyro 11.18, Aleadæ 7,39
Sophron Syracuſanus poëta 15.6
Sorax rex 15,8
ſorte ſua contentum eſſe 7, 30
Soſtratus 6,51
ſpectacula elephantorum Romæ 2,11
ſpectra brutorum 11,32
ſpeculo ſimia capitur 17,25
ſphinx 12, 7. pingitur alata 12,31 ipſius forma 12,7
ſphinges Indiæ 16,15
ſphyræna, vel muræna quomodo è retibus elabatur 1,13
ſpina alba 16,32, lac ipſius, vnde coagulatur caſeus 16,32
ſpini ſeu acanthi auis natura 10. 32. præſentit hyemē & niues, & in ſyluis ſe abdit 4.60
ſpintharus 2,11
ſpondyli ſpinæ ſerpentum vſti, medentur elephantiaſi 15,13
ſpongia à beſtiola quadam mouetur & ſtimulatur, vt cautior & tutior ſit 8,16
ſputum hominis 9,4
ſquillæ tres ſpecies 1,10. Indicę 16, 13 à lupo marino deuoratæ, eum etiam interficiunt 1,10
ſquillæ marinæ oſtrea exedunt 9 22
ſtellionē edit ſcorpius 6.22
ſtellio ſuam ſenectam ieiunat, præ inuidia 3,17. nec in aqua, nec in vino putreſcit, ſed in oleo 9,19
Stephanopolis 12,10

sterile in natura nihil 2,2
Stesichorus poeta 17,37
stomacho conducit echinus marinus 14,4
stratagema ac dolus 2,39
Stratius Iupiter 12,30
strombi collum esca piscium 14,22
Struthias parasites 9,7
struthio duobus modis capitur 14,7. lapides deuorat & concoquit 14,7. remedia ex ipsa 14,7
struthiocamelorum oua 14,13
struthio magna ex minima in maximam crescit 9, 58. non volat quidem, sed celerrimè ingreditur 2.27. ipsius partus, incubitus, volatus, & sui defensio 4,37
Strymon Europæus fl. 12, 14 Thracius 14,26
stupidiori socius prudentior quærendus 8,16
sturnus allij semine occiditur 6,46
stygis fl. aqua vnde oriatur, solo cornu asini scythici continetur 10.40
suem in India non nasci 3,3. 16,37. cur fœcunda 12,16
sues voracitate sua nec à fœtibus suis nec ab humano corpore abstinent; ideo detestabiles Ægyptiis: item de lacte sundo, & de suis sacrificio &c 10,16
sues horret elephantus 1, 38.8,28.10,36
sues fructu fraxini saginantur 8,9. agrestes unt voces subulci, quod piratis naufragium intulit 8,19 quibus gaudeant & pinguescant: item de sue segetem herbescentem depasta 5.45. tempestatem præsagiunt 7,8. pestem, famem &c. 6,16
sues in Macedonia mutæ 2, 35. quadricornes vbi 17, 10 contra ipsos lex 5.45 ipsorum carnes & quòd Salamandram sine periculo vorent 9,28
superbia gallinacei 4,29
superbiæ causa corporis forma 2,10
superbia & ostentatio pauonis 5,21
superstitio 7.32,10,33
sus alatus vbi quid vaticinatus erit 12,38. loci nouæ 12,33
Susa Memnonia 13,18
Susidæ boues 7,1
Susis ædificatio Darij 1.59
Sybaritæ vt victi 14,22

Sybaris pater Haliæ 12,39
ad sydera sympathia habet gallinaceus 4,29
Syenitæ Ægyptij 10,19
syluæ Atlantis 2,7
symphyton, herba 4,47 aquilam necat 6,41
syrma, finus 5,46
syroperdix qualis 16,7
Syrrha, vicus Lyciæ 8,5
syrtis cete 17,6

T

tabani figura, bombus, aculeus 4,51. 7,37
tabes 11,35
Tænarus fl. 14,29
talio 6,52
talpæ nullæ in Lebadico agro 17,10
Tanagra oppidum 13,21
Taprobana insula 16,17,18
tarandus in pelle & pilis colorem mutans 2,16
tarda, equorum amantissima auis 2,28
Tarentinorum psilothra 13,27
Taulantij populi 14,1
tauri amor, erga Mithridatem 7,46
tauri Æthiopici 16,45
taurino sanguine poto Chrysermus phthisicus sanatur 11,35
taurorum obedientia & docilitas 7,4
taurus Apis 11,10. Mneuis 11,11
taurus ibidinis abstinentia, & corporis exercitatione, ad fortiter pugnandum se præparat 6,1
taurus efferatus quomodo placari possit 4,48
taxilæ elephanti 13,8
Taygetus Peloponnesi mons 3,27
Teiæ 2,6
Telchines homines 6,58
Telephus à matris coitu per draconem prohibitus 3,47
Telephus Cretensis ex Mysio Pergamo oriundus 10,42
temperantia 5,11. Capitonis in victu, nil vinum degustantis 1,3. Aquilæ 2,26
temperantia in diebus religiosis 5,17
tempestates præuident apes vetulæ 1,11
tempestatum prognostica ex diuersis auibus 7,7. ex quadrupedibus & musicis: ex diphthera & pelle caprina 7,8
templum Mineruæ 6,49
Tenedij vaccam alunt, & fœtæ,

fœtæ, tanquam puerperæ inieruiunt 12,34
tenerrimis etiam naturã, quid cuique conueniat, indicasse 5,33
Tentyritarum pars Apollonopolitæ 10,21
Teredo Babylonię vrbs 17, 17
Tereus 2,3
terræ motus 11,19
testacea & crustacea animalia cum luna crescũt & decrescunt 9,6
testæ quindecim cubitorũ 16,17
testudo, aduersus viperam pugnatura, origanum aut rutam prægustat 6, 12
testudines maris magni 16, 17. terrenæ 16,14
testudinis marinæ caput diu viuit: ipsius pupillarum splendor 4,28
testudinis prouidentia 5,52
testudinis terrenæ contra serpentem remedium 3, 5. libido 15,19
testudines Gangis quantæ 12,41
testudinum tegmenta maxima in Troglodytis 17, 3
testudo fœmina coitum cur auersetur 15, 19. Indica & fluuiatilis quanta 16, 14. montana Libyca 14, 17
textura & sartura aranearum 6,57
Thales Milesius, multi astutiam deprehendit 7,42
Thaustum Ægyptij appellant accipitrem Apollinis sacrum 10,14
Thebanus poëta in epinicio carmine 7,39
telyphonum herba 9,27
Theocritus de amatoriis illecebris 15,19
Theocles de cetis 17,6
Theoclymenus, auspex clarus 8,5
Theodectis ars de memoria 6,10
Theodori psaltę canis 7,40
Theophrastus 3,17. 32,35 37,38. 9,27. 36, 64. 10, 35, 40. de Crathi 12, 36. de viperis 15,16. de muribus 15,26
Theopompus 11,40. de monedulis apud Venetos 17,16
Theontes canis 11,13
Theron parasitus apud Menandrum 9,7
Thermuthis aspis in Ægypto sacra improbos solos nec

necat, & est immortalis 10,31
thesmophoriorum mulieres,&c. 9,26
Thesproti boues quosdã Larinos appellant 1,11
Thessalorum ritus circa coniugium 12,34
Thessalonice 15,1
Thetidi nutus Iouis nõ irritus 5,2
Thonis rex Ægypti 1,13 amat Helenam 9,21
thorax lineus Mineruæ Lindiæ consecratus 9,17
thos hominem amat, eíq; auxiliantur 1,7
Thraces equi 17,26
thrissæ Ægyptiæ ad cantũ & testarum crepitum saltantes capiuntur 6,32
thunni in Sicilia 15,6. in Ponto 15,5
thunni sanguine illitus nõ pubescet 13,27
Thuriorum fluuius Lusias 10,38
thymalli captura,& herba thynnus 14,22
thynni,licèt fortissimi,cedũt Aulopię 13,17. fugiũt calorem Syrij 15,3. altero tantùm oculo vident 9,42
thynnorum piscatio 15,16 greges 15,3
thynni vbicunq; eos initiũ hyemis deprehẽdit, illi æquinoctium vernũ expectant: item in Põtum vt ingrediãtur, egrediãturque 9,42
Thyrrhenorum psiothra 13,27
tibia equas ad venerem incitat 12,44. eas demulcet ib.
tibiæ concitatus sonus lupum terret 11,28
Ticinus fl. Italiæ 14,22
tigrides cicures Indorum 14,14. canes generãt 8,1
Tilgamus puer, Babyloniorum rex 12,21
Timęus quid de rubetis 17,15
timida animalia quæ 7,19. arctius congregantur 8,18
timiditas poëphagi 16,11
timiditas cauta 4,38
Tios vrbs 15,5
Tiresias 2,3. Auspex clarus 8,5
Titus Roman. Imperator 11,15
Tomis, Tomos, Tomium, vrbs 14,25
torpedines pisces 14,3
torpedinis vim liquore Cynaico

naico remitti 5 3.. vis eius circa inferendum torporem 9,14
torpedo quid efficiat 13,27 contacto abs se animali stuporem inducit 1 36
toxico, humano sanguine admixto, sagittas oblinunt Scythæ 9,15
trachuri cauda abortum efficit 13,27
tragemata Indorum regis 14,13
triches, i. pili herba 13,3
triglæ etymologia 10,2
tripus accipitris 11,39. in annot. infra textum
tritones esse, & quales 13,21
trochilus auis vt impunè hirudines ex crocodili ore legat 3,11.8,25
trochilorum genera plura 12.15
troctarum plurium contra vnum delphinum pugna 1,5
trocta lineam præmordet 1,5
Trogiodytę 16,45 à serpẽtibus timentur, quòd ab iis comedantur 9,44
Troglodyticæ viperæ 17,3
tubæ sonitus quibusnã populis sit ingratus 10,28
turbinum rex suos gregales fortunatos facit 7,32
turdi ramo myrti nidulantur, vt fascinationes vitent 1,35
turdi, auis & piscis, colorem mutant 12,28
turtur garrula etiam postica parte 12.10. punico malo necatur 6,46
turture loquacior, prouerbium 12,10
turtures Iridis fructũ suis nidis imponunt aduersus fascinationes 1,35
turturi coruus & circus inimici 6,45
turtures albæ 10,33
turturum & columbarum albarum castitas, adulterij tamen pœnam mas solus luit 3,44
typhlin 8,19
typhon induit crocodili formam 10,21, ei asinus gratus 10,28
tyrrhenicæ insulæ 13,17

V

vacca apud Tenedios vt tractetur 12,34
vacca fulgure afflata Apidem taurum peperit 11, 10
vaccæ memoria 6,10
vaccæ Epiroticæ 3,33. Phœnicum quantæ 16,33

vaccarum Arabicarum cornua 12,20
vaccas cur Veneri consecrent Ægyptij 10,27
venatio 11,9
veneficia & cantiones 1 29
venefica mulier scelestior aspide 15,4
venefica malignitas 6,14
venatio Pindi 10,48
venator canis idem & Dialecticus 6,59
venatrix auis, vt allectas suo cantu auiculas inuadat 8,24
venena omnia ferarum retundi elephanti adeps 1, 37. 10,12. pellis amphisbænæ 8,8
venena cauet anser, ea fugere nequit homo 5.29
venena serpentium & viperarum quot modis pellantur 1,54
venenata animalia, alia morsu, alia ictu lædunt 3,32
venenis aduersantia pocula 3,41
à Venere abstinendum pugnaturo fortiter 6,1. & qui propter quæstum aut gloriam Venere abstinuerint 6,1
ad Venerem quibus pharmacis illinendis excitentur oues, capræ equæ, augendæ sobolis gratia 9,48
ad Venerem vt excitantur & cohibentur hirci 9,54
in Venerem libido perdicum 3,5,16
Veneri turtures albæ sacræ 10,33
Veneri, quæ in penatium numero est, hirundines charæ 10,24
de Veneris Erycinæ templi thesauro, antiquitate, & maiestate: deq; pœna quam Afer Amilcas eos oliato subiuit 10,49
Veneris color, ruber, purpureus, aureus 4,2
Veneris immodicæ incommoda 6,28
venenis appetitionem prohiberi vitice 9,26
Veneri, seu Vraniæ, cum vaccas consecrent Ægyptij 10,27
Veneti Adriam accolentes 17,16
Venus amauit Neriten 14, 28
Venus ex Sicilia cum columbis migrat in Libyam 4,2
Veneris sine Cerere & Bac-

friget 8,14
venti fœcunditatis auctores: boreas mariũ, auster fœminarum 7,27
venti & pluniæ prognosticon ex apibus 5,13
ventis qui sacrificarint 7, 27
contra ventorum vim apes lapillum gestant 1,11
ventos nautis imminere, grues retro volantes indicant 3,14
ventres ruminantium animalium 5,41
vermiculi quidam plantis noxij vbi nascantur 9, 39
vermis Indicus, eiúsque olei vsus 5,3
vermis Indorum regi secundis mensis adhibitus 14,13
versipellis 9,12
vespæ ex equi cadauere 1, 28
vesicam euacuat echinus marinus 14,4
vespę quomodo perdantur 1,58
vespæ regno non tyrannide reguntur 5,15
vespæ, quæ laertæ nuncupantur 10,42
vespæ morsus 9,15
vespas in cadauere viperæ aculeum suum veneno imbuere 5,16
vespertilio & ciconia hostes 6,45
vespertiliones à ciconiæ nido platani foliis arcentur 1,17
vestes animalium Indicorum cruore tinctæ 4,46
circa viam modestia & ciuilitas 2,25
victi patiuntur libidinem victorum 10,47
victorem perdit victus 1,30
victoria muliebris 5,5
ob victoriam elatio 4,29
victus moderatio pro ætate 7,9
vigilantia 5, 39. canis 7.13
vinitor aspidem sacram imprudens dissecat 11,32
vini cultor primus in Attica, & eius consecuta mala 7,28
vinum nigrum medetur omnibus elephantorum morbis 13,7
vinum, in quod immissus est lapis à cane demorsus, furorem conuiuis & lites mouet 1,38
vinum bibere nec elephãti recusant 8,27
vipera à muribus metuetur

tur 6,41
viperæ marinæ coitus cum muræna 1,50
viperæ saliuâ hominis perduntur 2,24
viperæ & muræna coitus 9,96
viperæ Troglodyticæ 17,3
viperæ partus 1,24.15,16.& coitus 1,24
virecta & lutea 4,47
virgę ministrorum Romanorum principum 10,22
virginea zona medetur retētæ vrinæ in equo 11,18
virgineus ingressus similis ibidis 2,38
virginitatis examinatio & corruptæ pœna 11,16
viribus cõiuncta ratio 5,55
virtus in paruo corpore 10,13
virtutis æmulatio 8,2
virulentia à coniugio aliena 9,66
vis & pugna 5,11
visus aquilæ 1,42. hominis acuitur felle aquilæ 1,47. lupi etiam noctu 10,26
vitæ breuitas 5,43
vites herbæ 13,3
vitex 9,26
vitis Herculi sacra in Heraclea 6,40
vitis hausta lacrymæ gruem conficit 6,46
vituli marini inuidia, coagulum suum deuorãtis, quòd comitiali morbo medeatur 3,19
vituli marini fugiunt arietes marinos 15,2
vituli Libyci vsus 14,11
vituli marini amor in spõgiatorem 4,56
vituli marini in arido pariunt & fœtus suos paulatim in mare deductos illi adsuefaciunt 9,9
vltra Oasin Ægypti solitudo 10,25
Vlysses 17,25
Vlysses & Menelaus ad Troiam legati, ab Antenore seruantur 14,8
vltio 5,11. iniuriæ 7,13
circa vltionem iustitia 5,39
vncunguium auium natura 4,20
vnguento odorato aspersi scarabei & cerdones intereunt 1,38 6,46
vocem mutantia 12,28
voces variæ animalium, aut nullæ secundùm loca 3,35 37,38
voce quæstum aliis perniciosum facere 8,24

voces diuersæ animalium 5,51
voces ac soni quarundam auium & insectorum 6, 19
volare sine pennis periculosum 7,30
voluptati etiam coniuncta prouidentia 2,3
voluptatis obiecta incontinenti fugienda 6,40
voluptatis malus exitus 1, 39
voluptatis turpis inescatio 7,22
voluulum pellunt hyoscyamus & apòs 9,32
voracitatis pœna 1,30
vox ololygo 9,13
vpupa Indica 16,5. in deliciis regi Indorum 16,5
vpupa, adipe feræ capræ necatur 6,46
vpupæ erga parentes pietas 10.16
vpupæ adiantum nidis suis astruunt contra fascinationes 1,15
vpupæ nidificatio: & quòd sibi obstructum herba quadam admota referet 3,26
Vraniam appellant Ægyptij Venerem 10,27
vrbanitatis modestia 1,58
vrbanæ & modestæ puellæ vnguentis nõ delectantur 1,58
vrbium ruinas quædam animalia fugiunt 11,19
vrinæ retentæ in equo remedium 11,18
vrinatores conferuntur cum delphinis 12,12
vrinatores studeant præcipuè vt regem Margaritarum capiant 15,8
vrinatores vt sibi cauent ne à piscibus membra vorentur 15,11
vrsa quomodo cum suis catulis venatores fugiat, & taurum prosternat 6,9
vrsæ vt efforment suos catulos 2,19
vrsæ latitatio, fœtus, &c. & quomodo aro herba & formicis sibi medeatur 6,3
vrsi à cadaueribus abhorrent 5,49. vt necentur 17,1
vrticæ marinæ natura 7,35
vuæ herbæ 13,3
Vulcani canes Ætnæi 11,3
Vulcano cur leones sacri 12,7
vulnera canes suis linguis sanant 8,9
vulnera elephantorum vt cur

curentur 13,17
vulpanseris nomen, forma, & ingenium 5,30. in sobolem amor 10,16
vulpauserem venatori spem sui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur 11,38
cum vulpe vulpinari 6,64
vulpes erinaceum conglobatum, vrinâ in os eius immissâ suffocat 6,64
vulpes & lepores quomodo capiantur ab Indis, auibus rapacibus ad venationem institutis 4,26
vulpes qua arte lepores capiant 13,11
vulpes callidissimè vespas perdit, vt sauo potiatur 4,39
vulpes insidias parat Erinaceis, otidibus, piscibus: a duce Thraces ad transmittendos fluuios cõgelatos vtuntur 6,24
vulpes explorat firmitatem glaciei 14,26
vulpes Caspiæ 17,17
vulpes infensæ lupis ob insidias 1,86
vulpis marinæ callidiras in declinanda esca: vel si deuorarit, in vertendo se mox, & interiora euomendo 9,12
vultures sacri sunt Iunoni & Isidi: his Barcæi suorum in bello defunctorum cadauera obiiciũt: ex iis Romuli augurium 10,22
vultures velci cadaueribus, strages præsentire, omnes esse fœminas, ex vento concipere, nec oua, sed pullos parere. Ægyptios inter hos & aquilas medios, mares esse: &c. 2,46
vulturibus suauem odorem mortem afferre 3,7. 4,18
vulturum natio malo punico perditur 6,46
vulturum pennæ suffita, serpentes è latibulis eliciunt 1,45
vxorem ducturus in Thessalia quid agat 12,34
vxores vbi ducendę oraculo eductæ Eurysthenes & Procleas 12,31
vxoris arguitur adulterium Ceraftis 1,57

X

Xanthippi canes fideles 12,35.
Xanthippus Ariphri filius 12,35

Xanthu fl. qui & Scamander 8,21
Xenophilus muſicus 2,11
Xenophon 3,3 Grylli filius 6,25. aureus 2,11. de canibus 13,24
Xenophon à cane amatus 1,6
Xerxes montem Athon ſcidit 13,20
Xerxis cameli 17,36
xiphia piſcis vires ſuas nouit, iiſque præclarè vtitur 9,40. ipſius deſcriptio 14,23

Z

Zacynthus 17,11
Zaleucus legumlator 6,61
Zelotypia 8,2. merulę marinæ 1,14
Zenothemis de quibuſdam piſcibus 17,30
Zenonis & Cleanthis amicitia 4,45

FINIS.

Geſnerus, de vi exemplorum ab animalibus.

*

EST ſanè in Aeliani de animalibus libris, temperamentum quoddam & harmonia vtriuſque philoſophiæ, moralis, inquam, & naturalis. Ab animantium enim natura, moribus, actionibus, paſſim hominũ mores vitámque redarguit & emẽdat. Inter cætera autem argumẽta exẽplis maximè monẽtur homines, magíſque ijs quæ à minori ad maius trahũtur, quib

quibus illa etiam quæ ab animalibus ad homines ducuntur, adnumeranda sunt. Sic enim plerunque Aelianus noster ratiocinatur: Si expertes rationis animantes hanc aut illam prudẽtiæ, iustitiæ, gratitudinis, temperantiæ, fortitudinis, aut alterius cuiuspiam virtutis partem exercent: si œconomiæ, si reipub. speciem atque ordinem obseruant, quanto magis & iustiùs ab homine eadem fieri seruarique oportebat, ratione prædito animal? Si bruta quædam, intemperantia, libidine, & aliis sceleribus abhorrent: homines iisdem contaminati, certè brutis pleriſque deteriores existimari debent, & ipsis bestiarum nominibus appellari, ut meritò dicantur porci, asini, ursi, pantheræ. Tolerabilius minusq. animos commoturum erat, hominem conferri hominis, & mutua sui generis comparatione exemplisq. ad amplexandam virtutem & fugiendam improbitatem incitari: at facta cum brutis collatione, in multis hæc nobis præstare, nos plerisque deteriores esse, vt prorsus intolerabile & indignum, ita vehementissimum adhortandi increpãdiq. genus est. Nam feræ immani, stupidæ, malignæ, aut quouis modo improbissimæ similis, aut etiam peior, si quis dicatur: liberalioribus verò, & ad hanc aut illam virtutem melius comparatis longè inferior, quis nõ permoueatur? Quis inde non intra se descendat, ac suæ naturæ peruersionem, animiq. contemplatus metamorphosin, imò metempsychosin, & suam exosus detestatusq. de-

form-

formitatem atque corruptionem, à vitijs abhorre-
re, & ad pristinam illam Dei (ad quam conditus
est) imaginem conversum se assertumque velut à
servitute cupiat? si modò adhuc homo sit, ne-
que totus in illarum, quibus con-
fertior, bestiarum natu-
ram transierit.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Digitized by Google

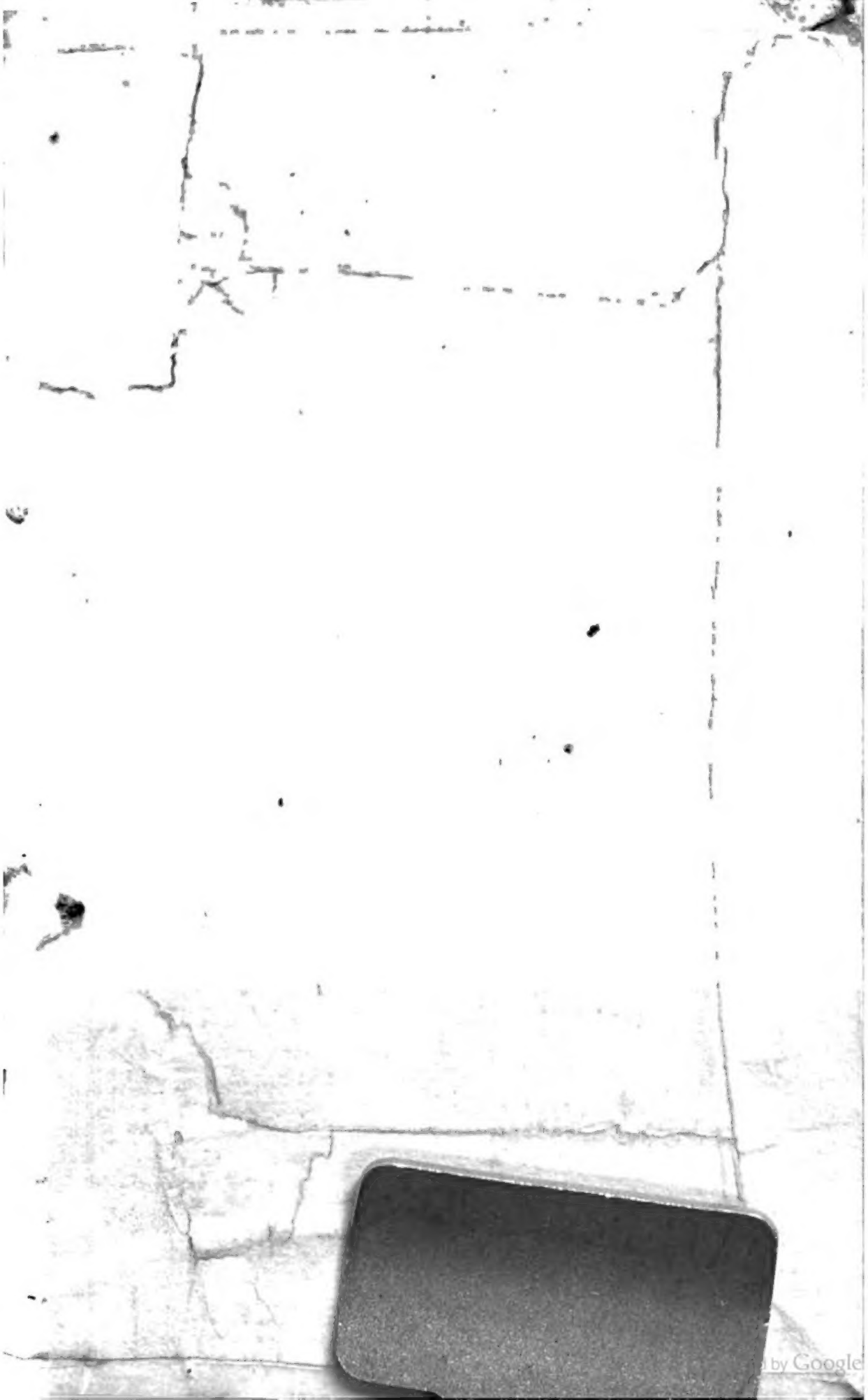

Digitized by Google